

תיקוני הזהר

• הקדמת תקוני הזהר • הקדמה אחרת לתקוני הזהר • תקונא קדמאה • [ודא תקונא
תניינא] • [תקונא תליתאה] תקונא תניינא • ודא תקונא תליתאה כגוונא דא • תקונא
רביעאה • תקונא חמישאה • תקונא שתיתאה • תקונא שביעאה • תקונא תמינאה • תקונא
תשיעאה • תקונא עשיראה • תקונא חד סר • תקונא תריסר • תקונא תליסר • תקונא
ארביסר • תקונא חמיסר • תקונא שיתסר • תקונא שיבסר • תקונא תמני סרי • תקונא
תשסרי • תקונא עשרין, וחד ועשרין • תקונא עשרין ותריין • תקונא עשרין ותלת • תקונא עשרין
וארבע • תקונא עשרין וחמשא • תקונא עשרין ושית • תקונא עשרין ותמניא • תקונא עשרין
ותשע • תקונא תלתין • תקונא תלתין וחד • תקונא תלתין ותריין • תקונא תלתין
ותלת • תקונא תלתין וארבע • תקונא תלתין וחמשא • תקונא תלתין ושתא • תקונא שבע
ותלתין • תקונא תמניא ותלתין • תקונא תשע ותלתין • תקונא ארבעין • תקונא חד
וארבעין • תקונא ארבעין ותריין • תקונא ארבעין ותלת • תקונא ארבעין וארבע • תקונא
ארבעין וחמשא • תקונא שית וארבעין • תקונא שבע וארבעין • תקונא תמניא וארבעין • תקונא
תשע וארבעין • תקונא חמשין • תקונא חד וחמשין • תקונא תריין וחמשין • תקונא חמשין
ותלת • תקונא חמשין וארבע • תקונא חמשין וחמש • תקונא חמשין ושתא • תקונא שבע
וחמשין • תקונא תמניא וחמשין • תקונא תשעה וחמשין • תקונא שתין • תקונא חד
ושתין • תקונא שתין ותריין • תקונא שתין ותלת • תקונא שתין וארבע • תקונא שתין
וחמש • תקונא שתין ושתא • תקונא שתין ושבע • תקונא תמניא ושתין • תקונא שתין
ותשעה • תקונא שבעין • = תקונא תניינא • = תקונא תליתאה • = תקונא רביעאה • = תקונא
חמישאה • = תקונא שתיתאה • = תקונא שביעאה • = תקונא תמינאה • = תקונא
תשיעאה • = תקונא עשיראה • = תקונא אחת עשרה

הקדמת תקוני הזהר

הקדמה אחרת לתקוני הזהר

תקונא קדמאה

[ודא תקונא תניינא]

[תקונא תליתאה] תקונא תניינא

ודא תקונא תליתאה כגוונא דא

תקונא רביעאה

תקונא חמישאה

תקונא שתיתאה

תקונא שביעאה

תקונא תמינאה

תקונא תשיעאה

תקונא עשיראה

תקונא חד סר

תקונא תריסר

תקונא תליסר

תקונא ארביסר

תקונא חמיסר
תקונא שיתסר
תקונא שיבסר
תקונא תמני סרי
תקונא תשסרי
תקונא עשרין, וחד ועשרין
תקונא עשרין ותרין
תקונא עשרין ותלת
תקונא עשרין וארבע
תקונא עשרין וחמשא
תקונא עשרין ושית
תקונא עשרין ותמניא
תקונא עשרין ותשע
תקונא תלתין
תקונא תלתין וחד
תקונא תלתין ותרין
תקונא תלתין ותלת
תקונא תלתין וארבע
תקונא תלתין וחמשא
תקונא תלתין ושתא
תקונא שבע ותלתין
תקונא תמניא ותלתין
תקונא תשע ותלתין
תקונא ארבעין
תקונא חד וארבעין
תקונא ארבעין ותרין
תקונא ארבעין ותלת
תקונא ארבעין וארבע
תקונא ארבעין וחמשא
תקונא שית וארבעין
תקונא שבע וארבעין
תקונא תמניא וארבעין
תקונא תשע וארבעין
תקונא חמשין
תקונא חד וחמשין
תקונא תרין וחמשין
תקונא חמשין ותלת

תקונא חמשין וארבע
תקונא חמשין וחמש
תקונא חמשין ושתא
תקונא שבע וחמשין
תקונא תמניא וחמשין
תקונא תשעה וחמשין
תקונא שתין
תקונא חד ושתין
תקונא שתין ותרין
תקונא שתין ותלת
תקונא שתין וארבע
תקונא שתין וחמש
תקונא שתין ושתא
תקונא שתין ושבע
תקונא תמניא ושתין
תקונא שתין ותשעה
תקונא שבעין
= תקונא תניינא
= תקונא תליתאה
= תקונא רביעאה
= תקונא חמישאה
= תקונא שתיתאה
= תקונא שביעאה
= תקונא תמינאה
= תקונא תשיעאה
= תקונא עשיראה
= תקונא אחת עשרה

דף א ע"א

(דף א ע"א) רבי שמעון אָזל ליה וערק למדברא דלוד ואתגניז בחד מערתא הוא ורבי אלעזר בריה, אתרחיש ניסא נפק להון חד חרוב וחד מעיינא דמיא, אכלי מההוא חרוב ושתן מההוא מיא, והוה אליהו זכור לטוב אתי להון בכל יומא תרי זימני ואוליף לון, ולא ידע איניש בהו וכו', בזהר חדש פרשת תבוא פתוב שם.

ודא אתקרי תקוני הזהר דאינון שבעין אנפין לאורייתא דפריש רבי שמעון בר יוחאי במלת בראשית מסתרי אורייתא.

קום רבי שמעון אפתח מילין קמי שכנתא, פתח ואמר והמשפילים יזהירו כזהר הרקיע וגומר (דניאל יב ג), והמשפילים אלון רבי שמעון וחברייא, יזהירו כד אתפנשו למעבד האי חבורא, רשותא אתיהיב להון ולאליהו עמהון ולכל נשמתין דמתיבתאן לנחתא בינייהו ולכל מלאכיא באתפסיא ובארח שכל.

ועלת על פלא יהיב רשו לכל שמהן קדישין ולכל הויין ולכל פנויין לגלאה לון רזין טמירין כל שם בדרגא דיליה, ורשותא יהיב לעשר ספירן לגלאה לון רזין טמירין דלא אתיהיב רשו לגלאה לון עד דיייתי דרא דמלכא משיחא.

כזהר הרקיע דאיהו כליל כל גוון, זהר טמיר וגניז, זהר בהיר בשחקים, זהר זריק נצוצין ומבהיק כפרק לעיינין, זהר זהיר חנור כסיהרא, זהר זהיר סומקא כמאדים, זהר מבהיק כליל ירוקא כחמה, זהר ירוק ככב, זהר כליל חנור וסומק, זהר זהיר לכל עיבר, כמאן דמחא בפטיש וזריק שביבין לכל סטרא, הכי מהאי זהר זהרין כמה נשמתין, דאינון זהרין כלהו ברקיע.

נוסחא אחרינא תאנא והמשפילים יזהירו כזהר הרקיע, דאיהו זהר טמיר וגניז דא כתיב, זהר בהיר בשחקים דא חכמייה, זהר זריק נצוצין ומבהיק כפרק לעיינין דא בינייה, זהר חנורו כסיהרא דא גדולייה, זהר זהיר סומקא כמאדים דא גבורייה, זהר מבהיק כליל ירוקא כחמה דא תפאריית, זהר ירוק ככב דא נצ"ח, זהר כליל אוכס וסומק דא הו"ד, זהר זהיר לכל עיבר כמאן דמחא בפטיש וזריק שביבין לכל סטר דא יסו"ד.

ואלון אינון נשמתין מאלון משפילים דאית בהון שכל לאשתמודעא ברזין דמאריהון, כלהו רשימין ומצויירין במלכותא דרקיעא ככוכביא דנהרין ברקיעא, והיינו יזהירו כזהר הרקיע, מאי הרקיע דנהרין ביה נשמתין דמשפילים ככוכביא ברקיע הכי נהרין בכרסיא.

וכלהו פרחין מן רקיע, ודא צדיק חי עולמים דמניה פרחין נשמתין דצדיקיא ונהרין כסיהרא, ועלייהו כתיב (בראשית א יז) ויתן אתם אלהיים ברקיע השמים להאיר על הארץ.

דף א ע"ב

וְאִיהוּ רְקִיעַ דְּאִיהוּ לְעִיל מַחֲיוּן הָדָא הוּא דְכְתִיב (יחזקאל א כו) וּמִמַּעַל לְרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ, וְהַפּוֹד רְקִיעַ וְתִשְׁפַּח לֵיה עֵיקוּר, וְיִסּוּדָא דְמַרְכַּבְתָּא דְעֲלִיהָ קִיּוּמִין חֲיוּן וְכָרְסִיא דְמַרְכַּבְתָּא עֲלָאָה, וְעֲלִיהָ אֲתַמַּר (משלי י כח) וְצָדִיק יִסּוּד עוֹלָם, עַל צָדִיק דְלְעִילָא (דף א ע"ב) קִיּוּמָא עֲלָמָא דְאֲתַפְסִיָּא, וְעַל צָדִיק דְלִתְתָּא קִיּוּמָא עֲלָמָא דְאֲתַגְלִיָּא, וְהֵינּוּ מִצְדִּיקֵי הַרְבִּים, מֵהָהוּא צָדִיקָא דְעֲלָמָא תַלְיִין, מֵאֵי הַרְבִּים אֱלִין דְאֲתַמַּר עֲלֵיהוּ הַלְכָה כְּרַבִּים דְאִינוּן מִסְטָרָא דְאַבְהוֹ, דְלִית רַבִּים פְּחוּת מִתְּלַת הַלְכָה כְּרַבִּים דָּא שְׂכִינְתָּא.

וּמִתַּמָּן (ישעיה ס כא) וְעַמְדָּא כְּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ, הָאֵי דְאֲתַמַּר בְּהָ (שם סו א) וְהָאָרֶץ הִדָּם רַגְלֵי, דָּא שְׂכִינְתָּא דְאִיהִי כְּלִילָא מְעֵשֶׁר סְפִירוֹ, וּמִתַּמָּן אֲתַקְרִיאוּ יִשְׂרָאֵל מְלָכִים צְדִיקִים חוּזִים נְבִיאִים מְאֲרֵי תוֹרָה גְבוּרִים חֲסִידִים נְבוֹנִים חֲכָמִים רְאשֵׁי אֱלִפֵי יִשְׂרָאֵל.

וּרְשׁוּתָא אֲתִיְהִיב לְאֱלִין נִשְׁמַתִּין דְאֲתַתְּרִכוּ מֵאֲתַרְיָהוּ בְּתַר קוּדְשָׁא בְּרִיָּדָא הוּא וְשְׂכִינְתֵיהָ, לְקַנְנָא בְּהָאֵי חַבּוּרָא, דְאֲתַמַּר בְּהָ (משלי כז י) כְּצִפּוֹר נוֹדְדַת מִן קִנְיָה כִּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, וְלִית צִפּוֹר אֶלָּא שְׂכִינְתָּא, דְאִיהִי מִתְּתַרְכָּא מֵאֲתַרְהָא הָדָא הוּא דְכְתִיב (דברים כב ז) שְׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ, אֶת לְרִבּוֹת שְׂכִינְתָּא תִתְּנָהּ, הָאֵם שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, הָדָא הוּא דְכְתִיב (ישעיה נ א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם, דְתַרְוִיְהוּ אֲתַתְּרִכוּ מֵאֲתַרְיָהוּ, וּבְגִין דָּא שְׁלַח תִּשְׁלַח תַרְוִין שְׁלוּחִין חַד מִבֵּית רֵאשׁוֹן וְחַד מִבֵּית שְׁנֵי, לְקִיּוּמָא בֵּיהָ (שם מב ח) אֲנִי יְהוָה הוּא שְׁמִי וְכַבּוּדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, וְתַהֲלַתִּי לְפָסִילִים שְׂכִינְתָּא תִתְּנָהּ, כִּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיָּדָא הוּא דְאֲתַמַּר בֵּיהָ (שמות טו א) יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה, דְאֲתַתְּרִדָּא אֲבַתְרִיְהוּ.

וְעוֹד כִּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, דָּא מֹשֶׁה דְכְתִיב (במדבר יב א) וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד, דְאֲתַתְּרִדָּא רִוּחִיהָ אֲבַתְרִיְהוּ. וְעוֹד כִּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ מֵאֵן דְאִיהוּ אִישׁ צָדִיק דְאֶזְלָל נַע וְנָד מֵאֲתַרְיָה כְּשְׂכִינְתָּא, דְאֲתַמַּר בְּהָ (בראשית ח ט) וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ, דְהִכִּי אוֹקְמוּהוּ רַבְּנָן בְּזִמְנָא דְאֲתַתְּרַב בֵּי מְקַדְשָׁא גְזַר עַל בְּתֵי הַצְדִּיקִים דִּיחֲרָבוּ, דְאֶזְלוּ כָּל חַד נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, דְדִּיּוֹ לְעַבְדָּא לְמַהוּי כְּרַבִּיהָ, וְרָזָא דְמַלְכָּה נִדָּד הוּא לְלַחֵם אֵיָּה אֵיָּה דְמַרְחַס עֲלֵיהָ, אוּף הִכִּי (ישעי, נא יח) אֵין מְנַהֵל לָהּ וְגוֹמֵר, וּבְגִין דָּא דִּיּוֹ לְעַבְדָּא לְמַהוּי כְּרַבִּיהָ, וְלִית לַחֵם אֶלָּא אוּרִיָּתָא, הָאֵי גְרַם לְמֵאֲרֵי תוֹרָה דְאֶזְלוּ מִתְּתַרְכִין.

זְכָאָה אִיהוּ מְאֲרֵי מִתִּיבְתָּא מְאֲרֵי מְדַרְשׁ מְאֲרֵי תוֹרָה, דְגַם צִפּוֹר מְצָאָה בֵּית (תהלים פד ד), בֵּית דְנִשְׁמָעִין בֵּיה פְּתִגְמֵי אוּרִיָּתָא, דְבִבְאֲתַר דְאִית תַּמָּן תוֹרָה דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, גַּם צִפּוֹר מְצָאָה בֵּית תַּמָּן, וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ רַבְּנָן כָּל בֵּית שְׁאִין נִשְׁמָעִין בּוֹ דְבְרֵי תוֹרָה לְסוּף תַּתְּרַב, וְאֱלִין דְנִשְׁמָעִין דְבְרֵי תוֹרָה בְּהוֹן אֲתַקְרִיאוּ בִּיצִים אֶפְרָחִים בָּנִים, בִּיצִים מְאֲרֵי מְקָרָא, אֶפְרָחִים מְאֲרֵי מִשְׁנָה, בָּנִים מְאֲרֵי קַבְלָה.

וְעַל־יָהּ אֶתְמַר (דברים כב ו) וְהָאִם רוֹבֶצֶת עַל הָאֶפְרָחִים אוֹ עַל הַבְּיָצִים, שֶׁלַח תִּשְׁלַח מִנִּיהוּ, אֲבָל עַל מְאֲרֵי קִבְלָה אֶתְמַר (שם) לֹא תִקַּח הָאִם עַל הַבְּנִים, דְּלִית סִכְלָתָנּוּ לְאִשְׁתִּמוּדֵעַ בְּשִׁכְיִנְתָּא כְּאֵלִין מְאֲרֵי קִבְלָה, וְאֵלִין עֲבָדִין לָהּ דִּינָה וּלְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּפְרָחִין עִמָּה, בְּכָל אֶתְר דְּאִיהִי פְרַחַת כְּלָהוּ מִנְדָּדִין עִמָּה בְּשִׁלְיחוּתָא דִּילָהּ, אֲבָל אֶפְרוּחֵי לִית גְּדָפִין דְּלָהוּן שְׁלַמִּין דְּפְרָחִין בְּהוּן, דְּאִינוּן פְּקוּדֵי דְעֵשָׂה, כָּל שְׁכָן בְּצִים, וּבְגִין דָּא אֶתְמַר עַל־יָהּ לְגַבֵּי אִימָא אֵלִין שֶׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאִם.

דף ב ע"א

עד דְּאֶמַר מִלִּין אֵלִין הָא סְבָא אֲזַדְמֵן לִיה וְאָמַר, וְהָא כְּתִיב וְאֶת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ, אָמַר לִיה סְבָא כָּל אֶתִּין לְרַבּוּיִי, וּבְגִין דָּא לֹא אָמַר וְהַבְּנִים תִּקַּח לָךְ, אֶלָּא וְאֶת, לְרַבּוּת אֶפְרוּחִים, אֲבָל לֹא אָמַר הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ, אָמַר לִיה בְּרִיךְ אֲנִת בּוֹצִינָא קְדִישָׁא דְהָכִי הוּא וְדָאִי, וּבְנִים אִינוּן וְדָאִי תַחּוֹת אִימָא עֲלָא, חֲסִידִים גְּבוּרִים מְאֲרֵי תוֹרָה חוּזִים נְבִיאִים צְדִיקִים, חֲסִידִים מְסֻטְרָא דְחֲסִיד דְרָגָא דְאַבְרָהָם, וְאוּקְמוּהָ עֲלִיהּ אִין חֲסִיד אֶלָּא הַמְתַּחֲסַד עִם קוּנּוּ, דְעֵבִיד לִיה קוּן דְּאִיהוּ אֶכְסִינָא דִּילִיהּ, וְדָא שְׁכִינְתָּא דְאִיהִי (דף ב ע"א) קוּן דִּילִיהּ בֵּית דִּילִיהּ הִיכָל דִּילִיהּ, מְלוּן דִּילִיהּ וּבְאַרְעָא קְדִישָׁא אִיהִי יְחוּדִיהּ וּבֵיתֶיהּ, וְלֹאוּ מְלוּן וְאַכְסִינָא, אֶלָּא כְּפּוּם הַהוּא בְּרַשׁ דְּתַקִּין לָהּ, וּבְגִין דָּא יְהִיב מֵדַת חֲסִיד לְאַבְרָהָם.

גְּבוּרִים מְסֻטְרָא דְגְבוּרָה דִּיִּהְבִּין תּוּקְפָא לְמְאֲרִיהוּן לְכַבּוּשׁ עֲבָד תַּחַת רַבּוּ וְשִׁפְחָה תַּחּוֹת גְּבוּרָתָהּ בְּקִשׁוּרָא דְתַפְלִין, דְּמָאן דְּלִית לִיה תַּפְלִין בְּשַׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע, מְסֻטְרָא דִּילִיהּ שְׁלִיט עֲבָד וְשִׁפְחָה עַל עֲלָמָא, וּבְהַהוּא שַׁעֲתָא רְגָזָא שְׁכִינְתָּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (משלי ל כב) תַּחַת עֲבָד כִּי יִמְלוּךְ וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבוּרָתָהּ.

וְאוּף הָכִי אִיהִי רְגָזָא יְתִיר עַל נָבֵל כִּי יִשְׁבַּע לָחֶם (שם), דְּאֶתְמַר בֵּיה (שם ט ו) לְכוּ לַחֲמוּ בְּלַחְמֵי, דְּאִיהוּ קִמְצוֹן נָבֵל בְּמִמּוֹנִיהּ נָבֵל שְׁמִיהּ, דְּלֹאוּ אִיהוּ נְדִיב וְלֹאוּ אִיהוּ מְזַרְעָא דְאַבְהוֹן דְּאֶתְמַר עַל־יָהּ (תהלים מז י) נְדִיבֵי עַמִּים נְאַסְפוּ, דְּהָא קִמְצוֹן אִיהוּ עֲנֵי הַדְּעַת, בְּתֵר דְּלָא עֲבִיד טִיבוּ לְמְאֲרֵי תוֹרָה לְמַהוּי מַחְזִיק בִּידֵיהּ, וְאוּרִייתָא בְּלָא פְּקוּדִיא לֹאוּ אִיהִי תוֹרַת יְהוּ"ה.

מְאֲרֵי תוֹרָה מְסֻטְרָא דְעִמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, דְּבִיה חֲצוֹת לִילָה הָהּ קָם דְּוֹד לְחַפְרָא לִיה בְּשִׁכְיִנְתָּא דְאַתְקְרִיאַת לִילָהּ, וְאִיהוּ שׁוּמַר מַה מְלִילָהּ (ישעיה כא יא), לִיל ה', לִיל שְׁמוּרִים הוּא לִיהוּ"ה (שמות יב סב), וּבְגִינָה אֶתְמַר כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה בְּלִילָהּ הַקְּדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא מוֹשֵׁךְ עֲלָיו חוּט שֶׁל חֲסִיד בְּיוֹם, שְׁנַאֲמַר (תהלים מב ט) יוֹמָם יִצְוֶה יְהוּ"ה חֲסִידוֹ וּבְלִילָהּ שִׁירָה עִמִּי.

חוּזִים נְבִיאִים מְסֻטְרָא דְנֶצַח וְהוּד, דְּבַהוּן כְּלִילוֹן תְּרִין שְׁמָהוּן דְּאִינוּן יֵאֵהוּדוֹנָה"י, דְּבַהוּן תְּמַנְיָא אֶתְנוּן, לְקַבֵּל תְּמַנְיָא סְפָרֵי נְבִיאִים, וּנְבִיאִים תְּרִין הָא עֶשֶׂר, לְקַבֵּל עֶשֶׂר סְפָרֵינוּ, לְקַבֵּלִיהּ חֲזָא יְחֻזְקָאֵל עֶשֶׂר מְרֵאוֹת.

צדיקים מסטרא דצדיק, על כל אליו אתמר (דברים כב ו) לא תקח האם על הבנים.

ועוד אליו דעסקיו באורייתא לשמה, ונטרין פקודהא דאינון תרי"ג מצות דתליין משם יהו"ה כענבין באתפלא, כדי ליחדא בהון לשם יהו"ה בשכינה, כבר נש דמתלחד עם בת זוגיה בכל אברין דיליה לאפקא זרעא מעליא, אתמר בהון (שם) לא תקח האם על הבנים, ואליו דלא משתדלי באורייתא לשמה, אתמר בהון שלח תשלח את האם, את לרבות שם יהו"ה דאסתלק עמה מההוא בר נש.

ועוד אליו דאוקרין שבתות וימים טובים, אתמר עלייהו לא תקח האם על הבנים, דעבדין עובדא דבנין עם שבת מלכתא, ועם קודשא בריה הוא דאיהו יום השבת, מאן דקלים ביה (ישעיה נח יג) וכבדתו מעשות דרביה, האי איהו (שמות כ יב) כבד את אביך ואת אמך וגומר.

דתלת עלמין נינהו, תרין גרית בכבוד אב ואם, ותליתאה גרית באורייתא, דכליל לון ב"ן י"ה, הדא הוא דכתיב (דברים ל כ) כי הוא חייך ואורך ימך, כי הוא חייך בעולם הזה דא גן דלתתא, וארך ימך דא עלמא דאתי עלמא אריכא, על האדמה אשר יהו"ה אלהיך נותן לך עלמא שפלה.

ועוד אליו דקשרין לשכינתא עם קודשא בריה הוא בקשורא דתפלין, אתמר עלייהו לא תקח האם על הבנים, ואינון דלא קשרין לון פחדא, אתמר בהון שלח תשלח את האם, ועוד אליו דמיחדין לון פחדא, לעמודא דאמצעיתא ושכינתא תתאה בקריאת שמע, אתמר עלייהו לא תקח האם על הבנים, ואליו דלא מייחדין לון ביחודא דקריאת שמע, כתיב בהון שלח תשלח את האם, בכל אתר את לרבות, והכא לרבות חכמה עלאה אב האמונה דאיהי בינה, ועלה אתמר הכא לא תקח האם, שלח תשלח את האם, הדא הוא דכתיב (משלי ב ג) כי אם לבינה תקרא, ואיהי אורייתא דלעילא דאתמר בה (שם א ח) ואל תטש תורת אמך.

דף בע"ב

ועוד אליו דנטרין אות ברית בתחומיה, דאיהו שמונה ימים, ונטרי אות שבת בתחומיה, דאינון י"י מן יאהדונה"י, דבגינייהו אוקמוה מארי מתניתין, דלא אשתפח בר נש פחות מתרוייהו, כתיב לא תקח האם על הבנים, ואינון דלא אשתפחו בכל יומא בשתי אותות אלו דאינון אות תפלין ואות ברית (דף בע"ב) מילה, ובשבת אות ברית ואות שבת, כתיב בהון שלח תשלח את האם.

ואי תמרון אמאי צריכין למהוי תרוייהו בכל בר נש בכל יומא, בגין דלא תשתפח שכינתא דאיהו יו"ד מן אדניי, יחידה בלא קודשא בריה הוא דאיהו יו"ד מן יהוה, וצריך בר נש דלא ישתפח בכל יומא פחות

מִתְרַוֵּיחוּ, וְאִי לֹא עָלֶיהָ אֶתְמַר (משלי טו כח) וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף, דְּאֶפְרַיִם
אֱלוֹפִיָּה דְעֲלָמָא מְשֻׁכְּנִתָּא, נִוְקְבָא אֶתְמַר בָּהּ (שמות לא יז) אֹתָהּ הִיא לְעוֹלָם,
דְּכוּרָא בְרִית מְלַח עוֹלָם הוּא, וּבְגִין דָּא אֹתָהּ תִּפְלִין נִוְקְבָא, אֹתָהּ בְרִית
דְּכוּרָא, וְרָזָא דְמִילָהּ (דברים ל יב) מִיֵּי יִיעָלָה לִיֵּנוּ הִיִּשְׁמִימָהּ, בְּרִישֵׁי תִיבִין
מִלָּיָהּ וּבְסוּפֵי תִיבִין יִהוּיָהּ, בְּתִפְלִין נִוְקְבָא הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שמות יג ט)
וְהָיָה לְאוֹת עַל יְדָכָה יַד בָּהָהּ

וְעַל קוֹן דְּצִפּוֹרָא דָּא אֶתְמַר, (ישעיה ד ו) וְסִפְּהָ תִּהְיֶה לְצֶל יוֹמָם וְגוֹמֵר, וְאִיהוּ
לְשׁוֹן סִכְדָּ שְׁמִסְכַּכְתָּ בָּהּ אֵימָא עַל בְּנֵיהָ, אֶפְרוּחִים דִּילָהּ תִּלְתָּהּ הַדְּסִים וְתַרֵּי
בְּדֵי עֲרָבוֹת וְלוֹלֵב, אוֹ בִּיצִים דָּא אֵינּוּן אֶתְרוּגִין דְּכָל חַד שִׁיעוּרִיָּה בְּכַבִּיצָה,
וְאֵלִין דְּרִשִׁימִין בָּהוֹן כְּתִיב עָלֶיהוּ לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים, דְּתִלְתָּהּ הַדְּסִים
רְמִיזוּן לְתִלְתָּהּ אֲבָהוּ, תַּרֵּי בְּדֵי עֲרָבוֹת לְתַרֵּי נְבִיאֵי קִשׁוּט, לוֹלֵב צְדִיק בְּתַמָּר
יִפְרַח (תהלים צב יג), אֶתְרוּג רְמִיזוּ לְשֻׁכְּנִתָּא, סוּכָה רְמִיזָא לְאֵימָא דְמִסְכַּכְתָּ
עָלֶיהוּ, הָא אֵינּוּן תִּמְנִיָּא לְקַבֵּל יֵאֵהוּדוֹנָהּ, דְּאִיהוּ חוּשְׁבָן סוּכָּה כִּי
הִיִּס, וְאֵלִין דְּלֹא נְטִלִין אֵלִין סִימְנִין בִּידִיהוֹן כְּתִיב בָּהוֹן שְׁלַח תִּשְׁלַח כְּתִיב
חֲכַמִּיָּהּ, דְּלֹא שְׂרִיין אֵלִין בְּאֵלִין תִּמְנִיָּא, לְמַהוּי כְּלָהוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹן בְּכָל
נְעֻנְעָה וְנְעֻנְעָה דְנְעֻנְעֵי דְלוֹלֵב וּמִינִיו, בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא

וְעַל הָאֵי צִפּוֹר קָא רְמִיזוּ רַבְּנָן בְּהַגְדָּה דְּבִתְרָא, דְּרַבָּה בַּר בַּר חֲנָה דְּהוּהוּ
אֲזִיל בְּסִפְיִתָּא, וְחִזָּא לְהֵיכָל צִפּוֹרָא דִּימָא מְטָא עַד קְרִסוּלוּי, וּמָאן צִפּוֹר
הָכָא חַד מְאֵלִין אֶפְרוּחֵי אוֹ מְאִינּוּן בִּיצִים, אֶפְרוּחִים כְּגוֹן פְּרָחִים דְּלֹאוּ
אֵינּוּן גְּמַר פְּרִי מִתְתָּא לְעִילָא, אוֹ מְבַנִּים שִׁית דְּאֵינּוּן מְעִילָא לְתַתָּא תַּחוּת
אֵימָא עֲלָאָה, דְּהָא בִּיצִים מְסֻטְרָא דְאֵימָא תַּתָּא אֵינּוּן דְּאִיהֵי בִּיצָה,
אֶפְרוּחִים מְסֻטְרָא דְצְדִיק מִתְתָּא לְעִילָא, אֲלָא לֹא הוּהוּ אֲלָא מְאֵלִין
אֶפְרוּחֵי וְצְדִיק שְׁמִיָּה עֲמוּדָא חָדָא מְאַרְעָא עַד רְקִיעָא, וְיִמָּא מְטִי עַד
קְרִסוּלוּי אֵלִין נְצַח וְהוּד, דְּאֵימָא עֲלָאָה אִיהֵי יִמָּא דְאֶתְפְּשֻׁטָה לְחַמְשִׁין
תַּרְעִין, עַד קְרִסוּלוּי דְּהוּא עוֹפָא.

כְּגוֹוְנָא דָּא יוֹיֵד אִיהוּ עֶשֶׂר הִי חֲמֵשׁ, עֶשֶׂר זְמַנִּין הִי אֵינּוּן חֲמֵשִׁין, עֶשֶׂר בְּכָל
סְפִירָה מְאֵלִין חֲמֵשׁ מְחֻסְדָּ עַד הוּד, יְסוּד נְטִיל לֹוֹן כְּלָהוּ וְאִיקְרִי כִּיִּל כְּלִיל
מְאֵלִין חֲמֵשִׁין, וְכִרְסִיָּא דְלְתַתָּא יָם הַמְּלַח כְּסָא דִין.

עוֹף דְּאִיהוּ צִפּוֹר דִּילָיָה אִיהוּ מְטֻטְרוּיִן, עָלֶיהָ אֶתְמַר (קהלת י כ) כִּי עוֹף
הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל, קוֹל דְּקִרְיָאָה שְׁמַע דְּאִיהוּ כְּלִיל שִׁית יוֹמִין דְּחוֹל
וְשְׁלִיט עָלֶיהוּ, וְנְטִיל הוּא קוֹל וּפְרַח בִּיָּה עַד עֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ
קוֹל יִהוּיָהּ עַל הַמַּיִם, (תהלים כט ג) וְלִית מַיִם אֲלָא תוֹרָה, וְאִיהוּ קוֹל יִהוּיָהּ
בְּהַדָּר, עַד שִׁית קָלִין וְאִיהוּ שְׁבִיעָאָה לֹוֹן בְּאֵימָא.

דָּף ג ע"א

וּבְעַל כְּנַפִּים נְגִיד דְּבַר (קהלת י כ), דָּא צְלוּתָא, דְּמְטִי לָהּ עַד צְדִיק חֵי עֲלָמִין,
כְּלִיל חִיִּי בְּרַכָּאָן, דְּאֶתְמַר בָּהוֹן (משלי י) וּבְרַכּוֹת לְרֵאשׁ צְדִיק, חֵי הַעוֹלָמִים,

וְצִלוֹתָא אִיהוּ דְבוּר דְרְכִיבַת עֲלֵיהּ, וְאִיהוּ מְרַכְבָּה לְגַבְהָ בְיוֹמִין דְחֹל, וְדָא שְׂכִינְתָא וְדָא אֲדַנִּי, קוֹל רְכִיב בְּפוּמוֹי דָּא יְהוּיָהּ, וְרָזָא דְדְבוּר (תְּהִלִּים נ"א י"ו) אֲדַנִּי שְׁפָתֵי תִפְתַּח וְגוֹמֵר, וְאִיהוּ מְרַכְבָּה לְתַרְוַיָּהּ כְּגוֹוָנָא דָּא יֵאֵהֱדוּנָהּ, וְהָכִי סְלִיק מְלָאָךְ כְּחוּשְׁבוֹ תַרְוִין שְׂמָהוּ כְּחָדָא, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִי מְלָאָךְ שֶׁר הַפְּנִים, דְעַל יַד שְׁלִיחָא דָּא מְתִיחְדִין בְּשִׂית יוֹמֵי דְחֹל, אֲבַל בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא לֹא סְלָקִין תַרְוִין שְׂמָהוּ אֲלֵין, דְאִינוּן עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא וְשְׂכִינְתָּיהּ, וְלֹא מְתִיחְדִין עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲלֵא בְצַדִּיק חֵי עֲלָמִין, וְעֲלִיהּ אֲתַמֵּר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל, קוֹל (דְרָג ע"א) דְקַרְיָאֵת שְׁמַע, וּבַעַל כְּנָפִים נְגִיד דְבַר דְבוּר דְצִלוֹתָא, וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וּבְגִין דָּא (מְשַׁלֵּי י"ב) וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם הוּא כְּלִיל כְּלָא, וּבִיָּה מְתִיחְדִין תַרְוִין שְׂמָהוּ אֲלֵין, וְעַל תַרְוִין שְׂמָהוּ אֲלֵין אֲתַמֵּר (דְהִי"א טו' ל"ג) אֲזִי יִרְנְנוּ עַצֵי הַיַּעַר, וְנִעְנְנָה מְלָאָךְ מְגוֹ אֲשָׁא מְשַׁמְיָא וְאָמַר, הֵן הֵן מַעֲשֵׂה מְרַכְבָּה, וְהוּוּ מְתַקְבְּצִין מְלָאָכֵי הַשָּׁרַת כְּבִמְזֻמוּטֵי חֲתוּן וְכֻלָּה. אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא בְרִיךְ יְהֵא בּוֹצִינָא קְדִישָׁא דְאָמַר מְלִין אֲלֵין, לְיַחְדָּא בְהוֹן קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיהּ.

קוּם אֲלֵיהּ נְבִיאָה לִיקְרָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיהּ, וְיַתְעֲרוּן עִמָךְ שְׂאֵר נְבִיאֵי, וְעֵבִיד לִיה קִנָּא בְּהַאי חַבּוּרָא, וְלְכָל מְשַׁרְיָין דְאֲזִלִין מִתְתַּרְכִי בְּתַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיהּ, לְחַבְרָא לֹון בְּהַאי חַבּוּרָא, לְאֲשַׁתְּכַחָא בִיָּה נְיִיחָא לְאֲלֵין מְשַׁרְיָין דְנִשְׁמַתִין דְאֲזִלִין מִתְתַּרְכִין מְשְׂכִינְתָּא, דְאִיהִי יַחֲדָאָה אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד (אֵיכָה א' א'), וְלֹא שְׁתַּכַּחָא בִיָּה נְיִיחָא לְמְשַׁרְיָין דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְאֲתַמֵּר בְּהוֹן (יִשְׁעִיָּהוּ ל"ג ז') הֵן אֲרָאֲלִים צְעֻקוּ חוּצָה מְלָאָכֵי שְׁלוֹם מֵר יִבְכְּיוּן, וְלִית שְׁלוֹם אֲלֵא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

קוּם לְחַבְרָא לֹון בְּהַאי חַבּוּרָא, דְהָא כַּד אֵית בְּיִשְׂרָאֵל מְשַׁכְּלִים, מְאֲלִין דְאֲתַמֵּר בְּהוֹן (דְנִיָּאל י"ג) וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהִירוּ כְּזֵהֵר הַרְקִיעַ, דָּא דְאֲתַקְרִי סִפְרָא הַזֵּהֵר, דְיַדְעִין לְמַפְלַח לְמַאֲרִיהוֹן, וְלֹאֲפָקָא אֲזַכְרוֹת דְשְׂמָהוּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיהּ בְּכּוֹנָה, וְלְחַבְרָא לֹון בְּקוֹל דְקַרְיָאֵת שְׁמַע, וּבְדְבוּר דְצִלוֹתָא, דְאִינוּן תַרְוִין שְׂמָהוּ יֵאֵהֱדוּנָהּ, דְבְּהוֹן כְּלִילוֹ כָּל הַוּוּיָיִן וְכַוּוּיָיִן וְעֵשֶׁר סְפִירוֹן.

כְּמָה מְלָאָכֵין דְאִינוּן חִינוּן דְמְרַכְבְּתָא וְשַׁרְפִים וְאוּפְנִים, וְכָל עֵשֶׁר כְּתוּת דְכְּלִילוֹ בְּהוֹן דְמְשַׁמְשִׁין לְעֵשֶׁר סְפִירוֹת, כְּלָהוּ וּפְנִיָּהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת (יַחֲזַקְאֵל א' י"א) לְפוּמוֹי, לְקַבֵּל אֲלֵין אֲזַכְרוֹת, דְאִינוּן יֵאֵהֱדוּנָהּ, בִּין בְּקַרְיָאֵת שְׁמַע בִּין בְּצִלוֹתָא בִּין בְּשִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת וְהוֹדָאוֹת, דְבְּכָל אֲזַכְרָה דְיַפּוּק מְפוּמוֹי בְּכָל אֲתַר וּבְכָל מְמָלָל, צְרִיךְ לְכּוֹנָנָא דְיַבוּר בְּאֲדַנִּי קוֹל בִּיָּהוּיָהּ, וְלִיַּחְדָּא לֹון כְּחָדָא, בְּיַחְדָּא דְאִיהוּ יַחֲדָא נְעֵלָם, דְמַחְבֵּר לֹון וּמִיַּחְדָּא לֹון כְּחָדָא, וּבִיָּה צְרִיךְ הַכּוֹנָנָה, דְלֹא תִלְאָ לְמִימֵר בִּיָּה קוֹל וְדְבוּר אֲלֵא מַחְשַׁבְתָּא.

כַּד נְחִית קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּקַרְיָאֵת שְׁמַע, אֲתַמֵּר בְּחִינוּן וְאֲשַׁמַּע אֶת קוֹל כְּנַפֵּיהֶם (שֵׁם כ"ד), בְּעֵשֶׁר מִינֵי הַלּוּלָים, בְּשִׁיר פְּשׁוּט דְאִיהוּ י" כְּתִיר, כְּפּוֹל דְאִיהוּ י"ה חֲכָמִיָּה וּבִינְיָהּ, מְשׁוּלָשׁ בִּיָּהוּיָהּ דְאִיהוּ חֲסִיד גְבוּרִיָּה תַפְאָרִית, מְרוּבַע בִּיָּהוּיָהּ דְאִיהוּ נְצִיחַ הוּיָד יִסוּיָד מְלְכוּיָת, דְנִטְרִין צְפָרָא קְדִישָׁא

ישראל ביניהם, וקראו בה לישראל דאיהו עמודא דאמצעייתא, והיינו שמע ישראל, היא נחית לגבה, צריך לקשרא ליה בהדה, וליחדא לון ביחודא חדא בלא פירודא כלל, ובגין דא מאן דשח בנתיים עבירה היא בגדו ההיא שיחה.

ואמאי קשרין ליה בהדה לא"ח עם ד', כלילא מארבע פרשין, בגין דלא יהא פרח מינה, ואשתארת יחידה, איכה ישבה בדד, ובגין דא קשרין ליה בהדה בכמה קשורי דתפלי, בכמה קשורי דציצית, דלא יזוו מינה.

דף ג ע"ב

וכל קשר איהו מסטרא דאת י', ותרין קשרין אנון, דאנון קשר דרישא קשר דדרועא שמאלא, ואנון י"י מן יאהדונה"י, יהו"ה ארבע פרשין דתפלי, וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה וכו' (דברים כח ט), אדניי ארבע בתי דתפלי, אהי"ה אשר אהי"ה מלגאו דתפלי, בכ"א אזכרות דתפלין דרישא ובכ"א אזכרות דתפלין דיד, ודא אימא עלאה, תפלי דמארי עלמא קארינו ליה, תפלין על רישא דעמודא דאמצעייתא, כסי ליה אימא בגדפהא דאינון רצועין דתפלי, וקשרין ליה ישראל בשכינתא תתאה בתפלין דיד, וליה אמרין שמע ישראל, ברא דסבא דסבין, ודא חכמה עלאה, ועל שמה אתקרי עמודא דאמצעייתא ישראל, שיר א"ל שיר משמאלא שיר דלויים, א"ל מימינא דכהנא, עמודא דאמצעייתא (דף ג ע"ב) ישראל כליל תרויהו, חכמה נחית בברכתא דכהנא בימינא, וביה הרוצה להחכים ידרים, אימא נחית בקדושה דליואי משמאלא, וביה הרוצה להעשיר יצפין, עמודא דאמצעייתא קשורא דתרויהו יחודא דתרויהו.

אוף הכי יסוד חי עלמין, קשורא דעמודא דאמצעייתא ושכינתא תתאה, באן אתר בצלותא, דביה כלילן ח"י ברכאן, וביה מתייחדין תרין שמקון פחדא אינון יאהדונה"י, וחבורא דתרין שמקון צריכין בחשאי, ורזא דמלה (יחזקאל א כה) בעמדם תרפינה כנפיהו, בעמדם ישראל בצלותא דעמידה חיוון תרפינה כנפיהם דלא למשמע בהון קלא, דתמן קול דממה דקה (מ"א יט יב), קדש הקדשים דאיהו בעמידה, בגין דתמן קאתא מלכא.

דהא ברוח גדולה וברעש ובאש, דאשתמעון בהון גדפי חיוון לא אתא מלכא, אלא בקול דממה דקה, דאיהי בתר רוח רעש אש, ואיהי רביעאה לון, ועליהו אמר יחזקאל (א ד), וארא ונהנה רוח סערה באה מן הצפון, ענן גדול, ואש מתלקחת, הא אינון תלת, דרכיבין בהון תלת אתוון הו"ה, קול דממה דקה דא י' מן הוה"י, ואיהי י' מן אדניי, תמן קא אתא מלכא דאיהו יהו"ה. דכל הו"ה דשליט הי על וי הי על י' נוקבא איהי ההו"ה, כגון טפה דנוקבא פד שליט על טפה דדכורא בת איהי.

אתא אליהו וכל מארי מתיבתא, ואשתטחו קמיה ואמרו, סיני סיני מאן יכיל למימר מליו קמך, אלא בקול דממה דקה, דבפומך קא אתי מלכא,

קום אֵלֵיהוּ תִקְיִן לְבוּשֵׁי מַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא, דְּאַנְתָּ פְּהֵנָּא, תִּקְיִן לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא אַרְבַּע בְּגָדֵי לָבָן, וְאַרְבַּע בְּגָדֵי זָהָב לְמְטְרוֹנִיתָא, דְּאַתְמַר בְּהָ (תהלים מה יד) כָּל עֲבוּדָה בֵּת מְלֻךְ פְּנִימָה מִמְּשַׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה.

אַרְבַּע בְּגָדֵי לָבָן כְּלֵהוּ רַחֲמֵי בְּשֵׁמָא דִּיהוּ"ה, וְלִית מָאן דְּמַחִיל בְּהוֹן עֲרִיין אֶלְא אִיהוּ, אַרְבַּע בְּגָדֵי זָהָב כְּלֵהוּ דִּינָא מְסֻטְרָא דְּאַדְנִי, וְלִית מָאן דְּמַחִיל עַל עֲבוּדָה זָרָה אֶלְא אִיהוּ, דְּשִׁלְטָאן שְׁפָחָה בְּאַתְרֵהּ דְּגַבִּירְתָּהּ.

כְּשִׁמְיָה כּוֹן כְּרִסְיָהּ, כּוֹן לְבוּשֵׁיהּ, וּבְאַלְיִן לְבוּשֵׁין לָא אֶתְלַבֵּשׁ עַד כְּעוֹן מִיּוֹמָא דְּאַתְחַרְבֵּי בֵּי מְקוּדְשָׁא, דְּהָא כְּתִיב (ישעיה נג) אֶלְבִּישׁ שְׂמִים קְדֻרוֹת, וּשְׂכִינְתָּא אֶתְמַר בְּהָ (שיר א ו) אֵל תִּרְאוּנִי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחוּרֵת, בְּגִין דְּאִיהִי בְּגֻלוֹתָא, וְכְרִסְיָא דִּילָהּ פְּגִימָא בְּחוּבִין דִּישְׂרָאֵל, דְּתַמְּן נִשְׁמַתִּין דִּישְׂרָאֵל, וּבְגִין דָּא זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּתִקְיִן לָהּ כְּרִסְיָא בְּצִלוֹתָא דִּילָהּ, בְּפִקוּדִין דִּילָהּ, בְּתַר דְּאִיהוּ מִתְמָן כְּרִסְיָא פְּגִים בְּגִינְהוּ, וְאַסְתַּלַּק שֵׁם יְהוּ"ה מִתְמָן, דְּאִיהוּ לָא שְׂרִיָּא בְּאַתְרֵהּ פְּגִים, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב (ויקרא כא כא) כָּל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב, אוֹף הָכִי בְּנִשְׁמַתָּא פְּגִימָא לָא שְׂרִיָּא.

זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּאַשְׁלִים נִשְׁמַתִּיהּ, לְשְׂרִיָּא בֵּיהּ שֵׁם יְהוּ"ה, וְעֵבִיד לֵיהּ כְּרִסְיָא לְגַבִּיהּ, וְזְכָאָה פּוּמָא דְּמִתְחַבֵּר בְּהָ קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא עִם שְׂכִינְתִּיהּ דְּאִיהוּ תּוֹרַת יְהוּ"ה, וְזְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּלַבִּישׁ מַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא בְּעֵשֶׂר סְפִירוֹן דְּבְרִיָּאָה, דְּכֻלִּילָן בְּשֵׁם יְהוּ"ה דְּאִיהוּ מָאן דְּלַבִּישׁ מַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא בְּעֵשֶׂר סְפִירוֹן דְּבְרִיָּאָה, כְּשִׁמְיָה כּוֹן לְבוּשׁוֹהִי.

וּמָאן דְּתִקְיִן לֵיהּ סוּסְיָא, דְּאַתְמַר בְּהָ (שיר א ט) לְסוּסְתִי בְּרַכְבִּי פְּרָעָה דְּמִיתִידָּהּ רַעֲיָתִי, דְּאִיהִי מְרַכְבָּהּ דִּילָהּ, דְּבִיּוּמֵי דְּשִׁבְתוֹת וְיָמִים טוֹבִים אִיהוּ לְבוּשׁ לְבוּשֵׁי מַלְכוּתָא, דְּאִינוּן עֵשֶׂר סְפִירוֹת דְּבְרִיָּאָה, וּבִיּוּמֵי דְּחוּל לְבִישׁ עֵשֶׂר כְּתוּבֵי דְּמַלְאָכְיָא, דְּמִשְׁמֵשִׁי לוֹן לְעֵשֶׂר סְפִירוֹן דְּבְרִיָּאָה.

דְּעֵשֶׂר סְפִירוֹת דְּאַצִּילוֹת מַלְכָּא בְּהוֹן, אִיהוּ וְגַרְמִיָּה חַד בְּהוֹן, אִיהוּ וְחִיּוּי לָאו חַד בְּהוֹן, מַה דְּלָאו הָכִי בְּעֵשֶׂר סְפִירוֹת דְּבְרִיָּאָה, דְּלָאו אִינוּן וְחִיּוּי חַד, לָאו אִינוּן וְגַרְמִיָּהוֹן חַד.

דף ד ע"א

וְעַלְתָּ עַל כְּלָא הוּא נְהִיר (נ"א נחית) בְּעֵשֶׂר סְפִירוֹת דְּאַצִּילוֹת, וּבְעֵשֶׂר סְפִירוֹת דְּבְרִיָּאָה, וְנְהִיר בְּעֵשֶׂר כְּתוּבֵי דְּמַלְאָכְיָא, וּבְעֵשֶׂר גְּלִילֵי דְּרַקִּיעָא, וְלָא אֶשְׁתַּנִּי בְּכָל אֶתְרֵי. (דף ד ע"א) קוּם יַחְזִקְאֵל נְבִיָּאָה, לְגַלְאָה אֶלְיִן מְרָאוֹת קַמִּי שְׂכִינְתָּא, דְּאַתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל א יג) וְדַמּוֹת הַחַיּוֹת מְרָאִיהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ, בְּנִקּוּדֵי אֲוִרִיתָא וְטַעֲמֵי דְּאֲוִרִיתָא, דְּעַלְיָהּ דְּאַתְוּוֹן אֶתְמַר (שם) וְדַמּוֹת הַחַיּוֹת, מְרָאִיהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ אֶלְיִן אִינוּן נִקּוּדִין, בּוֹעֵרוֹת כְּמִרְאָה הַלְפִידִים אֶלְיִן טַעֲמֵי, וּבְהוֹן (דניאל יב ג) וְהַמְּשַׁכִּילִים יִזְהִירוּ כְּזֹהַר הַרְקִיעַ, וְהַמְּשַׁכִּילִים אֶלְיִן אֶתְוּוֹן, יִזְהִירוּ אֶלְיִן נִקּוּדִין דְּנְהִירוֹ בְּהוֹן, כְּזֹהַר אֶלְיִן טַעֲמֵי.

וּשְׂכִינְתָא כְּלִילָא מְכַלְהוּ, עֲלֵה אֲתַמְר (יחזקאל א ג) הִיא מִתְהַלְכַת בֵּין הַחַיּוֹת,
דְּאִינוּן חֵינוּן עֲלָאִין דְּנִקּוּדֵי דְטַעְמִי, וְחֵינוּן תַּתְּאִין דְּנִקּוּדֵי דְאַתְנוּן, כְּגוּוֹנָא
דָּא הֵ, וְאִנוּן סְגוּלַתִּיא לְעִילָא תְּלַת חֵינוּן עֲלָאִין, דְּרַמְיִזִין י י י בְּרֵאשִׁי
תִּיבּוֹת יְהוּיָהּ יְהוּיָהּ יְהוּיָהּ, וְאִינוּן יְהוּיָהּ מְלָךְ יְהוּיָהּ מְלָךְ יְהוּיָהּ יְמִלְךְ,
אֲנִפִי תְּלַת חֵינוּן עֲלָאִין, דְּאִינוּן חֶסֶד גְּבוּרָה תַּפְאָרִית, וְלִתְּתָא סְגוּלָּא
דְּאִינוּן חֵינוּן תַּתְּאִין, אֲנִפִי נְצִיחַ יְסוּד וְהוּד, דְּרַמְיִזִין בִּיבְרָכְיָךְ יְהוּיָהּ
יְאִיר יְהוּיָהּ יְשׁוּיָהּ יְהוּיָהּ, נְקוּדָה דְּאֲמַצְעִיתָא חֵיהּ שְׁשֻׁמָּה אָדָם כְּגוּוֹנָא דָּא
הֵ, הִיא מִתְהַלְכַת בֵּין הַחַיּוֹת, דְּאִינוּן תְּלַת לְעִילָא, וְתַלְתַּת לְתַתְּא, כְּגוּוֹנָא דָּא
הֵ.

אִיהִי רְבִיעָא לְכָל תְּלַת, וּשְׂבִיעָא לְשִׁית. וְרָזָא דְתַלְתַּת חֵינוּן תַּתְּאִין,
עֲלִיָּהּ אִיהוּ קָא רְמִיז וַיְהִי בְּשִׁלְשִׁים שָׁנָה (יחזקאל א א), וְעַל נְקוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא קָא רְמִיז בְּרַבִּיעִי, דְּאִיהוּ אַרְבַּע אֲנִפִי אָדָם, חֲכָמָה עֲלָאָה כִּיח
מִיָּה, דְּאֲתַמְר בֵּיהּ (שם כו) דְּמוֹת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלְיוּ מְלַמְעָלָה, וְכֻלָּא בְּרָזָא
דְּנִקּוּדֵי דָּאָתָּהּ.

בְּחַמְשָׁה לַחֲדָשׁ, דָּא אֶת ה', דְּאִיהִי אֱלֹהִיִּים, כְּנֻיִי לְשֵׁם יְהוּיָהּ, וְאִיהִי
כְּרִסְיָא, דְּהֲכִי סְלִיק הַכְּסִיָּא כְּחוּשְׁבֹן אֱלֹהִיִּים.

וְאִיהִי כְּתַר עֲלִיוֹן, חֲמִישָׁאָה לְאַרְבַּע חֵינוּן עֲלָאִין, וְחֲמִישָׁאָה לְאַרְבַּע
תַּתְּאִין, וְאִיהִי כְּרִסְיָא לְמַאֲרִי כְּלָא, אָדוּן עַל כְּלָא, דְּאִיהוּ טְמִיר וְגִנְיִז

וְאִי תִימָא דְרָזָא דָּא חֲזָא יְחֻזְקָאֵל, לָא הוּהּ אֶלָּא דְמוֹת דְּאֶלְיִן חֵינוּן, וְלָא
דְּחֲזָא חֵינוּן, אֶלָּא כְּמִלְכָּא דְשִׁלַּח שֶׁטֶר בְּחוֹתְמִיָּה, וְדִיוֹקְנָא דְמִלְכָּא רְשִׁימָא
עַל שַׁעוּהּ מְחוֹתְמִיָּה. דְּבִסְפִירָן דְּאֶצִּילוֹת אִיהוּ דִּיוֹקְנָא דְמִלְכָּא מְמֶשׁ,
וּבִסְפִירָן דְּבְרִיאָה חוֹתְמָא דְמִלְכָּא, וּבִסְפִירָן דִּיצִירָה וּבְמִלְכָּאֵין דְּאִינוּן
חֵינוּן צִיּוּרָא דְחוֹתְמָא בְּשַׁעוּהּ, וּבְגִין דָּא אֲתַמְר בְּמַרְאוֹת יְחֻזְקָאֵל (שם)
דְּמוֹת כְּמַרְאֵה אָדָם, וְדְמוֹת הַחַיּוֹת, וְלָא הַחַיּוֹת מְמֶשׁ. לְמָאן דְּכָל יוֹמוֹי לָא
חֲזָא מִלְכָּא, וְהוּהּ בּוֹן כְּפַר, וְשָׂאִיל בְּגִינְיָה, וְרְשִׁימִין לִיהּ עַל טְבֻלָּא אוּ עַל
נְיִיר דִּיוֹקְנִיָּה.

וְאִית נְקוּדָה דְּכָל עֲלָמָא תַּלְיָא תְּחוּתָהּ, כְּגוּן שְׁמֶשׁא לְגַבִּי תַּתְּאִין, אֲתַחֲזִיָּא
לְבַנֵי נְשָׂא תְּחוֹת רְקִיעָא כְּנִקּוּדַת קַמְיָץ, וְאִיהוּ כְּמָה זְמַנִּין רַב מְכַל אַרְעָא,
כָּל שְׁכּוֹן נְקוּדִין דְּאוּרִיָּיתָא, לְגַבִּי גוּבָה דְלָהוּן, וְאֲתַחֲזִיָּין לָן נְקוּדִין. (עד כאן).

וְאִנִּי בְּתוּךְ הַגּוֹלָה עַל נְהַר כְּבָר (יחזקאל א א), דָּא נְהַר דִּינוּר נְגִיד וְנִפְיָק מִן
קְדָמוּהִי, אֶלְף אֶלְפִים יִשְׁמְשׁוּנִיָּה, וְרַבּוּא רַבּוֹן דְּמִלְכָּאֵיָּא קְדָמוּהִי יְקוּמוּן,
דִּינָא יְתִיב, וְסִפְרִין פְּתִיחוּ (דניאל ז ט), דְּאִינוּן תְּלַת סְפָרִין דְּנִפְתְּחוּן בְּרֵאשׁ
הַשָּׁנָה, וּבִיָּה טְבֻלִין נְשַׁמְתִּין בְּהַאי נְהַר דִּינוּר, מְזוּהָמְתָן דְּמְזוּהָמִין בְּעֲלָמָא
שְׁפֻלָּה, וְדָא מִטְטְרוּיָן, בְּדִיוֹקְנָא דְצִדִּיק יְסוּד עֲלָמָא, דְּאִיהוּ נְהַר דִּינוּר
מִסְטְרָא דְגְבוּרָה, נְהַר פְּלָגִיו מִסְטְרָא דְחֶסֶד, פְּלָגִי מִים, וְהַאי אִיהוּ עַל נְהַר
כְּבָר, מְאִי כְּבָר, דָּא מִטְטְרוּיָן, רְכִיב לְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, וְיַרְכַּב עַל כְּרוּב
וְיַעֲף (תהלים יח יא), וְאִיהוּ רְכַב אֵשׁ וְסוּסֵי אֵשׁ (מִיָּב ב יא), כְּלִיל שְׁתִּין רַבּוּא

מְרַכְבּוֹת, וּמִסְטָרָא דְצַדִּיק חַי עֲלָמִין הוּא כְּלִיל יִיחַ רְבּוּא מְרַכְבּוֹת, וְהֵינּוּ רָכַב אֱלֹהִיִּים רְבוּתִים אֶלְפֵי שְׁנָאן (תהלים סח יח), וְאוּקְמוּהָ מְאָרֵי מִתְנִיתִין תְּרֵי אֶלְפֵי שְׁאִינָן מִתְרִין רְבּוּא, דְּאֲנוּן כָּל רְבּוּא עֶשְׂרֵת אֶלְפִים, רְבוּתִים עֶשְׂרִים אֶלְפִים, תְּרֵי שְׁאִינָן, אֲשֶׁתְּאָרוּ תַמְנִי (דף ד ע"ב) סְרֵי אֶלְפֵי, דְּנַחְתִּין עִם מִטְטְרוּיָן לְקַבְּלָא יִיחַ בְּרַכָּאן דְּצִלוּתִין דִּישְׂרָאֵל, לְסַלְקָא לֹון קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, חִיִּי עֲלָמִין, צַדִּיק יָסוּד עוֹלָם, וּבְרַכּוֹת לְרֵאשׁ צַדִּיק.

וְאֲנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה דָּא שְׂכִינְתָּא, נִפְתְּחוּ הַשְּׁמַיִם, הִי רְקִיעֵי דִּיּוֹמָא תְּנַיְנָא, הִי דְּהַשְּׁמַיִם, דְּבָהּ רְשִׁימִין חִינוּן, דְּמִקּוּרִיהוּן יוּיֵד הִיִּי וְאִיּוּ הִיִּי (נִיָּא יוֹד הִיָּא וְאִיּוּ הִיָּא), יְהוּיָהּ, וְאֶרְאָה מְרָאוֹת אֱלֹהִיִּים (יחזקאל א א), חֲמִשׁ אֹור דִּיּוֹמָא קְדָמָה, לְקַבְּלָא הִי קְדָמָה, כְּלִילָא מְחִמֵּשׁ אֹור, דְּאִיהוּ אֶאֱאָאָ פְתוּחֵי חוּתָם קְדָשׁ לִיהוּיָהּ (שמות כח לו).

וְכָל חַד אַחְזֵי אַהִיָּה, וְנִקּוּדִין אֶלְיָן סְלִקִין אֱלֹהִיִּים, דְּבָהּוֹן שְׁבַע נִקּוּדִין, תְּלַת לְעִילָא תְּלַת לְתַתָּא חֲלָם בְּאֶמְצַעִיתָא, וְחַד רְקִיעָא תְּמִינָאָה לֹון, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית א ז) וַיֵּתֵן אֶתֶם אֱלֹהִיִּים בְּרַקִיעַ הַשְּׁמַיִם.

וְשְׁבַע נְצוּצֵי דְנִקּוּדֵי אֶאֱאָאָ לְקַבְּלָא שְׁבַע כְּכַבֵּי לְכַת, תְּלַת מִכָּאן וְתְלַת מִכָּאן חֲמִיָּה בְּאֶמְצַעִיתָהּ, רְבִיעָאָה לְכָל תְּלַת, וְשְׁבִיעָאָה לְשִׁית, וְאִיהִי בְּצוּרַת חֲלִיִּים, בְּאֶלְיָן חֲמִשׁ (ויקרא ב ב) וְקִמְצָא הַכֹּהֵן מִשֶּׁם מְלֵא קִמְצוּ, קִמְיָץ אִיהוּ יִי כַּד אֶתְפַּתַּח בְּהִי נִקּוּדִין אִיהוּ הִי, חֲמִשׁ אֶצְבָּעָאן, דְּבָהּוֹן אֶתְפַּתַּח קוּמְצָא דְּאִיהוּ יִי, לְחֲמִשִּׁין תְּרַעִין דְּחִירוּ.

וְאֶתְנוּן יִיָּה כְּחֶשְׁבֹן חֲלִיִּים דְּאִיהוּ אֶמְצַעִי, וְחֲרִיָּק כְּחֶשְׁבֹן וִיָּה, וִי דְרוּעָא הִי כְּתָף, קִמְיָץ יִיֵד פְּרַקִין דְּאֶצְבָּעוֹ, וְהֵאֵי אִיהוּ (שמות יז טז) וַיֹּאמֶר כִּי יִיֵד עַל כֶּסֶף יִיָּה, וְאִינּוֹן רְמִיזִין יְהוּיָהּ אֱלֹהֵינּוּ יְהוּיָהּ, וּבְחֲמֵשׁ אֶצְבָּעָאן דִּיֵד שְׁמָאֵלָא יִיֵד פְּרַקִין, רְמִיזִין כּוּזִיּוּ בְּמוֹכְסִיּוּ כּוּזִיּוּ, וְאִינּוֹן כִּיָּח, דְּאֶתְמַר עֲלֵיָּהּ (במדבר יד יז) וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כְּיָח יְהוּיָהּ, וְהֵכִי סְלִיק אִיָּה אִוִיָּה כִיָּח, דְּרְמִיזִין (ירמיה יז יב) בְּכֶסֶף כְּבוֹד מְרוֹם מְרָאשׁוֹן.

מִיֵד דְּאֶסְתַּלְקוּ, וַיִּלְכוּ בְּלֵא כַח לְפָנֵי רוּדְף (איכה א ו), וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ מְאָרֵי מִתְנִיתִין, כָּל הָאוּמֵר אֶמֶן יְהֵא שְׁמִיָּה רְבָא בְּכָל כְּחוֹ, קוּרְעִין לוֹ גִזֵר דִּינוֹ שְׁל שְׁבַעִים שְׁנָה, דְּאִינּוֹן שְׁבַעִין שְׁנִין, בְּתֵר אֶלְף וּמְאָתָן שְׁנִין, דְּאֶתְחַרְבַּ בִּי מִקְדָּשָׁא, וְאִית דְּחֶשֶׁב לֹון מְשֻׁבּוּטֵל הַתְּמִיד, בְּגִין דְּבִדְרָגָא דִּיעֶקֶב תְּלִיא קֶץ דְּפּוּרְקָנָא, דְּדִרְגִיָּה אֶמֶת, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב (מִיכָה ז כ) תִּתֵּן אֶמֶת לִיעֶקֶב, דְּאִיהוּ סִימָן אֶלְף מְאָתִים תְּשַׁעִים, וְאִית דְּאוּסִיף בֵּיהּ בִי, קְרוּב יְהוּיָהּ לְכָל קוּרְאִיו לְכָל אֶשֶׁר יִקְרָאָהּ בְּאֶמֶת (תהלים קמה יח), לְדַעַת בְּאֶרְץ דְּרַכָּד (שם סז א), אוּף הֵכִי אֶרְץ, אֶלְף רִיָּץ, מְאָתִים וְתְשַׁעִים, לְקִיָּמָא בְּהוּן אֶמֶת מְאָרִיָּץ תְּצַמַח (שם פד יב), כַּד יְהוּן לְבַר כְּחוּשְׁבֹן אֶרְיָץ, אֲבָל גִּזֵר דִּינָם שְׁבַעִים שְׁנִים.

דְּבַר אַחַר, וְהַמְשַׁכְּלִים אִינּוֹן נִקּוּדֵי, זְהִירוּ דְנִהְרִין בְּאֶתְנוּן, דְּאֲנוּן נִקּוּדִין עֲגוּלִין, אֶתְנוּן מְרוּבְּעִין, דְּבְּאֶתְנוּן אֶתְבְּרִיאוּ אַרְבַּע חִינוּן דְּכְרִסְיָא, דְּאֶתְמַר עֲלֵיָּהּ בְּעֵנְיָא דִּיחֻזְקָאֵל (א יג), וְדָמוֹת הַחִיּוֹת מְרָאִיָּהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ, אֶלְיָן

אינון נְקוּדֵי דְאוֹרֵייתָא, דְאינון תְּשַׁעָה, דְבַהוּן אֲתַבְרִיאוּ תְשַׁעָה גְלַגְלֵי
דְכְרִסְיָא, כְּרִסְיָא אִיהִי עֲשִׂירָאָה לְתְשַׁעָה גְלַגְלֵים, דְנְהִרִין בְּהוּן עֶשֶׂר אֲתַוּוּן
דְאִנוּן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וּבַהוּן אֲתַבְרִיאוּ, וְאַרְבַּע אֲתַוּוּן דְאינון יהו"ה,
נְהִרִין בְּאַרְבַּע חִיוּוּן, וּבַהוּן אֲתַבְרִיאוּ.

וְשֵׁם יְהוּ"ה אִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, אֲמַת, וְשְׂכִינְתִּיהָ תּוֹרַת אֲמַת, בְּהָ
אֲתַבְרִיאת כְּרִסְיָא דְאִיהִי אֱלֹהִי"ם, וְהִינְנוּ בְּרַאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִי"ם,
בְּאוֹרֵייתָא דְאִיהִי רַאשִׁית בְּרָא כְּרִסְיָא דְאִיהִי אֱלֹהִי"ם, דְהִכִּי סָלִיק
הַפְסִי"א לְחוּשְׁבוֹן אֱלֹהִי"ם.

דף ה ע"א

וְאִית אֲוֹרֵייתָא דְבְרִיָּאָה, וְאוֹרֵייתָא דְאֲצִילוֹת, אֲוֹרֵייתָא דְבְרִיָּאָה, יְהוּ"ה
קִנְנֵי רַאשִׁית דְרַכּוֹ (משלי ח כב), וְאוֹרֵייתָא דְאֲצִילוֹת תּוֹרַת יְהוּ"ה תְּמִימָה
(תהלים יט ח), וּבְהָ תְּמִים תְּהִיָּה עִם יְהוּ"ה אֱלֹהִי"ךָ (דברים יח ג), וּמִסְטָרָא דִילָהּ
אֲתַמַּר עַל יִשְׂרָאֵל, (שם יד ג) בְּנִים אֲתֵם לִיהוּ"ה, וּמִנָּא לֶן דְאוֹרֵייתָא
דְאֲצִילוֹת אִיהִי תּוֹרַת יְהוּ"ה דְתַלְיָא בְשִׁמְיָהּ, אֶלָּא הִכִּי אוֹקְמוּהָ זֶה שְׁמִי
לְעַלְמָם (שמות ג טו), שְׁמִי עִם יִי"ה שְׁסִי"ה, זְכַרְיִי עִם וִי"ה רַמְי"ח, תּוֹרְיָהּ בְּחֻשְׁבוֹן
אֲתַוּוֹי תְרִי"א, וְעַם אֲנִכִּי וְלֹא יְהִיָּה (דף ה ע"א) לָךְ אִיהִי תְרִי"ג, וְהִינְנוּ בִ'
דְאֲתוֹסַפַּת בְּתוֹרָה, זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם דָּא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וּבְגִין דָּא
כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחִלוּ (משלי ג לה), וְאוֹקְמוּהוּ רַבְּנָן דְמַתְנִיתִין אִין כְּבוֹד אֶלָּא
תּוֹרָה, וְאִית כְּבוֹד נְבִיָּא, וְאִית כְּבוֹד נְאֻצָּל, מִסְטָרָא דְאוֹרֵייתָא דְבְרִיָּאָה,
אֲתַמַּר בְּיִשְׂרָאֵל (ויקרא כה נה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים, וּמִסְטָרָא דְאֲצִילוֹת,
בְּנִים אֲתֵם לִיהוּ"ה וְגוֹמַר (דברים יד א).

וְלַעֲלֵיאַ עַל כְּלָא עֲלַת עַל כְּלָא דְלִית אֱלִיָּה עֲלִיהָ, וְלֹאוּ תַחֲוִיתִיהָ, וְלֹאוּ
לְאַרְבַּע סְטְרֵי עֲלָמָא, וְאִיהוּ מְמַלָּא כָּל עֲלָמִין, וְאִיהִי אֲסַחַר וּמְקַבֵּל בְּהָ
יְסוּרִין וּמְרַעִין וּמְכַאוּבִין בְּדַחֲלוֹ דְמֵאֲרִיָּה, אֲהַבָּה בְּסוּפָהּ, כְּגוּוֹנָא
דְאוֹקְמוּהָ מֵאֲרִי מַתְנִיתִין, עַל אֶלְיִן מֵאֲרִי קוּשְׁיִין וּמַחֲלוֹקוֹת, אֶת וְהַב
בְּסוּפָהּ (במדבר כא יד), וְאוֹקְמוּהָ אֲהַבָּה בְּסוּפָהּ, דְמָה דְהוֹת לֹון שְׂכִינְתָא סוּף
דְכָל דְרַגְיִן, קוּשְׁיָא וְדִין מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, אֲתַחֲזַרְת לֹון אֲהַבָּה מִסְטָרָא
דִּמְיָנָא, אֲהַבַּת חֶסֶד, וּבְגִין דָּא כָּל הַמְקַיִים אֶת הַתּוֹרָה מְעוֹנִי, סוּפוֹ
לְקַיִמָה מְעוֹשֶׁר, וְהֵאֵי אִיהוּ אֲהַבָּה בְּסוּפָהּ, וְכָל מָאן דְלֹא מְקַיִים לָהּ
מְעוֹשֶׁר, לֹא יְקַיִמָה מְעוֹנִי.

דְרַגָּא חֲמִישְׁאָה בְּיִרְאֵת יִי אוֹקְמוּהוּ מֵאֲרִי מַתְנִיתִין, כָּל הַקּוּדָם יִרְאֵתוּ
לְחֲכָמְתוֹ חֲכָמְתוֹ מַתְקִימָת, וְכָל הַקּוּדָם חֲכָמְתוֹ לִיִּרְאֵת חֲטָאוֹ אִין חֲכָמְתוֹ
מַתְקִימָת, דְכָל הַקּוּדָם חֲכָמְתוֹ לִיִּרְאֵתוֹ לְמָה הוּא דוּמָה, לְמִי שְׁמַסְרוּ לֹו
מִפְתַּחוֹת הַפְּנִימִיִים, וְלֹא מְסָרוּ לֹו מִפְתַּחוֹת הַחִיצוֹנִיִים, בְּמָה יִכְנָס.

וּבְאַרְח רָזָא, אֲדַנְיִי תַמְּוֹן יִי יִרְאֵת יִי, וְאַלְיִן אֲרַבַּע אֲתַוּוּן אִינוּן מִפְתַּחוֹת
הַחִיצוֹנִיִים דִּילָהּ, יִי מִן יְהוּ"ה אִיהִי חֲכָמָה, וְאַרְבַּע אֲתַוּוּן דְהֵאֵי שְׁמָא אִינוּן

מפתחות הפנימיים, ובגין דא אקדימו בצלותא אדניי שפתי תפתח, ולבתר חתמין לה בשם יהו"ה, ברוך אתה יהו"ה מגן אברהם, ואוף הכי אקדים שב"א דאיהי יראה בשם יהו"ה, לאהבה דאיהי קמ"ץ רחמי, שב"א מסטרא דגבורה, כי באש יהו"ה נשפט (ישעיהו סו טז), קמ"ץ מימינא, וקמץ הפהו משם (ויקרא ה יב), בגין דמעלין בקדש ולא מורידין, ובגין דא אקדימו שס"ה לא תעשה דאינון דחילו, לרמ"ח פקודין דאינון רחימו, הדא הוא דכתיב (שמות ג טו) זה שמי לעלם וכו', שמי עם י"ה שס"ה, זכרי עם ו"ה רמ"ח.

דרגא שתינתא ביראת יי', והיה אמונת עתיף וכו' (ישעיה לג ו), אמונת סדר זרעים, עתיף סדר מועד, חסן סדר נשים, ישועות סדר נזיקין, חכמה סדר קדשים, ודעת סדר טהרות, אי איכא יראת יי' אין, ואי לא לא, וסימן זמ"ן נק"ט.

ואלין שית סדרי משנה בארח רזא, אינון מעמודא דאמצעינתא, דכליל שית סדרי מתניתין, ומאן דבעי לנטלא ליה בלא שכנינתיה דאיהי יראת יי', עליה אתמר (משלי טז כח) ונרנן מפריד אלוף. כאלו עביד קצוץ ופרוד בין קודשא בריף הוא ושכנינתיה, ובגין דלא יעבדון פרודא, אף על גב דאולוף אדם שית סדרי משנה, ולא אקדים ליה יראת יי', דאיהי שכנינתיה, קודשא בריף הוא לא שריא לגביה, ובגין דא אי איכא יראת יי' אין, ואי לא לא, כאלו לא הוה כלום בידיה.

אמונה איהי אימא עלאה מסטרא דחסד, דבה קריאת שמע דאיהי אמונה, ואיהי עתיף מסטרא דגבורה, דביה אתמר (ויקרא טז ב) ואל יבא בכל עת אל הקדש וגומר, חסן איהו מסטרא דעמודא דאמצעינתא, ישועות אתקריית מסטרא דנצח, וגם נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם (שמואל א טו כט), חכמה איהי סדר קדשים דאיהו הוד, ודעת איהו יסוד דאיהו סדר טהרות.

ואית דיימא בהפוכא, מסטרא דשכנינתא תנתא איהי אמונה, ומסטרא דצדיק דביה כלילן תרין שמקון אמ"ן, דאנון יאהדונה"י, ובצדיק עץ פרי עשה פרי (דף ה ע"ב) למינו אשר זרעו בו על הארץ (בראשית א יא), ובגין דא אתקרי סדר זרעים.

עתיף איהי מסטרא דהוד דאיהי סדר מועד, דביה אוכלין כל ארבע ותולין כל חמש ושורפין בתחלת שש, חסן איהו מסטרא דעמודא דאמצעינתא דביה סדר נשים, ישועות איהי סדר נזיקין מסטרא דגבורה, דתמן כל דינין נפקין למאן דעביד נזק לחבריה, חכמה אתקריאת מסטרא דחסד, דבה הרוצה להחכים ידרים והוא סדר קדשים, ועמיה נצח, הדא היא דכתיב (תהלים טז יא) נעימות בימינך נצח, דעת דאיהו סדר טהרות, ואינון שית סדרי מתניתין, ברזא דלהט החרב המתהפכת, מרחמי לדינא ומדינא לרחמי.

דְּרָגָא שְׁבִיעָא בִּירְאָת יְיָ דְלִית לִיה חוּסָר, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (תהלים לד י) יִרְאוּ אֶת יְיָ קְדוֹשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו, לֹא הוּא מְאִינוּן דְּאִתְמַר בְּהוֹן (משלי יא כד) וְחוּשְׁדָּ מִיּוֹשֵׁר אַדְּ לְמַחְסוֹר, וְלֹא יְהִי לִיה חוּסָר בְּאוֹרֵייתָא אִם הוּא מְאִרֵי תוֹרָה, דְּבִלְאוּ אוֹרֵייתָא לִית דְּחִילוֹ, כְּמָא דְּאִתְמַר אֵין בּוֹר יִרְא חֻטָּא, כְּגוּוֹנָא דְלִית אוֹרֵייתָא בְּלֹא דְחִילוֹ, אוּף הִכִּי לִית דְּחִילוֹ בְּלֹא אוֹרֵייתָא, לֹא יְהִי חֻסְרוֹן בְּנִשְׁמַתִּיה, וְלֹא יְהִי חֻסְרוֹן בְּעוֹבְדוֹי טְבִין, דְּלִית חוּסָר וְעֵנְיוֹת כְּחוּסָר דְּאוֹרֵייתָא וּפְקוּדֵיִיא טְבִין, כְּמָה דְּאוֹקְמוּהוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, אֵין עֲנִי אֶלָּא מִתוֹרָה וּמִן הַמְצוֹת, דְּגוּפָא אִיהוּ עוֹבְדֵי יְדוּי דְּבֵר נֶשׁ, לִית חוּסָר סְגִי מְנִיה בְּתֵר דְּלֹא אִיהוּ עוֹבְדוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּ הוּא, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (תהלים קכז א) אִם יְהוּיָה לֹא יִבְנֶה בַּיִת שׁוֹא עֲמְלוֹ בּוֹנְיוֹ בּוֹ, וְדָא גַרְס דִּיתְחַרְב בֵּי מְקוּדְשָׁא, דְּלֹא הוּהוּ עוֹבְדֵי יְהוּיָה.

דְּרָגָא תְּמִינָא בִּירְאָת יְיָ, לְמַהוּי לִיה בְּשֵׁת אֲנַפִּין, מָאן דְּאִית לִיה בְּשֵׁת אֲנַפִּין דְּלֹא לְמַעְבַּד עֲבִירָה דְּאִתִּי לִידוּי בְּגִין דְּחִילוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּ הוּא, כְּאֵלוּ בֵיה אֲתַבְרִי עֲלֵמָא, וּבְגִין דָּא בְּרֵאשִׁית גְּרֵיָא בְּשֵׁית, הִרִי יִרְאָה עִם בְּשֵׁת כְּלָא חַד, וּמָאן דְּלִית בֵּיה בְּשֵׁת אֲנַפִּין אוֹקְמוּהוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין בְּוֹדָי שְׁלֹא עֲמְדוּ רַגְלֵי אֲבוֹתָיו עַל הַר סִינִי.

וְהַפּוֹד בְּשֵׁית וְתִשְׁכַּח שְׁבִיִּת, וְהִינּוּ בְּרֵאשִׁית גְּרֵיָא שְׁבִיִּת, דְּלֹא תִחַלֵּל לִיה בְּפִרְהָסִיא, כְּבֵר נֶשׁ דְּלֹא בֵיה בְּשֵׁת אֲנַפִּין, וְוִי לִיה מָאן דְּמַחַלֵּל שְׁבִיִּת מְלַכְתָּא דְּאִיהִי קֹדֶשׁ לְמַעְבַּד לִיה חוּל, דְּאוֹקְמוּהוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, כָּל הַמְשַׁתְּמֵשׁ בְּתַנְגָּא חֲלָף, זֶה הַמְשַׁתְּמֵשׁ בְּמִי שְׁשׁוֹנָה הַלְכוֹת, כָּל שְׁכֹן בְּשֵׁת מְלַכְתָּא.

וְעוֹד בּוֹשֶׁת פְּנִים לְגוֹן עֵדוֹן, עַז פְּנִים לְגִיהֶנְס, אֲנוּן דְּעֲבָרִין עֲבִירָה בְּיַד רְמָה, וְלִית לוֹן בְּשֵׁת פְּנִים מְקוּדְשָׁא בְּרוּדָּ הוּא, דְּאִתְמַר בֵּיה (תהלים לג כג) מְשֻׁמִּים הִבִּיט יְהוּיָה רְאָה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם, וְאִתְמַר בֵּיה (ישעיהו א) מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִתְמַר בֵּיה (משלי כ כז) חִפֵּשׂ כָּל חַדְרֵי בֶטוֹן, (ירמיה כ יב) רוֹאֶה כָּלִיּוֹת וְלֵב.

וְעֵנְוָה קְטִירָא בְּדְחִילוֹ, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (משלי כב ד) עֵקֶב עֵנְוָה יִרְאָת יְיָ, מָאן דְּאִית בֵּיה יִרְאָת יְיָ אִיתִי לִיה לִידֵי עֵנְוָה דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה, דִּירְאָת יְיָ עֵקֶב לְגַבְהָ, וְדָא דְרָגָא דְמִשְׁהָ, דְּאִתְמַר בֵּיה (במדבר יב ג) וְהָאִישׁ מִשְׁהָ עֵנְוִו מְאֹד, וּבְגִין דְּאִיהִי יִרְאָה עֵקֶב לְגַבְהָ, אוֹקְמוּהוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, יִרְאָה מְלַח זוֹטְרֵתִי הִיא לְגַבֵּי מִשְׁהָ.

דְּרָגָא תְּשִׁיעָאָה בִּירְאָת יְיָ, כָּל מָאן דְּאִית בֵּיה יִרְאָת יְהוּיָה יִתְחַלֵּל, וְכִי אִית לְבֵר נֶשׁ לְשִׁבְחָא גְרַמִּיהָ, אֶלָּא אִיהוּ מְשׁוּבַח קְדָם יְהוּיָה, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (משלי לא ט) שֶׁקֶר הַחֹן וְהַבֵּל הִיפִי וְגוֹמֵר, דָּא דְרָא דְחִזְקִיָּהוּ, דְּבִירְאָת יְיָ קָא אִתִּי בֵר נֶשׁ לְקִיָּמָא תְּרִיגְמָצוֹת, כְּחֻשְׁבֹן בִּירְאָתִי.

דָּרָגָא עֲשִׂירָאָה בִּירָאָת יִי, אֵית יִרְאָה וְאֵית יִרְאָה, לֹאוּ כָּל אַפִּיָא שְׁוִין, אֵית יִרְאָה דְדַחִיל בְּר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בְּגִין דְּלֹא יִלְקָה לִיה בְּרַצוּעָה, דְּאִתְמַר (דף ו ע"א) בְּה (בראשית א ב) וְהָאֵרֶץ הִיתָה תְּהוּ וְבָהוּ, מְסֻטְרָא דְאִילָנָא דְטוֹב וְרַע, דְּאִיהִי אֶרְעָא רְקֻנְיָא, שְׂפָחָא בִישָׂא, כְּגוּוֹנָא דְחַד מֵאַרְבַּע אַבוֹת נְזִיקִין דְּאִיהוּ תְּבוֹר, וְכְגוּוֹנָא דְבוֹר דְּיוֹסֶף, דְּאוּקְמוּהוּ עֲלִיהִ תְּבֵרָה, וְהַבוֹר רַק וְכוּ' (בראשית לו כד), תְּבֵרָה נְקֻבָּא בִישָׂא, בּוֹר דְּכוּרָא, וְבוֹר בְּגִין דְּאִיהוּ מִתְמָן, אוּקְמוּהוּ עֲלִיהִ אִין בּוֹר יִרָא חֲטָא, בְּתֵר דְלִית בֵּיה יִרָאָת יִי.

מֵאן דְּאִיהוּ דְחִיל מְגוּ אוּרִייתָא דְאִיהִי תְּפֹאֲרֵת, דְּמִנִּיה נִפְקֵת, כְּגוּן דָּא אִיהִי שְׁקוּלָה לְגַבִּיה, וּבְגִין דָּא אִין כָּל יִרְאָה שְׁוֹה, דְּהָא יִרָאָת יִי הִיא מְלָכוֹת דִּילִיה, כְּלִילָא מְכָל פְּקוּדֵי אוּרִייתָא, בְּגִין דְּאִיהִי יִרְאָה דְנִפְקֵת מְגוּ תוֹרָה דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ יְהוּ"ה, דְּבְגִינָה אוּקְמוּהוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, גְּדוּלָה תוֹרָה שְׂמַבִּיאָה לְאָדָם לִיְדֵי מַעֲשָׂה, דְּאִי בְר נֶשׁ לֹא יָדַע אוּרִייתָא, וְאִגְרָא דְפְקוּדֵיָא דִילָה, וְעוֹנֶשִׁין דִּילָה לְמֵאן דְּעֵבֵר עַל פְּקוּדֵיָא, וּמֵאן הוּא דְבָרָא אוּרִייתָא, וּמֵאן הוּא דִּיהִיב לָה לִישְׂרָאֵל, אִיךְ דְחִיל לִיה וְנִטִּיר פְּקוּדוּי, וּבְגִין דָּא אִמֵּר דָּוִד לְשִׁלְמָה בְּנוֹ (ד"ה א כח ט) דַּע אֵת אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעַבְדָּהוּ.

דְּאִי בְר נֶשׁ לֹא אֲשִׁתְּמוּדַע הֵהוּא דִּיהִיב לִיה אוּרִייתָא, וּמִנִּי לִיה לְנִטְרָא לָה, אִיךְ דְחִיל מִנִּיה וְעַבִּיד פְּקוּדוּי, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ רַבְּנָן, וְלֹא עִם הָאֵרֶץ חֲסִיד, וְאִין בּוֹר יִרָא חֲטָא.

בְּגִין דְּאוּרִייתָא דְאִיהִי תְּרִי"א מִתְרִין דְּרַגִּין אֲתִיְהִיבֵת, מְחֻסָּד וּגְבוּרָה, דְּמִתְמָן תְּרִין פְּקוּדִין אֲהֵבֵת חֻסָּד וְדַחִילוּ דְגְבוּרָה דְאִיהִי יִרְאָה, דְּבָהוּן אֲשִׁתְּלִימוּ תְּרִי"ג פְּקוּדֵיָא, וּבְגִין דְּכָל אוּרִייתָא וּפְקוּדֵיהָ מִתְרִין סֻטְרִין אֲתִיְהִיבֵת, אוּקְמוּהוּ רַבְּנָן וְלֹא עִם הָאֵרֶץ חֲסִיד, וְאִין בּוֹר יִרָא חֲטָא.

וְאִי תִימָא הָא חֻסָּד גְּבוּרָה דְמִתְמָן מְלָכוֹת אִיהִי אֲהֵבָה וְיִרְאָה, אִיךְ אוּקְמוּהוּ רַבְּנָן גְּדוּלָה תוֹרָה שְׂמַבִּיאָה לְאָדָם לִיְדֵי מַעֲשָׂה, דְּמַהֲכָא מִשְׁמַע דְּכָל הַקּוּדָם יִרְאָתוֹ לְחֻכְמָתוֹ חֻכְמָתוֹ מִתְקַיִימָת, אֶלָּא כְּלָא קְשׁוּט, תְּפֹאֲרֵת אֲתִקְרִי אָדָם, כְּגוּוֹנָא דִילִיה הָוֵה אָדָם ה"א דְלִתְתָא, דְּאוּקְמוּהוּ עֲלִיהִ דְהוּהוּ רֵאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ רַבְּנָן, יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה לִיבְרָאוֹת, דְּאִתְמַר עֲלִייהוּ אָדָם אֲתָם, אוּף הֲכִי תְּפֹאֲרֵת דְאִיהוּ יְהוּ"ה, אִיהוּ רֵאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה דְאִיהִי חֻכְמָה עֲלָאָה, וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה דְאִיהוּ י" מִן אֲדֻנִי, חֻכְמָה תְּתָאָה, יִרָאָת יִי, מְלָכוֹת דִּילִיה.

וּבְגִין דָּא אִתְמַר בְּה (ויקרא יב ד) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ, אֲתִתָּא אֵית לָה לְאִקְדָּמָא בְּכָל פְּקוּדֵיָא, דְּאִתְמַר בְּה אִשָּׁה יִרָאָת יִי הִיא תְּתֵהֲלֵל (משלי לא ט), וּבְגִין דָּא מְצָא אִשָּׁה בְּקִדְמִיתָא, מְצָא טוֹב (שם יח כב), דְּאִתְמַר בֵּיה (תהלים קמה ט) טוֹב יְהוּ"ה לְכָל.

וְאִי אִקְדִּים לָה בְּצִלוֹתָא, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ (תהלים נא יז) אֲדֻנִי שְׂפִתֵי תִפְתַּח, מִיָּד (משלי ח לה) וַיִּפֶק רָצוֹן מִיְהוּ"ה, וּבְגִין דָּא כְּוָנָה דְאִיהִי מַחְשָׁבָה, צְרִידָּהּ

לְאֶקְדָּמָא לְמַצּוּה, וּבְגִין דָּא שׁוּיָאוּ רַבָּנָן כְּוִין מַחְשְׁבֵתָא דְצְלוּתָא בְּבִרְכָה
קְדָמָא, דְהִכִּי אוּקְמוּהוּ אִם לָא כְּוִין בְּבִרְכָה רֵאשׁוּנָה חוּזְר לְרֵאשׁ, וּבְגִין
דָּא צְרִיךְ לְאֶקְדָּמָא יִרְאָה מְסִטְרָא דְשְׁכִינְתָא, בֵּין בְּאוּרִייתָא, בֵּין
בְּפְקוּדֵי, אֲבָל מְסִטְרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, צְרִיךְ לְאֶקְדָּמָא אוּרִייתָא
לְיִרְאָה בְּכָל פְּקוּדֵי, דְיִרְאָה דְאוּרִייתָא אֵית, דְאַתְקֵרִי נּוֹקְבָא תּוֹרָה שְׂבַעַל
פָּה, דְבְּגִינָה אֶתְמַר תַּמָּן אַז יִרְנָנוּ עַצֵּי הַיָּעַר (דְהַיִּיא טו ל ג).

עֵנָה מְלֶאךְ מִן הַשָּׁמַיִם וְאָמַר הוּ הוּ מַעֲשֵׂה מְרַכָּבָה, מֵהַאי אִיז תְּלִינן עֵיב
שְׁמָהוּ דְהַיִּינוּ חֲסֵד, דְּבִיָּה צְרִיךְ לְאַתְקֵנָא פְּרִסְיָא לְמֵאֲרִיָּה, בְּכַנְפֵי מַצּוּה,
וַיֵּשֶׁב עָלָיו בְּאַמֶּת, עֲשׂוֹר אֶמֶת מִיָּה יוּיֵד הִיא וְאִיו הִיא, מוֹרִיד הַטַּיִל
לְאַנְהָרָא לְגַבֵּי הַיָּא.

דָּף וְעֵיב

דְּאִיהוּ כְּלִיל תְּלַת בְּרַכָּאן קְדָמָאִין דְצְלוּתָא, וּתְלַת בְּתָרָאִין, וְדָא עֲשֵׂר
סְפִירוֹת בְּלִי מָה, דְּאִינוּן לְקַבְּלֵיָּהוּ תְּרִין שְׁמָהוּן יְהוּיָה אֲדַנִּי, וּתְמַנְיָא
אַתְנוּן, דְּאִינוּן עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכֵּף בְּשִׁקְלַת הַקֹּדֶשׁ (בְּמִדְבַר ז פ), וְדָא כִּי מִן כְּתָר,
עֲשָׂרָה מִן (דָּף וְעֵיב) שְׁכִינְתָא תְּתַאָּה אֲדַנִּי, מִתְּתָא לְעִילָא מִן אֲנִי עַד אִינן,
עֲשָׂרָה מְעִילָא לְתַתָּא מְעַמוּדָא דְאַמְצָעֵיתָא דְאִיהוּ יְהוּיָה, וּבְגִין דָּא כִּי כְּלִיל
לוּן.

וּבְקֶץ דְּפִוּרְקָנָא מִדְּלָג עַל הַיְהָרִים (שִׁיר ב ח), דָּא מִיָּה, וְלִית הָרִים אֶלָּא
אַבְהוּ, דְּאִינוּן מְרַכְּבֵתִיָּה, אוּף הִכִּי מִקְפָּץ עַל הַיְגַבְעוֹת אֲנוּן אֲמָהוּן, אַהִיָּה
אַדַּנִּי, בְּהַהוּא זְמַנָּא אִיז יִשִּׁיר מְשֵׁה וְכוּ (שְׁמוֹת טו א), וְכֹלָא אֶתְקַשֵּׁר
וְאַתְּכְּלִיל בְּחִי עֲלָמִין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (מְשַׁלִּי יו) בְּרַכּוֹת לְרֵאשׁ צְדִיק.

וְאִית כְּבוֹד נְבִרָא כְּגוּוֹנָא דְכְּבוֹד נְאָצַל, מְסִטְרָא דְכְּבוֹד נְבִרָא אֲמָרִין יִשְׂרָאֵל
לְגַבֵּי אֲדוּן עַל כֹּלָא אִם כְּעַבְדִּים, וּמְסִטְרָא דְכְּבוֹד נְאָצַל אֶתְמַר בְּהוּן אִם
כְּבָנִים, אִיהוּ עֶלְת עַל כֹּלָא לִית אֶלִּיָּה עֲלִיָּה, וְלֹא תַחֲוֹתִיָּה, וְלֹא לְאַרְבַּע
סְטָרִין דְּעֲלָמָא, אִיהוּ מְמַלָּא כָּל עֲלָמִין.

וְאִיהוּ אֶסְחָר לְכָל סְטָרִין, דְּלֹא מִתְּפַשְׁטִין יִתִּיר מְגַבּוּל דְּשׁוּי לְכָל חַד, וּמְדָה
דְּשׁוּי לְכָל חַד, וְכֹלְהוּ בְּרִשׁוּ דִּילִיָּה בְּרִשׁוֹת הַיְחִיד.

אַדַּנִּי מְרַכְּבָה לִיְהוּיָה, וּבָה אֶתְעַטֵּף, וְאוּף הִכִּי יְהוּיָה אֶתְעַטֵּף בְּאַהִיָּה
לְמַבְרֵי עֲלָמָא, אֲבָל שֵׁם יְהוּיָה אִיהוּ מְרַכְּבָה לְמֵאֲרִיָּה לְכְתָר עֲלָמָה, וּבְגִין
דָּא (שִׁיא ב ב) אִין קְדוּשׁ כִּיְהוּיָה, עֶלְת עַל כֹּלָא טְמִיר וְגַנִּיז בְּכְתָר, וּמְנִיָּה
אַתְפַּשֵּׁט נְהוּרִיָּה עַל יְהוּיָה, דְּאִיהוּ יִ חֲכָמָה, הִי בִינָה, וְיִ כְּלִיל שִׁית סְפִירָן,
הִי מְלָכוֹת, וְהַאי אִיהוּ אֶתְפַּשְׁטוּתִיָּה מְעִילָא לְתַתָּא, וְאוּף הִכִּי אֶתְפַּשֵּׁט
נְהוּרִיָּה עַל יִ מִן אֲדַנִּי מִתְּתָא לְעִילָא, עַד אִין סוּף, דְּאַתְרָמִיז בְּאַדַּנִּי
אַיִן, וּבְגִין דָּא יִ יִ מִן יֵאֶהְדוּנְהִי עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכֵּף, דָּא כִּי מִן כְּתָר,

וּמֵאֵרִי דְכָלָא לִית בֵּיה צִיּוּר דְּאֹת וּנְקוּדָה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיה מ יח כה) וְאֵל מִי תִדְמִיּוּנִי וְאֲשׁוּהּ, וְאֵל מִי תִדְמִיּוּן אִיִּל, וּמַה דְּמוּת תַּעֲרֻכוּ לוֹ.

אִיהוּ צִיּוּר בְּתָרִין אֲתָנוּן תָּרִין עֲלָמִין, בְּאֵת י' צִיּוּר עֲלָמָא דְאַתִּי, וּבְאֵת ה' עֲלָמָא דִּין, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שם כו ד) כִּי בְּיָהּ יְהוּיָה צוּר עוֹלָמִים.

וּמְקוּרִין דְּכָל שְׁמָהּ אֵינּוּן יוּיִד הִי וַיִּי וְהוּיָהּ, יוּיִד הִי וַאִי וַאִי הִי, יְהוּיָהּ, כָּל יוּיִד אִיהִי אַחְזִי יְהוּיָהּ, כָּל א' אַחְזִי אַחְזִי לְעִילָא, אַדְנִי לְתַתָּא, הִכָּא שֵׁם יְהוּיָהּ אִיהוּ בְּכַנּוּיָהּ חַד, בְּגִין דְּמַנְיָה אֲשַׁתְּכַח כְּנּוּיָהּ, אֲבָל מְסֻטָּרָא דְעֵשֶׂר סְפִירָן דְּבְרִיאָהּ, לֹא שֵׁם יְהוּיָהּ וְכַנּוּיָהּ חַד, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שם מג ז) כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרֵאֲתִיו וְכוּ', הִרִי סְפִירוֹת אֲתַקְרִיאוּ בְּשֵׁם יְהוּיָהּ, וּבְשֵׁם אַדְנִי, וְאַנּוּן דְּאַדְנִי אֲתַבְרִיאוּ.

וּבְגִין דָּא אִית שְׁמָהּ דְּמִיּוּן לְחוֹתְמָא דְּמִלְכָּא, דְּבַהוּן אֲשַׁתְּמוּדַע דִּיּוֹקְנָא דְּמִלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא צִיּוּרָא מְמֵשׁ, וְאִית שְׁמָהּ דְּאַיְנוּן כְּגוּוֹנָא דְּרִשִׁימוּ דְּצִיּוּרָא דְּחוֹתְמָא בְּשַׁעֲוָה, וְהִכִּי דְּחִילִין מִהֵוּא רִשִׁימוּ כְּאִילוּ הוּא מִלְכָּא מְמֵשׁ, אֲבָל אֲדוּן עַל כָּלָא לִית לִיה מְכָל אֵלִין צִיּוּרִין כָּלִל, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שם מ יח) וְאֵל מִי תִדְמִיּוּן אִיִּל וְכוּ'.

וּמְסֻטָּרָא דְּצִיּוּרִין דְּשַׁעֲוָה, חֲמָא יְחֻזְקָאֵל כָּל אֵלִין מְרֵאוֹת דְּחֲמָא, וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בְּהוּן (יחזקאל א כו) וְדְמוּת כְּמֵרֵאָה אָדָם, וְלֹא מְרֵאָה אָדָם מְמֵשׁ, כְּמֵרֵאָה חֲשַׁמִּיִּל וְלֹא חֲשַׁמִּיִּל, כְּמֵרֵאָה אֵשׁ בֵּית לֵה סְבִיב, הוּא מְרֵאָה דְּמוּת כְּבוֹד יְיָ, וְלֹא כְּבוֹד יְיָ מְמֵשׁ, אֵלָא מְרֵאָה צִיּוּר דִּילִיהּ.

פְּתַח וְאָמַר, יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָהּ, קוּם מְשִׁינְתָּךְ לְגַלְאָה הִכָּא מְרֵאוֹת דְּאַתְגְּלִין לָךְ, דְּכִלְהוּ לְגַבְדָּךְ בְּאַרְחַ סְתִים וּבְאַתְגְּלִיא, בְּאַתְגְּלִיא צִיּוּרִין, אֲבָל בְּסִתִּימוּ דְּעִינִין דִּיּוֹקְנָא דְּמִלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא, כָּל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן הֵוּא דְּלִית לִיה דִּיּוֹקְנָא, דְּבְגִינִיהּ אֲתַמַּר הֵוּא קָרָא לְמָאן דְּצִיּוּר בֵּיה דִּיּוֹקְנָא, (דְּבָרִים כו טו) אַרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וְכוּ', וְשֵׁם בְּסִתְרָא, בְּסִתְרָא שֶׁל עוֹלָם, וְאַפִּילוּ מְכָל מַה דְּבַר נֵשׁ יִכִּיל לְאַסְתְּפֵלָא בְּעִינָא, וְאַפִּילוּ מְכָל דִּיּוֹקְנִין דְּאַחְזִי לְנְבִיאִי.

דף ז ע"א

צוּרַת דִּיּוֹקְנָא דְּכִלְיָא מְכַמָּה נְהוּרִין, חַד וּמְמַעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשֵׁם א כְּמֵרֵאָה אֲבָן סְפִיר דְּמוּת כְּסָא (יחזקאל א כו), דָּא אֲבָן סְפִיר דְּמוּת כְּסָא, וְאִיהוּ לְעִילָא כְּגוּוֹנָא דָּא [צִיּוּר] וְתַחַת רְגְלֵיו כְּמַעֲשָׂה לְבַנְתָּ (דף ז ע"א) הַסְפִיר (שמוֹת כד י), כְּגוּוֹנָא דָּא א וְכָלָא א, נְקוּדָה דָּא הוּא כְּגוּוֹן חֲלִיִּים לְעִילָא כְּתָר עֲלִיוֹן, דְּרַכִּיב עַל יָהּ דְּאַיְנוּן חֲכָמָה וּבִינָה כְּחֻשְׁבּוֹן חֲלָם, וְתַחַת רְגְלֵיו כְּמַעֲשָׂה לְבַנְתָּ הַסְפִיר חִירָק, וְדָא מְלָכוֹת, וְהָאֲרָץ הַדּוּם רְגְלֵי, אִיהִי תַּחוֹת וָיָהּ, דְּאַיְהוּ חֻשְׁבּוֹן חֲרִיִּק, וְהִכִּי סְלִיק א יְהוּיָהּ יוּיִי.

ועוד רקיע דא עמוּדא דאָמְצֵעִיתָא, דְכָלִיל שֵׁם יְהוּיָהּ, וְאִיהוּ כְּלִיל שִׁית סְפִירָן בְּאֲמֻצֵּעִיתָא, דְעֵלְיָהּ אֲתָמֵר (יחזקאל א כב) נְטוּי עַל רֵאשִׁיָּהּ מְלֻמְעָה, דְעֵלְיָהּ אֲתָמֵר (תהלים קד ב) נוֹטָה שְׁמַיִם בְּיָרִיעָה, כְּגוֹנָא דָא [צִיּוֹר] בְּאֲמֻצֵּעַ א, נוֹטָה שְׁמַיִם לְבַדִּי (ישעיה מד כד), מָאן נָטָה לִיָּהּ, עֲלֵת עַל כָּלָא לְבַדּוֹ, יַחֲדָא בְּלָא תִנְיָנָא לְמַעְזָר לִיָּהּ.

תִּנְיָנָא (יחזקאל א כו), וְעַל דְּמוֹת הַפְּסָא דְּמוֹת כְּמַרְאָה אָדָם עֲלִיו מְלֻמְעָה דָא אִיהוּ יוֹד הָא וְאִו הָא כְּלִיל תִּשְׁעָה נְקוּדִין, וְעֵשִׂירָא שְׁכִינְתָא כְּלִילָא מְכֻלָּהוּ, וְכָלָא א, דְּלִית אָדָם בְּלָא א', וְכָלָא אִיהוּ עֵמוּדָא דְאֲמֻצֵּעִיתָא, אִיהוּ יְהוּיָהּ דְכָלִיל א, וְאִיהוּ שְׁמָא מְפָרֵשׁ דְכָלִיל א לְאַחְזָא דָאָם רַץ לְבַד שׁוּב לְאַחֹר.

תְּלִיתָא, כְּמַרְאָה אֲשֶׁר בֵּית לָהּ סְבִיב, וְדָא שְׁכִינְתָא, דְּהָכִי אוּקְמוּהוּ רְבָנָן, דְּנִשְׁמָתִין דּוּמִין קָדָם שְׁכִינְתָא כְּנֻזֹת לְפָנֵי הָאֲבוּקָה, וּבְגִין דָא כְּמַרְאָה אֲשֶׁר בֵּית לָהּ (שם א כז), וְאִיהִי בֵּי כְּנִישְׁתָּא דְעֵלְיָא, אִישׁ נְגִיָּה, כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפֻלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים (ישעיה נו ז), וְאִיהִי אֲשֶׁר בֵּית לָהּ מְסֻטָּרָא דְגְבוּרָה, דְאִיהִי ב', יוֹמָא תִנְיָנָא דְאֲתַבְּרִי בִּיהַ גִּיהָנָם, א' יוֹמָא קְדָמָא דְאֲתַבְּרִי בִּיהַ גֹן עֲדוֹ, וְדָא חֲסָד, עֵמוּדָא דְאֲמֻצֵּעִיתָא כְּמַרְאָה אָדָם כְּלִיל תְּרוּיָהּ, וְאִיו לִימִנָא אַחֲרִיד, לִיב לְשִׁמְאָלָא יוֹד הִיא הִיא.

מְמַרְאָה מְתַנְיָו וְלֻמְעָה, וּמְמַרְאָה מְתַנְיָו וְלֻמְטָה, אִינוּן תְּרִין שׁוּקִין, תְּרִין נְבִיאֵי קְשׁוּט, וְאִינוּן רְבִיעָא וְחֻמְשָׁא לְחֲסָד, דְּמִתְמָן בְּנִינָא דְעֵלְמָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים פט ג) עוֹלָם חֲסָד יִבְנֶה, ה' עֲלָא אֲתַפְּשֵׁת עַד הוֹד, חֻמְשִׁין תְּרַעִין, וּבְגִין דָא קָא רְמִיז עֲלָהּ, רֵאִיתִי כְּמַרְאָה אֲשֶׁר בֵּית לָהּ, וּבָהּ שִׁית מְרָאוֹת.

שְׁבִיעָא, (יחזקאל א כח) כְּמַרְאָה הַקְּשֵׁת, הַקְּשֵׁת דָא צְדִיק יְסוּד עֵלְמָא, כְּמַרְאָה דִּילָהּ לְתַתָּא מְטַטְרוּן, דָא חֲזָא יַחְזָקָל, דְאִיהוּ כְּלִיל כָּל מְרָאוֹת.

חִיזוּ תְּמִינָא, כְּן מְרָאָה הַנְּגָה סְבִיב, דָא שְׁכִינְתָא תְּתָא, דְאֲתָמֵר בָּהּ (ירמיהו לא כא) נִקְבָּה תְּסוּבָב גְּבֵר, וּבְגִין דָא כְּן מְרָאָה הַנְּגָה סְבִיב, אֲשֶׁר נָגַהּ.

תְּשִׁיעָא, הוּא מְרָאָה דְּמוֹת כְּבוֹד יְהוּיָהּ, חֲכָמָה עֲלָא, דְּמוֹת דִּילָהּ חֲזָא יַחְזָקָל לְתַתָּא, וְלָא חֲכָמָה.

וְכַד מְטָא לְדְמוֹת כְּתָר דְאִיהוּ דְרָגָא עֲשִׂירָא, חֲזִי מַה כְּתִיב בִּיהַ, וְאֲרָאָה וְאֲפוֹל עַל פְּנֵי, דְלָא יָכִיל לְמַסְבֵּל, וְאִם מְרָאוֹת דְלְתַתָּא הָכִי, כָּל שְׁכֹן וְכָל שְׁכֹן מְרָאוֹת עֲלָאִין דְסְפִירוֹת דְבְּרִיאָה, כָּל שְׁכֹן וְכָל שְׁכֹן מְרָאוֹת דְאֲצִילוֹת.

וּבְרָזָא דָאָת א תְּשַׁכַּח חֲלִיִּם חִירִיק שׁוּרָק כְּגוֹנָא דָא וְ אִיהוּ גִלְגַּל דְאֲתַהֲפֵד לְשִׁית סְטֵרִין לְעֵלְיָא וְלְתַתָּא וְלְאַרְבַּע סְטֵרִין, אֲתַהֲפֵד לִימִנָא וְסָהִיד עַל עֲלֵת עַל כָּלָא דְלִית אֶלְיָה אַחְרָא לִימִנָא דְעֵלְמָא, אֲתַהֲפֵד לְשִׁמְאָלָא וְסָהִיד עֲלִיהַ, וְהָכִי לְכָל סְטֵרָא סָהִיד עַל יַחוּדִיהַ, דְלִית אֶלְיָה אַחְרָא עֵלְיָא וְתַתָּא וְלְאַרְבַּע סְטֵרִין, הָאִי אִיהוּ דְאוּקְמוּהוּ מְאַרִי מְתַנְיָתִין

כְּדֵי שְׁתַּמְלִיכֵהוּ עַל הַשָּׁמַיִם וְעַל הָאָרֶץ וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם.

דף ז ע"ב

ו' כָּלִיל תָּלַת נְקוּדִין, עֵילָא וְתַתָּא וְאַמְצָעִיתָא, דְּסִהְדִין, וְתַלַּת סִהְדִין תַּחוֹתֵיהוּ לְתַתָּא, עַל עֵלַת עַל כְּלָא דְאִיהוּ רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדֵּין אִין אֱלֹהִיִּים, דְּאִיהוּ כָּלִיל שִׁית נְקוּדִין כְּחוּשְׁבֵּן ו', דְּסִהְדִין עַל עֵלַת עַל כְּלָא, דְּלִית אֱלִ"ה אַחְרָא לְשִׁית סְטָרִין אֱלָא הוּא, הָא תַּשַּׁע נְקוּדִין דְּכָלִילָן בְּאֵת ו' מִן א, וְאֵת א' בִּיה אֲשַׁתְּלִימוּ לְעֶשֶׂר, וּבִיה כְּלָהוּ אֲזֻלִין לְאַתֵּר חָד, הָא הֲכָא רְזָא דְּבִנְיָנָא דִּיחֻזְקָא (דף ז ע"ב) בְּרְזָא דְּנְקוּדִין.

וְעוֹד רְזָא נְקוּדֵי צְרִיךְ לְאַחְזָרָא עֲלֵיהוּ, פְּתַח כְּחוּשְׁבֵּן אוֹתִיוֹתָיו אִיהוּ יו"ד, וּכְתִיב (תהלים קמה טז) פּוֹתַח אֶת יָדָךְ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן, וְאוּקְמוּהוּ אֶל תַּקְרִי יָדָךְ אֱלָא יוּדִי"ךְ, וְאִינוּן י"י מִן יֵאֵהוּדוֹנָה"י, וּבְאֵן אַתֵּר מִתַּפְתְּחִין בְּרַקִּיעָא דְאִיהוּ פְּתַח, וְאִיהוּ מִפְּתַח כָּלִיל אֵהוּדוֹנָה"י שִׁית אֲתוּוֹן בְּאַמְצָע י"י, וְתַרִין יוּדִין עִם רַקִּיעַ דְאִיהוּ ו' סְלִיק לְחוּשְׁבֵּן יְהו"ה.

קִמְצַ רַקִּיעַ וְנִיצוּץ, אִינוּן י"ו, אִיהוּ קוּמְץ כָּל נְקוּדִין, דְאִינוּן שִׁית סְרִי כְּחֻשְׁבֵּן שִׁית סְרִי אֲנָפִין דְּחִינוּן, וּבְגִין דָּא אִיהוּ קוּמְץ כָּל נְקוּדִין, צְרִי"י אִיהוּ חוּשְׁבֵּן ו' ו', וְתַחוֹת צְדִיק תַּרִין נִיצוּצִין דְאִינוּן י"י, אֶת שְׁנֵי הַמְּאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים, וְאִינוּן ו' ו' י"י סְלִקִין ל"ב, וְאִינוּן ל"ב נְתִיבוֹת פְּלִאוֹת חֲכָמָה, וּנְקוּדָה תַּחוֹת ר' מִן צְרִי"י דְאִיהוּ י"י עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הָרִי מ"ב, וּבְגִין דָּא צְרִי"י, בִּיה צִייר עֲלָמִין, וְיִיצֵר תַּמָּן צְרִי"י, בִּיה צִייר אָדָם, הָרִי רְזָא דְנְקוּד צְרִי מ"ב, וְתַלַּת אֲתוּוֹן הָרִי מ"ה, כְּחוּשְׁבֵּן אָדָם.

שְׁבָא אוּף הָכִי (בראשית א טז) אֶת הַמְּאוֹר הַגְּדוֹל לְמַמְשַׁלַּת הַיּוֹם, וְאֶת הַמְּאוֹר הַקָּטָן וְגו', וּבִיה רְזָא מ"ב, וּבִיה רְזָא דְאָדָם, כְּגוּוֹנָא דָּא, חֻשְׁבֵּן שְׁבָא ו', וְתַלַּת נִיצוּצוֹת וְרַקִּיעַ י"י י"י ו' דְּחוּשְׁבִּנְהוּן ל"ו, הָרִי מ"ב, וְתַלַּת אֲתוּוֹן שְׁבִ"א הָרִי מ"ה, וְרְזָא דְמַלְאָה (שמות ג יג) וְאָמְרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ מְיִה אוֹמֵר אֲלֵיהֶם, וְנְקוּד שְׁבִ"א נְקוּד בְּשֵׁם יְהו"ה בְּאוֹרֵייתָא.

סְגוּל חִי"י חֻשְׁבִּנְיָה, וְאִיהוּ ו' ו' ו' מִן ו' יִסַּע ו' יְבֹא ו' יֵט, וְתַלַּת נְקוּדִין י"י י"י אִיהוּ ח"ים, וְאַרְבַּע אֲתוּוֹן מִן סְגוּ"ל אִיהוּ חמ"ד, וְתִיבָה הָא אִינוּן חמ"ה, פְּנִי מִשָּׁה כְּפְנֵי חֲמָה.

חֲלָם חֲסֵר ו' חוּשְׁבִּנְיָה י"ה, וְתַלַּת נִיצוּצוֹת י"י י"י הָא אִינוּן מ"ה, שְׁמָא מְפָרֵשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, וְעִם תַּלַּת אֲתוּוֹן וְתִיבָה הָא אִיהוּ מ"ט, כְּחוּשְׁבֵּן מ"ט אֲתוּוֹן דְּשִׁמְעַ יִשְׂרָאֵל וְכו' (דברים ו ד), בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד וְכו', וְאוּקְמוּהוּ רַבְּנֵן דְּמִתְנִיתִין, חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה נְבִרָאוּ בְּעוֹלָם וְנִתְּנוּ לְמִשָּׁה, חוּץ מְאָחַד, שְׁנַאֲמַר (תהלים ח ו) וְתַחֲסִרְהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִיִּים, וְלְתַתָּא בְּמִלְאָכִים אִינוּן מ"ט פְּנִים טְהוֹר מִן מִטְטְרוּ"ן, דְאִיהוּ חֲלִי"ם בְּמִלְאָכִים.

חירק עם חושֶׁבֶן אֶתְוֹן אִיהוּ א״ם, חִרְק חוֹשֶׁבְנִיה ו״ה, וְתִלַּת נִיצוּצוֹת י״ י״ תִּלְתִּין, הָא אִיהוּ א״ם.

שֶׁרַק אִיהוּ חוֹשֶׁבֶן אֶתְוִי ו׳, וְחִמֵּשׁ נִיצוּצוֹת חִמְשִׁין, הָא נ״ו, תִּלַּת אֶתְוֹן וְתִיבָה הָא אָנוֹן ס׳, סוּד יְהוּ״ה לִירָאִיו, וּבִיָּה (יִרְמִיָּה לֹא ו) רַ נ״ו לִיעֶקֶב בַּ שֶׁ מְחָה נוֹטְרִיקוֹן שׁוּר״ק.

דְּכַל נְקוּדֵי מִחְכְּמָה עֲלָאָה מִתְפַּשְׁטָאן, תְּשַׁעָה עַד מַלְכוּת, וְטַעְמֵי מִכְּתָר עַד מַלְכוּת, וְשׁוּר״ק צְדִיק יְסוּד עֲלֵמָא, בִּיה סוּד שׁוּרַק תְּנַיִנָא בְּתוֹסַפֶּת ו׳ מ״ב.

וְעוּד קַמ״ץ, אוֹקְמוּהוּ מְאֵרֵי דְקְדוּק דְאִיהוּ תְּנוּעָה גְדוּלָה, בְּגִין דְאִיהוּ קְדַמְאָה דְכֻלְהוּ נְקוּדִין דְסַפִּירָאן, אָף עַל גַּב דְכֻלְהוּ שְׁמֵהוּן קְדִישִׁין אֶתְעַבְדוּ דָא כְּסָא לְדָא, כְּגוֹן בְּרָא דְצָרִיךְ לְמַפְלַח לְאַבּוּי וּלְאַמִּיָּה, וּלְמַעַבְד לְגִרְמִיָּה לְגַבִּיָּהוּ כְּעַבְד, וְשִׁמְשׁ, וְכְרִסְיָא, וּמַצָּב תְּחוּתִיָּהוּ, הִכִּי אֵינּוֹן סַפִּירָן דָא לְדָא, וּבְגִין דָא אִית נְקוּדָה מְלָכָא, וְאִית נְקוּדָה עַבְדָא לְגַבִּיָּה, כְּגוֹן שְׁב״א דְאִיהוּ עַבְד לְקַמ״ץ, וְרַץ בְּשְׁלִיחוּתִיָּה וּמְזַנֵּב אַחֲרִיו, אֲבַל בְּאַתְרִיָּה מְלָכָא אִיהוּ.

וְרָזָא דְקַמ״ץ, חוֹשֶׁבֶן קַמֶץ י״ד, וְתִלַּת נִיצוּצֵי וְרַקִּיעַ נ׳, מ׳ דְאִיהוּ מְלָךְ, אָנוֹן רְמִיזוֹן אַרְבַּע יוּדִין מִן יו״ד ה״י וי״ו ה״י, וְלֹא לְמַגְנָא אֶתְמַר בִּיה מְלָךְ, דְאִיהוּ מְלָךְ גְדוּל עַל כָּל מְלָכִין.

דף ח ע״א

פְּתִיחַ אִיהוּ מ״ב, חוֹשֶׁבֶן פְּתַח אִיהוּ כ׳, וְנִיצוּץ וְתִרְיוֹן רְקִיעֵי וו״י, הָא מ״ב, (תְּהִלִּים צֹא יד) כ״י ב״י חֶשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ, פְּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק אָבֹא בָם וְכו׳, ב״ם אַרְבַּעִים וְתִרְיוֹן, כִּי בִי חֶשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ, חֶשֶׁק חִירַק שְׁבָא קַמֶץ מִן אֲבָגִיתָךְ, קַמֶץ קוּמֶץ (דף ח ע״א) סְתִים בְּאֶת יו״ד, פְּתִיחַ אֶתְפַּתַּח בִּיה בְּחִמֵּשׁ אֲצַבְעָאן דְאֵינּוֹן ה׳, וְכַמָּה רְזִין בְּנְקוּדֵי, וְהֵאֵי אִיהוּ אָבֹא בָם אוּדָה י״ה, וּפְתַח עֲלִיָּה אֶתְמַר (תְּהִלִּים קִיח יט) פְּתַחוּ לִי וְכו׳, זֶה הַשְּׁעַר לִיהוּ״ה.

מְלֶאכִין אִית דְּמִשְׁמֵשִׁין לְאֵלִין נְקוּדִין, וְאֵינּוֹן אֶתְוֹן, דְאֵינּוֹן כְּסוּסוֹן לְנְקוּדֵי, וְטַעְמֵי מְנַהֲגֵי לוֹן, וְאֵינּוֹן תְּנוּעוֹת לְגַבִּיָּהוּ, כְּגוֹן עַל פִּי יְהוּ״ה יַחֲנוּ, וְעַל פִּי יְהוּ״ה יִסְעוּ (בְּמִדְבַר ט כ), וְאֵינּוֹן נְקוּדִין לְגַבִּי טַעְמֵי, כְּעֵאנָא בְּתַר רַעֲגִין דְאֵנְהִיגִין לוֹן לְכָל סְטָרָא, לְסַלְקָא וּלְנַחֲתָא עֵילָא וְתַתָּא, וּלְאַנְהָא לוֹן לְכָל סְטָרָא לִימִינָא וּשְׁמָלָא לְקַמָּא וּלְאַחוּרָא.

וְטַעְמֵי אֵינּוֹן נְשַׁמְתִּין, וְנְקוּדִין רוּחִין, וְאֶתְוֹן נְפִשִׁין, אֵלִין מְתַנְהֲגִין בְּתַר אֵלִין, וְאֵלִין בְּתַר אֵלִין, אֶתְוֹן מְתַנְהֲגֵי בְּתַר נְקוּדֵי, וְנְקוּדֵי בְּתַר טַעְמֵי, כִּי גְבוּהָ מְעַל גְבוּהָ שׁוּמַר (קִהֲלַת ה ז), וְעוּד אֶתְוֹן אָנוֹן אֶשׁ, נְקוּדֵי רוּחַ, אֶל אֶשֶׁר יְהִיָּה שְׁמָה הָרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ (יחזקאל א יב), וְאָנוֹן כְּמַבּוּעֵי מֵיָא, דְאֶתְמַר

וְצָרִיךְ לְקַשְׁרָא לִיה בְּרִצּוּעִין דְּתַפְלִין, תְּרִין בְּתָרִין קַרְנוֹי, וְחַד בְּדְרוּעָא, וּלְבַתֵּר יִשְׁחוּט לִיה בְּקַרְיַאת שְׁמַע, בְּגִין דְּלֹא יִתְקַרֵּיב לְסִטְרָא דְגְבוּרָה, אֲבָל מִסִּטְרָא דְסַפִּירָן וְהוּוֹיּוֹת דְּלֵהוּן, אֲתַמַּר לֹא יִגְוֹרֵךְ רַע (תהלים ה ה), וְהִזְרֵה הַקָּרֵב יוֹמָת (במדבר א נב).

וְעוֹד ה' דִּיזְד כְּהָה, דְּאִיְהִי יוֹנָה קְדִישָׁא, מְצַפְצָפָאן לָהּ בְּנִהָא בְּכַמָּה צְפֻצּוּפִין דְּזַמִּירוֹת שִׁירוֹת וְתוֹשְׁבָחוֹת וְהוֹדָאוֹת, עַד דְּנַחְתִּין לָהּ לְגַבְיָהּ, הָא נַחְתִּין לָהּ לְגַבְיָהּ קְשָׁרִין לָהּ בְּרִצּוּעָה, דְּאִיְהִי וי שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, וְהִינּוּ רָזָא וְהִיָּה לְאוֹת עַל יְדָכָה (שמות יג ט), קְשׁוּרָא דְתַרְוֵייהוּ דָא יי, וְדָא יְחוּד, וּבְגִין דָּא בְּקְשׁוּרָא דְתַרְוֵייהוּ, מָאן דְּשָׁח שִׁיחָה בִּינֵייהוּ, דְּאִיְהִי שִׁיחַת חוּלִין, עֲבִירָה הִיא בְּיָדוֹ, דְּעֵבֵד בָּהּ פְּרוּדָא בִּין ויָה דְּאִיְהוּ עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא וּמְלָכוּתִיהָ.

תַּפְלִין דְּרִישִׁיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיְהוּ וי, אִיְהִי ה' עֲלָאָה, אִימָא עֲלָאָה, עֲטָרַת תַּנְפְּאָרַת, עֲלָה אֲתַמַּר פְּאָרְךְ חֲבוּשׁ עֲלִיךְ (יחזקאל כד יז), אֵלוֹ תַּפְלִין שְׁפָרָאשׁ, וְהִיא אִיְהוּ רָזָא הוּוֹיָהּ, דְּאֲתַמַּר בִּיה הִנֵּה יָד יְהוּוִיָּה הוּוֹיָהּ וְכוּי (שמות ט ג), וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאָרִי דְּתַלְמוּדָא יְרוּשְׁלָמִי, הַוִּיּוֹת בְּאֲמַצְעָה.

יָד יְהוּוִיָּה מִימִינָא, דְּאֲתַמַּר בָּהּ וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה (שם יד לא) מִסִּטְרָא דְחֻסְדָּא, יָד רַמָּה מִסִּטְרָא דְתַנְפְּאָרַת, דְּאֲתַמַּר בָּהּ וּבְגִין יִשְׂרָאֵל יוֹצֵאִים בְּיָד רַמָּה, יָד חֲזָקָה בְּאֲמַצְעִיתָא דְּאִיְהִי יָד יְהוּוִיָּה הוּוִיָּה, לְמַהוּי רַחֲמֵי מְכַל סִטְרָא, דִּינָא כְּבוֹשׁ בְּאֲמַצְעִיתָא, יָד רַמָּה עֲלָה אֲתַמַּר וְהִיָּה יְהוּוִיָּה לְמַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ (זכרי, יד ט), וְתַלַּת זְמַנִּין ייִד אֲנוּן מִיב אֲזַכְרוֹת דְּתַפְלִין דִּיזְד וְתַפְלִין דְּרִישָׁא.

ייִד שְׁכִינְתָּא תַּתְּאָה אִיְהִי הַיָּד הַגְּדוֹלָה מִימִינָא דְחֻסְדָּא, דְּתַמְּן חֲכָמָה, יָד חֲזָקָה מִסִּטְרָא דְגְבוּרָה, דְּתַמְּן בִּינָה, יָד רַמָּה מִסִּטְרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, מְעוּטָר בְּכַתֵּר עַל רִישִׁיָּה, תַּפְלִי דְמְאָרִי עֲלָמָא.

שִׁין שֶׁל תַּפְלִין הִלְכָה לְמִנְשָׁה מְסִינִי, ש דְּתַלַּת רָאשִׁין, שִׁי דְאֲרַבַּע רָאשִׁין, לְקַבֵּל שְׁבַע הַנְּעֻרוֹת הָרְאוּיוֹת לְתַת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ (אסתר ב ט), וְאִינּוֹן בְּשַׁחַר שְׁתַּיִם לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְב שְׁתַּיִם לְפָנֶיהָ וּשְׁתַּיִם לְאַחֲרֶיהָ, וְלְקַבֵּל אֵלִין שְׁבַעָה, אִית שְׁבַעָה רוּאִי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשְׁבִים רָאשׁוֹנָה בְּמַלְכוּת.

וְתַנְפְּאָרַת אִיְהוּ כְּבוֹשׁ בְּאֵת יוּיִד, עִם ה' תַּתְּאָה, וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ, וְאִיְהוּ חֲבוּשׁ עִם אֵת יי מִסִּטְרָא דְה' עֲלָאָה, וּבְגִין דָּא אִין חֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִין, דְּאִיְהוּ בְּגָלוֹת עִם יִשְׂרָאֵל, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב (ישעיה סג ט) בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר בּוֹ, לֹא צָר בָּא, בְּהִיּוּא זְמַנָּא דְאִיְהוּ עִם יִשְׂרָאֵל לֹא צָר וְדָאִי, וְלִית צָר אֲלָא יֵצֵר הָרַע, דְּהִזְרֵה הַקָּרֵב יוֹמָת (במדבר א נב).

וּרְזָא דְמַלְהָ כִּי בִי חֲשֵׁק וְאַפְלָטָהוּ (תהלים צא יד), כִּי בִי בְּגִימְטָרִיא מִיִּב
אֲזַכְרוֹת דְתַפְלִי, אֲשַׁגְבְּהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי, יִקְרָאֲנִי בְקִרְיַאת שְׁמַע, וְאַעֲנֶהוּ,
הָדָא הוּא דְכְתִיב אֲזַ תִּקְרָא וְיִהוּיָה יַעֲנֶה (ישעי, נח ט), יִהוּיָה בְּאַרְבַּע בְּתֵי
דְתַפְלִי דְרִישָׁא, דְאִינוּן אַרְבַּע אַתְּנוּן אַהֲיָה, וְיִהוּיָה יַעֲנֶה, יִהוּיָה בְּאַרְבַּע
בְּתֵי דְתַפְלִין דִּיד, דְאִינוּן אַדְנִי, וְאִי תִימָא לָאו אִינוּן בְּיַד אֱלָא בֵּית אַחַד
חֲמִשָּׁא, יַד כְּהָה, הִכִּי הוּא וְדָאִי דְאִיְהִי חֲמִשָּׁא (דף ט ע"ב) וְאִיְהִי רְבִיעָא,
רְבִיעָא לִיהוּיָה יַד כְּהָה, יִהוּיָה אִיְהוּ אַהֲיָה, וְסָלִיק לְחוּשְׁבֹן כִּיָּא, וְאַרְבַּע
אַתְּנוּן בְּכָלִל כִּיָּה, הִי מִן יִהוּיָה רְבִיעָא לִיהוּיָה, וְחֲמִשָּׁא לְאַהֲיָה, דְאִיְהוּ
אַרְבַּע בְּתֵי, וְאִיְהוּ בֵּית חֲמִשָּׁא.

וְעוֹד אַהֲיָה אַדְנִי סְלָקִי לְחוּשְׁבֹן אֱלֹהִיִּים, דְאִיְהוּ כְּלָלָא דְחֲמִשָּׁה בְּתֵי
תַפְלִי, יִהוּיָה אַרְבַּע פְּרִשְׁיָין, יִי קָדַשׁ לִי (שמות יג ב) וְדָא חֲכָמָה, הִי וְהִיָּה כִּי
יְבִיאָדָּ (שם יא) וְדָא בִינָה, וְאִינוּן לִימִינָא וְשְׂמָאלָא, דְאִינוּן חֲסֵד גְבוּרָה, וְ
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל (דברים ו ד) תַּנְפְּאָרְת, כְּלִיל שֵׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, הִי וְהִיָּה אִם שְׁמַע
(שם יא ג) מְלָכוֹת, שְׂכִינְתָא תַּתָּא.

תַּלְתָּ רְצוּעִין נְצַח וְהוּד וְיִסוּד, יִסוּד רְצוּעָה דְקִשִּׁיר וְאִיו עִם הִי, כִּי כָל
בְּשָׂמִים וּבְאַרְץ (דה"א כט יא), דְאֲחִיד בְּשָׂמִיא וּבְאַרְעָא, תַּרְיִן רְצוּעִין נְצַח
וְהוּד, דְאֲחִידוּן בְּהִי עֲלָא, וְהִקְרַנִּים גְבוּהִים, וְהֲאֲחַת גְבוּהָ מִן הַשְּׁנִית (דניאל
ח ט), אוּף הִכִּי תַרְיִן רְצוּעִין חַד אַרוּכָה וְחַד קְצָרָה, קְצָרָה עַד הַחֲזָה, אַרוּכָה
עַד טְבוּרָא.

וְאַתְפִּשְׁטוּתָא דְהִי עֲלָא עַד הוּד בְּאֵת יִי אִיְהוּ, דְאִיְהוּ קִשִּׁיר שֶׁל תַּפְלִין
דְרִישָׁא, דְאִיְהִי הִי עֲלָא, סְלִיקַת לְחֲמִשׁוּן, חֲמִשׁ זְמַנִּין עֶשֶׂר בְּאֵת יִי, וְהִיָּנוּ
הִי יִי מִן אֱלֹהִיִּים, חֲמִשׁ זְמַנִּין הִי בְּאֵת יִי חֲמִשׁוּן, בְּחֲמִשׁ סְפִירָן, יִסוּד כְּיִל
נְטִיל לֹון כְּלָהוּ, וְיִרִית לֹון לְכָלָה וְהִיָּנוּ כְּיִל כְּלִיָּה.

בְּאֵת הַ תַּתָּא קָרוּן אַחַת, וּרְזָא דְמַלְהָ אוּקְמוּהוּ רַבְּנוּ, שׁוּר שְׁהִקְרִיב אָדָם
הָרֵאשׁוֹן קָרוּן אַחַת הִיָּתָה לוֹ בְּמַצְחוֹ, שְׁנַאָמֵר (תהלים סט לב) מְשׁוֹר פֶּר מְקוֹרן
מְפָרִיס, מְקוֹרן חֲסֵר יוּ"ד כְּתִיב, וְדָא רְצוּעָה דִּיד דְתַפְלִי דְמֵאֲרִי עֲלָמָא.

כִּי כְּתַר דְמֵאֲרִי עֲלָמָא, אִיְהוּ שְׁמִיָּה תַּפְלִין דְשׁוּי, אֲבָל כְּתַר תַּפְלִין עֲלִיָּה,
וּרְזָא דְמַלְהָ אִין קְדוּשׁ כִּיְהוּיָה כִּי אִין בְּלִתְדָּ (שמואל א ב ב), לִית פְּקוּדָא דְלָא
אַתְכְּלִילן בִּיָּה עֶשֶׂר סְפִירָן.

וְעִיקָר דְתַפְלִין מְשָׂמָאלָא, וּבְגִין כְּדָ נְשַׁבַּע יִהוּיָה בִימִינוֹ (ישעיה סב ד) זֹו תוֹרָה,
וּבְזָרוּעַ עֲזוֹ אֱלוֹ תַפְלִין, וּמְסִטְרָא דְשְׂמָאלָא הִי תַפְלִין עַל וְ, אִימָא עַל בְּרָה,
בְּגִין דְבָה אַתְבְּנִי, הָדָא הוּא דְכְתִיב כּוֹנֵן שְׂמִים בְּתַבּוּנָה (משלי ג ב). יִי אֲבָא,
תַפְלִין עַל בְּרִתָּא הִי, דְבִיָּה אַתְבְּנִיָּא, הָדָא הוּא דְכְתִיב יִהוּיָה בְּחֲכָמָה יִסוּד
אַרְץ, וְדָא הוּא הוּיָיָה, וְדָא הוּא רְזָא אַרְבַּע מְשָׂמָרוֹת הוּיָה לִילָה.

וְאֵת דְּאָמַר הַיּוֹת בְּאִמְצַע, כְּגוֹנָא דָּא יַהֲהִיּוּ, יִי קִדְּשׁ לִי, הִי הִי וְהָיָה כִּי
יְבִיאֲדָ וְהָיָה אִם שָׁמַע, וְיִ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹיִּה וְיִ בְּאִמְצַעִיתָא, יַהֲהִיּוּ הִי
הִי בְּאִמְצַעִיתָא.

וּבְצִרוּף דִּיִּיב הַוּוֹן, אֲשֶׁתְּמוּדְעוּ כְּלָהוּ, וְאֶלִּין אֵינּוֹן יַהֲהִיּוּ יַהֲהִיּוּ יוֹהִיּהּ,
דְּרַמְיִזִּי בְּשֵׁם יוֹיִד הַיּוֹי וְיִי הַיּוֹי, הַאִי שְׁמָא מְקוֹרָא דְּאֲתוֹוֹן, וּמְקוֹרָא דְּלָהוֹן
בְּקִרְאֵי בְּנִקוּדֵי, יַהֲהִיּוּ יִשְׁמַחוּ הַשְּׁמִים וְתִגַּל הָאֲרֶץ (תְּהִלִּים צו יא), מְקוֹרָא
דְּנִקוּדֵי מִן יַהֲהִיּוֹן (יִרְמִיָּה ט כג) יַתְּהִלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשְּׁכָל וְיִדוּעַ, יוֹהִיּהּ (שְׁמוֹת כו
יט כ) יְדוּתִיו וְלִצְלַע הַמְּשַׁכֵּן הַשְּׁנִית.

תְּלַת וְוִיִּין בְּהַאִי שְׁמָא יוֹיִד הַיּוֹי וְיִי הַיּוֹי, וְהַיּוֹי וְהַיּוֹי וְהַיּוֹי וְהַיּוֹי, וְנִקוּדִין
דְּלָהוֹן וְיִרְאוּ אוֹתָהּ שְׁרֵי פְרַעָה (בְּרַאשִׁית יב טו) וְהַיּוֹי, וְהַיּוֹי וְדָבַשׁ הַיּוֹם הַזֶּה
יַהֲהִיּוּ (דְּבָרִים כו טו), וְיַהֲהִיּוּ וְיִרְאָ יוֹשֵׁב הָאֲרֶץ הַכְּנַעֲנִי (בְּרַאשִׁית נ טו). הַוַּהֲיִי
הַיּוֹיִה הַהִיּוֹי מְקוֹרָא דְּלָהוֹן, הַוַּהֲיִי וְכָל זֶה אֵינְנוּ שׁוֹה לִי (אֲסֵתֶר ה יג), הַיּוֹיִה
הַמֵּר יְמִירְנוּ וְהָיָה הוּא (וַיִּקְרָא כו לג), הַהֲיִי עִירָה וְלִשְׂרָקָה בְּנִי אֲתַנּוּ (בְּרַאשִׁית
מט יא), הַיּוֹיִה הַיּוֹיִה הַהֲוִי, הַיּוֹיִין לִיַּהֲוִי אֲתִי וְנִרְוִמְמָה שְׁמוֹ (תְּהִלִּים לד ד),
הַוַּיִּה הַנֶּה יְד יַהֲהִיּוּ הַוַּיִּה (שְׁמוֹת ט ג), הַהֲוִי (דְּבָרִים ו כה) וְצִדְקָה תִּהְיֶה לָנוּ
כִּי.

דָּף י עִיא

וְכָל קִרְאִין דְּקָא אֲתִיִּין הַוּוִיִּין אֵלִין בְּרַאשֵׁי אֲתוֹוֹן, אוּ בְּסוֹפֵי אֲתוֹוֹן, בִּין מִן
הַתּוֹרָה בִּין מִן הַנְּבִיאִים בִּין מִן הַכְּתוּבִים, יְכִיל לְנִקְדָּא לֹוּן בְּנִקוּדֵיִיהוּ, אוּף
הַכִּי כָל הַוּוִיִּין דְּקָא אֲתִיִּין מִתְלַת אֲתוֹוֹן, נִקוּדָה דְּלָהוֹן בְּקִרְאִין, כְּגוֹן יַהֲהִי
מְקוֹרָא דִּילִיָּה כִּי יַהֲהִיּוּ יַהֲהִיּוּ בְּכִסְלָף (מִשְׁלֵי ג כו), וְאֵת דְּנִקִּיד לֹוּן מִרַאשֵׁי
תִּיבִין לְהוֹיָה דְּבִסוֹפֵי תִיבִין, וְאִם הַוַּיִּה בְּרַאשֵׁי תִיבּוֹת נִקוּדָא דִּילִיָּה בְּסוֹפֵי
תִּיבִין. וְאֵת נִקוּדָה בְּרַזָּא אֲחֵרָא (דָּף י עִיא) כְּגוֹנָא דָּא, יַהֲהִיּוּ מְלָף יַהֲהִיּוּ
מְלָף יַהֲהִיּוּ יַהֲהִיּוּ, שְׁמָהוּן לְעִילָא, נִקוּדָאן דְּלָהוֹן כְּתִיבִין דְּתַחֲוֹתֵיִיהוּ.

אַרְבַּע שְׁמָהוּן תְּלִיִין מְכָל שְׁמָא וְשְׁמָא, וְעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר וְקָרָא זֶה (יִשְׁעִיָּהוּ ו ב)
לְקַבֵּל יִיב אֲנַפִּין דְּתַלַּת חִיּוֹן, אֶל זֶה יִיב גְּדַפִּין דְּתַלַּת חִיּוֹן, וְעַל כְּלָהוּ פְּנִי
אָדָם, וְתַפְלִין הוּא פְּנִי אָדָם, צִיּוּת פְּנִי חִיּוֹן וְגַדְפִי חִיּוֹן, וְאוּקְמוּהוּ רַבְּנָן
שֵׁם בֶּן יִיב כָּל הַיּוֹדְעוּ וְהַזְהִיר בּוֹ כָּל תַּפְלוּתֵיו מִתְקַבְּלוֹת, וּמְקוֹרוֹ יוֹיִד הַיּוֹי
וְאִיּוֹ הַיּוֹי, כָּל יִי אִיָּהוּ אֲנַפִּוי יַהֲהִיּוּ, אִי וְדַמוֹת פְּנִיָּהם פְּנִי אָדָם (יִחְזַקְאֵל א ט),
הַכָּא בְּהַאִי שְׁמָא רַזָּא דְּתַפְלִין וְצִיּוּת.

תָּא חֲזִי כָּל הַוַּיִּה דְּאִיָּהִי הִי עַל יִי הִי עַל וְיִ נּוֹקְבָא, כָּל הַוַּיִּה דְּתַרִּין הַהִין
כְּחִדָּא בְּאִמְצַע אֵינּוֹן אֲחִיּוֹת, כְּגוֹנָא דָּא יַהֲהִיּוּ, כָּל הַוַּיִּה יִי וְיִ כְּחִדָּא בְּאִמְצַע
הַיּוֹיִה (נִיָּא הַיּוֹיִה) אֵינּוֹן אֲחִים, (דְּבָרִים כה ה) כִּי יִשְׁבוּ אֲחִים יַחְדָּו, תַּרִּין הַהִין
כְּחִדָּא, וְתַלְכְּנָה שְׁתִּיָּהוּן (רוֹת א יט), יִי וְיִ רְחוּקִים דָּא מִן דָּא אוּ קְרוּבִים דָּא
מִן דָּא, עֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (יִשְׁעִיָּה נז ט) שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלְקְרוּב וְגוֹ, דְּהַיּוֹי
קְרָבָן עוֹלָה וְיִוֹרְדָּ יַהֲהִיּוּ, הִי דְּאִיָּהִי אֵימָא עוֹלָה, סְלִיקָא לְגַבִּי יִי הִיא

העולה, ה' דאיהי ברפתא נחיתת לגבי ו', וירד מעשת החטאת (ויקרא ט כב), על פן יעזב איש את אביו ואת אמו וגו' (בראשית ב כד), והאי איהו קרבן עולה וירד, חמש אשות סלקין, וחמש נחתין.

לית הוניה דלא אחזי על רזא עלאה, הוה"י פד נוקבין שלטין על דכורין, דינא אחזי בעלמא ומיתה ועוני, ודא הוא רזא דהפד משה שמייה וקטל למצרי, דאתמר ביה ואמרו לי מה שמו מה (שמות ג יג), ומשה הפד ליה בגוונא דא מה שמו מה לי הוה"י, ונקודה הוה"י, מצרי דמזלזל בשמייה ואמר מה שמו, מה יכיל למעבד לי, לקטיל ליה ביה, ואם אתוון בסופי תיבות נקודין אנון מראשי תיבין :

תקונא ה', בראשית ב'ת ראש"י, אלה ראשי בית אבותם (שמות ו יד), בת עלה אוקמוהו מארי מתניתין, בת בתחלה סימן יפה לבנים, ואיהי י' מן אדנ"י, מרגלית יקרא כלילא מפל גוונין, דאת י' מן יהו"ה לא תפיס ביה גוון כלל, הדא הוא דכתיב (מלאכי ג ו) אני יהו"ה לא שניתי, לא ישתני בשום גוון כלל, אלא נהיר מלגאו דגוונין, דישם יהו"ה כנשמתא בגופא דאיניש, או כשרגא בהיכלא.

ואת י' מן אדנ"י איהו ספיר, נטיל גוון תכלת ואוכם מסטרא דדינא, ונהיר ביה נהורא חוורא מסטרא דרחמי, ואיהו את י' מן אדנ"י, אודם מסטרא דגבורה, פטדה מסטרא דימינא, ברקת מסטרא דעמודא דאמצעיתא, איהי אליף דל"ת נו"ן יו"ד, כלילן מייב גוונין, וכלהו משולשין באבן, משולשין בכהנים לזים וישראלים, קדושה לך ישלשו.

כל אבן דגוון דילה חוור נטילת מחסד, ואיהי סגולה דיליה רחימו, ורזא דמלה ואהבת עולם אהבתיה על פן משכתיך חסד (ירמיהו לא ב), אבנא סומקא נטילת מן גבורה, וסגולה דילה למיהוי אימתו מוטלת על ברין דעלמא, אבנא כלילא מתרין גוונין חוור וסומק איהי מעמודא דאמצעיתא, ירוק כזהב מסטרא דאימא עלאה, דאיהי תשובה, קו ירוק דאסחר כל עלמא.

ואית גוון פשוט כפול משולש מרובע, עד דסליק לעשרה גוונין, דנהירין בהון י' אתוון, דאינון י' י"ה יה"ו יהו"ה, וסלקין אלין י' לעיב נהורין, דנהרין בעיב גוונין.

חש"ק חל"ם שב"א קמ"ץ, אינון נקוד צבאו"ת, נצח והוד יסוד, וכלהו נהרין באבנא יקירא מלכות, כלילא מפל סגולות, שב"א גוון סומק דגבורה דנטיל מניה הוד, קמ"ץ גוון חוור, ולא צריך לארכא בהון דהא אתמרו לעילא.

וְעוֹד תִּקְוֶנָא וְיַהֲמִשְׁכִּילִים יִזְהִירוּ (דניאל יב א) אֲלִין אֵינֹון דִּידְעִין רְזָא
בְּפִקוּדָא תִּנְיָנָא בְּמִלַּת בְּרָאשִׁייתָ, דְּאִיהִי אֶהְבִּיָּהּ, דְּאִיהִי (דף י ע"ב) לְחֻשְׁבֹּן
זְעִיר בְּרָאשִׁית, בְּמִתְקַלָּא חֲדָא סְלִקִּין, וְדָא אֶהְבַּת חֶסֶד, דְּאִיהִי עֵיב
בְּחֻשְׁבֹּן, לְקַבֵּל שְׂמָא מְפָרֶשׁ וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיִּט, דְּבִיָּה וְאִיו כְּחוּשְׁבֹּן אֶחָיִד,
דְּהֵיִינוּ מְאָמֵר אֶחָד דְּאִיהוּ בְּרָאשִׁית, דְּאִוְקְמוּהָ עֲלִיהָ וְהִלָּא בְּמְאָמֵר אֶחָד
יְכוּל לְהַבְרָאוֹת, וְהֵאֵי אִיהוּ רְחִימוּי דְּמֵאֲרִיָּה, מָאן דְּמָסֵר נְפִשְׁיָהּ בְּאֶחָד,
בְּרְחִימוּי דְּמֵאֲרִיָּה, וּבְגִין דָּא וְאֶהְבַּת אֶת יְהוּיָהּ אֱלֹהֵיִי (דברים ו ה), אֶפְּיֵלו
נוּטֵל אֶת נְפִשְׁךָ, דָּאִם חָבִיב עֲלִיהָ נְפִשְׁיָהּ מְגוּפָא לְכַד נְאָמֵר וּבְכָל נְפִשְׁךָ, וְאִם
חָבִיב עֲלִיהָ גּוּפִיָּהּ מְמוֹנִיָּהּ לְכַד נְאָמֵר בְּכָל לְבָבְךָ, וְאִם חָבִיב עֲלִיהָ מְמוֹנָא
מְגוּפָא לְכַד נְאָמֵר בְּכָל מְאֻדְךָ, בְּמָה דְּחָבִיב עֲלֵךְ מְסוּר לִיָּה בְּרְחִימוּי דְּמֵאֲרֵךְ
בְּעַת צָרָה.

וְדָא אִיהוּ נְסִיוֹן דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְאַתְנַסָּאָה בְּשַׁבְּעִין שָׁנִין דְּגָלוּת בְּתַרְאָה,
דְּעָנִי חָשׁוּב כְּמַת, וּכְאֵלוּ נְטֵלִין נְפִשְׁיָהּ, גּוּפָא וְנְפִשָּׁא וּמְמוֹנָא כְּלָהוּ שְׁקוּלִין,
בְּמָה דְּחָבִיב עֲלִיהָ מְסוּר לִיָּה בְּרְחִימוּי דְּמֵאֲרִיָּה, וּבְהֵהוּא זְמָנָא אֶתְקַשְׁר
בְּמִלַּת אֶהְבִּיָּהּ דְּאִיהִי בְּרָאשִׁייתָ, וּכְאֵלוּ בִיָּה בְּרָא עֲלֵמָא, וּמָאן דְּלָא מְסֵר
נְפִשְׁיָהּ אוּ גּוּפִיָּהּ אוּ מְמוֹנִיָּהּ בְּרְחִימוּי דְּמֵאֲרִיָּה בְּשַׁעַת הַשְּׂמֵד, כְּאֵלוּ אֶחָד
עֲלֵמָא לְתַהוּ וּבַהוּ, וּמָאן דְּמָסֵר נְפִשְׁיָהּ וְגּוּפִיָּהּ וּמְמוֹנִיָּהּ בְּשַׁעַת הַשְּׂמֵד
בְּרְחִימוּי דְּמֵאֲרִיָּה, דָּא אֶתְקַרֵּי רְחִימָא דְּמֵאֲרִיָּה וְדָאִי, וּבְהֵהוּא עֲלֵמָא לִית
לְעִילָא מִיָּנִיָּהּ. וּבְגִין דָּא קָרָא סְמִיךְ לִיָּה וְהֵאֲרַךְ הֵיִתְהָ תַּהוּ וּבַהוּ (בראשית א
ב).

וְאֶהְבַּת יְהוּיָהּ אִיהִי מְלָכוּת, כְּלִילָא מְכַל סְפִירָן, וְאִיהִי פִקוּדָא דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּכָל תַּרְיִיג פִּקוּדִין, וּבְגִינָה אֶתְמַר (אסתר ג א) מִדּוּעַ אֶתְהָ עוֹבֵר אֶת
מִצְוֹת הַמֶּלֶךְ, וְאִיהִי בְּנִין עֲלֵמָא, שְׂפָחָה בִּישָׁא אִיהִי חֲרָבֹן עֲלֵמָא, וּבְגִין דָּא
אֶתְמַר בָּהּ (בראשית א ב) וְהֵאֲרַךְ הֵיִתְהָ תַּהוּ וּבַהוּ, וְאִיהִי רְצוּעָה בִּידָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַלְקָאָה בִּיָּה חֵיבִיא.

וּבְגִין דָּא מָאן דְּרְחִים לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְגוּ נְפִשְׁיָהּ אוּ גּוּפִיָּהּ אוּ מְמוֹנִיָּהּ,
דְּיִנְטִיר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא רְחִימוּי דִּילִיָּה תְלוּיָהּ בְּהֵהוּא דְּיָהִיב
לִיָּה, וְלָאוּ עֶקֶר רְחִימוּי, דְּלָאוּ אִיהוּ הָאִי רְחִימוּי, דָּאִם נְטֵל מְמוֹנִיָּהּ אוּ גּוּפִיָּהּ
כְּפֵר בִּיָּה, לָאוּ אִיהוּ עֶקֶר רְחִימוּי, עַד דְּמָסֵר נְפִשְׁיָהּ בְּרְחִימוּי דְּמֵאֲרִיָּה, וְאִם
כָּל תְּלַת שְׁקוּלִין לְגַבִּיָּהּ, יְמָסוּר לוֹן כְּלָהוּ עַל קְדוּשַׁת שְׁמִיָּהּ בְּרְחִימוּי, וְהֵאֵי
אִיהוּ עֶקֶרָא דְּרְחִימוּי, דְּאִיהוּ אֶהְבַּת יְהוּיָהּ מְלָכוּת, דְּאִיהִי אֶהְבַּת חֶסֶד,
דִּירָאָה מְסֻטְרָא דְּגְבוּרָה אִיהִי, וּמְחָסֵד אִיהִי מְלָכוּת אֶהְבַּת יְהוּיָהּ כְּמָה
דְּאֶתְמַר, מְגְבוּרָה אִיהִי יִרְאֵת יִי .

וְאוּרִיָּיתָא דְּאִיהִי תַרְיִיגָא מְתַרְוִיָּהּ אֶתְיָהִיב לְיִשְׂרָאֵל וְדָא עַמּוּדָא
דְּאֶמְצָעִיתָא, מְסֻטְרָיָהּ אֶתְקַרֵּיָא מְלָכוּת תּוֹרַת יְהוּיָהּ (תמימה), וְאִיהִי
מִצְוָה דִּילִיָּה בְּכָל תַּרְיִיג פִּקוּדֵי דְּתַלְיִין מְשֻׁמִּיָּהּ, דְּאֵינֹון שְׁמִיָּי עִם יִיָּה
שְׁסִיָּהּ, זְכָרִיָּי עִם וִיָּה רְמִיָּת, הִיא בְּצִלְמוֹ כְּדָמוֹתוֹ :

וְעוֹד תִּקְוֶנָא ז', וְהַמְשָׁכִילִים יִזְהִירוּ, אֲלֵיךְ דִּיזְדַעֲיָן בְּמַלְתַּת בְּרֵאשִׁית פְּקוּדָא
תְּלִיתָא דְאִיהִי בְרִית מִלְּהָ, וְהֵינּוּ בְּרֵאשִׁית בְּרִיית אִישׁ, וּבְרִית אִיהִי
י', וְעַם אִישׁ אֲתַעְבִּיד אִישׁ, וְאוֹף הָכִי אֶת ה' עִם אִישׁ אִיהִי נוֹקְבָא, וְעַל
תְּרִין אִישׁוֹת אֲתַמַּר בְּקַדְמִיתָא פְתָנוֹת אור, דְּבַהוֹן עֲקִבוּ מְכָהָ גִלְגַּל חֲמָה.

וְהֵינּוּ בּוֹרָא מְאוּרִי הָאֵשׁ דְּאִינוּן בְּהַבְדְּלָה, יִיָּה מִן אִישׁ וְאִשָּׁה, בְּתַר דְּחָאבוּ
וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ פְתָנוֹת עוֹר וַיִּלְבִּישֵׁם (בראשית ג כא),
וְהֵינּוּ בּוֹרָא מְאוּרִי הָאֵשׁ (אשה), וְדָא עוֹר שֶׁל נָחֵשׁ, לְאֲתַדְכָּאָה בְּמָה דְּחָאב,
וּבְגִין דָּא צְדִיקִים דְּנָטְרִי בְרִית שׁוֹב אֵינְם חוֹזְרִים לְעַפְרֹן, דְּאִיהוּ עוֹר מְשַׁכָּא
דְּחוּיָא דְּאֲתַבְרִי מַעֲפָרָא, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ וְנָחֵשׁ עֲפָר לְחֲמוּ (ישעיהו סח כב).

דף יא ע"א

וּבְגִין דָּא מָאן דְּלֹא נָטִיר בְּרִית אֲתַדֵּן בְּחַבּוּט הַקְּבֵר בְּהַהוּא עַפְרָא, וְאֲלֵיךְ
אִינוּן דְּגוּפָא דְּלַהוֹן אִינוּן לֹון קְבֵר בְּחִייהוֹן, דְּדַחֲקִין לֹון שְׁעֵתָא בְּכָל יוֹמָא,
וּבְמִלְאָכָא דְּלַהוֹן דְּאֲתַבְקַע דְּמָא בְּצַפְרִיניהוֹן, וּבְגִין דָּא תַקִּינוּ לְאֲחֻזָּאָה
צַפְרָנִים בְּהַבְדְּלָה, דְּהוּא אָדָם מְלוּבָשׁ בְּכַתְנוֹת צַפְרָנִים, דְּהוּוּ נְהָרִין פְּעַנְגִּי
כְּבוֹד. (דף יא ע"א) וְאִיהוּ בְּהַבְדְּלָה מְנִייהוּ, (בראשית ג ז) וַיִּדְעוּ כִּי עִירְמִים הֵם
מְנִייהוּ, בְּגוּפָא וְנִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנַפְשָׁא, עֲרוּמִים מְכַתְנוֹת אור, דְּאִינוּן
מְאוּרִי הָאֵשׁ, וּבְגִין דְּבִשְׁבַת אֲתַחֲזָא לֹון בְּאֲדַלְקַת שְׁרָגָא דְּשַׁבַּת בְּתַרִין
פְּתִילוֹת דְּאֵשׁ, וּבְמוֹצָאֵי שַׁבַּת יִתְעַבְּרוּן מְנִייהוּ, תַקִּינוּ לְמִימַר בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת
הַבְדְּלָה בְּאֵשׁ.

וּבְגִין דְּבִשְׁבַת וַיִּמִּין טָבִין מְתַלְבָּשִׁין נִשְׁמָתִין בְּכַתְנוֹת אור, אָמַר הַנְּבִיא
(ישעיהו כד טו) עַל כֵּן בְּאוּרִים כְּבָדוֹ יְהוָה, וְאוּקְמוּהוּ רַבְּנָן כְּבָדוּהוּ בְּכִסּוֹת
נְקִיָּה, מִיָּד דְּאָמַר מְלִין אֲלֵיךְ אֲשַׁתְּטַחוּ קַמִּיהּ כְּלַהוּ בְּנִי מְתִיבְתָא, דְּלִית
חֲדוּהָ בִּינִיָּהוּ כְּחֲדוּהָ כֵּד אֲתַחֲדֵשׁ בִּינִיָּהוּ רְזָא דְּאוּרִייתָא.

וּבְגִין דָּא מָאן דְּנָטִיר בְּרִית אֵשׁ, קָרִי אִישׁ צְדִיק תְּמִים, וְאוֹת י' דְּשַׁד"י
אִיהִי חוּלְגָא עַל צְוָאר דְּשֵׁד יִצְרֵל הָרַע, חוּלְגָא דְּשִׁלְשָׁלָּה, וּבְגִין דָּא רְשִׁים
שַׁד"י בְּבְרִית, וְרְשִׁים בְּמַזוּזָה, דְּמַזְדַּעְזַעֲיָן כְּלַהוֹן מֵהַאי שִׁלְשָׁלָּה, דְּאִיהִי
אוֹת בְּרִית, אוֹת יִמִּין טָבִין, אוֹת תְּפִלִּין.

וּמִיָּד דְּאִיהוּ תְּפִיס בְּהָ יִצְרֵל הָרַע דְּאִיהוּ שַׁד"ד, נְטִיל בְּרַ נֶשׁ חֲרָבָא דְּאֲתַמַּר
בְּהָ (תהלים קמט ו) רוּמְמוֹת אֵ"ל בְּגְרוֹנִם, דְּאִיהוּ י' רִישָׁא דְּחֲרָבָא, ו' גּוּפָא
דְּחֲרָבָא, ה' ה' תְּרִי פְּפִיּוֹת דִּילָהּ, וְשַׁחֲיִט לִיהּ, וּבְגִינִיהּ אֲתַמַּר הַבָּא לְהַרְגֵּךְ
הַשֶּׁכֶם לְהַרְגוּ בְּצִלוֹתָא, דְּאֲתַמַּר בְּהָ (בראשית יט כז) וַיִּשְׁכֶם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר.

וְעוֹד קְרִיאַת שְׁמַע אִיהִי רוּמִיח, כְּלִילָא מְשִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, וּמְרַמִּיח
תִּיבִין עִם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמַת, וְהוּא קִירְטָא, וְהוּא אֲתַמַּר חֲמֵשׁ אַבְנִין ה',
דְּאֲתַעְבִּידוּ חַד אַבְנָא בְּאֵת י', וְקִטִּיל בְּהָ לִיִצְרֵל הָרַע, וּבְאֵן אֲתַר אִיהִי
קִירְטָא, בְּתַפְלִין, חוּט דְּקַלַּע דְּכְרִיָּד בְּיָד דָּא רְצוּעָה דִּיד, דְּאִיהוּ כְּחוּט

דְּזַרְקָא, וְאִיהִי קְרִיאַת שְׁמַע, קִשְׁת דְּזַרְיק חֲצִים מִסְטְרָא דְּבְרוּדֵי שְׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ, וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק (משלי י ה), דְּאִיהוּ קִשְׁת הַבְּרִית.

רוֹמְחָא דָּא עֲמוּדָא דְּאִמְצְעִיתָא, בְּחֻמְשׁ אֲצִבְעָאן דִּיד, דְּאִיהִי ה' תַּתְּאָה, וְאִיהִי לִימִינָא דְּחֶסֶד, דְּרָגָא דְּאִבְרָהָם דְּחוּשְׁבָּנִיה רַמ"ח, וְעַם ו' דְּעֲמוּדָא דְּאִמְצְעִיתָא אֲתַעְבִּיד רוֹמְחָא, קָלַע ה' עֲלָאָה לְשִׁמְאֵלָא, י' אֲבָנָא דְּקָלַע, י"ה דְּתַפְלִין, וְכֹלָא י"ה עִם שְׁמִי שְׁס"ה, זְכַרְיִי עִם ו"ה רַמ"ח.

וּמָאן דְּאִיהוּ נְטִיר י' בְּתַמְנֵינָא יוֹמִין דְּמִילָה, בְּתַמְנֵינָא אֲלָפִי תַחֲוּם שַׁבַּת, בְּתַמְנֵינָא פְּרָשִׁין דְּתַפְלִין, אִיהוּ נְטִיר מְכַל מְזִיקֵי דְּתַחֲוֹת יְדָא דְּיַצָּר הָרַע, דְּאִיהוּ מְמַנָּא עַל שְׁתִּין רַבּוּא, כָּל שְׁכּוֹן מָאן דְּקָשִׁיר לִיה בְּשִׁלְשָׁלָאִין וְקָטִיל לִיה.

וְעוּד בְּרִית דְּתַקִּינוּ לִיה מְנָא בְּעַפְרָא, לְשִׁדְיָא לָהּ בְּעַפְרָא, וְדַם דְּאִטְיִפִין מְנִיָּה, אֲתַחְשִׁיב לִיה כְּאֵלוּ עֲבִיד לִיה עוֹלָה, וְהָהוּא עַפְרָא לְתַקְנָא בִּיה מְזִבַּח אֲדָמָה, וְדַם דְּבְרִית כְּאֵלוּ דְּבַח עֲלָהּ עֲלוּן, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (שמות כ כא) מְזִבַּח אֲדָמָה תַעֲשֶׂה לִי וְגו', וְשָׂזִיב לִיה בְּהָהוּא עַפְרָא מַחֲבוּט הַקֶּבֶר, וּבְדַם מִילָה שָׂזִיב לִיה מְשַׁחִיטַת מְלֹאֵד הַמּוֹת.

וְאִם הָהוּא דְּקַבִּיל בְּרִית אִיהוּ מְמַזְר, הָהוּא עַפְרָא תַקִּין לִיה לְחוּנָא, דְּאֲתַמַּר בִּיה (ישעיה סה כה) וְנָחַשׁ עֶפֶר לְחַמוֹ, וְאִיהוּ מִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֲרָרָה יְהו"ה (בראשית ה כט), דְּאֲתַמַּר בָּהּ (שם ג יז) אֲרוּרָה הָאֲדָמָה, וְאִיהִי עַפְרָא מֵהָאִי דְּאֲתַמַּר בָּהּ (שם א ב) וְהָאֲרָץ הִיְתָה תַהוּ וְבָהוּ, דְּאֲתַמַּר בָּהּ (ישעיה נא ו) וְהָאֲרָץ כְּבָגֵד תִּבְלָה, עַמִּיָּה יְהִיא חוּלְקִיָּה, כְּאֵלוּ קָשִׁיר לִיה לְמִיַּעֲבֵד עוֹלָה לְעַבּוּדָה זָרָה, דְּהָהוּא בֶן אוֹ בֵּת אֵינּוֹן פְּסָל וּמַסְכָּה, וְעַל דָּא אֲתַמַּר (דברים כז טו) אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פְּסָל וּמַסְכָּה, וְאֲתַמַּר וְשֵׁם בְּסֻתָּר, בְּסֻתְרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאָמַר כָּל הָעַם אָמֵן, דְּהָהוּא בֵּר מְנַחֵשׁ הַקְּדָמוּנִי אִיהוּ, דְּגָרִים מוֹת לְאָדָם וּלְאֲתַתִּיָּה, דְּאֲתַמַּר בִּיה (בראשית ג יד) אָרוּר אַתָּה מְכַל הַבְּהֵמָה כּו'.

דף יא ע"ב

קְלִיפָה דְּעַרְלָה דְּכֶסֶי עַל י', אִית לָהּ תַלַּת קְלִיפֵי כְּגַלְדֵי בְּצָלִים דָּא עַל דָּא, וְאֵינּוֹן כְּקְלִיפִין דְּאֲגוּזָא, דְּאֲתַמַּר עֲלֵייהוּ וְהָאֲרָץ הִיְתָה תַהוּ, דָּא קוּ יְרוּק קְלִיפָה קְדָמָא דְּאֲגוּזָא, וְבָהוּ אֲבָנִים מְפּוֹלְמוֹת דָּא קְלִיפָה תַנְיָנָא דְּאֲגוּזָא קִשָּׁה כְּאָבוּ, וְחֻשְׁדֵי קְלִיפָה תַלִּיתָאָה, וּבָהוּן (דף יא ע"ב) אוּקְמוּהוּ רַבְּנָן אִין דוֹרְשִׁין בְּעַרְיוֹת בְּשִׁלְשָׁה, שְׁלֹשׁ שָׁנִים יְהִיָּה לְכֶם עַרְלִים (ויקרא יט כג), וְלְקַבִּיל מוֹחָא, אִיהוּ וּבְשָׁנָה הַרְבִּיעִית יְהִיָּה כָּל פְּרִיו קָדָשׁ הַלּוּלִים לִיהו"ה.

וּבָהוּן מִסְטְרָא דְּעַרְלָה אֲרַבְעָה נְכַנְסוּ לְפְרִדָּס, שְׁלֹשָׁה אֲכָלוּ מֵאֲלִין קְלִיפֵי וּמְתוּ, רַבִּיעָאָה אֲכָל אִיבָא וְזַרְק קְלִיפִין וְחִי, כְּגוּוֹנָא דָּא אֲתַמַּר רַבִּי מֵאִיר רַמּוֹן מְצָא, תּוֹכוֹ אֲכָל קְלִיפְתּוֹ זָרַק.

וּכְגֹוֹנָא דְאֵלִין קְלִיפִין, אֵינֹון קוּשְׁיִין דְחַפְיִין עַל הַלְכָה, דְאִיהִי מוּחָא מְלָגָא, וְלִית בְּר נֶשׁ יְכִיל לְמִיכַל בְּנִהְמָא דְאֹרִייתָא, דְאִתְמַר בְּה עֶץ חַיִּים הִיא (משלי ג יח), עַד דְזָרִיק קוּשְׁיִין מִהַלְכוֹת, וְאִית הַלְכָה דְכָל קוּשְׁיִין דִּילָה אֵינֹון כְּאִילָנָא, דְקְלִיפָה דִּילִיה וְקָנָה דִּילִיה וְעֶצִיו וְעֵלִין וְאִיבָא כְּלָהוֹן שְׁוִין לְמִיכַל, וְעֵלִיה אִתְמַר (שיר ד יד) נֶרְד וְכַרְכּוֹם וְכוּ', וּבְגִין דָּא לָאו כָּל קִשְׁיִין שְׁוִין.

פְּקוּדָא רְבִיעָא בְּמַלְת בְּרַאשִׁית, דָּא אֹרִייתָא, דְאִתְמַר בְּה (משלי ח כב) יְהוּיָה קִנְיִי רַאשִׁית דְרַכּוֹ, וְדָא שְׂכִינְתָא תַתְּאָה, דְאִיהִי רַאשִׁית לְנִבְרָאִים, וְאִיהִי אַחֲרִית לְחַכְמָה עֲלָאָה, וּבְגִינָה אִתְמַר (ישעיה מו י) מְגִיד מִרַאשִׁית אַחֲרִית.

כַּד אֲתַנְטִילַת מַכְתָּר אֲתַקְרִיאַת עֵטְרַת תַּפְאָרַת, עֵטְרָה בְּרַאשׁ כָּל צְדִיק, תַּגָּא דְסִפְר תּוֹרָה, וּבְגִינָה אִתְמַר כָּל הַמְשֻׁתְּמֵשׁ בְּתַגָּא חֲלָף, כַּד אֲתַנְטִילַת מֵהַאי חַכְמָה עֲלָאָה דְאִיהִי רַאשִׁית, אֲתַקְרִיאַת עַל שְׁמָה, וְכַד אֲתַנְטִילַת מִבִּינָה אֲתַקְרִיאַת עַל שְׁמָה תְבוּנָה.

וְכַד אֲתַנְטִילַת מַחֲסָד, אֲתַקְרִיאַת תּוֹרָה שְׂבַכְתָּב דְאִיתִיהִיבַת מִימִינָא, דְכְתִיב (דברים לג יב) מִימִינוֹ אֵשׁ דֶּת לְמוֹ, וְכַד אֲתַנְטִילַת מִגְבוּרָה אֲתַקְרִיאַת תּוֹרָה שְׂבַעַל פָּה, דְהִכִּי אֹוקְמוּהוּ מְאִרִי מִתְנִיתִין, תּוֹרָה שְׂבַעַל פָּה מִפִּי הַגְבוּרָה נִיתְנָה, וּמִתְמָן גְבוּרִים עוֹמְדִים בְּפֶרֶץ, וְלֹא יְכִיל לְמִיקַם בְּה אֶלָּא גְבוּר בְּמַלְחָמָתָה שֶׁל תּוֹרָה, גְבוּר בְּיַצְרוֹ.

וּבִיוֹמָא תְלִיתָאָה נְחִיתַת לְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא עַל יְדֵי דְמוֹשָׁה, הֵדָּא הוּא דְכְתִיב (שמות יט טז) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְהִיּוֹת הַבְּקָר, בְּתַרִּי לוֹחִי אֲבָנִין, נֶצַח וְהוּד, הֵדָּא הוּא דְכְתִיב (שם לב טז) כְּתוּבִים מִשְׁנֵי עֲבָרֵיהֶם, וְאֵינֹון תַרְוִין נְבִיאִי קְשׁוּט, וּמִסְטָרָא דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא אֲתַקְרִיאֵוּ נְבִיאִי הָאֲמַת, וּשְׂכִינְתָא תּוֹרַת אֲמַת, הֵדָּא הוּא דְכְתִיב (מלאכי ב ו) תּוֹרַת אֲמַת הִיְתָה בְּפִיהוּ, וְאֲתַקְרִיאַת מְרָאָה דְנְבוּאָה, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ מִסְטָרָא דְתַרְוִיָּיהוּ.

וּבִיוֹם הַשְּׁבִיעִי נִתְנָה, דָּא צְדִיק יִסוּד עוֹלָם, וּבְדַרְגָּא דִּילִיה מְלָכוֹת מְלִיל עֲמָהוֹן, וְהָא אֹוקְמוּהוּ, לְעֵשֶׂר מְלָכִין שְׁמָא לֹא יוּכְלוּ לְדַבֵּר עַל פִּה אֶחָד, נִגַע בְּבַת, וְכָלֵל בְּה כָּל הָעֵשֶׂר, וְדָא יי בִּית אַחַת, תַּחּוֹת הִי מִן אֱלֹהִיִּים, יי מִן אֲדַנִּיִּי, יי מִן שַׁדַּיִי, כְּלִילָא מְכָל כְּנוּיִין, וּמְכָל הַוּיִין, כְּגוֹן הוּהִיִּי, אוּ כְּנוּתִיה, דִּיהָא יי תַחּוֹת ה', בְּכָל שֵׁם דְכִינוּי וְהוּיָה אִיהִי נֹוקְבָא.

וּבְגִין דְאֹרִייתָא מִינָה אֲתִיהִיבַת, אֲמַר לְמוֹשֶׁה (שמות לג כג) וְרַאֲיַת אֶת אַחֲוִרִי כוּ', דְלִית נְבִיא וְחַכְם יְכִיל לְעֲאֶלָּא לְעִילָא פְּחוֹת מִן דָּא, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת מְפַתְחוֹת הַחִיצוֹנִיִּים אֲנַפִּין דִּילָה, וְאֲנַפִּין דְלָגָאוּ מְפַתְחוֹת הַפְּנִימִיִּים, וְהָא אִתְמַר לְעִיל, דָּאִם בְּר נֶשׁ לִית בִּידוּי מְפַתְחוֹת הַחִיצוֹנִיִּים בְּמַאי יִיעוּל, וּבְגִין דָּא אִתְמַר בְּה (תהלים קיח כ), זֶה הַשַּׁעַר לִיהוָיָה.

וּבְגִין דְּלִית הַשְׁגָּה לְנַבִּיא וְחוּזָה וְחֻכְם פְּחוּת מִינָה, אָמַר הַנְּבִיא (ירמיהו ט כב) כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל חֻכְם בְּחֻכְמָתוֹ כוֹ, כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל כוֹ, וַיְדוּעַ אוֹתִי, וּבְגִין דָּא יַעֲקֹב אוֹלִיף לֵה לְבַנוּי, וַיְהִיב לוֹן קַבְּלָה מִינָה, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב (בראשית מט כח) וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אַבְיָהֶם, וְדוּד דִּהוּה לִי קַבְּלָה מִינָה, אָמַר לְגַבְיָה (תהלים כז ג) אִם תִּחַנְּנָה עָלַי מִחַנְּנָה כוֹ, רְמִיז לֵה בְּהֵאֵי תִגָּא, וְסָלִיק מִחֻשְׁבֵּיתִיה לְגַבְיָה, וְאָמַר לֹא יִירָא לְבִי כוֹ.

דף יב ע"א

וְאַהֲרֹן דִּהוּה לִי קַבְּלָה מִינָה, לֹא הוּה עָאֵל לְפָנַי וְלְפָנִים פְּחוּת מִינָה, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב (ויקרא טז ג) בְּזֹאת יִבָּא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, דִּהוּה יְדַע דְּאִיהֵי עֲקָרָא דְכֻלָּא, דְּאִיהֵי קָרְבָן לִיהוָה, עוֹלָה לִיהוָה, אֲשֶׁה לִיהוָה, וַיִּשְׂרָאֵל דִּהוּה לוֹן קַבְּלָה מִינָה, לֹא בְּעוּ מְקוּדָּשָׁא בְּרִידָה הוּא מְשֻׁכּוֹנָא אַחֲרָא (דף יב ע"א) דִּיפְדוּן לוֹן בְּגִינָה מִן גְּלוּתָא, אֶלָּא זֹאת, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב (שם כו מד) וְאַף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֶם בְּאֶרֶץ אֲרָץ אֲרָץ וְכוּ, וְנַבִּיא אָמַר בְּגִינָה כְּדִ חֲזָא בְּנְבוּאָתָא דוֹחֲקָא דִּישְׂרָאֵל תִּקְיָפָא, אָמַר (איכה ג כא) זֹאת אֲשִׁיב אֶל לְבִי כוֹ, וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמֶר (דברים לג ג).

אִיהֵי מְרַגְלִית כְּלִילָא מְכַל גְּוֹוִינִן נְהִירִין, דְּאִינוּן נְהִירִין מְגַרְמִיָה, וְסָגוּלָה דִּילִיה בְּכַל נְקוּדִין דְּאִתְוֹן וְטַעְמִי, בְּכַל שֵׁם וְשֵׁם, מְסַטְרָא דְחַלִּים, אִיהֵי סָגוּלָתָא.

חוּלָם מְלָא בְּנֹא"ו, סָלִיק בְּאִתְוִי אַהֲרֹן, וְתַלְתַּת נִיצוּצִין י"י י"י כְּחוּשְׁבָן יְהוָה, דְּאִיהוּ כִּי וְאַרְבַּע אִתְוֹן סָלִיק לְחֻשְׁבָן יְהוָה אַהֲרֹן נ"א, בְּרָזָא יְהוָה דִּי י"י, וְסָגוּלָה דִּילִיה (במדבר יב ג) אִי"ל נָא רָפָא נ"א לֵה, אָנָא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נ"א (תהלים קיח כה), אַהֲרֹן כ"א, כ' כְּתָר, א' אִין סוּף, אִין קְדוּשָׁא כִּי וְגו' (ש"א ב ב).

וְחוּלָם סָגוּלָתִיה לְחַלְמָא, דְּבִיָה אַתְמַר וַיִּחַלֵּם וְהִנֵּה סָלָם מְצַב אַרְצָה כוֹ (בראשית כח יב), וְעוֹד חוּלָם מוּחַל עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, חַלָּם חָסֵר אִיהוּ ה"י מִן אֱלֹהִים, תַּלְתַּת נִיצוּצוֹת ל' מִן אֱלֹהִים, אֲשֶׁתְּאָר א"ס, דְּאִתְמַר בֵּה כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא (משלי ב ג), וְלֹא צָרִיד לְאַרְכָּא בְּנְקוּדִי, דְּהֵא אַתְאֲמַרוּ.

דְּבַר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים, אֶלִין דִּינְדְּעִי בְּפִקוּדָא חֲמִישָׁאָה בְּמַלְתַּת בְּרֵאשִׁית, יְר"א שְׁבִית, אַזְהַרָה דִּילִיה דְּלֹא לְחַלְלָא בְּרֵתָא דְּמִלְכָּא בְּט"ל מְלֹאכּוֹת, דְּאִינוּן אַרְבַּעִים מְלֹאכּוֹת חָסֵר חָד, לְקַבֵּל אַרְבַּעִים מְלֹקִיּוֹת חָסֵר חָד, רְצוּעָה לְאַלְקָאָה אִיהֵי שְׁפַחָה בִּישָׁא, שְׁעֻטִינִי, כְּלִילָא מְשׁוֹר וְחִמּוֹר, דְּאָמַר יַעֲקֹב וַיְהִי לִי שׁוֹר וְחִמּוֹר (בראשית לב ו), עַל כֹּל דְּבַר פְּשַׁע עַל שׁוֹר עַל חִמּוֹר (שמות כב ח), דְּאִין מְלֹקִין בְּשֻׁבָת, דְּלֹא שְׁלֻטָא שְׁפַחָה בִּישָׁא עַל עֲלָמָא, וְוִי לִיָּה לְמָאן דְּאֲשְׁלִיט לֵה עַל עֲלָמָא.

וּבְגִין דָּא אֶת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ (ויקרא כו ב), דָּא בֵּת יַחֲידָה, דְּאִיהִי שְׁמִירָה
אֶחָת לְשַׁבְּתוֹת הַרְבֵּה, בְּהַ תְּלִין כָּל שְׁמִירְתָּן דְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, דְּאִתְקַרְיָאוּ
שַׁבְּתוֹת הַרְבֵּה, וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת (שמות לא טז), דָּא בֵּת יַחֲידָה,
דְּאִיהִי שְׁמִירָה לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת, וּמֵאן דְּמַחְלֵל לָהּ לֹא אִיהוּ נָטִיר
מִקּוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּאִתְמַר בְּהַ (שם יד) מְחַלְלִיהָ מוֹת יוּמָת,
מֵאן דְּאֵעִיל בְּרִשׁוֹת דִּילָהּ שְׁפַחָה חֲלָלָה זֹנָה, דְּרִשׁוֹת דִּילָהּ אִיהוּ תַּחֲוּס
שַׁבָּת, כְּגֹוֹנָא דְּתַחֲוּס וּגְבוּל דִּימָא, דְּאִתְמַר שְׁמַתִּי חוּל גְבוּל לִים (ירמיהו ה
כב), וּמֵאִי נִיהוּ וְהִיא מִסְפָּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוּל הַיָּם (הושע ב כ), וְלִית יָם אֶלָּא
אוּרִיתָא.

מֵאן דְּאֵעִבֵר עָלָהּ כְּאֵלּוּ חֲזַר עֲלֵמָא לְתַהוּ וְבַהוּ, וּבְגִין דָּא קָרָא סְמִידָה לִיהַ,
וְהֶאֱרַךְ הִיתָה תַּהוּ וְבַהוּ (בראשית א ב), דְּאִיהוּ חוּל לִים, כְּחוּלִיא דְּשִׁלְשָׁלָא
לְכַלְבָּא, מֵאן דְּאִפִּיק לִיהַ מְשִׁלְשָׁלָא, גְרִים כְּמָה נְשׁוּכִין דִּיִּסוּרִין דְּנִשְׁיֵד
לִיהַ, וּבְגִינִיהַ אָמַר דָּוִד הֲצִילָהּ מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כְּלָב יַחֲדַתִּי (תהלים כב כא),
וְדָא סַמְאִיל דְּאִיהוּ תַּפִּיס בְּקוּלָהּ, מִסְטָרָא דְּאֵלִין דְּקִשְׁרִין לִיהַ בָּאוֹת
דְּתַפְלִין, וְרַצוּעָה בְּקֶשֶׁר עַל דְּרוּעִיהַ, וְקִשׁוֹר בְּתַרְוִין רַצוּעִין עַל קַרְנוֹ, דְּאִיהוּ
שׁוֹר מוּעַד.

וּשְׁכִינְתָא שַׁבָּת יַחֲידָה, אִיהִי רִשׁוֹת דִּיִּחוּדָא דְּעֲלֵמָא, דְּאִיהוּ גְבַהוּ עֶשֶׂר
אֲתוּוֹן דְּשִׁמָּא מִפְּרִשׁ יוּיִד הִיא וְאִיוּ הִיא, וְרַחְבּוּ דִּי יַהוּיָהּ, עֲנִיג שַׁבָּת
בְּהַפּוּכָא נְגִיעָה, מֵאן דְּאִית לִיהַ וְלֹא מְקַיִים לִיהַ, אֲתַהַפֵּד לִיהַ לְנִגְיָה צְרַעַת,
שְׁפַחָה דְּחַרִּיבַת בֵּיתִיהַ, וְנִתְּצָ אֶת הַבַּיִת אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו (ויקרא יד מה),
וְדָא הוּא עֲנִיּוּתָא, דְּאִיהוּ בְּאִתְרֵהּ דְּנִגְעָה צְרַעַת, חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא וְטַהֲרוּ הַכְּהֵן,
דָּא מִיכָאִיל כְּהֵן גְּדוֹל, מִמְּנָא תַּחֲוֹת יַד חֲסֵד.

עֲנִיג אִיהוּ נְהִיר יוּצָא מֵעֵידוֹן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּיּוֹן, דְּאִיהוּ עֵידוֹן נְשַׁמְתִּין, וִי
נְהַר דְּנַפִּיק מֵעֵדוֹן, מִבֵּין יִיָּהּ, וְלִית עֵדוֹן אֶלָּא כְּתַר עֲלִיוֹן, דְּאִיהוּ מוּפְלָא
וּמְכוּסָה, וּבְגִין דָּא אִתְמַר בְּעֵדוֹן עֵין לֹא רֵאֲתָה אֱלֹהִיִּים זֹלְתָּד (ישעיהו סד ג),
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּיּוֹן (בראשית ב ו) דָּא הִ' תַּתְּאָה.

אַרְבַּעִים מְלָקִיּוֹת חֲסַר חַד כְּחֻשְׁבָּן ט"ל, מֵאן דְּנָטִיר לָהּ מְנִיָּהּ, נְחִית ט"ל
עָלֶיהָ, דְּאִיהוּ יוּיִד הִיא וְאִיוּ, ט"ל לְהַחֲיוֹת הַמַּתִּים, וְעָלֶיהָ אוּקְמוּהוּ רַבְּנָן
דְּמַתְנִיתִין, כָּל הָעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה טַל תּוֹרָה מְחַיֶּהוּ. (דף יב ע"ב) וְעוֹד
וְהַמְשַׁכִּילִים יִזְהִירוּ (דניאל יב ג), אֵלִין דִּיִּדְעִין בְּפִקּוּדָא שְׁתִּיתָא דְּאִתְרַמִּיזַת
בְּמַלְתַּת בְּרַאשִׁית, בֵּינִית תַּמָּן, דְּאִתְמַר עָלָהּ גַּם צְפוּר מְצָאָה בֵּית, וְדָרוֹר קוּ
לָהּ (תהלים פד ד), וְהָא יְנוּקִין יְדַעִין דְּדָרוֹר קוּ לָהּ, וְאִתָּא דָּוִד לְמִימַר בְּרוּחַ
קוּדְשָׁא, אֶלָּא דָּא מְצוֹת קוּ צְפוּר, דְּאִית בֵּיהּ כְּמָה רְזוּן, וְעָלֶיהָ אִתְמַר גַּם
צְפוּר מְצָאָה בֵּית, דְּכַתִּיב בְּגִינָה כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה (ישעיהו נו ז), דָּא בֵּי
כְּנִישְׁתָּא, וְדָרוֹר קוּ לָהּ דָּא בֵּי מְדַרְשָׁא, אֲשֶׁר שְׁתָּה אֶפְרוּחֶיהָ אֵלִין מְאִרִי
תּוֹרָה, מְאִרִי מְשָׁנָה, מְאִרִי קַבְלָהּ, דְּבְגִינָהּ לֹא זָזָה שְׁכִינְתָא מִיִּשְׂרָאֵל.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, פָּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר, וְהַמְשַׁכִּילִים יִזְהִירוּ כְּזֹהֵר
הַרְקִיעַ (דניאל יב א), אֲלֵין אֲתוֹנוּ, דְּאִינוּן לְבוּשֵׁין דְּאוּרִייתָא, מְרַקְמֵן מְכַל
גְּוֹנָא דְנוּרָא, חֲנוּר וְסוּמְק וְיִרוּק וְאוּפֶס, וּמְנַהוּן אֲתַפְרָשׁוּן לְכַמָּה גְּוֹנִין.

וְכִלְהוּ גְּוֹנִין, אִינוּן מְרַקְמֵן בְּמִשְׁכָּא דְּגוּפָא דְּבַר נֶשׁ דְּאִיהוּ בְּגִינְתָא דְּעָדוּן,
וְרַקִּיעָא בְּאֲלֵין אֲתוֹנוּ אִיהוּ מְצוּיִיר וּמְרוּקֶס, בְּגִין דְּבַהוּן אֲתַבְרִי.

יִזְהִירוּ אֲלֵין נְקוּדִין דְּנְהָרִין בְּאֲתוֹנוּ, וּבַהוּן נְהִירִין כְּכַבֵּיא בְּרַקִּיעָא בְּגִנְתָא
דְּעָדוּן, וְכִלְהוּ נְהִירִין בְּעֵינֵין דְּגוּפָא בְּגִנְתָא דְּעָדוּן.

כְּזֹהֵר אֲלֵין טַעְמֵי אוּרִייתָא, דְּבַהוּן מְתַנְהֵגִין אֲתוֹנוּ וּנְקוּדֵי, וּבַהוּא גוּפָא
דְּגִנְתָא, כְּזֹהֵר דָּא נֶשְׁמָתָא, דְּאִיהִי תְנוּעָה דְּאֲתוֹנוּ וּנְקוּדֵי, דְּנְהָרִין בְּאֲנְפִין
וּבְעֵינֵין, וְנִפְשָׁא אִיהִי כְּלָלָא דְּאֲתוֹנוּ, וְאִיהִי שְׁתוּפָא דְּגוּפָא, רוּחָא אִיהִי
כְּלָלָא דְּנְקוּדֵי דְּנְהָרִין בְּעֵינֵין.

קֶס סְבָא חַד פָּתַח וְאָמַר, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, כְּמָה חִילִין נְטָרִין לָךְ בְּגִנְתָא
דְּעָדוּן, כְּמָה מְשַׁרְיִין דְּמִלְאָכִין מְסַתְפְּלִין מִמְשַׁקּוּפֵי רַקִּיעָא בְּגִנְתָא, בְּזַמְנָא
דְּתַעוּל תַּמּוּן, וְכִלְהוּ מְסַתְפְּלִין בְּךָ, וְגְוֹנִין דְּרַקִּיעָא בְּךָ יִזְהִירוּ, בְּגִין דְּבְךָ
נְהָרָא שְׁכִינְתָא, דְּאִיהִי זֹהֵר הַרְקִיעַ, וְגֵן אִיהוּ סְתִים וְחֲתִים, עַד דְּתַיעוּל
בֵּיה שְׁכִינְתָא, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב גֵן נְעוּל אַחוּתֵי כְּלָה (שִׁיר דִּי ב).

וְגְוֹנִין לָא נְהָרִין בְּרַקִּיעָא עַד דְּיַעוּל תַּמּוּן קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, וּמִיָּד דְּיַעוּל
תַּמּוּן, אֲתַמַּר בְּהוּן נְפִתְחוּ הַשְּׁמַיִם וְאַרְאָה מְרֵאוֹת אֱלֹהִים (יחזקאל א א), מֵאִי
מְרֵאוֹת אֱלֹא מִיִּר אוּרִית, מִר דְּאֲתַמַּר בֵּיה מְלָאכֵי שְׁלוֹם מִר יְבָפוּן (ישעיהו
לג ז), וְאִיהוּ אוֹת בְּצַבָּא דִּילִיה, לִיה מְתַפְּתְּחִין רַקִּיעִין, וּבֵיה נְהָרִין כֹּל גְּוֹנִין
דְּלַהוּן, וּכְעֵן בּוֹצִינָא קְדִישָׁא קוּם נְהִיר גְּוֹנִין דְּרַקִּיעָא בְּאֲתוֹנוּ דְּאוּרִייתָא,
וְנְהִיר כְּכַבֵּיא בְּהוּן בְּנְקוּדֵי, כְּזֹהֵר דָּא פְּרִסְיָא יְקָרָא, דְּכָל נְשַׁמְתִּין קְדִישֵׁין
מִתַּמּוּן אֲתַגְזִרוּ.

קֶס בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, פָּתַח כְּמִלְקָדְמִין, וְאָמַר וְהַמְשַׁכִּילִים יִזְהִירוּ אֲלֵין
אֲתוֹנוּ, דְּכִלְהוּ כְּלִילָן בְּאֵת ב' מִן בְּרֵאשִׁית, ב' אִיהִי בֵּית, ב' מִקְדָּשָׁא, דְּתַמּוּן
בְּה נְהָרִין כֹּל אֲתוֹנוּ, רֵאשִׁית נְקוּדָה בְּהִיכְלִיה, כְּגוֹנָא דָּא ב, עֲלָה אֲתַמַּר
כֹּל כְּבוֹדָה בֵּת מְלָךְ פְּנִימָה (תהלים מה יד), תַּשַּׁע נְקוּדִין תַּלְיִין מִינָה, וְאִיהִי
סְפִיר גְּזָרְתֶם עֲשִׂירִית לוּן.

וְאֲלֵין אִינוּן דְּנְהָרִין בְּאֵת ב' דְּאִיהִי ב' מִקְדָּשָׁא דְּלַעֲלָא, וְסְפִירִים
אֲתַקְרִיאוּ עַל שְׁם הַשְּׁמַיִם מְסַפְרִים כְּבוֹד אִיל (שם יט ב), וּלְבַתֵּר דְּאִינוּן
מְסַפְרִים כְּבוֹד אִיל, אֲתַקְרִיאוּ עֲשֵׁר סְפִירוֹת בְּלִי מָה, וְנַחֲתִת בְּהוּ יוֹד ה"א
וְאִיו ה"א לְאַנְהָרָא בְּהוּן, דְּעַל שְׁמִיה אֲתַקְרִיאוּ, וְכִלְהוּ נְהִירִין בְּאֲתוֹנוּ
אֲלֵין סְפִירוּן, וְאֲתוֹנוּ דִּי בְּהוּן אֲתַבְּנִיאת דְּאִיהִי ב', כְּגוֹנָא דָּא, וְדָא אִיהוּ
רְזָא דְּמִלְכָה בְּחֻמָּה יְבָנָה בֵּית (משלי כד א).

וּבֵיתָא דָּא אִית לִיה תְּלַת גְּגִין, וְאִינוּן תְּלַת עֲמוּדִין דְּסַמְכִין לָה, וְאִינוּן ו' ו'
ו', עֲלִיהוּ אֲתַמַּר וְוִי הַעֲמוּדִים וְחֲשׂוּקִיהֶם כְּסָף (שמות כז ט), תְּלַת עֲמוּדִים

אֵלֶּיךָ תִּלְתֵּת אַבְהוֹ, דְּסִמְכִין לְבֵיתָא דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא, וְחֲשׂוּקֵיהֶם אֵלֶּיךָ תִּרְוִין
סִמְכִי קְשׁוּט, דְּאִתְמַר בְּהוֹן יְכִין וּבּוֹעִז, וְעֲלִיְהוּ בֵּיתָא קִימָא, וְהַבְּרִיחַ
הַתִּיכּוֹן (שם כו כח) דָּא נְקוּדָה מְלַגָּא, דְּסִתִּים מְלַגָּא, מְבָרִיחַ דָּא וְ,
אִתְפְּשׁוּטוּתָא (דף יג ע"א) דְּהֵיאָה נְקוּדָה דְּאִיהִי י', מְבָרִיחַ וְדָא, מִן קֶצֶה דָּא
ה' עֲלָא, אֶל הַקֶּצֶה דָּא ה' תַּתְּאָה, קְשׁוּרָא דְּתִלְתֵּת עֲמוּדִים דְּאִינוּן וְוִי
הַעֲמוּדִים, דָּא חֲיִי עֲלֵמִין, דְּכַד אִינוּן סִלְקִין תִּלְתֵּת ו' ו' ו' לְחוּשְׁבֹן חֲיִי,
דְּאִיהוּ צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, ה' ה' כַּד נְטֻלִין מְעֲמוּדָא דְּאִתְקַרֵּי דְּאִתְקַרֵּי
הַבְּרִיחַ הַתִּיכּוֹן, אִתְקַרֵּיאוּ אִינוּן בְּרִיחִים עַל שְׁמִיָּה, הָדָא הוּא דְּכִתְיַב (שמות
כו כז) וְחֲמִשָּׁה בְּרִיחִים לְקַרְשֵׁי צֻלַע הַמִּשְׁכָּן כו'.

וְתִקּוּנָא דְּמִשְׁפָּנָא הוּא צִיּוּרָא דְּעוּבָדָא דְּבְרָאשִׁית, וְגִנְתָּא דְּעֵדוֹן, וּבְאֵלֶּיךָ
צִיּוּרִין דְּנְקוּדִין, וּרְקִימוּ דְּגוּוֹנִין, דְּתַמְּן הַמִּשְׁפָּכִילִים יִזְהִירוּ, וְכֹלָא בְּרָאשִׁית,
ב' רֵאשִׁית, בָּהּ וְהַמִּשְׁפָּכִילִים יִזְהִירוּ, כְּזֹהֵר דָּא אֱלֹהִיִּים, וְהוּא הַכֶּסֶּ"א
לְחֻשְׁבָּנָא.

אֲדַהְכִי הָא סְבָא אִתְחַזַּר כְּמִלְקָדְמִין, וְאָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, חֲזוּר בְּדָ, עֲאֵלֶּת
לְגִנְתָּא וְאִתְבְּהִילֵת לְנַפְקָא מִתַּמְּן, וּמִתַּמְּן עֲאֵלֶּת לְמִשְׁפָּנָא דְּאִיהוּ
צִיּוּר דְּעוּבָדָא דְּבְרָאשִׁית, וְנַפְקַת מִתַּמְּן, אִית לָךְ לְאַחֲזָרָא תַּמְּן, דְּהָא כְּמָה
חֲיִילִין נְטֻרִין לָךְ מְעַמָּא קְדִישָׁא, לְמִשְׁמַע מָאן צִיּוּרִין דְּתַמְּן, דְּאִינוּן כְּגוּוֹנָא
דְּדִיּוּרִין דְּשְׂכִינְתָּא, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (שם כה ח) וְעֲשׂוּ לִי מְקֻדָּשׁ וְשְׂכִנְתִּי בְּתוֹכְכֶם,
דְּוִדָּאֵי מִשְׁפָּנָא וּמְנַרְתָּא וּמְקֻדָּשָׁא וּמִדְּבַחָא וּפְתוּרָא, כֹּלָא אִיהוּ דִּיּוּקָּנָא
דְּדִיּוּרִין דְּשְׂכִינְתָּא לְעִילָא וְתַתָּא.

מִיַּד פִּתַּח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר וַיַּעֲשׂוּ כָּל חֲכָם לֵב בְּעוֹשֵׁי הַמְּלָאכָה וְגו' (שם לו
א), מֵאִי כָּל חֲכָם לֵב, הֵהוּא דְּאִיהוּ חֲכָם בְּחֻכְמָה, וּבְלִיב נְתִיבוֹת דִּילִיָּה,
דְּאִינוּן כְּלִילִין בְּשִׁית יוֹמֵי דְּבְרָאשִׁית, וְהֵינּוּ שֵׁשׁ מְשֻׁזָּר, דְּאִינוּן שִׁית יוֹמֵי
דְּבְרָאשִׁית כְּלִילִין מְעַשֵּׂר אֲמִירוֹ וְלִיב שְׂבִילִין, דְּאִינוּן לִיב זְמַנִּין אֱלֹהִיִּים
בְּעוּבָדָא דְּבְרָאשִׁית.

וְהַמִּשְׁפָּכִילִים, בְּהוֹן אִשְׁתַּמוּדְעִין אִתְּוֹן, דְּאִתְמַר בְּהוֹן יוֹדַע הִיָּה בְּצֻלָּא
לְצִרְף אוֹתִיּוֹת שְׂבָהֶם נְבָרָאוּ שְׁמִים וְאַרְץ, וְאִינוּן כִּי"ח אִתְּוֹן, וְאַרְבַּע סְרִי
אַחֲרֵינִין גְּנִיזִין בְּהוֹן, וְאֵלֶּיךָ אִינוּן כִּי"ח אִתְּוֹן, בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּים אֵת
הַשְּׁמִים וְאֵת הָאָרֶץ, וְעֲלִיְהוּ אִתְמַר (תהלים קיא ו) כֹּחַ מְעַשְׂיוֹ הַגִּיד לְעַמּוֹ,
וּבְגִלוּתָא אִסְתַּלַּק הָאִי כִי"ח מְנִיָּהוּ, וְאִתְמַר בְּהוֹן (איכה א ו) וַיִּלְכּוּ בְּלֹא כֹחַ
לְפָנֵי רוּדְף, וּבְגִין דָּא אֲמִירוֹן בְּקֻדִישׁ וְעֵתָה יְגַדֵּל גָּא כֹחַ אֲדִנִּי, לְקַבֵּל כִּי"ח
אִתְּוֹן אַחֲרֵינִין, דְּאִית בְּאֵלֶּיךָ שְׂבַע תִּיבִין דְּאִינוּן, יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבַרְךְ
לְעַלְמִים וּלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא, וְדָא אִיהוּ הַעוֹנָה אֲמִין יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל כְּחוֹ, יִיד
אַחֲרֵינִין אִינוּן יְהוִ"ה אֱלֹהֵינִי יְהוִ"ה, וְסִימְן אוֹר לְאַרְבַּעָה עָשָׂר בּוּדְקִין אֵת
הַחֲמֵץ לְאוֹר הַנֵּר, וּבְאֵלֶּיךָ יִיד אִתְּוֹן אוּמָאָה, הָדָא הוּא דְּכִתְיַב (שמות יז טז)
כִּי יִיד עַל כֶּסֶּ יְהֵ.

קֶס סְבָא וְאָמַר, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בּוּדָאֵי אֵלֶּיךָ אַרְבַּע סְרִי דְּפּוּרִים אִינוּן,
בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר בּוֹ וּבְחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ דָּא יִיד יִיָּה, אֲבָל סִימְנִין דְּכִי"ח אִינוּן

אור אַרְבַּעַה עֶשֶׂר י"ד קְדָמָאין דְכ"ח, י"ד תְּנַיִנִין אֵינון בְּרֵאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר יוֹם כּו' (במדבר ט ה), וְאֵינון י"ד פְּרָקִין דְי"ד יְמִינָא, וְי"ד שְׁמַאלָא, וְי"ד פְּרָקִין דְגּוּפָא, וְאֵינון תְּלַת פְּרָקִין דְדְרוּעָא יְמִינָא, וְתַלְת דְדְרוּעָא שְׁמַאלָא, וְתַלְת דְשׁוּקָא יְמִינָא, וְתַלְת דְשׁוּקָא שְׁמַאלָא, וְתַרְיִן דְגּוּפָא, וְרָזָא דְמִלְּהָ שְׁלֵשָׁה פּוֹנִים יָמָה, וְשְׁלֵשָׁה פּוֹנִים נְגִיבָה וכו' (מלכים א ז כה), וְכֹלָא דָא כְּגוּוֹנָא דְדָא, תְּקוּנָא דְגּוּפָא כְּתוּנָא דְמִשְׁכְּנָא, הָא תְּלַת זְמַנִין אַרְבַּע סְרִי, פּוּרִים בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר בּו, פִּסְחָא אִזְרָא לְאַרְבַּעַה עֶשֶׂר, תְּלִיתָאָה בְּרֵאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר יוֹם, וְסִלְקִין לְאַרְבַּעִין וְתַרְיִן יוֹמִין, וְדָא אִיהוּ וַיַּעֲשׂוּ כָל חֲכָם יָב כּו' (שמות ח).

לו

דף יג ע"ב

וְעָשׂוּ אַרְוֹן דָּא שַׁבַּת, דְּמִשְׁכְּנָא אִיהוּ שֵׁשׁ מְשֻׁזָר, כְּלִיל שִׁית יוֹמִין דְּבְרֵאשִׁית, דְּאֵינון תְּרִין דְרוּעִין חֶסֶד וְגְבוּרָה, וְגוּף עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, וְתַרְיִן שׁוּקִין תְּרִין נְבִיאֵי קְשׁוּט, וְצַדִּיק אֹתָהּ בְּרִית בֵּינֵיהוּ, מִשְׁכְּנָא שְׁכִינְתָא תְּתַאָּה כְּלִילָא מְפֻלְּהוּ תְּקוּנִין דְגּוּפָא, צָלַע הַמְּשֻׁכָּן דָּא מִטְרֹוֹן, שְׁפַחָה דְמִטְרֹוֹנִיתָא עֲלָה (דף יג ע"ב) אֲתַמַּר (בראשית ב כג) עֲצָם מְעַצְמִי, עֲצָם הַשָּׁמַיִם לְטַהַר (שמות כד ו), אַרְוֹן וְדָאִי דָא לִיב, נוֹר דְלִיק, כְּלִיל לִיב נְתִיבוֹת, וְאִיהוּ שַׁבַּת, וְבִיהַּ שְׁכִינְתָא עֲלָה, דְאִיהִי תּוֹרַת חֲכָם, וְבָהּ לִב מְבִין, וְאִיהוּ נְשֻׁמָּה יְתִירָה דְשַׁבַּת, וְאִיהוּ חִירוֹ דְשַׁבַּת, דְּבִגִּינָה לָא שְׁלִטִין מְאִרִי דְגִיהֶנְס עַל עֲלָמָא, וּמְאִי נִיהוּ גִיהֶנְס בְּגוּפָא, דָּא כְּבִד, וְאִיהִי מְזַבַּח הַנְּחֻשֶׁת, לְאַעְבְּרָא לִיהַּ מְעֲלָמָא, וְכְבִד בִּיהַּ מְרָה גִיהֶנְס דְאֹקִיד בִּיהַּ.

כְּפַרְת הַלֵּב דָּא פְּרִישׁוּ דְסַפְתָּ שְׁלוֹם, דְאֲתַמַּר בְּהַּ הַפּוֹרֶשׁ סַפְתָּ שְׁלוֹם, מְנַרְתָּא דָּא רִישָׁא, וְשַׁבְעָה גְרוּתִיָּה עֲלֵיהַּ, אֵינון תְּרִין אֹדְנִין, וְתַרְיִן עֵינִין, וְתַרְיִן נוֹקְבֵי חוּטְמָא, וּפּוּמָא, וּמְנַרְתָּא לִימִינָא, וְאֲתַמַּר בְּהַּ הַרּוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, בְּגִין דְתַמְּן מוּחָא בְּרִישָׁא, וְחֲכָמָה בְּמוּחָא שְׂרִיא, וְבִיהַּ נְהִיר מְנַרְתָּא, בְּגִין דְאִיהוּ מְשַׁחָא, דְאֲתַמַּר בִּיהַּ (תהלים קלג ב) כְּפִשְׁמוֹן הַטּוֹב עַל הָרֵאשִׁי, כְּנִפִי רִיאָה, עֲלִייהוּ אֲתַמַּר (שמות כה כ) וְהָיוּ הַכְּרָבִים פּוֹרְשֵׁי כְּנָפִים לְמַעְלָה, סוּכְכִים בְּכְנִפֵיהֶם עַל הַכְּפָרֶת, דָּא כְּפַרְת הַלֵּב.

פְּתוּרָא דָּא לְבָא, וְאֲתַמַּר בִּיהַּ שְׁלַחֹן בְּצַפּוֹן, וְדָא שְׁכִינְתָא תְּתַאָּה, אִיהִי מְנַרְתָּא כְּדִן נְטִלָא מִימִינָא, וְשְׂרִיא עֲלָה חֲכָמָה, וְאֲתַמַּר בְּהַּ הַרּוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, וְכִד נְטִלָא מִשְׁמַאלָא דְאִיהִי גְבוּרָה, אֲתַקְרִיאַת פְּתוּרָא, וְאֲתַמַּר בְּהַּ הַרּוּצָה לְהַעֲשִׂיר יְצַפִּין, וְשְׂרִיא עֲלָה בִינָה, דְאֲתַמַּר בְּהַּ (משלי י כב) בְּרַפְתָּ יְהוּיָהּ הִיא תַעֲשִׂיר, וְכִד נְטִלָא מְגוּפָא דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, אֲתַקְרִיאַת מִשְׁכְּנָא כְּלִיל מְתַרְוִייהוּ.

כִּיּוֹר וְכִנּוּ אֵינון תְּרִין כְּלִין, וְבַהוֹן שְׂרִין תְּרִין סְמִכֵי קְשׁוּט, מוּחָא, עֲלֵיהַּ אֲתַמַּר (יחזקאל א י) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיְמִין, וְתַמְּן מְנַרְתָּא דְלִיק, לְבָא וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְׁמַאל, וְתַמְּן פְּתוּרָא מְתַתְּקָנָא, בְּגִין דְלְבָא אִיהוּ לְשְׁמַאלָא, גּוּפָא עֲלֵיהַּ

אֶתְמַר וּפְנֵי נֶשֶׁר, וְתַמְּן מִשְׁכָּנָא מִתְתַקְנָא, וְשְׂכִינְתָא אִיהִי דְמוֹת אֶחָד
לְאַרְבַּעַתָּן, וְאִיהִי ד' דְּאֶחָד, וְאִיהִי אַרְבַּע אַנְפִּין דְּכָל חֵיה.

בְּגִין דְּבָה אַרְבַּע אֶתְנוּן נְהִירִין דְּאִינוּן יְהוּ"ה, וְאִיהִי דְמוֹת אָדָם, דְּאִיהוּ
יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְעֵשֶׂר אֶתְנוּן אֲלִין אֲנוּן שְׁעוֹר קוּמָא דְגוּפָא דָא, דְּאִיהוּ
מִשְׁכָּנָא, וְעֲלִיהוּ אֶתְמַר (שְׁמוֹת כו טז) עֵשֶׂר אֲמוֹת אַרְדָּה הִקְרִישׁ, וְאַמְלָא אוֹתוּ
רוּחַ אֱלֹהִי"ם, בְּחֻכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה (שֵׁם ל"א ג), בְּחֻכְמָה דָא
י', בְּתַבּוּנָה דָא ה', וּבְדַעַת דָא ו', וּבְכָל מְלָאכָה דָא ה'.

דְּבַר אַחַר, וְהַמְשַׁכִּילִים, אֲלִין אַרְבַּע יְסוּדִין דְּגוּפָא, יְזַהִירוּ בְּהוּן אַרְבַּע
חִינוּן, דְּאִינוּן מְזַל אַרְיָה, מְזַל שׁוֹר, מְזַל נֶשֶׁר, מְזַל אָדָם, דְּפְרָצוּפָא דְבַר נֶשׁ
אֲשֶׁתְּמוֹדַעַת בְּהוּן בְּאַנְפוּי דְבַר נֶשׁ, וְדָא אִיהוּ הַפְּרַת פְּנִיָּהֶם עֲנַתָּה בָּם (ישעיה
ג ט), כְּזֹהֵר דָא נִשְׁמַתָּא, וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים בְּאַבְרִין דְּגוּפָא, יְהוּן נְהִירִין
מְזַלְיָהוּ כְּכַבְבִּים לְעוֹלָם וָעַד.

דְּבַר אַחַר, וְהַמְשַׁכִּילִים אֲלִין אַרְבַּע סְטְרֵי עֲלָמָא, יְזַהִירוּ אֲלִין אַרְבַּע
מְלָאכְיָא, דְּאִינוּן מִיכָא"ל גְּבַרְיָא"ל רְפָא"ל נוֹרִיא"ל, כְּזֹהֵר דָא פְּרָסִיא
יְקָרָא.

דְּבַר אַחַר וְהַמְשַׁכִּילִים אֲלִין שְׁפָנוּן, דְּאֶתְמַר בְּהוּן וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שְׁבַח, וּבְהוּן
אֲחַה"ע בּוּמ"ף גִּיכ"ק דְטַלְנִי"ת זִסְשֵׁר"ץ, דְּמִשְׁמֵשִׁין בְּפוּמָא בְּכ"ב אֶתְנוּן,
וּבְהוּן חֲתוּף דְבוּרָא דְצְלוּתָא לְשִׁבְחָא לְמַלְכָּא, יְזַהִירוּ אֲלִין עֵינִין, דְּאֶתְמַר
בְּהוּן וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשִׁמְשׁ וְכִיָּרַח, שְׁבַעַה גְלַדִּי עֵינָא אִינוּן, דְּנְהִירִין בְּהוּן
שְׁבַעַה כְּכַבִּי לְכַת, וְשִׁמְשָׁא וְסִיָּהֲרָא, דְּאֶתְמַר בְּהוּן וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשִׁמְשׁ
וְכִיָּרַח, הָא תַשְׁעָה, כְּגוּוּנָא דְתַשְׁעָה נְקוּדִין דְּאוּרִיָּתָא, וְהָא חֲמָה וּלְבָנָה בְּכָל
שְׁבַעַה כְּכַבִּיא אִינוּן אִידָּ חֲשִׁיב לֹון תּוֹסֶפֶת עַל ז', אֶלָּא חֲמָה אִיהִי נוֹקְבָא
לְגַבִּי שִׁמְשָׁא, לְבָנָה נוֹקְבָא לְגַבִּי יָרַח, וְשִׁמְשׁ וְיָרַח אִינוּן נְהִירִין לְשְׁבַעַה כְּכַבִּי
לְכַת, דְּאִינוּן כְּשְׁבַעַה גְלַדִּי עֵינָא, וְשִׁמְשָׁא וְסִיָּהֲרָא הָא תַשְׁעָה, בֵּת עֵין
עֲשִׂירִית לֹון, כְּלָה, דְּכִלְיָא מְכַלְהוּ.

דף יד ע"א

כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ, (דף יד ע"א) דָא אֶסְפֵּקְלָרְיָאָה דְנְהִרָא בְּאַנְפוּי דְאָדָם, דְּמִינָה
תְּלִין אוּדְנִין וְעֵינִין וְחוּטְמָא וּפּוּמָא, דְּאִינוּן מְנַהֲגֵי גוּפָא וְאַבְרִין דִּילִיָּה,
כְּגוּוּנָא דְטַעֲמֵי, דְּאִינוּן מְנַהֲגֵי אֶתְנוּן וּנְקוּדֵי דְאוּרִיָּתָא, כְּמָה דְשְׁפָנוּן
וְשִׁינִין וְחִיד וְלָשׁוֹן וְגָרוֹן אֲנוּן מִשְׁמֵשִׁין לְאֶתְנוּן, הַכִּי כְּגוּוּנָא דָא כְּנִפִי עֵינָא
וְעַפְעָפִי עֵינָא וְתַלְתָּ גוּוּנֵי דְעֵינָא, אִינוּן מִשְׁמֵשִׁין לְעֵינָא, וְכִלְיָא אֶתְקִשֵׁר
בְּחֻמְשׁ נְקוּדִין כְּגוּוּנָא דָא אֶאֱאֵא, אֶתְנוּן וּנְקוּדֵי חֻמְשׁ בְּגוֹ חֻמְשׁ, וְעֲלִיָּהוּ
אֶתְמַר (דְּבָרִים כ"ט ט) רְאִשֵׁיכֶם שְׁבִטֵיכֶם זְקִנֵיכֶם וְשִׁטְרֵיכֶם כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל
הָא חֲמִשָּׁה, טַפְכֶם נְשִׁיכֶם וְגִרְדָּ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מִחְנִיד מִחֻטְב עֲצִיד עַד שְׂאֵב
מִימִידָּ הָא חֲמִשׁ אֶחָרְנִין, חֲמִשׁ לְגוֹ חֲמִשׁ אֲלִין ה"ה, וּמִנִּיָּהוּ אֶתְיָהִיבוּ
עֵשֶׂר דְּבָרָן דָא י', (שְׁמוֹת כו טו) וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת מִסְטֵרָא דו'.

דָּבַר אַחַר וְהַמְשַׁכִּילִים, אֵלֶיךָ מֵאֲרֵי מִקְרָא בְעֵשְׂיָהּ, יִזְהִירוּ אֵלַי מֵאֲרֵי
מִשְׁנֵה בִּיצִירָהּ, דְּאִינוּן מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין מִיִּט אֲנִפִּין טְהוֹר וּמִיִּט אֲנִפִּין טְמֵא,
מִיִּט אֲנִפִּין טְהוֹר אֲנוּן מִיִּט אֲתוּן דְּפִרְשָׁה דִּיחֻודָא עֲלָא דְאִיהוּ שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל כִּיִּה אֲתוּן, וְכִיִּד אֲתוּן דְּפִרְשָׁה תִּנְיִנָא דִּיחֻודָא דְאִיהוּ בְרוּךְ שֵׁם
כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּיִּה אֲתוּן עֲלֵיהוּ אֲתַמַּר (שְׁמוֹת יט ג) כֹּה תֹאמַר
לְבֵית יַעֲקֹב, וּבְכִיִּד אֲתוּן דְּכִלְיָן בְּהוּן כִּיִּד סְפָרִים, דְּאִינוּן כִּיִּד דְּשָׂאִיב
מִן יִמָּא דְאֹרִיִּיתָא, אֲתַמַּר בְּהוּן וְתַגִּיד לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמֵאִי נִיהוּ דְּשָׂאִיבִין
מִנֵּיהּ הָאִי כִיִּד דְּאִיהוּ שְׁכִינְתָא, כְּלִילָא מְכִיִּד סְפָרֵי דְאֹרִיִּיתָא, דָּא צְדִיק,
דְּאִיהוּ נְהָר דְּנִפְיָא מְעַדָן עֲלָא, בְּגִין דְּנַחֲתִית בֵּיהּ וְ, דְּאִיהוּ בְּן יִיִה.

וּבְגִלוּתָא אֲסִתְלַק מִנֵּיהּ, וְאֲתַמַּר בֵּיהּ (יִשְׁעִיהוּ יט ה) וְנִהָר יַחֲרַב וְיָבֵשׁ, יַחֲרַב
בְּבֵית רֵאשׁוֹן, וְיָבֵשׁ בְּבֵית שְׁנִי, וְאִיהוּ דָּךְ בְּכִיִּד סְפָרִים, וְעַם כָּל דָּא דְּאִיהוּ
חָרַב וְיָבֵשׁ, אֲתַמַּר בֵּיהּ אֵל יִשׁוּב דָּךְ נְכֻלָּם (תְּהִלִּים עד כא), אֵל יִשׁוּב דָּךְ, דְּאִיהוּ
צְדִיק בְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, דִּיִּךְ בְּשְׁכִינְתָא, דְּאִיהוּ כִיִּד
אֲתוּן דִּיחֻודָא, עֲלֵיהּ אֲתַמַּר (מַלְכִים א ב מה) וְהַמְלִיךְ שְׁלֹמֹה בְרוּךְ, וְעַל אֵלֶיךָ
כִיִּד אֲתוּן אֲתַמַּר (יִשְׁעִיהוּ נד יב) וְשִׁמְתִי כִיִּד שְׁמִשׁוּתִיךָ וְכוּ', הָאִי עָנִי
אִיהוּ דִיִּךְ, וּבֵת זִוְגִיָה דְכִיִּה, וְאִיהוּ כְּדִיִּה עַל שְׁכֻמָּה, כִיִּד ה', דְּאִיהוּ חֲמֻשָּׁה
חוּמְשֵׁי תוֹרָה, וְאִינוּן ה' אֲצַבְעָאן, דְּבְהוּן אֲתַמַּר (בְּרֵאשִׁית כד טז) וְתַמְלָא כְּדִיִּה
וְתַעֲל.

וּמֵאִין שׁוֹאֲבִין, מְכִיִּה אֲתוּן, וְרָזָא דְמַלְכָּה כִיִּה תְּבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
(בְּמִדְבָר ו כג), אֶת וְדָאִי, בְּמֵאִי אֲתַבְרַכְתָּ וְאֲתַמְלִיאַת, בְּאֶת וְ דְּאִיהוּ כְּלִיל שִׁית
תִּיבִין דִּיחֻודָא, דְּאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוִיִה אֱלֹהֵינוּ יְהוִיִה אֶחָד, וּבֵיהּ
אֲתַעֲבִידַת אוֹת.

כִיִּה אִיהוּ אִימָא עֲלָא יִמָּא דְאֹרִיִּיתָא, וְ נְהָר דְּנִפְיָא מִתְמָן, וּמִנֵּיהּ
אֲתַמְלִיאַת כִיִּד דְּאִיהוּ שְׁכִינְתָא תַּתָּא, וּמִנֵּיהּ אֲתַשְׁקִיא בְּגִלוּתָא, מַה דְּהוּה
בְּקִדְמִיתָא הִיא אֲתַשְׁקִיא מִנֵּיהּ, וְרָזָא דְמַלְכָּה (בְּרֵאשִׁית כד יח) וְתַמְהָר וְתוֹרְד
כְּדָה עַל יָדָה וְתַשְׁקֵהוּ, וְעֲלָה אֲתַמַּר וְתַאמַר שְׁתַּה אֲדוֹנִי, דְּאִיהוּ אֲדוֹן דִּילָהּ,
וְתַכַּל לְהַשְׁקוּתוֹ וְתַאמַר גַּם לְגַמְלִיִּךְ אֲשָׂאֵב, אֵלֶיךָ רַמְיָח תִּיבִין דְּקִרִיאַת
שְׁמַע, דְּאִינוּן שְׁקִילִין לְרַמְיָח פְּקוּדִין דְּאֹרִיִּיתָא, דְּבְהוּן גְּמוּלָּיִי חֲלָב יִנְקִין,
וְעִתִּיקֵי מְשָׁדִים, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (שִׁיר ז יז) שְׁנֵי שְׁדִיךְ כְּשְׁנֵי עֶפְרַיִם תַּאֲוֹמֵי צְבִיָּה,
וְאִינוּן תְּרֵי לוּחֵי אוֹרִיִּיתָא.

כִיִּה אִיהוּ שְׁכִינְתָא עֲלָא, דְּבָה נְפָקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, כְּמָה דְּאֶת אֲמַר
(שְׁמוֹת יא ד) כֹּה אָמַר יְהוִיִה כְּחֻצוֹת הַלְּיָלָהּ וְכוּ', אִיהוּ כִיִּה אֲתוּן דִּיחֻודָא
דְּשַׁחֲרִית, וְכִיִּה אֲתוּן דִּיחֻודָא דְעֶרְבִית, וְשִׁמְתִי כִיִּד שְׁמִשׁוּתִיךָ (יִשְׁעִיהוּ
נד יב) דָּא שְׁכִינְתָא תַּתָּא, דְּאִיהוּ כִיִּד אֲתוּן דִּיחֻודָא קְדָמָא דְשַׁחֲרִית,
אֲתוּן דִּיחֻודָא דְעֶרְבִית.

כִּיָּה כִּיִּד דְשַׁחֲרִית אֵינּוֹן מִיִּט אֲנַפִּין, וְאִית מִיִּט אֲנַפִּין לְתַתָּא מְסַטְרָא
דְיִשְׂרָאֵל זֹוטָא דְאִיהוּ מְטַטְרוּיִן, וְאִיהוּ מִיִּט אֲנַפִּין, וּבְהוֹן יִזְהִירוּ מְאָרִי
מְשֻׁנָּה, דְאִיהִי תַנְיִינָא לְהִלְכָה שְׁפַחָה דִילֵיהָ, בְּגִין כִּי מְרַדְּכִי הִיְהוּדִי מְשֻׁנָּה
לְמַלְדָּ (אסתר ו א), כְּגֹוֹנָא דָא מְשֻׁנָּה, (דף יד ע"ב) מְשֻׁנָּה לְמַלְדָּ, וּבִיָּה יִזְהִירוּ מְאָרִי
מִתְנִיתִין, כְּזֹהֵר הֶרְקִיעַ דָא הִלְכָה, דְאִיהִי קִבְלָה לְמִשָּׁה מְסִינִי, וְכַמָּה
עוֹלִימָאן אִית לָהּ דְאֵינּוֹן הִלְכוֹת פְּסוּקוֹת, דְאִתְמַר בְּהוֹן (שיר ו ח) וְעֵלְמוֹת
אִין מְסַפֵּר, וְאִיהִי סִלְקָא עַל כְּלָהוּ, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (משלי לא כט) וְאִתְ עֵלְתִית
עַל כְּלָנָה, וְאִיהִי עִם כְּלָהוּ, כְּמָה דְאִוְקְמוּהוּ הִלְכָה כְּרַבִּים.

וּמְצַדִּיקֵי הֶרְבִּים בְּהָ יְהוֹן כְּכַבְּבִים לְעוֹלָם וְעַד, כְּכַבְּבִים וְדֵאִי דְלִית לוֹן
חוּשְׁבָנָא, דְכָל כּוֹכְבָא וְכוֹכְבָא אֲתַקְרִי עֲלֵמָא יְחִידָא, וְדָא הוּא וְעֵלְמוֹת אִין
מְסַפֵּר, וְאֵלִין עֲלְמוֹת אֵל תַּקְרִי עֲלְמוֹת, אֶלָּא עוֹלְמוֹת, וּבְגִין דְצַדִּיקֵי אִיא
אֵינּוֹן כְּכַבְּבִים, וְכָל חַד אִית לֵיהָ כְּכָב, בְּגִין דָא אִוְקְמוּהוּ קַדְמָאִין, כָּל צַדִּיק
וְצַדִּיק אִית לֵיהָ עוֹלָם בְּפִנֵי עֲצָמוּ, וְכָל מָאן דְזָכָה לְהִלְכָה חַד יִרִית עֲלֵמָא
חַד, כָּל שְׁפָן מָאן דְזָכִי לְמִסְכְּתָא חַדָּא, אוֹ לְתַרְיִן, אוֹ לְשַׁתִּין, דְאִתְמַר בְּהוֹן
(שיר ו ח) שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת, דְכָל מְסַכְּתָא מְטַרוּנִיתָא אִיהִי בְּגִרְמָה, זְכָאָה
אִיהוּ מָאן דְיִרִית לָהּ בְּהָאִי עֲלֵמָא, דְהִלְכָה עוֹלִימָא דְמְטַרוּנִיתָא, דְאִיהִי
קִבְלָה, זְכָאִין אֵינּוֹן דְמִשְׁתַּדְלִין בְּשַׁכִּינְתָא דְאִיהִי עַל כְּלָהוּ בְּהִלְכָה, לְאַפְקָא
לָהּ מִן גְּלוּתָא, דְאִתְמַר בְּהָ (ישעיהו נ א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שִׁלְחָה אִמְכֶם, וּלְמִיזַל לָהּ
לְגַבֵּי בַעֲלָהּ, לְמַהוּי לָהּ קִבְלָה בְּדְרוּעוּי, לְקִיִּים בְּהָ (שיר ב ו) שְׁמַאלוֹ תַחַת
לְרַאשֵׁי וְכוּ'.

דְבַגְלוּתָא מְשֻׁנִּיָּה דְאִיהִי מְטַטְרוּיִן שְׁלֵטָא, וְאִיהוּ מְשֻׁנָּה לְמַלְדָּ, בְּאַתְר
דְמְטַטְרוּנִיתָא יִתְבָּא מְשֻׁנָּה, וְדָא אִיהוּ (משלי ל כג) וְשִׁפְחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ,
וּבִיּוֹמוֹי דְמִשָּׁה לֹא שְׁלֵטָא שְׁפַחָה אֶלָּא מְטַרוּנִיתָא, לְבַתֵּר דְמִית מְשָׁה וְיִרִית
יְהוֹשֻׁעַ דְאִיהוּ נַעַר, בְּאַתְר מְלָכוּתָא שְׁלֵטָא שְׁפַחָה, כְּמָה דְאִתְ אָמַר (יהושע ה
יד) אֲנִי שָׂר צָבָא יְהוָה עִתָּה בְּאִתִּי.

וְהָא אִוְקִימָנָא, מְטַטְרוּיִן אִיהוּ מַעֲשָׂה מְרַכְבָּה, וְעֵלִיָּה אִתְמַר אִין דוֹרְשִׁין
בְּמְרַכְבָּה בְּיַחִיד, מָאִי בְּיַחִיד בְּיַחִידָא דְעֲלֵמָא, אֶלָּא אִם כֹּן הִיָּה חֲכָם וּמְבִין
מִדְעֵתוֹ, חֲכָם בְּחֲכָמָה וּמְבִין בְּבִינָה וְיִוִּדַע בְּדַעַת, דְאִתְמַר בְּהוֹן (שמות לא א)
וְאִמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִיִּים בְּחֲכָמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת, בְּגִין דְאִיהוּ מְשֻׁנָּה
דְאִתְמַלֵּי בְתַלְת דְרָגִין אֵלִין, וּבְכָל מְלָאכָה דָא מַעֲשָׂה בְרַאשִׁית שְׁכִינְתָא
תַתָּאָה, דְאִין דוֹרְשִׁין לָהּ בְּעוֹבְדָא דְבְרַאשִׁית בְּשָׁנִים, אֶלָּא בְּיַחִידָא דְעֲלֵמָא,
מְרַכְבָּיָה דִילָהּ אִיהוּ מְטַטְרוּיִן גּוּף שְׁכִינְתָא.

וּשְׁכִינְתָא אִיהִי מִיָּה יוּיִד הִיא וְאִי הִיא אֲתַקְרִיאַת, בְּגִין דְאִיהִי כְּלָלָא
דְעֵשֶׂר סְפִירִין, רְכָב דִילָהּ מְטַטְרוּיִן, עֲלִיָּה אִתְמַר (תהלים סח יח) רְכָב אֱלֹהִיִּים
רְבוּתִים אֶלְפֵי שְׁנָאן, מָאִי שְׁנָאִין שׁוֹר נֶשֶׁר אַרְיֵה אָדָם, וְדָא אִיהוּ סוּד
מְרַכְבָּיָה, רְכָבִיב מִיָּה וְדֵאִי.

ומטטרו"ן איהו ארון, גופא לאוריינתא דבכתב דאיהו עמודא דאמצעינתא, ואיהו שלחו, פתורא דשכינתא דאיהי ל"ב, דאתמר ביה ל"ב מבין, ואיהו לשמאלא, ובגין דא אמרו מארי מתניתין שלחו בצפון.

ואיהו מנורה נור דליק מסטרא דשכינתא, דאתמר בה גר יהו"ה, וצריך למהוי לימינא לקבלא משחא, ובגין דא מנורה בדרום, דא איהו מאנא לקבלא פתילה ומשחא ונהורא, פתילה שכינה, משחא דילה צדיק שמון כתיב, נהורא דילה עמודא דאמצעינתא, כגוונא דא נפשא דאיהי שתופא דגופא איהי פתילה, רוח דא משחא, נהורא דא נשמתא, מאנא דא גופא, איהו עבד, ואיהו רכב לתלת סטרו"ן אליו, דאינון קיטורא דיחודא חדא, דאינון גר יהו"ה נשמת אדם (משלי כ כז).

דף טו ע"א

והאי עבד איהו פנויא לכל שמחון, שנוי לכל שמחון, וביה מרפיבין כל אלנין עלאין מסטרא דטוב, מרפבות דסטרא דרע, עלייהו אתמר ולא בעריות בשלשה, מאי עריות סמא"ל ונחש, לא צריך למהוי בשלשה, דאינון משחיי"ת א"ף וחימ"ה, למהוי תליתאה בינייהו, דלא מתקשרין בהון, אלא דיהון תרוייהו (דף טו ע"א) בפרודא, ובגין דא אין דורשין בעריות בתלתא, ועובדא דבראשית בהפוכא, אין דורשין במעשה בראשית בשנים, דלא יעבדון פרודא, אלא ביחיד דאיהו יחודא חד, ובגין דא לא יאכל אדם תרי, ולא ישתה תרי.

ולא במרפבה ביחיד, בגין דיחיד לית ליה שתוף דאיהו מטטרו"ן, כגוונא דנשמתא דלית לה שתוף בגופא, ואמאי אמר אלא אם כן הנה חכם ומבין מדעתו, הקא משמע דאית ליה מרפבה לעילא לקודשא בריהו, דאיהו מלאכה דיליה, ומאי איהי ההיא דאיהי כלילא מחכמה ובינה ודעת, דאינון יה"ו, מלאכה דתלת אתוון איהי ה' שכינתא ותתאה, שלימו דתלת אתוון, עלה אתמר (שמות לט לב) ותכל כל עבודת משכן וגו', ואיהי ה' דיום הששי, ובגין דא אף על גב דאמרינן אין דורשין במרפבה ביחיד, חזר ואמר אלא אם כן הנה חכם ומבין מדעתו, דודאי באלין תלת דורשין במרפבה ביחיד, ובלא אלין תלת לאו איהו יחודא דיליה, ודא איהו רזא, דאיהו קודשא בריהו הוא לעילא חד בשכינתיה.

וכד איהו לתתא במטטרו"ן בלא שכינתיה, אשתני ביה, ובגין דא אמר אלישע אחר, שמא חס ושלום שתי רשויות יש, ובגין דא אמר אל תמירני בו, כי שמי בקרב, בגין דמטטרו"ן איהו שני למלך, וכד איהי שכינתא בלא בעלה, אתקרי האי מלאך משנה לה, ואשתניאת דלא אשתמודעין בה חילין, ומה דאיהי מטרונינתא, ובמאי היא מתכסיא, בההיא דאתקריאת אמה.

וְדָא הוּא דְאָמַר קָרָא (שמות כא יג) וְכִי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ לְאִמָּה, אִישׁ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, בֵּיתוֹ דָּא שְׂכִינְתָּא, לְאִמָּה בֵּת זִוְגִיָּה דְמַטְטְרוּיָן, דְּאִיְהִי מִיטְטְרוּיָן בְּתוֹסְפַת יוּ"ד, דְּשִׁפְחָה בִישָׁא הִיא אָמָה דְעֶרְב רַב, וּבְגִין דְּהִיא שִׁפְחָה בִישָׁא וּבְנָהָא לָא אֲשֶׁתְּמוּדְעִין בָּהּ, אִיְהִי מִתְכַּסְיָא בְּעַבְדָּא דִּילָהּ, כְּנִשְׁמַתָּא בְּגוּפָא.

וּבְגִלוּתָא קִדְמָאָה דְלָא חֲזַרְת לְמַלְכוּתָהּ בְּרִתָּא דְמַלְכָּא, וְלָא נִפְקַת מִהָהוּא גּוּפָא, לָא נִפְקַת חֲפְשִׁית, וּבְגִינְהָא אֲתַמַּר בְּהוּן, עֲבָדִים הָיִינוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם בְּגִין דְּהוּוּ תַּחֲוֹת רְשׁוֹ דְּהָהוּא עֲבָד, וּבְגִין דָּא אָמַר פְּרַעֲה בְּהִיא אֲתַר לָא יִדְעַתִּי אֶת יְיָ, וְגַם אֶת יִשְׂרָאֵל לָא אֲשַׁלַּח (שמות ה ב), וּבְגִין דָּא נִפְקוּ בְּמִנּוּסָה, כְּעַבְדָּא דְלִית לִיהּ כְּתַב חִירוֹ וּבְרַח מִרְבוּנִיָּה.

אָבַל בְּפוּרְקָנָא בְּתַרְאָה לָא נִפְקַת בְּרִתָּא, בְּהִיא עֲבָדָא כְּשִׁפְחָה, אֶלְא בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, בְּגִין דְּאִוְרִייתָא דְּאִיְהִי חִירוֹ, אִיְהִי עִמָּה בְּגִלוּתָא בְּתַרְאָה, דְּאִיְהִי חִירוֹ דִּילָהּ, מַה דְּלָא הָוָה הִכִּי בְּגִלוּתָא קִדְמָאָה, דְּלָא הָוָה לָהּ וּלְבְנָהָא אִוְרִייתָא דְּאִיְהִי חִירוֹ, דְּאִוְרִייתָא וְדָאִי אִיְהִי חִירוֹ, בְּמַלְכוּתָא דִּילָהּ בִּיקְרָא דִּילָהּ, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (משלי ג טו) יִקְרָה הִיא מִפְּנִינִים, וּבְגִין דָּא לָא תִצָּא כְּצֵאת הָעֲבָדִים (שמות כו ז), וְדָא הוּא דְאָמַר כִּי לָא בְּחַפְזוֹן תִּצָּאוּ, וּבְמִנּוּסָה לָא תִלְכוּן, כִּי הוֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם יְהוָה (ישעיה נב יב), יְהוָה וְדָאִי אִיְהוּ יוֹקִים לוֹן מְעַפְרָא, וְאִיְהוּ נְהִיר עַל אֲנָפוּי דְיִשְׂרָאֵל, וּבִיָּה אֲשֶׁתְּמוּדְעִין כָּל עֲלָמִין דְּאִינוּן (שם סא ט) זָרַע בְּרִידָא יְהוָה.

וְאֲתַפְּשֵׁט קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא מְכַל כְּנוּיָן, וּמְרַכְּבוֹת דְּמַטְטְרוּיָן, דְּאִינוּן כּוּז'וֹ בְּמוֹכְס'וֹ כּוּז'וֹ, מִצַּפ'י, וְאֲתַמַּר בֵּיהּ (ישעיה לב) וְלָא יִכְנֹף עוֹד מוֹרִידָא, וְהִיוּ עֵינֵיהּ רֹאוֹת אֶת מוֹרִידָא, בְּהָהוּא זְמַנָּא, כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהוָה צִיוֹן (שם לב ט), וְאֲתַפְּשֵׁט מִמְרַכְּבוֹת דְּלִתְתָּא, וְאֲתַלְבֵּשׁ בְּמַרְכָּבָה דִּילָהּ דְּאִיְהִי אֲדַנִּי, שֵׁם הַמְרַכָּבָה דָּא יְהוָה, כְּנוּיָי דָּא אֱלֹהִיִּים, דְּסָלִיק לְחֻשְׁבֹן אֱהִיָּה אֲדַנִּי, וְאִיְהוּ כְּנוּיָי דְתַרִין שְׁמֵהוּן אֱלִין וּבִיָּה אֲתַכְּסִיָן.

דף טו ע"ב

אֱהִיָּה אִיְהוּ יְהוָה, וְיִ דְּאִיְהוּ כְּלִילָא דְשִׁית סְטָרִין, דְּבַהוּן חֲתִים שִׁית סְטָרִין, וְאִינוּן יְהוָה הוּיִי וְהוּיִי וְהוּיִי וְהוּיִי יוּ"ה, יְהוָה נְטִיל לִיהּ יְמִינָא דְּאִיְהוּ חֲסִיד, וְחֲתִים בֵּיהּ לְחַכְמָתָא, וּבִיָּה הַרְוָצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים. (דף טו ע"ב) הוּיִי נְטִיל לְשִׁמְאָלָא דְּאִיְהוּ גְבוּרָה, וְחֲתִים בֵּיהּ לְעוֹתָרָא, וּבִיָּה הַרְוָצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִין, וְהוּיִי פְּנָה לְמִזְרַח, וְנְטִיל לִיהּ עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, וְחֲתִים בֵּיהּ בְּנִי, וְהוּיִי נְטִיל לִיהּ יְרַכָּא יְמִינָא, וְאֲסַתְּפַל בֵּיהּ לְעִילָא, וְחֲתִים בֵּיהּ חִי, הוּיִי נְטִיל לִיהּ יְרַכָּא שְׁמָאָלָא, וְאֲסַתְּפַל לְתַתָּא, וְחֲתִים בֵּיהּ מְזוּנִי, אֲסַתְּפַל לְעִילָא לְגַבִּי חַכְמָה, וְאֲתַקְשֵׁר בְּיְרַכָּא יְמִינָא, וְחֲתִים בֵּיהּ חִיִּים, בְּגִין דְּחַכְמָה עֲלִיהּ אֲתַמַּר (קהלת ז ב) וְהַחֲכָמָה תַּחֲיָהּ בְּעִלְיָה, אֲסַתְּפַל לְעִילָא לְגַבִּי אִימָא עֲלָאָה, וְאֲתַקְשֵׁר בְּיְרַכָּא שְׁמָאָלָא, וְחֲתִים בֵּיהּ מְזוּנִי, יוּ"ה פְּנָה

לְמַעַרְב בְּצַדִּיק, דָּאִיהוּ עָרוּב, דְּתַמּוֹן מִתְעַרְבִין כָּל חַיִּילִין, וְאַתְּכִלִּיל בְּחַיִּי
אַתְּנוֹן, דְּאִינוֹן יְהוּי הוּי וְיִיָּה הַיִּי וְיִיָּה יוּיָּה וְהַיִּי, אֲלִין אִינוֹן יִיח אַתְּנוֹן,
דְּבַהוֹן חַיִּי עֲלָמִין אַתְּקָרִי, וְצַדִּיק בְּהוֹן אַתְּקָרִי חַיִּי עֲלָמִין.

כָּל הַוּוִיּוֹת אֲלִין מְאֵמָא עֲלָאָה תִלְגִּין, דָּאִיהִי חַיִּים, וְצַדִּיק עַל שְׁמִיָּה אַתְּקָרִי
חַיִּי, חַיּוֹת הַמְּרַכְּבָה עַל שְׁמָה אַתְּקָרִיאָו, בְּגִין דָּאִיהִי אִימָא עֲלָאָה חַיִּים,
כְּמָה דְאַתְּ אָמַר עַץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בְּהָ (מַשְׁלִי ג יח), וְאִיהִי מְרַכְּבָה
לְחַכְּמָה.

מְלָכוֹת תַּמּוֹן ה', וּבָהּ אַתְּקָרִי יְהוּיָּה בְּשְׁלִימוֹ, שְׁבַעָה זְמַנִּין אַתְּקָרִיאָת בְּהָ,
יְהוּיָּה יְהוּיָּה יְהוּיָּה יְהוּיָּה יְהוּיָּה יְהוּיָּה יְהוּיָּה יְהוּיָּה יְהוּיָּה יְהוּיָּה, וְאִית בְּהוֹן כַּיִּח אַתְּנוֹן
דְּאַתְּמַר בְּהוֹן (בַּמְדַּבֵּר יד יז) וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כַּיִּח יְהוּיָּה, וּבְאַלִּין שְׁבַעָה שְׁמָהוֹן
אַתְּקָרִיאָת הִיא בַת שְׁבַע, וְעַלְיָהוּ אַתְּמַר (תְּהֵלִים קִיט קסח) שְׁבַע בְּיוֹם
הַלְלָתֶיךָ.

יִיָּה תִלְתִּין וְתַרְיִן זְמַנִּין בְּתִלְתִּין וְתַרְיִן אֱלֹהִיִּים, אִינוֹן לִיב נְתִיבוֹת חַכְּמָה
אִי עִם יִיָּה אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ.

וְהַמְּשַׁכְּלִים אִינוֹן הִיכְלִין וְצִיּוּרִין דְּגִנְתָּא דְּעָדוֹ, כְּלָהוּ מְצוּיָרִין וּמְרוּקְמִין
בְּאַתְּנוֹן.

א צִיּוּרָא דְּהִיכְלָא גְּנִיזָא דָּאִיהִי אֲנַכְּי, דְּסָלִיק לְחוּשְׁבֹן כְּסִיָּא, וְאִיהוּ
מְצוּיָר בְּנִקּוּדִין, דְּאִינוֹן כְּכַבְּבִיא דְּנַהֲרִין בְּרַקִּיעָא וּבְהוֹן מְצוּיָרִין נְשַׁמְתִּין
וְרוּחִין וְנִפְשִׁין דְּצַדִּיקָא.

וְצִיּוּרָא דִּילִיָּה כְּגוֹוֹנָא דָּא א דָּא אִיהִי דִּיוּקְנָא דְּקַמְץ [צִיּוּר] דָּאִיהוּ נִיצוּץ
וְרַקִּיעַ, נִיצוּץ אִיהוּ כְּכַב, וְעַלִּיָּה אַתְּמַר (בַּמְדַּבֵּר כד יז) דְּרַךְ כְּכַב מִיַּעֲקֹב, רַקִּיעַ
וְקַם שְׁבַט מִיִּשְׂרָאֵל, נִיצוּץ אִיהוּ כְּכַב חַמָּה דְּנַהֲרָא בְּרַקִּיעָא, עֲטָרָה עַל
רִישִׁיָּה, לְתַתָּא אַתְּפִלְג א כְּגוֹוֹנָא דָּא א סִיָּהֲרָא דְּתַחּוֹת רַקִּיעַ וְתַרְוִיָּהוּ
בְּצִיּוּרָא דָּא () כַּד יִיָּתִי סַמְאִיל לְאַסְתִּפְלָא בְּהָ לְתַתָּא אַסְתִּפְלַת לְעִילָא,
וְאַתְּכְּסִיאָת אֲנַפְהָא מְנִיָּה, וְהַדְרַת אֲנַפְהָא מְנִיָּה לְתַתָּא, וְאִיהִי אַתְּרַחְקָא
מְנִיָּה.

בְּהֵוָא זְמַנָּא, תַּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוּפָר בְּכֶסֶה לְיוֹם חַגְנוֹ (תְּהֵלִים פֹּא טז), בְּאֵן יִרְחָא,
בְּיִרְחָא דְּאַתְּכְּסִיאָ בִּיָּה סִיָּהֲרָא, וּמְאֹן הוּא דְּמַכְּסִי עֲלָהּ יְהוּיָּה, דְּכֹן סָלִיק
א בְּחַשְׁבֹן, יִי לְעִילָא יִי לְתַתָּא וְיִי בְּאַמְצַעִיתָא, וְאִיהוּ נְטִיר לָהּ, הַדָּא הוּא
דְּכַתִּיב (יִשְׁעִיָּה מַב י) אֲנִי יְהוּיָּה הוּא שְׁמִי וְכוּ'.

ב הִיכְלָא לְנִקּוּדָה, גַּג דִּילָהּ אִיהוּ רַקִּיעַ, וְאִיהוּ פִתַּח עֲלִיָּה אַתְּמַר (תְּהֵלִים קד
ב) נוֹטָה שְׁמַיִם כְּפִרְיָעָה, וְאִיהוּ וְיִי דְּמַכְּסִי עַל נִקּוּדָה עֲלָאָה וְתַתָּאָה
וְאַמְצַעִיתָא, כְּגוֹוֹנָא דָּא וְיִי (נִיָּא א) (נִיָּא ב).

צ תרין נצוצות דָּאָת צ אינון צר"י, תרי ראשין דצ אינון תרין דע'.

דף טז ע"א

ש אית לה תלת ראשין, ואנון סגו"ל, ואנון תלת נקודין שר"ק. ז (נ"א ו) רישא דילה חל"ם חיר"ק שור"ק ב'ו, קוצא מלגאו חיר"ק קוצא דָּאָת ג', וכלא אתרמיז בָּאָת א, נקודה לעילא חל"ם נקודה לתתא חיר"ק באמצעיתא שור"ק כגוונא דא ו, ועוד תרין נקודין דָּאָת א אינון צר"י, ואינון שב"א, ואינון בדיוקנא אחרא א, כגון י לעילא, ו' באמצעיתא, ד' לתתא, א (נ"א ד) איהו קוצא לעילא, קוצא לתתא, קוצא באמצעיתא, ואיהו סגו"ל ואיהו שור"ק תלת נקודין, כלא איהו א, אתנון אחרנין היכלין וכסויין לאלין אתנון, וכלא איהו מרוקם (דף טז ע"א) ומצוייר בכרסיא, ו' שית דרגין לכרסיא, ס' שתין גלגלוי דכרסיא, דאתנון דאורייתא אתמר בהון אין מוקדם ומאוחר בתורה, אבל בכרסיא פלהו מתתקנו כדקא גאות, ורזא דא לחפמי לבא אתמסר.

דבר אחר והמשפילים זזהירו, אלין אינון אתנון, דהנה לון שכל לאעלא קדם מלכא, כל חד על תקונוי, מסטרךא דגבורה עאלו פלהו למפרע, בגין דאיהי דרועא שמאלא תשר"י, ודא איהו בראשיית ב"א תשר"י, בגין דבמדת הדין אתברי עלמא, ובגין דא עאלו למפרע, והא אוקמוהו דבימינא אתברי עלמא, וביה עאלו אתנון כסדרן, ורזא דמלה אמרתי עולם חסד יבנה (תהלים פט ג), ובגין דא פד עאלו אתנון למפרע, ומנייהו כסדרן, לא בעא קודשא בריך הוא למברי בהון עלמא, עד דשתף לון בימינא ושמאלא וברך בהון עלמא.

נטל אי"ב מכסדרן, ונטל תשר"י מלמפרע, ושתף בהון את י' מן שמיא, וברך בהון עלמא, בגין דיתקיים בנינא, ואינון אב"י תשר"י, אב"י א"י שר בידו נפש כל ח"י, תי תורת יהו"ה תמימה, שי שבת, ר' ראשית חכמה יראת יי', ובכלהו לא בעא למתחל אלא בָּאָת ב', בגין דאיהו בנין אב, בנינא דעלמא, ובה שארי למתחל, בגין דבה עתיד למבני ירושלים, כמה דאת אמר (תהלים קמז ב) בונה ירושלים יהו"ה, דאם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו (שם קכו א), ובנינא דאורייתא ודעלמא בָּאָת ב' עתידה למבני, ועלה קיימא עלמא, ובההוא זמנא דאתבניאת כאלו בההוא זמנא יתברי עלמא ויתבני, ודא בראשית ברא אלהי"ם, אבל פד חרב בית ראשון כאלו הנה עלמא תהו ובהו, ודא איהו והארץ הייתה תהו מיד דאתבניאת ויאמר אלהי"ם יהי אור, בגין דכל אתנון נהירין בה, ואף על גב דאור הוא א, אור דיליה דנהרא בה ב בחמש נהורין דאינון ה' עלאה דשמא קדישא.

ג עמודא דסמיך ביתא, דאיהו גמילות חסדים טובים, איהו סמיך לד דאיהו דג'ת, ובאן אתר סמיך לה בגלותא, א' סמיך ונהיר לב', ג' גמיל חסד עם ד', ובמאי, ג' איהי גלגל, ובה כל אתנון מתגלגליו בכמה גלילי

דְּדַחֲבָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (שיר ה' יד) יָדְיוֹ גְלִילֵי זָהָב מִמְּלָאִים בְּתַרְשִׁישׁ, מֵאֵי בְּתַרְשִׁישׁ אֶלְפָא בְּתַרֵּי שֵׁשׁ, וְאֵינוֹן בְּתַרֵּין דְּרוּעִין גְּדוּלָה גְבוּרָה, דְּבַהוֹן שְׂרִי אֹרְיִיתָא בְּבִי, וּבַהוֹן שִׁית פְּרָקִין, דְּאֵינוֹן וְ אֵתוּוֹן בְּרֵאשִׁית, דְּכְלִילֹן בְּעֻמוּדָא דְּאִמְצְעִיתָא דְּאִיהוּ וְ, וְעַלְיָה אֲתַמַּר (דְּבָרִים לֵג כֵּא) וַיֵּרָא רֵאשִׁית לוֹ, לוֹ לָאֵת וְ, כִּי שָׁם חֲלָקֵת מְחוּקֵק סָפוּן.

דְּדָלֵת דְּבִיתָא דִּירוּשָׁלַם, וְ עֻמוּדָא דְּסַמִּיךְ לְדָלֵת (נ"א לבי), וְאִיהִי דָלֵת דְּתַרֵּין תַּרְעִין, דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן (תהלים קיח יט) פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָקָה, וּבְגִין דָּא אִית לְדָלִית תַּרֵּין גְּגִין, וְאֵינוֹן תַּרֵּין דְּרוּעִין, בְּלֵא וְ דְּאֵינוֹן שִׁית פְּרָקִין, אִיהִי דָלֵת וְדָא אִיהוּ (שם קיג ו) דְּלוּתֵי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ, וְאֵת דִּי אִיהִי דְּרוּעָא דְּאִית בֵּיה תַּרֵּין אַמִּין, הַ שְׁלִימוֹ דְּתַרֵּין דְּרוּעִין וְגוֹפָא דְּאִיהִי כְּלָא דְּתַלַּת אַבְהוֹן, וְ יְחוּדָא שְׁלִימוֹ דְּאֵת דִּי דְּאִיהִי סִיחָרָא.

כְּד נְהִיר בְּה אֲתַמַּר בְּה (ישעיהו ל כו) וְהִזָּה אֹר הַלְבָנָה כְּאֹר הַחֲמָה, וְאֹר הַחֲמָה יְהִיָּה שְׁבַעֲתַיִם כְּאֹר שְׁבַעֲתַיִם הַיָּמִים, וְדָא שְׁלִימוֹ דְּחֲמָה וְסִיחָרָא דְּאֵינוֹן ה"ה, בְּגִין דְּאִיהוּ ז' כְּלִיל י"ו, וּבְגִין דָּא אִיהוּ זְכוֹר וְשְׁמוֹר, זְכוֹר מִסְטָרָא דְּהִי עֲלָאָה, שְׁמוֹר מִסְטָרָא דְּהִי תַתְּאָה.

דָּף טז ע"ב

ח אִית לָה תַלַּת גְּגִין, וְאֵינוֹן וְ וְ וְ דְּכְלִילֹן בְּחַיִּי עֲלָמִין, ח' אִיהִי מִפְּשָׁר חֲלָמִין טְבִין בְּטִי, וְהָא אֹיִקְמוּהוּ חֲלָמָא טְבָא מִסְטָרָא דְּאֵת ט', דְּאִיהִי סְחוּר לָה, כְּמָה דְּאֹיִקְמוּהוּ חֲלָמָא טְבָא חֲזִיָּת, וְדָאֵי מִתְּמֹן קָא אֲתִיָּא, בְּגִין דְּאֵת ט' אִיהִי סְפִירָה תְּשִׁיעָאָה מְעִילָא לְתַתָּא, ח' סְפִירָה תְּמִינָאָה מִתְּתָא לְעִילָא, ח' (דָּף טז ע"ב) מִסְטָרָא דְּאֵת א', י' סְפִירָה עֲשִׂירָאָה, עֲשִׂירִית הָאִיפָה, כְּד נְחִית ח' לְגַבְהָ אֲתַעֲבִידֵת חַיִּי, וְאֵת י' כְּד סְלָקָא בְּכ' אֲתַקְרִיאֵת כְּתַר עֲלָאָה, וְעַלְיָה אֲתַמַּר כְּתַר יִתְנֹו לָה, יְהוּ"ה אֵלֵהִינִי אַבָּא וְאִימָא, מְלָאכִים הַמוֹנֵי מְעִלָה אֵלִין נְשַׁמְתִּין דְּאֵינוֹן מְלָאכִים מִסְטָרָא דְּמַלְכוּת, יַחַד כְּלָם קְדוּשָׁה לָה יִשְׁלָשׁוּ, קְדוּשָׁה וְדָאֵי אִיהִי שְׁכִינְתָא, לָה יִשְׁלָשׁוּ אֵינוֹן תַּלַּת אַבְהוֹן דְּאֵינוֹן קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ, יְהוּ"ה צְבָאוֹת מֵאֵי צְבָאוֹת אֵלִין תַּרֵּין נְבִיאֵי קְשׁוּט, מְלֵא כָל דָּא צְדִיק, הָאֲרָץ כְּבוֹדוֹ דָּא שְׁכִינְתָא דְּאִיהִי קְדוּשָׁה, דְּעַלְהָ אֲתַמַּר אֵין קְדוּשָׁה פְּחוּת מְעַשְׂרָה, וְדָא אִיהוּ כִי כְּתַר. ל, וַיִּחְלוּס וְהִנֵּה סֵלָם מְצַב אֲרָצָה (בראשית כח יב). דָּא שְׁכִינְתָא תַתְּאָה, וְרֵאשׁוּ מְגִיעַ הַשְּׁמַיְמָה דָּא שְׁכִינְתָא עֲלָאָה, וְהִנֵּה מְלָאכֵי אֱלֹהִי"ם דָּא מ', עוֹלָם בְּלִי וַיּוֹרְדִים בְּנִי, דְּאֲתַמַּר בְּה (ישעיהו יד יב) אֵיךְ נִפְלֵת מִשְׁמַיִם הַלֵּל בֶּן שָׁחַר, אֲתַמַּר בֵּיה וַיּוֹרְדִים בּוּ.

אַבְל בְּס', בְּה סְלָקִין, בְּגִין דְּאִיהִי סִינָה, אִיהִי סִינָה לְסְלָקָא בְּל', ע בְּה מִסְתַּכַּל וּבִיה מְצַפָּה, וְרָזָא דְּמַלְהָ וְכָל עֵין לָה תְּצַפָּה, פ, בְּה כָּל לְשׁוֹן לָה תְּשַׁבַּח, בְּזַמְנָא דְּסְלִיק לְאֲתַרִּיהָ, וְכִי כְעַן לָא מְשַׁבְּחִין לִיהָ כָּל לְשׁוֹן, לָא, עַד

דִּיתְקַיִים קָרָא (זכריה יד ט) וְהָיָה יְהוּיָה לְמִלְךָ, לְמִלְךָ וְדָאֵי בְּאֵת לִי, וּבַהֲהוּא זְמַנָּא יִתְקַיִים כָּל פֶּה וְכָל לָשׁוֹן יִתְנֻה הֶדֶר לְמַלְכוּתֵךְ.

צ בַּהֲהוּא זְמַנָּא אֲתַמַּר בְּהָ (משלי יד לד) צְדָקָה תְרוּמָם גּוֹי, וְלִית צְדָקָה אֶלָּא צְלוּתָא הָא אֹקְמוּהוּ, וְאִיְהִי אִימָא עֲלָאָה דְנַחְתָּא לְגַבֵּי צְדָק וְאֲתַעְבִּידַת צְדָקָה, וְאֲתַכְּלִיל יִיָּה בְּתַרְוֵיהוּ בְּצַדִּיק וּצְדָקָה, ק בַּהֲהוּא זְמַנָּא יִסְלַקוּן לִיָּה קָלִין דְּצְלוּתֵין קָלִין דְּאוֹרֵייתָא, וּבַהֲהוּא זְמַנָּא יְהָא הַקּוּל קוּל יַעֲקֹב.

ר רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנָּם וְלִירוּשָׁלַם מְבַשֵּׁר אֲתָן (ישעיה מא כז). ש בַּה שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב אָמַר יְהוּיָה וּרְפָאֲתֵינוּ (שם נז יט), לְרַחוּק שְׁנַתְקַרְב, דְּקְרוֹב קְרוֹב (נ"א דרחוק רחוק) הָנֹה. ת בְּהָ (איכה ד כב) תַּם עֲוֹנֵךְ בֵּית צִיּוֹן, לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֵךְ:

הקדמה אחרת לתקוני הזהר

דף יז ע"א

(דף יז ע"א) בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּים וְגוֹמֵר, כְּתִיב (דניאל יב ג) הַמְשַׁכְּלִים יִזְהִירוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ וְגוֹמֵר, אֵלִין אִינוּן רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי וְחַבְרִיו, רַבֵּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה, וְרַבֵּי אַבָּא, וְרַבֵּי יוֹסִי, וְרַבֵּי חִיָּיא, וְרַבֵּי יַצְחָק, וְשָׂאֵר חַבְרֵיא, דְּאִזְדַּהְרוּ זְהִירוּ לְעֵילָא כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ, מֵאֵי כְּזֹהֵר, אֶלָּא כִּד עֲבָדוּ הָאֵי חַבּוּרָא, אֲסַתְּכְמוּ עֲלֵיהּ לְעֵילָא, וְקָרָאוּ לִיָּה סִפְרֵי הַזֵּהֵר, וּמְצַדִּיקֵי הַרְבֵּים בֵּיהּ יְהוֹן נְפִישֵׁין כְּכַבָּבִים לְעוֹלָם וָעֶד, דְּלֹא אֲתַחֲשִׁיךְ נְהוּרָא דְלְהוֹן לְעֵלָם וְלְעֵלְמֵי עֲלָמִין, בַּהֲהוּא זְמַנָּא דְּאֲתַחֲבַר הָאֵי חַבּוּרָא, רְשׁוּתָא אֲתַיְהִיב לְאֵלֵיהּ לְאַסְכְּמָא עֲמַהוֹן בֵּיהּ, וְלְכָל מְאָרֵי מְתִיבְתָא דְלְעֵילָא וְתַתָּא, וְכָל חִיָּלִין דְּמִלְאָכִין עֲלָאִין, וְנִשְׁמַתִּין עֲלָאִין, לְמַהוּי עֲמַהוֹן בְּאַסְכְּמוּתָא וְרַעוּתָא כְּחַדָּא.

פְּתַח אֵלֵיהּ וְאָמַר, רַבּוֹן עֲלָמִין דְּאַנְתָּ הוּא חָד וְלֹא בְּחֻשְׁבוֹן, אֲנַתְּ הוּא עֲלָאָה עַל כָּל עֲלָאִין, סְתִימָא עַל כָּל סְתִימִין, לִית מְחֻשְׁבָּה תְּפִיסָא בְּךָ כְּלָל, אֲנַתְּ הוּא דְּאַפִּיקַת עֵשֶׁר תְּקוּנִין, וְקָרִינָן לֹון עֵשֶׁר סְפִירוֹן, לְאַנְהִגָּא בְּהוֹן עֲלָמִין סְתִימִין דְּלֹא אֲתַגְלִיין, וְעֲלָמִין דְּאֲתַגְלִיין, וּבְהוֹן אֲתַכְּסִיאַת מְבַנֵּי נְשָׂא, וְאַנְתָּ הוּא דְּקֻשִׁיר לֹון, וּמִיחַד לֹון, וּבְגִין דְּאַנְתָּ מְלָגָאוּ, כָּל מְאֹן דְּאַפְרִישׁ חָד מִן חַבְרִיָּה מְאֵלִין עֵשֶׁר, אֲתַחֲשִׁיב לִיָּה כְּאֵלוּ אֲפְרִישׁ בְּךָ.

וְאֵלֶיךָ עֲשֵׂר סִפְיָרְךָ אֵינּוֹן אֲזַלְיִן כְּסֻדְרוֹן, חַד אַרְיָד, וְחַד קָצֵר, וְחַד בֵּינוֹנִי, וְאַנְתָּה הוּא דְאֵנְהִיג לֹון, וְלִית מָאן דְאֵנְהִיג לָךְ, לָא לְעִילָא וְלָא לְתַתָּא וְלָא מִכָּל סִטְרָא, לְבוּשִׁין תְּקִינַת לֹון, דְמִנְיָהּ פְּרַחִין נִשְׁמַתִּין לְבַנֵי נֶשְׂאָה, וְכַמְּה גוֹפִין תְּקִינַת לֹון, דְאֵתְקִרְיָאוּ גוֹפָא לְגַבֵי לְבוּשִׁין דְמִכְסִיָין עֲלֵיהוֹן, וְאֵתְקִרְיָאוּ בְתַקוּנָא דָא, חֶסֶד דְרוּעָא יְמִינָא, גְבוּרָה דְרוּעָא שְׂמָאלָא, תַּפְאֶרֶת גוֹפָא, נְצַח וְהוּד תְּרִין שׁוֹקִין, וְיִסוּד סִינְמָא דְגוֹפָא אוֹת בְּרִית קִדְשׁ, מַלְכוּת פֶּה תוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה קִרְיָן לִיה.

חֲכָמָה מוֹחָא אִיהוּ מְחַשְׁבָּה מְלָגוֹ, בִּינָה לְבָא וּבָה הֵלֵב מִבִּין, וְעַל אֵלֶיךָ תְּרִין כְּתִיב (דְּבָרִים כֹּט כח) הַנְּסֻתְרוֹת לִיהוּיָהּ אֱלֹהֵינוּ, כְּתָר עֲלִיוֹן אִיהוּ כְּתָר מַלְכוּת, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (ישעיה מו י) מְגִיד מִרְאשִׁית אַחֲרִית, וְאִיהוּ קִרְקַפְתָּא דְתַפְלִי, מְלָגוֹ אִיהוּ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, דְאִיהוּ אֶרַח אֲצִילוֹת, אִיהוּ שְׁקִי דְאִילָנָא בְּדְרוּעוּי וְעַנְפוּי, כְּמִיָּא דְאֶשְׁקִי לְאִילָנָא, וְאַתְרַבֵּי בַּהוּא שְׁקִי.

דף יז ע"ב

רְבוֹן הַעוֹלָמִים, אַנְתָּה הוּא עֵלְת הַעֲלוֹת, סִבַּת הַסְּבוֹת, דְאֶשְׁקִי לְאִילָנָא בַּהוּא נְבִיעוֹ, וְהַהוּא נְבִיעוֹ אִיהוּ כְּנִשְׁמַתָּא לְגוֹפָא, דְאִיהוּ חִיִּים לְגוֹפָא, וּבְדָךְ לִית דְמִיוֹן וְלִית דִּיּוֹקְנָא מִכָּל מַה דְלָגוֹ וּלְבָר, וּבְרַאתָ שְׂמִיָּא וְאַרְעָא, וְאַפִּיקַת מְנַהוֹן שְׂמִשָּׁא וְסִיְהָרָא וְכַכְבֵּיָא וּמְזָלֵי, וּבְאַרְעָא אֲלָנִין וְדִשְׁאִין וְגִנְתָּא דְעָדוֹן וְעֶשְׂבִין וְחִיּוֹן וְעוֹפִין וְנוֹנִין וּבְנֵי נֶשְׂאָה, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בַּהוֹן עֲלָיִן, וְאִיךְ יִתְנַהֲגוֹן בַּהוֹן עֲלָיִן וְתַתְּאִין, וְאִיךְ אֶשְׁתְּמוּדְעָאן מְעֲלָי וְתַתְּאִי, וְלִית דִּיְדַע בְּדָךְ כָּלֵל. (דף יז ע"ב) וְבַר מִינְךָ לִית יַחֲדָא בְּעֲלָי וְתַתְּאִי, וְאַנְתָּה אֶשְׁתְּמוּדְעָא אֲדוֹן עַל כָּלָא, וְכָל סִפְיָרְךָ כָּל חַד אִית לִיה שֵׁם יְדִיעַ, וּבַהוֹן אֶתְקִרְיָאוּ מְלַאכְיָא, וְאַנְתָּה לִית לָךְ שֵׁם יְדִיעַ, דְאֵנְתָּה הוּא מְמַלָּא כָּל שְׂמַהוֹן, וְאַנְתָּה הוּא שְׁלִימוֹ דְכֻלְהוֹ, וְכַד אַנְתָּה תַּסְתַּלַּק מְנַהוֹן, אֶשְׁתְּאַרוּ כְּלַהוּ שְׂמַהוֹ כְּגוֹפָא בְּלָא נִשְׁמַתָּא.

אַנְתָּה חַכְמִים וְלָאוּ בְּחֲכָמָה יְדִיעָא, אַנְתָּה הוּא מִבִּין וְלָא מִבִּינָה יְדִיעָא, לִית לָךְ אַתְר יְדִיעָא אֲלָא לְאַשְׁתְּמוּדְעָא תּוֹקְפָךְ וְחִילְךָ לְבַנֵי נֶשְׂאָה, וְלְאַחְזָאָה לֹון אִיךְ אַתְנַהֲיג עֲלָמָא בְּדִינָא וּבְרַחֲמֵי, דְאֵינּוֹן צְדָק וּמִשְׁפָּט, כְּפוּם עוֹבְדִיהוֹן דְּבַנֵי נֶשְׂאָה, דִּין אִיהוּ גְבוּרָה, מִשְׁפָּט עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, צְדָק מַלְכוּתָא קְדִישָׁא, מְאַזְנֵי צְדָק תְּרִין סְמְכֵי קְשׁוּט, הִין צְדָק אוֹת בְּרִית, כָּלָא לְאַחְזָאָה אִיךְ אַתְנַהֲיג עֲלָמָא, אֲבָל לָאו דְאִית לָךְ צְדָק יְדִיעָא דְאִיהוּ דִין, וְלָאו מִשְׁפָּט יְדִיעָא דְאִיהוּ רַחֲמֵי, וְלָאו מִכָּל אֵלֶיךָ מַדוֹת כָּלֵל.

קוּם רַבֵּי שְׂמַעוֹן וְיִתְחַדְשׁוֹן מְלִין עַל יְדָךְ, דְהָא רְשׁוּתָא אַתְיָהִיב לָךְ לְגַלְאָה רְזִין טְמִירִין עַל יְדָךְ, מַה דְלָא אַתְיָהִיב רְשׁוּ לְגַלְאָה לְשׁוּם בַּר נֶשׁ עַד כְּעוֹן, קָם רַבֵּי שְׂמַעוֹן פְּתַח וְאָמַר, לָךְ יְהוּיָהּ הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה וְכוּ' (ד"ה א כט יא), עֲלָיִן שְׂמַעוֹן אֵינּוֹן דְמִיכִין דְחַבְרוֹן, וְרַעֲיָא מְהִימְנָא אַתְעָרוּ מִשְׁנַתְכוֹן, הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ שׁוֹכְנֵי עַפְרָא (ישעיהו כו יט), אֵלֶיךָ אֵינּוֹן צְדִיקָא דְאֵינּוֹן מִסִּטְרָא

דְּהוּא דְּאֶתְמַר בְּהַ (שִׁיר הַ ב) אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר, וְלֹא אֵינוֹן מִתִּים, וּבְגִין דָּא
אֶתְמַר בְּהוֹן הִקִּיצוּ וְרִנְנוּ וְכוּ', הִקִּיצוּ אֲנִתְּ וְאַבְהוֹן, רַעֲיָא מְהִימְנָא אֶתְעַר
אֲנִתְּ וְאַבְהוֹן לְאֶתְעַרוּתָא דְּשְׁכִינְתָּא דְּאִיהִי יִשְׁנָה בְּגִלוּתָא, דְּעַד כְּעֵן צְדִיקָא
כְּלָהוּ דְּמִיכּוֹן וְשִׁינְתָּא בְּחוּרִיהוֹן.

מִיָּד יְהִיבַת שְׁכִינְתָּא תְּלַת קַלִּין לְגַבֵּי רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְיִימָא לִיהַ קוּם רַעֲיָא
מְהִימְנָא, דְּהַא עֲלֵךְ אֶתְמַר (שִׁיר הַ ב) קוּל דְּוִדִּי דוֹפֵק לְגַבֵּי בְּאַרְבַּע אֶתְוֹן
דִּילִיהַ, וְיִימָא בְּהוֹן, פְּתַחֵי לִי אַחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנְתִי תַפְתִּי, דְּהַא תַּם עֹנֵךְ בַּת
צִיּוֹן, לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוּתֵךְ (אִיכָה ד כב).

שְׂרַאשֵׁי נְמֻלָּא טַל (שִׁיר הַ ב), מֵאִי נְמֻלָּא טַל אֶלָּא אֶמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
אֲנִתְּ חֲשִׁיבַת דְּמִיּוּמָא דְּאֶתְחַרַב בֵּי מְקַדְשָׁא דְּעֵאלְנָא בְּבֵיתָא דִּילִי, וְעֵאלְנָא
בְּיִשׁוּבָא, לֹא הִכִּי, דְּלֹא עֵאלְנָא כָּל זְמַנָּא דְּאֲנִתְּ בְּגִלוּתָא, הִרִי לֵךְ סִימְנָא
שְׂרַאשֵׁי נְמֻלָּא טַל, הִיא שְׁכִינְתָּא בְּגִלוּתָא, שְׁלִימוּ דִּילָהּ וְחִיִּים דִּילָהּ אִיהוּ
טַל, וְדָא אִיהוּ יוּ"ד הִיא וְאִיו, וְהִיא אִיהִי שְׁכִינְתָּא דְּלֹא מְחוּשְׁבֹן טַ"ל,
אֶלָּא יוּ"ד הִיא וְאִיו, דְּסֻלִּיקוּ אֶתְוֹן לְחֲשֻׁבֹן טַ"ל, דְּאִיהוּ מְלִיא לְשְׁכִינְתָּא
מְנַבְיַעוּ דְּכָל מְקוֹרִין עֲלֵאִין, מִיָּד קָם רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְאַבְהוֹן קְדִישִׁין עֲמִיהַ,
עַד כָּאֵן רָזָא דִּיחֻוּדָא, מְכָאֵן וְאִילֵךְ פְּרֻשְׁתָּא קְדָמָה דְּסַתְרִי אֹרִייתָא.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאַמַּר, בְּרַאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּים, סוּד יְהוּ"ה לִירִיאִין
וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם (תְּהִלִּים כה יד), סוּ"ד אֵלִין אֵינוֹן שְׁבַעִין אֲנַפִּין, דְּאֶתְפְּרַשׁ
מַלְתַּת בְּרַאשִׁית בְּהֵאִי פְּרֻשְׁתָּא.

קדמאה

תקונא

דף יח ע"א

בְּרַאשִׁית, בִּי רַאשִׁית, זֶה הַשַּׁעַר לִיהוּ"ה צְדִיקִים גְּבֹאוּ בּוּ (תְּהִלִּים קיח ט), דָּא
אִיהוּ תְּרַעָא דְּצְדִיקָא, דְּאִית לֹון רְשׁוֹ לְאַעְלָא תַּמּוֹן, וְאַחֲרֵינִין וּדְלֹאוּ אֵינוֹן
(דף יח ע"א) צְדִיקָא, אֶתְדַחֲיִין מִתַּמּוֹן, בְּהַ רְשִׁימִין וּמְצוּיָרִין וּמִתְחַקְקִין
דִּיוֹקְנִין דְּעֲלֵאִין וְתַתָּאִין, צִיּוּרָא דְּאָדָם רְשִׁימָא תַּמּוֹן, וְאִיהוּ דְּמוּת אָדָם,
רְשִׁימָא דְּאַרְיָה תַּמּוֹן לִימִינָא, וְרְשִׁימָא דְּשׁוּר לְשְׁמֵאלָא, וְרְשִׁימָא דְּנִשְׂרָא
בְּאַמְצַעִיתָא, וְרָזָא דְּמַלְכָּה וּדְמוּת פְּנִיָהם פְּנִי אָדָם, וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הִימִין
לְאַרְבַּעַתָּם וְכוּ' (יחזקאל א ט), לְכָל חִיּוֹתָא אַרְבַּע אֲנַפִּין, אֵלִין אַרְבַּע אֶתְוֹן
דְּשְׁמָא קְדִישָׁא דִּיהוּ"ה, דְּנִהִיר בְּהוֹן, מְלַכָּא דְּכְלָהוּ חִיּוֹן דָּא אָדָם, דְּאִיהוּ

יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דְסָלִיק בְּחֻשְׁבּוֹן חָד, דְמוֹת אָדָם דָּא שְׂכִינְתָּא קְדִישָׁא,
דְאִיהִי דְיוֹקְנִיה.

אִיהִי חוֹתָם דִּילִיָּה, וְעֵלָה אֶתְמַר (שִׁיר ח ה) שְׂיִמְנִי כְחוֹתָם עַל לְבָבְךָ, דְהִכִּי
אֶמְרַת שְׂכִינְתָּא, אָף עַל גַּב דְּאַנְתָּ תִּסְתַּלַּק לְעֵילָא, דְיוֹקְנֵךְ לֹא אֶתְעַדִּי מִנְּאִי
לְעֵלָם, כְּהֵוּא חוֹתָם דְּבַהֲהוּא אֶתְר דְּאַתְדַּבֵּק בֵּיה רְשִׁימוֹ דְּמֵאֲרִי חוֹתְמָא,
לֹא אֶתְעַדִּי מִנִּיה דְּיוֹקְנָא דְּחוֹתְמָא, לְאַשְׁתַּמוּדְעָא בֵּיה, וּבְגִין כְּדָ אֶמְרָה
כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל בְּגְלוּתָא, שְׂיִמְנִי כְחוֹתָם עַל לְבָבְךָ, כְּרְשִׁימוֹ דְּתַפְלִין דְּיַד דְּאִינוּן
לְקַבֵּל לְבָא, כְּחוֹתָם עַל זְרוּעֵךְ, כְּתַפְלִין דְּרִישָׁא דְּאִינוּן תַּלְיִין רְצוּעִין לְכָל
סְטָרִין עַל לְבָא וּדְרוּעָא, וּבַהוּן אִינוּן רְשִׁימוֹ דְּאִינוּן עֲמִיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, וְעוֹד שְׂיִמְנִי כְחוֹתָם דָּא חוֹתָם דְּאוֹת בְּרִית קְדֻשָׁ, וְהוּא אוֹת בְּרִית
שְׁבַת קְדֻשָׁ וְיָמִים טוֹבִים.

כִּי עֲזָה כְמוֹת אֶהְבֶּה, תַּקִּיפָא אִיהִי אֶפְרָשׁוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וּשְׂכִינְתָּא מִיִּשְׂרָאֵל, כְּפָרִישׁוֹ דְּנִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנַפְשָׁא מְגוּפָא, וְתוּ כִּי עֲזָה
כְמוֹת אֶהְבֶּה, כְּדָ יִשְׂרָאֵל מִיַּחְדִּין שְׂמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַחֲמֵינוּ, וְאֶמְרִי
הַבּוֹחַר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה, קִשָּׁה כְּשֵׁאוֹל קִנְיָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דְּאִיהִי מְקַנֵּי עֲלֵייהוּ, בְּזִמְנָא דְּיַפְקוּן מִן גְּלוּתָא, דְּאִיהוּ יְהֵא בְּהֵוּא זְמָנָא
קִנְיָ וְנוֹקָם וּבְעַל חֲמָה, רְשָׁפִיָּה רְשָׁפִי אֵשׁ, בְּהֵוּא זְמָנָא יִתְעַר שְׂמָאֵלָא
בְּשִׁלְהוּבִין דִּילִיָּה, דְּאִינוּן רְשָׁפִי אֵשׁ, שְׁלֵהֶבֶת יִיָּה, וְיֹקִיד כְּפִמָּה הִיכְלִין דְּבִתֵּי
עֲבוּדָה זָרָה, וְיִטּוֹל נוֹקְמִין מְעַמְלֵק, דְּאִיהוּ אוֹמִי בְּתַרִּין אֶתְוֹן דְּשְׂמָא
קְדִישָׁא דְּאִינוּן יִיָּה, לְנִטְלָא נוֹקְמָא מִנִּיה, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב (שְׁמוֹת יז טז)
וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כָּס יִיָּה, וְדָא אִיהוּ רְשָׁפִי אֵשׁ שְׁלֵהֶבֶת יִיָּה.

וְיִשְׂרָאֵל אֶמְרִין, רַבּוֹן עֲלֵמָא, אָף עַל גַּב דְּאַנָּא בְּגְלוּתָא מְרַחֲקָא מִפְּדָ, שְׂיִמְנִי
כְחוֹתָם עַל לְבָבְךָ, וְלֹא יִתְעַדִּי מִיַּן דְּיוֹקְנֵךְ, דְּאִיהִי חוֹתָם דִּילְךָ, שְׂכִינְתָּא
דִּילְךָ, דְּבִגִּינָה אֶנְתָּ הוּיִת דְּכִיר לָן בְּגְלוּתָא, וְחוֹתְמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְדָאִי אִיהִי שְׂכִינְתָּא.

בְּרַאשִׁית בְּרָא, ב' אִיהִי וְדָאִי, בְּהַ פְּתַחַת אוֹרִיִּיתָא בְּב', וְדָא בְּרַאשִׁית ב'
רַאשִׁית, ב' אִיהוּ וְדָאִי, אוֹצָרָא דְּכֻלָּא, עֵלָה אֶתְמַר (יִשְׁעִיהוּ לג ו) יִרְאֵת יְיָ הִיא
אוֹצָרוֹ:

[ודא תקונא תניינא]

(בראשית, זמנין סגיאין אינון באורייתא ראשית, וכל חד אתפרש באתריה, קדמאה איהו יהו"ה קנני
ראשית דרכו (משלי ח כב), ודא אורייתא, דאית בה טעמי ונקודי ואתוון, וכמה פקודין דעשה ולא
תעשה, דכלהו תליין בשם יהו"ה, הדא הוא דכתיב (שמות ג טו) זה שמי לעלם וכו', שמ"י עם י"ה

שסייה, זכר"י עם ו"ה רמ"ח, שסייה משמאלא מדחילו דגבורה אתיהיבו, פחד יצחק.

[תקונא תליתאה] תקונא תניינא

דף יח ע"ב

בראשית, תמן ירא'ת, מה אשתאר מאינון אתנון, ש"ב, ורזא דמלה שב
(דף יח ע"ב) ביראת יהו"ה, ואם לית דחילו לית חכמה, כמה דאוקמוה אס
אין יראה אין חכמה, בגין דיראה היא אוצרא לחכמה, איהי גניזו דילה,
איהי טמירו דילה, איהי ביתא דמלקא.

ודא תקונא תליתאה כגונא דא

בראשית, רא"ש ב"ת, ורזא דמלה בחכמה יבנה בית (משלי כד א), ומאן דבעי
למחזי למלקא, לית ליה רשו למחזייה אלא בביתיה, ורזא דמלה חכמה
לא אשתמודעא אלא בביתיה.

כגונא דא עמודא דאמצעיתא דאיהו יהו"ה, לא אשתמודע לנביא וחזוה
אלא בהיכליה, דאיהו אדניי, ורזא דמלה ויי בהיכל קדשו (חבקוק ב כ),
ואיהי כלילא משבעה היכלין, משבעה ארעין, ועלייהו אמר דוד (שם קטז טו)
אתהלך לפני יהו"ה בארצות החיים, ועמודא דאמצעיתא איהו כליל שבע
רקיעין, ועלייהו אמר דוד (שם קטו טז) השמים שמים ליהו"ה, ולית ידיעה
כלל במלקא ובמלבושיה ובתקונייה לבר נש בעלמא, עד דיעול לביתיה
וליהיכליה, דאיהו ב', ועלה אתמר (ישעיהו נו ז) כי ביתי בית תפלה יקרא לכל
העמים.

ומאן דאיהו אדם בדיוקנא דעמודא דאמצעיתא, עליה נאמר אין תפלתו
של אדם נשמעת אלא בבית הכנסת, והא אוקמוה מארי מתניתין, ומאן
דנטיר ברית, אתקרי איש תמים, ותמן בראשית, בריית א"ש, דנטיר ליה
מאשא דגיהנם, אבל מאן דאתעסק באורייתא ונטיר לה, אתקרי אדם,
בדיוקנא דהוא דלעילא, הדא הוא דכתוב (ישעיהו מד יג) כתפארת אדם

לְשֵׁבֶת בַּיִת, תָּא חֲזִי, כֹּל מֵאֵן דְּנָטִיר אוֹת בְּרִית, דִּיּוֹקְנִיה רְשִׁים בְּשִׁכְיִנְתָּא
וְצַדִּיק, וּמֵאֵן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא, דִּיּוֹקְנִיה רְשִׁים בְּעַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא:

תקונא רביעאה

בְּרֵאשִׁית, כְּתִיב (תהלים קיח יט) פְּתַחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָק אָבִא בְּסֵם אוֹדָה יִיָּהּ, פְּתַחוּ
לִי דָא אֵינּוֹן תְּרִין עַפְעַפֵּי עֵינָא, דְּאֵינּוֹן פְּתַחוּ וְסִגְרִין, וְעַלְיָהּ אִתְּמַר (שמות
כה כ) וְהָיוּ הַכְּרוֹבִים פְּרָשִׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה, אֵלֶיךָ תֵּרִין כְּרוֹבֵי עֵינָא, פְּרָשִׁי
כְּנָפִים עַפְעַפֵּי עֵינָא, וְעוֹד פְּתַחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָק אֵלֶיךָ אֵינּוֹן תְּרִין עֵינִין,
בְּזִמְנָא דְּאֵינּוֹן מְסַתְּפְלִין בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל, אִתְּמַר בְּהוֹן וּפְנִיָּהּ אִישׁ אֶל אַחֵיו,
וּבְזִמְנָא דְּלֹא אֵנּוֹן מְסַתְּפְלִין בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל, הָא נְחָשׁ עֲקָלְתוֹן תַּמּוֹן, עַלְיָה
אִתְּמַר (רות א יז) כִּי הַמּוֹת יִפְרִיד וְגוֹמֵר.

תַּלְתָּ גְּוֵוְנֵי עֵינָא אֵנּוֹן תַּלְתָּ אַבְהוֹן, דְּאִתְּמַר בְּהוֹן (שמות ו יד) אֵלֶּה רֵאשֵׁי בַיִת
אַבוֹתֵךְ, בַּת עֵין דְּאִיָּהּ דְּקִיקָא זְעִירָא, דָּא שְׁכִינְתָּא דְּאִשְׁתַּתְּפַת בְּאַבְהוֹן,
וְעַלְיָה אִתְּמַר (תהלים יז ח) שְׁמַרְנֵי כְּאִישׁוֹן בַּת עֵין, וְכֹלְא בְּרָזָא דְּבְרֵאשִׁית, תַּמּוֹן
רֵאשֵׁי תַמּוֹן בַּיִת.

קָם רַבֵּי שְׁמַעוֹן עַל רַגְלוֹי וְאָמַר, רַבּוֹן עֲלַמִּין אִפְתַּח עֵינֵי לְאַסְתַּכְּלָא בְּהוֹן
לְעִילָא, אָבִא בִּי בְּאַרְבַּעִים וְתֵרִין אֲתוּוֹן דְּשִׁמְא מְפָרֵשׁ, לְמַנְדַּע כֹּל אֵת
וְאֵת עַל (דף יט ע"א) תִּיקוּנִיה, בְּרֵאשִׁית וְכוּ', וְהָאֵרֶץ הִיָּתָה תְּהוֹ וְבָהּ, וְאֵינּוֹן
אֲבִיג יִתִּיץ, קִרְיַע שִׁטִּין, נִגִּיד יִכִּישׁ, בִּטִּיר צִתִּיג, חִקִּיב טִנִּיע, יִגִּיל פִּזִּיק,
שִׁקִּיו צִיִּית, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלַכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, כֹּל אֵת וְאֵת אֵת לִיה
מְאֵמַר וְאֵת לִיה נְתִיב, עֲשֵׂר אֲמִירָן אֵינּוֹן, וְלִיב שְׁבִילִין, וְכֹלְהוֹ תַלְמִין מִן
אִיָּהּ, וְדָא אִיָּהּ אָבִא בְּסֵם אוֹדָה יִיָּהּ (תהלים קיח יט) אִיָּהּ בְּחוּשְׁבִין אוֹדִיָּה
יִיָּהּ, יִיָּהּ חֲכָמָה וּבִינָה, אִי כְּתֵר עֲלָאָה, וְאֵנּוֹן שְׁבַע סְפִירוֹן כְּלִילוֹן בְּשִׁבַע
שְׁמָהוֹן.

וְכֹלְהוֹ כְּלִילַת לוֹן בַּת שְׁבַע, וְלִית סְפִירָה מְכֹלְהוֹ סְפִירוֹן דִּיהָא לָהּ רְשׁוֹ
לְאַרְקָא בְּרַכָּאָן וְלֹא שְׁפָעָא לְתַתְּאִין, אֵלָא בְּבַת שְׁבַע, בְּגִין דְּאִיָּהּ קְשׁוּרָא
דְּכֹלְהוֹ סְפִירוֹן, דְּאִי סְפִירוֹן הוּוּ מְרִיקִין לְבַר מִינָהּ הָוָה פְּרוּדָא, וּבְגִין דָּא לִית
רְשׁוֹ לְאַרְקָא סְפִירָה לְשׁוּם אֲתֵר בַּר מִינָהּ, לְגַבֵּי תַתְּאִין, וּבְגִין דָּא אִתְּמַר
בְּהָ (ירמיה ט כב) אֵל יִתְהַלֵּל חֲכָם בְּחֻכְמָתוֹ וְגוֹמֵר, כִּי אִם בְּזֹאת, בְּזֹאת יִבָּא
אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ (ויקרא טז א), דְּלִית רְשׁוֹ לְנָבִיא וְחֻכְמָא לְמַנְדַּע לְעִילָא שׁוּם
מַדְעָא אֵלָא בְּהָ, וּבְגִינָה אִתְּמַר (שמות יט א) וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים, וְדוּד
בְּגִינָה אִמַר (תהלים קלב ד) אִם אֲתוֹן שְׁנַת לְעֵינֵי לְעַפְעַפֵּי תַנּוּמָה, עַד אִמְצָא
מְקוֹם לִיהוּיָהּ, אִיָּהּ שְׁלִימוֹ דְּאָדָם, שְׁלִימוֹ דִּיחֻדָּא, שְׁלִימוֹ דְּשִׁמְאָ

תקונא חמישאה

בראשית, בי ראשית, נקודה בהיכליה, והאי נקודה איהי מחשבה סתימא, אדהכי הא אליהו אידמן לגביה דרבי שמעון, אמר ליה רבי רבי, והא בי פתיחא איהי, אם כן במאי איהי מחשבה סתימא בה, אלא בריש הורמנותא דמלכא, בוצינא דקרדינוותא, כד מדיד משיחא, האי נקודה, נפיק מינה קו, דסתים ניצוצא, ההיא מחשבה פגוונא דא ס, בקדמיתא איהי מ"ס סתימא, וכד אתפשט קו דאיהי ו' מן המדה, איהי אתפתחת ואתעבדת ב', ודא בראשית בי ראשית, נקודה בהיכליה.

וכד איהי ס סתימא, איהי מ"ס רבתא מלסרבה המשרה (ישעיה ט ו), ואתעבדת עזקא, ובגינה אתמר לגבי כלה, תהא לי מקודשת בטבעת זו ס, ועלה אתמר קוטר א בגולמא, נעוץ בעזקא, ואיהי לא חנוור ולא סומק ולא אוכס ולא ירוק ולא גוון כלל, וכד אתפשטא לאנהרא, איהי עבדת גוונין לאנהרא.

דף יט ע"ב

ורזא דמלה עוטה אור פשלמה כו' (תהלים קד ב), כד איהי אור מעוטף ולא אתפשט, ואיהו סתים, אתקרי אור, אור סתים באת יו"ד, נקודה בהיכליה, כד אפיק י' מאוי"ר, אתגלא או"ר, ודא איהו ויאמר אלהי"ם יהי אור (בראשית א ג), וחמש זמנין אור אינון בעובדא דבראשית, ואינון ה', ועליהו אתמר (ישעיה מ יב) מי מדד בשעלו מים, ודא דרועא ימינא, ואיהו גוון חנוור, ושמים בזרת תפן, דא דרועא שמאלא, דאיהו גוון סומק, וכל בשליש עפר הארץ, דא גופא עמודא דאמצעיתא, ודא גוון ירוק, ושקל בפלס הרים (דף יט ע"ב) וגבעות במאזנים, תרי סמכי קשוט, והאי ה' איהי אתפשטת לאנהרא בחמש גוונין, דאינון חמש זמנין אור, י' איהי מדה דילה, ה' עלאה חמש אור, ה' תתאה חמש גוונין דנהרין בהון חמש אור, וכד אתפשטת ה' עלאה לאנהרא בה' תתאה, בחמש גוונין (דנהרין) דילה, מיד אתפשט ו' לגבה, ודא איהו נוטה שמים פריעה, דודאי כד איהי נהירא בגוונין דילה, אתמר בה (בראשית ט טו) וראיתיה לזכור ברית עולם, וראיתיה בתכשיטה, ככלה דמתקשטא לגבי בעלה, ומיד נוטה שמים פריעה, דאתי בעלה לגבה.

וְדָא אִיהוּ רְזָא דְקוּ הַמְדָה דְאִיהוּ וי, מֵהֵהִיא מְדָה דְאִיהי יי, וּלְבַתֵּר דְאִיהי
נְטִלָא שְׂמָא קְדִישָׁא, אֲתַעְבִּידַת אִיהי מְדָה מִתְתָּא לְעִילָא.

כְּמָה דְנִקְוּדָה יי אִיהי מְדָה לְעֶשֶׂר יְרִיעוֹ, בְּדָ אִיהי אִמָּה מִסְטָרָא דְאוֹת וי,
כְּלִילָא מְעֶשֶׂר אִמּוֹת, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שְׁמוֹת כו טז) עֶשֶׂר אִמּוֹת אֲרֻךְ הַקָּרֶשׁ,
וְדָא יי, וְאִמָּה ה' עֲלָאָה, וְחֲצִי הָאִמָּה ה' תִּתְתָּאָה, אֲרֻךְ הַיְרִיעָה הָאֲחַת דָּא
וי, וְאִמָּי אֲתִקְרִי ה' תִּתְתָּאָה חֲצִי הָאִמָּה, בְּגִין דְאֲתִקְרִי מְצָה פְּרוּסָה לְחַס
עוֹנִי.

וְהֵאֵי נִקְוּדָה כְּד סְלִקָא לְגַבֵּי א' דְאִיהוּ אֲוִירָא סְתִים, אֲתִקְרִי קַמִּי, קוּמְץ
סְתִים, בְּגִין וְקוּמְץ הַכְּהוֹן מְשִׁם מְלֵא קַמְצוֹ (וּיְקִרָא ב ב), וְאִיהי מְחֻשְׁבָּה
סְתִימָא, ס סְתִימָא, מִפְּתִתָּא דִילָה מָאִי נִיהוּ פְּתִיחַ, וְדָא וי, וְאִיהוּ נְטוּי
כְּגוֹנָא דָּא [צִיּוֹר] (נ"א), כְּד אֲתִפְרִישׁ מִנִּקְוּדָה אִיהוּ רְקִיעַ פְּתוּחַ וְדָאִי.

נְטוּי עַל רֵאשֵׁי הַחִיָּה דְאִיהי נִיצוּצָא דְקַמִּי, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל א כב)
וְדָמוֹת עַל רֵאשֵׁי הַחִיָּה רְקִיעַ, מָאֵן חִיָּה דָּא מְלֻכוֹת, דְאִיהי נִיצוּץ לְתִתָּא מִן
רְקִיעַ, כְּגוֹנָא דָּא א (נ"א) מָאֵן רְקִיעַ דָּא צְדִיק, וְהֵאֵי אִיהי חִיָּה אֲשֶׁר תַּחַת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, רֵאשֵׁי הַחִיָּה דְלִתְתָּא נְצַח וְהוּד.

וְאִית חִיָּה עֲלָאָה כְּגוֹנָא דָּא [צִיּוֹר] וְדָא יי עֲלָאָה דְאִיהי עַל הַרְקִיעַ, וְאִיהי
מְחֻשְׁבָּה עֲלָאָה, כְּתֵר בְּרִישָׁא דְכֻלָּה, רְקִיעַ דִילָה וי עֲלָאָה, וְהֵאֵי אִיהי עֶטְרַת
תִּפְאָרַת, רֵאשֵׁין דִילָה תִרְיִן דְרוּעִין.

וְאִיהי עֶטְרָה בְּרֵאשׁ אֲבָא וְאִימָא, וְאִיהי כְּתֵר עֲלָאָה וְדָאִי, וְרִישֵׁין דִילָה
לְעִילָא אֵינּוֹן אֲבָא וְאִימָא, אִיהי יי בְּכָל אֲתֵר, קוּצָא דִילָה לְעִילָא, וְגִין דִילָה
בְּאִמְצָעִיתָא, וְסוּפָא דִילָה לְתִתָּא, כְּלָלָא דְאֲתוּוֹן דְשְׂמָא מְפָרֶשׁ.

רִישָׁא דִילָה לְעִילָא בְּרֵזָא דְטַעֲמִי, וְגִין דִילָה בְּאִמְצָעִיתָא בְּרֵזָא (נ"א כִּלְלָא)
דְאֲתוּוֹן, גּוּפָא לְתִרְוּיָהוּ, וְקוּצָא דִילָה לְתִתָּא בְּרֵזָא דְנִקְוּדִי, וְלִתְתָּא אִיהי
הֵאֵי נִקְוּדָה מִים נוֹקְבִין, וְלְעִילָא מִים דְכוּרִין, רְקִיעַ בְּאִמְצָעִיתָא כְּגוֹנָא
דָּא א, עֲלָה אֲתִמֵּר (בְּרֵאשִׁית א ו) וְיֵהִי מִבְּדִיל בֵּין מִים לְמִים.

וְהֵאֵי אִיהוּ מְחֻלּוּקַת שְׁהִיא לְשֵׁם שְׁמִים, דְאִיהוּ סוּפָה לְהִתְקַיֵּים, וְלֹאֲעֲלָא
שְׁלֵם וְיִחּוּדָא בְּתִרְוּיָהוּ, וְלֹאֵ מְחֻלּוּקַת דְפְּרוּדָא, כְּגוֹן מְחֻלּוּקַת קִרְחָ וְעֵדְתוֹ
בְּאֲהָרוֹן, וּמְחֻלּוּקַת הֵאֵי דְאִיהוּ לְשֵׁם שְׁמִים, בְּגִין דְמִים תִּתְתָּאִין אֵינּוֹן בּוֹכִין
וְאֲמִרִין אֲנִן בְּעִיִן לְמַהוּי קָדָם מְלֻכָּא עֲלֵת הָעֲלוֹת, וּבְעֵן לְסִלְקָא לְעִילָא,
רְקִיעַ אֲפְרִישׁ בִּינֵייהוּ, עַד דְעֲלֵת הָעֲלוֹת שְׁוִי לֹון שְׁוִין, יי מִסְטָרָא דָּא, וְיֵי
מִסְטָרָא דָּא, וי בְּאִמְצָעִיתָא, כְּגוֹנָא דָּא יוֹיֵי דְאִיהי א, וְאֵלִין כְּלָהוּ קִרְבִּין
לְעֲלֵת הָעֲלוֹת, וְרֵזָא דְמְלָה וַיַּעַשׂ אֱלֹהִיִּים אֶת שְׁנֵי הַמְּאוּרוֹת הַגְּדוֹלִים,
וְאֵינּוֹן שְׁוִין, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה ל כא) וְהָיָה אֹור הַלְּבָנָה כְּאֹור הַחֲמָה.

תָּא חֲזִי קַמִּי אִיהוּ סְתִים בְּאֵת יי מְכַל סְטְרָא, עֵילָא וְאַמְצָעִיתָא וְתַתָּא, וְדָא קוֹמֵץ סְתִים בְּתַלְתַּת סְפִירָן, פְּתִיחוּ דִילִיה אִיהוּ בְּחֻמֵּשׁ אֹר, דְּאִינוּן חֻמֵּשׁ אֲצַבְעָאן עֲלָאִין וְאִינוּן הִי עֲלָאָה, (דף כ ע"א) חֻמֵּשׁ אֲאֵאֵאָא, דְּאִינוּן אֹר אֹר אֹר אֹר אֹר, חֻמֵּשׁ זְמַנִּין, חֻמֵּשׁ נְהוּרִין דְּעוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְנִקּוּדָא דְּלֵהוּן אֲאֵאֵאָא חֻמֵּשׁ דְּסֻלְקִין לְעֶשֶׂר.

וְרָזָא דְּמֵלָה וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְמִים וְגוֹמֵר, וְהִנֵּה קָמָה אֲלַמְתִּי וְגַם נֶצְבָּה (בראשית לו ז), דָּא א' בְּחַלִּים, דְּאִיהוּ לְעֵילָא מְכַל נִקּוּדִין, בְּקוּמָה זְקִיף, וּבִיָּה אֲסֻתְלֵק (נ"א אסתכל) יוֹסֵף בְּחַלְמָא, וְכֹן יַעֲקֹב, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שם כח יב) וַיִּחַלֵּם וְהִנֵּה סֵלֶם מִצָּב אֲרָצָה וְרָאשׁוּ מְגִיעַ הַשְּׂמִימָה, דָּא א' דְּאִיהוּ רָאשׁ, וְהִנֵּה מְלָאכִי אֱלֹהִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בּוּ, אֲמָרוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, עוֹלִים תְּרִי, וְיוֹרְדִים תְּרִי, וְאִינוּן אֲאֵאֵאָא.

וְהֵאֵי אֵת דְּאִיהִי אֲלִיף חַלִּים דְּאִיהִי בְּאַמְצָעִיתָא, אִיהִי כְּתֵר עֲלָאָה דְּאַסְחָר עַל רִישָׁא דְּעַמּוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, וּבִגִּין דָּא וְהִנֵּה תְּסַפִּינָה אֲלַמְתִּיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוִין לְאַלְמְתִּי (שם לו ז), הֵאֵי כְּתֵרָא אֲתֵמַר בְּהָ (תהלים קיח כב) אָבֹן מְאִסוּ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרָאשׁ פְּנָה, וְאִיהִי אֲבָנָא דְּאַתְגְּזַרְתָּ דְּלָא בִידִין, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (דניאל ב לד) עַד דִּי הִתְגַּזַּרְתָּ אָבֹן דִּי לָא בִידִין וְגוֹמֵר, וּבִגִּין דְּלָא אֲשַׁכְּחוּן לָהּ אֲתֵר מְאֵן אֲתֵגְזַרָא, שְׁאַלִין מְלָאכִיָּא קְדִישִׁיָּא אִיהִי מְקוּם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, וְלָא אֲשַׁכְּחוּן לָהּ אֲתֵר, עַד דְּאַמְרִין בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ (נ"א אדהכי הא סבא לגביה ואמר רבי רבי האי בשכינתא תתאה דלית לה תמן אלא אצילותא, ודא הוא אתגזרת אבן, בגין דאיהי גזרת מלכין, ובה גזרין דינא רפוא, דא דין בתראה, וכתר מלכות אתקריאת ספירה דלית ספירה שלימה בר מינה לתתא).

וְהֵאֵי אָבֹן אִיהִי סְגוּלַת מְלָכִים, אִיהִי שִׁיחַת מְלָאכִי הַשָּׁרַת, שִׁיחַת חִינוּן וְשָׂרְפִים וְאוּפְנִים, שִׁיחַת כָּל עֲלָאִין וְתַתָּאִין, יְדִיעַת שְׂמֵשָׁא וְסִיחָרָא בְּעַתִּים, עַת וְזִמְן לְכֻלָּא.

כָּל טַעְמֵי וְנִקּוּדֵי וְאַתְנוּן כְּלִילָן בְּהָ, קָלָא דְּבוּר וּמְחַשְׁבָּה, כְּלִילָן בְּהָ, אִיהִי כְּתֵר תּוֹרָה, וְכְתֵר כְּהוֹנָה, וְכְתֵר מְלָכוּת, וְאִיהִי תְּגָא בְּרִישׁ כָּל אֲתוּוּן, כְּגוּוּנָא דְּאֵשׁ, וְעַל הֵאֵי אֲבָנָא אֲמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְחַבְרִיו, כְּשִׁתְּגִיעוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים.

וְאִיהִי קוּצָא דְּכָל אֲתוּוּן, ב כְּגוּוּנָא דָּא ד, קוּץ דְּכָל אֵת וְאֵת, שִׁיעוּר קוּמָה דִּילְהוּן ו', מְעֵילָא לְתַתָּא וּמִתַּתָּא לְעֵילָא, וְרָזָא דְּמֵלָה מְקַצָּה הַשְּׂמִים וְעַד קַצָּה הַשְּׂמִים (דברים ד א), וְרָזָא דָּא לָךְ יְיָ הַגְּדֵלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְגוֹמֵר (ד"ה א כח), לָךְ יְיָ הַמְּמַלְכָה דָּא מְלָכוּת, דְּאִיהִי בְּכֻלָּא.

וְאִיהוּ צְפָצוּף עוֹפִין קְדִישִׁין, דְּאַתְמַר בְּהוּן (קהלת י ב) כִּי עוֹף הַשְּׂמִים יוֹלִיף אֵת הַקּוֹל, צְפָצוּפָא דְּכָל צְפָרִין דְּאִינוּן נִשְׁמָתִין קְדִישִׁין, דְּמַצְפָּצְפִין בְּכֻמָּה צְלוּתִין, שִׁיחַת חִינוּן דְּאִינוּן תִּי"ח, וּבִגִּינָה אֲתֵמַר (בראשית כד סג) וַיֵּצֵא יְצָחָק לְשׁוֹחַ בִּשְׂדֵה וְכוּ', וְלִית שִׁיחָה אֲלָא צְלוּתָא.

ובגינה אַתְּמַר תִּפְלֵת שְׁחָרִית חוֹבָה, תִּפְלֵת עֲרֵבִית רְשׁוּת, דְּאִיהוּ רְשׁוּ
דְּלִילָה בְּפִנֵּי עֲצָמָה, וּבְגִין דָּא לִית לָהּ קְבִיעוֹת בְּלִילָא דְדַמְיָא לְגְלוּתָא, אֶלָּא
זְמַנִּין אֲשֶׁתִּפְחַת תַּמָּן וְזְמַנִּין לֹא אֲשֶׁתִּפְחַת.

זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּפָגַע בָּהּ, כְּגוֹן יַעֲקֹב דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (שם כח יא) וַיִּפְגַּע בְּמִקּוֹם
וַיִּלָּן שָׁם עִמָּה כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ, עַד דְּאֲתָא בַּעֲלָהּ וְנָטִיר לָהּ, וּבֵית תַּמָּן עִמָּה,
מִתַּמָּן וְאִילָד קְבָעוּהָ חוֹבָה.

אַבְל בְּשִׁבְתָּ אִיהִי רְשׁוּת הַיְחִיד, דְּאִיהִי בְּרִשׁוּתָא דְּבַעֲלָהּ, וְלֹא כְּגוֹנוֹתָ
דְּלִילָא דְּהוֹת יְחִידָה בְּרִשׁוּתָא דִּילָהּ, הֵדָא הוּא דְכִתְיִב (איכה א) אִיכָה יִשְׁבָּה
בְּדָד.

דף כ ע"ב

וַיַּעֲקֹב בְּגִין דְּקָרִיב לָהּ לְבַעֲלָהּ בְּפִגְיָהּ דִּילִיָּהּ, וְדֹאֵי עֲבִיד לָהּ חוֹבָה, וְכַד
אֲתָא שְׁמֵשׂא בְּשְׁחָרִית, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (תהלים פד יב) כִּי שָׁמֶשׁ וּמָגֵן יְיָ אֱלֹהֵיִים,
אֲתַמַּר בֵּיהּ (בראשית לב לב) וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ, מִתַּמָּן וְאִילָד קָשָׁר לָהּ עִמָּיה,
דְּאִיהוּ קָשָׁר דְּתַפְלִין דְּיָד, קָשִׁיר לָהּ עִמָּיה דְּלֹא תַזוּז מִיְגִיָּה לְעַלְמִין,
מִסְטָרָא דְּשְׁמַאֲלָא קָשִׁיר לָהּ בְּתַפְלִין דְּיָד, דְּאִינוּן בְּדְרוּעָא שְׁמַאֲלָא,
מִסְטָרָא דִּימִינָא שׁוּי לָהּ כְּתָרָא עַל רִישִׁיָּהּ, תַּפְלִין דְּרִישָׂא, וְהֵאֵי בְיוֹמָא
דְּאִיהִי קָשִׁירָא עִם (דף כ ע"ב) בַּעֲלָהּ, אֲתַמַּר בָּהּ יִשְׁחָרוּנְגִי וְאַזְּ יִמְצְאוּנְגִי, אַבְל
בְּלִילָא דְּאִיהִי גְלוּתָא, דְּאִיהִי לְבַר מְבַעֲלָהּ, וְאִיהִי רְשׁוּת בְּפִנֵּי עֲצָמָה,
אֲתַמַּר בָּהּ אַל תִּתְּנֵדַע לְרְשׁוּת, וּבְגִין דָּא אָמַר דְּוָד (תהלים קלב ד) אִם אֲתָן שְׁנַת
לְעֵינֵי וְגוֹמֵר עַד אֲמַצָּא מְקוֹם לֵי.

עַד כְּאֵן רְזָא דְּקַמִּי, דְּאִיהוּ רְזָא דְּמַחְשְׁבָהּ עֲלָאָה וְתַתָּאָה (נ"א עילא וּתתא),
דְּאִיהִי נְקוּדָה בְּרִשׁוּת בַּעֲלָהּ דְּאִיהוּ ו' רְקִיעַ, וּפְתִיחַ בְּלֹא נְקוּדָה רְשׁוּ בְּפִנֵּי
עֲצָמוֹ, וְנְקוּדָה בְּלֹא פְתִיחַ רְשׁוּ בְּפִנֵּי עֲצָמָה, דְּכַמָּה דְּאֲתָנוּן אִינוּן דְּכַר
וְנוֹקְבָא, הַכִּי נְקוּדִין אִינוּן דְּכַר וְנוֹקְבָא, אַבְל אֲתָנוּן אִנְהוּ לְגַבֵּי נְקוּדֵי כְּגוֹן
גּוֹפָא לְגַבֵּי רוּחָא, וְכֵן נְקוּדָה בּוֹ, כְּגוֹן חֲלִיִּים אוֹ חִירִי"ק אוֹ שׁוּרְק, חֲלִים
לְעִילָא מִן ו' אֲתַעְבִּיד ז', חִירִי"ק לְתַתָּא אֲתַעְבִּיד זָנְבִי גִימִ"ל, שׁוּרְק
בְּאֲמַצְעִיתָא קוּצָא דָּאֵת ד' קוּצָא בְּאֲמַצְעִיתָא, וְכֹלָא חַד, אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאַנִּי
אַחֲרוֹן וּמְבַלְעֵדִי אֵין אֱלֹהֵיִים (ישעיהו מד ו).

שְׁבִי"א מָאן אִיהוּ, כְּאֲשֶׁר יְהִיָּה הָאוּפִן בְּתוּדָה הָאוּפִן, וְאִינוּן אֵת הַמְּאֹר
הַגְּדוֹל וְאֵת הַמְּאֹר הַקָּטָן, וְאִינוּן גּוֹף וּבְרִית, וְלְקַבְּלִיָּהּ חַמָּה וּלְבָנָהּ,
דְּאִינוּן לְקַבֵּל אִימָא עֲלָאָה וְתַתָּאָה.

וְהִנֵּה אוּפִן אֶחָד בְּאַרְצָא אֶצֶל הַחַיּוֹת (יחזקאל א טו), דָּא נְקוּדָה דְּתַחוּת סְגוּ"ל
נְקוּדָה דְּלְתַתָּא, אֶצֶל הַחַיּוֹת דְּאִינוּן צְרִי"י, אֵת שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת הַגְּדוֹלִים.

וְכֹן אִיהוּ בְּתוֹדָה הָאוֹפְנִים שׁוֹרִי"ק, אוֹפֵן חַד לְעֵילָא וְאוֹפֵן חַד לְתַתָּא, וְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא בִּינֵיהוּ, וְהִנֵּה אוֹפֵן אֶחָד בְּאַרְצָא דְא חִירֶק דְאִיהוּ לְתַתָּא, כָּל נִיצוּץ אִיהוּ יי, וְכָל רְקִיעַ וי.

יְהוּ"ה שְׁבִי"א אִיהוּ דִּינָא, קַמִּי"ץ רַחֲמֵי, שְׁמָאלָא וִימִינָא, דְּמִתְמֹן אוֹרֵייתָא אֲתֵיחִיב דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, וּבְזִמְנָא דְאִינוּן שְׁבִי"א קַמִּי"ץ חֲלִי"ם, אִיהוּ רְמוּז כִּי בִי חֲשִׁי"ק וְאַפְלִטָהוּ, רַק בְּאַבוּתֵיךְ חֲשִׁי"ק יי.

מִסְטָרָא דְחַד דְאִיהוּ יו"י דְּסָלִיק יְהוּ"ה, הִנֵּה קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא הוּא וְשְׁמִיה לְחוּד בְּכַתְרָא, קָדָם דְאֲתַבְּרֵי עֲלֵמָא, עַד דְּסָלִיק בְּמַחְשַׁבְתִּיה לְמַבְרֵי אָדָם, דְאִיהוּ יי בְּרִישָׁא דְא', תַּגָּא לְעֵילָא, וְלְתַתָּא נְקוּדָה, וּבְנִקוּדֵי דְאֲתוּוֹן אֲשִׁתְּמוּדְעָאוּ כָּל סְפִירוֹן, דְּתִשַׁע נְקוּדֵי אִינוּן, וּבְהוּן יי"ד נִיצוּצִין, וְעֲלִיהוּ אֲתַמַּר (שְׁמוֹת י"ד כח) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּי"ד רַמָּה, וְאִינוּן לְקַבֵּל פְּרָקִין דְּהוּ אֲצַבְעוֹן דְאִינוּן יי"ד, וְתַרְוַן רְקִיעֵין תַּמֹּן, חַד מִן קַמִּי"ץ וְחַד מִן פְּתִי"ח, לְקַבֵּל תַּרְוַן קִנֵּי דְדְרוּעֵי, וְכָל נִיצוּץ אִיהוּ פְּרָק, וְאִיהוּ מִדָּה, וְרְקִיעַ אֲמָה, וְקִנְהָ, וְקוּ הַמִּדָּה.

טַעֲמֵי אִינוּן מִן כְּתָרָא, וְאִינוּן בְּרִישָׁא דְעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, נְקוּדֵין מִן מוּחָא, וְאִינוּן בְּרַכְאָן עַל רִישָׁא דְצַדִּיק, כְּמָה דְאֲתַ אֲמַר (מְשִׁלֵּי י' ו) בְּרַכּוֹת לְרֵאשׁ צַדִּיק, וְאִינוּן תַּלְתַּת טַפִּין דְאֲתַמְשְׁכוּ מִן מוּחָא לְגַבֵּי בְרִית מִיָּלָה, אֲתוּוֹן מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה, וְכִלְהוּ אֲתַכְּלִילֵן בְּמַלְכוּתָא, וּנְקוּדֵי לְאֲתוּוֹן כְּנִשְׁמַתָּא לְגוּפָא, דְּגוּפָא אִיהוּ כְּסוּס לְרוּכַב, וְאֲתוּוֹן אִינוּן פְּתִיחִין לְנְקוּדֵי לְקַבֵּל לוֹן, וְעֲלִייהוּ אֲתַמַּר (יחזקאל א יא) וְכִנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת מְלַמְעֵלָה, לְקַבֵּל עֲלִיהוּ נְקוּדֵי, וּנְקוּדֵי בְּכָל אֲתַר בֵּת קוּל.

טַעֲמֵי אִינוּן מְאִנֵּי קַרְבָּא, רַפְּ"ה אִיהוּ לְעֵילָא מְאֲתוּוֹן, וְעֲלִיה אֲתַמַּר (ש"ס כב) וּדְמוּת עַל רֵאשֵׁי חֲמִיָּה רְקִיעַ, כְּעִין הַקָּרַח הַנּוֹרָא נְטוּי עַל רֵאשֵׁיהֶם מְלַמְעֵלָה, נְטוּי דְא אִיהוּ רַפְּ"ה, נְטוּי עַל רֵאשֵׁי חִיּוֹן, דְאִינוּן יְהוּ"ה אֲרַבְּע אֲתוּוֹן וְדֵאֵי, דְּגִי"ש אִיהוּ מְלַגָּאוּ דְאֲתוּוֹן, כְּגוּוּנָא דְא יְהוּ"ה, רַפְּ"ה מְלַבֵּר כְּגוּוּנָא דְא יְהוּ"ה, וְאִינוּן כְּמַתְּג וְרָסוֹן לְאוֹתֵיזוֹת, וּבְהוּן וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוּב, רְצוּא בְּדְגִי"ש, וְשׁוּב בְּרַפְּ"ה.

שתיתאה

תקונא

דף כא ע"א

(דף כא ע"א) בְּרֵאשִׁית, קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן, (פּתח) וְאָמַר לְאַלְיָהוּ, אֲלִיָּהוּ אֲלִיָּהוּ בְּאוֹמְרָה עֲלֶיךָ בְּמַלְכוּת קַדִּישָׁא, דְּאִיָּהִי נְפִילָא בְּגְלוּתָא, טוֹל רְשׁוּתָא דְלָא תְזוּז מִיָּנּוּ, דְהָא שְׂכִינְתָּא וְחִילָהּ נְטְרִין לָךְ, מְלֹאכִי הַשְׂרֵת דְאַתְמַר בְּהוּן (ישעיהו לג ז) הֵן אֲרָאֲלָם צְעָקוֹ חוּצָה, לְבַר מְהִיכְלִין, לָא אִית מָאן דְמִקְבֵּל צְלוּתֵין דְיִשְׂרָאֵל, כְּמָה צְפָרִין מְצַפְצְפִין בְּצְלוּתֵין לְגַבֵּי אִמְהוּן, דְאִינוּן מְקַנְנִין עַל אֲרַעָא, דְנְטְרִין לָךְ, וְכִלְהוּ אֲתַקְרִיאוּ צְפָרִים, עַל שֵׁם קוֹן צְפוֹר דְאִיָּהִי אִימָא קַדִּישָׁא, דְאַתְמַר בְּהָ (דברים כב ו) כִּי יִקְרָא קוֹן צְפוֹר לְפָנֶיךָ, וְעָלָה אֲתַמַּר (תהלים פד ד) גַּם צְפוֹר מְצָאָה בֵּית, וְדָא ב' מְבַרְאשִׁית, דְאַתְמַר בְּהָ (משלי כד א) בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בֵּית, וְיִדְרֹר קוֹן לָהּ דָּא אִימָא עֲלָאָה יוֹבֵל, דְאַתְמַר בְּהָ (ויקרא כה י) וְקִרְאתֶם דְרוֹר בְּאֲרָץ, בְּזִמְנָא דְצְפוֹר מְצָאָה בֵּית דְאִיָּהִי בֵּי מְקַדְשָׁא, וְאַתְבְּנִיאת וְאַתְתַּקְנַת, מִיַּד דְרוֹר דְאִיָּהִי שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, אֲשַׁכַּחַת קוֹן לָהּ לְעִילָא.

וּמִיַּד אֲשֶׁר שְׁתָּה אֲפְרוּחִיָּה, אֲלִין שִׁית בְּנִין דִּילָהּ, שִׁית סְפִירָן, דְאִינוּן שְׁשֵׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, כְּלָהוּ פְּרָחִין לְגַבְהָ, בְּכַמָּה חֲגִין וְזִמְנִין וְיוֹמִין טְבִין, וְאַפְרוּחִים דְאִינוּן יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, כְּלָהוּ פְּרָחִין עִמָּה בְּגְלוּתָא, וּבְזִמְנָא דְאִינוּן בְּיַצִּים, דְלִית לוֹן גְּדַפִּין בְּפִקוּדִין דְעֵשָׂה לְפָרְחָא, אֲתַמַּר בְּהָ לָא תִקַּח הָאִם עַל הַבְּנִים.

אִי הָכִי מָאִי כִי יִקְרָא קוֹן, אֲלָא בְּזִמְנָא דְלִית לָהּ לְשְׂכִינְתָּא אֲתַר לְשָׂרְיָא תַמָּן בְּקַבִּיעוּ, אִיָּהִי אֲזֻלַּת בְּמַקְרָה, וְדָא אִיָּהוּ כָּל הַקּוֹבֵעַ מְקוּם לְתַפְלָתוֹ וְכוּ', כְּמָה דְנִשְׁמַתִּין עֲבָדִין, הָכִי שְׂרִיָּא שְׂכִינְתָּא עִמָּהוּן, נִשְׁמַתָּא דְאִיָּהִי קְבוּעָה בְּצְלוּתָא אוּ בְּאוֹרֵייתָא אִיָּהִי אֲתַר קְבוּעַ לְשָׂרְיָא בְּהָ שְׂכִינְתָּא, אֲבָל נִשְׁמַתָּא דְלִית לָהּ קְבִיעוּ בְּצְלוּתָא אוּ בְּאוֹרֵייתָא, אֲלָא אִי אֲזֻדְמַנַּת לָהּ בְּמַקְרָה, הָכִי אִיָּהִי שְׂרִיָּא עֲלָהּ בְּמַקְרָה, וְדָא אִיָּהוּ כִי יִקְרָא קוֹן צְפוֹר לְפָנֶיךָ וְכוּ'.

דְּוִדָּאִי נִשְׁמַתָּא, אִיָּהִי קוֹן צְפוֹר וְכוּן הֵהִיא נִשְׁמַתָּא דְבַר נֶשׂ אֲתַקְרִיאת קוֹן צְפוֹר, וְגוֹפָא קוֹן דְנִשְׁמַתָּא, וְכוּן נִשְׁמַתִּין דְאִינוּן עוֹלִימָאן דִּילָהּ, דְאַתְקְרִיאוּ בְּתוֹלוֹת אַחֲרֵיהָ רְעוּתֵיהָ, יְתַבִּין בְּגוֹפִין דְאִינוּן קוֹן דְלָהוּן בְּאַרְחַ מַקְרָה, בְּזִמְנָא דְלָאוּ אִינוּן קְבוּעִין בְּבִתֵּי כְּנַסִּיּוֹת וּבְבִתֵּי מְדַרְשׁוֹת, וְדָא אִיָּהוּ כִי יִקְרָא קוֹן צְפוֹר לְפָנֶיךָ.

וְעוֹד קוֹן צְפוֹר לְעִילָא, אִיָּהוּ כְּרִסְיָא, וְקוֹן דִּילָהּ לְתַתָּא מַטְטְרוּיָן, וְעִלְיָה אֲתַמַּר (במדבר יד יח) וְנִקְהָ לָא יִנְקָה, דְתַמָּן קוֹן, וְאִיָּהוּ קִנְא וְנוֹקָם, בְּזִמְנָא דְלָא אֲשַׁכַּחַת קִנְא לְשָׂרְיָא, בְּדֶרְךָ, דָּא דְאַתְמַר בְּהָ (יהושע ה ד) מִתְּנִי בְּמִדְבַר בְּדֶרְךָ בְּצִאתֶם מִמִּצְרַיִם, וְעוֹד בְּדֶרְךָ, דָּא קְבוּרַת רַחֵל, דְאִיָּהִי בְּפִרְשֵׁת אוֹרְחִין, וְעָלָה אֲתַמַּר (ירמיהו ט א) מִי יִתְנַנֵּי בְּמִדְבַר מְלוֹן אַרְחִים, וְאִינוּן תְּרִין מְשִׁיחִין, דְמַתְמָן קָא עֲבָרִין כַּד אֲתַאן לְמַפְרַק לְיִשְׂרָאֵל.

בְּכָל עֵץ דָּא אִיָּהוּ עֵץ הַחַיִּים, דְאַתְמַר בֵּיהָ (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בְּהָ, וְעִלְיָה אֲתַמַּר (דברים כ יט) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׁדֶה, וְעוֹד בְּכָל עֵץ דָּא צְדִיק דְאַתְמַר בֵּיהָ (בראשית א יא) עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי לְמִינוֹ, וְדָא יוֹם הַשְּׁבִת

דְּתַמּוֹן זְוֹגָא דְשְׁכִינְתָא עִם קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, וְתַמּוֹן אֵית לָהּ נְיִיחָא, וְעֲלִיָּה
אֲתַמַּר (תהלים א ג) וְהָיָה כְּעַץ שְׁתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם אֲשֶׁר פָּרְיוֹ יִתֵּן בְּעֵתוֹ, דָּא
עֵתוֹ דְּצַדִּיק דְּאֵיֵה לֵיל שַׁבַּת, דְּצַדִּיק מְנִיָּה פְּרָחִין נְשַׁמְתִּין חֲדָתִין בְּיִשְׂרָאֵל
עֲרַב שַׁבַּת דְּאֲתַקְרִיאוּ פְּנִים חֲדָשׁוֹת.

דף כא ע"ב

אֲפְרוּחִים אֵלִין תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, דְּבִגְיָנְהוֹן שְׂרָיָא שְׁכִינְתָא עַל יִשְׂרָאֵל, אוּ
בִיּוֹצִים אֵלִין אֵינוֹן תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבּוֹ, דְּבִגְיָנְהוֹן שְׂרָיָא שְׁכִינְתָא עַל
יִשְׂרָאֵל, וְאֵלִין אֵינוֹן מְאָרִי מְקָרָא, וּבְזַמְנָא דְּאֵינוֹן עֶסְקִין בְּאוּרִייתָא אוּ
בְּמַצּוֹה דְּאֵינוֹן קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא וְשְׁכִינְתָא, וְגַרְמֵי לְחַבְרָא לֹון כְּחֲדָא, יִרְתִּין
מִתַּמּוֹן נְשַׁמְתִּין, וְאֲתַקְרִיאוּ בְּנִים דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, בְּגִין דְּמְאָרִי מְקָרָא
וּמְאָרִי מְשֻׁנָּה אֵינוֹן מְגַדְפִין (דף כא ע"ב) דִּילָּהּ, וּבְגִין דָּא וְהָאִם רַבְּצַת עַל
הָאֲפְרוּחִים אוּ עַל הַבִּיּוֹצִים, אֵיֵהִי רַבִּיעָא עַלִּיָּהוּ בְּאַרְבַּע גְּדָפִין דִּילָּהּ,
דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן (יחזקאל א ו) וְאַרְבַּע כְּנָפִים, יוֹנְקִין אֲנִפֵי זְוִטְרֵי, וְאֵינוֹן אַרְבַּע
אֲנִפִין לְכָל חַד וְחַד, וּבְהוֹן אֵימָא רַבִּיעָא עַלִּיָּהוּ, וְזַמְנִין אֵיֵהִי עַלִּיָּהוּ,
וְזַמְנִין אֲסַתְלַקַּת מְנִיָּהוּ, אֲבָל בְּגִין דְּאֵינוֹן מִן מַעוּי, (נ"א דאתמר בהון ירמיהו
לא יט) הִמוּ מַעֵי לוֹ, בְּגִין דְּרַחֲמֵי דְּחִמוּ מִיעָהָא עַלִּיָּהוּ וְאֵינוֹן מְאָרִי קַבְּלָהּ,
אֲתַמַּר בְּהוֹן (דברים כב ו) לֹא תִקַּח הָאִם עַל הַבְּנִים, דְּאֵימָא לֹא זָזָה מְנִיָּהוּ
לְעַלְמִים.

דְּנִדְאֵי קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא אֵיֵהוּ אוּרִייתָא, וְשְׁכִינְתָא הִיא מְצוּהָ, זְכָאָה מָאן
דְּמִתְעַסֵּק בְּהוֹן לְיַחְדָּא לֹון, וְכֹן זְכוּר וְשְׁמוֹר אֵינוֹן קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא
וְשְׁכִינְתָּיָהּ, זְכָאָה אֵיֵהוּ מָאן דְּמִיַּחַד לֹון בְּיוֹם שַׁבַּת, דְּאֵיֵהוּ יְסוּד, וּבְרַחֲמֵי
וּדְחִילוֹ דִּי"ה, דְּאֵינוֹן אֲבָא וְאֵימָא. זְכוּר וְשְׁמוֹר, אֵינוֹן לְקַבֵּל תַּפְּלִין דְּרִישָׁא
י', וְתַפְּלִין דִּידָּא ה', דְּכֹר וְנוֹקְבָא, וְזְכָאָה אֵיֵהוּ מָאן דְּמִיַּחַד לֹון בְּקִרְיָאֵת
שְׁמַע בְּדְחִילוֹ וּרְחִימוּ, דְּבְזַמְנָא דְּיִשְׂרָאֵל מְשַׁתְּדִלִין בְּאוּרִייתָא דְּבְכְתָב
וּבְאוּרִייתָא דְּבַעַל פֶּה, בְּרַחֲמֵי וּדְחִילוֹ, אֲתַמַּר בְּהוֹן לֹא תִקַּח הָאִם עַל
הַבְּנִים, וּבְזַמְנָא דְּלֹא מְשַׁתְּדִלִין בְּהוֹן בְּרַחֲמֵי וּדְחִילוֹ, אֲתַמַּר בְּהוֹן שְׁלַח
תִּשְׁלַח אֶת הָאִם.

בְּזַמְנָא דְּיִשְׂרָאֵל נְטֵרִין שַׁבְּתָא בְּזְכוּר וְשְׁמוֹר בְּדְחִילוֹ וּרְחִימוּ, אֲתַמַּר בְּהוֹן
לֹא תִקַּח הָאִם עַל הַבְּנִים, וְאִם לֹא כְּתִיב בְּהוֹן שְׁלַח תִּשְׁלַח וְגוֹמֵר, תְּרִין
תְּרוּכִין, וּבְזַמְנָא דְּיִשְׂרָאֵל מִיַּחַדִּין לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בְּתַפְּלִין דִּיד וּבְתַפְּלִין
דְּרֹאֵשׁ בְּדְחִילוֹ וּרְחִימוּ, אֲתַמַּר בְּהוֹן לֹא תִקַּח הָאִם עַל הַבְּנִים, וְאִם לֹא
שְׁלַח תִּשְׁלַח, וּבְזַמְנָא דְּמְקִימִין מְצוֹת בְּרִית מִיָּלָה וְאַעֲבְרִין מְנִיָּהוּ עַרְלָה,
וְעַבְדִּין פְּרִיעָה, בְּדְחִילוֹ וּרְחִימוּ, אֲתַמַּר בְּהוֹן לֹא תִקַּח הָאִם עַל הַבְּנִים, וְאִם
לֹא שְׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאִם, בְּזַמְנָא דְּמִיַּחַדִּין בְּזוּיָּגִיָּהוֹן בְּקַדוּשִׁין וְשַׁבַּע
בְּרַכָּא, דְּאֵינוֹן יַחְדָּא דְּלֹהוֹן בְּקַדוּשָׁה וּבְבִרְכָתָא, אֲתַמַּר בְּהוֹן לֹא תִקַּח
הָאִם עַל הַבְּנִים, וְאִם לֹא שְׁלַח תִּשְׁלַח וְכוּ'.

וְאִינוּן יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא בְּרִשׁוּתָא אַחְרָא, דְּכַד לֹא מִתְיַחֲדִין בְּזוּוּגֵיהוּ
בְּקִדּוּשֵׁין וְשִׁבַע בְּרַכָּאן, דְּאִינוּן יַחֲוּדָא דְלַהוּן בְּקִדּוּשָׁה וּבְרַכָּה, בְּאַתְר
דְּקִדּוּשָׁה שְׂרִיא עֲלֵיהוּ מְסַאבָּא, וּבְאַתְר דְּבְרַכָּה שְׂרִיא עֲלֵיהוּ לְטוּתָא,
וּבְאַתְר דְּיַחֲוּדָא שְׂרִיא עֲלֵיהוּ פְּרוּדָא, וְדָא גְרִים גְּלוּתָא לְשְׂכִינְתָא,
דְּאַתְתַּרְכַּת מְאַתְרָהּ וּמְקַנְהָ דְּאִיהִי יְרוּשָׁלַם, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה נא)
וּבְפִשְׁעֵיכֶם שִׁלַּחְתֶּם אֶמְכֶם, תִּרְוּן שְׁלוּחִין שְׁלַח תִּשְׁלַח, חַד מִבֵּית רַאשׁוֹן, וְחַד
מִבֵּית שְׁנִי.

וְאִי תִימָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אֶתְתַּרְךְ עִמִּיה, בְּגִין דָּא אָמַר קָרָא (משלי
כז ח) כְּצִפּוֹר נוֹדְדַת מִן קִנְיָה כִּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, בְּגִין לְנִטְרָא לָהּ בְּגִלוּתָא
מִרְשׁוֹ נוֹכְרָאָה, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מב ח) אֲנִי יְיָ הוּא שְׂמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר
לֹא אֶתֶן וְגוֹמַר, לְאַחַר דָּא אֵל אַחַר, דָּא סְמַא"ל, לְפָסִילִים אֵלִין מִמֶּנּוּ דְעַל
שְׁבַעִין אוּמִין.

וּבְגִינָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ מְלַךְ אָסוּר בְּרַהֲטִים, אִיהוּ אָסוּר עִמָּהוּן
בְּתַפְלִין דְּרִישָׁא, דְּאִינוּן פְּאַר דְּרִישָׁא, דְּתַפְלִין דְּרִישָׁא אִינוּן בְּאַתְר דְּרַהֲטִי
דְּמוּחָא, וְדָא אִיהוּ אָסוּר בְּרַהֲטִים, וְאִיהוּ חָבוּשׁ עִמָּהוּן בְּתַפְלִין דִּיד בְּקִשְׁר
שֶׁל יָד, וְדָא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל כד יז) פְּאַרְךָ חָבוּשׁ עָלֶיךָ, וּבְגִין דְּאִיהוּ חָבוּשׁ
עִמָּהוּן בְּגִלוּתָא, אֶתְמַר בֵּיהּ אִין חָבוּשׁ מִתִּיר עֲצֻמוֹ מִבֵּית הָאָסוּרִין,
וּשְׂכִינְתָא אִיהִי בֵּית הָאָסוּרִין דִּילִיָּה, בְּגִין רְחִימוּ דִילָהּ אִיהוּ אָסוּר בָּהּ,
וְרָזָא דְמַלְכָּה צְרוּר הַמּוֹר דּוֹדִי לִי בִּין שְׂדֵי יָלִין (שיר א ג).

דף כב ע"א

וּבְגִין דָּא מָאן דְּבַעֵי לְאַשְׁגָּא לְמַלְכָּא, לִית לִיה רְשׁוֹ לְאַשְׁגָּא לִיה אֶלָּא
בְּשְׂכִינְתָּא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ירמיה ט כב) אֵל יִתְהַלֵּל כּוֹי כִּי אִם בְּזֹאת וְגוֹמַר,
וְאַהֲרֹן כִּד עָאֵל לְקִדְשׁ קִדְשֵׁין בְּיוֹמָא דְכַפּוּרִי, בָּהּ הָוָה עָאֵל, דְכְּתִיב (ויקרא
טז ג) בְּזֹאת יָבֵא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, דְּאִיהִי עֵת לַעֲשׂוֹת לִיָּי, וּמִשָּׁה בְּגִינָה
אֶתְקִיָּים בְּעֵלְמָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (דברים לג א) וְזֹאת הַבְּרַכָּה אֲשֶׁר וְגוֹמַר,
וּבָהּ עֵבִיד עֲשֶׂר מְכַתְּשֵׁין לְפַרְעֹה, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שמות ט טז) וְאוֹלָם בְּעֵבוֹר
זֹאת הָעֲמֻדָתִיךָ, וַיַּעֲקֹב בְּגִין דְּהָוָה יָדַע דְּכָל רְעוּתָא דְמַלְכָּא בָּהּ, מִנִּי לְבָנוּי
עָלָה, דְּלֹא יַעֲלוּן קָדָם מַלְכָּא אֶלָּא בָּהּ, וְכָל שְׂאֵלְתֵין דְּלַהוּן בְּצִלוּתֵין וּבְעוּתֵין
לְמַלְכָּא דִּיהוּן בָּהּ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית מט כח) וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם
אֲבִיהֶם (דף כב ע"א) וְגוֹמַר, וְדוּד בְּגִין דְּהָוָה יָדַע דְּכָל רְעוּתָא וְחִילָא וְתוֹקְפָא
דְּמַלְכָּא בָּהּ, אָמַר (תהלים כז ג) אִם תִּחַנְּנָה וְגוֹמַר, בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטַח, דְּאַתְמַר
עָלָה (שם קג ט) וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּמָאן דְּלֹא שָׁת לְבִיָּה גַם לְזֹאת, עָלִיה
אֶתְמַר (שם צב ז) וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת.

וּבְגִין דָּא כִּד יִשְׂרָאֵל בְּעָאן בְּעוּתֵין לְמַלְכָּא, אָמַרִין לָהּ (שיר ו א) אָנָּה הִלְךְ
דוּדְךָ, דְּאַתְמַר בֵּיהּ בְּרַח דּוּדִי, אָנָּה פְּנָה דוּדְךָ וּנְבַקְשְׁנוּ עִמָּךְ, בְּכַמְּה בְּקִשׁוֹת
דְּצִלוּתֵין וּבְעוּתֵין, דְּבְגִינְךָ אִיהוּ נְחִית עָלוּ, דְּלֹא זָז מִנְּנָא אֶלָּא בְּגִין דְּלֹא

נְהַגְנָא יְקָרָא בְּךָ, דְּבִגְיָנְךָ הוּוּ אָסִיר עֲמָנָא כָּל שְׁתַּיִת יוֹמִין, הָדָא הוּוּ דְכַתְיב (יחזקאל מו א) יְהִיָּה סָגוּר שְׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיט יִפְתַּח וּבַיּוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח, דְּהִכִּי אִיְהִי שְׁכִינְתָּא סְתִימָא עֲמִיהָ בְּיוֹמָא דְחוּלָא, כְּשׁוֹשְׁנָה דְאִיְהִי אָטִימָא, וּבְיוֹמָא דְשִׁבְתָּא וּבְיוֹמָא דְחֲדָשָׁא וּבְיוֹמִין טְבִין אֲתַפְתַּחְתּוּ, לְקַבְּלָא רִיחִין וּבוֹסָמִין, וּלְרִתָּא נִפְשִׁין וְעֲנוּגִין לְבַנְיָהּ.

ווי לון לבני נשא, דקודשא בריך הוא אסיר עמהון בגלותא, ושכינתא אסירת עמהון, ואתמר בה אין חבוש מתיר את עצמו מבית האסורים, ופורקנא דילה דאיהי תשובה אימא עלאה, איהי תליא בידיהון, דחמשין תרעין דחירו עמה, לקבל חמשין זמנין דאדפר יציאת מצרים באורייתא, דא הוא (שמות ב יב) ויפן כ"ה וכ"ה, באלין חמשין אתוון דמיחדין ליה בכל יומא פעמים שמע ישראל, דאית בהון כ"ה וכ"ה אתוון, וירא כי אין איש דאתער לה בגויהו.

ואיהי משגיח מן החלונות, דאתמר בהון חלו נא פני אל ויחננו, לההיא דאתמר בה (במדבר יב יג) אל נא רפא נא לה, דאסוּתָא בידיה, דאיהו יד פשוטה לקבל שבים, (שמות ב יב) וירא כי אין איש, ואיהי (שופטים ה כח) בעד החלון נשקפה, ותיבב בתרועה דאיהי יבא, דאתמר בה (בראשית חו ו) ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה, ונדא יום הכפורים דתיבת נח היא אימא עלאה, חלון דילה הוא עמודא דאמצעיתא, דביה אור, ותורה אור, ואיהו אור הגנוז.

ויפן כה וכה, מציץ מן החרפים, אלו עשרת ימי תשובה, וירא כי אין איש, ועוד משגיח מן החלונות אלין חלונות דבי כנישתא, דאבא ובנוי אינון בבית (הכנסת) אסירן, ואיהו בכל יומא אשגחיתיה עליהו, ויהיב לון מזונא.

ויפן כה וכה, אם אית מאן דיתער בתיובתא לתברא בית אסורין דלהון, הָדָא הוּוּ דְכַתְיב (ישעיה מט ט) לֵאמֹר לְאֲסוּרִים צְאוּ, וְלֹאֲשֶׁר בַּחֲשֻׁךְ הִגְלוּ, ויפן כה וכה וירא כי אין איש, אלא איש לדרכו פנו, בעסקין דלהון, באורחין דלהון, איש לבצעו מקצהו, בבצעא דהאי עלמא, לירתא האי עלמא, ולאוי אינון מסטרא דאלין דאתמר בהון (שמות יח כא), אנשי חיל, יראי אלהיים, אנשי אמת, שנאי בצע, אלא פלהו צווחין בצלותין ביומא דכפורי ככלבים, הב לנא מזונא, וסליחה וכפרה וחי, כתבנו לחיים, ואינון עזי נפש ככלבים, דאינון אומין דעלמא דצווחי לגביה ולית לון בשת אנפין, דלא אית מאן דקרא ליה בתיובתא, דיחזור שכינתיה לקודשא בריך הוא, דאיהי מרחקא מניה, למהדר לגביה, ואדמין לכלבים, דאתמר בהון (תהלים קו לה) ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, ואינון ערב רב, דכל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין.

ועוד אינון שְׁאֵלִין מְזוֹנָא וְכְסוּיָא וְעוֹנָה, דְּאִיהִי עוֹנַת זְוֹגְיָהּ, דְּאִתְמַר בְּהַ (שמות כא ו) שְׁאֲרָה כְּסוּתָהּ וְעִנְתָהּ לֹא יִגְרַע, וְלֹא אִית מָאן דְּשְׂאִיל מְזוֹנָא דְּאִיהִי תוֹרָה, שְׁאֲרָה דְּשְׂכִינְתָּא, וְאִיהִי אִימָא עֲלָא, דְּאִתְמַר בְּהַ (משלי א ח) וְאֵל תִּטְשׁ תּוֹרַת אִמְךָ, כְּסוּתָהּ (דף כב ע"ב) דְּאִ כְּסוּיָא דְּצִיצִית, וְעִטִּיפוּ דִּילֵיהּ, וְתִפְלִין דִּיד, דְּאִתְמַר בְּהַ (תהלים קב א) תִּפְלָה לְעֵנִי כִי יַעֲטֹף, וְעוֹנְתָהּ דְּאִ קְרִיאת שְׁמַע בְּעוֹנְתָהּ, דְּאִם שְׁלֵשׁ אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ לְשְׂכִינְתָּא, וְיִצְאָה חֲנָם אִין כְּסָף (שמות כא יא), לִית לִיהּ כְּסוּפָא מִן שְׂכִינְתָּא, חֲצִיף אִיהוּ, וְעוֹד אִין כְּסָף לֹא יְהֵא לִיהּ כְּסוּפָא לְעֲלָמָא דְּאִתִּי.

וְהוּ כָּל אֵלֶּה יִפְעַל אִי"ל פְּעַמִּים שְׁלֵשׁ עִם גְּבַר (איוב לג כט), וּבְגִין דְּאִ כִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבַדָּה, דְּאִ גְּלוּלָא קְדָמָא, הִיא שְׂמֵלְתוּ לְעוֹרוּ, דְּאִ גְּלוּלָא תְּנַיִנָא, בְּמָה יִשְׁכַּב, דְּאִ גְּלוּלָא תְּלִיתָא, וְאֵלִין אִינוּן תְּלַת לְבוּשִׁין, דְּתַלְת כְּסוּיִין, דְּתַלְת גְּוֹנִין דְּעִינָא, דְּאִינוּן לְבוּשִׁין לְבַת עִין, דְּאִיהִי נְשָׂמָתָא.

וּבְאֵלִין תְּלַת אִתְמַר (שמות כג יז) שְׁלֵשׁ פְּעַמִּים בְּשָׁנָה יִרְאָה כָּל זְכוּרָךְ, וְלִקְבַל תְּלַת זְמַנִּין אִינוּן תְּלַת גְּוֹנִין דְּשִׁרְגָא, דְּאִתְמַר בְּהוּן (שם ג ב) וַיִּרְא מִלְּאֲךָ יְיָ אֵלֶיךָ בְּלִבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה, וַיִּרְא הָא גְּוֹן חַד, בְּלִבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה הָא גְּוֹן תְּנַיִנָא, וַיִּרְא וְהִנֵּה הַסֵּנֶה בְּעַר בְּאֵשׁ הָא תְּלַתָּא, וְאִינוּן לְקַבַּל שְׁלֵשָׁה גְּוֹנִין דְּעִינָא, בְּלִבַּת אֵשׁ דְּאִ בַּת עִין, בְּהֵוָה זְמַנָּא דִּיהוּן נְהִירִין תְּלַת גְּוֹנִין דְּעִינָא, דְּאִינוּן לְקַבַּל תְּלַת גְּוֹנִין דְּקִשְׁת, מִיַּד וְרִאִיתִיהּ לְזִכְר בְּרִית עוֹלָם (בראשית ט טז), וּבְהֵוָה זְמַנָּא כִּי עִין בְּעִין יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן (ישעיה נב ח).

אוּר דְּעִינָא הוּא עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, בַּת עִין בִּיתָא דִּילָהּ, בְּהֵוָה זְמַנָּא דִּיתְפַּנִּי עֲנָנָא מִן בַּת עִינָא, דְּאִתְמַר בְּהַ (איכה ג מד) סִכְתָּהּ בְּעֵנִן לָךְ וְגוֹמַר, דְּאִיהִי תְּבַלּוּל דְּעִינָא, דְּאִ רוּמִי רַבְתָּא, שְׂכִינְתָּא עֲלָא עֲתִידָה לְמִימַר לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְמָה תַּעֲמוּד בַּחוּץ, וְאַנְכִי פְּנִיתִי הַבַּיִת (בראשית כד לא), אֲנָכִי דְּצִיאת מְצָרִים, וְאִף עַל גַּב דְּאִין חָבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוּ מִבֵּית הָאֲסוּרִים, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא, דְּאִיהִי אֲסוּרָה בְּגְלוּתָא, שְׂכִינְתָּא עֲלָא יִפְרוֹק לָהּ, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (רות ג יג) אִם יִגְאֲלֶךָ טוֹב יִגְאֵל, וְאִם לֹא יִחַפֵּץ לְגְאֲלֶךָ וְיִגְאֲלֶךָ אֲנָכִי, חִי יְיָ שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר, דְּאִיהִי יְמִינָא פְּשׁוּטָה לְקַבַּל שְׂבִים, דְּלִית מְלִתָּא דְּאִ תְּלִיא אֲלָא בְּתִיבְתָא, יְמִין עֲלָא דְּשְׂכִינְתָּא.

בְּהֵוָה זְמַנָּא שְׂכִינְתָּא עֲלָא כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ (דברים לב יא), דְּאִיהוּ יְרוּשָׁלַם, קִיין וי על גוֹזְלֵיו יִרְחַף, יִפְרוֹשׁ כְּנָפָיו יִקְחֵהוּ יִשְׂאֵהוּ עַל אֲבָרְתוֹ, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שמות יט ד) וְאִשָּׁא אֲתָכֶם עַל כְּנָפֵי נְשָׂרִים וְאִבִּיא אֲתָכֶם אֵלַי.

דְּבַזְמַנָּא דְּשְׂכִינְתָּא אִיהִי בְּגְלוּתָא, דְּאִתְמַר בְּהַ (בראשית ח ט) וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ וְגוֹמַר, אֲלָא בְּשִׁבְת וַיּוֹמִין טְבִין, וּבְהֵוָה זְמַנָּא אֲתִיחַדַת עִם בְּעֲלָהּ, וְכַמָּה נִפְשׁוֹת יִתְרִין קָא נְחִתִין עִמָּה, לְדִיִּירָא בִּישְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שמות לא טז) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׂבִת לְדוֹרְתֶם, זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּמִתְקַן לָהּ דִּירָה נְאָה בְּלִבִּיהּ, וְכֻלִּים נְאִים בְּאִיבָרִים דִּילֵיהּ, וְאִשָּׁה נְאָה דְּאִיהִי נְשָׂמָתִיהּ, דְּבִגִּינָה שְׂרִיא שְׂכִינְתָּא עֲלָא דְּאִיהִי נְשָׂמָת כָּל חִי עֲלִיהּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ שְׂבַת בְּחַד, וַיִּנְפֹשׁ בְּחַד, בְּשְׂכִינְתָּא עֲלָאָה אִיהוּ

שַׁבַּת עֲלֵיהֶוּ, וּבְשִׁכְיִנְתָּא תַּתְּאָה אִיהוּ וַיִּנְפֹּשׂ עֲלֵיהֶוּ, וַיְהִיב לֹון נַפְשָׁאן
יַתִּירָן.

דְּאִינוּן בְּתוּלוֹת אַחֲרֵיהָ רַעוּתֵיהָ, דְּקָא אַתְּיָאן עִמָּה, וְכַמְּה מְלֹאכִים מְמַנְן
וּמְשַׁמְשִׁין דְּלֵהוּן קָא אַתְּיָאן עִמָּהוּן, דְּאִינוּן שְׁבַעִין, דְּתַלְיִין מִן זְכוֹר
וְשִׁמּוֹר, וְדָא אִיהוּ וַיְכַלִּי, כְּלִיל שְׁבַעִין וַתִּרְיִן, וְאַתְּקִרִיאוּ אֵלִין נַפְשׁוֹת
אוּשְׁפָזִין, בְּגִין דְּלֹא שְׁרִיָּאן בִּישְׂרָאֵל אֶלָּא בְּיוֹם הַשַּׁבַּת, וְכַד נַפִּיק שַׁבַּת
כְּלֵהוּ חֲזָרִין לְאַתְרֵיהֶוּ.

דף כג ע"א

וְנִשְׁמַתִּין דְּאִינוּן מְסֻטְרָא דְשִׁכְיִנְתָּא עֲלָאָה אַתְּקִרִיאוּ אַפְרוּחִין, וְנַפְשִׁין
מְסֻטְרָא דְשִׁכְיִנְתָּא תַּתְּאָה אַקְרוּן בִּיצִים, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְהַפּוֹרְס סַפְת
שְׁלוֹם עֲלֵינוּ, אִימָא עֲלָאָה דְאִיהִי סַפְת שְׁלוֹם דְמִסְכְּד עֲלֵיהֶוּ, וְשְׁלוֹם עִמָּה,
דְּאַתְמַר בֵּיהּ (במדבר כה יב) הַנְּנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם, וְאִית סוּפָה לְתַתְּא
כִּיּוּ הִיִּס דְּאִיהוּ יֵאֵהֲדוּנָהִי, סוּפְת שְׁלוֹם, כּוּ"ס, תִּי דְּאִיהוּ תַּפְּאָרְת. (דף כג
ע"א) בְּהַהוּא זְמַנָּא יְהוּן בְּנִין בְּרִשׁוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהוּא, וְקָלָא נַפִּיק
וַיִּימָא לֹא תַקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, מִיָּד דְנַפִּיק זְכוֹר וְשִׁמּוֹר דְשַׁבַּת, וַיִּיתִי
לִילָא דִּיּוֹמָא קָמָא דְשַׁבַּתָּא, קָלָא תַנְיִנָּא נַפִּיק שַׁלַּח תַּשְׁלַח.

וְתוּ כִּי יַקְרָא קוּן צְפוֹר לְפָנֶיהָ, דָּא סוּפָה דְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, בְּכַל עַץ, הַדָּא
הוּא דְכַתִּיב (ויקרא כג מ) וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר, אַפְרוּחִים
אֵלִין שְׁבַעַת יְמֵי הַסְּכּוֹת, אוּ בִיצִים דְּבַהוּן עֲבָדִין שְׁבַע הַקְּפוֹת, וְרְזָא דְמֵלָה
נִקְבָּה תַּסוּבָּב גְּבַר (ירמיה לא כא).

פְּרִי עֵץ הָדָר אִימָא תַּתְּאָה, עַץ אִיהוּ לוּלִיב, לִיּוּ לִיב נְתִיבוֹת, דְּאִיהוּ
אַתְרוּג, וְצָרִידָּהוּ לְנַעֲנַעָא בֵּיהּ לְשִׁית סְטֵרִין, אַרְבַּע רוּחִין וְעִילָא וְתַתְּא,
לְאַתְעָרָא עֲלֵיהּ וּ, וְתַלְת נַעֲנוּעִין לְכָל סְטֵרָא סְלִקִין חִי"י, וְצָרִידָּהוּ אַרְבַּע זְמַנִּין
חִי"י, חַד בְּנְטִילַת לוּלֵב, וְתִרְיִן בְּאַנָּא יִי, תִּרְיִן אַחֲרָנִין בְּהוּדוּ לִי תַחֲלָה
וְסוּף, וּבְאֵלִין נַעֲנוּעִין אִינוּן מְשַׁפִּילִין מְעִילָא לְתַתְּא לְשַׁבַּעִין וְתִרְיִן אוּמִין,
וּלְבַתֵּר דְנַצְחִי לֹון אַמְרִי אַנְיִי וְהִיּוּ הוֹשִׁיעָה נָא תִרְיִן זְמַנִּין, דְּאִינוּן וְאִיּוּ מִן
וְהִיּוּ אַנְיִי וְהִיּוּ, מִן וַיִּסַּע וַיְבִיֵּא וַיִּיט, וּבְהַהוּא זְמַנָּא לֹא תַקַּח הָאֵם עַל
הַבָּנִים.

בִּיצִים אִינוּן מְסֻטְרָא דְאוּפְנִים, אַפְרוּחִים מְסֻטְרָא דְנַעַר מְטֻטְרוּין, בְּנִים
מְסֻטְרָא דְכְרִסְיָא דְאִיהִי סַפְת שְׁלוֹם, דְּאִיהִי קִנָּא דְשִׁכְיִנְתָּא, דְּאִימָא עֲלָאָה
מְקַנָּא בְּכְרִסְיָא בְּתַלְת סְפִירָן עֲלָאִין, עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא כְּלִיל שִׁית סְפִירָן,
מְקַנָּן בְּמְטֻטְרוּין, אִימָא תַּתְּאָה מְקַנָּא בְּאוּפִן, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (יחזקאל א טו)
וְהִנֵּה אוּפִן אַחַד בְּאַרְצָא.

וְעוּד שְׁכִינְתָּא מְסֻטְרָא דְכְרִסְיָא אַתְּקִרִיאַת נְשֵׁר, וּמְסֻטְרָא דְנַעַר יוֹנָה,
וּמְסֻטְרָא דְאוּפִן צְפוֹר, וּשְׁכִינְתָּא דְמוֹת אָדָם לְהַנָּה.

ועוד שלח תשלח תא חזי מלאכא אית דממנא על עופין, דאינון נפשוין דאתקריאו צפרין, וסנדלפויין שמייה, ובזמנא דישראל מקיימי האי פקודא, ואזלת אימא מתתרכא, ובנין צווחין, איהו אולף זכו על עופין דיליה, ויימא לקודשא בריד הוא, והא כתיב בד (תהלים קמה ט) ורחמיו על כל מעשיו, אמאי גזירת על האי עופא דאתתרכת מקינה, וכן מטטרוין אולף זכו על עופין דיליה, דאינון רוחין דפרחין בבני נשא, דמפרסיא אינון נשמתין, ומהאי חיה רוחין, ומאופן נפשוין, ואינון בבריאה יצירה עשיה.

בשבת ויומין טבין נחתין עליהו נשמתין ורוחין ונפשוין בארח אצילות, דאינון רוחא דקודשא מעשר ספירן, וכל ממנא אולף זכו על עופין דיליה, דאינון נשמתין דפרחין בבני נשא, ובזמנא דישראל מקיימין האי פקודא, כל ממנא אולף זכו על עופין דיליה, וקודשא בריד הוא מה עביד, פניש לךל חילין דיליה, ויימא, וכי (נ"א הא) כל ממנא דעופי דלתתא אולף זכו על עופין דיליה דממנא עליהו, ולית בכו מאן דאולף זכו על בני דאינון ישראל, בני בכרי ישראל, ועל שכנינתא דאיהי בגלותא, דקנא דילה דאיהי ירושלים חרבה, ובנוי בגלותא תחות יד אדונים קשין אומין דעלמא, ולית מאן דבעי עליהו רחמי, ויולף זכו עליהו, בההוא זמנא צווח קודשא בריד הוא ואמר (ישעיה מח יא) למעני למעני אעשה, ואעשה למען שמי (יחזקאל כ יד), ובדא יתער רחמי על שכנינתיה ועל בנוי דבגלותא.

דף כג ע"ב

קס רבי אלעזר ואמר, והא קדם דגלו ישראל ושכינתא, במאי הוו מקיימין שלוח הקן, אמר ליה רבי שמעון, ברי, בגין לאתערא רחמין על אינון נפשוין ורוחין ונשמתין, דהוו אזלין בגלותא בגלגולא מתתרכין מגופיהו דאתחרבו, דעליהו אתמר דקודשא בריד הוא הוה בונה עלמין ומחריבו, דאשתארו חרבין גופיהו מנייהו, ומניעו דברכאן לעילא גרים ונהר יתרב ויבש, והכי אוקמוהו אתחרב בית ראשון והארץ היתה תהו ובהו. (דף כג ע"ב) אתחרב בית שני וחשד על פני תהום, ובגין אלין נשמתין דאתבריו קדם דאתברי עלמא ולית לון גופין, בגין לאתערא רחמי עליהו, הוו מקיימי האי פקודא, אמר ליה, אבא, אם כן תלמיד חכם דאיהו מסטרא דמחשבה, דאתמר ביה ישראל עלה במחשבה ליבראות, האי אורייתא איהי כן לתלמיד חכם, אם כן אתתא דילה אמאי צריכא יבום, דהא לא שוו אפרשותא מארי מתניתין לתלמידי חכמים משאר בני נשא, אמר ליה, ברי, ודאי צריכה יבום, לאלין נשמתין דאזלין ערטילאין משית יומי בראשית.

אמר ליה, והא כתיב (ויקרא כז ט) לא יחליפנו ולא ימיר אתו וגומר, וכי האי אתתא דאיהי קדש קדשין, תהא קינא למאן דלאו איהו מפינה, דהא כתיב (בראשית א כד) תוצא הארץ נפש חיה למינה, ולית לה הרקבה אלא

מְמִינָה, אָמַר לִיהּ, בְּנִי, גְּלוּלִין אֵינּוּן רְזָא דְהֶרְפָּבָה, כְּגוּן מָאן דְּמֶרְפֵּיב אֵילָנָא דְּלָאוּ אִיהוּ מִינִיהּ בְּאֵילָנָא אַחְרָא, כְּגוּן מָאן דְּמֶרְפֵּיבִין אֵלְנִין דָּא בְּדָא, אֲבָל עֶקְרָא דָּאִם הֶמֶר יִמְרֵנוּ, צְרִיף דִּיהָא קִדְשׁ בְּקִדְשׁ, דְּאֵילָנָא אִית מִסְטָרָא דְּמִסְאָבוּ דְּאִיהוּ רַע, וּבְגִינִיהּ אֲתִמַּר (וּיקרא כו י) לֹא יִמִּיר אֲתוּ טוֹב בְּרַע אוּ רַע בְּטוֹב, דְּהָאִי אִיהוּ רְזָא דְּצַדִּיק וְרַע לוֹ רְשָׁע וְטוֹב לוֹ, אֲבָל (שם לג) אִם הֶמֶר יִמְרֵנוּ, וְהִיָּה הוּא וְתִמּוּרְתוֹ יְהִיָּה קִדְשׁ, וּבְדָא מֶרְפֵּיבִין קִדְשׁ בְּקִדְשׁ, וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, וְרְזָא דְּמַלְאָה (שְׁמוֹת כו ה) מְקַבִּילוֹת הִלְלָאֲת, וּמִן בְּמִינוּ הָאִי אִיהוּ צַדִּיק וְטוֹב לוֹ, וְכֹד הֵהִיא נִשְׁמַתָּא דְּאִיהִי קִדְשׁ לֹא אֲשַׁכַּחַת מִינָהּ, אֲתִמַּר בֵּיהּ (בראשית ח ט) וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ.

וְהִכִּי רְזָא דְּקוֹן צְפוּר, דְּאֲתִמַּר בֵּיהּ (דְּבָרִים כב ז) שְׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם, וְאֲזַלָּא מְנַדְּדָא מִן קִנְיָהּ, וְהוּן כָּל אֵלָה יִפְעַל אִיל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר (אִיּוֹב לג כט), לְקַבֵּל תִּלְתַּת שְׁלוּחִים דִּיוֹנָהּ, וְכֹד אֲשַׁכַּחַת אֲתֵר לְשָׂרְיָא תַּמּוּן, אֲתִמַּר בֵּיהּ (בראשית ח יב) וְלֹא יִסְפָּה שׁוֹב אֵלָיו עוֹד, לְמִיתִי זְמַנָּא אַחְרָא בְּהֶרְפָּבָה.

וּבְגִין דָּא שְׁלוּחַ הֶקוּן בְּכָל עוֹפִין קַדִּישִׁין אִיהוּ, וְלֹא בְּמִסְאָבִין, דְּאֵנּוּן נִשְׁמַתִּין דְּאֲזַלִּין מִתְתַּרְכִּין, לְאֲתַעְרָא רַחֲמֵי עֲלֵיהוּ, וּמָה כְּתִיב בֵּיהוּ (תהלים פד ד) גַּם צְפוּר מִצָּאָה בֵּית דָּא גְּלוּלָא קִדְמָאָה דְּאִיהִי נֶפֶשׁ, וְדָרוּר קוֹן לָהּ דָּא גְּלוּלָא תִנְיִינָא דְּרוּחָא, אֲשֶׁר שְׁתָּה אֶפְרוּחִיָּה דָּא גְּלוּלָא תִלְיִתָּאָה דְּנִשְׁמַתָּא, וּבְגִין דָּא שְׁלַח תִּשְׁלַח לְקַבֵּל נֶפֶשׁ וְרוּחַ, אֶת הָאֵם לְרַבּוֹת נִשְׁמַתָּא, דְּאֲתִמַּר בֵּיהּ (ישעיה נ א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם, אֶת הָאֵם, אֶת אֲתָא לְרַבּוֹת גְּלוּלָא תִלְיִתָּאָה.

וּבְגִין דָּא מָאן דְּמְקַבְּלִין אוּשְׁפִיזִין, דְּאֵינּוּן נִשְׁמַתִּין יִתְרִין, דְּאֵינּוּן מֶרְפֵּיבִין עֲלֵיהוּ בְּעַרְבַּ שַׁבַּת, בְּאַנְפִּין צְהוּבִין בְּחֻדְוָה בְּעֵנוּגָא בְּהָאִי עֲלֵמָא, כְּד נִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא נִפִּיק מִן גּוּפִיָּה מְהָאִי עֲלֵמָא, הִכִּי מְקַבְּלִין לוֹן בְּעֲלֵמָא דְּאֲתִי, וְאֲתִמַּר בְּהוּן גַּם צְפוּר מִצָּאָה בֵּית וְכוּ', זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּמְקַבֵּל אוּרְחִין בְּרַעוּ שְׁלִים, כְּאֵלוּ מְקַבֵּל אֲנִפִּי שְׁכִינְתָּא, דְּבִמְדָה דְּמִדְּד בֵּר נִשׁ בֵּיהּ מוֹדְדִין לִיהּ, אֲתָא רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה וְנִשְׁיִק יְדוּי, וְאֲשַׁתְּטַחוּ לִיהּ כָּל חַבְרֵיָּא, וְאִמְרוּ לִיהּ, אֵילוּ לֹא אֲתִינָא לְעֲלֵמָא אֶלָּא לְמִשְׁמַע מְלִין אֵלִין דִּי:

דף כד ע"א

אֲדָהִכִּי הָא אֵלִיהוּ קָא נְחִית מַעֲלָא, בְּכַמְה חִיָּלִין דְּנִשְׁמַתִּין, וְכַמְה מְלֵאכְיָא סוּחְרִנִיָּה, וּשְׁכִינְתָּא עֲלָאָה עֶטְרָה עַל כְּלָהּ, כְּתֵר בְּרִישׁ כָּל צַדִּיק, בְּהֵהוּא זְמַנָּא קֵלָא אֲתַעַר בְּאֵילָנָא דְּלַעֲיָלָא בְּנִגּוּנָא, וְכַמְה עוֹפִין דְּנִשְׁמַתִּין שְׂרִיין תַּמּוּן בְּעֵנְפוּי, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (דניאל ד ח) רַבָּה אֵילָנָא וּתְקִיף וְכוּ', וַיִּימָא הִכִּי, רַבִּי רַבִּי אֲנִתְּ הוּא אֵילָנָא דְּרַבָּה וּתְקִיף בְּאוּרִיָּתָא, בְּעֵנְפוּי דִּילְדָּא דְּאֵינּוּן אֲבָרִין קַדִּישִׁין, כְּמָה עוֹפִין שְׂרִיין תַּמּוּן, דְּנִשְׁמַתִּין קַדִּישִׁין כְּגוּוּנָא דְּלַעֲיָלָא, דְּאֲתִמַּר בֵּיהּ (שם ט) וּבְעֵנְפוּהִי יְדוּרוּ צְפָרִי שְׁמִיָּא, וְכַמְה בְּנִי נִשָּׂא

לְתַתָּא יִתְפָּרְנְסוּן מִהָאִי (דף כד ע"א) חֲבוּרָא דִּילָךְ, כִּד יִתְגַּלִּי לְתַתָּא בְּדָרָא
בְּתַרְאָה בְּסוּף יוֹמָא, וּבְגִינְיָה (ויקרא כה ט) וּקְרֵאתֶם דְּרוּר בְּאַרְץ וְגוֹמֵר.

פְּתַח אֱלִיהוּ וְאָמַר, כִּד נְפִיק שְׂפַתָּא וְיוֹמִין טְבִין, וְיִשְׂרָאֵל אֵינּוּן תְּחוּת
מְמַשְׁלָה דְּסַמְא"ל וְשַׁבְעִין מְמַנּוּ, וְדַחְקוּן לְיִשְׂרָאֵל, קָלָא נְפִיק מִן שְׂמִיָּא
לְגַבְיָה, וְיִימָא חֲכִי, יְרִיָּא בְּשִׁית, וְדָא בְּרֵאשִׁית, יְהֵא לָךְ כְּסוּפָא מִן שְׂמִיָּא,
וְדָא (בראשית)

תְּקוּנָא שְׂבִיעָא

בְּרֵאשִׁית יְרִיָּא בְּשִׁית, וְיִי לִיה לְסַמְא"ל, כִּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִיתִי
לְמַפְרָק לְשְׂכִינְתָּא וְלְיִשְׂרָאֵל בְּנְהָא, וְתַבַּע מְנִיָּה וּמְשַׁבְעִין אֹמִיין וּמְמַנּוּ
דִּילְהוּן, כִּל עָאקוּ דְּעָאקוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּגְלוּתָא, בְּגִין דְּקָדָם דְּגְלוּ יִשְׂרָאֵל, גְּלִי
לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּהוּ עֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמַהוּי תְּחוּת שְׁעַבּוּדֵיהוּ, (ס"א
למפק מתחות שעבודדיהו), וְאַחֲזִי לִיה וּלְשַׁבְעִין מְמַנּוּ דְּתְּחוּת יְדֵיהּ, אֲגָרָא דְּלְהוּן
אִי הוּ אֹקְרִין לְיִשְׂרָאֵל בְּגְלוּתָא, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית לט ה) וַיְבָרֶךְ יְיָ
אֶת בֵּית הַמִּצְרִי בְּגִלְלַל יוֹסֵף, וְאִיהוּ וּמְמַנּוּ דִּילִיה לָא עֲבָדִין לְהוּן יְקָרָא, אֲלָא
עֲבָדִין בְּהוּן וּבְשְׂכִינְתָּא קְלָנָא, דְּאֲמַרִין לוֹן כִּל יוֹמָא אִיהּ אֱלֵהִי"ךְ, וּבְגִין דָּא
קָלָא נְפִיק לְגַבְיָה כִּל יוֹמָא מִן שְׂמִיָּא, וְאָמַר יְרִיָּא בְּשִׁית, יְהֵא לָךְ כְּסוּפָא
מִן שְׂכִינְתָּא, יְרִיָּא שְׂמִים יְהֵא לָךְ כְּסוּפָא מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ
שְׂמִים, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב (מלכים א ח לב) וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשְּׁמַיִם, וְדָא (בראשית)

תְּקוּנָא תְּמִינָא

בְּרֵאשִׁית, שִׁי שְׂמִיָּים, (יר"א שמ"ים), יְרִיָּא בְּיָת דִּילִיה, דְּאִיהוּ רֵאשִׁי בְּיָת,
דְּחִיל לִיה בְּבִיתֵיהּ, דָּא הוּא בְּרֵאשִׁית, וְאִיהוּ וּמְמַנּוּ דִּילִיה לָא דְּחִילוּ
מְנִיָּה, וְחֲרִיבוּ בִיתֵיהּ בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי, וּבְגִין דָּא (ישעיהו כד כג) וְחֲפָרָה
הַלְבְּנָה דְּאִיהִי נְחֹשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים, וּבּוֹשָׁה חֲחֻמָּה דְּאִיהִי גִיהֶנְס, דְּנְחֹשׁ אֲשֶׁת
זְנוּנִים חֲרִיבַת בֵּיתָא דְּשְׂכִינְתָּא, וְחֲחֻמָּה דְּאִיהִי גִיהֶנְס סַס הַמּוֹת אֹקִידַת
הִיכְלָא.

וּבְזִמְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּנֵי לוֹן כְּמִלְקַדְמִין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים קמ"ב) בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְיָ, בְּהָהוּא זְמַנָּא וְחִפְרָה הִלְבְּנָה וּבּוֹשָׁה חֲחֻמָּה (ישעיה כ"ד כ"ג), אֵימַתִּי, בְּזִמְנָא דְכִי מְלֻךְ יְיָ צְבָאוֹת, דְּבִנְיָנָא קְדָמָּא אֲתַעְבִּיד עַל יְדָא דְבַר נֶשׁ, וּבְגִין דָּא שְׁלִיטוּ עֲלֵיהּ, בְּגִין (תהלים קכ"א) דָּאִם יְיָ לֹא יִבְנֶה בֵּית שׁוּא עֲמְלוּ בּוֹנֵיו בּוֹ, וּבְגִין דְּבִנְיָנָא בְּתַרְאָה יְהָא עַל יְדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יִתְקַיֵּים, וְעַל דָּא אָמַר קָרָא, (חגי ב ט) גְּדוֹל יְהִיָּה כְּבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן מִן הָרֵאשׁוֹן.

וּבְהָהוּא זְמַנָּא דִּיתְבְּנֵי בְּנֵינָא עַל יְדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָא וְתַתָּא, אֲתַמַּר בְּשְׁכִינְתָּא עֲלָאָה וְתַתָּאָה, וְהָיָה אֹר הִלְבְּנָה כְּאוֹר חֲחֻמָּה (ישעיהו ל"ו), וְחִפְרָה הִלְבְּנָה וּבּוֹשָׁה חֲחֻמָּה, דְּאִינוּן נוֹקְבִין דְּסַמְא"ל, וּבְגִין דְּלֹא דְחִיל סַמְא"ל מִן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ שְׁמַיִם, וּבֵת זִוְגִיָּה לֹא דְחִילַת מְשֻׁכְּנִיתִיָּה דְאִיהִי אֲרַעִיָּה, אֲתַמַּר בְּהוֹן (שם נ"א ו), כִּי שְׁמַיִם כְּעָשׂוֹן נְמַלְחוּ, וְהָאֲרַץ כְּפָגַד תִּבְלָה, הוּא סַמְא"ל וּבֵת זִוְגִיָּה:

תשיעאה

תקונא

דף כד ע"ב

בְּרֵאשִׁית, (דף כד ע"ב) גְּרִי"א שְׁבִי"ת, דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא, דְּעֵלָה אֲתַמַּר (שמות לא יד) מְחַלְלֵיהּ מוֹת יוֹמַת, דְּעָאֲלוּ אוֹיְבִים בְּחָלְל דִּילָהּ דְאִיהוּ קִדְשׁ קִדְשִׁים, וְאֲתַמַּר בְּהוֹן (במדבר י"ט ג) אֶת מִקְדָּשׁ יְיָ טַמְא, חֲלַל מַמְלָכָה וְשָׂרִיָּה (איכה ב"ב), וְשִׁפְחָה עֲאֲלַת בְּאַתַּר דְּגִבְיָרָה, דְּאִיהִי נְדָה שְׁפָחָה גּוֹיָה זִוְנָה, וְסְאִיבַת אֲתַרְהָא, דְּתַמֵּן הָוָה נִיחָא דְשְׁכִינְתָּא, וְקֵלָא הָוָה נְחִית וְאָמַר, יִרָא שְׁבַת, וְאִיהִי לֹא עֲבַדַת כְּדָ, אֶלָּא חֲלַל מַמְלָכָה וְשָׂרִיָּה, וּבְרַחַת שְׁכִינְתָּא מִתַּמֵּן, בְּהָהוּא זְמַנָּא שְׁחִקוּ עַל מְשֻׁבְּתִיָּה, וְאֲמַרְת שְׁפָחָה, לֹאֵו הָאֵי כְּגוֹנוֹנָא דְעֲבַדַת שְׂרִי לְשִׁפְחָה דִּילָהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ט"ז ח) מִפְּנֵי שְׂרִי גְּבַרְתִּי אֲנֹכִי בְּרַחַת, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרַתָּא דְרָשַׁע חִיבָא, וְהָא אָף עַל גַּב דְּשְׂרִי תִרְכַּת לָהּ, אֲנָא רְחִימָנָא עֲלָהּ וְעַל בְּנָהּ, וְאֲתוֹן לֹא עֲבַדַתוֹן הָכִי, אֶלָּא גְּרַמְתוֹן (נ"א גמלתוֹן) בִּישׁ תַּחּוֹת טַב, אֲנָא אוֹמִינָא לְאַעְבְּרָא מַלְכוּתָא חִיבָא מְעֻלְמָא, וְלֹא יְהָא חֲדוּה קְדָמִי עַד דִּיתְאַבִּידוּ מְעֻלְמָא, וּבְהָהוּא זְמַנָּא יְהָא חֲדוּה קְדָמִי, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (משלי י"א י) וּבְאַבְד רְשָׁעִים רָנָה:

תקונא עשיראה

בְּרֵאשִׁית שִׁייר תְּאִיב, וְהָא אִיהוּ שִׁיר מְשׁוּבַח מְכַל הַשִּׁירִים, תְּאָב מְכַל הַשִּׁירִים, וְעֵלְיָה אֲתַמַּר שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה, לְמַלְךְ שְׁהַשְׁלוֹם שְׁלוֹ, הַכִּי אוֹקְמוּהוּ, וְהָאִי שִׁיר מְתִי יתְעַר, בְּזִמְנָא דִּיתְאַבְדּוּן סַמְאִי וּמִמֶּנּוּ דִּילְיָה חִיבִיָּא מִן עֲלָמָא, וּבְהַהוּא זִמְנָא אֶז יִשְׁיֵר מִשָּׁה (שְׁמוֹת טו א), אֶז שִׁיר לֹא כְּתִיב אֶלָּא יִשְׁיֵר, וְהָא אוֹקְמוּהוּ.

וְהָאִי שִׁיר בְּאֶז, סְלִיק בְּפוּמָא, אֶבְל שִׁיר אִיהוּ וְדָאִי חֲכָמַת שְׁלָמָה, בְּהַהוּא זִמְנָא וַתִּרְבַּח חֲכָמַת שְׁלָמָה (מַלְכִים א ה ט).

וּמֵאֵן סְלִיק לָהּ לְאַתְרָהּ, דָּא מִשָּׁה, וְרִזָּא דְמַלְכָּה אֶז יִשְׁיֵר מִשָּׁה, בְּאֵן סְלִיק לָהּ בְּתַלְשָׁא, הָאִי תִגָּא דְתַלְשָׁא אִיהִי יִי יִשְׁיֵר, וְתִקּוּם מִן הִי דְמִשָּׁה וְשִׁרְיָא עַל רִישָׁא דְוִי, וְאַתְעֵבִידַת תִּגָּא ז', וְסְלִיק לָהּ עַד אֲתַר דְאַתְגְּזַרַת מִתַּמֶּן.

כַּד סְלִיקָא לְגַבֵּי יִי עֲלָאָה אֲתַקְרִיאַת שִׁיר זְכַר, וְכַד נְחֲתָא לְגַבֵּי הִי אֲתַקְרִיאַת שִׁירָה, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב אֶז יִשְׁיֵר מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לִינֵי וְגוֹמֵר, דְעֲלָהּ אֲתַמַּר (תְּהֵלִים קיח כב) אֶבְן מְאָסוּ הַבּוֹנִים וְגוֹמֵר, דְאִיהִי אֲבָנָא דִּי מַחַת לְצִלְמָא דְעִבּוּדָה זָרָה, בְּהַהוּא זִמְנָא דְאַתְמַחִי צִלְמָא דְעִבּוּדָה זָרָה דִּיוֹקְנָא בִישָׂא, אֲתַמַּר בְּהַ (דְנִיאל ב לה) וְאַבְנָא דִּי מַחַת לְצִלְמָא הֵוֹת לְטוֹר רַב וּמְלָאֵת כָּל אֲרַעָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה ו ג) מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַכִּי סְלִיקַת עַד דְלֹא אֲשַׁכְּחִין לָהּ אֲתַר, וְשִׁאֲלִין מְלֹאכִין בְּגִינָה אִיהַּ מְקוּם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, וְלֹא אֲשַׁכְּחִין לָהּ שִׁיעוּרָא, עַד דְאַמְרִין בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְקוּמוֹ, בְּגִין דְסְלִיקָא לִיהַּ עַד אֵין סוּף דְאִיהוּ יִי רִישָׁא דָאִי.

דף כה ע"א

וּבְאֵן סְלִיקַת בְּעַמּוּדָא דְאַמְצַעִיתָא דְאִיהוּ וִי, עֲטָרָה עַל רִישִׁיהַּ, כַּד סְלִיקַת עֲטָרָה עַל רִישִׁיהַּ אֲתַמַּר בְּהַ (משלי יב ד) אֲשֶׁת חֵיל עֲטָרַת בְּעֵלָהּ, וְכַד נְחִיתַת תְּחוּתִיהַּ אֲתַקְרִיאַת בֵּת זִוְגִיָּה יְחוּדִיָּהּ. (דף כה ע"א) אִיהוּ תִגָּא לְעֵילָא, תִּגָּא דְסַפֵּר תוֹרָה, בְּגִינָה אֲתַמַּר וּדְאַשְׁתַּמֵּשׁ בְּתִגָּא חֲלָף, וְאִיהִי נְקוּדָה דְקַמֵּץ אִי לְתַתָּא, כְּגוֹנָא דָא אִי יְחוּדִיָּהּ לְעֵילָא אִיהוּ כְּגוֹנָא דָא אִי תִגָּא עַל סַפֵּר תוֹרָה, לְתַתָּא כְּגוֹנָא דָא אִי נְקוּדָה דְאוּרִיָּיתָא, וּבְגִינָה אֲתַמַּר (ישעיה מו ט) מְגִיד מְרֵאשִׁית אַחֲרִית.

כַּד אִיהִי חִיָּה בִּינִיָּהּ, אוֹמְרִים מִמְקוּמוֹ יִפֶּן בְּרַחֲמֵי לְעַמוֹ, כַּד אֲסַתְּלִיקַת מִינִיָּהּ, שׁוֹאֲלִים אִיהַּ מְקוּם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, וּבְהַהוּא זִמְנָא דְסְלִיקָא אִיהִי כְּלָהּ חִינוּן תְּרַפִּינָה כְּנַפְיָהּ (יְחוּזְקָא א כד), וְאִימְתִי סְלִיקָא אִיהִי לְעֵילָא,

בְּעַמְדָם יִשְׂרָאֵל בְּעַמִּידָה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ש) בְּעַמְדָם תִּרְפִּינָה כְּנַפְיָהֶם, דְּסָלִיקַת עַד אֵין סוּף, לְמַשְׁאֵל מְזוּנָא מְעַלְתָּ הָעֵלוֹת, וְכַד נְחִיתַת נְחִיתַת מְלִיא מְפָל טְבִין, בְּהָהוּא זְמַנָּא חִיּוֹן פְּתַחִין גְּדַפְיָהּוּ לְגַבְהָ, בְּכַמָּה שִׁירוֹת וְתוֹשְׁבָחוֹ לְקַבְּלָא לָהּ בְּחֻדָּה.

וּבְאֵן אַתְר נְחִיתַת בְּאֵת ו' דְּאִיהִי בְּאִמְצָעִיתָא דְּאִ' עַמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, בְּיָה קָרָאן לִיָּה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל שְׁיִיר א"ל, וּבְהָהוּא זְמַנָּא דְּנְחִיתַת מַה פְּתִיב בְּחִיּוֹן (ש) וְאִשְׁמַע אֵת קוֹל כְּנַפְיָהֶם.

קָם אֲלִיָּהּוּ וְאָמַר רַבִּי רַבִּי חֲזוֹר בְּדָ, בְּנֻדָּי כַּד אִיהִי סָלִיקַת, כְּלָהּוּ חִיּוֹן מְצַפְצָפִין לְגַבְהָ בְּכַמָּה שִׁירוֹן וְתוֹשְׁבָחוֹ, וְאִיהִי סָלְקָא עַל כְּלָהּוּ עַד אֵין סוּף, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (מְשֻׁלִי לֹא כֹט) רַבּוֹת בְּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְאֵת עֲלִית עַל כְּלָנָה.

עַד דְּקָרָאן לָהּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא בְּקָרִיאַת שְׁמַע דְּתִיחוֹת לְגַבְיָהּוּ, וּבְאֵן קָרָאן לָהּ בְּבִין זוּגָה דְּאִיהִי ו', יִשְׂרָאֵל סְבָא, וְאִיהִי שִׁיר א"ל, שִׁיר דִּילִיָּהּ, דְּאִם לֹא קָרָאן לָהּ בְּיָה לֹא נְחִיתַת עֲלִיָּהּוּ.

וּבְהָהוּא זְמַנָּא דְּנְחִיתַת קְשָׁרִין לָהּ בְּתַפְלָה דִּיָּד לְתַתָּא, דְּתַהָא קְשׁוּרָה עֲמִיָּה, וְרָזָא דְּמָלָה וְנִפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ (בְּרֵאשִׁית מִד ז), וְקָשָׁר דְּתַרְוַנְיָהּוּ אִיהִי שְׁר"ק לְתַתָּא, וְלַעֲיָלָא שְׁלֶשְׁלִ"ת תַּפְלִין עַל רִישִׁיָּה, בְּרָזָא דְּטַעֲמִי אֲתַקְרִיאַת תַּנּוּעָה, מְסֻטְרָא דְּנְקוּדָה יְחוּדָא, וְצָרִיף לְאַרְכָּא לָהּ בְּתַנּוּעָה דְּאִיהִי רַבִּיעַ עַד אֵין סוּף לַעֲיָלָא, וְצָרִיף לְנְחִיתַת לָהּ בְּחִיר"ק עַד אֵין תַּכְלִית, לְאַמְלָכָא לָהּ עַל תַּתָּאִין.

וּבְשׁוּר"ק צָרִיף לִיְחֻדָּא לָהּ בְּבַעֲלָהּ, וּבְחַל"ם אִיהִי תַגָּא עַל רִישִׁיָּה, וּבְחִיר"ק אִיהִי כְּרֵסִיאַת תַּחֲוֹתִיָּה, וּבְשׁוּר"ק אִיהִי יְחוּדָא לְגַבְיָהּ, כְּגוּוֹנָא דָא ו', וְכַד אִיהִי לַעֲיָלָא תַגָּא עַל רִישִׁיָּה, וְאִיהִי בְּרַתָּא (נ"א נְחִיתַת) תַּחֲוֹת רַגְלוֹי, וְאִיהִי בְּיְחוּדָא דִּילִיָּהּ בְּחִיקִיָּה, אֲתַעֲבִידַת שְׁר"ק קְשׁוּרָא דִּילִיָּהּ, וְכַד בְּעִי לְתַבְרָא קְלִיפִין דְּאִינוּן צְלָמִים, בְּהָ אֲתַקְרִי שְׁבִ"א תַבְבִּיר, וּבְהָ שְׁבִיר תַשְׁבֵּר מְצַבּוֹתִיָּהֶם (שְׁמוֹת כַּג כד).

אַבְל יְחוּדָא דִּילָהּ בְּנְקוּדַת שׁוּר"ק ו' דְּאִיהִי יְסוּד חִי"י עֲלָמִין, חִי"י בְּרַכָּאן דְּצִלוֹתָא, בְּזְמַנָּא דְּאִינוּן בְּיְחוּדָא חָדָא, צָרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְמִיקָם בְּצִלוֹתָא בְּחֻשָּׁא, וְרָזָא דְּמָלָה הִבִּיאוּ לִי בְּחֻשָּׁא, וּבְגִין דָּא בְּעַמְדָם יִשְׂרָאֵל בְּעַמִּידָה, לְאַתְעָרָא לְגַבְהָ חִי"י בְּרַכָּאן בְּחֻשָּׁא, לְאַרְקָא לָהּ בְּרַכָּאן, אֲתַמַּר בְּחִיּוֹן בְּעַמְדָם תִּרְפִּינָה כְּנַפְיָהֶם, דְּלָא צָרִיף לְמַשְׁמַע גְּדַפְיָהּוּ (נ"א קֵלָא), כְּגוּוֹנָא דְּחִנְיָה דְּאֲתַמַּר בְּהָ (שְׁמוֹת א א יג) וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע.

וְהַכִּי צָרִיכִין יִשְׂרָאֵל לִיְחֻדָּא בְּבֵת זוּגִיָּהּוּ בְּחֻשָּׁא, בְּעַנּוּהָ בְּאִימָה בְּרַתָּת וּבְזִיעַ בְּכִסּוּפָא, כְּמָה דְּאִוְקְמוּהוּ קְדַמָּאִין כְּמִי שְׁכַפְּאוּ שֵׁד, דְּאִיהִי שֵׁד מִן שְׁדִ"י, דְּבְהָהוּא זְמַנָּא אֲתַעֲבַר מִתַּרְעָא, וְדָא רָזָא דְּמְזוּזָה, דְּאֲתַמַּר בְּהָ (דְּבָרִים ו ט) וְכַתְּבַתְּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ, מְזוּזוֹת פְּתִיב זָז מוֹת, וְאִם הוּא אֲשַׁתְּמַע קְלִיָּהּ, מִיָּד לְפַתַּח חֲטָאת רַבִּץ (בְּרֵאשִׁית ד ז), וְלֹא עוֹד אֲלָא דְּאִיהִי זְעִיר

בְּמַהֲמוֹתָא, וְלֹא לְמַגְנָא אוֹקְמוּהָ קְדָמָאין כֹּל הַמְשָׁמִיעַ קוֹלוֹ בַּתְּפִלָּתוֹ הָרִי
זֶה מְקַטְנֵי

דף כה ע"ב

בְּהוּא זְמַנָּא דְמִיחַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּשִׁכְיִנְתִּיהָ, כְּלָהוּ חִינוּן מְקַבְּלִין
דִּין מִן דִּין בְּרַכָּאן, וְכָלְהוּ בְּקְדוּשָׁה, וּבְגִין דָּא תְּקִינֵנוּ קְדוּשִׁין וּבְרַכָּאן לְכָלְהָ,
וְלִקְבֵּל בְּרַכָּה וּקְדוּשָׁה וַיְחִוּד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֵכִי צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל דִּיְהִיא
יְחִוּדָא דְלָהוּן בְּקְדוּשָׁה וּבְרַכָּה, וְהֵכִי כֹל מְזוּנֵייהוּ בְּבְרַכָּה וּקְדוּשָׁה, וְלִית
קְדוּשָׁה בְּפָחוּת מְעַשְׂרָה דְאִיהִי י', (דף כה ע"ב) וּבְגִין דְּטַבְּעַת אִיהִי י' כְּגוּוֹנָא
דָּא ס, בְּהָ אֶתְקַדְשַׁת כְּלָה, וְצָרִיךְ לְאַעְלָא לָהּ בְּאַצְבָּעָא דִּילָהּ, דְאִיהוּ
דִּיוֹקְנָא דְאֵת וי', וְאֶתְעֵבִידַת ז', וְצָרִיךְ תְּרִין סְהַדִּין דְאִינוּן לְקַבֵּל הָ ה, וְכַד
אִיהִי טַבְּעַת בְּרִישָׁא דְאַצְבָּעָא וְאֶתְעֵבִידַת ז', בְּהוּא זְמַנָּא צְרִיךְ לְבְרַכָּא לָהּ
בְּשִׁבַע בְּרַכָּאן דִּירְתָא כְּלָה.

בְּהוּא זְמַנָּא דְמִתְיַחַדִּין יִשְׁקֵנִי מְנַשִּׁיקוֹת פִּיהוּ (שיר א), מֵאִי נְשִׁיקוֹת פִּיהוּ,
תְּרִין שְׁפָנוֹן דִּילִיָּה וּתְרִין דִּילָהּ, אִינוּן אַרְבַּע גְּדָפִין דְחִינוּן, דְאֶתְמַר בְּהוּן
(יחזקאל א ו) וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְאַחַת מֵהוּ, וְכַד אֶתְפְּלִילֵן תְּרִין אֲנָפִין דִּילִיָּה
וּתְרִין דִּילָהּ, וְאַרְבַּע דְרוֹעֵין דְתִרְוִיָּהוּ, אֶתְמַר בְּהוּן (שם) וְאַרְבַּעָה כְּנָפִים
לְאַחַת, וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְאַחַת מֵהֶם, וְאִינוּן אַרְבַּע אֲנָפִין יְהוּ"ה, אַרְבַּע גְּדָפִין
אֲדַנִּי, בְּחַבּוּרָא חֲדָא יֵאֵהֲדוּנָה י"י.

כַּד מִתְחַבְּרוּן אֶתְוּוֹן אֶקְרִי חֲשָׁמִ"ל, חִיּוֹת אֲשֶׁ מְמַלְלֵן, זְמַנִּין חֲשׂוֹת, זְמַנִּין
מְמַלְלוֹת, וּבְגִינֵיָּהוּ אֶתְמַר גְּדוֹל הָעוֹנָה אֶמֶן יוֹתֵר מִן הַמְּבַרְךְ, בְּגִין
דְּמִתְחַבְּרוּן חֲתוּן וְכָלְהָ, תִּמְנֵיָּא אֶתְוּוֹן כְּחֲדָא.

אִינוּן אַרְבַּע חִינוּן, וְאִינוּן אַרְיָה שׁוֹר נֶשֶׁר אָדָם, אַרְיָה מְקַבֵּל עֲלֵיהָ יי
בְּמוֹחָא, וּבְזְמַנָּא דְאִיהוּ בִּימֵינָא דְאֶתְמַר בֵּיהָ (שם) וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין
לְאַרְבַּעַתָּם, הָרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, שׁוֹר לְשִׁמְאֵלָא לְקַבֵּל לְבָא, ה' הָבֵל
דְּלְבָא, תִּמָּן ה' (אויב לו כב) מְצַפּוֹן זְהָב יֶאֱתָה, בְּהוּא זְמַנָּא דְאִיהִי ה' בְּלְבָא,
הָרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יְצָפִין.

י"ה דְחִילוּ וּרְחִימוּ, אָבָא וְאִמָּא, דְרוּעָא יְמִינָא וּשְׁמָאֵלָא, וַיַּעֲבִיר חֶסֶד
וּגְבוּרָה, דְסִלְקִין לְחוּשְׁבָן ע"ב תִּיבִין, וְרִי"ו אֶתְוּוֹן דְע"ב שְׁמָהוּ, וְדָא רָזָא
דְוַיַּעֲבִיר עֵיבוֹר כְּלָל תְּרוּוִיָּהוּ.

ו' דָּא אוּרִייתָא דְשָׂרְיָא בְּפוּמָא, וּבְרוּחָא דְפוּמָא פְּרַחַת עַל נֶשֶׁר, דְנֶשֶׁר אִיהוּ
חוּטְמָא, תְּרִין גְּדָפֵי דִילָהּ תְּרִין שְׁפָנוֹן, וְעֵלָה אֶתְמַר (קהלת י כ) כִּי עוֹף
הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפִים יִגִּיד דְבָר, וְדָא עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא,
דְחֲכָמָה וּבִינָה אִינוּן נְסִתְרוֹת בְּמוֹחָא וְלְבָא בְּרַחֲמֵי וּדְחִילוּ, וְאוּרִייתָא
בְּלָא דְחִילוּ וּרְחִימוּ לָא פְּרַחַת לְעֵילָא, וְכֶתֶר בֵּיהָ תְּלִיין בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי,
דְאִיהוּ מְזָלָא דְכָלְהוּ, וְאִיהוּ לָא תְּלִיָּא בְּמִזְלָא, וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהוּ בְּנֵי חַיִּי

וּמְזוּנֵי לֹאוּ בְּזִכּוֹתַי תִּלְיָא מִלְתָּא, אֶלָּא בְּמִזְלָא תִלְיָא מִלְתָּא, דְּחֶסֶד אִיהוּ זְכוּתָא.

ה' זְעִירָא דְמוֹת אָדָם, בְּהַ אֲשֵׁתִּילִים יְהוּיָהּ, וְהִיא מְלֻכּוֹתָא קְדִישָׁא, אִיהִי מְצוּהָ, עֲשִׂיית פְּקוּדִין, דְּאִיהִי שְׂרָיָא בְּרַמְיָח אַבְרָם, וְתוֹרָה וּמְצוּהָ עֲלֵיהּוּ אִתְּמַר (דְּבָרִים כֵּט כח) וְהַנְּגִלוֹת לָנוּ, וּמְצוּהָ בְּלֹא דְחִילוֹ וּרְחִימוּ לָא יְכִילַת לְסַלְקָא וּלְמִיקָם קָדָם י"ה.

אִיהִי כְּלִילָא דְכֻלָּא, וְעַל כֵּלָּא אָדָם, יוּיֵד ה"א וְאִיוּ ה"א, דָּא מְחַשְׁבָּהּ, דְּסֻלִּיק כֵּלָּא עַד אֵין סוּף, בְּמִלְכּוֹתָא אֲשֵׁתִּילִים כֵּלָּא עֵילָא וְתַתָּא.

וְאִיהִי כְּלִילָא מְאַרְבַּע פְּרָשְׁיִין דְּקָרִיאת שְׁמַע, דְּאִינוּן רַמְיָח תִּיבִין עִם אֵל מְלֻךְ נְאֻמָּו, וּבְגִין דְּלֹא יַעֲבֹדוּן הַפְּסָקָה תִּקְיֵנוּ לְמַהֲדַר שְׁלִיחָא דְצַבּוּרָא י"י אֱלֹהֵיכִים אָמַת, וְכַד יִשְׂרָאֵל אָמְרִין שְׁמַע, מְאַרִי חִינוּן שְׁמַטִּין גְּדַפְיָהּוּ, בְּאֵן אֲתַר, בְּכַנְפֵי מְצוּהָ דְאִתְּמַר בְּהוּן (דְּבָרִים כֵּב יב) עַל אַרְבַּע כְּנָפוֹת כְּסוּתָדָּ אֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ, דְּאִיהוּ כְּגוּוֹנָא דְמַעִיל הָאֲפוּד, דְּפַעְמוֹנִים וְרַמּוֹנִים אִינוּן לְקַבֵּל חֲלִיין וְקִשְׁרִין, שׁוּלֵי הַמַּעִיל אִינוּן לְקַבֵּל כְּנָפֵי מְצוּהָ.

דף כו ע"א

וְאִינוּן ה' קִשְׁרִין, לְקַבֵּל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל י"י אֱלֹהֵינוּ י"י (דְּבָרִים ו ד), דְּאִינוּן לְקַבֵּל ה' נִימִין דְּכְנוּר דְּדוּד דְּהִיָּה מְנַגֵּן מְאַלִּין, י"ג חֲלִיין כְּחֻשְׁבִּין אַחֲסִיד, דְּקֻלָּא דְּנִגּוּנָא סְלֻקָּא בְּאַחַד, וְדָא חֲסִיד בֵּין חֲלִיין וְקִשְׁרִין, לְכָל סִטְר, סְלֻקִין ע"ב, וְדָא אִיהוּ וְהוּכֵן בְּחֶסֶד כְּסִיָּא (ישעיה טז ה), חֶסֶד ע"ב, כָּל מָאן דְּאִתְּעַטֵּף בְּעִטּוּפָא דְּמְצוּהָ, כְּאֵלוּ אִתְּקִין כְּרַסִּיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּ הוּא, וְאִינוּן יֵאֱהֻדוּנָה י"י, לְכָל חַד אַרְבַּע אַנְפִין וְאַרְבַּע גְּדַפִין סְלֻקִין ס"ד, וְתַמְנֵיָּא אִתְּוּוּן יֵאֱהֻדוּנָה י"י, סְלֻקִין ע"ב, וְכַנְפֵי מְצוּהָ (דף כו ע"א) אֹלְפִין רְזָא, דְּאִינוּן ח' חוּטִין לְכָל סִטְר, לְקַבֵּל אַרְבַּע אַנְפִין וְאַרְבַּע גְּדַפִין דְּכָל חִיָּה, וּבְחֻשְׁבִין זְעִיר דְּחֻנוּךְ אִיוּ אִיהוּ שְׁדִי, אִזּוּ יִשִׁיר בְּכָל אֲתַר, וְאִמְרוּ מְאַרִי מְתַנִּיתִין, כָּל מָאן דְּפָחִית לָא יִפְחוֹת מְשַׁבַּע, וְכָל מָאן דְּאֹסִיף לָא יוֹסִיף עַל י"ג, וְאִינוּן שְׁבַע לְקַבֵּל שְׁבַע יְמֵי בְּרֵאשִׁית, דְּרַמִּיזִין לְשְׁבַע שְׁמָהּ אֲבַגִּית"ץ וְכוּ, וְעֲלֵיהּוּ אִתְּמַר (ישעיה ו ב) שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד, דְּבַהוּן פְּרַחַת צְלוּתָא לְעֵילָא, וְאִינוּן תַּמָּן מ"ב, לְקַבֵּל מ"ב אֲזַכְרוֹת דְּאִינוּן בְּתַפְלִין דִּיד וְתַפְלִין דְּרִישָׁא, וְעֲלֵיהּוּ אִתְּמַר (דְּבָרִים כח י) וְרָאוּ כָּל עַמֵי הָאָרֶץ כִּי שָׁם יְיָ וְכוּ.

וְאִינוּן תַּכְשִׁיטִין דְּכֻלָּה, תַּפְלִין דְּרִישָׁא עֲטָרַת זָהָב בְּרִישָׁא דְּכֻלָּה, וְתַפְלִין דִּיד טַבַּעַת דְּדְרוּעָא, הָא כֻלָּה מְתַתְּקָנָא בְּתַכְשִׁיטִין דִּילָהּ, צְרִיךְ לְקָרָא לְחַתָּן דִּילָהּ, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שם ו ד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, וְהָא אִינוּן בְּחוּפָּה, צְרִיכִין עֲמָא קְדִישָׁא לְמִיקָם בְּעַמִּידָה קְדַמִּיהוּן, עִם חֲזוֹן, לְבָרְכָא לּוֹן בְּשְׁבַע בְּרַכָּאן, וּלְקַדְשָׁא הַחַתָּן לְכֻלָּה בְּקַדְמִיתָא בְּקַדוּשִׁין, וּבְעַמְדָם עֲמָא קְדִישָׁא וְחֲזוֹן לְבָרְכָא לּוֹן, חִינוּן קְדִישִׁין דְּהוּן מְנַגֵּין בְּגַדְפֵיָּהּוּ תַרְפִּינָה כְּנַפֵּיהוּן.

ש של תפלין דא אימא עלאה, עלה אתמר (שם כח י) וראו כל עמי הארץ כי ש"ס י"י נקרא עליך ויראו ממך, ש"יין סליק אתווי ש"ס, ה' דיד פהה ש"ס"ה, ורמ"ח פקודין דכלילן ברמ"ח תיבין דקריאת שמע בארבע פרשין, הא תר"יג, עליהו אתמר (שמות ג טו) זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר, שמי עם י"ה ש"ס"ה, זכרי עם ו"ה רמ"ח, וכלא תר"יג, אורייתא איהי שמא דקודשא בריך הוא.

ועוד ציצית איהי כרסיא, תפלין קודשא בריך הוא דנחית על כרסיא, דקראו ליה בקריאת שמע, הא קודשא בריך הוא יתיב על כרסיא, צריכין למיקם בגיניה בצלותא דעמידה, תלת חזילין דילה אתין בזמירות שירות ותושבחות.

בההוא זמנא דאיהו על כרסיה, מה אמרין א"ל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג בחסידות, האי תקונא איהו לגבי צדיקים גמורים, דמתקנין כרסיא לקודשא בריך הוא בציצית, ונחתין ליה בתפלין, וקיימין קדמוהי בצלותא, לבינונייס ציצית ותפלין אינון פשור לעול וכחמור למשאוי, ובשבת אתמר בהון (שמות כג יב) למען ינוח שורך וכמורך, לרשעים אינון קשורא לכל מקטרגין דלהון, דהכי אינון עשרה כתרין תתאין, דהא דא לקבל דא ברא קודשא בריך הוא, אבל כתרין תתאין אינון קליפין לגבי כתרין עלאין, דמתלבשין בהון עשר אתוון בצלותא, למהוי כפויין תחותוי כתרין תתאין.

ובזמנא דצדיקיא מתקנין בכנפי מצוה ובתפלין, אתכפין תחותיהו כתרין תתאין, בההוא זמנא יעול מלכא בהיכליה דאיהו אדניי, כגונא דא יאהדונהי, הא מלכא בהיכליה, מאן דבעי למשאל שאלתוי יעול, ובגין דא (תהלים נא יז) אדניי שפתי תפתח, בתלת קדמאין יסדר בר נש שבחוי, כעבדא דמסדר שבחוי קדם רביה, דאלין תלת כתבין כל זכוון, ותלת בתראין חתמין, ובגין דא צריך בר נש למנהוי בהון כעבדא דמקבל פרוס מרביה והלך ליה, דתמן איהי בית קבול חותמא דקשורא ואיהי מלכותא קדישא.

באמצעות צריך למשאל, דתמן ו' ו', חד מארי כתיבה וחד מארי חתימה, ואינון ו' עלאה ו' תתאה, כלילן תרין עשר פרקין, תלת קדמאין רישא ותרין דרועין, תלת בתראין גופא ותרין שוקין, הא אתפטר ממלכא, בגין דא צריך למיהב תלת פסיען לאחורא, ורזא דמלה (בראשית מט לג) ויאסוף רגליו אל המטה:

דף כו ע"ב

בְּרֵאשִׁית (דף כו ע"ב) בְּרֵאשִׁית שְׁמֵי שָׁמַיִם, וּמֵאֵי נִיְהוּ. שְׁמֵי הַיְכָלִין לְקַבֵּל שְׁמֵי יוֹמֵי
בְּרֵאשִׁית, אֱלֹהִיִּים אֵימָא עֲלָאָה עֲלֵיהוּ, דְּאֵיהִי הַיְכָלָא שְׁבִיעָאָה, וּכְמָה
דְּאֵימָא עֲלָאָה אֲפִיקַת שְׁמֵי, הָכִי אֵימָא תַּתְּאָה אֲפִיקַת שְׁמֵי וּמֵאֵי נִיְהוּ אֵת
הַשְּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, וְאֵינוֹן שְׁמֵי מֵאֵינוֹן, דְּאֵתְמַר בְּהוֹן (שְׁמוֹת כ יא) כִּי שְׁשֵׁת
יָמִים עָשָׂה יְיָ אֵת הַשְּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, וְהַיְכָלִין תַּתְּאִין אֵינוֹן מֵאֵינוֹן
לְהַיְכָלִין עֲלָאִין.

וְכַד יִשְׂרָאֵל הוּוּ מְצֻלָּא, כָּל הַיְכָלִין אֵלִין הוּוּ מִתַּתְּחֹן לְגַבְיָהוּ, וּכְעֹן
בְּגֻלְתָּא אֵתְמַר בְּהוֹן כָּל הַשְּׁעָרִים נִנְעֵלוּ, וְשְׁכִינְתָּא לְבָר מֵהַיְכָלָה, וְקוּדְשָׁא
בְּרִידָה הוּוּ לְבָר מֵהַיְכָלִיהָ, וּמִלְּאָכְיָא דְמִמֶּנּוּ עַל צְלוּתִין לְבָר מֵהַיְכָלִיהוֹן,
הָדָא הוּוּ דְכְתִיב (ישעיה לג ז) הֵן אֲרָאֲלֶם צַעְקוֹ חוּצָה, וְלֹא אֵית לֹוֹן לְצְלוּתִין
אֲתֵר לְאֲעֻלָּא, וְדָא אֵיהוּ כָּל הַשְּׁעָרִים נִנְעֵלוּ, אֲבָל שְׁעָרֵי דְמַעָה לֹא נִנְעֵלוּ,
וְלִית מָאן דְּאֲפִתַּח לֹוֹן לְאֵלִין שְׁעָרִים, עַד דְּיִיתִי מֵאֵרִי דְדְמַעָה, דְּאֵתְמַר בֵּיה
(שְׁמוֹת ב ו) וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֶהוּ אֵת הַיְלֹד וְהִנֵּה נֶעַר בֶּכֶה, וְלִית הַיְכָלָא מִתַּתְּחָא
אֲלָא בֵּיה, וְדָא אֵיהוּ וַתִּפְתַּח, וַתִּפְתַּח דְּאֵתְפַתַּח הָאֵי הַיְכָלָא לְגַבְיָה, בְּמֵאֵי
אֵתְפַתַּח לִיה בְּדְמַעָה, הָדָא הוּוּ דְכְתִיב וְהִנֵּה נֶעַר בֶּכֶה, וּמִיד וַתַּחְמַל עָלָיו.

וְעוּד וַתִּפְתַּח, כַּד יִשְׂרָאֵל פְּתַחִין בְּתִיבְתָא בְּבִכָּה, מִיד וַתַּחְמַל עָלָיו, וְדָא
אֵיהוּ בְּבִכֵי יָבֵאוּ (ירמיה לא ח), בְּזָכוֹת בְּבִכָּה דִלִּיהָ יִתְפַּנְשׁוּן מִן גְּלוּתָא.

דְּאֵית הַיְכָלָא דְדְמַעָה, דְּלִית לָהּ רְשׁוּ לְמַפְתַּח אֲלָא בְּדְמַעָה, וְאֵית הַיְכָלָא
דְּנִגּוּנָא, דְּלִית לָהּ רְשׁוּ לְמַפְתַּח אֲלָא בְּנִגּוּנָא, וּבְגִין דָּא דוּד מִתְקַרֵּב לְהַהוּוּ
הַיְכָלָא בְּנִגּוּנָא, הָדָא הוּוּ דְכְתִיב (מלכים ב ג טו) וְהָיָה כִּנְגוֹן הַמְּנַגֵּן, וְאֵית הַיְכָלָא
דְּנִהוּרָא, דְּלֹא מִתַּתְּחָא אֲלָא לְבָר נִשְׁ דְּהוּוּ מִתְעַסֵּק בְּנִהוּרָא דְאִוּרִיתָא.

וְאֵית הַיְכָלָא דְנִבּוּאָה, דְּלֹא מִתַּתְּחָא אֲלָא לְבָר נִשְׁ דְּהוּוּ חֲכָם גְּבוּר וְעִשְׂרִי,
וְאֵית הַיְכָלָא דִּירְאָה, דְּאֵתְקָרִי הַיְכָל הַיְרְאָה, דְּלֹא מִתַּתְּחָא אֲלָא לְמָאן
דְּאֵית בֵּיה דְּחִילוֹ, וְאֵית הַיְכָלָא דְעִנְיִים, דְּלֹא מִתַּתְּחָא אֲלָא לְעִנְיִים דְּהוּוּ
מִתְעַטְפִּים קָדָם יְהוּיָהּ בְּצְלוּתָא, בְּעִטּוּפָא דְמַצּוּהָ דְצִיצִית וַתַּפְלִין וְעֲלִיהוּ
אֵתְמַר (תהלים קב א) תִּפְלֶה לְעִנִּי כִי יַעֲטֹף.

וְאֵית תַּרְעָא דְצַדִּיקָא, דְּלֹא מִתַּתְּחָא אֲלָא לְצַדִּיקָא, הָדָא הוּוּ דְכְתִיב
(שם קיח כ) זֶה הַשְּׁעָר לִי צַדִּיקִים יָבֵאוּ בּוֹ, וְהָאֵי אֵיהוּ תַּרְעָא דְצַדִּיק חִיִּי
עֲלָמִין, דְּאֵתְמַר בֵּיה (שם לו כה) וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק נֶעְזֵב וְזָרְעוּ מִבְּקֶשׁ לָחֶם,
וּכְעֹן בְּגֻלְתָּא אֵתְמַר בֵּיה (ישעיה נז א) הַצַּדִּיק אֲבָד, מֵאֵי אֲבָד, אֲבָד
לְמִטְרוּנִיתָא, וְאֵתְמַר בֵּיה (שם יט ה) וְנִקְרָר יַחֲרַב וְיָבֵשׁ, יַחֲרַב בְּבֵית רֵאשׁוֹן,
וְיָבֵשׁ בְּבֵית שְׁנִי, וּבְגִין דְּלִית לִיה מִדִּילִיהָ, עֲנִיִּין צְוּחִין בְּחִיִּי בְּרַכָּאֵן

דְּצִלוֹתָא, לְגַבֵּי חַיֵּי עֲלָמִין, וְהָא אֲסִתְּלַק מִתַּמָּן נְבִיעוּ דְכָל בְּרַכָּאוּ, וְלִית
מָאן דִּיהִיב לוֹן, וְתַרְעִין אֲחֻרְנִין סְתִימִין, וְתַרְעָא דְצַדִּיק חֲרָבָא וִיבִשָּׁה,
כְּמָה דְעָנִי חֲרָב וִיבִש, וְרָזָא דְמַלְכָּה (בראשית א ט) יִקְוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיַּבֶּשֶׁה.

וְלִית תַּרְעָא פְּתִיחָא אֶלָּא תַרְעָא דְדַמְעָה, וּמַאי אִיהִי בֵּת עֵין, דְדַמְעָה מִינָה
נִפְקָא, וְעֵלָּה אֲתַמַּר (תהלים יז ח) שְׁמַרְנִי כְּאִישׁוֹן בֵּת עֵין, וּבָהּ וְהִנֵּה נַעַר בִּכָּה
(שמות ב ו), לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דִּירְחַס עֲלֵיהּ בְּגִלוֹתָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב
(תהלים קב יד) אֲתָהּ תִּקְוֶם תִּרְחַס צִיּוֹן, בְּגִין דְּאִיהִי לְבַת אֵשׁ דְּאֲתַחְזִיֵּיא
לְמוֹשֶׁה בְּסִנְיָה, דְכַתִּיב (שמות ג ב) וַיֵּרָא מִלְּאֲפִי יְיָ אֵלָיוּ בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה,
אִיהִי בֵּית מִן בְּרַאשֵׁייתָ, וְדָא בְּרַאשֵׁיתָ.

תריסר

תקונא

דף כז ע"א

בְּרַאשֵׁייתָ (דף כז ע"א) מְאָמַר קְדַמְאָה דְכֻלָּא, כְּלִילָא מְעַשֵּׂר אַמִּירוֹן, וְאִיהִי
לִיב אֱלֹהִיִּים דְּעוֹבְדָא דְבְּרַאשֵׁיתָ, וּמִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא אֲתִיִּיהִיבָת, דְּאִיהִי
גְבוּרָה אֶשָׁא סוּמְקָא, וּבְגִין דָּא בְּלַבַּת אֵשׁ (שמות ג ב), וּמִשָּׁה הָוָה מִסְטָרָא
דְּלִינְאֵי מִסְטָרָא דִּילֵיהּ מִמֶּשׁ, וְאַמַּאי אֲתַגְלִיא לִיהּ בְּסִנְיָה, לְאַחְזָא דְהוֹת
בְּדוּחְקָא בִּין הַקּוֹצִים, וְעַם כָּל דָּא וְהַסֵּנֶה אֵינְנוּ אֶכְּל, בְּגִין שׁוֹשְׁנִים דְּאֵינוֹן
בְּנֵהָא, דְּאֵינוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּהוּ עֲתִידִין לְמַהוּי בְּגִלוֹתָא בִּין עַרְב רַב דְּאֵינוֹן
קוֹצִים, וְדָא אִיהוּ רָזָא (ירמיהו מו כח) כִּי אֶעֱשֶׂה כָּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
הִדְחַתִּידָךְ שָׁמָּה, וְאוֹתִידָךְ לֹא אֶעֱשֶׂה כָּלָה.

אַחְזִי לִיהּ אַגְרָא דְכֻלָּה, דְּאִיהִי לְבַת אֵשׁ בִּין הַקּוֹצִים דְּאֵינוֹן חִיִּיבָא, כְּד
דְּחִקִּין לְשַׁכְּינְתָּא וְיִשְׂרָאֵל, אַגְרָא דְלַהוֹן כְּלָה, נִפְקָא שְׁכִינְתָּא כְּלָה
מִבִּינְיָהּ, וְיִיתִי חֲתָן בְּגִינָה, וְדָא אִיהוּ אַגְרָא דְכֻלָּה דוּחְקָא, וְיִפְרוֹק לוֹן מִן
גְלוֹתָא בְּגִינָה, וְדוּחְקָא דְגְלוֹתָא דְעַרְב רַב לְיִשְׂרָאֵל מִמַּהֲר לוֹן פּוֹרְקָנָא,
וְרַפְיוֹן דִּילַהוֹן מְעַכְב לוֹן לְיִשְׂרָאֵל פּוֹרְקָנָא, בְּגִין דָּא אֲתַחְזִי לִיהּ לְמוֹשֶׁה
בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה, מַגּוֹ כּוּבִין.

כְּד אֲתַקְרִיב תַּמָּן לְמַחְזִי עוֹבְדָא דָּא, אָמַר לִיהּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֶל
תַּקְרַב הַלוֹם, שֶׁל נְעֻלְיָךְ (שמות ג ה), הֲכָא רָמַז דְּאֲתַפְּשֵׁט מִן גּוֹפָא דִּילֵיהּ,
דְּאִיהוּ נַעַל, לְגַבֵּי גּוֹפָא אַחְרָא דְּאֲתַלְבֵּשׁ כְּד אֲתַקְרִיב, וְאִית מָאן דְּיִימָא
דְּאִיהוּ אֲתַתִּיָּה, וְכֻלָּא קְשׁוּט דָּא וְדָא.

וְכֹן אַחֲזִי לִיָּה דְבִי מִקְדָּשָׁא דְאִיְהִי בְנִינָא דְבַר נֶשׁ דְּעַתִּיד לְאַתְחַרְבָּא, וְיִתְבַּנֵּי זְמַנָּא אַחְרָא עַל יְדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב גְּדוּל יְהִיָּה כְּבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן מִן הָרֵאשׁוֹן (חגי ב ט), בְּגִין דְּאַתְמַר בּוֹ (זכריה ב ט) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נְאֻם יְיָ חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב, אַתְמַר בְּבִי מִקְדָּשָׁא בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְיָ.

וְאַתְמַר הֲתִם לְגַבֵּי אָדָם (בראשית ב כב) וַיִּבְנוּ יְיָ אֱלֹהֵיִים אֶת הַצֶּלַע אֲשֶׁר לָקַח מִן הָאָדָם, דָּא חֲכָמָה, וַיְבִיֶּאֱהָ אֶל הָאָדָם, דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, דְרָגָא דְמֹשֶׁה, וְהָאִי צֶלַע אִיהוּ וְדָאִי כָּלֵת מֹשֶׁה, וְעֵלָה אַתְמַר וַיִּרְא אֱלֹהִי מִלְּאֻף יְיָ בְּלַבַּת אֵשׁ, דְּאִיְהִי בֵּת יַחֲדָה, דְּמַנְהָ נְפִיק נְהוּרָא דְאוּרִיִּיתָא.

כְּגוּוֹנָא דָּא אַתְמַר (שמות ב ו), וְתַפְתַּח וְתִרְאֶהוּ אֶת הַיֶּלֶד, וְתִרְאֶהוּ דָּא שְׁכִינְתָּא, דְהוּהוּ בְּכִי בְּגִינָה, מִיָּד וְתַחֲמוּל עָלָיו, וְדָא הוּא בְּבִכֵי יְבָאוּ וּבִתְחֻנּוּנִים אוֹבִילִים (ירמיהו לא ח), בְּתַחֲנוּנִים וְדָאִי, לְקִיָּמָא וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים אֶקְבָּצֵךְ (ישעיהו נד ז).

בְּהָאִי זְמַנָּא כָּל חֵינוֹן יִתְעָרוֹן בְּקֵלָא, וְעוֹפִין מְצַפְצָפִין בְּשִׁיר, לְקַבְּלָא בְּרַתָּא בְּחֻדְוָה בְּנִגּוּנָא, לְקַבְּלָא קְדוּשִׁין מִהַחֲתוֹ, דְּאִינוּן קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ וְכוּ' (שם ו א), וְלִית קְדוּשָׁה פְּחוּת מְעַשְׂרָה, וְקְדוּשִׁין אִינוּן מְסֻטְרָא דְחֲכָמָה דְּאִיהוּ יְיָ, קְדֻשׁ יִשְׂרָאֵל לִיְיָ רֵאשִׁית תְּבוּאָתָה (ירמיהו ב א), רֵאשִׁית וְדָאִי, וּמִתְבָּרְכִין בְּשֶׁבַע בְּרַכָּאן מְסֻטְרָא דְאִימָא עֲלָהָה דְּאִיְהִי בְּרַכָּה, וְעֵלָה אַתְמַר (יחזקאל מד ט) לְהַנִּיחַ בְּרַכָּה אֶל בֵּיתִי, וְשֶׁבַע בְּרַכָּאן אִינוּן, בְּשַׁחֲרִית שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעַרְבִית שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ שְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ, וְאִינוּן שְׁבַע סְפִירוֹן דְּכֻלְיָן בְּחֻתוֹ וְכֻלָּה, וְדָא אִיהוּ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר, הָא הֲכָא קְדוּשָׁה וּבְרַכָּה וַיְחוּד, בְּהַהוּא זְמַנָּא אַתְעַר דָּוִד בְּכִנּוּר דְּאִיהוּ מְנַגֵּן מֵאֲלִיו, בְּעַשְׂרָה מִינֵי נִיגוּנִין: קְדַמָּא בְּאֲשֶׁרִי וְדָא בְּרֵאשִׁית:

תליסר

תקונא

דף כז ע"ב

בְּרֵאשִׁית תַּמָּן אֲשֶׁרִי, וְדָא אִיהוּ אֲשֶׁרִי הָאִישׁ, וְאִיהוּ אַהֲרֹן אֶשֶׁר אַהֲרֹן, רִישָׁא לְכָל (דף כז ע"ב) רִישִׁין, וְעֵלָה אַתְמַר (שיר ז ו) רִישֶׁךְ עֲלֶיךָ כְּכַרְמֶל וְדָא תַּפְלִין דְּרִישָׁא, וְדַלֵּת רִישֶׁךְ כְּאֲרָגְמָן דָּא תַּפְלִין דִּיד, וַיְבִיָּה מְשַׁבְּחִין לְבַת בְּהָאִי אֲשֶׁרִי, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ל יג) בְּאֲשֶׁרִי כִּי אֲשֶׁרוּנִי בְּנוֹת.

מֵאֵן זְכִי לְאַעְלֵא תַמּוֹן, אֲשֶׁר לֹא הִלֵּךְ בְּעֵצַת רְשָׁעִים (תהלים א), דְּאִיהִי עֲצָה
בִּישָׂא מְסֻטְרָא דְעַץ הַדְּעֵת טוֹב וְרַע, וּבְדֶרֶךְ חֲטָאִים לֹא עָמַד, מֵאֵן דֶּרֶךְ
חֲטָאִים הֵהִיא דְאַתְמַר בְּהַ (משלי ל ט) כֵּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנַאֲפֵת, אֲכַלְהּ וּמְחַתְהּ
פִּיהָ וְגוֹמֵר, וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יָשָׁב, מֵאֵן מוֹשֵׁב לְצִים, דָּא לִילִיית אִימּוֹן
דְּעָרַב רַב, דְּאִיהִי מְטַמְאָה כְּנֻדָּה בְּמוֹשְׁבָהּ, וְכֵן עָרַב רַב מְטַמְאִין בְּמוֹשְׁבָם
לְצַדִּיקָא דִּיתְבִּין בִּינְיֵיהוּ כְּנֻדָּה.

וּמֵאֵן דְּאַתְדַּבֵּק בְּהֵאִי אֲשֶׁרִי, דְּאִיהוּ כְּתָרָא וְרִישָׂא דְאֹרִייתָא, אֲתַמַּר בְּיַה
(תהלים א ג) וְהִיָּה כְּעַץ שְׁתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם, וְדָא עַץ חַיִּים, דְּאַתְמַר בְּיַה וְעַלְהוּ
לֹא יְבוּל, וְהֵאִי תַקוּנָא קְדָמָא.

תַּנְיִנָא בְּשִׁיר דָּא חֲכָמָה, שֶׁר יי, וּתְלַת יוּדִיין אָנוּן יי יי, וְאִינוּן רִישָׂא
וְסוּפָא וְאֲמַצְעִיתָא דְאַת יי, וְאִינוּן רְמִיזין בְּשִׁמָּא סְתִים דְּאִיהוּ יוּד הִי
וְאִיו הִי, בְּאַלִּין תְּלַת שְׁבַח דְּוֹד מְלָכָא לְבִרְתָּא דְּמְלָכָא, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב
(תהלים קכא א) שִׁיר לְמַעְלוֹת, לִי מַעְלוֹת אִינוּן וְדָאִי, אִינוּן תְּלַתִּין דְּרָגִין, דְּבַהוֹן
בְּרִתָּא סְלָקָא לְגַבֵּי אַבָּא.

בְּחֻמְשׁ נִימִין דְּכְנוֹר, דְּאִינוּן חֻמְשׁ אֲזַכְרוֹת דְּאַדְכִּיר חֻמְשׁ זְמַנִּין יְהוּיָה בְּהֵאִי
מְזֻמּוֹר, חַד עֲזָרִי מֵעַם יְיָ, בִּי יְיָ שְׁמֵרָךְ, גִּי יְיָ צִלְּךָ, דִּי יְיָ יִשְׁמְרָךְ מִכָּל רָע,
הִי יְיָ יִשְׁמֵר צִאתְךָ וּבּוֹאְךָ, וּבַהוֹן מְלָכָא אֲמַר לְגַבֵּי כְּלָה, צְהִלִי קוּלְךָ בֵּת
גְּלִים (ישעיהו י ט), בֵּת עֲשָׂרָה גְּלִגְלִים, דְּסְלִיק בְּהוֹן יוּד הִיא וְאִיו הִיא,
בְּעֲשָׂרָה מִינֵי נְגוּנִין.

וּבְאַרְבַּע חִיּוֹן דְּסְלִיק יְהוּיָה, בְּשִׁיר פְּשוּט, כְּפוּל, מְשׁוּלֵשׁ, מְרוּבַע, דְּאִיהוּ
יְהוּיָה, דְּקוּלוֹ סְלָקָא כְּגִלֵי יַמָּא, וְגִלֵי יַמָּא דְּלַעִילָא אִינוּן עֲשָׂרָה גְּלִגְלִין,
וְעַלְיָהוּ אֲתַמַּר (שִׁיר ה יד) דְּדִיו גְּלִילֵי זָהָב מִמְּלָאִים בְּתַרְשִׁישׁ, בְּתַרִּין דְּרוּעִין
דְּבִרְתָּא.

וּבַהוֹן שִׁית פְּרָקִין, וְאִינוּן שִׁית דְּרָגִין דְּכְרִסְיָא, שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶּא, וְכַד
סְלִיק וִי בַהוֹן, יִתְעָרוּן לְגַבֵּיהּ לְקַבְּלָא לִיהַ שְׂרָפִים בְּגַדְפִּיָּהוּ, הִדָּא הוּא
דְּכְתִיב (ישעיהו ב) שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפִים וְגוֹמֵר, וּמֵאֵן דְּסְלִיק
עַל גַּדְפִּיָּהוּ וּפְרַח בַּהוֹן אִיהוּ וִי, כְּלִיל שִׁית תִּיבִין דִּיחֻוּדָא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
וּבְגִינִיָּה אֲתַמַּר (קהלת י ט) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם וְגוֹמֵר.

וְכַד סְלָקָא בְּרִתָּא סְלָקָא בְּתַרִּין דְּרוּעוֹי דְּאִינוּן חֶסֶד וּגְבוּרָה, דְּבַהוֹן שִׁית
פְּרָקִין דְּאִיהוּ וִי, וְרָזָא דְּמַלְכָּה שְׁמָאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי וַיִּמְיֵנוּ תַּחְבָּקְנִי (שִׁיר ב ו).

כַּד סְלָקָא הֵאִי שִׁיר, סְלָקָא בְּשִׁית תִּיבִין דְּאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר, וְכַד
נְחֵתָא, נְחֵתָא בְּשִׁית, דְּאִינוּן בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, וְנְגוּנָא כַּד
סְלִיק סְלִיק בְּשִׁית, וְכַד מְאִיד מְאִיד בְּשִׁית, וְעַלְיָהוּ אֲתַמַּר (שם ה טו) שׁוֹקִין
עֲמוּדֵי שֵׁשׁ.

וְעֲשָׂרָה גְּלִגְלִין אִינוּן יי, דְּאִינוּן לְקַבְּלָא עֲשֶׂר אֲצַבְעָאן דְּבְטָשִׁין בְּנְגוּנָא, חֻמְשׁ
בְּחֻמְשׁ, וְאִינוּן הִי, דְּסְלִיקִין בִּי בְּשִׁית דְּרָגִין דְּאִיהוּ וִי, בִּיה סְלָקִין וְנְחֵתִין,

וְאִיהוּ כְּגוֹנוֹא דְסֻלָּם, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית כח יב) וְהִנֵּה סֻלָּם מְצַב אֶרְצָה
וְגוֹמֵר, וְהִנֵּה מִלְאָכֵי אֱלֹהִיִּים עֲלִים וְיִרְדִּים בּוֹ, וְכִלְא יְהוּיָהּ, יוּיִד ה"א
וְאִיו ה"א, י"ד, וְדוּד מְנַגֵּן בְּיַד (שמואל א יט ט), ו' אִיהוּ גוֹפָא, גְּדַפּוּי ה"ה,
רִישָׁא דִּילִיהּ י', בֵּיהּ סֻלִּיק קִלָּא דְנְגוֹנָא.

וְעוּד ו' אִיהִי מְנַרְתָּא, ה' ה' שְׁלֵשָׁה קִנֵּי מְנוֹרָה מְצַדָּה הָאֶחָת וְגוֹמֵר (שמות כח
לב), ו' מְנוֹרָה בְּאֶמְצַע, נֵר עַל רִישֵׁיהּ י', כַּד שְׂרָיָא בְּאֶת ו' אֶתְעֵבִיד ז', וְרָזָא
דְּמֶלֶח יֶאֱירוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת (במדבר ח ב).

דף כח ע"א

לְקַבֵּל מְנַרְתָּא דְאִיהִי ו', וְשִׁית קִנֵּי מְנַרְתָּא דְאִינוּן ה' ה', שִׁית וְוִי"ן, וְרָזָא
דְּמֶלֶח שְׁבַעַת וְשְׁבַעַת מוֹצְקוֹת (זכריה ד ב), עַד דְּסֻלְקִין לִי"ד, דְּאִיהוּ יְהוּיָהּ
יוּיִד ה"א וְאִיו ה"א, וְדָא אִיהוּ וְדוּד מְנַגֵּן בְּיַד, י"ד לְקַבֵּל י"ד, וְסֻלְקָא ה'
בְּאֶת ו', וְלִבְתֵּר סֻלִּיק ו' בִּי, שִׁית זְמַנִּין עֶשֶׂר, עַד דְּסֻלִּיק לְשִׁתִּין, וְאִינוּן
אֶתְנוּן הַדְּבִקוֹת בְּקִרְיָאֵת שְׁמַע, דְּבִגְיָנִיָּהּ אֶתְמַר כָּל הַמְּשִׁים רִיוַח בֵּין
הַדְּבִקִים מְצַנְנִים (דף כח ע"א) לִיהּ גִּיהֶנֶם, וְשְׁלֵמָה עֲלִיָּהּ אָמַר (שיר ג ז) הִנֵּה
מִטְתּוֹ שְׁלֵשְׁלֵמָה שְׁשִׁים גְּבוּרִים סְבִיב לָהּ, וְאִינוּן נְטָרִין (נ"א נטליו) עֲרֻסִיָּה,
וְלְקַבְּלִיָּהּ (שם ו ח) שְׁשִׁים הֶמָּה מְלָכוֹת, אֲלִין דְּכוּרִין, וְאֲלִין נּוֹקְבִין, אֲלִין
דְּקִרְיָאֵת שְׁמַע דְּתַקִּין מִשָּׁה דְּכוּרִין, אֲלִין דְּשְׁלֵמָה נּוֹקְבִין, וְאֲלִין בֵּית קַבּוּל
לְאֲלִין, דְּרָגִין דְּשְׁלֵמָה אִינוּן בֵּית קַבּוּל לְדְרָגִין דְּמִשָּׁה, וְכַד מִתְחַבְּרִין כְּלָא
כְּפֹאֵחַד, שְׁלֵמִיָּה אֶתְהַפֵּד לְמִשָּׁיָהּ.

בְּתִיקוּנֵין דְּאַרְבַּע אֶתְנוּן אֶתְקוּן שִׁיר, וְעֲלִיָּהּ אֶתְמַר וְהִנֵּה מִלְאָכֵי אֱלֹהִיִּים
וְגוֹמֵר, סֻלְקִין תְּרִין וְאִינוּן י"ה, וְנַחְתִּין תְּרִין וְאִינוּן ו"ה, וְכֹן גְּלַגְלִי יִמָּא
סֻלְקִין בְּעֶשֶׂר, וְאִינוּן יוּיִד ה"א וְאִיו ה"א, וְאַרְבַּע חִינוּן, כַּד סֻלְקָא בְּרַתָּא
בְּשִׁיר, נְשָׂרָא נְטִיל י' בְּפִימָא וְעַל רִישָׁהּ, ו' בְּגוֹפָא, ה"ה בְּגַדְפָּהּ, אֶדְ"ס
יוּיִד ה"א וְאִיו ה"א רְכִיב עַל כְּלָא, וְדַמּוֹת פְּנִיָּהּ פְּנִי אָדָם, דָּא סֻלִּיק עַל
כְּלָא, וּפְנִי אֲרִיָּה אֶל הַזְּמִין לְאַרְבַּעַתָּם דָּא יְהוּיָהּ, וּפְנִי שׁוּר, וּפְנִי נְשָׂר, אִינוּן
מְרַכְבָּה לְשִׁמָּא דִּיהוּיָהּ, וְאַדָם עַל כְּלָא.

בְּזַמְנָא דְאִיהִי סֻלְקָא בְּכָל אֲלִין תְּקוּנֵין, אִיהוּ מְשַׁבַּח לָהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב
(שם ט א) כְּחוּט הַשָּׁנִי שִׁפְתוֹתֶיךָ וּמִדְּבַרְךָ נְאוּהָ, הָא תְּרִין מִינֵי נְגוּנֵין דְּשַׁבַּח
דוּד מִלְכָּא, בְּאַשְׁרֵי בְּשִׁיר.

תְּלִיתָאָה בְּבִרְכָּה וְדָא שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה, וְעֲלָהּ אֶתְמַר (תהלים קג א) בְּרָכִי נְפִשִׁי
אֶת יְיָ, מֵהֵאִי אֶתְיִהִיבַת בְּבֵר נֶשׁ נְשָׁמַת חַיִּים, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ חֲמִשָּׁה תְּקוּנֵין,
מֵה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא זֶן כָּל עֲלָמָא, הֵכִי נְשָׁמַתָּא זָנַת כָּל גּוֹפָא, מֵה הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא רוּאָה וְאִינוּ נְרָאָה, הֵכִי נְשָׁמַתָּא רוּאָה וְאִינָה נְרָאִית, מֵה הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב בְּחַדְרֵי חַדְרִים, הֵכִי נְשָׁמַתָּא יוֹשֵׁבַת בְּחַדְרֵי חַדְרִים, מֵה
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלָא כָּל הָעוֹלָם הֵכִי נְשָׁמַתָּא מְלָאָה אֶת כָּל הַגּוֹף, מֵה
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דֵּן אֶת כָּל הָעוֹלָם, הֵכִי נְשָׁמַתָּא דְנָה אֶת גּוֹפָא, וְרָזָא

דְּנִשְׁמָתָא דְאִיהִי שְׁוָה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דָּא בִּינָה, מִיִּי, וְעֵלָה אֲתָמַר (ישעיה מ כה) וְאֵל מִי תִדְמִיוּנִי וְאֶשְׁוָה, אֵל מִי וְדָאִי, וְהָא אוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין, חֲמִשָּׁה דְבָרִים אֱלִין, חֲמִשָּׁה וְדָאִי, בְּגִין דְאִינוּן מְסֻטְרָא דְהִי עֲלָאָה.

וְאִינוּן פְּלָחוּ תְקוּנִין בְּלֵב, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין הֵלֵב מְבִין, הֵלֵב רוּאָה, הֵלֵב שׁוּמַע, הָא תְּלַת, הִי אִיהִי חֲמִשׁ, וְרוּחָא דְפִימָא דְסְלִיק בְּהָ קֵלָא וְאֲמִירָה וְדַבּוּרָא דָּא וִי, עֲרֻקִין דְלֵבָא אִינוּן פְּחִיילִין בְּתַר מְלַכְהוּן, וְרָזָא דְמֵלָה (יחזקאל א יב) אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הַרוּחַ לְלֶכֶת יֵלְכוּ, הִכִּי מִתְנַהֲגִין עֲרֻקִין דְלֵבָא לְגַבֵּי רוּחָא הַרִי לְךָ רוּחַ בְּלֵב, דְנִפְיִק מֵאֲזֵן שְׁמֵאֲלָא דְלֵבָא, וְאִיהוּ הָוָה רוּחַ צְפוּנִית דְבִטְשׁ בְּכַנּוּר דְדוּד, וּבְהָאִי רוּחָא הָוָה בְּטִשׁ בְּחֲמִשׁ נִימִין דְכַנּוּר, דְאִינוּן חֲמִשׁ פְּנִי רִיאָה, וּבְקַנְהָ סְלִיק קוּל לְלֵבָא, וְאִיהוּ אִשׁ אוּכְלָא, מֵאוּדְנָא יְמִינָא דְלֵבָא דְאִיהִי פְלִפְי כְּבֵד, וּמִנִּיהּ נְפִיק דְבּוּר, הָדָא הוּא דְכְתִיב (ירמיה כג כט) הֲלֹא כֹה דִבַּרְתִּי כְּאֵשׁ, וְאִי לֹאוּ פְנִי רִיאָה דְנִשְׁבִּין עַל לֵבָא, הָוָה אוּקִיד כָּל גּוֹפָא, מִחֲשָׁבָה בְּלֵבָא וְדָא יִי, דְהִי הִי אֲנוּן אֲמִירָה וְדַבּוּרָא, וִי קֵלָא כְלִיל כְּלָא.

רְבִיעָאָה בְּמִזְמוֹר, וְדָא הוּא דְרוּעָא יְמִינָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים צח א) מִזְמוֹר שִׁירוֹ לַיְיָ שִׁיר חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוּ, וְעֵלָה אֲתָמַר (שם ס ז) הוֹשִׁיעָה יְמִינִךָ, וְאִיהוּ בְּגִלוּתָא עִם שְׁכִינְתָּא, וְאִיהוּ תְמִיד לָהּ, וְרָזָא דְמֵלָה (ישעיה נג א) וְזָרוּעַ יְיָ עַל מִי נִגְלָתָהּ, וּבִיהּ אוּמָאָה דְפּוֹרְקָנָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (שם סב ח) נִשְׁבַּע יְיָ בִּימִינוֹ וּבִזְרוּעַ עֲזוֹ, וְעוֹד (רות ג יג) חִי יְיָ שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר.

דף כח ע"ב

וְאֲמַאי אֲתֻקְרִי זְרוּעַ יְיָ, בְּגִין דְכָף הִיד בֵּיהּ יִי, חֲמִשׁ אֲצַבְעָאן הִי, קִנְהָ דִימִינָא דְאִיהוּ דְרוּעָא וִי, פְּתַף בֵּיהּ הִי, וְדָא עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא דְאֲתֻקְשֶׁר בִּימִינָא, לְאֲקֻמָּא בֵּיהּ שְׁכִינְתָּא בְּגִלוּתָא, וּמִשָּׁה דְאִיהוּ דִיוּקָנָא דְעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, אֲתָמַר בֵּיהּ (ישעיה סג יב) מוֹלִיךְ לִימִין מִשָּׁה זְרוּעַ תִּפְאָרְתוֹ, וְאִיהוּ בּוֹקַע מִיָּא דְאוּרִייתָא לְגַבֵּי זָרַע אֲבָרְהָם דְאִיהוּ יְמִינָא, לְמַהוּי לִיהּ שֵׁם עוֹלָם, (דף כח ע"ב) וְאֲתֻקְשֶׁר בְּהִי דְאֲבָרְהָם, דְאִיהוּ חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, וּבְהּ אֲשְׁתַּלִּים מִשָּׁה, וּמִיד דְאֲשְׁתַּלִּים אֲתַגְלֵא עֲלֵיהּ יְמִינָא, וְדָא הוּא (ישעיה נג א) וְזָרוּעַ יְיָ עַל מִי נִגְלָתָהּ.

חֲמִשָּׁאָה בְּנִגּוּן, בְּגִין דְהָאִי נִיגּוּן סְלִיק מִנִּיהּ כְּמָה נְגִינוֹת, עוּלִימָן מְסֻטְרָא דְשְׁמֵאֲלָא, דְמִתְמָן רוּחַ צְפוּן הָוָה נְחֵתָא בְּכַנּוּר דְדוּד וְהוּהּ מְנַגֵּן מֵאֱלִין, הָדָא הוּא דְכְתִיב (מלכים ב ג טו) וְהִיָּה כְנָגֵן הַמְנַגֵּן וְגוֹמֵר.

וּמִתְמָן רַעְמִין נְפֻקִין, הָדָא הוּא דְכְתִיב (איוב כו יד) וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו מִי יִתְבּוֹנֵן, וּמִתְמָן (ישעיה כד יט) רַעַה הַתְּרַעְעָה הָאֲרָץ בְּתַרוּעָה, מְסֻטְרָא דְמִטָּה כְּלִפֵּי חֶסֶד, מוּט הַתְּמוּטְטָה אֲרָץ בְּתַקִּיעָהּ, פּוֹר הַתְּפוֹרְרָה אֲרָץ בְּשִׁבְרִים, בְּהָהוּא

זמנא תלת אבהו מתקשרין בגבורה, ואתעבידו בה תרועה שברים תקיעה, ובהוון רעה התרועעה וגומר, ודא יהא בסוף יומיא, וכל אתין אליו בארעא דישראל יהוון, בגין דתמן חברון דאבהו תמן קבורים.

שתינתא הללויה הללויה ודא היי, עליה אתמר (שמות יב מב) ליל שמונים הוא ליי, ודא איהו עמודא דאמצעייתא, ורזא דמלה (ירמיה לא ו) השמייעו הללו, ואמרו הושע יי את עמד את שארית ישראל, לקיים קרא (מיכה ז טו) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

ורזא דמלה (קהלת א ט) מ"ה ש"היה ה"ווא ש"יהיה, וביה (תהלים לג יד) מ"מכון ש"בתו ה"שגית, בגין דאיהו דיוקנא דעמודא דאמצעייתא, בההוא זמנא אתקיים רזא דמתניתין דאמר אוכלין כל ארבע, ותולין כל חמש דהיינו אלף חמשא, ושורפין בתחלת שש דאיהו אלף שתינתא.

ובגין דלא יפרישו בין שש דאיהו עמודא דאמצעייתא, ובין שבע דאיהו בת זוגיה, צריך לבערא שאור וחמץ דאינון ערב רב, דלא יתחזין בין שש דאיהו וי, ובין שבע דאתמר בה (שם קיט קסד) שבע ביום הללתיך, בגין דערב רב אפרישו בין שש לשבע במתן תורה, כמה דאת אמר (שמות לב א) וירא העם כי בשש משה, ואוקמוהו בשש, באלין שית שעתין עבדו ית עגלא, ואפרישו בין ו"ה דאינון שש לשבע, הכי יפריש לון קודשא בריך הוא בין שש לשבע.

דבגינייהו הות מצה פרוסה לחם עני עני ודאי, ובההוא זמנא תהא שלימה כגוונא דחברתה דאיהו מצה שלימה, הדא הוא דכתיב (ישעיה ל כו) והיה אור הלבנה כאור החמה, ואמאי הות מצה פרוסה, בגין דאסתלק מנה וי רגל דילה למחוי ביה כמזנה, ומצה פרוסה אשתארת ד', ובגין דא מצה פרוסה ד', מצה שלימה ה', ובגין דא אמרין הלל גמור והלל שאינו גמור בפסח, לקבל מצה שלימה ומצה פרוסה.

ואמרין מרור, על שם וי דאתפרש מן ה', ודא גרים לון דווקרו את חיייהם, איהו מרור ואיהו מרה, הדא הוא דכתיב (רות א כ) קראו לי מרה כי המר שדיי לי, בעבודה קשה בקשיא, בחמר בקל וחמר, בין אומין דעלמא.

ומאן גרים דא, יי מן שדיי רשימו דברית, דיהיב משה בערב רב, בגין דא נחית משה מדרגיה, הדא הוא דכתיב (שמות לב ו) לך רד כי שחת עמך, עמד ולא עמי, ועל ידיה עתידה שכונתא ליחדא עם קודשא בריך הוא, בגין דאיהו אפריש לון, צריך ליחדא לון, לתקנא במה דחאב, קמו כלהו חבריא ונשקו ליה, ואמרו אי לא אתינא לעלמא אלא למשמע דא די.

שביעאה בנצוח דאיהו נצח ישראל, ועליה אתמר (שמואל א טו כט) וגם נצח ישראל לא ישקר, ועליה אתמר (תהלים כב א) למנצח על אילת השחר, למנצח

על השמינית (שם יב א), מאן שמינית הווד, ואיהו נצח עליה.

דף כט ע"א

תמינאה בהודאה, וביה הוה משבח דוד הודו ליני, ודא הוד ודאי, למנצח הודו, בהון רמיזין נצח והוד, ואינון נסין, וביה שבח משה אז, הדא הוא דכתיב (שמות טו א) אז ישיר משה, בגין דאיהו הוד דיהיב למשה, (ישעיה נח ז) אז תקרא ויני יענה, ואיהו תמינא יומין דמילה, ובתריה ברית דאיהו יסוד צדיקא דעלמא, וביה אתגליא יי (דף כט ע"א) דמילה, עשיראה לעשר ספירן, ואיהו הוד תמינא יומי דחנוכה, לארבעה ועשרין יומין, דאינון ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, ומיד דעלה זית טרף בפיה, שרף כ"ה על ישראל בכ"ה בכסלו, ואלין אינון כ"ה אתוון דיחודא, דאינון שמע ישראל וגומר, ודא איהו חנוכה חניו כ"ה.

אבל נצח אתמר ביה (בראשית ח ד) ותנח התיבה בחדש השביעי, בגין דנצח ביה רמיז נח צדיק, וביה והמים גברו מאד (שם ז יט), כד לא נטרין ישראל ברית מילה מתגברין אומין דעלמא דאינון המים הזדונים, וכד נטרין ליה אתמר בהון (שם ח ה) והמים היו הלוד וחסור, עד החדש העשירי דא יי דמילה, דאיהי מלכות, עשיראה לעשר ספירן.

ויעקב בההיא ירץ אתמר ביה (שם לב לב) והוא צולע על ירכו, דפרח מניה יי, ואשתאר עקב, ורץ דמלה הוא ישופד ראש ואתה תשופנו עקב (שם ג טו), כד אשתלימת סופה בגרד דילה, אתמר ביעקב (שם לג יח) ויבא יעקב שלם, ויעקב ודאי איהו דיוקנא דעמודא דאמצעייתא מסטרא דלבר, והא משה תמן הוה, אלא מסטרא דלגאו הוה, דא מגופא, ודא מנשמתא, ובגין דא תרין ירכין דעמודא דאמצעייתא שלים אינון נצח והוד.

ומתי יהיה עמודא דאמצעייתא שלים, כד אתחבר בשכינתא, הדא הוא דכתיב (שם יז) ויעקב נסע ספתה ויבן לו בית, הדא הוא דכתיב (שם כב) ויבן יי אלהיים את הצלע, בההוא זמנא דאתחבר עמה, ויבא יעקב שלם (שם לג יח), בההוא זמנא תהא סופה שלימתא, כ"ו ה"ס, יאהדונה"י.

קם רבי אלעזר ואמר, אבא אבא, אמאי אתמר ביומא קדמא דסכות, ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר (ויקרא כג ג), אמר ליה פרי מאני קרבא בימינא נטליו לון, ובאלין מאני קרבא אינון ישראל רשימין דנצחין דינא, מתל למלכא דהוה ליה דינא וקרבא בשבעין אומין, ולא הוה ידעין מאן נצח דינא, ושאלין ליה מאן נצח דינא אמר תסתכלון באלין דרשימין במאני קרבא בידיהו, ותנדעון מאן נצח דינא, ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר דא אתרוג, דאיהי שכינתא, לבא, דאיהו עקרא דכל אברין דגופא, דאינון תלת הדסים, ולולב ותרי בדי ערבה, לבא באמצעייתא, ואברין סחור סחור ליה, ובגין דא אתרוג דא שכינתא, והכי אוקמוה מארי מתניתין, אי נטלה בוכנתו, ואי עלה חזזית על רובו, פסול,

בגין דאיהו דמי לשכינתא, דאתמר בה (שיר ד ז) כַּלְדָּא יַפְה רַעֲיָתִי וּמוֹס אֵין
בְּדִי.

כַּפְת תַּמְרִים דָּא לֹולֵב, וְעֲלִיָּה אַתְמַר נַפְרָצוּ עֲלִיו פְּסוּל, בְּגִין דְּדָא אִיהוּ
מְקַצֵּץ בְּנִטְיָעוֹת, מָאן דְּמַבְרַךְ עֲלֵהּ בְּיוֹמָא קַדְמָאָה דְּסַפּוֹת, בְּגִין דְּאִיהוּ
קְשׁוּרָא וַיְחֻוּדָא דְכֻלָּא, חִיֵּי עֲלָמִין, דְּאִיהוּ לְקַבֵּל חִיֵּי חוּלְיִין דְּשַׁדְרָה, וּבְגִין
דָּא אוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנַתִּין, לֹולֵב דּוּמָה לְשַׁדְרָה, וְרָזָא דְלֹולֵב צְדִיק
פְתַמַר יַפְרַח, וְדָא אִיהוּ (דְהִיֵּי א כ ט יא) כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצָא, וְתַרְגָּם אֲנַקְלוּס
דְאַחִיד בְּשָׂמִיָּא וּבְאַרְעָא.

וְצָרִיד לְנַעֲנְעָא חִיֵּי נַעֲנוּעִין בְּשִׁית סְטָרִין, דְּאִינוּן חוּתָם מְזָרַח בִּיהִיּוּ וְכוּ',
שִׁית הַיּוֹיֹוֹת דְּאִית בְּהוּן תַּמְנֵי סָרִי אַתְוּוּן, וְכֻלְהוּ רְמִיזוּן בְּסַפֵּר יַצִּירָה
בְּשִׁית סְטָרִין, וְהַכִּי אוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנַתִּין, מוּלִיד וּמְבִיא לְמָאן דְּאַרְבַּע
רוּחוֹת הָעוֹלָם דִּילִיָּה, מַעְלָה וּמוּרִיד לְמָאן דְּשָׂמִיָּא וְאַרְעָא דִּילִיָּה.

דף כט ע"ב

תַּלְת הַדְסִין גּוּף וְתַרִין דְרוּעִין, וְאִינוּן לְקַבֵּל עֵינָא וְכַנְפֵי עֵינָא, תַּרִי בְדִי
עֲרְבוֹת לְקַבֵּל תַּרִין שׁוֹקִין, וְלְקַבֵּל תַּרִין שְׁפָוּוּן, וְכַד אִינוּן כְּלָהוּ אַגוּדָה חֲדָא
בְּלֹולֵב דְּאִיהוּ שַׁדְרָה, מָה פְתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ז ט) אֲמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְתַמַר, אִי
אַתְרוּג עִי עֲרְבָה לִי לֹולֵב הִי הַדְס, כְּלָהוּ אַתְעַבִּידוּ לְקַבֵּל אַרְבַּע מֵינִין
דְּמַרְכַּבְתָּא, הָרוּכַב בְּהוּן אִיהוּ יְהוּיָה (דף כט ע"ב) וְצָרִיד לְסַדְרָא בְּהוּן
בְּהַקְפָּה, כְּגוּוּנָא דְּמַזְבַּח, וּלְמָאן לָגוּן, דְּאַתְנַטְעוּ אֵלִין נְטִיעִין בִּיָּה, וְרָזָא
דְּמֶלֶח נְקַבָּה תְּסוּבָב גְּבַר (יִרְמִיָּה ל א כא), נְקַבָּה נִי מוֹן גּוֹן, גְּבַר גִּי מוֹן גּוֹן, גִּיִן הוּא
כְּלִיל תַּלְת וְחַמְשִׁין סְדָרִין דְּאוּרִיָּתָא דְּבַכְתָּב, וְשָׁבַע יוֹמִין דְּסוּכּוֹת, הָא
שְׁתִּין לְקַבֵּל שְׁתִּין מַסְכְּתוֹת.

שְׂמִינֵי עֲצָרַת חַג בְּפִנֵי עֲצֻמוֹ, בִּיָּה נְבִיעוּ דְּאוּרִיָּתָא, לְאַשְׁקָאָה אֵילָנָא,
דְּאִיהוּ נְטוּעַ בְּגוֹן, וְשָׁרְשׁוּי וְעַנְפוּי אִיהוּ, כְּגוּוּנָא דְּחוּג הָאֲרָץ (יִשְׁעִיָּה מ כב), דְּכָל
חַגִּין מִתְחַגְּגִין בָּהּ.

תְּשִׁיעָאָה בְּרַנָּה וְדָא אִיהוּ רַנְנוּ צְדִיקִים בֵּינֵי (תְּהִלִּים ל ג א), וְדָא דְרַגָּא דְּצְדִיק
חִיֵּי עֲלָמִין, מִתְמָן רַנָּה, וּבִיָּה פּוּרְקָנָא, הַדָּא הוּא דְּכְתִיב (יִרְמִיָּה כ ג ה) צִמַח
צְדִיק, (זְכַרְיָה ו יב) וּמִתְחַתִּיו יִצְמַח, מִתְחַתִּיו וְדָאִי, הַהִיא דְּאִיָּהִי עֲשִׁירִית
לְכֻלָּא, וְצְדִיק נְטִיל מְשָׂמָלָא, וְעַמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא מִימִנָּא, הַדָּא הוּא
דְּכְתִיב (דְּבָרִים ל ג ב) מִימִינוֹ אֵשׁ דֶּת לְמוֹ.

בְּהַהוּא זְמַנָּא דִּיהוּן תַּרִין שְׂמָהוּן כְּחֲדָא, אַתְעֲרָא בְּרַתָּא דְּמֶלְכָא, בְּשִׁיר
הַשִּׁירִים וּמְשָׁלִי וְקַהֲלֵת, דְּאִינוּן (מִיָּא ה יב) שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מְשָׁל, תַּלְת יוּדִיִין,
דְּאִינוּן תַּלְת טַפִּין דְּמוּחָא, דְּנַחְתִּין מוֹן י', וְלָאן אַתְמַשְׁכוּ לְגַבֵּי צְדִיק, דְּאִיהוּ
קֶשֶׁת הַבְּרִית וּמָה דְּהוּא קֶטָן אַתְעַבִּיד גְּדוּל, וְרָזָא דְּמֶלֶח שׁוּפָר הוּלִיד פְּזַר
גְּדוּל, מְתִי יְהָא זְרִיק חַץ בְּדִיוֹקָנָא דָּא. [צִיּוּר].

פֿתח רבי שמעון ואמר, עלאין אַתְּתַקְנוּ וְאַזְדָּרְזוּ בְּמַאֲנֵי קַרְבָּא לְגַבֵּי חוּזָא, דְּאִיהוּ מְקַנְנָא בְּטוּרִין רַבְרַבִּין, וְאִיהוּ קָטִיל לְאָדָם קְדָמָא, וְלִכְל דְּרִין דְּהוּ אַבְתְּרִיה, וּבְגִין דָּא פְּרוּזָא נְפִיק בְּכָל יוּמָא, מָאן דְּקָטִיל הֵהוּא חוּזָא דְּאִיהוּ מְקַנְנָא בְּטוּרִין רַבְרַבִּין, יְהָבִין לִיה בְּרֵתָא דְּמִלְכָּא, דְּאִיהִי צְלוּתָא, דִּיתִיב עַל מְגֻדְלָא, דְּאַתְמַר בֵּה (משלי יח ט) מְגֻדֵל עֲזוּ שָׁם יְיָ בּוּ יְרוּץ צַדִּיק וְנִשְׁגָּב.

אַדְהִכִּי הָא רַעֲיָא מְהִימְנָא קָא אַתִּי, בְּכַמְה עָאנִין וְתוּרִין וְאַמְרִין, וְחוּטְרָא בִּידִיה, סְלִיק עֵינִיָּה לְמְגֻדְלָא, וְחָמָא חַד בְּר נִש עוֹלִימָא צַדִּיק שְׁמִיָּה, דְּהוּה יְתִיב עַל מְגֻדְלָא, קִשְׁתָּא בִּידוּי, וְהוּה זְרִיק חֲצִים לְגַבֵּי חוּזָא, וְדָא אִיהוּ פְּזַר גְּדוּל, וְחוּזָא לָא הוּה חָשִׁיב לוּן.

וְקִשְׁתָּא אִיהוּ לִישְׁנָא דְּפוּמָא, אַגוּזָא דְּקִשְׁתָּא דְּפוּמָא, חוּט הַשְּׁנֵי חוּט שֵׁל קִשְׁתִּי, דְּבִיָּה הוּה צַדִּיק זְרִיק חֲצִין, דְּאִינּוּן מְלוּלִין דְּצְלוּתָא, לְגַבֵּי חוּזָא, וְחוּזָא לָא הוּה חָשִׁיב לוּן, וְלָאוּ בְּגִין חֲלִישׁוּ דְּצַדִּיק חִיִּי עֲלָמִין, אֶלָּא בְּגִין חֲלִישׁוּ דְּהוּה דְּזְרִיק לוּן דְּאִיהוּ צַדִּיק דְּלִתְתָּא מְנִיָּה, כַּד לָאוּ אִיהוּ שְׁלִים, וּבְגִין דָּא לָא חָשִׁיב לוּן.

עַד דְּאַתָּא רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְנָטִיל חַץ חַד וְזְרִיק לְגַבֵּיה, דָּא בְּתַר דָּא בְּצְלוּתִיה, (שם זכג) עַד יִפְלַח חַץ כְּבִדּוּ דְּחוּזָא, דְּאִיהוּ סַמְאִ"ל אֵל אַחַר, דְּתַמּוּן יִסוּדִיָּה וְעַקְרִיָּה, וּבְגִין דָּא הַכְּבִד פּוּעֵס, בְּמַאי פּוּעֵס, בְּמַרְה דְּאִיהִי דְּבוּקָה בִּיָּה, וְדָא סַם הַמּוֹת נּוֹקְבָא דִּילִיָּה, זְנָבָא דִּילִיָּה יוֹתְרַת הַכְּבִד, יוֹתְרַת אַתְּקִרִיָּא, דְּבַתְר דְּעַבִּידַת נְאוּפִין יְהִיבַת שְׁיוּרִין לְבַעֲלָה, וְזְנָבָא אִיהִי שְׁפַחָה דִּילִיָּה, בְּמַרְה כְּעִיס, וּבְזְנָבָא קָטִיל, מְרָה אִיהִי פְּרָצוּף דִּילִיָּה, יוֹתְרַת זְנָב דִּילִיָּה, כְּגוּוּנָא דְּאָדָם, דְּעַבִּיד לִיָּה פְּרָצוּף וּלְבַתְר זְנָב, דְּהִיא אָדָם רַע אַתְּקִרִי, וְדָא כְּגוּוּנָא דְּדָא, דָּא אָדָם דְּאַתְנָטִיל מְאִילָנָא דְּחִיִּי, וְדָא אָדָם דְּאַתְנָטִיל מְאִילָנָא דְּמוּתָא.

לְבַתְר דִּיִּפְלַח חַץ כְּבִדּוּ, זְרַע יוֹרָה כַּחַץ לְגַבֵּי כְּלָה, יו"ד זְרַע דְּאַתְמַשְׁד מִינִיָּה וְדָא ז', וְאַתְמַר בֵּה (שמואל א ב כ) לְשַׁלַּח לִי לְמַטְרָה, וְדָא בַת עֵין, בֵּית קַבּוּל לְזַרַע דְּאִיהוּ ז' וְדָאִי, מְאִי מַטְרָה, דָּא גֵרַח בְּן יוּמו, [צִיּוּר] סִיְהָרָא קְדִישָׁא, מַטְרָה אִיהִי וְדָאִי לְבַת עֵין, נְקוּדָה זְעִירָא מְלָגִיו, לְגַבֵּה הוּה שְׁלַח חֲצִים בְּרַחֲמֵי דְּעֵינִין, מַטְרָה וְדָאִי שְׁכִינְתָּא, דְּאִיהִי אַגִּינַת עַל יִשְׂרָאֵל מְחוּזָא בִּישָׁא סַמְאִ"ל.

דף לע"א

וּלְמָאן (דף לע"א) דְּאִיהִי אַגִּינַת עֲלִיָּה, אַתְמַר בִּיָּה (תהלים צא ה) לָא תִירָא מִפְּחַד לִלְלָה מַחַץ יַעוּף יוּמָם, בְּאַבְרָתוֹ יִסּוּד לָד, דָּא אַבְר מִן חַחִי, צַדִּיק, וְתַחַת כְּנָפֵי תַחֲסָה, אִינּוּן ה"ה, דְּאַת ז' אִיהוּ אַבְרָתוֹ כְּלוּל י"ו, גּוּפָא דִּילִיָּה ו', רִישָׁא דִּילִיָּה י', גְּדַפּוּי ה"ה, וּבְגִין דָּא וְתַחַת כְּנָפֵי תַחֲסָה צְנָה וְסוּחְרָה אַמְתוּ, צְנָה וְסוּחְרָה שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה וְתַתָּאָה, אַמְתוּ דָּא עַמּוּדָא

דְּאִמְצָעִיתָא, רִישָׁא דִּילִיָּה חֲכָמָה עֲלָאָה, צְדִיק אִיהוּ בְּצִלְמוֹ כְּדָמוֹתוֹ, זִכְאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּנָטִיר בְּרִית מִילָה, וְאוֹרִייתָא דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, דְּתַרְוִיָּהוּ מְגִינִין עֲלֵיהּ, חַד בְּעֲלָמָא דָּא, וְחַד בְּעֲלָמָא דְּאַתִּי.

תקונא ארביסר

בְּרֵאשִׁית, עֲלָה אֲתֵמַר (שמות כג יט) רֵאשִׁית בְּפוּרִי אֲדַמְתָּהּ תְּבִיא בֵּית יְיָ אֱלֹהֵיִךְ, לֹא תִבְשֵׁל גְּדִי בְּחֶלֶב אֱמוֹ, תָּא חֲזִי חֲכָמָה עֲלָאָה עֲלָהּ אֲתֵמַר (שם יג ט) קִדְשׁ לִי כָּל בְּכֹר, דְּכָל בְּפוּרִים עַל שְׁמָה אֲתֵקְרִיאוּ, וְשְׂכִינְתָּא מִתַּמָּן אֲתֵקְרִיאַת בְּכוֹרָה, חֲכָמָה וְדָאִי עֲלָהּ אֲתֵמַר (יחזקאל מד ל) רֵאשִׁית כָּל בְּפוּרִי כָּל, וּבָרָא בּוּכְרָא דִּילָהּ קִדְמָאָה דְּכֻלָּא דָּא וְי' עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא.

בְּפוּרִי אֲדַמְתָּהּ תְּרִי סְמִכִי קְשׁוּט, מֵאִי אֲדַמְתָּהּ שְׂכִינְתָּא תִּתְּאָה, וְאֲנוּן כָּל בְּפוּרִי כָּל מְסֻטְרָא דְּצְדִיק דְּאִיהוּ כָּל, וְשְׂכִינְתָּא אִיהִי אֲרַעָא דְּבִיָּה גְּדִלִין וְצִמְחִין אֲלֵנִין, דְּעֲלָה אֲתֵמַר (ירמיהו כג ה) צִמַּח צְדִיק, דְּאִיהוּ עֵץ פְּרִי, אֵילָנָא רְבָא וְתִקִּיף עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, עֲשִׁבִין וְדִשְׂאִין דְּאִינוּן תִּלְמִידֵי חֲכָמִים מִתַּמָּן צִמְחִין בְּגוּ, בְּגִין דְּאִיהִי אוֹרִייתָא דְּבַעַל פָּה.

וּמֵאֵן אֲשִׁקִּי וְרוּי (נ"א ורבי) בְּהַ אֲלֵנִין וְעֲשִׁבִין וְדִשְׂאִין, מַעֲיִן גְּנִים, דְּאִיהִי חֲכָמָה רֵאשִׁית כָּל בְּפוּרִי כָּל, וּמֵאֵן נִפְקָא מַעֲיָנָא דְּמִנָּא, מִבֵּית יְיָ, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (יואל ד יח) וּמַעֲיִן מִבֵּית יְיָ יֵצֵא, וּבְגִין דָּא (שמות כג יט) רֵאשִׁית בְּפוּרִי אֲדַמְתָּהּ תְּבִיא בֵּית יְיָ אֱלֹהֵיִךְ, וְכֹן רֵאשִׁית דְּעֲאֲנִי וְאֲמָרִי, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (דברים יח ד) וְרֵאשִׁית גֹּז צֹאנֶךָ תִּתֵּן לוֹ.

וּסְמִיךְ לִיָּה לְרֵאשִׁית בְּפוּרִי אֲדַמְתָּהּ וְכוּי לֹא תִבְשֵׁל גְּדִי בְּחֶלֶב אֱמוֹ, מֵאִי הָאִי לְגַבֵּי הָאִי, קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל רַגְלוֹי, פִּתַּח בְּקֻלָּא סְגִיא וְאָמַר, אֵלֵיָּהוּ אֵלֵיָּהוּ נְחִית הֵכָא בְּרֵשׁוּתָא דְּמֵאֲרָךְ, וְאֲנָהִיר עֵינָהוּ דְּאֵלִין סְבִין בְּהָאִי מְלָה, דְּלֹא יִתּוֹן לְמִיכַל בְּשׁוּר בְּחֶלֶב.

אֲדַהְכִּי הָא אֵלֵיָּהוּ קָא נְחִית וְלֹא אֲתַעֲבָב, אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, וְהָא רָזָא דָּא וְדָאִי אִיהוּ רָזָא דְּלֹא תִתְּרוּשׁ בְּשׁוּר וּבְחַמּוֹר יַחְדָּיו (דברים כב ו), כְּדָ בּוּכְרָא דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, לֹא אֲתֵינִין לִיָּה לְבֵית יְיָ, חֶלֶב אֲתַעֲרַב בְּבִשְׂרָא, וְגֵרְמִין לְאֲתַעֲרַבָּא שׁוּר בְּחַמּוֹר, וְדָא אִיהוּ כְּלָאִים מִן דְּלֹא בְּמִינִיָּה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֵלֵיָּהוּ אֵלֵיָּהוּ, וְהָא שׁוּר אִיהוּ מְסֻטְרָא דְּדַכְּיוֹ, וְחַמּוֹר מְסֻטְרָא דְּמִסְאָבוּ, דָּא אִיהוּ כְּלָאִים טַב וּבִישׁ, אֲבָל חֶלֶב אִיהוּ מְסֻטְרָא דְּדַכְּיוֹ, וּבִשְׂרָא מְסֻטְרָא דְּדַכְּיוֹ, אָמַר לִיָּה וְדָאִי הֵכִי הוּא, אֲבָל הָאִי רָזָא

אֲשֶׁתְּמוֹדֶע בְּקָרָא דָא, תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ (בראשית א כד), דָּאָף עַל
גַּב דְּאִינוּן מִסְטָרָא דְדַכְיוּ, פְּלִהוּ אִינוּן דְּכַר וְנוֹקְבָא, וְאִינוּן זִוְגִין, וּמֵאֵן
דְּנִטִיל מִמָּה דְּלָאוּ אִיהוּ מִינָהּ, הֵהוּא בְּר דְּאֶתְרַכִּיב מִתְרוּיָהוּ, עָלֵיהּ
אֶתְמַר (שמות כג יט) לֹא תִבְשֹׁל גְּדִי בַחֲלָב אִמּוֹ.

דף לע"ב

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא בּוֹדְאִי פְעוּן אִיהוּ מְלָה בְּדוֹכְתָהּ, וְדָא אִיהוּ בְּרִירָא
דְּמְלָה, וְדָא אִיהוּ, מְלֶאֱתֵד וְדִמְעָד לֹא תֵאָחֵר (שם כב כח), כְּמָה דְּאֶתְמַר שְׁמָא
יְקַדְמֵנו אַחַר בְּרַחֲמֵי, חוּבָא דָא דְעָרַב בְּר נֶשׁ טָפָה בּוֹכְרָא בְּזוּוּגָא נְדָה שְׁפָחָה
גּוֹיָה זִוְנָה, דָּא גְרִים דְּנִטִיל אַחַר בֵּת זִוְגִיָה, וְאִיהוּ מְדָה לְקַבֵּל מְדָה, (דף ל
ע"ב) וּבְגִין דָּא רֵאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמְתָד תְּבִיא בֵּית יְיָ אֱלֹהֵיִךְ, לֹא תִבְשֹׁל גְּדִי
בַחֲלָב אִמּוֹ, דְּהֵהוּא בְּר אִיהוּ עֲרַבּוּבָא דְנִפְיָק פְּלֵאִים, מֵאֶתְתָא דְּלָאוּ
מִינָהּ, דְּאִיהִי פְּנִגְדוּ, וּבְגִין דָּא זָכָה עֶזֶר, בֵּת זִוְגִיָה דְּאִיהִי עֶזֶר לִיהּ
בְּאוּרִייתָא בְּפִקּוּדָא בְּדַחֲלֵהּ וּבְרַחֲמֵהּ, עֶזֶר לוֹ בְּעֶלְמָא דִּין, וּבְעֶלְמָא דְּאֶתִי,
וְאִם לֹאוּ, אֶחְרָא דְּלָאוּ אִיהוּ מִינָהּ, אִיהִי פְּנִגְדוּ, לְאוּבְדָא לִיהּ מִתְרִין
עֶלְמִין, וְכָל דָּא גְרִים לִיהּ בְּגִין דְּלֹא נְטִיר טָפָה קְדָמָה לְבֵת זִוְגִיָה.

וְעַם כָּל דָּא אִם חֲזַר בְּתִיבָתָא, עָלֵיהּ אֶתְמַר (ישעיהו ו י) וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, וְיִהְיֶה
לִיהּ בֵּת זִוְגִיָה, דְּאֶתְמַר בָּהּ (משלי ג ח) רַפְאוֹת תִּהְיֶה לְשַׁרְף, וְאִיהִי דִיּוֹקְנָא
דְּאוּרִייתָא, דְּאִיהִי אֶסְנוּתָא וְאִיהִי חַיִּים, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (שם יח) עַץ חַיִּים
הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְאֶתְתִּיהּ אִיהִי בְּדִיּוֹקְנָהּ, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (קהלת ט ט)
רֵאה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּת, אוּרִייתָא אִיהִי טוֹב, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב
(משלי ד כב) כִּי לֶקַח טוֹב נִתְתִּי לְכֶם, וְאֶתְתִּיהּ אִיהִי בְּדִיּוֹקְנָהּ, הֵדָא הוּא
דְּכְתִיב (שם יח ב) מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב, סוּף סוּף עֶשֶׂר מְלִין אֶתְמַר בְּהֵאֵי,
וְעֶשֶׂר בְּהֵאֵי, וְהֵא אוּקְמוּהּ חֲבָרָא.

תקונא חמיסר

בְּרֵאשִׁית דָּא יִשְׂרָאֵל, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (ירמיה ב ג) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִינִי רֵאשִׁית
תְּבוּאָתָהּ, רֵאשִׁית בְּלֹא עֲרַבּוּבָא אֶחְרָא, וּבְגִין דְּאִיהוּ קִדְשׁ, לֹא הָוָה לִיהּ
הֲרַכְבָּה מִמִּינָא אֶחְרָא, וּבְגִין דְּאִיהוּ קִדְשׁ, לִית לִיהּ הֲרַכְבָּה דְּצָרִיךְ בֵּיהּ
נְטִירוֹ לְגַבֵּי בֵּת זִוְגִיָה דְּאִיהִי ה', וּבְגִין דָּא רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ ה', לִית בֵּיהּ
פְּגִימוֹ, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית כה כז) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, לִית בֵּיהּ פְּסוּלָתָהּ,
(צריך למהוי נטיר) אִיבָא דָא לְמַלְכָּא אֶתְחַזִּי, וּבְגִין דָּא (ירמיהו ב ג) כָּל אוֹכְלֵי
יֶאֱשָׁמוּ רָעָה תִּבְאֵ אֱלִיָּהֶם נְאֻם יְיָ.

דָּדָא אִיהוּ עַץ הַחַיִּים, דְּאִיבָא דִילִיָּה סַם חַיִּים בֵּת זִוּגִיָּה, נְטִירָא לִיָּה
בְּעֵלְמָא דִין וּבְעֵלְמָא דְאִתִּי, עֲלָה אֲתִמֵּר (בראשית ג כב) וְלִקְחָה גַם מֵעֵץ הַחַיִּים
וְאָכַל וַחֲמִי לְעוֹלָם, גַּם לְרַבּוֹת בֵּת זִוּגִיָּה, סַם חַיִּים דִילִיָּה, וְאִיהוּ נְטִירָא לִיָּה
בְּעֵלְמָא דִין וּבְעֵלְמָא דְאִתִּי, וּמָאן דְּבַעֲי לְנִטְלָא בֵּת זִוּגִיָּה, כְּגוֹן אִוּרִיָּה
דְּאִקְדִּים לְדוֹד, אֲתִמֵּר בֵּיה (ירמיהו ב ג) כָּל אוֹכְלֵי יֶאֱשָׁמוּ רָעָה תִבָּא אֶלֵיָּהֶם
נְאֻם יְיָ.

דְּבֵת זִוּגִיָּה דְּצָדִיק אִיהוּ מְצָה שְׁמוּרָה, לְגַבֵּי מְצָה שְׁלִימָה עֲשִׂירָה, וּמָאן
גְּרִים דָּא לְמַהוּי בֵּת זִוּגִיָּה מְצָה שְׁמוּרָה לְגַבֵּיה, בְּגִין דְּנִטְר טְפָה דִילִיָּה, וּמָאן
דְּפָגִים טְפָה דִילִיָּה, אֲתִקְרִי בֵּת זִוּגִיָּה מְצָה פְּרוּסָה לְחַס עֲנִי, וְרָזָא דְמַלְכָה כָּל
מָאן דְּמִזְלָזֵל בְּנִהְמָא, אוּ בְּפִירוּרִין דְּנִהְמָא, דְּאִינוּן טְפִין בְּכַזִּית, עֲנִיּוֹת קָא
רְדִיף אֲבַתְרִיָּה, אֶלְא צָרִיךְ לְנִטְרָא טְפִין דִילִיָּה, דְּלֵא יִזְרִיק לֹון בְּאַתֵּר דְּלֵא
אֲצִטְרִיךְ, וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, אוֹקִירוּ לְנִשְׂיִיכוּ כִי הִיכִי
דִתְתַעֲתֵרוּ, וְאוֹקִירוּ דְלֵהוֹן לְנִטְרָא טְפָה קְדַמָּה, דְּלֵא יַעֲבִיד בְּה פְּסוּלָת.

דְּפְסוּלָת דְּאֲבָרְהָם וְיִצְחָק, גְּרִים לְאוּמָה דְּעֲשׂוּ וְיִשְׁמַעֲאֵל דְּאֲשַׁתְּעַבְדוּן
בְּבִנְיָהוֹן בְּגְלוּתָא, וְנִסְיוֹנָא דְלֵהוֹן בְּאֲשָׁא וְסַכְיָנָא, שְׂזִיב לֹון מְשַׁרְיָפָה וְהִרְג
דְּלֵהוֹן.

דף לא ע"א

יַעֲקֹב בְּגִין דְּלֵא הָוָה בֵּיה פְּסוּלָת, אֲתִמֵּר בְּזַרְעִיָּה בְּגְלוּתָא (דברים לג כח) וְיִשְׁכֹּן
יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדָד עֵין יַעֲקֹב, אֲתִמֵּר הִכָּא בְּטַח בְּדָד, וְאֲתִמֵּר הִתָּם בְּמִפְקָנוּ
דְּגְלוּתָא (שם לב יב) יְיָ בְּדָד יִנְחֵנוּ וְאִין עֲמוּ אֵל נִכְר, לֵא אֲתַעֲרְבוּן בְּבִנוּי
עֲרְבוּבִיָּא דְגִיּוּרִים, וּבְגִין דָּא אִין מְקַבְּלִים גְּרִים לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ, דְּעֲלִיָּיהוּ
דְּזַרְע יַעֲקֹב אֲתִמֵּר (תהלים פ ט) גִּפְן מִמְצָרִים תִּסְיַע, מַה גִּפְן לֵא מְקַבְּלָא
הִרְפָּבָה מִמִּין אַחְרָא, כֹּן זַרְעִיָּה הוּוּ נְטִרִין אוֹת בְּרִית, וְלֵא מְקַבְּלִין הִרְפָּבָה
מִמִּין אַחְרָא, וְכָל מָאן דְּנִטְרִין אוֹת בְּרִית זְכִי לְמַלְכוּ, (דף לא ע"א) כְּגוֹוֹנָא
דִיוֹסָף, וְיִשְׂרָאֵל בְּגִין דְּנִטְרִין בְּרִית זְכִי לְמַלְכוּתָא, וְאֲתִמֵּר בְּהוֹן כָּל יִשְׂרָאֵל
בְּנֵי מְלָכִים, וּמִשָּׁה בְּגִין דְּנִטְרִין אוֹת בְּרִית, אֲתִמֵּר בֵּיה (דברים לג ה) וְיִהִי
בִישׁוּרוֹן מְלָךְ, זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּנִטְרִין בְּרִית.

תקונא שיתסר

בְּרֵאשִׁית דָּא חֲלָה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (במדבר טו כ) רֵאשִׁית עֲרִיסוֹתֵיכֶם חֲלָה
תְּרִימוּ תְרוּמָה, וְהָא אוֹקְמוּהוּ דְאָדָם חֲלָתוּ שְׁל עוֹלָם הָוָה, וּמָנָא לֹון דְּחֲלָה

אִיהוּ רֵאשִׁית, דְּקָרָא אוֹכַח הִדָּא הוּא דְכָתִיב רֵאשִׁית עֲרִיסוֹתֵיכֶם חֶלֶה
תָּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה, מֵאֵי חֶלֶה, אֶלְפָא שְׁבַעָה מִיָּנִין אֵינּוּן, חֲטָה וּשְׁעוֹרָה וְגַפְּו
וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ זֵית שֶׁמֶן וּדְבַשׁ, דְּהוּא דְבַשׁ תְּמָרִים.

חֲטָה אֵילָנָא אִיהוּ דְאָכִיל מְנִיָּה אָדָם קְדָמָא, וְאִיהוּ לָא אֶפִיק מִתְּמֹן חֶלֶה,
וּבְגִין דָּא לָא חַל בֵּיה ה', וְשָׂרְיָא בֵּיה ח' ט', וְגָרִים לֵיה מוֹתָא.

וּחֶלֶה אִיהוּ שְׂכִינְתָא, כְּלִילָא מְשַׁבְּעָה מִיָּנִין אֵילִין, וּבָה חֵב אָדָם קְדָמָא,
טָפָה דָּא י', עֶסָה צְרִידָא לְאֶפְקָא מִיָּנָה חֶלֶה, וּמִיָּד חַל עַל הַהִיא טָפָה, וְיָהִיב
לֵיה זָרַע כְּלִיל מִתְּרוּיָהוּ דְאִיהוּ ו', וְרָזָא דְמַלְהָ ה"א לְכֶם זָרַע (בראשית מז
כז).

וּבְגִין דָּא חֶלֶה וְדָאִי אִיהוּ פְּקוּדָא דְאֶתְמַנִּי לְאֶתְתָא, דְבְּגִינָה מִת אָדָם
דְּאִיהוּ חֶלְתוֹ שֶׁל עוֹלָם, צְרִיכָה אִיהוּ לְאַפְרָשָׁא חֶלֶה, וּלְאֶפְקָא לָה מַעֲסָתָה,
דְּאִיהוּ טָפָה דִילָהּ, לְהַחֲזִירָה עַל הָאָדָם.

אִיהוּ אֶטְפַת שְׂרָגָא דִילָהּ, דְאֶתְמַר בֵּיה (משלי כ כז) גֵּר יֵי נֶשְׁמַת אָדָם, צְרִיכָה
לְאוּקְדָא לֵיה בְּלִיל שַׁבָּת, בְּאֶתְעָרוּ דְשִׁלְהוּבִין דְאֶשָׁא דְרַחֲמֵימוּ לְגַבֵּי בַעֲלָה,
וְרָזָא דְמַלְהָ מִיָּם רַבִּים לָא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֶהָבָה (שיר א ז), וְאֶתְעָרוּ
דְחַמִּימוֹתָא דִילָהּ שַׁבָּת, מֵאֶתְתִּיהָ צְרִיכָה בְּרַחֲמֵימוּ וּדְחִילוּ, וְדָא אִיהוּ אֶשָׁה
כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר (ויקרא יב ב).

אִיהוּ שְׂפִיכַת דְמִים דְאָדָם, אֶזְדָּרִיקַת דְמָה, וְעַל דָּא צְרִיכָה לְנִטְרָא לֵיה
מִדָם נְדָה, וּבְגִין דָּא עַל תְּלַת מַלְיָן אֵלִין נָשִׁים זְהִירוֹת, בְּנִדָה וּבְחֶלֶה
וּבְהַדְלָקַת הַיָּר, עַד פֶּאן רָזָא דְחֲטָה, דְמִתְּמֹן חֶלֶה, חֲטָיָה אִיהוּ רָזָא דְעֶשְׂרִין
וּתְרִין אֶתְוֹן דְאוּרִיָּתָא.

תְּקוּנָא שִׁיבְסָר

בְּרֵאשִׁית, עֲלָה אֶתְמַר (עי, דברים יח ד) רֵאשִׁית מַעֲשֵׂר דְגִנְךָ, וְדָא מְלָכוֹת דְאִיהוּ
מַעֲשֵׂר, וְאִיהוּ עֶשְׂרִית לְעֶשֶׂר סְפִירוֹת, וּבְגִינָה מַעֲשֵׂרִין, וּמוֹץ וְתֵבֶן דְאֵינּוּן
לְבוֹשִׁין דְחֲטָה, בְּהֵאִי עֲלָמָא פְּטוּרִין מִמַּעֲשֵׂר, וּמֵאֵן דְבַעֵי לְאֶפְקָא מַעֲשֵׂר
מִחֲטָה, בְּעֵי לְנִקְיָיָה מִן מוֹץ וְתֵבֶן דְאֵינּוּן ח"ט, וְאֶשְׁתְּאַרְת אִיהוּ ה' נִקְיָה,
בְּהֵוּא זְמָנָא יְהֵא זָרִיק בָּה טָפָה דְאִיהוּ י'.

וּכְגוּוֹנָא דָּא בְּזוּוּגָא דְבַר נֶשׁ, צְרִידָא לְנִקְאָה טָפָה מִחֲטָיָא דְאִיהוּ יָצָר הָרַע,
לְמַהוּי זָרַעָא נִקְיָה בָּה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (בראשית מז כז) ה"א לְכֶם זָרַע.

דף לא ע"ב

אָבֵל בְּעֶלְמָא דְאַתִּי חֲטָה אִיהִי נְקִיָּה, אִיהִי וּלְבוּשָׁה, וְאִיהִי עֲשָׂרִין וַתְּרִין
אֲתָנוּן דְּאֹרִייתָא, וּבְגִין דָּא בְּהַמוּצִיא, בְּעַל הַבַּיִת צְרִיךְ לְדַקְדֵּק בְּה', לְמַהּוִי
אִיהִי נְקִיָּה בְּלֹא פְסוּלָת, וַתְּרִין עֲשָׂרִין אֵינוּן, דְּאָמַר קָרָא (דְּבָרִים י"ד כ"ב) עֲשָׂר
תְּעֲשֹׂר, אֲמַאי אֶלָּא בְּגִין לְקִשְׁרָא לָהּ בְּתִרִין דְּרוּעִין, דְּאֵינוּן כְּהוּ לְוִי, דְּאֵינוּן
מְעֵשֶׂר רֵאשׁוֹן לְוִי, מְעֵשֶׂר מִן הַמְעֵשֶׂר לְכַהֵן, דְּכָל סְפִירָן סְלִיקוּן לְעֵשֶׂר
(בְּשַׁכְּנִיתָא), עַד דְּסְלִיקוּן לְמֵאָה, וְאִיהִי אֲתַעְבִּידַת תְּרוּמָה לְכַלְהוּ מֵאָה, וּבְגִין
דָּא שִׁיעוּר (דף לא ע"ב) תְּרוּמָה תְּרִי מֵמֵאָה, לְקַבֵּל תְּרִין לוּחִין דְּאֹרִייתָא,
דְּאִיהִי תוֹרָה דְּאֲתִייהִיבַת בְּאַרְבַּעִין יוֹמִין, וְדָא אִיהוּ תוֹרָה מ', וּבָה
אֲתַעְבִּידוּ סְפִירָן כְּלָהוּ עֲשָׂרִים, תְּלַת אַבְהוֹן תְּלַת עֲשָׂרִים, תְּרִי נְבִיאִי
קְשׁוּט אֵינוּן עֲשָׂרוֹן עֲשָׂרוֹן.

תקונא תמני סרי

בְּרֵאשִׁית בְּרִ"א שִׁי"ת, אֵינוּן שִׁית דְּרָגִין דְּנְבוּאָה, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (שִׁיר ה' טו)
שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ, וּכְמָה דְּאֵינוּן שִׁית לְתַתָּא, הֲכִי אֵינוּן שִׁית לְעֵילָא, וְאֵינוּן
שִׁית סְלִיקוּן לְשִׁתִּין, בְּאֵן אֲתַר, בִּיסוּ"ד ח"י עֲלֵמִין, אֲשַׁתָּאָר י"ד מִן יְסוּ"ד,
דָּא שְׁכִינְתָּא תַתָּאָה, כְּלֵילָא מֵאַרְבַּע סְרִי פְרָקִין דִּיד, דְּאֵינוּן בְּחֻמְשׁ
אַצְבָּעָן, וְאֵינוּן יְהוּ"ה יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, אַרְבַּע סְרִי אֲתָנוּן דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, דְּכִלְיָן בְּה, וְדָא אִיהוּ וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה (הוֹשַׁע י"ב א).

ס"ו מִן יְסוּד, אֵנוּן לְקַבֵּל שִׁית דְּרָגִין דְּכֶרְסִיא, דְּאֲתַמַּר בֵּיה (מַלְכִים א' י"ט) שֶׁשׁ
מַעְלוֹת לְכֶסֶא, וְאֵת ו' סְלִיק בִּי דְּאִיהִי עֲטָרָה דְּבְרִית לְשִׁתִּין, שִׁית זְמַנִּין
עֲשֶׂר, וְסְלִיקוּן לְשִׁתִּין לְקַבֵּל שִׁתִּין גְּלַגְלִין דְּסַחְרִין לְכֶרְסִיא, וְכֶרְסִיא תַמְן
שְׁכִינְתָּא.

דְּאִיהִי דְּמִיּוֹן וּמֵרָאָה דְּכֵלָא, דְּמִיּוֹן הָא דְּאֲתַמַּר וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה,
וְעֵלָה אֲתַמַּר (בְּמַדְבָּר י"ב ח) וַתִּמְוַנֶּת יְיָ יְבִיט, עַל שֵׁם דְּכָל פְּרָצוּפִין דְּנְבִיאִי בְּה
אֵינוּן רְשִׁימִין, אֲתַקְרִי דְּמִיּוֹן, וְעַל שֵׁם דְּכָל נְהוּרִין דְּלַעֲיָלָא מִינָהּ, בְּה
אֲתַחְזִיין אֲתַקְרִיאַת מֵרָאָה, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב (שֵׁם ו') יְיָ בְּמֵרָאָה אֲלִיו
אֲתַנְדַּע, בְּסַתִּימוּ דְּעֵינִין, אֲתַקְרִיאַת מֵרָאָה בְּחֵלוֹם, וְרָזָא דְּמֵלָה אֲנִי יִשְׁנָה
וְלִבִּי עַר (שִׁיר ה' ב), וּבְפִתְיָחוּ דְּעֵינִין אִיהוּ מֵרָאָה בְּהַקִּיץ, וַתְּרִין מִמְּנָן תַּמְן,
חַד סַגְרוּ"ן, וְחַד פַּתְחוּ"ן, וּמַטְטְרוּ"ן דְּאֲתַקְרִי בְּשֵׁם תְּרוּוּיָהּ, מִמְּנָא עַל
תְּרִין מִפְתָּחוּן אֲלִין.

מִסְטָרָא דְעִמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא אִיהִי שְׂכִינְתָא מְרָאָה בְּהַקִּיץ, וּמִשָּׁה
בְּסֻטְרִיהָ, דְכָתִיב בֵּיהּ (במדבר יב ח) פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמְרָאָה וְלֹא בְּחִידוֹת,
וּתְמוּנַת יְיָ יִבִּיט.

מִסְטָרָא דְצַדִּיק, דְאִיהוּ אֹרֵךְ הַיָּמִים לְצַדִּיקִים לְעֵלְמָא דְאִתִּי (נ"א לעתיד לבא),
אֲתִקְרִיאת מְרָאָה בְּחִלּוּם, וְהוּא דְאֲתַחֲזִיא בָּהּ, מִסְטָרָא דְגּוֹפָא, אִיהוּ
יְהוּ"ה עִמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, דְאֲתַנְטִיל מִתְרִין סְטְרִין, וְאִיהוּ רְכִיב עַל אַרְבַּע
חִיּוֹן דְאִינוּן פְּנֵי אָדָם פְּנֵי אַרְיָה פְּנֵי שׁוֹר פְּנֵי נֶשֶׁר, יוּ"ד ה"א וּאִיוּ ה"א
אֲתִקְרִי מְלָגָאוּ דְגּוֹפָא, וְאִיהוּ אָדָם לְשִׁבְתָּהּ עַל הַכֶּסֶּא.

לְמָאן דְאִיהוּ אָדָם אֲתַחֲזִיא לִיהּ בְּדַמּוּת אָדָם, לְמָאן דְאִיהוּ כְּשֶׁאֵר חִיּוֹן
אֲתַחֲזִיא לִיהּ בְּדַמּוּת חִיּוֹן דְכָרְסִיא, לְכָל חַד כְּפּוּס חִילִיָּה, וְאֵל יִתְהַלֵּל
הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁפֶל לִיהּ, אֶלְא בְּשְׂכִינְתֵיהּ, דְלֹא יָכִיל לְאַשְׁגָּא לִיהּ שׁוּם נְבִיא
וְחוּזָה אֶלְא בְּשְׂכִינְתָא, וְאִית אָדָם לְעֵילָא מְאָדָם, מִסְטָרָא דְחֲכָמָה, כְּ"ח
מ"ה וְדַאי, וְאֲתַמַּר בֵּיהּ חֲכָם עָדִיף מְנַבִּיא.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכִלְהוּ חֲבֵרָיא, וְאָמַר רַעִיא מְהִימְנָא, רַבּוֹן דְכָל נְבִיאִיא, קוּם
אֲתַעַר מִשְׁנַתְדָּךְ, דְאֲנַתְּ אִיהוּ בְּכָל נְבִיאִיא כְּגוּוֹנָא דְשִׁמְשָׁא, דְסִיְהָרָא וְכַכְבִּיא
מְנִיָּה נְהָרִין, וְלִית לוֹן נְהוּרָא מִסְטָרָא אַחְרָא, וּבְזַמְנָא דְאֲנַתְּ אֲתַפְנִישַׁת
מְעֵלְמָא, אֲתַמַּר בְּהוֹן (איוב ג ט) יַחֲשֹׁכּוּ כַכְבֵּי נִשְׁפּוֹ, קוּם אֲנְהִיר נְהוּרְךָ.

דף לב ע"א

וְלֹא עוֹד, אֶלְא בְּזַמְנָא דְאֲנַתְּ אֲתַפְנִישַׁת מִן עֵלְמָא, בֵּיתָא דְנְבוּאָה, דְאֲתַמַּר
בָּהּ (שם י) לֹא כֵן עֲבַדִּי מִשָּׁה בְּכָל בֵּיתִי נְאֻמָּן הוּא, אִיהִי סְתִימָא, קוּם אֲפַתַּח
לָהּ, דְאִיהִי בֵּיתָא עֲלָאָה גְּנִיזָא, דְכָל גְּנִיזוֹן דְלְעֵילָא סְתִימִין דְמִלְכָא עֲלָאָה
תַּמָּן, וְאֲנַתְּ הוּיָת כְּבֹן בֵּית, בֶּן דְהַהוּא בֵּיתָא, בִּי"ת, ב' אִימָא (דף לב ע"א)
עֲלָאָה, י' חֲכָמָה אֲבָא, ת' תַּפְאָרַת, בֶּן בֵּית דְלְעֵילָא, וְאֲנַתְּ הוּיָת בְּדִיוֹקְנִיָּה,
דְבַהֲהוּא בֵּית לָא הוּהּ רְשׁוֹ לְנְבִיא וְחוּזָה לְאַעֲלָא תַּמָּן אֶלְא בְּרִשׁוֹ, וְאֲנַתְּ
הוּיָת עַאל בְּלֹא רְשׁוֹ, כְּבָרָא דְמִלְכָא דְלִית תַּמָּן תַּרְעָא סְתִימָא לִיהּ.

וְלֹא עוֹד, אֶלְא דְנְבִיאִיא אַחְרָנִין, לָא הוּוּ עֲאֵלִין לְמַחְמִי לְמִלְכָא, אֶלְא
בְּשַׁעֲתִין יְדִיעָאן, וּבִיוּמִין יְדִיעָאן, כְּגוּוֹנָא דְאַשְׁפַּחְנָא בְּאַהֲרֹן דְהוּהּ עֲלָאָה
מִכְּלָהוּ, דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (ויקרא טז ב) וְאֵל יָבֹא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, אֶלְא בְּזֹאת
יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, כָּל שָׁבוֹן אַחְרָנִין, וְאֲנַתְּ בְּכָל שַׁעֲתָא וְשַׁעֲתָא, וּבְכָל
יוּמָא דְאֲנַתְּ בְּעֵי הוּיָת עֵייל לְמַחְזִי לְמִלְכָא.

וְלֹא עוֹד, אֶלְא כָּל נְבִיאִיא, הוּוּ חֲזִיין נְבוּאָה דְלְהוֹן בְּאַבְרִין דְמִלְכָא, כָּל חַד
וְחַד בְּאַבְרִין יְדִיעָא וְלֹא יִתִּיר, מְנַהוֹן בְּרִישָׁא דְמִלְכָא, מְנַהוֹן בְּנִימִין דְרִישָׁא,
דְאֲנוּן כְּכַבִּיא וּמְזִלִי דְלִית לוֹן חוּשְׁבָנָא, מְנַהוֹן בְּעֵינִין, מְנַהוֹן בְּאוּדְנִין,
מְנַהוֹן בְּאַנְפִּין, מְנַהוֹן בְּחוּטְמָא, מְנַהוֹן בְּפּוּמָא מְנַהוֹן בְּצוּאָר, מְנַהוֹן בְּגִדִים,

מְנַהוֹן בְּקוֹמָה דְּאִיהוּ גּוּפָא, מְנַהוֹן בְּשׁוּקִין, מְנַהוֹן בְּאוֹת בְּרִית, מְנַהוֹן בְּלְבוּשֵׁין דְּמַלְכָּא, דְּלֹא הָוֵה לֹוּן רְשׁוֹ לְאַסְתִּפְלָא יַתִּיר.

אָבֵל מֹשֶׁה בְּכָל אֲבָר, וּבְכָל אֲתֵר הָוֵה מְשִׁיג נְבוּאָה דִּילֵיה, וּבְכָל אֲבָר וְאֲבָר אִיהִי הָוֵה נְחִתָּא לְגַבִּיה, מַה דְּלֹא הָוֵה הָכִי לְשֹׁאֵר כָּל נְבִיאֵיא, דְּכָל חַד סְלִיק לְאֲבָר דִּילֵיה, דְּנִשְׁמַתִּיה הָוֵה אֲצִילוֹת מֵהוּא אֲבָר, וְהוּא אֲבָר הָוֵה לִיה אָבוּי.

וּבְרִתָּא דְּמַלְכָּא אִיהִי הִיכְלָא דְּכָל אֲבָר וְאֲבָר, מְצוּה דְּכָל אֲבָר וְאֲבָר, אַדְנִיִּי אִיהוּ כְּחֻשְׁבֹן הִיכְלָל, וּבְגִין דָּא אֲתִמַר (תהלים נא יז) אַדְנִיִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, יְהוּיָה אִיהוּ בְּכָל אֲבָר וְאֲבָר, אַדְנִיִּי הִיכְלָל, יְהוּיָה בְּכָל אֲבָר וְאֲבָר וְאִיהִי נְבוּאָה דְּכָל אֲבָר וְאֲבָר, מְרָאָה דְּכָל אֲבָר וְאֲבָר אֲתִקְרִי, וְכָל אֲבָר וְאֲבָר אִית לִיה סְפִירָה יְדִיעָא, הִיכְלָא דְּכֻלְהוּ שְׂכִינְתָּא תִּתְאַה אַדְנִיִּי, וְכַמָּה מְמַנָּן נְטוּרֵי תְרַעִין אֵינוֹן לְהִיכְלָא, דְּלֹא יַעֲלוֹן תַּמָּן נְבִיאֵיא אֶלָּא בְּרִשׁוֹ.

קוּם רַעֲיָא מְהִימְנָא, קוּם אֲפִתַח הִיכְלָא, דְּהָא כְּמָה מְאֵרִי דְּנְבוּאָה אֵינוֹן דְּפָקִין לְתַרְעִין דְּהִיכְלָא, וְאֲמַרִין אַדְנִיִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וְאִיהִי סְתִימָא לְגַבִּיָּהוּ, עַד דְּאֲנֵת תִּיתִי תַמָּן אִיהִי לֹא אֲתִפְתָּחַת, לְמַלְכָּא דְּהוּוּ צְרִיכִין לִיה עֲבָדוּי וְאֲפִרְכְּסוּי וּמְמַנָּן וְשִׁלְטְנֵי אֲרַעָא לְמַחְזֵי עַמִּיה, כָּל חַד כְּפּוּם צְרִכִין, וְכָל חַד כְּפּוּם שְׁלְטְנוּתִיה, וְכָל חַד כְּפּוּם עֶסְקוּי, מַה עֲבַד מְלָכָא, שׁוּי כְּלָא בִּידָא דְּמִטְרוֹנִיתָא, וְאֲמַר כָּל מָאן דְּבַעֵי לְמִשְׁאַל שְׁאֲלָתוּי, יִיתִי לְמִטְרוֹנִיתָא, דְּאִיהִי בֵּית דִּילִי בֵּית יי, הִיכְלָל דִּילִי, וְהֵאֵי אִיהוּ (ירמיה ט כג) אֶל יַתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁפֶל וַיְדוּעַ אוֹתִי, כִּי אִם בּוֹאֵת.

בְּהוּא זְמַנָּא דְּפָקִין כְּלָהוּ לְפִתְחָא, דְּתַמָּן סַגְרוּיִן דְּסַגִּיר, וְתַמָּן פִּתְחוּיִן דְּפִתַח, מִיַּד יִיתִי רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְיִימָא אַדְנִיִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, קְמִיִּץ פִּתְיִת, דָּא סַגִּיר וְדָא פִּתַח, תַּרְיִין שְׁפָוּן (נִיִּיא שְׁבֵא) שְׁעָרֵי צְדָק, עֲלִיָּהוּ אֲתִמַר (שם קיח ט) פִּתְחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק.

דף לב ע"ב

מְלָגָאוּ אִיהִי סְגוּלְתָּיא, סְגוּיָל אִיהוּ בְּעֵלָה, וְאִיהִי סְגוּלְתָּיא, עֶטְרָה עַל רִישֵׁיה, חֲלִיִּים עֲלִיה אֲתִמַר (שם) אָבוּא בָּס אוֹדָה יִיָּה, אָבוּיָּא אִיהִי עֶשֶׂר, דְּאִיהִי נְקוּדַת חֲלִיִּים, וּבִיָּה (דף לב ע"ב) אוֹדָה יִיָּה דְּאִיהוּ כְּתָר עַל כְּלָהוּ, זָה דָּא צְרִי, וְאֵינוֹן תַּרְיִ סְמִכֵי קְשׁוּט, צְדִיקִים יָבִאוּ בּוֹ (תהלים קח כ), דָּא צְדִיק דְּאִיהוּ אוֹת בְּרִית, בְּתַרְוִיָּהוּ, אִיהוּ חִירִיק תַּחּוֹת צְרִיִּי, וְאִיהוּ שׁוּרִיק, קְשׁוּרָא דְּתַרְוִיָּהוּ, וּבְגִין דָּא אוֹדָה כִּי עֲנִיתִנִי וְתֵהִי לִי לִישׁוּעָה (שם כא), דָּא שְׂכִינְתָּא, דְּאִיהִי מְסֻרָא דְּצְדִיק שׁוּרִיק לְגַבִּי בְּעֵלָה, קְשׁוּרָא דִּילֵיה.

וְאִיהִי חֲרִיק תַּחּוֹת צְרִיִּי, תַּרְיִ סְמִכֵי קְשׁוּט, וְאִיהוּ סְגוּיָל תַּחּוֹת תַּרְיִין דְּרוּעִין, וְאִיהִי חֲלִיִּים לְעֵילָא בְּכַתָּר, וּבְגִין דָּא אָבּוּן מְאַסוּ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֵאשׁ פְּנֵה (שם), כְּלָהוּ אֲמַרִין מֵאֵת יְיָ הִיתָה זֹאת הִיא נְפִלְאֵת בְּעֵינֵינוּ (שם),

בְּזִמְנָא דְאִיהִי לְרֵאשׁ פְּנֵה אֶתְקַרִיאת רִישָׁא, וְעֵלָה אֶתְמַר (שיר ז ו) רֵאשִׁיךְ
עֲלִיד כְּכַרְמֶל.

כְּד סְלִיקַת לְגַבֵּי מַלְכָּא, כְּמָה מַלְאָכִין וְכְמָה נִשְׁמַתִּין סְלִקִין עֲמָה, דְאֲנוּן
נִימִין דִּילָהּ, דְתִלְיִין מִינָה כְּעֵנְבִין בְּאֶתְכֵלָא, וְכְמָה מַלְאָכִין וְנִשְׁמַתִּין נְהָרִין
קְדָמָהּ אֶתְקַרִיאוּ עֵינֵי יְיָ, וְעֲלִיָּהּ אֶתְמַר (איוב לד כא) כִּי עֵינָיו עַל דְרָכֵי
אִישׁ, וְכְמָה פְקוּדֵין סְלִקִין קְדָמָהּ, אֶתְקַרִיאת בְּכֵלְהוּ מְצוֹת יְיָ בְרָה
מְאִירַת עֵינָיִם (תהלים יט ט).

וְכְמָה מַלְאָכִין סְלִקִין עֲמָה, דְאֶתְקַרִיאוּ אֲזִנֵי יְיָ, דְמִמֶּנּוּ עַל קִלְיִן דְצְלוֹתִין,
וְעַל שִׁיחַת בְּנֵי הָאָדָם, לְמִשְׁמַע צְלוֹתִין, וְכְמָה מַלְאָכִין סְלִקִין עֲמָה
דְאֶתְקַרִיאוּ פְּנֵי יְיָ, דְאֶתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל א ו) וְדַמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וְגוֹמֵר,
נְהָרִין בְּכְמָה גְּוֹנִין, וְכְמָה מַלְאָכִין סְלִקִין עֲמָה דְאֶתְקַרִיאוּ רוּחִין וְאֲשִׁין,
דְאֶתְמַר בְּהוֹן (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מַלְאָכִין רוּחוֹת מְשַׁרְתֵּינוּ אֵשׁ לֵהֵט, דְמִמֶּנּוּ
עַל רִיחָא וְתִנְנָא דְקֶרְבָּנִין, וְאִינוּן מְאִירֵי דְחוּטְמָא.

וְכְמָה מְאִירֵי דְקִלְיִן וְדַבוּרִין דְפִימָא סְלִקִין עֲמָה, דְאֶתְמַר בְּהוֹן (קהלת י ב) כִּי
עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְבָר, וְכְמָה מְאִירֵי דְצוּאֵרֵי
סְלִקִין עֲמָה, דְתַמּוֹן קִנְהָ וְשֵׁט, דְמִמֶּנּוּ עַל קֶרְבָּנִין וְצְלוֹתִין, דְאֶתְמַר בְּהוֹן
(במדבר כח ב) אֶת קֶרְבְּנֵי לְחֻמֵי לְאֲשִׁי, וְאֵלִין אֶתְקַרִיאוּ אֲשִׁיִּים, וְכְמָה מַלְאָכִין
סְלִקִין עֲמָה דְאֶתְקַרִיאוּ מְאִירֵי דִידִין, דְאֶתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל א ח) וַיְדִי אָדָם
מִתַּחַת כְּנָפֵיהֶם, וְכְמָה מְאִירֵי דְגוּפָא סְלִקִין עֲמָה דְאֶתְמַר בְּהוֹן (דניאל י ו)
וְגוֹיֹתוֹ כְּתִרְשִׁישׁ, וְכְמָה מְאִירֵי דְבְרִית סְלִקִין עֲמָה דְאֶתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל א
כח) כְּמִרְאֵה הַקְּשֶׁת, וְאִינוּן מְאִירֵי דְאוֹתוֹת, וְכְמָה מְאִירֵי דְרַגְלֵין סְלִקִין עֲמָה
דְאֶתְמַר בְּהוֹן (שם) וְרַגְלֵיהֶם רָגַל יִשְׂרָאֵל.

וְכַד אִיהוּ בְּהִיכְלָהּ, כְּלָהּ נְבִיאָא סְלִקִין תַּמּוֹן, וְדְפִקִין לְתַרְעָא וְאֶמְרִין
אֲדַנְיִי שְׁפַתֵי תִפְתַּח (תהלים נא יז), תִּלְת קְדָמָאִין דְצְלוֹתָא אִינוּן מְסֻדְרִין
שְׂאֵלְתִין עַל נַפְשָׁא, לְאֶעְלָא בְּהוֹן קְדָם עֵלְת הָעֲלוֹת, דְתַמּוֹן חֵי נַפְשָׁא,
אֶמְצָעִיּוֹת מִמֶּנּוּ עַל שְׂאֵלְתִין לְמִשְׁאַל בְּעוֹתָהוֹן עַל צְרָכֵי גוּפָא, תִּלְת בְּתַרְאִין
מְקַבְּלִין תִּיּוּבְתָא דְכָל שְׂאֵלְתִין מִן מַלְכָּא.

וְלַעֲלָא מְכֻלָּהּ יָד כּוֹתְבַת, וְלַתַּתָּא מְכֻלָּהּ יָד חוֹתְמַת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב
(איוב לו ז) וּבִיד כָּל אָדָם יַחְתּוֹם, יָד כּוֹתְבַת אוֹרִייתָא דְבְּכְתָב דְאִיהִי לִימִינָא,
יָד חוֹתְמַת אוֹרִייתָא דְבְּעַל פֶּה דְאִיהִי לְשִׁמְאַלָּא, אוֹרִייתָא דְבְּכְתָב דְאִיהִי
לִימִינָא עֲלִיהּ אֶתְמַר (שמות יד ח) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה, וְדָא עֲמוּדָא
דְאֶמְצָעִיתָא, דְאִיהוּ אוֹרִייתָא דְאֶתִּיָּהִב מִימִינָא דְתַמּוֹן חֲכָמָה.

דף לג ע"א

אוֹרִייתָא דְבְּעַל פֶּה דְתַמּוֹן שְׂכִינְתָא תַּתָּא, פֶּה אֶתְקַרִיאת מְסֻטְרָא דְצְדִיק,
דְּהִכִּי סְלִיק פִּיָּה לְחוּשְׁבֹן מִלִּיָּה, דְאִיהוּ כָּל פֶּה, וּבְגִין דָּא (איוב לו ז) וּבִיד כָּל

אָדָם יַחְתּוֹם, וְאִיֵּהי לְשִׁמְאֵלָא, דְּתַמְן אִיֵּהי אִימָא עֲלָא, דְּאֲתַמַּר בְּהַ
חֲתַמְנוּ לְחַיִּים, וְצַדִּיק עַל שְׁמָה אֲתַקְרִי סֵפֶר חַיִּים. (דף לג ע"א) כְּמָה דְּאֲמַרְיָן
וּבְסֵפֶר חַיִּים וְגוֹמַר, הָא אֲתַפְתַּחַת הֵיכְלָא, הָא קָא אֲתַיִן נְבִיאֵי מְאִרִי
דְּרַגְלִין דְּקָא דְּפָקִין לְתַרְעָא, וְאֲמַרִין לְהַהוּא דְּסָגִיר הֵיכְלָא, סַגְרוּיָן
וְאֲתַקְרִי אַדְנִי שְׁמִיהַ כְּשֵׁם רַבִּיהַ, אֲמַרִין לִיהַ אַדְנִי שְׁפַתִי תַפְתַּח, אַפְתַּח
תַּרְעִין דְּהֵיכְלָא, בְּהַהוּא זְמַנָּא עֲאֲלִין נְטוּרִי תַרְעָא לְמַלְכָּא, וְאֲמַרִי לִיהַ,
רַבּוֹן עֲלַמִּין הָא מְאִרִי דְּרַגְלִין קָא דְּפָקִין לְתַרְעָא, דְּאִינוּן שְׁלוּחֵי מְצוּהַ,
דְּקִיַּימִין בְּעַמִּידָה דְּצִלוֹתָא קְדָמָךְ.

בְּהַהוּא זְמַנָּא יְהַב לֹון רְשׁוֹ לְאַעְלָא, מְטַרוֹנִיתָא דְּאִיֵּהי מְצוּהַ דְּמַלְכָּא
אַפְטַרוֹפּוֹסָא דְּכָל פְּקוּדִין, אֹולִיפַת זְכוּ קְדָם מַלְכָּא בְּגִינֵיהוּ, וְיִימָא לִיהַ
רַבּוֹן עֲלַמָּא, הָא אֲלִין דְּקִיַּימִין קְדָמָךְ בְּצִלוֹתִין, צָרִיךְ לְמִיֵּהַב לֹון שְׁאַלְתִּין
דְּלַהוֹן, בְּהַהוּא זְמַנָּא קָלָא נְפִיק לְגַבִּי מְאִרִי דְּרַגְלִין, וְאֲמַר (יחזקאל ב א) בֶּן
אָדָם עֲמוּד עַל רַגְלֵיךְ וְאַדְבַּר אוֹתְךָ, מִלִּיל עַמִּי מַה שְׁאַלְתְּךָ בְּאַמְצַעִיּוֹת
דְּצִלוֹתִין, וְיִנְתֹון לְךָ בְּבִתְרָאִין, מְטַרוֹנִיתָא קַבְלַת שְׁאַלְתּוֹי, וְצָרִיךְ לְמִיֵּהַב
תַּלַּת פְּסִיעָאן לְאַחֹרָא, דְּלָא יִתְחַזַּר כְּתַפּוּי לְגַבִּי מַלְכָּא, אֲלִין נְפָקִין וְסַגְרוּיָן
סַגְר תַּרְעָא אַבְתַּרִיֵּהוּ.

הָא מְאִרִי דְּאוֹתוֹת קָא דְּפָקִין לְפַתְחָא, וְאֲמַרִין אַדְנִי שְׁפַתִי תַפְתַּח, תַּפְתַּח
דְּא פַתְחוּיָן, וְאֲלִין אִינוּן מְאִרִי דְּחַיִּי בְּרַכָּאן דְּצִלוֹתָא, מְסַטְרָא דְּחַיִּי
עֲלַמִּין, דְּמִיַּחְדִּין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתֵיהַ תַּמָּן, דְּצַדִּיק תַּשְׁיַעָא
אִיֵּהוּ מְעִילָא לְתַתָּא וּמַתַּתָּא לְעִילָא, תַּשְׁע נְקוּדִין תַּשְׁע טַעְמִי, וְעֲלִיֵּהוּ
אֲתַמַּר (בראשית א יז) וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִיִּים בְּרַקִיעַ הַשָּׁמַיִם, וְדָא צַדִּיק דְּבִיהַ
כָּל נְקוּדִין, לְהַאִיר עַל הָאָרֶץ דְּא שְׁכִינְתָא, דְּאִיֵּהי כְּלִילָא מְכָל אֲתַנוּן.

מִיַּד מְאִרִי שְׁאַלְתִּין דְּפָקִין לְתַרְעָא, כְּמָה נְטוּרִי תַרְעָא עֲאֲלִין קְדָם מַלְכָּא,
וְיִימְרוּן רַבּוֹן עֲלַמָּא, הָא מְאִרִי צַדִּיקָא מְאִרִי דְּצִלוֹתִין דְּמַבְרַכִין לְךָ בְּחַיִּי
בְּרַכָּאן, בְּעוּן לְאַעְלָא קַמָּךְ, מִיַּד מְנִי לְמַפְתַּח לֹון, וּלְמַהַב שְׁאַלְתּוֹי, וְאֲלִין
אִינוּן מְאִרִי דְּאוֹתוֹת, מְסַטְרָא דְּאֲלִין דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן (שם יד) וְהִיוּ לְאוֹתוֹת
וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם, וְאֲלִין אִינוּן דְּסַגְדִין בְּחַיִּי עֲלַמִּין, בְּחַיִּי בְּרַכָּאן
לְגַבִּי שְׁכִינְתָא.

אֲלִין נְפָקִין הָא מְאִרִי דְּקוּמָה דְּפָקִין לְפַתְחָא, דְּאִינוּן פְּרַעִין וְסַגְדִין לְמַלְכָּא
בְּצִלוֹתִין, כְּמָה דְּאֲמַרוּ כָּל הַפּוֹרַע פּוֹרַע בְּבְרוּךְ, וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, פּוֹרַע
לְגַבִּי אַדְנִי בְּצַדִּיק, דְּאֲתַמַּר בִּיהַ (מלכים א ב מה) וְהַמֶּלֶךְ שָׁלַמָה בְּרוּךְ, וְזוֹקֵף
לְגַבִּי יְהוִיָה, לְחַבְרָא לֹון תַּרְוִיֵּהוּ כְּגוֹנָא דְּא יַאֲהוּדוֹנָהִי.

וְעַל כֵּלָהוּ אֹולִיפַת שְׁכִינְתָא זְכוּ, וְאִינוּן כַּד סָלְקִין לְעִילָא נְשִׁמְתַהוֹן, כְּמָה
חִינוּן מְקַבְלִין לֹון עַל גְּדַפְיֵיהוּ, וְסָלְקִין לֹון עַד תַּרְעָא דְּהֵיכְלָא דְּמַלְכָּא, מִיַּד
דְּאֲלִין דְּפָקִין לְפַתְחָא, אֹולְפִין זְכוּ קְדָם מַלְכָּא בְּגִינֵיהוּ, וּמְנִי מַלְכָּא
לְמַפְתַּח לֹון, וְאֲלִין אִינוּן דְּמַמְלָלִין קְדָם מַלְכָּא בְּחַשָּׁאִי, וְשְׁאַלִין מְנִיהַ
בְּעוֹתַהוֹן בְּחַשָּׁאִי, יַחִידִים קְדָם מַלְכָּא, וּמַלְכָּא יְהִיב לֹון שְׁאַלְתִּין דְּלַהוֹן.

מִיַּד הָא מְטְרוֹנִיתָא אַחֲדַת בְּהוֹן, וְאוֹלִיפַת זָכוּ בְּגִינֵייהוּ קָדָם דִּיפְקוּן מִן הֵיכְלָא, וְאַמְרַת רַבּוֹן עֲלֵמִין, אֲלִין אֵינוֹן דְּהוּן, מְכַסְּיִין לִי בְּעֶטּוּפָא דְמַצָּחָא דְצִיציִת, בְּחַמֵּשׁ קֶשְׁרִין וְתַלְתַּת עֶשֶׂר חוּלְיִין לְכָל סֵטֶר, וּבִתְלַתִּין וּתְרִין עֲנִפֵי מַצָּחָא, מִיַּד מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַלְאַכִּין דְּמִרְכַּבְתָּא דְלַעֲיִלָּא, לְנֻטְלָא לֹון בְּגַדְפֵייהוּ, וּלְפָרְחָא בְּהוֹן מְאַתֵּר לְאַתֵּר, וּלְכַסְּאָה עֲלֵיהוֹן מְכַל מְזִיקִין וּמְלַאכֵי חַבְלָה.

הָא אֲלִין נְפִיקוּ, וְהָא אַחְרָנִין דְּפִקוּן לְתַרְעָא, מִיַּד עֲאֲלִין נְטוּרֵי תְרַעִין, וְאַמְרִין רַבּוֹן עֲלֵמָא, הָא מְאֵרִי יְדִין דְּקֶשְׁרִין תְּפִלָּה שֶׁל יָד עַל דְּרוּעֵייהוּ שְׂמַלְאָא בְּצִלוֹתָא, וְתַפְלִין עַל רִישָׁא, קָא עֲאֲלִין, וְאַלִין אֵינוֹן דִּיחֶבִין דְּזוֹרְנָא לָךְ בִּימִינָא, דְּאִיהִי צְדָקָה, צִ' תְּשַׁעִים אֲמָנִים, דִּי אַרְבַּע קְדוּשׁוֹת, קִי מְאָה בְּרַכָּאֹן, הִי חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי אוֹרֵייתָא, וּמִיַּד מְנִי לֹון, לְמַפְתַּח לֹון, בְּהֵהוּא (דף לג ע"ב) זְמַנָּא וִידי אָדָם נְפִיקוּ, דְּאֵינוֹן גְּדוּלָּה גְבוּרָה, וּמְקַבְּלִין דְּזוֹרְנָא דְלַהוֹן, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל א ח) וִידי אָדָם מִתַּחַת כַּנְפֵיהֶם, מְאִי אָדָם, הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ (ישעיה מד יג) כְּתַפְאֶרֶת אָדָם, וּמְקַבְּלִין מְנֵייהוּ דְּזוֹרְנָא וְיַחְבִּין לֵיהּ לְמַלְכָּא, וְאִם דְּזוֹרְנָא לֹאוּ אִיהוּ כְּדָקָא יְאוּת, לְכַלְבָּא אֲתַמְסֵר, וְדַחֲיִין לֹון לְבָר, דְּאִית דְּלָא פְתַחִין לֹון תְּרַעִין, וְאַתְמַר בְּהוֹן (דברים כד יא) בְּחוּץ תַּעֲמַד, וּמִמְלַל מְלַכָּא בְּהוֹן מְלַכָּר, וְיַהִיב לֹון שְׂאֵלְתוּי מְלַכָּר, וְאַזְלִין לֹון.

דְּלֹאוּ כְּלָהוּ עֲאֲלִין לְבִי מְלַכָּא, אֲלָא אֲלִין מְאֵרִי דְבִיתָא, דְּאַתְמַר בְּהוֹן (דניאל א ד) יְלָדִים אֲשֶׁר אֵין בְּהֶם כָּל מוּם, לֹא בְּצִלוֹתְהוֹן, וְלֹא בְּנִשְׁמַתְהוֹן, וְטוֹבֵי מְרָאָה בְּכָל עוֹבְדֵיהוֹן, וּמִשְׁפִּילִים בְּכָל חֲכָמָה, וְשִׁפְרֹן לְמַחֲזִי, דְּעֲלֵייהוּ אֲתַמַּר (שיר ב יד) הִרְאִינִי אֶת מְרֹאָךְ הַשְּׁמִיעֵנִי אֶת קוֹלְךְ, כִּי קוֹלְךְ עָרַב וּמְרֹאָךְ נְאוּה, וְיִוְדְעֵי דַעַת וּמְבִינֵי מַדְעָ (דניאל א ד), דִּינְדְעִין בְּחֲכָמָה וּבִתְבוּנָה וְדַעַת, דְּאֵין דוֹרְשִׁין בְּמַעֲשֵׂה בְּרַאשִׁית, אֲלָא אִם הוּא חָכֵם בְּחֲכָמָה וּמְבִין בְּבִינָה וְיִוְדַע בְּדַעַת, וְאַשֶׁר כַּח בְּהֶם, דָּא שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, דְּאִיהִי כִּיח אֲתַנוּן דְּעוֹבְדָא דְּבְרַאשִׁית, לַעֲמוּד בְּכִלְהוּ בְּעַמִּידָה דְּצִלוֹתָא, אֲלִין יַעֲלוֹן לְהֵיכְלָא דְּמַלְכָּא, דְּאֵינוֹן צְדִיקִים גְּמוּרִים.

בִּינוּנֵי יַהִיב לֹון שְׂאֵלְתִין דְּלַהוֹן מְלַכָּר, וְלֹא עֲאֲלִין לְגָאוּ, רְשִׁיעֵיִיא אֲדַחֲיִין מִתַּמָּן, וְלֹא יַהִיב לֹון שְׂאֵלְתִין דְּלַהוֹן, אֲלָא עֲלֵייהוּ אֲתַמַּר (ישעיה א יב) מִי בִקֵּשׁ זֹאת מִיָּדְכֶם רִמֶּס חֲצָרִי, וְאַלִין אֵינוֹן רְשִׁיעֵיִיא, דְּהוּן מְבִזִין לְמַלְכָּא בְּצִלוֹתְהוֹן, דְּמִנְחֹן לְמִשְׁמַע צִלוֹתָא, וּפְסִיקוּן לָהּ עַל שִׁיחָה בְּטַלָּה.

אֲלִין נְפִיקוּ, הָא אַחְרָנִין עֲאֲלִין, אֵינוֹן מְאֵרִי דְצִנְאוּר, דְּהוּן מְבָרְכִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל מְאֲכָלִין וּמִשְׁתֵּיִין דְּקַרְבָּנִין, דְּאַמְרִין בְּכָל יוֹמָא צו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאַמְרַת אֲלֵיהֶם אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵׁי רִיחַ נִיחוּחֵי (במדבר כח ב), דְּהוּן מְקַרְבִּין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתֵיהּ, בְּכַמָּה קַרְבָּנִין דְּצִלוֹתִין, וְאַלִין אֵינוֹן דְּמַחֲנִיִין בְּעַנְג שְׁבַת, וּמְבָרְכִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יַהִיב לֹון שְׂאֵלְתִין דְּלַהוֹן, וְלֹא אַחְרָנִין דְּהוּן אֲכָלִין בְּלֹא צִלוֹתָא אֲתַדַּחֲיִין מִתַּמָּן, וְיַחְבִּין לֹון בִּידָא דְכַמָּה מְלַאכֵי חַבְלָה דְּאֵינוֹן מְזִיקִין.

הא אליו נפקין, הא מארי דקליו ודבורין בזמירות ותושבחות והודאות דצלותא דפקין, ומארי דקליו דקראן לקודשא בריה הוא בקריאת שמע, שמע ישראל תרין זמנין ערב ובקר.

אדהכי הא מארי דרגליו קא דפקין לפתחא, מארי דעמידה דצלותא, דאתמר בהון (דניאל א ד) ואשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך, המלך סתם דא קודשא בריה הוא, היכל המלך דא אדניי, דאתמר ביה (תהלים נא יז) אדניי שפתי תפתח, אדניי סליק לחושבן היכל, ואתמר (חבקוק א כ) ויני בהיכל קדשו הס מפניו כל הארץ.

זכאה איהו מאן דזכי לאעלאה להיכליה דקודשא בריה הוא, למחזי למלכא ומטרוניתא, זכאה פומא, דשריא ביה צלותא דאיהי אדניי, דאמרין לה אדניי שפתי תפתח, וזכאין שפון דאינון תרעין דהיכלא, כגוןא דאליו דאתמר בהון (שם קיח ט) פתחו לי שערי צדק, דכד פומיה פתח בצלותא בשכינתא, ויני יענה מיד, הדא הוא דכתיב (ישעיה נח ט) אז תקרא ויני יענה, איז תמנא אתון יהויה אהייה, ויני יענה הוא ובית דינו, ודא יהויה אדניי יאהדונהי, לקבל תמנא אתון, אליו אינון חיוון דחשמ"ל, דאינון חיוון דאשא, פעם חשות ופעם ממלכות, בצלותא מיושב ממלכות, בצלותא דמעומד חשות.

דף לד ע"א

ותא חזי, אם בר נש סליק במחשבתיה בצלותא דיליה לשכינתא, או בכל פקודא ופקודא דעביד, מיד דדפיק לפתחא דהיכלא דמלכא, נביא או חוזה או חכם או צדיק או חסיד, מיד דקרא לה לתרעא, אם שכינתא סליקת תמן, יני יענה מיד, ולא אמתיך לעבד או ממנא דאפתח ליה, אלא איהו ממש אפתח ליה, מחביבו ורחימו דאית ליה לגבה כחתן לגבי כלה, ואם שכינתא לא סליקת בההוא צלותא או פקודא, לא חשיב ליה קודשא בריה הוא למפתח ליה היכליה, ואפילו על ידי שלוחא. (דף לד ע"א) ולא איהו כדאי למיעאל להיכלא דמלכא, ועליה אתמר (דברים כד יא) בחוץ תעמד, ומלבר יהבין ליה בעותיה, על ידי שלוחא או ממנא, ואי לא סליק צלותיה כדקא זאות, דחיין ליה לבר, וסגרין תרעין באנפוי, ועליה אתמר (משלי א כח) אז יקראני ולא אענה ישחרנני ולא ימצאנני.

והכי כד קראן ישראל כל חד וחד לקודשא בריה הוא, בקריאת שמע או בצלותא או בכל פקודא, אם שכינתא לאו איהי תמן לא נחית תמן, הדא הוא דכתיב (שמות כ כד) בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיה, ותרגם אנקלוס בכל אתר דאשרי שכינתיה תמן וגומר, דכד בר נש סליק שכינתא בפקודין דיליה לגבי קודשא בריה הוא, קודשא בריה הוא נחית עליה בגינה, ובגין דא אמר הנביא (ירמיה ט כב), אל יתהלל וגומר, כי אם בזאת והא אוקמוהו.

וְהָכִי כִּד בַּר נֶשׁ סָלִיק שְׁכִינְתָּא בְּצִלוֹתָא דִּילִיה לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְחִית לְקַבֵּל צְלוֹתֶיהָ, וְשְׁכִינְתֶיהָ אֶקְדִּימַת, לְאַפְתָּחָא
לִיה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בְּרַאשִׁית כד טו) וַיְהִי הוּא טָרַם כְּלָה לְדַבֵּר, וְהִנֵּה רַבְּקָה
יֵצֵאת, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְאוּקְמוּהָ מְאָרִי מִתְנִיתִין, אִם שְׁגוּרָה תִּפְלְתִי בְּפִי
יִודַע אֲנִי שֶׁהוּא מְקוּבֵּל, וְאִם לֹא יִודַע אֲנִי שֶׁהוּא מְטוֹרֵף, וְטוֹרְפִין לוֹ
צְלוֹתֶיהָ בְּאִנְפוּי, וּבְגִין דָּא וַיְהִי הוּא טָרַם כְּלָה לְדַבֵּר, וְלִמְלָלָא בְּצְלוֹתֶיהָ
בְּשֵׁם יְיָ, מִיַּד שְׁכִינְתָּא נִפְקַת לְגַבִּיָּה וּבְגִינִיה נְחִתַת שְׁכִינְתָּא לְרַגְלוּי, הָדָא
הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים פה יז) צִדְקָ לִפְנֵינוּ יִהְיֶה וַיֵּשֶׁם לְדָרְךָ פְּעָמֵינוּ.

וְכִד שְׁכִינְתָּא אִיהִי עוֹמֶדֶת עַל יִשְׂרָאֵל, וַיִּשְׂרָאֵל אֵינּוּן רַגְלִין דְּקָמַת עֲלֵיהוּ
בְּגְלוּתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁבַּח לָהּ בְּהוֹן, מַה יְפוּ פְּעָמֵיךְ בְּנַעְלִים וְגוֹמַר
(שִׁיר ז ב), וְעוֹד מַה יְפוּ פְּעָמֵיךְ, כִּד יִשְׂרָאֵל הוּוּ מְקַיְימִין שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה,
וְעוֹד מַה יְפוּ פְּעָמֵיךְ בְּנַעְלִים, בְּזִמְנָא דְעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְסִינַי,
דְּעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (זְכוּרִיָּה יד ד) וְעָמְדוּ רַגְלֵינוּ בְּיוֹם הַהוּא, וְעוֹד מַה יְפוּ פְּעָמֵיךְ
בְּנַעְלִים, כִּד קַיְימִין בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּיוֹמָא דְדִינָא בְּצְלוֹתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּגִינֵיהוּ עוֹמֵד מִכְּסָא דִּין וַיּוֹשֵׁב עַל כְּסֵא רַחֲמִים, בְּזִמְנָא דְאֵינּוּן קַיְימִין
בְּשְׁכִינְתָּא בְּגְלוּתָא, וְסַבְלִין עֲלֵיהוּ כִּמְה דִּינִין וְכִמְה יְסוּרִין, דְּאֲמַרִין כִּי
עֲלִיךְ הוֹרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם נְחַשְׁבְּנוּ כְּצֵאן טְבַחָה (תְּהִלִּים מד כג).

וְכִד בַּר נֶשׁ מְצַלִּי, צְרִיךְ בְּקַדְמִיתָא לְנַחְתָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ יְהוּ"ה
בְּקַרְיַאת שְׁמַע, וְלִיה אֲמַרִין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, בְּכָל שַׁבְּתוֹת וַיִּמִּין טְבִין, בְּגִין
דְּיוֹמִין דְּחוֹל תְּרַעָא דְהִיכְלָא פְּנִימָאָה אִיהִי סְתִימָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב
(יְחִזְקֵאל מו א) כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִי אֱלֹהֵיִים שֶׁעַר הַחֹצֵר הַפְּנִימִית הַפְּנֵה קָדִים
יְהִיָּה סָגוּר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, וְאֲמַאי בְּגִין דְּמַטְטְרוּן שְׁלִיט עֲלֵיהוּ, וּבְיוֹם
הַשַּׁבָּת דְּיִיִתִי בַעֲלָה יִפְתַּח, וְכֹן בְּיוֹם הַחֹדֶשׁ יִפְתַּח, וּבְגִין דָּא, כִּד נְחִית בַּר
נֶשׁ יְהוּ"ה בְּקַרְיַאת שְׁמַע, צְרִיךְ לְנַחְתָּא לִיה בְּאֲדֹנָיִי, דְּאִיהוּ בְּפִימִיָּה, וּבְגִין
דָּא אֲדֹנָיִי שְׁפַתִּי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

דְּתַלַּת צְלוֹתִין אֵינּוּן בְּשַׁבָּת, וּרְבִיעֵאָה צְלוֹתָא דְּמוֹסָף, צְלוֹתָא דְּעַרְבִית
אֲתָה קַדְשָׁת, וְדָא שְׁכִינְתָּא תִתְאַה, דְּאִיהִי מְסַטְרָא דְּשִׁמְרָא, דְּתַמְּן לְיוֹאֵי,
דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן וְקַדְשָׁת אֶת הַלְוִים, צְלוֹתָא דְּשַׁחֲרִית יִשְׁמַח מוֹשֶׁה בְּמִתְנַת
חֶלְקוֹ, וְדָא נְשַׁמַּת כָּל חַי, דְּאִיהִי אֵימָא עֲלָאָה, עֲלָה אֲתַמַּר (תְּהִלִּים סח יד) אִם
תִּשְׁכַּבוּן בֵּין שַׁפְּתַיִם, אֵל תִּקְרִי אִם אֵלָא אִם, דְּעֲלָה אֲתַמַּר (בְּרַאשִׁית כח יא)
וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא, בְּאֲתַר דְּיֵישׁ כ"ב אֲתַוּוֹן דְּאוּרִיַּתָּא שְׁכִיבַת תַּמְּן,
זַכָּאָה אִיהִי פּוּמָא, דְּאוּרִיַּתָּא דְּהִיא שְׁעֵתָא שְׁכִיבַת תַּמְּן.

דף לד ע"ב

צְלוֹתָא תְּלִיתָאָה אֲתָה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, דָּא יְהוּ"ה עַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא
דְּאֲחִיד בְּתַרְוִיָּהוּ, וְאֵינּוּן נְשַׁמָּה יְתִירָה וְרוּחַ יְתִירָה וְנַפְשׁ יְתִירָה, נַפְשׁ
יְתִירָה בְּעַרְב שַׁבָּת, אֲתָה קַדְשָׁת, נְשַׁמָּה יְתִירָה נְשַׁמַּת כָּל חַי, דְּאֲתַמַּר בְּה

יְשַׁמַּח מֹשֶׁה בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ, רוּחַ יִתְיַרְה אֶתְּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, זָכָאָה אִיהוּ
מֵאֵן דְּאִפְתַּח פִּימֹי בְּתַלְת צְלוּתִין, לְקַבְּלָא (דף לד ע"ב) לֹון בְּשַׁבְּת, תַּפְלַת
מוֹסָף דָּא צְדִיק, דְּכֻלִּיל כְּלָהוּ צְלוּתִין, וּבִיָּה אֶמְרִין בְּצְלוּתָא דְּמוֹסָף כְּתָר
יִתְנֹו לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְכְתָר אִיהוּ כְּתָר עֲלִיוֹן, יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבָא וְאִימָא,
קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ תַּלְת אֲבָהוּן, יְיָ צְבָאוֹת בְּרִית מִלְּה וּתְרִין יִרְכִי קְשׁוּט,
מְלָא כָּל הָאָרְץ כְּבוֹדוֹ דָּא שְׁכִינְתָּא.

זָכָאִין שְׁפוֹן דְּאִינוּן תַּרְעִין דְּהִיכְלָא, לְקַבְּלָא בְּהוּן צְלוּתִין אֲלִין, וּבְגִין דָּא
אֲדַנְיִי שְׁפְתֵי תַפְתַּח (תהלים נא יז), פְּתַחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָק (שם קיח ט), דְּכַד בְּרַנְשׁ
אִפְתַּח פִּימֹי בְּצְלוּתָא בְּשְׁכִינְתִּיה, מִיָּד אַז תַּקְרָא וְיְיָ יַעֲנֶה (ישעיה נח ט), הוּא
וּבֵית דִּינוּ, אִיז תַּמְנָא אֲתוּן דְּאִינוּן יְהוּיָה אֱהִיָּה, אֲבָא וְאִימָא, וְיְיָ יַעֲנֶה
מִיָּד הוּא וּבֵית דִּינוּ יְהוּיָה אֲדַנְיִי.

פַּד אִינוּן בְּאֲבָא וּבְאִימָא, לִימִנָא וְשִׁמְאָלָא, כָּל חַד אִיהוּ שֵׁם בְּפָנֵי עֲצָמוֹ,
וְכַד אִינוּן בְּכְתָר עֲלִיוֹן אִינוּן בְּיַחוּדָא חַדָּא, כְּגוּוֹנָא דָּא יֵאֱהוּיָה, בְּחֶסֶד
וּגְבוּרָה אִינוּן יְהוּיָה אֱהִיָּה, עֲנַפִּין מִתַּפְרְדִּין לִימִנָא וְשִׁמְאָלָא, בְּעַמּוּדָא
דְּאִמְצַעִיתָא אִינוּן תַּרְוִיָּהוּ בְּיַחוּדָא חַדָּא, וְהִכִּי אִינוּן עֲנַפִּין מִתַּפְרְדִּין בְּנֶצַח
וְהוּד, יְהוּיָה לִימִנָא אֱהִיָּה לְשִׁמְאָלָא, בְּצְדִיק מִתִּיחַדִּים, הָא הִכָּא רְזָא
דְּאִילָנָא, דְּאִתְפְּשֵׁט עֲנַפּוּי מְעִילָא, וּמִתִּיחַדִּין בְּשִׁרְשׁוּי לְתַתָּא, וְדָא עַץ
הַחַיִּים. עַץ הַדַּעַת טוֹב, דְּלִית בֵּיה רַע, מִתַּתָּא לְעִילָא, כְּגוּוֹנָא דָּא, אֲדַנְיִי
שְׁכִינְתָּא תַתָּא, יְהוּיָה עַמּוּדָא דְּאִמְצַעִיתָא, וְאִינוּן בְּתַרִּין יִרְכִין עֲנַפִּין
מִתַּפְרְדִּין לִימִנָא וְשִׁמְאָלָא, וְהִכִּי בְּתַרִּין דְּרוּעִין מִתַּפְרְדִּין עֲנַפִּין לִימִנָא
וְלְשִׁמְאָלָא, בְּצְדִיק אִינוּן בְּיַחוּדָא חַדָּא יֵאֱהוּדוּנָה, וְדָא רְזָא דְחֶשְׁמִ"ל,
חִינוּן דְּאִשָּׂא מְמַלְלָן, כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּבְרוּךְ, דְּאִיהִי יֵאֱהוּדוּנָה, וְכָל
הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, בְּתַרִּין שְׁמֹהוּן וְדָא יְהוּיָה אֱהִיָּה.

וּבְהוּן הָהּ מְשַׁבַּח שְׁכִינְתָּא בְּשִׁיר הַשִּׁירִים מִתַּתָּא לְעִילָא, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב
(שיר השירים ז ב) מֶה יָפוּ פְעַמִּיךָ בְּנַעֲלִים בֵּת נְדִיב, חֲמוּקֵי יִרְכִיךָ כְּמוֹ חֲלָאִים
מַעֲשֶׂה יְדֵי אָמֹן, שְׁרָרְךָ אֲגוֹ הַסֶּהַר, שְׁנֵי שְׁדִיךָ, צְוֹאֲרֵךְ, רֹאשְׁךָ, הָא הִכָּא
מִתַּתָּא לְעִילָא.

וְהִיא מְשַׁבַּח לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְעִילָא לְתַתָּא, רֹאשׁוֹ כְּתָם פּוֹ, עֵינָיו,
לְחֵיו, שְׁפְתוֹתָיו, יָדָיו, שׁוֹקָיו, זָכָאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּסַלִּיק צְלוּתָא בְּכָל אֲבָר
וְאֲבָר בְּתַקוּנָא דָּא.

תָּא חֲזִי יְהוּיָה אֲדַנְיִי אִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיה, בְּתַרִּין שׁוֹקִין
יְהוּיָה לִימִנָא אֲדַנְיִי לְשִׁמְאָלָא, וְאִינוּן אֲסַפְקֻלְרִיָּהּ הַמְאִירָה
וְאֲסַפְקֻלְרִיָּהּ שְׂאִינָה מְאִירָה, בְּצְדִיק תַּרְוִיָּהוּ חַד יֵאֱהוּדוּנָה, וְהִכִּי
בְּתַרִּין דְּרוּעִין יְהוּיָה לִימִנָא אֲדַנְיִי לְשִׁמְאָלָא, בְּעַמּוּדָא דְּאִמְצַעִיתָא
יֵאֱהוּדוּנָה, תַּרְוִיָּהוּ בְּיַחוּדָא חַדָּא, בְּסוּד אָמִין, וּבְגִין דָּא גְדוּל הַעוֹנָה אָמֹן
יֹוֹתֵר מִן הַמְבָרַךְ, הָא אִיהוּ מִתַּתָּא לְעִילָא.

מעילא לתתא יהו"ה אהי"ה תרוייהו חד בכתר עליון, פגוונא דא יאההויה"ה, בחכמה ובינה יהו"ה אהי"ה, בתרין דרועין יהו"ה אהי"ה, בעמודא דאמצעייתא תרוייהו פחדא, פנצח ונהוד יהו"ה אהי"ה דא לימינא ודא לשמאלא, בצדיק תרוייהו ביחודא פחדא, וכן במלכות תרוייהו ביחודא פגוונא דא יהו"ה אדניי, ובה מתחברין יהו"ה אהי"ה, ובגין דא איהי קרית ארבע, חבורא דארבע שמח, דאינון בארבע פרשין דתפלין דיד, ובארבע בתי דתפלין דרישא.

דף לה ע"א

וכד נביא הוה סליק לעילא, ודפיק לתרעא, אי הוה סליק בשכינתא, הוה פתח ליה מיד, והוה אמר ליה בן אדם עמד על רגליך ואדבר אתך (יחזקאל ב א), דאנת הוא דהוית סביל לשכינתא בצלותא בעמידה, עמוד על רגליך, דאתמר בהון (שם א ו) וכף רגליהם ככף רגל עגל, עגולים פנקודים דאינון מנהיגים לאתנון, ומסטרך דאתנון אינון מרופעין, הךא הוא דכתיב (שם י) על ארבעת רבעיהם בלכתם ילכו, ועוד על ארבעת רבעיהם, אינון (דף לה ע"א) ארבע קדושות דאומר בר נש בכל יומא, ועוד עמוד על רגליך בקדמאין, ומה שאלתך עד חצי המלכות באמצעיות, ותעש בביתראין, דתמן איהו בר נש כעבד המקבל פרס מרבו והולך לו, אליו נפקין דיהיב לון מלכא בעותהון, הא אחרנין קא דפקי לתרעא, מארי דברית מילה, ואמרי אדניי שפתי תפתח.

זכאין אינון ישראל דאינון רגלין דשכינתא, דקמת עלייהו בצלותא בעמידה, דאיהי ודאי עלייהו תפלה מעומד, וקמת עלייהו בגלותא, ובמאי קמת עלייהו, בגין דנחתין לגבה יהו"ה, דעליה אתמר כל הזקף זוקף בשם, דביה צריך בר נש לזקפא לשכינתא, ואלין דלא זקפין לה בשם יהו"ה בצלותהון, או בפקודין דאורייתא (נ"א דלהון), איהי צווחת עלייהו, נתנני יי בידי לא אוכל קום (איכה א יד), דסמיכו דילה איהו בתרין דרועין דאינון חסד וגבורה, ועמידה דילה בתרין שוקין דאינון נצח ונהוד, וזקיפו דילה בגופא דאיהו עמודא דאמצעייתא, יהו"ה שמייה, ובגין דא כל הזקף זוקף בשם, ויחודא דילה בצדיק, ובגין אליו דלא יכילת למיקם בהון בצלותא, ולית לה סמיכו ולא זקיפו בהון בגלותא, אתעציבת בהון, ורזא דמלה בן חכם ישמח אב, ובן כסיל תוגת אמו (משלי י א), ובגיניה ויתעצב אל לבו (בראשית ו ז), ואמאי כולי האי לאמיה ולא לאבוהי.

אלא דא רזא עלאה איהו, פקודין דעשה אינון מימינא דתמן חכמה, כמה דאוקמוהו מארי מתניתין הרוצה להחכים ידרים, ופקודין דלא תעשה אינון משמאלא דתמן אימא עלאה, דבהון אדניי שימעה אדניי סילחה אדניי ה'קשיבה ועשה אל תאחר (דניאל ט יט), ביום הכפורים, וכד לא חזרין בתיובתא אינון דעברין על לא תעשה דאינון משמאלא, אתמר עלייהו (משלי

יא) וּבֵן כְּסִיל תּוֹגַת אָמוֹ, בְּגִין דְּתַמּוֹן אִימָא לְשִׁמְאֵלָא, וְלִבָּא אִיהוּ לְשִׁמְאֵלָא, (ורזא דמלה) וּבְגִין דָּא וְיִתְעַצֵּב אֶל לְבוֹ.

וּתְרִין הַוּיִוִּית אִינוּן לִימִינָא וְלְשִׁמְאֵלָא, כְּגוֹנָא דָּא יַהֲהִיֹּו יוֹהִיָּה, יִ לִימִינָא וְיִהִיָּה יוֹהִיָּה בְּחֻכְמָה יִסְד אָרְךְ (שם ג יט), אָב עִם בְּרִתָּא, הִי עֲלָאָה עִם בְּרָא דָּאִיהוּ וִי, תְּפִלִּין עַל רִישִׁיהָ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה סב ח) וּבְזָרוּעַ עֲזוֹ אֵלוֹ תְּפִלִּין דְּרִישָׁא, דְּבָכְל אֲתֵר דָּאֵת הִי עַל וִי אִיהִי אִימָא.

וְדָא רְזָא דְקָרְבֹן עוֹלָה וְיִוְרֵד, דְּסֻלִּיק הִי לְגַבִּי יִ, וְנַחֲתִית הִי לְגַבִּי וִי, וְאִם לָאוּ הִיא הַוּיִוִּית יַהֲהִיֹּו, דָּאֲתֵרְמִיז בְּהִיא קָרָא (ירמיה ט כג) כִּי אִם בְּזָאֵת יִ תְּהִלֵּל הַ מִתְּהִלֵּל הַ שְׂפֵל וְ יָדוּעַ אוֹתִי, לָא הוּוּ יָדְעִין בְּנִי נְשָׂא קָרְבֹן עוֹלָה וְיִוְרֵד, דְּכִד לָא הָוּה בְּרִ נֶשׁ קָרִיב אֵת הִי עִם יִ, הִי עִם וִי, וּמָאן עוֹלָה וְיִוְרֵד, מָאן הָוּה יָדַע מָאִי נִיְהִי הִי דָּאִיהִי בְּרִתָּא, דָּאִית לִיהָ לְסֻלְקָא לְהָ לְגַבִּי אָבָא, וְהִי דָּאִיהִי אִימָא לְנַחֲתָא לְהָ לְגַבִּי בְּרָא, אָלָא בְּגִין הִיא הַוּיִוִּית דָּאִיהִי יַהֲהִיֹּו, דְּהִי דָּאִיהִי עַל וִי אִיהִי אִימָא עֲלָאָה, וְבָהּ אֲשַׁתְּמַע הִי תְּתַאָּה דָּאִיהִי תַחוֹת יִ דָּאִיהִי בְּרִתָּא, וְדָא רְזָא דְקָרְבָּנָא, דְּצָרִיד לְסֻלְקָא הִי לְגַבִּי יִ, וְלְנַחֲתָא הִי לְגַבִּי וִי.

יוהייה יִ אִיהוּ לִימִינָא חֻכְמָה, וִי תוֹרָה שְׂפִכְתָּב, מִימִינוּ אֲשֵׁ דֵת לְמוֹ (דברים ג ב), וְהִיא אִיהוּ דְאֲמָרִין מוֹחַ הַבֵּן דְּאֲתַמְשֵׁךְ מִמוֹחַ הָאָב, הִי עֲלָאָה לְשִׁמְאֵלָא, וּמִתַּמּוֹן אֲתִיְהִיבַת אוֹרִייתָא שְׂבַעֲל פָּה, דָּאִיהִי הִי תְּתַאָּה.

דף לה ע"ב

זְכָאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל דִּינְדְעִין רְזִין עֲלָאִין בְּהַוּיִוִּית, דְּבַהוֹן סֻלְקִין צְלוֹתִין בְּהַבְּלִים דְּפּוֹמְהוֹן, וְנַחֲתִין אִינוּן חִיילִין בְּהוֹן כְּדָקָא יָאוֹת, דְּכִד בְּרִ נֶשׁ סֻלִּיק שְׂכִינְתִּיהָ בְּצְלוֹתִיהָ, קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא נַחֲתִית עֲלִיהָ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שמות כ כד) בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֵת שְׁמִי אָבָא אֱלֹהִי וּבִרְכֻתִיךָ, זְכָאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל דְּאִינוּן רְגִלִין לְשְׂכִינְתָּא, לְמִיקַם עֲמָהּ בֵּין בְּרִיוֹחַ בֵּין בְּעֲאֻקוֹ, דְּכִד אֲנוּן בְּדִינָא (דף לה ע"ב) בְּיוֹמָא דְּדִינָא דָּאִיהִי רֵאשׁ הַשְּׁנָה, אִיהִי קָמַת עֲמָהוֹן לְדִינָא, דְּקִימִין לְהָ בְּצְלוֹתִהוֹן, דְּעֲלִייהוּ אֲתַמְר (משלי כב) בְּהִתְהַלֵּךְךָ תִּנְחָה אוֹתְךָ, בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עֲלִיךָ, וְהַקִּיצוֹת הִיא תְּשִׁיחָךָ, דְּבָכְל אֲתֵר דְּקִימִין יִשְׂרָאֵל בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא לְשְׂכִינְתָּא, אִיהִי קִימַת בְּגִינְיִיהוּ בְּכָל דְּיוֹחָקָא וְצַעֲרָא, בֵּין בְּאַרְחָא בֵּין בְּיִשׁוּבָא בֵּין בְּיִמָּא, וְדָא אִיהוּ בְּהִתְהַלֵּךְךָ בְּמִדְּבָרָא תִּנְחָה אוֹתְךָ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (תהלים פה יד) צִדְקָ לְפָנָיו יִהְיֶה וְיִשָּׁם לְדָרְךָ פְּעַמָּיו, בְּשִׁכְבְּךָ בְּיִשׁוּבָא תִּשְׁמֹר עֲלִיךָ, וְהַקִּיצוֹת לְמִיזַל בְּיִמָּא הִיא תְּשִׁיחָךָ, וְעוֹד בְּהִתְהַלֵּךְךָ בְּהִיא עֲלָמָא תִּנְחָה אוֹתְךָ, בְּשִׁכְבְּךָ בְּקִבְרִ תִּשְׁמֹר עֲלִיךָ, וְהַקִּיצוֹת בְּתַחֲתִית הַמַּתִּים הִיא תְּשִׁיחָךָ.

הָא אֲלִין נְפִקוֹ, וְהָא אַחֲרִינִין קָא דְּפִקִין לְפִתְחָא, וְאִינוּן מְאָרִי רְגִלִין, מְסֻטְרָא דְּרְגִלִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, דְּאֲתַמְר בְּהוֹן (זכריה יד ד) וְעַמְדוֹ רְגִלִין בְּיוֹם הַהוּא, וְעֲלִייהוּ אֲתַמְר (שמות יב לו) כְּשֶׁשׁ מֵאוֹת אֶלְף רְגִלִי הַגְּבָרִים לְבַד

מִטָּף, אֵלַיִן נִפְקִין הָא אַחֲרָנִין עֲאֲלִין, מִסְטָרָא דְאֲלִין דְאֲתָמַר בְּהוֹן (יחזקאל א' א) וְרַגְלֵיהֶם רַגְלֵי יִשְׂרָה, רַגְלִין בְּעֵגוּלָא אֵינּוּן רַגְלֵי יִשְׂרָה, וְאִית רַגְלִין אַחֲרָנִין מְרוּבְּעִין דְאֹפְנִים, דְאֲתָמַר בְּהוֹן (שם יז) עַל אַרְבַּעַת רַבְעֵיהֶם בְּלַכְתָּם יִלְכוּ, דְבַהוֹן וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוּב כְּמַרְאֵה הַבְּזָק (שם יח), וְאֵנּוּן רַגְלִין בְּעֵגוּלָא, אֵינּוּן כְּנֻקוּדִין לְאֲתָוּוֹן, דְאֵינּוּן רַגְלִין בְּרַבּוּעָא.

וְנָבִיא דְאִיהוּ מִסְטָרָא דְלַהוֹן, תַּמָּן הָוָה סְלִיק רױחִיה, וּמִתַּמָּן הָוָה שְׁמַע כָּל מַה דְהָוָה לִיה לְמִשְׁמַע, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל ב' א) וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן אָדָם עֲמֹד עַל רַגְלֶיךָ וְאֲדַבֵּר אִתְּךָ, וְעוֹד (שם ב) וַתְּבֹא בִי רוּחַ כְּפֶאֱשֶׁר דְּבַר אֵלַי וַתַּעֲמִדְנִי עַל רַגְלִי, וְאִשְׁמַע אֶת מִדְבַּר אֵלַי, וַתִּשְׁאַנֵּי רוּחַ וְאִשְׁמַע אַחֲרֵי וְגוֹמַר (שם ג' ב), בְּגִין דְדַרְגִין אֵינּוּן מִסְטָרָא דְשְׁכִינְתָּא, דְאֲתָמַר בָּהּ (שמות לג כג) וְרֵאִית אֶת אַחֲוָרִי, אָמַר וְאִשְׁמַע אַחֲרֵי.

מֵאִי קוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל, דְאִית רַעַשׁ וְאִית רַעַשׁ, אִית רַעַשׁ דְאֲתָמַר בִּיה (מלכים א' יט יא) לֹא בְרַעַשׁ יִי, דְלָא יִיתִי תַמָּן קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְאִית רַעַשׁ דְיִיתִי תַמָּן, אֶלָּא רַעִישׁ בְּהַפּוּכָא עַרְיִישׁ, כְּמַה דְאֲתָמַר (תהלים מא ד) יִי יִסְעַדְנוּ עַל עַרְשׁ דְדוֹי, וְדָא אִיהוּ כָּל מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכָת בְּחֲלִיו, דְאֲתַהֲפֹד רַעִישׁ לְעַרְיִישׁ, וּמֵאִי נִיהוּ עַרְיִישׁ, אֶלָּא אִיהוּ עֲשׂוּר בְּהַפּוּד אֲתָוּוֹן, וְדָא שְׁכִינְתָּא דְאִיהוּ כְּלָלָא דְעֲשֶׁר סַפִּירוֹן, דְעֵלָה אֲתָמַר אִין קְדוּשָׁה בְּפַחוֹת מַעֲשָׂרָה.

דְאִיהוּ שְׂרִיא לְרִישָׁא דְחוּלָה, וּבְגִינָה יִי יִסְעַדְנוּ, וּבְמֵאִי עַל עַרְשׁ דְדוֹי, עַל שְׁכִינְתִּיה וְדָאִי, וְאִם שְׁכִינְתָּא לֹא תַמָּן, רוּחַ סְעָרָה תַמָּן, דְאֲסַעִיר גּוּפִיה דְבַר נֶשׁ, דְכְּתִיב בִּיה (יונה א ד) וְהֶאֱנִיָּה חֲשָׁבָה לְהַשְׁבֵּר, דְאִיהוּ גּוּפָא דְסַפִּינָה, כַּד לִית שְׁכִינְתָּא סְמִיכַת לָהּ, רוּחַ סְעָרָה מְהַפֵּד לָהּ וַתִּבַּר לָהּ, וּבְזַמְנָא דְשְׁכִינְתָּא סְמִיכַת לָהּ, מִיָּד קָלָא נִפִּיק בֶּן אָדָם עֲמֹד עַל רַגְלֶיךָ (יחזקאל ב' א), וְקֵאִים מִמַּרְעָא דִילִיה, וְנִפִּיק מִדִּינָא, שְׁלִים בְּגוּפִיה שְׁלִים בְּמַמּוּנִיה.

הָא אֵלַיִן נִפְקִין, הָא אַחֲרָנִין דְפִקִין לְפַתְחָא, וְאֲמַרִין אֲדַנִּי שְׁפַתִּי תִפְתַּח, וְאֵינּוּן דְסַמִּיכִין לְשְׁכִינְתָּא בְּכַמָּה רַגְלִין דְמוֹעַדִים וְיוֹמִין טְבִין, וְכַד אֵלַיִן עֲאֲלִין, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְשַׁבַּח לָהּ בְהוֹן, מַה יִּפּוּ פְעַמִּיךָ בִּנְעָלִים בַּת נְדִיב (שיר ז' ב), דְאֵלַיִן אֵינּוּן דְאֲתָמַר בְּהוֹן (דברים טז טז) שְׁלֹשׁ פְּעַמִּים בְּשָׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָךְ, אָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, כְּמַה אֲנִת שְׁפִירָא בְּאֵלַיִן נְעָלִים דְאֵינּוּן נְעִילַת פֶּסַח וְנְעִילַת עֶצְרַת וְנְעִילַת חַג, חֲמוּקֵי יִרְכִיךָ, אֵלַיִן אֵינּוּן מִסְטָרָא דְתַרִי יִרְכִי קְשׁוּט דְאֲתָמַר בְּהוֹן שׁוּקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְאֵינּוּן שִׁית דְרַגְלִין דְנְבוּאָה.

דף לו ע"א

מִסְטָרָא דְאֵת וִי דְאִיהוּ צְדִיק, עֲמוּד דְסַמִּיךָ לּוֹן, וְאִיהוּ שִׁית לְקַבֵּל (מלכים א' י' ט) שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְפָסָא, וְסְלִיק בְּאֵת יִי לְשֵׁשִׁים, כְּגוֹוָנָא דְשֵׁשִׁים וְשִׁית גְּלָגְלִים דְסַחֲרִין לְכוּרְסִיא, וְאֵינּוּן סִיו מִן יִסוּ"ד, וְהָא אוּקְמוּהָ, אֲשֶׁתָּאָר יִ"ד, בִּיה וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה (הושע יב יא), וְדָא שְׁכִינְתָּא יָד חוֹתְמַת מִסְטָרָא

דְּצַדִּיק, יָד כּוֹתֶבֶת מִסֻּטְרָא (דף לו ע"א) דְּעִמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, אִיהִי תְמוֹנֵת כָּל, וּבִגִּין דָּא (הושע יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה.

הָא אֲלִין נִפְקִין, הָא אַחֲרָנִין קָא דְּפָקִין לְפִתְחָא, וְאִמְרִין אֲדַנִּי שְׁפָתֵי תִפְתַּח, וְאִינוּן מְאִרֵי דְּאוֹת, דְּאִיהוּ חִיִּי עֲלָמִין, דְּמִצְלִין בְּחִיִּי בְּרַכָּאן דְּצִלוֹתֵין, דְּמִקְרָבִין בְּהוּן קְרַבְנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, דְּחִשְׁבָּא לְקַבֵּל שְׁבַעָה פְּרִים וְשְׁבַעָה אֱלִים, וְלְקַבֵּל שְׁתֵּי תוֹרִים אוּ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה, דְּמִסֻּטְרָא דְּהָאִי אוֹת אָמַר לְמוֹשֶׁה וְזֶה לְךָ הָאוֹת (שמות ג יב), וְאִיהוּ כְּלִיל תְּרֵי עֶשֶׂר מְזֻלוֹת, וְשְׁבַעָה כְּכַבֵּי לְכַת, מִסֻּטְרָא דְּקְדוּשָׁה, דְּאִיהִי בֵת שְׁבַע, וּמִסֻּטְרָא דְּוִי דְּאִיהוּ וִי עֲלָאָה וִי תִתְאַה, וְעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (ירמיה י ב) וּמֵאוֹתוֹת הַשָּׁמַיִם אֵל תִּחַתּוֹ, כִּי יַחַתּוֹ הַגּוֹיִם מִהֶמָּה.

הִיא אִינוּן שִׁית כְּכַבֵּי לְכַת, הִי כְּכַבָּא שְׁבִיעָאָה, וִיו תְּרִין עֶשֶׂר מְזֻלוֹת, דְּכָל מְזֻל אֲתַקְרִי אוֹת, וְאִיהוּ מִמְנָא עַל כָּל שְׁעֵתָא דְּתְרִין עֶשֶׂר שְׁעֵתִין, כָּל נְבִיא אִית לֵיה מְזֻלִּיה וְשְׁעֵתִיה, וּכְפּוּם הַהוּא מְזֻל, וּכְפּוּם פְּעוּלָה דִּילִיָּה, הַכִּי אֲתַגְלִיָּא לִיָּה אוֹת מִן וְאִיו, דְּתְרִין עֶשֶׂר מְזֻלוֹת מִמְנָן עַל תְּרִין עֶשֶׂר שְׁעֵתִין, וְעַל תְּרִין עֶשֶׂר יָרְחִין.

וְאֲלִין מְזֻלוֹת מִתְּמִן הוּוּ יָרְתִין תְּרִין עֶשֶׂר שְׁבָטִין נִשְׁמַתִין דְּלֵהוּן, וְאִית מִסֻּטְרָא אַחֲרָא תְּרִין עֶשֶׂר, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (בראשית כה טו) שְׁנַיִם עֶשֶׂר נְשִׂאִים לְאִמָּתָם, דְּאִינוּן אֲתַקְרִיאוּ טְלִיָּה שׁוֹיִר תְּאוּמִיִּים סְרֻטִין וְגוֹמַר, דָּא כְּגוֹנָא דְּדָא עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא.

שִׁית מְזֻלוֹת אִינוּן מְעִילָא לְתַתָּא מִחֶסֶד וְעַד יְסוּד, וְשִׁית מִתְּתָא לְעִילָא מִיְסוּד וְעַד חֶסֶד, מִסֻּטְרָא דְּמַלְכוּת אֲתַקְרִיאוּ שְׁבַעָה כְּכַבֵּי לְכַת, מִשְׁכִּינְתָא עַד חֶסֶד, וּכְפּוּם פְּעוּלָה דְּהֵהִיא סְפִירָה הַכִּי אֲתַגְלִיָּא אוֹת, אוֹת מִסֻּטְרָא דְּחֶסֶד אִיהוּ רַחֲמֵי, אוֹת מִסֻּטְרָא דְּגְבוּרָה אִיהוּ דִּינָא, וְאַחֲזִי עַל קְטוּלָא דְּחִיבִיָּא, וְשִׁפִּיכוּ דְּדָמָא, וְאַחֲזִי בְּצַדִּיקִיָּא דָּם דְּבַעֲרוּן, לְמִיכַל בְּחֻדוֹה וְעַנְג דְּמִאֲכָלִין בְּחַתָּן וְכֻלָּה, וּבִשְׁפִיכוּ דְּדָמָא דְּקְרַבְנִין, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שמות כ כד) וְזָבַחְתָּ עָלָיו אֶת עֲלֹתֶיךָ וְכוּ', וְעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר אִיזָהוּ מְקוּמָן שֶׁל זְבָחִים שְׁחִיטָתוֹ בְּצַפּוֹן, וְעוֹד אַחֲזִי בְּצַדִּיקִיָּא דָּם בְּרִית, דְּאֲתַמַּר בָּהּ (יחזקאל טו ו) וְאִמַּר לָךְ בְּדַמִּיָּךְ חִי וְאִמַּר לָךְ בְּדַמִּיָּךְ חִי.

מִסֻּטְרָא דְּעִמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא אִיהוּ אוֹת תְּלוּי אַרוּךְ, אִם זְכוּוֹן עוֹבְדִין דְּעֲלָמָא מְטָה כְּלָפִי חֶסֶד, וְאִם לָאוּ כְּלָפִי דִּינָא, וְהַכִּי אִינוּן תְּלַת אַחֲרָנִין כְּגוֹנָא דָּא, וְלַחֲפִימָא בְּרַמִּיָּא.

הָא אֲלִין נִפְקִין, הָא אַחֲרָנִין דְּפָקִין לְפִתְחָא מִסֻּטְרָא דְּקֶשֶׁת, דְּאִיהוּ אוּף הַכִּי אוֹת בְּרִית, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (שם א כח) כְּמִרְאָה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעַנְן בְּיוֹם הַגֹּשֶׁם, כִּן מִרְאָה הַנֶּגֶה סָבִיב, הוּא מִרְאָה דְּמוֹת כְּבוֹד יְיָ וְאַרְאָה וְאִפֵּל עַל פְּנֵי, וְאַשְׁמַע קוֹל מְדַבֵּר, וְאַמְאִי הוּא נָפִיל עַל אֲנָפוּי, בְּגִין דְּאִסִּיר לְאִסְתַּכְלָא בְּקֶשֶׁת.

אמר רבי אלעזר, אבא ואמאי אסיר לאסתכלא בקשת, אמר ליה רבי שמעון, ברי בגין אינון קליפין דמתלבשין ביה ודאינון ביה, דאינון רוח סערה ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו סביב, ודא איהו דחזא יחזקאל עליו השלום, דאמר וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון, דא קו תהו קליפא ירוקא דאגוזא קו ירוק, ענן גדול קליפה תננינא חוורא דאגוזא, ודא בהו, ואש מתלקחת קליפה תליתאה דאגוזא ודא חשך, ונגה לו סביב דא קליפה רביעאה דאגוזא, דאיהי אתאחדא במוחא, ומתוכם פעין החשמל דא מוחא דאגוזא, ודא יאהדונה"י.

דף לו ע"ב

וברי עד דאלין קליפין דאגוזא מתעברין ומתתברין, בתקיעה ושברים ותרועה, דבהון שברים (שמות כג כד) שבר תשבר מצבותיהם, דאינון קליפין דאגוזא, ובתרועה (תהלים ב ט) תרועם בשבט ברזל, ובתקיעה והוקע אותם ליי, דאלין גרמו (בראשית לב כו) דותקע כף ירך יעקב בגיד הנשה, דאיהו צדיק, ואתפרש מינה שכינתא, ואיהי בגלותא, ואתדבק באתרהא קליפה דערלה דאפריד בין צדיק ושכינתא, על פן לא (דף לו ע"ב) יאכלו בני ישראל את גיד הנשה (שם לב ג), עד דאתעברת האי קליפה מתמן.

וברי כל זמנא דאלין קליפין לא מתעברין מקשת, לא יהא קשת בגונוי נהירין, וסימנא דא יהא בידך, עד דתחזי קשתא בגונוי נהירין לא תצפי לרגלי דמשיחא, ומיד דיהא נהיר בגונוי נהירין, מיד וראיתיה לזכר ברית עולם (שם ט טו), ומיד אתגלייא ההוא דאתמר ביה (שמות ג יב) וזה לך האות כי אנכי שלחתיך, לקיימא ביה כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות (מיכה ז טו), בההוא זמנא אתגלייא מ"ה ש"היה ה"ווא שיהיה.

הא אלין נפקין, אחרניו דפקין לפתחא, ואמרין אדניי שפתי תפתח, ואינון מארי דקומה, מסטרא דאימא עלאה אתקריאת שכינתא בטון, הדא הוא דכתיב (איוב לח כט) מבטן מי יצא הקרח, (יחזקאל א כב) פעין הקרח הנורא, גוף דילה עמודא דאמצעיתא, בטון עליה אתמר (שיר ג א) בטנד ערמת חטים.

שררד אגן הסהר אל יחסר המזג וגומר (שם), שררד דא ציון, דאיהו טבור עלמא, נקודה דמינה הושפתת העולם, לארבע סטרין דאינון מזרח ומערב צפון ודרום, ולקבליהו, רישא למזרח, גופא למערב, דרועין לדרום, רגלין לצפון, אות ברית נקודה באמצעיתא, כגוונא דטבור, אגן הסהר, דא נקודה דסיהרא כגוונא דא כ, והיא ראשית נקודה באת ב, בת קול איהי ודאי, כללא דנקודין ואתון.

ואיהי פתוחה כלפי צדיקא וחסידא וחכימא מארי דאורייתא, ופתיחא לגבי נביאיא, ולגבי נטרי ברית, וכל אינון דתליין בספירן, דאינון שמא קדישא דקודשא בריהו, ואיהי סתימא מסטרא אחרא כלפי רשיעיא,

דבזמנא דאתיין לאסתכלא בה, חזרת אנפין לאחורא מנייהו, כגוונא דא [ציור].

ובגין דייעקב דאיהו דיוקניה חקוקה בסיהרא תמן, אתמר ביה (במדבר כג כא) לא הביט און בייעקב ולא ראה עמל בישראל, יי אלהייו עמו ותרועת מלך בו, ועל אינון דזרעא דייעקב אתמר (דברים לג כז) וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב, אתמר הכא בדד, ואתמר התם באתר אחרא (שם לב יב) יי בדד ינחנו ואין עמו אל נכר, דא יהא ביומוי דמלכא משיחא, דלא יהא פסולת בישראל, אלא יי בדד ינחנו, ומאן פסולת. אינון גרים, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, דאין מקבלים גרים לימות המשיח.

ובההוא זמנא מתפשטא סיהרא מאלין קליפין חשוכין, ומתחדשא בלבושין שפירין, והאי איהו חדושא דסיהרא, הדא הוא דכתיב (בראשית לה יד) ותסר בגדי אלמנותה מעליה, ואתמר בה (תהלים קג ה) תתחדש פנשר נעורייכי, ומיד דאיהי מתחדשא, מיד אתקיים קרא (יחזקאל לו כז) דנבואה בישראל, ואת רוחי אתן בקרבכם וגומר (שם כז) ונתתי בכם לב חדש, ורוח חדש אתן בקרבכם וגומר, ונבאו בגיכם ובנותיכם (יואל ג א).

הא אלין נפקין, הא מארי דקומה קא דפקין לפתחא, דאיהו קומה דגופא דמלכא, דאתמר ביה (דניאל יו) וגויתו פתרשיש, והאי איהו דאתקרי שמים, דביה אתפתחון חמש נהורין, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א א) נפתחו השמים ואראה מראות אלהיים, ואינון חמש נהורין דאינון ה' ספרי דאורייתא, בגין דאיהו ו' וביה אתפתחון חמש נהורין דאת ה', דסלקין לחמשין תרעין דחירו.

דף לז ע"א

ובזמנא דאלין דפקין לפתחא, ואמרין אדניי שפתי תפתח, אתפתחת לון תרעא דהיכלא בכמה נהורין מרקמן, נהרין מפל גוונין דעלמא, ובזמנא דאלין עאלין להיכלא, שכינתא אוליפת זכו עלייהו, ואמרת רבון עלמא, הא אלין מארי דקומה דקא סגדין בצלותא לגבד ארבע זמנין, בתלת קדמאין תרי, ובתלת בתראין תרי, לקבל ארבע אתוון דילך, וזקפין ארבע זקיפות בהון לארבע אתוון דילי דאינון אדניי, לסלקא ארבע דאינון (דף לז ע"א) אדניי, בארבע דאינון יהו"ה, וצריך למכרע בכלהו, בחיי חולין, דאינון לקבל תמני סרי ברקאן, דכלילן בחיי עלמין, ודא איהו דתקיניו מארי מתניתין, עד דיתפקו כל חוליות שבשדרה, ושדרה איהו לולב, אם נפרצו עליו פסול, כגוונא דא צריך דלא יפסיק בתמני סרי ברקאן דצלותא, דאינון לקבל חיי נענועין דלולב.

כמה דאוקמוהו מארי מתניתין, אפילו נחש פרוץ על יעקב לא יפסיק, בגין דחיי עלמין איהו דאחיד בין יהו"ה אדניי, כגוונא דא יאהדונה"י, דסליק לחשבון אמיו, ובגין דא אפילו נחש פרוץ על יעקב לא יפסיק, כשהוא כורע

בְּבְרוּךְ, ויִמָּה דְאִתְמַר אֲבָל עֲקָרָב פּוֹסֵק, בְּגִין דְּהָא אוֹקְמוּהוּ (ויקרא יח ה) וְחֵי בְּהֵם, וְלֹא שְׂיָמוּת בְּהֵם.

וְעוֹד כָּל הַפּוֹרְעַ פּוֹרְעַ בְּבְרוּךְ, הָא אוֹקְמוּהוּ דְצָרִיךְ לְכָלוּל בֵּיה עֵשֶׂר סְפִירוֹן, דְאִינוּן יוּ"ד ה"א וּא"ו ה"א, דְאִינוּן כ"י מִן בְּרוּךְ כְּתֵר, ר' רַאשִׁית חֲכָמָה, ב' תְּרִין הַהִי"ן שְׂכִינְתָא עֲלָאָה וְתַתְּאָה, ו' שִׁית סְפִירוֹן, הָא עֵשֶׂר, וּבְגִינִיה אִתְמַר (בראשית יד כ) וּבְרוּךְ א"ל עֲלִיוֹן וְגוֹמֵר, וַיִּתֵּן לוֹ מַעֲשֵׂר מְכַל, יוֹסֵף בְּגִין דְזָכָה לְצָדִיק חַי"י עֲלָמִין, דְבִיה צָרִיךְ לְמַסְגָּד בְּכָל סְפִירוֹן לְגַבֵּי שְׂכִינְתָא, זָכָה לְהָאִי חֲלָמָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (שם לו ט) וְהִנֵּה הַשְּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ וְגוֹמֵר, וְנָבִיא דְסָלִיק לְהָאִי דְרָגָא, שְׁמַשָּׁא וְסִיְהָרָא וְכַכְבֵּיא וּמַזְלֵי, כְּלָהוּ יְהִיבִין בֵּיה נְבִיעוּ בְּנִשְׁמַתִּיהָ, וְרוּחַ דְנְבוּאָה לְאִתְנַבְּאָה מְכַלָּהוּ, וְהָאִי אִיהוּ מְשַׁתְּחוּיָם לִי, דְמְכַלָּהוּ נְחִית לִיה נְבוּאָה, וּמְכַלָּהוּ אִתְכַּלִּילַת נְשַׁמַּתִּיהָ, וְהָאִי אִיהוּ אֲגָרָא דְאֵלִין מְאִרֵי דְקוּמָה.

הָא אֵלִין נְפִקוּן, הָא אַחֲרָנִין דְפִקִין לְפַתְחָא, וְאִינוּן מְאִרֵי דְרוּעִין, וְאִמְרִין אֲדַנְיִי שְׁפַתֵי תַפְתַּח, מִיָּד עֲאֵלִין נְטוּרֵי תַרְעִין, וְאִמְרִין רַבּוֹן עֲלָמָא הָא מְאִרֵי דְרוּעִין בְּקִשׁוּרָא דְתַפְלִין, וּבְעֵטִיפּוֹ דְמַצּוּחָה, דְאִתְמַר בְּהוֹן וַיִּשְׁמֹו עַל שְׂכָם שְׁנִיָּהִם, כְּגוֹנָא דְשֵׁם וַיִּפַּת, דְאִתְמַר בְּהוֹן (שם ט כג) וַיִּקַּח שֵׁם וַיִּפַּת אֶת הַשְּׁמֶלֶה וְגוֹמֵר, וְעֵרֹת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ, עֵרֹתָ אִיהִי מְסֻטְרָא דְחָם, וְדָא אִיהוּ יֶצֶר הָרַע, דְמַחֲמָם גּוֹפִיָּה לְדַבֵּר עֵרֹתָ (נ"א עבירה), וְגַלֵּי עֵרְוִן בְּעֲלָמָא, דְאִיהוּ מְסֻטְרָא דְנַחֲשׁ הַקְדָּמוֹנִי, דְאִתְמַר בֵּיה (שם ג יד) אֲרוּר אֲתָה מְכַל הַבְּהֵמָה, וּבְגִין דְהָאִי אִיהוּ מְסֻטְרוּי, אֲמַר (שם ט כה) אֲרוּר כְּנַעַן וְגוֹמֵר.

וְעוֹד אֵלִין אִינוּן מְאִרֵי מַתְנָן, דְעֵבְדִין גְּמִילוּת חֲסָדִים עִם שְׂכִינְתָא דְאִיהִי עֲנִיא, דְאִינוּן (דברים טו יא) פְּתוּחַ תַּפְתַּח, נְתוּן תַּתְנָן (שם י), הַעֲנֵק תַּעֲנִיק וְכו' (שם יד), עֵשֶׂרָה אִינוּן, וְהָא אוֹקְמוּהוּ חֲבָרְיָא מְאִרֵי מַתְנִיתִין, וְאֵלִין אִינוּן יְדֵי נְדִיבִים מְסֻטְרָא דְאֲבָהוֹן, דְאִתְמַר בְּהוֹן (תהלים מז ו) נְדִיבֵי עַמִּים וְגוֹמֵר, יְדִין פְּתִיחוֹן בּוֹתְרָנוּתָא לְגַבֵּי עֲנִיִין, דְאִינוּן צָדִיק וְצָדִק, דְגַמְלִין עִמָּהוֹן בְּגִלוּתָא גְּמִילוּת חֲסָדִים, בְּאוּרִייתָא דְאִתְיַהֲיֵבַת מִימִינָא וּמִשְׁמַלְאָה, הָדָא הוּא דְכְתִיב (שם מב ט) יוֹמָם יֵצֵא יְיָ חֲסָדוֹ וּבִלְלִילָהּ שִׁירָה עַמִּי, אוּרִייתָא דְבְכַתְּבַב וְאוּרִייתָא דְבַעַל פָּה, דְמַתְרַוְיָהוּ אִתְיַהֲיֵבוּ, הָדָא הוּא דְכְתִיב (דברים לג ב) מִימִינוֹ אֲשׁ דְתַתְּ לָמוֹ.

דף לז ע"ב

וְעוֹד רַבּוֹן עֲלָמָא, קִבֵּל דוֹרוּנָא דְלָהוֹן, דְאִיהִי מַתְנָה טוֹבָה דְסֻלְקָא עֲלִיָּהוּ, דְאִתְמַר בָּהּ מַתְנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנָזִי וְשַׁבַּת שְׁמָה, אֵלִין אִינוּן דְהוּוּ עֵבְדִין צְדָקָה עִמָּה, דְאִיהִי צ' תַּשְׁעִין אֲמָנִים, ד' אַרְבַּע קְדוּשׁוֹת, ק' מַאָּה בְּרַכָּאוֹן, ה' חֲמִשָּׁה חוּמְשֵי תוֹרָה, מִיָּד וַיְדִי אָדָם (יחזקאל א ח) דְאִינוּן חֲסָד וְגַבּוּרָה, הוּוּ נְפִקִין מְאָדָם דְאִיהוּ עַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, לְקַבְּלָא דוֹרוּנָא

דְּלֵהוּן, וַיְהִיבֵן לִיָּה לְמַלְכָּא, דְּאֵלִין דְּלֵא עֲבָדִין גְּמִילוֹת חֲסָדִים עִם שְׂכִינְתֵיהּ
בְּגִלוּתָא, וְאִינוּן קִמְצָנִין לְגַבְיָה, דְּזוּרְנָא דְּלֵהוּן לְכַלְבָּא אֲתַמְסַר, וְדוּרְנָא
דְּשְׂכִינְתָא צְרִיךְ לְמַעְבַּד בְּגִינָה מֵהוּא חֲבִיב דְּאִית לִיָּה, (דף לו ע"ב) כְּמָה
דְּאוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין, וְאַחֲבַת אֵת יְיָ וְגוֹמֵר (דברים ו ה), בְּהוּא דְּאִיהוּ
חֲבִיב עֲלֵךְ, בְּהוּא זְמַנָּא כְּמָה חִינוּן פְּתַחִין יְדִיָּהוּ, דְּאֲתַמְר בְּהוּן (יחזקאל א
ח) וַיְדִי אֲדָם מִתַּחַת כַּנְּפֵיהֶם, יְהִיבֵן דוּרְנָא לְנִשְׁמַתָּא דְּהוּא בְּרֵשׁ, מְכַמָּה
מִתְנָן טָבִין, מְכַמָּה דְּרִגְיִן דְּנְבוּאָה, וְעַל כְּלָהוּ יְהִיבֵת לִיָּה שְׂכִינְתָא מִתְנָן,
דְּאֲתַמְר בְּהּ יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמִתְנַת חֲלָקוֹ, בְּגִין (קהלת ג יג) דְּמִתַּת אֱלֹהִיִּים הִיא,
וְהוּא דְּאֲתַמְר בֵּיהּ (תהלים קמה טז) פּוֹתַח אֵת יְדֵיךָ וְכוּ', יְהִיב לִיָּה כְּמָה מִתְנָן
טָבִין, וּפְרָנְסָה לְנִשְׁמַתֵּיהּ וּלְגוּפֵיהּ, וְכִלְהוּ דְּעֵאלִין, כַּד נִפְקִין מִבֵּי מַלְכָּא,
יְהִיבֵן תַּלְת פְּסִיעוֹן לְאַחוּרָא, דְּלֵא חֲזָרִין כְּתַפְיָיהוּ לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
דְּלִית דוּרְנָא חֲבִיבָא קְדָם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדוּרְנָא דְּשְׂכִינְתָא.

זְכָאִין אִינוּן דְּרוּעִין דְּסַלְקִין לָהּ לְגַבְיָה, תְּפַלִּין עַל יְדִיָּהוּ וְעַל רִישֵׁיהוּ,
זְכָאִין אִינוּן רְגִלִין וְגוּפָא וַיְדִין וְכָל אֲבָר וְאֲבָר, דְּבִיָּה סְלִיק דוּרְנָא לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, דְּלִית דוּרְנָא חֲבִיבָא קְדָם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדוּרְנָא
דְּשְׂכִינְתָא, זְכָאֵה אִיהוּ אֲבָר דְּעֵבִיד בֵּיהּ מְצוּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּבְּגִינָה
נְחִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשָׂרְיָא בְּכָל אֲבָר דִּילֵיהּ, וְעַל הַאי בְּרֵשׁ מְכַרְיִזִין
לְעֵילָא, הָבוּ יְקָר לְדִיוּקָנָא דְּמַלְכָּא.

דף לו ע"ב

בְּרִישׁ הוּרְמָנוּ דְּמַלְכָּא, בּוֹצִינָא דְּקַרְדִּינוּתָא, לֹא חוּר וְלֹא סוּמְק וְלֹא יְרוּק
וְלֹא אוּפְס כְּלָל. וְהַאי בּוֹצִינָא אִיהוּ קוּ הַמְדָּה, דְּאִיהוּ אֲתַלְבֵּשׁ בְּאוּיָרָא, וְכַד
אִיהִי בְּאוּיָרָא. אִיהִי סְתִימָא וְלֹא אֲתַחֲזִיָּא כְּלָל, וְכַד אֲתַפְשֵׁט לְאֲתַגְלָנָא,
נְפִיק מֵהַאי אוּיָרָא נְקוּדָה חֲדָא, וַיִּמָּה דְּאֲשַׁתָּאֵר אִיהוּ אוּר, וְהַאי אִיהוּ אוּר
קְדָמָה דְּעוּבָדָא דְּבְּרָאשִׁית, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית א ג) וַיִּאמֶר אֱלֹהִיִּים
יְהִי אוּר, יְהִי יי אוּר, וְרָזָא דָּא לְחַפְיָמִי לְבָא אֲתַמְסַר. (דף לו ע"ב)

וְהַאי נְקוּדָה בְּתַר דְּאֲתַפְשֵׁט מֵהַאי אוּר, אֲתַלְבֵּשֵׁת בְּגוּוֹנִין אַרְבַּע בְּהִיכְלָא
עֲלָאָה, וּמַאי אִיהִי בַּ וְעֲלָהּ אֲתַמְר (משלי כד ג) בְּחַכְמָה יִבְנֶה בַּיִת, וְרָזָא דְּהַאי
נְקוּדָה אִיהִי מְדִיד חֲמֵשׁ גּוּוֹנִין, וְעֲלֵיָּהוּ אֲתַמְר (ישעיה מ יב) מִי מֵדַד בְּשַׁעְלוּ
מִים וְדָא אָ, וְשָׁמִים בְּזָרַת תִּכְּוֹן וְדָא אָ, וְכָל בְּשָׁלִישׁ עֶפְר הָאֲרָץ וְדָא אָ, (נ"א
א), וְשָׁקֶל בְּפִלְס הָרִים וְדָא אָ, וּגְבַעוֹת בְּמַאזְנִים וְדָא אָ, דָּא סְלִיק בְּאוּיָרָא,
וְדָא אָזִיל לְצַפּוֹנָא, וְדָא לְדְרוּמָא, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב (קהלת א ו) הוֹלֵךְ אֶל דְּרוֹם
וְסוּבֵב אֶל צָפוֹן, תִּרְיִן אֲחַרְנִין סוּבֵב סוּבֵב לְגַבֵּי מְזָרַח וּמְעָרֵב, דְּאִינוּן כְּלָהוּ
נְקוּדֵי כְּגַלֵּי יַמָּא, דָּא סְלִיק וְדָא נְחִית.

וְאִינוּן כְּחוּטָא חוּרָא דְּעִינָא, דְּאִיהוּ אֲסַחַר עִינָא, וְכְחוּטָא יְרוּקָא וְאוּכְמָא
וְסוּמְקָא וְתַכְלָא, אֵלִין גְּלַגְלִין כְּלָהוּ סַחְרִין לְהוּא נְקוּדָה, וְאִיהִי מְדָה
לְכָלָהוּ, אִיהִי בְּאַרְבַּע, וְסַלְקָא בְּעֶשֶׂר, וְרָזָא דְּמַלְכָּה יְהוּיָהּ יוּ"ד ה"א וּא"ו

ה"א, אליו אינון ארבע גונוין דסלקין בעשר, ואנון כלהו להביות אשיות, ועליהו אתמר (דברים ד כד) כי יהו"ה אלהי"ך אש אכלה הוא, שבע אינון מהאי עשר, ואינון לקבל שבעה רקיעין, ואינון שבע ספיראן, ובין כל חד וחד חמש מאה שנין, והכי פותיא דכל רקיעא ורקיעא חמש מאה שנין עד דסלקין כלא למדה ידיעא דאיהי נקודה חדא, לחשבן ידיעא, והכי איהו רזא דחושבנא כגוונא דא [ציור] תשע נקודין אינון לכל סטר, דאתכלילן בנקודה דחלל דילה, ובגינה אתמר (שמות לא יד) מחלקיה מות יומת וכו'.

דף לח ע"א

קם ההוא סבא ואמר לו רבי רבי באומא עלך בהאי נקודה טמירא עלאה, נחית הכא לגלאה רזא טמירא, ולא ליקרא דילי עבידנא, אלא ליקרא דשכינתא, לאחזאה יקרא דהאי נקודה טמירא גניזא, דאתמר בה (איוב כח כא) ונעלמה מעיני כל חי, ועלה אתמר נתיב לא ידעו עיט וגומר, אדהכי הא רבי סליק לעילא באוירא לנטלא רשו מההיא נקודה דאיהי גניזא תמן, והא קא נחית בעמודא דאשא דאיהי הבל דפומא, דביה (דף לח ע"א) חיוון רצין ושבין, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א יט) והחיות רצוא ושוב וגומר, ואמר בראשית תמן ב"ת.

תקונא תשס"ו

בראשית תמן ב"ת, והאי בת נקודה סתימא באוירא, עלה אתמר (תהלים יז ח) שמרני פאישון בת עין, איהי ודאי גניזא באור, ובה אתעביד אויר, ובגינה אתמר (שמות ג ב) וירא מלאך יהו"ה אליו בלבת אש מתוך הסנה, חמש זמנין אדפיר סנה, וחמש זמנין אור אינון לקבליהו בעובדא דבראשית, ואינון (בראשית א ג ד) יהי אור, ויהי אור, את האור כי טוב, ויבדל אלהי"ם בין האור, ויקרא אלהי"ם לאור.

ואינון חמש תקונין דמדה, דאינון לקבליהו אאאא, ועליהו אתמר (ישעיהו מ יב) מי מדד בשעלו מים דא חסד, ושמים בזרת תכן מאי זרת דא גבורה, וכל בשליש דא עמודא דאמצעיתא דאיהו תליתאי, ושקל בפלס הרים דא נצח, וגיבעות במאזנים דא הוד, ואינון ברזא דאת ה', דהאי נקודה מדיד בהון ה' נקודין.

דאיהי דנפיק מגו אוירא דכנא, דאיהו כתר עלאה, ובגין דאלין חמש מדידין אינון ברזא דה' עלאה, איהו אזיל בהון חמש מאה שנין בין כל חד

וְחַד, וְרָזָא דְמַלְהָ עֶץ הַחַיִּים מִהֶלֶד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וּבֵין כָּל חַד וְחַד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וּבְעוֹבֵי דְכָל חַד וְחַד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, דְּכִלְהוּ סְלָקוּן בְּמִתְקָלָא דְחֲמֵשׁ חֲמֵשׁ לְכָל סְטָרָא.

וְרָזָא דְמַלְהָ וְעֵשִׂיתָ בְּרִיחִים עֶצִי שְׁטִים חֲמֵשָׁה לְקַרְשֵׁי צֹלַע הַמְּשָׁכּוֹן הָאֶחָד, וְחֲמֵשָׁה בְּרִיחִים לְקַרְשֵׁי צֹלַע הַמְּשָׁכּוֹן הַשְּׁנִית, וְחֲמֵשָׁה בְּרִיחִים לְקַרְשֵׁי צֹלַע הַמְּשָׁכּוֹן לִירְכָתַיִם יָמָה (שְׁמוֹת כו כז), לִירְכָתַיִם אִינוֹן יֶרֶכִי קָשׁוּט, יָמָה, מָאִי יָמָה דָּא שְׁכִינְתָּא עֲלָהָה, הֵהוּא דְאֶתְמַר בֵּיהּ (יחזקאל א כב) וּדְמוֹת עַל רֵאשֵׁי הַחִיָּה רְקִיעַ.

וְאִיהוּ דְאוֹקְמוּהוּ אִין בֵּין מִים הָעֲלִיוֹנִים לְמִים הַתַּחְתּוֹנִים אֵלָא כְּמֵלָא נִימָא, וְהֵאִי נִימָא עָלֶיהָ אֶתְמַר אִין מְלָכוֹת נוֹגַעַת בְּחִבְרָתָהּ אֶפִּילוּ כְּמֵלָא נִימָא, וּבָהּ קוֹדְשָׁא בְּרִידָה הוּא מְדַקְדָּק עִם צְדִיקֵיָא אֶפִּילוּ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה, וְהֵאִי חוּט אִיהוּ חוּט דְסָחִיר לְאוֹת בְּרִית מִיָּלָה, וּבְרִית אִיהִי נִימָא, וּוִי לֹון מָאן דְאַפְרִישׁ אוֹת בְּרִית בֵּין מִים לְמִים, וּמִנַּע זְרַעָא מִנִּיהּ, דְאַחְזֹר עֲלֵמָא לְתַהוּ וּבַהּ, וְרָזָא דְמַלְהָ (ישעיהו מח יח) לֹא תִהְיֶה בְּרָאָה לְשֶׁבֶת יְצָרָה וְדָאִי, מִים עֲלִיוֹנִים אוֹרִייתָא דְבִכְתָּב, מִים תַּחְתּוֹנִים אוֹרִייתָא דְבַעַל פֶּה, נִימָא דְאִיהוּ בֵּין תַּרְוֵיהוּ דָּא יְסוּד, דְאִיהוּ רָזָא דְאוֹרִייתָא, וְאִיהוּ יְסוּדָא וְעֶקְרָא דְתַרְוֵיהוּ.

וּמָאן דְמִנַּע רָזָא דְעֶקְרָא דְתַרִּי תוֹרוֹת, כְּאֵלוּ אֶהְדֵּר עֲלֵמָא לְתַהוּ וּבַהּ, וְאֵלִין אִינוֹן דְאַמְרִין דְלֹא אוֹרִייתָא אֵלָא כְּפִשְׁטָה, וְלִית בָּהּ רָזָא אֶחְרָא, וְאִינוֹן דּוּ פְּרָצוּפִין, אִיהוּ גִ'וִן סְדָרִים דְאֶתְמַר בָּהּ (שִׁיר ד' יב) גֹּן נְעוּל אַחוּתִי כָּלָה, גֹּן נְעוּל מִסְטָרָא דְסִי סְתוּמָה, וְיֵ אִיהוּ נְעוּל בְּשִׁית יוֹמֵי דְשַׁבּוּעַ, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל מו א) הֲיִהְיֶה סָגוּר שֶׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשָׂה, וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיט יִפְתַּח, וּבְשֶׁבֶת בְּגִין דְלֹא תִהְיֶה כְּנוּעַל דְלֶת בְּפָנֵי לְוִוִן, דְאֶתְמַר בָּהּ לֹוּ עָלִי וְאִנִּי פּוֹרַע, אִיהִי פְּתִיחָא לְגַבִּיָּהּ דְאִינוֹן נִשְׁמַתִּין יְתִירִין.

דף לח ע"ב

וּבְאֵלִין דְלֹא מְלוּוִין לָהּ וְלֹא אוֹסִיפִין לְשִׁבְתוֹת וּלְיָמִים טוֹבִים, אִיהִי סְתִימָא לְהוּן, וּבְגִין דָּא כָּל הַמוֹסִיף מוֹסִיפִין לִיהּ, וְדָא תוֹסֶפֶת נִשְׁמַתָּא יְתִירָא, וְאִיהִי תוֹסֶפֶת רוּחָא דְקְדוּשָׁה, וְכָל הַגּוֹרַע גּוֹרַעִין לִיהּ הֵהוּא נִשְׁמָה יְתִירָה, וְאֶשְׁתָּאֵר עָנִי, וְאִם הוּא חָכֵם אֶסְתַּלַּק מִנִּיהּ חֲכָמִיתִיהּ, וְאִם הוּא עֲשִׂיר בְּמִמוֹנָא אֶסְתַּלַּק מִנִּיהּ, וְאֶשְׁתָּאֵר עָנִי גַבֵּשׁ, כְּמָה דְאִיהוּ (דף לח ע"ב) מִנַּע מְלַעֲיָלָא נִשְׁמַתָּא יְתִירָה דְאִיהוּ נִשְׁמַת כָּל חֵי, וְאֶשְׁתָּאֵר יוֹם הַשְּׁבִיט עָנִי וּשְׁכִינְתָּא יְבִשָׁה, הֵכִי אֶתְמַנַּע בְּרַכָּאֵן מִנִּיהּ, וְאִיהוּ מְדָה כְּנֶגֶד מְדָה, וְכָל מָאן דְאוֹסִיף בְּשֶׁבֶת, אִזּוּ וּכְגִנָּה זְרוּעִיהּ תִּצְמִיחַ (ישעיהו סא יא). אוּף הֵכִי נִמִּי אֶצְמִיחַ טוֹבָה דִּלִּיהּ, וּמָאן זְרוּעִיהּ דְשְׁכִינְתָּא לְעִילָא, אִינוֹן נִשְׁמוֹת יְתִירוֹת דְזֶרְעִין מִנִּיהּ, וְיַחְדוֹן לֹון לְיִשְׂרָאֵל לְתַתָּא מִזִּיו כְּבוֹדָהּ.

וּבְזִמְנָא דְהָיָא ס' סְתִימָא אֲתַפְתַּחַת, לָא אֲתַפְתַּחַת אֱלָא בְּפִיּוּסָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שיר ה' ב) פְּתַחֵי לִי אַחוּתֵי רַעִיתֵי יוֹנְתֵי תַמְתֵי שְׂרָאשֵי נְמֻלָא טַל, וְהָאֵי פִיּוּסָא לְגַבֵי ו' דְאִיהוּ מִפְתַּחַת דְסְתִים לָהּ, וּבְגִין דָּא פְתַחֵי לִי בְיוֹמָא קַדְמָאָה, לְמָאן לָאֵת י' דְאִיהֵי נְקוּדָה דְקַמִּיָּץ, כַּד אֲתַפְתַּחַת אֲתַפְתַּחַת בְּפִתַח דְאִיהוּ ו', כַּד סְתִים סְתִים בְּקַמִּיָּץ, וְאִיהוּ י"ו טַפָּה וְזָרַע דְאֲתַמְשַׁד מְנִיָּה.

וּבְגִין דָּא פְתַחֵי לִי בְיוֹמָא קַדְמָאָה לָאֵת י' דְאִיהֵי נְקוּדָה דְקַמִּיָּץ, אַחוּתֵי בְיוֹמָא תַנְיִינָא, רַעִיתֵי בְיוֹמָא תְלִיתָאָה, דְאִיהוּ רַעִיָּא מְהִימְנָא, יוֹנְתֵי בְיוֹמָא רְבִיעָאָה, תַמְתֵי בְיוֹמָא חֲמִשָּׁאָה, תַם עֹנֵד בַּת צִיּוֹן, שְׂרָאשֵי בְיוֹמָא שְׁתִיתָאָה, דְאַתְמַר (בראשית מז לא) וַיִּשְׁתַּחֲוֶי יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמֶּטֶה דְאִיהוּ יוֹם הַשְּׁשִׁי, נְמֻלָא טַל בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה, דָּא טַפָּה י' וְדָאֵי, וְדָא נְקוּדָה דְאֵת ב'.

וּבְגִין דָּא זְוּוּגָא דְתַלְמִידֵי חֲכָמִים מְשַׁבֵּת לְשַׁבֵּת, לְיַרְתָּא הָהִיא טַפָּה דְאִיהֵי חֲכָמָה, ט"ל תּוֹרָה לְבְנֵיִהוּ, וְלָאוּ לְמַגְנָא אוּקְמוּהוּ זְכָרוֹנִם לְבִרְכָּהּ, כָּל הָעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה טַל תּוֹרָה מְחַיֵּיהוּ.

גַּל נְעוּל (שיר ד' יד) גַּל אִיהוּ כְּמוֹ גַלְגַּל, אִיהוּ רְמִיז דְבִיָּה מַעֲנֵן חֲתוּם דְאִיהֵי י', וּמִיַּד הַשְּׁקוּ הַצֵּאֵן דְאִינוּן אֲבָרִין קַדִּישִׁין, דְאַתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל לד לא) וְאַתָּן צֹאנֵי צֹאן מְרַעִיתֵי אָדָם אַתֶּם, כְּלָהוּ רוּעִים, וּמִשָּׁה עַל כְּלָהוֹן, דְכַתִּיב (שמות ב טו) וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּאֵר, וְכַתִּיב (תהלים צ א) תִּפְלָה לְמִשָּׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים וְכוּ', אִיהוּ שׁוֹלְטָנוּתִיָּה בְּשַׁבְּעָה רְקִיעִין.

צְדִיק אִיהֵי רְקִיעַ דְפְלִיג בֵּין מֵיָא לְמֵיָא, בֵּין יָם עֲלָאָה דְאִיהֵי אִימָא עֲלָאָה, וּבֵין יָם תַּתָּאָה דְאִיהֵי אִימָא תַתָּאָה, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר אִין בֵּין מִים הָעֲלִיּוֹנִים לְמִים הַתַּחְתּוֹנִים אֱלָא כְּמֻלָּא נִימָא, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, וְהָאֵי נִימָא אִיהוּ צְדִיק, וְלָאוּ לְמַגְנָא אוּקְמוּהוּ קַדְמָאִין, דְקוּדְשָׁא בְרִיָּד הוּא מְדַקְדַּק עִם הַצְדִיקִים אֲפִילוּ כְחוֹט הַשְּׁעָרָה.

וְלִית נִימָא וְנִימָא דְשַׁעְרָה דְעֲתִיקָא קַדִּישָׁא דְלָא נְפָקָא מִמְבוּעָא עֲלָאָה, וְהָאֵי נִימָא אִיהוּ ו', מְבוּעָא דִילִיָּה י', דְסֻלְקָא בְּאוּרָא עַד אִין סוּף וְנַחְתָּא עַד אִין תַּכְלִית.

וְאִיהֵי עֶשֶׂר, וּבְגִינָה אֲתַמַּר (שמות כו טז) עֶשֶׂר אַמּוֹת אַרְבַּּת הַקֶּרֶשׁ, אַמּוּ"ת אִינוּן מְאוּ"ת בְּהַפּוּכָא, וְאַמָּה וְחֲצִי הָאַמָּה רַחֵב הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד, דָּא רְזָא דְשַׁעוּר קוּמָה, דְאִיהוּ אֲזִיל עַל ק"ו הַמְדָּה, מְאִי ק"ו דָּא אֵת ו', דְאִיהוּ מְדָה לְכָל שַׁעוּרָא דְגוּפָא.

אִיהוּ מְדָה בֵּין עֵינָא לְעֵינָא, וְעֲלָה אֲתַמַּר (שם ה טו) אֲצַבַּע אֱלֹהִים הִיא, אִיהוּ שַׁעוּרָא דְאוּרְכָא דְחוּטְמָא וְאִיהֵי שַׁעוּרָא דְכָל אֲצַבַּעָא וְאֲצַבַּעָא וְשַׁעוּרָא בֵּין אֲצַבַּעָא לְאֲצַבַּעָא ו' (מ"א י'). י' אִיהֵי מְדָה דְשַׁפָּה, וּמְדָה דְכָל עֵינָא וְעֵינָא בְּעוּלָא, וּמְדָה דְפָן וּפָן דְאַנְפִּין, וּמְדָה דְקַמִּיָּץ סְתִים, וְכַד אֲתַפְתַּחַת קַמִּיָּץ

אתפתח בחמש אצבעין ברזא דה', דבהון האי קו אזיל חמש מאה שנין.

דף לט ע"א

וכד (ס"א ו' כד) נחית לתתא לגבי צדיק אתקרי שיעור, וכד סליק לעילא לגבי אימא עלאה אתקרי קומה, ורזא דמלה (שם טז יח) וימדו בעמר דא שכנתא עלאה, דאיהי עמר לגלגלת, דאיהי גלגלתא דרישא, ושכנתא תתאה איהי ספירת העומר, דבה מני שבע יומין דאינון שבע שבתות, דאית בהון ארבעין ותרין יומין דשיתא דכל שבוע, ושבע (דף לט ע"א) שבתות הא מ"ט (נ"א דמטטרו"ן), דאינון מ"ט אנפין טהור, שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, דבהון אתדפיאת שכנתא תתאה לגבי בעלה, במקוה דילה, דאיהו מקוה ישראל יהו"ה, ואיהו שיעור קומה, דהכי אינון אתוון דמקוה קומה, ואינון ס סתימא ברזא דא, [ציור] דתשע נקודין לכל סטר, בנקודה דאמצעייתא אשתלימו לארבעים סאין, איהו שיעורא דמקוה, דביה אתדפיאת אתתא לבעלה.

וקדם דאתדפיאת, צריך למנאה שבעה יומין דדכיו, לאשקמא בהון מ"ט פנים דכיו דאורייתא, ובהון אתחברת אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה ביומא דשבעות, דאינון דו פרצופין דאדם, וחבורא דתרווייהו רח"ם, דאיהו רמ"ח פקודין דעשה, ורזא דמלה (שמות יג ב) קדש לי כל בכר פטר כל רחם, בהאי חבורא דשבעות מתקרבין כל פקודין דעשה, פעצמים בבטן המלאה (קהלת יא ה).

ובהוא זמנא, כל אינון אברין מקבלין על ידי צנורין דא מן דא, הדא הוא דכתיב (שמות כו ה) מקבילות הללאות אשה אל אחתה, וכד אינון מקבלין, כל ספיראו מקבלין דא מן דא, ומלאכין לתתא מקבלין דין מן דין, כמה דאת אמר ומקבלין דין מן דין, וכל חד וחד יהיב רשו לחבריה, לאעלא בתחומא דחבריה, כמה דאת אמר ונותנין רשות זה לזה.

ומאן גרים דא, ישראל כד מקבלין דא מן דא, בין באורייתא בין בממונא, גרמין לקבלא לעילא דא מן דא, ולאשפעא דא לדא, וכלא על ידי צנורין, הדא הוא דכתיב (תהלים מב ח) תהום אל תהום קורא לקול צנוריה וגומר, ומאי אמרי דא לדא, אבע מימיה. קול שני ריעים אני שומע.

ואינון לקבלייהו תרין שפון דאתקרון אפיקי מים, ומאן נינהו נצח והוד, דאתקרון שקתות המים, ותרווייהו אתשקיין על ידא דצנורא דאיהו עמודא דאמצעייתא דכליל כלא, ואיהו ברית דכלילן ביה כל אברין דגופא, כל צנורין אינון אתשקיין מן את ו', דאיהו נהר דנגיד ונפיק מעדן, ואיהו צנור דנפיק ממעגנא דמא דאיהו י', ומניה אתפשטא ה' דאיהי ים עלאה.

ותא חזי תשע נקודין אינון מן קמ"ץ עד שור"ק, וכלהו אתקריאו צנורין ומבועין לאתוון, דאינון פלילן בקרקע, דאיהי שכנתא תתאה,

דַּאֲתַקְרִיאת גִּי'ן, כְּלִילָא מִתְלַת וְחֻמְשֵׁין סְדָרִין דְּאוּרִייתָא, וְעֵלָה אֲתַמַּר גֵּן
נְעוּל אַחְתֵּי כְּלָה, גַּל נְעוּל מַעֲיָן חֲתוּם, חֲתוּם וְדַאי, בְּגִין דְּאִיהִי בְּתוּלָה וְאִישׁ
לֹא יִדְעָה, וְאִיהִי חֲכָמַת שְׁלֹמָה, דְּעֵלָה אֲתַמַּר (מלכים א ה ו) וְתִרְבַּח חֲכָמַת
שְׁלֹמָה, אֲתַרְבִּיאת מִכָּל שְׁקִיּוֹ דְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה, עַל יְדָא דְּהָהוּא צְנוּרָא
דְּאִיהוּ ו', עַד דְּמַטִּיאת לְהָהוּא מְבוּעָא עֲלָאָה דְּאִיהִי י' עֲלָאָה חֲכָמַת כָּל בְּנֵי
קָדָם, וּבְהָהוּא זְמַנָּא אֲתַעְבִּידַת אִיהִי תִגָּא בְּרִישָׁא דְּאֵת ו'.

וְתָא חֲזִי, שְׂכִינְתָא תִתְאַה פֶּד אִיהִי אֲתַשְׁקִיא מִן נְקוּדִין, אֲתַקְרִי חַר"ק
חַל"ם שׁוּר"ק, לְמָאן לְהָהוּא צְנוּר דְּאִיהוּ ו', דְּכִלְיָן שִׁית צְנוּרִין, דְּכִלְהוּן
מְשִׁית אֲתַנּוּן, דְּאִינוּן אֲבָגִית"ץ וְכו', שִׁית צְנוּרִין אִינוּן דְּתַלְיִין מִנִּיה, וְאִיהוּ
כְּלִיל שִׁית אֲחַרְגִּין, וְכִלְהוּ סְלָקִין לְמַ"ב, אֲתַקְרִיאת חַר"ק חַל"ם שׁוּר"ק
דְּהָהוּא צְנוּר, כְּגוּוֹנָא דָּא ו'.

וְהַכִּי אֲתַקְרִיאת לְגַבֵּי י', וְהַכִּי לְגַבֵּי ה', וְרָזָא דְּמִלְּהָ אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן
וְכו', וְלְזַמְנִין אִיהִי עֲטָרָה עַל רִישָׁא דְּאֵת ו', כְּגוּוֹנָא דָּא [צִיּוֹר] וְרָזָא דְּמִלְּהָ
נוֹטָה שְׁמַיִם פִּירִיעָה, וְדָא רָזָא דְּרִישָׁא דְּאֵת א, וְלְזַמְנִין נַחֲת

דף לט ע"ב

תְּחוּתוֹי כְּגוּוֹנָא דָּא א קַמ"ץ, פֶּד סְלָקָא עַל רִישָׁא אֲתַקְרִיאת תִּגָּא זְרַק"א,
בְּהָהוּא זְמַנָּא אֲתַמַּר בְּהָ (משלי יב ד) אֲשֶׁת חֵיל עֲטָרַת בַּעֲלָהּ, וְאֲתַקְרִיאת
חַל"ם, וְכַד נַחֲתַת תְּחוּתִיהָ אֲתַקְרִיאת חִיר"ק, וְאִיהִי (דף לט ע"ב) לְחַ"ם,
דְּהַכִּי אִיהוּ חַל"ם בְּהַפּוּדָא אֲתַנּוּן לְחַ"ם, וְדָא אִיהוּ לְחַס אֲבִירִים אֲכַל אִישׁ
(תהלים עח כה), דְּאֲתַמַּר בֵּיהָ (שמות טו ג) יְהו"ה אִישׁ מְלַחְמָה, מְסַטְרָא דְּחַכְמָה
אֲתַקְרִיאת חַל"ם, וּמְסַטְרָא דְּעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא אֲתַקְרִי שׁוּר"ק, כְּמָה
דְּאֵת אֲמַר (ירמיהו ג כא) וְאֲנִכִּי נִטְעַתִּידָא שׁוּר"ק כְּלָה זָרַע אֲמַת, הָהוּא דְּאֲתַמַּר
בֵּיהָ (מיכה ז כ) תִּתֵּן אֲמַת לִיעֶקֶב, מְסַטְרָא דִּילִיהָ אֲתַקְרִיאת חַר"ק, וּבְהַפּוּדָא
אֲתַנּוּן חַק"ר, וּבְגִינָהּ אֲתַמַּר (איוב יא ז) הַחֲקֹר אֶלּוּהַ תִּמְצָא, וְאִיהִי קַרְח
הַנוּרָא, דְּאִיהוּ שְׁמָא תְּלִיתָאָה דְּצִלוּתָא, דְּאֲתַמַּר בֵּיהָ הָא"ל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר
וְהַנוּרָא, הַנוּרָא אִיהוּ עַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא.

וְשׁוּר"ק אִיהוּ טְמִיר וְגִנִּיז, מְסַטְרָא דְּצַדִּיק דְּאִיהוּ בְּרִית, אִוּר גְּנוּז. דְּאִיהוּ
ר"ז כְּחוּשְׁבַן אִוּר, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין, אִוּר זְרוּעַ לְצַדִּיק, וְדָא
הוּא אִוּר הַגְּנוּז לְצַדִּיקָא, דְּחֻמְשׁ אִוּר דְּלַעֲיָלָא מִנִּיהָ כְּלָהוּן אִינוּן
בְּאֲתַגְלִיָּא.

וּמֵאִי נִיהוּ, תְּלַת אִוּר סְגוּ"ל, וְתַרְיִן אִוּר שְׁבִ"א, פֶּד סְלָקָא עַל גְּדַפְיָהוּ
דְּתַרְיִן נְקוּדִין דְּאִינוּן שְׁבִ"א, אֲתַעְבִּידַת שׁוּר"ק, וְרָזָא דְּמִלְּהָ (שיר ב ה)
סְמִכוּנִי בְּאֲשִׁישׁוֹת, וְכַד נַחֲתַת אִיהִי תְּחוּת צְרִי אֲתַעְבִּידַת סְגוּ"ל וְעֲלִיהוּ
אֲתַמַּר רַפְדוּנִי בְּתַפּוּחִים, וּמֵאִי נִיהוּ אֶלִין אֲשִׁישׁוֹת, אִינוּן תְּרִי אֲשׁוֹת,
דְּאִינוּן אִישׁ וְאִשָּׁה, אֲשָׁא חוּרָא, וְאֲשָׁא סוּמְקָא, דְּתַמּוּן אֲב וְאִם, דְּאִינוּן
י"ה, וְאִינוּן אֲנָפִי דִּינָא וְאֲנָפִי דְּרַחֲמִי.

אמאי בעאת לאסתמכא תמן, בגין דאינון תרין גוונין דשושנה, חוור וסומק, רחמי ודינא, דאינון חסד וגבורה, ותמן ריחא דשושנה, ודא איהו עמודא דאמצעייתא, ובגין דארת ביה, אמרת סמכוני באששות, וביה אתעבידת סגו"ל, כד נחתא רפדוני בתפוחים, אלין אינון תרי סמכי קשוט, דאינון חוור וסומק, ובגין דארת באת וי דאיהי בבירת, אמרת רפדוני בתפוחים.

וכד אתחברת ביה אתעבידת סגו"ל, מה דהו צר"י אתעביד צייר, הדא הוא דכתיב (בראשית ב ז) וייצר יהו"ה אלהיים את האדם עפר מן האדמה וגומר, ויצמח יהו"ה אלהיים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וגומר, דא צדיק איהו עץ פרי עושה פרי למינו, ובהאי אתר איהו רחימו דילה בחבורא ויחודא דבעלה, ובגין דא אמרת (שיר ב ה) כי חולת אהבה אני.

וכד ישראל חאבין בבירת מילה, אתפסיק נביעו דנקודין מאתוון, דכלילן בשכינתא תתאה, ואשתארת יבשה, בההוא זמנא מה כתיב בשור"ק חיר"ק, שרקו ויחרקו שן אמרו בלענו (איכה ב טז), קמץ פת"ח דא סגיר ודא פתח, אליו תרין אינון דסגרין ופתחין מבויעין דאינון נקודין, לגבי אתוון, ואת וי כד איהו נטוי על רישי אתוון עלאין אתקרי רפ"ה, וכד איהו במציעו דאתוון אתקרי דג"ש, אתוון אליו אינון חינון, דאתמר בהון (חזקאל א יד) והחיות רצוא ושוב, רצוא בדג"ש ושוב ברפ"ה.

כתרין דאתוון דאינון תלנין במחשבה, דאינון פגוונא דתגין, נקודין תלנין בדבורא, אתוון תלנין בעובדא, שבע זיינין אינון פגוונא דא [ציור] [ציור] י"ו איהו ז', לא צריכין תגין, דאינון אתוון אתקרוון תגין פגוונא דא יהו"ה.

דף מע"א

תגין תלנין במחשבה דלכא ומוחא, נקודין בדבורא דפומא, אתוון בעובדא דאברין, ומאלין נקודין וטעמי ואתוון, עביד ההוא סתים וגניז פרסייא טמירא עלאה, ועליה אתמר (איכה ה יט) אתה יהו"ה לעולם תשב וכו', מאי אתה, ההוא דאתמר ביה (ישעיהו כה א) יהו"ה אלה"י אתה ארוממך, בההוא דאתמר ביה (חבקוק ג ו) רום גדיהו נשא, ובגיניה אתמר למי נושאין פנים לרום השמים, הדא הוא דכתיב רום גדיהו נשא, ומאי ניהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאיהו חכמה כ"ח מ"ה, ועליה אתמר (דף מע"א) (תהלים קיא ו) כ"ח מ"עשיו ה"גיד לעמו, והאי איהו כ"ח פרקין דידין דמלכא עלאה, דאינון כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, פנויין דיחודא עלאה, דאיהו יהו"ה אלהיניו יהו"ה, ובגין דאסתלק האי חילא מישראל, אתמר בהון (איכה א ו) וילכו בלא כח לפני רודף.

יו"ד ה"א וא"ו ה"א, אינון עשר אצבעאן, דאתמר בהון (שיר ח יד) ידיו גלילי זקב, דבהון כ"ח פרקין, דאינון כ"ח אתוון דעובדא דבראשית, ובגין דא

יהו"ה אלהי אתה, ומאי אתה, ההוא דאתמר ביה (תהלים צג ב) נכון כסאך מאז מעולם אתה, ומאי נכון, דא נאמן יושב ונאמן עומד באמצע, הדא הוא דכתיב (ישעיה מד יג) כתפארת אדם לשבת בית, ומאי מאז, אלא ההוא דאתמר ביה (שם נח ט) אז תקרא ויהו"ה יענה, ומאי איז אלן תמניא אתון דאינון יאהדונהי דסלקין לחושבן אמין.

ודא איהו העונה אמן בכל כחו, בההוא כ"ח, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, העונה אמן בכל כחו קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה, ובגיניה אתמר (תהלים צג ב) נכון כסאך מאז מעולם אתה, וביה (איכה ה יט) אתה יהו"ה לעולם תישב, אתה, ההוא דאתמר ביה אבינו מלכנו אבינו אתה, ומאי ניהו אבינו אב הרחמן.

ואיהו כליל כל אתון דאורייתא, ומאי ניהו אורייתא דבכתב עמודא דאמצעיתא, ועליה אתמר ברוך אתה, וכד ישראל קיימין בעמידה דצלותא, איהו יתיב על כרסיא, ובגיניה אתמר בההוא זמנא אתה יהו"ה לעולם תישב כסאך לדור ודור, ומאי ניהו לדור ודור, אלא ההוא דאתמר ביה (קהלת א ד) דור הולך ודור בא והארץ לעולם עמדת, ולית דור פחות מששים רבוא, ומאי ניהו, משה דשקול לשתיין רבוא מישראל, ודרגא דיליה אספקלריאה דנהרא.

בזאת בא אהרן אל הקדש (ויקרא טז א), תא חזי אין אדם מפיק רצונו מיהו"ה אלא בזאת, דעלה אתמר (משלי יח כב) מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מיהו"ה, ודא היא עת לעשות ליהו"ה (תהלים קיט קכו), וכמה עתות יש, ועלייהו אתמר (ויקרא טז ב) ואל בא בכל עת, ושלמה אמר (קהלת ג ד) עת לשחוק וכו', דאינון כ"ח עת, ועל דא קודשא בריך הוא אמר ואל בא בכל עת אל הקדש, דאיהו קדש ישראל ליהו"ה.

וכד שכינתא דאתקריאת זאת עם ישראל, כמה דאת אמר (ויקרא כו מד) ואף גם זאת בהיותם וכו', מאי אינון אמרין לה (שיר ו א) אנה הלך דודך היפה בנשים, אנה פנה דודך ונבקשנו עמו, בכמה תחנונים וצלותין, בציצית ובתפלין, בשבתות וביומין טבין, דעליהו אתמר (שמות לא יז) ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם, אות ברית מילה, אות דשבת וימין טבין, ואות דתפלין.

עלה אתמר (תהלים לב ו) על זאת ותפלל כל חסיד אליך לעת מצא, מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מיהו"ה (משלי יח כב), ויעקב בריך לבנוי בזאת, הדא הוא דכתיב (בראשית מט כח) וזאת אשר דבר להם אביהם, ודוד בזאת הפיק רצונו מיהו"ה כשנלחם עם אויביו, כמה דאת אמר (תהלים כז א) אם תחנה עלי מחנה וכו', בזאת אני בוטח, והנביא כשראה את ישראל בגלות, לא ראה להם מנוחה אלא בעבור זאת, ופירקנא דישראל לא ייתי אלא בזאת, הדא הוא דכתיב (איכה ג כא) זאת אשיב אל לבי על כן אוחיל, ויהודה לא אתבריד אלא בזאת, הדא הוא דכתיב (דברים לג ז) וזאת ליהודה, ומשה לא בריך ית ישראל אלא בזאת (שם א) וזאת הברכה, ומי שלא שת לבו גם

לזאת, עליה פתיב (תהלים צב ז) איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת.

דף מע"ב

וכיון שהאדם בה זפיק רצונו, ובה משיג השם, שזהו סוד על זאת יתפלל כל חסיד, על זאת ונדאי, לשם יהו"ה שהוא על זאת, למה תקנו בשחרית למדה ידועה, וכן במנחה למדה ידועה, וכן בערבית למדה ידועה, וכן בשבת למדה ידועה, וכן ביום טוב למדה ידועה, וכן בעשרת ימי תשובה למדה ידועה, אלא מה שאמר על זאת, הוא מורה שהו"ה היא על כל ספירה (דף מע"ב) וספירה, כמו שאמר דוד (ד"ה א כט יא) לך יהו"ה הגדולה והגבורה וגומר, ואין לך פעולה בתחתונים אלא על ידי מלכות, שנקאמר בה (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, אבל בזמן שצריך קודשא בריך הוא להצדיק לצדיק, ולעשות עמו צדקה שהיא מלכות, עם התחתונים, נכללים בו כל הספירות, ונקראין צדיקים על שמו, יהו"ה נקרא על שמו צדיק, שנקאמר (תהלים קמה יז) צדיק יהו"ה בכל דרכיו, ומרחם על בריותיו בצדקה, אין צדקה אלא תפלה, צ' אמנים, ד' קדושות, ק' ברכות, ה' חמשה חומשי תורה, וזהו צדקה תרומם גוי (משלי יד לד), ועליו נאמר לאברהם (בראשית טו ו) ויחשבה לו צדקה, וכשהוא רוצה בה נאמר בה (ישעיה נט יז) וילבש צדקה כשרין.

מצד ה היא צדקה, ומצד י היא כובע על ראש צדיק אות ברית, עטרה בראש כל צדיק, ומצד ו נאמר בה (איוב יא ט) ארוכה מארץ מדה, מצד ה עליונה ורחבה מני ים.

וכשרוצה הקדוש ברוך הוא להמשיך נבואה, כל הספירות כלולים בהם, ונקראים נביאים, ומלכות היא דמיון כלם, שנקאמר (הושע יב יא) ובני הנביאים אדמה, כמו שאמר הנביא (שם) ודברתי על הנביאים וגומר, שהיא כמו האספקלריא שכל הפנים נראין בה, בן כל הספירות מראין בה כחם ודמיונם וצורתם, לכל נביא כפי השגתו למעלה, וכמו בן למטה היא מתלבשת בכסא הכבוד, ובכל המלאכים, והאופנים וחיות הקדש, ובכל הרקיעים, והכסאות שבהם, והמלאכים התלויים מהם, שיש מלאכים גבוהים עליהם, שנקאמר (קהלת ה ז) כי גבוה מעל גבוה שומר וגבוהים עליהם, וכן בכל כוכב ומזל, כמו שכתוב (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, וזהו ובני הנביאים אדמה (הושע יב יא), ולכל אחד נדמה כפי כחו שהיא נשמתו, והבן אמן בכל כחו.

יהו"ה הוא בכתר, שהיה קודם שנברא העולם הוא ושמו לבד בכתר, כשברא העולם במדת ראשית ירד עליו, ולא היה חסר מלמעלה, וכן בכל ספירה, כמדליק נר מנר ואינו חסר מן הראשונה ולא מחברתה, עד אין סוף ואין תכלית.

ומי שְׁמַכִּיר אוֹתוֹ בְּזֹאת, כְּמוֹ שְׁמַכִּיר אוֹתוֹ בְּעֲלִיּוֹנִים וּבַתְּחִתּוֹנִים, בְּעֵבוֹר שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִהֲעֲלִיּוֹנִים, וְאִיהִי יְחִוּד וְקֶשֶׁר כָּלָם, וְהִיא מִתְּלַבֶּשֶׁת בְּתַחֲתוֹנִים, וְעַל זֶה אָמַר הַנְּבִיא (ירמיה יט כג) אֶל יְתֵהֱלֵל הַמִּתְהַלֵּל כִּי אִם בְּזֹאת, הִיא אֶתְקַרִיאת נְבוּאָה מְסֻטְרָא דְנְבִיאָא, חֲכָמָה מְסֻטְרָא דְחַכְמֵיא, דְכָל סְפִירוֹ אֶתְקַרִיאוֹ חֲכָמִים.

וְכִי אֶתְוֹן אֵינוֹן לְכָל עוֹבְדָא דְבְּרָאשִׁית, וְכִלְהוֹן אֵינוֹן בֵּין לְכַתִּיבָה בֵּין לְכָל מְלָה דִּיתְעַבִּיד בִּידֵין, דְּעוֹבְדָא דְכִי' פְּרָקִין אֵינוֹן בְּעֶשֶׂר אֲצַבְעָאן, וְדָא אִיהוּ רְזָא מִהַפְּח אֶל הַפּוֹעֵל, וְכִלְא בְּחֲכָמָה, וְרְזָא דְמְלָה (תהלים קד כד) כָּלָם בְּחֲכָמָה עֲשִׂית.

אֵית חֲכָמִי' מְסֻטְרָא דְאֶתְוֹן, וְאֵית חֲכָמָה מְסֻטְרָא דְנִקּוּדֵין, דְּאֶתְוֹן אֵינוֹן בְּת קוֹל, וּבְהוֹן רְזָא דְדְבוּרָא לְדְרָשָׁא וְלְכָל מְלָה דְתִלְיָא בְּדְרָשָׁא, תִּגִּין אֵינוֹן לְמַחְשָׁבָה, וְאֵינוֹן בְּרְזָא דְהֵאֵי קְרָא (שמות לא ד) וְלַחֲשׁוֹב מַחְשָׁבוֹת וְכו', וְכִלְהוֹן תִּלְיִין בְּשְׂכִינְתָא תַּתְּאָה, וְאִיהִי כְּלָלָא דְכִלְהוֹ.

וּבְרְזָא דָא תִּשְׁכַּח טַעְמִין וּנְקוּדֵין וְאֶתְוֹן, וְהִכִּי בְּכָל אֶת וְאֶת, וְרְזָא דְמְלָה [צִיּוֹר] תִּלְתַּת תִּגִּין לְעִילָא כְּמוֹ זֵינִין דְּסִפְר תּוֹרָה, בְּה רְשִׁימִין (ס"א רמזיו) כְּתָרִין וּנְקוּדֵין וְאֶתְוֹן, וְהִכִּי בְּכָל אֶת וְאֶת, ש שְׁבַת הַגְּדוֹל בִּינָה, שְׁבַת הַקָּטָן מְלָכוֹת, ב' תָּרִין דְּרוּעִין גְּדוּלָה גְבוּרָה, ת' תַּפְּאֶרֶת, בִּיה שְׁקִיל שְׁבַת לְכָל אוֹרִייתָא, תִּלְתַּת כְּתָרִין דְּש תִּלְתַּת סְפִירוֹן עֲלָאִין, וְכִלְהוֹ כְּלִילוֹן בְּתִיּוּבְתָא. דְאִיהִי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, וְעֲלָה אֶתְמַר תִּפְלַת כָּל פָּה.

דף מא ע"א

וְהֵא עֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא אֶתְקַרִי תִּפְלַת כָּל פָּה, אֶלָּא (כ) אִיהוּ בֵּין י"ה מִן בִּינָיָה, וְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא, אִיהוּ מְמוּצָע בְּתִלְתַּת אֶתְוֹן דְאֵינוֹן יו"ו, דְּאֶתְכְּלִילוֹן בְּבִינָה, וְאִיהוּ מְמוּצָע כְּגוּפָא בֵּין תָּרִין דְּרוּעִין, וְאִיהוּ (דף מא ע"א) אוֹת בְּצַדִּיק, דְאִיהוּ כְּלִיל בְּא"ת, דְאִיהִי שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה כְּלִילָא מֵא' וְעַד ת', וְאִיהוּ כְּלִיל תִּלְתַּת בְּרַכָּאן דְּצִלוּתָא קְדָמָאִין, וְתִלְתַּת בְּתָרָאִין, וְאִיהוּ כְּלִיל תָּרִין וְיו' דְאֶתְמַר בְּהוֹן (שמות כח ז) עַל שְׁתֵּי קְצוֹתָיו וְחִבְר, דְאֵינוֹן (נ"א ואינון) י"ב בְּרַכָּאן דְּצִלוּתָא דְאֶתְקַרִיאוֹ אֶמְצָעִיּוֹת, וְכִלְהוֹ ח"י בְּרַכָּאן דְּאֶתְכְּלִילוֹן בְּה דְאֵינוֹן תִּלְתַּת וְוִי"ן, (נ"א דאתמר בהון יו"ד ה"א וא"ו ה"א), דְאִיהוּ דוּ פְּרָצוּפִין, וְדָא אִיהוּ שְׁעוֹר קוּמָה, דְאֶתְמַר בִּיה (שם כו טז) עֶשֶׂר אַמּוֹת אַרְבַּּת הַקָּרֶשׁ, בְּמֵאֵי סְלֶקֶת לְעֶשֶׂר בְּאֶת י'.

קָם סְבָא חַד פְּתַח וְאָמַר, וְדָאֵי ה' אֵית בְּה תִּלְתַּת וְוִי"ן, דְאֵינוֹן ח"י בְּרַכָּאן, כְּגוּוֹנָא דָא [צִיּוֹר], דְאֶתְמַר בְּהוֹן (משלי יו) וּבְרַכּוֹת לְרֵאשׁ צַדִּיק, מֵאֵי רֵאשׁ צַדִּיק דָא עֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא, דְבִיה שְׁרִיין ח"י בְּרַכָּאן דְה' עֲלָאָה, וּמִנִּיה אֶתְמַשִּׁיכוֹ לְה' זְעִירָא עַל יְדָא דְצַדִּיק, וּבְגִין דָא גּוּף וּבְרִית חֲשְׁבִינָן חַד.

ו' דַּאִיהוּ בְּמַצִּיעוֹת הַיָּהּ, אִיהוּ שְׁעוֹר קוֹמָה, וְאִיהוּ אִמָּה, וְסָלִיק (נ"א דסליק) בְּאֵת י' לְעֶשֶׂר אַמּוֹת, דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (שמות כו ז) עֶשֶׂר אַמּוֹת אַרְבֵּי הַקָּרֶשׁ, וְאִמָּה וְחֲצֵי הָאִמָּה רַחֲב הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד, דָּא ו' י', דַּאִיהוּ בְּרִזָּא דְזו', דְּכָל תַּגִּין בֵּיהּ אִתְּקַרְיָאוּ.

שְׁתֵּי כְּתַפֵּת (שם כח ז) חֲבֵרַת דָּא כְּתַף עֲלָאָה וְכְתַף תַּתְּאָה, דַּאִינוּן יְמִינָא וְשְׂמָאלָא, וְאִינוּן הַיָּהּ, אֶל שְׁנֵי קְצוֹתֵינוּ אִינוּן ו' ו', וּבְהוּן אִתְּעֵבִיד ה' ה' בְּחַבּוּרָא, וּבְגִין דָּא אֶל שְׁנֵי קְצוֹתֵינוּ וְחֵבֵר (שם).

בְּכָל אֵתֵר אִמָּה אִיהִי ו', וּבְגִין דָּא אִיהִי בֵּת שְׁשָׁה טַפְחִים, וְחֲצֵי הָאִמָּה דָּא י', דְּתַרִּין יוּדִי"ן אִינוּן שְׁעוּרָא דְאִמָּה, וְאֵת י' שְׁעוּרָא דִילָהּ תַּלְתַּת טַפְחִים, וְדָא ג', וְעֶשֶׂר אַמּוֹת דָּא אִיהוּ שְׁעוּרָא דְגוּפָא דְבַר נֶשׁ, לְקַבֵּל עֲשָׂרָה דְבָרִים דְּאִתְּמַר בְּכוֹס שֶׁל בְּרָכָה, וְלֹא אֲשַׁתָּאֵר בְּזִמְנָא דָּא אֶלָּא אַרְבַּע (ס"א דאסתלק ו' ואשתאר ד' מן דו פרצופין, ושעורא דכלא ו', באת י' סליק לעשר), כְּמָה דְאִוְקִמוּהָ.

וְכִלְהוּ רְמִיזֵי בְּגוּפָא כְּגוּוּנָא דָּא, בְּדְרוּעָא יְמִינָא תַרִּין אֲמִין מִן פְּרָקָא לְפָרָקָא, וְכֵן בְּדְרוּעָא שְׂמָאלָא תַרִּין, הָא אַרְבַּע, וְכֵן בְּתַרִּין שׁוֹקִין ד' הָא ח', וּבְגוּפָא תַרִּין הָא עֶשֶׂר, דָּא אִיהוּ עֶשֶׂר אַמּוֹת אַרְבֵּי הַקָּרֶשׁ, הַקְּשִׁיר אִיהוּ בְּהַפּוּד אֲתוּוּן, בִּין קֶשֶׁר לְקֶשֶׁר.

וְחֲמִשָּׁה בְּרִיחִים לְקַרְשֵׁי צֹלַע הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָת (שם כו ז), אִינוּן חֲמִשׁ אֲצַבְעָאן דִּיד יְמִין, וְחֲמִשָּׁה בְּרִיחִים לְקַרְשֵׁי צֹלַע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית חֲמִשׁ אֲצַבְעָאן דִּיד שְׂמָאלָא, וְאִינוּן חֲמִשׁ אֲצַבְעָאן כְּלָהוּ מְדָה לְבְרִיחִים, וְאִינוּן מִי מִדָּד בְּשַׁעְלוּ מִים וְגוּמַר (ישעיה מ יב), וְהָא אִוְקִמוּהוּ, וְאִינוּן אַ אַ אַ אַ חֲמִשׁ נְקוּדִין אֲלִין, דַּאֲנוּן קַמִּיץ צַרִּי חַלִּים חִירִיק שְׁרִיק, אִינוּן בְּרִזָּא דְאֵלֵהִי"ם, דְּהֲכִי סָלִיק בְּחֻשְׁבּוֹן, וְרִזָּא דְאֵלֵהִי"ם מְלֵא יָיָהּ, וְדָא אִיהוּ (נ"א יה"ו) בִּינָה וְדָאִי.

וְהֲכִי בְּרִזָּא ה' אֲלִפִּי"ן כְּלִילָן בְּה' תַּתְּאָה, וְאֲלִין אֲתוּוּן אִינוּן תַּלְתַּת נְשָׂמָה רוּחַ וְנֶפֶשׁ, ה' זַעֲרָא גוּפָא בֵּית קַבּוּל דְּכִלְהוּ, פְּתִילָה (ס"א פתיל ה') דְּאִתְּאֲחָדוּן בֵּיהּ תַּלְתַּת גּוּוּנִין דְּשֶׁרְגָא, דַּאִיהוּ גַר יְהוּ"ה נְשָׂמַת אָדָם (משלי כ ז), זֵית מְזוֹתִים דָּא צַדִּיק, דְּאִתְּמַר בֵּיהּ שְׁמֹן זֵית זָד, כְּתִית דְּכִתִּישׁ כְּתִישָׁא בְּאִינוּן אֲתִין (ס"א זיתין) דַּאִינוּן אֲבָרֵי גוּפָא, וְדָא בְּרִית מִילָהּ, לְגַבֵּי שְׂכִינְתָא דְאִתְּקַרְיָאת גַּד.

דף מא ע"ב

וְרִזָּא דְמִלָּה וְהַמֶּן כְּזָרַע גַּד הוּא (במדבר יא ז), בְּהַהוּא יו"ד אִתְּעֵבִידַת גִּיד, וְאִמָּאִי אִתְּקַרְיָאת גַּד, בְּגִין דַּאִיהִי כְּלִילָא מְז' סְפִירָאן דְּסָלְקִין לְחוּשְׁבּוֹן גַּד, וְאִמָּאִי אִתְּקַרְיָאת מֶן, בְּגִין דְּכִלְאָ לֹא יָדְעוּ מַה הוּא, דְּנַחֲתִית לֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֶן דַּאִיהוּ כְּזָרַע גַּד חֲנוּר, וְעֵינוּ כְּעִין הַבְּדִלַח (שם), דַּאִיהוּ חֲנוּר מַסְטָרָא דִימִינָא, וְטַעֲמוֹ כְּצַפִּיחִית בְּדָבָשׁ (שמות טו לא) מַסְטָרָא דְשְׂמָאלָא,

מה הוא, כליל מעשר אתוון דאינון (דף מא ע"ב) יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ודא
מנא דאורייתא, וסליק לחשבון מ"ה, ולא גדעו מ"ה הוא.

וערב רב שאילו בשרא ויהיב לון, ומה פתיב (במדבר יא לג) הבשר עודנו בין
שניהם טרם יפרת ואף יהו"ה כו', והאי בשר הא אוקמוהו מארי מתניתין
בבשר היורד מן השמים, דא מנא דאכלו ערב רב, ועם כל דא אמרו עלה
אין דבר טמא (ס"א רע) יורד מן השמים.

ורזא דהאי בשר מאי ניהו, אלא כמה דאת אמר (בראשית ו א) בשגם הוא
בשר, ורזא דא לחפימי לבא אתמסר, והאי בש"ר בהפוכא שב"ר, ועליה
אתמר (שם מב יט) שבר רעבון פתיכם, אם זכו בשר קדש, דאתמר ביה (איוב
יט כו) ומבשרי אחזה אלו"ה, ואם לא נטרין בהאי בש"ר אות בריית,
אתהפך לון בשב"ר. (ס"א מצאתי) ותא חזי כל שמא דאיהי מן תרין אתוון
כגון כי ב"ה יהו"ה צור עולמים (ישעיה כו ד) תלגא מן חכמה, ומן תלת
אתוון תלגין מן בינה, ומן ארבע תלגין מן שכינתא תתאה, ומן חמש תלגין
בחמש ספירן, ומן שית תלגין מן צדיק, ומן שבע ותשעה ביה, מן עשר
בשכינתא תתאה, דאיהי עשירית האיקה סלת, ובה מעשרין, ובגין דאיהי
כלילא מעשר, אתמר בה אין שכינה שורה בפחות מעשרה (כאן חסר).

זרק"א האי תגא איהי י', וחוטא דילה ו', והא אוקמוהו פורכין את שמע
עם ואהבת את ולא הו מפיסיקין, בגין דאת י' איהי אבנא מרגליתא
קדישא יקרא, קירטא איהי שפה, כלילא מחמש תקונין דאינון אחה"ע
בומ"ף וגומר, ודא ה' זעירא, חמש אבנין דקירטא דא ה' עלאה, דאינון
שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה, אתעבידו ה' אבנין אחד.

פריכו דכולהו ו' דאיהו כליל שית תיבין דיחודא, דאינון שמע ישראל
יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד (דברים ו ד), ובההוא פריכו צריך לסתרא קירטא
ולארכא בה, האי אבנא כלילא מחמש, (נ"א מעשר), עד דסליק לה עד אין
סוף, ורזא דמלה למען יאריך ימים על ממלכתו (שם יז כ).

פד האי אבנא בעאת למעבד דינא בעמלק, או בסטרין אחרנין, וכן
בחיבין, נטלא מגבורה, ואתכלילן בה כל ספיראן, ואתקריאו בה פלהו
גבורות, וכד בעאת למעבד חנא וחסדא בעלמא, נטלא מחסד, וכלהו
ספירן אתכלילן בה ואתקריאו חסדים, וכד בעאת לרחמא על עלמא,
נטלא מעמודא דאמצעיתא, וכלהו ספירן אתכלילו בה, ואתקריאו רחמי.

והאי י' איהי בכל סטרא, אם כן במאי אשתמודעת פד נטלא מאבהו, אלא
בנקודה, פד איהי נקיידא מסטרא דקמ"ץ נטלא מחסד, וכד איהי נקיידא
מסטרא דשב"א נטלא (ס"א ינקא) מגבורה, וכד נקיידא מחל"ם איהו
מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דתלת נקודין אליו אינון מיא ואשא ורוחא
(כאן חסר והוא בתקו"ח דף כ"ד ע"ג).

וַיֹּאמֶר אֵי הֶבֶל אַחִידָּ (בראשית ד ט), תָּא חֲזִי תַרְיִן אַתְוּוֹן אֲלִין דְּאַסְתַּלְקוּ מִנִּיה, דְּבַהוֹן חֶב, גְּרָמוּ לִיה מִיתָה, אִי אָמוֹן מוּפְלָא וּמְכוּסָה, יִי מַחְשְׁבָה, אָמַר לִיה רַבִּי אֲלַעְזָר, אָבָא, וְהָא פְּמָה מַחְשְׁבִין אִינוּן, שְׂכִינְתָא תַתָּא אַתְקָרִי מַחְשְׁבָה, חֲכָמָה עֲלָאָה אַתְקָרִי מַחְשְׁבָה, וְלַעֲיִלָּא לַעֲיִלָּא מַחְשְׁבָה, וְלַעֲיִלָּא מַכְלָהוּ מַחְשְׁבָה, דְּלִית לַעֲיִלָּא מְנָה, וְהִיא סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, עֲלָאָה דְכָל עֲלָאִין, אִי תִימָא דְסָלִיק מַחְשְׁבִתִּיה דְּאָדָם תַּמָּן, לָא, דְהָא אַתְמַר בֵּיה (בראשית ג י) וְאִירָא כִּי עִירוֹם אָנֹכִי וְאַחְבָּא, דְהָאִי עִירוֹם אַחְזִי דְאַתְפְּשֵׁט מִלְבוּשֵׁיה, וּבְגִין דָּא אַתְמַר בְּאַבָּא וְאַחְבָּא, וּבְבָרָא וַיִּסְתֵּר מִשָּׂה (שמות

.ו)

ג

שמות

דף מב ע"א

אָמַר לִיה בְּרִי בְּכֹלָא חָאב, בְּמַחְשְׁבָה דְּאִיהִי לְבוּשָׂא לְמַחְשְׁבָה סְתִימָא, וּבְמַחְשְׁבָה סְתִימָא, וְדָא הָוָה מִיתָה דִּילִיה, דְּאַסְתַּלַּק מַחְשְׁבָה סְתִימָא דְכָל סְתִימִין מִנִּיה, דְּאִיהוּ חֲיִי חֲחִיִּים, דְּבַאֲתַר דְּאִיהוּ תַמָּן לִית מִיתָה תַמָּן, וְחָאב בְּמַחְשְׁבָה סְתִימָא וְאַשְׁתַּאֲר (דף מב ע"א) עִירוֹם מִנְה, מְכָל מַה דְּלַעֲיִלָּא מִן אִימָא עֲלָאָה דְּאִיהִי תְּשׁוּבָה חָאב, וְאַסְתַּלְקוּ מִנִּיה, וְאִי לָאו דְּקָמַת עֲמִיה תְּשׁוּבָה וְגַלַת עֲמִיה, הָוָה אַתְאַבִּיד מְכָל וְכָל, וּבְגִין דָּא (תהלים קל ג) אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יִיָּה אֲדַנִּי מִי יַעֲמוּד, מִי יַעֲמוּד וְדָאִי, וּבְגִין דָּא וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אֲמַכֶּם (ישעיהו נ א), הִהִיא דְּאַתְמַר בָּהּ (דברים כב ז) שְׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאִם, אֶת לְאַסְגָּאָה שְׂכִינְתָא תַתָּאָה עֲמָה.

אִימָא עֲלָאָה קָמַת בְּאָדָם, וְאִימָא תַתָּאָה בְּהֶבֶל, דְּחוּבָא דְּאָדָם רַב הָוָה מִדְּהֶבֶל, וּבְגִין דָּא בְּרִי אִי מִן אַהִיִּיה, אִיהוּ אִיִּי דְּחֶב בֵּיה הֶבֶל, וְאַסְתַּלְקוּ וְאַשְׁתַּאֲרַת (נ"א קין ואסתלק ואשתארו), ה"ה, וּבְגִין דָּא אִיִּי הֶבֶל אַחִידָּ, וְאִיהוּ אִיִּי מִן אֲדַנִּי, וְאַשְׁתַּאֲר דִּין מִן אֲדַנִּי, חוּבָא דְּאָדָם גְּרַם דְּאַסְתַּלַּק יִיו מִן יְהוִיָּה, וְאַשְׁתַּאֲר ה"ה.

אָמַר לִיה אָבָא וְהָא יִיו הָוָה לִיה לְמַהוּי וִיִּי, אָמַר לִיה בְּרִי וְדָאִי דָּא רָזָא דְּחֶב בְּמַחְשְׁבָה עֲלָאָה, דְּאַסְתַּלַּק יִי מִן א, וְאַשְׁתַּאֲרַת וִיִּי, בְּגִין דְּאַסְתַּלַּק מִתַּמָּן עֲלַת הַעֲלוֹת דְּאִיהוּ מַחְשְׁבָה סְתִימָא בְּאֶת יִי מִן א, דְּלִית יְחוּדָא (ס"א מחשבה) בַּר מִנִּיה, וְהֲכָא רָזָא דְּלָא אַתְגְּלִינָא עַד הַשְׁתָּא, וְדָא אִיהוּ כִּי יַדַע שְׁמִי יְקָרָאֲנִי וְאַעֲנֶהוּ (תהלים צא יד), שֵׁם יִי, דְּלִית לַעֲיִלָּא מִנִּיה כְּלָל, אָלָא הֵהוּא דְּבָרָא כְּלָא, וְלִית מָאן דְּבָרָא לִיה, דְּאִית בּוּרָא דְּאַתְבָּרִי, כְּגוֹן מִיָּא דְּאִיהוּ בְּרָא לַעֲשָׂבִים וְגַדַל לוֹן וְאִיהוּ אַתְבָּרִי, אָבַל הָאִי בְּרָא וְלָא אַתְבָּרִי, אִיהוּ דְּלִית אָלִיָּה לַעֲיִלָּא מִנִּיה.

אָמַר לִיה אָבָא מַאי אוִיִּי הוִיִּי, אָמַר לִיה בְּרִי הָאִי אִיהוּ כַּד אַסְתַּלַּק א מִן אַהִיִּיה, עִם יִיו מִן יְהוִיָּה, אַתְעֲבִיד אוִיִּי, אָמַר לִיה, אִי הֲכִי הָאִי א דְּתַמָּן וִיִּי לַעֲיִלָּא מִן אִי מִן אַהִיִּיה אִיהִי, וּמְכָל שְׁמָהוּן, אָמַר לִיה בְּרִי אִית אִי דְּאִיהִי בְּדִיוֹקְנָא דָּא יוִיִּד, יִי לַעֲיִלָּא וִי בְּאַמְצַע דִּי לְתַתָּא, וְדָא אִי מִן אַהִיִּיה,

א' מן אדניי, אָבֵל הָאֵי א סוּפָה כַּתְּחִלָּתָהּ וּתְחִלָּתָהּ כְּסוּפָה, וּבָה אָמַר עֲלֵת
הַעֲלוֹת אָנִי רֹאשׁוֹן וְאָנִי אַחֲרוֹן (ישעיהו מד ו), וּבָאֵת ו' דְּאִמְצָעֵי תָא וּמִבְּלָעֲדֵי
אֵין אֱלֹהִים.

אָמַר לִי הָא וְדָאֵי אֲתַגְלֵא לִי מָה דְּלָא יִדְעָנָא עַד הַשְּׁתָא, וְלָא עֲתִיד
לְאֲתַגְלֵא עַד יוֹמִין דִּי יִתִּי מְלָכָא מְשִׁיחָא, אָמַר לִי הָאֵי הָכִי אֲשֶׁתְּמוּדַע
דְּאֵית אָדָם קְדָמוֹן לְכָל קְדוּמִים, וְאֵית אָדָם אַחְרָא, אָמַר לִי בְרִי הָכִי הוּא
וְדָאֵי, אָדָם דְּבָרָא לִי עֲלֵת הַעֲלוֹת בְּדִיּוּקְנָא דִּילִי סְתִים וְגִנְיוֹ, הָאֵי גְרַם
דְּאֲסִתְּלַק עֲלֵת הַעֲלוֹת, אָדָם תְּנַיִנָא חָאב בְּמַחְשְׁבָהּ, וְאָדָם תְּלִיתָא חָאב
בְּמַעֲשָׂהּ, דְּתֵלַת אָדָם אֵינוֹן, אָדָם דְּבְרִיאָהּ, אָדָם דְּיִצְרָהּ, אָדָם דְּעֲשָׂהּ,
דְּלָאוּ כָּל חוּבִין שׁוּין.

אָמַר לִי בְרִי עִם כָּל דָּא הָוָה ה' קִימָא קִמִּיָּה דְּאָדָם, בְּתַר דְּאֵתוּ עֲרַב רַב
וְעֲבָדוּ יַת עֲגֵלָא, גְרַמוּ דְּאֲסִתְּלַק ה' לְגַבֵּי ו'י, וְאֲתַעְבִּיד הו"י, וּמָאן גְרַם דָּא,
הוּי גוֹי חוּטָא (ישעיהו א ד), וְאֲשֶׁתְּאֲרַת ה' בְּתַרְאָה יַחֲדָה, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב
(איכה א) אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד, דְּבִקְדָמִיתָא וּתְלַכְנָה שְׁתֵּיהוֹן (רות א יט) ה"ה, לְבַתֵּר
אֲסִתְּלַקַת ה' עֲלָאָה, אֲשֶׁתְּאֲרַת ה' תְּתַאָה בְּתַרְאָה יַחֲדָה, בְּתַר דְּאֲתַעְרְבוּ
טוֹב עִם רַע, מָה דְּאֲפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית א ד)
וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, גְרַמוּ דְּגֵלַת שְׁכִינְתָא וְאֲתַעְרַבַת בֵּין
אוּמִין דְּעֲלָמָא, (ס"א בֵּין אוּמִין דְּעֲלָמָא וּבְנָהָא עֲמָה) וּמְנַטְרָא לֹון (ס"א לְנִטְרָא לָה)
בְּגֵלוּתָא, בְּהָוָה זְמָנָא נְחִית קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּכָל אֲתוּוֹי דְּאֲסִתְּלַקוּ
בְּגֵלוּתָא, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (ישעיהו מב ח) אָנִי יְהוָה הוּא שְׁמִי וְכְבוֹדִי לְאַחַר
לָא אֲתֵן כו'.

תְּקוּנָא עֲשָׂרִין, וְחָד וְעֲשָׂרִין

דף מב ע"ב

(דף מב ע"ב) בְּרִיאֲשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, אֱלֹהִים מִיִּי אֱלֹהִים, עֲלִיָּה אֲתַמַּר (ישעיהו
מ כו) שְׁאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בְּרָא אֱלֹהִים.

בְּרִיאֲשִׁית, נְחִיתוּ תַמְן תַּרְוִין סְבִין, וְאֲמַרִין אֲתַעֲסִקְנָא בְּמָה דְּהוּיִתוּן וְאֲגוּ לָא
הוּיִנְן (נ"א וְלָא הוּיִנְן), וְדָא ב' תַּרְוִין רִאֲשִׁית.

הָא סָבָא עֲלָאָה קָא נְחִית בִּינֵייהוּ, אָמַר הָא אָנּוּ חַד, וּתְלַת הוּיָנּוּ וּכְעָן אָנּוּ
חַד, אֱלֹהִיִּים וְדָאִי מִיִּי בָרָא אֱלֹה, מִיִּי בָרָא בְּאֵלִין תְּלַת, וְאִיהִי רְבִיעָאָה,
וְשְׁבִיעָאָה, (ס"א וחמשה), (וס"א ותשיעאה).

בְּרֵאשִׁית אֵינּוּן שְׁתַּיִת סָבִין, וּמָאן נִינְהוּ אֶת הַשְּׁמַיִם, וְאֶת הָאָרֶץ, הָא אָנּוּ
שְׁבַעָה וּתְלַת גְּנִיזִין עֲלֵיהוּ.

בְּאֵלִין שְׁבַעָה סָבִין וּבֵת שְׁבַת יַחֲדָה לְקַבְלֵיהוּ שְׁבַעָה, וּבְגִין דָּא הָא אָנּוּ
שְׁבַעָה שְׁבוּעוֹת, חַד עוֹלִימָא הָוָה מְזַנְב אֲבַתְרֵיהוּ,

וְאֵלִין סָבִין אַעְרַעוּ בְּבוּצִינָא קְדִישָׁא וְחֲבָרוּ, אָמְרוּ לִיה רַבִּי רַבִּי, אֲנִת
וְחֲבַרְדִּי אֲשַׁכְּחִתוּן חַד עוֹלִימָא דָּאִיהוּ בְּאַרְחָא מְזַנְב אֲבַתְרֵיכוּ.

אָמַר לוֹן, אַעְרַענָא בְּמִשְׁרָיִין סְגִיאִין דְּהוּוּ קָא אֲתֵיִן מְקַרְבָּא דְּחוּיָא, וְאֵנּוּן
מִשְׁרָיִין דְּמִלְּאָכִין דְּנַחְתִּין מְזַרְזוּן לְקַבְלָא צְלוֹתִין, מְסַטְרָא דְּחַמְשִׁין אֲתוּוּן
דְּמִיחְדִּין יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹמָא, דְּבַהוּן וְחַמוּשִׁים עֲלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְץ מִצְרַיִם
(שמות יג יט), דְּמִלְּאָכִין דְּנַחְתִּין לְאַגְחָא קַרְבָּא, דְּקָא מְמַנְן עַל צְלוֹתִין, כְּלָהוּ
הָוָה נַחְתִּין (ס"א סלקין) בְּתוֹקְפָא דְּגְבוּרָה, כְּד נְצַחִין לְחוּיָא, וְכַמְּה חִילִין
דִּילִיה דְּקָא רְדָפִין אֲבַתְרֵיהוּ, בְּכַמְּה חוּבִין דִּישְׂרָאֵל, וְאֵינּוּן מְאַרִי צְלוֹתִין,
וּמְסַתְּפִלִין בְּשֵׁם יְהוּ"ה דָּאִיהִי בִינְה, דְּנַחְתָּא עֲלֵיהוּ בְּתוֹקְפָא דְּגְבוּרָה,
כְּלָהוּ נְפִלִין מְקִיּוּמֵיהוּ, וְאֲתַקִּיִּים בְּהוּ סוּס וְרַכְבוּ רַמָּה בֵּיִם (שם טו א), דָּא
יִם נִי שְׁעָרֵי בִינְה, חַמְשִׁין אֲתוּוּן דְּקָרִיאַת שְׁמַע.

אָמְרוּ לִיה וּלְחֲבָרֵיָא הָוָה לְכוּ לְעֵינָא לְאַסְתְּפִלָּא בְּתַר הַהוּא דְּמְזַנְב בְּתַר
צְלוֹתִין דְּאֵינּוּן חַלְשִׁין, וְלִית לוֹן רְשׁוּ לְסַלְקָא עִם אַחְרָנִין וּלְפָרְחָא עֲמַהוּן
לְעִילָא, וּבְגִין אֵינּוּן צְלוֹתִין חַלְשִׁין אֲתַמַּר (דברים כה יח) וַיִּזְנַב בְּדָ כָּל הַנְּחֻשָׁלִים
אַחְרֵיָד, (ישעיה יא ו) דְּנַעַר קָטוֹן נוֹהֵג בָּם.

דְּאֵלִין עֶשֶׂר סְלָקִין בְּיוּ"ד ה"א וּא"ו ה"י, וְכָל חַד אֵית לִיה צְלוֹתִיה, וְאִם
חֲסַר חַד מִנֵּייהוּ אֲפִילוּ בְּתַרְאָה, לֹא סְלִיק צְלוֹתָא דִּילִיה עֲמִיה, בְּגִין דָּאִיהוּ
עֲנִיָּא, וְלִית לִיה רְשׁוּ לְסַלְקָא צְלוֹתִיה עִם אַחְרָנִין, כְּלָהוּ צְלוֹתִין מִתְּעַכְּבִין
לְסַלְקָא, עַד דְּהֵיָא צְלוֹתָא דְּעֲנִיָּא סְלִיקַת, וּבְגִין דָּא תְּפִלָּה לְעֲנִי כִי יַעֲטוּף
(תהלים קב א), דְּכְלָהוּ מִתְּעַטְפִין בְּגִינָה, עַד דָּאִיהִי סְלָקָא עֲמַהוּן, דְּלִית פְּרוּדָא
בְּה מִנֵּייהוּ.

וְצְלוֹתָא דְּעֲנִי אִיהוּ שְׁכִינְתָּא, מָאן עָנִי דָּא צְדִיק, וְהֵאִי צְלוֹתָא אֲתַקְרִיאַת
עֲקָב לְגַבִּי צְלוֹתִין אַחְרָנִין, וּבְגִינָה אֲתַמַּר אֲפִילוּ נְחֻשׁ פְּרוּדָּה עַל עֲקָבוּ לֹא
יַפְסִיק, אֲף עַל גַּב דְּסַחִיר לָהּ לְהֵאִי נְקוּדָה דָּאִיהִי קוּצָא דָּאֵת ד', בְּכַמְּה
חוּבִין לְאוּלְפָּא קְטִיגוּרָא עַל בְּנוֹי דְּשְׁכִינְתָּא, לֹא יַפְסִיק לְהֵיָא נְקוּדָה,
דָּאִם יַפְסִיק, בְּגִינָה אֲסַתְּלַק קוּצָא מִן ד' מִן אַחַד, וְאֲשַׁתְּאַר אַחַר, דָּאִיהוּ
נְחֻשׁ פְּרוּדָּה בְּעֲקָבוּ, דְּבְגִין חוּיָא לֹא יַפְסִיק, וְלֹא אֲסַתְּלַק קוּצָא דָּאֵת ד' מִן
אַחַד, אֲבַל בְּגִין עֲקָרְב אֲסַתְּלַק, וְאִיהוּ פּוּסְק, וּבְרַח מִנִּיה, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב

דף מג ע"א

אדהכי הא עולימא דקא אזדמן לגבייהו, מחמר אחר בעירן, אמר לון מהו ויעזב בגדו בידה, אלא עקרב איהי עקר ב', דעקרת ביתא דשכינתא, ודא איהו בגדו דחויא דעבודה זרה, פד חויא אתיא לאתחברא עם גוף אדם ישן, דאמרת שכבה עמי, חצופה זונה, איתמר באות ברית וינס ויצא החוצה. (נ"א כ"י ובגין דא אפילו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק, אף על גב דסתיר לה להיא נקודה דאת ד' לא יפסיק, דאי יפסיק בגיניה אסתלק קוצא מן ד' דאחד ואשתאר אחר דאיהו נחש כרוך בגין דחויא לא יפסיק ולא אסתלק, ואיהו פוסק וברחת מניה, אבל עקרב יפסיק, כמה דעבד יוסף צדיקא הדא הוא דכתיב וינח בגדו אצלה וינס וכו'. אדהכי הא עולימא קא אזדמן לגבייהו מחמר בתר בעירן, אמר לון מאי וינח בגדו אצלה וכו', אלא עקרב עקר ב', דעקר ביתא דשכינתא, כד בעיא לאתחברא עם צדיקיא צריך לאפסקא מניה, ולא יתהני מיניה ואפילו (דף מג ע"א) ממשכא דייליה, לך לך אמרי נזירא סחור סחור לכרמא לא תקרב הדא הוא דכתיב וינח בגדו אצלה, משכא דיצר הרע, ודא בגדו דחוייא עבודה זרה, כד איהו קא אתיית לאתחברא עם צדיקיא ואמרה שכבה עמי חצופה זונה, איתמר באות ברית וינס ויצא החוצה).

אמרו ליה מאן אנת, אמר לון אנא איהו ברא דנונא חדא, דשט בימא רברבא, ובלע כל נוגין דימא ואפיק להון חיים לבר, ולזמנין איהו נפיק בגבשתא, לקיימא ביה (בראשית מח טז), וידגו לרוב בקרב הארץ, תוהו, אמרו ליה, בתר דלית רעותך לגלאה מאן אנת וברא דמאן אנת, מאן איהו (נ"א מאי איהו) אתר דדוכתך, אמר לון אתר דדוכתי איהו מגדלא חדא דפרח באוריא תוהו.

אמרו ליה לא תימא לן מדי (ס"א מלי), מאי איהו אבונך, אמר לון אבא דיילי איהו חד נונא רברבא, דכד צחי, אפתח פומיה ובלע מיא דימא, ועד שבועין (ס"א שבעה) שנין לא הדר ימא לתוקפיה, ורזא דמלה יבטח פי יגית ירדן אל פיהו (איוב מכג), ואיהו בלע כל כד מן ימא, ואתון לא אשתאבתון מניה אלא פד חד, דאיהו כ"ד ספרי דאורייתא, איך לא אשתמודעתון ביה.

בההוא זמנא אדפר רבי אלעזר ואמר ודאי אנת איהו ברא דרב המנונא סבא, חדו ביה, ואמרו. בודאי אי אנת הוית בהאי עלמא, הוינן קא נחתין מסוסוון דילן, והוינן אנו מחמרין בתר בעירך.

אמר לון, ההוא חויא דאתון מגיחין קרבא ביה איך אשתזבתון מניה, דאיהו בלע וקטיל, ולא עוד אלא דאיהו קטיל לאדם קדמא, ולכל דרין דקא אתיין אבתריה, וברתא איהי על מגדלא דפרח באוריא, ומכריזין בכל יומא ברקיעא, דכל מאן דקטיל להאי חויא, דיהבין ליה לאנתו בת מלך פנימא ממשבצות זהב לבושה, והאי זהב איהו ז' ימי בראשית, ה' חמש אור, ב' איהי ב' מן בראשית, עלה איתמר (שיר ז ט) יפה כלבנה, תורה שבעל פה קראן לה במתיבתא.

וּבְגִין דָּא כְּרוּזָא כְּרִיז, כְּמָה גְבָרִין, כְּמָה מְאָרִי תְרִיסִין, אֲתַפְנְשׁוּ בְּבִי מְדַרְשָׁא, לְאַנְחָא קְרָבָא עִם חוּזָא בְּגִינָה, וְכַמָּה תְרִיסִין אֲתַעְבִּידוּ פְּסָקוֹת בְּגִינָה דְבִרְתָּא דְמַלְכָּא, וַיִּפְּן כְּהַ וְכַה וַיִּרָא כִּי אֵין אִישׁ (שְׁמוֹת ב יב), לִית בְּהוּן דְּקִטִּיל לְחוּזָא, עַד דְּיִיתִי הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ וַיִּפְּן כְּהַ וְכַה וַיִּדְ אֶת הַמְצָרִי, וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר (בְּרֵאשִׁית מ טו) עַד כִּי יָבֵא שְׁלִיחָה, שְׁלִיחָה מְשִׁיחָה, דְּאִיהִי מוֹרְשָׁה דִּילִיהּ, וּבְגִין דָּא בְּגִינָה אֲתַמַּר בֵּיהּ עַד כִּי יָבֵא שְׁלִיחָה, דִּילִיהּ (נִיִּיא דִּילָהּ) וַדְּאִי, אִיהוּ קִטִּיל לְחוּזָא.

וְלִי' יִקְהִי' עֲמִי' (שס), בְּגִין דְּאִיהוּ בְּן יֶצְהָר בְּן קֵהִי' בְּן עֲמֶרֶ'ס, בְּן עֲמָא רְמָא, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (דְּהִי' כג יז) וּבְנֵי רְחִבְיָה רְבוּ לְמַעְלָה, וְקִטִּיל לְחוּזָא, וְחִילִיהּ בִּימָא וּבִיבְשָׁתָא וּבִרְקִיעָא, וְכַמָּה מְאָרִי קְרָבִין אֲנָחוּ עֲמִיהּ קְרָבָא עַל יַמָּא, כְּמָה דְאַתְ אֲמַר (תְּהִלִּים קד כו) שְׁס אֲנִיּוֹת יִהְלִכוּן בִּימָא דְאִוְרִי'תָא, דְּאִינוּן אֲנִיּוֹת עֵינִין דְּמִסְתַּכְּלִין בְּאִוְרִי'תָא, וְכַמָּה אֲנִיּוֹת מְנִי'הוּ אֲתַבְּרוּ וּנְפְלוּ בִּימָא.

עַד דְּיִיתִי מוֹרְשָׁה דִּילָהּ, וְקָרַע יַמָּא דְאִוְרִי'תָא, וְסוּס וְרוֹכְבוּ רְמָה בְּיָם, דְּאִיהוּ חוּזָא וּבֵת זִוְגִיָה, דְּאִיהִי סוּסָא דִּילִיהּ, וְאִיהוּ אַעְבַּר עַלָּה לְיִשְׂרָאֵל דְּלָא טְבַעִין בָּהּ, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (שְׁמוֹת יד כט) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בִּיבְשָׁה בְּתוֹד הַיָּם.

בְּקִדְמִיתָא בִּימָא בְּהֵהוּא חֲמַר, בְּפּוֹרְקָנָא בְּתִרִי'תָא כְּלָא בִּימָא דְאִוְרִי'תָא, מְטָה דִּילִיהּ דְּקָרַע בֵּיהּ יַמָּא דָּא קוֹלְמוּס, בְּגִין דְּעֵלִיהּ אֲתַגְלִי'א זְרוּעַ יְהוֹיָה, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (יִשְׁעִיָה נג א) וְזָרוּעַ יְהוֹיָה עַל מִי נִגְלָתָה.

דף מג ע"ב

בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְאַתְעַבַּר הֵהוּא חוּזָא בִּישָׂא מִן יַמָּא, שְׁלִיט חוּזָא קְדִישָׂא, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא (שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות), אֲזַלִּין אֲנִיּוֹת בְּהִבְטָחָה בִּימָא דְלָא טְבַעִין, דְּהָא רוּחַ סַעְרָה אֲתַעַבַּר שְׁלִטְנוּתִיהּ מִן יַמָּא דְאִוְרִי'תָא, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא שְׁס רְמֵשׁ וְאִין מְסַפֵּר וְגוֹמַר, שְׁס אֲנִיּוֹת יִהְלִכוּן לְוִיתָן זָה יֶצְרָתָה לְשַׁחֵק בּוּ (תְּהִלִּים קד כה כו), וַיְהִי חֲדִי עֲמָהוּן, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים מח יד) שִׁיתוּ לְבַבְכֶם לְחִילָהּ וְגוֹמַר, לְחוּלָהּ כְּתִיב, וְכֻלְּם אֶלִיד יִשְׁבְּרוּן לְתַת אֲכָלְם בְּעַתּוֹ, (דְּאִינוּן עֲתוּתִי דְאִוְרִי'תָא כְּמוּ שְׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרִים לְבִרְכָה קִבְעַת עֲתִים לְתוֹרָה) דְּאִיהוּ עַתּוֹ דְּצַדִּיק, תַּתָּן לָהֶם יִלְקוּטוֹן (שם קד כח) דָּא מְנָא, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (שְׁמוֹת טז כו) שְׁשֶׁת יָמִים תִּלְקָטוּהוּ וְגוֹמַר, מְסַטְרָא דְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא דְאִיהוּ כְּלִיל שִׁית סְטָרִין, לְוִיתָן לְעִילָא דָּא צַדִּיק דְּאִיהוּ כְּדָג (דף מג ע"ב) קָטוֹן עַל כִּיף יַמָּא, נְחֹשׁ בְּרִיחַ, דָּא הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ (שְׁמוֹת כו כח) הַבְּרִיחַ הַתִּיכּוֹן בְּתוֹד הַקָּרְשִׁים, וְדָא עַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא דְאַתְקָרִי תִיכּוֹן, בְּגִין דְּאִיהוּ עַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, תְּרִין גְּדַפּוּי יַמִּינָא וּשְׁמַאלָא, דְּמִתְמָן אִוְרִי'תָא אֲתִיְהִיבַת, תְּרִין קְשָׁקְשׁוּי תְּרִין סַמְכֵי קְשׁוּט, שְׁכִינְתָּא עַלָּהּ אִיהִי יַמָּא, שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה אִיהִי (מְשָׁלִי ל יט) דְּרָךְ אֲנִיָּה בְּלַב יָם, דְּאִיהוּ לִיב אֱלֹהִי'ם

דְּעוּבָדָא דְּבְרָאשִׁית, שָׁם רָמַשׁ וְאִין מְסָפֵר, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (שיר ו ח) וְעֵלְמוֹת
אִין מְסָפֵר וְכוּ', וְאִינוּן הֶלְכוֹת פְּסוּקוֹת, דְּאִינוּן (תהלים מה טו) בְּתוֹלוֹת אַחֲרֵיהּ
רְעוּתֵיהּ דְּשְׁכִינְתָּא.

חִיּוֹת קִטְנוֹת אֵלִין אֲתוּן דְּאֲדַנִּי, עִם גְּדוֹלוֹת אִינוּן אֲתוּן דִּיהוּ"ה, דְּאִינוּן
מְרַבּוֹת דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא וְשְׁכִינְתֵיהּ, אֲתוּן כְּלָהוּ חֲבַרְיָא לְנִשְׁקָא לֵיהּ,
פָּרַח וְלֹא חָזוּ לֵיהּ וְלֹא מִיָּדִי.

פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, אָבָא, וְהָא שְׁבַע יָמִים אִינוּן, וְיָם עֲלָאָה אִיהוּ עַל
כְּלָהוּ, וְעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (דברים לג יט) כִּי שֶׁפַע יָמִים יִנְקוּ, לְמָאן אִינוּן יוֹנְקִים,
אָמַר לֵיהּ בְּרִי שְׁבַעָה בְּשַׁבְּעָה אִינוּן מוֹצָקוֹת, וְהִכִּי אִינוּן רְקִיעִים שְׁבַעָה
בְּשַׁבְּעָה, וְהִכִּי אִינוּן טוּרִין שְׁבַעָה בְּשַׁבְּעָה, וְהִכִּי אִינוּן אֲרַעִין שְׁבַעָה בְּשַׁבְּעָה,
יְשׁוּבִין שְׁבַעָה בְּשַׁבְּעָה, וְרֵאשִׁין דְּלָהוּן תְּרִין, וְרֵזָא דְּמִלְּהָ שְׁנַיִם שְׁנַיִם שְׁבַעָה
שְׁבַעָה, וְכָלָהוּ זָכָר וּנְקֵבָה, וְלַעֲלִילָא חַד גְּנִיזָא וְטָמִיר, וְהִכִּי אִינוּן שְׁבַע פְּרָסִין
שְׁבַעָה בְּשַׁבְּעָה, שְׁבַע הִיכְלִין שְׁבַעָה בְּשַׁבְּעָה, וְהִכִּי מִמְּנָן אִינוּן שְׁבַעָה
וְשַׁבְּעָה.

לְוִיָּתָן דִּימָא דָּא צְדִיק, רִישָׁא דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, מְטִי עַד יָמָא
שְׁבִיעָאָה דְּאִיהִי רִישָׁא דְּכָלָהוּ, וְתִרְיָן גְּדַפּוּי וְתִרְיָן קִשְׁקִשִׁין בְּאַרְבַּע יָמִים
שְׁעוּרִיָּהּ, שְׁעוּר דְּזַנְבָּא דְּחוּיָא מְטִי עַד יָמָא שְׁבִיעָאָה בְּתַרְיָאָה, דְּאִיהוּ
כְּלִילָא שְׁבַע יָמִים, דְּעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (תהלים קיט קסד) שְׁבַע בַּיּוֹם הִלְלִיתִידָּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי, הָא מְאִרִי תְרִיסִין קָא נְחַתִּין מְלַעֲלָא, מְלוּבְּשִׁין
שְׂרִיין, קִשְׁתוּתִיהוּן קִשְׁתֵּי אֵשׁ, וְרוּמְחִיהוּן אֲשָׁא, וְסִיפִיהוּן לְהֶבֶה, כְּלָהוּ
מְאִרִי עֵינִין, בּוּדָאִי הָא מְאִרִי תְרִיסִין בְּבִי מְדַרְשָׁא, וְאֵלִין בְּהוּן יִתְעַרוּן
לְאַגְחָא קֶרְבָּא לְעִילָא.

וְלֹא עוֹד אֵלָא דְּהָא נוּנָא רַבְרָבָא קָא אֲתִיָּא, רַב הַמְנוּנָא סָבָא, וְדָאִי בְּכִמָּה
נוּנִין חֲיִילִין קִדִּישִׁין דְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים, דְּמַתְרַבִּין בְּיָמָא, כְּעוּן צְרִידָּ לְפִרְשָׁא
לוּן רִשְׁתָּ, לְמִיָּהוּי בְּרִשׁוֹת דִּילָן, וְלְמִאֲרִי תְרִיסִין מְאִנִּי קֶרְבָּא, כְּעוּן צְרִידָּ
לְאַתְקָנָא בְּקִירְטָא בְּאַבְנִין דְּקִירְטָא, בְּקִשְׁתָּא בְּגִירִין דְּקִשְׁתָּא, בְּרוּמְחָא,
בְּסִיפָא, הַחֲזִק מְגוּן וְצָנָה (תהלים לה ב), דְּאִית מְאִרִי תְרִיסִין דְּאִינוּן מְגִיחִין
בְּסוּסוֹן, וְאִית אַחֲרֵינִין דְּאִינוּן רַגְלִין, דְּעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר בְּמַפְקָנוּתָא דְּגְלוּתָא
דְּמַצְרָאִי, כְּשֶׁשׁ מֵאוֹת אֶלְפֵי רַגְלֵי וְגוֹמֵר (שמות יב לו).

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוּ"ה (מיכה ו ב), מָאן רִיב,
דָּא שְׁכִינְתָּא, דְּאִיהִי רִיב יְהוּ"ה, דְּאִיהִי רַבִּי רַב, בְּגִין בְּנָהָא, אִיהִי רִיב בְּרַבִּי
וְרַבּוֹ וְרַבָּא, רִיב וְדָאִי בְּכָלָהוּ תַנְאִים וְאַמוּרָאִים, דְּאִיהִי מְרִיבַת בְּהוּן בְּשִׁית
סְדָרֵי מְשָׁנָה, בְּגִין בַּעֲלָהּ דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, כְּלִיל שִׁית סְדָרִין.

וְעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (ישעיהו כז ה) אִו יַחֲזִק בְּמַעוּזִי, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה
לִי, תְרִי שְׁלָמִי, חַד בַּעֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, וְחַד בְּצְדִיק, דְּעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (שם
טו ט) שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלְקָרוֹב, דְּבַגְלוּתָא אֲתַמַּר בַּעֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא

מרחוק יהו"ה נראה לי (ירמיהו לא ב), צדיק קרוב לה, ובגיניה אתמר (משלי כז לה) טוב שכן קרוב מאח רחוק.

דף מד ע"א

ובגין דא שמעו הרים אליו אבהו, את ריב יהו"ה דא שכנתא, דאיהי ריב עם אבהו, בגין דמרחקו לה מבעלה, דאינון אתקריאו אמוראים, והאיתננים מוסדי ארץ אליו אינון תנאים, ואליו תנאים איתננים בהפוד (דף מד ע"א) אתוון, ואינון נצח והוד (צדיקים) איתני עולם, והא איתין בהפוד אתוון תנאים דמסייע ליה בגלותא, ועלה אתמר (במדבר כד כא) איתן מושבך ושם בסלע קנד.

והאי סלע (אתמר בה דלא נפיק אלא טפין טפין דמיא דאורייתא באלין פסקות ובגין ויד משה את הסלע במטהו פעמים (במדבר כ יא) דא גרים ד) לא נפיק מינה אלא טפין טפין זעיר שם זעיר שם, וכמה מחלוקות על אליו טפין, ומאן גרים דא, המורים, דאתמר בהון כל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה, ובגין דא שמעו נא המורים, ובגיניהו ונד משה את הסלע במטהו פעמים, דאם לא דמחא בה לא הוה טרחין ישראל ותנאים ואמוראין באורייתא דבעל פה דאיהי סלע, אלא אתמר בו (שם ח) ודברתם אל הסלע ונתן מימיו בלא טורח, ויהיה מתקיים בהון ולא ילמדו עוד וגומר (ירמיה לא ג), והנה נפיק מיא בלא קשיא ומחלוקת ופסק, בגין דשכנתא דאתמר בה (שם כג כט) הלא כה דברי כאש נאם יהו"ה הנה שרי בפומיהון דישראל, דאיהי אורייתא דבעל פה, דאיהי סלע ע"ל סי', דאינון שתין מסכתות, דהכי איהו סליע ע"ל סי'.

דשכנתא הנה נח על טנרא, דבכל אתר דבעי קודשא בריך הוא למעבד נס, שכנתא אקדמת לההוא אתר, וכינון דשכנתא הנה תמן, לא הנה ליה למחאה בסלע, דקלנא הוות לשכנתא דהות תמן דלא הנה ליה חילא למיהב מיא, ודא איהו על אשר לא קדשתם אותי (דברים לב נא), יען לא האמנתם בי להקדישני (במדבר כ יב), ובגין דא אסתלק שכנתא מן הסלע, דאיהי יי מן מיטטרוין, ואשתאר מטטרוין יבשה, ורזא דמלה יקוו הפנים מתחת השמים אל מקום אחד וגומר (בראשית א ט), אחד איהי מלכות, ותראה היבשה דא סלע מטטרוין, דבגיניה אתמר (שם ב כא) ויקח אחת מצלעותיו ויסגור בשר תחתנה, מאי בשר, ההוא דאתמר ביה (שם ג) בשגם הוא בשר, ועד דנחית לה לא עלה הסלע ולא יהיב מימיו.

ובתר דאסתלק האי מבועא מתמן, שליטת מרה באתרהא, הדא הוא דכתיב (שמות טו כג) ויבאו מרתה, ורזא דמלה וימררו את חייהם בעבודה קשה וגומר (שם א יד), דא קושיא, בחמר דא קל וחמר, והא אוקמוהו.

והכי הוה ישראל עד דאחזי לון עץ, הדא הוא דכתיב (שם טו כה) ויורהו יהו"ה עץ וישלך אל הפנים וימתקו הפנים, ודא עץ החיים, דאתרבי על ההוא מבועא דאיהי שכנתא, יי מבועא דאשקי לאילנא דאיהו ו', והאי

עץ מהלך חמש מאות שנה דאינון ה', וימתקו הפנים דא ה' בתראה, דאתמר בה (רות א כ) קראן לי מרה, דשכינתא תתאה איהי מעון גנים דלית ליה פסק, טפה דאתמשכא מן מוחא, וכמה טפין אתמשכאן מניה, דאינון (תהלים מה טו) בתולות אחריה רעותיה.

קרקפתא איהי סלע, ומבועא מלגאו דא מוחא, על אלין טפין אתמר (תהלים קכז ה) אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו מהם וגומר, את אויבים בשער, דאיהו תרעא דצדיק אות ברית קדש, דעלה אתמר (שם קיח ב) זה השער ליהויה צדיקים יבאו בו.

ועוד שמעו הרים את ריב יהויה (מיכה ו ב), אלין תלת יודיין, והאיתנים מוסדי ארץ (שם) אלין תלת וויין, דכלהו אתרמיזו בויע ויבא ויט.

דף מד ע"ב

קום אלעזר ונטיל קירטא דאיהי שכינתא (ואקיף לה תגא), וזריק מנה איהי אבן טפה קדישא, דעלה אתמר (בראשית ב ו) ואד יעלה מן הארץ, (ובגין דא) (דף מד ע"ב) אסתלקת עזקא מן א' מן זרק"א, לקבלא עלה אבן יקרה דאיהי טפה, ומיד והשקה את כל פני האדמה, כד סליקת, סליקת באימא, דאיהו א' מן אדניי אהייה, ועל מאן סליקת, על עמודא דאמצעיתא דאיהו ו', דאיהי פריכא ביה פעזקא באצבעא, וסליקת בדי מן אדניי, דאינון תרין דרועין ותרין שוקין, עד דסליק לאת יי דאיהי אבא חכמה יי עלאה, בגין דמתמן אתנטילת, הדא הוא דכתיב (משלי ג יט) יהויה בחכמה יסד ארץ, ונטילת נביעו ושקיו מניה לעילא, בקוצא דיליה לעילא, ובאמצעיתא, ובקוצא דיליה לתתא, וכד נחיתת, נחיתת פלילא מתלת טפין, בההוא זמנא אתמר בה הולך סגולת"א.

ואתקריאת יי יי בתלת יודיין, יי עלאה איהי על רישא דא, דאיהי פתר עליון על כל עלאין, ולבתר נחיתת באמצעיתא ונטלא מתמן (בעמודא דאמצעיתא) (ני"א באמצע), ולבתר נחיתת לתתא באתרהא יי דאיהי לתתא מן א.

קם עולימא בתר טולא, אמר רבי רבי הא טפה קא נחתא, טול קשת בידך, דאיהו פגוונא דאצבעא ועזקא ביה, טול ליה ודרך (סי"א וזרקה) ליה לגבה, דקבילת לה עליה, דהא כד סליקת מתתא לעילא על רישא דאת ו', איהו פרוימחא ו', אתארכת ביה פשרביטא דככבא, וכד סליקת לעילא שריא עלה יי ואתעבדת ז', ודאי תגא על רישא דספר תורה, פיון דנחתת, צריך למדרך קשת לגבה דאיהו צדיק, ומניה נחיתת ואזדריקת באתרהא.

וחרבא דאיהי (דהא) טפה איהי חתיכת לה לתלת טפין, בגין דאזילת סגולתא, דכד נחיתת עלה הנה יי, ולבתר חתיכת לה לתלת, למהוי תגא

וְעָטְרָה בְּרִישָׁא דְתַלְתָּא אַבְהוֹן, דְּתַהּא כְּתָר תּוֹרָה וְכְתָר כְּהוּנָה וְכְתָר מַלְכוּת, וְדָא רְזָא דְ [צִיּוֹר] תַּלְתָּא תַּגִּין עֲלֵהּ.

דְּרִישָׁא דְחַרְבָּא אִיהִי י', גּוּפָא דְחַרְבָּא ו', תְּרִין פִּיפִיּוֹת דִּילָהּ ה"ה, נְרַתְקָא דִּילָהּ אֲדַנִּי, (וּחַרְבָּא יְהוּ"ה), וְכַד אִיהִי יְהוּ"ה בְּרַ מְשַׁכְּנִיתִיהּ, אִיהוּ דִּין דְחַתִּיף מִפְּל סְטָרָא, כַּד עָאֵל בְּנְרַתְקָה אֲתַעְבִּיד רַחֲמֵי וְלֹא חַתִּיף דִּינִין, וְרְזָא דְחַרְבָּא בְּנְרַתְקָה, יֵאֵהֱוֹנָה יי הָכִי וְדָאִי.

וּבְזַמְנָא דִּיהוּ"ה בְּרַ מְשַׁכְּנִיתִיהּ, אֲתַמַּר בֵּיהּ (דְּבָרִים ד כג) כִּי יְהוּ"ה אֱלֹהֵיִךְ אֵשׁ אֲכָלָה הוּא, דְּנָטִיל מִגְּבוּרָה לְאוּקְדָא עֲלֵמָא, יי אֲתַעְבִּיד גְּחֻלָּת, וי שְׁלֵהוּבָא דְגְּחֻלָּת, ה' ה' חַד חֲמִשׁ גְּוֹוִנִין, תַּנְיִינָא חֲמִשׁ נְהוּרִין דְנְהָרִין בְּהוּן, וּבְזַמְנָא דְה' עֲלָא אֲסַתְלַקְתָּ מֵה' תַּתְּאָה, אִיהִי אֲמַרָה (שִׁיר א ו) אֵל תִּרְאוּנִי שְׁאַנִּי שְׁחַרְחַרְתָּ, וּבְזַמְנָא דְאִיהִי נְהָרָא בְּגוּוֹנָהּ, אֲתַמַּר בְּהּ (בְּרַאשִׁית ט טו) וְרֵאִיתִיהּ לְזִכָּר בְּרִית עוֹלָם, קָמוּ תַנְאִים וְאֲמוֹרָאִים דְלַעֲלֵלָא, וְאֲמָרוּ רַבִּי רַבִּי כַּמָּה תַקִּיפָא קִירְטָא דִּילָךְ, דִּי סְלִיקַת לָהּ עַד אִין סוּף, וּנְחִיתַת לָהּ עַד אִין תַּכְלִית.

פְּתַח כְּמַלְקָדְמִין וְאֲמַר, שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוּ"ה (מִיכָה ו ב), אֲמַר לוֹן אַבְהוֹן אַבְהוֹן טוֹרִין רַבְרַבִּין, שְׁמַעוּ, דְּהֵאִי אַבּוֹן דְּאֲתַגְזֹרַת מֵאֲלִין טוֹרִין דְלַכוּן, דְּאִיהִי כְּתָרָא בְּרִישָׁא דְכְּלָהּ, וְהֵאִיתְנִים דְּאִיהִי כְּתָרָא עַל כְּלָהּ, אִיהִי סְלִיקַת רִיב עֲלֵיכּוֹן, בְּגִין בַּעֲלָהּ, דְּאִיהִי מִבּוּעָא סְתִימָא כְּסַלְע, עַד דִּיִּיתִי בַּעֲלָהּ לֹא יִהְבָּא מִימּוֹי, דְּהֵא לִישְׁנִין אִינוּן כְּפִטִישִׁין דְמַחְאָן בְּהוּא סַלְע, וְלִית חַד מְנִיִּיהוּ דְאַפִּיק מִינָהּ נְבִיעוּ, בְּרַ מְבַעֲלָהּ דִּינְדַע לְאַמְשָׁכָא לָהּ.

דף מה ע"א

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאֲמַר, זַכָּאָה אִיהוּ מָאן דְמַצְלִי וְיַדַע לְסַלְקָא רְעוּתִיהּ לְעֵילָא, דְּהֵא פִימּוֹי אֲפִיק שְׁמָהּ, וְאַצְבְּעוֹי כְּתַבִּין רְזִין, וְכַד סְלָקִין שְׁמָהּ (דף מה ע"א) מִפִּימּוֹי, כַּמָּה עוֹפִין פְּתַחִין גְּדַפְיִיהוּ לְעֵילָא לְקַבְּלָא לוֹן, וְכַמָּה חִינוּן דְמַרְכַּבְתָּא, כְּלָהּ מִזְדַּמְנִין לְגַבִּיִּיהוּ לְנָטְלָא לוֹן, כַּל שְׁכּוֹן אִם שְׁכִינְתָּא שְׂרָא בְּצִלוֹתִיהּ, וְאַסְתְּלַקְתָּ לְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא, וְרְזָא דְמַלְהָ אִם תַּשְׁכְּבוּן בֵּין שְׁפִתִים, (תְּהִלִּים סח יד), אֵל תַּקְרִי אִם אֵלָא אִם, זַכָּאָה אִיהוּ מָאן דְסָלִיק לָהּ בְּצִלוֹתִיהּ דְמַצְלִי בְשָׁפוּי, לְעֵילָא לְגַבִּי בַּעֲלָהּ.

בְּצִלוֹתָא דְשְׁחַרִית סְלָקָא בְּשִׁמָּא דְאַתְקָרִי אִיל, הָאִיל הַגְּדוֹל וְדָאִי, בְּצִלוֹתָא דְמִנְחָה סְלִיקַת בְּשִׁמָּא דְאַתְקָרִי אֱלֹהֵיִים, בְּצִלוֹתָא דְעֶרְבִית סְלִיקַת בְּשִׁמָּא דְאַתְקָרִי יְהוּ"ה, וְרְזָא דְמַלְהָ אִיל אֱלֹהֵיִים יְהוּ"ה דְבָר וְיִקְרָא אַרְץ (שִׁם נ א).

וְאֲמָרוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין, דְּצָרִידָהּ בְּרַ נֵשׁ בְּצִלוֹתִיהּ לְשָׁהוֹת שְׁעָה אַחַת קָדָם דְמַצְלִי, וְשְׁעָה אַחַת לְבַתֵּר דְמַצְלִי, וְרְזָא דְמַלְהָ דִישָׁהָא בְּצִלוֹתִיהּ שְׁעָתָא חַדָּא, בְּגִין דְאַתְמַר (בְּרַאשִׁית כד כא) וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲהָ לָהּ מַחְרִישׁ, הֵהוּא

דַּאֲתַמֵּר בֵּיהּ (שמות טו ג) יְהוֹיָה אִישׁ מִלְחָמָה, וּלְבַתֵּר דְּשָׁהָא לִיהּ בַּר נֶשׁ וְצַלִּי,
אִם שְׁגוּרָה תִּפְלְתוּ בְּפִיו וְדַאי אֲתַקְבֵּל צְלוּתִיהּ.

וְרָזָא דְמַלְהָ בַּר נֶשׁ צָרִידָ לְמִשְׁהָא וְאֲתַתָּא לְאַקְדָּמָא, כְּמָה דְאֲתַתָּא אָמַר (ויקרא
יב ב) אֲשֶׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר, (ורזא דמלה אשה מזרעת תחלה יולדת זכר, ועוד (תהלים
קלו כג) שבשפלנו זכר לנו, ורזא דמלה שבשפלותו של אדם זכור יזכרנו לטובה).

וְעוּד אִם שְׁגוּרָה תִּפְלְתוּ בְּפִיו, אִיהוּ רָזָא וְיִהִי הוּא טָרַם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה
רְבִיקָה יוֹצֵאת (בראשית כד טו), וְרָזָא דְמַלְהָ וְהִנֵּה טָרַם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה, עוּד
הִם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֶשְׁמַע (ישעיהו סה כד), זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּלֹא מְעַכֵּב
מִטְרוּנִיתָא לְסַלְקָא לְמַלְכָּא, דְּכָל מָאן דְּאִיהוּ צְלוּתִיהּ שְׁגוּרָה בְּפִימּוּי בְּלֹא
עֲבוּבָא, הֵהוּא מְמַהֵר מִטְרוּנִיתָא לְמַלְכָּא, וְוִי לֹון לְבַנֵּי נֶשׂא דְאִינוּן אֶטִּימִין
לְבָא וְעֵינִין, דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלִין לְמַנְדַּע בִּיקְרָא דְמַאֲרִיהוּן לְרַצוּיִי לִיהּ
בְּשְׁכִינְתִּיהּ, בְּכְמָה תַּחֲנוּנִים וּפִיוּסִים, לְנַחְתָּא לִיהּ לְגַבֵּי שְׁכִינְתָּא, כֹּל שְׁפֹן
לְאֲתַעֲרָא בֵּיהּ רְחִימוּ לְגַבֵּיהּ, כְּמָה דְתַקִּינוּ הַבּוּחַר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

וְכַד קִיַּימִין קְדָמִיהּ, צָרִידָ לְמִיקַם קְדָמִיהּ בְּדַחִילוּ, זְכָאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל
דִּינְדַּעִין לְפִיִּסָּא לְמַאֲרִיהוּן כְּדָקָא יְאוּת, וּלְחַבְרָא בְּפִימִיִּיהוּ בְּצְלוּתֵהוּן תַּרְוִין
שְׁמָהוּן אֲלִין דְאִינוּן יְאֵהֲדוּנָה״י, דְּבַהֲהוּא זְמַנָּא אִיזֵ תַקְרָא וְיֵהוּיָהּ יַעֲנֶה
(ישעיהו נח א), וְיֵהוּיָהּ הוּא וּבֵית דִּינוּ, וְדָא שְׁכִינְתָּא (נ״א ודא חכמתא עלאה ושכינתא)
(נ״א חכמה) עֲלָאָה וְתַתָּאָה, וְדָא אִיהוּ רָזָא אִם תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שְׁפַתִּים (תהלים סח
יד), דְאִיהִי קְרַבְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָ הוּא, דְּוְדַאי שְׁכִינְתָּא אִיהִי קְרַבְנָא דִּילִיהּ,
וּבְגִין דָּא תַקִּינוּ צְלוּתָא בְּקְרַבְנָא.

הִיא הַעוֹלָה, הַעוֹלָה וְדַאי, זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּסַלִּיק לָהּ לְגַבֵּיהּ כְּדָקָא יְאוּת,
דְאִיהוּ שְׂאִיל בְּגִינָה (שיר ח ה) מִי זֹאת עוֹלָה, עוֹלָה וְדַאי, מִן הַמְדַבֵּר, מִן
הַמְדַבֵּר וְדַאי, דְּפִימּוּי חָשִׁיב קוּדְשָׁא בְּרִידָ הוּא כְּטוּרָא דְסִינֵי, וּבְגִין דָּא מִי
זֹאת עוֹלָה מִן הַמְדַבֵּר וְגוֹמֵר.

מְקַטְרַת מֵר (שם ג ו) דָּא צְלוּתָא דְשַׁחֲרִית דְתַקִּין אַבְרָהָם דְהוּא מֵר, וְעוּד
מְקַטְרַת מֵר, (שם א ג) צָרוּר הַמֵּר דוּדִי לִי, וְדָא נֶצַח דְסַלִּיק לָהּ בִּימִינָא, הַדָּא
הוּא דְכְתִיב (תהלים טז יא) נְעִימוֹת בִּימִינֶךָ נֶצַח, וּלְבוֹנָה דָּא הוּד, דְסַלִּיק לָהּ
בְּגְבוּרָה, מְכַל אַבְקַת רוּכַל דָּא צְדִיק, דְסַלִּיק לָהּ בְּעַמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, וְאִם
לֹא סַלְקָא שְׁכִינְתָּא בְּצְלוּתִיהּ, קְרַבְנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִידָ הוּא, הָא כְּלָבָא קָא
נַחִית לְמִיכַל קְרַבְנָא דִּילִיהּ, וְוִי לִיהּ טַב לִיהּ דְלֹא אֲתַבְרִי בְּעַלְמָא, וְעֲלִיהּ
אֲתַמֵּר (משלי יט כג) גַּם בְּלֹא דַעַת נִפְשׁ לֹא טוֹב.

וְכַד סַלְקָא שְׁכִינְתָּא בְּצְלוּתִיהּ, כְּמָה חִינוּן וּמְרַבְבְּתָא וְגִלְגְלֵי דְכוּרְסִיָּא,
כְּלָהוּ יַתְעֲרוּן לְגַבֵּיהּ בְּנִגּוּנָא בְּחֻדְוָה, וְכְלָהוּ גְדַפִּיִּיהוּ פְתִיחוּן לְקַבְלָא לָהּ, וְהָא
אוּקְמוּהוּ (יחזקאל א יא) וּפְנִיָּהֶם וּכְנַפֵּיהֶם פְּרוּדוֹת מְלַמְעָלָה.

דף מה ע"ב

וְכַד סִלְקָא סִלְקָא כְּיוֹנָה, וְכַד נְחִתָּת נְחִתָּת כְּנִשְׂרָא, דְּאִיְהִי מְטֵרוֹנִיתָא, דְּלֵא דְחִילַת מְכַל עוֹפִין דְּעֵלְמָא, וְנְחִתָּא בְּכַמָּה מְזוֹנִין לְבִנְהָא, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (דְּבָרִים ל"ב י"א) כְּנִשְׂרָא יַעִיר קִנּוּ עַל גּוֹזְלֵי יִרְחָף, (דף מה ע"ב) מָאן גּוֹזְלֵי, אֲלִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּאִינוּן כְּגוֹזְלֵי אִי מְצַפְצְפִין לָהּ בְּכַמָּה צַפְצוּפִין דְּצִלוֹתָא, וְנְחִתָּת לְגַבִּיָּהּ, לְכָל חַד נְחִתָּא לִיהּ מְזוֹנָא כְּדָקָא יָאוּת לִיהּ, לְמָאן נְחִתָּא מְזוֹנָא דְּאוֹרֵייתָא דְּאִיְהִי מְזוֹנָא דְּנִשְׂמָתָא, לְמָאן נְחִתָּא מְזוֹנָא דְּגוֹפָא, לְכָל חַד כְּפּוּם רְעוּתִיהּ.

דְּבַר אַחַר אִם תִּשְׁכַּבּוּן, דָּא אִימָא עֲלָא, דְּאִיְהִי צִלוֹתָא דְּשַׁבַּת, דְּצָרִיכִין שְׁפוּן לְקַבְּלָא לָהּ בְּעַרְב שַׁבַּת, דְּאִיְהִי נְשֻׁמַּת כָּל חַי, אִיְהִי נְחִתָּא עַל רֵאשׁ צְדִיק דְּאִיְהוּ יוֹם הַשְּׁבִיעִי, לְשׁוֹן לְמוֹדִים קָרִינֵן לִיהּ, וְאִיְהִי שְׂרָא עֲלֵיהּ בִּין תַּרְיָן שְׁפוּן דְּאִינוּן נְצַח וְהוּד.

וְשַׁבַּת אִיְהִי כָּה, (נ"א פתח) דְּאִתְּפַתְחָא בְּעַרְב שַׁבַּת לְקַבְּלָא לָהּ בְּהֵאִי צִלוֹתָא דְּשַׁבַּת, דְּהֵא צִלוֹתָא דְּשַׁבַּת אִתְּקַרִּיאת קַבְּלָהּ, וּמִינָהּ מְקַבְּלִין כָּל סְפִירָאן דִּין מִן דִּין, וּבְהֵא צִלוֹתָא דְּבַר נֶשׁ מְקוּבְּלַת קְדָם יְהוּ"ה, וְאִיְהִי צִלוֹתָא דְּעִשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה, וְאִיְהִי ה' עֲלָא, דְּתַקִּינוּ בְּהֵא חֲמֵשׁ צִלוֹתֵין בְּיוֹמָא דְּכַפּוּרֵי.

אֲבַל שַׁבַּת אִיְהִי שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה, כְּלִילָא מִתְּלַת אַבְהוֹן, דְּאִינוּן תְּלַת עֲנָפִין דְּשִׁ' דְּשַׁבִּי"ת, בִּי"ת יְחִידָה אִיְהִי נְקוּדָה בְּחֻלְל דִּילָהּ, וְאִיְהִי חַג דְּכָל (נ"א דכליל כל) יוֹמִין טְבִין, עֲלָה אִתְּמַר (ישעיהו מ כב) הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ.

אֲבַל נְשֻׁמַּתָּא יְתִירָא בְּשַׁבַּת וּבְיוֹמִין טְבִין וּבְכָל מוֹסְפִין, אִיְהִי אִימָא עֲלָא, תּוֹסְפַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, צִלוֹתָא דְּשִׁית יוֹמִין דְּחוּל תְּלַת זְמַנִּין בְּכָל יוֹמָא, אִיְהִי שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה, כְּלָלָא דְּתַמְנֵי סְרֵי צִלוֹתֵין, תְּלַת זְמַנִּין בְּיוֹמָא, סִלְקִין בְּשִׁית יוֹמִין חִי, וְעַל שְׁמִיָּה אִתְּקַרִּי תַּפְּלַת כָּל פִּי"ה, בְּיוֹמִין דְּחוּל אִיְתִי לָהּ מְזוֹנָא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲבַל בְּשַׁבַּת וְיוֹמִין טְבִין אִיְתִי לָהּ מְזוֹנָא עַל יְדֵי דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, וְוִי לְאִתְּתָא דְּאִתְּפַרְנִסַּת עַל יְדֵי שְׁלִיחָא, וְהֵא אוּקְמוּהוּ בְּיוֹנָה, דְּאִתְּמַר (בראשית ח יא) וְהִנֵּה עֲלָה זִית טָרַף בְּפִיָּה, וְאִמָּאֵי עֲלָה זִית, אֲלָא אֲמַרְתָּ יוֹנָה, רְבוּן עֲלָמִין, תְּהֵא מְזוֹנָא דִּילִי מְסוּרָה בִּידָךְ וּתְהֵא מְרִירָא כְּזִית, וְלֵא תְהֵא מְתוּקָה וּמְסוּרָה בִּידָךְ שְׁלִיחַ, וְשְׁלִיחַ בְּהֵא אִתְּרָא דְּאִי מְטֵרוֹן, וְעוּד שְׂכִינְתָּא אִתְּקַרִּיאת צִלוֹתָא דְּפִסְחָא מְסִטְרָא דִּימִינָא, צִלוֹתָא דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה מְסִטְרָא דְּשְׁמָאֵלָא, צִלוֹתָא דְּשְׁבוּעוֹת מְסִטְרָא דְּאִמְצַעִיתָא, יְהוּ"ה אִיְהִי בְּכָל אִתְּרָא לְקַבְּלָא לָהּ, (ולתקוני מאני קרבא),

דְּבַר אַחַר שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוּ"ה (מִיכָה ו' ב), מָאן רִיב יְהוּ"ה וּמָאן הָרִים, רִיב יְהוּ"ה דָּא שְׂכִינְתָּא, הָרִים אֲלִין אַבְהוֹן, רִיב אִיְהִי קְטָטָה וּמְחַלְקַת לְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, עַל בְּנָהָא דְּאִינוּן בְּגְלוּתָא, וּבְזַמְנָא דְּלָאוּ אִינוּן בְּגְלוּתָא, אִיְהִי רִיב לְגַבִּיָּהּ עַל אִינוּן מְסַפְּנִין דְּאֲזִלִין מִתְּתַרְכִין מֵאִתְּרִיָּהּ, בְּגִין דִּיְרַחֵם עֲלֵיהּ, וּקְרָא אוּכַח, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (ישעיה כו ה) אוּ יַחְזֹק בְּמַעוּזִי, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי, תַּרְיָ שְׁלָמֵי, חַד עִם שְׂכִינְתָּא דְּאִיְהִי רִיב לְגַבִּיָּהּ עַל מְסַפְּנָא, וּמָאן אִיְהוּ מְסַפְּנָא דְּעַבְדַּת רִיב בְּגִינָהּ, דָּא מְסַפְּנָא

דְּאִיְהוּ מְסֻטְרָא דְצַדִּיק, וְכֹל שְׁכֹן כַּד צַדִּיק דְאִיְהוּ חֲרַב וַיִּבֶשׂ בְּחַיֵּי בְרַחְמָאן
דְּצִלוּתָא, וְצוּחִין לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְאַתְמַר לְגַבֵּייהוּ (משלי א כח) אֲזַ
יִקְרָאֲנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

וְכִמָּה דְשְׂכִינְתָא תִּתְּאָה אִיְהִי רִיב עַל צַדִּיק דְאִיְהוּ חַיֵּי עֲלָמִין, חֲרַב וַיִּבֶשׂ,
(חֲרַב מִבֵּי מִקְדָּשָׁא וַיִּבֶשׂ מִנְּסֻכִים וְעוֹלוֹת), הִכִּי אִיְהוּ רִיב שְׂכִינְתָא עֲלָאָה בְּגִינִיהָ עִם
קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְעֲלִיְהוּ אֲתִמַּר (דְּבָרִים יז ח) דְּבָרֵי רִיבוֹת בְּשַׁעְרֵיךָ, וַיִּבְזְמֵנָא
דְּתַרְוֵיהוּ אֵינּוֹן רִיבוֹת בְּגִינִיהָ עִם קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
צוּחַ לְגַבֵּי יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, אוֹ יַחֲזֵק בְּמַעוּזֵי, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה
לִי (ישעיהו כז ה), תְּרִי שְׁלוֹמִים, לְקַבֵּל תְּרֵי רִיבוֹת, וְקִשְׂיָא אִיְהִי לָהּ מְכֻלָּא,
אֲפֻרְשׁוּתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִינָהּ, וְדָא אִיְהוּ מַחְלוּקַת לְשֵׁם שְׁמִים.

דף מו ע"א

וְכַד נְפִילַת, נְפִילַת לְרַגְלוֹי, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (רות ג ז) וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתַי וַתִּשְׁכַּב,
וְאַתְנַפְלַת קְדָמִיהָ בְּנְפִילַת אֲפִים, בְּגִין צַדִּיק דְאִיְהוּ חַיֵּי עֲלָמִין עָנִי בְּגִלוּתָא,
וְצַדִּיק כַּד אִיְהוּ לְבָר מֵאַתְרֵיהָ אֲתִמַּר בֵּיהָ (תהלים ב יב) נִשְׁקוּ בָר פֶּן יֶאֱנָף,
וְשְׂכִינְתָא כַּד אִיְהִי לְבָר מֵאַתְרֵיהָ אֲתִקְרִיאַת בְּרִייתָא, אִיְהוּ בָר וְאִיְהִי
בְּרִייתָא (דף מו ע"א) דְּשֶׁבֶת דְּאַתּוּסָף לְעָנִי דְאִיְהוּ צַדִּיק, יוֹם הַשְּׁבֵת וְדָאִי,
דְּלִית לִיהָ מְדִילִיהָ אֶלָּא נִשְׁמַתָּא יְתִירָה דְאַתּוּסָף לְגַבֵּיהָ בְּגִין שְׂכִינְתָא,
אֲתִקְרִי אִיְהוּ מוּסָף שֶׁבֶת.

וְבַהּ הוּא זְמַנָּא אֲתִקְרִיאַת אִיְהִי תוּסְפְתָא, מְסֻטְרָא דְיוֹם שֶׁבֶת כְּמָה
תוּסְפוֹת נְחֻתִין עָמָה לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים, דְּאַתְקְרִיאוּ נְשָׁמוֹת יְתִירוֹת, הִדָּא
הוּא דְכְּתִיב נְשָׁמַת כָּל חַי תִּבְרָךְ אֶת שְׁמֵךְ יְהוִיִּה אֱלֹהֵינוּ וְכוּ', וְאַלִּין (אינון)
דְּמִתוּסְפָאן לְעַמָּא קְדִישָׁא בְּעֶרְבַּ שֶׁבֶת יְרִתִּין לוֹן תַּלְמִידֵי חֲכָמִים בְּיוֹמִין
דְּחוּל, וְבַחוּן אֲתַעְבִּיד חוּל קִדְשׁ, וְאַלִּין אֵינּוֹן תוּסְפוֹת דְקָא נְחֻתִין
מִתוּסְפְתָא.

דְּוְדָאִי שְׂכִינְתָא אִיְהִי תְקוּנָא דְגוּפָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אִיְהִי בְרִייתָא כַּד
אֲתִמַּר בָּהּ (רות ג ז) וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתַי, וְאִיְהִי תוּסְפְתָא מְסֻטְרָא דְחַיֵּי עֲלָמִין,
דְּאִיְהוּ מוּסָף שֶׁבֶת, וְאִיְהִי מְשֻׁנָּה מְסֻטְרָא דְגוּפָא, מְשֻׁנָּה תוּרָה וְדָאִי, וְאִיְהִי
הִתְקַפָּא מְסֻטְרָא דְדְרוּעָא יְמִינָא דְמַלְכָּא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שמות טו ו) יְמִינְךָ
יְהוִיִּה נְאֻדְרֵי בְּכַח, בְּכַח תִּרְגָּוִם בְּתוּקָפָא, הִצְרָכָה אִיְהִי מְסֻטְרָא דְשְׂמָלָא,
וּבְדְרוּעָא שְׂמָלָא אַחִיד בָּהּ, וּבְדְרוּעָא יְמִינָא אֲתִקֵּן בָּהּ, וַיִּמָּא קוּמִי שְׁבִי
רִוּשָׁלַם.

וְעוּד מְסֻטְרָא דִּימִנָּא אִיְהִי תוּקָפָא לְבָר נֶשׁ, וּמְסֻטְרָא דְשְׂמָלָא יְהִיב לוֹן
צְרִיחֵהוֹן בְּאַרְעַ מְדְבָרָא, שְׂאֵלָה אִיְהִי בְּפִימָא דְמַלְכָּא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב
(דברים לב ז) שְׂאֵל אֲבִיךָ, וַתִּיּוּבְתָא לְגַבֵּיהָ הִדָּא הוּא דְכְּתִיב וַיִּגְדֵּךְ, וְבָהּ בָר נֶשׁ
שׂוֹאֵל כְּעֵנֶן וּמִשִּׁיב כְּהֶלְכָה.

שְׁמַעְתָּתָא אִיהִי בְּלִבָּא דְתַמּוֹן מִחֻשְׁבָּה, תִּיקוּ אִיהִי כַד אֶסְתַּלַּק מִלְכָּא מִינָהּ, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים לט ג) נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה הַחֲשֵׁתִי מְטוֹב, וְבָה צְלוּתָא בְחֻשָּׁא, וְכַד אִיהוּ תִיקוּ אֶתְמַר בָּהּ (משלי א כח) אֲזִי יִקְרְאוּנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

כַּד שְׂרָיָא בָּהּ יְהוּיָה אֶתְקַרִיאת הַגְּדָה, בְּהָהוּא זְמַנָּא אֲזִי תִקְרָא וַיְהוּיָה יַעֲנֶה, שְׁטָה אֶתְקַרִיאת כַּד לֹא יְהֵא קוּשְׁיָא וּמְחַלְקַת, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (ישעיה מ ד) כָּל גֵּיָא יִנְשָׂא וְכָל הָרַ וְגִבְעָה יִשְׁפְּלוּ, וְהָיָה הָעֶקֶב לְמִישׁוֹר, פְּסִק אֶתְקַרִיאת מִכַּמְה גּוֹנִין, אִית בְּנֵי נִשָּׂא דְמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִיָּתָא דְבַעַל פָּה לְשִׁמָּה, וְאִינוּן בְּעֵלֵי אוּמְנוֹת לְגַבְהָ, אִית דְּפִסְקִין בָּהּ אֲבַנִּין כְּטוּרִין וְסַלְעִין תִּקְיִפִּין, וְלִבְתַּר דְּפִסְקִין לֹון מְתַקְנִין לֹון בְּכַמְה פְּרוּקִין, וְעַלְיָהוּ אֶתְמַר (דברים כו ו) אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה, וְעַבְדִּין בְּהוֹן כַּמְה בְּנִינִין לְמִלְכָּא וְלִמְטְרוֹנִיתָא לְדִירָא בִּינִיָּהוּ.

וְאִית פְּסִקוֹת דְּאִינוּן לְבוּשִׁין דְּמִטְרוֹנִיתָא, וְחֲתִכִּין לֹון לְכַמְה סְטָרִין, וְלִבְתַּר מְתַקְנִין לֹון בְּכַמְה פְּרוּקִין, לְאֶתְחַזָּא בְּהוֹן מִטְרוֹנִיתָא קָדָם מִלְכָּא, בְּהָהוּא זְמַנָּא וְרֵאִיתִיָּה לְזַפּוֹר בְּרִית עוֹלָם (בראשית ט טו), וְאֵלִין אִינוּן לְבוּשִׁין דְּכַהֲנָא, דְּאִינוּן אֲרַבַּע בְּגָדֵי לְבָן וְאֲרַבַּע בְּגָדֵי זָהָב, וְאִית פְּסִקוֹת מְאֵלִין מְאֵרֵי תְרִיסִין דְּקָא אֶתְיִין לְבֵי מְדַרְשָׁא, דְּפִסְקִין וְחֲתִכִּין בְּהוֹן בְּלִישְׁנָהוֹן, דְּאִינוּן פְּרוּמְחִין וְסִיִּפִּין, וְאֵלִין אִינוּן פְּרֻשְׁיִין וְתִקְיִפִּין, כְּמַגִּיחִין קֶרְבָּא בִּימָא וּבִיבְשִׁתָּא, דְּאִינוּן אוּרִיָּתָא דְּבַכְתָּב וְאוּרִיָּתָא דְּבַעַל פָּה.

זְכָאִין אִינוּן אִם מִלְכָּא בִּינִיָּהוּ דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֶמְצַעִיתָא, כְּלִיל תְּרִין תּוֹרוֹת דְּאִינוּן תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתּוֹרָה שְׁבַעַל פָּה, דְּאֶתְיָהִיבוּ מִימִנָּא וּמִשְׁמָאֲלָא, דְּבִיָּה נְצַחִין קֶרְבָּא, וְוִי לֹון לְאֵלִין דְּיַעֲלוּן לְאֶגְחָא קֶרְבָּא בְּתִרִין תּוֹרוֹת בְּלֹא מִלְכָּא, דְּעַלְיָהוּ אֶתְמַר (תהלים יט ד) אִין אֶמֶר וְאִין דְּבָרִים בְּלֵי נִשְׁמַע קוֹלָם, כָּל בְּעֵלֵי אוּמְנִיּוֹת מִשְׁתַּכְּחִין בְּתּוֹרָה שְׁבַעַל פָּה, וְאִיהִי מִלְגָּאוּ, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (שם מה יד) כָּל כְּבוֹדָהּ בַּת מְלֹךְ פְּנִימָה.

דף מו ע"ב

אִיהִי הֶלְכָה דְּמִלְכָּא, כַּד אִיהִי אֶזְלַת גְּבִיָּה בְּתִרִין שׁוּקִין דְּאִינוּן תְּרֵי סַמְכֵי קְשׁוּט, וְכַד סְלִיקַת בְּגוּפָא בְּתִרִין דְּרוּעוּי דְּמִלְכָּא אֶתְקַרִיאת קַבְּלָה, וְכַד נִשְׁיַקַת לֵיה בְּפִימִיָּה אֶתְקַרִיאת אוּרִיָּתָא דְּבַעַל פָּה, בְּהָהוּא זְמַנָּא דְּסַלְקָא לְפִימָא דְּמִלְכָּא, מִיָּד יִתְקַיִים בְּרַעִיָּא מְהִימְנָא (במדבר יב ח) פָּה אֵל פָּה אֲדַבֵּר בּוּ, כַּד קָמַת עַל רַגְלָהּא בְּגִלוּתָא בְּתִרָאָה, אֶתְקַרִיאת הֶלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינִי, וְכַד שְׂרָיָא בְּדְרוּעוּי (דף מו ע"ב) דְּמִלְכָּא, אֶתְקַרִיאת קַבְּלָה לְמִשָּׁה מְסִינִי, וְכַד שְׂרָיָא בְּפִימָא דְּמִלְכָּא מִיָּד פָּה אֵל פָּה אֲדַבֵּר בּוּ, וְכַד אִיהִי מְרַחֲקָא הֶלְכָה מִמִּשָּׁה, שְׂכִינְתָּא אִיהִי רִיב לִיהוּיָה לְתַתָּא, וְכַד לֹאוּ אִיהִי בְּדְרוּעוּי קַבְּלָה, אִיהִי רִיב לְעִילָא.

וּבְגִין דָּא שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוּיָה, אֵלִין תִּלַּת אֲבָהוֹן, מְאִי רִיב דְּלָהוֹן, דָּא שְׂכִינְתָּא, וּבְהַפּוּדָא אֶתְוּוֹן רִיבֵי אִיהוּ רִבִּי, דְּאִיהוּ רִבִּי מְאָרְץ יִשְׂרָאֵל,

וְעַמִּיּה אִיּהִי שְׁכִינְתָּא רִיב, וְהָאִיתְנִים אֵלֶיךָ תְּרִי תִנְאִי, אִיתְנִיִּים בְּהַפּוּדָא
אֲתָנוּן תִּנְאִיִּים, מוֹסְדֵי אַרְצָא אֵלֶיךָ צְדִיק וְצַדִּיק.

דְּבַר אַחַר שְׁמַעוּ הָרִים, מָאן הָרִים אֵלֶיךָ תִּלְתִּי נְקוּדִין דְּאִינוּן סְגוּלָא,
וְהָאִיתְנִים אֵלֶיךָ תְּרִין נְקוּדִין דְּאִינוּן צְרִיִּי, וְעוּד שְׁמַעוּ הָרִים מָאן הָרִים
אֵלֶיךָ תִּלְתִּי נְקוּדִין תִּנְיִינִין דְּאִינוּן שׁוּרִיִּיק, וְאִיתְנִים אִינוּן תְּרִין נְקוּדִין
תִּנְיִינִין דְּאִינוּן שְׁבִיִּיא.

מֵאִי רִיב יְהוּיָה דְּאִ חִירִיִּיק, רִיב יְהוּיָה לְעִילָא חוּלִיִּים, רִיב יְהוּיָה לְתַתָּא
חִירִיִּיק, תְּרִי רִיבוּת אִינוּן עַל שׁוּרִיִּיק, דְּאִיְהוּ (חד) צְדִיק קְשׁוּרָא דְתַרְוִיָּהוּ,
(עמוּדא דַּמְצַעִיתָא) כְּדֵּ אִיְהוּ מְתַרְחַק מְנִיָּהוּ אִיְהוּ רִיב, וְכַד מְתַקְשֵׁר בֵּין
תְּרִין אִיְהוּ רִיבִי, וְאִיְהוּ שְׁלוֹם, וְאִיְהוּ קְשֵׁר, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ברֵאשִׁית מֵד
ט) וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוּ.

וְעוּד תְּרִי רִיבוּת אִינוּן, חַד צְדִיק, וְחַד עַמּוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, חַד אִיְהוּ רִיב
בֵּין אָבָא וְאִמָּא, דְּאִינוּן קַמִּיִּי וּפְתִיחַ, דְּאִ עַמּוּדָא דְאַמְצַעִיתָא אִיְהוּ רִיב
בֵּינֵיהוּ, (נִיֵּא דֵאִינוּן רִיב בֵּין אָבָא וְאִמָּא דֵאִינוּן, קַמִּיִּי וּפְתִיחַ, וְאִמָּא אִינוּן רִיב בֵּינֵיהוּ), בְּגִין
שְׁכִינְתָּא דְלִית לָהּ מְזוּנָא בְּגִלוּתָא, בְּגִין דְתַרְעָא אִיְהוּ פְתִיחַ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ
(תְּהִלִּים קִמָּה טז) פּוֹתַח אֶת יְדֵיךָ, דְּאִיְהוּ יִי חֲכָמָה, קַמִּיִּי סְתוּם, עֲלִיָּה אִתְמַר
פּוֹתַח אֶת יְדֵיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חִיִּי, וְדָא חִיִּי עֲלָמִין, דְּאִיְהוּ כְּלִיל חִיִּי בְּרַכָּאן,
אִיְהוּ חֲרַב וְנִבְשׁ בְּצִלוּתָא דְאִיְהוּ שְׁכִינְתָּא, וּבְגִין דְּאִ אִיְהוּ צִלוּתָא יְבִשָּׁה,
בְּגִינֵיהוּ אִיְהוּ רִיב בֵּין אָבָא וְאִמָּא.

וְכַד אִתְפַּתַּח קַמִּיִּי בְּפְתִיחַ דְּאִיְהוּ תַרְעָא דִילֵיהּ, עַמּוּדָא דְאַמְצַעִיתָא נְחִית
מְלָא, וּמְהֵלֵךְ חֲמֵשׁ מְאָה שָׁנִין, עַד דְמָטוּ לְחִיִּי עֲלָמִין (דֵאִיְהוּ כְּלִיל חִיִּי בְּרַכָּאן),
וְאִתְמַלָּא מְנִיָּהוּ, וּמְנִיָּה אִתְשַׁקְיָא לְשְׁכִינְתָּא דְאִיְהוּ צִלוּתָא, וּמֵאִי דְהָוָה
יְבִשָּׁה קְרָא לֵיהּ אַרְצָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ברֵאשִׁית א ו) וַיִּקְרָא אֱלֹהִיִּים לַיְבִשָּׁה
אַרְצָא, לְמַעַבְדַּד פְּרִין וְאִיבִין, דְּאִינוּן אַרְעָא קְדִישָׁא דִישְׂרָאֵל לְתַתָּא, הֵדָּא הוּא
דְכְּתִיב (שֵׁם יא) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְשָׂא.

וְעַמּוּדָא דְאַמְצַעִיתָא כְּדֵ סְלִיק לְאָבָא וְאִמָּא לְנַחְתָּא מְזוּנָא מְתַמָּן, קְלִיָּה
סְלִיקָא עַל כָּל אִינוּן נְחָלִין וּמְבוּעִין, וְכַד נַחְתָּא קְלִיָּה נַחְתָּא עַל כָּל אִינוּן
נְחָלִין וּמְבוּעִין דְּאוּרִיָּתָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים צג ג) נִשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהוּיָה,
נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, נִשְׂאוּ נְהָרוֹת אֵלֶיךָ אִינוּן תְּרִין נְקוּדִין דְּאִינוּן צְרִיִּי, מָאן
אִיְהוּ דְסְלִיק עַל גְּבִיָּהוּ בְתַרְוִיָּהוּ, דְּאִ חוּלִיִּים, וּבִיָּה אִתְעַבְּדוּ
סְגוּלְתִיָּא, וּמָאן אִיְהוּ דְנַחֲתִית תַּחְתִּיָּהוּ בְתַרְוִיָּהוּ שׁוּקִין, דְּאִ חִירִיִּיק, וּבִיָּה
אִתְעַבְּדוּ סְגוּלָא.

בְּהוּא זְמַנָּא נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, דְּאִיְהוּ קוֹל יַעֲקֹב, קוֹל הַשׁוֹפָר, וּלְאָן
סְלִיקִין לֵיהּ לְגַבֵּי אָבָא וְאִמָּא, וְכַד נַחֲתִית נַחֲתִית בְּתַרְוִיָּהוּ נְקוּדִין דְּאִינוּן שְׁבִיִּיא
תְּרִי יְרֵכֵי קְשׁוּט, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (שֵׁם) יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְכָּסִים, כְּגוֹן עַל כְּתִיב
יִשְׂאוּ (בְּמִדְבָר ז ט). (וְאִבָּא נַחֲתִית) בְּצְדִיק, דְּאִיְהוּ שׁוּרִיִּיק בְּנְקוּדַת (חִירִיִּיק) חֵדָּא, כִּי
שֵׁם חֲלָקַת מְחוּקָק סְפוּן (דְּבָרִים לג כא), קְשׁוּרָא דְתַרְוִיָּהוּ יְרֵכֵין דְקְשׁוּט, דְּאִיְהוּ

דְּכִיָּם, דָּדָּ יִם, דָּיִד דְּכָלִּיל כִּיִּד אֲתָנוּן דִּיחֻדָּא תַנְיִנָּא, עָלִיה אֲתָמֵר (תהלים
עד כד) אַל יָשׁוּב דָּדָּ נְכָלָם, דָּיִד אִיהוּ בְּכִיִּד סְפָרִים דְּאוּרֵיִתָּא, וְשְׂכִינְתָּא
(בראשית כד טו) וְכַדִּיָּה עַל שְׂכָמָה, וְכַד צְדִיק אִיהוּ מְלֵא מַעֲמוּדָא דְּאֲמַצְעֵיתָא,
דְּאֲתָמֵר בִּיה (שם טו) וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲל.

דף מז ע"א

סְלִיקַת הַאי נְקוּדָה דְּאִיהוּ חַד שׁוּרִיָּק עַל תְּרִין דְּאִינוּן שְׁבִ"א, וְאֲתַעְבְּדוּ
שׁוּרִיָּק, בְּתַר דְּאִיהוּ מְלֵא מְסֻטָּא דִּילִיה וּמְסֻטָּא דְּעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעֵיתָא,
אֲתָמֵר בְּשְׂכִינְתָּא וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲל, וְתוֹרַד כְּדָה מַעַל שְׂכָמָה, כָּל הַכּוֹרַע
כוֹרַע בְּבְרוּךְ, וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲל, כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, סְלִיקַת וְדֵאִי
מְגֻלוּתָא לְגַבֵּי בַעֲלָה, בְּהַאי שְׁעֵתָא (דף מז ע"א) אִיהִי אֲמַרְתָּ לְגַבֵּי צְדִיק (בראשית
כד יח) וְתֵאמֶר שְׂתֵה אֲדוּנִי, וְגַם גְּמַלִּיךָ אֲשָׁקָה, דְּאִינוּן גְּמוּלֵי מַחְלָב.

וְעוּד חוּלִיָּם אֲתַקְרִי עַמּוּדָא דְּאֲמַצְעֵיתָא לְגַבֵּי מוּחָא, וְחִירִיָּק לְגַבֵּי לְבָא,
שׁוּרִיָּק אֲתַקְרִי בְּקִשׁוּרָא דְּתַרְוֵיִהוּ, וְעוּד חוּלִיָּם אֲתַקְרִי בְּכָל סְטָרָא
דִּימִינָא, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (ויקרא ב יג) עַל כָּל קַרְבָּנָךְ תִּקְרִיב מֶלֶח, וְחִירִיָּק
אֲתַקְרִי בְּכָל סְטָרָא דְּשִׁמְאָלָא, וְאִיהוּ שׁוּרִיָּק קִשׁוּרָא דְּתַרְוֵיִהוּ, וְעוּד
חוּלִיָּם אֲתַקְרִי בְּאִימָא עֲלָאָה, יוֹם הַכַּפּוּרִים דְּאִיהוּ עֲשׂוּר, וּבִיה יְהֵא מוּחִיָּל
וְסוּלַח חוּבִין דְּעַמִּיָּה, וְחִירִיָּק אֲתָמֵר בְּאִימָא תַתְּאָה, וּבִיה חוּרִיָּק עֲלִיו
שְׁנִיו עַל סַמְאִ"ל, דְּאֲשְׁתַּעְבִּיד בְּבִנוּי דְּשְׂכִינְתָּא בְּגֻלוּתָא.

דְּבַר אַחַר נְשָׂאוּ נְהָרוֹת קוּלָם, דָּא תְּרִין זְמַנִּין דְּמִיחְדִּין יִשְׂרָאֵל לְקוּדְשָׁא
בְּרִיָּדָּ הוּא, וְסֻלְקִין לִיה בִּיה קְלָא עֲרַב וּבְקָר וְצִהָרִים, דְּאִינוּן יְמִינָא
וְשִׁמְאָלָא, בְּתַרְוֵיִהוּ סְלֻקִין קְלָא דְּאִיהוּ עַמּוּדָא דְּאֲמַצְעֵיתָא, לְגַבֵּי מָאן
סְלֻקָּאן לִיה לְגַבֵּי אִימָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ כִּיָּה בִּימִינָא וְכִיָּה בְּשִׁמְאָלָא עֲרַב
וּבְקָר, וְאִינוּן חַמְשִׁין תַּרְעִין דְּבִינָה, קָרָאן לִיה בְּהוּן, דְּנַחֲתִית לְגַבֵּי צְדִיק
וְצָדִק.

דְּאִיהוּ דָּיִד בְּשׁוּקָא יְמִינָא, וְאִיהִי כְּדָה עַל שְׂכָמָה בְּשׁוּקָא שְׁמָאָלָא, דְּאִינוּן
תְּרִי סְמִכֵי קִשׁוּט, וּבְגִין דָּא יִשְׂאֵוּ נְהָרוֹת דְּכִיָּם, דָּיִד יִיָּם, וְאִיהוּ דָּיִד בְּכִיִּד
אֲתָנוּן דְּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֵד דְּעַרְבִית, וְאִיהוּ דָּיִד בְּכִיִּד
אֲתָנוּן דְּשַׁחֲרִית, וְרָזָא דְּמִלָּה וְשִׁמְתִי כִּיִּד שְׁמִשׁוּתֵיךָ (ישעיה נד יב), וְאִיהִי
כְּדִיָּה בְּתַרְוֵיִהוּ, וְאֵל יָשׁוּב דָּיִד נְכָלָם.

וְצָרִיךְ דְּלָא אֲשַׁתְּמַע קְלָא בְּהַהוּא דָּדָּ, אֶלָּא יִשְׂאֵוּ נְהָרוֹת, נְשָׂאוּ לָא כְּתִיב
אֶלָּא יִשְׂאוּ, בְּגִין עַל כְּתָף יִשְׂאוּ, בְּהַהוּא זְמַנָּא (בראשית כד טו) וְתַמְלָא כְּדָה
וְתַעֲל, וְתֵאמֶר שְׂתֵה אֲדוּנִי וְגַם לְגַמְלִיךָ אֲשָׁקָה, אֲלִין אִינוּן רְמִי"ח תִּיבִין
דְּאַרְבַּע פְּרָשִׁין דִּיחֻדָּא דְּקָרִיאַת שְׁמַע, דְּבַכְלָהוּ אִינוּן רְמִי"ח אַבְרָם
דְּכָלִּילָן בְּבְרִית דְּאִיהוּ צְדִיק, כְּלָהוּ אֲתַשְׁקִין עַל יְדֵי שְׂכִינְתָּא, דְּאִיהוּ כִיִּד
יִיָּם.

כ"ד ספרין דאורייתא, ודאי אינון כ"ד דאתמלי מן ימא עלאה דאורייתא, דאיהי כלילא דחמשין אתנון דיחודא, דאינון כ"ה וכ"ה, דמיחדין בהון לקודשא בריהו הוא תרין זמנין, וכד סליק י"ם חמשין, דא איהו ינשאו נהרות דכ"ס, בהפוז אתנון דף ואיהו כ"ד, ודף איהו צדיק בהאי פד, בגין דאיהו תבירא בגלותא, שכנתא דאיהי פד עליה אתמר (תהלים נא יט) לב נשבר ונדפה אלהיים לא תבזה, צדיק איהו דף במיא דאורייתא.

ואיהו כתית במשחא דאורייתא, הדא הוא דכתיב (במדבר כח ה) שמן כתית, אימתי, בזמנא דאסתלק ו' מן ה', ואשתארת ד', דלת ודאי, ובגין דא שמן כתית רביעית ההין, רביעית ה"א ודאי, דאתחזרת דל"ת, וההוא כתית איהו ו' זעירא, שלימו דה', ועליה אתמר (שמות לא יז) ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם, אות ה' ודאי, ובגין דא אתקריאת ה' על שמיא, יום הששי, ה"א דששי.

מקולות מים רבים (תהלים צג ד), אלין שבע (קליו) שמחן, דמתפלגין לשבעה נהרות, וכלהון מתפלגין בההוא נהר דנפיק מעדן, ואינון בהבו ליהו"ה, שבע אינון דאזלין על שבע שמחן, דאינון אבגית"ץ וכו', ואינון שבע ספירן, (שם כט ג) קול יהו"ה על המים דא חס"ד ואיהו אבגית"ץ, דמתמן מיא דאורייתא, קול יהו"ה בפח דא קר"ע שט"ן ודא גבור"ה, קול יהו"ה בהדר דא נג"ד יכ"ש ודא תפארת"ת, כסאו כשמי"ש נגד"י (שם פט לו), וביה אתמר למשה (שמות לד י) נגד כל עמך אעשה נפלאות, קול יהו"ה שובר ארזים (תהלים כט ז) דא בט"ר צת"ג ודא נצ"ח, קול יהו"ה חוצב להבות אש דא חק"ב טני"ע ודא הו"ד, קול יהו"ה יחיל מדבר דא יג"ל פז"ק דאיהו יסו"ד, הר סיני, קול יהו"ה יחולל אילות דא שק"ו צי"ת ודא מלכו"ת, דעלה אתמר (שם כב א) למנצח על אילת השחר, ודא איהו מקולות מים רבים.

דף מז ע"ב

אדירים משברי ים (שם צג ד), אלין טעמי דאורייתא, דאתמר בהו (שם מב ח) כל משבריך וגליך עלי עברו, ואלין אינון זרק"א מק"ף שופ"ר הול"ף סגולת"א. (דף מז ע"ב) זרק"א, קו דיוקנא דאת ו', רישא דיליה י', תלת גלגלים (נ"א אית) סלקין ביה בימא דאורייתא, ואינון סגו"ל (נ"א סגולתא), וכל גלגל סליק ל"י גלגלים לעילא, והאופנים ינשאו לעמתם (יחזקאל א כ), ולזמנא דינשאו האופנים לעומתם, מיד נשאו נהרות יהו"ה, תרין נקודין דאינון סגולת"א סלקין לההיא נקודה חדא על גדפוי, ואתעבידו י"ה, ודא איהו נשאו נהרות יהו"ה, אינון ב' נקודין דא, י' לעילא וי' לתתא, סלקין ו' על (גדפוי) גדפין, ולאן סלקין, אלא חושבנא דלהון לחושבן שמא דיהו"ה, וכד סלקין לה על גדפיהו, לקבלא עליהו עלת העילות, דנחית על גביהו.

וְעוֹד זְרָקוּיָא אִיהוּ יִפְה נּוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ (תהלים מח א), אִיהוּ ז', יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וְדָא צְדִיק, וְאִיהוּ עֲנָפָא מְגוּפָא דְאֵילָנָא, דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, הֵר צִיּוֹן יִרְכָתִי צְפוֹן דָּא נְקוּדָה חֲדָא י' (נ"א א) זְעִירָא אוֹת הַבְּרִית, וְעֵלָה אֲתַמַּר (שם צג א) נְשָׂאוּ נְהוּת יְהוּ"ה, וּמְאִי נִיהוּ יִרְכָתִי צְפוֹן (שם מח א), דְסֻלְקִין לָהּ לְגַבִּיהָ דִּיהוּ"ה דְאִיהוּ בְעֵלָה, וְכַד סֻלְקִין לָהּ לְגַבִּיהָ אֲתַקְרִיאַת הֵהִיא נְקוּדָה קְרִית מְלֻךְ רַב.

בְּהֵהִיא זְמַנָּא דְסֻלְקַת הֵהִיא נְקוּדָה בְּתַרְיָן יִרְכִי, מְקַבְּלִין לָהּ תַרְיָן דְרוּעִין, דְאִינוּן ב' נְהוּת עֲלָאִין, וְסֻלְקִין לָהּ בְעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, וְדָא אִיהוּ נְשָׂאוּ נְהוּת קוֹלָם (שם צג א), תַרְיָן יִרְכִין אֶזְלִין לָהּ לְגַבִּי בְעֵלָה, וּתַרְיָן דְרוּעִין אִינוּן מְקַבְּלִין לָהּ לְגַבִּי בְעֵלָה, וּבְגִין דָּא תַרְיָן נְהוּת אֲתַמַּר בְּהוֹן נְשָׂאוּ נְהוּת יְהוּ"ה, וּתַרְיָן תַנְיִינִין יִשְׂאוּ נְהוּת (שם).

וְעוֹד אֲתַמַּר בְּהָ סֻלְקוּ וּנְחִיתוּ, כְּגוֹנָא דָּא, כַּד סֻלְקִין לָהּ לְגַבִּי עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא אֲתַמַּר בִּיהָ נְשָׂאוּ נְהוּת קוֹלָם, אֲבַל כַּד נְחִיתִין לָהּ לְגַבִּי צְדִיק אֲתַמַּר בִּיהָ יִשְׂאוּ נְהוּת דְכָכִים, וּמַה דְהוּהוּ סְגוּלָה לְעֵילָא כְּגוֹנָא דָּא כַּד נְחִיתָא לְגַבִּי צְדִיק אֲתַעֲבִידַת סְגוּ"ל כְּגוֹנָא דָּא וּבְגִין דָּא מַה דְהוּת לְעֵילָא אֲתַנְטַלַת (נ"א א תחזרת) לְתַתָּא, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת בְּצְדִיק דְכָכִים.

וּבְהָ מִיָּם הַתְּחִיתוּנָם בְּכָאן, בְּגִין דְאִינוּן תַרְעִין דְדַמְעָה, וְעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר שְׁעָרֵי דַמְעָה לֹא נִנְעָלוּ, וּבְגִין דְאִיהִי דַמְעָה דְלְהוֹן, דְכָכִים וְדָאִי, וְצְדִיק בְּהָ דִ"ךְ ז"ס, וְהָא אוּקְמוּהוּ (שם עד כ) אֶל יִשׁוּב דְךָ נְכֻלָּם, וּבִיהָ אֶל דַמְעָתִי אֶל תַחֲרֹשׁ (שם לט יג), וְעֵלָה אֲתַמַּר (שמות ג ט) צַעֲקוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי.

תַּנּוּעָה דְסֻלְקִין לָהּ לְגַבִּי בְעֵלָה דָּא רַבִּי"ע, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא אֲתַקְרִי זְקוּ"ף גְּדוּ"ל, וְאִיהִי אֲתַקְרִיאַת קְרִית מְלֻךְ רַב, וּבְאָן אִיהוּ זְקָפָא לְגַבִּיהָ, בְּתַרְיָן נְהוּת, דְאֲתַמַּר בְּהוֹן (שם טו ו) יְמִינְךָ יְהוּ"ה נְאֻדְרִי בְּכַח יְמִינְךָ יְהוּ"ה תַרְעֵץ אוּיָב, וְעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (תהלים טז יא) נְעִימוֹת בְּיַמִּינְךָ נֶצַח, מְאִי בְיַמִּינְךָ דָּא גְּדוּלָה, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֲתַקְרִי זְקוּ"ף גְּדוּ"ל, וְכַד נְחִיתַת בְּצְדִיק אֲתַקְרִיאַת זְקוּף קְטָ"ן, וּמְאִי אִיהִי תַנּוּעָה דְקָא נְחִיתָא לָהּ, דָּא תַבִּי"ר, רַבִּי"ע לְיַמִּינָא, אֶרֶךְ אַפְּסִים עַל בְּיַנּוּנִים, וּבִיהָ אִיהוּ מְאָרִי"ךְ, תַבִּי"ר לְשִׁמְאֵלָא, תַבִּירוּ דְחִיבִיָּא, חַד סֻלְקִין בְּתַקִּיעִיהָ וּמְאָרִי"ךְ בְּהָ, וְחַד נְחִיתָא לָהּ בְּשִׁבְרִי"ם, שְׁלֶשֶׁלִּית דָּא תַרוּעִיהָ קְשׁוּרָא דְתַרְוִיָּהוּ, דְיוּקְנָא דְשׁוּרִ"ק דְלְתַתָּא, בְּשֶׁלֶשֶׁלִּית סֻלְקָא, בְּשִׁרִ"ק נְחִיתָא, הָאִי אִיהוּ סֻלָּם (נ"א חל"ם) דְסֻלְקָא לְעֵילָא, וְהָאִי אִיהוּ סֻלָּם (נ"א חירק) דְנְחִיתָא לְתַתָּא, וְהִינוּ דְרָגִ"א תַרְיָי טַעֲמִי"י.

דף מח ע"א

וְעוּנָא דְשְׁכִינְתָא אַף עַל גַּב דְאִיהִי בְתַלַת סְטְרִין, בְּתַקִּיעִיהָ דְאִיהִי דִינָא רַפְּיָא רַפְּיָה, וּבְשִׁבְרִי"ם דְאִיהוּ דִינָא קְשִׁיָּא דְגִי"ש גְבוּרָה, לִית לָהּ עוּנָא כְּעוּנָא דְבְעֵלָה דְאִיהוּ תַרוּעִיהָ, שְׁלֶשֶׁלִּית, וְרָזָא דְמִלָּה אִין קוּל עֲנוֹת גְבוּרָה

(שמות לב יח) דא שְׁבַרִיִּים, וְאִין קוּל עֲנוֹת חֲלוּשָׁה דא תְּקִיעָיָה, אֶלְא קוּל עֲנוֹת אֲנָכִי שׁוּמַע דא תְּרוּעָיָה, דְּסַלְקָא בְּעֲנוּיָא דא בְּתַר דא פְּתוּעָה, וּבְגִין דא אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה (תהלים פט טז), אָף עַל גַּב דְּשְׂכִינְתָּא אִיהִי בְּעֲנוּיָא מִימִינָא וּמִשְׂמָאלָא, לִית עֲנוּיָא כְּעֲנוּיָא דְּבַעְלָה, תְּרוּעָיָה דאִיהִי תוֹרָיָה עִיָּין אֲנַפִּין, וְאִיהִי תְּרוּעָה דִּילִיה, וּבְגִין דא (דף מח ע"א) אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה.

דְּבַר אַחַר קוּל עֲנוֹת אֲנָכִי שׁוּמַע (שמות לב יח), דא אִיהוּ עֲנוּיָא דאֲנָכִי שׁוּמַע, דאִיהִי צְוֹחַת בְּכָל יוֹמָא לְמַעְלָה, הִיא וּבְנָהָא, וְקָרְאן לִיה תְּרִין זְמַנִּין עֶרֶב וּבֹקֶר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, וְכָל בַּר נֶשׁ דְּאִית לִיה עֲנוּי מִשְׂכִּינְתָּא, דאִיהִי עֲנוּיָא בְּגִלוּתָא, רְחִיקָא מִן בְּעַלָּה, וְקָרְא לִיה בְּכָל יוֹמָא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, דִּיהָא נְחִית לְגַבְהָ, וְדאִי עָלִיה אֲתַמַּר קוּל עֲנוֹת אֲנָכִי שְׁמַע, קוּל דְּעֲנוּיָא דְּהאִי עֲנוּיָא אֲנָכִי שְׁמַע.

קָם אַחַד בְּקִירְטָא וְדא שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה, וְחַד בְּקִשְׁתָּא דא בְּרִית צְדִיק, עָלִיה אֲתַמַּר שׁוֹפָר הוֹלִיִּךְ פְּזִיר גְּדוּלָּה, גִּירִין דִּילָה אִינוּן צְדִיקִים דִּישְׂרָאֵל דְּקִבְּלוּ בְּרִית, דְּבִזְכוּתִיה נְפָקִין מִגְּלוּתָא, וְרָזָא דְּמַלְכָּה (בראשית מז כג) הִיא לְהַם זָרַע, דאִינוּן טִיפִין וְדא זְרָקִיא.

קָמוּ תַּנְאִין וְאֲמוֹרָאִין דְּלַעֲיָלָא וּבְרִיכוּ לִיה, וְאֲמָרוּ מְטָרָה (נ"א עטרה) תְּהָא אֲגִינַת עֲלָדָּה מִחְצִים בְּגִלוּתָא, עֲלָדָּה אֲתַמַּר (תהלים צא ה) לֹא תִירָא מִפְּחַד לִילָה מִחַץ יַעוֹף יוֹמָם, וְקִשְׁתָּא וְחֶצְא דְּסִטְרָא דְּקְדוּשָׁה יִגְן עֲלָדָּה, וְתַחַת כְּנָפָיו תַּחֲסֶה צָנָה וְסַחְרָה אֲמַתּוֹ, צָנָה דא שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה, וְסַחְרָה דא שְׂכִינְתָּא עֲלָהָ, אֲמַתּוֹ דא עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא.

קָם אִיהוּ וְאֲמַר תַּנְאִין תַּנְאִין מִשְׁנָה תְּהָא בְּעִזְרִיכּוֹ, וְלֹא תִשְׁתַּנְיָאוּ מִרְחֻמֵי לְדִינָא, הֲלָכָה אֲזַלַּת לִימִינָא דְּלָכוֹן, לֹא תִגְבְּרָא בָּהּ עַל שְׂנְאִכוֹן, קִבְּלָה תַּתְּקַבֵּל צְלוּתְכוֹן, בְּרִייתָא אֲפִיקַת לְכוֹן וְלִבְנֵיכּוֹ מִגְּלוּתָא, וּמִשְׁעִבוּדָּא וְדִינָא דְּהָהוּא דְּמִמְנָא עַל גְּלוּתָא עַל בְּנֵיכּוֹ, מִיַּד דְּבְרִיךְ לֹון סָלִיק לְאֲתַרִּיהָ.

קָם רַבֵּי שְׁמַעוֹן בְּקִדְמִיתָא פְּתַח וְאֲמַר, תַּנְא תַּנְא אֲסַתְּמַר לָדָּה, דְּהָא קִירְטָא לְגַבְדָּה, וְדא שְׂכִינְתָּא, וּבָהּ אֲזַדְרִיקוּ תְּלַת אַבְנִין, דאִינוּן תְּלַת טִפִּין דְּמוּחָא עֲלָאִין, דאִינוּן יִיִי, וְאֲתַכְּלִילוּ בְּחַכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת.

אֲמַר לִיה רַבֵּי שִׁים בְּסַלַע קִנְדָּה, דְּהָא קִשְׁתָּא לְגַבְדָּה דאִיהוּ אוֹת הַבְּרִית, אֲסַתְּמַר מִגִּירִין דִּילִיה, דאִינוּן תְּלַת וִיוִיו, דְּסַלְקִין חִיִּי בְּחוּשְׁבוֹ, וְדא חִיִּי עֲלָמִין.

קָם תַּנְא תַּנְיָנָא וְאֲמַר לִיה, הָא תַּנְיָא דְּמָסִיעַ לָדָּה, בְּרוּמְחָא דאִיהוּ כְּלִילָא מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁין, וְדא וי דאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, כְּלִיל שִׁית תִּיבִין דִּיחֻוּדָא, וְרַמ"ח תִּיבִין דְּאֲתַמַּר בִּיה (במדבר כד כא) וְשִׁים בְּסַלַע קִנְדָּה.

דְּהָא קִרְנֵי פְּרָה [צִיּוֹר] לְגַבְדָּה, דאִינוּן תְּרִין נְבִיאֵי קְשׁוּט, עָלִיהוּ אֲתַמַּר (תהלים קלב יז) אֲצַמִּיחַ קָרוֹן לְדוֹד, וּמִצַּמִּיחַ קָרוֹן יִשׁוּעָה מִסִּטְרָא דְּשְׂכִינְתָּא אֲתַקְרִי

קִרְנֵי פָּרָה, מִסְטָרָא דְשׁוֹר (דברים לג יז) וְקִרְנֵי רֵאִים קִרְנָיו, וְאִינוּן מְשִׁיחַ
רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי יי וי, בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי הִיָּה.

וּשְׂכִינְתָא נְטֵלָא פּוֹרְפִירָא מְאֻשָּׁא סוּמְקָא וְאַצְטַבְעַת בֵּיהּ, וְאַתְקִרִיאַת
סוּמְקָא פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה (במדבר יט ב), אֲדוּמָה וְדָאִי מִסְטָרָא דְגְבוּרָה,
תְּמִימָה מִסְטָרָא דְהָהוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ (בראשית יז א) הִתְחַלְדָּ לְפָנַי וְהָיָה
תְּמִים, אֲשֶׁר אֵין בֵּיהּ מוּם מִסְטָרָא דִיעֶקֶב דְלִית בֵּיהּ פְּסוּלָת, דְאַתְמַר בֵּיהּ
(שם כה כז) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, יַעֲקֹב דְלַעִילָא, וּבְדִיוֹקְנִיָה יַעֲקֹב דְלַתְתָּא, אֲשֶׁר
לֹא עָלָה עָלָיָה עוֹל (במדבר יט ב), מְשַׁעֲבֻדָּא דְגְלוּתָא, בְּגִין דְאַיְהִי שְׂכִינְתָּא
עֲלָאָה אֲתְקִרִיאַת, וְלֹא עוֹד אֲלָא דְאַיְהִי אֲתְקִרִיאַת שְׁבַת, דְאַיְהִי אֲסוּר
בְּמִלְאָכָה, בְּגִין דְאַתְקִרִיאַת חֲרוּת.

דף מח ע"ב

וּשְׁלֵמָה בְּגִינָה אָמַר (קהלת ז כג) אֲמַרְתִּי אַחְפָּמָה וְהָיָה רְחוּקָה מִמֶּנִּי, בְּגִין פָּרָה
אֲדוּמָה דְאַיְהִי מְטַהֲרַת אֶת הַטָּמֵא וּמְטַמְּאָה אֶת הַטָּהוֹר דְאַתְעַסֵּק בֵּיהּ,
וְרָזָא דְמִלְכָה מִי יִתְּן טָהוֹר מְטַמְּא לֹא אַחַד (איוב יד ד), מְטַהֲרַת אֶת הַטָּמֵא
מִסְטָרָא דִימִינָא, דְכִהְנֵא מִסְטָרָא דִימִינָא אֲתְקִרִי אִישׁ טָהוֹר, בְּגִין
דְלִסְטָרָא (נ"א דסטרא) דִימִינָא אִיְהִי מִיָּא דְאוּרִיָּתָא, אֲפֻ עַל גַּב דִּיְהֵא טָמֵא
אֲתַדְכִּי בֵּיהּ, וּמְטַמְּאֶת אֶת הַטָּהוֹר דָּא גְבוּרָה, דְלִסְטָרָא סַמְא"ל דְנַפְל
מְקַדוּשְׁתִּיָּה, וּמָה דְהוּהוּ טָהוֹר סְאִיב לִיָּה, בְּגִין דְשְׁלִיט (דף מח ע"ב) עַל חִיָּלִין
דְמִסְאָבוּ, וְכִהְנֵא דְאַיְהוּ טָהוֹר כַּד הוּהוּ מְשַׁתַּדֵּל לְקַרְבָּא לִיָּה לַעֲזָאזֵל, הוּהוּ
מְטַהֵר לְיִשְׂרָאֵל מִכָּל חוּבִין דְלַהוֹן, כְּמָה דְאַתְ אָמַר (ויקרא טז ט) כִּי בַיּוֹם הַזֶּה
יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם וְכוּ', וְאַיְהוּ דְהוּהוּ טָהוֹר הוּהוּ מְטַמְּא בְּהָהוּא
עֲזָאזֵל, וְהָכִי לְמִי נִדְהָ הוּהוּ כִהְנֵא מְטַהֵר לָהּ, וְאַיְהוּ הוּהוּ מְסַתְּאֵב עַד עַדוֹן
רְמֻשָּׁא דְהוּהוּ מְתַדְכִּי.

וְעוֹד מְטַהֲרַת אֶת הַטָּמֵא, כַּד נוֹלַד מִשָּׂה אֲתְמַר בֵּיהּ (לגבי בת פרעה) (שמות ב ב)
וַיִּתְּרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, דְחַמַּאת עֲמִיָּה שְׂכִינְתָּהּ, וּמִיָּד דְנִגְעָה (אִיְהִי) בֵּיהּ
בַּת פְּרַעֲהָ אֲתַדְכִּיאַת וְאַתְסִיאַת מְצַרְעָתָא דִילָהּ, וּמִשָּׂה אֲתַדְבַּקַת בֵּיהּ
צָרַעַת, כְּמָה דְאַתְ אָמַר (שם ד ו) וְהִנֵּה יָדוֹ מְצוֹרַעַת כְּשֶׁלֶג, דְבִהָהוּא זְמַנָּא
דְנִגְעָה בֵּיהּ בַּת פְּרַעֲהָ, פְּרַחַת שְׂכִינְתָּא מִנִּיָּה, וּבְגִין דָּא כַּד בְּעָא לְאַתְקִרְבָּא
לְגַבְיָהּ בְּסָנְהָ, אֲמַרָה לִיָּה אֵל תִּקְרַב הַלּוֹם שֶׁל נְעֻלְיָךְ מְעַל רְגְלֶיךָ (שם ג ה) עַד
דִּיתְפִּשֵׁט מִהָהוּא גּוּפָא דְנִגְעַת בֵּיהּ בַּת פְּרַעֲהָ, תַמְּוֹן אַחֲזִי לִיָּה, דְגּוּפָא דְבַר
נֶשׁ בְּהָאִי עֲלָמָא, אִיְהוּ צָרַעַת מִמְשַׁכָּא דְחוּיָא.

לְבַתֵּר דְאַתְפִּשֵׁט מִנִּיָּה, וְהָדַר לְגִנְתָּא דְעַדוֹן, אֲתַלְבֵּשׁ בְּגוּפָא קְדִישָׁא דִילִיָּה,
וְדָא אִיְהוּ וְהִנֵּה שְׁבָה כְּבִשְׁרוֹ (שם ד ה), וְהָכִי אֲתַלְבֵּשׁ מִשָּׂה בֵּיהּ, וְדָא אִיְהוּ
וְהִנֵּה שְׁבָה כְּבִשְׁרוֹ, כְּקַדְמִיתָא דְאַתְמַר בֵּיהּ (בראשית ב כג) עֲצָם מְעַצְמִי וּבִשָּׁר
מִבִּשְׂרִי, וּבְגִין דָּא אָמַר לִיָּה שֶׁל נְעֻלְיָךְ מְעַל רְגְלֶיךָ (שמות ג ה), דָּא גּוּפָא דְהוּהוּ

לִיה פְּנֵעַל, הַהוּא דְנִגְעָה בִיה בַּת פְּרֵעָה, וְאַתְלַבֵּשׁ בְּאַחְרָא, וּבַהֲהוּא זְמַנָּא
אַהֲדַרְתָּ עָלֶיהָ שְׂכִינְתָּא.

וּבְגִין דָּא אֲתַחֲזִי (נִינְא אַחֲזִי) לִיה בְּאַתִּין דְּעֵבֵד בְּאַת קְדַמָּאָה, וְאַמֵּר לִיה הֲבֵא
נָא יְדָדְךָ בְּחִיקָךְ וְכוּ' (שֵׁם ד' א'), וְאַמְאִי בְּחִיקָךְ, הֲכָא רְמִיז מְשׁוֹכְבַת חִיקָךְ שְׁמׁוֹר
פְּתַחֲךָ פִּיךָ (מִיכָה ז' א'), וְהִנֵּה מְצׁוֹרְעַת כְּשֶׁלֶג (שְׁמוֹת ד' א'), וּלְבַתֵּר אַחֲזִי לִיה
דְּאַתְדַּכְּנָא בְּאוֹרֵייתָא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב בְּהָ (שֵׁם) וְהִנֵּה שָׁבָה כְּבָשׂוֹר.

וְעוֹד שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה אִיהִי עֲגָלָה עֲרוּפָה, וּמְסַטְרָא דְפָרָה שׁוֹר, וְדָא אִיהוּ
וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְׁמַאל (יחזקאל א' ב'), וּמְסַטְרָא דְעֲגָלָה, עֲגָל בֶּן בְּקָר לְחֻטָּאת (וויקרא
ט ב'), וּפָרָה וְדָאִי אֲתַקְרִיאַת שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה כַּד נְטִלַת מִן גְּבוּרָה, וּשְׂכִינְתָּא
תַּתְּאָה עֲגָלָה כַּד נְטִילַת מִנִּיהָ.

וְעוֹד קַרְנֵי פָרָה נְצַח וְהוּד, בְּהֵם עַמִּים יִנְגַח יַחֲדָיו (דְּבָרִים ל"ג יז), קַרְנֵי רְאִים
חֶסֶד גְּבוּרָה, דְּעֵבֵיד בְּהוֹן קַרְבָּא בְּעַמְלָק, וְיִמְחִי לִיה וּלְזַרְעִיה מִן עַלְמָא.

וְעוֹד קַרְנֵי פָרָה אֵלִין תַּלְמִיּוֹדֵי חֲכָמִים דְּמִתְנוּכְחִין דָּא עִם דָּא בְּאוֹרֵייתָא,
וּמִתְנַגְחִין כְּשׁוֹרִים דָּא עִם דָּא, בְּגִין דְּאוֹרֵייתָא דְעַל פֶּה אִיהִי מְסַטְרָא
דְּגְבוּרָה דְּאַתְקָרִי אֱלֹהִים, וּבִיה פְּתַחַת אוֹרֵייתָא בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים,
בְּגִין דָּא תַּלְמִיּוֹדֵי חֲכָמִים אֵינּוּן מִתְנַגְחִין בְּאוֹרֵייתָא כְּשׁוֹרִים דָּא עִם דָּא,
וּבְגִין דָּא יְהוּ"ה כְּגְבוּר יֵצֵא (ישעיה מב יג) מְסַטְרָא דְגְבוּרָה, יִרְעֵ בְתְרוּעָה,
יִצְרִיחַ בְּשַׁבְּרִים, עַל אוֹיְבָיו יִתְגַּבֵּר בְּתַקִּיעָה בְּהַהוּא זְמַנָּא כָּל סַפִּירוֹן נְטִלִין
מִגְּבוּרָה, וּשְׁמָא דִּיוֹ"ד הִ"א וְאִ"ו הִ"א, וְאַפִּילוּ מְלֹאכִים דְּלַעֲיֻלָּא, וְיִשְׂרָאֵל
דְּלַתְתָּא.

וּלְבַתֵּר דְּנְטִיל נׁוֹקְמָא מְנִיָּהוּ, יִתְמַלָּא רַחֲמִין עַל יִשְׂרָאֵל, וְקָדָם דִּיהָא נְטִיל
נׁוֹקְמָא מְעַמְלָק, לֹא יִתִּיב בְּכַרְסֵיאָה, וּבַהֲהוּא זְמַנָּא דְּנְטִיל נׁוֹקְמָא מְבַנֵּי עֵשׂוֹ,
יִיתִי לְפִיִּסָּא לְאַיְלָתָא, וְאִיהִי גַעֲיָ"א וּבּוֹכָה, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (ירמיה לא יד)
רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ, עַד דְּאוֹמִי לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לְאַעְבְּרָא לׁוֹן מְעַלְמָא,
וְיִקְטוֹל בְּהוֹן, עַד דְּיִצְטַבַּע יָמָא מִן דְּמַהוֹן, וְיִקְטוֹל בְּהוֹן עַד דְּיִתְפָּרְנְסוֹן
מִנְהוֹן חִיוּוֹן בְּרֵא תְרִי עֵשׂר שְׁנִין, וְעוֹפִין דְּשְׁמִיאָ שְׁבַע שְׁנִין.

וְעוֹד גַּעֲיָ"א, תַּלְשָׁ"א, אֲזַלְ"א גְרִי"ש, גַּעֲיָ"א בְתְרוּעָה, וְיַהֲיִב בְּהוֹן סְקִילָה,
הֲדָא הוּא דְכָתִיב (ישעיה לד יא) וְנָטָה עָלֶיהָ קוֹ תְהוֹ וְאַבְנֵי בְהוֹ, תַּלְשָׁ"א
בְּשַׁבְּרִים תִּ"ל אִ"ש (וּדָא שְׂרִיפָה), תִּ"ל דָּא חֲנֵק, כְּגוֹוְנָא דָּא אִ"ש שְׂרִיפָה,
אֲזַלְ"א גְרִי"ש בְּתַקִּיעָה, דְּאִיהוּ כְּרוּמְחָא לְקַטְלָא לׁוֹן בְּהֶרֶג.

דף מט ע"א

שְׁלֵשְׁלִית תְּרוּעָה לְמִתְפֵּשׁ לׁוֹן אֲסוּרִין בְּבֵית אֲסוּרִין דְּמְלַכָּא, כְּמָה דְּאַתְּ
אַמֵּר (תהלים קמט ה) לְאַסוֹר מְלַכְיָהֶם בְּזִיקִים וְכוּ', שׁוֹפִ"ר הוֹלִ"ד, פְּסִ"ק,
מִק"ף, קָלָא דְשׁוֹפְרָא סְלָקָא בְתְרוּעָה (דף מט ע"א) כְּרוּמְחָא, לְעוֹרֵר עַלְיָהוּ

קול תרועת מלחמה, וְדָא שׁוֹפֵיִר הוֹלִיִּף, פָּסַק דָּא שְׁבָרִים דְּעֵבִיד לֹון פְּסָקוֹת וְקִטְרִין (נ״א וקרטין או וקרעין), וְדָא מִכַּת חֶרֶב וְהָרֵג וְאַבְדֹון, מִקְרַ תְּרוּעָה דָּא חֲנֵק, וְדָא אִיהוּ הוֹלֵף וְחִזַּק מְאֹד (שמות יט ט), מְאֹד דָּא מוֹת דְּאִתְתַּקֵּף עֲלֵיהּ, כְּגוֹנָא דְּמִתָּן תּוֹרָה.

וְעוֹד אֲזַלְיָא גְרִי״ש, שְׂכִינְתָּא אֲמַרְתָּ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, גְּרַשׁ הָאָמָה הַזֹּאת וְאֵת בְּנֶהָ (בראשית כא י) אֲלִין עֶרְב רַב, (ש״א כו יט) דְּגֵרְשׁוּנִי מִהֶסְתַּפַּח בְּנַחֲלַת יְהוּ״ה, גְּרִישׁ לֹון מִן עֲלָמָא דִּין וּמַעְלָמָא דְּאִתִּי, דְּלֹא יְהֵא לֹון חוֹלְקָא עִם יִשְׂרָאֵל, שׁוֹפֵיִר הוֹלִיִּף, רְבִי״ע, שְׁנַיִי גְרִישׁ״ן, שְׁלֶשְׁלִית, בְּהֵהוּא זְמַנָּא נָטִיל קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא רוֹמ״ח, דְּאִיהִי רְמ״ח תִּיבִין דְּאִית בְּקִרְיַת שְׁמַע וְשִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, וְבָהּ (במדבר כה ח) וַיִּדְקַר אֶת שְׁנֵיהֶם, דְּכַר וְנוֹקְבָא, דָּא סַמְא״ל וְנַחֲשׁ, וְרְבִי״ע דִּיוֹקְנָא דוּמְיָא דְרוֹמ״ח.

שְׁנַיִי גְרִישׁ״ן, תְּרִיךְ לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִן שְׂמַיָּא וְאַרְעָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא שְׁקַר הַסּוּס לְתַשׁוּעָה וְכוּ׳ (תהלים לג יז), דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא רְדִיף אֲבַתְרִיָּהוּ, וְנָטִיל לֹון בְּשֶׁלֶשְׁלִית עַל צְוֹאֲרֵיהוּן, וְלִבְתַּר קָטִיל לֹון בְּרוּמְחָא דְּאִיהוּ רְבִי״ע, בְּקַדְמִיתָא תְּרִיךְ לֹון, וְלִבְתַּר רְדִיף אֲבַתְרִיָּהוּ וְתַפִּיס לֹון, וְלִבְתַּר קָטִיל לֹון.

וְרְבִי״ע, וְשְׁנַיִי גְרִישׁ״ן, וְשֶׁלֶשְׁלִית, אֵינוֹן תְּקִיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה, שְׁבָרִים שְׁבַר (שמות כג כד) תְּשַׁבֵּר מִצְבוֹתֵיהֶם, אֲלִין דְּאִתְמַר בְּהוֹן (איוב א ו) וַיָּבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְנַצֵּב עַל יְהוּ״ה, בְּדִינָא עַל שְׂכִינְתָּא וַיִּשְׂרָאֵל, דְּאִתְמַר בֵּיהּ וַיָּבֹא גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכֶם, דָּא סַמְא״ל דְּאִתָּא לְקִטְרַג עַל בְּנוֹי דְּיִשְׂרָאֵל, וְלָדוֹן לְשְׂכִינְתָּא, וְכִיּוֹן דְּהוּא בְּעֵי דִינָא עַל שְׂכִינְתָּא וּבְנוֹי, כְּאֵלוּ קִיִּמִין עֲלֵיהּ, תְּרוּעָה בָּהּ (תהלים ב ט) תְּרוּעַם בְּשִׁבְט בְּרִזָּל, תְּקִיעָה וְהוֹקַע אוֹתָם לַיהוּ״ה נֶגֶד הַשָּׁמַשׁ (במדבר כה ד), וְשׁוֹפֵר אִיהוּ קָלָא, מְנִיָּה נְפִיק קָלָא בְּתַקִּיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה, תְּקִיעָה מִן מוֹחָא, שְׁבָרִים מְלַבָּא, כְּמָה דְּאִתְ אֲמַר (תהלים נא יט) יָב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה וְגוֹמֵר, דָּא אִיהוּ זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁבְרָה, קָלָא בְּתְרוּעָה מְכַנְפֵי רִיָּא, וְכִלְהוּ אֲתַפְלִילוּ בְּקִנְהָ וְרִיָּא, וְאִתְעֵבִידוּ קוֹל, וּבְבוּמָא דְּבוּר.

וְעוֹד נִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא דְּבַר נֶשׁ, אֵינוֹן תְּקִיעָה תְּרוּעָה שְׁבָרִים, נִפְשָׁא בְּלַבָּא וְדָא שְׁבָרִים, כְּמָה דְּאִתְ אֲמַר לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה, נִשְׁמַתָּא בְּמוֹחָא וְדָא תְּקִיעָה, רוּחָא בְּכַנְפֵי רִיָּא, דְּנִשְׁיב עַל לְבָא דְּאִיהוּ נוֹר דְּלִיק, וְאִם לֹאוּ הָוָה דְּלִיק כָּל גּוּפָא, וְרָזָא דְּמַלְהָ כְּנִפֵי יוֹנָה נְחַפָּה בְּכֶסֶף וְגוֹמֵר (שם סח יד), וְרוּחָא כְּלִיל מְאֲשָׁא וּמְיָא, וּבְגִין דָּא אִיהוּ תְּרוּעָה, וְעֲלִיָּה אִתְמַר (שם פט טז) אֲשַׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה, בְּגִין דְּנִשְׁמַתָּא אִיהִי נִשְׁמַת חַיִּים, בִּינָה דְּנִטְלָה מִחֲכָמָה, נִפְשׁ מְלָכוֹת תְּבוּנָה, רוּחַ תְּנַפְּאֶרֶת, וְאִיהוּ דַעַת כְּלִיל תְּרוּוִיָּהוּ, עֲלִיָּה אִתְמַר (משלי כד ד) וּבִדְעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ.

וּמְבִינָה נְבִיאִים, וְאֵינוֹן נֶצַח וְהוֹד, וּמְמַלְכוֹת כְּתוּבִים וְאֵינוֹן חֶסֶד וּגְבוּרָה, תְּנַפְּאֶרֶת תּוֹרָה כְּלִיל כְּלָהוּ, וְכִלָּא עַל עֲמוּדָא חַד קִיִּמָּא וְדָא (משלי י כה) צַדִּיק יִסוֹד עוֹלָם.

כְּבִד וּטְחוּל דָּא סמא"ל וְנַח"ש, כְּבִד אִשָּׁא סוּמְקָא, מְרָה אִשָּׁא יְרוּקָא,
טְחוּל אִשָּׁא אוּכְמָא, יוֹתֶרֶת כְּלִילָא דְכֻלְהוּ, כְּבִד וּטְחוּל סמא"ל וְנַח"ש, כְּבִד
אַל אַחַר, מְרָה סַם מוֹת דִּילִיָּה, טְחוּל נְחֹשׁ נוּקְבָא דִּילִיָּה, חֶלֶב טָמֵא, וּמְרָה
אִיהוּ חֲרָבָא דְמִלְאָדֵּי הַמּוֹת, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שם ה ד) וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה כֻלְעֵנָה
חֲדָה כְּחָרֵב פִּיּוֹת, וּבְאוּרִייתָא דְאִיהִי סַם חַיִּים אִי נִשְׁמַתָּא טָמֵא אֲתַעֲבָרָא
מִן עֲלָמָא, (כבד וטחול דא סמא"ל ונח"ש, דאינהו אל אחר), וְכְבִד דְהוּא אַל אַחַר
בְּתְרוּעָה דְאִיהוּ רוּחָא מִתְעַבְרָא מִן עֲלָמָא, טְחוּל דְהוּא נְחֹשׁ בְּשִׁבְרִים
דְאִיהוּ נֶפֶשׁ מִתְעַבְרָא מִן עֲלָמָא, מְרָה דְהוּא סַם הַמּוֹת בְּתַקִּיעָה מִתְעַבְרָא
מִן עֲלָמָא.

דף מט ע"ב

זָכָאָה אִיהוּ דְכֻלִּיל נִשְׁמַתָּא וְרוּחָא עִם נֶפֶשׂא בְּקֻלָּא דְאוּרִייתָא,
דְּבְאוּרִייתָא אֲתַתְּקִפוּן, דְּכֻל מָאן דְלָא אֲתַעֲסַק בְּאוּרִייתָא חֲלִישׁ נִשְׁמַתָּהּ
רוּחִיָּה וְנִפְשִׁיָּה עֵילָא וְתַתָּא, וְיוֹתֶרֶת הַכְּבִד אִיהוּ זוּנָה, שְׂיורִין אִיהוּ לְכָל
אַלְהִים אַחֲרִים מִתְתַּקְפָּא, וְאַמַּאי אֲתַקְרִיאַת יוֹתֶרֶת הַכְּבִד, אֶלָּא בְּתֵר
דְעַבִּיד נְאוּפָא עִם כְּלָהוּ, יְהִיבַת שְׂיורִין לְבַעֲלָהּ, וְעֵלָה אֲתַמַּר (שם ד כו) כִּי בְעַד
אִשָּׁה זוּנָה עַד כְּפַר לָחֶס, דְאִיהִי אֲתַחֲמַמַת מְכַבֵּד, וּטְחוּל (דף מט ע"ב) אִיהוּ
שְׁחוּק הַכְּסִיל, וְעֵלִיָּה אֲתַמַּר אִם רְאִיתָ רִשְׁעָה שְׁהַשְׁעָה מִשְׁחַקַת לוֹ אַל
תַּתְּגַרְהָ בּוֹ, בְּגִין דְאִיהוּ שְׂאוּל תַּחֲתִית, דְאֲתַמַּר בֵּיהּ צְדִיק מִמְּנוּ בּוֹלַע, אֲבָל
צְדִיק גְּמוּר אִינוּ בּוֹלַע, כְּבִד כּוּעֵס וְקֻטִּיל.

לֵב מִבִּין, לֵב יוֹדַע, לֵב רוּאָה, לֵב אִיהוּ שְׂכִינְתָּא, דְלָא נִטְלָא אֶלָּא דְמָא צַח,
דְאִיהִי קְרַבְנָא דְצְלוּתָא נְקִיָּה בְּלָא חוּבִין וּבְלָא פְּסוּלַת, וּקְרִיבַת לְגַבִּי בַעֲלָהּ
שׁוּפְרָא דְכֻלָּא.

אֲבָל יוֹתֶרֶת הַכְּבִד לֹא יְהִיבַת לְבַעֲלָהּ אֶלָּא שְׂיורִין וּפְּסוּלַת, וּמַאי נִיהוּ בַעֲלָהּ
(טחול) (ס"א כבד) אַל אַחַר, וּמַאֲלִין שְׂיורִין דְנִטְלִיל מְנָה אֲתַעֲבִיד דָּם טְחוּל
חֲשׂוּדָא וְאוּכְמָא, הוּא נְחֹשׁ רַמַּאי דְפִתִּי לְחוּהָ דְאִיהִי לְבָא, וְגַרְסַם לָהּ מוֹתָא.

וְהָא תְּרִי בְּתִי לְבָא אִינוּן לְמָאן פִּתִּי מְנִיָּהוּ, אֶלָּא הוּא דְשְׂמַמְלָא דְאֲתַמַּר
בְּהָ (קהלת יב) לֵב כְּסִיל לְשִׁמְאָלוֹ, וְעֵלִיָּה אֲתַמַּר (שם ז כו) וּמוּצָא אֲנִי מִרְמָתוֹת
אֶת הָאִשָּׁה, לֵב חֶכֶם לִימִינוֹ דָּא אִשְׁתַּ חֵיל עֲטָרַת בַּעֲלָהּ, עֵלָה אֲתַמַּר (משלי
יח כב) מְצָא אִשָּׁה מְצָא טוֹב, דְאִיהִי יֶצֶר הַטּוֹב מְזִלִּיָּה דְבֵר נֶשׁ, עֵלָה אֲתַמַּר
(יחזקאל מד ה) לְהַנִּיחַ בְּרִכָּה אֶל בֵּיתִיךָ, בְּרִכַת יְהוָה הִיא תַעֲשִׂיר, וְעֵלָה אֲתַמַּר
(קהלת ט ט) רְאֵה חַיִּים עִם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר אֲהַבְתָּ.

אִיהִי בְּדִיוּקְנָא דְשְׂכִינְתָּא תַתְּאָה כְּלִילָא מַעֲשֵׂר, וְאִיהִי גַר מְצוּהָ, וְרוּחָא
דְנִשְׁיב בְּהָ תַתְּפָאֶרֶת יִשְׂרָאֵל אִיהִי בְּכַנְפֵי רִיָּאָה, וְדָא אִיהוּ וְתוֹרָה אֹר, דְנִהִיר
בְּהָ דָּא שְׂכִינְתָּא עֲלָהּ נִשְׁמַת חַיִּים, דְנִחְתָּא מִן מוּחָא לְאַנְהָרָא לוֹן בְּלָבָא.

מאי נִיר נִפְשָׁא רוּחָא, דְנִפְשָׁא אִיהִי פְתִילָה (נ״א על שם דאיהי שותפא דגופא), רוּחָא דָא זִיתָא, נִשְׁמַתָּא נֵר יְהוּ״ה נִשְׁמַת אָדָם (משלי ב כז), (אדם דאיהי אור נר, נהיר ביה אורייתא דבכתב, ונשמטא דאיהי נר נהיר בה מצוה, ובזמנא דלא נהירין בה אור ונר אתמר בנשמטא אל תראוני שאני שחרחרת (שיר א ו), ואתמר באדם (ישעיה נ ג) אלביש שמים קדרות), ומאי נִיר נִפְשָׁא רוּחָא, נִי נִפְשָׁא ר' רוּחָא, לְקַבֵּל תְּלַת קְטָרִין אֵלִין, אֵינוֹן תְּלַת גְּוֹנִין, אֲשָׁא אוּכְמָא חוּרָא וּתְכַלְתָּא, מָאן דְנָטִיר נֵר יְהוּ״ה נִשְׁמַת אָדָם בְּאִוְרֵיתָא, בְּפְקוּדֵין דְעֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, לֹא שְׁלִיט עֲלֵיהּ נוּרָא דְגִיְהֵנָם, וְדָא אִיהוּ כְּבֵד וּמְרָה וּטְחוּל, כְּבֵד אֲשָׁא סוּמְקָא, מְרָה אֲשָׁא יְרוּקָא, טְחוּל אֲשָׁא אוּכְמָא, יוֹתֶרֶת הַכְּבֵד כְּלָא דְכֻלְהוּ, תְּכַלֵּת חֲשׂוּד.

וּתְכַלֵּת דְצִיצִית מְצוּהָ, וּתְכַלֵּת לִית בְּסִטְרָא אַחְרָא, בְּגִין דְאִיהוּ דוּמָה לְכַרְסֵיָא יְקִירָא, גְּוֹנִין דְשֶׁרְגָא אֵינוֹן לְבוּשֵׁין לְנֵר יְהוּ״ה נִשְׁמַת אָדָם, גְּוֹן אוּכְמָא דְאִיהוּ טְחוּל, כֵּד מִתְלַבֶּשֶׁת תַּמָּן נִפְשָׁא בְּחוּבִין, אִיהִי אִמְרַת (שיר א ו) אַל תִּרְאוּנִי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחֶרֶת, שְׁחַרְחֶרֶת בְּקִדְרוּתָא דְבָנִי, בְּדוּחְקָא דְלֵהוֹן בְּעֵינֵיִתָּא דְלֵהוֹן, קִדְרוּתָא וְלִצְנוּתָא וְעֵינֵיִתָּא מְטְחוּל נִפְקָא, כֵּד נִשְׁמַתָּא אֲסִירָא בְּהַ בְּגִלוּתָא, וְדָא אִיהוּ (משלי ל כג) וְשִׁפְחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירְתָּהּ, וּבְהָהוּא זְמַנָּא טְחוּל שׁוּחֵק, וְלִזְמַנָּא דִּיִּתִּי מִלְכָּא מְשִׁיחָא לְנִטְלָא נוּקְמָא מְטְחוּל דְאִיהִי שְׁפָחָה, (תהלים ב ד) יוֹשֵׁב בְּשִׁמְמִים יִשְׁחָק, יִשְׁחָק אִיהוּ בְּאִבּוּדָא דְלֵהוֹן, כְּמָה דְאִתְּ אִמֵּר (משלי יא ו) וּבְאִבְד רְשָׁעִים רָנָה.

רְנִיָּה אִיהוּ הַנִּיר, אִיהוּ נְהִיר יוֹצֵא מֵעֵדוֹן, וּמְאִי נִיהוּ מְצוֹת עֵשָׂה וּמְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה כְּחוּשְׁבֹן נְהִיר, נוֹיִן הִיא רִי״ש, וְאִיהִי הַנֵּר הַמְאִיר לְאָדָם, וְעַל דָּא בְּאִבְד רְשָׁעִים רְנִיָּה, וּבְהָהוּא זְמַנָּא הַטְּחוּל דְשׁוּחֵק אֲתַאֲבִיד, וְאִזּוּ יִתְקַיֵּים (תהלים קכז ב) אִזּוּ יִמְלֵא שְׁחוּק פִּינוּ וְלִשׁוֹנֵינוּ רָנָה וְדָאִי, וְאִזּוּ (משלי לא יח) לֹא יִכְבֶּה בְּלִילָה נֵרָה, בְּגִין (שם) דְטַעֲמָה כִּי טוֹב סַחְרָה, וּבְהָהוּא זְמַנָּא מִתְתַקְנָא יְרוּשָׁלַם דְאִיהִי לְבָא, לְבָא אִיהוּ לְהִיב הַמְזִיב, יִכְבֶּיָּה בְּחוּשְׁבֹן הַלִּיב, לְהִיב הַבִּיב, לֹא יִכְבֶּה בְּגִלוּתָא דְאִיהִי לִילָה, וְאֲתַבְּנִיָּאת עַל יְדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְאִתְּ אִמֵּר (תהלים קמז ב) בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְהוּ״ה, (מאן דנטיר נר יְהוּ״ה נִשְׁמַת אָדָם בְּפְקוּדֵין דְעֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, לֹא שְׁלִיט עֲלֵיהּ נוּרָא דְגִיְהֵנָם, דאיהי כבד מרה טחול).

דף נע״א

וְעוֹד מְרָה טְחוּל כְּבֵד, אֵינוֹן גְּלוּתָא לְנִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא, דְאִיהִי שְׁכִינְתָּא כֵּד גְּלַת בְּכְבֵד, אֲתַמֵּר בְּאַבְרָם דְאֵינוֹן עֲמָא קְדִישָׁא חִילְקָא דִילָהּ, תְּכַבֵּד הָעֲבוּדָה עַל הָאֲנָשִׁים (שמות ה ט), כֵּד גְּלַת בְּמְרָה אֲתַמֵּר בְּהָ (שם א יד) וּיְמַרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם, כֵּד גְּלַת בְּטְחוּל אֲתַמֵּר בְּהָ (שם ו ט) וְלֹא שְׁמַעוּ אֶל מִשְׁהַ מְקַצֵּר רוּחַ (דהוה בבטנה, ומעבודה קשה דהוה בטחול), וְהוּוּ צְוֹחִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְנַה, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (יונה ב ג) מִבְּטֹן שְׂאוּל שְׁוַעֲתִי שְׁמַעַת קוֹלִי, וְאֲתַמֵּר בְּהוֹן (שמות ב כג) וְתַעַל שְׁוַעֲתֶם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבוּדָה, וְנִשְׁמַתָּא בְּגִלוּתָא בְּתַרְאָה (דף נע״א) אֲתַמֵּר בְּהָ (רות ג ז) וְתַגַּל מְרַגְלוֹתֶיךָ וְתַשְׁכֵּב, שְׁכִיבַת לְעַפְרָא, וְוִי לִיהַ לְבַר נִשׁ דְנִשְׁמַתִּיהַ נְחִיתַת תְּחוּת רְגְלוֹי, דְבְּהָהוּא זְמַנָּא

אֶתְמַר בְּמִזְלִיָּה (עמוס ה ב) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוֹם, וְלִית לִיָּה עֲלוּי וְסִלּוּק אֶלָּא
בִּידָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, דְּאִזִּיל שְׁמָא קְדִישָׁא לִימִינָא וְאוּקִים לָהּ.

וְרָזָא דְמַלְהָ לִינִי הִלְיָלָה וְהָיָה בְּבִקְרָא אִם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל (רות ג יג), טוֹב
דְּאִיְהוּ בְּרִית יִגְאָל, וְאִם לֹא יִחְפוֹץ לְגְאָלְךָ וְיִגְאָלְתִּיךָ אֲנֹכִי, חִי יְהוּיָה שְׁכָבִי
עַד הַבֶּקֶר, אֲנֹכִי דְאִיְהִי אִימָא עֲלָאָה, אֲנֹכִי דִיצִיאַת מְצָרִים, חִי יְהוּיָה
שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר דְּאִיְהִי יְמִינָא, דְּבִיָּה תוֹקְפָא דְאוּרִייתָא דְבִכְתָּב דְּאִיְהִי
עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, דְּמִימִינָא אֶתְיִיְהִיבַת אוּרִייתָא דְבִכְתָּב, וּמְשָׁמָא לָא
אֶתְיִיְהִיבַת אוּרִייתָא דְעַל פֶּה דְאִיְהִי נוֹקְבָא.

וּבְגִין דָּא טוֹב צְדִיק חִיִּי עֲלָמִין אִיְהוּ מְסֻטְרָא דְשְׁמָא לָא, דְאִיְהוּ גְבוּר
הַכּוֹבֵשׁ אֶת יְצָרוֹ, דְאִיְהוּ סִמְאִ"ל, וּבְגִין דָּא שְׁמָא לְדוּחָהּ, וּבִימִינָא יְקוּם,
דְּמָא דְנִפְלִיל לֹא צָרִיד לְאֶקְמָא אֶלָּא בִידָא יְמִינָא, וּבְגִין דָּא חִי יְהוּיָה שְׁכָבִי
עַד הַבֶּקֶר.

וּשְׁמָא לָא אִיְהִי רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְיִמִּינָא פְּסַח, וּבִיָּה הָיָה אוּמָאָה בִּי"ד יוֹמִין,
וְדָא אִיְהוּ כִּי יָד עַל פֶּס י"ה (שמות יז טו), וְעַל הַהוּא זְמָנָא אִיְהִי אֶמְרַת (שיר א
ו) אֶל תִּרְאוּנִי שְׁאֲנִי שְׁחַרְחַרְתָּ, אֶל תִּרְאוּנִי מְסֻטְרָא דְשְׁמָא לָא דִּיצְחָק, דְאֶנָּא
בְּקִדְרוּתָא בִּיָּה, הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית כז א) וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מֵרְאוּת, מֵרְאוּת
וְדָאִי בְּפוּרְקָנָא, דְאִיְהִי אוּר מֵרְאוּת דְנְבוּאָה, דְאֶתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל א א)
נִפְתַּחוּ הַשְּׁמַיִם וְאֶרְאָה מֵרְאוּת אֱלֹהִי"ם, וְדָא אִיְהוּ וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מֵרְאוּת
מְסֻטְרָא דְשְׁמָא לָא, וְאֶתְמַר בְּהַהוּא זְמָנָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא אֶלְבִּישׁ
שְׁמַיִם קְדְרוּת (ישעיהו נ ג).

נֵר אִיְהִי ה', חֲמֵשׁ גְּוֹנִין נְהִירִין בָּהּ, וְאִינּוֹן חֲנוּר סוּמְק יְרוֹק וְאוּכִם וַתְּכַלַּת,
ו' אוּר הֵנֵר מְלָגָא, סִמְאִ"ל חֲשֵׁד, נְחֵשׁ קְדְרוּת, וְעֲלָה אֶתְמַר אֶלְבִּישׁ שְׁמַיִם
קְדְרוּת נוֹקְבָא דִּילִיָּה, וְשִׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם, וְוִי לְנִשְׁמַתָּא כַּד אֶתְלַבְּשַׁת
בְּקִדְרוּתָא דְלְהוֹן, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מֵרְאוּת, וְאִינּוֹן חֲשׂוּכִין
דְּמַכְסִּיִן עַל עֵינָיו, דְלִית לוֹן רֵשוֹ לְאֶסְתַּכְלָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא
וּשְׁכִינְתִּיָּה.

וְאוּר וְנֵר דְנְהִרִין (נ"א דחשכו) בְּהוֹן, אֶתְמַר בְּהוֹן (קהלת יב ג) וְחֲשָׁכוּ הַרְוֵאוֹת
בְּאַרְבוֹת, כְּמָה דְאֶמַר קְהֵלַת (שם ב) עַד אֲשֶׁר לֹא תִחְשַׁד הַשְּׁמֵשׁ וְהָאוּר וְגוּמַר,
וְאוּר וְנֵר עֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (משלי ו כג) כִּי נֵר מְצוּהָ וְתוֹרָה אוּר, וְאִמָּאִי אֶתְחַשְׁכוּ
בְּהוֹן, בְּגִין דְלָא הוּוּ מְשַׁתְּדִלִין בְּאוּרִייתָא וּמְצוּהָ, בְּדַחִילוֹ וּבְרַחִימוֹ דְאִינּוֹן
י"ה, וּמִיד דְמְשַׁתְּדִלִין בְּהוֹן בְּדַחִילוֹ וּרַחִימוֹ, אוּמָאָה אִיְהוּ לְקוּדְשָׁא בְּרִידָה
הוּא בִּי"ה דְאִינּוֹן דַּחִילוֹ וּרַחִימוֹ, לְאֶעְבְּרָא לוֹן מְעֲלָמָא דְנִשְׁמַתָּא, בְּגִין
דְאִינּוֹן חֲשׂוּכִין אֶפְרִישִׁין בֵּין י"ה וּבֵין ו"ה, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ דְכְתִיב (שמות יז
טז) כִּי יָד עַל פֶּס י"ה, וּבְהַהוּא זְמָנָא אֶתְמַר בְּאֶדְם לְבָשׁוּ שְׁמַיִם קְדְרוּת
וְגוּמַר, וּבְהַהוּא זְמָנָא דְמִתְעַבְּרִין קְדְרוּתָא וְחֲשׂוּכָא מְנִשְׁמַתָּא, מִיד כָּל
הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל י"ה (תהלים קנ ו).

וּמֵאֵן אֵינּוֹן אֵלֶיךָ חֲשׂוֹכִין אֵלֶיךָ סַמְאִיל וְנַחֲשׁ, וּמֵאֵן גְּרִים לֹן לְשִׁלְטָאָה עֲלֵייהוּ, אֶלָּא רְזָא דְקָרָא אֹלִיף כִּי אִם עֲוֹנוֹתֶיכֶם הִיוּ מִבְּדִילִים בִּינֵיכֶם לְבִין אֱלֹהִיכֶם (ישעיה נט ב), וְדוֹד בְּגִינֵיהוּ אָמַר (תהלים קיט יח) גַּל עֵינֵי וְאַבְיָטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ, וּבִהְיוֹתָ זְמַנָּא מַה דְּהוּוּ שְׁלִטִין חֲשׂוֹכִין עַל נְהוֹרִין דְּעֵינִין, מִתְּהַפְּכִין נְהוֹרִין וְשְׁלִטִין עַל חֲשׂוֹכִין, וְרְזָא דְמַלְכָּה שׁוֹפְרִי מְהוּפְרִי דְקַדְמִיָּא זְקִיף קִטְיוֹן, הֵהוּא דְאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית לב יא) קִטְנִתִּי מִכָּל חֲסָדִים וּמִכָּל הַאֲמֶת, אֲזִדְקָף וְאֶקְרִי זְקָף גְּדוֹל, וְאִין אֲמַת אֶלָּא תוֹרָה, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (מלאכי ב ו) תּוֹרַת אֲמֶת הִיְתִה בְּפִיהוּ, וּבִהְיוֹתָ זְמַנָּא מִתְּהַפְּכָא כְּרִסְיָא מִדִּינָא לְרַחֲמֵי, וְדָא הִיא רְזָא דְאוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין צְדִיקִים מְהַפְּכִין מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת רַחֲמִים.

דף נ ע"ב

וּבִהְיוֹתָ זְמַנָּא אֲתַחֲשִׁיב כְּאֵלוֹ אֲתַבְרִי עֲלֵמָא, וְיִסְדֵּר נְהוֹרִין כְּדָקָא יְאוֹת, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית א ג) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה, וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם דָּא יִשְׂרָאֵל, דְּשִׁלְטְנוּתְהוֹן יְהֵא לְזְמַנָּא דְפּוֹרְקָנָא, וְרִשְׁעֵיָא יִשְׁתַּאֲרוֹן (נ"א אזלי) בְּחֲשׂוֹכָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה, וְאֶתְמַר בִּימֵינָא (דף נ ע"ב) וּשְׁמַאֲלָא וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד (שם א ה), דְּאִיהוּ עֶרֶב דִּי צַחֲקָא, וּבֹקֶר דְּאֶבְרָהִם. בִּהְיוֹתָ זְמַנָּא מַה דְּהוֹת נִשְׁמַתָּא מְהַדְקָא בִּין רְגִלִין, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (רות ג ז) וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב, דְּאֶתְחַזְרַת לְלֵבָא, דְּאִיהִי כְּגוֹוֹנָא דִּירוּשָׁלַם, בִּהְיוֹתָ זְמַנָּא הִלֵּב רוּאָה, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה ל ב) וְלֹא יִכְנָף עוֹד מוֹרִיף וְהִיוּ עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיף, הִלֵּב שׁוּמַע דְּאֶתְחַזֵּר עֲבוּדָה וּכְרוּבִים לְבִי מִקְדָּשָׁא, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (במדבר ז ט) וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהִים מֵעַל הַכְּפֹרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים, וְכָל עֲנָנִין (דאינון רומי רבתא ורומי זעירא) דְּאֵינּוֹן מְכַסְּיִין עַל צְלוֹתִין, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (איכה ג מד) סִפּוֹת בָּעֵנָן לָךְ מֵעֲבוּר תִּפְלָה מִתְּעַבְרִין, וְנִהְרִין עֵינֵינוּ דְּאֵינּוֹן בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי, דְּבִהוֹן סְלִקִין צְלוֹתִין.

דְּבַזְמַנָּא דְּאֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל מְלוֹכְכִין בְּטוֹנוּפִין דְּשָׂאָר עֲמִין, נִשְׁמַתָּא דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא אֲמַרַת, (שיר א ו) אֵל תִּרְאוּנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחַרְתָּ, וּצְלוֹתָא נִפְלַת, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (עמוס ה ב) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוֹם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל, וְכַד נִפְלַת שְׁכִיבַת לְעַפְרָא בִּין רְגִלִין, וְהֵא אוּקְמוּהוּ (רות ג ז) וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב, וְאִיהִי מְצַלִּי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּיּוֹקִים לָהּ מֵעַפְרָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם ט) וּפְרַשְׁתָּ כְּנָפֶךָ עַל אֲמַתְךָ כִּי גוֹאֵל אֶתָּה.

בִּהְיוֹתָ זְמַנָּא (שם ח) וַיִּחַרְדּ הָאִישׁ וַיִּלְפַּת, הֵהוּא דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (שמות טו א) יְהוִיָּה אִישׁ מְלַחְמָה, מֵאִי וַיִּלְפַּת כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר (איוב ו יח) לִפְתּוֹ אֲרַחֲוֹת דְּרַכְסָא, בִּהְיוֹתָ זְמַנָּא יִתִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וַיִּמָּא לָהּ, לִינִי הִלְיָה וְהִיָּה בְּבֹקֶר (רות ג יג), לִינִי הִלְיָה דְּאִיהִי שְׁמַאֲלָא, וְהִיָּה בְּבֹקֶר דְּאִיהִי רַחֲמֵי יְמִינָא, דְּמִתְּמֹן נְהִיר אֹר, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית מד ג) הַבֹּקֶר אֹר, אִם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל, אִם יַעֲבִידְךָ יִשְׂרָאֵל עוֹבְדִין טְבִין לְסִלְקָא לָךְ מִבֵּין רְגִלִין

שפיר, תגאל על ידי דישראל עלאה דאיהו בעלך, טוב ודאי, ואם לא
יעבדון בך עובדין טבין, וגאלתיך אנכי.

והא אוקמוהו (רות ג יג) חי יהו"ה שכבי עד הבקר, אומאה בח"י, דאיהו
כליל ח"י ברכאון דצלותא, שכבי עד הבקר, עד ההוא נהרא, דבההוא זמנא
צלותא תהא נהרא בלבא ובעינין, ובגין דבח"י ברכאון דצלותא תלגא
פורקנא, וביה אתגלגא, דאיהו יסוד ח"י עלמין, אתמר ביה (ד"ה ב ז ט) והיו
עיני ולבי שם כל הימים.

והיו עיני ולבי אדכיר עינין ולבא, בגין דצריך בר נש בצלותיה למהוי עינוי
לתתא לגבי נשמתא, דאיהי שכנתא דאיהי אסירא בגלותא, ולביה
לעילא בקודשא בריך הוא, ורזא דמלה עיני תמיד אל יהו"ה כי הוא יוציא
מרשת רגלי (תהלים כה טו), ולביה לעילא לנטלא נוקמא מעמלק, הדא הוא
דכתיב (ישעיה סג ד) כי יום נקם בלבי, בלבי ודאי, ביה עתיד לנטלא נוקמא,
כמה דנטיל ביה נוקמא ממצראי.

דאיהי לב"י שם בן ארבעים ותרון, אבגית"ץ ביה אפיק לישראל מגלותא,
קר"ע שט"ן דאיהו שמא תניינא דיומא תניינא, ביה קרע ימא, ובהאי
שמא אתמר (בראשית א ו) יהי רקיע בתוך המים וגומר, נגיד יכ"ש נגד כל
עמד אעשה נפלאות (שמות לד ט), בכל שמא נטל נוקמא במצרים.

ופורקנא בלבא תלגא, דאתמר ביה הלב רואה, ובגין דא כי יום נקם בלבי
(ישעיה סג ד), נקמה במאי בלבי ב"ה, דאתמר ביה (תהלים קו ו) כל הנשמה
תהלל י"ה, ועליה אתמר (שמות יז טז) כי יד על פס י"ה, ופורקנא בלבא
תלגא, דביה אתמר הלב רואה, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין ללב"י
גליתיו ולאברי לא גליתיו, מאי ללבי, אלא אורייתא דבכתב אתקריאת לבי,
ואורייתא דעל פה אתקריאת פומא ואוקמוהו מארי מתניתין מלבא
לפומא לא גלי, ללב"י גליתיו דא שמא דעי"ב שמחו, ואינון שבועין אנפין
לאורייתא, דתליין מן ב'.

ואורייתא אית לה רישא וגופא ולבא ופימא ואברין, כגוונא דאית
בישרא, דאינון רישין רישי עמא, ומנהון עינין הדא הוא דכתיב (במדבר
טו כד) והיה אם מעיני העדה, ואית מנהון לבא, דאינון לקבל שבועין
סנהדרין ומשה ואהרן על גביהו, דלא חסרין מעלמא כותייהו, ודא איהו
ללבי גליתיו, אבל אחרנין דאינון כשאר אברין אתמר בהון ולאברי לא
גליתיו, וכן באורייתא שבועין אנפין תליין מתרין תורות, אורייתא דבכתב
ואורייתא דבעל פה.

דף נא ע"א

ובגלותא חלק לב"ם (הושע י ב), דאינון ע"ב צדיקים דאינון כגוונא
דסנהדרין, ורזא דמלה (ישעיה ל יח) אשרי כל חוכי לו, ל"ו בחושבנא סליק

תלתין ושית, ואינון ל'יו בארעא דישראל, ול'יו לבר מארעא דישראל, ודא
איהו חלק לב'ים, ומאן חלק לב'ם. (דף נא ע"א) שאור וחמץ דאינון ערב רב,
ורזא דמלתא ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א ו), דעלייהו אתמר (שמות
יב טו) אך ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם, אך חלק, ואומא
דיתמחון ב"ד, דאינון ארבע סרי יומי דפסחא, לקיימא כימי צאתך
מארץ מצרים אראנו נפלאות (מיכה ז טו), (ודא שבעה יומי דפסחא דגלותא קדמאה,
ושבעה יומי דפסחא דגלותא בתראה), הדא הוא דכתיב (יחזקאל מה כא) חג שבעות
ימים מצות יאכל.

ובגין דא אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר, ודא אור הנר
דאיהי אורייתא ופקודיא, דאתמר בהון (משלי ו כג) כי נר מצוה ותורה אור,
נר בלבא, אור בעינין, דאיהו אור הנר, בדחילו ורחימו ב"ה, מתעברין
חשוכא וקדרותא מנייהו, ובגין דא כי יום נקם בלבי (ישעיה סג ד).

ועוד בלבי דא ל"ב אלהיים דעובדא דבראשית, ועשר אמירן דאינון י' מן
לבי, ולב האי איהו לב, דביה נהיר ההוא דאתמר ביה (שמות ב ב) ותרא אותו
כי טוב הוא, וביה עתיד לאתגליא קודשא בריך הוא למשה באורייתא
בגלותא בתראה, כגוונא דפירקנא קדמאה, דאתמר ביה (שם ג ב) וירא
מלאך יהו"ה אליו בלבת אש, בקדמיתא בלבת אש דנבואה, ובגלותא
בתראה בלבת אש דאורייתא.

ודא ב"ת מן בראשית, דאיהי כלילא מעשר אמירן ול"ב אלהיים דעובדא
דבראשית, בת כלילא מעשר אמירן איהי בת עין אוכמא, דאתמר בה
שחורה אני ונאווה, וביה נהיר אור, הדא הוא דכתיב (משלי ו כג) ותורה אור,
ל"ב אלהיים ביה נהיר מצוה, דאתמר ביה (שם כ כז) נר יהו"ה נשמת האדם
וכו' : (כאן חסר והוא בתיקונים זוהר חדש)

וגדפוי דשכינתא אינון פסוי דם חיה ועוף, דמכסי עלייהו ברחימו, וכד
מכסי עלייהו ברחימו דאהבה, מי טופנא לא שלטא עלייהו, מים רבים
דמי טופנא לא יוכלו לכבות את האהבה דישראל באבוהון דבשמאי,
בההוא זמנא פרסיא יחא על ארבע חיוון, ודא איהו שופר הול"ך רבי"ע
מרובע, דרנ"א בשית דרגין, דאינון שש מעלות לכסא (מלכים א י טו), הא
איהו מלכא על פרסיא.

בההיא זמנא ועשה לי מטעמים פאשר אהבתי (בראשית כז ד) מפקודין דעשה
דאתייהבו מאהבה, ולא מפקודין דלא תעשה, דהוא אקריב ליה ממנא
דעשו, לקטרנא בהון לישראל, דבגינייהו אתמר (מלאכי א ג) ואת עשו
שנאתי.

ודא איהו דרנ"א תרי טעמיי, דמסטרנא דפקודין דלא תעשה ממנא דעשו
איהו רבי"ע על ישראל, ואיהי דרנ"א עלייהו, ואי תימא דשלטא על
שכינתא דאיהי עמהון בגלותא, הא אמר קרא (ישעיה מב ח) אני יהו"ה הוא
שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים, וכבודי שכינתא עלאה,

לאחר לא אתן אל אחר, ותהלתי לפסילים דא שכונתא תתאה, ובגין דא בשית יומין דשלתא סם המות, אל אחר, אתמר בשכונתא (יחזקאל מו א) יהיה סגור ששת ימי המעשה, בשבת ובראשי חדשים דלא שלטין ממנו בישין, אתמר בהון (מ"א בה) וביום השבת לפתח וביום החדש יפתח.

ועוד רבי"ע איהו פגוונא דא כ, ולזמנין פגוונא דא [ציור] בת מלך פנימה סגירא בביתא, ואיהי סיהרא קדישא לעולם לא אסתכלת בה חמה בישא, גיהנם סם המות נוקבא בישא, כל שפין אל אחר, דהכי אוקמוהו קדמאין, לעולם לא חזא חמה פגימותא דסיהרא, דבזמנא דחמה נפקא (נפקא) ממזרח, סיהרא חזרת אנפקא מיניה פגוונא דא [ציור] ובגין דא אמר בלעם הרשע לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל (במדבר כג כא), עמל ואון ונחש. סמא"ל ונחש.

דף נא ע"ב

ובזמנא דדחקין לה לאסתכלא בה, אתפסיא מכל וכל, ואימתי בירחא שביעאה, הדא הוא דכתיב (תהלים פא ג) תקעו בחדש שופר בפסה ליום חגנו, מאי בפסה בירחא דאתפסיא ביה סיהרא, בההוא זמנא דאתפסיאת מיניה, איהי אמרת לישראל דיתקנון צלותין במאכלין טבין, מפקודין דעשה, דצלותא שקילא ככל פקודין, (דף נא ע"ב) בההוא זמנא יימא קודשא בריך הוא לישראל, ועשה לי מטעמים (בראשית כז ד) ברעותא דשכונתא, כאשר אהבתי מפקודין דעשה, ותקנת שכונתא עם ישראל מאכלין דצלותין דאינון קרבנין, ובזמנא דאיהי תקינת מזונא למלכא, יהיבת לון עיטא לאתערא בשופר, דביה עתיד קודשא בריך הוא לאכנשא ביה לישראל מן גלותא מארבע סטרין, הדא הוא דכתיב תקע בשופר גדול לחירותינו ושא נס לקבץ גליותינו, ואיהו חשיב דאיהו יומא דדינא דיליה וברח (ס"א ובר"ה).

עד ההוא זמנא קודשא בריך הוא מאריך עליהו דחיביא, ולבסוף אפסיק לון וחרב לון מעלמא, ודא איהו מארי"ך טרח"א סוף פסוי"ק.

ועוד שופ"ר הולך רבי"ע דרג"א תרי טעמ"י, בההוא זמנא דיתמחון חייביא מעלמא, סלקא צלותא בנגוונא בארבע מינין, דאינון שיר פשוט ודא י', שיר כפול ודא י"ה, שיר משולש ודא יה"ו, שיר מרובע ודא יהו"ה, בשמא דיהו"ה סלקא צלותא דאיהי שכונתא, אורייתא בנגוונא, שכונתא בנגוונא, ישראל סלקין מגו גלותא בנגוונא, הדא הוא דכתיב (שמות טו א) אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהו"ה.

צלותא דאיהי שכונתא, סלקא לגביה דמלכא בעשרה זכרונות ובעשרה מלכיות ובעשרה שופרות, דאינון י י י, ועשרה פתות דמלאכים יתערון לגביהו, וסלקא לון לגבי עשר ספירן, ונגוונן סלקין מנייהו מרובעים מסטרא דרבי"ע בארבע חיוון, ואינון חיות קטנות עם גדולות אינון

תַּמְנֵנָא, וְאִינוּן יֵאֵהֱדוּנָה יִי, וְעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (שם) אֲזֵי יִשִּׁיר מֹשֶׁה, כַּד יְהֵא קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בְּשִׁכְיִנְתִּיהָ בְּחִינוּן תַּמְנֵנָא, דְּאִינוּן חִינוּן דְּאֲשָׁא עֵתִים חֲשׂוֹת עֵתִים מְמַלְלוֹת, וְכִלְהוּ מִחָאָן בְּגַדְפִּיָּהּ בְּנִגּוּנָא, וְנִגּוּנָא בְּהוּן (סִלְקָא) בְּאַרְבַּע אַנְפִּין, לְכָל סִטְרָא מְרוּבָּעִין, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל א ו) וְאַרְבַּעַה פְּנִים לְאַחַת וְאַרְבַּע פְּנִים לְאַחַת מֵהֶם, לְכָל חִיָּה תַּמְנֵנָא אִינוּן בֵּין אַנְפִּין וְגַדְפִּין, לְקַבֵּל תַּמְנֵנָא דִּי בְּהוּן שְׂבַח מֹשֶׁה אִיז.

וְדוּד בְּגִין דָּא תַּקִּין מְנָא בְּתַמְנֵנָא נִימִין, וְשִׁבַּח לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בְּתַמְנֵנָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (תהלים יב א) לְמַנְצַח עַל הַשְּׂמִינִית, וְתַמְנֵנָא אֲתוּוּן, לְכָל חַד תַּמְנֵנָא, סְלִקִּין פְּלֵהוּ עִיב, יֵאֵהֱדוּנָה יִי תַּמְנֵנָא, וְתַלְיִין מְנִיָּהּ סִיד תַּמְנֵנָא לְכָל חַד, סְלִקִּין פְּלֵהוּ עִיב, דָּא אִיהוּ רְזָא דְחֲשָׁמַל.

וְאִית נִגּוּנָא דְסִלְקָא בְּעֶשֶׂר, וְדָא אִיהוּ יוּיִד הִיא וְאִי הִיא, וְעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (שיר ה יד) יָדִיו גְּלִילֵי זָהָב, וְאִית נִגּוּנָא דְסִלְקָא בְּשִׁית, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, יִיָּהּ יְהוּיָּהּ צוּר עוֹלָמִים, יִיָּהּ יִיָּהּ יִיָּהּ אֲדָיִים.

אַרְבַּע פְּנִים אַרְיָה שׁוּר נֶשֶׁר, מְרַכְבָּה, תַּנְיִנָּא יִיָּהּ יְהוּיָּהּ יִיָּהּ יְהוּיָּהּ יִיָּהּ יְהוּיָּהּ יִיָּהּ יְהוּיָּהּ, לְעִילָא מְכֻלְהוּ יִיָּהּ יְהוּיָּהּ חֲכַמְיָּהּ בִּינְיָּהּ, פְּתֵר אַהִיָּהּ אֲשֶׁר אַהִיָּהּ, וְעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (ישעיהו ב) שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ פְּנִים שֵׁשׁ פְּנִים לְאַחַד, וְדָא אַבְגִּיתִיָּץ, בְּשִׁתִּים יְכֻסָּה פְּנִיו לְיִשְׂרָאֵל דְלָא יִסְתַּכְּלוּן בְּהוּן שְׂנְאִיָּהוּן, וּבְשִׁתִּים יְכֻסָּה רַגְלֵיו דְלָא אֲדַכִּיר לוֹן עוּבְדָא דְעַגְלָא, וּבְשִׁתִּים יְעוּפֵף מִן גְּלוּתָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (שמות יט ד) וְאַשָׁא אֲתַכֶּם עַל פְּנֵי נְשָׂרִים וְאַבִּיא אֲתַכֶּם אֵלַי.

וְאִית נִגּוּנָא דְסִלְקָא בְּתֵרִין כְּגוֹן הַלְלוּיָּהּ, וְאִית נִגּוּנָא דְסִלְקָא בְּאֵת חַד כְּגוֹן הַלְלוּיָּהּ בִּי, וְאִית נִגּוּנָא דְסִלְקָא בְּחֲמֵשׁ כְּגוֹן ה', וְהֵא אֲתַמַּר בְּכַנּוֹר דְחֲמֵשׁ נִימִין, אֲבָל נִגּוּנָא דְסִלְקָא בְּשִׁית דְּאִינוּן אַבְגִּיתִיָּץ מִן ו' אִיהִי, וְאִית דְסִלְקָא לִיהָ בְּתַלְתָּא וְדָא יְהוּי, דְּאִיהוּ אַהִיָּהּ, וְסִלְקָא נִגּוּנָא בִּיהָ בְּתַקִּיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה.

דף נב ע"א

בְּתַקִּיעָה הוּא קָלָא אַרוּדָּהּ בְּנִגּוּנָא, עַד דְּהוּהוּ סְלִיק לִיהָ לְגַבֵּי יְמִינָא דְאִיהוּ חֲסֵד, בְּשְׁבָרִים הוּהוּ סְלִיק קָלָא דְנִגּוּנָא לְגַבֵּי גְבוּרָה, דְּתַמֵּן יִיָּהּ בִּימִינָא וּשְׂמָאלָא, וְהוּהוּ נְחִית מְנִיָּהּ בְּחֻדְוָה חֲכַמְתָּא וְעוּתְרָא, כְּמָה דְאִוְקְמוּהוּ הַרוּצָה לְהַחְפִּים יְדָרִים, לְהַעֲשִׂיר יְצִפִּין, בְּתַרוּעָה הוּהוּ סְלִיק קָלָא דְנִגּוּנָא לְגַבֵּי עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, וְהוּהוּ נְחִית מְנִיָּהּ מְלַכָּא לְגַבֵּי (דף נב ע"א) פְּלָה דְאִיהִי קוּל דְמָמָה דְקָה, בְּהַהוּא זְמַנָּא יִתְעַרוּן כָּל מִינֵי נִגּוּנָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (תהלים קנא) הַלְלוּהוּ בְּתַקֵּעַ שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכַנּוֹר, הַלְלוּהוּ בְּתוֹף וּמְחוּל, הַלְלוּהוּ בְּמִינִים וְעוּגָב, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שְׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה.

שׁוֹפֵר אִיהִי שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, תִּקְעֵה דִילָהּ שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה, דְּאַתְמַר בְּהַ
(בראשית לב כו) וַתִּקְעֵה כֹּף יִרְדָּה יַעֲקֹב בְּגִלוּתָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא סִלְקָא מִן גְּלוּתָא
בְּשׁוֹפֵר גְּדוּל, וְאַתְקַרִּיאַת תִּקְעֵה בְּשׁוֹפֵר גְּדוּל לְחֵרוּתֵנוּ.

בְּגִבְיָא, בְּיָן לִיב, בְּהֵהוּא זְמַנָּא בְּיָן יַעוּל לְהִיכְלִיהַ דְּאִיהוּ לִיב, וְאַתְמַר בְּיַה
(משלי טו טו) וְטוֹב לֵב מְשֻׁתָּה תַמִּיד, וּמַה דְּאַתְמַר בְּקִדְמִיתָא (בראשית ו ו)
וַיִּתְעַצֵּב אֵל לְבוֹ בְּגִין חֲיִיבָא, מִיָּד דְּאַתְאָבִידוּ אֲתַקְיִים בְּיַה וּבְאָבִד רְשָׁעִים
רְנָה (משלי יא ט), כְּנֹר, כִּי נִיר, קוּדְשָׁא בְּרִיָּדָה הוּא דְּאִיהוּ יְהוּיָה, דְּאַתְמַר
בְּיַה (תהלים כז א) יְהוּיָה אֲוִרִי וַיִּשְׁעִי, נְהִיר בְּנִיר דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא, מְצוּהַ
דִּילָהּ, וְחֲדִי בְּהַ.

צִלְצְלִי שְׁמַע חֶסֶד גְּבוּרָה, צִלְצְלִי תְרוּעָה נְצַח וְהוּד, וּבְכַלְהוּ כָּל הַנְּשֻׁמָה
תְּהִלָּל יִיָּה, דְּאִיהוּ חֲכָמָה וּבִינָה, דִּי בְּהוּן יְהֵא פּוֹרְקָנָא לִי וְלִיָּה דְּאִינוּן בְּוֹ
וּבַת, וּבְהוּן יִתְמַחוּן עֲמַלְקִים מְעַלְמָא, וְדָא אִיהוּ סוּף פְּסוּק.

דְּבַר אַחַר וַעֲשֵׂה לִי מְטַעֲמִים כְּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי (בראשית כז ד) מִפְּקוּדִין דְּעֵשָׂה,
וְלֹא כְּאֲשֶׁר שְׁנֵאתִי מִפְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֵׂה, פְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֵׂה תִלְיִין מִדְּחִילוֹ
דִּירָאָה, וְאִינוּן לְרַחֲקָא הַשְׁטָן מְנִיָּהוּ, דְּלֹא יִתְקַרִּיב לְגִבִּי כְּרִסְיָא דְּאִיהוּ
לְבָא, לְתַבְעָא דִּינִין עַל אֲבָרִין קַדִּישִׁין דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, וְלְבָא שְׂכִינְתָּא
בִּינִיָּהוּ.

הַשְׁטָן אִיהוּ סַמְאִיל, שְׁלֹטְנוּתָא דִּילָהּ בְּכַבֵּד, דְּעֵלִיָּה אֲתַמַּר (בראשית לו א)
עֲשׂוֹ הוּא אָדוּם, עֲרַקִּין דְּכַבְּדָא חֲיִילִין וּמִשְׁרַיִין דִּילָהּ, וְכַבֵּד נְטִיל כָּל
לְכַלוּכִין וְחוּבִין דְּעֲרַקִּין, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (ויקרא טז כב) וְנִשָּׂא הַשְּׁעִיר עֲלֵיו
אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֶם אֶל אֲרֶץ גְּזֵרָה, עֲוֹנוֹת תָּם, דְּהֵהוּא אִישׁ תָּם, אֶל אֲרֶץ גְּזֵרָה,
אֲתַר דְּגִזְרַת עִירִין.

מָרָה חֲרָבָא דִּילָהּ, עֲלָה אֲתַמַּר (בראשית כז מ) וְעַל חֲרָבָד תַּחֲיָה, וּמְנָא לֹן
דְּמָרָה אִיהִי חֲרָבָא דְּמִלְאָדָה הַמּוֹת, דְּכַתִּיב (משלי ה ד) וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כְּלַעֲנָה
חֲדָה כְּחָרֵב פִּיּוֹת, אִיהִי חֲיִים לְכַבֵּד, וְסַם הַמּוֹת לְלְבָא, מָרָה אִיהִי גִיָּהֲנָם,
וְאִית לָהּ תְּרִי פִיּוֹת דְּאֲמַרִּין הַב הַב, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שם ל טו) לְעַלּוּקָה שְׁתִּי
בְּנוֹת הַב הַב, שְׁתִּי בְּנוֹת דְּאֲמַרִּין הַב חֲיִיבִין לְגִיָּהֲנָם.

שְׁבַעֲיָן עֲרַקִּין אִינוּן בְּכַבְּדָא, לְקַבֵּל שְׁבַעֲיָן מְמַנֹּן, כְּבִיד וְיִוְתַרְתַּ עִיב, יוְתַרְתַּ
דִּילָהּ אִיהִי נְחֹשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים, בְּגִין דְּשִׁיּוּרִין דִּילָהּ (נִיָּא דִּילָהּ) נְטִלָא טְחוּל
דְּאִיהוּ חֲשָׁד, וְעֵלָה אֲתַמַּר (בראשית א ד) וְלַחֲשָׁד קָרָא לִילָהּ, דְּשִׁלְטְנוּתָהּ
בְּגִלוּתָא דְּאִיהוּ לִילָהּ, וּבְגִלוּתָא שְׁעֵתָא קִיּוּמָא לִיָּה, דְּאִיהִי לִילִיָּית אִימָא
דְּעַרְב רַב, וְאִיהִי שְׁחוּק הַפְּסִיל (סִיָּא הַטְחוּל), וּבְגִינָה אֲתַמַּר (איוב ז ט) כְּלָה עֲנֹן
וַיִּלְדָּה בֶן יוֹרֵד שְׁאוּל לֹא יַעֲלָה.

וְדָא אִיהוּ צְדִיק מְמַנֹּן בּוּלְע, דְּרָשַׁע וְדָאִי דְּאִיהוּ כְּסִיל, עֲלִיָּה אֲתַמַּר (חבקוק
א ג) לָמָּה תַבְּיִט בּוּגְדִים תַּחֲרִישׁ בְּבִלְע רְשָׁע צְדִיק מְמַנֹּן, וְאוּקְמוּהוּ מְאָרִי
מִתְנִיתִין, צְדִיק מְמַנֹּן בּוּלְע אֲבַל צְדִיק גְּמוּר אִינוּ בּוּלְע, וּבְגִינָה אֲתַמַּר (שִׁיָּא

ב ו) מוריד שאול ויעל, ווי לנשמתא כד בלע לה טחול, ווי לישראל כד אתבלעו בערב רב, דעלייהו אתמר (בראשית מא כא) ולא נודע כי באו אל קרבנה, ומראיהו רע פאשר בתחלה.

דף נב ע"ב

בזמנא דגלותא כל ממנן דאומין דעלמא וערב רב, אתמר בהון (איכה א ה) היו צריה לראש אויביה שלו, צריה ודאי אינון ערב רב, עלייהו אתמר (ישעיה א כג) שריד סוררים וחברי גנבים פלו, אוהב שחד וגומר, אויביה שלו אליו עשו וישמעאל ושבעין ממנן, דאינון פלהו בשלוה בעותרא, וישראל בדוחקא בעניותא, ובגין דא ווי לעלמא כד אתבלעו בערבוביא בישא, ומאן גרם דאתבלעו במעיהו ולא נודע כי באו אל קרבנה, בגין דעובדיהון בישין בידיהון, הדא הוא דכתיב (תהלים קו לה) ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, כגוונא דא נשמתא איהי כנסת ישראל, כד (דף נב ע"ב) איהי שלימא בפקודין דעשה, אתמר בה (שיר ד ז) פלד יפה רעיתי ומום אין בך, בההוא זמנא שריא שם יהו"ה עלה, ואתמר בה (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה נקרא עליך וראו ממך, וממנן דכבד וערקין דיליה וממנן דטחול וערבוביא בישא דיליה, מתכפין ותחות לבא דתמן נשמתא.

ואם נשמתא איהי מתטנפא (ס"א פגימא) בחובין, או גרע מינה אפילו פקודא נדא מאינון פקודין, כמה דאוקמוה מארי מתניתין עבירה מכבה מצוה, בההוא אתר (נ"א אבר) דשריא עבירה ואסתלק מצוה מניה, ההוא אבר איהו פגום, ואיהו מום דנשמתא, בגיניה לא שריא קודשא בריד הוא על נשמתא, הדא הוא דכתיב (ויקרא כא יח) כל אשר בו מום לא יקרב, נשמתא דאית בה מום פחד מרמ"ח פקודין דילה לא אתקריבת בגיניה לגבי קודשא בריד הוא.

אבל נשמתא מסטרא דשכינתא לית בה מום, הדא הוא דכתיב (שיר ד ז) פלד יפה רעיתי ומום אין בך, אם יצר הרע בעי לקרבא לההוא אתר, כיון דשכינתא שריא תמן דאיהי נשמתא, אתמר בה (במדבר א נא) והזר הקרב יומת, בגין דעלה אתמר (ישעיה מב ח) אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לא אחר לא אתן, דהיינו אל אחר אל זר, דנשמתא איהי יקריה, ואיהי תושבתייה, דבה משבח בר נש לקודשא בריד הוא בצלותא בכל יומא בכמה תושבחון והודאון, ובגין דא אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לא אחר לא אתן ותהלתתי לפסילים, אליו שבעין ממנן, דלא יהיב לון קודשא בריד הוא רשו לשלטאה עלה, דאינון ערקין דכבד דאיהו אל אחר, טחול נחש יותרת הכבד אשת זנונים, בתר דעבידת זיופא (נ"א נאופא) עם אלהים אחרים, ופליגת דמא דילה דאיהי תמצית דילה לכל ערקין, שיורא קריבת לגבי טחול דאיהו בעלה פסיל, דלא נטיל טחול אלא תמצית (נ"א שמרים) דדמא, ולא יהיב ליה מדמא אחרא, ובגין דא אתקריאת יותרת הכבד, בגין דלא יהיב ליה אלא שיורון, וכבד איהו קטרוגא דריאה, דסליק לגבי לבא נורא

מִנִּיהַ, וְאִי לֹא דִנְשִׁיב בֵּיהַ כְּנִפֵי רִיאַה, הָוּה אֹקִיד לְלִבָּא (והוה אוקיד כל גופא נורא דלבא), הִדְרָא דְכִנְתָּא לְוִיתָו, לְקַבֵּל חֶלֶב טָמֵא, וְעַלִּיהַ אֲתִמַּר אֶפִּילוּ נְחָשׁ כְּרוּדַּעַל עַל עֵקְבוּ לֹא יַפְסִיק, אֲבָל עֵקְרַב פּוֹסֵק, שְׂרָף אִיהוּ מְרָה קְטְרוּגָא דְרִיאַה, בְּגִין דְמְרָה אִיהִי שְׂרִיפַת כָּל גּוּפָא.

בְּגִין דָּא תְקִיעָה שְׁבָרִים וּתְרוּעָה אֵינוֹן תְּבִירוּ דְלִהוֹן, וְעַלִּיהוּ אֲתִמַּר (תהלים פט טז) אֲשֶׁר־יִהְיֶה יוֹדְעֵי תְרוּעָה יִהְיוּ בְּאֹר פְּנִידָה יִהְלִכוּן, מֵאִי פְּנִידָה אֵלִין תְּקִיעָה שְׁבָרִים וּתְרוּעָה, דְּאֵינוֹן תְּקִיעָה חוּרוּ דְאַנְפִּין, שְׁבָרִים סוּמְקוּ דְאַנְפִּין, תְּרוּעָה יְרוּקָא דְאַנְפִּין, וּבִהַ נְפָקִין יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא, בְּזִמְנָא דְמִתְהַפְּכוּ אֲנָפִין דִּישְׂרָאֵל לִירוּקָא כְּאֲתִתָּא עוּבְרָא.

וּבְאֵלִין תְּלַת גְּוֹוִינִין נִהְרָא שְׂרָגָא דְאִיהִי נֵר יִהְוִי נִשְׁמַת אָדָם (משלי כ כז), מֵאִי אָדָם יוֹיֵד הִיא וְאִי הִיא, תְּלַת גְּוֹוִינִין דְשְׂרָגָא, וּתְלַת גְּוֹוִינִין אֵלִין אֵינוֹן לְבוּשִׁין לְתַלְתֵּי אֲבָהוֹן, דְּאֵינוֹן חוּרוּ סוּמְקֵי יְרוּקָא, גְּוֹוִין אֹכְמָא אִיהִי קְדְרוּתָא דְלִהוֹן, וְעַלִּיהַ אֲתִמַּר (ישעיה נא) אֲלַבִּישׁ שְׂמִים קְדְרוּת, וּבִהוֹן מִתְלַבְּשִׁין הִוִּי, תְּכַלֵּת לְבוּשָׁא דָּאֵת יִי דְאִיהוּ תְּכַלִּית דְכֻלָּא, נֵר אִיהוּ יִי, שְׂלֵהוּבָא דְסֻלְקֵי מִנִּיהַ וִי, וְנִעְנוּעָא דִלִּיהַ הִכָּא וְהִכָּא דָּא הִיא.

דף נג ע"א

וּלְסֻטְרָא אַחְרָא אִית נֵר חֲשׂוּכָא דְגִיחָנָם, וְאִית לִיהַ תְּלַת גְּוֹוִינִין, גְּוֹוִין סוּמְקֵי דָּא כְּבִד, עֲשׂוּ הוּא אָדָם (בראשית לו א), מְרָה גְּוֹוִין יְרוּקָא, טְחוּל גְּוֹוִין שְׁחוּר, וְעַלִּיהַ אֲתִמַּר (שם כז א) וּתְכַהִין עֵינֵינוּ מְרָאוֹת, וְסִימְנִידָה בְּאֵלִין גְּוֹוִינִין שְׂקֵעְרוּרוֹת (ויקרא יד לו) יְרַקְרְקוֹת אוֹ אֲדַמְדַּמוֹת וּמְרָאִיהוֹן שְׂפָל מִן הַקִּיר, שְׂפָל הוּא גְּוֹוִין אֹכְס, דְּאֲתִמַּר (דף נג ע"א) בֵּיהַ (שם יג כא), וְשְׂפָלָה אֵינְנָה מִן הָעוֹר וְהִיא כְּהָה, וְאִיהִי שְׂפָלוֹת דְנִשְׁמַתָּא בְּגוּפָא גֵי'ר (נ"א כד) נִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנַפְשָׁא אֲתַגְלִיין בְּכַבֵּד מְרָה וּטְחוּל, כָּל אֵינוֹן אֲבָרֵי דְגוּפָא דְאֵינוֹן עֲמָא קְדִישָׁא, כְּלָהוּ דְחָקוֹן בְּמֵרִירוּ, בְּגִין דְנִשְׁמַתָּא אֲתִרָא דִלָּה מוּחָא, יוֹנָה קְדִישָׁא, נִשְׁמַתָּא נִשְׂרָא, דְבִהֵאִי יוֹנָה אֲתַפְּרִנְסַת, בְּכַמָּה צְלוּתִין וּפּוֹלְחָנִין, סְפִינָה דִיוֹנָה קְרַקְפְּתָא, וְכַמָּה מְמַנֵּן אִית בְּהֵאִי סְפִינָה דְמִנְהִיגִין לָהּ, וְאֵינוֹן אֹדְנִין עֵינֵינוּ חוּטְמָא פּוּמָא, שְׂבַע מְמַנֵּן אֵינוֹן, וְסֻלְקִין לְשִׁבְעִים לְשׁוֹן דְהוּוּ בְּסְפִינָה דִיוֹנָה.

וְיוֹנָה אִיהִי צְלוּתָא שְׂכִינְתָּא תַתָּא, נִשְׂרָא דְאֲתַפְּרִנְסַת בְּהַ דָּא שְׂכִינְתָּא עֲלָא, אִם יִשְׂרָאֵל לֹא מִשְׁתַּדְּלִין בְּצְלוּתִין וּבְעוֹתִין וּפּוֹלְחָנִין דְנִשְׂרָא דְאִיהִי רִיאַה, מִיָּד וְיִהְוִי הַטִּיל רוּחַ גְּדוּלָּה אֶל הַיָּם (יונה א ד), דְּאִיהִי רוּחַ סְעָרָה, רוּחַ יִהְוִי תְנִיחָהוּ בְּקְדָמִיתָא, רוּחַ דְנִשְׁיב בְּכַנְפֵי נִשְׂרָא דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, דְבִיהַ פָּרַח נִשְׂרָא בְּאֵינוֹן תְּרִין שְׁפָוֹן, רוּחַ דְנִשְׁיב בְּכַלְהוּ דָּא רוּחַ דְחוּטְמָא.

הֵאִי רוּחַ בְּכָל אֲתֵר דְאִיהוּ שְׂכִינְתָּא עֲלָא וְתַתָּא תַמָּן אֲשַׁתְּכַחוּ, אִיהוּ וִי דְנִשְׁיב בְּכַנְפֵי רִיאַה, וְעַל לְבָא דְתַמָּן נֵר יִהְוִי, דָּא נִשְׁמַתָּא בְּמוּחָא, רוּחַ

בְּכַנְפֵי רִיָּאָה, נֶפֶשׁ בְּלִבָּא, וּלְזַמְנֵין תְּלַת בְּתַלַּת מוֹחִין, וּמִחֲשָׁבָה רְכִיב עֲלֵיהוּ
דְּאִיהוּ אָדָם, וְהִכִּי תְּלַת בְּלִב, גִּיר נִיִּשְׁמָה רִיִּיח.

רוּחָא דְנִשְׁיב בְּהוּן גִּיר בְּתַרִּי בְּתִי לְבָא, וְאִינוּן נְפִישׁ וְרוּיִח, סִימָן גִּיר, וְהֵא
וִי אִיהוּ דְנִשְׁיב בְּדְרוּעִין בְּשִׁית פְּרָקִין דְּלֵהוּן, וְאִיהוּ נִשְׁיב בְּתַרִּין שׁוֹקִין
בְּשִׁית פְּרָקִין, דְּאִתְמַר בְּהוּן (שִׁיר ה טו) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְעֲלִיָּה אִתְמַר (ישעיה
יא ב) וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה.

פַּד אַבְרִין דְּגוּפָא מִתְנַהֲגִין בְּהֵאִי רוּחָא בְּאוּרִייתָא קְדִישָׁא בְּפִקוּדִין
דְּאוּרִייתָא, סְפִינָה מִתְנַהֲגָא לְכָל סְטָרָא דְבַעֵי בְּר נֶשׁ, כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר
(יחזקאל א יב) אֶל אֲשֶׁר יְהִיָּה שָׁמָּה הָרוּחַ לְלַכֵּת יִלְכוּ, דְּסְפִינָה אִיהִי רִישָׁא
וְאִיהִי לְבָא וְאִיהִי גוּפָא.

וְאִם אַבְרִין דְּגוּפָא דְּאִינוּן מְאִרֵי סְפִינָה דְּאִינוּן עֲמָא קְדִישָׁא, לָא מִתְנַהֲגִין
בְּאוּרִייתָא דְּאִיהִי נִשְׁמַתָּא וּבְמִצְוָה דְּאִיהִי נִפְשָׁא, פֶּרַח רוּחָא מִבִּינֵיהוּ,
בְּהֵוּא זְמָנָא (יונה א ד) וַיְהוִי־הָהּ הַטִּיל רוּחַ גְּדוּלָּה אֶל הַיָּם, דְּאִיהִי רוּחַ סְעָרָה,
דְּאִיהִי גְזֵרַת דִּינָא קְשִׁיָּא, דְּסְעָרָה גּוֹפִיָּה דְּבַר נֶשׁ דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, וַיִּשְׂרָאֵל
אִינוּן בְּסְעָרָה, וְהֶאֱנִיָּה דְּאִיהִי גוּפָא חֲשָׁבָה לְהַשְׁבֵּר.

בֵּיה זְמָנָא וַיּוֹנֶה יָרֵד אֶל יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה (שם ה) דָּא שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה, דְּאִתְמַר
בְּה (רות ג ז) וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב, שְׂכִיבַת לְעַפְרָא, וְדָא אִיהוּ (יונה א ה)
וַיִּשְׁכַּב וַיִּרְדָּם, וְאִמְאֵי נְפִלַת, בְּגִין דְּפֶרַח מִינָה רוּחָא דְּאִיהוּ עֲמוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא דְּסְמִיךְ לָהּ, וְאִיהִי נְפִלַת, וּבְהֵוּא זְמָנָא אִתְמַר בְּה (איכה א א)
אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד, וּמָאן גְּרִים נַחִיתוּ דִּילָהּ, בְּגִין דְּבִטְלוּ יִשְׂרָאֵל אוּרִייתָא
וּמִצְוָה, בְּהֵוּא זְמָנָא דְּאִיהִי נַחֲתַת בֵּין רְגְלִין, יִשְׂרָאֵל בְּנֵהָא אִינוּן מְהוּדְקִין
בֵּין רְגְלִין, וְאִינוּן בְּמַרְעִין בְּמִכְתָּשִׁין, בְּהֵוּא זְמָנָא דְּגוּפָא בְּבִי מַרְעִין דְּאִינוּן
יִשְׂרָאֵל, וְשְׂכִינְתָּא עֲמָהוּן דְּאִיהִי יוֹנָה, מַה כְּתִיב בֵּיה (יונה א ו) וַיִּקְרַב אֵלָיו
רַב הַחוּבֵל, הֵהוּא דְּחָבִיל בִּשְׂרָא בְּבִי מַרְעָא.

דף נג ע"ב

וְעוֹד מָאן רַב הַחוּבֵל הֵהוּא דְּאִתְמַר בֵּיה (שמות כב כה) אִם חָבּוּל תַּחְבּוּל שְׁלֵמַת
רַעַד, חָבּוּל בְּבֵית רֵאשׁוֹן, תַּחְבּוּל בְּבֵית שְׁנִי, וְאִיהוּ רַב דְּכָל מְנַהֲיֵי סְפִינָה,
וּמָה אָמַר לִיה (יונה א ו) קוּם קְרָא אֶל אֱלֹהֵי־יְד, דְּהָא דִּינִין קָא אִתְגִּין עֲלֵךְ
וְעַל בְּנֵיךְ, הָא מְאִרֵי דְּחוּבִין מִתְכַּנְשִׁין, דְּאִינוּן סְחָרִין לְסְפִינָה דִּילָךְ דְּאִינוּן
רוּחִין בִּישִׁין, אִסְתַּפַּל בְּזַכּוּן דִּילָךְ, בְּאֵלִין אַבְרִים דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִייתָא
וּבְפִקוּדִין טְבִין, וַיִּחְזִירוּן שְׂכִינְתָּא עֲלָהָה דְּאִיהִי תִּיּוּבְתָא עֲלֵךְ, וְאִיהִי אֲגִינַת
עֲלֵךְ, דְּעֲלָהָה אִתְמַר (דברים לב יא) כְּנָשָׁר יַעִיר קִנּוּ דָּא יְרוּשָׁלַם, עַל גּוֹזְלֵיו יִרְחַף
(שם) דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, יִפְרוֹשׁ כְּנָפָיו עֲלֵיהוּ בְּשַׁבְתָּא וַיִּמִּין טְבִין, וּבְגִינָה
מְבָרְכִין בְּהוּן (דף נג ע"ב) בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַפּוֹרֵס סִפְתַּי שְׁלוֹם, וּבְזַמְנָא
דְּפְרִישַׁת גְּדַפְהָא עַל יִשְׂרָאֵל אִתְמַר (דברים לב יא) יִקְחָהוּ יִשְׂאָהוּ עַל אַבְרָתוֹ,
כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ (שמות יט ד) וְאִשָּׂא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי נְשָׂרִים וְכוּ', וּבְגִין דָּא קוּם

קָרָא אֶל אֱלֹהֵי יְדֵי דָאִיהִי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, דָּאִיהִי תִיּוּבְתָא דִילָדָּה, וְתוּב בְּהַ
לְמֵאֲרָדָּה דָּאִיהִי קוּדְשָׁא בְּרִידָּה הוּא, אֲסִתְכַל דְּשִׁפְחָה בִישָׁא שְׁלֵטָא עֲלָדָּה
דָּאִיהִי טְפָה סְרוּחָה, וְעֲלָה אֲתָמֵר (אִיּוּב א ז) וַיֹּאמֶר יְהוֹיָה אֶל הַשָּׁטָן מֵאִין
תְּבֵא, דְּכָל חוּבִין אִינוּן מֵאֲבָרִין דְּטְפָה סְרוּחָה, דְּבִגִינָה אֲתָמֵר לְגַבֵּי חִיָּבֵיָא
מֵאִין בָּאתָ מִטְפָּה סְרוּחָה, וַיַּחְתְּרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל הַיְבֻשָׁה (יוֹנָה א יג)
בְּתִיּוּבְתָא, וְלֹא יָכוּלוּ כִּי הָיִים, דָּאִיהִי גְזֵרַת דִּינָא, הוּלָדָּה וְסוּעָר עֲלֵיהֶם.

בְּהוּא זְמַנָּא וַיִּמְן יְהוֹיָה דְּגַדּוּל לְבַלּוּעַ אֶת יוֹנָה (שֵׁם ב א), דָּא גְלוּתָא
קְדָמָאָה, דָּאֲתָמֵר בֵּיהּ וַיּוֹנָה יָרַד אֶל יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה, וְדָא הוּא (בְּרַאשִׁית מו ד)
אֲנָכִי אִירַד עִמָּךְ מִצְרַיִמָה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ בְּכָל אֲתָר דְּגָלוּ יִשְׂרָאֵל שְׂכִינְתָא
עִמָּהוּן, קְלָקְלוּ יִשְׂרָאֵל עוּבְדִיהוּן, בֵּיהּ זְמַנָּא אֲתָמֵר בְּהוּן (שְׁמוֹת א ח) וַיִּקָּם
מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם, וְדָא פְרָעָה, עֲלִיהּ אֲתָמֵר וַיִּמְן יְהוֹיָה דְּגַדּוּל לְבַלּוּעַ
אֶת יוֹנָה, דְּבַעַא לְבִטְלָא יִשְׂרָאֵל מֵעֲלָמָא, הָדָא הוּא דְּכֹתִיב (שֵׁם כב) כָּל הַבֶּן
הַיְלוּד הַיְאוּרָה תִשְׁלִיכוּהוּ, לְקַבְּלִיהּ וַיִּמְן יְהוֹיָה דְּגַדּוּל לְבַלּוּעַ אֶת יוֹנָה,
לְקַטְלִיהּ, לְבַלּוּעַ יוֹנָה לֹא כְּתִיב, אֶלָּא לְבַלּוּעַ אֶת יוֹנָה, אֶת אֲתָא לְרַבּוֹת
רַעִיָא מְהִימְנָא דְּעֵתִיד לְאֲתִיְהָבָא אוּרִייתָא עַל יְדִיהּ, דָּאִיהִי מֵאֲלִיף וְעַד
תִּיּוּ, כָּל אֲלִין גְּלוּלִין עַל יְדִיהּ הוּן, וְדָא אִיהוּ דְּגַדּוּל, דָּאֲתָמֵר בֵּיהּ (יחֻזְקָא
כט ג) הַתִּנִּין הַגְּדוֹל, אִיהוּ דְּגַדּוּל מִצְרַיִם, וּבֵת זוּגִיָה דְּגָה (יוֹנָה ב ב) וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה
אֶל יְהוֹיָה אֱלֹהֵיּוֹ מִמְעֵי הַדָּגָה, מָאן מְעֵי הַדָּגָה אֲלִין מִצְרַאִי.

וְעוֹד וַיִּמְן יְהוֹיָה דְּגַדּוּל, דָּא טְחוּל לִילִית דָּאִיהִי עֲרַב רַב מְהוּא רַב
הַחוּבֵל (נִיָּא דָּא סְמַאִיל, דְּגָה דָּא נַחִישׁ לִילִית בֵּת זוּגִיָה מְהוּא רַב הַחוּבֵל טְחוּל דָּאִיהוּ עֲרַב רַב)
דָּאֲתָמֵר בֵּיהּ (שְׁמוֹת יב לח) וְגַם עֲרַב רַב וְכוּ', וְטְחוּל אִיהוּ שְׁחוּק הַפְּסִיל, עֲלִיהּ
אֲתָמֵר (קַהֲלַת ז ט) כִּי הַפֶּעַס בַּחִיק כְּסִילִים יָנוּחַ, לְבַלּוּעַ אֶת יוֹנָה דָּא נַפְשָׁא,
מִסְטָרָא דִילִיהּ (שְׁמוֹת ו ט) וְלֹא שְׁמַעוּ אֶל מוֹשֶׁה מְקַצֵּר רוּחַ, וַיַּעֲבֹדָה קִשָּׁה
מִסְטָרָא דְּכַבֵּד, דָּאֲתָמֵר בֵּיהּ (שֵׁם ז יד) כְּבֹד לֵב פְּרָעָה, תִּכְבֵּד הָעֲבוּדָה, (שֵׁם ה
ט) מִסְטָרָא דְּמָרָה (שֵׁם א יד) וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם.

דְּגַדּוּל אִיהוּ עֲרַב רַב, דָּאִינוּן (נִיָּא דָּאִיהוּ) רַב הַחוּבֵל, מָאן חוּבֵל אֶלָּא רַב מְכָל
מְלָאכִי חַבְלָה, אִיהוּ חוּבֵל, וְאִיהִי חַבְלָה, עֲרַב רַב בְּנִין דְּלִילִית חִיָּבֵא,
דְּבַהוּן חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְחַבִּילוּ יָת בְּשָׂרֵיהוּ בָּאת בְּרִית, אִינוּן רַב עֲלֵייהוּ
בְּגְלוּתָא, וְאִינוּן דְּגָה לְיִשְׂרָאֵל, וּבְגִין דָּא אֲמָרוּ (בְּמִדְבַר יא ה) זְכַרְנוּ אֶת הַדָּגָה
וְכוּ'.

וּבְזְמַנָּא דְּנַפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָטִיל מְנִייהוּ סְגִיָּאִין, וּבְגְלוּתָא בְּתַרְאָה
עֵתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַטְלָא לוּן, וְדָא אִיהוּ (שְׁמוֹת ז יח) וְהַדָּגָה אֲשֶׁר
בִּיאֹר מִתְּהַ, וַיִּבְאֵשׁ הַיְאוּרָה דָּא אוּרִייתָא, דָּאֲתָמֵר בְּהּ (מִשְׁלִי כג) וְתוּרָה אוּר,
סְרַחַת לְגַבֵּייהוּ, וְאֲתָמֵר בְּיִשְׂרָאֵל (שְׁמוֹת א כב) כָּל הַבֶּן הַיְלוּד הַיְאוּרָה
תִשְׁלִיכוּהוּ, אוּר אִיהוּ רִיז, הַיְאוּרָה בֵּת זוּגִיָה דְּהוּא אוּר, דָּאֲתָמֵר בְּהּ (שֵׁם
י כג) וְלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוּר בְּמוֹשְׁבוֹתָם, כְּגוֹנוּנָא דָּא בְּגְלוּתָא בְּתַרְאָה
(הַיְאוּרָה) הַזֹּהָר בֵּיהּ הָוָה רִיז, דָּאִיהוּ אוּר דְּפוּרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא, לְקַיִים (מִיכָה
ז טו) כִּימִי צִאתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת, וְדָא אִיהוּ כָּל הַבֶּן הַיְלוּד
הַיְאוּרָה תִשְׁלִיכוּהוּ, וְכָל הַבֵּת תִּנְחִיוּ, אֲלִין דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִייתָא דְּבַעַל

דף נד ע"א

דָּבַר אַחַר וַיִּמֶן יְהוֹיָה דָּג גְּדוֹל לְבַלּוֹעַ אֶת יוֹנָה (יוֹנָה ב א), דָּא עֲנִיּוּתָא, דָּאִיְהוּ עֶצְב, וְנוֹקְבָא דִּילִיָּה עֶצְבוֹן, דְּכוּרָא דָּג נוֹקְבָא דָּגָה, דָּא הוּא (שם ב) וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְהוֹיָה אֱלֹהֵיָיו מִמְעַי הַדָּגָה, מִכַּפְנָא דְעֲנִיּוּתָא דְמִטִּי לְמַעוּי דִּישְׂרָאֵל, בְּהַהוּא זְמַנָּא וַיֹּאמֶר יְהוֹיָה לְדָג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה וְגוֹמֵר (שם יא), בְּדוּחְקָא דְדָאָגָה דְלָהוֹן דְדוּאָגִין מִן עֲנִיּוּתָא, מְדוּחְקָא יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (שְׁמוּאֵל ב, כב כח) וְאֵת עֲנִי תוֹשִׁיעַ, דָּא נְבוּאָה דִּיוֹנָה דְנִתְנַבָּא דִּיִּפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּדָאָגָה (ס"א בדוּחְקָא) דְעֲנִיּוּתָא, וּבִימִינָא יִפְקוּן, (דף נד ע"א) בְּגִין דְצַדִּיק חִי עֲלָמִין אִיְהוּ עֲנִי דְאִתְקַשֵּׁר בִּימִינָא, דָּאִיְהוּ פְּסַח, כְּגוֹוָנָא דִּישְׂרָאֵל דְאִתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל טו ז) וְאֵת עֵרוֹם וְעֵרִיָּה, וְהֵאֵי יוֹנָה אִיְהִי יוֹנָה דְתִיבַת נַח.

דָּבַר אַחַר (יוֹנָה ב יא) וַיֹּאמֶר יְהוֹיָה לְדָג וַיִּקָּא אֶת הַיּוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה, קָם סָבָא מִבֵּיתֵר טוּלָא פִתַח וְאָמַר, וְהִמֶן כְּזָרַע גֵּד הוּא (במדבר יא ז), מֵאִי כְזָרַע גֵּד, אֶלְא גֵּד אִיְהוּ יִמִּינָא וּשְׁמַאֲלָא, גְּמוּ"ל דְלִי"ם, כְּזָרַע גֵּד דָּא יוֹנָה י" וְדָאִי, טְפָה חוּרְתָא, דְבִיָּה אֲשֶׁת־לִים גֵּד וְאִתְעֲבִיד גֵּיד, וְעַל דָּא הֵאֵי זָרַעָא דָּאִיְהִי יוֹ"ד דָּאִיְהִי טְפָה קְדִישָׁא, אִתְמַר (יוֹנָה ב יא) וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה דָּאִיְהִי נוֹקְבָא, וּמִמָּה דְהוֹת יַבְשָׁה ה' אִתְקַרִּיאַת אֲרָץ, לְאִפְקָא זָרַעִין וְאִיבִין, הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית א י) וַיִּקְרָא אֱלֹהֵי"ם לַיַּבְשָׁה אֲרָץ, וּלְמַקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים, דָּא מַקְוֵה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוּ בְּעַת צָרָה (ירמיה יד ח).

מְקוּרָא דְנָבִיעוּ מֵהַהוּא זָרַע דְאִתְמַשְׁדֵּי מִמוּחָא עֲלָאָה, וְהֵאֵי (נ"א וְהֵאֵי) טְפָה אִיְהִי י" זְעִירָא, כַּד נִפְקַת א מִן מוּחָא דָּאִיְהִי חֲכָמָה, כָּל סְפִירָה נְטִלַת חֲלֻקְתָּא, עַד דְאִתְפְּלִיגַת לְתִשְׁעֵי נְקוּדִין, וְכַד נְטִיל כָּל חַד חוּלְקִיָּה אֲשֶׁת־אֲרַת עֲשׂוּרָא מְכַלְהוּ טְפִין, דְנְטִילַת הַהִיא יַבְשָׁה דָּאִיְהִי עֲשִׂירִית הָאִיפָה סֵלַת, וּבְגִינָה מְעֲשָׂרִין.

וְהֵאֵי טְפָה בְּעַמּוּדָא דְאִתְמַשְׁדֵּי אִתְאָרְכַת, וְאִתְעֲבִידַת זָרַע ו', דְכָלִּיל שִׁית סְטֵרִין, וּכְמָה דְכָל סְפִירָן נְטִלִין חוּלְקִיָּהוֹן מֵהַהוּא טְפָה, הֲכִי נְטִלִין מְזָרַע (נ"א מֵהַהוּא זָרַע) דָּאִיְהוּ ו', כַּד אִיְהוּ זְעִיר אִתְעֲבִידַת שִׁית, כַּד נְטִיל בִּינְיּוּד סְלִיק לְשִׁתִּין, שִׁית זְמַנִּין עֲשָׂר, אֲבָל כָּל סְפִירָן כָּל חַד אִיְהוּ תִשְׁע, וּמְלָכוּת בְּה אֲשֶׁת־לִים כָּל חַד לְעֲשָׂר, וְכֹלָא אִתְמַשְׁדֵּי לְגַבִּיָּה דְגִיד דָּאִיְהוּ צַדִּיק, וּמְנִיָּה לְהַהוּא יַבְשָׁה, וּבְהַהוּא זְמַנָּא דְאָרִיק בְּה כֹלָא אִתְקַרִּיאַת תִּיבַת נַח, וְרָזָא דְמַלְהָ וּתְנַח הַתִּיבָה בְּחֻדְשׁ הַשְּׁבִיעִי (בראשית ח יג), מַה דְהוֹת ה' יַבְשָׁה, אִתְעֲבִידַת ה"א הַשְּׁבִיעִי, וְדָא אִיְהוּ וּתְנַח הַתִּיבָה בְּחֻדְשׁ הַשְּׁבִיעִי, וּתְנַח וְדָאִי בְּחֻדְשׁ הַשְּׁבִיעִי, וְדָא אִיְהוּ גִיד צַדִּיק חִי עֲלָמִין, בְּגִין דְמְנִיָּה נְפִיק זָרַע לְהֵאֵי

דף נד ע"ב

וְכָל מָאן דְּאִפִּיק הָאֵי זְרַע דְּאִיהוּ נְבִיעוּ מְלַעֲיָא דְלָא בְּהָאֵי יַבְשָׁה, גְּרִים פְּרוּדָא בְּהָהוּא נְבִיעוּ, כְּבִיכּוּל כְּאֵלוּ אֲתַפְסֵק נְבִיעוּ דְּשְׂכִינְתָא, וְיִתְרַבָּה נְבִיעוּ דְּסִטְרָא אַחְרָא, דְּאִינוּן מִי טוּפְנָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית ז יט) וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל הָאָרֶץ, בְּהָהוּא זְמַנָּא דְּלִית נְבִיעוּ בְּהָהִיא יַבְשָׁה דְּהִיא כְּבֻדָּה, אֲתַעְבִּידַת קְלָה, לְאַסְתַּלְקָא מְעַל יִשְׂרָאֵל, וְאֲתַמַּר בָּהּ (שם יז) וַתָּרַם מְעַל הָאָרֶץ, וְלֹא נִחַתְתָּ עַד יִרְחָא שְׂבִיעָא, דְּאֲתַמְלִיאַת בְּזַכּוּן דִּילָהּ וְאִיהִי כְּבֻדָּה נְחַתְתָּ, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שם ט) וַתִּנַּח הַתִּיבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׂבִיעִי, דְּאִיהוּ תַשְׁרִי דְּרוּעָא שְׂמַאֲלָא, דְּאִי הוּוּ נְפִקִין בֵּיהּ יַפְקוּן בְּמִיתָהּ, וְלֹא יִשְׁתַּאֲרוּן אֲלָא חַד מַעִיר וּשְׁנַיִם מִמְּשַׁפְּחָה, חַד מַעִיר כְּגוֹן נַח, וּשְׁנַיִם מִמְּשַׁפְּחָה כְּגוֹן שֵׁם וַיִּפֹּת, וּמֵאֲחֻרָנִין שְׁנַיִם שְׁבָעָה שְׂבָעָה, מֵאִינוּן עַמֵּי הָאָרֶץ דְּדַמְיִין לְבַעֲרִין וְעוֹפִין וְחַיּוּן, וְאֵלִין אִינוּן דְּאוּקְרִין יָמִים טוֹבִים וְחֻגִין, דְּאִינוּן שְׁנַיִם שְׁנַיִם תַּרְוִין יוֹמִין חַד דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה וְחַד דְּשְׁבוּעוֹת, תַּרְוִין יוֹמִין דְּפוּרִים, שְׂבָעָה שְׂבָעָה אֵלִין שְׂבָעָה יוֹמִין דְּפִסְחָא, וְשְׂבָעָה יוֹמִין דְּסַכּוֹת, אוּ דְּמַתְּפַלְלִין חַיִּי בְּרַכָּאָן דְּצְלוֹתָא בְּכָל יוֹמָא. (דף נד ע"ב) דְּסַלְקִין לְחוּשְׁבֹן שְׁנַיִם שְׂבָעָה שְׂבָעָה חַיִּי.

אוּ אֵלִין דְּהוּוּ נְטֻרִין יי דְּאִיהוּ אוֹת בְּרִית מִיָּלָה דְּאִיהוּ לְשִׁמְנָה דְּכֻלָּא חַיִּי, אוּ אֵלִין דְּמִנְחוּ תַפְלִי בְּכָל יוֹמָא דְּאִינוּן אוֹת יי, כְּמָה דְּאֲתַּ אָמַר (שמות יג טז) וְהָיָה לְאוֹת כּו', וְהוּוּ קְשָׁרִין לִיהּ בְּחַ' בְּתֵי דְּתַפְלִי, דְּאִינוּן ד' בְּתֵי דְּתַפְלִין דְּרִישָׁא, וְאַרְבַּע פְּרָשֵׁין דְּתַפְלִין דִּיד, אוּ אִינוּן דְּנְטֻרִין אוֹת יי שְׁבַת בְּתַחוּמָא דִּילִיהּ דְּאִיהוּ ח', תַּרְי אֲלָפֵי אֲמִין לְכָל סִטְרָא, וְכֻלָּא חַיִּי, לְאֵלִין אִינוּן מְקַבְּלִין בְּתַשׁוּבָה, דְּאִיהִי תִיבַת נַח יוֹם הַכְּפוּרִים.

אַבְל לְאַחְרָנִין לֹא יִקְבַּל לוֹן בְּתִיבְתָא, וְאִם יַפְקוּן בְּיוֹמָא דְּדִינָא, אֵלִין דְּלָא הוּוּ נְטֻרִין, אֲתַמַּר בְּהוּן (בראשית ז כא) וַיִּגְוַע כָּל בְּשָׂר הָרֹמֵשׁ עַל הָאָרֶץ, וְאֵלִין אֲתַקְרִיאוּ רְשָׁעִים גְּמוּרִים דְּנִדּוּנִין לְאַלְתֵּר לְמִיתָה, דְּבְהוּן בְּשִׁית יוֹמִין הוֹת שְׂכִינְתָא מִתְּתַרְכָּא הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שם ט) וְלֹא מְצָאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַם לְכַף רַגְלָהּ, וְאֵלִין אִינוּן יוֹמִין דְּחוּל.

צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵלִין אִינוּן דְּנְטֻרִין חַיִּי וְשְׁבַתוֹת וְיִמִין טְבִין, עֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר וַתִּשָּׁב אֵלָיו הַיּוֹנָה לַעַת עָרַב וְדָא עָרַבִי שְׁבַתוֹת וְיוֹמִין טְבִין, דְּשְׂכִינְתָא קָא אֲתַנָּא לְשָׂרִיא עֲלִיָּהוּ בְּגִין דְּאִינוּן קִדְשׁ, כְּמָה דְּאֲתַּ אָמַר (ירמיה ב ג) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהוּיָהּ, וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּיהוּיָהּ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם (דברים ד ד).

וְאִינוּן צְדִיקִים גְּמוּרִים דְּנִכְתְּבִין וְנִחַתְמִין לְאַלְתֵּר לְחַיִּים, וְכְתִיבִין בְּסִפְרָא דְּחַיִּי, כְּמָה דְּאֲתַּ אָמַר וּבְסִפְרָא חַיִּים בְּרַכָּה וְכו', בִּינוּנִיִּים דְּכְלִילָן מִחוּל וְקִדְשׁ תַּלְלִין עַד יוֹם הַכְּפוּרִים דְּאִיהוּ כְּגוֹנָא דְּתִיבַת נַח, אִם תִּיבִין בְּתִיבְתָא יִקְבַּל לוֹן וְיִכְתְּבוּן לְחַיִּי, וְאִם לֹא יִכְתְּבוּן לְמִיתָה עִם אַחְרָנִין, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (בראשית ז כא) וַיִּגְוַע כָּל בְּשָׂר וְכו', וּבִינוּנִיִּים בְּגִין דְּאִית בְּהוּן פְּקוּדִין וְחוּבִין, אֲתַמַּר בְּהוּן (שם ו ט) וּמִכָּל הַחַי מִכָּל בְּשָׂר וְכו', מִכָּל הַחַי

מִסְטָרָא דְזַכּוּוֹן, מִכָּל בְּשֵׁר מִסְטָרָא דְחֻבּוּבִין. (ועוד דבזמנא דייטי משיחא כל אינון דנטרו אות ברית ישזיב יתהון ממותנא, דבההוא זמנא יתבטל מותנא, דהוּו מתנבאין אינון נביאיא דאספקלריא דלא נהרא דלא ישתארוּן אלא חד מעיר ושנים ממשפחה, כגון ההוא דכתיב (שם ז ט) שנים שנים באו אל נח, ואית מאן דאמר שבעה שבעה מסטרא דבת שבע, ואלין אינון חד מעיר, נח דא שבת, דביה ניחא דירית לה צדיק, שנים שנים תרין יומין חד דראש השנה וחד דיום הדין, דתניינא איהו מספק ויומא חדא דיום הכפורים, ויומא חדא דשבעות, ושבעה שבעה אינון שבעה יומי דסכות ושבעה יומי דפסחא, דמאן דנטיר אינון יומין עתיד לאשתזבא בגלותא).

וּבְגִין דְגַלְיָ כָּל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִשָּׁה, שְׂאִיל רַחֲמֵי עַלְיָהּ, וּמְסַר גְּרָמִיָּה לְמִיתָה, הֵדָּא הוּא דְכָתִיב (שמות לב לב) וְאִם אֵין מְחַנֵּי נָא מִסְפָּרָךְ, וּבִפְיֹסָא דִלְיָה אֲדִבְק בְּמִלְכָּא, וְאַחִיד בְּדְרוּעָא דִימִינָא וְאָמַר (שם יג) זְכוֹר לְאַבְרָהָם, וּלְבָתֵּר אֶחִיד בְּשִׁמְאָלָא וְאָמַר זְכוֹר לְיִצְחָק, וּלְבָתֵּר אֶחִיד בְּגוּפָא וְאָמַר (שם טו) וּלְיִשְׂרָאֵל, וְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֵלִין בִּינוּנִים לְגַבְיָהּ תַּמָּה זְכוּת אַבּוֹת, פִּיּוֹן דְלָא תֵּאבּוּ בְּתִיבְתָא הָא אִינוּן כְּרִשְׁעִים גְּמוּרִים וְאִם תֵּאבּוּ בְּתִיבְתָא אֲתִמַּר לְגַבְיָהּ חֵלָה זְכוּת אַבּוֹת, וּבְגִין דְלָא יִתְאַבְּדוּ אֵלִין בִּינוּנִים אָמַר מִשָּׁה וְכִי יִמְרוּן בְּנֵי עֲלָמָא דְאַנְא פִּנְח דְלָא פִּעָא רַחֲמֵי עַל דְרִיָּה, בְּהֵהוּא זְמַנָּא מְסַר גְּרָמִיָּה עַלְיָהּ, הֵדָּא הוּא דְכָתִיב וְאִם אֵין מְחַנֵּי

דף נה ע"א

וּבְגִין דָּא עֵתִיד רַעִיָּא מְהִימְנָא לְמַהּוּי בְּגְלוּתָא בְּתַרְאָה, וּבִיָּה יִתְקַיֵּים (ישעיה נג ה) וְהוּא מְחוּלָּל מִפְּשָׁעֵינוּ, אֲתַעְבִּיד חוּל בְּגִינֵיָּהּ, מְדוּפָא בְּעוֹנוֹתֵינוּ בְּמִכְתָּשׁוֹן דִּיִּסּוּרִין דְעַנְיּוֹתָא, בְּכַמָּה דוֹחְקִין דְסָבִיל עַלְיָהּ, וּבְגִינֵיהּ (שמות לב ד) וַיִּנְחָם יְהוָה עַל הָרָעָה וְגוֹמֵר, וְהֵדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיה נג ה) וּבְחִבּוּרְתוֹ נִרְפָּא לָנוּ, וּבְגִינֵיהּ שְׂמַאל דוֹחָה לְבִינוּנֵים דְאִיָּהּ רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וַיִּמִּין מִקְרָב לֹון בְּתִיבְתָא דְאִיָּהּ פִּסְחָא, (דף נה ע"א) דְרוּעָא יְמִינָא לְקַבֵּל שְׂבִים, וַיּוֹקִים לֹון מִנְפִּילוֹ דְלָהוֹן וְאַחִיד בִּידֵיהוֹן, וַיִּימֵי לֹון קוּמֵי שְׂבִי יְרוּשָׁלַם, וּבְשָׁבּוּעוֹת יִפְקוּן בְּזְכוּתָא דְמִשָּׁה דְאִיָּהּ מִתּוֹ תוֹרָה רַחֲמֵי, וְגַלְיָ לֹון סִפְר תוֹרָה, וַיִּתְפַּנְשׁוּן לִירוּשָׁלַם, וְתַרְאָה הִיבְשָׁה מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה, וְרַחֲמֵי עַל בְּנוֹי, וּבִיָּה (דברים לב יא) כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוֹ, מֵאֵן קִנּוֹ יְרוּשָׁלַם קִנּוֹ (לשכינתא).

בְּהֵהוּא זְמַנָּא שׁוֹפְרִי מְהוּפְרִי קְדָמִיָּא זְקוֹף קָטָן, אֲתַתְּפִי מְמִשְׁלָה דְאוּמִין דְעֲלָמָא, וַיִּשְׂרָאֵל דְאִינוּן מְזַרְעָא דְהֵהוּא דְאֲתִמַּר בֵּיָּה (בראשית לב יא) קָטָנְתִּי מִכָּל הַחֲסָדִים אֲסַתְּלַק וְאֲזַדְקָף, וְאֲתִמַּר בֵּיָּה זְקוֹף גְּדוּלָּא, בִּימִינָא אֲסַתְּלָקוּ מִן גְּלוּתָא, בְּגִין דְמוֹלִיד לִימִין מִשָּׁה דְדַרְגָּיָה עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא דְאִיָּהּ שְׁבּוּעוֹת.

וּבִיָּה מְאַרְיִיךְ טַרְחִיָּא, בֵּיָּה מְאַרְיִיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיָּהּ אֶרְךְ אֲפִים עַל בִּינוּנֵים, וְטַרְח בְּגִינֵיָּהּ, לְקַיֵּימָא וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים אֶקְבָּצֵךְ (ישעיה נד ז), וּבִיָּה יִפְקוּן עַל יְדָא דְהֵהוּא דְאֲתִיָּהּ אֲוִרִיתָא עַל יְדִיָּה בְּשָׁבּוּעוֹת, דְאֲזִיל לִימִינָא דְהֵינּוּ פִּסְחָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֲזִי יִשִּׁיר מִשָּׁה (שמות טו א), וּבְסָכוֹת וַיָּבֵא יַעֲקֹב שְׁלָם (בראשית לג יח), שְׁלָם בְּגוּפִיָּהּ, שְׁלָם בְּמִמוּנֵיהּ, וְאֲסַתְּחַר בְּשָׁבְעָה

עגני יקר פגוונא דקדמיתא פד נפקו ישראל ממצרים, לקיים כימי צאתך
מארץ מצרים וגומר (מיכה ז טו).
טו.

דף נה ע"א

ורשיעיא דאינון ערב רב אתמר בהון סו"ף פסו"ק, דאינון מזרעא דעמלק
דאתמר ביה (שמות יז טו) ויאמר כי יד על כס י"ה, ואינון חמש מינים
עמלקים גבורים נפילים ענקים רפאים, דכלהו מסתלקין ומתגברין על
ישראל בגלותא, הךא הוא דכתיב (בראשית ז יח) ויגברו המים וירבו מאד על
הארץ, ארבע זמנין כתיב ויגברו ויגברו, לקבל ארבע גלוון, ועלייהו אתמר
סו"ף פסו"ק, דפסיק לון קודשא בריך הוא לוסף יומיא מעלמא. (דף נה ע"א)

ובההוא זמנא הקטן יהיה לאף (ישעיה ס כב) מסטרא דשמאלא, והצעיר
לגוי עצום (שם) מסטרא דימינא, אני יהו"ה בעתה אחישנה (שם) מסטרא
דעמודא דאמצעיתא, ומיד יתפסקון עמלקים מן עלמא, וקודשא בריך
הוא יתיב על כרסייה, ודא איהו שופ"ר הול"ף אתנ"ח יתי"ב, בההוא
זמנא דיתמחון עמלקים מעלמא, יהא קודשא בריך הוא נח נייחא
לישראל, ויתיב על כרסייה, כמה דאתמר ביה (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב,
לבושה כתלג חור, לקיימא אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו (ישעיה א
יח).

ולגבי עשו וישמעאל כתיב (דניאל ז ט) כרסייה שביבין די נור, (ס"א רומי)
ומאינון שביבין דכרסייה אוקדון כל טעוון דילהון, גלגלוהי נור דליק,
דנחתין מניה עשר גלגלין מסטרא דאת י, ושביבין מסטרא דאת ה', תרין
אתוון יתערו בנורא לאוקדא טעוון דלהון, בההוא זמנא (ישעיה א לא) והיה
החסן לנעורת וכו'.

בההוא זמנא סליק וי על דרגא דיליה דאיהו שש מעלות לפסא, ודא איהו
דרג"א, תר"י טעמ"י, מאי תר"י טעמ"י, אלא בתר דסליק לדרגיה יימר
לישראל ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי (בראשית כז ד), מפקודין דעשה
דכלילן בהי דאברהם, דכליל רמ"ח פקודין, דבהון אתקריב ה' לגבי וי,
וקרבנא דא איהו קריבו דקודשא בריך הוא עם שכינתיה.

דף נה ע"ב

בכל אתר ואתר (נ"א אבר ואבר) קריבו י"ה, ה' חמשת אלפים לבריאת עולם,
וי אף הששי ברמ"ח, ובשמאלא דתמן לבא יטול נוקמין מאומין דעלמא,
ורזא דמלה (ישעיה סג) כי יום נקם בלבי, ודאי אתכלילן בעמודא
דאמצעיתא, דפקודין דעשה אתייהיבו מימינא, ופקודין דלא תעשה
משמאלא, ואלין אינון תר"י טעמ"י, ופקודין דעשה אינון מאכלין

דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּפְקוּדֵי דְלֵא תַעֲשֶׂה פְּרָנְסָה לְסַמְא"ל לְמָאן דְּעֵבֵר
עֲלֵייהוּ. (ואלין הוה קריב) (נ"א אקדים) (נ"א ובאלין מתקרב) עֲשׂוּ לְיִצְחָק וְאָמַר לִיה
יָקֻם אָבִי וְיֵאכֹל מִצֵּיד בְּנֹו (בראשית כו לא), וְסַמְא"ל בְּגִינְיֵיהוּ הָוָה אֶקְדִּים (נ"א
קריב) לְשִׁמְאֵלָא, לְאַטְעֵמָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְחוּבִין דְּבְנוֹי דְּאִינוּן מְאַכְלִין
מְרִירָן, דְּבְגִינְיֵיהוּ אֲתַמַּר (מלאכי א ג) וְאֵת עֲשׂוּ שְׁנֵאתִי, עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא
מִתְמָן אֲתִיִּיהֵבֵת אֲוֵרִיתָא, דְּאִיהִי כְּלִילָא (דף נה ע"ב) דִּימִינָא וְשִׁמְאֵלָא,
בְּהָהוּא זְמַנָּא עֲשׂוּ יִתְעַר לְגַבֵּי שִׁמְאֵלָא לְאַעְבְּרָא מִתְמָן סַמְא"ל, וּמִיד סְלִיק
עֲשׂוּ אַחְרָא דְּאִיהוּ עֲשׂוּ הַקְטָרֵת, (איהו כללא דאורייתא קשורא דיליה פקודין דעשה)
לְקַשְׂרָא וּלְקַרְבָּא יְמִינָא בְּשִׁמְאֵלָא, דְּעֲמוּדָא דְּעֲשׂוּ אִיהוּ עֲמוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא (ברחיו, ופקודין דלא תעשה בדחילו) עֲמוּד הַקְטָרֵת.

מֵאִי קְטָרֵת דִּילִיה שְׁכִינְתָא תַתְּאָה, דְּאִיהִי סְלִקָא בְּכַמְה רִיחִין וּבּוֹסְמִין
טְבִין, וְכַד סְלִקָא לְגַבֵּיה אֲתַמַּר בְּה (שיר ג ו) מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר וְכוּ
דְּסְלִקָא בְּהוּן, דָּא הִי תַתְּאָה, זֹאת סְלִקָא בְּמִי, מְקַטְרֵת מִר וּלְבָנָה (שם)
תְּרִי יִרְכִי קְשׁוּט, מְכַל אֲבָקֵת רוּכַל (שם) דָּא צְדִיק, דְּאִיהוּ כְּלִיל כְּלָא, אִיהוּ
רוּכַל, וְאִיהִי אֲבָקֵת דִּילִיה, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית ב כד) וְדַבַּק בְּאֲשֵׁתוֹ,
וּבִיה סְלִיקֵת לְגַבֵּי בַעֲלָה.

שְׁכִינְתָא תַתְּאָה אִיהִי קְטָרֵת דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִיהִי קְרָבָן דִּילִיה,
מְזַבַּח דִּילִיה, דְּבָה מְתַקְנִין יִשְׂרָאֵל מְאַכְלִים דְּקַרְבָּנִין דְּצְלוּתִין לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, דְּאִינוּן לְקַבֵּל קְרָבָן הַשְּׁחַר, וְקַרְבָּן דְּבִין הָעֲרֵבִים, וְקַרְבָּנָא
דְּאֲמוּרִים וּפְדָרִים דְּמִתְאַכְלִין כֹּל לִילָא, וְאִיהוּ קְרָבָן מוּסַף דְּאִיהוּ צְדִיק,
וְאִיהוּ קְרָבָנָא דְּשִׁבְתוֹת וְיָמִים טוֹבִים דְּלִית קְרָבָנָא (קריבו לעמא קדישא לקודשא
בריך הוא בשבת ויום טוב) אֶלָּא בְּה, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (ויקרא טז ג) בְּזֹאת יָבֵא אַהֲרֹן
אֶל הַקֹּדֶשׁ, וְאֵל יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל כִּי אִם בְּזֹאת (ירמיהו ט כג).

אִיהִי מְשִׁכּוֹנָא דִּילִיה, דְּבְגִינָה אִיהוּ שְׂאֲרֵי בְּגוּוֹיֵיהוּ, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (שמות
כה ח) וְעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשְׁכֵנֵתִי בְּתוֹכְכֶם וְגוֹמֵר, אִיהִי אֲרוֹן דִּילִיה, וְאִיהוּ סִפֵּר
תוֹרָה גְּנִיז בְּגוֹוָה, אִיהִי מְנַרְתָּא דִּילִיה, וּמְנוֹרַת הַמְּאֹר מְהֵהוּא דְּאֲתַמַּר
בֵּיה (משלי ו כג) וְתוֹרָה אֹר, וְאִיהִי גַר דְּדְלִיק קְדָמִיה, כְּמָה דְּאֵת אֲמַר (ויקרא
כד ב) לְהַעֲלוֹת גַר תְּמִיד, וְאִיהִי בֵת שֶׁבַע מְנַרְתָּא כְּלִילָא מְשִׁבְעָה בּוֹצִינִין,
אִיהִי גַר לְגַבֵּיה מְסִטְרָא דְּשִׁמְאֵלָא, וְאִיהוּ אֹר לְגַבֵּיה מְסִטְרָא דִּימִינָא, וְעַל
תְּרוּוֹיֵיהוּ אֲתַמַּר (משלי ו כג) כִּי גַר מְצוּה וְתוֹרָה אֹר.

אִיהִי קְדוּשִׁין דִּילִיה מְסִטְרָא דְּשִׁמְאֵלָא, בְּגִין דְּקְדוּשָׁה מְסִטְרָא דְּלוּיִם,
כְּמָה דְּאֵת אֲמַר וְקְדוּשַׁת אֵת הַלוּיִם, וְעַלָּה אֲתַמַּר תְּהֵא לִי מְקוּדְשַׁת בְּטַבְעַת
זֹאת, וְאִיהִי בְּרָכָה דִּילִיה מְסִטְרָא דִּימִינָא, דְּאִיהִי כְּהוֹנָה, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב
(במדבר ו כג) כֹּה תְּבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְאֲתַקְרִיאַת כְּלָה דִּילִיה מְסִטְרָא דְּצְדִיק דְּאִיהוּ כְּ"ל, וְדָא אִיהוּ כְּלִיָּה, כְּ"ל
ה', בְּגִין דְּאִיהוּ בְּרִית דְּאֲחִיד בְּתְרוּוֹיֵיהוּ, וּמְסִטְרָא דְּצְדִיק אִיהוּ יְחוּד דִּילָה,
דְּאִיהוּ קוּצָא דְּאֵת ד' מִן אַחַד, דְּקִשִׁיר בִּין א"ח וּבִין ד', וְאִיהִי צְלוּתָא
דִּילִיה מְסִטְרָא דְּחִי עֲלָמִין, דְּאִיהוּ חִי בְּרָכָאן דְּצְלוּתָא.

אִיהִי אוֹת דְּשִׁבְתוֹת וַיִּמִּין טָבִין, שִׁבַּת אִיהִי כָּלֵל דְּתַלְת אֲבָהוּ, בְּגִין דְּאִיהִי
בֵּת כְּלִילָא בְּתַלְת עֲנִפֵי אֲבָהוּ דְּאִינוּן שׁ, אִיהִי תַחּוּם דִּילִיה וְאִיהִי רְשׁוּת
דִּילִיה, רְשׁוּת הִיחִיד דְּגָבְהוּ עֲשָׂרָה, וְדָא יוּ"ד הִיא וְאִינוּן הִיא, וְרַחְבּוּ
אֲרַבְעָה דְּאִינוּן יְהוּ"ה, אִיהִי עִירוּב דִּילָה מְסֻטְרָא דִּימִינָא וּשְׂמָאלָא, דְּאִינוּן
עִיב רִי"ו דְּהִינְנוּ חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְאִיהִי עֲרַבִית דִּילִיה עִיבוּר דִּילִיה.

אִיהִי טְלִית דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, וּבָה אֲתַעֲטֹף קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, כְּמָה דְּאֲתַ
אֲמַר (תְּהִלִּים קד ב) עוֹטָה אֹר כְּשִׁלְמָה, וְאִיהִי צִיצִית דְּצַדִּיק דְּאִיהִי עֲנִי
בְּגָלוּתָא, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (שׁס קב א) תִּפְלָה לְעֵנִי כִי יַעֲטֹף, עֲנִי וְדָאִי, דְּבִיה
אֲתַעֲטֹף, בְּגִין דְּאִיהִי כְּסוּתָה לְבַדָּה הִיא שְׂמֻלְתוֹ לְעוּרוֹ (שְׁמוֹת כב כו), דָּא
מְשַׁכָּא דְּתַפְלִי, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (בְּרַאשִׁית ג כא) וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם
וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר וַיְלַבִּישֵׁם.

דף נו ע"א

אֲרַבַּע בְּתֵי דְרִישָׁא אִינוּן אֱהִי"ה, אֲרַבַּע פְּרָשֵׁיין דְּאִינוּן קִדְשׁ לִי (שְׁמוֹת יג ב),
וְהִיא כִי יְבִיאָד (שׁס יא), שְׁמַע יִשְׂרָאֵל (דְּבָרִים ו ד), וְהִיא אִם שְׁמַע (שׁס יא ג), דָּא
יְהוּ"ה, אֲרַבְעָה בְּתֵי דִידָה דָּא אֲדַנִּי, אֲרַבְעָה פְּרָשֵׁיין דָּא יְהוּ"ה, וּבְהוּן מִיב
אֲזַכָּרוֹת בְּתַמְנֵיא פְּרָשֵׁיין, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (תְּהִלִּים סה יח) אֲדַנִּי בָּם, דָּא אִיהִי
כִי הִיא שְׂמֻלְתוֹ לְעוּרוֹ (שְׁמוֹת כב כו), וְאִיהִי תַכְלֵת שְׁבַצִיצִית, אִיהִי סוּד
הַיְבוּם, יְבָמָה דִּילִיה בְּגָלוּתָא, יִיב מִיָּה בִי מִיָּה. (דף נו ע"א) תַּלְת גְּלוּלִין
דִּילָה אִינוּן תַּלְת אֲבָהוּ, דְּעֲלִייהוּ אֲתַמַּר (אִיּוּב לג כט) הֵן כָּל אֵלָה יַפְעֵל אִי"ל
פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גָּבַר, אִיהִי יְשׁוּעָה דִּילִיה, גְּאוּלָּה דִּילִיה, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא
בְּרִידָה הוּא לִית לִיה רְשׁוּתָא לְאֲפָקָא מִן גְּלוּתָא, עַד דְּאִיהִי נִפְקַת עֲמִיה, הִיא
נְבוּאָה דִּילִיה, נְבוּאָה כְּלִילָא שִׁית דְּרַגִין מְסֻטְרָא דָּאֵת וְיִ דְּאִיהִי עֲמוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא, וְאִיהִי חֲלוּם אַחַד מְשַׁתִּין בְּנְבוּאָה, וּמֵאִי שְׁתִּין אֵלָא לִית
שִׁיבָ"ה (נִי"א שִׁנָּה) פְּחוּתָה מְשַׁתִּין, וְדָא יִשְׂרָאֵל סָבָא, דְּסָלִיק בְּאֵת וְיִ שִׁית
זְמַנִין עֲשָׂר דְּאִיהִי שְׁתִּין.

וְאִיהִי יְרָאָה מְסֻטְרָא דְּשְׂמָאלָא, אֲהַבָּה מְסֻטְרָא דִּימִינָא, וְאִיהִי תוֹרָה
מְסֻטְרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, וְאִיהִי אֲנָכִי מְסֻטְרָא דְּאִימָא עֲלָאָה
דְּאֲחִידָא בִימִינָא, בְּגִין דְּאֲנָכִי אִיהִי כְּסִי"א בְּחוּשְׁבִין, וְאֲתַמַּר בִּיה (ישעיה טז
ה) וְהוּכֵן בְּחֶסֶד כְּסָא, וְעֲלָה אֲתַמַּר (שְׁמוֹת כ ג) לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל
פְּנֵי, מְסֻטְרָא דְּסַמְאִ"ל וְנַחֲשׁ דְּאִינוּן אֱלֹהִים אַחֲרַיִם.

וְאִיהִי פְּסַח מְסֻטְרָא דִּימִינָא, וְאִיהִי רֵאשׁ הַשָּׁנָה מְסֻטְרָא דְּשְׂמָאלָא, וְאִיהִי
מְצָה פְּרוּסָה מְסֻטְרָא דְּשְׂמָאלָא, וְאִיהִי מְצָה שְׁלֵמָה מְסֻטְרָא דִּימִינָא, בְּגִין
דְּסֻטְרָא דְּצַפּוֹן לֹא אִיהִי שְׁלִים, וּבְגִין דָּא מְצַפּוֹן תַּפְתַּח הָרַעָה (ירמיה א יד),
וְהִיא (מְצָה) מְצָה בְּאֵת וְיִ מְסֻטְרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא.

וְאִיהִי שְׁבוּעוֹת מְסֻטְרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, שְׁבַעָה שְׁבוּעוֹת וְדָאִי אִית
בְּהוּן שְׁבַע שְׁבַתוֹת, וּבְהוּן מִי"ט יוֹמִין, כְּחוּשְׁבִין מִי"ט אֲתַנוּן דְּקִרְיָאֵת שְׁמַע,

דַּאינּוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכוּ', בְּרוּךְ שֵׁם וְכוּ', בְּיוֹמָא דְחַמְשֵׁין שְׁרָאָא שְׂכִינְתָא
עֲלָאָה בְּהַ, וְאַתְקֵרִיאַת מִתְּנָן תּוֹרָה, וְעַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא אִיהוּ תּוֹרָה
דְּאַתְיִיהִיבַת בְּחַמְשֵׁין יוֹמִין דְּשַׁבּוּעוֹת, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר בְּוֹ חַמְשֵׁים לְזֻקְנָה (נ"א
לבינה), בְּהֵיא דְאַתְמַר בְּהַ כִּי זֻקְנָה אֲמַד, וְעֲלָה אֲתַמַּר (משלי ב ג) כִּי אִם לְבִינָה
תִּקְרָא, בְּגִין דְּאִיהִי ה' וְסֻלְקָא בְּאַת י' לְחַמְשֵׁין חֲמֵשׁ זְמַנִּין עֶשֶׂר, וְעֲלָה
אֲתַמַּר בְּוֹ חַמְשֵׁים לְזֻקְנָה, בְּהֵיא דְאַתְמַר (שם כג כב) אֵל תְּבוּז כִּי זֻקְנָה אֲמַד,
(ו' בן י"ה).

וְזַמְנִין אֲתַקֵּרִיאַת ס' סְתִימָא, וְאַתְמַר בְּהַ בְּוֹ אַרְבַּעִים לְבִינָה, (כד לא איהו)
בְּשׁוּתְפָא דְאַת י' אֲתַקֵּרִיאַת אַרְבַּעִים, וְאִיהִי עֲלֵמָא דְאַתִּי דְלִית בֵּיה אַכִּילָה
וְשִׁתְיָה, וְכַד סְלִיק מֹשֶׁה לְגַבְהַ אֲתַמַּר בֵּיה (שמות כד יח) וַיְהִי מֹשֶׁה בְּהַר
אַרְבַּעִים יוֹם וְאַרְבַּעִים לַיְלָה וְגוֹמַר.

מִתְּנָן תּוֹרָה דָּא שְׂכִינְתָא תִּתְאַה, וְעֲלָה אֲתַמַּר יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמִתְּנַת חֻלְקוֹ,
בְּגִין דְּאִיהִי דוּגְמָא דְעַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, וְעוּד שַׁבּוּעוֹת עַל שֵׁם מְלָא שְׁבַע
זֵאת וְנִתְנָה לָּךְ גַּם אֵת זֵאת (בראשית כט כז), מְלָא שַׁבּוּעַ זֵאת דָּא שְׂכִינְתָא
עֲלָאָה, (מלא שבוע ה' מלא י"ה), דְאַתְמַר בֵּיה (שמות יז טו) כִּי יָד עַל כַּיִּס י"ה, וְנִתְנָה
לָּךְ גַּם אֵת זֵאת דָּא שְׂכִינְתָא תִּתְאַה ה' זְעִירָא, מְלָא דְכֻלָּא עֲלָאָה וְתִתְאַה
דָּא ו', אִיהוּ מְלָא י"ה לְעִילָא, דְּאִיהִי מְלִיאָ"ה אֱלֹהִים, וְעֲלָה אֲתַמַּר (רות
א כא) אֲנִי מְלָאָה הִלְכְתִּי, מְלָאָה הִלְכְתִּי לְטוֹרָא דְסִינַי, וּבְגִלוּתָא רִיקָם
הִשְׁיבֵנִי יְהו"ה (שם) וְאִיהוּ מְלָא ה', וּבְהַ (נ"א וביה) (תהלים קד כד) מְלָאָה הָאֲרָץ
קִינְיָדָ.

וְשְׂכִינְתָא תִּתְאַה אִיהִי סוּפָ"ה, כִּיּוּ ה"ס, דְּאִיהִי יְהו"ה אֲדַנִּי, כְּלִילָא
מִתְּרִין שְׁמָהוּ, סוּפָה חַבּוּרָא דְתַרְוִיָּהוּ כְּגוֹנָא דָּא יֵאָדוּנָה"י, בְּגִין דְּאִיהִי
כְּלָה דִילִיָּה, וְאִיהִי בֵּת שְׁבַע כְּלָלָא דְשְׁבַע יְמֵי סוּפָה, וְכַד נְטֻלָא מְאִימָא
עֲלָאָה דְּאִיהִי שְׁמַחַת תּוֹרָה שְׁמַחַת בֵּית הַשּׁוֹאֲבָה, וְאִיהִי חוּפָה דִילִיָּה,
אֲתַקֵּרִיאַת שְׁמִינִי חַג עֲצָרַת.

דָּף נו ע"ב

בְּהֵיא זְמַנָּא דְשְׁמַחַת תּוֹרָה שְׁוִיין (נ"א שריא) עֲטָרָה בְּרִישׁ כָּל צְדִיק לְעִילָא,
כְּמָה דְאַתְ אָמַר (שיר ג יא) בְּעֲטָרָה שְׁעֲטָרָה לוֹ אָמוֹ, בְּיוֹם חֲתוּנְתוֹ וּבְיוֹם
שְׁמַחַת לְבוֹ, בְּיוֹם חֲתוּנְתוֹ דָּא שְׂכִינְתָא תִּתְאַה, וּבְיוֹם שְׁמַחַת לְבוֹ דָּא
שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, וְהַכִּי צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְאַתְעֲטָרָא בְּכֻלָּא (נ"א כלהו) בְּעֲטָרָא עַל
רִישְׁיָהוּ (דף נו ע"ב) בְּיוֹמָא דְשְׁמַחַת תּוֹרָה. וְלִקְחִתֶּם לָכֶם בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן פְּרִי
עֵץ הָדָר כַּפּוֹת תְּמָרִים וְכוּ' (ויקרא כג מ), אֲתַרּוּג אִיהִי שְׂכִינְתָא תִּתְאַה, וְדַמְנָא
לְלַבָּא דְּאִיהוּ לְשִׁמְאָלָא דְּאִיהוּ גְבוּרָה, וּבְגִין כְּדָ צְרִיךְ בְּרַשׁ לְנֻטְלָא אֲתַרּוּג
בִּידָא שְׁמָאָלָא וְצְרִיכָא לְמַהוּי אֲתַרּוּג דְּדַמְנָא לְלַבָּא שְׁלִימָא בְּתוּמַת דִּילָהּ,
בְּגִין הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (בראשית כה כז) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, לְמַהוּי שְׁלִימָא עֲמִיָּה,
וְכַמָּה דְלִית פְּסוּל בְּיַעֲקֹב דְלְעִילָא, כֹּן צְרִיךְ דְלָא יְהֵא פְּסוּל בְּאַתְרּוּג,

לְקַיִּמָּה קָרָא (שיר ד' ה) כִּלְדָּךְ יִפְּה רַעֲיָתִי וּמוֹס אֵין בְּדָךְ, וְאִם הִיא יְרוּקָא הִיא מְשׁוּבַחַת יְתִיר, כְּדִיוֹקְנָא דְהוֹת אֶסְתֵּר יְרַקְרֻקֵת, דְּאֶתְמַר בֶּה (אסת' ה א) וּתְלַבֵּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת.

וְאֶתְקַרִּיאת הַדְּסָה עַל שֵׁם הַדָּס, וְהַדָּס אֵית לִיה תְּלַת הַדָּסִין, לְאֶשְׁתְּכֻלְלָא בְּתַלְת אֲבָהוֹן, וְאֶתְקַרִּיאת עֲרָבָה מְסַטְרָא דְתַרִּין שְׁפוּן דְּאִינוּן לְמוּדֵי יְהוּ"ה, וְאֶתְקַרִּיאת לוּלָב מְסַטְרָא דְחִי"י עֲלָמִין, דְּאִיהוּ כְּלִיל חִי"י בְּרַכָּאָן דְּצִלוּתָא, וְלִקְבִלְיָהוּ עֲבָדִין חִי"י נְעַנוּעִין בְּלוּלָב בְּשִׁית סְטָרִין, תְּלַת לְכָל סְטָרָא וְסְטָרָא, שִׁית סְטָרִין דְּכֻלְלִין בְּגוּפָא דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, דְּלוּלָב עַל שְׁמִיָּה אֶתְקַרִּי לִי"ב.

וְאִינוּן נְעַנוּעִין חִי"י ד' זְמַנִּין, דְּסֻלְקִין ע"ב, וְאִינוּן חִי"י נְעַנוּעִין בְּהוֹדוֹ לִיהוּ"ה תְּחִלָּה וְסוּף, חִי"י בְּאֶנָּא יְהוּ"ה הוֹשִׁיעָה נָא, הָא ע"ב, וְאִינוּן תְּלִין מִן ד' דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא, וְצִדִּיק בֶּה אֶתְקַרִּי ד' זְמַנִּין חִי"י חִי"י חִי"י דְּסֻלְקִין ע"ב, מְסַטְרָא דְתַלְת אֲבָהוֹן, וְשְׂכִינְתָא דְּאֶשְׁתְּתַּפַּת עֲמָהוֹן, דְּאִינוּן חִי"י (פּרָקוּ) בְּדְרוּעָא יְמִנָא, וְחִי"י בְּשְׂמַלְאָא, וְחִי"י בְּגוּפָא לְגַבֵּי שְׂדָרָה, וְחִי"י בְּבְרִית מִלָּה, וְאִינוּן ו' סְטָרִין תַּרִּין דְּרוּעִין דְּמִלְכָא, וְתַרִּין שׁוּקִין דְּמִלְכָא, דְּאִינוּן תַּרִּי נְבִיאֵי קְשׁוּט, וְגוּפָא וְבְרִית הָא שִׁית, חִי"י נְעַנוּעִין לְקַבֵּל חִי"י חוּלְיִין דְּשְׂדָרָה מְסַטְרָא דְּגוּפָא, וְכָל דָּא מְסַטְרָא דְּאִילְנָא דְּחִי"י, וּמְסַטְרָא דְּאִילְנָא דְּטוֹב וְרַע.

אֶתְרוּג דְּמִי לְצִדִּיקֵיָא, וְהַדָּס לְבִינוּנֵיָא, וְעֲרָבָה לְרִשְׁעֵיָא, וְשְׂכִינְתָא אֶתְמַר בֶּה (תהלים קג יט) וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, אָף עַל גַּב דְּאֶתְמַר בֶּה (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בֶּה, אִיהִי שְׁלֵטָא עַל עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, מְסַטְרָא דִּלְיָה הִיא קְרִיבָא לְמִלְכָא, (נ"א ומסטרין אלן לזמנין איהי נוקבא קריבא למלכא), הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (ויקרא טז א) בְּזֹאת יִבֹּא אֶהְרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ מְסַטְרָא דִּימִנָא, לְזַמְנִין אִיהִי רְחִיקָא מִנִּיה מְסַטְרָא דְּשְׂמַלְאָא, וְאֵל יִבֹּא בְּכָל עַת אֶל הַקֹּדֶשׁ, מְסַטְרָא דִּימִנָא אִיהִי לָא מְקַבְּלָא טוּמְאָה, טוֹב הוּא יְמִנָא, אֲבָל אֶתְרָהָא טוֹב מְקַבְּלָא טוּמְאָה מְרַע וּמְוֹת, הוּא אֶתְר לִיה קְרִיבוֹ, (נ"א אל הקדש איהי לא מקבלא טומאה, אבל אתרהא טוב מקבלא טומאה מרע ומההוא אתר דלית ליה קריבו), וְתַמָּן צָרִיד קוּרְבָנָא לְקַרְבָּא, וְקִטְרֵת לְרַחֲקָא רוּחַ הַטּוּמְאָה מֵהָהוּא אֶתְר, וְלְקַרְבָּא זְכוּתָא לְשְׂמַלְאָא גְבִירְתָא, וְלְרַחֲקָא שְׂפַחַה מִתַּמָּן, וּבְגִין דָּא כָּל שְׂמָהוּן אֵית בֶּה.

וְאֶתְקַרִּי שְׂדָרָה אַחֹר מְסַטְרָא דְּסִיְהָרָא, וּמְסַטְרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא אֶתְקַרִּי קָדָם, וְרָזָא דְּמִלָּה אַחֹר וְקָדָם צְרִתְנִי (תהלים קלט ה), וּבְגִלוּתָא הַשִּׁיב אַחֹר יְמִינוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב (איכה ב ג), מֵאִי אוֹיֵב דָּא סְמַא"ל, דְּכָל אֱלֹהִים אַחֲרִים אִינוּן לְאַחֹר, וּבְגִין דָּלָא יִסְתַּכְּלוּן בְּשְׂכִינְתָא דְּאִיהִי לְמַעַרְב דְּאִיהוּ אַחֹר, שׁוּי לָהּ בִּימִנָא, וּבְגִין דָּא אֶסּוּר לְצִלְאָה לְמַעַרְב דְּאִיהוּ אַחֹר, בְּגִין דְּתַמָּן אֱלֹהִים אַחֲרִים, וְתַמָּן סַם הַמּוֹת שְׂבִתָא"י, וּבְגִין דְּהוֹת בְּקַדְמִיתָא לְמַעַרְב וְחֹזֶרֶת לִימִנָא, שְׂאֵלִין עֲלֵה אֱלֹהִים אַחֲרִים שְׂבִתָא"י אִי"י שְׂבִית, שְׂבִתָא"י אֶתְוֹן דִּילִיָּה אִי שְׂבִת.

וְצָרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְשַׁנֵּי לָהּ אֶתֶר וְשִׁמָּא וְעוֹבְדָא, וְדָא אִיהוּ שְׁנוּי מְקוֹם וְשְׁנוּי הַשֵּׁם וְשְׁנוּי מַעֲשֵׂה, בְּגִין דְּלָא אֲשַׁתְּמוּדַע בֵּיהּ אוּיב דְּאִיהוּ סַמְאִיל, וְדָא אִיהוּ הַשֵּׁיב אַחֲוֹר יְמִינוּ וְכוּ', אִם זָכָאן (דף נז ע"א) לְנִטְרָא שְׁבֵת, צָרִיךְ לְשְׁנוּי לִיהּ מִיּוֹמִין דְּחוּלָא בְּלְבוּשֵׁין וּמִיכְלִין דְּאִינוּן עֲנַג שְׁבֵת, דָּאִם הָוֵה רְגִיל לְמִיכַל תְּרֵי סְעוּדוֹת בְּיוֹמָא דְּחוּלָא, בְּשְׁבֵת אֲכִיל תְּלַת, דְּכַתְיב (שְׁמוֹת טז כה) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכַלוּהוּ הַיּוֹם, כִּי שְׁבֵת הַיּוֹם לִיהוֹי"ה הַיּוֹם לֹא תִמְצְאוּהוּ בְּשָׂדֶה, וּבְכֹלֵא צָרִיךְ לְמַעַבְדַּ בְּשְׁבֵת תּוֹסַפֵּת, דָּאִם הָוֵה רְגִיל לְמִיכַל בְּיוֹמָא דְּחוּלָא נְהָמָא וְחַמְרָא, יוֹסִיף בְּשְׁבֵת בְּשָׂרָא, דָּא תּוֹסַפֵּת שְׁבֵת.

שְׁנוּי מַעֲשֵׂה, דָּאִם הָוֵה רְגִיל לְמַעַבְדַּ עוֹבְדָא בְּחוּל, לֹא יַעֲבִיד בְּשְׁבֵת, הֲדָא הוּא דְּכַתְיב (שֵׁם כ ט) שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְכוּ', שְׁנוּי הַשֵּׁם לְכָל יוֹמָא קָאֲרִי לִיהּ מַעֲשֵׂה, כְּמָה דְּאֵת אֲמַר (יחזקאל מו א) שֵׁשֶׁת יָמִי הִמְעַשֶׂה, וְלִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי קָאֲרִי לִיהּ שְׁבֵת, דְּאִיהוּ הַשְּׁבֵת מַעֲשֵׂה, בִּיטוּלָא דְּעוֹבְדָא, שְׁנוּי מְקוֹם, אִם הוּא רְגִיל לְאוּקְדָא נוֹרָא בְּחוּלָא, דִּישְׁנֵי וְלֹא יוֹקִיד לִיהּ בְּשְׁבֵתָא, הֲדָא הוּא דְּכַתְיב (שֵׁם לה א) לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשְּׁבֵת.

וְעוֹד אֵית שְׁנוּי, דְּצָרִיךְ לְשְׁנוֹת מַעַבְדָּא לְמִטְרוֹנִיתָא, דְּלָא יְהוֹן שְׁוִין, דְּמִטְרוֹנִיתָא אִיהי מְקוֹמוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, צָרִיךְ לְשְׁנוֹת לְמַלְכָּא, הֲדָא הוּא דְּכַתְיב (אסתר ב ט) וַיִּשְׁנֶה וְאֵת נַעֲרוֹתֶיהָ, בְּיוֹם הַשְּׁבֵת, דְּאֲשַׁתְּנִי יוֹמָא דְּשְׁבֵתָא מִיּוֹמָא דְּחוּל דְּשִׁלְטָא בֵּיהּ עַבְדָּא דְּמַלְכָּא.

וְעוֹד מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם מוֹשֵׁב דְּבַר נֶשׁ אִיהוּ מְקוֹם דִּילִיהּ, וְעוֹד שְׁנוּי מְקוֹם, לְתַקְנָא בֵּיתָא בְּשְׁבֵתָא תּוֹסַפֵּת מִבְּחוּל, וְעוֹד שְׁנוּי מַעֲשֵׂה אִם הוּא עָצִיב בְּחוּלָא, דִּיהָא חֲדֵי בְּשְׁבֵתָא, וְאִם אֵית לִיהּ קִטְטָה בְּחוּלָא עִם בַּר נֶשׁ אוּ עִם אֲתַתִּיהּ, דִּיהָא לִיהּ שְׁלֵמָא עֲמָה בְּשְׁבֵתָא, וּבְדָא לִית רְשׁוֹ לְקַרְבָּא לְסַם הַמּוֹת חֲלָלָה, וּלְבַעֲלָה דְּאִיהוּ אֵל אַחַר חֲלוּל שְׁבֵת, (לִית לוֹן רְשׁוֹ לְקַרְבָּא), וּבְגִין דָּא אֲמַרוּ קַדְמָאִי, אִם יִשְׂרָאֵל הוּוּ מְקַיְימִין שְׁבֵת אַחַת כְּהַלְכָתָהּ (נ"א שתי שבתות כהלכתו), מִיַּד הוּוּ נִגְאָלִין.

וְכַךְ צָרִיךְ לְשְׁנוּי בְּנֵר דְּלוּק, וּבְמִטָּה מוֹצֵעַת, וּבְפִתוּרָא, כְּגוֹוֹנָא דָּא אִם הָוֵה רְגִיל בְּיוֹמֵי דְּחוּל לְאֲדַלְקָא שְׁרָגָא בְּפִתִּילָהּ חַד יוֹסִיף בְּשְׁבֵת תַּנְיִינָא, וּבְפִתוּרָא אִם רְגִיל לְבָרְכָא הַמוֹצֵיא עַל נְהָמָא חֲדָא, בְּשְׁבֵת יוֹסִיף תַּנְיִינָא, דְּאִינוּן כְּגוֹוֹנָא דְּלַחַם מְשֻׁנָּה, מִטָּה הָא אֲתַמַּר דָּאִם הָוֵה רְגִיל לְשַׁמֵּשׁ בְּיוֹמָא דְּחוּלָא בְּקִטְטָה עִם אֲתַתִּיהּ וּבְפִרוּדָא, לֹא יִזְדוּג לְאֲתַתִּיהּ בְּשְׁבֵתָא אֶלָּא בְּשִׁלְמָא, וּבְגִין דָּא תַּלְמִידֵי חֲכָמִים עוֹנְתָן מְלִיל שְׁבֵת לְלִיל שְׁבֵת, וְצָרִיךְ לְשְׁנוּי שְׁבֵת מִיּוֹמָא דְּחוּלָא בְּכֹלֵא, וְאִם אֵית לוֹן שְׁלֵמָא בְּכָל שֵׁית יוֹמִין דְּחוּלָא, יַעֲבֹדוּן תּוֹסַפֵּת בְּשְׁבֵתָא בְּפִיוסָא דָּא לְדָא בְּרַחֲמֵי סָגִי, כְּגוֹוֹנָא דְּלַעֲיָלָא, דְּאֲתַמַּר לְגַבֵּי שְׁכִינְתָא (שִׁיר ה' ב) פִּתְחֵי לִי אַחוּתֵי רַעֲיָתִי יוֹנְתֵי תַמְתֵּי, בְּתוֹסַפֵּת מְלִין דְּפִיוסָא, כְּגוֹוֹנָא דָּא צָרִיךְ בַּר נֶשׁ לְפִיוסָא לְאֲתַתִּיהּ בְּשְׁבֵת בְּתוֹסַפֵּת מְלִין דְּפִיוסָא.

וּבְזִמְנָא דְאַלְהִים אַחֲרִים חֲזִיין בְּשַׁבַּת שְׁנוּיָא בְּכֹלָא, לִית לֹון רְשׁוּ לְקַרְבָּא, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (במדבר א נא) וְהִזְרֵה קַרְבַּי יוֹמַת, בְּגִין דְקָדֵשׁ הִיא לְכֶם מִחֻלְלִיהָ מוֹת יוֹמַת, וּבְגִין דָּא אֲתִמַּר בְּקָרָא (ויקרא יט ג) אֵת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמֹרוּ וְגוֹמַר, וּבְאֲלִין תּוֹסְפֹת אֲתִקְרִיאת שְׁכִינְתָא מוֹסְף שַׁבַּת, וְכַד מִתְרַחֲקִין מִינָה כָּל דְרָגִין דְחוּל, וְלֹא אִית רְשׁוּ נּוֹכְרָאָה בְּשַׁבַּת, לְאַעְלָא בִין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵיהָ, אִיהִי אֲתִקְרִיאת קְדוּשָׁה דִּילֵיהָ, וְכַד מְבָרְכִין לָהּ בְּבִרְכַת מְזוֹנָא אֲתִקְרִיאת בְּרַכָּה דִּילֵיהָ, וּבִתְרוּיָהּ אִיהִי יְחוּד דִּילֵיהָ, כְּלָה דִּילֵיהָ, בְּהוּא זִמְנָא אִיהִי שַׁבַּת שְׁקוּלָה כְּכֹל אֲוִרֵיתָא.

דף נו ע"ב

וּשְׂרָגָא אִיהִי דִיוֹקְנָא דְמִנְרֵתָא, וְצָרִיךְ לְמַהוּי לִימִינָא, וְעֵלָה אֲתִמַּר הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים, וּפְתוּרָא דְשַׁבַּת צָרִיךְ לְמַהוּי לְשִׁמְאָלָא, וְעֵלָה אֲתִמַּר הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יְצָפִין, מְטָה בִין צָפוֹן לְדָרוּם, וְשַׁבַּת אִיהִי אוֹת בְּרִית מִלְּכָה, אוֹת דְתַפְלִין, מָאן דְמַחֲלִל דָּא כְּאֵלוּ מַחֲלִל דָּא, תַּפְלִין דְרִישָׁא לְקַבֵּל זְכוּר, תַּפְלִין דְיָד לְקַבֵּל שְׁמוֹר, מָה רְשׁוֹת הַרְבִּים אִיהִי חֲלוּל שַׁבַּת, אוּף הָכִי אוֹת בְּרִית אִיהִי חֲלוּל דִּילֵיהָ זֹנָה, וְדָא רְשׁוּ נּוֹכְרָאָה, לִית פְּקוּדָא דְעֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה דְלָא (דף נו ע"ב) אֲשַׁתְּכַח בְּשַׁבַּת, וּבְגִין דָּא שַׁבַּת הִיא שְׁקוּלָה כְּכֹל אֲוִרֵיתָא כְּלָה.

וְכֹן שְׁכִינְתָא תַתָּאָה אֲתִקְרִיאת שׁוֹפֵר, מִסְטָרָא דְשְׁכִינְתָא עֲלָאָה דְאִיהִי שׁוֹפֵר גָּדוֹל, תַּקַּע בְּשׁוֹפֵר גָּדוֹל לְחִירוּתֵנוּ, תַּקַּע שׁוֹפֵר אִיהִי לְשׁוֹן תַּקִּיעָה דְיִדְאִי שְׁכִינְתָא תַתָּאָה אִיהִי תַקִּיעָה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִסְטָרָא דִימִינָא, וְאֲתִקְרִיאת שְׁבָרִים דִּילֵיהָ מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא, וְאֲתִקְרִיאת תְרוּעָה דִּילֵיהָ מִסְטָרָא דְעִמּוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, דְאִיהִי דְעַת, וּבְגִין דָּא אֲתִמַּר (תהלים פט טז) אֲשֶׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה, יוֹדְעֵי בְדַעַת, דְאֲתִמַּר בֵּיהָ (משלי ג כ) בְּדַעַתּוֹ תִהְיוּמוֹת נְבָקְעוּ, וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ (שם כד ד), אִיהִי שׁוֹפֵר, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קוֹל הַשׁוֹפֵר, וּבְזִמְנָא דְהִיא סְלֵקָא לְגַבִּיהָ בְּתַלַּת קְטָרִין אֲלִין, אֲתִמַּר בֵּיהָ (שמות יט יט) וַיְהִי קוֹל הַשׁוֹפֵר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד, הוֹלֵךְ בְּתַקִּיעָה, וְחֹזֵק בְּשְׁבָרִים, מְאֹד בְּתְרוּעָה.

וְאִיהִי יוֹם הַכְּפוּרִים, וְכַד אֲתִקְשְׁטַת קְדָמִיהָ בְּלְבוּשֵׁין שְׁפִירִין דְאִינוּן לְבוּשֵׁי כְּפָרָה, אֲתִקְרִיאת צִיץ דִּילֵיהָ, מְצַנְפֵת דִּילֵיהָ, אַבְנֵט דִּילֵיהָ, אִיהִי כְלִילָא מְאַרְבַּע בְּגָדֵי לְבָן מִסְטָרָא דִימִינָא, וּמְאַרְבַּע בְּגָדֵי זָהָב מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא, בְּהוּא זִמְנָא דְאֲתִקְשְׁטַת בְּאֲלִין לְבוּשֵׁין דְכְּפָרָה אֲתִמַּר בֵּיהָ (אסתר ה א) וְתַלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מְלָכוֹת, וּבְהוּן עֲאֵלַת לְפָנֵי וְלְפָנִים, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (שם) וְתַעֲמוּד בַּחֲצַר בֵּית הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית, וּבְהוּן נְשָׂאָה חוֹן בְּעֵינָיו, וְרָזָא דְמַלְכָּה וְרִאִיתִיהָ לְזָפוּר בְּרִית עוֹלָם (בראשית ט טז), וּמִיָּד אֲדַנְיָי שְׁמַעָה אֲדַנְיָי סְלַחָה אֲדַנְיָי הַקְּשִׁיבָה וְעֵשָׂה אֶל תֵּאֲחָר (דניאל ט יט).

פורים אתקריאת על שם יום הכפורים, דעתידין לאתענגא ביה, ולשנויי ליה מענוי לענג, ומה דאיהי שכנינתא אסור ביה נעילת הסנדל, בההוא זמנא אתמר בה (שיר ז ב) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, וענוגא וחדוה וכמה טבין מזומנין לגבה, ודא יהא בזמנא דפורקנא בעגלא.

ומאן גרם ענוי לשכנינתא בגלותא, אלא רזא דמלה ובין אבא אל המלך אשר לא כדת (אסתר ד טז), בגין דעאלת בלא בעלה, דאתמר ביה (דברים לג) מימינו אש דת למו, דבטילו בה אורייתא, ודא גרם אבודא דבית ראשון ושני, הדא הוא דכתיב (אסתר ד טז) וכאשר אבדתי אבדתי, ועם כל דא אף על גב דעאלת בלא בעלה דאיהו דברי תורה, עם כל דא עאלת באבון, דאינון שלשת ימים לילה ויום דאתענת בהון, ואינון סהדין דעולימתא עאלת ביה למלכא, הדא הוא דכתיב (שם ב יג) ובזה הנערה באה אל המלך, נערה ודאי באה אל המלך דאיש לא ידעה אלא בעלה, וכמה דבערב היא באה נערה בתולה ודאי, הכי נמי בבקר היא שבה נערה בתולה ודאי, ובה ערב ובקר פעמים קורין לישראל בעלה, וסהדין עלה דלא חליפת ליה היא ובנהא באחרא, ובגין דא ישראל אמרין בכל יומא שמע ישראל יהויה אלהינו יהויה אחד, שמיע אחיד, ש"ם א"ח ע"ד, א"ח נטיר לה, בגין דאח לצרה יולד (משלי יז יז), ועליה אתמר (תהלים לב ז) אתה סתר לי, ברוך אתה בבוואך (דברים כח ו), יהודה אתה יודוך אחיך (בראשית מט כח), בגין דביה יהויה וביה ד', ביה איהי נטירא.

דף נח ע"א

ועליה אתמר (אסתר ב ז) ויהי אמון את הדסה, הוא אומן דילה ואיהי אמונה דילה, ודא איהו דאתמר (שם ט) כאשר היתה באמנה אתו, ולא נגע בה נוכראה דאיהו אחשורוש, בגין דאח עמה ודאי, ואיהו סתיר לה מניה, במאי סתיר לה מניה בנקודה דאיהי קוצא דאת ד' מן אחד, א"ח נטיר ד', דלא יתקריב לגבה אחר, הדא הוא דכתיב (ישעיה מב ח) אני יהויה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן, והאי נקודה איהי אות ברית, דבה אשתלים א"ח לעשר, ובה אתעביד י', ומאן דמשקר בברית מילה גרים לאסתלקא מיניה (דף נח ע"א) שכנינתא, דאיהי חודא דקודשא בריך הוא, ושלית עליה ש"ד דאיהו אחר.

ודאי י' דשדי, איהי קוצא מן ד' דאחד, ואם משקר אעבר קוצא מן ד' מן אחד ואשתאר אחר, ובגין דא אמר קרא (שמות לד יד) לא תשתחוה לאל אחר וגומר, ובההוא זמנא דשלטא על בר נש שד דאיהו אל אחר, איהו משתעבד ביה בכל מיני ענויון, וחובא דא גרם לישראל לאשתעבדא בהון אומין דעלמא.

ומאן דנטיר אות ברית בכל אתר דאיהי, בין בברית מילה, בין בשבת וימין טבין, קודשא בריך הוא נטיר ליה בגינה בכל אתר, ומכסי עלוי

משנאוי, כגוונא דמשה דאתמר ביה (תהלים צא א) בצל שדיי יתלונו, וכגוונא דאסתר דסתיר לה מאחשורוש דאיהו ערלוט מא, ו שויב אתריה שנית (נ"אשדית) בדיוקנא דילה, הדא הוא דכתיב (אסתר ב יג) כל אשר תאמר וגומר, בערב היא באה ובבקר היא שבה אל בית הנשים שני, ואיהו נטיר לה מהמו הרשע, הדא הוא דכתיב (תהלים לב ז) מצר תצרני, דאיהו צר ואויב.

ובגין האי קנאה דכסי קודשא בריך הוא באות דיליה על אסתר, דאיהו קדושה דיליה, דלא איהו קדושה פחות מעשרה, אתלבשו עשרה פתרון תתאין בעשרה בגין דהמו, דתמן אל אחר, דהמו אמר ועשרת אלפים כפר כסף אשקול וגומר (אסתר ג ט), וכלא לנטלא נוקמא מאסתר ואומתה, דאתמר בה (שם ה א) ותלבש אסתר מלכות, וקודשא בריך הוא מסר לון בידהא ובידא דאומתה, ותלו אותו ואת בגיו על העץ (שם ט כה), ואיהו עבד עץ גבוה חמשים אמה, וקודשא בריך הוא נטיל נוקמא מניה ומבגוי בשכינתא עלאה, דמתחת למצראי חמשים מכות.

ועוד שכינתא אתקריאת צדקה, וקודשא בריך הוא בעל צדקה, ובגלותא איהו עניה, ובגהא עניים, וקודשא בריך הוא כביכול איהו עני כד איהו בר מאתריה, ובגינה אתמר (ישעיה לג ז) הן אראלם צעקו חוצה וכו', ובאן אתר איהו עני ואיהו בצדיק דאיהו ברית, ובגין דחאבו ביה ישראל לתתא איהו נהר יחרב ויבש (איוב יד יא) בבית ראשון ושני, ושכינתא איהו ביה חרבה ויבשה, בגין דאינון גרמי דיתכנשו מניה מיין עלאין, ושכינתא אשתארת יבשה, הדא הוא דכתיב (בראשית א ט) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה.

וכל מאן דעביד צדקה במסכנא גרים ההוא נהר דיתמשד מעדן דאיהו אימא עלאה, להשקות את הגן דאיהו ד' דלה מסכנא, ועני איהו יום שבת, ומאן דמקיים בה ענג שבת גרים לאשקאה ההיא ד', וההוא עני אתמלי ואתקרי נהר, ומאן דאית ליה רשו למעבד ענג שבת ולא עביד, אתהפד ליה ענג לנגע צרעת, וחריב ביתיה וממוניה, וכן עניה איהו אורייתא דעל פה ודאי, ואיהו קבלה כד מקבלא מבעל צדקה, דאיהו אורייתא דבכתב, כד אזלת לגביה לקבלה אתקריאת הלכה, כד מקבלא מניה אתקריאת קבלה, ובההוא זמנא איהו פליגת מה דיהבין לה לעבדין דילה ולבגין ולעולמין דילה, כמה דאת אמר (משלי לא טו) ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה, ומקבלין דין מן דין, מההוא דמקבלין מינה.

דף נח ע"ב

בעל קבלה איהו עמודא דאמצעיתא, ואיהו קבילת מיניה, ובאן אתר קבילת מניה בימינא, בגין דעליה אתמר כי ימינד פשוטה לקבל שבים, הלכה איהו מסטרא דשמאלא, קבלה (דף נח ע"ב) היא מסטרא דימינא, הלכה בשמאלא לגבי בעלה, וקבילת מניה בימינא ונחתא מליא לגבי

צָדִיק, וּבִגְיוֹן דָּא (תהלים לו כה) לֹא רָאִיתִי צָדִיק נֶעְזֵב וְכוּ', (ובמאי) וְכֹד נִחְתָּא מְלֵיאָה לְגַבֵּי בַעֲלָה דְאִיהוּ ו', נִהַר דְאִתְמַשֵּׁד מֵעֵדוֹן, ו' עֵאל בְּדִ' וְאִתְעַבִּידַת ה', וְיִמָּה דְהוֹה צָדִיק אִתְעַבִּידַת צָדִיקָה לְגַבֵּי עֲנִי דְאִיהוּ צָדִיק.

וְהוּא נִהַר עָלִיהּ אִתְמַר שְׁמֵשׁ בְּשַׁבַּת צָדִיקָה לְעֲנִיִּים, וְעָלִיהּ אִתְמַר (משלי יד לד) צָדִיקָה תִּרְוֹמֵם גּוֹי, וְיִמָּה דְהוֹת צָדִיק דִּינָא, אִתְעַבִּידַת רַחֲמֵי, וְכָל סְפִירוֹן עַל שְׁמָה אִתְקַרִּיא, מֵאֲזִנֵּי צָדִיק אֲבָנֵי צָדִיק אִיפַת צָדִיק וְהִין צָדִיק (ויקרא יט לו), כֹּד אִתְרַחַק מִינָהּ בַעֲלָה דְאִיהוּ רַחֲמֵי, מֵאֲזִנֵּי צָדִיק תְּרִין דְרוּעִין, אֲבָנֵי צָדִיק תְּרִין סְמִכֵי קְשׁוּט, הִין צָדִיק צָדִיק, וְכֹד עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא מְרַחַק מִינָהּ אִיהוּ מְשֻׁפֵּט, וְבִיָּה כְּתִיב (תהלים עה ח) כִּי אֱלֹהִים שׁוֹפֵט זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים, זֶה יִשְׁפִּיל מֵאֵן דְגָרִים לְאִשְׁפָּלָא לְשְׁכִינְתָּא מֵאִתְרָהּ, וְזֶה יָרִים מֵאֵן דְגָרִים לְסַלְקָא לָהּ מֵאִתְרָהּ, דְחוּבִין דְיִשְׂרָאֵל אֵינוֹן אֲשְׁפִילוּן לָהּ לְתַתָּא, וְזָכוּן דְלֵהוֹן סַלְקִין לָהּ לְאִתְרָהּ, הָא זְכָאָה אִיהוּ מֵאֵן דְעַבִּיד זְכוּן לְסַלְקָא לָהּ לְאִתְרָהּ.

וְעוּד שְׁכִינְתָּא אִיהִי שְׁלוּחַ הַקּוֹן, מֵאֵן קוֹן דִּילָהּ דָּא יְרוּשְׁלַם, וְלַעֲיָלָא קוֹן דִּילָהּ הֵהוּא דְאִתְמַר בֵּיהּ (שמות לד ז) וְנִקְהָ לֹא יִנְקָה, וְדָא מִטְטְרוּיִן, עָלִיהּ אִתְמַר אַל תִּסְתַּכַּל בְּקִנְיֹן אֶלָּא בְּמָה דְאִית בֵּיהּ, וְדָא אִיהוּ כִּי יִקְרָא קוֹן צְפוּר לְפָנֶיךָ בְּדָרְךָ בְּכָל עֵץ אֹרֶץ עַל הָאָרֶץ (דברים כב ו), בְּכָל עֵץ דָּא גּוֹף וּבְרִית, צָדִיק אִיהוּ בְרִית וְאִיהוּ כְּ"ל, עֵץ דָּא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, אֹרֶץ עַל הָאָרֶץ דָּא אִימָא תַתָּא, אִפְרָחִים תְּרִין דְרוּעִין, אֹרֶץ בִּיצִים תְּרִין שׁוֹקִין, וְהָאֵם רַבְצַת דָּא אִימָא עֲלָאָה, שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם דָּא אִימָא תַתָּא אֶת וְדָאֵי.

שְׁלַח תְּשַׁלַּח, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ח ח) וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ, וְאִתְמַר בְּיַעֲקֹב (שם כו ט) וַיְהִי אֵדָּךְ יֵצֵא יֵצֵא, לְקַבֵּל שְׁלַח תְּשַׁלַּח, וְאֵינוֹן תְּרִין דְרוּעִין שְׁנֵי גְרִישִׁיִן וְאֵינוֹן תְּרִין תְּרוּכִין, וְדָא אִיהוּ שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, וְאֶת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ, אֲלֵיךְ שֵׁית פְּרָקִין דְאֵינוֹן בְּתַרֵּי דְרוּעִין, אֲשַׁתְּאֲרַת ה' ד' בְּלֹא ו', מֵאֵן גְּרִים לָהּ תְּרִי תְרוּכִין, אֶלָּא בְּגִין דְעַבְרִין בְּנֵהָא עַל פְּקוּדֵי אֹרִייתָא עֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה נ יח) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחַת אִמְכֶם.

וַיּוֹסֵף שְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ (בראשית ח ט) דָּא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, מֵאֵן גְּרִים דָּא דְאִתְתַּרְכַּת מִינֵיהּ, בְּגִין דְיִשְׂרָאֵל עַבְרוּ עַל אֹרִייתָא, וַיִּחַל עוּד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרָיִם (שם) (נ"א וישלח את היונה ולא יספה שוב), דָּא ז', יוֹמָא שְׁבִיעָאָה דְכֻלִּיל שְׁבַע שְׁבַתוֹת, וּמֵאֵן גְּרִים דְאִתְתַּרְכַּת מִינֵיהּ, בְּגִין דְעַבְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל אוֹת שְׁבַת וַיּוֹמִין טְבִין וְאוֹת בְּרִית.

מִסְטָרָא דְיִצְחָק דְאִיהוּ רֵאשׁ הַשָּׁנָה, אִתְמַר בֵּיהּ (שם) וַתְּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עָרֵב, וְדָא עָרֵב דְיִצְחָק, וּמִסְטָרָא דְצָדִיק אִתְמַר בֵּיהּ (שם) וְהִנֵּה עֹלָה זֵית טָרֶף בְּפִיָּה, וַיֵּדַע נֹחַ כִּי קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ, וּבְכָל אֶתֶר דָּלָא אֲשַׁכַּחַת לְתַתָּא דִּיוֹקְנָא דְבַעֲלָה בְּאֹרִייתָא, לֹא הוֹת שְׂרִיאָ עֲלָהּ, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם ט) וְלֹא מְצָאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ בְּגִלוּתָא, מִיַּד דְאֲשַׁכַּחַת בַּעֲלָה לְרַעֲיָא מִהִמְנָא, שְׂרִיאָ עָלֶיהָ וְלֹא חֲזַרְתָּ לְתִיבָהּ, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם יב) וְלֹא יִסְפָּה

שוב אליו עוד, ועל דא אתמר (שם בכד) על כן יעזב איש את אביו ואת אמו וגומר, איהי אתדבקת ביה ואיהו בה.

בההוא זמנא ויפתח נח את חלון התיבה אשר עשה (שם חו), ונפקו כלהו ואזלו לגבי יונה ובעלה, ואתמר לגבי נח ויפתח נח, מאי ויפתח נח, אלא רמיז ותפתח ותראהו את היילד (שמות בכד), אדניי שפתי תפתח, ודא ישראל דפתחין בתיובתא בבכיה, ומינד ותחמול עליו.

ועוד שכינתא אתקריאת חג, בכל זמנין ויומין טבין, חג דתלת רגליו, דאתמר בהון (שמות כג יד) שלש (דף נט ע"א) רגלים תחוג לי בשנה, ובגינה יראה כל זכורף, לקיימא זכור ושמור זכור לזכר ושמור לנקבה, כלהו אליו דאזליו לאסתכלא (ני"א לאתכללא) בשכינתא, צריכין למיהב לה דורונא, הדא הוא דכתיב (דברים טו טו) ולא יראה את פני יהו"ה ריקם, וצריף למחדי בה, הדא הוא דכתיב (שם) ושמת בחגף, דאיהי חדנא דקודשא בריף הוא אתקריאת, ומאן דאזיל למחמי לה צריף לנטרא גרמיה מעציבו, דאיהי ליליית חשוכא עצבון שאול טחול, דאיהי מוס, ועליה אתמר (ויקרא כא יח) כל אשר בו מוס לא יקרב.

איש כמתנת ידו דא שכינתא עלאה, דעלה אתמר (משלי כא יד) מתן בסתר יכפה אף, בגין דאיהי סתימא, עולם הפא קרינן לה מתנה, ועלה אתמר ישמח משה במתנת חלקו, בגין דמתת אלהיים היא, כברכת יהו"ה אלהי"ך אשר נתן לך דא שכינתא תתאה, חד מסטרא דימינא ברכה, וחד מסטרא דשמאלא מתנה.

ועוד שכינתא איהי חשבון תקופות ומזלות ומולדות ועבורין, ארבע תקופן דאתקריאו ארבע תקופות, ולכל תקופה תלת ירחין, ובהון תרין עשר מזלות, ואינון לקבל תרין עשר שבטין דישראל, וכלא אתקשר בהאי שמה אדניי, איהי שכינתא תתאה, תקיפא בארבע תקופין, דאינון מסטרא דשמאלא חזק תקיף, ואינון אליף דלית נו"ן יו"ד, וכלהו תרין עשר מזלות קשין מסטרא דדין, ובגין דמזונא קא אתנא מנייהו, אמרו מארי מתניתין קשין מזונותיו של אדם בקריעת ים סוף, דאתקרע בהון לתרין עשר קרעין.

ואינון ארבע תקופות תרין דרועין ותרין שוקין, תרין עשר מזלות תרין עשר פרקין דאית בהון, ולקבליהו תרין עשר ירחי שתא, ואינון ו' ו' רזא דעבורא ודא ירחא תלת עשר, דא א, ודא וא"ו, שתא מתלת עשר ירחין, וביה צריף להשוות שנת החמה עם שנת הלבנה, וליחדא לון במהלף האמצעי דאיהו עמודא דאמצעייתא, ואם בר נש ידע לממני ולהשוות שנת החמה עם שנת הלבנה וליחד לון, איהו ידע מתי יהא פסח בחדש האביב, ובדא ישוון אבא ואמא ברא וברתא, הדא הוא דכתיב (דברים דו) ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם, ושמרתם ועשיתם דא ו"ה, כי היא חכמתכם ובינתכם דא י"ה ויבמה יהון שוין אבא ואמא ברא וברתא, בא' דהוא פתרא עלאה, דאמרה סיהרא עלה, אי אפשר לשני מלכים

שִׁשְׁתֵּמָשׁוּ בְּכֶתֶר אֶחָד, וּבְגִינִיהָ אֶמְרִין בְּשֶׁבֶת וַיּוֹמִין טְבִין וּבְרִישֵׁי יְרַחֲיוּ, כְּתֵר יִתְּנוּ לָךְ יְהוּיָהּ אֱלֹהֵינוּ מְלֹאכִים הַמוֹנִי מַעֲלָה, מְלֹךְ וּמְלָכוֹת.

וְעוֹד אִיהִי מְצוֹת שְׁחִיטָה כְּשֶׁרָה בְּזָרִים (נִיִּיא בְּנָשִׁים), דְּאִינוּן בְּנֵי נֶשֶׂא דְדַמְיִין לְבַעֲיָרוּ, דְּאֵלִין דְּלֹא מְשַׁתְּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא צְרִיךְ לְמַעְבַּד בְּהוּן קַרְבָּנִין דְּצִלוֹתִין, דִּיתְקַרְיָבוּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִם מִתְקַרְבִּין בְּצִלוֹתִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְסַבְלִין כְּמָה מְכַתְּשִׁין, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים מִד כג) כִּי עָלִיד הוֹרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם נְחָשְׁבֵנוּ כְּצֹאן טְבָחָה, אֲתַחֲזִי כְּאֵלוּ וְזָבַחַת עָלֵינוּ אֶת עוֹלוֹתֶיךָ וְאֶת שְׁלַמֶיךָ וְגוֹמֵר (שְׁמוֹת כ כד), דְּדָא שְׂזִיב לוֹן מִמֵּיתָה דְּמִלְאָךְ הַמּוֹת, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים לו ז) אֲדָם וּבְהֶמָּה תּוֹשִׁיעַ יְהוּיָהּ.

דף נט ע"ב

וְאֵלִין דְּעוֹבְדֵייהוּ כְּבַעֲיָרוּ דְּחִקְלָא דְּאֶכְלִין בְּלֹא צִלוֹתִין, מִיתְתַּהוּן יְהֵא כְּבַעֲיָרוּ דְּחִקְלָא, וְשְׁחִיט לוֹן מְלֹאךְ הַמּוֹת מְדָה כְּנֶגֶד מְדָה, וְלֹא עוֹד אֶלָּא בְּסַכִּין פְּגוּם קָא שְׁחִיט לוֹן, וְאֲתְקַרְיָאוּ נְבִלָה, וְעַלֵּייהוּ אֲתַמַּר (ישעיה כו יט) נְבִלְתִי יְקוּמוּן, מֵאִי סַכִּין פְּגוּם דָּא סַמְאִ"ל אֵל אַחַר, סַכִּין פְּגוּם וְדֵאִי אֲתַקְרִי, וְאִיהִי פְּגִימָה סַם הַמּוֹת, טְרִיפָה וְנְבִלָה. (דף נט ע"ב) וְכִיּוֹן דְּאֲתֵייהוּ בִּידֵיהוֹן כְּבָר קַבִּילוּ עֲנֻשֵׁיהוּ, וּבְגִין דָּא נְבִלְתִי יְקוּמוּן, וְכָל סִירְכָאן דְּסַם הַמּוֹת אִינוּן רְגִלִין דִּילָהּ, וְעַלֵּייהוּ אֲתַמַּר (משלי ה ה) רְגִלֵּיהָ יוֹרְדוֹת מוֹת וְגוֹמֵר, וְאִינוּן חִיִּי סַרְכוֹת, עַלֵּייהוּ כְּתִיב (בראשית ח כא) וְלֹא אוֹסִיף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת כָּל חִיִּי כְּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי, לְאִינוּן דְּמַצְלִין חִיִּי בְּרַכָּאן דְּצִלוֹתִין, (ומאן גרים דמי טופנא מתגברין, מאן דאריק מיא דזרע ברית מילה בנדה שפחה גויה זונה) וְלַעוֹלָם וּוְרָדָא בְּכָל אֲתַר דְּתַתְּסַרְדָּא טְרַפָּה וְאִינָה חִיָּה, דְּבְכָל אֲתַר דְּתַתְּסַרְדָּא כְּבָר נֶשׁ בְּחוּבִין דִּילָהּ קְטִילַת.

וְעוֹד שְׁכִינְתָּא אִיהִי מְצוֹת אֶסִיפַת נוּנִי יִמָּא דְּאוֹרֵייתָא, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן דְּגִים וְחַגְבִּים אִינוּן טְעוּנִין שְׁחִיטָה, וְאִינוּן תְּלַמִּידֵי דְּבִי רַב דְּמִתְרַבִּין בְּיִמָּא דְּאוֹרֵייתָא, דְּעַלֵּייהוּ אֲתַמַּר אֶסִיפַתְנוּ הִיא הַמִּתְּרַת אוֹתָנוּ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (במדבר יא כב) יֶאֱסֹף לָהֶם וּמְצָא לָהֶם, הִיא הַמִּתְּרַת אוֹתָם מְשְׁחִיטָה וְדֵאִי.

וְגַדְפוּי דְּשְׁכִינְתָּא אִינוּן כְּסוּי דַם חִיָּה אוּ עוֹף, דְּאִינוּן כְּנַפֵּי יוֹנָה, וְאֵלִין אִינוּן כְּנַפֵּי מְצוּהָ, דְּמַכְסִין עַל דְּמִיָּהוּן, דְּלֹא שְׁלֻטִין עַלֵּיהוּ כְּלַבִּין דְּאִינוּן חֲצִיפִין, דְּאִינוּן מְלֹאכִי חַבְלָה (וכלהו), וְדְלֹא אֲשַׁתְּמוּדְעוּן בְּהוּן מְאִרֵי חוּבִין, (הרי"ה ה"כ) הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ, וְעַפְרָא דְּמַכְסִיָּא עָלֵינוּ רְמִיז (דברים לב מג) וְכִפֹּר אֲדַמְתּוּ עִמּוֹ.

וְעוֹד שְׁכִינְתָּא אִיהִי בְּדִיקַת סִימְנֵי חִיָּה אוּ עוֹף, מִבְּנֵי נֶשֶׂא דְדַמְיִין לְחִיּוֹן וּבַעֲיָרוּ וְעוֹפִין, דְּעַלֵּייהוּ אֲתַמַּר (שמואל א יד לד) וְשְׁחַטְתֶּם בְּזָה, בְּדוֹק כְּמוֹ זֶה, דְּאִינוּן סַבְלִין מְכַתְּשִׁין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ כִּי עָלִיד הוֹרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם (תְּהִלִּים מִד כג) וּבְכָל יוֹמָא לָא מְנִיחִין צִלוֹתִין, וּבְדִיק לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכַמָּה מְכַתְּשִׁין, וְאֶמְרִין זֶה לְזֶה בְּצִלוֹתִין, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּרִיק לָן מְדִינָא דְּבַעֲיָרוּ וְחִיּוֹן דְּאַרְעָא, וְאֵעִיל לָן לְמַהוּי לָן חוּלְקָא בְּמִלְאֲכֵיָא, דְּאִינוּן חִיּוֹת

הקדוש, דְקָרָאוּ זֶה לָזֶה וְאָמְרוּ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, דָּא אִיהוּ (קדוש)
דְּאִתְקַדְשׁ שְׁמִיָּה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַל יְדֵיהּ, וְיֵהֵא לִיהּ חוּלְקָא בֵּיהּ.

וְעוּד וּשְׁחַטְתֶּם בָּזֶה דָּא אֲלִיף דְלִית נוּיָן יוּיִד, דְּבִיָּה דְן קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
כָּל נְזִיקוֹן, וְעַל כָּל אֲלִין דְקִטְלִין חַד לְחַבְרִיָּה, וְעַל כָּל אֲלִין דְגָזְלִין יְהוּיָה
אִיהוּ דְן, דְּאִתְלַבֵּשׁ בְּתַהוּ וְבַהוּ וְחַשְׁדָּ וְתַהוּס, וְדָן בְּהוּן אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית
דִּין, וְהָא אוּקְמוּהוּ כְּלַהוּ בְּאִתְנוּן, י' גְּחַלְתָּ, ו' שְׁלַהוּבָא, ה"ה גְּוֹנִין וְנַהוּרִין
דְנוּרָא דָּא אִיהוּ שְׂרָפָה, (דְּבָרִים ד כד) כִּי יְהוּיָה אֱלֹהֵיִךְ אֲשׁ אוֹכְלָה הוּא,
סְקִילָה בְתַלְת אַבְנִין י' י' י', וְאִינוּן יְהוּיָה כ"ו, וְד' אִתְנוּן י' י' י', הֲרַג
בְּחַרְבָּא, י' רִישָׁא דְחַרְבָּא, ו' גּוּפָא דְחַרְבָּא, ה"ה תְּרִין פְּפִיּוֹת דִּילָהּ, חֲנֹק ו'
(ס"א ג) אִתְעֵבִיד חוּט כְּגוֹנָא דָּא זְרָקָא [צִיּוּר] וְעֵלָה י' דְעִזְקָא בְּחוּטָא לְמַהוּי
כְּרִיךְ לָהּ עַל צְנוּרָא, וְרָזָא דְמַלְכָה (בְּמַדְבַּר כז ג) אַבְיָנוּ מֵת בְּמַדְבַּר, מְקוּי וְהוּלִיִּיךְ
אִינוּן ה"ה, חַד מְקוּי לִיהּ וְחַד הוּלִיךְ, עַד דְחֲנִקִין לִיהּ, וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא, רָאוּ עֵתָה כִּי אָנִי אָנִי הוּא, אָנִי אָמִית וְאַחֲיָהּ, מְחַצְתִּי וְאַנִּי
אַרְפָּא וְאִין מִיָּדִי מְצִיל (דְּבָרִים לב לט).

ו' עץ, גְבוּהַ חֲמֻשִׁים אָמַה דָּא ה' דְסָלִיקַת בְּי' לְחַמְשִׁין, זְרָקָא קוּ דְחֲנִיקַת
בְתַלְת אִתְנוּן, דְשְׁכִינְתָּא תַתְּאָה אִיהִי דְן אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין, אִיהִי
חֲנִיקַת לְחִיבָא, וְהֲרַג לֹון, בְּשֻׂרְפָה וְסְקִילָה, וּבְגִין דָּא רָאוּ עֵתָה כִּי אָנִי אָנִי
הוּא, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (וַיִּקְרָא כו כח) וַיִּסְרְתִי אֶתְכֶם אֶף אָנִי וְגוֹמֵר, וְכַמָּה
דְּבִשְׁמִיָּה קְטִיל לְמָאן דְאַעְבֵּר עַל כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית דִּין דְאֹרִייתָא, הַכִּי
מִסִּי וּמְחִיָּה בְשֻׂמִיָּה לְמָאן דְמְקִיִּים לֹון.

דף ס ע"א

וְעוּד מְצוֹת גְזֵלַת הָעֲנִי בְּבִתְיֶכֶם דָּא שְׁכִינְתָּא, דְמָאן דְגָזִיל צְלוּתָא דְאִיהִי
צְדָקָה לְצָדִיק חִיִּי עֲלָמִין, כְּלִיל חִיִּי בְרַכְאָן, כְּאֵלוּ גְזִיל לִיהּ חִיִּים דִּילִיהּ
דְאִיהוּ שְׁכִינְתָּא, דְאִתְמַר בָּהּ (קְהֵלֶת ט ט) רָאֵה חִיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבַּת,
וְכֹן מָאן דְגָרַע מֵעַנְג שֶׁבֶת, כְּאֵלוּ גְזִיל לִיהּ שְׁכִינְתָּיה דְאִיהִי שֶׁבֶת בֵּת יַחֲדָה,
וְדָא גְרַם דְאִתְגָּזִילַת מְנִיָּה בְּגִלוּתָא, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (יִשְׁעִיָּה נ א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם
שְׁלַחַה אֲמַכֶּם, וְתִיּוּבְתָא מָאִי נִיְהוּ וְהִשִּׁיב (דף ס ע"א) אֶת הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזַל
(וַיִּקְרָא ה כג), דִּיחֲזִיר שְׁכִינְתָּא לְאַתְרָהּ, אוּ אֶת הָעֵשֶׂק אֲשֶׁר עָשָׂק (שם) דָּא
קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְאִתְפְּרֵשׁ מִינָהּ, דְשְׁכִינְתָּא אִתְקְרִיאַת מְצוֹת עֲשָׂה
מְסֻטְרָא דִימִינָא, וּמְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה מְסֻטְרָא דְשְׂמָאֲלָא, וְתוֹרָה אִתְקְרִיאַת
מְסֻטְרָא דְעִמּוּדָא דְאִתְעִיַתָּא, וְכָל מָאן דְגָזִיל אוּ עֵשֶׂק בְּאֹרִייתָא, וּבְמְצוֹת
עֲשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, כְּאֵלוּ גְזֵל שְׁכִינְתָּא מְדְרוּעוּי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

וְכֹן מְסֻטְרָא דִיִּסוּד חִיִּי עֲלָמִין, אִתְקְרִיאַת מְצוֹת בְּרִית מִלָּהּ, מָאן דְגָזֵל
בְּבְרִית וְאִפִּיק זְרָעָא מִינֵיהּ לְרִשׁוּ נּוּכְרָאָהּ, כְּאֵלוּ אִפִּיק מְרִשׁוֹת הַיַּחֲדָד
לְרִשׁוֹת הַרְבִּים, וְגְרַם לְמַהוּי שְׁכִינְתָּא נְפָקָא מֵאַתְרָהּ דְאִיהִי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
רִשׁוֹת הַיַּחֲדָד, וְגָלָה אוֹתָהּ בֵּין אוּמִין דְעֲלָמָא דְאִינוּן רִשׁוֹת הַרְבִּים, הֲדָא

הוא דְּכַתִּיב (ישעיה נ יא) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלַּח אֶמְכֶם, וּבִגְיוֹן דָּא לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיךָ לְשׁוֹא (שמות כ ז), מֵאֵן שֵׁם יְהוָה דָּא שְׂכִינְתָּא, לְשׁוֹא דָּא עֲבוּדָה זָרָה דְּגַלְתַּת תַּמָּן.

וְעוֹד אִיהִי תְּשׁוּבָה יוֹם הַכְּפוּרִים, כְּלִילָא מְעַשְׂרַת יְמֵי תְּשׁוּבָה דְּאִינוּן יִיָּהּ, יוֹם הַכְּפוּרִים דָּא ה' כְּלִילָא מְחַמֵּשׁ צְלוֹתֵינוּ, עֲשְׂרַת יְמֵי תְּשׁוּבָה דָּא יי, לְקַבֵּל שְׁבִים דָּא ויָּהּ, כָּל מָאן דְּחִזֵּר בְּתִיבְתָא כְּאֵלוּ חִזֵּר ויָּהּ עִם יִיָּהּ, וְעִקְרָא לְסַלְקָא כְּלָא בְּמַחְשְׁבָה דְּאִיהִי יוּיֵד הִיא וְאִיוּ הִיא.

וּגְבוּרָה תַּמָּן סְמַא"ל דְּאִיהוּ יֵצֵר הָרַע, וְכָל מָאן דְּיִתְגַּבֵּר עַל יֵצֵרֵיהּ כְּאֵלוּ הָוָה מְתַגַּבֵּר גְּבוּרָה עַל סְמַא"ל בְּדִינָא לְגַבֵּי בְּנוֹי, וּבִגְיוֹן דָּא אָמְרוּ מְאִרֵי מְתַנִּיתִין, אִיזְהוּ גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יֵצֵרוֹ, מֵאִי הַכּוֹבֵשׁ, כְּמָה דְּאֶת אָמֵר (בראשית א כח) וְכַבְּשׁוּהָ, דְּיָהּא כְּבוּשָׁה תַּחֲוֹת יְדֵיהּ, כְּכַלְבָּא דְּאִיהוּ כְּבוּשׁ וְקָשׁוּר תַּחֲוֹת יְדֵי דְּבַר נֶשׁ.

וְצָרִיךְ בַּר נֶשׁ לְקַבֵּלָא עֲלֵיהּ חֲמֵשׁ עֲנוּיִין, בְּגִין עֲנוּי דְּגָרִים לְה' זְעִירָא דְּגַלְתַּת בְּגְלוּתָא, וְאֶתְקַרִּיאת עֲנִיָּה סוּעָרָה לֹא נוֹחֲמָה, וְאַבָּא וְאַמָּא אִינוּן נְחֻתֵי בִימִינָא וּשְׂמַאלָא, לְקַבֵּלָא בְּהוֹן ויָּהּ, דְּאִינוּן תּוֹרָה וּמְצוּהָ, וְרָזָא דְּמַלְהָ וְשִׁב וְרָפָא לוֹ (ישעיה ו ט), וְדָא אִיהוּ שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֵיךָ (הושע יד ב).

וְעוֹד מְצוֹת פְּרִיָּה וְרַבִּיָּה דָּא שְׂכִינְתָּא, לֹא תְּהוּ בְּרָאָה לְשַׁבַּת יֵצֵרָה (ישעיה מה יח), כָּל תַּלְמִיד חָכֵם דְּמִנְע מִינָה עוֹנֵת קַרִּיאת שְׁמַע כְּאֵלוּ מִנְע מִינָה בְּרַכָּאן מְלַעֲלָא.

שִׁית סְטָרִין אִינוּן דְּכְלִילָן בְּאֶת וי, דְּאִיהוּ (בראשית א יא) עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי, מֵאֵן פְּרִי דִילֵיהּ יי, דְּאֶת וי אִיהוּ עֲנַפָּא דְּאִילָנָא, דְּאֶתְפָּרֵשׁ לְשִׁית עֲנַפִּין, וּמִשִׁית לְעֲנַפִּין דְּלִית לוֹן חוּשְׁבֹן, יי אִיהִי אִיבָּא עַל כָּל עֲנַפָּא וְעֲנַפָּא דְּאִיהוּ וי.

קָם סָבָא וְאָמֵר רַבִּי רַבִּי חִזוֹר בָּךְ, אִילָנָא הוּא וי, אִיבָּא דִילֵיהּ יי הִכִּי הוּא וְדָאִי, אָבֵל עֲנַפּוֹי לְעִילָא אִיהוּ ה' עֲלָאָה וְשָׂרְשׁוּי ה' תַּתְּאָה, וּמֵאֵן דְּאֶפְרִישׁ עֲנַפָּא מִינֵיהּ דָּא אִיהוּ מְקַצֵּץ בְּנִטְיַעוֹת, וְהִכִּי אֶתְקַצֵּץ אִיהוּ מְעַלְמָא דִין וּמְעַלְמָא דְּאֶתִי.

וְעוֹד מְצוּהָ לְאֶתְעַסְקָא בְּאוּרִייתָא יוֹמָם וְלַיְלָה, הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב (הושע א ח) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה, וְכִי יָכִיל בַּר נֶשׁ לְאֶתְעַסְקָא בְּאוּרִייתָא בְּכָל יוֹמֵי וְלַיְלֵי כָּל יוֹמוֹי, וְהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִית בָּא בְּטְרוּנִיָּא עִם בְּרִיּוּתֵינוּ, אֶלְפָּא כָּל מָאן דְּקָרָא קַרִּיאת שְׁמַע בְּכָל יוֹם עֲרַב וּבִקְרָא, כְּאֵלוּ מְקַיִים בּוֹ וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה, כָּל פְּקוּדֵין אִית מְנַיְהוּ דְּתַלְיִין בְּפְרִי אִילָנָא, מְנַיְהוּ בְּעֲנַפִּין, מְנַהוֹן בְּשָׂרְשׁוֹן, מְנַהוֹן בְּאִילָנָא, וּבִגְיוֹן דָּא אֶתְקַרִּיאת אוּרִייתָא עֵץ חַיִּים, וְכָל מָאן דְּאָכַל מְנַיָּה וְאָכַל וְחֵי לְעוֹלָם.

וְאִית אִילָנָא לְתַתָּא, דְּעֲנַפּוֹי וְשָׂרְשׁוֹי וְגוּפָא וְאִיבָּא דִילֵיהּ, כְּלָהוּ סַם הַמּוֹת וְדָא סְמַא"ל, מָאן דְּאֶעְבֵּר עַל אוּרִייתָא, אֶתְשַׁקִּיָּא מֵהוּא אִילָנָא

וְאֶת־פָּרֶסֶס מִיַּנְיָהּ, וְעַל־יָהּ אֶת־מֶר (בראשית ב יז) כִּי בָּיוֹם אֶכְלֶךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, וּמִסֹּטֶרָא דִּילִיָּה חַיִּי צַעֲרָא.

דָּף ס ע"ב

וְעוֹד שְׂכִינְתָּא אִיָּהּ מְצוֹת הַעֲמֻדָּת מִלְכָּא, הָדָא הוּא דְכִתְיָב (דברים יז טו) שׁוֹם תְּשִׁים עָלֶיךָ מְלָךְ, וְכַבֵּיכּוֹל כָּל זִמְנָא דְלִית שְׂכִינְתָּא בְּאַתְרָהּא לִית מִלְכָּא, וּבְגִין דְשְׂכִינְתָּא אִיָּהּ מְלָכוֹת עַל בַּר נֶשׁ, אֶת־מֶר בִּיה שׁוֹם תְּשִׁים עָלֶיךָ מְלָךְ, לְמַהּוֹי יִשְׂרָאֵל בְּהַ פְּלֵהוּ בְּנֵי מְלָכִים. (דף ס ע"ב) דְלִית מְלָךְ בְּלָא מְלָכוֹת, דְּבַגְלוֹתָא שְׂפַחַה תִּירֶשׁ גְּבִירְתָּהּ, וּבְזִמְנָא דִּיִּיתִי מְשִׁיחָא אֶת־מֶר (אסתר א יט) וּמְלָכוֹתָהּ יִתְּן הַמְּלָךְ לְרַעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה, אִיָּהּ מְלָכוֹתָהּ, אִיָּהּ כְּרִסְיָהּ, אִיָּהּ עֶטְרַת דִּילִיָּה, לְמִלְכָּא דְאִית לִיה מְאֲנָא דִּיקָר וְאִיָּהּ מְחַבְּבָא לְגַבִּיָּה, לְזִמְנִין שׁוּי לִיה עֶטְרָה עַל רִישִׁיה דָּא תְּפִלִּין דְרִישָׁא, לְזִמְנִין קֶשֶׁר לִיה בְּאַצְבָּעָא וְדָא תְּפִלִּין דְיָד, לְזִמְנִין שׁוּי לִיה תְּחוּתִיה וְאֶת־קָרִי כְּרִסְיָא דִּילִיָּה, לְזִמְנִין עֲבִיד מִינָה לְבוּשָׁא.

וּכְעַן דְאִיָּהּ מְרַחֲקָא מִן מְלָכָא, אֶת־מֶר בְּמִלְכָּא (ישעיה נ ג) אֲלִבֵּישׁ שָׁמַיִם קְדָרוֹת, וּשְׂכִינְתָּא אֶמְרַת אֵל תִּירְאוּנִי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחַרְתָּ (שיר א ו), וּבְנֵי נֶשׂא דְאִינוּן שְׂטָיִין מְסַתְּפִלִין בְּלְבוּשָׁא, וְאַחֲרָנִין הֲכִי מְסַתְּפִלִין בְּגוּפָא, וּבַגְלוֹתָא כְּלֵהוּן שְׂטָיִין, אֲבָל פְּקַחָא חֲפִימָא אֶסְתַּפֵּל מְלָגָא, וְכַד יִתִּי פּוּרְקָנָא אֶת־פֶּשֶׁט מְלְבוּשֵׁין דְקְדָרוֹתָא, וְזָרִיק לוֹן עַל אוּמִין דְעֵלְמָא, הָדָא הוּא דְכִתְיָב (שמות י כב) וַיְהִי חֹשֶׁךְ אַפְלָה וְגוֹמֵר, וְלִכְל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר בְּמוֹשְׁבוֹתָם.

דְּבַהּהוּא זִמְנָא דְאֶתְלַבֵּשׁ בְּאַלִּין לְבוּשֵׁין, אֶת־מֶר בִּיה (דברים לב כ) וַיֹּאמֶר אֶסְתִּירָה פְּנֵי מַהֶם, לְבַתֵּר דְאֶת־פֶּשֶׁט מְנִיָּהּ וַיִּירְאוּ הָעַם אֶת יְהוָה (שמות יד לא), וְכָל יְנוֹקִין אַחֲזִין לִיה בְּאַצְבָּע, הָדָא הוּא דְכִתְיָב (שם טו ב) זֶה אֵלִי וְאַנְוָהוּ, וּבַגְלוֹתָא יִשֶׁת חֹשֶׁךְ סִתְרוֹ (תהלים יח יב), וּבְגִין דָּא אָמַר דְנִיָּאֵל (דניאל ב כב), יָדַע מָה בְּחֹשׁוֹכָא וְנִהוֹרָא עֲמִיה שְׂרִיָּה, וּבַהּהוּא זִמְנָא דְאִיָּהּ בְּחֹשׁוֹכָא מְתַלַּבֵּשׁ בְּתַהוּ וְבַהּוּ וּבְחֹשֶׁךְ וְתַהוּם, כְּבִיכּוֹל אֶתְוֹן אִינוּן בְּפִרְוֹדָא וְלֹא מְתַיְחֲדִין תַּמּוֹן, וְלַבַּתֵּר דְנִפְיָק מְנִיָּהּ, וְהָיָה יְהוָה לְמִלְכָּךָ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד (זכריה יד ט).

בְּהַהוּא זִמְנָא כָּל חִיּוֹן יִתְעָרוּן בְּנִגּוּנָא, וְכַנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת מְלַמְעֵלָה לְקַבְּלָא לִיה בְּחֻדְוָה, וְכַלְהוֹן יְהוֹן רְצִין וְשִׁבִין בְּנִגּוּנָא, וּשְׁלִיחוֹתָא לְגַבִּיָּה, הָדָא הוּא דְכִתְיָב (יחזקאל א יד) וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב כְּמִרְאֵה הַבְּזָק, לְבִשְׂרָא לְיִשְׂרָאֵל, וּבַהּהוּא זִמְנָא הֲלָלוּ אֶת יְהוָה מִן הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל תְּהוּמוֹת וְגוֹמֵר (תהלים קמח ז), כְּלֵהוּ לְעֵילָא וּלְתַתָּא מַה דְאֶתְבְּרִי עַד יִתּוּשׁ זְעִירָא, כְּלֵהוּ מְשַׁבְּחִין לִיה, כִּי מְלָאָה הָאָרֶץ דְעָה אֶת יְהוָה כְּפִיָּה לְיָם מְכֻסִּים (ישעיה יא ט), בְּהַהוּא זִמְנָא יִתְקַיֵּים קָרָא, (צפניה ג ט) כִּי אֲזִ אֶהְפּוֹד אֶל עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקָרָא כְּלָם בְּשֵׁם יְהוָה וְגוֹמֵר.

בַּהֲהוּא זְמַנָּא אֲתַבְנִי בֵּיתָא דְשְׁכִינְתָּא דְאִיהִי בֵּית הַבְּחִירָה עַל יְדָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, דְּאֲתַמַּר בָּהּ (וּזְכִירָה ב ט) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נְאֻם יְהוּ"ה חוֹמַת
אֵשׁ סָבִיב, וְאֲנִי אֲבִנָּה אֵינוֹן אֲבָנִין טְבִין דְּאֲתַבְנִי מִינָהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב
(בְּרַאשִׁית ל ג) וְאֲבָנָה גַם אֲנֹכִי מִמֶּנָּה, נְטִיעִין קְדִישִׁין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה
ס כא) נֶצֶר מִטְעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאָר, וּבְנִינָא דְבִי מִקְדָּשָׁא תְּהֵא בְּנוּיָה
מִפְסָפָא וְדַהֲבָא וְאֲבָנִין יְקִירִין, וְתֵהּא מְרַקְמָא מְכַל צִיּוּרָא דְעוֹבְדָא
דְּבְרָאשִׁית, וְעַלָּה נְהָרָא יְרוּשָׁלַם דְּלַעֲלָא, לְעִילָא מְרַקְמָא מְכַל מִינֵי גּוֹוִין
דְּנְהוּרָא, וְרָזָא דְמַלְהָ יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שְׁחַבְרָה לָּהּ יְחַדְיו (תְּהִלִּים קכב ג),
דְּאֲנְהָרָא עַל גְּבוּי.

בַּהֲהוּא זְמַנָּא אֲתַקִּיִּים בְּיִשְׂרָאֵל (ישעיה ס כ) לֹא יבֹא עוֹד שְׁמִשָּׁד, וְיִרְחֹד לֹא
יֶאֱסֹף וְגוֹמֵר, וְאֲתַעַר שִׁיר הַשִּׁירִים בְּעֵלְמָא, וְאֲדַלִּיק נְהוּרָא עַל זֵיתָא
וְשִׁרְגָא, דְּיִשְׂרָאֵל אֵינוֹן פְּתִילָה, אֲוִרִייתָא מְשַׁחָא, שְׁכִינְתָּא שְׁרָגָא, הָדָא הוּא
דְכְּתִיב (איוב כט ג) בָּהֱלוּ נִרוֹ עָלַי רֵאשִׁי, בַּהֲהוּא זְמַנָּא אֲתַמַּר בְּשְׁכִינְתָּא,
וְחַלְצָה נְעֵלו (דְּבָרִים כח ט), נְעֵלו דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, לְקִיִּים בֵּיהּ שֶׁל נְעֵלָד
(שְׁמוֹת גה), וְאֲתִיחַד בְּשְׁכִינְתִּיהָ, דְּאֲתַקְרִיאַת חַלְצָה, וְאִיהוּ חַלוּץ הַנְּעֵל, וְלֹא
צְרִיכִין לְאֲתַחַבְרָא בְּאַרְחַ יְבוּס לְעוֹלָם, דְּאֲתַמַּר בָּהּ (רוֹת ד ז) וְזֹאת לְפָנִים
בְּיִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר, שְׁלֹף אִישׁ נְעֵלו וְנָתַן לְרַעְהוּ, מֵאִי נְעֵלו דָּא כְּנוּ"י, הַהוּא
דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (שִׁיר ד יב) גֹּן נְעוּל, אֲתַפְתַּח הַהוּא נְעוּל מִפְתַּחָא, בְּגִין דְּלַפְתַּח
חַטָּאת רוּבְץ (בְּרַאשִׁית ד ז), אֲתַעַבֵּר הַהוּא חַטָּאת וְאֲתַפְתַּח תְּרַעָא, הָדָא הוּא
דְכְּתִיב (תְּהִלִּים קיח כ) זֶה הַשָּׁעַר לַיהוּ"ה, וְיַחְזוּן תַּמּוֹן שְׁכִינְתָּא, דְּאֲתַמַּר בָּהּ
וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל.

דף סא ע"א

דְּבַר אַחַר וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַגְּאוּלָּה וְעַל הַתְּמוּרָה, עַל הַגְּאוּלָּה דָּא
שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה ה' עֲלָאָה, וְעַל הַתְּמוּרָה דָּא שְׁכִינְתָּא (דף סא ע"א) תַּתְּאָה,
דְּאִיהִי תְּמוּרָה בַּהֲהוּא דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ אֵל תַּמְיִרְנִי בּוֹ, וְאֵינוֹן ה"ה, וְזֹאת דָּא
בֶּן וּבַת, יִשְׂרָאֵל דָּא אָב, וּבְגִין דָּא לְתַתָּא אִיהוּ תְּמוּרוֹת אֲתָנוּן יְהוּ"ה
בְּאֲדַנִּי, אָבֵל לְעֵלְמָא דְּאֲתִי לִית תְּמוּרָה, כְּמָה דְּאִוְקְמוּהוּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין
לֹא כְּשִׁאֲנִי נְכֹתֵב אֲנִי נְקָרָא, בְּעוֹלָם הַזֶּה נְכֹתֵב בִּיהוּ"ה וְנְקָרָא בְּאֲדַנִּי,
וּבְעוֹלָם הַבָּא נְכֹתֵב בִּיהוּ"ה וְנְקָרָא בִּיהוּ"ה.

וְעוֹד שְׁלֹף אִישׁ נְעֵלו, דָּא גּוּפָא דְּאִיהִי אֲתַתָּא כְּלִי דִּילִיהָ, וְדָא מִטְטְרוּ"ן,
וְנָתַן לְרַעְהוּ, דְּלִזְמַנִּין אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, וְלִזְמַנִּין צְדִיק,
וְלִזְמַנִּין שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה אִיהִי תְּעוּדָה בֵּיהּ, וְלִזְמַנִּין שְׁכִינְתָּא תַּתְּאָה הִיא
תְּמוּרָה בֵּיהּ, וְדָא אִיהוּ גֹן נְעוּל, וּבִיהּ מַעֲגִן חָתוּם, דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא, י'
כְּלִילָא מַעֲשֵׁר סְפִירוֹן, י' מִן מִיטְטְרוּ"ן.

כָּל סְפִירוֹן פּוֹעֲלִים בֵּיהּ בְּהֵאִי עֲלְמָא שְׁפָלָה, וּבִיהּ יְבוּס וְחַלְצָה וְגַט פְּטוּרִין,
וְכָל אֲתָנוּן בֵּיהּ אֵינוֹן תְּמוּרָת, כְּגוֹן מַצְפ"ץ, וְאִיהוּ נְעִילַת חֲגִין וְזְמַנִּין וְיוֹמִין

טבין, נעילת דלת בפני לווי, ביום הכפורים דאיהי עלמא דאתי, לא אתקרי יהויה באדניי דאיהי דין, ואיהו נעל, נעילת דלת, ואינו נועל הדלת, אלא איהי פתיחא לקבל שבים, ובגין דא יום הכפורים אסור בנעילת הסנדל, דלית חודא ביה לקודשא בריך הוא ושכינתא, דלזמנין איהי שכינתא, ואסתלק קודשא בריך הוא, ולזמנין קודשא בריך הוא, ואסתלק שכינתא.

ובגין דא עונת תלמידי חכמים בשבת, דביומין דחול דשליט מטטרוין אתמר (יחזקאל מד ב) יהיה סגור ששת ימי המעשה, ביה איהי סגירא תרעא, וביום השבת יפתח, יפתח תרעא, ותפיק מינה שכינתא לאתייחדא עם בעלה, ובההוא זמנא אתקריאת פוס מלא, הדא הוא דכתיב (דברים לג כג) ומלא ברפת יהויה ים ודרום ירשה, דביומין דחול אתקריאת יבשה במטטרוין, הדא הוא דכתיב (בראשית א ט) ויאמר אלהיים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה.

ובזמנא דאתמליאת אתמר עלה (תהלים קטז יג) פוס ישועות אשא ובשם יהויה אקרא, פו"ס איהי אלהיים בחשבון, דסליק לחשבון פנויי, במאי אתמליאת באת י, ואתעבידת פוסי רזיה, ובגין דא פוס צריך עשרה דברים וכו'.

קם רבי שמעון ואמר, אם תחנה עלי מחנה לא יירא לבי, אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח (תהלים כז א), בזאת בודאי אנא בעינא לאתתקפא, בהאי קרא דדוד, קום דוד הא זאת דילך לגבן, אהרו פהנא קום משנתך הא זאת דילך לגבן, דאתמר בה (ויקרא טו א) בזאת יבא אהרו אל הקדש, קום רעיא מהימנא לאגנא על זאת דילך, דאתמר בה (דברים ד מד) וזאת התורה אשר שם משה, דהא פמה מארי מגיחי קרבא קא אתיין לאגנא עלה, קומו נביאי קשוט דהא זאת דילכון לגבן, דקא הויתון מתנבאין, עלה אתמר (ירמיה ט כב) אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגבור בגבורתו וגומר כי אם בזאת, זאת אשיב אל לבי על כן אוחיל לו (איכה ג כא).

קומו אבהו מארי דברית, דהא זאת הברית דלכון ביננא, דאתמר בה (ויקרא כו מד) ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם וגומר, ובגינה אמר קודשא בריך הוא (שם יב) וזכרתי את בריתי יעקוב, קום שלמה מלכא דאנת שלם דילה, קומו למהוי עזר לגבה בהאי קרבא, נער נער דאנת מארי מפתחן דאוצרון דמלכא, דכל מאני קרבא דמלכא בהון, קום אפתח היכלא, אדניי שפתי תפתח, ופי נגיד שבחוי דמלכא עלאה, דהא היכלא (עלאה) דיליה איהו, טול רשו ופתח היכלא בגין יקרא דשכינתא.

פֶּתַח וְאָמַר זָרְקִיָּא מְקִיָּי שׁוֹפְרִי הוֹלִיָּד סְגוּלְתִּיָּא, אֲדַהְכִּי הָא עוֹלִימָא קָא נְחִית (רעיא מהימנא פתח רבי שמעון) וְאָמַר, רַעֲיָא מְהִימְנָא אַנְתָּ אִיהוּ מְאָרִי דְקִירְטָא, דְרַעֲיָא דְאָזִיל בְּעֵאנָא, בְּגִין דּוּבִין וְזַבִּין וְחִיּוּן בִּישׁוּן דְקָא אַתִּין לְמִיכַל עֵאנָא. (דף סא ע"ב) אֲרַחָא דִּילִיָּה לְמַהוּי קִירְטָא בְּהַדִּיָּה לְזָרְקָא אַבְנִין לְגַבִּיָּהוּ, לְמַהוּי עֵאנָא נְטִיר מַחִיּוּן בִּישׁוּן קוּם נְטִיל קִירְטָא בִּידָךְ, פֶּתַח וְאָמַר זָרְקִיָּא, שְׂכִינְתָּא קְדִישָׁא, אַנְתָּ הוּא קִירְטָא קְדִישָׁא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָךְ הוּא דְבָךְ, אֲזִדְרִיקוּ תְּלַת אַבְנִין דְאִינוּן סְגוּלְתִּיָּא, תְּלַת אַבְנִין וְקִירִין דְאִינוּן תְּלַת אַבְהוּ, וְאַנְתָּ אַבּוּ יְקָרָא עַל כְּלָהוּ, תִּגְא בְּרִישָׁא דְכְּלָהוּ, עַלְךָ אַתְּמַר (תהלים קיח כב) אַבּוּן מְאָסוּ הַבּוֹנִים הַיְתָה לְרֵאשׁ פְּנֵה, וְהַאֲבּוּן הוֹאֵת אֲשֶׁר שְׂמַתִּי מִצְבָּה יְהִיָּה בֵּית אֱלֹהִיִּים (בראשית כח כב), אַנְתָּ הוּא דְאֲתְמַר עַלְךָ (דניאל ב לה) אַבְנָא דִּי מַחַת לְצֻלְמָא וְהוֹת לְטוּר רַב וּמְלַאֵת כָּל אַרְעָא.

וְאִיָּה תִּגְא כְּגוֹוֹנָא דְאֵס בְּרִישָׁא דְחוּטָא דְזָרְקִיָּא, אַבְנָא כְּלִילָא וּמַתְעַטְרָא (נ"א מוכללת ומעוטרת) כְּאַבְנָא בְּרִישׁ עֲזָקָא, וְכַד אֵית בִּישְׂרָאֵל מְשְׁכִילִים בְּחַכְמָה דְאִיָּה יי מַחְשָׁבָה עֲלָאָה, יַדְעִין לְזָרְקָא לָהּ לְהֵאִי אַבְנָא דְאִיָּה בֵּית יַחֲדָה, לְהַהוּא אַתְר דְאֲתַגְזֶרֶת, בְּגִין דְבִרְתָּא בְּאַבָּא אַתְעַבִּידַת, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (משלי ג יט) יְהוֹיָה בְּחַכְמָה יָסַד אֲרָץ, בְּחַכְמָה דְאִיָּהוּ אַבָּא יָסַד בְּרִתָּא דְאִיָּה אֲרָץ הַדּוּם רַגְלִיו.

וְהַהוּא חוּט דִּילָהּ אִיָּהוּ וי, דְאַבְנָא דְאִיָּה תִּגְא עֲטָרָה עַל רִישִׁיָּה, עֲטָרָה דְסִפְר תּוֹרָה, וּבְגִינָה אַתְמַר וּדְאֲשֶׁתִּמֶשׁ בְּתִגְא חֶלֶף, אִיָּהוּ כְּתֵר תּוֹרָה וְדָאִי, דְתְּלַת כְּתָרִין אִינוּן, כְּתֵר תּוֹרָה וְכְתֵר כְּהוֹנָה וְכְתֵר מְלָכוּת, וְכְתֵר תּוֹרָה (נ"א וכתר שם טוב) עַל גַּבִּיָּהוּ, וְהֵאִי אַבְנָא אִיָּה יי בְּרִישׁ א, וְאִיָּה יי בְּסוּפָה, עַלָּה אַתְמַר (ישעיה מו ט) מְגִיד מְרֵאשִׁית אַחֲרִית, וְאִיָּה יי (נ"א ואיָּהוּ) יו"ד ה"א וַאֲיוּ ה"א (נ"א יו"ד ה"י וַאֲיוּ ה"י), כְּלִיל עֶשֶׂר סְפִירָן, דְאִינוּן (ס"א דַאִיָּהוּ) נְעוּץ סוּפָן בְּתַחֲלָתָן וּתַחֲלָתָן בְּסוּפָן.

קִמּוּ כְּלָהוּ מְאָרִי מְתִיבְתָּא וְאָמְרוּ, רַעֲיָא מְהִימְנָא כְּמָה אַנְתָּ תַקִּיף לְזָרְקָא אַבְנָא, דְהָא מְטָא לְאַתְר דְלִית מָאן דְיַדְע אַתְרָהָא, וּמְלֶאכֶין קְדִישִׁין שְׂאֵלִין בְּגִינָהָא אִיָּה מְקוּם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, דְלִית מָאן דְיַדְע מְקוּמוֹ, כַּד סְלֶקָא לְעִילָא בְּאַתְר דְזָרִיקַת לָהּ, עַד דְאָמְרִין כְּלָהוּ (יחזקאל ג יב) בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוֹיָה מִמְקוּמוֹ, וְאַף עַל גַּב דְאִיָּה זְעִירָא לְתַתָּא, לְעִילָא לִית לָהּ סוּף.

מָאן יְכִיל לְאַגְחָא קְרָבָא בְּאַתְר דְאַנְתָּ תַפְּוּן, בְּאַבְנָא זְעִירָא דְזָרִיקַת אֲזִדְעִזְעוּ רְקִיעִין עַד אִין סוּף, וּמְלֶאכֶין עַד אִין תַּכְלִית, וְכָל מְאָרִי מְתִיבְתָּא כְּלָהוּ אֲזִדְעִזְעוּ וּנְפְלוּ בְּנַפְיִלַת אַפִּים, מְקִיּוּמִיָּהוּ קְדָמָהָא, וְאָמְרוּ וְכִי בְּאַבְנָא זְעִירָא הָאִי, כָּל שְׂפָן מָאן יְגִיחַ עִמָּךְ בְּסִיפָא, דְאֲתְמַר בְּהָ (תהלים קמט ו) רוּמְמוֹת אִיָּל בְּגְרוּנִים וְחָרַב פִּיפִיּוֹת בִּיָּדְס, דְאִיָּה קְרִיאַת שְׁמַע, חֲרָבָא דִּילְךָ דְאַנְתָּ תַקִּינַת לָךְ (נ"א לה), דְבָהּ קְטִילַת לְמַצְרִי, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שמות ב יב) וַיִּכּוּן כָּהֵן וְגוֹמֵר וַיִּדְ אֶת הַמְצָרִי, כִּיָּה וְכִיָּה סְלֶקִין לְחַמְשִׁין אַתְוּוּן, דְמִיַּחְדִּין בְּהוּן לְקוּדְשָׁא בְּרִידָךְ הוּא פְּעַמִּים, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוֹיָה אֱלֹהֵינוּ יְהוֹיָה אַחַד, דְאִית בְּהוּן כִּיָּה אַתְוּוּן תְּרִין זְמָנִין, וְסְלֶקִין לְחַמְשִׁין תְּרַעִין דְבִינָה, דְאִיָּה חִי תְּמִינָאָה מְעַשֵׂר סְפִירָן מִתְתַּאָּה וּלְעִילָא. יי רִישָׁא דְחֲרָבָא,

ו' גופא דחרבא, תרין פפיות דילה הייה, נרתקא דחרבא אהייה, והכי לתתא נרתקא דהאי חרבא אדניי, ואיהו יאהדונהיי לתתא, יאההויה"ה לעילא, (נייא יהיו ההיו יהייה), ורזא דמלה (שמות טו א) אז ישיר משה תמנא אתון בחיבורא לעילא, (ישעיה נח ט) א"ז תקרא ויהויה יענה לתתא, ומאן יכיל ברומחא דילך דאיהו רמיח תיבין דקריאת שמע, אגח קרבא לרבי שמעון וחברוי, נחזי מאי ניהו חילא ותקיפו דיליה, דהא איהו אתער עלאין ותתאין, ויזדעזעו כל עלמין עלאין ותתאין ובאומא לכול חיילין לעילא ותתא למהוי בעזריה, אגח ליה. קום רבי שמעון זריז גרמז במאני קרבא דילך, נחזי מאי תקיפו וגבורה דילך.

דף סב ע"א

קום רבי שמעון פתח ואמר, זרק"א מק"ף שופ"ר הול"ף סגולת"א, קום ונטיל תלת אבנין דאינון י י י, ואבנא עלאה דאיהי בקירטא, תגא בחוטא הא ארבע, דאנון ארבעין, וחוט דסיקרא (נייא דסחרא) עלה היינו ב', ורזא דמלה בראשית ב' ראשית, האי נקודה (דף סב ע"א) עלה אתמר בעשרה מאמרות נברא העולם מאי ב' ההוא חוט דאסחר עלה, והאי נקודה אית לה רישא ואמצעיתא וסופא, ואתעבידת תלת יודיין י י י, דסלקין לתלתין, וההוא חוט ב' תלתין ותרין, תגא דעל חוט י, והא ארבעין ותרין, לקבל ל"ב אלהיים, ועשר אמירן דאתברי בהון שמיא וארעא וכל חיליהון, (וירא אלהיים את כל אשר עשה, דאיהו רזא וירא מלאך יהויה אליו בלבת אש, בלבת דאורייתא ודא איהו כי יום נקם בלביי, ובהון פועלים ארבעין ותרין אתון דיהויה, ורזא דמלה פתחו לי שערי צדק אביא ב"ם אודה י"ה, וכלהון אתכלילן בבאר שבע, דא אביג יתיץ וחברוי).

אמרו ליה מארי מתניתין, רבי רבי פמה תקיפין אבנין דזריקת, דאזדעזעו בהון שמיא וארעא, וחיוון ובעירן ועופין פלהו ברחו, ומנהון נפלו לארעא, וכרסייא קירא ומלאכין ואופנים פלהו אזדעזעו מאבנין דילך, ואלין אינון ארבעה טורי אבן, דכלהו חד.

זכאה איהו מאן דאפיק אבנין אלין שלמין בצלותיה, בארבע צלותין עם צלותא דמוסף, דעליהו אתמר (דברים כו ו) אבנים שלמות תבנה, ואית אבן דאורייתא, דאתמר בה (בראשית כח כב) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהיים, דאיהי מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דאתמר ביה (דברים ד מד) וזאת התורה אשר שם משה, דאיהו דיוקנא דיליה.

ואלין אבנין פלהו חד, מלכות קדישא איהי מסטרא דשמאלא, אתמר בה (שם כה א) אבן שלמה וצדק יהיה לך, והאי איהי (דניאל ב לה) אבנא די מחת לצלמא דהות לטור רב ומלאת כל ארעא, מאי ומלאת כל ארעא, אלא בגינה אתמר (ישעיה ג) מלא כל הארץ כבודו, ועלה אתמר (זכריה ג ט) על אבן אחת שבעה עינים, דאינון שבעה רועין קדישין, ואינון שבע דכורין ושבע נוקבין, פלהו פלילן בה ורזא דמלה שבעה ושבעה מוצקות.

והאי אבן איהי חמשה אבנין דשוי דוד בקירטא ואתעבידו פלהו חד, הדא הוא דכתיב (שמואל א ו יז) ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים מן הנחל, ואינון גדולה גבורה תפארת נצח הוד, דבהון שבח דוד לקודשא בריה הוא ואמר (דה"י א כט) לך יהו"ה הגדולה והגבורה וגומר, ואלין חמשה חלוקי אבנים נטיל לון מן הנחל דאיהו יסוד ח"י עלמין, וכד שוי לון בקירטא דאיהו מלכות קדישא, אתעבידו בה חד, וטבע במצחא דפלתא וקטיל ליה.

ואינון חמש אבנין דאינון שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה, וכד שוי לון בקירטא דאיהי שפה דפימא צריף למעבד לון בה פלהו אחד, דבזמנא דינצח בה קודשא בריה הוא כל אומין דעלמא יתקיים בהון כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהו"ה לעבדו שכם אחד (צפניה ג ט), והא שפי"ה ודאי דא שכינ"ה, דהכי סליקת בחושבון שפי"ה, בגין הכי כל אומין דעלמא עתידין לאשתעבדא תחות ידהא, ולאמלכא לה עלייהו ביומין דמלכא משיחא, לקיים מה דאתמר בה (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה.

זכאה איהו מאן דנטיר האי אמונה בלביה ובפומיה דודאי איהי אמונה דישראל, ואיהי יחודא דקודשא בריה הוא, ובה מיחדין ישראל לקודשא בריה הוא תרין זמנין בכל יומא, וזכאה איהו מאן דאיהי באמנה אתו בגלותא, דלא דחיל מעלאין ותתאין, דבגינה אתמר לאדם (בראשית ב טו) ויניחחו בגן עדן לעבדה ולשמרה, לעבדה בפקודין דעשה, ולשמרה בפקודין דלא תעשה, בגין דאיהי גין סדרים דאורייתא, ואיהי עדוניתא דאורייתא, מאי אורייתא עמודא דאמצעייתא, איהי גן דיליה, ועדן דיליה.

דף סב ע"ב

רבי רבי קום אסחר להאי קירטא, ואקף ואסחר לה בשפה דילך, בהאי אבנא דאיהי כלילא (נייא מוכלל ומעוטר) מכל אבנין דבניינא דאורייתא, (וצלותא) איהי אבן יקרה (דף סב ע"ב) מוכללת ומעוטרת באות ברית, ובאות דשבת, ובאות דימין טבין, ובאות תפלין, וחוט דילה פרוכה באצבעא, ודא פריכו דרצועה דתפלה דיד, דבה הוו קדמאין פורכין את שמע עם ואהבת ברחימו דאהבה, דהיינו ואהבת את יהו"ה אלהיך, בגין דתהא רחימא לגבי בעלה, ולא מפסיקין, ולבתר דאתא יעקב דאיהו כליל תלת אבהו, התיר ההוא פריכו דילה, ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

בגין דאיהי בעי למהוי איהי סגולת מלכים, בההוא זמנא אתמר שופ"ר הול"ף סגולת"א, ואזל"א לשריא כתרא על ישראל דאיהו עמודא דאמצעייתא, דאיהו ספר תורה כליל חמשה חומשי תורה, ואתעבידת תגא על רישיה, בכל את ואת דיליה, מאלין אתנון דיעאן דספר תורה, פגוונא דא ש ע ט נ ז ג א, פלהו זיינין אינון חד ועשרין, לקבל חד ועשרין אזפרות דתפלין דרישא, ולקבלייהו חד ועשרין אזפרות דתפלין דיד, דסלקין פלהו

אַרְבַּעִין וַתִּרְיוּ, לְקַבֵּל שְׁמַא דְּמִיב, תִּנְא אִיהִי יי עַל רִישָׁא דְּזי, גּוּפָא דִּילִיה וי, וְסַפֵּר תּוֹרָה עֲמוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא כְּלִיל שִׁית סְפִירָן מַחְסָד עַד יְסוּד, מְלָכוֹת יי זְעִירָא, בְּה אֲתַעְבִּידַת שְׁבִיעֵי יוֹם שַׁבַּת, וְאִיהִי אוֹת תְּפִלִּין, אוֹת שַׁבַּת, אוֹת בְּרִית, וְאִיהוּ כְּתָר כְּהוֹנָה וְכְתָר מְלָכוֹת, מְסֻטְרָא דִּימִינָא דְּאַתְיִיהִיבַת אוֹרִייתָא אֲתַקְרִיאַת כְּתָר תּוֹרָה וִימִינָא אִיהוּ כְּהֵנָא, מְסֻטְרִיה אִיהוּ כְּתָר כְּהוֹנָה, וְעֲמוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא אִיהוּ מְלָךְ, וּמְסֻטְרָא דְּגְבוּרָה בֵּית דִּין הַגְּדוֹל, נְפִיק מִתְּמֹן אֲשָׁא וְאוֹקִיד לִיה, וְכַד כְּהֵנָא נְפִיק בְּשָׁלֵם מֵהִיכְלָא, בְּהֵוּא זְמָנָא יִתְעָרוּן לוֹיִים בְּנִגּוּנָא (כאן חסר והוא בתקוני זהר חדש).

וְעוּד אִית תַּקוּנָא חֲמִשָּׁא בְּצִלוֹתָא, צְלוֹתָא אִיהִי כְּקַרְבָּנָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין תְּפִלוֹת כְּנֶגֶד תְּמִידִין תַּקְנוּם, תָּא חֲזִי קַרְבָּנִין אִינוּן מְאַרְבַּע מִינִין, דְּאִינוּן לְקַבֵּל אַרְיָה שׁוֹר נֶשֶׁר אָדָם, דְּאִינוּן מְצוּיִירִים בְּכִרְסֵיָא, אִית קַרְבָּנָא דְּהוּוּ מְקַרְבִּין יִשְׂרָאֵל, וְכֵהֵנָא הוּוּ קָרִיב קַרְבָּנָא דְּלֵהוּן.

קַרְבָּנָא קְדָמָא, קַרְבָּנָא דְּהוּוּ קָרִיב לִימִינָא, דָּא צְלוֹתָא דְּשַׁחְרִית, וְאִם הוּוּ זְכִיין הוּוּ נְחִית דִּיּוֹקְנָא דְּאַרְיָיָה וְהוּוּ מְקַבֵּל קַרְבָּנָא, וְדָא מִיכָא"ל דְּדִרְגִיָּה חֲסִיד, אִיהוּ הוּוּ מְקַבֵּל צְלוֹתָא דְּשַׁחְרִית, וְאִם לָא זְכוּ מַה כְּתִיב בְּקַרְבָּנָא (שמות כב ט) לְכָלֵב תִּשְׁלִיכוּן אוֹתוֹ, דְּחָשִׁיב לִיה כְּטָרִיפָה, וּבְגִין דָּא הוּוּ נְחִית דִּיּוֹקְנָא דְּכָלֵב לְקַבֵּל הֵוּוּ דוּרוּנָא, וְקַרְבָּנָא, וְדָא אִיהוּ כְּלָב דְּאָמַר דָּוִד עָלְיוּ הַשָּׁלוֹם (תהלים כב כב), הַצִּילָה מִחָרֵב נַפְשִׁי מִיַּד כְּלָב יַחֲדָתִי, וְכָל מַלְאָכֵי חַבְלָה דְּאִינוּן כְּלָבִים צוֹעֲקִים בְּמִשְׁמְרָה תִּנְיִינָא דְּלִילָא, אִינוּן צְוּוּחִין וְנִבְחִין וְאָמְרִין הֵב הֵב, בְּגִין דְּאִינוּן מְסֻטְרָא דְּגִיְהֵנָם סַם הַמּוֹת, דְּאַתְמַר בֵּיה (משלי ל טו) לְעִלוּקָה שְׁתִּי בְּנוֹת הֵב הֵב.

קַרְבָּנָא תִּנְיִינָא לְקַבֵּל שׁוּ"ר, דְּאַתְמַר בֵּיה (ויקרא כב כז) שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׁב אוֹ עֵז וְגוּמַר, וְלְקַבְּלִיה צְלוֹתָא דְּמִנְחָה, דְּאָמַר דָּוִד עָלָה (תהלים קד יד) מְצַמִּיחַ חֲצִיר לְבִהמָה וְעֵשֶׂב לְעִבּוֹדַת הָאָדָם, מֵאִי עֵשֶׂב, עֵיב שׁי, וְאִינוּן עֵיב שְׁמָהוּן, דְּאִינוּן לְבוּשִׁין לְעֵיב שְׁמָהוּן עֲלָאִין, כְּגוּוּנָא דְּעֵשֶׂב דְּאִיהוּ לְבוּשָׁא דְּחֻטָּה, וּבְגִין דָּא לְהוּצִיא לְחַם מִן הָאָרֶץ, וְהִינּוּ לְחַם אֲבִירִים אֲכָל אִישׁ (שם עח כ), וְדָא נְהֵמָא דְּאוֹרִייתָא.

דף סג ע"א

וְלַעוּלָם כָּל קַרְבָּנִין שְׁחִיטָתוֹן בְּצַפּוֹן, בְּגִין דְּמַצְפּוֹן תְּפִתַּח הַרְעָה (ירמיה א יד), (ס"א ודא יצר הרע, ובגין דלא יהא צריך מנשמתא דילך) (ס"א דלא יסריך נשמתא דילך האכילהו קרבנא, לקיימא ביה (משלי כה כא) אם רעב שונאך האכילהו לחם, ואם צמא השקהו מים, ולבטר דאיהו נטיל דמא דקרבנא, לא יטול מדילך) דְּמִתְמֹן הֵוּוּ דְּאוּשִׁיד דְּמָא, מְלַחֵךְ הֵוּוּ דְּמָא דְּבַעֲרִין וּבְגִין דָּא לָא צְרִיךְ לְכַסָּאָה לָה מְנִיָּה, לְקִימָא בִּיה אִם רָעֵב שׁוֹנֵאֵךְ הָאֲכִילָהוּ לְחַם וְאִם צָמָא הַשְׁקָהוּ מִים וּלְבַתֵּר דְּאִיהוּ (דף סג ע"א) נְטִיל דְּמָא, קַרְבִּין קַרְבָּנָא לְעִילָא, דְּאַתְמַר בְּה (במדבר כה ב) אֶת קַרְבְּנֵי לְחֵמֵי לְאִשִּׁי, וְלְקַבְּלִיה דְּשׁוֹר אִיהוּ חֲמוֹר נוֹעַר, אִם זְכוּ הָא שׁוּ"ר מְקַבֵּל קַרְבָּנָא, וְאִם

לאו הא חמור נוער, ובגין דא אתמר (דברים כב י) לא תחרוש בשור ובחמור
יחדו, יחדו כלומר לא תגרום דיאכל חמור קרבנא דשור.

קרבנא תליתאה דערבית, קרבנא דעופין, דאתמר בהון (ויקרא ה ז) שתי
תורים או שני בני יונה וגומר, דאי זכו נשרי"א דייעקב נחית לקבלא לון,
ואם לאו נשרא דסטרא דמסאבו נץ לגבי יונה, וכפום קרבנא הכי יתרבי
או יתזער.

קרבנא רביעאה אדם, האי איהו דמקבל קרבנא דאד"ם, דאיהו מחשבה
דקריב ומיחד פלא, ועליה אתמר (שם א ב) אדם כי יקריב מכם וגומר, האי
איהו דמקרב קרבן ליהו"ה, ודא אורייתא, ובגין דא תקינו בצלותא
למשמע בה ספר תורה, למהוי ביה קרבנא שלים באדם, דאתמר ביה (שם
יט יד) זאת התורה אדם, ובגין דא מסיר אזנו משמוע תורה גם תפלתו
תועבה (משלי כח ט).

וכל קרבנין אליו רמיזין בגופא דבר נש, מוח"א וליב"א וריא"ה, אינון
ארי"ה שו"ר נש"ר, קטרוגא דלהון כלב חמור נץ, טח"ל מר"ה וכב"ד,
דאינון משחיית א"ף וחמ"ה, מחשבה דא אדם, אית מחשבה טבא דחיוון
טבין, ואית מחשבה בישא דחיוון בישין, ומחשבה טבא איהו אדם טוב,
ומחשבה בישא דא אדם רע בליעל, אדם להבל דמה.

לקבל מוח"א איהו ארי"ה דנחית למיכל קרבנין, ועליה אתמר (יחזקאל א ו)
ופני אריה אל הימין לארבעתם, לב"א לשמאלא ועליה אתמר ופני שו"ר
מהשמאל לארבעתם, ריא"ה דא נש"ר דאית לה גדפין דפרח בהון, ועליה
אתמר ופני נש"ר לארבעתם, מחשבה דאיהו אדם רכיב על פלהון, ואינון
מרובה דיליה, כסוסוון לבני נשא.

חיילין דמוחא גרמיין בקרבנא, ותקרבו עצמות עצם אל עצמו (יחזקאל לו
ז), חיילין דריאה ודלפא ערקין, קשירו וחבורא, ותנועה דלהון רוחא
דכנפי ריאה, ואיהו רוח אלהיים מרחפת על פני המים (בראשית א ב) (ני"א
דאיהו מוחא), בגין דריאה (ני"א דרישא) כלילא מתרוייהו, כגוונא דעופא ממנא
וארעא, ואינון כלילן מתרוייהו. על מוחא שריא ברכה, על לפא שריא
קדושה, על ריאה שריא יחוד, מחשבה כלילא מפלהו, ואינון יברכד יהו"ה
יאר יהו"ה ישא יהו"ה (במדבר כד ו), יברכד במוחא, יאר בלפא דתמן נהורא
דעיינין, כמה דאוקמוה הלב רואה, ישא בריאה דאיהו שלום, הדא הוא
דכתיב וישם לך שלום.

ואינון שמיע"ה רא"ה ריח"א, שמיע"ה במוח, ואיהו בהפוכא חו"ם,
דשריא בלחותא וקרירותא דמוחא לחממא ליה, מסטרא דגבורה, ואיהו
אריה מסטרא דגופא, שור מסטרא דנפשא, דאינון אש ומים, אש שכלית
מים יסודית, רא"ה בלב"א, דאיהו אש, רא"ה ארי"ה, מים שכלית
לקררא אש יסודי דלפא, דלא יוקיד כל גופא.

רִיחָא בְרִיאָה דְנַפְיָק לְחוּטְמָא, עֲלִיָּה אֲתִמַּר (בראשית ב ז) וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נְשָׁמַת
חַיִּים, וְרִיחָה אִיהִי מִסְטָרָא דְמוֹחָא קְרִירָא, וּמִסְטָרָא דְלִבָּא יְבִישָׁה, וְאִיהוּ
חֲצִיּוֹ מִיָּם יְסוּדִית, וְחֲצִיּוֹ יְבִישָׁה יְסוּדִית, בְּגִין דָּא שְׂרִיא עֲלָה רוּחָא שְׂכְלִית,
דְּאִיהוּ חֶסֶם וְלַח, חֶסֶם לְחִמְמָא קְרִירוּתָא, לַח לְרִטְבָּא יְבִישׁוּתָא, דָּא שְׂכְלִי וְדָא
יְסוּדִי.

דְּבוּר דָּא אָדָם, דְּכָלִּיל מְכֻלָּהוּ, וּמֵאֵן אֲפִיק לִיָּה מְחֻשְׁבָּה, וּבְגִין אֱלִין
שְׂכְלִיִּים הוּוּ נְחֻתִין בְּקֻרְבָּנָא לְקֻרְבָּא קְרֻבְנָא וּלְיַחְדָּא כְּלָא, וְאֱלִין אֵינּוּן
בְּתַחֲיִית הַמֵּיתִים, דְּבַהוּן יְהֵא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקֻרְבַּ עֵצִים אֶל עֵצָמוּ,
וְגִידִין וְעֻרְקִין פְּלָהוּן לְחַבְרָא דָּא בְּדָא, וּיְקַבְלוּן אֱלִין בְּאֱלִין, וּמְשַׁלְּבִין אֱלִין
בְּאֱלִין, הֵדָּא הוּא דְכָתִיב (שמות לו ה) מְקַבְּלוֹת הַלְוִיאוֹת וְגוֹמֵר, בְּהָהוּא
זְמַנָּא יְהֵא חֲדוּהָ וְנִגְוֵנָא, בְּקֻרְבּוֹ דְלָהוּן.

תקונא עשרין ותריין

דף סג ע"ב

(דף סג ע"ב) בְּרִיאֲשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּים, בְּרִיאֲשִׁית חַד אִיהוּ דְלָא אֲתַגְלִיָּא, וּבְרָא
תְּרִין, תְּרִין אֵינּוּן, וְאֵינּוּן ב', וְאֵינּוּן תְּרִין עֲלָמִין סְתִימִין, וּבְמַה בְּרָא לוֹן
בְּנִקּוּדָא חֲדָא סְתִימָא, רִאֲשִׁית אֲתַקְרִי, וְעֲלָה אֲתִמַּר (תהלים קד כד) כָּלִם
בְּחֻכְמָה עֲשִׂית, וְתִרִין עֲלָמִין סְתִימִין לָא הוּוּ אֲתַגְלִיָּין, עַד דְּעֵבִיד לוֹן תְּרִין
לְבוּשִׁין, וּמֵאִי נִינְהוּ אִתְּ הַשְּׁמַיִם וְאִתְּ הָאָרֶץ, אִתְּ הַשְּׁמַיִם לְבוּשָׁא לְעֲלָמָא
עֲלָה דְאֲתַבְּרִי בְּנִקּוּדָה עֲלָה, וְאִתְּ הָאָרֶץ לְבוּשָׁא לְעֲלָמָא תַּתְּאָה דְאֲתַבְּרִי
בְּאֱלֹהִיִּים דְּאִיהִי אֵימָא עֲלָה. יי רִאֲשִׁית אֲתַקְרִי וְאִיהוּ אָבָא דְכְּלָא, ה'י
אֱלֹהִיִּים וְאִיהִי אֵמָא דְכְּלָא אִם כָּל חַי, וְחֻכְמָה דְּאִיהוּ אָבָא לָא אֲשַׁתְּמוּדְע
אָלָא בְּבִינָה דְּאִיהִי אֱלֹהִיִּים, וְתַמָּן ייָּה אָבָא וְאֵימָא כְּחֲדָא, תְּרִין עֲלָמִין
סְתִימִין, ויָּה אֵינּוּן תְּרִין בְּנִין, וְאֵינּוּן עֲלָמָא דִּין וְעֲלָמָא דְאַתִּי, ויָּה עֲלָמָא
דְאַתִּי דְאִיהוּ עֲלָמָא אָרִיכָא, ה'י עֲלָמָא דִּין דְלָאו אִיהוּ אָרִיךְ.

ב' תְּרִין הִיכְלִין לְתִרִין אֲתַוּוּן דְּאֵינּוּן ייָּה, וְעֲלִיָּה אֲתִמַּר (איוב כח יג) אֱלֹהִיִּים
הַבִּין דְּרַכָּה וְהוּא יָדַע אֶת מְקוֹמָהּ, וּמֵאִי נִינְהוּ ב' הִיכְלִין אֱלִין, אָלָא חַד
אִיהוּ אֱהִיָּה, וְתַנְיָנָא אֲדַנִּי, וְתַרְוַיָּהוּ אֵינּוּן כְּנוּיָין לְתִרִין אֲתַוּוּן ייָּה אָבָא
וְאֵימָא, וְהַכִּי סְלִיק חוּשְׁבָן אֱהִיָּה אֲדַנִּי (סי"א וְחוּשְׁבָן אֱלֹהִיִּים) לְחוּשְׁבָן כְּנוּיָי,
וְבָה גְנִיזִין אָבָא וְאֵימָא, וְדָא אִיהוּ הַנְּסֻתְרוּת לִיְהוּוּיָּה אֱלֹהִינֵינוּ (דברים כט כח)
ייָּה, וְדָא אֵינּוּן סְתִירִין וְגְנִיזִין, וְאֵינּוּן סְתִירִי דְאֲוֹרִיָּתָא מִמֶּש, וּבְגִין דְּאֵינּוּן

סְתִירִין, צְרִיף דְּלָא לְגַלְתָּהּ לֹון, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְעָרִיין, דְּאִתְמַר בְּהוּן (ויקרא יח ז) עֲרוֹת אֲבִיד וְעֲרוֹת אֲמִד לֹא תִגְלֶה, לֹא תִגְלֶה וְדָאי מִן פְּסוּיָא דְלָהוּן.

קִם סָבֵא פְתַח וְאָמַר, רַבִּי רַבִּי נְחִית הֲכָא, דְּאִתְּ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, דְּהָא שְׂכִינְתָּא קְדִישָׁא קָא נְטִירַת לָךְ וּלְחַבְרָךְ, בְּאוּמָאָה עֲלִיכּוּ לֹא תִתְעַכְּבוּן הָתֵם לְנַחְתָּא הֲכָא אֲתוּן, וְהֲכִי אוּמִינָא לְכָל אִינוּן מְאִרִי מְתִיבְתָּא עֲלָהּ וְתִתְתָּא, דִּיהוּן פְּלֶהוּן נְחִתִין עֲמִכוּן, וְכֹן אָנָּה אוּמִינָא לְאִינוּן מְלֶאכִין וְחִילִין קְדִישִׁין דִּי מְמַנֵּן לְנִטְרָא לְכוּ, וְלֹאוּ לִיקְרָא דִּידִי עֲבִידָנָא וְלֹאוּ לִיקְרָא דְאַבָּא וְאִמָּא, אֶלָּא לִיקְרָא דְשְׂכִינְתָּא.

מִיַּד קָלָא אֲתַעַר בְּעַנְפֵי אֶלְנִין דְּגִנְתָּא דְעָדוּן, עֲלָאִין נְחִתוּ, (מלאכין) (נ"א תתאין) אֲתַפְנָשׁוּ לְנַחְתָּא, בְּאֶלִין מְאִרִי מְתִיבְתָּא עֲלָהּ וְתִתְתָּא, דְּהָא רְשׁוּתָא אֲתִייהִב לְכוּ מְלַעֲלָא, מִיַּד פְּלֶהוּ אֲתַפְשָׁטוּ מְדִיוֹקְנִיהוּן, וְאֲתַלְבְּשׁוּ בְּאוּרִין דְּהָאִי עֲלָמָא דְאִיהוּ כְּנוּי וְסִתְרָה לְאַתְנוּן קְדִישִׁין.

אֲדַהֲכִי הָא אֶלְיָהוּ קָא אֶקְדִים לְתַקְנָא לֹון מוֹתְבִייהוּ, פְּתַח וְאָמַר רַבִּי רַבִּי בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, דְּפוּמָא דִּילָךְ אִיהוּ מְמַלְל רַבְרָבֵן בְּאוּרִייתָא, מְנִיָּה מְזַדְעִזְעִין עֲלָאִין וְתִתְתָּאִין, וּפּוּמָא דִּילָךְ אֲתַמַּר בְּהָ (שמות יט יח) וְהָרְ סִינִי עֲשׂוּן כְּלוּ וְכוּ', בְּגִין דְּאִתְּ יִי שְׂרִיא בְּמוֹחָא דִּילָךְ, ה' בְּלַבָּד דְּאִיְהִי בִינָה, וּבְהָ לֵב מְבִין, ו' בְּפּוּמָא דִּילָךְ, וּמְנִיָּה וְכָל הָעָם רוּאִים אֶת הַקּוֹלוֹת (שם כ יח), דְּאִיְהוּ בְּאִינוּן הַבָּלִים דְּנַפְקִין מְפוּמָּד, דְּעֲלִייהוּ אֲתַמַּר (תהלים כט ז) קוֹל יְהוָה חוֹצֵב לְהַבּוֹת אֲשׁ.

שִׁית עֲזָקָאן אִינוּן בְּקִנָּה, דְּבַהוּן סְלִיק ו', וְאִינוּן ו' דְּרַגִין לְכַרְסִיָּא, ה' בְּלַבָּא אִיְהִי הַבִּיל ה' ל"ב, דְּוְדָאי אִיְהִי ה' בְּלַבָּא, ו' (קול) בְּקוֹל דְּנַפִּיק מְנִיָּה, וְהָאִי אִיְהוּ קוֹל דְּנַפִּיק מְהַבֵּל.

דף סד ע"א

וְתַרְוִין בְּתִין אִית בְּלַבָּא, חַד אֶפִיק הַבֵּל, וְחַד אֶפִיק הַבֵּל וְאִינוּן ה' עֲלָהּ ה' תִּתְתָּא, בְּתַרִי בְּתִי לַבָּא, דְּאִנוּן לְקַבֵּל בֵּית רֵאשׁוֹן וְשִׁנִּי, ו' קוֹל דְּנַפִּיק מְתַרְוִייהוּ, י' דְּבוּר דְּשְׂרִיא בְּפוּמָּא, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (תהלים לג ו) בְּדַבַּר יְהוָה שְׁמִים נַעֲשׂוּ, וְאִיְהוּ דְּבוּר חַד דְּכִלִּיל עֲשֵׁר אֲמִירוֹן, וְרְזָא דְּמִלָּה אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתִּים זֹו שְׁמַעְתִּי (שם סב יב), לְאַחְזָאָה בְּהָ דְּעֲשֵׁר דְּבַרְוֹן בְּדְבוּר חַד אֲתַאֲמַרוּ, שְׁתִּים זֹו אֶלִין אָנְכִי וְלֹא יְהִי לָךְ, וְאִיְהוּ אַחַד חַד בִּינִייהוּ, וְדָא אִיְהוּ דְּאֲמַרוּן דְּבַתְרוּיִיהוּ (דף סד ע"א) תִּלְיִין פְּקוּדִין דְּעֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְתַרְוִייהוּ מְלִיל לְמִיְהִב יְקָרָא לְאוּרִייתָא, דְּהָא אִיְהוּ בְּדְבוּרָא חַד אֲמַר כְּלָא, וְלָמָּה אֲמַר שְׁתִּים זֹו שְׁמַעְתִּי, ז"ו אַחֲמִיד, הוּי בְּחוּשְׁבוֹן, דְּתַרִי תוֹרוֹת הוּוּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא חַד בִּינִייהוּ וְשְׁמִיָּה חַד, וּמְתַרִין דְּבוּרִין נַפִּק קָלָא וְאֲתַפְלֵג לְשַׁבְעִין קִלְיוֹן, לְקַבֵּל שְׁבַעִין אֲנַפִּין, וְקַטֵּל בְּהוּן שְׁבַעִין אוּמִין עַל דְּלָא קְבִילוּ אוּרִייתָא, וּבְתַרִין דְּבוּרִין קַטִּיל לְתַרִין אוּמִין, דְּאִינוּן עֲשׂוּ וְיִשְׁמַעְאֵל דְּלָא בְּעוּ לְקַבֵּל אוּרִייתָא.

דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַד אֵיהּ, וְאֵיהּ לָא הָוָה מְמַלְל בְּאַלְיָן קְלִין וְדַבּוּרִין דְּאַנְכִי, אֶלְא לְאַחְזָא דְשְׁמִיָּה וְיִקְרִיָּה הָוָה בְּאוּרִייתָא, וּבְגִין דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְלִיל מִינְה (נ"א בד"א), בְּגִין דִּיתְזַעְזַעוּן כָּל אוּמִין דְּעֵלְמָא מְאֲלִין דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּהָ, וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִשָּׁה (שמות ג טו) זָה שְׁמִי לְעֵלְמָא וְזָה זְכָרִי לְדוֹר דוֹר, שְׁמִי עִם י"ה שְׁס"ה פְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה, זְכָרִי עִם ו"ה רַמ"ח פְּקוּדִין דְּעֵשָׂה, לְאַחְזָא דְאוּרִייתָא בְּשִׁמָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַבְּרִיאַת, וְעַל שְׁמִיָּה אֲתַקְרִיאַת, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיהו מג ז) כָּל הַנְּקָרָא בְּשְׁמִי וְכו', וּבְהָ שְׂרִיא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִינְה מְלִיל בְּסִינִי.

וְאִית אוּרִייתָא עֲלָאָה דְלֹא אֲתַקְרִי בְּהָ בְּרִיאָה אֶלְא אֲצִילוּתָא דִּילִיהּ, וְהִיא וְהוּא כְּלָא חַד, וְכָל בַּר נֶשׁ דְּאֲשְׁתַּדַּל בְּאוּרִייתָא שְׁמִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תַמּוּן, כָּל שְׁכּוֹן וְכָל שְׁכּוֹן בְּבוּצִינָא קְדִישָׁא, וּבוּצִינָא קְדִישָׁא וְדַאי פִּימְדָּ אֵיהּ סִינִי, שְׁבַע הַבְּלִים דְּנַפְקִין מִפּוּמָּדָ שְׁכִינְתָּא שְׂרִיא עֲלִיָּהּ, דְּאֵיהּ בֵּת שְׁבַע, דְּאֵינוּן שְׁבַע שְׁמָהוּן דְּשִׁמָּא מְפָרֶשׁ, דְּאֵיהּ שְׁמָא דְאַרְבְּעִין וְתָרִין אֲתוּוּן.

וּמִנִּיהּ סְלִיק קוּל דְּאֵיהּ עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, וְאַסְתַּלַּק לְשְׁבַעִין קְלִין, דְּאֵיהּ וְדַאי בֵּיהּ סְלִקָא לְשְׁבַע, דְּאֵיהּ ה' עֲלָאָה, אֲוִירָא דְכָנָא, אֲוִירָא דְאַרְצָא יִשְׂרָאֵל דְּאֵיהּ מַחְפִּים, מַסְטָרָא דְחַכְמָה דְּאֵיהּ י', וּבְהָ סְלִיק ו' לְעֶשֶׂר ו' זְמַנִּין, וּב' הַהִי"ן אֵינוּן ה' הֵבֵל מְלַגְאוּ ה' הֵבֵל מְלַבָּר, וְתַרְוַיְהוּ אֵינוּן בְּלָבָא וּבְפּוּמָא, אֵינוּן עֶשֶׂר דְּבָרָן דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְהוּן אֵינוּן לְבָא וּפּוּמָא שְׁוִין, וּמֵאן דְּאֲתַעֲסַק בְּאוּרִייתָא כְּדִין צְרִיךְ דִּיהָא פּוּמָא וּלְבָא שְׁוִין, וְלֹא לְמַגְנָא אוּקְמוּהוּ מְאִירִי מְתַנִּיתִין, כָּל מִי שְׂאִין תּוֹכוֹ כְּבָרוּ אֵל יַכְנִס לְבֵית הַמְּדַרְשׁ.

תְּרִין הַהִי"ן וְדַאי אֵינוּן תְּרִין דְּבּוּרִין, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (תהלים סב יב) שְׁתִּים זֶו שְׁמַעְתִּי, ו' קָלָא דְנַפִּיק מִנִּיָּהּ, וְעֲלִיהּ אֲתַמַּר (דברים ד יב) קוּל דְּבָרִים אֲתַם שְׁמַעִים, וְהֵאֵל קוּל נַפִּיק מִתְּרִין דְּבּוּרִין דְּאֵיהּ ה"ה, דְּכִלְיָן עֶשֶׂר דְּבָרָן, ה' בְּלוּחָא חַדָּא, וְהוּוּ מְסַדְרִין לְגַבִּיָּהּ (דברים כט ט) רְאִשִּׁיכֶם שְׁבִטִיכֶם זְקַנִּיכֶם וְשׁוּטְרִיכֶם כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל, הָא חֲמֵשׁ בְּלוּחָא קְדַמְאָה, בְּלוּחָא תְּנַנְיָנָא הוּוּ מְסַדְרִין לְגַבִּיָּהּ חֲמֵשׁ תְּקוּנִין אַחְרָנִין, דְּאֵינוּן טַפְכֶם נְשִׁיכֶם וְגַרְדָּ מַחֲטָב עֲצִידָא עַד שְׁאֵב מִימִידָא, דָּא אֵינוּן ה', הָא תְּרִין דְּבּוּרִין דְּכִלְיָן בְּהוּן עֶשֶׂר, וְקָלָא דְהוּוּ נַפִּיק מִנִּיָּהּ הָוָה כְּלִיל לוּן וְדָא ו', כְּלִיל ו' זְמַנִּין דְּכְּתִיב טוֹב בְּשֵׁשׁת יָמִי בְּרִאשִׁית, (כאן חסר) וְאֵיהּ הָוָה סְלִקָא מִנִּיָּהּ בְּאֵת י', ו' זְמַנִּין י' אֵינוּן שְׁתִּין, אֲשֶׁתַּפַּח דְּאֵיהּ י' אַמִּירָן, (דלא הוה סליק לע"ב שמהו).

ה' ה' תְּרִין דְּבּוּרִין וּבְהוּן עֶשֶׂר הָא תְּרִיסַר, ו' הוּא סְלִיק בְּאֵת י', ו' זְמַנִּין י' דְּאֵינוּן שְׁתִּין הָא ע"ב, וְאִי תִימָא דְּבְאוּרִייתָא מְלִיל וְלֹא יִתִּיר, לֹא אֲשֶׁתַּפַּח אֲתַר לְעִילָא וְתַתָּא דְלֹא מְלִיל מְנִיָּה, אֲפִילוּ בְּמִלְאָכִין, דְּלֹא אֲשֶׁתַּפַּח דְּאֵלִיָּה אַחְרָא אֵית בְּעֵלְמָא, וּמְלִיל בְּפָרְסִיאָא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב אֲנָכִי, וְהָכִי סְלִיק אֲנָכִי לְחֶשְׁבֹן פְּס"א, וּלְבַתֵּר מְלִיל בְּמִלְאָכִין, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (שמות כ יח) וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֶת, דְּעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (קהלת יב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל כו'.

דף סד ע"ב

בגין דכד קודשא בריהו הוא בעא למללא במלאכיא נחת שמייה עלייהו, כגוונא דא יהו"ה, יי בחיה חדא דאיהי ארי"ה, וביה אתמר (עמוס ג ח) אריה שאג מי לא יירא, ובאן אתר יי ברישא ה' על גדפוי ו' בפומיה ה' בזנביה, ובגינה אתמר הוי זנב לאריות (דף סד ע"ב) וכו', ודא הוא ופני אריה אל הימין לארבעתם (יחזקאל א ט), ולבתר הנה נחית בחיה דשמה שור, כגוונא דא הוה"י, ה' ברישיה ו' בפומוי ה' בגדפוי יי בזנביה, ודא איהו ופני שור מהשמאל, ולבתר הנה נחית על חיה ששמה נשר, כגוונא דא והי"ה, ו' ברישיה ה' בפומיה יי בגדפוי ה' על זנביה, ודא איהו ופני נשר לארבעתם, ואינון תרי עשר אנפין, לכל חד שית, סלקין לע"ב, ודא איהו וכל העם רואים את הקולות (שמות כ יח).

ואדם רכיב על גבייהו דא מטטרו"ן, דאיהו כליל שמא דארבעין ותריין אתוון, ואינון (שית אתוון, ולכל את סלקין שית), ז' תיבין ובכל תיבה שית אתוון וסלקין למ"ב, ודא איהו שרפים עומדים ממעל לו, שש כנפים שש כנפים לאחד, בשתים כנפיו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף (ישעיהו ו ב).

דכמה דאיהו שמא דקודשא בריהו הוא דמ"ב וע"ב לעילא, כד איהו שמא דמ"ב וע"ב לתתא, הדא הוא דכתיב (תהלים מח יא) כשמך אלהיים כן תהלתך על קצוי ארץ, ודא איהו וכל העם רואים את הקולות, ואינון הוו מלאכין, דכל חד הנה אתעביד קול ופרח באוירא, וכל חד מישראל דהנה אמר נעשה ונשמע הנה שריא בפומיה, והנה אולף ליה אורייתא כלה.

ולבתר מליל עמהון מן שמיא וארעא, הדא הוא דכתיב (דברים ד לו) מן השמים השמיעך את קולו ליסרך, ועל הארץ הראך את אשו הגדולה וכו', בההוא זמנא דאמרו ישראל נעשה ונשמע מיד? שמחו ה שמים ו תגל ה ארץ (ד"ה א טז), לבתר הנה ממלל עמהון מארבע סטרין, והוו מסתכלין לגבי מזרח והוו שמעין ית קלא, ולגבי מערב ודרום וצפון הוו שמעין ית קלא, לאחזאה דמכל אתר מליל עמהון, ולא הנה אתר לעילא ותתא דלא מליל עמהון, לאחזאה דמלא כל הארץ כבודו, דאיהו סביל עלאין ותתאין, ואיהו סמיה עלא ותתא וכרסיא יקרא, ומלאכין ונשמתי, איהו סביל כלא, וקשיר כלא, ומיחד כלא, ולית מאן דסמיה ליה.

ואיהו אתקרי בכל שמהו, לאשתמודעא תוקפיה בכל שמא ושמא, מההוא דרגא וממנא דשריא עליה, וליה לית שמא דייעא, ואיהו אתקרי חד בחושבן כד שריא בדרגא דאינון (אחרנין) (ני"א אחדיו) משאר דרגין, ואיהו לית ליה חושבן, כד שריא על כל עלמין (ס"א עלאיו) ועל כל ממנא דלהון, אתקרי על שמייה, לאחזאה לכל חד מישראל מאתר דקראן ליה לפום צרכיהו, כמה דאוקמוהו הרוצה להעשיר יצפין להחכים ידרים.

קם בוצינא קדישא וכל מארי מתיבתאן, ואשתטחו קמי סבא, ובריכו ליה, אמר בוצינא קדישא ודאי האי סבא מאתר דעתיק יומין קא אתי,

וְתַמּוֹן אֶתְרַבִּי, זָפָאָה חוּלְקָנָא דְזַכִּינָא לְמִשְׁמַע מַלְיָן עֵתִיקוֹן, מֵאַתְר דְּעֵתִיק
יּוֹמִין, זָפָאָה חוּלְקָנָא דְזַכִּינָא לְהָאִי.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח וְאָמַר, בְּרַאשֵׁיית בְּרִיית אִישׁ, דְּאִיהוּ אוֹת וּרְשִׁימוּ
דְּעֵלְאִין וְתַתְּאִין בֵּיה קִימִין, אִיהוּ אוֹת דְּצָבָא דְלַעֲלָא, דְּבָהוֹן אֶתְקָרִי
קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא יְהוּיָה צְבֹאוֹת, וְאִיהוּ אוֹת דְּצָבָא דְלַתְּתָא, אִיהוּ אוֹת
וּבְרִית דְּבֵיה קִימִין שְׁמִיָּא וְאַרְעָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (יִרְמִיָּה לֵג כה) אִם לֹא
בְּרִיתִי יוֹמִם וְלַיְלָה חוּקוֹת שְׁמַיִם וְאַרְצָא לֹא שְׁמַתִּי, אִיהוּ אוֹת וְדָאִי, דְּאִיהוּ
רְשִׁימוּ דְחוּתְמָא דְמַלְכָּא.

דף סה ע"א

אֲדַהְכִי הָא סָבָא קָא נְחִית לְגַבִּיהָ כְּמַלְקָדְמִין פְּתַח וְאָמַר רַבִּי רַבִּי (י"י) בְּרִית
אִיהוּ וְדָאִי צְדִיק חִיִּי עֲלָמִין, דְּאִיהוּ י"י זְעִירָא מִסְטָרָא דְחֻכְמָה דְלַעֲלָא,
דְּכַד נְחִתָּא י"י לְגַבִּיהָ, אָף עַל גַּב דְּבִתְרִיהָ י"י עֲלָאָה אֶתְקָרִי, כְּד נְחִית לְגַבִּי
צְדִיק י"י זְעִירָא אֶתְקָרִי, וְאַתּוּ ו' אָף עַל גַּב דְּאִיהוּ ו' עֲלָאָה בְּאַתְרִיהָ בְּעַמּוּדָא
דְּאַמְצָעִיתָא, כְּד נְחִית לְגַבִּי צְדִיק לְאַתְחַבְרָא בְּה', ו' זְעִירָא אֶתְקָרִי, אֶלְפָּא
בֵּיתָא דְאַתְנוֹן זְעִירָן (דף סה ע"א) בֵּיה אֵינוֹן, וְה' עֲלָאָה כְּד נְחִתָּא לְגַבִּי צְדִיק,
זְעִירָא אֶתְקָרִיתָא, וְאַף עַל גַּב דְּאַתְנוֹן דְּשָׁמָא קְדִישָׁא בֵּיה כְּלִילָן, סְתִימִין
אֵינוֹן בֵּיה, וּבְגִינִיהָ אֶתְמַר (תְּהִלִּים כה יד) סוּד יְהוּיָה לִירֵאָיוּ וּבְרִיתוֹ
לְהוֹדִיעֵם, וְאִי סְתִימִין אֵינוֹן בֵּיה, בְּמֵאִי אֲשַׁתְּמוּדְעָאן, בְּשִׁכְיִנְתָּא, דְּאִיהִי
אַסְפִּקְלָרִיָּאָה דְנִהְרָא כְּד נְחִית יְהוּיָה לְגַבִּי צְדִיק לְנִהְרָא בְּה' וְדָאִי, וּמִנְהָ
אַשְׁתְּמוּדְעוֹן, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (יִרְמִיָּה ט כב) כֹּה אָמַר יְהוּיָה אֵל יִתְהַלֵּל חֻכְמָה
בְּחֻכְמָתוֹ, אִי אִיהוּ תַמּוֹן אֶתְקָרִיתָא אֶסְפִּקְלָרִיָּאָה דְנִהְרָא, וּבְהִהוּא זְמַנָּא כִּי
אִם בּוֹזָאת יִתְהַלֵּל ה' מִתְהַלֵּל ה' שְׁכָל וְ יָדוּעַ (שִׁם כג), וְאִם יִסְתַּלַּק מִצְדִּיק
וְאַשְׁתָּאֵר אִיהוּ חֲרַב וְיָבֵשׁ, מִיָּד אֶתְקָרִיתָא אֶסְפִּקְלָרִיָּאָה דְלֹא נִהְרָא,
בְּהִהוּא זְמַנָּא אֵל יִתְהַלֵּל חֻכְמָה בְּחֻכְמָתוֹ.

וּמֵאֵן גְּרִים לְאַנְהָרָא לָהּ, וּלְאַשְׁתְּמוּדְעָא בְּה' לְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, מֵאֵן
דְּנִטִיר בְּרִית, וְרָזָא דְמַלְכָּה זֶה הַשְּׁעַר לִיהוּיָה צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ (תְּהִלִּים קיח ט),
דָּא אִיהִי תְרַעָא דְצְדִיקִיָּא, וְאִית לוֹן רְשׁוֹ לְאַעֲלָא תַמּוֹן, וְדָא אִיהוּ מֵאֵן
דְּאִיהוּ צְדִיק, וּבֵיה יְהוּיָה, אִיהוּ זְכִי בְּשִׁכְיִנְתָּא וְיָרִית לָהּ, וְסָלִיק בְּה'
לְמַלְכָּא דְאִיהוּ עַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ מְלָךְ, וְאִיהִי מַלְכוּת דִּילִיהָ,
וְרָזָא דְמַלְכָּה וְעַמּוּדָא כְּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אַרְצָא (ישעיה ס כא), וְדָא אִיהוּ
שְׁכִינְתָּא דְאַתְמַר בְּה' (שִׁם סו א) וְהָאֶרֶץ הַדּוֹם רַגְלִי.

וּשְׁכִינְתָּא אִיהִי צִיּוּרָא דְעֵלְאִין וְתַתְּאִין, כָּל דִּיּוֹקְנִין דְסִפִּירָן וְכָל שְׁמָהוֹן
דְּלָהוֹן בְּה' אֵינוֹן מְצוּיָרִים, וּבְה' אֵינוֹן גְּלִיפִין נְשִׁמְתִין וּמְלָאכִין וְחִיּוֹן
קְדִישִׁין, וּבְה' גְּלִיפִין מַה דְאַתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל א י) וְדַמּוֹת פְּנִיָּהֶם פְּנִי אָדָם
וְכו'.

קם רבי שמעון ואמר, סבא סבא, והא שכנינתא איהי יחודא דקודשא בריך הוא, איך גליפין בה דיוקנין דלתתא דלאו אינון מציאותה, אמר ליה רבי, למלכא דאיהו יתיב בהיכליה, וכמה בני נשא עאלין למחזייה, מנהון מסתפלין בלבושוי, ומנהון בגופוי, ומנהון מסתפלין בעובדוי, ובודאי בעובדוי אשתמודע מאי ניהו מלכא, דלבושין איהו משתני בהון לכמה שנויין, ולבושין דאיהו לבוש בצפרא לא לביש ברמשא, ולבושין דלביש יומא חדא לא לביש יומא תנינא, והכי בכל יומא וירחא ושפא ושפתא וימין טבין אשתני בלבושין.

פגוונא דא שכנינתא כמה לבושין אית לה, דמנהון ברא קודשא בריך הוא פרסיין (נ"א כרסיא), ומלאכין וחיוון ושרפים, ושמיא וארעא, וכל מה דברא בהון, וכל ברין דברא מאלין לבושין דילה, רשים לון פלהו וגליף לון בלבושא, בגין לאסתכלא מינה בכל ברין לרחמא עליהו, ורזא דמלה וראיתיה לזכור ברית עולם (בראשית ט טז), וראיתיה באלין לבושין דאינון נהירין בכל (ברין) זמנין דישראל נהרין לון בעובדין טבין, ובגינייהו קודשא בריך הוא רחים עליהו.

ואי עבדין עובדין בישין, איהי אתלבשת לבושין אחרנין אוכמין, דבהון רשימין כל אינון מארי דדינין דאתקריאו לילות, למידן בהו לעלמא, ובההוא זמנא איהי אמרת (שיר א ו) אל תראוני שאני שחרחרת, ובגין דא אליו מסטרא דלבושין אינון גליפין בה, עלאין דאינון מלכין ושלטין על תתאין, ומלאכין (נ"א ומלכין) אתקריאו מסטרא דמלכות, ומסטרא דגופא אתקרי חסד דרועא ימינא, גבורה דרועא שמאלא, גופא עמודא דאמצעיתא, נצח והוד תרין שוקין, צדיק אות ברית, והא אוקמוה.

דף סה ע"ב

ואיהי ציורא דכלהו, ומלגאו מינה דאיהו תקוונא דגופא נהיר קודשא בריך הוא דאיהו יהו"ה, פנשמתא בגופא, לגו מכלא ההוא דאחיד פלא וקשיר פלא, דלא אתרמיז בשום רמיזו, וכלא אתרמיז בשכנינתא, דאתלבישת בלבושין דבהון מצויירין כל ברין, איהי אתקריאת בכל שמהו, ואיהי דמות ארבע חיוון בלבושא, דבכל חד וחד רשים ארבע אתוון, ודמות אדם להנה, דא רשימו (דף סה ע"ב) דעשר אתוון, דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דסליק לחושבן אדם, דמות אדם ודאי דא שכנינתא דאיהי דיוקניה (נ"א דיוקנא דאדם) ועלה אתמר (במדבר יב ח) ותמונת יהו"ה נביט, והאי מסטרא דלבושא, אכל מסטרא דגופא איהי יחודא דעמודא דאמצעיתא, איהו (נ"א איהו) חותמא מסטרא דגופא, ובגין דאיהו חותמא, אמרת שכנינתא לגבי יהו"ה דאיהו מלגאו, (שיר ח ו) שימני כחותם על לבך, דאף על גב דאנת תסתלק מני בגלותא, חותמא דילך אשתאר עמי, ולא אתעדי מני לעלם.

קם רבי שמעון ואמר, סבא סבא, אימא לך קרא דאוליפנא כגוונא דא שימני כחותם על לבדך, שימני חותם לא פתיב אלא כחותם, אמרת שכונתא רבון עלמין, שימני כחותם, כההיא רשימו דחותמא דילך, דאף על גב דחותמא אשתאר בידך, רשימו דיליה בפתקא איהו, וימההוא רשימו מזדעזעין עלאין ותתאין, כגוונא דמלכא דאיהו בשרא ודמא, מאי דרשים בפתקא, רשימו דיליה דחותמא בידיה הוא, ואף על גב דחותמא בידיה אשתאר, הכי דחילין מרשימו דחותמא, כאלו הוה מלכא, על אחת כמה וכמה אי הוה חותמא.

שימני כחותם על לבדך, וכי מאן חמא (נייא שוי) חותמא על לבא, אלא אלין תפלין, דאינון רצועין דלהון תלנין על לבא, ואלין תפלין דרישא, ותפלה דיד דאיהו בשמאלא לקבל לבא, ודא איהו כחותם על לבדך, וכחותם על זרועך, תפלה דידך, דאינון רשימו דשמא קדישא, דאיהו יי קדש לי כל בכור, ה' והיה כי יביאך, וי שמע ישראל, ה' והיה אם שמוע, וימההוא רשימו מזדעזעין אומין דעלמא, הדא הוא דכתיב (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם יהויה נקרא עליך ויראו ממוך, והכי אוקמוהו שם יהויה אלין תפלין דרישא.

שימני כחותם דא אות ברית מילה, ואות דימין טבין, דאיהו רשימו דשמא קדישא, כגוונא דא (שם ל יב), מ י נ עלה לנו ה שממיה, רישי אתון (נייא תיבין) מילה, וסופי אתון יהויה, מאן דנטיר האי רשימו, כאלו נטיר שמא קדישא, ומאן דמשקר בהאי רשימו, כאלו משקר בשמא קדישא, דהאי אתקרי חותמא דגושפניקא דמלכא.

דכל בר נש דנטיר האי רשימו לתתא, דאיהו אות ברית, אות שבת, אות תפלין, אות דימין טבין, איהו רשים וחקיק לעילא, ונהיר לעילא, ומניה מזדעזעין עלאין ותתאין, כמה דאת אמר (שם כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם יהויה נקרא עליך שם יהויה ודאי, דא ההוא רשימו דאות ברית מילה, ואות דתפלין, ואות דשבת וימין טבין, ומאן דמשקר לתתא ביה, אתעבר גליפו דיליה מלעילא, בההוא זמנא שלטין עליה כל מקטרגין עלאין ותתאין.

שימני כחותם דא נשמתא, דאיהו רשימו דילה גליפא לעילא, כמה דאוקמוהו ביצקב, דיוקנו של יצקב חקוקה בכסא הכבוד, דכל נשמתין דאינון גזירין מתמן, גליפו דלהון איהו חקוק לעילא, ורשימו דלהון לתתא, וההוא גליפו דלעילא איהו חותם, ורשימו דלתתא רשימו דחותם, ומיד דרשימו דגליפו דנשמתא איהו לעילא, ורשימו דילה לתתא, אתמר בה (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהיים עולים וירדים בו, סלקין לעילא ומסתפלין בדיוקנא דנשמתא דנהרא בההוא גליפו ומזדעזעין מניה, נחתין לתתא ומסתפלין ברשימו דההוא דיוקנא דלתתא, וחזאן דלא אשתני מדיוקנא דלעילא ודחלין מניה.

דף סו ע"א

שִׁימְנֵי כְּחוֹתֶם דָּא צְלוֹתָא, דְּבָה אִיהוּ חֻקִּיק וְרָשִׁים חִיֵּי עֲלָמִין, בְּתַמְנֵי סְרִי בְּרַכָּאָן דְּצְלוֹתָא, וְדָא אִיהוּ רְשִׁימוּ דְּחוֹתְמָא בְּפִתְקָא, דְּאִיהִי אוּרְיִיתָא, גְּלִיפּוּ דְּאֲתָנוּן דְּחוֹתְמָא דָּא צְדִיק חִיֵּי עֲלָמִין, חוֹתְמָא דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, דְּאִיהִי קְרִיאַת שְׁמַע, וְהִנֵּה מְלַאכֵי אֱלֹהִיִּים עוֹלִים, בְּזַמְנָא דְּאִיהוּ זֹקֵף בְּשֵׁם סְלֶקִין עֲמִיה. (דף סו ע"א) בְּזַמְנָא דְּאִיהוּ מְאִידָּ וְכוּרְע בְּבְרוּךְ נְחִתִין עֲמִיה, וְדָאִי אִיהוּ וְהִנֵּה מְלַאכֵי אֱלֹהִיִּים עוֹלִים וְיִרְדִים בּוּ, מְלַאכֵי אֱלֹהִיִּים עוֹלִים, בְּזַמְנָא דְּאִיהוּ קְאִים בְּדִינָא קִיִּימִין פְּלָהוּ וּמּוֹלִיפִין עֲלֵיהִי זְכוֹת, וְיִרְדִים בְּזַמְנָא דְּנִצְחִין לִיה בְּדִינָא וְנַחֲתִית לְתַתָּא, פְּלָהוּ נְחִתִין עֲמִיה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ בְּיַעֲקֹב (בראשית כו ד) אֲנֹכִי אֵרֶד עִמָּךְ מִצְרִימָה וְאֲנֹכִי אֵעֲלֶךְ גַּם עִלָּה.

שִׁימְנֵי כְּחוֹתֶם דָּא נְשִׁמְתָא דְּאִיהִי חֻקִּיקָה בְּכוּרְסִיָּא, בְּזַמְנָא דְּאִיהִי אֲתַעְרָא לְתַתָּא בְּצְלוֹתָא, כְּרִסְיָא אֲתַעֵר לְעִילָא, כְּחוֹתֶם דָּא רוּחַ, דְּאִיהוּ צִיּוּרָא (ד"ש) (נ"א ד"ש) חֻקִּיקָא בְּמְלַאכֵיָּא, בְּזַמְנָא דְּאִיהִי אֲתַעְרָא לְתַתָּא בְּצְלוֹתָא, מְלַאכֵיָּא אֲתַעְרוּן עֲמִיה לְעִילָא, עַל זְרוּעָךְ דָּא נְפִשָּׁא, דְּאִיהִי חֻקִּיקָא בְּאַרְבַּע סְטֵרִין דְּעֲלָמָא, בְּזַמְנָא דְּאֲתַעְרָא אִיהִי בְּצְלוֹתָא לְתַתָּא, אַרְבַּע סְטֵרִין דְּעֲלָמָא מִתַּעְרִין עִמָּה.

נְשִׁמָּה אִיהִי חוֹתְמָא, רוּחָא צִיּוּרָא דְּאֲתָנוּן דְּאֲנוּן חֻקִּיקִין בְּחוֹתְמָא, נְפִשָּׁא רְשִׁימוּ דְּאֲתָנוּן בְּחוֹתְמָא, דְּאֲנוּן רְשִׁימִין בְּצִיּוּרִין דְּבַר נֶשׁ, כְּרִשִׁימוּ דְּחוֹתְמָא בְּפִתְקָא, וּבַהֲהוּא רְשׁוּמָא דְּנְפִשָּׁא אֲשֶׁתְּמוּדַע פְּרַצוּפָא בְּגוּפָא דְּבַר נֶשׁ, מְאָן אֲתַר אִיהוּ, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ, בְּהַאי חוֹתְמָא כְּמָה רְשִׁימִין אִית בֵּיה, אַרְבַּע, רְשִׁימוּ דְּאַרְיָה תַּמָּן, רְשִׁימוּ דְּשׁוּר תַּמָּן, רְשִׁימוּ דְּנֶשֶׁר תַּמָּן, רְשִׁימוּ דְּדַמּוֹת אָדָם תַּמָּן, וּמְאָן אִיהוּ דְּרָשִׁים לֹון בְּחוֹתְמָא, יְהוּ"ה אֲמַת, דְּבַהֲהַאי אַרְבַּע רְשִׁימִין אֲנוּן כָּל בְּרִיין דְּעֲלָמָא.

אַבְל אוּמִין דְּעֲלָמָא דְּשִׁקְרוּ בֵּיה, לֹאוּ אֲנוּן רְשִׁימִין בֵּיה, אֶלָּא בְּחוֹתְמָא דְּשִׁקְרָא, וְאִיהוּ נְחֵשׁ דְּמַלְיִל שְׁקָרָא עַל קוּדְשָׁא בְּרִידָּ הוּא, וּבְגִינֵיה אֲתַמַּר בְּאַרְח מִתְלָא, שְׁקָרָא לִית לָה רְגִלִין, וְכִד חוּנָא לִית לִיה רְגִלִין, עַל גַּחְנִידָּ תַלְדָּ, וְעֵתִיד קוּדְשָׁא בְּרִידָּ הוּא לְמַחָאָה שְׁקָרָא מְעֲלָמָא, כְּמָה דְּאֲתַּ אֲמַר (ישעיה כה ח) וּמָחָה יְהוּ"ה אֱלֹהִיִּים דְּמַעָּה מַעַל כָּל פְּנִים וְכוּ', דְּוּדָאִי הַאי חוּנָא אִיהוּ מְלַאכֵי הַמּוֹת דְּקִטִיל לְבַנֵי נֶשָׁא, וְגַרִים דְּמַעָּה, דְּאִיהוּ אֶל אַחַר, וּבְמַאי קִטִיל בְּסַם הַמּוֹת דִּילִיָּה, דְּאִיהִי גִיְהַנָּם, וְדָא אִיהוּ סַמַּא"ל.

וּבְאַלִין פְּרַצוּפִין דְּחוּוִיין, אֲתַגְלִיָּא אִיהוּ לְבַנֵי נֶשָׁא בְּאַרְח שְׁקָרָא לְפִתְתָּה לֹון, וְרָזָא דְּמַלְיָה (תהלים קכז א) אִם יְהוּ"ה לֹא יִבְנֶה בֵּית שְׁוֹא עֲמְלוּ בּוֹנֵיוּ בּוּ, וְלִית לֹון קִיּוּמָא, אַבְל צִיּוּרִין דְּחִינּוּן אֲנוּן רְשִׁימִין בְּשִׁמָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּ הוּא, בְּהַאי רְשִׁימוּ דְּמַזוּזָּה, דְּאִיהוּ שְׁדִיִּי מְלַבֵּר יְהוּ"ה מְלַגָּאוּ, וְהַאי אִיהוּ רְשִׁימוּ דְּבְרִית מִיָּלָה, שְׁדִיִּי מְלַבֵּר יְהוּ"ה מְלַגָּאוּ, שְׁדִיִּי הַא אוּקְמוּהָ ש תַלְת אַבְהוּן, דְּאֲנוּן תַּרִין דְּרוּעִין וְגוּפָא, אֶלִין אֲנוּן תַלְת עַנְפִין דְּשִׁ, ד שְׁכִינְתָּא, י צְדִיק אוֹת בְּרִית מִיָּלָה, וְעַל הַאי שְׁדִיִּי אֲתַמַּר (שמות ו א) וְאַרָּא

אֶל אַבְרָהָם אֵל יִצְחָק וְאֵל יַעֲקֹב בְּאֵ"ל שְׁדִי"י, בְּהַאי שְׁדִי"י, דְּאִיהוּ מְלַבֵּר
בְּמִזְוֵזָה, אֲבָל וְשְׁמֵי יְהוּ"ה דְּאִיהוּ מְלַגְאוּ בְּמִזְוֵזָה, דְּאִיהִי תַרְעָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, דְּאִתְמַר בָּהּ (תהלים קיח כ) זֶה הַשַּׁעַר לַיהוּ"ה, (שמות ו א) לֹא נוֹדַעְתִּי
לָהֶם, (דברים ו ח).

וְכַתְּבַתְּם עַל מִזְוֵזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ, אֲלֵיךְ תִּרְוּ סִמְכֵי קִשׁוּט, זֶז מוֹת מוֹ
בֵּיתְךָ דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא, וְלֹא אִתְקַרֵּיב לְגַבְיָהּ, הִדָּא הוּא דְכַתְּיב (במדבר א יח)
וְהִזְרֵה קִרְבַּי יוֹמָת, וְאִתְּוּוּ דְּמִזְוֵזוֹת אֵינּוּן מִפְּשֵׁי זִיז מוֹי"ת, וּבְגִין דָּא מָאן
דְּנִטִיר בְּרִית מִילָה דְּאִיהוּ חוֹתְמָא דִּילֵיהּ, זֶז מוֹת מְנִיָּה, דְּאִיהוּ שְׁטוֹן, יִצְר
הָרַע, רַע, טְמֵא, צְפוֹנִי, מְלֵאךְ הַמּוֹת, וְלֹא יִתְקַרֵּיב לְגַבְיָהּ, וְלֹא יָמוּת עַל
יְדֵיהּ.

דף סו ע"ב

וּמָאן דְּמִשְׁקַר בְּבְרִית מִילָה, הוּא מְשַׁקֵּר בְּחוֹתְמָא דְּמִלְכָּא, דְּאִיהוּ רְשִׁים
בֵּיהּ שְׁדִי"י מְלַבֵּר יְהוּ"ה מְלַגְאוּ, מְנָא לָן מְהַאי קָרָא מְשֻׁמַּע (דברים ל יב) מוֹי
יַעֲלִיָּה לְנִיזוֹ הַשְּׁמִימִיָּה, רִישֵׁי תִיבּוֹת מִלְּיָהּ, סוֹפֵי תִיבּוֹת יְהוּ"ה, וּבְנִדְאֵי
מָאן דְּמִשְׁקַר בְּבְרִית מִילָה, אִסְתַּלַּק מְנִיָּה יְהוּ"ה וּשְׁדִי"י, וְשָׂרְיָא עֲלֵיהּ שְׁטוֹן
דְּאִיהוּ אֵל אַחַר, חוּיָא שְׂרִיָּא בְּאַתְרֵיהּ דִּיהוּ"ה מְלַגְאוּ, וְסַם מוֹת שְׂרִיָּא בְּאַתְרֵיהּ
דְּשְׁדִי"י מְלַבֵּר, וְדָא אִיהוּ דְּאִמַר קָרָא (במדבר יט כ) אֵת מִקְדָּשׁ יְהוּ"ה טְמֵא
וְכוֹי, אִם לֹא תֵב בְּתִיבְתָא, וְסָבִיל כְּמָה יִסוּרִין (דף סו ע"ב) לְאַעֲבָרָא הַהוּא
חוּיָא מִתְּמָן, וְלִסַם הַמּוֹת דִּילֵיהּ, דְּאִיהִי צְרַעַת מִמְּאָרְתָא, בְּכַמָּה מְרַעִין
וּמְכַתְּשִׁין, עַד דְּלֹא אִשְׁתַּאֲרַר בֵּיהּ בְּשָׂרָא דְּאִיהִי עֲפָרָא, וְרָזָא דְּמִלְכָּה (ויקרא יד
מב) וְעַפְרָא אַחַר יִקַּח וְטַח אֵת הַבַּיִת, בְּגִין דְּנַחֲשׁ עֲפָר לַחֲמוֹ, עַד דִּיתְפָּרְגִיס
מְהַהוּא בְּשָׂרָא לָא יִזוּז מְנִיָּה, וְעַנִּי חָשׁוּב כְּמָת, מַה מִּיתָה אֲנַפּוּי מְשֻׁתְּנִין,
כְּגוֹוְנָא דָּא עַנִּי אֲנַפּוּי מְשֻׁתְּנִין, וְהָא אוֹקְמוּהוּ (תהלים יב ט) כְּרוּם זְלוֹת לְבַנִּי
אָדָם, מַאי כְרוּם זְלוֹת, אֲלָא מָאן דְּאִצְטְרִיךְ לְבְרִיָּתָא אֲנַפּוּי מְשֻׁתְּנִין
כְּכְרוּם, וְכַמָּה נְשׁוּכִין דִּיִּסוּרִין נְשִׁיךְ לֵיהּ הַהוּא חוּיָא.

וְלֹא עוֹד אֲלָא דְּעַנִּי חָשִׁיב כְּמִצּוֹרַע, מַה מְצוֹרַע (ויקרא יג מה) וְרָאשׁוּ יִהְיֶה כְּרוּעַ
וְכוֹי, כְּדָ עַנִּי, מַה מְצוֹרַע מְחוּץ לְמַחֲנֶה מוֹשְׁבֹו, כְּדָ עַנִּי עָרוֹם וְיַחַף, וְעַנְיּוּתָא
אִיהִי לִישְׂרָאֵל בְּאַתְרֵיהּ דְּצְרַעַתָּא, וְאַרְבַּע דִּיּוֹקְנִין אֵינּוּן (ס"א גוּנִין), כְּאַרְבַּע
גְּוִוְנִין דְּצְרַעַת, וְאֵינּוּן נִגַּע לְבָן אֲדַמְדָּם יִרְקַרְק בְּהֶרֶת שְׁחוּרָה, הָא אֲרַבַּע,
וְכַלְהוּ אִית לוֹן אִתְרִין יְדִיעָאן בְּגוּפָא, וּמְנַהוֹן אִתְרִין לְבַנִּי נְשָׂא כְּמָה מְרַעִין,
לְבָן וְאֲדַמְדָּם חֵלֵב טְמֵא וְכָבֵד, יִרְקַרְק מְרָה, בְּהֶרֶת שְׁחוּרָה טְחוּל, וּמְנַהוֹן
נְבַעִין אֲרַבַּע מִינֵי מְרַעִין, וְאֵינּוּן מְרָה חוּרָא, מְרָה סוּמְקָא, מְרָה יְרוֹקָא,
מְרָה אוּפְקָא.

וְאִם תֵּב בְּתִיבְתָא, נְחִית עֲלֵיהּ סַם חִיִּים דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא, וְאִתְמַר בָּהּ (ישעיה
ו י) וְשָׁב וּרְפָא לוֹ מֵאֲלֵיךְ מִינֵי מְרַעִין, וּמְחִיָּה לֵיהּ מִמִּיתָה דְּעַנְיּוּתָא, כְּמָה
דְּאִתְ אִמַר (ויחזקאל יא לב) וְהָשִׁיבוּ וְחִיו, דִּישְׂרָאֵל בְּזִמְנָא דְּאֵינּוּן עַנְיִים קְרוּיִים

מֵתִים, וּבְגִינֵיהֶוּ אֶתְמַר שׁוּבוּ וְחִיו, וְלִית עֲנִיּוֹתָא פְּעִיּוֹתָא דְאֹרִייתָא, דְּמֵאן דְּלֵא אֵית בֵּיה אֹרִייתָא אֶתְקַרֵי מֵת, אֶסְוֹתָא דִּילֵיה מֵאֵי הוּא לְהוּא עֲלָמָא, אֹרִייתָא, דְּאֶתְמַר בֵּיה (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא וְגוֹמֵר, וְאֵיהִי אֶסְוֹתָא לְכָל מְרַעִין, כְּמָה דְּאֶתְ אֶמֶר (שם ח) רַפְאוֹת תְּהִי לְשַׁרְף וְכוּ'.

שְׁיִמְנֵי כְחוֹתֶם (שיר ח ו), מֵאֵי חוֹתֶם בְּהֵאֵי אֶתֵר, דְּאֵ אֹת שְׁבַת וְיוֹם טוֹב, דְּאֵיהִו שְׁקִיל לְבָרִית מִלְּהָ, כְּגוֹוֹנָא דְּאֵ שְׁבִיית, שִׁי לְקַבֵּל שְׁיִין דְּשֵׁם שְׁדִיִּי, כְּלִילָא מִתְּלַת חִינוּן עֲלָאִין, מִתְּלַת אֲבָהוּ, ב' דְּאֵ ד', דְּאֵיהִי רְבִיעָא לְאֲבָהוּ, וְרְבִיעָא לְתַלַּת חִינוּן, וְאֵיהִי דְמוֹת אָדָם, וְלֵאוּ אָדָם, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל א י) וְדְמוֹת פְּנִיָהֶם פְּנֵי אָדָם, אֶלָּא מֵאֵי אָדָם יוֹיֵד הִיא וְאִיוּ הִיא, שְׁבַת בֵּיה שְׁדִיִּי, יְהוּיָה הוּא רְשׁוֹת הַיְחִיד רְחִבּוּ אֲרַבְעָה וְגָבְהוּ עֶשְׂרֵה יוֹיֵד הִיא וְאִיוּ הִיא, י' דְּשְׁדִיִּי לְקַבֵּל אֹת דְּשְׁבַת וְיוֹמִין טְבִין, י' בֵּיה אֶתְרַמִּיזוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹן.

הֵאֵי רְשִׁימוּ אֵיהִו לְבָרָא דְּמִלְכָּא, אֲבָל לְעַבְדָּא דְּמִלְכָּא רְשִׁימוּ דִּילֵיה שְׁדִיִּי, מְסֻטְרָא דְּהוּא דְּאֶתְמַר בֵּיה (ישעיה מג ז) כָּל הַנְּקָרָא בְּשֵׁמִי וְכוּ', וּמֵאֵי נִיהוּ מְסֻטְרוּיִן, דְּסֻלִיק לְחֻשְׁבֹן שְׁדִיִּי, וְאֵיהִו אָדָם זְעִירָא בְּדִיוֹקְנָא דְּלְעִילָא, וְדָא אֵיהִו אִם כְּפָנִים אִם כְּעַבְדִּים וְכוּ'.

מֵאֵן דְּאֵיהִו רְשִׁימוּ דְּאֵרִיָּה בְּחוֹתְמָא דִּילֵיה אֵיהִו חִנוּר בְּאַנְפוּי, מֵאֵן דְּאֵיהִו בְּחוֹתְמָא דִּילֵיה אֵיהִו בְּחוֹתְמָא דְּשׁוּר אֵיהִו סוּמְקָא בְּאַנְפוּי, מֵאֵן דְּאֵיהִו בְּחוֹתְמָא דְּנֶשֶׁר אֵיהִו יְרוּקָא בְּאַנְפוּי, מֵאֵן דְּאֵיהִו בְּחוֹתְמָא דְּדְמוֹת אָדָם אֵיהִו אוּכְס בְּאַנְפוּי, כְּגוֹוֹנָא דְּאֹרִייתָא דְּאֶתְמַר (שיר א ה) שְׁחוּרָה אֲנִי וְנָאוּה.

דף סז ע"א

שְׁיִמְנֵי כְחוֹתֶם, דְּאֵ אֹרִייתָא, דְּאֶתְמַר בֵּיה (מלאכי ב ו) תּוֹרַת אֱמֶת הִיִּתָּה בְּפִיהוּ, וְאֵיהִי כְלִילָא מְעֶשֶׂר אֲמִירוֹן דְּאֵנוּן י', וּמְעֶשֶׂר דְּבִירוֹן דְּאֵינוּן הִיִּתָּה, וּמֵאֵי תּוֹרָה ו' כְּלִיל שִׁית יָמֵי בְּרֵאשִׁית, עַל לְבָד דְּאֵ לִיב אֱלֵהִיִּים בְּחוֹשְׁבֹן לִיב, דְּתַלְיִין מִן ו', דְּאֵיהִו ו' זְמַנִּין טוֹב, וּבֵה אֲשַׁתְּלִים (מ"א ו') שְׁמָא דְּאֲרַבְעִין וּתְרִין אֲתָנוּן, דְּבֵהוּן אֶתְבְּרִיאוּ שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְכָל מָה דְּאֵית בְּהוּן, וְדָא אֵיהִו רְזָא כִּי יוֹם נְקָם בְּלִבִּי (ישעיה סג ד), לְבִיִּי סֻלִיק מִיִּב, וְיִכְלִיו עִיב שְׁמָהוּן דְּשְׁמָא מְפָרֵשׁ, וְעֲלִיה אֶתְמַר לְלִבִּי גְלִיתִי, וְלֵאבְרִי דְּאֵנוּן רְמִיח פְּקוּדִין דְּאֹרִייתָא לֹא גְלִיתִי, וּבֵהֵאֵי וְיִכְלִיו (ה' בששי דאֵיהו בוי, וְדָא אֵיהִי וִיהִי (דף סז ע"א) ערב וִיהִי בְקָר יוֹם הַשְּׁשִׁי, דְּהֵאֵל) ה' דְּהֵשְׁשִׁי אֵיהִו מְלָכוֹת שְׁבִיעָא, וְאֵיהִי אֶתְקַרִיאת עִיב, וּבֵה רְכִיב ו' לְמִפְרָק לִישְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה יט א) הִנֵּה יְהוּיָה רֹכֵב עַל עִיב קַל, בְּגִין דְּאֵיהִי כְלָלָא דְּתַלַּת אֲבָהוּ, דְּתַלְיִין מְנַהוּן עִיב שְׁמָהוּן, וְאֶתְכְּלִילוּן בֵּיה, וְלְקַבֵּל תַּלַּת אֲבָהוּ אֶתְמַר בְּוִיכְלוּ תַּלַּת זְמַנִּין שְׁבִיעִי, וְדָא אֵיהִי רְזָא דְּשְׁבִיית, בִּיִּת ש, דְּאֵינוּן וְיִסַּע וְיִבֵּא וְיִט דְּאֶתְכְּלִילוּן בְּבִיִּת, בְּהֵהִיא זְמַנָּא חָלָה זְכוּת אֲבָהוּ, דְּמִיּוֹמָא דְּאֶתְחַרִיב בִּי מְקַדְשָׁא עֲלָמָא

אֶתְקַרִי תְהוּ וְבָהוּ, מִתַּמָּן וְאֵילָף אֶתְקַיִים קָרָא (תהלים פט ג) אֶמְרֹתִי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה, חֶסֶד סֶלִיק לְחוֹשְׁבֵן עֵיב שְׁמָהוּ.

וְדָא רָזָא דְאֶתְקֶשֶׁר שְׂבִיעֵי בְיוֹמָא קְדַמָּא, וּמָאן שְׂבִיעֵי דָא צְדִיק אוֹת דְשַׁבַּת וַיּוֹמִין טָבִין, וְרָזָא דְמֶלֶךְ חֵי יְהוּיָה שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר (רות ג יג), וְדָא בֶּקֶר דְאֶבְרָהָם, הֵהוּא דְאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית יט כו) וַיִּשְׁכֶם אֶבְרָהָם בַּבֶּקֶר, וְאִיהוּ חֶסֶד דִּילֵיהּ, בְּגִין דְבַהֲאֵי חֶסֶד אֶתְתַּקֵּן כְּרִסְיָא דְאִיהֵי נְפִילָה, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (ישעיה טז ה) וְהוֹכֵן בְּחֶסֶד כֶּסֶא, וּבֵיהּ תְקוּם, וְרָזָא דְמֶלֶךְ וּבְחֶסֶד עוֹלָם רַחֲמַתִּיךָ (שם נד ח), וְכָל סְפִירוֹן מִתְקַשְׁרִין בְּיַמִּינָא, בְּגִין דְעֲלִיהּ אֶתְמַר (דברים לג ב) מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ, מִימִינָא אֶתְיַהֵיב אוֹרֵייתָא, בְּגִין דָּא מוֹלִיךְ לִימִין מֹשֶׁה זְרוּעַ תְּפֹאֲרֵתוֹ, וּבּוֹקֵעַ מַיִם (ישעיהו סג יב) דְאוֹרֵייתָא מִתַּמָּן, מַה' דְאֶבְרָהָם, לְמַהוּי לֵיהּ בָּהּ שֵׁם עוֹלָם, וּבָהּ אֶשְׁתַּלֵּים ה' דְמֹשֶׁה, דְאִיהֵי בְּמִשְׁכּוֹנָא לְגַבִּיהּ דְאֶבְרָהָם בְּמֹשֶׁה, דְאֵייתִי אוֹרֵייתָא, עַד דִּיפְרוֹק לְבָנוּי, וְרָזָא דְמֶלֶךְ כִּימֵי צְאִתָּךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרְאֵנוּ נִפְלְאוֹת (מיכה ז טו).

וְרָזָא דְפּוֹרְקָנָא בְּהֵאי חוֹתְמָא אִיהוּ, דְעֲלִיהּ אֶתְמַר (ישעיהו נה יב) כִּי בְשִׁמְחָה תֵצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוֹבְלוּ, בְּשִׁמְחָה סֶלִיק לְחוֹשְׁבֵן אֲדִי'ן דְאִיהוּ אֲדַנִּי, אֶרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאֶרֶץ אֶתְקַרִי, בַּר מֵאֵת ש' דְאִיהוּ תְלַת מָאָה, וְאִינוּן תְּלַת אַבְהוֹן דְאֶתְחַבְרוּ בָּהּ, וְאֶתְוֹן בְּשִׁמְחָה אִיהֵי מַחְשַׁבָּהּ, ש תְּלַת אַבְהוֹן בְּחַמָּה ה'י, וְאִיהֵי שְׂכִינְתָא דְלִית לָהּ יְחוּדָא אֶלָּא בְּמִינָהּ, כְּמָה דְאֶתְוֹתָא דְה'י, וְאֶתְעַבִּידוּ עֶשְׂרָה וְאֶתְעַבִּידוּ מָאָה, כְּמָה דְשְׂכִינְתָא כְּלִילָא כְּלָהוּ עֶשְׂרָה וְכָלְהוּ מָאָה, וְהֵינְנוּ דְכְתִיב (דברים י יד) הֵן לִיהוּיָה אֱלֹהֵיךָ הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם, וְרָזָא דְמֶלֶךְ הוּן אֲדַנִּי.

וּבְשָׁלוֹם תּוֹבְלוּ (ישעיהו נה יב), ש תְּלַת אַבְהוֹן, וַיּוֹ תְרִין מְשִׁיחִין, מִי לִיב דְּוּבְשָׁלוֹם סֶלִיק עֵיב, וְדָא אִיהוּ דְאֶתְמַר (בראשית כח כא) וְשַׁבְּתִי בְשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי, שְׁמַחָה אִיהוּ דְאֶתְמַר בֵּיהּ (קהלת ט ז) לֵךְ אֶכּוֹל בְּשִׁמְחָה לְחֻמָּךְ וְשִׂתֵּה בְּלֵב טוֹב יִינֶךָ, דָּא יֵין הַמְשׁוּמֵר בְּעַנְבֵּי, וְעֲלִיהּ אֶתְמַר (תהלים כה יד) סוֹד יְהוּיָה לִירֵאָיו, יֵין טוֹב דָּא צְדִיק, דְאֶתְמַר בֵּיהּ (ישעיה נא א) הַצְדִּיק אֶבְדַּד, וּמֵאֵי אֶבְדַּד אֶבְדַּד הֵהוּא נְבִיעוֹ, וְאֶשְׁתַּאֲר נַחְרֵב וַיִּבֶשׂ בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְשָׁנִי.

קָם סָבָא וְאָמַר אֲדַנִּי בְּמַחְשַׁבָּה סֶלְקָא, וְלָאוּ בְּחֻשְׁבֵן, וְעֲלִיהּ אֶתְמַר (זכריה ב יז) הִיִּס כָּל בֶּשֶׂר מִפְּנֵי יְהוּיָה כִּי נַעוֹר מִמַּעוֹן קְדָשׁוֹ, יִתְעַר בֵּיהּ כְּמָה דְאֶתְעַר מִשְׁנַתִּיהּ וְחִזַּר לְשַׁנְתִּיהּ, עַד דִּיִתְעַר יְהוּיָה דְאִיהוּ רַחֲמֵי, לְקִימָא בֵּיהּ וּבְרַחֲמֵי גְדוּלִים אֶקְבֹּצֵךְ (ישעיה נד ז), גְּדוּלִים אֶתְקַרִיאת מְסֻטְרָא דְהָאִיל הַגְּדוֹל דְאִיהוּ חֶסֶד, וְשְׂכִינְתָא בֵּיהּ סֶלְקָא לְאֶתְקַרִי גְדוּלָהּ, וּבֵיהּ וְדָאֵי רָזָא דְפּוֹרְקָנָא, כְּגוֹנָא דָא יוֹיִד הִיא וְאִיו הִיא יְהוּיָה, וְאִיו בֵּיהּ רָזָא דְפּוֹרְקָנָא, דְאִיהוּ רָשִׁים בְּשָׂמָא דְעֵיב, דְאִינוּן וְהִיוּ אֲנִי וְהִיוּ רִישֵׁי תִיבִין וְאִיו, תְּלַת עֶשֶׂר מְכִילָן דְרַחֲמֵי דְאוֹרֵייתָא, דְאֶתְיַהֵיבֵת מִימִינָא.

אֶשְׁתַּאֲר יוֹיִד הִיא הִיא דְסֶלִיק לְחֻשְׁבֵן לִיב, וְאִיהוּ ב' מִן בְּרֵאשִׁית לִי לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, וְעוֹד אִיהוּ לִיב אֱלֹהִיִם דְעוֹבְדָא דְבְרֵאשִׁית, דְעֲלִיהּ אֶתְמַר (ישעיהו סג ד) כִּי יוֹם נָקַם בְּלִבִּי וּשְׁנַת גְּאוּלֵי בָּאָה, וּשְׂמָא דְעֵיב אִיהוּ וַיְכַלִּיו,

בִּיה אֲשַׁתְּלִים רָזָא דְפּוֹרְקָנָא, וְעָלִיָּה אֲתַמַּר לְלַבִּי גְלִיתִי דְאִיהוּ חוּשְׁבֵן וַיְכַלִּיו, וּבִיה אֲתַקִּים קָרָא (תהלים פט ג) אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה, וּכְמָה דְנַפְקוּ מִמְצָרִים בְּרָזָא דְעִיב שְׁמָהוּ, כִּד יִפְקוּן בְּהוֹן כִּד יִפְרְקוּן בְּבִתְרִיתָא, בְּהֵוָה זְמַנָּא חֶסֶד יְהוּיָה מְלָאָה הָאֲרָץ (שם לג ה), וְעָלִיָּה אֲתַמַּר (ישעיהו נד ח) וְחֶסְדִּי מֵאֲתֵךְ לֹא יִמוּשׁ, וּבְחֶסֶד עוֹלָם רַחֲמֵתִיךְ, וּבְגִין דָּא שְׂבַח דְּוֹד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִלוּתָא דְאִיהִי שְׂאוּל בְּהֵאִי חֶסֶד, כְּמָה דְאֵת אָמַר (תהלים פו יג) כִּי חֶסֶדְךָ גָּדוֹל עָלַי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְׂאוּל תַּחְתֵּיהָ.

דף סז ע"ב

וְאִי אוּמִין (דף סז ע"ב) דְעֵלְמָא דְחַקִּין לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִדְּאִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֶסֶד עַל דִּי מִן חֶסֶד דְאִיהִי דְלִיָּת בְּגִלוּתָא, וְאֲתַקִּים קָרָא בִּיה (ישעיהו סו ז) בְּטָרָם תַּחֲלִיל יִלְדָּה, וְשִׁבְעִין תִּיבִין דְמִזְמוֹר יַעֲנֵךְ יְהוּיָה בְּיוֹם צָרָה (תהלים כ ב) אִינּוֹן לְקַבֵּל שְׁבַעִים שָׂרִים, דְאִינּוֹן צִירִים וְחַבְלִים דְשְׁכִינְתָּא עֲלָאָה וְתַתָּאָה, דְאֲתַוּוֹן בִּי בִּיה אֲתַקִּרִיאָן פְּלִטְרִין גְּדוֹלִים, הֵדָּא הוּא דְכְתִיב (תהלים קיא ב) גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוּיָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּיה אֲתַקִּרִי גְּדוֹל, כְּמָה דְאֵת אָמַר (שם קמז ה) גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כַּח, וּבִיה סְלִקִין יִשְׂרָאֵל לְגְדוּלָּה.

וְשְׁכִינְתָּא בְּהָ אֲתַמַּר (שמות לג כא) הִנֵּה מְקוֹם אֲתִי, בְּהֵוָה זְמַנָּא אֲתַקִּים בְּהָ קָרָא (תהלים לד ד) גְּדָלוּ לִיהוּיָה אֲתִי, וּבְהָ (נ"א וביה) אֲתַמַּר בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהֵוָה זְמַנָּא כִּי גְדוֹל אֲתָה וְגוּמַר (שם פו ט), וּבִיה עוֹשָׂה גְדוֹלוֹת עַד אֵין חֶקֶר (איוב ט ז), וְדָא אִיהוּ חֶסֶד, בִּיה וַיְכַלּוּ, ה' בְּשִׁשִּׁי (נ"א וביה ויכלו בהשש"ט), בְּגִין דְּבִיה ה' דְאֲבָרְהָם אָזִיל וִי לְגַבְהָ, מִיַּד יִתְעַר יִיָּה לְקַרְבָּא, הֵדָּא הוּא דְכְתִיב (שמות יז טז) כִּי יָד עַל כַּס יִיָּה, וְשִׁשִּׁי אִיהוּ אֶלְף שְׁתִּיתָאָה, שְׁבַעִי יִסוּד, בִּיה אֲתַכְּלִילוּ וְאֲתִיַּחְדוּ שִׁית סְפִירוֹן, הֵדָּא הוּא דְכְתִיב (בראשית ב א) וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתָּא, דְאִינּוֹן וִיָּה, יוֹם הַשְּׁשִׁי בְּגִין דְעָלִיָּה אֲתַמַּר (ד"ה א כט יא) כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ, וְתַרְגוּמוֹ דְאֲחִיד בְּשָׁמַיָּא וּבְאָרְעָא, וְדָא אִיהוּ כִּיָּל, וְעָלִיָּה אֲתַמַּר (בראשית ב א) וְכָל צָבָאָם, מֵאִי צָבָאָם תִּרִי סְמִכִי קְשׁוּט.

וּבִיה אֲתַקִּרִיאָו תַּלְתָּ אֲבָהוֹן שְׁבַעִיּוֹת, כְּמָה דְאֵת אָמַר (שם) וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיִּשְׁבּוֹת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְבָרֵךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְבָרֵךְ אוֹתוֹ מִסְטָרָא דְבִרְכָּה, וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ מִסְטָרָא דְקְדוּשָׁה, וַיִּשְׁבּוֹת בוֹ מִסְטָרָא דִּיחּוּד, וְדָא אִיהוּ וַיְכַלּוּ, דְאֲתַכְּלִילוּ בִּיה תַּלְתָּ אֲבָהוֹן, דְאִינּוֹן בְּרָזָא דְשְׁמָא דְעִיב, כְּגוּוֹנָא דְעִיב תִּיבִין, גְּבוּרָיָה כְּלָלָא דְרִיָּו אֲתַוּוֹן דְאִית בְּשָׁמָא דְעִיב, עַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא דְאִיהוּ וִי כְּלִיל כְּלָא, וְדָא אִיהוּ רָזָא (שמות לד ו) וַיַּעֲבֵר יְהוּיָה עַל פְּנֵיו, עִיב רִיָּו יְהוּיָה, עַל פְּנֵיו מֵאִי פְּנֵיו, אֲנַפּוּי דָּא וְאִי וַיִּיג מְכִילָן דְרַחֲמִי, דְאֲתַמַּר בְּהוֹן (ישעיהו נד ז) וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים אֲקַבְּצֵךְ, גְּדוֹלִים וְדָאִי מִסְטָרָא דְחֶסֶד, דְאִיהוּ הָאִיל הַגְּדוֹל.

וְכֹלֵא אֶתְכֻלִּיל בְּשִׁבְעֵיִת דְּאִיְהִי מְלָכוֹת, הַ שְׁבִיעֵי הִי וְדָאִי בְּכֹל שְׁבִיעֵיִת
כְּלִילָא, וְאִיְהִי הִי דְיוֹם הַשְּׁשִׁי, יוֹם דָּא צְדִיק, עֲלִיָּה אֶתְמַר (זכריה יד ט) וְהָיָה
יְהוּיָה לְמַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ וְגוֹמֵר, אִיְהוּ יוֹם הַשְּׁשִׁי, וְיוֹם הַשְּׁבִיעֵי יוֹם דְּכֻלְּהוּ
יוֹמִין, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (רות ג יג) שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר, וְדָא הוּא בְּקֹר דְּאַבְרָהָם,
דְּכְתִיב (בראשית יט כז) וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר, וַיִּשְׁכַּם לְפִוְרְקָנָא, וּבִיָּה הַבֶּקֶר
אוֹר, דְּאֶתְמַר בִּיָּה (משלי כג) וְתוֹרָה אוֹר, וְהָאִי אִיְהוּ אוֹר דְּאֶתְמַר בִּיָּה (שמות
י כג) וְלָכֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר, וְאִיְהוּ פֶסַח דְּרוּעָא יְמִינָא, וּבִיָּה עֶתִידִין
לִיגָאֵל.

דְּבַר אַחַר שִׁימְנֵי כְחוֹתֵם עַל לְבָבְךָ (שיר ח ה), הָאִי קָרָא עַל שְׁכִינְתָא אֶתְמַר
דְּאִיְהִי בְּגִלוּתָא, חוֹתֵם לֹא כְתִיב, אֶלָּא כְחוֹתֵם, כְּהוּא חוֹתֵם דְּגוֹשְׁפִּנְקָא
דְּאִיְהִי חוֹתֵם אֶמֶת, וּבָהּ (נ"א ודא) חֲתִמְנוּ לְחַיִּים, וּמֵאִי נִיְהוּ הָאִי חוֹתֵם דְּבָהּ
חַיִּים, אֶלָּא דָּא עֵץ הַחַיִּים, דְּבִיָּה בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי נְפֻקִין, עֵץ וְדָאִי הוּא
דְּאֶתְמַר בִּיָּה עֵץ הַחַיִּים מִהֲלֵךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וְהָאִי עֵץ אִיְהוּ ו', מִהֲלֵךְ
חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנִין דָּא הִי, הַחַיִּים אֵינּוֹן אֶבָּא וְאִימָא דְּאֵינּוֹן יִיָּה, יִי אִיְהוּ
חֲכָמָה, וּמְנַלְן דְּאֶתְקֵרִי חַיִּים, כְּמָה דְּאֶתְ אֶמֶר (קהלת ו יב) וְהַחֲכָמָה תִּחְיֶה
בְּעֲלִיָּה, הִי בִיָּה אִימָא עֲלָאָה, מְנָא לֹן דְּאֶתְקֵרִי חַיִּים, כְּמָה דְּאֶתְ אֶמֶר (משלי
ג יא) עֵץ חַיִּים הִיא וְדָאִי, וְתִרְוִיָּהוּ (שם ד כב) כִּי חַיִּים הֵם לְמוֹצְאֵיהֶם.

דף סח ע"א

וּשְׁכִינְתָא תִּתְפָּאָה אִיְהוּ רִישׁוּמָא בְּהָאִי חוֹתְמָא דְּאִיְהוּ חוֹתֵם אֶמֶת, וְכֹל
צִיּוּרִין דְּהָאִי חוֹתְמָא אֵינּוֹן רְשִׁימִין בָּהּ, לֹא שְׁתַּמּוּדְעָא דְּאִיְהִי צִיּוּרָא
דְּעִמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, דְּאִיְהוּ אֶמֶת, אָדָם (ס"א דא איהו) חוֹתֵם דִּילִיָּה יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, אִיְהוּ חֲתִים בִּיָּה לְחַיִּים, וּמְנִיָּה יִרְתִּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּנֵי חַיִּי
וּמְזוּנֵי, חַיִּי מְסֻטְרָא דְּאֶבָּא וְאִימָא דְּאֵינּוֹן יִיָּה, בְּנֵי מְסֻטְרָא (דף סח ע"א)
דְּעִמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, דְּעַל (נ"א ועל) שְׁמִיָּה אֶתְקֵרִיאָו יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא בְּנֵי בְּכָרִי
יִשְׂרָאֵל, וְאִיְהוּ ו', מְזוּנֵי, מְסֻטְרָא דְּהִי דְּאִיְהִי הַמוֹצִיא לְחַס מִן הָאָרֶץ,
וּבְזִמְנָא דְּיִרְתִּין מְנִיָּה אֶלִּין תִּלְתַּת (נ"א תרין) דְּרִגִּין דְּכֻלְּיָלִין בְּשְׁמִיָּה, אֶתְקֵרִיאָו
יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא בְּנוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּד הוּא, כְּמָה דְּאֶתְ אֶמֶר (דברים יד א) בְּנִים
אֶתֶם לִיְהוּיָה אֱלֹהֵיכֶם, וּבְזִמְנָא דְּיִרְתִּין יִשְׂרָאֵל מְשֻׁמוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּד
הוּא אֶלִּין תִּלְתַּת בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי, אֶתְמַר בְּהוֹן (שיר ח ו) כִּי עָזָה כְּמוֹת אֶהְבֶּה,
תִּקְיָפָא אִיְהִי מְמִיתָה אֶפְרָשׁוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּד הוּא מְבִנּוֹי, וּמְנַלְן
דְּאֶפְרָשׁוּתָא אִית בִּין קוּדְשָׁא בְּרִיָּד הוּא וּבְנוֹי, הֲכָא אוֹכַח, (ישעיה נט ב) כִּי אִם
עוֹנוֹתֵיכֶם הִיוּ מְבַדִּילִים וְכוּ', וְקִשָּׁה אִיְהִי מְמִיתָה, וְעֲלָה אֶתְמַר (רות א יז) כִּי
הֲמוֹת יִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינְךָ.

וּבְזִמְנָא דְּיִשְׂרָאֵל מְקִיִּימִין פְּקוּדֵיָא דְּאוּרִיִּיתָא בְּרַחֲמֵיָו, קִשָּׁה כְּשָׂאוֹל קִנְיָה
(שיר ח ו), דְּמְקִנָּא קוּדְשָׁא בְּרִיָּד הוּא עַל סְמַא"ל וְעַל נוֹקְבִיָּה, דְּאֵינּוֹן גְּרַמִּין
לְבַר נֶשׁ מִיָּתָה בְּחוּבִיָּהוּ, וְגְרַמִּין לוֹן לְמַחֲטִי, וּבְגִין דָּא עֶתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיָּד
הוּא לְנִטְלָא נוֹקְמָא מְנִיָּהוּ, וְלֹא עֲבָרָא לוֹן מִן עֲלָמָא, דְּסְמַא"ל וְנוֹקְבָא

דיליה איהי מיתה, דאיהי ליליית מלאך המות יצר הרע, דנוקבא איהי עם דכורא, ודכורא עם נוקבא, והאי מנלן, קרא אוכח דכתיב (בראשית ג יז) בעצבון תאכלנה, אדם חאב בנוקבא אתייהיב ליה יצר הרע נוקבא, חנה חבת בדכורא אתייהיב לה יצר הרע מדכורא, ועלה אתמר (שם טו) בעצב תלדי בנים, ודא איהו פי עזה כמות אהבה וכו' (שיר ח ו).

ועוד פי עזה כמות אהבה, אם ישראל יתערוון לה להאי אהבה קדם זמנא, צריכין לאתערא לה כדקא גאות, ואי לאו לא יתערוון לה, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ג ה) השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאו"ת או באילות השדה וגומר, דאומאה איהי דלא שריא על פרסייא עד דנטיל נוקמא מעמלק, דחלל תרין אתוון דאינון י"ה, דנפיק מן מיל"ה מ"ל י"ה, ובגין דא (שמות יז טו) כי יד על פס י"ה ודא א.

וכד מטא זמנא לנקמא מניה, ושלחובין דאשא נפקין מהאי י"ה, כמה דאת אמר (שיר ח ו) רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה, ואינון שלחובין דאיש ואשה, דתמן איש איש, ותמן י"ה, איש כמה דאת אמר (שמות טו ג) יהו"ה איש מלחמה, דנטיל נוקמין מפרעה ומעמיה, אשה דא שכנתא דאתמר בה (משלי יח כב) מצא אשה מצא טוב וגומר.

דבר אחר שימני כחותם, כ"ח ת"ס, כ"ח דא שכנתא עלאה, כ"ח מ"ה מן חכמה, ועלה אתמר (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא כח אדניי, ת"ס דא ישראל דלעילא, דעל שמייה אתקרי יעקב תם, כמה דאת אמר (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, ובגין דאיהו דיוקנא דחותם אמת דלעילא, אתמר ביה (מכה ז כ) תתן אמת ליעקב, ומאן דאשתדל באורייתא דאתקרי תורת אמת, דיוקניה חקיקא לעילא בההוא חותם אמת, ומאן דמשקר בה כאלו אפיל אורייתא לתתא, הדא הוא דכתיב (דניאל ח יב) ותשלח אמת ארצה, ובההוא זמנא נפיל דיוקניה וחותמיה לתתא, ונפיל מזליה, ואסתלק ההוא כח מניה, בההוא זמנא סמאל וחייליה דאינון חיוון ובעירן ועופין מסאבין רדפין אבתריה, הדא הוא דכתיב (איכה א ו) וילכו בלא כח לפני רודף.

אם תב בתיובתא תב ההוא כח לגביה דאיהי שכנתא עלאה, בההוא זמנא אתקיים ביה (ישעיה מג ד) ואתן אדם תחתיד ולאמים תחת נפשך, מאי אדם הא אוקמוהו אל תקרי אדם אלא אדום, ולאומים ולאם מלאום יאמץ (בראשית כה כג), בההוא זמנא אומה דישראל יתקפון (נ"א יתגברון) על אומה דעשו, בחילא דהאי כח דאתלבש בשבע תיבין דעובדא דבראשית, כ"ח אתוון שכנתא עלאה, שבע תיבין כלילן בשכנתא תתאה.

והאי כ"ח איהו רזא דכ"ח פרקין דעשר אצבעות, דבהון והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל (שמות יז יא), ובגין דא אוקמוהו זכרונם לברכה למי נושאים כפיים לרום השמים, דצריד האי כח לסלקא ליה לגבי חכמה, ודא איהו רום שמים, ואיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דשארי בעשר אצבעון, על האי כח, ואיהו חכמה כ"ח מ"ה, והאי כח עליה אתמר (דניאל א ד) ואשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך, לעמוד בצלותא דעמידה, בהיכל המלך סתם

דא אדנײַ דסליק לחושפון היכ״ל, וְהַאִי כ״ח אִיהוּ רָזָא (דברים ו ד) דִּיהוּ״ה אלהינײַ (דף סח ע״ב) יהו״ה, כוזײַ במוכסײַ כוזײַ, וְעַלִּיה אֲתָמַר כָּל הָעוֹנָה אָמֵן יְהֵא שְׁמִיה רַבָּא מְבַרְךְּ בְּכָל כַּחוּ, דְּאִיהוּ כַח דְּאֲתַלְבֵּשׁ בְּתַרִּין דְּרוּעִין דְּאִינוּן חֲסֵד וּגְבוּרָה, וְצַרִּיךְ לְסַלְקָא לִיה לְגַבֵּי י״ דְּאִיהוּ רוּם שְׁמַיִם, וּלְנַחְתָּא לִיה לְגַבֵּי ו״ דְּאִיהוּ שְׁמַיִם, דְּעַלִּיה אֲתָמַר (מלכים א א לב) וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשְּׁמַיִם, כְּד נַחְתָּא לִיה לְגַבֵּי עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, לְמַפְרַק בָּהּ לְיִשְׂרָאֵל בְּנוֹי, וְכַד סָלִיק לָהּ לְגַבֵּי רוּם הַשְּׁמַיִם דְּאִיהִי י״, לְמִיטַל נוֹקְמָא מְעַמְלָק.

וְדָא אִיהוּ וְהָיָה פְּאֶשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יְדִי׳ו (שמות יז יא), וְאִיהוּ יְד ו״, וְאִיהוּ יו״ד, וְאִיהוּ י״ה, וּלְבַתֵּר נַחִית הַאִי כ״ח לְגַבֵּי וְאִי׳ו, דְּאִיהוּ י״ג מְכִילֵן דְּרַחֲמֵי, לְמַפְרַק לְבְנוֹי דְּיִשְׂרָאֵל, כְּמָה דְּאֲתָּ אֲמַר (ישעיה נד ז) וּבְרַחֲמֵי גְדוּלִים אֲקַבְּצֵךְ, וְכ״ח בְּהַאִי וְאִי׳ו אֲשַׁתְּלִים וְאֲתַעְבִּיד א״ים, בְּהַהוּא זְמַנָּא (בראשית ג כ) כִּי הִיא הָיְתָה א״ים כָּל חַיִּי, וְדָא חַיִּי עֲלָמִין, דְּבָהּ אֲתַמְלִי וְאֲשַׁתְּלִים בְּחַיִּי בְּרַכְּאֵן דְּצְלוּתָא.

ה״א ה״א תְּלִין מִן תַּרְיֵן ה״ה, דְּאִינוּן ה״א ה״א בְּחוּשְׁבְּנָא י״ב, וּמְנַיְיָהוּ תְּלִין אֲתָנוּן כְּפּוּלִים, וְאִינוּן תְּלִין מִן תַּרְיֵן ה״ה פְּשׁוּטוֹת, וּבְהוּן סָלְקִין לְחוּשְׁפֵּן י״ד, וְדָא אִיהִי כִי י״ד עַל פֶּס י״ה (שמות יז טז), וְכֵן וְאִי׳ו י״ג מְכִילִין דְּתַלְיִין מִן ו״ו פְּשׁוּטָה, וּבָהּ אֲשַׁתְּלִים י״ד, וְדָא אִיהוּ יְד לְיָד לֹא יִנְקָה רַע (משלי יא כא), דָּא עֲמַלְק, לְעִילָא וְתַתָּא נְטִיל נוֹקְמָא מִיְגִיָּה, נְטִיל נוֹקְמָא לְעִילָא בְּי״ד, וְלַתַּתָּא בְּי״ד, וְדָא אִיהוּ הֵנָּה י״ד יְהוּ״ה הוּיָה (שמות ט ג), ו״ ו״ ה״א (נ״א ו״ וְה״א עִם ו״) וְה״ה אִינוּן כ״ח, יו״ד כ״ וְתַלְיִין מִן י״ פְּשׁוּטָה הָרִי כ״א, כְּחוּשְׁפֵּן אֵהִי״ה, וְסָלִיק כְּלָא מ״ט אֲנַפִּין דְּאוּרִיָּתָא, כְּגוֹנוּנָא דָּא כ״ח דְּאִיהוּ תְּמַנְיָא וְעֶשְׂרִין, אֵהִי״ה דְּאִיהוּ כ״א, הָרִי מ״ט, וְכֵלָא יו״ד ה״א וְאִי׳ו ה״א, יְהוּ״ה, יו״ד ה״א וְאִי׳ו ה״א מ״ה, יְהוּ״ה ד״, סָלִיק מ״ט.

לְבוּשָׁא דְּיו״ד חֲסֵד, לְבוּשָׁא דְּה״א גְבוּרָה, לְבוּשָׁא דְּוְאִי׳ו תְּפָאֶרֶת, לְבוּשָׁא דְּה״א מְלָכוּת, נְצַח קְשׁוּרָא דִּילִיה חֲסֵד, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (תהלים טז יא) נְעִימוֹת בִּימִינֶךָ נְצַח, הוּד קְשׁוּרָא דִּילִיה גְבוּרָה, צְדִיק קְשׁוּרָא דִּילִיה עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, דְּגוּף וּבְרִית חֲשְׁבִינָן חֵד, מְלָכוּת שְׁלִימוּ דְּלָהוּן, אִיהִי שְׁלִימוּ דְּעִלָּין וְתַתָּאִין.

כְּתַר עֲלִיוֹן דָּא אִיהוּ שְׁלִימוּ דְּחַמְשִׁין שְׁעָרֵי בֵּינָה, וְדָא אִיהוּ דְּלָא אֲתַיְיָהִיב לְמִשָּׁה, דְּעַלִּיה אֲתָמַר (איוב כא ז) נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט, וְעַלִּיה אֲמַרוּ זְכָרוֹנִם לְבָרְכָהּ בְּמוֹפְלָא מְמַדְּ אֵל תְּדְרוּשׁ וְכוּ׳, בְּגִין דְּאִיהוּ מְקוּר דְּלִית לִיה סוּף, וּבְמְקוּרָא דְּלִית לִיה סוּף מְאֵן יְכִיל לְאַשְׁגָּא וּלְאַשְׁכַּח לִיה (סיפא).

קָם סְבָא וְשָׂאִיל וְאַמְאִי אֲתַקְשֵׁר נְצַח עִם חֲסֵד כְּמָה דְּאוּקִימְנָא נְעִימוֹת בִּימִינֶךָ נְצַח (תהלים טז יא), וְכֵן הוּד עִם גְבוּרָה, אֶלָּא בְּגִין דְּדְרוּעָא יְמִינָא לֹא אִית בֵּיה אֶלָּא תַלְת פְּרָקִין, וְכֵן בְּשִׁמְאֵלָא, וּבְגִין דָּא אֲתַקְשֵׁר שׁוּקָא יְמִינָא דְּאִית בָּהּ תַלְת פְּרָקִין עִם דְּרוּעָא יְמִינָא לְשָׂרְיָא בֵּיה ה״א, וְכֵן דְּרוּעָא שְׁמָאֵלָא עִם שׁוּקָא שְׁמָאֵלָא לְשָׂרְיָא בֵּיה ה״א, וְכֵן גּוּף וּבְרִית אִינוּן ו״ ו״, וְשָׂרְיָא בְּהוּן א דְּאִיהִי אִימָא, וְאֲתַעְבִּידוּ י״ג וְאִי׳ו, יו״ד שְׂרִינָן בְּעֶשֶׂר

אָצְבָּעֵאן דִּידִין וּבְעֶשֶׂר אָצְבָּעֵאן דְּרִגְלִין, מְשֻׁם דְּאִתְחַלְתָּא דְּשָׂמָא קִדִּישָׁא
מִחֲכֵמָה שְׂרָיָא דְּאִיהִי בְּאָצְבָּעֵן.

כְּתֵר עֲלָאָה שְׂרָיָא בְּרִישָׁא דְּבֵר נֶשׁ, דְּתַמְן מַחְשְׁבָה סְתִימָאָה, וּכְמָה
דְּמַחְשְׁבָה אִיהִי סְתִימָא, כְּדִ אִיהוּ סְתִים, אִין סוּף אֲתִקְרִי מְלָנָא, כְּתֵר
עֲלָאָה מְלָבָר, כְּתֵרָא דְּרִישָׁא עֲלָאָה, אַרְבַּע יְסוּדִין דְּגוּפָא בְּהוּן שְׂרָיָא יְהוּ"ה,
וְדָא אִיהוּ כָּל הַנְּקָרָא בְּשָׂמִי וְלִכְבוּדֵי בְּרָאֲתִיו יְצִרְתִּיו אֶף עֲשִׂיתִיו (ישעיה מג
, בְּרָאֲתִיו דָּא נִשְׁמַתָּא קִדִּישָׁא דְּאִיהִי עוֹלָם הַמְּחֻשְׁבָּה, יְצִרְתִּיו דָּא רוּחַ
מְמַלְלָא דְּמִינִיה חִוּוֹן (נ"א ח"י) מְמַלְלִין, עֲשִׂיתִיו דָּא נֶפֶשׁ דְּתַמְן עֲשִׂיָּה,
דְּשְׂרָיָא בְּרַמ"ח פְּקוּדִין.

תקונא עשרין ותלת

דף סט ע"א

(דף סט ע"א) בְּרִישִׁית בְּרִישִׁית א"ש, בְּרִית דָּא צְדִיק, כָּל אֲתִקְרִי, קְשׁוּרָא דְּכָל
אֲבָרִין דְּגוּפָא, ח' דְּאִיהוּ תְּמַנְיָא יוֹמִין, אִינוּן שְׁעוּרָא דְּשַׁבָּת, דְּאִיהוּ תְּרִין
אֲלָפִין אֲמִין לְכָל סֵטֶר, לְנִטְרָא בְּהוּן אֹת שַׁבָּת, כְּגוּוּנָא דָּא אִינוּן תְּמַנְיָא
יוֹמִין תַּחֲוּם לְקַבְּלָא בְּהוּן אֹת בְּרִית, וְלִנְטְרָא לִיה בְּהוּן, דְּלָא אֲתַעְבִּיד
בְּאוֹת בְּרִית חֲלוּל.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָבָא יוֹמָא חַד הוֹינָא אֲזִלִּי אָנָּא וְרַבִּי יוֹסִי, וְאַתָּא בְּרִיה
דְּרַב הַמְּנוּנָא סָבָא מֵהֵוּא עֲלָמָא, בְּדִיוֹקְנָא דְּהֵאִי עֲלָמָא וְאֲזִדְּפִין לֹן
בְּאַרְחָא כְּגוּוּנָא דְּמַחְמֵר בְּתֵרִין חַמְרִין, וְשְׂאִילָנָא (נ"א ושאיל לן) מֵאִי אֶת
שַׁבָּתוֹתֵי תַשְׁמֹרוּ וּמְקַדְּשֵׁי תִירָאוּ (ויקרא יט ג), וְאָמַר אִיהוּ מִלִּין שְׁפִירִין,
אָבֵל עִם כָּל דָּא בְּעִינָא לְמִשְׁמַע מְפּוּמָּד, אָמַר לִיה בְּרִי בּוֹדָאי בְּרִית אִיהוּ
שְׁקִיל לְשַׁבָּת, וּבְגִין דָּא (בראשית ירא שבת וכו').

תקונא עשרין וארבע

בְּרֵאשִׁית יָרִיא שְׁבִי"ת, (ובה) שְׁבִתוֹתֵי תְּהָא דְחִיל, יָרִיא תוֹרִיָּה, יָרִיא בְּרִי"ת, כְּמָה דְצָרִיךְ נְטִירוֹ דְבְּרִית, דְּלֵא יַעוּל לִיה בְּרִשׁוֹ נּוֹכְרָאָה, כְּגוּוֹנָא דָא צָרִיךְ בְּר נֶשׁ נְטִירוֹ דְשִׁבְת, דְּלֵא לְאַפְקָא מְרִשׁוֹת הִיחִיד וַיַּעוּל בְּרִשׁוֹת הַרְבִּים, רִשׁוֹת הִיחִיד אִיהִי שְׁכִינְתָא, רְחִבּוֹ ד' וְאִינוּן יְהוּ"ה, וְגָבְהוֹ עֲשָׂרָה יוּ"ד הִיא וְאִיו הִיא, רִשׁוֹת הַרְבִּים נְחֹשׁ אֶשֶׁת זְנוּנִים, סַס דְּאֵל אַחַר דְּאִיהוּ סַמָּא"ל, וְאִיהוּ כְּלָל דְשִׁבְעִין אֹמִיּוֹן, וְאִיהִי חֲלָלָה זֹנָה, וּבַעֲלָה חֲלוּל שְׁבִת אִיהוּ, וּבְגִין דָּא מָאן דְאַפִּיק מְרִשׁוֹת הִיחִיד לְרִשׁוֹת הַרְבִּים חַיִּיב סְקִילָה.

עֲרוּב אִיהוּ עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, וּבִיָּה מְטֻלְטְלִין מִבֵּית לְבֵית, דְּאֵנוּן שְׁכִינָה עֲלָאָה וְתַתְּאָה, וְעֲלִיָּיהוּ אֲתָמַר אֶת שְׁבִתוֹתֵי תַשְׁמורוֹ וּמְקַדְּשֵי תִירָאוּ, דָּא מְקַדְּשׁ יוּ"ד, אוֹת שְׁבִת (דָּא בְרִית) דְצָרִיךְ לְנִטְרָא לִיה בְּבֵת זֹגְגִיָּה, דְּאִיהִי קְדוּשָׁה דִּילִיָּה, בְּרָכָה דִּילִיָּה, דְּעֲלָה אֲתָמַר (בְּרֵאשִׁית ב ג) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדְּשׁ אוֹתוֹ, וַיְבָרֶךְ דָּא בְּרָכָה, וַיְקַדְּשׁ דָּא קְדוּשָׁה, וּלְגַבֵּי תַרְוִיָּיהוּ הוּוּ נְפִיקי קְדָמָי לְקְדָמוֹת כְּלָה, וְהוּוּ אֲמַרֵי תַרֵּי זְמַנֵּי בְּאֵי כְלָה בְּאֵי כְלָה, בְּהֵוּא זְמַנָּא קוֹל חֲתוּן וְקוֹל כְּלָה.

וְעוּד מְקַדְּשֵי בְּאֵת יוּ"ד, בְּגִין דְּלִית קְדוּשָׁה פְּחוֹת מְעֲשָׂרָה, וְצָרִיךְ לְבָרְכָא לֹון וּלְקַדְּשׁ לֹון בְּקְדוּשׁ עַל הַיּוֹן, בְּשִׁבְעִין תֵּיבִין דְּקְדוּשׁ וּוַיְכַלֵּי כְּחוּשְׁבָן בִּינָיו, וְצָרִיךְ לְמִימַר סְבָרֵי מְרָנּוּ, וְאִינוּן דְּאֲמָרִין וְעַנּוּ לְחַיֵּי, בְּגִין דְּאֲתַקְשְׁרוּ בְּאִילָנָא דְחַיֵּי, וְלֵא בְּאִילָנָא דְמוֹתָא, דְּאִיהוּ גְפּוֹן דְּחַב בֵּיה אָדָם קְדָמָאָה, דְּחַד אֲמַר חֲטָה הִיָּה, וְחַד אֲמַר גְּפּוֹן, וְכִלָּא קְשׁוּט.

דף סט ע"ב

שְׁבַע מִינֵין אִינוּן חֲטָה וּשְׁעוֹרָה גְּפּוֹן וּתְאֵנָה וְרַמּוֹן זֵית שְׁמֹן וּדְבַשׁ, חֲטָה וּשְׁעוֹרָה וְהָא אֲתָמַר, וְצָרִיךְ לְאַחְזָרָא עֲלִיָּיהוּ, חֲטָה הָא אֲתָמַר, שְׁעוֹרִיָּה דְאַפִּיק ה' מְשַׁעוֹר דִּילָהּ, גְּפּוֹן סְחָטָה עֲנָבִים בְּרִשׁוֹ אַחְרָא, וְעַבְד יִוּוּ נְסוּף, וְאֲתַעְבִּיד אִילָנָא דְטוֹב וְרַע, תְּאֵנָה לְקִיט תְּאֵינֵי קְדָם זְמַנֵּיָּיהוּ קְדָם דְּאֲתַבְּשְׁלוּ, כִּד לְקִיט הוּא מְעֲלָמָא קוּדָם זְמַנִּיָּה, וְדָא אִיהוּ רְזָא מָאן דְּגָרִים דֵּי יְמוֹתוֹן בְּנוֹי קְדָם זְמַנֵּיָּיהוּ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (קְהֵלֶת ה ה) לְמָה יִקְצוּף הָאֱלֹהִים עַל קוֹלְךָ וְחַבֵּל אֶת מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ, וְרְזָא דְמִלְּחָה (יִרְמִיָּהוּ ב ט) לְשׁוֹא הַפִּיתִי אֶת בְּנֵיכֶם וְגוֹמַר, וּבְגִין דָּא (שְׁמוֹת כ ז) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוּ"ה אֱלֹהֵי"ךָ לְשׁוֹא. רַמּוֹן, בְּן זֹמָא בֵּיה חֵב, אֲבָל רַבֵּי מְאִיר תּוֹכּוּ אֲכַל קְלִיפְתּוֹ זָרַק, דְּקְלִיפִין אִינוּן אֹמּוֹת הָעוֹלָם, יִשְׂרָאֵל מוֹחָא בִּינֵיָּיהוּ, בְּן כְּגוּוֹנָא דָּא שְׁכִינְתָא אִיהִי פְּרִדָּס (דף סט ע"ב) בְּגִלּוּתָא, וְאִיהִי מוֹחָא מְלָגוּ, אֲגוּז קָרִינּוּ לִיָּה, כְּמָה דְאֲמַר שְׁלֹמֹה מְלָכָא, אֶל גִּנַּת אֲגוּז יִרְדְּתִי (שִׁירוֹ יא), וְאִיהִי שְׁכִינְתָא אִיבָא מְלָגָאוּ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים מֵה יד) כָּל כְּבוֹדָה בֵּת מְלֶךְ פְּנִימָה מִמְּשַׁבְּצוֹת זֶהָב לְבוּשָׁה, וּקְלִיפִין הֵן כְּמָה רְשׁוּיּוֹת נּוֹכְרָאִין, וּבְשִׁבְת מְכֻלָּא אֲתַפְּשִׁטָּת, וְאֲתַלְבֶּשֶׁת בְּלְבוּשִׁין שְׁפִירָאוּ, וְכוּן צָרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, לְאֲתַחְדָּשָׁא בְּשִׁבְת בְּלְבוּשִׁין שְׁפִירָאוּ, וְכוּן לְאַטְעָמָא בְּשִׁבְת מְכֻלָּא מְאֲכַלִּין

טבין, בגין לקשרא ולארקא ברכאן לגבה מפל ספירו, ולמהוי אשתקא
מפלהו.

וצריך לקיימא בה ענג, דאיהו צדיק דנפיק מעדן, דאיהי בינה עלמא
דאתי, להשקות את הגן דא שכנתא תתאה, ונהרא איהו ו' דנפיק מן י"ה,
ואזיל חמש מאה שנין, דאינון חמש ספיראן, ומטי לצדיק, לאשקאה
מניה גנתא דאיהי ה', ועל כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו
וגומר (בראשית ב כב).

וכן ברית מילה איהי כגוונא דאגוז, צריך לתברא קליפין דערלה ופריעה,
ולאעברא לון מתמן, ולא תגלייא מוחא מלגו, ודא אות ברית, ודא עץ
חיים, אבל ברית דאיהו בערלתיה ולא אית ביה פריעה, עליה אתמר (שם
י) ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, כי ביום אכלך ממנו מות תמות,
מות בעולם הזה, תמות בעולם הבא.

ועוד לבא הוא אגוז, ומאן דתבר קליפה דיליה דאיהו יצר הרע, עליה
אתמר (תהלים נא יט) לב נשבר ונדכה אלהיים לא תבזה וגסות לבא דהוא
שלים בקליפין דיליה ולא אתבר, עליה אתמר (משלי טז ה) תועבת יהוה כל
גבה לב, ושכנתא לא שריא עליה, ומסטררא דקליפין אתקריאו בני נשא
ערלי לב.

ובשבת גיהנם לא שלטא בעלמא, ולא ממנו דיליה, בגין דא מני לישראל
לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת (שמות לה ג), ואי בר נש אוקיד
בשבת, אמר קודשא בריך הוא, אנא הויתי מכבה לנורא דלא אוקיד,
ואתון מוקדין ליה, אתון תתוקדון בגיהנם, בגין דא לא תבערו אש בכל
מושבותיכם, ואפילו בגופא, ומאי ניהו גיהנם בגופא, כבד דביה מרה
דאיהו גיהנם, סם המות סם דאל אחר, חרפא דמלאך המות, ועליה
אתמר (משלי ה ד) ואחריתה מרה כלענה, חדה כחרב פיות.

וצריך דלא יתער (נ"א לאתערא) עציבו וקטטה מסטררא דטחול, אלא דתהא
לב נטיר מפלהו, דאיהו שבת שמור, ומוחא זכור, וצריך לקבלא אושפיזין
דאינון מלאכין, עולימן דנשמה יתירה דאיהי שכנתא עלאה, ונפש יתירה
דאיהי שכנתא תתאה, ואושפיזין דנחתין עמה.

וצריך אתתא לתקנא שרגא בליל שבת לימינא, ואתחשיב לה פאלו תקנה
מנרתא בדרום, ופתורא בצפון, ועלייהו אתמר הרוצה להחכים ידרים,
הרוצה להעשיר יצפין, ואינון שכנתא עלאה ותתאה, שכנתא עלאה
מנרתא לדרום, צריכא לאתקנא לה, בגין דתמן חכמה, ובגין דא הרוצה
להחכים ידרים,

ובהוא ביתא דאשכחין דירה דא מתקנא בהאי סדורא, מנרתא בדרום
ושלחן בצפון ומטה בין צפון לדרום, אמרין אליו מלאכין דקא נחתין עם
שכנתא דאיהי נשמה יתירה, לית דין אתר הדיוט דעם הארץ, אלהין

דף ע"א

פתורא צריכא לתקנא לה לגבי צפון, ופתורא איהי שכנינתא תתא, דאתמר בה (תהלים מה ד) כל כבודא בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה, מאי זיהב דא גבורה, דאתמר בה (איוב לו כב) מצפון זיהב יאתה, ממשבצות זיהב תרי סמכי קשוט, מטה למערב בין צפון לדרום, לתקנא ליה לגבי עמודא דאמצעיתא, דאתמר ביה (שמות ד כב) בני בכורי ישראל, ובביתא דלאו אינון מתתקניו אליו תקוניו בליל שבת, אושפיזין אמרין לאו איהי דא דירה דישראל, דאתמר בה (שם לא טו) ושמרו בני ישראל את (דף ע ע"א) השבת, לעשות את השבת, לדורותם, לדתם כתיב חסר, מלשון דירה, וכל אליו תקוניו צריכין לתקנא בליל שבת דאיהי ממש אות ברית מילה.

אמר רבי אלעזר, וכי ברית מילה לכל בני נשא איהו שנה, אמר ליה, לא, דברית מילה לחיביא, עפרא דתקין במנא איהו מזונא לחויא, דאפריש מניה, הדא הוא דכתיב (ישעיהו סה כה) ונחש עפר לחמו, ודס ברית איהו מזונא לסמא"ל דאיהו רוצח, דאפריש מניה, ורזא דמלה אם רעב שונאד האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים (משלי כה כא).

לבינוניים אתחשיב ברית מילה אעברו דדמא ובשרא פקרפנא, הדא הוא דכתיב (שמות כ כד) וזבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך, לצדיקיך ודאי באתר דמילה ופריעה שריא יהו"ה, ודא איהו ומבשרי אחזה אלו"ה (איוב יט כב), ועליהו אתמר (יחזקאל טו ו) ואמר לך בדמיך חיי לצדיקיך, (וכתיב (זכריה ט יא), גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור, דאיהו גיהנם).

תקונא עשרין וחמשה

בראשית דא אורייתא, הדא הוא דכתיב (משלי ח כב) יהו"ה קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז, מההוא אתר דאתמר ביה (תהלים צג ב) נכון פסאד מאז, ואורייתא תרין פקודין אית בה, חד והגית בו יומם ולילה (יהושע א ח), תננינא למהוי למלכא ספר תורה, דאזיל עמיה בכל אתר, הדא הוא דכתיב (דברים יז יט) והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו, ספר תורה אמאי למלך, בגין דאיהו לאו איהו מלכא אלא מסטרא דמלכות, וצריך למהוי ליה עמיה בכל אתר ספר תורה דאיהו עמודא דאמצעיתא, לאתקשרא ביה קודשא בריך הוא עם שכנינתיה, וספר תורה היא דרגא דיעקב, דאתמר

בִּיהַ (בראשית כה כז) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וְסֹפֵר תּוֹרָה כִּדְ צָרִיךְ לְמַהוּי תָם בְּלֹא פְסוּלֹת, וְאִם סֹפֵר תּוֹרָה אִיהוּ חֶסֶר בְּאַתֵּר דְּמִלָּא, אוּ מְלֹא בְּאַתֵּר דְּחֶסֶר, אוּ אוֹת חֵד חֶסֶר, אוּ יִתִּיר, אוּ חֲלִיף, סֹפֵר תּוֹרָה פְּסוּל, לֹאוּ אִיהוּ כְּדִיּוֹקְנָא דְסֹפֵר תּוֹרָה דְלַעֲלֵא.

כְּגוֹנוֹנָא דָּא אֵינּוּן חֲמֵשׁ כְּנַפֵּי רִיאָה, כְּגוֹנוֹנָא דְחֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תּוֹרָה, וּוּרְדָּא כְּגוֹנוֹנָא דְזָה סֹפֵר דְאִיהוּ סֹפֵר יִשְׂרָאֵל, אִי אוּגֵי חֶסֶר אוּ יִתִּיר אוּ חֲלִיף, אִיהוּ אֲמָרָא פְּסוּל, וּמָאן דְּעֵבֵר עֲלֵיהּוּ כְּאֵלוּ עֵבֵר עַל אוּרִייתָא וְחֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי דִילָהּ, דְחֲמִשָּׁה כְּנַפֵּי רִיאָה וּוּרְדָּא אֵינּוּן שִׁית, דָּא ו', כֹּל מָאן דְּעֵבֵר (על דא, כאלו עבר) על דא.

וְחֲמִשָּׁה דְבָרִים הַמְפָּסִידִין אֶת הַשְּׂחִיטָה, (כל מאן דאעבר עליהו) כְּאֵלוּ אֲעֵבֵר בְּה' מִן יְהוּ"ה, כְּנַפֵּי רִיאָה צָרִיךְ דְלֹא יְהֵא בְּהוֹן סְרָכוֹת, תְּמַנֵּי סְרֵי סְרָכוֹת אֵינּוּן, מָאן דְּאֲעֵבֵר עֲלֵיהּוּ כְּאֵלוּ אֲעֵבֵר בְּרִית דְאִיהוּ חִי' עֲלֵמִין, וְסִרְכָּא אִיהוּ סָם הַמּוֹת, סָם דְאֵל אַחַר, דְאִיהוּ סַמְא"ל, עֲלָה אֲתַמֵּר (משלי ה ה) רְגֵלֶיהָ יוֹרְדוֹת מּוֹת, בְּכָל אֲתֵר דְאֲסִתְרִיךְ קִטִּילֹת, וְכַנְפֵי רִיאָה אֵינּוּן כְּנַפֵּי חִינוּן, וְצָרִיכִין לְמַהוּי פְּרוּדוֹת מְלַמְעֵלָה, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל א יא) וּפְנִיָּהֶם וְכַנְפֵּיהֶם פְּרוּדוֹת מְלַמְעֵלָה, אִם אֵינּוּן בְּחַבּוּר טְרִיפָה, וּתְרֵי אוּמוֹת אֵינּוּן בְּרִיאָה, וּבְהוֹן שִׁית גְּדַפִּין, חֲמֵשׁ אוּנוֹת וּוּרְדָּא, וְעֲלֵיהּוּ נְאֻמֵּר (ישעיהו ו ב) שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד, שִׁיתָא אֵינּוּן מְסֻטְרָא דְאֵת ו', דְאִיהוּ סֹפֵר תּוֹרָה.

דף ע"ב

אַרוֹנָא דְסֹפֵר תּוֹרָה דָּא כִּיסָא דְלִבָּא, וְאִיהוּ נוֹר דְלִיק, וְאִי לֹא כְּנַפֵּי רִיאָה דְאֵינּוּן נְשָׁבִין עֲלֵיהּ, הֵנָּה לִבָּא אוּקִיד כֹּל גּוּפָא, וְהָהוּא נוֹרָא דְאִיהוּ דְדָם דְעֵרְקִין דְלִבָּא, רוּחָא נְשִׁיב אֲבַתְרִיהּ בְּעֵרְקִין דְדָמָא, וְכִלְהוּ מִתְנַהֲגִין אֲבַתְרִיהּ, וְדָא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל א יב) אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁמָּה הָרוּחַ (דף ע"ב) לְלַכֵּת יִלְכוּ וְגוֹמֵר, וְלִבָּא כִּד סְלִיק מִנִּיהּ רוּחָא (ואתפרש מן נפשא דאיהו ו') עַל דְמָא נוֹר דְלִיק, אֲתַמֵּר בְּנַפְשָׁא (שיר ה ב), אֲנִי יֹשִׁינָה, וְכִד יִיתֵי רוּחָא לְגַבֵּיהּ אֲתַמֵּר וְלִבֵּי עֵר, וְדָא אִיהוּ (ישעיהו כו ט) נַפְשִׁי אוּיִתִּיךְ בְּלִילָהּ, אֶף רוּחִי בְּקִרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךְ, וְכִד יִיתֵי רוּחָא לְגַבֵּי לִבָּא דְתַמּוֹן נַפְשָׁא, אֲתַמֵּר בִּיהּ (שיר ה ב) קוֹל דוֹדִי דוֹפֵק, דְפִיק לְתַרְעָא דְלִבָּא שִׁית דְפִיקִין, לְאֲשַׁתְמוּדַע דְאִיהוּ ו' דִּיִּיתֵי לְגַבֵּי ה' (נ"א ד'), דְאִיהִי נַפֶּשׁ, וּבָהּ אֵינּוּן עֲשָׂרָה, וְכִלְהוּ בְּפִיוסָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם ה ב) פִּתְחֵי לִי אַחוֹתַי רַעֲיִתֵי יוֹנְתֵי תַמְתֵּי שְׂרָאשֵׁי נְמֹלָא טַל.

וּבִתְקוּנָא תְמַנֵּי סְרֵי, (נ"א ובתקונא דא שית אתוון), דְאִיהוּ בְּרִיאָ שִׁי'ת, אֵינּוּן רְמִיזִין כְּגוֹנוֹנָא דָּא, פִּתְחֵי לִי בְּאֵת ב' דְאִיהִי תַרְעָא, אַחוֹתֵי בְּאֵת א', רַעֲיִתֵי בְּאֵת ר', יוֹנְתֵי בְּאֵת י', תַמְתֵּי בְּאֵת ת', שְׂרָאשֵׁי נְמֹלָא טַל דָּא יוֹי"ד נְקוּדָה דְאֵת ב', קוּצוֹתֵינוּ אֵלִין שִׁית סְטֵרִין, דְאֲתַמֵּר בְּהוֹן (שם טו) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְאֵינּוּן דְפִיקִין בְּמוֹלִיךְ וּמִבִּיא לְמָאן דְאַרְבַּע סְטֵרִין דִּילֵיהּ, וּמַעֲלָה וּמוֹרִיד

לְמֵאן דְשָׂמִיָּא וְאַרְעָא דִּילִיָּה, וְשִׁית סְטָרִין אִינוּן שִׁית סְפִירָן, וְדְפִיקוּ סְלִיק
וְנַחֲתִית בְּהוּ, בְּאַרְיִכוּ דְחֶסֶד כְּגוּוּנָא דָא תְּקִיעוֹת, בְּתַבִּירוּ דְגְבוּרָה דְאִינוּן
שְׁבָרִים, בְּמַהִירוּ דְעֵמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא דְאִהוּ תְרוּעָה, בְּחֶסֶד גְּבוּרָה
תְּפִאֲרַת סְלִיקוּ, בְּנֶצַח וְהוּד יְסוּד נְחִתִין.

וְכִלְהוּ דְפִיקוּ לְגַבֵּי שְׁכִינְתָא דְאִהִי סְלָם, דְבִיָּה שִׁית דְרָגִין, וְדָא לְבָא, וְבִיָּה
מְלָאכִי אֱלֹהִים סְלִיקוּ וְנַחֲתִין, דְאִינוּן דְפִיקוּ דְרוּחָא, וְאִינוּן שִׁית סְלִיקוּ
לְעֵשֶׁר, וְדָא י', וְאִינוּן קְשָׁרִ"ק קְשָׁרִ"ק קְרִ"ק, עַד דְאִתְכְּלִילוּ בְּעֵשֶׁרָה
זְכוּרוֹת וּבְעֵשֶׁר מְלַכְיוֹת וּבְעֵשֶׁר שׁוֹפְרוֹת, תְּלַתִין סְלִיקוּ מִתְּתָא לְעִילָא,
וְתַלְתִין נְחִתִין מְעִילָא לְתַתָּא, וְסְלִיקוּ כְּלָהוּ לְשִׁתִין, שִׁית זְמַנִין עֵשֶׁר, כַּד
סְלִיק דְפִיקוּ בְתַקִּיפוּ דְגְבוּרָה בְּגְבִירוּ אִהוּ דִינָא תְקִיפָא, כַּד סְלִיק דְפִיקוּ
וְאִתְאַרְדּוּ, מְרַעָא אִתְאַרְדּוּ דְהָא מְטָה כְּלָפִי חֶסֶד.

קָם סְבָא מְאִינוּן מְאִרִי מְתִיבְתָא, וְאָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, הָא סְמִנִין אֶלִין
אִינוּן דְמְרַעָא בְּגְלוּתָא, כַּד דְפִיקוּ אִתְקַצַּר וְגְלוּתָא אִתְקַצַּר, הָא מְטָה כְּלָפִי
גְבוּרָה בִּי דִינָא רְבִרְבָא, וּמוֹתְנָא קָא אַחְזִי לְמַשִּׁיחַ וּשְׁבָטִין, וּבְגִין דָא
אוּמִיָּאת הָהִיא חוּלָה בְּגְלוּתָא לְיִשְׂרָאֵל (שֵׁם ב ט), אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ,
דְלָא יְהִי בְמַהִירוּ, אֶלָּא עַד שְׁתַּחֲפֹץ.

וְאִם דְפִיקוּ אִתְאַרְדּוּ, הָא מְטָה כְּלָפִי חֶסֶד, וְעַם כָּל דָא מְרַעָא בְּגְלוּתָא
אִתְאַרְדּוּ, וְאִי דְפִיקוּ אִהוּ לָא אַרְיִדּוּ וְלָא קָצַר, הָא אִתְעַר רַחֲמֵי לְגַבֵּי חוּלָה
בְּגְלוּתָא דְאִהִי לְבָא, וּלְגַבֵּי עֲרֻקִין דִּילָהּ דְאִינוּן בְּנֵהָא יִשְׂרָאֵל, וְדָא אִהוּ
עֵמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, עֲלִיָּה אִתְמַר (ישעיהו נד ט) וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים אֶקְבָּצֹךְ.

וְעוּד כַּד דְפִיקוּ אִהוּ בְתְרוּעָה בְמַהִירוּ, דוּחְקָא בְתַר דוּחְקָא, יִיְתִי פוּרְקָנָא,
וְעוּד הָהִיא חוּלָה דְאִהוּ לְבָא, כַּד רוּחָא לָא נָשִׁיב לְגַבְהָ, דְאִתְמַר בִּיָּה
(בראשית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, אִהִי לָא דְפִיקַת בְּעֲרֻקִין
דִּילָהּ, וְכִלְהוּ חֲשִׁיבִין בְּגְלוּתָא כְּמַתִּים, וְאִתְמַר בְּהוּ (איכה ג ו) בְּמַחְשָׁפִים
הוֹשִׁיבֵנִי כְּמַתִּי עוֹלָם, וּבְגִין דָא בְּגְלוּתָא אֲנִי יִשְׁנָה, וְאִהִי חוּלָה בְּגְלוּתָא,
וְכַמָּה אֶסְיִין תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים קָא מְשַׁתְּדְּלוּ לְגַבְהָ, בְּכַמָּה בּוֹסְמִין וְרִיחִין
דְשׁוֹשְׁנִים תְּפּוּחִים וְאֶגּוּזִים וְרַמּוֹנִים, וְלָא אִתְחַזְּרַת רוּחָא לְגַבְהָ בְּהוּן
בְּגְלוּתָא בְּמְרַעָא דִּילָהּ, וְלָא דְפִיקוּ אִתְחַזְּרַת לְגַבְהָ, עַד דְיִיְתִי רַעִיָּא מְהִימְנָא
רַחֲמֵי דִּילָהּ, דְאִתְמַר בִּיָּה (שיר ב ט) הָרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים, וְאִיְתִי לָהּ תְּפּוּחַ,
וְשׁוּי לְחוּטְמָא, וְאַרְחָא בִיָּה, וְאִשְׁתְּמוּדְעַת לְגַבְהָ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (איכה א
ט) מִנְחָם מְשִׁיב נְפָשִׁי, מִיַּד חֲזַרְת רוּחָא וּדְפִיקוּ לְגַבְהָ.

דף עא ע"א

בְּהֵוָּא זְמַנָּא שְׁבַחַת לִיָּה (שיר ב ג) כְּתְּפּוּחַ בְּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דוּדֵי בֵּין הַבְּנִים וְכוּ',
וּלְבַתֵּר יַעוּל לְגִנְתָּא וְאַפִּיק מִתְמָן רַמּוֹנִים, וְיַהִיב לָהּ מְעַסִּיס רַמּוֹנִים,
וְלִקִּיט אֶגּוּז וְתַבֵּר (דף עא ע"א) קְלִיפִין, וְיַהִיב לָהּ מוּחָא מְלָגָאוּ, וְאִהִי אֶכְלָה,
וְשִׁתִּית מְעַסִּיס הַרְמוֹנִים, וְאִתְסִיָּאת, וְדָא הוּא דְאָמַר קָרָא (שיר ו יא) אֶל גִּנְתִּי

אָגוֹז יִרְדְּתִי, אֲדַהְכִי הָא נִשְׂרָא קָא אַתְיָא, הַנְּשֵׁר הַגְּדוֹל בְּעַל הַכְּנָפִים,
וְיַהֲבִית תְּלַת קָלִין, וְסָלִיקַת לְטוּרִין, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרוּי בְּוֹדַאי רַעְוָא
אֲשֶׁתְּפַח לְעִילָא, וְרַחֲמִים אֲשֶׁתְּפַחוּ לְגַבִּי שְׁכִינְתָא וְיִשְׂרָאֵל בְּגְלוּתָא, דְּוֹדַאי
תְּלַת חִיוּוֹן אִינוּן בְּמַרְפְּבָתָא, אַרְיָה שׁוֹר נֶשֶׁר, וּבְכֻלְהוּ לֵית רַחֲמִים כְּנִשְׂרָא,
וּבְגִין דָּא אָמַר לְיִשְׂרָאֵל וְאִשָּׂא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי נְשָׁרִים וְאָבִיא אֶתְכֶם אֵלַי
(שְׁמוֹת יט ד), אֲדַהְכִי הָא נִשְׂרָא קָא אַתְיָא לְגַבִּייהוּ זְמָנָא אַחְרָא, וּבְטָשַׁת
בְּגַדְפָּהָא עַלֵייהוּ, וְרַמַּת קָלִין וְסָלִיק לְטוּרָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּוֹדַאי אִיהִי
דְּקָא בְּטָשַׁת בְּגַדְפָּהָא עַלְנָא וְסָלִיק הֵתֵם, אָמְרוּ לִיה סָלִיק וְהָא אֲנִן אֲבַתְרָד,
סָלִיקוּ כְּלָהוּ אֲבַתְרִיה לְטוּרָא, וְאִיהִי סָלִיקַת לְעִילָא, עַד דְּלָא אַתְחַזִּיאַת.

לְפוּם שַׁעְתָּא הָא נִשְׂרָא קָא אַתְיָא, וְיִתְרִין שׁוֹשְׁנִים בְּפוּמָהָא, וְזָרִיק לֹון עַל
(יְדֵהָא) רִישֵׁייהוּ (נִי"א עַל יְדוּי) מִיַּד חֲדָא רַבִּי שְׁמַעוֹן חֲדוּה סְגִיא, אָמַר לֹון חַבְרִיא
בְּוֹדַאי חֲדוּה אֲזַדְמַנַּת לְגַבִּי שְׁכִינְתָא דְאִיהִי חוּלָה, דְּהָא אִם שׁוֹשְׁנָה חֲדָא
יְהִיב בֵּינָנָא לָא הָוָה אֲסוּוֹתָא, בְּגִין דְּשׁוֹשְׁנִים אִינוּן רְמִיזִין לְקַבֵּל בֵּית
רֵאשׁוֹן וְשְׁנִי, דְּאוּמֵי קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא דְלָא יַעוּל דָּא בְּלָא דָּא, וּבְגִין
דְּזָרִיקַת תְּרִין, רְמִיזַת דָּא תְּרֵי שׁוֹשְׁנִים, כְּעַן אִיהִי אֲסוּוֹתָא שְׁלִימָתָא, וּכְדִין
צְרִיד לְמַפְתַּח עַלֵייהוּ כְּמָה דְהוּיֹוֹן.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר אֲנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי לִי הָרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים (שִׁיר ו א), מֵאִי
שׁוֹשְׁנִים אֶלָּא שׁוֹשְׁנָה עַלְאָה שְׁכִינְתָא עַלְאָה, וְאִיהִי קְרִיאַת שְׁמַע דְּשַׁחְרִית,
וְשׁוֹשְׁנָה תְּנִינָא קְרִיאַת שְׁמַע דְּעַרְבִית שְׁכִינְתָא תְּתַאָּה, דָּא לִימִינָא, וְדָא
לְשִׁמְאָלָא, הָרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים דָּא עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, וְשׁוֹשְׁנָה עַלְאָה
דְּקְרִיאַת שְׁמַע דְּשַׁחְרִית, דְּאִיהִי בְּקַר יְמִינָא דְאֲבָרְהָם, אֵית לִיה חֲמִשׁ
טְרַפִּין, וְאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה (דְּבָרִים ו ד), וְתְלַת עֶשֶׂר
עַלִין מְלָגוּ אַחֲ"ד, שֵׁית סוּמְקִי, וְשֵׁית חוּוֹרִי, וְשׁוֹשְׁנָה דְאֲתְכֻלִּילַת בְּהוּן הָא
תְּלַת עֶשֶׂר כְּחוּשְׁבֹן אַחֲ"ד, וְכֹן שׁוֹשְׁנָה בְּה כ"ה גְּרַעֲיִנִין כְּתַפּוּחַ דִּילָהּ, כְּחֻשְׁבֹן
כ"ה אֲתוּוֹן דִּיחֻוּדָא, וְכֹן בְּשׁוֹשְׁנָה תְּנִינָא כ"ה גְּרַעֲיִנִין, וְסָלְקִין כְּלָהוּ
לְחֻמְשִׁים, שׁוֹשְׁנָה בֵּין חוּחִים דָּא בְּרֵאשִׁית בְּרָא, וְדָא (בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה י').

תקונא עשרין ושית

בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה, חֲמִשׁ עַלִין דִּילָהּ רֵאשִׁיית, בְּרֵאשִׁית לְחֻשְׁבֹן זְעִיר
דְּחֻנוּד תְּלַת עֶשֶׂר, חוּחִים דִּילָהּ תְּלַת עֶשֶׂר תִּיבִין מִן אֱלֹהִיִּים וְעַד אֱלֹהִיִּים,
וְאֵלִין אִינוּן. אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהוּ וְחֻשְׁדָּא עַל פְּנֵי
תְּהוּם וְרוּחַ אֱלֹהִיִּים (בְּרֵאשִׁית א א), חֲמִשׁ חוּחִים אַחְרָנִין, מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי
הַמַּיִם וַיֹּאמֶר.

דף עא ע"ב

מאי איהי בין החוחים, אלא מדחרב בי מקדשא והארץ היתה תהו ובהו, ונפלת שושנה בין החוחים, כד ייתי פורקנא תהיה פשושנה דשחרית, דאתמר בה (בראשית מד ג) הבקר אור (והאנשים שלחו), ואינון חמש אור חמש עלין דשושנה עלאה, חד ויאמר אלהיים יהי אור, תננינא ויהי אור, תלת וינרא אלהיים את האור, ארבע ויבדל אלהיים בין האור, חמש ויקרא אלהיים לאור יום, תלת עשר עלין מלגו, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, אחד אחד בתרין שושנים, דא יהו"ה, עליה אתמר (זכריה יד ט) ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד, ואיהו עמודא (דף עא ע"ב) דאמצעייתא הרועה בשושנים, וחושבניה אחר"ד, שושנה תתאה בה דחילו ואיהו יראה, שושנה עלאה רחמו דאהבה, ובה אתמר (שיר ג ה) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ.

במה יתון לאתערא לה בימינא, ואיהי לא רעית בהו, עד דייתי רענא מהימנא, דאתמר ביה (בראשית א ב) ורוח אלהיים מרחפת, דאיהו רוח דמשיח, דאתמר ביה (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח יהו"ה, ברוחא דא ארחת ההיא חולה ואתסיאת, ובגין דא השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאו"ת או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ (שיר ג ה), ואיהו ארחת ריח בתרין תפוחין (נ"א ואיהו ריח דתרין תפוחין), דאתמר (ביה) בהו (שם ז ט) וריח אפד כתפוחים, ומאי נינהו תרי סמכי קשוט ואינון תרי רמונים, אגוז דא צדיק גנת אגוז דא שכונתא, ודא איהו דאמר שלמה (שם ויא) אל גנת אגוז ירדתי.

גני"ת ג' גימטריאות (אדנ"י ביהו"ה), דאינון פרפראות לחכמה, נ' נוטריקון, ת' תמורה, גימטריאות דא אדנ"י יהו"ה, סליק בחשבון אמ"ן, אהי"ה אדנ"י סליק בחשבון פ"ו אלהיים, דאיהו פנו"י, מ"ה מ"ס ה"א, מ"ס ה"א בגימטריא אלהיים, יו"ד ה"א וא"ו ה"א בגימטריא מ"ה, ודא איהו עשר ספירות בלימ"ה, ואיהו מעיד על יחודא קדישא, ובגין דא מ"ה אעידך (איכה ב יג).

דבר אחר אי"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י בגימטריא שכני"ה, כגוונא דא, א' זמנא חדא, ב' תרי זמנין, ג' תלת זמנין, ד' ארבעה זמנין, ה' חמש זמנין, ו' שית זמנין, ז' שבעה זמנין, ח' תמנא זמנין, ט' תשעה זמנין, י' עשר זמנין, כלהו סלקין לחושבון שכני"ה. ורזא דחושבנא, לקיימא דלית שכני"ה נחתא פחות מעשרה, ולא סלקא למעלה מעשר.

ועוד קודשא בריך הוא הוא אתריה דעלמא, ומלאכין לא ידעין ושאלין איה מקום כבודו להעריצו ואשפחין ליה בגימטריא מקום נוטריקון כגוונא דא, י' עשר זמנין מאה, ה' חמש זמנין עשרין וחמש, ו' שית זמנין תלתין ושית ה' חמש זמנין עשרין וחמש, בגימטריא מקום, ועליה אמרו מלאכיא ברוך כבוד יהו"ה ממקומו (יחזקאל ג יב), אית אחרנין בגימטריאות דלית לון חושבון, בגין דאינון פרפראות לחכמה דלית לה סוף, תמורות

אֵלֶּיךָ אֶלְפָּא בִּיתוֹת כְּגוֹן כּוּז'יוּ בּמוֹכּס'יוּ כּוּז'יוּ, דְּאִינוֹן תְּמוּרוֹת (דְּבָרִים ו' ד') יְהוּיָהּ אֱלֹהֵינוּ יְהוּיָהּ, וְאִיתְּ תְּמוּרוֹת אַחֲרָנִין מִכְּמָה מִיָּנִין.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְהָא כְּתִיב (מִלְאכֵי ג' ו') אֲנִי יְהוּיָהּ לֹא שְׁנִיתִי, אָמַר לִיהּ בְּרִי, וְוִי לְבָנִי עֲלֵמָא דְּאִינוֹן אֶטִּימִין לְפָא, דְּחֻשְׁבִּין דִּינְדְּעִין וְלֹא יְדְעִין, וְדָאִי אֲנִי אִיהִי שְׁכִינְתָּא, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (וִיקָרָא כו' כ"א) וַיִּסְרְתִי אֶתְכֶם אֶף אֲנִי, אִיהִי לֹא אֲשַׁתַּנִּי וְלֹא אִיהִי תְּמוּרָה מִיָּנִיהּ בְּאַחֲרָא, וְאִיהוּ לֹא אֲשַׁתַּנִּי וְלֹא אֲסַתַּתֵּר מִיָּנִיהּ, אֲבָל לְגַבִּי חֲיִיבָא אֲשַׁתַּנִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאֲסַתַּתֵּר מִיָּנִיהּ, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (דְּבָרִים ל"ב כ') אֲסַתַּרְהָ פָּנֵי מַהֶם אֲרָאָה מָה אַחֲרֵיתֶם, וְאִמָּאִי בְּגִין כִּי דוֹר תַּהֲפֹכוֹת הֵמָּה בְּנִים לֹא אִמּוֹן בָּם.

דף עב ע"א

מִיָּד קָמוּ כְּלָהוּ חֲבָרָא דְּשָׁמְעוּ מִלִּין אֵלֶּיךָ, וְנִשְׁקִי לִיהּ עַל רִישֵׁיהּ, וְאָמְרוּ אֱלוֹ לֹא אֲתִינָא לְעֵלְמָא אֶלְפָּא לְמִשְׁמַע דָּא דִּינֵנוּ, דְּוִדָּאִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתֵיהּ לֹא אֲשַׁתַּנִּי דָּא מִן דָּא, אֲבָל לְגַבִּי אַחֲרָנִין אֲשַׁתַּנִּי וְאֲסַתַּתֵּר, בְּכִמָּה לְבוּשִׁין, וְבְכִמָּה כְּסוּיִין, וְבְכִמָּה קְלִיפִין, וְבְגִין דָּא אָמַר שְׁלֵמָה עֲלִיו הַשְּׁלוֹם (שִׁיר ו' י"א) אֶל גִּנְתֵּי אֲגוּזֵי יִרְדְּתִי, דְּאִיהוּ הָוָה יָדַע בְּקְלִיפִין כְּלָהוּ, וְבְגִין דָּא לֹא שְׁבִיק אֶפִּילוּ מִיָּנִי דְּכְשׁוּף דְּלֹא יָדַע, בְּגִין דִּינְדְּעִי (נ"א לְמַנְדַּע) בְּקְלִיפִין. וְרַעֲיָא מְהִימְנָא אִיהוּ תַבְרָא כָּל קְלִיפִין, וְנִפְיִק מִתַּמָּן מוֹחָא דְּאִיהוּ יְהוּיָהּ לְאַרְבַּע סְטָרֵי דְּאַגוּזָא, (דְּאִינוֹן תַּהוּ וְבַהוּ וְחֻשְׁדִּי וְתַהוּם), וְמִפְרָנִס מְנִיָּה לְהֵיאָה חוֹלָה דְּאִיהִי אֲדַנִּי, דְּבְאַלִּין קְלִיפִין דִּי בְּאַגוּזֵי דְּאִינוֹן תַּהוּ וְבַהוּ וְחֻשְׁדִּי וְתַהוּם אָמַר (דְּבָרִים ל"ב כ') אֲסַתַּרְהָ פָּנֵי מַהֶם, וְאִיתְּ שְׁנוּיִין אוֹחֲרָנִין לְטַב לְכָל חַד כְּפֹוס עוֹבְדֵיהּ. (דף עב ע"א) זְמַנִּין אֲתַגְלִיָּא לֹון בְּדַמוֹת אֲרִיָּהּ, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (עֲמוֹס ג' ח') אֲרִיָּהּ שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא, זְמַנִּין בְּדִיוֹקְנָא דְּשׁוֹר, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (דְּבָרִים ל"ג י"ז) בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הִדָּר לוֹ וְקַרְנֵי רֵאִם קַרְנָיו, וְזְמַנִּין בְּדִיוֹקְנָא דְּנֶשֶׁר, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שִׁם ל"ב י"א) כְּנֶשֶׁר יַעִיר קֶנוֹ, וְזְמַנִּין בְּדִיוֹקְנָא דְּאָדָם סָבָא, כְּמָה דְּאֲתַדְמֵיָא לְאֵלִין דְּאֲמַרִי זֶה אֵלִי וְאֲנֹהוּ (שְׁמוֹת טו' ב'), דְּאִיהוּ הָוָה אֲתַדְמֵיָין לֹון בְּדַמוֹת סָבָא, וְאֲתַמַּר בְּהוּ (נ"א בִּיהּ) (דְּבָרִים ל"ב י"ג) וַיִּנְיִקְהוּ דְּבִשׁ מִסְלַע וְשָׁמֶן מִחֲלָמִישׁ צוֹר, אֲבָל לְאֵלִין דִּתְלֵיין מְנִיָּה וְיִמְשְׁכִינְתֵיהּ לֹא אֲשַׁתַּנִּי לְעוֹלָם.

וְאִינוֹן תְּמוּרוֹת אִינוֹן רְזָא דְּיָבוּס, דְּאֲתַמַּר בְּהּ בִּיבְמָה (רוֹת ד' ז') עַל הַגְּאוּלָּה וְעַל הַתְּמוּרָה, לְקִיָּים כָּל דְּבָר שְׁלָף אִישׁ נַעֲלוּ וְנָתַן לְרַעְהוּ, בְּהֵוָה נַעֲלֵי דְּנָתַן לְרַעְהוּ אִיתְּ תְּמוּרָה, וְשְׁנוּי רְצוֹן, וְתַמָּן צְרִיךְ שְׁנוּי מְקוֹם וְשְׁנוּי הַשֵּׁם וְשְׁנוּי מַעֲשֵׂה לְקִיָּים כָּל דְּבָר, נַעֲלֵי אִיהוּ גּוּפָא.

וְאִמָּאִי בְּחִלְצֵת נַעֲלֵי דְּנָתַן לְרַעְהוּ אִיתְּ תְּמוּרָה וְשְׁנוּי, אָמַר סָבָא חִדָּא, רַבִּי רַבִּי, לֹא תִימָא הַכִּי, אֶלְפָּא אִמָּאִי חֲלִיצָה בְּנַעֲלֵי, אֶלְפָּא אִיהוּ קְלִיפָה לְאֲתַמַּרָא בְּהּ לְאֲשַׁתְּזָבָא מְנִיָּה, וְלֹא אֲשַׁתְּמוּדַע לְגַבִּי מְקַטְרָגִין דִּילֵיהּ,

וּבְחִלְצָהּ דְנֶעַל חֲלָץ לִיהּ יִיָּהּ, וּבְגִין דָּא שְׁלָף אִישׁ נֶעְלוּ וְנָתַן לְרַעְהוּ, נֶעַל וי, גּוּ נֶעַל, דְּאִיהוּ בְּוִיָּהּ, לְאֶעְלָא בִּין וִיָּהּ, וְדָא אִיהוּ חֲלָץ יִיָּהּ.

וּמִנְשָׁה אֲתַמַּר בֵּיהּ (שמות ג ה) שֶׁל נֶעְלִיף מֵעַל רִגְלִיךָ, דָּא בְּהַפּוּכָא דְאַחֲרֵינוּ, דְּלָא צְרִיף לְאַתְחִזֵּיא קָדָם שְׁכִינְתָא בְּקִלְיָהּ, וְרָזָא דְמַלְכָּה כִּי אֵין לָבָא אֶל שְׁעַר הַמִּלְכָּה בְּלָבוֹשׁ שֶׁק (אסתר ד ב), וּלְגַבֵּי אַבְהוֹן לָא אֲתַחֲזִיא אֶלָּא בְּנֶעְלִים, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שיר ז ב) מַה יָּפוּ פְּעַמֵּיךָ בְּנֶעְלִים בַּת נְדִיב, אֲבָל לְגַבֵּי מִנְשָׁה בְּלָא כְּסוּיָא כָּלָל, וְרָזָא דְמַלְכָּה וְאַרְא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאִיל שְׁדִיִּי, וְשָׁמִי יְהוּיָהּ לָא נֹודַעְתִּי לְהֵם (שמות ו א), וּמִנְשָׁה אֲתַמַּר בֵּיהּ (שם ג יג) וְאַמְרוּ לִיִּי מִיָּה שְׁמִיִּי מִיָּה אֹמֵר אֲלֵיהֶם.

וְעוֹד אֲמַאי צְרִיף חֲלִיצָה בְּנֶעַל בְּאִשָּׁה, בְּגִין דְּמָאן דְּיָמֹות בְּלָא בְּרַ אִיהוּ קְשִׁיר בְּרִגְלִיהּ דְּיָבָם, וְרָזָא דְמַלְכָּה הוּא יְשׁוּפָד רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפְנוּ עֵקֶב (בראשית ג יד), וּבְגִין דְּלָא יָמִית לִיהּ חוּיָא דְּאִיהוּ כְּרוּף עַל עֵקֶבוּ, צְרִיף לְחֲלוּץ לְגַבֵּי נֶעַל דְּאַתְתָּא, וְאַתְפֹּטֵר הַהוּא חוּיָא מִנִּיהּ.

וְכֹלָא עַל הַהִיא טָפָה דְּאִיהִי יי דְּפָרַח מִן יַעֲקֹב לְאַתְרִיהּ, וְיַעֲקֹב בְּגִין דָּא קָנָה מִנִּיהּ בְּכֻרִיתָא, לְאַחֲזָרָא יי לְאַתְרִיהּ, דְּאִיהִי טָפָה בּוּכְרָא, דְּבָה חָאב אָדָם, וּפָרַח מִנִּיהּ וְאַשְׁתָּאֵר יַחִיד בְּלָא עֶזֶר, וּבְגִין דָּא אָמַר (תהלים מט ו) לְמָה אֵירָא בִּימֵי רַע עוֹן עֵקֶבִי יִסּוּבֵנִי, וּבְגִין דָּא אֵיתִי לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא תִּלְתַּת זְמַנִּין לְאַדָּם קְדָמָא בְּגִלְגוּלָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (איוב לג כט) הֵן כָּל אֵלָה יִפְעַל אִיל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר, וְדָא אִיהוּ שְׁנוּי מְקוּם וְשְׁנוּי הַשֵּׁם וְשְׁנוּי מַעֲשָׂה.

וְעַל הַהִיא טָפָה אֲתַמַּר בֵּיהּ (שיר ז ב) מַה יָּפוּ פְּעַמֵּיךָ בְּנֶעְלִים בַּת נְדִיב, וְאַתְדַּבְּקַת בִּיעֵקֶב, וְאַפִּיקַת מִנִּיהּ ייב שְׁבִטִין, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (תהלים קכב ד) שְׁבִטֵי יִיָּהּ עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל, דְּאַתְמַר בֵּיהּ אָדָם יִשְׂרָאֵל, וּבִהַהוּא זְמַנָּא רְוּוּחַ יַעֲקֹב מַה דְּאַבִּיד דְּאִיהוּ יי מִיעֵקֶב, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית לב כט) לָא יַעֲקֹב יֵאמֵר עוֹד שְׁמַךְ כִּי אִם יִשְׂרָאֵל.

בְּאַבְרָהָם שְׁזִיב מְסַם הַמּוֹת, חוּבָא דְאַדָּם, גִּיהֶנְס, נְחָשׁ, אֲשֶׁת זְנוּנִים דְּאַתְמַר בֵּיהּ (שמות כ יד) לָא תִנְאָף. בִּיצְחָק שְׁזִיב מֵאֵל אַחֵר דְּאַתְמַר בֵּיהּ (שם יג) לָא תִרְצַח. בִּיעֵקֶב אֲשַׁפַּח אֲתֵר לְיִנְקָא (נ״א לִנְקָא) בְּנוֹי, וְדָא שְׁנוּי מְקוּם, וְלִית חַד מִנִּיהוּ דְּלָא אֲתַכְּלִיל בְּתַלְתָּא, לְקִימָא הֵן כָּל אֵלָה יִפְעַל אִיל פְּעַמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גְּבַר (איוב לג כט).

דף עב ע"ב

קָם סָבָא וְאַמַּר רַבִּי רַבִּי בְּמַאי אֹוקִימַתָּא סוּד יָבוּם וְחֲלִיצָה, דְּהָא בְּרִירָא דְמַלְכָּה שְׁמַעְנָא, אָמַר לִיהּ מַה דְּשְׁמַעְתָּ אֵימָא, אָמַר וְדָאי בְּרָזָא דְיָבוּם אֲשַׁפַּח אֲתֵרָא הַהִיא נְשִׁמְתָא עֲרִטִילָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (תהלים פד ד) גַּם צְפוּרַם מְצָאָה בֵּית, וְדָא נֶפֶשׁ דְּאַתְיָא בְּגִלְגוּל זְמַנָּא קְדָמָא, וְדָרוּר קוּן לָהּ (שם), דָּא רוּחָא דְּאַתְיָא בְּגִלְגוּלָא זְמַנָּא תְּנִינָא, אֲשֶׁר שְׁתָּה אֲפְרוּחִיָּהּ (שם),

דא נשמתא דאתיא בגלגולא זמנא תליתאה, ומינה נפקין אפרוחין דאינון
בנין, וברזא דיבוס פלהו תלת נחתין בבת אחת, הדא הוא דכתיב (איוב לד
יד) אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו (דף עב ע"ב) אליו יאסוף, לבו דתמן נפש,
רוח בכנפי ריאה, נשמתא במוחא, וכלהו חד בקשורא חדא, אבל חליצה
איהי שזבת ההיא נשמתא ורוחא ונפשא דאינון קטירין בתלת קשורין
דחויא, ורזא דמלה נפשנו כצפור נמלטה מפח יוקשים הפח נשבר ואנחנו
נמלטנו (תהלים קכד ז), קם רבי שמעון כדי לנשקא ליה, פרח מיד ולא אתחזי.
(תקון כ"ז נדפס בהקדמה כי שם ביתו)

תקונא עשרין ותמניא

בראשית ביה תלת פקודין, חד יראת יהו"ה כגוונא דא בראשית יר"א
בש"ת והא אוקמוהו, תניינא ברית כגוונא דא בראשית ברית אי"ש,
תליתאה שבת כגוונא דא שב"ת יר"א.

פקודא קדמאה יראת יהו"ה, עליה אתמר (ישעיה לג ו) יראת יהו"ה היא
אוצרו, ועוד אתמר בה (משלי א ז) יראת יהו"ה ראשית דעת, ראשית חכמה
יראת יהו"ה (תהלים קיא ז), ובנדאי מאן דלית ביה דחילו דאיהו אוצר, לית
תמן חכמה, אוצרא דהאי חכמה איהי ב', ובתקונא אחרא בראשית ב'
ראשית, נקודה בהכליה, עליה אתמר (שיר ד יב) גן נעול אחותי כלה גל נעול
מעין חתום, גן איהו אורייתא דבכתב, דאיהו ג'ין סדרים דאורייתא, גל
איהו אורייתא דבעל פה, ותרויהו ב' מבראשית, מעין חתום דא ראשית
נקודה בהכליה.

ובמאי איהו חתום, באות ו', ואתעבידת ב' עם חתימו דו' ס, מה דהוה ב'
אתעבידת ס, זין סתום וחתום, יינא דאורייתא סתים וחתים דלא יעול
נוכראה תמן, ודא זין המשומר בענביו מששת ימי בראשית, ולא למגנא
תקיננו מארי מתניתין, חתימת זין דלא יתנסד ויתערב בסטרא אחרא, ועל
האי זין אתמר (תהלים קמז יב) לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום, כ"ן
נדאי ז"ן שבעין אנפין דאורייתא, ועלייהו אתמר (שם כה יד) סוד יהו"ה
ליריאו.

קנקו דהאי ז"ן דא לבא דבר נש, אם הוא קנקנא חדתא ואתנסד בנין
נסד דאיהו יצרא בישא, צריד תלתא זמנין הדחה, והן כל אלה יפעל אי"ל
פעמים שלש עם גבר (איוב לג כט), ולא למגנא תקיננו בכוס דברכה אוף הכי
הדחה ושטיפה, הדחה מבפנים שטיפה מבחוץ, למהוי תוכו פברו, ורזא
דמלה וטהרו וקדשו (ויקרא טז יט), וכד איהו קנקו דאיהו לבא דכיא מלגאו
ומלבר, שריא תמן חכמה, דאתמר בה (משלי ח כב) יהו"ה קנני ראשית דרפו

קִנְיֵי אִיהוּ קִנְיֵן וְדָאִי, וְאִם הָאִי קִנְיֵן אִיהוּ דְכָא, אֲתִמַּר בֵּיהּ וְנִקְחָהּ, וְאִם
לֹא לֹא יִנְקָה כָּל הַנוֹגֵעַ בָּהּ (שם ו כט).

וְקִנְיֵן דְּבַר נֶשׁ דָּא אֲתִתָּא, וְאִיהוּ פּוֹס, לְהִכִּי צָרִיכָה שְׂטִיפָה וְהִדְחָה, אִם
הִיא כּוֹס דְּבִרְכָה, וְעֵלָה אֲתִמַּר (יחזקאל מד ט) לְהִנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ, וְאִם
לֹא אֲתִקְרִיאת פּוֹס הַתְּרַעְלָה, וְיִין דִּילָהּ עֲלִיהּ אֲתִמַּר (משלי לא ו) תִּנּוּ שֶׁכֶר
לְאוֹבֵד וְיִין לְמָרִי נֶפֶשׁ וְכוּ', שְׂדִים דִּילָהּ אִינוּן אֲשֶׁכּוֹלוֹת מְרוֹרוֹת, אֲבָל יִין
דְּכּוֹס דְּבִרְכָה עֲלִיהּ אֲתִמַּר (תהלים קד טו) וְיִין יִשְׂמַח לִבִּי אֲנוֹשׁ דְּתַמּוֹן פְּקוּדֵי
יְהוָה יִשְׂרִים מִשְׂמַחֵי לֵב (שם יט טו), דְּאִינוּן אֲשֶׁכּוֹלוֹת דִּילָהּ.

תקונא עשרין ותשע

דף עג ע"א

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בִּי נְקוּדָה בְּהִיכְלִיהּ, עֲלִיהּ אֲתִמַּר (שיר ד יב) גֵּן נְעוּל
אֲחוֹתֵי כְּלָה גַל נְעוּל מַעֲזָן חֲתוּם, מָאן מַעֲזָן חֲתוּם דָּא נְקוּדָה, מָאן נִיהוּ
נְעוּל (דף עג ע"א) דִּילָהּ, דָּא ו' דְּסִתִּים לְהִיכְלָא וּבָהּ אֲתַעְבִּיד ס סִתִּימָא, אִיהִי
ס רַבְתָּא מְלֻסְרָבָה הַמְשַׁרְהָ (ישעיה טו ו), וְהָאִי נְקוּדָה עֲלָהּ אֲתִמַּר (איוב כח כא)
וְנַעֲלָמָה מַעֲזָנִי כָּל חַי וּמַעוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתַּרְהָ, וְהָאִי נְקוּדָה מְסֻטְרָא דִּימִינָא
אֲתִקְרִיאת אֲהָבָה, וּמְסֻטְרָא דְשִׁמְאֵלָא אֲתִקְרִיאת יְרָאָה, וּמְסֻטְרָא
דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא אֲתִקְרִיאת תּוֹרָה, וְאִיהִי מְצוּהָ, דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא
כְּלִיל תְּרוּיָהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ ו' כְּלִיל יִיָּהּ דְּאִינוּן לִימִינָא וּשְׂמָאֵלָא, וְאִיהוּ ו'
בְּאֲמַצְעִיתָא כְּלִיל תְּרוּיָהּ, וּשְׂכִינְתָא תַּתְּאָה מְצוּהָ כְּלִילָא מְאַרְבַּע אֲתוּוֹן,
אִיהִי אֲתִקְרִיאת י' מְסֻטְרָא דְחֻכְמָה, ה' מְסֻטְרָא דְאִימָא עֲלָהּ,
וְאֲתִקְרִיאת תּוֹרָה מְסֻטְרָא דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, הָדָא הוּא דְכֻתִּיב (משלי ח
כב) יְהוָה קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ, דְּרַכּוֹ דְּרַדּוֹ ו', קִנְיֵי דְאִיהוּ קוֹן דִּילָהּ, וּבְגִין
דְּאִיהִי כְּלִילָא מְפֻלְחָה אַרְבַּע אֲתִקְרִיאת מְצוּהָ, מִיֵּץ בְּאוֹתִיּוֹת אִיֵּת בִּישׁ
אִיהוּ יִיָּהּ, יִיָּהּ הִיֵּץ, וּבָהּ כְּלִילָא פְּקוּדֵי דְעֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, פְּקוּדֵי דְלֹא
תַעֲשֶׂה מְסֻטְרָא דְדִין דְּאִיהוּ אֱלֹהִים דְּתַמּוֹן יִיָּהּ, וְעֵלָה אֲתִמַּר (שמות ג טו) זֶה
שְׁמִי וְהָא אֲוֹקְמוֹהוּ, פְּקוּדֵי דְעֵשָׂה מְסֻטְרָא דִּימִינָא דְאִיהוּ רַחֲמֵי דְכְּלִילָא
בְּאַבְרָהָם, וְעֲלִיָּהּ אֲתִמַּר (חבקוק ג ב) בְּרוּגְזוֹ רַחֵם תִּזְכּוֹר

קוֹס סְבָא חַד מְבַתֵּר טוּלָא (כותלא), וְאֲמַר רַבִּי רַבִּי בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, קוֹס
אֲדִלִיק שְׂרָגָא דְאִיהִי מְצוּהָ, שְׂכִינְתָא קְדִישָׁא, דְעֵלָה אֲתִמַּר (ויקרא ו ו) אִשׁ
תְּמִיד תִּוָּקֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה, וְעֵלָה אֲתִמַּר (שמות כז כ) לְהַעֲלֹת נֵר תְּמִיד,
נֵר יְהוָה אֲתִקְרִיאת וְדָאִי, אֲוֹר דְּנִהִיר בֵּיהּ נְשִׁמַת אָדָם, קוֹס אֲדִלִיק בָּהּ.

קם רבי שמעון על רגליו ויטיב רגעה חדא ואמר, רבון עלמין דאנת איהו מארי מלכין וגלי רזין, יהא רענא דילך לסדרא מלין בפומאי, לקיימא בי האי קרא (שם ד יב) ואנכי אהיה עם פיך, דלא אעול בכסופא קדמוך, פתח ואמר.

תקונא תלתין

בראשית מאן ראשית דא חכמה, דא נקודה דלגאו, דאתמר בה (תהלים מה יד) כל כבודך בת מלך פנימה, ודא יראה דאיהי פקודה קדמאה, ועלה אתמר (משלי א י) יראת יהוה ראשית דעת, ואיהי רמיזא במלת בראשית, ואית יראה רעה רצועה לאלקאה לחייבנא, והאי נקודה איהי אות שבת ויומין טבין ואות דתפלין ואות דברית מילה, ההיא רצועה איהי יראה רעה איהי ערלה, זכאה איהו מאן דאעבר לה מניה, דלית לה רשו לרצועה לאלקאה ליה, והאי נקודה עלה אתמר (שמת לא יד) מחלליה מות יומת, מאי מחלליה אלא מאן דאעיל רשו נוכראה בחלל דילה דאיהי רשות היחיד, דעלה אתמר (במדבר יט כ) ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל כי את מקדש יהוה טמא.

וכלא אתרמיז בהאי תיבה יראיה בריית שביית, כגוונא דא יראית בראשיית, בריית בראשיית, שביית בראשיית, והאי נקודה איהי ראשית, יהוה קנני ראשית דרכו (משלי א כב), כגוונא דא בראשית, פלא איהי נקודה חדא, איהי ראשית, ואיהי אות ברית, ואיהי אות שבת, ואיהי יראת יהוה.

דף ע"ב עג

מאן חלל דילה ב, ו' איהו בעלה, ביה איהי נטירא וסתימא בגלותא, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מז א) יהיה סגור ששת ימי המעשה, כגוונא דא סתימא, והא אתמר, ונקודה איהי שביעאה תגא על רישיה, תגא דספר תורה, עטרה על ברית, ז' דאיהי יום שביעי יום השבת, שביעי ודאי, ועליה אתמר וביום השבת יפתח, אבל ביומין דחול גן נעול אחותי כלה (שיר ד יב). (דף עג ע"ב) אתקריאת סתימא באות ו'.

והאי ערלה ופריעה אינון כמוץ ותבן דחטה, ביומין דחול אתקריאת הי"א, דאיהו הב"ל לה"ב המזבח, לאדלקא מוץ ותבן, ואשתארת איהי סלת נקיה, אבל ביומין דשבת ויומין טבין אתקריאת י' עטרה על פלא, וביתא, (נ"א וכסא) דילה, ל"ב אלהיים דעובדא דבראשית, ואיהי ב' פלילא מעשר

אָמירן בְּכָל סֵטְרָא, הָאֵי יי אַתְקֵרִיאַת יִרְאָה, בֵּין בְּשֶׁבֶת בֵּין בְּבֵרִית מִיֵּלָה
בֵּין בְּדִינָא וְהָכִי בְּכָל פְּקוּדָא.

אלהי"ם דא נתיב קדמא, עליה אַתְמַר (איוב כח ז) נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט וְלֹא
שׁוֹפְתוּ עֵין אֵיָה, מֵאֵי עֵין אֵיָה, אֶלָּא מֵאִינוּן מְלֶאכִין דְּאֶמְרִין אֵיָה מְקוּם
כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, כִּד אֵיָהי בְּהָאֵי נְתִיב לִית לֹון יְדִיעָה בְּהַ, דְּאֵיָהי סְתִירָא
מַחֲיוֹן דְּמַרְכַּבְתָּא.

וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וְבָהוּ (בראשית א ב), מֵאֵי וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וְבָהוּ, אֶלָּא
מֵאֵן דְּאֶפִּיק מְרֻשׁוֹת הִיְחִיד לְרֻשׁוֹת הַרְבִּים גְּרִים לְשְׁכִינְתָּא, לְמַהוּי תְּהוֹ
וְבָהוּ חֲשָׁד וְתִהוּם, דְּאֶתְלַבֶּשֶׁת בְּאִינוּן קְלִיפִין, דְּאִינוּן אַרְבַּע גְּלִיוֹת, וְלֹא
עוֹד אֶלָּא דְּגָרִים לָהּ לְמַהוּי יְבֻשָׁה תְּהוֹ, דְּאֶסְתַּלְקַת נְקוּדָה מַחְלָל דִּילָהּ
דְּאֵיָהי ב', וְאֶשְׁתַּאֲרַת יְבִישָׁה.

נְתִיב תְּנַיִנָא, וְרוּחַ אֱלֹהִי'ס מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם (שם), מֵאֵי וְרוּחַ, אֶלָּא
בְּוֹדָאֵי בְּזִמְנָא דְּשְׁכִינְתָּא נְחַתַת בְּגְלוּתָא, הָאֵי רוּחַ נְשִׁיב עַל אִינוּן דְּמַתְעַסְקִי
בְּאוּרֵיָתָא, בְּגִין שְׁכִינְתָּא דְּאֶשְׁתַּכַּחַת בִּינְיָהוּ, וְהָאֵי רוּחַ אֶתְעַבִּיד קְלָא,
וְיִימָא הָכִי אִינוּן דְּמִיכִין דְּשִׁינְתָּא בְּחוּרֵיהוּן, סְתִימִין עֵינִין אֶטִימִין דְּלִבָּא,
קוּמוּ וְאֶתְעַרוּ לְגַבֵּי שְׁכִינְתָּא, דְּאֵית לְכוּן לְבָא בְּלָא סְכַלְתְּנוּ לְמַנְדַּע בְּהַ,
וְאֵיָהוּ בִּינִיכוּ.

וְרָזָא דְּמַלְהָ קוֹל אוֹמֵר קְרָא (ישעיה מ ו), כְּגוֹן קְרָא נָא הִישׁ עוֹנֵךְ וְאֶל מִי
מְקוֹדוּשִׁים תִּפְנֶה (איוב ח א), וְהִיא אֶמְרַת מַה אֶקְרָא, כָּל הַבֶּשֶׂר חָצִיר, כְּלָא
אִינוּן כְּבַעֲיָרָן דְּאֶכְלִין חָצִיר, וְכָל חֲסִדוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה (שם), כָּל חֲסִד דְּעַבְדִּין
לְגַרְמִיָּהוּ עַבְדִּין, וְאֶפִּילוּ כָּל אִינוּן דְּמַשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרֵיָתָא, כָּל חֲסִד דְּעַבְדִּין
לְגַרְמִיָּהוּ עַבְדִּין, בְּהֵוּא זִמְנָא וַיִּזְכּוֹר כִּי בֶּשֶׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב
(תהלים עח לט) לְעֵלְמָא, וְדָא אֵיָהוּ רוּחָא דְּמַשִּׁיחַ, וַי לֹון מֵאֵן דְּגַרְמִין דִּינִזִּיל לֵיהּ
מִן עֵלְמָא וְלֹא יָתוּב לְעֵלְמָא, דְּאֶלִּין אִינוּן דְּעַבְדִּין לְאוּרֵיָתָא יְבֻשָׁה, וְלֹא
בְּעָאן לְאֶשְׁתַּדְּלָא בְּחֲכָמָה דְּקַבְּלָהּ, דְּגַרְמִין דְּאֶסְתַּלְק נְבִיעוֹ דְּחֲכָמָה דְּאֵיָהי
י' מִיָּנָה, וְאֶשְׁתַּאֲרַת ב' יְבִישָׁה, וַי לֹון דְּגַרְמִין עֲנִיוֹתָא וְחַרְבָּא וּבִיזָה וְהָרַג
וְאֶבְדִּין בְּעֵלְמָא, וְהָאֵי רוּחַ דְּאֶסְתַּלְק אֵיָהוּ רוּחַ דְּמַשִּׁיחַ כְּמָה דְּאֶתְמַר, וְאֵיָהוּ
רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְאֵיָהוּ רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאָת
יְהוָה (ישעיה יא ב).

פְּקוּדָא תְּנַיִנָא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי'ס יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר (בראשית א ג), וְדָא אֶהְבָּה
דְּאֵיָהוּ אֶהְבַת חֲסִד, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (ירמיה לא ב) וְאֶהְבַת עוֹלָם אֶהְבַתִּיךָ עַל
כֵּן מְשַׁכְּתִיךָ חֲסִד, וְעֵלָה אֶתְמַר (שיר ב ז) אִם תִּעֲרִירוּ וְאִם תִּעוֹרְרוּ אֶת הָאֶהְבָּה
עַד שְׁתַּחֲפֵץ, יִרְאָה אֶתְקֵרִיאַת מְסִטְרָא דְּשְׁמָאֵלָא, וְאֶהְבָּה אֶתְקֵרִיאַת
מְסִטְרָא דִּימִינָא.

אֵית יִרְאָה וְאֵית יִרְאָה, אֵית אֶהְבָּה וְאֵית אֶהְבָּה, יִרְאָה דְּדַחִיל בְּר נֶשׁ
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּלֹא נְחִית מְנַכְסוּי, אוּ בְּגִין דְּלֹא יְמוּתוּן בְּנוֹי
בְּחִיּוּי, אֶשְׁתַּכַּח דָּאִם הָוָה נְחִית מְנַכְסוּי אוּ אִם יְמוּתוּן בְּנוֹי בְּחִיּוּי דְּלֹא

הוֹה דְחִיל לִיה, וּבִגִּין דָּא הוֹה רְחִים לִיה, הַאי יִרְאָה וְאַהֲבָה לָא שׁוּי לְיִרְאָת יְהוּיָה וְלֹאֲהֲבָה דִּילִיה לְעִקְרָא, אֲבָל רְחִימוּ וּדְחִילוּ עִיקְרָא דִּילִיה בִּין טַב וּבִין בִּישׁ, וּבִגִּין דָּא אֲתִקְרִיאַת הַאי יִרְאָה וְאַהֲבָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס.

דף עד ע"א

וּבִגִּין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא (שס), הַשְּׁבַעְתִּי אֲתָכֶם בְּנוֹת יִרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוּיָת אוּ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה, אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזוּרוּ אֶת הָאֲהֲבָה עַד שְׁתַּחֲפֹץ, דְּאִיהוּ רְחִימוּ (נ"א דאיהי רחמי) בְּלֹאוּ פְּרָס, (עד דאיהו יחפץ), וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס, דִּירְאָה וְאַהֲבָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס (דף עד ע"א) אִיהִי שְׁל שְׁפָחָה, וְתַחַת שְׁלֹשׁ רְגָזָה אֲרָץ וְגוֹמֵר (משלי ל לא) תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ, וְשְׁפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ.

אלהי"ם דָּא מִן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אֹר, אִיהוּ נְתִיב תְּלִיתָא, יְהִי אֹר י"ה אֲוִי"ר, אֲוִי"ר י', וְכַד הַאי נְקוּדָה אֲתַעֲטַפַת (נ"א אתפשטת) בְּהַאי אֹר וְאֲתַעֲבִידַת אֲוִיר, מִהֲכָא אֲתַמְשְׁכוּ כָּל הַהוּיּוֹת.

קָם סָבָא חַד פְּתַח וְאָמַר, יְהִי אֹר וְיְהִי אֹר, יְהִי אֹר דָּא יִמְיָנָא, וְיְהִי אֹר דָּא שְׁמַאלָא, דְּבְכָל אֲתֵר וְיְהִי אִיהוּ לְשׁוֹן צַעַר, וּבִגִּין דָּא וְיְהִי הַיּוֹם דְּדָא אִיהוּ רֵאשׁ הַשָּׁנָה דְּאִיהוּ שְׁמַאלָא, דְּאִיהוּ דָן דִּינָא דְכָל עֲלָמָא, וּבִגִּינָה אֲתַמֵּר (בראשית א ג) וְיְהִי אֹר, וַיִּרְא אֱלֹהִי"ם אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, דָּא עֲמוּדָא דְּאִמְצַעִיתָא דְּאִיהוּ טוֹב, וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִי"ם בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (שס), בֵּין הָאֹר דָּא אֲהֵרֹן פְּהֵנָא, וּבֵין הַחֹשֶׁךְ דָּא קֶרַח, אָמַר מֹשֶׁה לִי אֲתַחֲזִי לְאַפְרָשָׁא מַחֲלַקַת, דְּאִנָּא אִיהוּ דִּיוֹקְנָא דְטוֹב דְּלַעֲלָא, חֲזָא דְּאֲתַדְּבַק קֶרַח בְּחֹשׁוֹכָא דְּסִטְרָא אַחֲרָא, וְאַכְחִישׁ עוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית, דְּלָא בְּעָא לְאֲתַדְּבַקָא בְּשְׁמַאלָא דְּאִיהוּ לֹוי, אָמַר הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הַעֲדָה הַזֹּאת (במדבר טז כא).

וְרָזָא דְּמַלְכָּה וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִי"ם בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (בראשית א ד), וַיִּקְרָא אֱלֹהִי"ם לְאֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קֶרַח לַיְלָה (שס ה), שׁוֹקָא דְּיִמְיָנָא דְּהוּא אֹר, דְּאֲתַמֵּר וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִי"ם בֵּין הָאֹר אִיהוּ שׁוֹקָא יִמְיָנָא פְּהֵנָא, דְּאֲתַמֵּר בֵּיה (תהלים טז יא) נְעִימוֹת בִּימִינֶךָ נֶצַח, וּכְמָה דְּנֶצַח אֲתַקְשֵׁר בִּימִינָא, הֲכִי הוּד אֲתַקְשֵׁר בְּשְׁמַאלָא, וְיְהִי עֶרֶב וְיְהִי בִקְר יוֹם אַחַד, עֶרֶב דָּא עֶרֶב דְּיִצְחָק, בִּקְר דָּא בִקְר דְּאַבְרָהָם, יוֹם אַחַד עֲמוּדָא דְּאִמְצַעִיתָא וְצַדִּיק דְּחֹשְׁבִין חַד, וְלִית יוֹם בְּלָא לַיְלָה דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא.

אֲדַהֲכִי הָא קָלָא סְלִיק וּמִתְפּוּצֵץ בְּרוּמֵי רְקִיעִין, וְהוּה אָמַר, מִשְׁרִיין קְדִישָׁאן דְּמִתְיַבְתָּא דְּרְקִיעָא דְּלַעֲלָא וְתַתָּא, אֲזַדְרִזוּ וְאַתְקִנוּ לְקַדְמוֹת מְטְרוֹנִיתָא, דְּקָא אֲתִיָּא לְמִיעָאֵל קְדָם מְלָכָא, בְּכְמָה קְשׁוּטִין דְּפְקוּדִין דְּעֵשָׂה, קוּמוּ מִשְׁרִיין לְקַדְמוֹתָהּ, אֲדַהֲכִי הָא קָלָא תִנְיָנָא הוּה מִתְעָרָא לְגַבֵּי מְאָרִי מִפְתָּחוֹ, הָא שְׁכִינְתָּא קָא אֲתִיָּא לְמִיעָאֵל לְהִיכְלָא דִּילָהּ, אֲדַנִּי שְׁפַתִּי תִפְתַּח.

בְּהוּא זְמַנָּא מְטְרוֹנִיתָא עֲלָאָה קָא נְחַתַּת לְגַבְהָ, לְקַבְּלָא לָהּ בְּפִקּוּדָא קְדָמָאָה, בְּכַמְהָ קְלִין וְשׁוֹפְרוֹת, וְסִלְקִין תְּרוּוֹיְיָהּ לְגַבֵּי מַלְכָּא, וְכִלְהוּ הוּוּ שְׁאֲלִין (שִׁיר הַה) מִי זֵאת עוֹלָה מִן הַמְדָּבָר, מִיִּי דְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, בְּזֵאתִית עוֹלָה, וְכַד סְלִיקַת לְעִילָא אֲתַעְבִּידַת כְּסָא לְמַלְכָּא עֲלָאָה, וּבָה פְתַח אֲנִכְיִי, דְהִכִּי סְלִיק לְחֻשְׁבֹן כְּסִיָּא, וְכַד אֲתַחֲבְרוּ תְרוּוֹיְיָהּ אֲתַמַּר בְּהוּ (שְׁמוֹת כ ב) אֲנִכִּי יְהוּיָה אֱלֹהֵיִךְ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.

אֲשֶׁר אִיהוּ רְמִיז בְּמַלְתָּ בְּרֵאשִׁית, אֲשֶׁר דָּא אִימָא, דְאִיהִי אֲשֶׁר אֶהְיִיָּה, אֲשֶׁר קְדָשְׁנוּ בְּמִצּוֹתֵינוּ, אֲשֶׁר קְדָשׁ יָדִיד מִבְּטָן, דְאִיהִי בְּטָן דְאֲתַמַּר בִּיהָ (אִיּוּב לט כט) מִבְּטָן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶת, הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא (יְחֻזְקָא ל א כב), מֵאִי נּוֹרָא דָּא עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, מֵאִי קְדָשׁ יָדִיד מִבְּטָן, בְּטָן דְאֲתַמַּר בִּיהָ דָּא צְדִיק, אֲשֶׁר דְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, קְדָשְׁנוּ בְּעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, וְצִוְנוּ בְּצְדִיק, עַל כָּל פִּקּוּדָא וּפִקּוּדָא, בְּגִין דְחַד אִיהוּ מִצְוָה וְחַד עוֹשָׂה, חַד מִצְוָה עַל הַמִּצְוָה דְאִיהִי שְׁכִינְתָא, מִצְוֹת יְהוּיָה בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם (תְּהִלִּים יט ט), וְחַד עוֹשָׂה עֲשִׂיתָה דְאִיהוּ מַעֲשָׂה דְפִקּוּדָא, דְהִכִּי אִוְקְמוּהוּ מְאִירֵי מִתְנִיתִין גְּדוּל הַמִּצְוָה וְעוֹשָׂה מְמִי שְׁאִינוּ מִצְוָה וְעוֹשָׂה

דף עד ע"ב

וְעוֹד מִצְוָה דָּא עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, דְאִיהוּ מִצְוָה מְסֻטְרָא דְאָבָא דְאִיהוּ רֵאשִׁי, וּמְסֻטְרָא דְאִימָא דְאִיהִי אֲשֶׁר, וְהִכִּי צְדִיק מִצְוָה וְעוֹשָׂה מִתְרוּוֹיְיָהּ, וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר עַל תְּרוּוֹיְיָהּ אֲשֶׁר קְדָשְׁנוּ, אִמָּא קְדָשְׁנוּ וְאָבָא צִוְנוּ, עַל מָאן עַל שְׁכִינְתָא תִּתְאַה, דְאִיהִי פֶטֶר כָּל רְחִים, פְּתִיחוּ דְרְחִים, דְאִיהוּ רְמִיחַ פִּקּוּדִין, אִיהִי מִצְוֹת יְהוּיָה בְּכָל אֲבָר וְאֲבָר דְּמַלְכָּא, אִיהִי מִצְוָה, וְעוֹד אֲשֶׁר קְדָשְׁנוּ מְסֻטְרָא דְאָבָא (דף עד ע"ב) וְאִימָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (בְּרֵאשִׁית א ג) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, וַיֹּאמֶר מְסֻטְרָא דְאָבָא דְאִיהוּ יי, יְהִי מְסֻטְרָא דְאִימָא דְאִיהִי ה', חַד אֲמִירָה וְחַד הוֹיָה, עֲשִׂיתָה דְתְרוּוֹיְיָהּ יְהִי אֹר.

וְעוֹד אֲשֶׁר עַל שֵׁם בְּאֲשֶׁרֵי כִי אֲשֶׁרוּנִי בְּנוֹת (בְּרֵאשִׁית ל ג), אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (שְׁמוֹת כ ב), וְכִי עֶבֶד דְאִיהוּ בְּבִי אֲסִירִי דְמַלְכָּא, וְאֲבִטַח לִיהָ מַלְכָּא לְאֲפָקָא לִיהָ מִבֵּי אֲסִירִי, אֵית לִיהָ לְמַלְכָּא לְשַׁבְחָא גְרַמִּיהָ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כְּמָה זְמַנִּין, אֲלָא חֲמִשִּׁין זְמַנִּין אֲדַכִּיר בְּאוּרִייתָא יִצְיַאת מִצְרַיִם, לְקַבֵּל חֲמִשִּׁין תְּרַעִין דְּבִינָה, לְאֲשִׁתְּמוּדְעָא לֹון מָאן אֲתַר אֲפִיק לֹון מִן גְּלוּתָא.

וְכַד נְחַתַּת לְגַבֵּיִיָּהּ נְחַתַּת לְמַפְרָק לֹון בְּכַמְהָ קְלִין וּבְרַקִּין, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (שְׁמוֹת יט טז) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהֲיוֹת הַבֶּקֶר וַיְהִי קוֹלוֹת וּבְרַקִּים וְגוֹמֵר, וְעַלֵּיָּהּ אֲתַמַּר (שֵׁם כ יח) וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת, אֶת דָּא שְׁכִינְתָא תִּתְאַה, דְהוֹת סְלִקָא בְּכָל קְלָא וְקָלָא מְאִינוּן שְׁבַע קְלִין, וְאִיהִי הוֹת בֵּת קוֹל דְכָל חַד וְחַד, קוֹל דְּבָרִים אֲתַם שְׁמַעִים (דְּבָרִים ד יב), דָּא קְלָא עֲלָאָה

כְּלִילָא מִתַּלְת קָלִין עֲלָאִין, דְּאִינוּן תַּלְת סְפִירָן עֲלָאִין, וְעַל אִימָא עֲלָאָה אֲתַמֵּר (שס) וְתַמוּנָה אִינְכֶם רוּאִים זוּלְתֵי קוּל, אָבֵל בֵּת קוּל עֲלָה אֲתַמֵּר וְכָל הָעַם רוּאִים אֶת הַקּוּלְת, וְאֶת, וְאֶת וְדָאִי, דְּאֲתַמֵּר בְּהָ (במדבר יב ח) וְתַמוּנַת יְהוּיָה יְבִיט, קוּלוֹת אִינוּן מְסֻטְרָא דְּעַמוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא, אִיהוּ קוּל הַשׁוּפָר שְׂבִיעָאָה בְּאִימָא עֲלָאָה, וְלִתְתָא שִׁית קָלִין.

בְּרָקִים מְסֻטְרָא דְּצַדִּיק, דְּאֲתַמֵּר בֵּיהּ (זכריה ט יד) וְיִצְא כְּבָרְק חֲצוֹ, עֲנֹן דָּא שְׂכִינְתָא כְּלִילָא מְשֻׁבְעָה עֲנְנֵי כְּבוֹד, דְּבָהּ מִתְכַּסִּין קָלִין וּבְרָקִין, וּמְסֻטְרָא דִּימִינָא אֲתַקְרִיאַת עֲנְנָא, וּמְסֻטְרָא דְּשְׂמַאלָא עֲרַפֵּל, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב (שמות כ כא) וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֲרַפֵּל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹהִים. וְעוֹד אֲנָכִי דָּא שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה, וְרָזָא דְּמִלָּה אֲנָכִי הוּא מְנַחֲמָכֶם (ישעיה נא יב), אִימָא עֲלָאָה אֲנָכִי לְעִילָא, אֲנָכִי אִימָא תַּתְּאָה לְתַתָּא וְעַל תַּרְוִייהוּ אֲתַמֵּר (דברים לב לט) רָאוּ עֲתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא, כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֹּן תַּהֲלֶתְךָ עַל קַצּוֹי אֲרָץ (תהלים מח כא).

הָא הֲכָא פְּקוּדָא קְדָמָאָה, וְלִית פְּקוּדָא דְּלָא אֲתִיְהִיב בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ דְּאִיהוּ ב', וְדָא ב' מִן בְּרָאשִׁית דְּחִילוֹ דְּיִרְאָה וּרְחִימוֹ, דְּאִינוּן ב' עֲלָאָה ב' תַּתְּאָה, ב' עֲלָאָה הָא אֲתַמֵּר דְּאִיהוּ דְּחִילוֹ וּרְחִימוֹ, ב' בְּתַרְאָה (נ"א תתאה) תוֹרָה וּמִצְוָה, וְאִיהִי ב' מִבְּרִיאָה, בְּהַפּוּדָא אֲתַוּוֹן אֲבִיר, אִיהִי מִצְוָה בְּכָל (נ"א דכל) אֲבִיר וְאֲבִיר, פְּקוּדָא קְדָמָאָה אִיהוּ אֲנָכִי יְהוּיָה אֱלֹהִים (שמות כ ב), וְאִיהוּ ב', דְּחִילוֹ וּרְחִימוֹ, אִישׁ אִמּוֹ וְאֲבִיו תִּירָאוּ (ויקרא יט ג) מְסֻטְרָא דְּדַחִילוֹ, כְּבִד אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ (שמות כ יב) מְסֻטְרָא דְּרְחִימוֹ, וְתַרְוִייהוּ אִינוּן זְכוֹר וְשִׁמּוֹר.

תַּפְּלִין דְּרָאשׁ וְתַפְּלִין דְּיָד, אֲבָא תַּפְּלִין דְּרִישָׁא (נ"א על רישא) דְּאִיהוּ רָאשׁ דְּבִרְךָ אֲמַת (תהלים קיט קס) עַמוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא, אִימָא תַּפְּלִין דְּיָד דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה, אֲבָא וְאִימָא תַּפְּלִין דְּמַאֲרִי עֲלִמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ דְּאִינוּן בְּרָא וּבְרַתָּא אִינוּן תַּפְּלִין דִּילָן.

דָּף עָה ע"א

וְעוֹד נְתִיב תַּלְיַתָּאָה, בֵּיהּ פְּקוּדָא תַּלְיַתָּאָה דְּאִיהוּ נְבוּאָה, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית א ג) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, חֲמֵשׁ אוֹר אִינוּן, וְעֲלִיְהוּ אֲתַמֵּר (יחזקאל א א) נִפְתַּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲרָאָה מְרָאוֹת אֱלֹהִים, אִימָא עֲלָאָה מְרָאָה סְתִימָא דְּלִית בְּהָ דְּמִיּוֹן, אִימָא תַּתְּאָה מְרָאָה בְּאֲתַגְלִיָּא דְּאִית בְּהָ דְּמִיּוֹן, וְעֲלָה אֲתַמֵּר (הושע יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה, אֲדַמָּה אִיהִי דְּמִיּוֹן לְכָל נְבִיאָא, וְלְכָל חַד כְּפוּם חִילִיָּה, וּבְגִין דְּאִיהִי שְׁלֻטָא עַל כָּל מְרַכְבוֹת דְּלִתְתָא, וְעַל כָּל כְּכַבְיָא וּמְזִלִי, וְאֲלִיָּין וּדְשָׁאִין, וְעַל כָּל עוֹפֵי שְׁמַיָּא וְחִיּוֹן וְאֲרַעָא, וְנוֹנֵי יַמָּא, בְּגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת בְּשִׁמָּא דְּכֻלְהוּ, מְסֻטְרָא דְּחִיוּוֹן אֲתַקְרִיאַת חִיָּה, וּמְסֻטְרָא דְּעוֹפִין נֶשֶׁר יוֹנָה צְפוֹר, וּמְסֻטְרָא דְּנוֹנִין

הדג, סטרא (נייא שפחה) בישא בהפוכא דגה, ומסטרא דעשבין אתקריאת
שכינתא שושנה. (דף עה ע"א)

נתיב רביעאה ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך (בראשית א ד), דכר
ונוקבא אינון, חשך לילה, הדא הוא דכתיב (שם ה) ולחשך קרא לילה, ואית
חשך מסטרא דדכיו ולילה מסטרא דדכיו, הדא הוא דכתיב (תהלים קלט יב)
גם חשך לא יחשיך ממך ולילה פיוס יאיר פחשכה פאורה, וחשך איהי
נוקבא דמקבל מנהורא דאיהו אור דכר, כגוונא דסיהרא דמקבלת מן
שמשא, ותרווייהו אינון אספקלריאה דנהרא ואספקלריאה דלא נהרא,
ואית חשך דסטרא אחרא דאית בה הבדלה ולא חבורא, וההוא אור
איהו כמוחא באגוזא.

אדהכי הא קלא אשתמע ברומי רקיעין, מארי דאוצרין מארי דהיכלין,
אפתחו היכלין הא מטרוניתא קא בעיא לאעלא בהיכליה, בההוא זמנא
אדניי שפתי תפתח, היכלא כלילא משבעה היכלין, בההוא זמנא פמה
נביאים סלקין עמה ומתפנסים עמה, דאית נביאים ואית נביאים, אית
נביאים דאינון מארי דביתא דמטרוניתא, ואית נביאים דאינון מארי
דביתא דמלכא, אליון מאספקלריא דנהרא ואליון מאספקלריא דלא
נהרא, נביאים דאספקלריא דנהרא אינון מסטרא דיהו"ה, ונביאים
דאספקלריא דלא נהרא אינון מסטרא דאדניי, ואינון שקילין לאורייתא
דבכתב ואורייתא דבעל פה, נביאים מסטרא דאדניי מסטרא דיראה,
ונביאים דאינון מסטרא דיהו"ה אינון מסטרא דאהבה.

בההוא זמנא פמה מארי תרעין מזדעזעין ומזדמנין להיכלא, וכמה מארי
חותמות, וכמה מארי שאלתין, וכמה מארי תשובות, דבהון נביא שואל
ומשיב, וכמה מארי עתידות, מה דהוה ומה דעתיד למהוי, וכמה מארי
דעיינין דאינון מראות וחוזין דנביאים, וכמה מארי דאודנין דאינון מארי
דגדפין, דאתמר בהון (יחזקאל א כד) ואשמע את קול פנפיהם, וכמה מארי
דחוטמא דתמן ריח, דאתמר בהון (ויקרא א יג) אשה ריח נירח, וכמה מארי
דאנפין דאתמר בהון (יחזקאל א ו) וארבעה פנים לאחת, וכמה מארי דקלין
ומארי דדבורין, ומארי דהבלים דאינון להבות אש, הדא הוא דכתיב
(תהלים כט ז) קול יהו"ה חצב להבות אש, וכמה מארי דידין, דאתמר בהון
(יחזקאל א ח) וידי אדם מתחת פנפיהם, וכמה מארי דקומה ואינון שעור
קומה דכרסייא, וכמה מארי דאות ברית דאתמר בהון (שמות ג יב) וזה לך
האות, וכמה מארי דרגלין דאתמר בהון (יחזקאל א יד) והחיות רצוא ושוב.

כל תקונין דנביאיא מלבר (נייא מלגאו) בגופא, באברים דגופא, מארי דחכמה
אינון מלגאו במוחא, ובגין דא חכם עדיף מנביא, וממוחא תליין לייב
נתיבות, ודא לייב דאתמר לב מבין, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך
(בראשית א ד), הקא רזא דנתיב רביעאה, מאי הבדלה הקא בנבואה, אלא
כמה נביאי שקרא אינון מסטרא דחשך, דאזלין באירא לאטעאה בני
נשא, בההוא זמנא דיהא קודשא בריך הוא בשכינתיה, ויבדל אלהיים
בין האור ובין החשך.

נתיב חַמְשָׁאָה, וַיִּקְרָא אֱלֹהִיִּים לְאֹר יוֹם (שם ה), אֵלִין מְאָרִי מְקָרָא, דְּמָאָרִי מְקָרָא אֵינּוֹן פְּתִילָה, וּמְאָרִי מְשָׁנָה זֵית, וּמְאָרִי תַלְמוּד דְּאִיהוּ קַבְלָה לְמִשְׁנָה מְסִינֵי נָר.

פְּקוּדָא רְבִיעָאָה לְאַתְעֶסְקָא בְּאוּרִייתָא דְּבַעַל פָּה, וּלְאַפְרָשָׁא בְּהַ בְּשִׁית דְּרָגִין, בְּאַסוּר וְהִתֵּר טוּמְאָה וְטַהֲרָה כְּשֵׁר וּפְסוּל, הִדָּא הוּא דְּכִתְיב (שם ו) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, בֵּין מַיִם דְּדַכְּיוּ דְּטַהֲרָה הִתֵּר כְּשֵׁר, וּבֵין מַיִם דְּמִסְאָבוּ דְּאֵינּוֹן אֲסוּר טַמְא פְּסוּל, דְּאֵינּוֹן מִי בּוֹרוֹת נִשְׁבְּרִים מִיִּם סְרוּחִים מִיִּם מְטוּנָפִין, וְעַלִּיָּהּ אֲתַמַּר (שמות כ ג) לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי, וְהָאִי רְקִיעַ דְּאַפְרִישׁ בֵּינֵיהוּ דָּא רְקִיעַ דְּעַל רִישֵׁי חִינוּן, וְדָא מְטוּרִין, וְעַלִּיהּ אֲתַמַּר (יחזקאל א כב) וּדְמוֹת עַל רִאשֵׁי (דף עה ע"ב) הַחֲחִיָּה רְקִיעַ, וְעַלִּיהּ אֲתַמַּר (בראשית א ז) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִיִּים וְגוֹמֵר, וְדָא נְתִיב שְׁתֵּיתָאָה, וְאִית רְקִיעַ לְעִילָא מְרְקִיעַ, וְדָא צְדִיק דְּאַפְרִישׁ בֵּין מִיִּן נוֹקְבִין לְמִיִּן דְּכוּרִין, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בֵּיהּ, וְעַלִּיהּ אֲתַמַּר (שם ו) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִיִּים אֶת הַרְקִיעַ, וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לְרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מַעַל לְרְקִיעַ, וְדָא נְתִיב שְׁבִיעָאָה צְדִיק.

נְתִיב תְּמִינָאָה וַיִּקְרָא אֱלֹהִיִּים לְרְקִיעַ שְׁמַיִם (שם), וַיִּקְרָא אֱלֹהִיִּים דָּא אִימָא עֲלָאָה, לְרְקִיעַ דָּא עֲמוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא דְּאִיהוּ בֵּין יְמִנָא וּשְׁמַאלָא וְכִלְלִיל תְּרוּוִיָּהּ, הִדָּא הוּא דְּכִתְיב (שם ו) וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד, וְאֵינּוֹן עֶרֶב דִּיצְחָק וּבִקֵּר דְּאַבְרָהָם.

תְּקוּנָא תְּלַתִּין וְחַד

בְּרֵאשִׁית בְּרִיאָה שְׁתֵּיִי, וְעַלִּיָּהּ אֲתַמַּר (רות א יט) וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם וְגוֹמֵר, וְאֵינּוֹן תְּרִי תּוֹרוֹת אוּרִייתָא דְּבִכְתָּב וְאוּרִייתָא דְּבַעַל פָּה, וְעוּד תְּרִי לוֹחוֹת אֲזָלוּ לְטוּרָא דְּסִינַי, מִיָּד וַתְּהִי כָּל הָעִיר עֲלִיהֶן (שם ו) אֲזַדְעִזַּע כָּל עַלְמָא, הִדָּא הוּא דְּכִתְיב (שמות כ יח) וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקֹּלֶת וְכוּי וַיִּרְא הָעָם וַיִּנּוּעוּ, וְאַמְרוּ הִזָּאת נַעֲמִי, דָּא אִיהוּ נְעִימוּ דְּאוּרִייתָא, מִיָּד אֲתַמַּר (שם לב יט) וַיִּשְׁבֵּר אוֹתָם תַּחַת הַהָר, פְּרַחַת אוּרִייתָא מִתַּמּוֹן, וְאַמְרַת (רות א כא) אֲנִי מְלָאָה הַלְכָתִי לְטוּרָא דְּסִינַי, וַיִּכְעַן וַיִּרְקַם הַשֵּׁבִינִי יְהוָה, מְלִיאָהּ מְלִיאָהּ יִיָּהּ, וַיִּכְעַן פָּרַח מְנִי מְלִיאָהּ יִיָּהּ דְּאִיהוּ יְהוָה, וְאַשְׁתְּאַרְתְּ הִי יַחֲדָה אֵלִיִּים, נְאֻלְמַתִּי דּוּמִיָּהּ (תהלים לט ג), דוֹיִם יִיָּהּ, הַחֲשַׁתִּי מְטוּב דְּאִיהוּ וי.

דְּבַר אַחַר וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶן גּוֹף וְנִפְשׁ, לְאֹן אֲתַר אֲזָלִי, לְבִי קַבְרָא, גּוֹף אֲתַדּוֹן וְאַתְרַקֵּב, נִפְשׁ אֲתַמַּר בְּהַ (רות ג ז) וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתַי וַתִּשְׁכַּב.

קם סבא חד ואמר, בוצינא קדישא חזור בך, ערפה איהי גוף, רות איהי נפש, שותפו דילה נעמי נשמת חיים, מחלון רוחא, גופא דאיהי ערפה חזרה עורף לגבי נשמה (נייא שכינתא), נפש אתדבק בה בנשמתא, הדא הוא דכתיב (רות א טז) באשר תלכי אלך בפקודין דעשה, ובאשר תליני אלן בפקודין דלא תעשה.

דבר אחר באשר תלכי אלך בגלותא, דאתמר בה (ישעיה נ א) ובפשעיקם שלחה אמכם, ובאשר תליני אלן דמשכבא דילך בגלותא, הדא הוא דכתיב (שיר ג א) על משכבי בלילות, עמד עמי אלן ישראל, ואלהיך אלהי דא קודשא בריך הוא, אלימלך דא י', נעמי דא ה', מחלון ו', רות בה אתדבקת ה' ואתעבדת תורה, ועלה אתמר (שיר ב יב) וקול התור נשמע בארצנו.

ערפה אימא דערב רב, דאתמר בהון (שמות לד ט) כי עם קשה עורף הוא, דחזרת לסרחנה, וחזרת ערף לגבי חמותה, פליון בעלה דערפה, יצר הרע דאתא פליה מניה לעלמא, ואיהו פליון, ואתתיה לילית פליה.

נשמה ונפש פד בר נש איהו מחוייב בחובין ומתגברין על אברים, נשמת חיים אסתלקת מן גופא, ונפש אשתארת תמן, ואתמר בה (רות ג ז) ותגל מרגלותיו, לגבי מאן לגבי צדיק ודא ברית מילה, דאיהו בועז ביז עיז תקיף על יצריה, וימד שש שעורים וישת עליה (שם טז), שוקיו עמודי שש (שיר ה טז), שואית לון עלהא לאגנא עלה, ואוקמוה ותלכנה שתיהם בשכינתא עלאה ותתאה, ועלייהו אתמר (רות ד יז) ותקראנה לו השכנות שם, לאמר ילד בן לנעמי, דא עמודא דאמצעייתא דאתמר ביה (שמות ד כב) בני בכרי ישראל, פד חאבו ישראל וגרמו לאסתלקא שכינתא, עלה אתמר בשכינתא תתאה ותגל מרגלותיו (רות ג ז).

דף עו ע"א

דבר אחר ותלכנה שתיהם, איהו ממלל בגופא ונפשא, ומרחימו דגופא פד איהו בעל תשובה, יימא נפשא לגבה באשר תמותי אמות ושם אקבר (שם א יז), ולא תזוז נפשא בקברא מניה, ועלה אתמר (משלי ו כב) בהתהלךך (דף עו ע"א) תנחה אותך בעלמא דין, בשכבך תשמור עליך בקברא, והקיצות לתחיית המתים (נייא לעולם הבא) היא תשיחך, דא נפשא לגבי גופא, ובוצינא קדישא אם גופא לא חזר בתשובתא, וחזר עורף לגבי תיובתא, נפש אתפרש מניה ואתקרי ערפ"ה, וגופא דא אתאביד מתרין עלמין.

אמר ליה סבא סבא, והא פמה קברין למגנא, והא אם גופא אתאביד על מה תקוים נפשא לתחיית המתים, דהא ודאי גופא אתאביד, ואתמר דאתאביד מתרין עלמין, והא נחית לנשייה דתמן אתנשי לדרי דרין, אם בן פמה קברין למגנא.

אָלֵא וְדַאי קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לֹא יִשְׁנֵי עוּבְדֵי יְדוּי, דְּוּדַאי עֲלָמָא דִּין וְעֲלָמָא דְאַתֵּי דְאַיְנוּן שְׁמַיָּא וְאַרְעָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא אֵינּוּן, וְעֲלִייהוּ אָמַר דְּוּד (תהלים קטו ט) הַשְּׁמַיִם שְׁמַיִם לִיהוּיָהּ, אַרְעָא אֶתְהַלְדָּהּ לְפָנֵי יְהוּיָהּ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים (שם קטז ט), עֲלִייהוּ אֶתְמַר עֲלָמָא דִּין וְעֲלָמָא דְאַתֵּי בְּשִׁמְא דִּיהוּיָהּ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם צו יא) ? שְׁמַחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הַאָרֶץ, אֵימְתִי בְּזִמְנָא דְאַתְמַר לְגַבֵּי שְׁמַיִם וְהָאָרֶץ דְּסִמְאִיל וְנַחֲשׁ, כִּי שְׁמַיִם כְּעֶשֶׂן נִמְלְחוּ וְהָאָרֶץ כְּבַגְד תִּבְלָה (ישעיה נא ו), וּלְבַתֵּר דִּימְחִי לוֹן וְיִשְׁצִי לְאַלִּין מְמַן דְּעֲלִייהוּ, מִיַּד יַחֲדֵשׁ לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְשִׁמְאָא וְאַרְעָא, דִּיִּתְמַחוּן בְּגִין אֲלִין מְמַן בִּישׁוּן, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם סו כב) כִּי כְּאֲשֶׁר הַשְּׁמַיִם הִחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הִחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה וְגוֹמֵר, וְכֹלֵא בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּצוּן עוּבְדֵי יְדוּי, דְּאַיְנוּן נִשְׁמַתִּין וְגוֹפִין דְּאַתְאָבִידוּ מִתְרִין עֲלָמִין, וְאַלִּין עֲתִירִין דְּבַגְלוּתָא, בְּגִין דְּהֵאֵי עֲלָמָא אִיהוּ דְּלֵהוּן.

אָבַל מִסְכְּנֵי דְאַיְנוּן צְדִיקָא, טוּבָא דְלֵהוּן לְאַיְנוּן עֲלָמִין טְבִין, דִּי בְּהוּן אֶתְבְּרִיאוּ תְּרֵי תוֹרוֹת אוֹרִייתָא דְּבִכְתָּב וְאוֹרִייתָא דְּבַעַל פֶּה, דְּאַגְרָא דְּלֵהוּן תְּמָן וּבְגִין דְּלֵתְתָא דְּאַרְץ הַחַיִּים, תְּמָן גּוֹפִין לְנִשְׁמַתִּין קְדִישִׁין דְּאַתְבְּרִיאוּ בְּשִׁמְא דִּיהוּיָהּ, וְגוֹפָא דְּמוֹשֶׁה דְּאַתְמַר בֵּיהּ (דברים לד ז) לֹא כְּהִתָּה עֵינֹךָ וְלֹא נָס לַחֹה מִתְמָן הָוָה, וּבְגִינֵיהּ הָוָה אִיהוּ בְּעָא רַחֲמֵי דְּלֹא יָמוּת וְיִפּוּק מִנֵּיהּ, וְלֹא עַל גּוֹפָא דְּהֵאֵי עֲלָמָא דְּאַתְקָרִי סְנַדְל לְגַבֵּיהּ, דְּעֲלִיהּ אֶתְמַר לִיהּ (שמות ג ה) שֶׁל נְעֻלֶיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ.

וְאַדָּם וְחַיִּין וּבְעִירָן וְעוֹפִין דְּתַמָּן אֵינּוּן עוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְאַיְנוּן בְּדִיוֹקְנָא עֲלָאָה דְּאַלִּין דְּאַתְמַר בְּהוּן בְּמַרְכְּבָתָא (יחזקאל א ו) וְדָמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וְגוֹמֵר, דְּאַיְנוּן בְּעִירָן עֲלָאִין עֲלִייהוּ אֶתְמַר (ישעיה סד ג) יַעֲשֶׂה לְמַחֲכֶה לּוֹ, וְתַמָּן עַץ חַיִּים דְּמָאן דְּאַכִּיל מִנֵּיהּ אֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית ג יב) וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם.

וְתַמָּן כְּרִסְיִין דִּי דְּהָבָא וְכִסְפָּא וְאַבְנֵין יְקִירִין, וְעֲרִשִׁין דְּכִסְפָּא וְדְּהָבָא, וְרַמְיָח פְּקוּדִין דְּמִנֵּי לוֹן מוֹשֶׁה לִּישְׂרָאֵל בְּהֵאֵי עֲלָמָא, לְדַכְּאָה רַמְיָח אֲבָרִים דְּהֵוּא גּוֹפָא, וְגוֹפָא דְּהֵאֵי עֲלָמָא שְׁפֵלָא אִיהוּ סְנַדְל לְנִשְׁמַתָּא, דְּאַתְטַנְף (נ"א ואתטנפת) בְּזוּהָמָא דְּהֵאֵי עֲלָמָא. הָא הִכָּא תִּלְתִּין וְחַד זְמָנִין דְּאַתְפְּרִשׁ בְּרָאשִׁית, וְעֲשֶׂר אֲמִירוֹן וְתִלְתִּין וְתִירוֹן שְׁבִילִין הָא שְׁבַעִין וְתִירוֹן, וְצָרִיד לְפָרְשָׁא לוֹן. פֶּתַח וְאָמַר בְּרָאשִׁית

תקונא תלתין ותריין

בְּרָאשִׁית מְאָמַר קְדָמָאָה לְכֹלֵא, וְאַיְהוּ כְּלִיל תְּרִין דְּבוּרִין אָנְכִי וְלֹא יְהִיָּה לָךְ (שמות כ ב) דְּאַתְמַרוּ בְּדְבוּרָא חֲדָא, וְתִירוּיָהּ אֵינּוּן רַמְיָזִין בְּמַלְת בְּרָאשִׁית, בְּגִין דְּאִי בְּרָאשִׁית אֵיב רְשִׁית, אֵיב אֵי אָנְכִי בִּי לֹא יְהִיָּה לָךְ,

דף עו ע"ב

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי מָאן דְּאִית לִיה עֲבָדָא וְאִפִּיק לִיה לְחִירוֹ מִשְׁעֲבוּדֵיהּ, אִית לִיה לְרֵבּוּנִיה לְשִׁבְחָא גְרָמִיה בְּמִפְקָנוּתָא לְחִירוֹ לְעֲבָדֵיהּ, וְכִי קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא דְאָמַר לְאַבְרָהָם (בראשית טו יג) כִּי גַר יְהִיָּה זְרַעְךָ וְכוּ' אִית לְשִׁבְחָא גְרָמִיה כַּמָּה (דף עו ע"ב) זְמַנִּין אֲשֶׁר הוּצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (שמות כ ג), אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן הֲכִי הוּא וְדָאִי, אֲבָל הֲכֵא לָא מְשַׁבַּח קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא גְרָמִיה דְאִפִּיק לֹון מִן גְּלוּתָא, אֲלָא חֲמֻשִׁין זְמַנִּין אֲדָכִיר בְּאוּרֵייתָא יְצִיאַת מִצְרַיִם, לְאִשְׁתַּמוּדְעָא בְּדַרְגָּא דְאִפִּיק לֹון דְאִיהוּ יוֹבְלָא, דְאִתְמַר בֵּיהּ (ויקרא כה יא) יוֹבֵל הִיא שְׁנַת הַחֲמֻשִׁים שָׁנָה, וְאִינוּן חֲמֻשִׁין תַּרְעֵין דְּבִינָה דְאִתְמַסְרוּ לְמֹשֶׁה בְּסִינֵי בַר חַד דְלָא אִתְמַסֵּר לִיה, וּבְגִין דָּא אֲדָכִיר חֲמֻשִׁין זְמַנִּין בְּאוּרֵייתָא יְצִיאַת מִצְרַיִם. אָמַר הָא וְדָא אִתִּישְׁב דַּעְתָּאִי.

מָאן אֱלֹהִים אַחֲרִים, אֲלִין מִמֶּנּוּ דְשִׁבְעֵין אוּמִין, וְסַמְא"ל וְנַחֲ"שׁ הָא ע"ב, בְּגִין דָּא יְהִיב קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא אוּרֵייתָא מִימִינָא דְאִיהוּ חֶסֶד וּמִשְׁמַלְאָא דְאִיהוּ גְבוּרָה, דְאִית בָּהּ שְׁבַעֵין אֲנָפִין לְשִׁזְבָּא מְשַׁבְעֵין אוּמִין, וְאוּרֵייתָא אִתִּיהִיבַת מִמִּיָּא וְאִשָּׁא דְאִינוּן תַּרְוִין, לְשִׁזְבָּא לְיִשְׂרָאֵל מִסַּמְא"ל וְנַחֲשׁ דְאִינוּן מִמִּיָּא וְאִשָּׁא, וּבְגִינֵיהּ אִתְמַר (שמות כג) לָא יְהִיָּה לְךָ אֱלֹהִים אַחֲרִים עַל פְּנֵי, וְלִקְבַל שְׁבַעֵין אוּמִין שְׁבַעֵין נֶפֶשׁ, וּמָאן דְעֵבַר עַל שְׁבַעֵין אֲנָפִין דְאוּרֵייתָא דְאִתְמַר לָא יְהִיָּה לְךָ אֱלֹהִים אַחֲרִים עַל פְּנֵי, שְׁלִטִין שְׁבַעֵין מִמֶּנּוּ וְאוּמִין דְיִצְרַר הָרַע עַל שְׁבַעֵין נֶפֶשׁ.

וְכַמָּה גְּלוּלִין יִתּוּן לְבַר נֶשׁ עַל חוּבִין אֲלִין, וְאִם לָא חֲזַר בַּר נֶשׁ בְּתִיּוּבְתָא בְּאֲלִין גְּלוּלִין, הֵהוּא גּוּפָא נְחִית בְּאֲבָדוֹן, גְּלוּלָא קְדָמָא אֲצִטְבַּע בְּגִוּוֹן חֲזוֹר, וְרַכִּיב נֶפֶשׁא בְּסוּסִיא חוּוֹרָא דְאִיהוּ גּוּפָא, אִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אִתְמַר בֵּיהּ (ישעיה א יח) אִם יְהִיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ, וְאִם לָאו יִתִּי בְּגְלוּלָא תִנְיִנָא, וְרַכִּיב בְּסוּסִיא סוּמְקָא, וְאִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אִתְמַר בְּחוּבָא דִּילִיה (שם) אִם יֵאֲדִימוּ כְּתוֹלַע כְּצֶמֶר יְהִיוּ, וְאִם לָא, אִתְחֲזַר אִתְגַּלְגַּל בְּגְלוּלָא תְּלִיתָא, וְרַכִּיב בְּסוּסִיא יְרוּקָא וְדָא גּוּפָא.

וְאִינוּן מְזַל אַרְיָה מְזַל שׁוֹר מְזַל נֶשֶׁר, דְעֲלִייהוּ אִתְמַר (איוב לג כט) הֵן כָּל אֵלֶּה יִפְעַל אִ"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר, וְאִם שְׁלֹשׁ אֵלֶּה לָא יַעֲשֶׂה לָהּ (שמות כא יא) לְנֶפֶשׁא בְּתִלַת גְּלוּלִין, דְעֵבִיד לָהּ שְׂאֵר כְּסוּת וְעוֹנָה, וְיִצְאָה חֲנָם אִין כְּסָף (שם), וְעַל שְׁלֹשָׁה פְּשַׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל אַרְבַּעָה לָא אֲשִׁיבְנוּ (עמוס ב א), וְעַל אַרְבַּעָה דְאִיהוּ מְזַל אָדָם לָא אֲשִׁיבְנוּ, דְלָא יִקְלְקְלוּ לִיה.

אֲבָל לְצַדִּיקָא וְעֵשֶׂה חֶסֶד לְאֲלָפִים (שמות כ ה), אֲלָפִים וְדָאִי, תְּלַת גְּלוּלִין בְּהוֹן אִיהוּ רְוּחַ תְּלַת אֲלָפִין דְאִינוּן עֲלָמִין דְכְּסוּפִין, וְלִמָּאן לְאִהָבִין וְלִשְׁמַרִי מְצוּתִין (שם ו), לְחִיבָא דְאִינְהוּ לָא יִחְזְרוּן בְּתִיּוּבְתָא בְּתִלַת גְּלוּלִין אֲלִין, אִתְמַר בְּהוֹן (ויקרא כג לא) וְהֵאֲבֹדְתִי אֶת הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִקְרֵב

עָמָה, אָמַר רַבִּי אִם כֹּן אָנָּה נְחִית, אֲלֵא שֶׁבַע אַרְעֵין אֵינֹון, וְסֻלְקִין לְשֶׁבַעִין לְקַבֵּל שְׁבַעִים נֶפֶשׁ, וְשֶׁבַע אַרְעֵין אֵינֹון אַרְצָא אֲדָמָה אַרְקָא גֵיא צִיָּה נְשִׁיָּה תִבֵּל, וְאֵינֹון שֶׁבַע מְדוּרֵין דְּגִיְהָנָם, הֵהִיא נֶפֶשׁא דְלָא חִזְרָה בְּתִיבְתָא בְּאַלִּין תַּלְתָּ, נְחִית לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמְדוּרֵין דְּגִיְהָנָם אֵלִין, וְתַמֵּן אֲתַנְשִׁי לְדָרֵי דָרִין.

וְאִם הוּא צְדִיק אֲתַמַּר בֵּיהּ (משלי כד טז) כִּי שֶׁבַע יְפוּל צְדִיק וְקָם, אָמַר לִיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאִם הוּא צְדִיק אֲמַאי נְחִית תַּמֵּן, אֲלֵא בְּגִין לְאַפְקָא מִתַּמֵּן כָּל נֶפֶשׁא וְנֶפֶשׁא מְאֵלִין דְּהִרְהֵרוּ בְּתִיבְתָא וּמִתּוּ בְּקִצְרוּת שְׁנִין, וְאִיהוּ טָרַח בְּגִינְיָה, דָּא אִיהוּ מְאָמַר קְדָמָא דְאִיהוּ בְּרַאשִׁית.

תקונא תלתין ותלת

דף עז ע"א

בְּרַאשִׁית דָּא פְּקוּדָא קְדָמָא, דְּאֲתַרְמִיז בְּלִיב שְׁבִילִין, דְּאֵינֹון לִיב אֱלֹהִיִּים דְּעוּבְדָא דְּבְרַאשִׁית, כִּיִּב אֲתַנֵּן וְעֶשֶׂר אֲמִירוֹן דְּאֲתַכְלִילוּ בְּהוּ, תַּקוּנָא קְדָמָא יְרָאָה, וְעֵלָה אֲתַמַּר (תהלים קיא ו) רַאשִׁית חֲכָמָה יְרָאת יְהוֹיָה, דְּאִית דְּחִילוֹ וְאִית דְּחִילוֹ, (דף עז ע"א) יְרָאת יְהוֹיָה דָּא שְׁכִינְתָא מְלָכוֹת קְדִישָׁא, יְרָאָה רָעָה דָּא רְצוּעָה לְאַלְקָאָה לְחִיבָא, וּמַאי נִיהוּ סָם הַמּוֹת דְּסַמְאִיל, נוֹקְבָא דִילִיָּה, יְרָאת יְהוֹיָה אִיהִי אֲגָרָא לְמָן דְּנָטִיר פְּקוּדִין דְּלֵא תַעֲשֶׂה, יְרָאָה רָעָה אִיהִי רְצוּעָה לְאַלְקָאָה לְמָן דְּאֲעֵבֵר עֲלֵיהּ.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר אֶלְעָזָר בְּרִי, אִית מָן דְּדָחִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּיִיחוּן בְּנוֹי וְיִסְגִי עוֹתְרִיהּ בְּהַאי עֲלָמָא, וְאִי חֲסַר מֵהַאי לָא דְּחִיל לִיהּ, הַאי לָא שׁוּי לִיהּ יְרָאת יְהוֹיָה לְעַקְרָא, אֲבָל מָן דְּדָחִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּין בְּטִיבוּ בִּין בְּעָאקוּ, הָא דָּא שׁוּי יְרָאת יְהוֹיָה בִּיהּ לְעַקְרָא, דְּתַלְתָּ דְּרַגִּין אֵינֹון דְּיְרָאָה, אִית יְרָאָה בִּין בְּטִיבוּ בִּין בְּעָאקוּ, וְאִית יְרָאָה דְּדָחִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּטִיבוּ וְלֵא בְּעָאקוּ, וְאִית יְרָאָה דְּלֵא שׁוּי לָהּ עֲלִיָּה לְעַקְרָא בִּין לְטִיבוּ בִּין לְעָאקוּ, צְדִיק גְּמוּר שׁוּי לָהּ עֲלִיָּה לְעַקְרָא בִּין לְטִיבוּ בִּין לְדִינָא, בִּינוּנֵי שׁוּי לִיהּ עֲלִיָּה לְטִיבוּ וְלֵא לְדִינָא, רְשַׁע גְּמוּר לָא שׁוּי לִיהּ עַקְרָא לָא בְּטִיבוּ וְלֵא בְּדִינָא.

וְשְׁכִינְתָא אֲמַאי אֲתַקְרִיאַת יְרָאָה, דְּהָא הִיא מְסַטְרָא דְּעַמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא אֲתַנְטִילת, אֲלֵא כְּמָה דְּעַמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא נְטִיל מְרַחְמֵי וְדִינָא דְּאֵינֹון

יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, הֵכִי אִיהִי נְטִלָא מִתְרוּיָהוּ, מְסֻטְרָא דְשְׂמָאלָא דָא
אֲתִקְרִיאַת יְרָאָה פְּחַד יְצַחֵק, דְּמִסְטְרָא דִימִינָא אֶהְבִּיָּה אֲתִקְרִי, וְדָא
פְּקוּדָא תִּנְנָא דְאֲתִמְר בְּהָ (וּרְמִיָּה לֵא ב) וְאֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבֵּתִיךָ עַל כֵּן מְשַׁכְּתִיךָ
חֶסֶד.

וּמִתְרִין סְטְרִין אֲלִין אֲתִקְרִי עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא אֹר וְנֶר, וּשְׂכִינְתָא אֹרָה
אֲבוּקָה, אֹרָה, לִיְהוּדִים הִיְתָה אֹרָה (אֶסְתֵּר ה טז), אֲבוּקָה הֵכִי אוּקְמוּהוּ
מֵאֲרִי מִתְנִיתִין דְּצִדִּיקִים קְיִימִין קְמִי שְׂכִינְתָא כְּנֶר לְפָנֵי הָאֲבוּקָה. מְסֻטְרָא
דִימִינָא יְהוּ"ה, וּמְסֻטְרָא דְשְׂמָאלָא אֲדִנִּי דִתְמֹן דִּין, וּבְגִין דָּא בְּיוֹמָא
קְדָמָא וְיֵאמֵר אֱלֹהִים יְהִי אֹר (בְּרֵאשִׁית א ג), בְּגִין דְחִמֵּשׁ אֹר אִינוּן בְּיוֹמָא
קְדָמָא, וְאִינוּן ה' עֲלָאָה וּמִתְמֹן נְהָרִין, י' בְּשְׂמָאלָא וְדָא נֶר, וְדָא הִי"י מִן
אֱלֹהִים ה' לִימִינָא י' לְשְׂמָאלָא, (ו' מְלִיאָה מִתְרוּיָהוּ עֲמוּדָא דִאֲמַצְעִיתָא, בן י"ה, וְדָא
אִיהוּ רִזָּא אֱלֹהִים מְלִיאָה הִי"י, דָּא כְּתִיבֵת קְדָמָא. וְרִזָּא דְמֵלָה הִי"א, אֱלֹהִים דָּא מְלִיאָהּ בְּהַפּוּךְ
אֲתוּוּן, וְדָא ה' זַעִירָא, דֵּאִיהִי מְלִיאָה מִתְלַת אֲתוּוּן, וְאֲתַעְבִּידֵת הַיּוּ"ה, לַעֲיִלָּא אִיהוּ הַיּוּ"ה, וְבָה
מִתְחִילִין אֲתוּוּן דֵּאֹרִיתָא הִי"ו וּלְבַתֵּר ט"י, וְאֵנָּה אֲשַׁתְּכַח ה' בְּתֵרָאָה, אֲלֵא ד' הוּת לְמַהוּי ה', אֲלֵא
מֵאֵן גְּרַם דְּפֵרַח מִינָה ו' דֵּאִיהוּ יֶרֶךְ דִּילָהּ, אֲלֵא נִתְנַנֵּי שׁוּמְמָה כֹּל הַיּוֹם דוּהָ (אִיכָה א ג), דָּא הוּד דֵּאִיהוּ
יֶרֶךְ דִּילָהּ דֵּאֲתַחְזֹרֵת אִיהוּ דוּהָ בְּאֵלֶף חֲמִשָּׁאָה, בְּגִין דְּפֵרַח מְנִיָּה יֶרֶךְ, דַּעֲלִיָּה אֲתִמְר (בְּרֵאשִׁית לֵב כג)
וְתַקַּע כַּף יֶרֶךְ יַעֲקֹב, אֲשַׁתְּמוּדַע דְּמִימִינָא קָא מִתְחַלֵּת לְמַמְנִי אֲת ד' עַד נֶצַח, וְהוּד אִיהוּ יֶרֶךְ שְׁלִימוּ
דִּילָהּ, וְדָא אִיהוּ דֵּאֲתִיָּב לְמִשָּׁה, הֵדָּא הוּא דֵּאֲתִמְר וְנִתְן הוּד לְמִשָּׁה).

תקונא תלתין וארבע

דף עז ע"ב

בְּרֵאשִׁית, ב' נוֹקְבָא פְּתִיחָא לְקַבְּלָא מִימִינָא, לְהֵהוּא (נִי"א מֵהוּא) דְּגַמִּיל חֶסֶד
עֲמָה, וְאֲמַאי דָּאֵת י' עַל רִישֵׁיהָ כְּגוּוֹנָא דָּא ג', וּבְגִין דָּא הָרוּצָה לְהַחֲכִים
יְדָרִים, אִם כֵּן אֲמַאי ג' אַחֲזֹר לְב', אֲלֵא רָזָא דְּמֵלָה וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת
אֲחֻתּוֹ בֵּת אָבִיו אוֹ בֵּת אִמּוֹ וְרָאָה אֶת עֵרְוַתָּהּ וְהִיא תִּרְאָה אֶת עֵרְוַתּוֹ חֶסֶד
הוּא (וּיְקָרָא כ יז), ב' חֲזָרֵת אֲנַפּוּי מֵא', ג' אַחֲזָרֵת אֲנַפּוּי מְב', ד' חֲזָרֵת אֲנַפּוּי
מְג', ה' חֲזָרֵת אֲנַפּוּי מְד', כָּל אֲתוּוּן חֲזָרִין אֲנַפּוּי (דף עז ע"ב) דָּא מִן דָּא, וְלֹאוּ
אִינוּן אֲנַפּוּי בְּאֲנַפּוּי, וְאֲמַאי אֲלֵא רָזָא דְּמֵלָה וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲרֵי וְכו' (שְׁמוֹת לז
כג), וְאֲמַאי חֲזָרִין אֲנַפּוּי דָּא מִן דָּא, בְּגִין עֲרִיין דְּאִינוּן לְקַבְּלֵיָּהוּ, א'
לְקַבְּלֵיהָ אֲרוּרָה דֵּאִיהוּ עֲרוּרָה, וְעֲלִיָּה אֲתִמְר (דְּבָרִים כז כב) אֲרוּרָה שְׂכֵב עִם אֲחֻתּוֹ,
דְּאֲלִין עֲרִיין כָּל חַד שְׂכִיב עִם אִמִּיָּה וְעִם אַחֲתֵיָּה וְעִם בְּרֵיתֵיָּה, וְחֲזָרִין אֲנַפּוּי
לְגַבְיָהוּ דְּלִית לֹון בְּשֵׁת פְּנִים, אֲבָל אֲתוּוּן קְדִישִׁין חֲזָרִין אֲנַפּוּיָּהוּ בְּבִשְׁת
בְּעֻנָּה, עֲרִיָּה תַעוּר, וּבְגִינָה אֲתִמְר (וּיְקָרָא יט יד) וְלִפְנֵי עוּר לֹא תִתֵּן מְכָשׁוּל,
עוּר דֵּאִיהוּ עוּר, וְרָזָא דְּמֵלָה עָרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתַּר (מְשֻׁלִי כב ג).

וּלְבַתֵּר דְּמִתְפָּשֵׁטִין מְנַיִיהוּ מִתְיַחֲדִין כְּלָהוּ וְלֹא יִתְבַּשְׁשׁוּ, וּמִתְיַחֲדִין אֲבָא
עִם אִימָא, אַח עִם אֲחֵתִיהָ, כְּעוֹן דְּעֵרְוָה בִּינַיִיהוּ אִית פְּרוּדָא בְּאַתְנוֹן דְּאִינוֹן
יְהוּיָהּ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (רות א יז) כִּי הִמּוֹת לְפָרִיד (בין אחים) בִּינֵי וּבִינָהּ, לְבַתֵּר
דְּאַתְעֵבֵר עֲרִיזוֹת מְנַיִיהוּ, יְהֵא יְהוּיָהּ אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד, וְרָזָא דְאֶחָד אַח ד',
עֲרֻוּה דְתַרְוַיִּיהוּ אַחֵר, בְּזִמְנָא דְאַסְתַּלַּק קוּצָא מוֹן ד' מוֹן אֶחָד אֲשֵׁתָאֵר אַחֵר,
וְעֲלִיהָ אֲתַמֵּר (משלי כה ט) וְסוּד אַחֵר אֶל תִּגַּל.

תקונא תלתין וחמשא

בְּרֵאשִׁית, בְּתִשְׁרִי אֲתַבְּרִי עֲלֵמָא, חֶסֶר א' לְמַהוּי בְּרֵאשִׁית, דָּא אָדָם
דְּאַתְבְּרִי בְּתִשְׁרִי, וּבְגִין דְּעֵתִידָה אֲרַעָא לְאַתְלֵטָא בְּגִינִיהָ, דָּא הוּא אֲרוּרָה
הִאָדְמָה בְּעֵבוֹרָךְ (בראשית ג יז), אֲסִתְלַק מוֹן תִּשְׁרִי, וּפְתַח בְּב' דְּאִיהִי בְּרַכָּה
לְאַתְבְּרָא אֲרַעָא, וְלֹאֲפַקָא לָהּ מוֹן לְוִטָא, וְלֹא עוּד אֶלָּא בְּגִין דְּתִשְׁרִי אִיהוּ
דִּין, לֹא אֲדַכֵּר תַּמּוֹן בְּתִשְׁרִי, דְּלֹא יִתְכּוֹן בִּיהָ זִמְנָא אַחֲרָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב
(משלי כ כז) נֵר יְהוּיָהּ נְשִׁמַת אָדָם. (כד מצאתי)

תקונא תלתין ושתא

בְּרֵאשִׁית, דְּאִיהוּ שַׁבַּת בְּרֵאשִׁית, דְּהָא שְׁבַע שַׁבְּתוֹת אִינוֹן, וְלְכָל חַד אִית
לִיהָ שִׁית יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה, וְכָל יוֹמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא הוּא אֶלְף שְׁנַיִם, הִדָּא
הוּא דְכְּתִיב (תהלים צ ד) כִּי אֶלְף שְׁנַיִם בְּעֵינֶיךָ וְכוּ', וְשַׁבַּת בְּרֵאשִׁית שִׁית יוֹמִין
דִּילִיהָ אִינוֹן שְׁנֵי אֶלְפִים תְּהוּ, שְׁנֵי אֶלְפִים תוֹרָה, שְׁנֵי אֶלְפִים יְמוֹת הַמַּשִּׁיחַ.

שְׁנֵי אֶלְפִים תְּהוּ וְהָאֲרַץ הִיְתָה תְּהוּ, שְׁנֵי אֶלְפִים תוֹרָה וְרוּחַ אֱלֹהִיִּים
מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם (בראשית א ב), וְלִית מַיִם אֶלָּא אוֹרֵייתָא, פְּנֵי הַמַּיִם תְּרִין
אֲנַפִּין דִּילָהּ, דְּאִינוֹן מְצוֹת עֲשֶׂה וּמְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, חֲנוּר וְסוּמְקוּ, יְמִינָא
וְשְׁמָאֵלָא, וְאֵלִין אִינוֹן שְׁנֵי אֶלְפִים תוֹרָה, שְׁנֵי אֶלְפִים יְמוֹת הַמַּשִּׁיחַ, וְיֵאמֹר
אֱלֹהִיִּים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר (שם א), עֲלִיִּיהוּ אֲתַמֵּר (ישעיה כד טו) עַל כֵּן בְּאוֹרִים
כְּבָדוּ יְהוּיָהּ, עַל כֵּן וַדַּאי דְּאַתְמַר בִּיהָ וַיְהִי כִּיֹּן, וְאִינוֹן שְׁבַעִין, וְעַל תְּרִין
מֵאוֹרוֹת אֵלִין אֲתַמֵּר דּוּ פְּרָצוּפִין דְּכֵר וְנוֹקְבָא, יְהִי אוֹר דָּא פְּסַח, אוֹר
לְאַרְבַּעָה עָשָׂר, וַיְהִי אוֹר רֵאשִׁית הַשָּׁנָה, דְּאַתְמַר בִּיהָ וַיְהִי הַיּוֹם, הִקָּא וַיְהִי

והתם ויהי, ובכל אתר ויהי לישנא דצערא

דף עח ע"א

שבת בראשית נקודה בחלל דילקה, (דאיהי שבת ברית), יי שבת חלל, חלל למאן, לההיא נקודה, מחלליה מות יומת (שמות לא יד), למאן דעאל נוכראה בחלל דילקה, דאיהי רשות הרבים יין נסוף זונה, ובגין דא הכא צריף דחילו, ודא איהו בראשית גר"א שב"ת, הךא הוא דכתיב (ויקרא יט ג) איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו, ומאן דעאל רשו נוכראה בחלל (דף עח ע"א) דילקה, דאיהי רשות הרבים יין נסוף זונה, עליה איתמר (במדבר יט ג) את מקדש יהו"ה טמא ונכרתה וכו', והאי נקודה איהי אות דשבת אות דלימין טבין אות דתפלין אות דברית מילה, עטרת דברית, תגא דספר תורה קרינן ליה, כתרא בריש כל צדיק, נקודה דעלה איתמר אדם וחוה דהוו דו פרצופים, ועלה אמרה סיהרא אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד.

רזא דא לחפימי לבא אתמסר, (דא) (נ"א ד' ו') איהו ה' בתראה, דתרוייהו יי, ובה אתעבידו חד, והאי נקודה איהי סתימא וחתומה בשית יומין דחול, הךא הוא דכתיב (יחזקאל מו א) יהיה סגור ששת ימי המעשה במאי באת וי, (ב) סתים באת וי בוי יומי דחול, וביומא שביעאה אתפתחת לקבלא לבעלה, ובגין דא זוגא דתלמידי חכמים משבת לשבת, וירתין נשמתין קדישין חדתין לבגנייהו.

ובגין דא איהי נקודה אתקריאת בתולה ואיש לא ידעה (בראשית כד טז), כד איהי איהי גל (נ"א גו) נעול מעין חתום (שיר ד יב), עד דאתפתחת לבעלה, וכד איהי סתימא אתקריאת יראה, בכל וי יומי דחול דאיהי סגירא ונטירא, בעשר אמירן ול"ב אלהיים דאינון מ"ב אתון דגבורה, דתמן בינה, בשבת ויכלו השמים, ויכל"ו חס"ד דימינא כליל ע"ב שמחו, דתמן חכמה, כמה דאמרן הרוצה להחכים ידרים, דחילו בשית יומין דחול איש אמו ואביו תיראו (ויקרא יט ג), רחימו בשבת כבד את אביך ואת אמך (שמות כ יב), כד אתפתחת לגבי בעלה אתקריאת אהבה, ומדחילו ורחימו אתיהיבו פקודין דעשה ולא תעשה.

תקונא שבע ותלתין

בְּרֵאשִׁית אִיהוּ בְּרִי'ת, וְדָאֵי כַּד אִיהוּ בְּלִבוּשֵׁין דְּאֵלִין קְלִיפִין דְּאִינוּן עֲרְלָה וּפְרִיעָה, צְרִיךְ תַּמּוֹן דְּחִילוֹ, וְעֲלֵייהוּ אֲתַמַּר (שמות כ ג) לֹא יִהְיֶה לָּךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנַי, וְהָאֵי אֹת לֹא יִרְתִּין לִי אֶלָּא יִשְׂרָאֵל, דְּלִית אֹת בְּרִית עַד דְּעֵבְרִין מְנִייהוּ אֵלִין קְלִיפִין, דְּאִינוּן עֲרְלָה וּפְרִיעָה בְּאֲטִיפּוּ דְדָמָא.

תַּלְת קְלִיפִין אִינוּן בְּעֲרְלָה לְקַבֵּל תַּלְת קְלִיפִין דְּאֶגּוּזָא, וְעֲלֵייהוּ אֲתַמַּר (בראשית א ב) וְהָאֲרֶץ הִיְתָה תְהוֹ וְבָהוּ וְחֹשֶׁךְ, תְהוֹ קוּ יְרוֹק קְלִיפָה קְדָמָא, בְּהוּ קְלִיפָה תְנַיִנָא, חֹשֶׁךְ קְלִיפָה תְלִיתָא, וְתַלְת אֵלִין דָּא עַל גַּב דָּא, לְקַבֵּל תַּלְת גְּוֹנִין דְּעֵינָא, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (במדבר טו לט) וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם וְכוּ', לְקַבֵּלֵיהוּ תַּלְת גְּוֹנִין דְּקִשְׁת, דְּבָהוּן נִקְרָא בֵּת עֵין דְּאִיהִי נִקְוֹדָה אֹת בְּרִית, עֲלָה אֲתַמַּר (בראשית ט טז) וְרֵאִיתִיָּה לְזָכוֹר בְּרִית עוֹלָם, וְעֲלֵייהוּ אֲתַמַּר תַּלְת זְמַנִּין כָּל גּוֹיִם וְכוּ' כִּי אֲמִילִם (תהלים קיח יט), וְאִמְתִּי יַעֲבֹר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֵינִי קְלִיפִין מְעֻלְמָא וְיִזְכּוֹר בְּרִית עוֹלָם, בְּזַמְנָא דְּפּוֹרְקָנָא, הִדָּא הוּא דְּכָתִיב (ישעיה ל כ) וְלֹא יִכְנָף עוֹד מוֹרִיךְ, אִימְתִּי לְבַתֵּר דְּמַתְעַבְרִין תַּלְת קְלִיפִין בִּישֵׁין מִינָה, וּבְזַמְנָא דְּאִיהִי מַתְלַבְּשָׁא בְּאֵלִין קְלִיפִין אִיהִי אֲמַרְת אֵל תְּרַאוּנִי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחַרְת (שיר א ו), דְּבִאֵלִין קְלִיפִין אִיהִי מַתְחַלְלַת, וּבְגִין דָּא מַחְלְלִיָּה מוֹת יוּמַת (שמות לא יד).

תְהוּ'ים אִיהוּ הַמּוֹי'ת, לְגַבִּיָּה צְרִיךְ פְּרִיעָה בְּאֲטִיפּוּ דְדָמָא, וְעַד דְּאֲתַפְרַע הָאֵי פְּרִיעָה אִיהִי לֹא אֲתַגְלִיָּא בְּעֻלְמָא, וְלֹא יִהְיֶה אֹת בְּעֻלְמָא, וְרָזָא דְּמִלָּה כַּד אֲתַעֲבַר מִינָה עֲרְלָה וּפְרִיעָה רוּמִי וְקוּשְׁטָאנְדִינָא, מִיָּד אֲתַגְלִיָּא אֹת בְּעֻלְמָא, לְהַהוּא דְּאֲתַמַּר בִּיָּה (שם ג יב) וְזֶה לָּךְ הָאֹת כִּי אֲנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ, לְקִיָּמָא בִּיָּה קָרָא (מִיכָה ז טו) כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת.

וּבְגִין דָּא אֲלַעֲזַר בְּרִי לֹא תַצְפִּי לְרַגְלָא דְּמִשִּׁיחָא עַד דְּתַחֲזִי קִשְׁת בְּגוֹנוֹי נְהִירִין, אוּ עַד דְּאֲתַגְלִיָּא אֹת בְּעֻלְמָא, מֵאִי אֹת. אֶלָּא דְרַךְ כְּכַב מִיעֻקְב (במדבר כד יז), דָּא אֵת י' אֹת בְּרִית, וּמִיָּד וְקָם שְׁבֵט מִיִּשְׂרָאֵל לְגַבִּיָּה, הַהוּא דְּאֲתַמַּר בִּיָּה (דברים לג ה) וַיְהִי בִישְׁרוּן מִלְּךָ (חסר),

דף עח ע"ב

תָּא חֲזִי יוּמָא חֲדָא שְׂאִילָנָא (דף עח ע"ב) לְאֵלִיָּהוּ, עֲרְלָה אֲמַאי שׁוּיָנָן בְּמֵאנָא בְּעַפְרָא, אָמַר לִי שְׂמַעְנָא בְּמַתִּיבְתָא, דְּעֲרְלָה אִיהוּ נְחֹשׁ, וְכִינּוּן דְּאֲעֵבְרִין לִיָּה מֵאֲתִרִיָּה צְרִיךְ לְמִיָּהב לִיָּה מְזוּנִיָּה, הִדָּא הוּא דְּכָתִיב (ישעיה סה לה) וְנָחֹשׁ עָפָר לְחֹמוֹ, וּבּוֹדָאֵי בְּרִי בְּדָא אֲשִׁתְּזִיב בְּרִי נֶשׁ מְדִינָא דְּחַבּוּט הַקְּבֵר, וּדְמָא דְּאֲטִיפִין מְפְרִיעָה לְמִיָּהב מְזוּנָא לְהַהוּא כְּלָבָא דְּאִיהוּ רוּצַח, וּבְדָא אֲשִׁתְּזִיב בְּרִי נֶשׁ מְחַרְבָּא דְּמִלְּאָד הַמּוֹת.

וְעַל דָּא אָמַר אָדָם קְדָמָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִי מְצִיל בְּנֵי מְחַרְבַּ הַמַּתְהַפְּכַת, אָמַר לִיָּה חַרְבָּא דְּמִלָּה, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (יהושע ח ב) עֲשֵׂה לָּךְ חַרְבוֹת צוּרִים, וְחַרְבָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִיוּ פִיפִיּוֹת, לְקַבֵּל מִלָּה וּפְרִיעָה

וּמְצִיחָה וַיִּיגַבְרִיתוֹת שְׁנִכְרְתוּ עָלֶיהָ, וְכֵן אֲוִרִיתָא שְׁזִיב לְבַר נֶשׁ מִיִּי פִיּוֹת
דְּחֶרְבָא, כְּמָה דְאָמַר שְׁלֵמָה (מְשַׁלֵּי ג יב) עַץ חַיִּים הִיִּיא דְסָלִיק לִיִּיו.

וְלִקְבֵּל אֵלֶיךָ תִּרְיָן אֲמַרְתָּ אֲוִרִיתָא לֹא תִרְצַח וְלֹא תִנְאַף (שְׁמוֹת כ יג יד), לֹא
תִנְאַף לִקְבֵּל נַחֲשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים, לֹא תִרְצַח לִקְבֵּל סַמְאִ"ל, וְאָמַר דָּוִד עָלֶיהָ
(תְּהִלִּים כב כא) הִצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי, תִּלְת קְלִיפִין דְעָרְלָה
אִינוּן מִשְׁחִיית אִ"ף וְחִימָ"ה, לִקְבֵּל עָרְלָה אִיהוּ עֶוֹן, וְהִינּוּ דְתַקִּינוּ
בְּצִלוֹתָא לְגַבִּיָּהוּ, (שֵׁם עח לח) וְהוּא רְחוּם יִכְפֹּר עֶוֹן דָּא עֶוֹן, וְלֹא יִשְׁחִית דָּא
מִשְׁחִית, וְהֶרְבָּה לְהִשְׁיב אִפּוּ דָּא אָף, וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ דָּא חַמָּה, וּמֵאֵן
דְאֵעִיל אוֹת בְּרִית בְּרִשׁוֹ נִוְכְרָאָה אֵלֶיךָ אֲרַבְעָה שְׁלֹטִין עָלֶיהָ, הִדָּא הוּא
דְכְתִיב (בְּרַאשִׁית ז יט) וְהַפִּיִם גָּבְרוּ מֵאֵד מֵאֵד עַל הָאָרֶץ, עַל הָאָרֶץ דָּא גּוּפָא
דִּלְיָה, וְאֲרַבַּע זְמַנִּין אֲתַמַּר בְּפִרְשֵׁת נַח (שֵׁם יח) וַיִּגְבְּרוּ הַפִּיִם, גָּבְרוּ,
לִקְבֵּלֶיהוּ, וְהָא אֲוִקְמוּהוּ.

עָרְלָה וּפְרִיעָה שְׁמַעְנָא דְאִינוּן רוּמִי רַבְתָּא וְרוּמִי זְעִירָתָא, בְּזַמְנָא
דְמַתְעַבְרִין מַעְלָמָא אֲתַגְלִיָּא אוֹת הַבְּרִית, דְאִיהוּ בֵּת עֵין צִיּוֹן דְאִיהִי נְקוּדַת
עֲלָמָא, דְבְּזַמְנָא דְאֵלֶיךָ קְלִיפִין שְׁלֹטִין בְּעֲלָמָא אֲתַחֲזִיר עֲלָמָא לְתַהוּ וְבַהוּ,
הִדָּא הוּא דְכְתִיב (בְּרַאשִׁית א ב) וְהָאָרֶץ הִיָּתָה תַהוּ וְבַהוּ, בְּזַמְנָא דִּלְתִי פּוֹרְקָנָא
מִיַּד וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר (שֵׁם א ג) הָיָה אוֹר לֹא כְּתִיב אֵלָּא יְהִי
(וַיְהִי אוֹר) אֵלֶיךָ, וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד (שֵׁם ה), בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוּ"ה
אֶחָד וְשְׁמוֹ וְאֶחָד (זְכַרְיָה יד ט).

תְּקוּנָא תְּמַנִּיא וְתַלְתִּין

בְּרַאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, פִּתַּח וְאָמַר כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים וְכוּ' (שִׁיר ב ב),
שׁוֹשְׁנָה אֵית בָּהּ חֲמֵשׁ עֲלִין מְלָגוֹ וְחֲמֵשׁ עֲלִין מְלָבָר, וְאִינוּן הִ"ה, שְׂרָבִיט
דִּילָה וּ', תַפּוּחַ דִּילָה י', וְכֹלָא אֱלֹהִים, חֲמֵשׁ אֲתַנּוּן דִּילָה ה' חֲמֵשׁ עֲלִין
מְלָבָר, ה' חֲמֵשׁ עֲלִין מְלָגָאוּ, י' תַפּוּחַ, ו' מְלִ"א שְׂרָבִיט.

בְּזַמְנָא דְהָאֵי שׁוֹשְׁנָה אִיהִי בְּגִלוּתָא אִיהִי אֲטוּמָא, בְּזַמְנָא דִּיהָ פּוֹרְקָנָא
בְּעֲלָמָא אֲתַפְתַּחַת בְּחֲמֵשׁ אוֹר, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (בְּרַאשִׁית א ג) וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי אוֹר, וְבַהוּ זְמַנָּא דְאֲתַפְתַּחַת אֲתַלְבַּשֵׁת בְּכַמָּה לְבוּשִׁין דְנַהוּרִין
דְאֲוִרִיתָא, וְאֲתַקְשָׁטַת בְּכַמָּה קְשׁוּטִין דְפְקוּדִין דְעֵשָׂה, וְבְזַמְנָא
דְאֲתַפְתַּחַת וְאֲתַקְשָׁטַת בְּקְשׁוּטָהָא, בְּאֲרַבְעָה בְּגָדֵי לְבוּ דְאִינוּן יְהוּ"ה,
וְבְאֲרַבְעָה בְּגָדֵי זְהָב דְאִינוּן אֲדַנִּי, בְּאֲרַבַּע בְּתִי דְתַפְלִין דִּיד, וְבְאֲרַבַּע בְּתִי
דְתַפְלִין דְרִישָׁא, דְאִינוּן לִקְבֵּלֶיהוּ, אֲרַבַּע לְבוּשִׁין דְכַהֵן הִדְיוּט אִינוּן לִקְבֵּל

דף עט ע"א

וְכַד אֶתְתַּקְנֶת בְּאֵלֶיךָ לְבוֹשֶׁיךָ, מִיָּד אֶתְפַּתַּח הַיְכָלָא לְגַבְהָ, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (תהלים נא יז) אֲדַנִּי שְׁפַתִּי תִפְתַּח, וּלְקוֹל נְעִימוֹ דְרַמּוֹנִים וְזוּגִין דְלְבוּשָׁא דִילָהּ, אֶתְמַר בְּחִיּוֹן (יחזקאל א כד) וְאֶשְׁמַע אֶת קוֹל כַּנְפֵיהֶם, וְכַד אֶמְרִין יִשְׂרָאֵל קְרִיאַת שְׁמַע, מַה כְּתִיב בָּהּ (במדבר ז פט) וַיִּשְׁמַע אֶת קוֹל מִדְבַר אֱלֹהִים, קָלָא אֶשְׁתַּמַּע לְגַבְהָ מִבֵּין תְּרִין כְּרוּבֵי דְאִינוּן דְּוּ פְרָצוּפִין, וְכַד מִתְיַחֲדָא דְבוּר בְּקָלָא אֶתְעַבִּידוּ קוֹל דְמַמָּה דְקָה, וְדָא צְלוּתָא בְחֻשָׁא, וּבַהּ הוּא זְמַנָּא מָאן דְבַעֵי לְמַשְׁאַל שְׁאַלְתּוּי יִשְׂאֵל, דְבַהּ הִיא זְמַנָּא יְהֵא עַת רְצוֹן, דְהָא תְרִין שְׁמֵהוּן פְּחָדָא יֵאֵהֱדוּנָה"י, אֲזַ תִּקְרָא וַיְהוּ"ה יַעֲנֶה (ישעיה נח ט), מִיָּד אִ"ז יֵאֵהֱדוּנָה"י, תְרִין שְׁמֵהוּן וְתִמְנֵי אֶתְנוּן דְבַהּוֹן הָא עֶשֶׂר, (ודא רזא ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת וכו' (דברים כז כו), דא חבורא דחתן (דף עט ע"א) וכלה כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה וכו' (צפניה ג ט), ודא רזא ואמר כל העם אמין) (דברים כז כו).

וְעַד דִּיפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא לֹא יְהוֹן בְּזוּגָא חֲדָא, וּבְזְמַנָּא דִּיפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא יִתְחַבְּרוּן פְּחָדָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אִ"ז יִשִּׁיר מֹשֶׁה (שמות טו א), וּמִיָּד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר דְאִיהוּ מִפְקֵנוּ דְגְלוּתָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְמִטְרוּנִיתָא בְּעַתַּת לְאַעְלָא בְּהִיכְלָא דִילָהּ, קָלָא סְלִיק בְּרוּמֵי רְקִיעִין וַיִּימָא הַכִּי, מִשְׁרִיין סְגִיִּין דְמִתִּיבְתָא עֲלָהּ וְתִתְאַה דְנִשְׁמַתִּין קְדִישִׁין, אֶתְתַּקְנוּ לְקַדְמוֹת מִטְרוּנִיתָא דְקָא אֶתֵּיָא לְאַתְתַּקְנָא, לְמַפְרַק בְּנֵהָ מִן גְּלוּתָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא כְּמָה מְאִרֵי שׁוּפְרוֹת וּמְאִרֵי דְקִלְוִין וּמְאִרֵי דְבְרָקִים, דְאֶתְמַר בְּהוֹן (שמות יט טז) וַיְהִי קוֹלוֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל הַהָר וְקוֹל שׁוֹפָר חָזַק מְאֹד וְכוּ', מֹשֶׁה יִדְבֵר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֵנוּ בְּקוֹל, בְּהֵהוּא זְמַנָּא מֹשֶׁה יִמְלַל בְּשִׁכְיִנְתָּא, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (במדבר יב ח) פֹּה אֵל פֹּה אֶדְבֵר בּוֹ, וְהָאֱלֹהִים דְאִיהוּ אֵימָא עֲלָהּ, יַעֲנֵנוּ בְּקוֹל דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֶמְצַעִיתָא, וְהָא אוּקְמוּהוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין בְּקוֹלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה.

וּבַהּ הוּא זְמַנָּא שְׁכִינְתָּא עֲלָהּ וְתִתְאַה סְלִקִין דָּא עַל גַּב דָּא, כְּגוֹוֹנָא דְאֶתְמַר בְּטוֹרָא דְסִינֵי, דְאֶתְמַר תַּמָּן (שיר ג ו) מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר, מִי בְזֹאת עוֹלָה, מִי אֵימָא עֲלָהּ דְבַהּ פֶּתַח קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְטוֹרָא דְסִינֵי אֲנַכִּי.

קָם סְבָא חֲדָא מִבְּתַר טוֹלָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן וְאֶמַר רַבִּי רַבִּי, הָא חֲזִינָא דְאֶתְמַר (דברים ד לו) מִן הַשָּׁמַיִם הִשְׁמִיעָךְ אֶת קוֹלוֹ לְיִסְרָךְ וְכוּ', וּבְאַתְרָא אַחְרָא שְׁמַענָא דְמַלְלִיל עִם יִשְׂרָאֵל מִסְטְרָא דְמַלְאכְיָא, דְהַכִּי אוּקְמוּהוּ דְכָל דְבוּר וְדְבוּר דְנִפְיָק מִפּוּמוֹי אֶתְעַבִּיד מְלָאךְ, וְדָא אִיהוּ וְכָל הָעָם רֵאִים אֶת הַקּוֹלוֹת וְאֶת הַלְפִידִים (שמות כ יח), וּבְאַתְרָא אַחְרָא אֶמַר קְרָא (תהלים סב יב) אַחַת דְבֵר אֱלֹהִים שְׁתִּים זֹו שְׁמַעְתִּי, מֵאִי הָאִי.

אמר רבי שמעון סבא סבא, שמענא דבר נש יהיב ביה קודשא בריה הוא תלת קטירין, נשמתא ורוחא ונפשא, נשמתא מפורסיא יקרא, תמן נחיתת שכנתא עלאה כלילא מתלת ספירן עלאין, ועלייהו אתמר אחת דבר אלהיים שתים זו שמעתי, אחת ושתיים הא תלת ספירן עלאין, דאתמר בהון אחת, אחת ואחת, תלת אחדין, ודא איהו אחת דבר אלהיים שתים זו שמעתי, זיו ביה עביד לון אחיד.

ולבתר מליל עמיה מרוחא דאיהו מטטרוין, כליל כל צבא השמים דלתתא, בגין דאתלבש ביה ורכיב ביה עמודא דאמצעייתא כליל שית ספירן, ובגין דא בכל דבור ודבור דנפק מניה הוה נפיק מניה מלאך, ודא איהו וכל העם רואים את הקולת. לבתר נחית שכנתא תתאה עשירית באופן, דאיהו נפש דבר נש מתמן, ואתמר ביה (דברים ד לו) ועל הארץ הראד את אשו הגדולה בגין דעליה אתמר (יחזקאל א טו) והנה אופן אחד בארץ, בגין דישתמע קליה ודבוריה מן פרסיא ומלאכיא ושמיא וארעא, דישתמודעון ליה בכלא עילא ותתא, פנשמתא דשלטנותה בכל גופא אפילו באבר זעירא ולית אבר פנוי מניה.

תקונא תשע ותלתין

דף עט ע"ב

בראשית תמן אשיר דאתמר ביה (שמות כ ב) אשר הוצאתיך וכו', אהיה אשר אהיה, אשר באשרי כי אשרוני בנות (בראשית ל ג), ודא אימא עלאה, אשר קדשנו במצותיו וצוננו, על כל פקודא ופקודא, דאינון פטר כל רחם דאינון רמ"ח, דכלהו קטירין בצדיק דאיהו כל דאיהו אות ברית, דאפתח (פטר כל) רחם דאינון רמ"ח פקודין דעשה, ועליה אתמר אשר קדש ידיד מבטן, ודא אימא דאתמר בה (איוב לח כט) מבטן מי יצא הקרח, (ודא איהו הקרח הנורא) (יחזקאל א כב), אשר דאיהי אימא עלאה, (דף עט ע"ב) קדשנו במצותיו בצדיק, דאיהו קדש ידיד מבטן. וצוננו עליהו, בגין דאיהו מצויה ועושה, ועוד אשר קדשנו דא עמודא דאמצעייתא, דאתמר ביה (ירמיה ב ג) קדש ישראל ליהו"ה, וצוננו דאיהו הכי מצויה ועושה, ועוד קדשנו מסטרא דשמאלא, דאתמר ביה וקדשת את הלויים, ולית קדושה פחות מעשרה, ואליו עשרה מאמרות, (דאיהי קדש לי כל בכור (שמות יג ב) דאיהו כתר עלאה וחכמה דאיהו ישראל עלה במחשבה) דאתמר בהון (בראשית א ג) ויאמר אלהיים יהי אור.

וְצוּנוּ עַל, מִסְטָרָא דִּימִינָא דְאַתְמַר בֵּיה (שמואל ב כג א) הוּקַם עַל, דְּתַמּוֹן כָּל
בְּרַכָּאָן לִימִינָא, דְּאִינוּן מֵאָה בְּרַכָּאָן כְּחוּשְׁבוֹן עִ"ל, דְּאֵת יי בְּקִי אֶסְתְּלִיק
לְמֵאָה, דְּאִיהִי קֶרְבְּנָא דְכֻלָּא, מִסְטָרָא דְאַבָּא רֵאשׁ, מִסְטָרָא דְאִימָא אֲשֶׁר,
מִסְטָרָא דְאַבָּא מְצוּוּהָ, וּמִסְטָרָא דְאִימָא עוֹשָׂה, וּמְצוּוּהָ דָא עַץ פְּרִי, וְעוֹשָׂה
דָא עוֹשָׂה פְּרִי, וְשִׁמְעֵינָן דְּאִינוּן גּוֹף וּבְרִית דְּחֻשְׁבִּינָן חַד, עַלִּייהוּ אֶתְמַר (שמות
כח ז) שְׁתֵּי כְּתַפְת חֲבֵרַת, כְּמָה דְּאִינוּן חוּבְרוֹת, הֵכִי שְׁכִינְתָא עֲלָאָה וְתַתָּאָה
חוּבְרוֹת אֲשֶׁה אֵל אַחוּתָהּ.

עוֹד אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו וְצוּנוּ, וְלֹא אָמַר קִדְשָׁתָנוּ וְצוּיְתָנוּ, אֲשֶׁר אִיהוּ
אֲשֶׁר אֱהִייה וְדָאִי, וְדָא פֶּתֶר עֲלָאָה, מִסְטָרָא דְנוֹקְבָא אֶתְקַרֵי אֲשֶׁר,
וּמִסְטָרָא דְדַכּוּרָא אֶתְקַרֵי רֵאשׁ, רִישָׁא דְכָל רִישׁוֹן, קִדְשָׁנוּ דָא אַבָּא (סבא),
דְּאַתְמַר בֵּיה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, וְצוּנוּ דָא אִימָא, דְּאַתְמַר בֵּיה וַיְהִי
אֹר, וְלִית הוּוּיָה אֶלָּא עַל יְדֵי עֲשִׂיָה, וְתַרְוִייהוּ לִימִינָא וּשְׁמָאָלָא,

וּמֵאֵן מְצוּוּהָ וְעוֹשָׂה עַל הַמְצוּוּהָ דְאִיהִי שְׁכִינְתָא, דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא,
וְהֵכִי צְדִיק בְּצִלְמִיָה וּכְדַמוּתִיָה, וְעַל שְׁמִיָה אֶתְקַרֵיאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי בְכוּרֵי
יִשְׂרָאֵל, וְעַל שֵׁם צְדִיק אֶתְקַרוּן צְדִיקִים, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה ס כא) וְעַמּוּדָא
כָּלִם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ.

וְעוֹד אֲנָכִי יְהוּיָה אֱלֹהִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (שמות כ ב), אָמַר
רְבִי אֶלְעָזָר אַבָּא וְכִי מֵאֵן דְּאִיהוּ תַּחֲוֹת שְׁעֵבוּדָא דְרַבּוּנִיָה, וְרַבּוּנִיָה אַבְטַח
לִיָה לְאַפְקָא לִיָה לְחִירוֹ וְאַפִּיק לִיָה, אֵית לִיָה לְשַׁבְחָא גְרַמִּיָה דְאַפִּיק לִיָה
מְגוֹ שְׁעֵבוּדָא, וְהָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אָמַר לְאַבְרָהָם (בראשית טו ג) כִּי גַר
יְהִיָה זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם, וְהָא אִיהוּ אַבְטַח לְאַפְקָא לְבְנוֹי מְגֻלוּתָא, הֵדָּא
הוּא דְכְּתִיב (שם יד) וְאַחֲרַי כֹּן יֵצְאוּ בְּרַכּוּשׁ גָּדוֹל, וְאִיהוּ מְשַׁבַּח גְרַמִּיָה כְּמָה
זְמַנִּין אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.

אָמַר לִיָה בְּרִי שְׁפִיר קְאָמְרַתְּ אַבְל לֹאוּ אִיהוּ דָּא לְשַׁבְחָא גְרַמִּיָה, אֶלָּא כָּל
סְפִירָה וּסְפִירָה אֶתְקַרֵיאת רֵאשׁ לְחַבְרָתָהּ, וּבְגִין לְאַשְׁתְּמוּדְעָא לֹוּן מֵאֵן
אֶתֶר אֶפִּיק לֹוּן מְגוֹ שְׁעֵבוּדָא, פֶּתַח בְּאַנְכִי, וְאַדְכִּיר בֵּיה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְגוֹמֵר, חֲמֻשִׁין זְמַנִּין לְקַבֵּל חֲמֻשִׁין תַּרְעִין דְּבִינָה.

וְעוֹד אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ, אָמַר רְבִי אֶלְעָזָר אַבָּא, הָא אִם עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא אִיהוּ
מְצוּוּהָ וְעוֹשָׂה, הָוָה לִיָה לְמִימַר בְּגִינִיָה אֲשֶׁר קִדְשָׁנִי וְצוּנִי, מֵאִי אֲשֶׁר
קִדְשָׁנוּ וְצוּנוּ, אָמַר לִיָה וְדָאִי שְׁפִיר קְאָמְרַתְּ, בּוּדָאִי עַל עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא
וְצְדִיק אֶתְמַר עַל תַּרְוִייהוּ אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו וְצוּנוּ, אֲשֶׁר וְדָאִי דְאִיהִי
אֲשֶׁר אֱהִייה אִימָא עֲלָאָה, מְנִי לֹוּן עַל שְׁכִינְתָא דְאִיהִי מְצוּוּהָ, לְכָל חַד
מְנִיָהּ, וְאִינוּן לְעִילָא תַרִּין כְּעַנְפִין דְּאִילָנָא דְאַתְפְּרִישׁוּ לִימִינָא וְלְשְׁמָאָלָא,
וְלַתַּתָּא אֶתְעַבִּידוּ בֵּיה אַגוּדָה חַדָּא, וּבְגִין דָּא אִינוּן לְעִילָא תַרִּין, וְלַתַּתָּא חַד,
דִּיחּוּדָא לֹא אֵית בְּכָל עַנְפִין דְּאִילָנָא אֶלָּא בֵּיה, דְּאִיהִי אַגְד דְּכֻלְהוּ, אִיהִי
אַגוּדָה דְכָל אַבְר וְאַבְר, וּבֵיה אֶתְעַבִּידוּ כְּלָהוּ חַד.

דף פע"א

ועוד ויאמר אלהיים יהי אור דא נבואה במראה, דאתמר בה (במדבר יב ו) במראה אליו אתנדע, ואיהי חזון דנביאיא, איהי חזון וקודשא בריך הוא חונה, דאיהו יהו"ה אדניי, דהכי סליק חזון חסר וי חמש ושתין כחשבון אדניי, בנבוא"ה ס"ו, ס"ה כחשבון אדניי, ותיבה הא ס"ו, (דף פע"א) ובמאי היא חזון באת וי, ביה אתעבידת אספקלריאה דנהרא אדון דילה.

תקונא ארבעין

בראשית, שמעי בת וראי והטי אונד וגומר (תהלים מה יא), בראשית תמן שמע"י, תמן ב"ת, תמן רא"י, שמע"י ש' מן בראשית, ב"ת תמן אשתמודע ברישא וסופא דתיבה, רא"י תמן אשתמודע באמצעיתא, כגוןא דא בראשית, וכד תהא בחבורא עמיה כגוןא דא יאהדונה"י, איהו אמר לגבה ושכחי עמד ובית אביך (שם), דעל כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד (בראשית ב כד), כי הוא אדוניך והשתחויו לו (תהלים מה יב), אדון כל הארץ ודאי.

ובגין דא מסטרא דיהו"ה אתקריאת אספקלריאה דנהרא, וכד איהי אדניי בלא בעלה אתקריאת אספקלריאה דלא נהרא, ונביאיא מסטרא דיהו"ה אינון מאספקלריאה דנהרא, ונביאיא מסטרא דאדניי אינון מאספקלריאה דלא נהרא, דאלין מתנבאין רחמי, ואלין מתנבאין דינא, דנבואה איהי שקילא לאורייתא דבכתב ולאורייתא דבעל פה.

ובהוא זמנא דמתפתחין היכלין דנבואה, כמה מארי דעתידות יתערוון בעלמא, הדא הוא דכתיב (יואל ג א) ונבאו בניכם ובנותיכם וכו', וכמה מארי דאותות, ומארי דעתידות, כמה דהוון ועתידין למהוי, כמה דהוון מסטרא דמחשבה דאתמר בה ישראל עלה במחשבה, ומה דעתיד למהוי מסטרא דאימא עלאה, ורזא דמלה (קהלת ג טו) מה שהיה כבר הוא, ואשר להיות כבר היה.

וכמה מארי דעינין דאינון חוונים ונביאיא יתערוון בעלמא דאינון עיני יהו"ה, וכמה מארי דאודנין דתמן שמיעה דאתמר בהון (יחזקאל א כד) ואשמע את קול כנפיהם, ומארי דאנפין דאתמר בהון (שם ו) וארבעה פנים וגומר, ומארי דקליו, ומארי דדבורין, ומארי דרוחא דקודשא, ומארי דידין דאתמר בהון (שם ח) וידי אדם וגומר, ומארי דקומה, ומארי דאות, ומארי דרגליו דאתמר בהון (שם יד) והחיות רצוא ושוב, בההוא זמנא ויבדל

אלהיים בין האור ובין החשך (בראשית א ד), אליו אינו נביאי דשקרא, דאתמר בהון (שמות ז יא) ויעשו גם הם חרטומי מצרים וגומר, דאפריש לון קודשא בריך הוא מנביאי קשוט.

ויאמר אלהיים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א ז), הכא רזא לאתעסקא באורייתא דבעל פה, ולאפרשא בין אסור והתר, דאינון מין מתיקון, ומיין מרירן מסטרא דשמאלא, ולא יכלו לשותות מים ממרה כי מרים הם (שמות טו כג), ומסטרא דימינא וימתקו המים (שם כה), ואינון פגוונא דדס טהור ודס נדה דצריך לאפרשא בינייהו, בגין דההוא זוהמא דהטיל נחש בחנה גרים לערבא מיין דדכיו עם מיין דמסאבו, ובגין דא תקינו תקנה דא לחובה לאפרשא בינייהו, וההוא דאפריש בינייהו דא רקיע דעל ראשי חיוון, דאתמר ביה (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי החיה רקיע דא מטטרוין.

ויעש אלהיים את הרקיע ויבדל וכו' (בראשית א ז), הכא לית מיא מסטרא דמסאבו, אלא מיין מסטרא דשמאלא הוּוּ בעאן לאתגברא, ומיין מסטרא דימינא הוּוּ בעאן לאסתלקא עלייהו, עד דאליו אמרין אנו בעינן למיהוי קדם מלכא, ואליו אמרין אנו בעינן למיהוי קדם מלכא, עד דאתא עמוּדא דאמצעיתא ואעיל שלם בינייהו, וקשיר לון ואתעביד שקל (נייא שלום) בינייהו, ודא מחלוקת לשם שמים, כגון לאה ורחל, דדא בעא לאתחברא בבעלה, ודא בעא לאתחברא בבעלה, ונטיל לון יעקב וקשיר לון ביה (דף פ ע"ב) לתרוייהו, בגין דהוה קא מחשבת לאה בלבה אם יעקב נטיל לאחתי נטיל לי עשו חייבא, והכי קא חשיבת רחל כגוונא דא, בגין דא קודשא בריך הוא יהיב לון ליעקב תרוייהו, ושזיב לון מההוא חייבא, ואתחברו בצדיקא.

אמר רבי אלעזר אבא, יומא חדא הוין בבי מדרשא, ושאלו חבריא מאי ניהו דאמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמה תסכנו עצמכם, שנאמר (תהלים קא ז) דובר שקרים לא יכון לנגד עיני, (נייא קס סבא דסבין עתיקא דעתיקין, ואמר רבי רבי מאי ניהו דאמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמה תסכנו בעצמכם, הדא הוא דכתיב דובר שקרים לא יכון לנגד עיני, הא כתיב (בראשית א ו) יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, ועוד מים עליונים ומים תחתונים אית תמן, למה אמר אל תאמרו מים מים, אמר ליה בוצינא קדישא, סבא דסבין לך יאות לגלאה רזא דא, דלית חבריא יכלין לקיימא ביה על בורייה, אמר ליה סבא דסבין, רבי רבי בוצינא קדישא, בודאי אבני שיש טהור אינון יי, דאינון חד יו"ד עלאה מן א, ותנינא יו"ד תתאה מינה, והכא לית טומאה אלא אבני שיש טהור, ולית הפרשה בין מים למים, דכלא יחודא חדא, דאלין אינון מסטרא דאילנא דחיי דאיהו ו באמצעיתא דא, דאתמר ביה ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל אילנא דעץ הדעת לתתא). אדהכי הוה סבא דסבין עתיקא דעתיקין קא נחית ואמר לון, רבנן במאי עסקיתו, אמרו ליה ודאי בהאי דאמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים, ואמר לון ודאי רזא עלאה אית הכא, והא אוקמוה במתיבתא עלאה, ובגין דלא תטעון נחיתנא לכוון, בגין דיתגלי רזא דא בינייכו דאיהו רזא עלאה טמירא מבני נשא (נייא דרא).

בְּיַד אֲבִי שֵׁשׁ טְהוֹר אֵינוֹן י' י', דְּמִנְהוֹן מֵיָד דְּכֵין נְפָקִין, וְאֵינוֹן רְמִיזוֹן
בְּאֵת אֲרִישָׁא וְסוּפָא י' י', וְדָאִיהוּ נְטוּי בִּינְיָהוּ אִיהוּ עֵץ חַיִּים, מֵאֵן דְּאָכַל
מִנֶּיהָ וְחֵי לְעוֹלָם.

וְאֵלִין תְּרִין יוֹדֵיין אֵינוֹן רְמִיזוֹן בְּוִיּוּצָר, וְאֵינוֹן תְּרִין יְצִירוֹת יְצִירָה דְּעֵלְאִין
וְיְצִירָה דְּתַתְּאִין, וְאֵינוֹן חֲכָמָה בְּרֵאשׁ וְחֲכָמָה בְּסוּף, תְּעֵלוֹמוֹת חֲכָמָה,
וְדָאִי אֵינוֹן תְּעֵלוֹמוֹת מְחֲכָמָה עֲלָאָה (דְּאִיְהוּ) דְּתַחֲוֹת כְּתָר עֲלָאָה.

וְאֵינוֹן לְקַבֵּל תְּרִין עֵינִין, דְּבַהוֹן תְּרִין דְּמַעִין נְחֲתִין בִּימָא רַבָּא וְאִמָּא
נְחֲתוּ, בְּגִין דְּאִוְרִייתָא מִתְּרִין לֹחֲחִין אֵלִין הֵוָה מְשָׁה נְחִית לֹון לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא
זָכוּ וְאִתְּבְּרוּ וְנִפְלוּ, וְדָא גְרִים אֲבוּדָא דְּבִית רֵאשׁוֹן וְבִית שְׁנִי, וְאִמָּא נִפְלוּ,
בְּגִין דְּפָרַח וְי' מִינְיָהוּ דָאִיהוּ וְי' מֵן וְיִיּוּצָר.

דף פא ע"א

וְיָהִיב לֹון אַחֲרֵין מִסְטָרָא דְּעֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, דְּמִתְּמֵן אִתְּיָהִיבַת
אוֹרִייתָא בְּאִסּוּר וְהִתֵּר, מִימִינָא חַיִּי וּמִשְׂמָאלָא מִיתָה, וּבְגִין דָּא אָמַר רַבִּי
עֲקִיבָא לְתַלְמִידוּי כְּשִׁתְּגִיעוּ לְאֲבִי שֵׁשׁ טְהוֹר אֵל תֵּאמְרוּ מִים מִים, וְלֹא
תִּהְיוּן שְׂקִילִין אֲבִי שֵׁשׁ טְהוֹר לְאֲבָנִים אַחֲרֵין, דְּאֵינוֹן חַיִּי וּמִיתָה, דְּתִמְן
יֵב חֲכָם לִימִינוּ (קִהֲלַת י ב) דְּבַר נֶשׁ, וְיֵב כְּסִיל לְשִׂמְאֵלוּ (שס), וְלֹא עוֹד אֶלְא
אַתֶּם תִּסְכְּנוּ עֲצָמְכֶם, בְּגִין דְּאֵלִין אֲבָנִין דְּעֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע אֵינוֹן בְּפְרוּדָא,
וְאֵלִין אֲבִי שֵׁשׁ טְהוֹר אֵינוֹן בְּיַחְוּדָא בְּלֹא פְרוּדָא כְּלָל, וְאִם תֵּאמְרוּ דְּהָא
אִסְתַּלַּק עֵץ חַיִּים מִינְיָהוּ וְנִפְלוּ וְאִית פְּרוּדָא בִּינְיָהוּ, דְּוִבְרַ שְׂקָרִים לֹא
יִכּוֹן לְנַגְדַּ עֵינֵי (תְּהֵלִים ק א ז), דְּהָא לִית תְּמֵן פְּרוּדָא לְעִילָא, וְאֵלִין דְּאִתְּבְּרוּ
מֵאֵינוֹן (מֵאֵנוּן) הוּוּ, אֶתּוּ לְנֶשְׁקָא לִיהַ פָּרַח וְאִסְתַּלַּק מִינְיָהוּ. אָמַר (דף פא ע"א)
רַבִּי יִצְחָק כָּל אֵינוֹן מִתִּים דְּאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל, יַחֲיוּן וְיִקוּמוּן בְּקִדְמִיתָא
לְעֵידוֹן דִּיחֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִיתָא, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְעַר
עֲלֵיהוּ, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (ישעיה כו יט) יַחֲיוּ מִתִּיף נְבִלְתִי יְקוּמוּן, יַחֲיוּ מִתִּיף
אֵלִין אֵינוֹן דְּאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל, נְבִלְתִי יְקוּמוּן אֵלִין אֵינוֹן דְּבְאַרְעָא נּוֹכְרָאָה,
דְּלֹא כְתִיב בְּהוּ תַחֲיָה אֶלְא קִימָה, דְּהָא רוּחָא דְּחַיִּי לֹא תִשְׁרִי עֲלֵיהוּ אֶלְא
בְּאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל, וּבְגִין כֶּף כְּתִיב בְּהוּ יַחֲיוּ, נְבִלְתִי יְקוּמוּן אֵלִין דְּלְבָר,
יִתְבְּרִי גּוּפָא דְּלֵהוֹן וְיִקוּמוּן גּוּפָא בְּלֹא רוּחָא, וְלְבַתֵּר יִתְגַּלְגְּלוּן מִתַּחֲוֹת
עֲפָרָא עַד דְּמָטוּ לְאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל, וְתִמְן יִקְבְּלוּן נִשְׁמַתָּא וְלֹא בְּרֵשׁוּ אַחֲרָא,
בְּגִין דִּיִתְקַיְימוּן בְּעֲלָמָא כְּדָקָא חֲזִי.

אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר, תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּזָמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחֲרֵיא
מִיתָא, כָּל אֵינוֹן נִשְׁמַתִּין דִּיִתְעָרוּן, כְּלֵהוֹן יְקוּמוּן בְּהוּא דִּיּוֹקְנָא מִמֶּשׁ
דְּהוּוּ בְּהֵאֵי עֲלָמָא, וְנְחִית לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְקָרָא לֹון בְּשִׁמְהוֹן, הֵדָא
הוּא דְּכְתִיב (ישעיה מ כו) לְכֻלָּם בְּשֵׁם יְקָרָא, וְכָל נִשְׁמַתָּא תִיעוּל לְדוּכְתָהָא,
וְיִקוּמוּן בְּקִיּוּמָא בְּעֲלָמָא כְּדָקָא חֲזִי, וְכִדְיוּ יְהֵא עֲלָמָא שְׁלִים, וְעַל הַהוּא

זְמַנָּא כְּתִיב (שם כה ח) וְחִרְפַּת עֲמוֹ יָסִיר, דָּא יִצְרַח הָרַע דְּאַחֲשִׁיד אִפִּי דְּבַר נֶשׁ
וְשִׁלִּיט בֵּיהּ.

אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה, אִי תִימָא דְכָל גּוּפִין דְּעֵלְמָא יְקוּמוּן וְיִתְעָרוּן מֵעַפְרָא,
אִינוּן גּוּפִין דְּאַתְנַטְעוּ בְּנִשְׁמָתָא חֲדָא מַה תְּהֵא מְנַיְיהוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי אִינוּן
גּוּפִין דְּלֹא זָכוּ וְלֹא אֶצְלָחוּ הָרִי אִינוּן כְּלָא הוּוּ, כְּמַה דְּהוּוּ עַץ יָבֵשׁ בְּהֵאִי
עֵלְמָא, הָכִי נְמִי בְּהֵהוּא זְמַנָּא, וְגוּפָא בְּתַרְאָה יְקוּם, הֵהוּא דְּאַתְנַטְע וְאַצְלַח
וְנִטְע שְׁרָשׁוּי כְּדָקָא יְאוּת, וְעַל הֵהוּא גּוּפָא בְּתַרְאָה כְּתִיב (תהלים א ג) וְהִיָּה
כְּעֵץ שְׁתּוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם, דְּעֵבֵד אֲבִין וְנִטְע שְׁרָשׁוּי וְאַצְלַח כְּדָקָא יְאוּת, וְעַל
הֵהוּא גּוּפָא קְדַמָּאָה כְּתִיב (ירמיה יז ו) וְהִיָּה כְּעֵרְעֵר בְּעֵרְבָה וְלֹא יִרְאֶה כִּי יבֹא
טוֹב, כִּי יבֹא טוֹב דָּא תַּחֲחִיית הַמֵּתִים.

וְאַתְנַהֵיר הֵהוּא נְהוּרָא דְּזַמִּין לְאַנְהָרָא לְצַדִּיקָא, דְּהוּוּ קַמִּיהּ גְּנִיז מִיּוּמָא
דְּאַתְבְּרִי עֵלְמָא, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית א ד) וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי
טוֹב, בֵּיהּ זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחֲרָא מִיְתִיָּא, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב (מלאכי
ג כ) וְזָרְחָה לְכֶם יְרֵאִי שְׁמִי שְׁמֵשׁ צְדָקָה וּמְרַפָּא, וְכִדִּין יִתְגַּבֵּר טוֹב בְּעֵלְמָא,
וְהֵהוּא דְּאַתְבְּרִי רַע יִתְעַבֵּר מֵעֵלְמָא, וְכִדִּין אִינוּן גּוּפִין קְדַמָּאִין לִיהוּוּ כְּלָא
הוּוּ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַרְקָא עַל אִינוּן גּוּפִין רוּחִין, אִי
זָכוּ בְּהוּ יְקוּמוּן לְעֵלְמָא כְּדָקָא יְאוּת, וְאַם לֹאוּ יְהוּן קְטַמָּא תַּחּוֹת רְגְלֵיהוּן
דְּצַדִּיקָא, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב (דניאל יב ב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדַמַּת עֶפְרָא יִקִּיצוּ
וְגוּמַר.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְהֵאִי מָאן דְּאַסְתַּלַּק מֵעֵלְמָא עַד לֹא מָטוּן יוּמוֹי לְעֵשְׂרִין
שְׁנִין, מָאן אַתְר אַתְעַנְשׁ, בְּגִין (דהוי מתליסר שנין ולעילא) דְּהֵא מְתַלְיִסֵר וּלְתַתָּא
לֹאוּ בְּרַ עֲנִשָּׂא הוּא אֶלְא בְּחֻטְאָה דְּאַבּוּי, אַבְּל מְתַלְיִסֵר וּלְעֵילָא מְהוּ, אָמַר
לִיהּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֵס עֲלֵיהּ דְּלִימוֹת זַפְּאָה, וְיַהֲיִב לִיהּ אַגְר טב בְּהֵהוּא
עֵלְמָא, וְלֹא יָמוּת חַיִּיב דְּיִתְעַנְשׁ בְּהֵהוּא עֵלְמָא, וְהֵא אוּקְמוּהּ.

אָמַר לִיהּ אִי חַיִּיבָא הוּא וְלֹא מָטוּן יוּמוֹי לְעֵשְׂרִין שְׁנִין מְהוּ, כִּיּוֹן דְּאַסְתַּלַּק
מֵעֵלְמָא בְּמֵאִי הוּא עוֹנֵשִׂיהּ, אָמַר לִיהּ בְּדָא אַתְקִיִּים וְיֵשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט
(משלי יג כג), דְּכִד עֲנִשָּׂא נְחִית לְעֵלְמָא אִיהוּ דְּאַעֲרַע בְּהֵהוּא מְחַבְּלָא אַתְעַנְשׁ,
דְּלֹא אֶשְׁגָּחוּ עֲלֵיהּ מְלַעֲיָלָא, וְעֲלֵיהּ כְּתִיב (משלי ה כב) עוֹנוֹתָיו יִלְכָּדוּנוּ אֶת
הָרָשָׁע, אֶת לְאַסְגָּאָה מָאן דְּלֹא מָטוּן יוּמוֹי לְאַתְעַנְשָׂא, עוֹנוֹתָיו יִלְכָּדוּנוּ וְלֹא
בִּי דִינָא דְּלַעֲיָלָא, וּבְחַבְּלֵי חֲטָאתוֹ יִתְמַדְּ (שם) וְלֹא בִּי דִינָא דְּלַתְתָּא.

דף פא ע"ב

בראשית תמן תשריי, ודא דרועא תננינא יום תננינא, יש"ת חשד סתרו (תהלים יח יב). (דף פא ע"ב) אשתאר ר' איהי רא"ש השנה ותמן הבדלה בין טוב לרע, ובראש השנה מלכא איהו דין, וכל ספירן אתקריאו דינין ומשפטין מסטריה, וכל צבא השמים קיימין עליה מימיניה ומשמאליה, אליו מימיניו לכף זכות, ואליו משמאליו לכף חובה, וכד ישראל יתערו בשוברות, וסלקין תמן לשכינתא דאיהי תרועת מלך בעשרה שופרות, בגין דאיהי לא סלקא פחות מעשרה, בההוא זמנא ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א ו), אפריש קודשא בריך הוא בין אליו דמימינים לכף זכות, ובין אליו דמשמאלים לכף חובה, ואתמר (במדבר יז כב) הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אותם כרגע.

ועל האי תשרי אתמר בתשרי נברא העולם, ותמן שבת תננינא מאליו שבע שבתות, (נ"א ותמן בת שית בת מאלין שית), וחמשה רקיעין, ושתי תאה שמים, אינון לקבל שית יומי בראשית, ובכלהו אמר טוב, בר מיומא תננינא, בגין דלית בתשרי א' לאשלאמא בראשית, בגין דאסתלק בחובה דאדם, ובגין דא צפון איהו פגים, ובגין דא מצפון תפתח הרעה (ירמיה א יד), עד דאשפתלים, וכמה דאברהם דאיהו ימינא יומא קדמאה ביה פלילן ותליין מאתן וארבעין ותמנא פקודין דעשה, הכי נמי מיצחק דאיהו פגוונא דיומא תננינא תליין ביה שס"ה מצות לא תעשה, יומא תליתאה ביה כליל כלל, מניה תליין פקודין דעשה ולא תעשה, כענבין באתכלא.

תקונא ארבעין ותריין

בראשית תמן איש, דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, ודא יומא תליתאה, דהא תלת אומנין הוו עד הקא, יומא קדמאה ויומא תננינא ויומא תליתאה, כל חד אפיק אומונתיה, יומא קדמאה אמר ליה ההוא אמון מופלא ומכוסה דאיהו אי"ן, כליל תלת ספירן א' פתר י' חכמה ו' בינה, וה' אתון מנצפ"ך מעלמא דאתי אינון לקבל ה' עלאה,

אמר לכל אחד מתלת יומין דנפיק אומונתיה, אמר ליומא קדמאה יהי אור מיד אפיק אומונתיה ועביד ליה, הדא הוא דכתיב (שם א ג) ויהי אור,

וְהָא אוֹקְמוּהוּ דְלִית הוּיָה אֶלָּא עַל יְדֵי עֲשִׂיָּה, א' מִן אִי"ן דְהוּה פֶּרַח בְּאוּר
אֶפִּיק אֹר, י' אֶפִּיק רְקִיעַ, ו' מִן אִין אֶפִּיק יִבְשָׁה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שס)
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וַתִּרְאֶה
הַיִּבְשָׁה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְקוּוּ הַמַּיִם, הָכָא כְּמָה פְּקוּדִין, פְּקוּדָא דִּיחֻדָּא
וּפְקוּדָא דְפְרִיָּה וְרַבִּיָּה, פְּקוּדָא דִּיחֻדָּא דְאִיהוּ יְקוּוּ הַמַּיִם, מִתְּכַנְשִׁין
יְחֻדָּא דְכָל סְפִירָא וְסְפִירָא לְאַתֵּר חַד דְאִיהוּ כְּנִישׁוּ דְכֻלָּא, אֶל מְקוֹם אֶחָד,
דְאִיהוּ מְקוּה יִשְׂרָאֵל יְהוּ"ה.

דף פב ע"א

יֹמָא תְּלִיתָאָה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה אֶחָד (דברים ו ד), וְאִיהוּ
יְהוּ"ה מְקוֹם אֲתַקְרִי, וְהָא אוֹקְמוּהּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֲתַקְרִי מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאִין הָעוֹלָם מְקוּמוֹ, כְּגוֹנָא דָּא י' עֶשֶׂר זְמַנִּין אִיהוּ
ק' מִן מְקוֹם, ה"ה חֲמִשׁ זְמַנִּין כָּל חַד וְחַד סְלֶקוּן כ"ה כ"ה, כְּחוּשְׁבֵּן אֲתָנוּן
דִּיחֻדָּא תְּרִין זְמַנִּין דְּמִיחֻדִּין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל דְאִינוּן שִׁית תִּיבִין, דְּבַהוּן כ"ה
כ"ה אֲתָנוּן, אִם כֹּן מְאִי ק', מָאָה בְּרַכָּאָן דְּחִיב בְּר נֶשׁ לְבָרְכָא לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּכָל יוֹמָא, אֲשַׁתָּאָר ו', שִׁית זְמַנִּין שִׁית סְלֶקִין תְּלַתִּין וְשִׁית,
כְּחוּשְׁבֵּן גְּדַפִּין דְּשָׂרְפִים דְאֲתַמַּר בְּהוּן (ישעיהו ו ב) שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לִי, וְאֵלִין
גְּדַפִּין תְּלִין מִן ו' דְאִיהוּ שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, וְבַה סְלֶקִין אַרְבַּעִין
וְתִרִין אֲתָנוּן, דְּבַהוּן אֲתַבְּרִיאוּ שְׁמִיָּא וְאַרְעָא, תִּשְׁכַּח (דף פב ע"א) מְקוּ"ם
דְּסְלִיק יְהוּ"ה בְּחֻשְׁבְּנָא כְּגוֹנָא דָּא, י' ק', ה"ה כ"ה כ"ה, ו' ל"ו, סְלִיק פְּלָא
קפ"ו כְּחוּשְׁבֵּן מְקוּ"ם, וְגִיָּה (ישעיה כח ז) פְּקִי"ו פְּלִילִיָּה, וְגִיָּה קפ"ו תְּהוּמִי
בְּלַבָּא דִּימָא.

בְּהַאי שְׁמָא דְאִיהוּ יְהוּ"ה צְרִיךְ לְאַתְּכַנְשָׁא דְרַגִּין דִּיחֻדָּא, וְלֹאכְלָלָא בֵּיה
עֶשֶׂר סְפִירָן כְּגוֹנָא דָּא, יו"ד ה"א וְאִי"ו ה"א, דְאִינוּן עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה,
יְהוּ"ה מְקוֹם לְיו"ד ה"א וְאִי"ו ה"א דְאִיהוּ סְתִים וְנַעֲלָם, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִי
עוֹלָם עֲלָם, דְּצְרִיךְ לְאַעֲלָמָא לִיה מְכּוּלִי עֲלָמָא, דְאִיהוּ עֲלָם, וְשְׂכִינְתָּא
נַעֲלָמָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (איוב כח כא) וְנַעֲלָמָה מְעִינִי כָּל חַי.

לֹא סְפִירָה דְלִית תַּמָּן יְהוּ"ה יו"ד ה"א וְאִי"ו ה"א, וְהַכִּי צְרִיךְ לְאַתְּכַנְשָׁא
כָּלָא בֵּיה בְּכָל אֲתֵר, דְּכָל שְׁמָהוּן אִינוּן כְּנוּיִין לִיה, וְשְׂכִינְתִּיה אִיהִי יְהוּ"ה
אִיהִי כְּלִילָא מְאַרְבַּע אֲתָנוּן, וְלֹא אֲתַקְרִי אִיהוּ מְקוֹם אֶלָּא בְּה, מְקוֹם אֶחָד
וְדָאִי, אִיהוּ לֹא אֲתַקְרִי אָדָם (נ"א אחד) אֶלָּא בְּה, כְּגוֹנָא דְאָדָם דְלַתְתָּא
דְּבָרָא בְּדִיוֹקְנִיָּה, דְאֲתַמַּר בֵּיה (בראשית ה ב) זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרְךָ אֹתָם
וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם.

וְעוּד כִּי אֶחָד קְרָאתִינוּ (ישעיה נא ב), כְּגוֹנָא דְעֶשֶׂר סְפִירוֹת, דְאִינוּן א' כְּתֵר
עֲלָאָה, ח' תְּמַנְנָא סְפִירָן מְחַכְמָה עַד צְדִיק, ד' מְלֻכוּתָא קְדִישָׁא, עֲלָה
אֲתַמַּר (דברים יז כ) לְמַעַן יִאֲרִיךְ יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ, וְאִם חַס וְשָׁלוֹם פְּחִית בְּר
נֶשׁ מַעֲשֵׂר לִיחֻדָּא בְּה, אֲסַתְּלַק קוּצָא מִן ד' מִן אֶחָד וְאֲשַׁתָּאָרַת יִבְשָׁה, וְרָזָא

דְּמַלְכָה (בראשית א ט) יִקְוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם, דְּאִיְהִי תַחַת הַשָּׁמַיִם דְּאִיְהוּ קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (מלכים א ב לב) וְאַתְּהָ תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, דְּנוֹקְבָא אִיְהִי תַחֲוֹת בְּעֵלְהָ.

וְהָכִי כָּל מָאן דְּפָגִים אוֹת בְּרִית, בְּהֵהִיא טָפָה דְּאִיְהִי יְחֻדָּא, וְזָרִיק לָהּ בְּאַתְרֵהּ אַחְרָא, גְּרִים לָהּ לְמַהוּי יְבֻשָׁה מְסֻטְרִיהָ, דְּאִסְתַּלַּק נְבִיעוּ וְיְחֻדָּא מִינָהּ, וְאַשְׁתַּאַרְתְּ אִיְהִי יְבֻשָׁה, וְדָא גְרִים חֲרָבֻן עֲלֵמָא, וּמִיָּד אִתְמַר (ישעיה יט ה) וְנִהָר יִחְרַב וְיִבֹשׁ, דְּאִיְהוּ נִהָר דְּנִפְיִק מֵעֵדֻן, דְּאַשְׁקִי לִיהּ לְגֻן דְּאִיְהִי אֹרִייתָא שְׂבַעֲלָ פָה, דְּאִיְהִי מִתְשַׁקֵּיָא מְאֹרִייתָא דְּבִכְתָּב, דְּכִלְיָא גִיין סְדָרִים דְּאֹרִייתָא.

תקונא ארבעין ותלת

בְּרֵאשִׁית תַּמָּן אִתְיִיר יְבִישׁ, וְדָא אִיְהוּ וְנִהָר יְחֻרַב וְיִבֹשׁ (שם ה), בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְּאִיְהוּ יְבֹשׁ וְאִיְהִי יְבֻשָׁה, צְוֹחִין בְּנִין לְתַתָּא בְּיְחֻדָּא וְאַמְרִין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, וְאִין קוּל וְאִין עוֹנָה, הִדָּא הוּא דְּכִתְיָב (משלי א כח) אִזּוּ יִקְרְאוּנְנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

וְהָכִי מָאן דְּגְרִים דְּאִסְתַּלַּק קְבֻלָּה וְחִכְמָתָא מְאֹרִייתָא דְּבַעֲלָ פָה וּמְאֹרִייתָא דְּבִכְתָּב, וְגְרִים דְּלֹא יִשְׁתַּדְלוּן בְּהוּן, וְאַמְרִין דְּלֹא אִיתְּ אֵלָא פְּשֻׁט בְּאֹרִייתָא וּבִתְלֻמוּדָא, בְּוִדָּאֵי כְּאֵלוּ הוּא יִסְלַק נְבִיעוּ מֵהֵהוּא נִהָר וּמֵהֵהוּא גֻן, וְוִי לִיהּ טַב לִיהּ דְּלֹא אִתְבְּרִי בְּעֵלְמָא וְלֹא יוֹלִיף הֵהִיא אֹרִייתָא דְּבִכְתָּב וְאֹרִייתָא דְּבַעֲלָ פָה, דְּאִתְחַשְׁב לִיהּ כְּאֵלוּ אַחְזָר עֲלֵמָא לְתַהוּ וְנֵהוּ, וְגְרִים עֲנִיוֹתָא בְּעֵלְמָא וְאֹרִייתָא גְלוּתָא.

דף פב ע"ב

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא וְכוּ' (בראשית א יא), אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אַבְבָּא וְהָא קָרָא לִיהּ יְבֻשָׁה, מָאן תִּדְשָׂא הָאָרֶץ, אָמַר לִיהּ בְּרִי הָכִי אֹלִיף תִּיּוּבְתָא לְכָל בְּנֵי עֲלֵמָא, דְּאִם בְּרַ נֶשׁ יְחֻזֹּר בְּתִיּוּבְתָא, נַחֲתִית לָהּ נְבִיעוּ דְּאִסְתַּלַּק, וּמֵה דִּהוּהּ יְבֻשָׁה קָרָא לָהּ אָרֶץ, וְנִהָר דִּהוּהּ חֲרַב וְיִבֹשׁ קָרָא לִיהּ מִקּוּהּ הַמַּיִם וְיַמִּים, הִדָּא הוּא דְּכִתְיָב (שם י) וַיִּקְרָא אֱלֹהִיִּים לַיְבֻשָׁה אָרֶץ וּלְמִקּוּהּ הַמַּיִם קָרָא יַמִּים, בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְּאִתְקַרֵּי אָרֶץ מֵה כְּתִיב בֵּיהּ (שם יא) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ, לְאַפְקָא זְרַעִין וְאִיבִין דְּאִינוּן נִשְׁמַתִּין (דף פב ע"ב) כָּל חַד לְזַנְיָהוּ, אֵלִין נִשְׁמַתִּין דְּאִתְגַּזְרוּ מִכּוּרְסֵי יְקָרִיָּה, וְאֵלִין רּוּחִין דְּאִתְגַּזְרוּ מִמְּלָאכִים, וְאֵלִין נִפְשִׁין דְּאִתְגַּזְרוּ מְאוּפְנִים, כָּל חַד אִפְיִק לְזַנְיָהוּ לְכָל חַד

כְּדָקָא יָאוּת, עַץ פְּרִי דָא תַלְמִיד חָכֵם, עוֹשֶׂה פְּרִי דָא בֵּת זוּגִיָּה, לְכֹל חַד
כְּדָקָא יָאוּת, (כֹּל חַד אִפִּיק לְזוּגִיָּה).

וְעוֹד עַץ פְּרִי דָא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, עוֹשֶׂה פְּרִי דָא צְדִיק, אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל
הָאָרֶץ דָּא שְׂכִינְתָא, דְּכָל זָרְעִין אֲתַכְלִילֵן בָּהּ, וְהָכָא פְּקוּדָא דְפְרִיָּה וְרַבְיָה
לְמַעַבְדַּא אֲבִין וְזָרְעִין, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (ישעיה מה יח) לֹא תִהְיֶה בְרָאָה לְשֶׁבֶת
יִצְרָהֵל, וּמֵאֵן דְּאֲתַבְטַל מִפְּרִיָּה וְרַבְיָה, כְּאֵלּוּ אֲחִזְרֵל לְהֵיכָל אֲרָץ יִבְשָׁה, וּמֵנַע
בְּרַכָּאָן מִינָהּ, כֹּל חַד לְפִיּוֹם דְּרַגְיָה, מֵאֵן דְּפָגִים לְתַתָּא פָּגִים לְעִילָא, לְאַתְרֵי
דְּאֲתַגְזֵר.

תְּקוּנָא אַרְבַּעִין וְאַרְבַּע

בְּרֵאשִׁית, תַּמָּן תַּרְיִי תַמָּן אִ"ש, וְעַלִּיָּהּ אֲתַמַּר (בראשית א יד) וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, מְאֹרֹת כְּתִיב חֶסֶד וְיָד אֲוֹרִיָּתָא
דְּבִכְתָּב, מֵאֵי מְאֹרֹת דָּא אֲוֹרִיָּתָא דְבַעַל פָּה, וְאֵף עַל גַּב דְּאִוְקְמוּהָ מְאֹרֹת
חֶסֶד דָּא לִילִית, שְׂבָעִין אֲנָפִין לְאֲוֹרִיָּתָא, וּבְגִין דָּא מְאֹרֹת בְּהֵאֵי אֲתַר,
הֵיא דְאֲתַמַּר בָּהּ (משלי ו כג) כִּי גַר מְצֹנָה, וְתוֹרָה אִוֵּר עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא,
וְעַלִּיָּהּ אֲתַמַּר (בראשית א טז) אֵת הַמָּאֹר הַגָּדוֹל לְמַמְשַׁלֵּת הַיּוֹם וְאֵת הַמָּאֹר
הַקָּטָן לְמַמְשַׁלֵּת הַלַּיְלָה.

הָכָא פְּקוּדָא לְמַעַבְדַּא צְדָקָה, אֵת הַמָּאֹר הַגָּדוֹל רְזָא דְעַתִּירִין, וְאֵת הַמָּאֹר
הַקָּטָן רְזָא דְמַסְכְּנִין, וּכְמָה דְסִיְהָרָא לִוְיָה מִן שְׂמֵשָׁא, וְלֹא אִית לָהּ נְהוּרָא
אֲלֵא מִמָּה דִיְהִיב לָהּ שְׂמֵשָׁא, הָכִי שְׂכִינְתָא אֲמַרְת לִוְיָה עָלֵי וְאֲנִי פּוֹרַע, דְּהָכִי
צְרִיד בְּרֵשׁ לְמַהוּי מְלִיָּה לְמַסְכְּנָא, וּכְגוּוֹנָא דָּא לִוְיָה כְּכַבְיָא וּמְזָלֵי דָּא מִן
דָּא, וּמְלֵאכְיָא דָּא מִן דָּא, וְרְזָא דְמְלָה וּמְקַבְלִין דִּין מִן דִּין, הָכִי לִוְיָה
שְׂכִינְתָא דְאִיְהִי סִיְהָרָא קְדִישָׁא מְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, וּמְקַבְלֵת מְנִיָּה,
דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (תהלים פד יב) כִּי שֶׁמֶשׁ וּמַגֵּן יְהוָה אֱלֹהִים, וְהָכִי הָוָה מְקַבֵּל
יְהוֹשֻׁעַ מִן מִשָּׁה, כְּמָה דְאִוְקְמוּהוּ פְּנֵי מִשָּׁה כְּפְנֵי חֲמָה וּפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפְנֵי
לְבָנָה, וְהָכִי הוּוּ כָּל נְבִיאֵיָא קְדָם מִשָּׁה כְּגוּוֹן סִיְהָרָא וְכַכְבְּיָא קְדָם שְׂמֵשָׁא,
דְלָא אִית לֹן נְהוּרָא אֲלֵא מְשֻׁמָּא.

תְּקוּנָא אַרְבַּעִין וְחַמְשָׁא

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, אֵייל הַיָּם, יִמָּא דְאֹרִייתָא, וְעִלְיָה אֲתָמֵר (בראשית א כ) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ, הֲכֵא פְקוּדָא לְמַלְעֵי בְּאֹרִייתָא, דְאֲתָמֵר בְּהָ (ישעיה נה א) הוּי כָּל צִמָּא לָכוּ לְמַיִם, וְאֵלִין דְעֶסְקִין בְּאֹרִייתָא יִרְתִּין נֶפֶשׁ חַיָּה מְשַׁכְּנֵתָא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה, וְעוֹף יְעוֹפֵף דָּא רוּחַ דְאֲתָמֵר בֵּיהָ (קהלת י כ) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפָיִם יִגִּיד דְבָר, וְהָאִי אִיהוּ יְהוּ"ה עֲמוּדָא.

דף פג ע"א

לְקַבְּלֵיהָ מִטְטְרוּ"ן דְשָׁמַיָּה כְּשֵׁם רַבִּיָּה, יִי רִישָׁא דְעוֹפָא, וְיִי גוֹפָא דִילֵיהָ, ה"ה תְּרִי גְדַפּוּי דְבַהוֹן פֶּרַח לְעִילָא וְנַחֲתִית לְתַתָּא, וְאֵלִין תְּרִין גְדַפּוּי אֵינוֹן תְּרִין הֶבְלִים ה"ה, דְבַהוֹן אֲתָמֵר (יחזקאל א יד) וְהַחֲתוּת רָצוּא וְשׁוֹב, דְאֵינוֹן י"ו, הֶבֶל סְלִיק בְּיָי הֶבֶל נַחֲתִית בּוֹ, כְּהֶבֶל דְנַפִּיק מִפִּימָא דְכַבְּשׁוֹן, וְהַכִּי יִמָּא סְלִיק וְנַחֲתִית, וְגִלְגְלוּי רָצִים וְשָׁבִים. (דף פג ע"א) וּבְעָאן לְאַחֲזָרָא עֲלֵמָא לְתַהוּ וְבַהוּ, וּבְזִמְנָא דְמִסְתַּכְּלִין בְּשַׁכְּנֵתָא דְאִיהִי תַחֲוּם יִמָּא חֲזָרִין לְאַתְרֵיהוּ, תָּא חֲזִי יִי אִיהִי אֲמִירָה וְדַבּוּר וְקַרִיָּאָה, וְיִי קוֹל, ה"ה הֶבֶל נַחֲתִית בְּדַבּוּר, הֶבֶל סְלִיק בְּקוֹל, קוֹל סְלִיק, דַּבּוּר נַחֲתִית, וְכַד אִיהוּ סְלִיק וְנַחֲתִית מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים סְלִיקִין וְנַחֲתִין בֵּיהָ, דְאֵינוֹן מְשַׁרְיִין וְחִילִין דִילֵיהָ, וְדָא אִיהוּ רָצָא מִי עֵלָה שָׁמַיִם וְיִרְד (משלי ל ד), זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְסְלִיק צְלוֹתִין בֵּיהָ, דְהָא צְלוֹתָא אִיהִי סֵלֶם, דְבַהּ מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים סְלִיקִין וְנַחֲתִין לָהּ.

אִית לְמָאן דְסְלִיקִין לָהּ לְעִילָא, וְאִית לְמָאן דְנַחֲתִין לָהּ לְתַתָּא, כַּד סְלִיקִין לָהּ לְעִילָא סְלִיקִין לָהּ בְּזַכּוֹן, וְכַד נַחֲתִית נַחֲתִית בְּזַכּוֹן, הַאִי לְצַדִּיק גְּמוּר סְלִיקִת מְנִיָּה בְּזַכּוֹן וְנַחֲתִית בֵּיהָ בְּזַכּוֹן, לְבִינֵי דְזַכּוֹן דִילֵיהָ שְׁקִילִין לְחוּבִין, אִיהִי תַלְיָא בְּאֹרִיָּא, אִם חוּבִין מְתַרְבִּין עַל זַכּוֹן (כחוט השערה), אִיהִי סְלִיקָא לִיָּה בְּחוּבִין וְנַחֲתִית לִיָּה בְּזַכּוֹן, וְנִטִּיל בְּהָ אֲגַרִיָּה בְּהַאִי עֲלֵמָא, לְרָשָׁע גְּמוּר דְלִית לִיָּה זְכוּ בְּעֲלֵמָא לָא לְעִילָא וְלָא לְתַתָּא, סְלִיקָא מְנִיָּה בְּחוּבִין וְנַחֲתִית עֲלֵיהָ בְּחוּבִין.

הָא הֲכֵא כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל (קהלת י כ), דְאֲתָמֵר בֵּיהָ וְעוֹף יְעוֹפֵף, כְּגוֹן מוֹעֵף בִיעֵף (דניאל ט כא), עַל פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם דָּא נִשְׁמָה, דְאֵלִין דְזַכָּאן בְּאֹרִייתָא אֲתָמֵר בְּהוֹן יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְגוֹמֵר, דִּירְתִין נִשְׁמֵתִין מְאֹרִייתָא, לְאַחֲרֵינִין כָּל חַד לְזִנּוּי כְּפּוּם עוֹבְדוּי, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה (בראשית א כד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וְרֶמֶשׂ וְגוֹמֵר, בְּהֵמָה אֵלוּ עֲמֵי הָאָרֶץ דְעוֹבְדֵהוֹן כְּבַעֲיָרָן, עֲלִיָּהוּ אֲתָמֵר תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וְרֶמֶשׂ.

תקונא שית וארבעין

בראשית ברא שית, ואינון שית גדפין דחיה, דאתמר בה (שם כ) ועוף יעופף על הארץ על פני רקיע השמים, אינון שית ספירן דכליל האי עוף דאיהו עמודא דאמצעיתא, אית מאן דירית רוחא דקודשא בארח אצילות מהאי עוף, ואית מאן דירית רוחא מההוא עוף דאיהו נער, שמיה כשם רביה, ואית מאן דירית רוחא מלתתא דארעא, כמה דאמר קהלת (קהלת ג כא) מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה, ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ.

תקונא שבע וארבעין

דף פג ע"ב

בראשית ברא שית, ודא יומא שתיתא, דאתמר ביה (בראשית א לא) ויהי ערב ויהי בקר יום הששי, הכא תלת אומנין תננינן, אומן חד אפיק נהורין ביומא רביעא, דהו תליין ביומא קדמא דאתמר ביה אור, אומנא תננינא אפיק ריחשא ממא, הדא הוא דכתיב (שם כ) ישרצו המים, ודא הוה תליא ביומא תננינא, דאתמר ביה מים, הדא הוא דכתיב (שם ו) יהי רקיע בתוך המים, הכא מיא והכא מיא, אומנא תליתא (אפיק עשבין וזרעין) לקבל יומא תליתא, דאתמר ביה (שם יא) תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו, ואתמר ביומא שתיתא (שם כח) פרו ורבו ומלאו את הארץ, מאי ומלאו את הארץ אלא ההיא דהות ובשה ביומא תליתא, אתמר הכא ומלאו את הארץ, הדא הוא דכתיב (ישעיהו ג) מלא כל הארץ (דף פג ע"ב) כבודו, ודא ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, קדוש קדוש קדוש יהו"ה צבאו"ת (ישעיהו ו ג), לקבל יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד (בראשית א ט) ותראה היבשה, לקבל מלא כל הארץ כבודו. ביומא שתיתא אתקנו שית דרגין דכרסיא, וביה אתברי אדם בצלמו, דאיהו מוכן לשבת על הכסא, הדא הוא דכתיב (שם כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו, והכא תרין פקודין, חד נעשה אדם בצלמנו כדמותנו (שם כו), ותננינא ויברא אלהים את האדם בצלמו.

נעשה אדם, דא פקודא למגזר ית גיזרא, למהוי בצלמנו בגזירו דערלה, כדמותנו בפריעה, ואם נטיר אות ברית בתרוייהו איהו בצלמנו כדמותנו ואם לאו לאו, ואי מקיים זכור ושמור בשבת איהו בצלמנו כדמותנו ואם

לאו לאו, וְלֹא אִית לִיה חוּלְקָא בְזַרְעָא דִישְׂרָאֵל, וְאִם מִיַּחַד לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא תַרְוֵי זְמַנֵּי בְכָל יוֹמָא בְקָרִיאַת שְׁמַע בִּימְמָא וּבְלִילִיא אִיהוּ בְצַלְמֵנוּ כְּדַמוּתֵנוּ וְאִם לֹא לֹא, וְאִם הוּא מְנַח תַּפְלִין דִּיד וּתַפְלִין דְרִישָׁא בְכָל יוֹמָא דְאִינוּן לְקַבֵּל זְכוּר וְשְׁמוֹר אִיהוּ בְצַלְמֵנוּ כְּדַמוּתֵנוּ וְאִם לֹא לֹא, וְאִי אִיהוּ מְקַיִם יְבוּס וְחֲלִיצָה אִיהוּ בְצַלְמֵנוּ כְּדַמוּתֵנוּ וְאִי לֹא לֹא, וְכָלֵא בְרַחֲמֵי וּדְחִילוּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

וְעוּד נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוּתֵנוּ, לְמָאן אָמַר דָּא (לעילא), לְאִינוּן מְלֶאכְיָא דְמְבָרְכִין וּמְקַדְשִׁין לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְעִילָא בְכָל יוֹמָא בְּפִרוּךְ וְקְדוּשָׁ קְדוּשָׁ קְדוּשָׁ, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה ו ג) וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוּשָׁ קְדוּשָׁ קְדוּשָׁ, וּמְנַלְוּ דְמְבָרְכִין לִיה, אֶלָּא כִּד שְׁאַלְוּ אִיהּ מְקוּם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, אָמְרִין בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוּ"ה מִמְקוֹמוֹ (יחזקאל ג יב), וְאַנְוּ לְקַבְּלִיהוּן מְקַדְשִׁין לִיה בְּקְדוּשָׁ קְדוּשָׁ קְדוּשָׁ, וּמְבָרְכִין לִיה בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוּ"ה מִמְקוֹמוֹ.

וְאִינוּן אָמְרִין עַל יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוּתֵנוּ (בראשית א כו) בְּצַלְמֵנוּ דְמְקַדְשִׁין לְקַבְּיָה כְּמָה דְאוּקְיַמְנָא, וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוּשָׁ קְדוּשָׁ קְדוּשָׁ, כְּדַמוּתֵנוּ לְעוֹמְתָם מְשַׁבְּחִים וְאוּמְרִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוּ"ה מִמְקוֹמוֹ, וְעוּד לְעִילָא נַעֲשֶׂה אָדָם, הֵכָא אֲתַכְּלִילוּ כָּל סְפִירָן, דְאִינוּן יוּ"ד ה"א וְאִיו ה"א דְאִינוּן עֶשֶׂר, וְסַלְקִין לְחוּשְׁבֵּן אָדָם, וְאָמְרוּ בְּגִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוּתֵנוּ, וְיַרְדּוּ בְּדַגְתַּי הַיָּם (שם) אֶלְוּן תַּלְמִידֵי חֲכָמִים דְמַתְרַבֵּין בִּימָא דְאוּרִייתָא, דִּינְתִין מִתְמָן נֶפֶשׁ חַיָּה, וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם אֶלְוּן מְאִרֵי דְזַכּוּוֹן, דְּבִזְכוּתֵהוּן (דזכותהוּן) פְּרַחֲוּן לְעִילָא וְיַרְתִּין מִתְמָן רוּחָא, דְאִיהוּ עוֹף יְעוֹפֵף בְּגַדְפִין דְּפִקוּדִין דַּעֲשֶׂה, וּבִבְהֵמָה אֶלְוּן עַמֵי הָאָרֶץ דְאַתְמַר בְּהוּן (במדבר יד ט) אֵל תִּירָאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ כִּי לְחַמְנוּ הֵם.

וְעוּד נַעֲשֶׂה אָדָם, שְׂכִינְתָא תַתָּא נְטִילַת עֲצָה מְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְאַתְמַר בִּיהּ (ישעיה מד ג) כְּתַפְּאֶרֶת אָדָם לְשֶׁבֶת בֵּית, דַּעֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא וּשְׂכִינְתָא עֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (בראשית ה ב) זְכָר וּנְקֵבָה בְרָאם, וְאֲתַקְרִיאוּ אָדָם, וּכְגוּוֹנָא דִילִיה אָמַר לְתַתָּא בְּאָדָם וְחַוָּה, זְכָר וּנְקֵבָה בְרָאם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם, וּכְמָה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתֵיהּ אֲתַקְרִי אַחַד, הֵכִי קָרָא לוֹן אַחַד לְאָדָם וְלְאַתְתֵיהּ, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה נא ב) כִּי אַחַד קָרָאתִיו, דְתַפְּאֶרֶת אִיהוּ אִי"ח כְּלִיל תִּשְׁעֵי סְפִירָן, מְלָכוֹת ד' עֲשִׁירִית לִיה, כְּלִילָא מַעֲשֶׂר דְאִינוּן יוּ"ד ה"א וְאִיו ה"א, וְאִיהִי ד' כְּלִילָא מְאַרְבַּע אַתְוּוֹן דְאִינוּן יְהוּ"ה, קוּצָא דְאֶת ד' מוֹרָה עַל עֶשֶׂר, וְד' עַל אַרְבַּעָה, דְהֵכִי רְשׁוֹת הַיַּחֲדָד רְחִבּוֹ אַרְבַּעָה וּגְבֵהוּ עֶשֶׂר וְהָא אוּקְמוּהּ.

דף פד ע"א

וַיִּבְרָא אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵם אֱלֹהִי"ם בְּרָא אוֹתוֹ (בראשית ה ב), הֵכָא פְקוּדָא דְתַפְּלִין, תָּא חֲזִי כָּל מָאן דְאַנַח תַּפְּלִין עַל רִישִׁיהּ וְעַל דְרוּעֵיהּ, קָלָא סְלִיק בְּכָל יוֹמָא לְכָל חִיוּוֹן מְרַכְּבוֹת, וְאוּפְנִים וּשְׂרָפִים וּמְלֶאכְיָים

דַּמְמַנָּן עַל צְלוֹתֵינוּ, הָבוּ יְקָר לְדַיּוּקְנָא דְמַלְכָּא דְאִיהוּ מֵאן דְאַנַּח תְּפִלִּין,
דְעֵלִיָּה אֲתַמַּר (שם) וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִיִּים בָּרָא
אוֹתוֹ. (דף פד ע"א) בְּצַלְמוֹ בְּתַפְלִין דְרִישָׁא, כְּגוֹנָא דְתַפְלִין דְמֵאֲרִי עֲלֵמָא,
דְאִינוּן שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה תְּפִלִּין עַל רִישָׁא (דאִיהוּ) דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, דְאִיהוּ
כְּלָא דְתַלַּת סְפִירוֹן קְדָמָאִין, וְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא כְּלִיל שֵׁית סְפִירוֹן,
וְאִימָא עֲלָאָה תְּפִלִּין עַל רִישָׁיָה, אִיהוּ תְּפִלִּין דְאַנַּח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל
יוֹמָא, בְּצֶלֶם אֱלֹהִיִּים תְּפִלִּין דִּיד, דָּא שְׂכִינְתָּא תַּתָּאָה דְאִיהוּ קְשִׁירָא לֵיה,
וְעֵלָּה אֲתַמַּר (בראשית מד ל) וַנִּפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ, תַּרְוִיְהוּ בִּיחּוּדָא חֲדָא
בְּקְשׁוּרָא חֲדָא, רְצוּעָה כְּרִיכָא בְּאֲצַבְעָא שְׂמַאלָא דָּא קְדוּשִׁין דִּילָהּ, דְאִיהוּ
טַבְעַת כְּרִיכָא בְּאֲצַבְעָא דִּילָהּ, וּבָהּ אִיהוּ קְשִׁירָא עַמִּיָּה וְאִיהוּ עַמָּה, הָא
קְדוּשָׁה.

בְּרַכָּה כְּלָא דְשִׁבַּע סְפִירוֹן, וְאִינוּן שְׁבַע בְּרַכָּאָן דְחֲתוּ, דְאִינוּן ז' יוֹם הַשְּׁבִיעִי
צְדִיק, עֵלִיָּה אֲתַמַּר (משלי י ה) וּבְרַכּוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק, דִּירִית מֵאִימָא עֲלָאָה,
וְאֵת י' עַל רִישָׁיָה אִיהוּ חֲכָמָה י', בְּהָ אֲתַעְבִּיד ז', שְׁבַע בְּרַכָּאָן דִּירִית חֲתוּ
וְכָלָה, וְכִלְיָן בְּצְדִיק יוֹם הַשְּׁבִיעִי, דְבִיָּה מְתִיחְדִין חֲתוּ וְכָלָה, דְאִיהוּ
יֵאֵהֱדוּנָה"י, וְהָא אוּקְמוּהוּ כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצָא (ד"ה א כט יא) וְתַרְגּוּם
דְאַחִיד בְּשָׂמִיא וּבְאַרְעָא, וְאִיהוּ אוֹת בְּרִית, דְלִית יְחוּדָא לְחֲתוּ וְכָלָה בְּר
מְנִיָּה.

וַיִּכְלוּ הַשָּׂמִים וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם (בראשית ב א), וַיִּכְלוּ בְּצְדִיק אֲתַכְּלִילֵן כָּל
אַבְרִין וְכָל סְפִירוֹן, כָּל אֲבָרִין דְאִינוּן פְּקוּדִין דְעֵשָׂה, דְבִיָּה אֲשֶׁר קְדָשְׁנוּ
בְּמִצּוֹתֵינוּ וְצוּנְנוּ לְמַעַבְד כָּל פְּקוּדִין, דְאִיהוּ כִּי"ל כְּלִיל כְּלָא וְאִיהוּ כְּלָא וּמְנִיָּה
תְּלוּי כְּלָא, עַמּוּדָא דְאִיהוּ סְבִיל שְׂמִיא וְאַרְעָא עֲלֵיהּ, וּבִיָּה אֲתַעְבִּידוּ כְּלָל
וּפְרִט וְכָלָל, וּבְגִין דָּא וַיִּכְלוּ כְּלִיל שְׂמִיא וְאַרְעָא, שְׂמִים אֲשׁ וּמִים וְדָא
שְׂמַאלָא וּמִינָא, שְׂמִים עַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא כְּלִיל תַּרְוִיְהוּ, הָאָרֶץ שְׂכִינְתָּא
תַּתָּאָה, וְכָל צְבָאָם נֶצַח וְהוּד דְאִינוּן צְבָא הַשָּׂמִים, בְּגִין דְאִיהוּ כְּלִיל שְׁבַע
סְפִירוֹן דְשִׁבַּח דְוּד בְּהוּן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֲדָא הוּא, דְכְּתִיב (ד"ה א כט יא)
לְךָ יְהוָה הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה וְגוֹמֵר, בְּגִין דָּא אֲתַקְרִי יוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּלָל שְׁבַע,
וְסִלְקִין לְשִׁבְעִין דְחֻשְׁבָּן תִּיבִין דְקְדוּשׁ וַיִּכְלוּ.

וַיִּכַּל אֱלֹהִיִּים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי (בראשית ב ב), דָּא אִימָא עֲלָאָה דְאִיהוּ אֱלֹהִיִּים
בְּתַר דְכְּלִיל בֵּיה שְׁבַע סְפִירוֹן, אֲתַקְרִיאָו עַל שְׂמִיָּה כְּלָהּ שְׁבַתוֹת שְׁבַע
שְׁבַתוֹת, לְבַתַּר כְּלִיל בֵּיה תַלַּת סְפִירוֹן עֲלָאִין דְכְּלִיל בְּאִימָא עֲלָאָה, וְקָרָא
לוֹן שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי עַל שְׂמִיָּה, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (שם) וַיִּכַּל אֱלֹהִיִּים
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי הָא חֲד דְכְּלִיל בֵּיה, וַיִּשְׁבּוֹת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי דָּא תַנְיִנָּא, וַיִּבְרָךְ
אֱלֹהִיִּים אֵת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הָא תַלַּת לְאֲתַכְּלִילָא בְּעֵשֶׂר סְפִירוֹן, דְלִית סְפִירָה
דְלָא אֲתַכְּלִילַת בְּעֵשֶׂר, כָּל חֲדָא בְּמִשְׁלָה דִּילָהּ, אֲבַל מְמִשְׁלָה דְצְדִיק יוֹם
הַשְּׁבִיעִי בֵּיה אֲתַקְרִיאָו כָּל סְפִירוֹן שְׁבִיעִיּוֹת, שְׁבִיעִין תִּיבִין אִינוּן בְּקְדוּשׁ
וַיִּכְלוּ, וְזָכוּר וְשָׂמוֹר הָא שְׁבִיעִין וְתַרִין כְּחֻשְׁבָּן וַיִּכְלוּ

וְשַׁבַּת צְרִיךְ לְתַקְנָא בֵּיה פְּתוּרָא בְּאַרְבַּע רַגְלִין, כְּגוֹנָא דְפְתוּרָא דְלְעִילָא
דְאֲתַמַּר בֵּיה (יחזקאל מא כב) זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה, וְעֵלָּה אֲתַמַּר (תהלים

כג ה) תַּעֲרוֹךְ לְפָנַי שֶׁלְחֹן, פְּתוּרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא דָּא שְׂכִינְתָּא, אִיהִי
מִסְטָרָא דְצִפּוֹן דְּאִיהוּ גְבוּרָה, וּבְגִין דָּא תַּקִּינוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין שֶׁלְחֹן בְּצִפּוֹן,
וְנָר דְּלִיק לִימִינָא כְּגוּוּנָא דְלַעֲיָלָא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ מְנוּרָה בְּדְרוּם, מְטָה
בְּאִמְצָעִיתָא מִסְטָרָא דְעֵמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא.

דף פד ע"ב

תָּא חֲזִי שְׂכִינְתָּא אֲתַקְרִיאת פְּתוּרָא מִסְטָרָא דְשְׂמַאלָא, וּמְנַרְתָּא מִסְטָרָא
דִּימִינָא, וּמְטָה מְמוּצַעַת מִסְטָרָא דְעֵמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, וּבְגִין דָּא זְוּגָא
דִּילֵיהּ בְּאִמְצָעִיתָא בֵּין צִפּוֹן לְדְרוּם, וְהָא אוּקְמוּהָ רַבָּנָן כָּל הַנּוֹתָן מְטָתוֹ
בֵּין צִפּוֹן לְדְרוּם הוֹיִין לֵיהּ בְּנִים זְכָרִים וְכוּ', פְּתוּרָא אִיהִי סְמִיכָא עַל
אַרְבַּעָה סְמִיכִין, דְּאִיהִי כְּגוּוּנָא דְגוּפָא דְסְמִיכִין לֵיהּ דְרוּעִין וְשׁוּקִין דְּאִינוּן
אַרְבַּע, וְצָרִיד שִׁית נְהַמִּין מֵהַאי סְטָרָא וְשִׁית נְהַמִּין מֵהַאי סְטָרָא. (דף פד ע"ב)

וְרָזָא דְמַלְהָ זֶה הַשְּׁלַחן אֲשֶׁר לְפָנַי יְהוּ"ה (יחזקאל מא כב), ז"ה בְּחֻשְׁבֹּן ו' ו',
דְּאִינוּן שִׁית פְּרָקִין דְּתַרִין דְרוּעִין וְשִׁית פְּרָקִין דְּתַרִין שׁוּקִין, דְּהָא שְׂכִינְתָּא
אֲתַעְבִּידַת גּוּפָא לְמַלְכָּא בְּכָל תַּקּוּנָא דִּילָהּ, וּבְאֵלִין תַּרִין עֲשָׂר פְּרָקִין
דְּנוּקְבָא, וְתַרִין עֲשָׂר פְּרָקִין דְּדַכּוּרָא, מְלֶאכְכִּיא אֲמַרִי וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר
קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ וְגוּמַר, ז"ה עִם קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא אַחֲד, ז"ה עִם
שְׂכִינְתָּא אַחֲד, וְכֹלָא יְהוּ"ה אַחַד, מִיַּחַד תַּרְוֵיהוּ, וְלִקְבֵּל זֶה אֶל זֶה אָמַר
דּוּד עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע רְנָנוֹת, וְאִינוּן לִקְבֵּל עֲשָׂרִין וְאַרְבַּע סְפָרֵי אוּרִייתָא.

זֶה אִיהוּ לִקְבֵּל אַרְבַּע אַנְפִּין לְכָל חֲזִיה לְתַלַּת חִיּוּן, זֶה תַּנְיִנָּא לִקְבֵּל אַרְבַּע
גְּדַפִּין לְכָל חִיּוּא לְתַלַּת חִיּוּן, וְדָא אִיהוּ רָזָא דְמַלְהָ וְאַרְבַּעָה פְּנִים לְאַחַת
וְאַרְבַּעָה כְּנַפִּים לְאַחַת לָהֶם (יחזקאל א ו'), דְּכִלְהוּ פְּרַחֲוּן בְּפְתוּרָא קְדָם יְהוּ"ה
בְּכַמָּה רְנָנוֹת, וְצָרִיד לְחַבְרָא לְהַאי פְּתוּרָא אוּרִייתָא דְאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִידָה
הוּא, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, שְׁנַיִם שְׂאוּכְלִין עַל שֶׁלְחֹן אַחַד
וְכוּ', וְאִם הוּא חַד אוּרַח וְחַד בַּעַל הַבַּיִת, בַּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ וְאוּרַח מְבָרַךְ,
בַּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ דָּא עֵמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא לְעִילָא, וְאוּרַח מְבָרַךְ דָּא צְדִיק
דְּאִתְמַר בֵּיהּ (משלי ד יח) וְאוּרַח צְדִיקִים כְּאוּר נֶגַהּ וְגוּמַר, וְצְדִיק אִיהוּ בְּשֶׁבֶת
כְּאוּרַח דְּאִתִּי וְאִזִּיל בְּכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת.

שַׁבָּת שְׂכִינְתָּא, בַּעַל הַבַּיִת דִּילָהּ עֵמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, וְאִיהוּ בּוֹצֵעַ וּפְרִיס
פְּרוּסָא דְנַהֲמָא דְאִיהִי טַפָּה, וְיַהֲיִב לְאוּרַח דְאִיהוּ צְדִיק וְעַנִּי, וְאוּרַח מְבָרַךְ
לְבַעַל הַבַּיִת בְּכָל מַכַּל כָּל דְּאִינוּן תַּלַּת אַבְהוֹן, בְּבִרְכָן דְּאִתְבְּרַכוּ אִינוּן,
דְּבִרְכָאן עַל יְדֵי דְצְדִיק נְחַתִּין לְעֵמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב (משלי
י ה) וּבִרְכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק, מֵאֵן רֹאשׁ צְדִיק דָּא עֵמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, תַּשַּׁע
בִּרְכָאן אִינוּן מְעִילָא לְתַתָּא מִכְּתַר עַד צְדִיק, וְתַשַּׁע אִינוּן מִתַּתָּא לְעִילָא
מִצְדִיק עַד כְּתַר עֲלָאָה, וְכִלְהוּ סְלִקִין חֲמִי, וְכִלְהּ כְּלִילָא מְנַיִהוּ.

תַּפְּלָה לְמִשָּׁה תַּפְּלָה לְדוּד, בֵּית הַכְּנֶסֶת אִיהוּ כְּנוּסְיָא דְכִלְהוּ בִּרְכָאן, תַּפְּלָה
אִיהִי בְּגִין דְּאִיהוּ סוּס לְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, וְאִיהִי אֲתַעְבִּידַת טַפְּלָה לְרוּכְב,

הכי אוקמוהו מארי מתניתין אין הרוכב טפל לסוס אלא הסוס טפלה לרוכב, אית טפל בטי ואית תפל בת', כגון היאכל תפל מבלי מלח (אויב ו), והאי תפלה הכי איהי בת'.

ואיהי פוס דין, דאיהו יין חושבן סויד מן יסוד, וצריך ביה עשרה דברים כמה דאוקמוהו מארי מתניתין, ואינון כחשבון יי מן יסוד, ואינון עטור ועטוף הדחה ושטיפה חיי ומלא, מקבלו בתרי ידוי ונותנו בימין, ויהיב עינוי ביה, ומסלקו מן הקרקע טפח, ומשגריה במתנה לאנשי ביתיה, עטור מסטרא דעטרה דברית מילה, עטוף עוטה אור פשלמה (תהלים קד ב), ואם הוא עני דלית ביה אלא רביעית לוג דאיהי שעורא דאת ד', אתמר (שם קב א) תפלה לעני כי יעטוף, הדחה ושטיפה, הדחה מלגאו ושטיפה מלבר, ורזא דמלה וטהרו וקדשו (ויקרא טז יט).

דף פה ע"א

קם סבא חדא מבתר טולא דרבי שמעון בן יוחאי, ואמר רבי רבי שפיר קאמרתי, אבל האי פוס צריך לסלקא ליה בדרגוי, עטור מסטרא דעטרה דאיהי כתר עליון על רישא דצדיק, עטוף כגון עוטה אור פשלמה, מאי עוטה דא יי דאתעטף באור ואתעביד אור, והאי דאתעטף איהו חכמה, הדחה ושטיפה דאיהו וטהרו וקדשו, טהרה מסטרא דכהנא, דאתמר בכהנא טבל ועלה אתדכי למיכל בתרומה, וקדשו מסטרא דשמאלא, הדא הוא דכתיב וקדשת את הלויים, חיי מסטרא דצדיק חיי עלמין כליל חיי ברכאן דצלותא, ומלא מסטרא דעמודא דאמצעיתא, ומקבלו בשתי ידיו ונותנו בימין, דא ההוא דאתמר ביה (דברים לג ב) מימינו אש דת למו, כי מינד פשוטה לקבל שבים, ואיהו מינד יהו"ה (דף פה ע"א) נאדרי בפח (שמות טו ו), תרין ידיו אינון ה"ה, חד שמאלא וחד ימינא, ובגין דא צריך לאתייבא בחמש אצבעאן, משום פוס ישועות אשא (תהלים קיז ג), ונותן עינו בו, עליהו אתמר (שם קמה טו) עיני כל אליה ישפרו, ואינון תרי סמכי קשוט דאינון יי, דאינון בת עינא ימינא ובת עינא שמאלא, ובינייהו ויעירא זעיר אנפין, דאיהו שוקיו עמודי שש (שיר ה טו).

ומסלקו מן הקרקע טפח מסטרא די זעירא חכמת שלמה, ומשגרו במתנה לאנשי ביתו דא אימא עלאה, דאתמר בה ישמח משה במתנת חלקו, ובגלותא לית לו אלא ארבעה, חיי מ"לא שטיפה הידחה, וסימנין חמשה, ואינון מסטרא דאת ה' דאיהי רביעית לחשבנא, ואיהי דל"ת עניה, בגין דאסתלק מינה וי דאיהו שית דרגין, הפוס איהו ברזא דיאהדונה יי דאיהו כ"ו ה"ס, פוס בחשבנא אלהיים.

תקונא תמניא וארבעין

בראשית תמן תר"י תמן שב"ת, פגוונא דא ב' ראשי"ת ב"רא שי"ת, ואינון תרי שבתות, עליהו אתמר (שמות לא טז) ושמו ב' ישראל את השבת לעשות את השבת וגומר, תרין זמנין אדכיר הכא שבת, לקבל שכינתא עלאה ותתאה, לדרתם מאי לדרתם, אלא זכאה איהו מאן דעביד לון דירה בשבת בתרי בתי לבא, ואתפני מתמן יצר הרע דאיהו חלול שבת, ברית עולם דא צדיק, דשריין תרווייהו עליה, חד לאמלאה ליה וחד לאתמליא מיניה.

בני ישראל אינון תרין פליין נצח והוד, בנוי דישראל סבא עמודא דאמצעינתא, תלת שביעי שביעי אליו תלת אבהו, ענג שבת ונ"הר יוצא מעד"ן להשקות את הג'ין (בראשית ב ט), ונהר, אית נהר ואית נהר, אית נהר דאתקרי נהר פלגיו, ואית נהר דאתקרי נחל קדומים, עדן עלאה עליה אתמר (ישעיה סד ג) עין לא ראתה אלהיים זולתך, האי נהר איהו ו', דנפיק מעדן עלאה דאיהו א', ואעבר בין אבא ואימא, ואזיל חמש מאות שנה, ומטי עד צדיק שביעי, ומתמן אשקי לגנתא דאיהו שכינתא תתאה.

זכאה איהו מאן דנטיר דירה לשבת דאיהו לבא, דלא אתקריב תמן עציבו דטחול, וכעס דמרה דאיהו נורא דגיהנם, דעלה אתמר (שמות לה ג) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, והכי הוא ודאי דכל מאן דכעיס פאלו אוקיד נורא דגיהנם, ארבעים מלאכות חסר חד אינון לקבל ארבעים מלקיות חסר חד בשבת, ואינון עשרה דלקה אדם ועשרה לחנה ועשרה לנחש ותשעה לארעא, ובגין דא אמרו מארי מתניתין אין לוקין בשבת, דאלין מלאכות אינון חשיבין לישראל לקבל מלקיות.

דף פה ע"ב

יצאות השבת שתיים. אינון עקירה והנחה, דעביד לון בבת אחת, מאן דאעקר חפץ מאתריה ואנח ליה לבר מאתריה ומרשותיה, פאלו אעקר אילנא דחיי דאיהו אות ברית, ואנח ליה ברשו נוכראה, מאן דעביד דא גרים דאעקר נשמתיה מרשות דילה, ואנח לה ברשו אחרא דאיהי מרה וטחול, ודא גרם לישראל דאתעקרו מארעא דישראל, ואתגליאו בארעא נוכראה דאיהי רשות הרבים, והכי איהו מאן דאעיל אות ברית קדש דילה ברשו נוכראה, שבתא"י איהו טחול חמ"ה, אתתא בישא מרה, שבתא"י עליה אתמר (בראשית לו כד) והבור רק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, ואיהו רעב וצמאון וקינה והספד (דף פה ע"ב) וחשוכא וקבלא, ואיהי גלותא לישראל. וצריכין ישראל למעבד לה שנוי בכלא וקא אוקמוה, ואיהו דבור דחול דאיהו אסור בשבת, וכד לא אשפחת אתר לשרא תמן, איהי ברכת, פגוונא דשפחה דאברהם דאתמר בה (בראשית טז ח) מפני שרי גברתי אנכי ברכת.

טחול עלה אתמר (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך, נעל מטונף דטפה סרוחה, כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא, דא שבת, ועליה אמרת שכונתא פשטתי את כתנתי איככה אלבשנה, רחצתי את רגלי איככה אטנפם (שיר ה ג), ובגין דא צריך בר נש בשבת לשנויי בלבושין בשרגא במאכלין, וצריך למיהוי מוסין מחול על הקדש, וכל המוסין מוסין ליה נפש יתירה בשבת, וכל הגורע גורעין ליה ההיא נפש יתירה חס ושלום.

תקונא תשע וארבעין

בראשית ברא אלהים. שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה (ישעיה מ לו), מי אלה, הוא אלהים, מי ברא לאלה, ש או מ רוּם ע יניכם דא קריאת שמיע, ראשי תיבין שמע דמיחדין ישראל לקודשא בריך הוא פעמים, ותשכחו תמן מיי דאיהו כללא דחמשין אתון, ובמאי צריך ליחדא ליה בשחרין, בההוא דאתמר ביה (חבקוק ג י) רוּם ידיהו נשא, דאיהו מרום, בגין דאיהו מרומים ישכון. וראיו דתמן אויר, ודא אור הפכבים, דבהון שכונתא נפקת הדא הוא דכתיב (ישעיה מ כו) המוציא במספר צבאם, ובגין דא קריאת שמע בליליא, כמה דאוקמוה מארי מתניתין ביציאת הפכבים, ערב ובקר צריכין ליחדא לה עם מלכא, בגין דבערב היא באה עמיה, ובבקר היא שבה לגביה (אסתר ב יד), ודא ערב דיצחק ובקר דאברהם, דתמן בעלה בינייהו ישראל.

ועוד המוציא, דא המוציא לחם מן הארץ, בגינה אתמר (ישעיה לג טו) לחמו נתן וכו', ועוד המוציא במספר צבאם, אליו רמיח תיבין דקריאת שמע, לכלם בשם יקרא, הדא הוא דכתיב (בראשית כ) ויקרא האדם שמות וגומר, דא ההוא דאתמר ביה (ישעיה מד יג) כתפארת אדם לשבת בית, דקרא שמיהו לכל חיות הקודש ולכל שרפים ואופנים וצבא דלעילא, לכל חד קרא ליה בשם ידיע ובדרגא ידיעא, לאשתמודע לכל חד מאתר דאתנטיל, כגווי דנחלי ימא דאתחזרו לאתר דאתנטילו בשליחותא, הדא הוא דכתיב (קהלת א י) כל הנחלים הולכים אל הים וגומר, אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת, מאתר דאזלון תמן חזרין בשליחותא.

מרוב אונים (ישעיה מ כו) דא כתר עלאה, ואמיץ כח דא חכמה, מאי כח דיליה אימא עלאה, איש לא נעדר איהו כללא דתלת ספירן, מאי איש יהויה איש מלחמה יהויה שמו (שמות טו ג), איש א' כתר עלאה יי חכמה ש' שרשא דאילנא דאיהי אימא עלאה תשובה ודאי, ועוד מרוב אונים דא עמודא דאמצעיתא, אונים דיליה נצח והוד, ואמיץ כח דא צדיק, איש לא

דף פו ע"א

קם סבא בתר טולא דרבי שמעון, ואמר רבי רבי, האי קרא הכי שמענא ליה, שאו מרום עיניכם, שאו כמו שאו ידיכם קדש (תהלים קלד ב), ודא קדש ישראל ליהויה ראשית (ירמיה ב ג), מרום דיליה כתר עלאה, מי אימא עלאה דברא עלמא באלה, מאן אלה, אלה ראשי בית אבותם (שמות ו יד), ואינון תלת אבהו, המוציא במספר צבאם (ישעיה מ כו) אליו צבא השמים דאינון נצח והוד, מאי מספר דלהון, אלא מספר וחשבון דכלא דא שכינתא עלאה, לכלם בשם יקרא (שם) דא שכינתא תתאה, דאתמר למשה בגינה (שמות לג יז) ואדעך (דף פו ע"א) בשם, מרוב אונים (ישעיה מ כו), ההוא דאתמר ביה (בראשית מח טז) וידגו לרוב בקרב הארץ ודא צדיק, ואיהו אמיץ כח איש צדיק, כח דיליה איהי כח דעובדא דבראשית, דאתמר ביה (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא כח אדניי, לא נעדר משכינתא לעלם, והאי והאי כלא קשוט, שבעין אנפין לאורייתא.

אמר ליה סבא סבא, מרוב אונים ואמיץ כח תמן אדם קדמאה, תמן אברהם יצחק ויעקב, תמן משה ואהרן, תמן דוד ושלמה, ותרין עשר שבטין, וכל נשמתין דשתין רבוא דישראל, ודכל דרין עלאין ותתאין, דאתמר בהון (דברים כט יד) כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום וגומר, כלהו תמן, איש לא נעדר לא חסר מנייהו חד מחשבנא, כגוונא דצבא השמים.

ועוד מרוב אונים דא כהנא, דאתמר ביה כהן און, ואמיץ כח דא אלהיים דאיהי אימא עלאה, דאתלבשת בגבורה וברא עלמא במדת הדיו, ובגין דא איהו גבור אמיץ כח, איש לא נעדר דא יעקב, דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, מה דאתמר בתלת אליו, אתמר בתלת עלאין, ואתמר בתלת תתאין, מספר דכלהו שכינתא איהי מספר הימים.

תקונא חמשין

בראשית ברא אלהיים, פתח רבי שמעון ואמר, שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה (בראשית כה כז), ראשי תיבין שאו מרום עיניכם שחרית מנחה ערבית, תלת צלותין, עלליהו אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל אייל פעמים שלש עם גבר, בגין דאינון מרכבה דתלת אבהו, ועלייהו אתמר

בראשית ב ד) אֱלֹהִים תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָה, אֱלֹהִים פָּסַל אֶת
הַרְאִשׁוֹנִים, אֱלֹהִים וְדַאי פָּסִיל לְקַדְמָאין דְאָמְרוּ (שמות לב ד) אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל,
דְאֵנוּן תּוֹלְדִין דְתַהוּ, דְאֵתְרַמִּיז בְּרֵאשִׁי תִיבִין תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְ
הָאָרֶץ תְּהִי, וְאֵינוּן חֲמִשׁ מֵינִין דְאֵתְמַר בְּהוּן בְּהִי בְרָאָה, וְאֵינוּן עֲמֻלְקִים
גְבוּרִים נְפִילִים עֲנֻקִים רְפָאִים, וּבְגִין דָּא טְרַחַת הִי בְּגִינֵיהוּ בְּגִין דְבַהִי
בְרָאָה הִי דְאֵבְרָהִם, וְעַלָּה אֵתְמַר (ישעיה מה יח) לֹא תַהוּ בְרָאָה לְמִיתַב
בְּיַנְיָהוּ, לְשִׁבְתַּת יִצְרָה לְמַעַבְדַּת יִשׁוּבָא מְנִיָּהוּ.

וּבְגִין הַאי הִי, אֱלֹהִים דְאֵינוּן תְּלַת אַבְהוּן תְּקִינוּ תְּלַת צְלוֹתִין, לְנַחְתָּא בְּהוּן
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְסַלְקָא לְשִׁכְנֵינְתָּא בְּהוּן דְאֵיהִי הִי זְעִירָא, דְעַמּוּדָא
דְאֵמְצָעִיתָּא אֵיהוּ גּוּפָא, וְתִרְיִן דְרוּעִין דִּילֵיהּ יִמְנָא וּשְׁמָא לָא, דְבַהוּן אַחִיד
בְּהַ, וְעַל גּוּפָא אֵסְתַּלְקַת, וּמֵאן סַלִיק לָהּ עַל גּוּפָא מִיִּי אֵימָא עֲלָאָה, מִי
בְּרָא אֱלֹהִים, וְכַד סַלְקַת סַלְקִין עֲמָה כָּל צְבָא דְלַעִילָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם
מ כו) הַמּוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, וְכָל יִשְׂרָאֵל דְאֵינוּן שְׁתִּין רַבּוּא מְתִיחְסִין
בְּצְבָא דְלַעִילָא, לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא, כְּלָהוּ אֵתְקִרְיָאוּ עַל שְׁם צְבָא דְלַעִילָא,
אִישׁ לֹא נַעֲדָר מִחוּשְׁבָּנָא.

וּשְׁכִינְתָּא בְּגִלוֹתָּא בְּזִמְנָא דְאֵיהוּ מְרַחֲקָא בְּעַלָּה מִינָהּ, לְזִמְנִין אֵתְפְּרָנְסַת
עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, לְזִמְנִין עַל יְדֵי אַבְהוּן, לְזִמְנִין עַל יְדֵי אֵימָא, לְזִמְנִין עַל יְדֵי
אַבָּא, לְזִמְנִין עַל יְדֵי בְּנִין, לְזִמְנִין עַל יְדֵי דְצַדִּיק, וְכֻלָּא יְהִיב בְּעַלָּה דְאֵיהוּ
וְ, אֵיהוּ בִּין אַבָּא וְאֵימָא בֶן יִי, וְכַד אֵיהוּ בִּין אַבָּא וְאֵימָא, נַחִית לָהּ
פְּרָנְסַתָּא עַל יְדֵי אַבָּא וְאֵימָא, וְכַד נַחִית בִּין תִּרְיִן דְרוּעִין דְאֵית בְּהוּן שְׁתִּית
פְּרָקִין, נַחִית לָהּ פְּרָנְסַתָּא בְּתִרְיִן דְרוּעִין, וְכַד נַחִית בְּגוּפָא דְאֵיהוּ יַעֲקֹב, נַחִית
לָהּ מְזוּנָא עַל יְדֵיהּ, וְכַד נַחִית בְּתִרְיִן שׁוֹקִין דְאֵינוּן (שיר ה טו) שׁוֹקִין עַמּוּדֵי
שֵׁשׁ דְאֵית בְּהוּן וְ, פְּרָקִין, נַחִית לָהּ מְזוּנָא עַל יְדֵיהּ, וְכַד נַחִית בְּצַדִּיק נַחִית
לָהּ מְזוּנָא עַל יְדֵיהּ, וְכַד נַחִית בְּהַ (דף פו ע"ב) דְאֵתְחַבֵּר וְ, בְּהִי, לֹא צְרִיךְ
לְנַחְתָּא מְזוּנָא לָהּ עַל יְדֵי שְׁלִיחָא בְּעַלְמָא, אֲלָא עַל יְדֵיהּ, וְכַד נְפִיק בְּהַ,
אֵסְתַּלְקַת עַד אֵין סוּף דְאֵיהוּ א', מְזוּנָא דִילָהּ לֹא בְּזְכוּתָּא תְּלִיא מְלֵתָא,
וְלֹא בְּחִיִּים דְאֵינוּן אַבָּא וְאֵימָא, וְלֹא בְּבִנֵי דְאֵינוּן נְצַח וְהוּד, אֲלָא בְּמִזְלָא
תְּלִיא מְלֵתָא, וְכַד נַחִית מְאֵתְרָהּ וְנַחִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְדִירָא עֲמָה,
אֵתְמַר בֵּיהּ וּבְבִנְהָ אֵין מְזַל לְיִשְׂרָאֵל, אֲלָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְכִיב עַל
כְּרוּ"ב דְאֵיהוּ מַטְטְרוּ"ן וְאֵיהוּ בְּרוּ"ךְ, וּמְתַפְּרָנְסַת עַל יְדֵיהּ, דְאֵיהוּ עֲבַד
עוֹלָם עֲבַד דִּילָהּ, וּבְהַהוּא זִמְנָא אֵיהִי אֵתְפְּרָנְסַת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְכָל דָּא
כְּפוּם עוּבְדֵיהוּן דְיִשְׂרָאֵל הִכִּי אֵתְפְּרָנְסַת.

זְכָאָה אֵיהוּ מָאן דְסַלִיק לָהּ לְאֵתְרָהּ, וּלְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֵתְרֵיהּ,
דְאֵתְמַר בֵּיהּ (ישעיה יט א) (הנה יהו"ה רוכב על עב קל), הִנֵּה יְהוָה יוֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ
(שם כו כא), אָמַר לֵיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר אַבָּא, וְכִי יָכוֹל בַּר נֶשׁ לְאַחְזָרָא לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְאֵתְרֵיהּ, אָמַר לֵיהּ אֵין, כְּמָה דְאֵשְׁכַחְנָא בְּדוּד דְאָמַר (תהלים קלב
ד) אִם אֶתְּן שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעָפִי תִנּוּמָה עַד אֲמַצָּא מְקוֹם לֵיהו"ה כו', בְּהַהוּא
זִמְנָא דְבַר נֶשׁ אַחְזָר לֵיהּ לְאֵתְרֵיהּ, מַה כְּתִיב בֵּיהּ מִמְּקוֹמוֹ יָפוּן בְּרַחְמֵי
לְעַמוֹ, וּבְמֵאֵי חֲזָרִין לֵיהּ לְאֵתְרֵיהּ, אֲלָא בְּשְׁלִימוֹ דְתַקוּנָא דְתַקִּינוּ בְּצְלוֹתָא,
וְאוֹכַח דְבַתֵּר דְאָמַר מִמְּקוֹמוֹ יָפוּן בְּרַחְמֵי לְעַמוֹ, אָמַר הַמִּיחֲדִים אֶת שְׁמוֹ

עָרַב וּבִקֵּר תָּמִיד בְּכֹל יוֹם אוֹמְרִים פְּעַמִּים, וְאֵינּוֹן הִיָּה, דְּצָרִיךְ לְאַחֲזָרָא יִי לְגַבֵּי הִי דְאִיהוּ מְקוֹם דְּלַעֲיִלָא, וְלְאַחֲזָרָא וְיִי לְגַבֵּי הִי דְאִיהוּ מְקוֹם דְּלַתְתָּא, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹמֵי דְלֹא יַחֲזִיר לֵהּ דְּלַעֲיִלָא, עַד דְּיַחֲזִיר לֵהּ דְּלַתְתָּא, וְרָזָא דְמַלְכָה לֹא אָבֵא בְּעִיר וְגוֹמֵר (הושע יא ט) וְהָא אוֹקְמוּהָ.

תקונא חד וחמשינ

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, מֵאֵי אֶת, אֶלָּא הָכִי אוֹקְמוּהָ קְדָמָאִין, כָּל אֶתְּוֹן לְרַבּוּיָא, וְדָא אִיִּת אוֹרִיִּיתָא כְּלִילָא מֵאֵי וְעַד תִּי, דְּבָהּ אֶתְבְּרִיאוּ שְׁמַיָא וְאָרְעָא, וְעוּד אֶת הַשָּׁמַיִם, שְׁמַיִם דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (מלכים א ח) וְאֶתְהָ תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, וְאֶת בֵּית זֹוגִיָה עֲמִיָה, וְאֶת דָּא צְדִיק וּבֵית זֹוגִיָה, הָאָרֶץ מֵאֵנָּה דְכְּלָהוּ לְאַפְקָא בְּהָ זָרְעִין וְאֶבְיֹן, וְרָזָא דְמַלְכָה וְכָל שִׁיחַ הַשְּׂדֵה טָרָם יִהְיֶה בְּאָרֶץ וְגוֹמֵר (בראשית ב ה).

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי, רָזָא עֲלָאָה הָכָא, אָפֵי עַל גַּב דְּכִלָּא אֶתְבְּרִי וְאֶתְקוֹן בְּשְׁמַא דִּיהוֹוִיָה, דְּאֵינּוֹן אֶת הַשָּׁמַיִם, וְרָזָא דְמַלְכָה יִיָּה בְּשְׁמַיִם, וְיִיָּה בְּאָרֶץ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים צו יא) יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְיִתְגַּל הָאָרֶץ, עַם כָּל דָּא דְכִלָּא אֶתְקוֹן בְּדִי אֶתְוֹן, לֹא נְחִית נְבִיעוּ מְלַעֲיִלָא עַל זָרְעִין וְאֶבְיֹן דְּאֵינּוֹן שִׁיחַ הַשְּׂדֵה דְאִיהוּ צְדִיק, וְעֵשֶׂב הַשְּׂדֵה דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֶמְצַעִיתָא, וְלָמָּה בְּגִין דְּאָדָם אֵין, דְּאִיהוּ יוּיָד הִיא וְאִיָּו הִיא לְעֵבֹד אֶת הָאָדָמָה.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר אָבֵא, שִׁיחַ מְנָא לֹן דְּאִיהוּ צְדִיק, אָמַר לִיָּה בְּרִי בֵּיהָ תִשְׁכַּח חִיָּי שִׁי, אִיהוּ כְּלִיל תְּלַת עֲדָרֵי צֵאוֹ, דְּאֵינּוֹן שְׁרָשָׁא דְאִילָנָא, וְדָא חִי עֲלָמִין, דְּאִיהוּ אוֹת בְּצַבָּא דִּילִיָּה, צֵבֵאוֹת אִיהוּ עֲמָהוֹן, כְּלִיל תְּלַת דְּרָגִין לְקַבֵּל תְּלַת עֲנָפִין דְּשִׁי.

דף פז ע"א

וְהָא שִׁי דְתְּלַת אֶבְהוֹן אֵינּוֹן, אֶלָּא שִׁי עֲלָאָה עֲנָפֵי אִילָנָא, שִׁי תִתְּנָאָה שְׁרָשֵׁי אִילָנָא, וּבְגִין דָּא וְכָל שִׁיחַ דָּא צְדִיק, וְכָל עֵשֶׂב עֵיב שִׁי דָּא יַעֲקֹב כְּלִיל תְּלַת אֶבְהוֹן, דְּאֵינּוֹן עֲנָפֵי אִילָנָא, וְסַלְקִין לְשַׁבְּעִין וְתִרְוִין שְׁמָהוֹן דְּוִיסַע וְיָבֵא וִיט, דְּבִהֲאֵי שְׁמָא אֶתְבְּרִיאוּ עֲשָׂבִין וְאִילָנִין דְּאֵינּוֹן נִשְׁמַתִּין דְּצְדִיקָא, וְהָאֵי עֵשֶׂב עֲלִיָּה אֶתְמַר (תהלים קד יד) וְעֵשֶׂב לְעֵבֹדֶת הָאָדָם לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ, לֶחֶם אֲבִירִים אֶכֶל אִישׁ (שם עח כו), וְאִיהוּ נְהֵמָא דְאֹרִיִּיתָא. (דף פז ע"א) דְּאֶתְמַר בֵּיהָ (קהלת ט ז) לֶךְ אֶכּוֹל בְּשִׂמְחָה לְחֵמֶךָ, וְאִיהוּ לְעֵבֹדֶת הָאָדָם, הִי

דָּאָדֶם דָּאֲתִמֵּר בְּהַ הַמוֹצֵיא לַחֶם מִן הָאָרֶץ, מֵאֵי לַעֲבוֹדַת הָאָדָם, לִית
עֲבוֹדָה הַכָּא אֶלָּא צְלוּתָא, דְּאִיהִי פּוֹלְחָנָא דְשְׁכִינְתָּא, עֲבוֹדַת יְהוּ"ה וְדָאֵי,
וְעֵלָה אֲתִמֵּר (תהלים קד כג) יֵצֵא אָדָם לַפְעֵלוֹ וְלַעֲבוֹדָתוֹ עֲדֵי עָרֵב, יֵצֵא אָדָם
לַפְעֵלוֹ דָּא צְלוּתָא דְשְׁחָרִית, וְלַעֲבוֹדָתוֹ עֲדֵי עָרֵב דָּא צְלוּתָא דְמִנְחָה,
דָּאֲתִמֵּר בְּהַ (בראשית כד סג) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לַפְנוֹת עָרֵב.

תקונא תרין וחמשיין

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִי"ם אֱלֹהִי"ם. חֲמֵשׁ אֲתוּוֹן כְּחוּשְׁבָן ה', אִיד מִן אֲדִנִי
הַכִּי סָלִיק לְחֵמֶשׁ, וְרָזָא דְמַלְה וְאֵד יַעֲלֵה מִן הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי
הָאֲדָמָה (בראשית ב ו), תָּא חֲזִי אֲתַעְרוּתָא צְרִיכָא מִתְתָּא לְעֵילָא, וּלְבַתֵּר
וְהִשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲדָמָה, וְהִשְׁקָה ו' אִיהוּ שְׁקִינֵי מְעֵילָא לְתַתָּא, דְּאִיהוּ
נַחַל קְדוּמִים דְּאֲתַמְשֵׁד מִן מוּחָא, וְהַכִּי צְרִיךְ לְאֲתַעְרָא אֲתַעְרוּתָא
בְּקַדְמִיתָא מֵאֲתַתָּא, וְרָזָא דְמַלְה אֲשֶׁה כִּי תַזְרִיעַ (ויקרא יב ב) וּמִיָּד וְיִלְדָה
זָכָר, נוֹקְבָא אֲדִנִי, דְּכֵר יְהוּ"ה, כַּד אֶקְדִּימַת בְּרַתָּא שְׁלִיט דְּכוּרָא וְאֲתַעְבִּיד
יֵאֵהוּדוֹנָה"י, וְרָזָא דְמַלְה יְהוּ"ה אֲדִנִי חִילֵי (חבוקוק ג ט), וְעַל בְּמוֹתֵי יְדִרִיכְנִי
(שם) אֲלִין אֲבָהוּ, לְמַנְצַח בְּנִגְיִנוֹתֵי (שם) אֲמָה וְתִרִין שׁוֹקִין, מֵאֵי חִילֵי תוֹקְפָא
דְּכָלָא מְלַעֲיָלָא, חִילֵי חִיל י' וְדָא אֲבָא, תוֹקְפָא דִילִיָּה נְבִיעוּ דְלִית לִיהַ סוּף.

אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֲבָא וְהָא אִוְקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין, דְּעַד אַרְבַּעִין יוֹמִין
יְכִיל לְאַחְזָרָא נוֹקְבָא דְכוּרָא, וְאֲתַהֲפֹד מְדִינָא לְרַחֲמֵי, וְאִוְקְמוּהוּ בְּגִין דְּעַד
כְּעוּ לִית תַּמּוֹן דִּיּוֹקְנָא, דָּאֲתִמֵּר בֵּיהַ (בראשית ב ז) וַיִּיצֶר יְהוּ"ה אֱלֹהִי"ם, אִם
כֵּן אֲמָאֵי נְטִיל שְׁעוּרָא בְּמִי, בְּגִין דְּאִיהִי שְׁעוּרָא דְנְקוּדָה דְּאִיהִי י' טַפָּה,
(שעורא) דְּבָהּ אֲתַעְבִּיד י"ם מִי, וְדָאֵי נַחַל קְדוּמִים דָּא ו' דְּאֲתַמְשֵׁד מִן י' (ס"א
י), וְהִשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲדָמָה, מֵאֵי פְּנֵי הָאֲדָמָה, אֶלָּא אֲלִין אֲנַפִּין דְּאִינוּן
סוּמְק וְחִוּוֹר וְיָרוּק וְאוּפְס, בְּאֲלִין גְּוֹוִנִין נְהִירָא הֵהִיא מְבוּעָא, דְּגְוֹוִנִין אִינוּן
מְהֵאֵי יִבְשָׁה, נְבִיעוּ נְהוּרָא דִילָהּ (ס"א דחילא), דְּהַכִּי אִיהוּ נְבִיעוּ לְאַרְעָא
כְּנִשְׁמַתָּא לְגוּפָא, כְּמָה דְּאִילָנָא לָא מְתַרְבִּי אֶלָּא בְּמִיָּא, הַכִּי יִשְׂרָאֵל דְּאִינוּן
עֲנַפִּין דְּאִילָנָא לָא מְתַרְבִּין אֶלָּא בְּנְבִיעוּ דְּאוּרִיָּתָא.

וְרָזָא דְמַלְה מְעַן גְּנִים בְּאֵר מִים חֲיִים וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן (שיר ד טו), מְעַן דָּא
חֲכָמָה כְּתֵר אִיהוּ אָמוֹן מוּפְלָא, דְּבַעָא לְנִטְעָא אִילָנִין בְּגִנְתָּא, אֲסַתְפַּל בְּכָל
גְּנִתָּא וְלָא אֲשַׁכַּח תַּמּוֹן מְבוּעָא דְמִיָּא, מָה עֵבֵד, אֲמַר אֲפִיק מְעַן, וּלְבַתֵּר
אֲטַע גֵּן, וְאֲתַרְבִּי אִילָנָא, וּבְגִין דָּא מְעַן גְּנִים, בְּקַדְמִיתָא אֲדַפִּיר מְעַן
וּלְבַתֵּר גְּנִים, וְדָא גֵּין סְדָרִים דְּאוּרִיָּתָא, וּכְמָה דְּאִית גֵּן לְתַתָּא הַכִּי אִית
גֵּין לְעֵילָא, וְהֵאֵי מְעַן אִיהוּ בְּמוּחָא, אִילָנָא גוּפָא, עֲנַפִּין דִּילִיָּה דְרוּעִין

וְרַגְלֵי, וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן דָּא לְבָא (מ"א לבנייה) דְּאִיהִי דְלִית דְּלָה בְּגִלוּתָא,
וְעֵלָה אֶתְמַר (במדבר כד ז) יִזַּל מִים מִדְּלָיו.

וּי לֹון לְבָנֵי נֶשָׂא דְלָא מִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרֵייתָא, דְּאֶתְקְרִיאוּ עֲצִים יְבֻשִׁים
דְּאִינוּן עֶתִידִין לְאֶתְקֻדָּא בְּנוּרָא דְגִיהֶנְס, וְלֹאוּ לְמַגְנָא אָמְרוּ מְאֵרִי
מִתְנִיתִין דְּאִינוּן עֲמִלִין וְיִרְתִּין גִּיהֶנְס, וְאָף עַל גַּב דְּמִתְרַבֵּי אֵילָנָא דְאִיהוּ
גּוּפָא דְאוּרֵייתָא, וְלִית לִיה אֵיבָא דְאִינוּן פְּקוּדִין דְעֵשָׂה, מַה כְּתִיב בֵּיה
(דברים פ כ) רַק עֵץ אֲשֶׁר תִּדְעַ כִּי לֹא עֵץ מְאָכֵל הוּא אוֹתוֹ תִשְׁחִית וְכָרְתָּ, וּבְגִין
דָּא אָמְרוּ מְאֵרִי מִתְנִיתִין דְלִית מְדַרְשָׁא עֶקֶר אֶלָּא הַמְעֵשָׂה אִיהוּ עֶקֶר.

תקונא חמשין ותלת

דף פז ע"ב

(דף פז ע"ב) בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים תַּמָּן בֵּית, תַּמָּן אִים דְּהוּא אִים
מֵאֱלֹהִים, וְאִינוּן גֹּן עֲלָאָה גֹן תַּתָּאָה. פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר (בראשית ב ל),
וַיִּטַע יְהוָה יְהוּ"ה אֱלֹהִים גֹּן בְּעֵדן מְקַדֵּם וַיִּשֶׂם שֵׁם אֶת הָאֲדָם אֲשֶׁר יָצַר, וַיִּטַע
יְהוּ"ה אֱלֹהִים גֹּן דָּא שְׁכִינְתָּא, בְּעֵדן דָּא אֵימָא עֲלָאָה, מְקַדֵּם אָבָא עֲלָאָה,
וַיִּשֶׂם שֵׁם אֶת הָאֲדָם אֲשֶׁר יָצַר דָּא עֲמוּדָא דְאֶמְצַעִיתָא, וְעֵלִיה אֶתְמַר (שם ב
ז) וַיִּיצֹר יְהוּ"ה אֱלֹהִים אֶת הָאֲדָם עֶפְרָ מִן הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נְשֵׁמַת
חַיִּים וְגוֹמֵר, וַיִּיצֹר צִיִּיר לִיה בְּתַרִין עֲלָמִין בְּעֲלָמָא דִין וּבְעֲלָמָא דְאֶתִי, וַיִּפַּח
בְּאַפּוֹ נְשֵׁמַת חַיִּים דָּא נְשֵׁמַת כָּל חַי, וַיְהִי הָאֲדָם דָּא רוּחָא דְחַיִּי, לְנַפְשָׁה
דָּא שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה.

וְעוּד וַיִּטַע יְהוּ"ה אֱלֹהִים גֹּן דָּא אוּרֵייתָא דְבְכָתֵב, עֵדן דָּא עֲדוּנָא
דְּאוּרֵייתָא, וְשׁוּי תַמָּן אֶת הָאֲדָם דְּבְרִיאָה, וַיִּמָּה כְּתִיב בֵּיה (ישעיה ז יא) בְּיוֹם
נִטְעַד תִּשְׁגֶּשְׁגִי. וַיִּצְמַח יְהוּ"ה אֱלֹהִים וְכוּ' (בראשית ב ט), יְהוּ"ה אֱלֹהִים
אָבָא וְאֵימָא, כָּל עֵץ נְחֻמָּד לְמַרְאָה (שם) דָּא עֲמוּדָא דְאֶמְצַעִיתָא, דְּכָל גְּוֹנִין
שְׁפִירִין בֵּיה אֶתְחַזְּיִין, וּבְגִין דָּא נְחֻמָּד לְמַרְאָה, תַּפְּאֶרֶת שְׁפִירוֹ דְּכָל גְּוֹנִין,
וְטוֹב לְמַאֲכָל דָּא צְדִיק.

אָמַר לִיה רַבִּי יְהוּדָה, וְהָא כָּל עֵץ כְּתִיב, אִי הָוָה אָמַר עֵץ שְׁפִיר, אָבָל כָּל עֵץ
כְּתִיב, אָמַר לִיה וְדָאִי הָכִי הוּא, דְּבְכָל אֶתֵר. כִּי לְ צְדִיק אִיהוּ, אָבָל כְּלָא
חַד, כָּל דָּא צְדִיק, עֵץ דָּא עֲמוּדָא דְאֶמְצַעִיתָא, דְּגוּף וּבְרִית חֲשִׁבִין חַד, אָבָל
בְּהָאִי קָרָא כָּל עֵץ נְחֻמָּד לְמַרְאָה וְטוֹב לְמַאֲכָל דָּא צְדִיק, לְמַרְאָה דָּא
שְׁכִינְתָּא דְאֶתְמַר בֵּיה (במדבר יב ו) בְּמַרְאָה אֱלִיו אֶתְוֹדַע, וְעַץ הַחַיִּים דָּא

עמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים דְּלַעִילָא דְאַתְמַר בְּה (קהלת ז יב)
הַחֲכָמָה וְתַחִיָּה בְּעָלֶיהָ.

אָמַר לִיהָ הָא שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה אִיהִי גוֹ, דְּמַתְּמָן עֵץ הַחַיִּים נְטוּעַ, כְּמָה
דְּאַתְמַר (בראשית ב ט) וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן, מֵאִי מִן הָאֲדָמָה, אֶלְא דָּא
שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, דְּמִינָה אֲתַנְטַע כָּל עֵץ דְּאִיהוּ צְדִיק, כְּ"ל אִיהוּ מְסֻטְרָא
דְּמִ"י, דְּהָכִי סְלִיק לְחֻשְׁבֹּן כְּ"ל מִ"י, וּבְגִינָה אֲתַמַּר (איוב לח כט) מִבְּטָן מִי יֵצֵא
הַקֶּרֶחַ וְגוֹמֵר, דְּאִיהוּ הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא.

וְעֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע אִיהוּ לְתַתָּא, עֵץ הַדְּעַת טוֹב דָּא מַטְרוּוִין, וְרַע דָּא
סַמְא"ל וּבְגִין דָּא וְעֵץ הַדְּעַת ו' אֲתָא לְרַבּוּיָא, דְּאִיהוּ אֲתִי מְאַתֵּר אַחְרָא,
עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, וְעוֹד וַיִּצְמַח יְהוּ"ה אֱלֹהִי"ם מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ, דָּא
אִיהוּ צְמַח צְדִיק (ירמיה כג ה) וּמִתְחַתְּיוּ יִצְמַח (זכריה ו יב), תָּא חֲזִי כָּל מָאן
דְּנָטִיר בְּרִית, הַהוּא בְּרִית דְּיָהִיב לִיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיתָא הוּא, עֲלִיהָ אֲתַמַּר (בראשית
ב ט) וַיִּצְמַח יְהוּ"ה אֱלֹהִי"ם כָּל עֵץ נֶחְמָד לְמִרְאָה בְּרִזִין דְּאוּרִייתָא, וְטוֹב
לְמַאֲכָל בְּפִקּוּדֵין דְּאוּרִייתָא, אֲבָל בְּרָא אַחְרָא דְלָא אֲתַעְבִּיד בְּדַחִילוֹ
וְרַחֲמֵינוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיתָא הוּא, מַה כְּתִיב בֵּיהָ (שם) וְעֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, וְדָא
עֲרַבּוּבִיא דְּטוֹב וְרַע, מְעוּרָב מִמְצָה וּשְׂאוּר.

וּבְגִין דָּא מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיתָא הוּא לְיִשְׂרָאֵל לְנִטְרָא גְרַמִּיָּה בְּפִרְיָה וְרַבִּיָּה, הָדָא
הוּא דְּכְתִיב (שם יז) וַיַּעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, טוֹב מְסֻטְרָא דְּדָם
טְהוֹר, וְרַע מְסֻטְרָא דְּדָם נְדוּת, דְּהָאִי בְּרִ גְרִים אֲבוּדָא דְּתַרִּין עֲלָמִין, הָדָא
הוּא דְּכְתִיב (שם) כִּי בְּיוֹם אֶכְלֶךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת בְּעֲלָמָא דִּין, תָּמוּת
בְּעֲלָמָא דְּאֲתִי.

תְּקוּנָא חֲמִשִּׁין וָאַרְבַּע

בְּרַאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִי"ם, אֶת הַשָּׁמַיִם עֵץ הַחַיִּים, וְאֶת הָאָרֶץ כָּל עֵץ נֶחְמָד
לְמִרְאָה, וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וּבְהוּ דָּא עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, וְדָא רָזָא תְּהוּ עֲמֵק
רַע, בְּהוּ עֲמֵק טוֹב, וְדָא עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, כִּי שָׁם בְּלָל יְהוּ"ה שְׁפַת כָּל
הָאָרֶץ (שם יא ט), וַיִּמְהַכָּא נֶפֶק כָּל עֲרַבּוּבִיא דְּטוֹב וְרַע, דְּאִיהוּ רָזָא דְּצְדִיק וְרַע
לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ.

דף פח ע"א

(דף פח ע"א) בְּרֵאשִׁית בְּרָא בְּיַת רֵא"ש, וְאִינוּן אָבָא וְאִמָּא, בְּרָא תַרְגוּם בְּרָא. אִיהִי עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (בראשית ב י) וְנִהָר יוֹצֵא מֵעֵדוֹן, אִית עֵדוֹן וְאִית עֵדוֹן, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים לו ט) וְנַחַל עֲדָנִיף תִּשְׁקֶם, עֲדָנִיף וְדָאִי, דָּא עֵדוֹן עֲלָאָה כְּתַר עֲלָאָה, עֵדוֹן דְלִתְתָא דָּא י', וְאִית עֵדוֹן דְלִתְתָא וְדָא אִמָּא עֲלָאָה דָּאִיהִי ד', אִיהִי עֵדוֹן לְגַבֵּי נִהָר דְלִתְתָא מִינָהּ, הֵדָא הוּא דְכְתִיב וְנִהָר יוֹצֵא מֵעֵדוֹן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן.

תָּא חֲזִי כְּמָה נִהָרוֹת אִינוּן מְשַׁנְיִין דָּא מִן דָּא, אִית נִהָר וְאִית נִהָר, אִית נִהָר מִנְהוּרָא דְלְעִילָא דְאֲתַקְרִי נִהָרָא דְמִיָּא דְאֲוִרִיָּתָא, דְאֲתַמַּר בִּיה (משלי יג יד) תּוֹרַת חֶכֶם מְקוֹר חַיִּים, וְאִית נִהָר דְאֲתַקְרִי נִהָר פְּלִגְיוֹ, דְכְמָה פְּלִגְיוֹן עֲמִיקוֹן תְּלִיין מְנִיָּה, דְאֲתַמַּר בְּהוֹן (שם כא א) פְּלִגְי מִיָּם לֵב מְלֻךְ וְגוֹמֵר, וְאִית נִהָר דְאֲתַקְרִי נַחַל קְדוּמִים, דְאֲתַמַּשְׁדָּ מְעֲלָאִין, וְמְנִיָּה תְּלִיין שְׂבַעָה נִהָרוֹת, דְאֲתַמַּר בְּהוֹן (תהלים צח ח) נִהָרוֹת יִמְחֲאוּ כֶּף יַחַד הָרִים יִרְנְנוּ, וְאִית נִהָר דְאֲתַקְרִי נִהָר דִּינוֹר מְסֻטְרָא דְשְׁמָאֲלָא, דְאֲתַמַּר בִּיה (דניאל י ז) נִהָר דִּינוֹר נִגִּיד וְנִפִּיק מִן וְגוֹמֵר, וְנִהָר בְּכָל אֲתַר אִיהוּ ו', מְסֻטְרָא דְאָבָא וְאִמָּא אֲתַקְרִי נַחַל קְדוּמִים, וְמְסֻטְרָא דְעֵדוֹן עֲלָאָה אֲתַמַּר בִּיה (תהלים לו ט) וְנַחַל עֲדָנִיף תִּשְׁקֶם.

וּמְסֻטְרָא דִּימִינָא אֲתַקְרִי נִהָר פְּלִגְיוֹ, וּמְסֻטְרָא דְשְׁמָאֲלָא אֲתַקְרִי נִהָר דִּינוֹר, וְמְנִיָּה תְּלִיין שְׂתִין עֲנַפִּין דְנוּרָא דְאֲתַקְרִיאוּ שְׁשִׁים גְּבוּרִים, וְאִינוּן שְׂתִין פּוֹלְסִין דְנוּרָא דְמַחִיוָּה לְמִטְרוּיִן, וּמְסֻטְרָא דִּימִינָא וְשְׁמָאֲלָא אֲתַמַּר בְּכָל נַחֲלוֹן דְתְּלִיין מְנִיָּהוּ, נִהָרִי נַחֲלִי דְבִשׁ וְחֲמָאָה, וְנַחַל עֲדָנִיף דָּא נִהָר דְנִפִּיק מֵעֵדוֹן, דְאֲתַמַּר בִּיה (בראשית ב י) וְנִהָר יוֹצֵא מֵעֵדוֹן, וְהָאִי אִיהוּ עֵדוֹן דְעֵין לָא רְאָתָה אֱלֹהִיִּים וְכוּ' (ישעיה סד ג), סְתִים וְגַנְיִז, דְאִיהוּ כְּתַר עֲלָאָה, וּמִשָּׁם יִפְרֵד וְהִיא לְאֲרַבְעָה רְאשִׁים (א דאִיהוּ ד' אַתּוּן דְשֶׁם בִּן ד'), אֲלִין יְהוּ"ה דְאִינוּן אָבָא וְאִמָּא בְּרָא וּבְרַתָּא. תָּא חֲזִי קְרַקְפְּתָא דָּא אֲלִיף, כְּגוֹנָא דָּא אֲרַבַּע סְטְרִין דִּילִיָּה בְּהוֹן הָוָה יְהוּ"ה הוּא וְשְׁמִיָּה חַד, (דברים ד לה) אִין עוֹד מְלַבְדוּ בְּלָא פְּרוּד וּבְלָא שְׂתוּף כָּלָל.

וְעוֹד וְנִהָר דָּא ו', יוֹצֵא מֵעֵדוֹן דָּא י', וּמִשָּׁם יִפְרֵד וְהִיא לְאֲרַבְעָה רְאשִׁים דָּא ד', (אלין ארבע אַתּוּן). וְעוֹד וְנִהָר יוֹצֵא מֵעֵדוֹן דָּא אִמָּא עֲלָאָה דְאִיהִי א' תְּנַיִנָּא, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ מְאִרִי מְתַנִּיתִין מְאִי אֲלִיף אֲלִיף בִּינָה, וְלֶאֱן אֲתַמַּשְׁדָּ בְּגוּפָא, וּמִשָּׁם יִפְרֵד וְהִיא לְאֲרַבְעָה רְאשִׁים אֲלִין תְּרִין דְרוּעִין וְתְרִין שׁוּקִין, מֵאֵן גּוֹן דְאֲתַשְׁקִיָּא מְנִיָּה לְתַתָּא דָּא שְׂכִינְתָּא, דְתְרִין גְּנִין אִינוּן חַד לְעִילָא וְחַד לְתַתָּא, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (שיר ח יג) הִיוֹשֶׁבֶת בְּגַנְיִם וְהָא אוּקְמוּהּ.

וְאֵת נֶהָר לְתַתָּא דְאִיהוּ מַטְטְרוּיִן, דְאֶתְפְּרֵשׁ לְאַרְבַּע סְטְרִין דְאִינוּן
מִיכְאֵ"ל גְּבַרְיָא"ל נּוּרְיָא"ל רְפָא"ל, שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוּן הוּא הַסְּבִיב אֶת כָּל
אֶרֶץ הַחֹוּלָה אֲשֶׁר שָׁם הִזְהִב (בראשית ב יא), וְזָהָב אִיהוּ לְצַפּוֹן, הַדָּא הוּא
דְכַתִּיב (איוב לו כב) מְצַפּוֹן זָהָב יִאֲתָה, וְרָזָא דְמַלְהָ הוּלְדָּא אֶל צַפּוֹן דָּא
גְּבַרְיָא"ל, וּלְבַתֵּר הוּלְדָּא אֶל דְרוּם (קהלת א ו) וְדָא גִיחוּן דְתַמְּן מִיכְאֵ"ל,
הַפּוּכָא מְלַעֲיָלָא, דְאָמַר קָרָא עֲלֵיהָ הוּלְדָּא אֶל דְרוּם בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר סוּבָב
אֶל צַפּוֹן, סוּבָב לְתַרְוּן סְטְרִין דְאִינוּן מְזַרְח וּמַעְרָב, דְאִינוּן חֲדָקֵל
וּפְרַת, דְתַמְּן אֹרְיָא"ל רְפָא"ל.

דף פח ע"ב

פִּישׁוּן לְקַבֵּל אֹרְיָתָא דְבַעַל פָּה, וּמַתְּמָן פִּישׁוּן, פִּי שׁוֹנָה הַלְכוֹת, גִּיחוּיִן
גִּי גִיּוֹמֵל חֶסֶד, וְתַמְּן חִיּוּן דְאֶתְקַרְיָאוּ חִיּוֹת הַקֹּדֶשׁ מְסַטְרָא דְאֶרְיָה
מְסַטְרָא דִימִינָא, מְסַטְרָא דְשְׂמָאלָא נְחֹשׁ, דְאֶתְמַר בֵּיהּ (ויקרא יא מב) כָּל
הוּלְדָּא עַל גַּחוּן, לְאֶעְנֶשָׂא בֵּיהּ לְמָאן דְאֶעְבֵּר עַל אֹרְיָתָא דְאֶתְיַהֲיֵבַת
מִימִינָא, פִּישׁוּן (דף פח ע"ב) תַּמְּן שְׂפִיפּוֹן, לְאֶעְנֶשָׂא לְמָאן דְאֶעְבֵּר עַל אֹרְיָתָא
דְבַעַל פָּה, חֲדָקֵל חִיד ק"ל, דָּא חֲרִיפָא בְּלִישְׁנֵיהּ וְחַד מְסַטְרָא דִימִינָא, ק"ל
מְסַטְרָא דְשְׂמָאלָא, לְאוּלְפָא תַרְוֵייהוּ, חִיד בְּשַׁנִּים, וְק"ל בְּשַׁפּוֹן, וּבְגִין דָּא
פִּישׁוּן פִּי שׁוֹנָה הַלְכוֹת, גִּיחוּן גִּיחוּן הוּא דְאֶתְמַר בֵּיהּ (דברים לד ו) וַיִּקְבֹּר
אוֹתוֹ בְּגִי, תַמְּן שְׂרִיא לְסַטְרָא דִימִינָא, פֶּרֶת כְּלִיל כְּלָהוּ, הַאי פְרִיָה וּרְבִיָה,
עֲלֵיהּ אֶתְמַר (תהלים סח יד) אִם תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שַׁפְתִּים, אִם וּדְאִי לְמַעַבְד
תַמְּן פְרִיָה וּרְבִיָה.

וּבְאֵלִין אַרְבַּעָה עֲאֵלוּ לְפֶרְדַּס אֵלִין אַרְבַּעָה, אֵלִין דְעֲאֵלוּ בְקַלִּיפִין חַד הַצִּיץ
וּמַת, חַד הַצִּיץ וּנְפַגַע, וְחַד אֶשְׁתַּמַּד (נ"א נֶפֶק לְתַרְבוֹת רַעָה), רְבִיעָאָה דְעֲאֵל
בְּמוּחָא דְאֶגּוּזָא עֲאֵל בְּשַׁלֵּם וּנְפַק בְּשַׁלֵּם, הַאי דְאֶתְמַר בֵּיהּ הַצִּיץ וּנְפַגַע,
עֲאֵל בְּעַנְג וְלֹא עֲאֵל בֵּיהּ כְּדַקָּא יְאוּת, אֶתְהַפֵּךְ לִיהּ לְנַגַע, וּדָא נֶהָר דִּיוּצָא
מַעַדָן, דְאִיהוּ סִימָן עֲנִיָג עֵדָן נִיְהָר גִּין, הַכָּא אֶסּוּר וְהַתֵּר טוּמָאָה וְטַהֲרָה
כְּשֶׁר וּפְסוּל.

וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיְנַיִחָהוּ בְּגִן עֵדֶן לְעַבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ
(בראשית ב טו), תָּא חֲזִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אוּלִיף לְאָדָם אֹרְיָתָא, הַדָּא
הוּא דְכַתִּיב (איוב כח כז) אִז רָאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם חִקְרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם,
וּדָא אִיהוּ וַיְנַיִחָהוּ בְּגִן עֵדֶן, דָּא גֵן דְאֹרְיָתָא, לְעַבְדָּהּ בְּפַקוּדִין דְאֹרְיָתָא
דְעֵשָׂה דְאִיהוּ זְכוּר דְכַר, וּלְשִׁמְרָהּ בְּפַקוּדִין דְלֹא תַעֲשֶׂה דְאִיהוּ שְׁמוּר
נּוֹקְבָא, אֶת הָאָדָם דְהוּא בְּדִיוּקָא דְאֹרְיָתָא, דְאִיתְּ לְרַבּוֹת אֹרְיָתָא
דְאֶתְיַהֲיֵבַת לְאָדָם מֵאִי וְעַד ת', דְאֶתְיַהֲיֵבַת מִימִינָא וּמְשַׁמְאֵלָא, דְתַמְּן
פְּקוּדִין דְעֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, פְּקוּדִין דְעֵשָׂה מִימִינָא לְקַבֵּל וַיְהִי זְכָרִי וְדָא
זְכָרוֹנוֹת, פְּקוּדִין דְלֹא תַעֲשֶׂה מְשַׁמְאֵלָא לְקַבֵּל יִיָּה שְׂמִי, עֲמוּדָא
דְאֶמְצַעִיתָא כְּלִיל תַרְוֵייהוּ יְהוָה שְׂמִיָּה, וְאִיהוּ קוּל הַשׁוֹפָר מְסַטְרָא

דַּאִימָא עֲלָאָה דְאִיהִי שׁוֹפֵר, תְּקִיעָה אִיהִי מִסְטָרָא דִימִינָא, וּשְׁבָרִים
מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא, שְׁלֶשְׁלִיִּית דְאִיהִי תְרוּעָה מִסְטָרָא דְתְרוּיָהוּ.

בְּרֵאשִׁית (בר"א שי"ת) בְּרָא אֱלֹהִיִּים, הָאִי אֱלֹהִיִּים אִיהִי אִימָא עֲלָאָה,
דְּרְכִיבַת וּסְלִיקַת בְּתְרוּעָה (דאִיהִי ראש השנה הדא הוא דכתיב (תהלים מז ו) עלה אלהיִים
בתרועה), דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (במדבר כג כא) לֹא הִבִּיט אֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עֵמֶל
בְּיִשְׂרָאֵל יְהוִיָּה אֱלֹהֵיִיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת מְלֶכֶךְ בּוֹ, הָרִי לֶךְ דְּתְרוּעָה אִיהִי
בְּיַעֲקֹב, וְאֲתַמַּר בֵּיהּ עֲלָה אֱלֹהִיִּים בְּתְרוּעָה, יְהוִיָּה בְּקוֹל שׁוֹפֵר סְלִיק.
תְּקִיעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר (תהלים פא ד) דְּאִ תְּקִיעָה, וְדָא יִרְחֵא דְסִיְהָרָא אֲתַכְּסִיָּא,
מְלַכְיֹת מִסְטָרָא דְמְלַכּוֹת דְאִיהוּ זֶה שְׁמִי (שמות ג טו), דְּתַמְּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא אֲשֶׁתְּמוּדַע לְמַלְכֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, וּבֵהּ אִיהוּ הַמְּלֶכֶךְ הַקְּדוֹשׁ הַמְּלֶכֶךְ
הַמְּשֻׁפָּט מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא, מְלֶכֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִיִּים, וְדָא לְבָא
לְשְׂמָאלָא מְלַכּוֹת, זְכָרוֹנוֹת זְכוֹר לְזָכֵר וְדָא מוֹחָא לִימִינָא וְתַמְּן זְכָרוֹנוֹת,
שׁוֹפְרוֹת דָּא קְנָה דְאִיהוּ שׁוֹפֵר, וּמִתַּמְּן נְפִיק קוֹל הַשׁוֹפֵר דְאִיהוּ עִמּוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא, וְאִיהוּ יְהוִיָּה, בְּמוֹחָא בְּלְבָא בְּגוּפָא.

וְאוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין, דְּלִית פּוֹחְתִין בֵּיהּ מְעַשְׂרָה מְלַכְיֹת וּמְעַשְׂרָה
זְכָרוֹנוֹת וּמְעַשְׂרָה שׁוֹפְרוֹת, דָּא יוֹיִד הִיא וְאִיִּו הִיא (נִיא יוֹיִד הִיא וְאִיִּו הִיא),
מְלַכְיֹת וְתַמְּלוּךְ אֲתָה הוּא יְהוִיָּה אֱלֹהֵיִנוּ, זְכָרוֹנוֹת אֲתָה זֹכֵר זְכָרְנוּ
לְחַיִּים, שׁוֹפְרוֹת תְּקַע בְּשׁוֹפֵר גְּדוֹל.

דף פט ע"א

וְעוּד תְּקִיעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בְּכֶסֶה לְיוֹם חַגְנוּ, מֵאִי בְּכֶסֶה דָּא שְׂכִינְתָּא תַתְּאָה,
וּבֵהּ כְּתִבְנוּ לְחַיִּים, דְּאִיהִי כְּתִיבָה מִסְטָרָא דִימִינָא וּמִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא,
וּבְגִין דְּאֲתַאֲחַד בֵּיהּ אֲדַכִּיר תְּרִין זְמַנִּין כְּתִיבָה (נִיא דאִיהוּ יד עלאה יד תתאה), (נִיא
אמא תתאה מסטרא דשמאלא איהו) בְּכֶסֶה בְּהוּא דְאֲתַמַּר בֵּיהּ בְּמַכּוּסָה מְמַךְ אֵל
תַּחְקוֹר, כְּתִבְנוּ לְחַיִּים אִיהוּ בְּקָרָא דָּא (שמות לב) וְהִלַּחֲוֹת מְעַשָּׂה אֱלֹהִיִּים
הַמָּה וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִיִּים הוּא חֲרוּת עַל הַלַּחַת (שמות לב טז), מֵאִי חֲרוּת
דָּא ה', דְּאֲתַמַּר בֵּהּ (ויקרא כה י) וּקְרָאתֶם דְּרוֹר בְּאָרֶץ, דְּרוֹר אִיהִי חֲרוּת,
וְיִהְיֶה חֲרוּת אִינוֹן וְיִהְיֶה בְּרָא וּבְרַתָּא, וְאִינוֹן מְעַשָּׂה אֱלֹהִיִּים דְּאִיהִי אִימָא
עֲלָאָה, מְעַשָּׂה אִיהוּ בְּתִרִין יְדִין דְּתַמְּן עֲשִׂיהָ, וּמְכַתֵּב אֱלֹהִיִּים בְּתִרִין יְדִין
(דף פט ע"א) דְּתַמְּן כְּתִיבָה, וְאִיהִי חֲרוּת עַל הַלַּחַת, יְד כּוֹתֶבֶת וְיְד חוֹתֶמֶת,
וְאִיהִי חַד יְד הַגְּדוּלָה דְאֲתַמַּר בֵּהּ (שמות יד לא) וַיִּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוּלָה,
וְתַנְיִנָּא יְד הַחֲזָקָה הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (דברים ד לד) וּבִיָּד חֲזָקָה וְכוּ', וְרָזָא
דְּמַלְכָה יְהוִיָּה אֱלֹהֵיִנוּ יְהוִיָּה יְיָ הַגְּדוּלָה. כּוּזִיוּ בְּמוֹכְסִיוּ כּוּזִיוּ יְיָ
הַחֲזָקָה, וְאִינוֹן, יְד עֲלָאָה מִסְטָרָא דִימִינָא, יְד תַתְּאָה מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא,
וְכֹלָא כִּיח פְּרָקִין, דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן (במדבר יד יז) וְעַתָּה יִגְדַל נָא כַּח אֲדַנִּי, וְדָא
כַּח מְעַשְׂיוּ הַגִּיד לְעַמּוֹ (תהלים קיא ו), כַּח מְעַשָּׂה בְּרֵאשִׁית.

וְעוֹד אֵת יוֹד דְּאֶתְקָרִי יָד רָמָה, וְדָא יְהוּיָהּ יוֹד הִיא וְאִיוּ הִיא, וְאֵת יָד
תְּנִינָא לְקַבְּלָהּ וְדָא אַהֲיָהּ אֲלִיף הִיא יוֹד הִיא, וְדָא כִּיחַ, בְּזִמְנָא דְחָאבוּ
יִשְׂרָאֵל אֲסִתְלַק הָאִי כַח מְנִיָּהּ וְאֶתְמַר בְּהוֹן (אֵיכָה א ו) וַיִּלְכוּ בְּלֹא כַח לִפְנֵי
רוּדִף.

וּבְמִלְאָכִים כְּתַבִּיָּאל מִמְנָא עַל הַכְּתִיבָה, חַתְמִיָּאל עַל הַחְתִּימָה,
כְּתַבִּיָּאל כְּתִיב אֲלִי, אֲלִי אִיהוּ אִיִּים בְּחוּשְׁבוֹן, זֶה אֲלִי וְאֲנֹהוּ (שְׁמוֹת טו
ב), כְּתַב כ' כְּתַר ת' תוֹרָה ב' בְּרָכָה, וְכֹלָא אִימָא עֲלָאָה, אִיְהִי כְּתַר בְּרָאשׁ
כָּל צְדִיק, וְאִיְהִי תוֹרַת יְהוּיָהּ תְּמִימָה (תְּהֵלִים יט ח), וְאִיְהִי בְּרַכְתּוֹ יְהוּיָהּ הִיא
תַעֲשִׂיר (מְשֻׁלִי י כב), חַתְמִיָּאל מְסֻטְרָא דְחֻכְמָה, וְתַרְוֵיָּהּ חֵיִים, חֻכְמָה
דְּכְתִיב (קֹהֶלֶת ז יב) הַחֻכְמָה תְּחִיָּה בְּעֲלִיָּה, אִימָא עֲלָאָה עֵץ חַיִּים הִיא
לְמַחְזִיקִים בָּהּ (מְשֻׁלִי ג יח), וְתַרְוֵיָּהּ לִימִנָא וּשְׁמָאֵלָא.

תְּלַת אֲצַבְעֵין מְתִיחְדִין בְּקוֹלְמוֹס לְכְּתִיבָה, וְעֲלִיָּהּ אֶמַר בְּן זוּמָא, אֵין בִּין
מִים הָעֲלִיוֹנִים לְמִים הַתְּחַתּוֹנִים, אֲלָא כְּשֵׁלֶשׁ אֲצַבְעוֹת, וְתַרִין אֲצַבְעָן
אֵינוֹן דְּסֻמְכִין לוֹן, וְאֵינוֹן כְּתַרִי גְלִימִי דְסַחֲיָפִי אֶהְדְּדִי, רוֹזִיָּאל אִיהוּ
אוּרִיאֵל, וְעֲלִיָּהּ אֶתְמַר (שְׁמוֹת ג טו) וְזֶה זְכַרְיָי עִם וִיָּהּ רַמִּיחַ, וְדָא רוֹזִיאֵל,
שְׁמִי עִם יִיָּהּ שְׁסִיָּה שׁ מוּעֵאֵל מ טַטְרוּיָן י הוּאֵל רָאשֵׁי תִיבִין שְׁמִי,
חַסְדִיאֵל מְסֻטְרָא דְחֻסְדַּא, גְּבַרִיאֵל מְסֻטְרָא דְגְבוּרָה, אוּרִיאֵל מְסֻטְרָא
דְעַמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, בְּכָל סְטְרָא אֲלִי אִיהוּ מְסֻטְרָא דְאֵם, וְאֵינוֹן אֲלִי אִי
כְּתַר יִי חֻכְמָה הִי אִימָא עֲלָאָה, דְאִיְהִי מְגִדֵּל עוֹז שֵׁם יְהוּיָהּ (מְשֻׁלִי יח ז).

וְעוֹד אֶמַר הֵהוּא סְבָא רַבִּי רַבִּי, וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִיִּים הוּא (שְׁמוֹת לב טז),
תַרִין יָדִין כּוֹתְבוֹת מִימִנָא וּמִשְׁמָאֵלָא, אֲבָל חֲרוּת עַל הַלּוּחוֹת עַמוּדָא
דְאֲמַצְעִיתָא, (נִיָּא בן יִיָּהּ אִיהוּ וְדָא), כְּמָה מְלֹאכְיָא סְפָרִיאָא אֵת לְעִילָא דְכְּתַבִּין
זְכוּן דְיִשְׂרָאֵל, וְכְמָה מְלֹאכְיָא דְחוֹתְמָא דְמִלְכָא בִיּוֹדִיהוֹן דְחַתְּמִין זְכוּן
דְיִשְׂרָאֵל, וְכְמָה מְלֹאכְיָא אֵינוֹן שְׁקֵלִין קֵלִין וְחַמּוּרִין דְאוּרִיָּתָא, הַדָּא הוּא
דְכְּתִיב (יִשְׁעִיָּה לג יח) אֵיָּה סוֹפֵר אֵיָּה שׁוֹקֵל, וְכֹד אִיהוּ חֲתִים בְּטַבְעַת הַמְּלֶכֶךְ
דְאִיהוּ ו' (נִיָּא י) אֵין לְהַשִּׁיב, חוֹתֵם אִיהוּ ו' חוֹתֵם אֶמַת, יָד כּוֹתֵב וְיָד חוֹתֵם
הִי תַתְּאָה כּוֹתֵב הִי עֲלָאָה חוֹתֵם, דְאֵינוֹן הִי אֲצַבְעָן דְיָד יְמִנָא וְהִי
אֲצַבְעָן דְיָד שְׁמָאֵלָא, הִי תַתְּאָה כּוֹתֵב בְּאֶת ו' דְאִיהוּ קוֹלְמוֹס, קֶנָה
דְדְרוּעָא הִי עֲלָאָה חוֹתֵם בְּאֶת יִי דְאִיהוּ כַף הַיָּד.

שְׁיִים הַדּוּרִיָּשׁ אִיהוּ צְדִיק, עֲלִיָּהּ אֶתְמַר (יִשְׁעִיָּה נ ד) יְהוּיָהּ אֱלֹהִיִּים נָתַן לִי
לְשׁוֹן לְמוֹדִים, וְדָא (ז) יוֹד זְעִירָא, לְדַעַת לְעוֹת אֶת יַעֲף דְבַר (שִׁם), אֵינוֹן
הִיָּה, דְבַהוֹן וְעוֹף יַעֲוֹף עַל הָאֶרֶץ (בְּרָאשִׁית א כ), וְיִקְוֹדָה דְשֵׁם הַכּוֹתֵב,
וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִיִּים הוּא דָא יְהוּהוּ, שְׁיִים הַדּוּרִיָּשׁ, יְהוּיָהּ אֱלֹהִיִּים
נָתַן לִי לְשׁוֹן לְמוֹדִים, לְדַעַת לְעוֹת אֶת יַעֲף דְבַר וְדָא יְהוּהוּ, יַדִיעַת קוֹדְשָׁא
בְּרִידָא הוּא בְּשִׁכְנִיתִיָּה, בְּהֵאִי נְקוּדָה יְתַהַלֵּל הַמְּתַהַלֵּל הַשְּׁכָל וְיָדוּעַ (יִרְמִיָּה ט
כג), וְדָא יְהוּהוּ.

דף פט ע"ב

כָּל אֱלֹהִים נִקְוֵדִין צָרִיךְ לְנַקְדָּא לֹוּן מִקְרָאִין דְּאוּרֵייתָא, כְּמָה דְּאִינוּן כְּתִיבִין
בְּאַרְחָ קְשׁוּט, וְכָל הַוְיָיָה אֵית לָהּ מְשֻׁמְשָׁא דְרַכִּיב עֲלֵיהּ, וְאִיהִי מְרַכְבָּה
לֵיהּ, וְהֵיא הַוְיָיָה אֵית לָהּ מְנַהֲיָא דְשְׁלִיט עֲלֵיהּ, כְּגוּן דְּכּוּרָא עַל נוּקְבָא,
וְלִית רְשׁוּ לְנוּקְבָא וְלֹא לְשְׁלוּחָא דִּילָהּ לְמַעַבְד מְדַעַם בְּלֹא רְשׁוּת בְּעֵלָהּ, דְּכָל
מֵאן דְּמַקְבֵּל (דף פט ע"ב) אֵיהִי נוּקְבָא, מֵאַתְר דְּאִיהוּ מְקַבֵּל, וְרָזָא דְּמַלְחָה (קַהֲלַת
ה' ז) כִּי גְבוּהָ מַעַל גְבוּהָ שׁוּמְר, וְכְגוּוֹנָא דָּא שְׁלִיחָא לְעִילָא מַטְטְרוּוִין, וְכְמָה
מִמְּנָן דְּתַחֲוֹת יְדִיהּ דְּאִינוּן שְׁלִיחָן דְּשְׁכִינְתָּא, וְשְׁכִינְתָּא אֵיהִי נוּקְבָא, לִית
לָהּ רְשׁוּ לְאַזְלָא לְשׁוּם אֲתֵר בְּלֹא רְשׁוּ בְּעֵלָהּ, וְרָזָא דְּמַלְחָה וְיַקְחוּ לִי תִירוּמָה
(שְׁמוֹת כה ב), אִם אֲתוּן בְּעִיתוּן דְּשְׁרִיָּא שְׁכִנְתִּי בִּינִיכוּן, וְיַקְחוּ לִי, נְסִיבוּ מִנִּי
רְשׁוּ בְּקֻדְמִיתָא לְאַתְגְּלִיא.

תקונא חמשין ושתא

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּים, אֱלֹהִיִּים הָא אוּקְמוּהָ תַּמָּן דְּחִילוּ מִסְטְרָא דְּאֵת
ה' (נִיֵּא הִיִּים), דְּאִיהִי לְשֻׁמְשָׁא, דְּאָף עַל גַּב דְּאֵת י' אִיהוּ רַחֲמִי, בְּאַתְר דְּשְׁלֵטָא
ה' עֲלָהּ נוּקְבָא אֲתַקְרִיאַת, כְּגוּוֹנָא דָּא הִיִּים, וְרָזָא דָּא אֲתַגְּלִיא (בִּיֵּא הִיִּים וְאִי
הִיִּים) יוֹדִד הִיִּים וְאִי הִיִּים (סִיֵּא בִּיִּיד הִיִּים וְאִי הִיִּים) דְּלִית בְּרִיָּה בְּלֹא דְכַר וְנוּקְבָא,
דְּתַרִּין שׁוּתַפִּין אִינוּן בְּבָרָא וּבְרַתָּא, אַבָּא וְאִמָּא, חַד זְהִיב טְפָה דְּכּוּרָא וְחַד
נוּקְבָא, וְכַד שְׁלִיט דְּכּוּרָא עַל נוּקְבָא אִיהוּ דְּכַר, וְכַד שְׁלִיט נוּקְבָא עַל דְּכּוּרָא
אִיהוּ נוּקְבָא, וְהָא אוּקְמוּהוּ בְּרָזָא דְּאַשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָּה זָכָר (וַיִּקְרָא יב ב).

וְרָזָא עֲלָאָה הַכָּא, לְזַמְנִין אֲזַדְרִיקוּ תַּרִּין טַפִּין, לְזַמְנִין תְּלַת, לְזַמְנִין אַרְבַּע,
לְזַמְנִין ה', לְזַמְנִין ו', לְזַמְנִין ז', וְדָא רָזָא דְּסְלִיקוּ לְמַטָּה תַּרִּין וְנַחְתוּ שְׁבַעָה,
תַּרִּין טַפִּין אִינוּן לְזַמְנִין צְרִיִּים וְלְזַמְנִין שְׁבַעָה, תְּלַת לְזַמְנִין אִינוּן סְגוּלָּה
וְלְזַמְנִין שׁוּרִיק, לְזַמְנִין שְׁבַע כְּגוּוֹנָא דָּא ז' מִן זְרַע, וְתַלַּת טַפִּין צְרִיכִין
נְטִירוּ מִן כְּבִיד טְחוּלָּה מְרִיָּה, דְּאַתְמַר בְּהוּן (בְּרֵאשִׁית ב טז) וַיִּצְוּ יְהוָה
אֱלֹהִיִּים עַל הָאָדָם, וְאוּקְמוּהוּ לִית צוּ אֶלָּא עֲבוּדָה זְרָה, וְדָא כְּבִיד, דְּאַתְמַר
בְּה' כָּל הַכּוֹעֵס כְּאֵלוּ עוֹבֵד עֲבוּדָה זְרָה, וּבְגִין דָּא לֹא צָרִיךְ לְאַרְקָא טַפִּין
אֶלָּא בְּרַחֲמִימוּ, וְלֹא בְּכַעֲסָא וּבְקֻטְטָה, וְכַד זְרִיק בְּר' נֶשׂ אֱלֹהִין תְּלַת טַפִּין
בְּרַחֲמִימוּ אֲתַקְרִיאֻ סְגוּלָּתִיָּא, וְרָזָא דְּמַלְחָה זְרִיקָא מִקְ"ף שׁוּפְר הוּלְדָּה
סְגוּלָּתִיָּא. עַל הָאָדָם דָּא שְׁפִיכוּת דְּמִים, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שם טו) בְּאָדָם
דְּמוּ יִשְׁפָּד, דָּא אֲתַעְרוּתָא דְּטַפָּה דְּנוּקְבָא דְּאִיהִי מְלִיחָה סוּמְקָא, וְאִי אִיהִי
סְגוּלָּה נְקוּדָה לְתַתָּא אִיהִי נוּקְבָא, נְקוּדָה דְּלַעֲיָלָא דְּכַר, וְכַד זְרִיק לָהּ
בְּמְרִיָּה דְּאִיהִי גִיהֲנָם קְטִילַת (לה).

לאמר (בראשית ב טו) דא גלוי עריות, ודא טחוי"ל, מאן דזריק טפה באפתתיה בעציבו ובקטטה, אתגליאת ביה עריותא, ובגין דא ערות אביד וערות אמד לא תגלה (ויקרא יח ז), איהי טחול לילית, מרה אוכמא ערוה דכלא (נ"א דכלה).

אמר רבי אלעזר, אבא, שעורא דעריות אינון באתר ידיע או לא, אמר ליה ברי, יהו"ה איהו יי אב ה' אם וי בן ה' בת, ה"ה אינון אשה ובתה פלה וחמותה, כפום ענפין דאילנא הכי אתקריאו, ענפין דאילנא מתפרשין לעילא באילנא, כמה דאוקמוהו ופניהם וכנפיהם פרוזות מלמעלה, ועליהן אתמר (דברים כג א) ולא יגלה כנף אביו, ואינון מתיחדין לתתא.

כגון לולב דאיהו אגודה חדא לתתא בכל אליו מינין דהדס וערבה, דאינון תלת הדסין, ותרין ערבות, ואיהו בפרודא לעילא, דענפין מתפרדין לימינא ושמאלא, ובגין דא נפרצו עליו פסול, נפרדו עליו פשר, והאי פרוץ איהו פרוץ בערוה דאיהו בין ענפא וענפא, ובגין דא אתמר תמן (ויקרא יח ז) לא תקרבו לגלות ערוה, לאו צריד לקרבה אתוון דאינון יהו"ה באתר (דף ז ע"א) דערוה, ורזא דערוה אתרמיז בתרין (בהדי) אתוון ע"ר ו"ה ע"ר ר"ע בעיני יהו"ה (בראשית לח ז), ואלין ענפין (לא) אתפרשו דיהא ערוה בינייהו, לאו איהו אלא בר מאתריה דקודשא בריד הוא דאיהו אדני"י, הדא הוא דכתיב (תהלים ה ה) לא יגורד רע, דבספירן תשפח אב ואם ובו פחדא, בבינייהו ב"ן י"ה, ולית תמן ערוה, ותשפח לון לתתא אח ואחות תרוייהו ביחודא, אח איהו עמודא דאמצעייתא ד' אחות דיליה, ותרוייהו אינון חד בלא פרוזא, אף על גב דצדיק איהו יחודא דכלהו.

אדהכי הא אליהו קא אזדמן ליה לרבי שמעון, ואמר ליה רבי רבי, שעורא דערין הכי איהו ודאי, בכל ספירן לית יחודא חד בחברתה כגוונא דדכר ונוקבא אלא בצדיק, דייחודא דתרוייהו לאו איהו בכל אברין דלהון אלא בבירית מילה, בשאר אברין קורבא דאחנה אית תמן ולא דייחודא, ודא איהו רזא דאילנא דענפוי מתפרשין לעילא בכל סטרא, ורזא דמלה ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרועי דדיו (בראשית מט כד), אבל לתתא פלהו אגודה אחת יחודא חדא, ובגין דא לתתא בצדיק צריד לקרבה אתוון דיהו"ה עם שכינתיה, דאיהי קורבא דילה קרבן ליהו"ה.

והכי שכינתא עלאה עם חכמה צריד לקרבה לון בצדיק, וכל ענפין תמן מתיחדין ומתקשרין ומשלבין, ומקבלין דא מן דא, וכלא על ידי דצדיק, ובלא צדיק לית קורבא דייחודא, אלא אחנה, ובגין דא חסד תמן אתקרי ו' אח וה' אחות. מסטרא דימינא, ובהאי אתר אתמר (ויקרא כ יז) ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וגומר חסד הוא, ועם כל דא דחסד הוא ונכרתו לעיני בני עמם, מאן דמחבר אתוון באתר דפרודא כאלו אפריש בינייהו, ובגין דא ונכרתו מדה לקבל מדה.

והכי י"ה בימינא אינון באחנה, ולית יחודא אלא על ידי דצדיק, ובגין דא בהאי אתר לא תקרבו לגלות ערוה (שם יח ו), והכי בשוקא ימינא ושמאלא

תִּמְנון אֱלֹהִים אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא צָרִיךְ לְקַרְבָּא תִּמְנון אֲתוּנוּ, בְּזִמְנָא דְאֱלֹהִים
אַחֲרֵיהֶם תִּמְנון דְּאִינוּן מִסְטָרָא דְעִבּוּדָּה זָרָה, וְרָזָא דְמַלְכָּה וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי
יְהוָה אֵשׁ זָרָה (שם י א).

וְכָל אִינוּן עֲרִיין אִינוּן סִמְאִיל וְנַחֲשׁ, דְתִבְעִין לְמַעַבְד דִּינִין וּמְגִלִין לֹון קָדָם
יְהוָה, וּבְגִין דָּא אֲתִקְרִיאוּ עֲרִיית, וְדָא אִיהוּ רָזָא וְסוּד אַחַר אֵל תִּגְל (מִשְׁלִי
כ ה ט), דְּדָא גְרִים גְלוּת וְאֲתִגְלִי בִין עֲמִמְיָא, מָאן דְּגִלִי עֲרִיתִיה תִּמְנון הֲכִי
אִיהוּ אֲתִגְלִי בִין עֲרִיין דְּאִינוּן אֱלֹהִים אַחֲרֵיהֶם, וּמָאן דְּמַכְסִי עֲלֵיהוּ הֲכִי
אִיהוּ אֲתִפְסִי בִינֵיהוּ, וּבְגִין דָּא וְלֹא יִגְלָה כְּנַף אָבִיו, דָּא שְׂכִינְתָּא דְגַלְת בִּין
עֲמִמְיָא בְּגִין חוּבָא דָּא, כְּמָה דְאֵת אָמֵר (ישעיה נ א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם.

וְאַרְבַּע זְמַנִין גַּלְת שְׂכִינְתָּא בְּגִלְוִתָּא, בְּגִין דְּאֵעִילוּ עֲרוּה בִין אַרְבַּע אֲתוּנוּ,
וְאָף עַל גַּב דְּאֲתִמֵּר כָּל אֱלִין עֲרִיין בְּסִפִּירָן וּבְשִׁמָּא דִּיהוּיָה, לֹאוּ בְּאֲתִרִיה
דְּלַעִילָא, אֶלָּא כִּד שְׂכִינְתָּא גַּלְת, כָּל סִפִּירָן נַחְתוּ עִמָּה, וְלִית פְּרוּדָא בָּהּ וּבִין
עֶשֶׂר סִפִּירָן, וְכִד נַחְתוּ אֲתִלְבְּשׁוּ בְשִׁית יוֹמִין דְּחוּל שִׁית עֲנַפִּין, חֶסֶד בְּיוֹמָא
קִדְמָאָה, גְבוּרָה בְּיוֹמָא תְּנַיִנָא, עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה, תְּלַת
סִפִּירָן תְּנַיִנִין בְּתַלְת יוֹמִין אַחֲרָנִין, דְּאִינוּן רְבִיעָאָה חֲמִשָּׁאָה וּשְׁתִיתָאָה.

וְעֶשֶׂר אֲמִירָן דָּא י' אַבָּא, חֲמִשׁ אֹר דָּא ה' אִימָא, שִׁית זְמַנִין טוֹב ו' דְּאִית
בְּשִׁית יוֹמֵי דְחוּל, ה' דְּהַשְׁשִׁי ה' דִּיהוּיָה, רֵאשִׁי דְבִרְאשִׁיית דָּא כְּתֵר רִישָׁא
דְּכָל רִישִׁין.

דף צ ע"ב

וְאַמְאֵי אִית פְּרוּדָא, בְּגִין דְּלִית צְדִיק אֹת בְּרִית תִּמְנון, וְרָזָא דְמַלְכָּה אִין אָדָם
צְדִיק בְּאַרְץ דְּאִיהוּ אֹת בְּרִית תִּמְנון, וּבְשִׁבְת דְּאִיהוּ יוֹמָא שְׂבִיעָאָה תִּמְנון
קְרִיבוּ וַיִּחוּדָא דְשִׁמָּא דִּיהוּיָה וְכָל סִפִּירָן, וּבְגִין דָּא תִלְמִידֵי חֲכָמִים
זְווגִיָּהוּ מְלִילֵי שְׁבַת לְלִילֵי שְׁבַת, הֵאֵי עֲרִיין אִינוּן וְדָאֵי לְתַתָּא, אֶבֶל לְעִילָא
(דף צ ע"ב) אֲתִמֵּר (תהלים ה ה) לֹא יִגּוּרְךָ רָע, וְצְדִיק דְּקָרִיב לְאֲתִתִּיה בְּיוֹמִין
דְּחוּלָא, הֵהוּא בִין דְּעִבִיד עֲלִיה אֲתִמֵּר צְדִיק וְרַע לוֹ, דְּגְרִים דְּאֲתִעֲבִיד קִדְשׁ
חוּל דְּאִיהוּ יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וּבְהַהוּא זְמַנָּא אִיהוּ רָזָא דְצְדִיק וְרַע לוֹ רְשָׁע וְטוֹב
לוֹ, אֶבֶל לְעִילָא לִית עֲרוּה וְקִצוּץ וּפְרוּד וּפְרוּץ, וּבְגִין דָּא לְעִילָא (לִית לָךְ לִידְמָה
לִיוֹצֵרְךָ, דְתִימָא הֲכִי דְלַעִילָא) אִית חוּדָא בְּאַח וְאַחוּת וּבְבִין וּבְבַת בְּאֵם עִם בִּין, אִם
כִּן לִית לָךְ לִידְמָה לִיוֹצֵרְךָ, דְאֵנְת הוּיִת גְרִים דְלָא תְהֵא בְדִיוֹקְנָא דִּילִיה
לְעִילָא, כְּמָה דְאֵת אָמֵר (ישעיה נט ב) כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הִיוּ מִבְּדִילִים בִּינֵיכֶם
לְבִין אֱלֹהִים.

וְתָא חֲזִי בְשַׁעְתָּא דְבָעָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמַבְרֵי אָדָם, הֲכִי הוּהּ בְּעִי
לְמַעַבְד לִיה כְּגוֹנָא דְדִיוֹקְנָא דִּילִיה, בְּלָא עֲרוּה וּבְלָא פֶרֶץ וּפִירוּד, כְּמָה
דְּאֵת אָמֵר (בראשית א כו) נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, לְמַהוּי כָּל סִפִּירָן
כְּלִילָן בִּיה, בְּלָא פְרוּד וְקִצוּץ, וְלֹאֲתִיחַדָּא בִין עִם בֵּת דְּאִינוּן אַחִים, דְּעֲלֵיָּהוּ
אֲתִמֵּר אַחִים תְּאוּמִים, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (שמות כו כד) וַיְהִיו תוֹאֲמִים מְלִמְטָה

וַיַּחֲדִיּוּ יְהוּדֵי תַמְיָם עַל רֵאשׁוֹ, בְּאֵן אֶתֶר, אֶל הַטְּבַעַת (שס), דָּא טְבַעַת דְּאֹת
בְּרִית מִיֵּלָה, דְּאִיהוּ שְׂעוּר לְכָל עֲרִינָן לְתַתָּא, וְשְׂעוּר דְּיַחְוּדָא לְעִילָא,
וּלְעִילָא אֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית ג כב) וְלִקְחָ גַם מִעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וַחֲי לְעוֹלָם,
אַבְל לְתַתָּא אֶתְמַר בֵּיהּ וּמִעֵץ הַדְּעֵת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, לֹא תֵעָרֵב
בְּיַחְוּדָא טוֹב עִם רַע, וְאִם לֹא (שס ב יז) מוֹת תָּמוּת, אֶתְמַר הָכָא מוֹת תָּמוּת
וְאֶתְמַר בְּשַׁבַּת (שמות לא יד) מְחַלְלִיהָ מוֹת יוּמָת.

וְאָדָם וְדָאי אֶתְעַבִּיד בְּדִיּוּקְנָא דְלְעִילָא, וְעַבֵּד תַּמָּן פְּרוּדָא, וְאֶתְפְּרִישׁ
מִתַּמָּן, אָמַר לִיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר אַבָּא אִיֵּךְ אֶתְעַבִּיד בְּדִיּוּקְנָא דְלְעִילָא, דְּהָא
שְׂמַעְנָא כַּמָּה דְעוֹת תַּמָּן, אָמַר לִיהּ בְּרִי, כַּד אֶתְעַבִּיד. כְּלָהוּ סְפִירָן אֶתְכַלִּילוּ
בְּדִיּוּקְנָא דְנִשְׁמַתִּיהּ, וְנִשְׁמַתִּיהּ הָוָה מְרַכְבָּה לֹון כְּגוּוֹנָא דְנִשְׁמַתִּיהּ, דְעֵלָה
אֶתְמַר (בראשית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, כְּגוּוֹנָא דְעֵשֶׂר
סְפִירוֹת בְּלִמָּה, וְכְלָהוּ גְוֹנִין דְנִשְׁמַתִּין הוּוּ נְהָרִין בְּנִשְׁמַתִּיהּ, וְהוּוּ נְהָרִין
עַל אֲנָפוּי, וּמִנִּיהּ הוּוּ מְזַדְעָזְעִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין, וְהוּוּ סְגָדִין לִיהּ בְּגִין אֲלִין
נְהוּרִין דְהוּוּ נְהָרִין בֵּיהּ, כְּגוּוֹנָא דְאָדָם דְלְעִילָא דְהוּוּ סְגָדִין לִיהּ, הָכִי הוּוּ
סְגָדִין לְאָדָם דְלְתַתָּא, עַד דְהָוָה אָמַר אִיהוּ בּוֹאוּ נִשְׁתַּחֲוּהוּ וְנִכְרַעְהוּ נְבֻרְכָה
לְפָנֵי יְהוָה עוֹשֵׁנוּ (תהלים צה ו), וּבְהָהוּא זְמַנָּא הָוָה אִיהוּ שְׁלִיט עַל כָּל הַמּוֹנִי
עִילָא וְתַתָּא.

גְוֹן אוּכְמִין דְעִינָא וְשְׂעוּרֵי אוּכְמִין וְכָל גְוֹנִין אוּכְמִין שְׂפִירָן, אֶתְיַהֲיִבּוּ בֵּיהּ
מְסַטְרָא דְאִימָא, חוּוּרוּ דְעִינָא וְחוּוּרוּ דְאֲנָפִין וְחוּוּרוּ דְמוּחָא וְחוּוּרוּ
דְגֵרְמִין, אֶתְיַהֲיִבּוּ בֵּיהּ מְסַטְרָא דְאֲבָא, דְהָכִי אוּכְמוּהוּ מְאִרִי מְתַנִּיתִין,
דְלוּבּוּ שְׂבַעִין וּמוּחָא וְעֵצְמוֹת אֶתְיַהֲיִבוּ מְאֲבָא, וְאוּכְמוּ דְעִינָא וְשְׂעוּרָא
אֶתְיַהֲיִבוּ מְאִימָא, וְחוּוּרוּ וְאוּכְמוּ תַרְוֵיהוּ אֶשְׁתַּכְחוּ מְכַתְרָא עֲלָאָה,
אוּכְמוּ מְלָבָר וְחוּוּרוּ מְלָגוּ, וְעֲלִיהּ אֶתְמַר (איוב לז כא) וְעַתָּה לֹא רָאוּ אֹר בְּהִיר
הוּא בְּשַׁחֲקִים, וְכַתּוּב אַחַר אוּמַר (תהלים יח יב) יִשֶׁת חֲשָׁךְ סִתְרוּ.

דף צא ע"א

וְהָא אוּכְמוּהוּ חֲבָרִיא, אוּכְמוּ נוּקְבָא לְחוּוּרוּ, וְאוּרִיִּתָא מִתַּמָּן אִיהִי חוּוּרוּ
מְלָגָאוּ אוּכְמוּ מְלָבָר, וּלְעִילָא אַבָּא וְאִימָא אָמְרוּ עַל עַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא
וְשְׂכִינְתִּיהּ נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ (בראשית א כו), עַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא
בְּחוּוּרוּ, וְשְׂכִינְתָא בְּאוּכְמוּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שיר א ה) שְׁחוּרָה אָנִי וְנָאוּה,
וְתָא חֲזִי אִימָא עֲלָאָה הוּת אוּכְמָא קָדָם הָהוּא נְהוּרָא דְלָגָאוּ מִינָהּ, אַבְל
כַּד נְחָתָא לְתַתָּא אֶתְחַזִּית גְוֹנְהָא בְּחַמֵּשׁ סְפִירָן, דְאִינוּן ה' עֲנָפִין דְאִילָנָא,
דְרוּעָא יְמִינָא וְשְׂמָאלָא וְגוּף וְתַרִּין שׁוּקִין, צְדִיק נְטִיל כָּל גְוֹנִין, הָדָא הוּא
דְכְּתִיב (בראשית ט טז) וּרְאִיתִיהּ לְזָפוּר בְּרִית עוֹלָם, וּרְאִיתִיהּ בְּגוּוֹנִין נְהָרִין,
וְהָכִי שְׂכִינְתָא תַתָּאָה אֶתְחַזִּית בְּחַמֵּשׁ גְוֹנִין מִתַּתָּא לְעִילָא, וְאֲלִין גְוֹנִין
דְשִׁית סְפִירָן, וְעֲלִיִּהוּ אֶתְמַר (שמות כה ד) וּתְכַלֵּת וְאַרְגָּמֶן וְתוֹלַעַת שָׁנִי (דף צא
ע"א) וְשֵׁשׁ וְעִזִּים, וְכַמָּה דְאֶתְכַלִּילָן כָּל גְוֹנִין מְעִילָא לְתַתָּא בְּצְדִיק, הָכִי
אֶתְכַלִּילָן כָּל גְוֹנִין מִתַּתָּא לְעִילָא בְּעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא.

תא חזי ארבע ענפין רברבין הוו באילנא, ואינון הוו תרין דרועין ותרין שוקין, וכלהו בשעורא דאת וי עלאה, ובכל אמה הי ענפין זעירין דאינון זרת, דאתמר ביה (ישעיה מ ב) ושמים בזרת תפן, ואינון שעורא דה, ועל הי ענפין הנה יי דאיהו כף היד, ודא איבא דאילנא, וכמה שרטוטין מרקמן בכף היד, דאינון גוונין שפירין דאיבא, דבהון אתפתחת שושנה דאתעבדת מינה איבא, ואינון כפתור ופרח, לששת הקנים היוצאים מן המנורה (שמות כה ל), ואלין תלת גרמין בדרועא ימינא, ותלת בדרועא שמאלא, מנרתא גופא דאמצעיתא.

ברי בכל אלין תקונין ברא לאדם ובת זוגיה, (ואי) ואיהו עבד פרודא לעילא בין קודשא בריה הוא ושכינתיה, דגרים לסלקא שכינתא מקודשא בריה הוא, הכי קודשא בריה הוא סליק מניה בת זוגיה, ואסתלק קודשא בריה הוא מניה, דבאתר דלא שריא שכינתא תמן, קודשא בריה הוא לא שריא תמן, ומנלן דאסתליק בת זוגיה מניה, כמה דאת אמר (בראשית ב יח) ויאמר יהוה לא טוב היות האדם לבדו, ודא גרים ליעקב דאתמר ביה (שם לב כה) ויותר יעקב לבדו, ובההוא זמנא נצח ליה סמא"ל, ויגע בכף יריכו (שם כו), באן אתר פרח בגיד הנשה, דפרח יי מגיד הנשה דאיהי יי דיעקב, ואשתאר איהו עקב, דאיהו דש בעקב, ודא רזא וידו אוחזת בעקב עשו (שם כה כו) (דאיהו דש בעקב בגלותא ובעולא דמלכותא דשבעין אומין דהוא לזנב ולא לראש).

כמה דגרים אדם דשכינתא אתפרשת מקודשא בריה הוא, כמה דאת אמר (ישעיה נ א) ובפשעיהם שלחה אפכם, ואשתאר קודשא בריה הוא יחידאי בלא מטרוניתא, הדא הוא דכתיב (ישעיה נ א) הצדיק אבד, מאי אבד, אבד למטרוניתא, ובגין דא לא טוב היות אדם לבדו (בראשית ב יח) אעשה לו עזר כנגדו (שם), דא אחרא, דלית איהי בת זוגיה, מסטרך דעץ הדעת טוב ורע, באסור והיתר טומאה וטהרה פשר ופסול דם טהור ודם נדה, ובגין דא אוקמוהו זכה נעשה לו עזר, לא זכה כנגדו, דאסתלק מניה אתתא דאיהי עץ החיים, דאתמר בה (משלי ג יח) עץ חיים היא למחזיקים בה, ראה חיים עם אשה אשר אהבת (קהלת ט ט), דעלה אתמר (בראשית ג כב) ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, דאיהו הנה חרות על הלוחות, חירו ממלאך המות, חירו משעבוד מלכיות, חירו מכל מרעין בישין, מעניותא וטפשותא וצערא ודוחקא וכפנא, ועלה אתמר (דברים ח ט) ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם וכו'.

אסתלק מיניה, ואתייהב ליה אחרא מסטרך דסיהרא, דאתמר בה (קהלת ג ב) עת ללדת ועת למות וכו', דאיהי פלגו דילה חיים עותרא, ופלגו דילה מות עניותא, כגוונא דלבא דאתמר ביה (שם י ב) לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו, תרין בשותפו, ובגין דא אם זכה עזר במלויא דסיהרא, ואם לא זכה כנגדו בחסרונה דסיהרא.

עריות מסטרך דייה, עיר זיה תעור קשתף (חבקוק ג ט), עריות מסטרך דויה לא תקרבו לגלות עיר זיה (ויקרא יח ו), ודא ליליית דאיהי ערות אשה ובתה (שם יז), דאינון הייה, ערות פלתף (שם טו) דא יי זעירא דאדניי, דאיהי

כָּלָה הָאֱמוּנָה בְּשִׁיר הַשִּׁירִים. תָּא חֲזִי שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה אֲתַקְרִיאַת בְּתַה
מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה, כָּלָה מִסְטָרָא דְכָּ"ל כָּ"ל ה', אַחוּת מִסְטָרָא
דְעִמוּדָא דְאִמְצַעִיתָא, שְׁאָר בְּשָׁרוֹ (שם ו) מִסְטָרָא דְהָהוּא דְאֲתַמַּר בֵּיה
(בראשית ו ג) בְּשָׁגִם הוּא בְּשָׁר, מִסְטָרָא דְדִרְגִיָּה.

תקונא שבע וחמשיין

דף צא ע"ב

(דף צא ע"ב) בְּרֵאשִׁית תְּרִי שְׁבִ"א, וְאִינוּן תְּרִין נְקוּדִין תְּרִי יִצִּירוּת, דְאֲתַמַּר
בְּהוּן (בראשית ב יט) וַיִּצְרַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל
עוֹף הַשָּׁמַיִם, וַיָּבֵא אֶל הָאָדָם לְרֵאוֹת מַה יִּקְרָא לוֹ וכו'. תָּא חֲזִי כַּמָּה
נִשְׁמַתִּין וְכַמָּה צִיּוּרִין צִייר קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא בְּדִיוֹקְנָא דְמַרְכָּבוֹת דְלַעֲלִילָא,
דְאִינוּן חֵיוֹת הַקֶּדֶשׁ, דְיִרְתִּין בְּנֵי נֶשֶׁא נִשְׁמַתִּין מְנִיָּהוּ, וְאִיִּתִי קוּדְשָׁא בְּרִידָה
הוּא לְאָדָם בְּגִלְגּוּלָא עַל כָּלָהוּ, לְרֵאוֹת מַה יִּקְרָא לוֹ, וְלֹא אֲשַׁכַּח עֶזְרָה בְּהוּן,
הָדָא הוּא דְכֶתִיב (שם יח) וְלֹאֲדָם לֹא מִצָּא עֶזְרָה כְּנַגְדּוֹ, וְאִיָּהוּ קָרָא לוֹן לְכָל
חַד שְׁמָהוּן כְּפִיּוּם חֵילָא דְלַעֲלִילָא, דְאֲתַמַּר בְּהוּן (ישעיה מ כו) הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר
צְבָאָם לְכָלִּים בְּשֵׁם יִקְרָא, לְכָל חַיָּה וּמְלָאָךְ וְאוּפֹן קָרָא לוֹן בְּשֵׁם יְדוּעַ, לְכָל
חַד עַל מִתְּכוּנְתּוֹ בְּעִבּוּדְתּוֹ וּבְמִשְׁמַרְתּוֹ.

תָּא חֲזִי אָדָם הָוּה יָדַע כָּל מְלָאָךְ וְאוּפֹן וְחַיָּה וְשָׂרָף, כָּל חַד דְהָוּה מְמַנָּא עַל
שְׁלִיחוּתִיָּה, וְהָוּה יָדַע כָּל שְׂמָא דְכָל חַד דְהָוּה כְּפִיּוּם שְׁלִיחוּתִיָּה, וְהָכִי הָוּה
קָרִי לִיָּה, דְהָכִי אֲשַׁכְחָנָא בְּסִפְרֵי רִזִּיא"ל דְאֲתַיְהִיב לְאָדָם קְדָמָאָה,
דְמִטְטוּרִין קָרָא לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא שְׁמָהוּן סְגִיָּאִין, לְזַמְנִין אֲתַקְרִי
מִיטְטוּרִין (מִי"מטוּר) בְּזַמְנָא דְמְמַנָּא עַל מִסְרָא וּלְזַמְנִין אֲתַקְרִי פִתְחוּיִן
סְגִירוּיִן (אֲטִימוּיִן) (נִי"א אֲטִמוּיִן), אֲטִמוּיִן בְּזַמְנָא דְאִיָּהוּ אוּטִים חוּבִין דִּישְׂרָאֵל,
סְגִירוּיִן בְּזַמְנָא דְסִגְרֵי תְרַעִין דְצִלוּתָא, פִתְחוּיִן בְּזַמְנָא דְפִתְחֵי תְרַעִין
דְצִלוּתָא, (פִסְקוּיִן) (נִי"א פִסְקוּיִן) בְּזַמְנָא דְפִסְקֵי הַלְכוּתֵי דְמִתְנִיתִין בְּמִתְיָבְתָא
תַּתְּאָה, וְהָכִי כָּל שְׁמָהוּן כְּפִיּוּם שְׁלִיחוּתִיָּה, וְהָכִי כָּל מְלָאָךְ אֲשַׁתְּנִי שְׁמִיָּה
כְּפִיּוּם שְׁלִיחוּתִיָּה, הָדָא הוּא דְכֶתִיב (שׁוֹפְטִים יג יח) לָמָּה זֶה תִשָּׂאֵל לְשָׁמַי וְהוּא
פְּלֵאִי, וְכְפִיּוּם נִיָּסָא דְעִבְדִּין הָכִי אִיָּהוּ שְׁמִיָּהוּ.

וְלְכָל שְׁלִיחוּתָא וְשְׁלִיחוּתָא דְלַהוּן אִית רַגְעָא וְשַׁעֲתָא יְדִיעָא, וּמְזַל יְדִיעַ,
וְיוֹם יְדִיעַ, וְכַכְב יְדִיעַ, וְתַמָּן אֲשַׁתְּנִי, הָאִי מְלָאָךְ אֲתַקְרִי בְּשֵׁשִׁים רְבּוּא
שְׁמָהוּן דְמְלָאָכְיָא, הוּא אֲתַקְרִי חֲסִדִיא"ל בְּזַמְנָא דְעִבִיד חֲסִד עִם עֲלָמָא,
גְּבִרִיא"ל בְּזַמְנָא דְעִבִיד גְּבוּרָה בְּעֲלָמָא, סְתוּרִיא"ל בְּזַמְנָא דְסִתִּיר בְּנֵי

עֲלָמָא בְּגִדְפוּי מֵאֲלִין מְלֶאכִי חֲבֵלָה, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (תהלים צא ד) וְתַחַת
כְּנָפָיו תִּחְסֶה צְנֵה, וְאֶתְקַרֵי חֲתַמִּיא"ל בְּזַמְנָא דְחַתִּים זְכוּן וְחוּבִין עַל בְּנֵי
עֲלָמָא, כְּתַבִּיא"ל בְּזַמְנָא דְכְתַב חוּבִין וְזְכוּן.

וְכָל מְלֶאכְאָא כְּפוּם שְׁמִיה אֵית לִיה קְרָא בְּאוּרִייתָא, כְּתַבִּיא"ל עַל שְׁם (שמות
לב טו) וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא וְגוֹמֵר, זְכַרִּיא"ל עַל שְׁם זֹכֵר בְּרִית
אָבוֹת, וְאֵית לִיה קְרָא זְכַרְנוּ לְחַיִּים, וְאֶתְכַפֵּיא בְּזִכּוֹר, שְׁמַרִּיא"ל בְּשִׁמּוֹר,
חֲסַדִּיא"ל בְּחֶסֶד, גְּבַרִּיא"ל בְּגִבּוּרָה, צַדִּיקִיא"ל בְּצִדִּיק, רְפָא"ל (ברפואה,
יתוא"ל) בְּתַפְאֶרֶת, מְלַכִּיא"ל בְּמַלְכוּת, לֵית מְלֶאכְאָד דְלִית לִיה עֲקָרָא וִיסוּדָא
בְּסַפִּירָן, וְכָל סַפִּירָה אֵית לָהּ שְׁם יְדִיעַ וְהוּי"ה יְדִיעָה, וְכָל שְׁמָהּ תַמְּוֹן אֵית
לוֹן עֲקָרָא וִיסוּדָא.

וְהֵאֵי כְּלָלָא נְקוּט בִּידָד דְכָל מְמַנָּן דְלַעִיל שְׁמָהּ דְלַהוֹן תַּלְיִין בְּסַפִּירָן
וְשְׁמַתְהוֹן כָּל חַד אֵית לִיה קְרָא עַל שְׁם שְׁמָא דִילִיה.

דף צב ע"א

וְכָל מְלֶאכְאָא דְסוּסִיהוֹן סוּסִי אֶשָּׂא, וּמְרַכְבוֹתֵיהוֹן אֶשָּׂא וְקִשְׁתוֹתֵיהוֹן אֶשָּׂא
וְרוּמְחִיהוֹן אֶשָּׂא, וְכָל מְאִנֵי קְרָבָא דְלַהוֹן אֶשָּׂא, יְסוּדִיהוֹן בְּגִבּוּרָה, וּמְלֶאכְאָי
חֲבֵלָה דְאֵנוּן אֶשָּׂא, יְסוּדָא דְלַהוֹן בְּגִיחָנָם, וְאֵית מְלֶאכְאָא דְאֶתְמַר בְּהוֹן
(תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מְלֶאכְאָיו רוחות, יְסוּדָא דְלַהוֹן בְּעַמוּדָא דְאֶמְצַעִיתָא, וְאֵית
מְלֶאכְאָא דְאֵינוּן מְמַיא דְרַקִיעָא, דְאֶתְמַר בְּהוֹן (שם קמח ד) וְהַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל
הַשָּׁמַיִם, מְסַטְרָא דִמְיָנָא, כְּלַהוֹן עֲקָרִיהוֹן לְעִילָא, וְלִית מְלֶאכְאָא דְלַא
אֶשְׁתַּכַּח בֵּיה שְׁם יְהוּי"ה, דְאֶשְׁתַּכַּח בְּכָל אֶתְרָא, כְּגוּוֹנָא דְנִשְׁמַתָּא דְאֶשְׁתַּכַּחַת
בְּכָל אֶבֶר וְאֶבֶר, וּבְגִין דָּא אֵית לְבַר נֶשׁ לְאֶמְלָכָא יְהוּי"ה בְּכָל סַפִּירָן, וּבְכָל
כְּרִסְיִין, וּבְכָל מְלֶאכְאָין, וּבְכָל אֶבֶר וְאֶבֶר דְבַר נֶשׁ, דְלִית אֶתְרָא פְּנוּי מְנִיה לָא
בְּעֵלְאִין וְלֹא בְּתַתְּאִין, יְהוּי"ה לָא אֶתְקַרֵי בְּיַחוּדָא דְאַרְבַּע אֶתְוּוֹן אֶלָּא בְּעֵלְת
הַעֲלוֹת דְמִיחַד לוֹן, וּבְגִין דְאֵיהוּ מִיחַד (דף צב ע"א) אַרְבַּע אֶתְוּוֹן, בֵּיה
אֶתְקַרֵיאוּ יְהוּי"ה בְּיַחוּדָא חַדָּא יְהוּי"ה אַחַד וְשְׁמוֹ אַחַד, וּבְגִין דָּא שְׁוִי
אֶמוּנָה דִישְׂרָאֵל בְּאַרְבַּע אֶתְוּוֹן אֶלִין, וְכָל שְׁמָהּ שְׁוִי כְּנוּיִין לְשְׁמָא דָּא, לִית
שְׁמָא עַד אֵין סוּף וְעַד אֵין תַּכְלִית רַבְרָבָא וְשְׁלִטְנָא מִן דָּא, לְעִילָא עַד אֵין
סוּף, וְלַתְתָּא עַד אֵין תַּכְלִית, וְכָל חִילִין וּמְשַׁרְיִין מְנִיה דְחִלִין וּמְזַדְעִזְעִין.

תקונא תמניא וחמשיין

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים (איהי) אֶת, בַּת יַחֲדָה אִיהִי בַת מְלֶךְ פְּנִימָה, (איהי) אֶת אֲמַתָּא דִּילָהּ, וְעָלָה אֲתַמֵּר (בראשית ב כא) וַיִּפֹּל יְהוּ"ה אֱלֹהִים תְּרַדְמָה עַל הָאָדָם וַיִּישָׁן וְכו', מֵאִי וַיִּסְגּוֹר, פֶּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר, וַיִּרְיחוּ סוּגְרַת וּמְסוּגְרַת (יהושע ו טו), מֵאִי וַיִּרְיחוּ, דָּא אִיהִי גֵרַח דְּאִיהִי גוּפָא דִּילָהּ, אֲמַתָּא מִבְּרַתָּא דְּמַלְכָּא, דְּאִיהִי נְקוּדָה דִּילָהּ, סוּגְרַת וּמְסוּגְרַת מְלַגְאוּ, כְּגוֹנוּנָא דָּא כ.

וּבְגִינָה אֲתַמֵּר (שמות כה כז) לְעַמַּת הַמְּסֻגְרַת תְּהֵינָה הַטְּבָעוֹת וְגוֹמֵר, מֵאִי הַטְּבָעוֹת אֵלֶיךָ תֵּרִין אֲוֹדְנִין דְּלִבָּא דְּאִינוּן עֵגוּלִין כְּטְבָעוֹת, וְלִבָּא אִיהוּ לְשִׁמְאֵלָא, הָכִי פְתוּרָא צְרִיךְ לְשִׁמְאֵלָא, שְׁלַחַן בְּצַפּוֹן, לְבַתִּים לְבָדִים (שם), מֵאִי לְבַתִּים אִינוּן תְּרִי בְּתִי לְבָא, מֵאִי לְבָדִים אִינוּן תֵּרִין כְּלֵינִין, תְּרַוְיָהוּ לְבָר, עֲלֵייהוּ אֲתַמֵּר (שם כו כד) וְהִיוּ תוֹאֲמִים מְלַמְטָה, תְּרִי כְּנַפִּי רִיאָה, וַיַּחֲדִיו יְהוּ תַמִּים עַל רֵאשׁוֹ, וּבְגִין דְּשְׁמִיעָה תְּלִיא בְּלִבָּא, אוֹקְמוּהוּ מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין הַלֵּב שׁוֹמֵעַ.

תָּא חֲזִי, אֲתַמֵּר בְּהֵאִי צָלַע (בראשית ב כב) וַיִּקַּח, וּלְבַתֵּר וַיִּבְנוּ יְהוּ"ה אֱלֹהִים אֶת הַצָּלַע, מֵאִי וַיִּבְנוּ, אֵלָא (מלכים א ח יג) בְּנָה בְּנִיתִי בַּיִת זְבוּל לְךָ וְגוֹמֵר, וְהַבַּיִת בְּהַבְּנוֹתוֹ אָבֹן שְׁלֵמָה מִסָּע נְבֻנָה, תְּרִי בְּתִי לְבָא אִינוּן תְּרִי בְּנִינִין דְּהֵאִי קָרָא, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (שם ו יז) וְהַבַּיִת בְּהַבְּנוֹתוֹ דָּא בַּיִת רֵאשׁוֹן, אָבֹן שְׁלֵמָה מִסָּע נְבֻנָה דָּא בַּיִת שְׁנִי, וְלִקְבֻלֵייהוּ אָמַר בְּנָה בְּנִיתִי תֵּרִין בְּנִינִין, חַד אֲתַקְרִיאַת בְּנִינָא דְּאִימָא עֲלָא, וְתַנְיָנָא בְּנִינָא דְּאִימָא תַתָּא.

וְעוֹד וַיִּבְנוּ, לִישָׁנָא וְאָבְנָה גַם אֲנָכִי מִמֶּנָּה (בראשית ל ג), בְּנִינָא דִּיבּוּס, וּכְמָה דְּהֵאִי נְקוּדָה אִיהִי סוּגְרַת וּמְסוּגְרַת, הָכִי צְרִיכָה בְּרַתָּא דְּאִיהִי בְּתוּלָה, לְמִיָּהוּי סְגוּרָה וּמְסוּגְרַת בְּבֵית אָבִיהָ, (שם כד) בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה (שם כד וט), וְתַרְדֵּ הָעֵינָה דָּא בַּת עֵינָא, סוּגְרַת וּמְסוּגְרַת בְּעֵינָא, וְתַלַּת גְּוֹנִין סְחָרִין לָהּ, וְעֲלֵייהוּ אֲתַמֵּר (איוב לג כד) הֵן כָּל אֵלָה יִפְעַל אִ"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר. וְכַד נַחִית לֹון מִשָּׁה אֲוֹרִייתָא לִישְׂרָאֵל מִינָהּ, אָמַר הָיוּ נְכוּנִים לְשִׁלְשֵׁת יָמִים אֵל תִּגְשׁוּ אֵל אִשָּׁה (שמות יט טו), שְׁלֹשֶׁת יָמִים לְקַבֵּל תְּלַת גְּוֹנִין דְּעֵינָא, וְאִיהִי טְמִירָא וְסִתִּירָא בְּהוֹן, וְאִישׁ לֹא יִדְעָה בְּהוֹן, עַד דְּאֲתַפְּשֻׁט מְנִייהוּ.

וּבְהַהוּא זְמָנָא דְּאֲתַפְּשֻׁט מֵאֲלִין לְבוּשִׁין, אֲתַיַּחַדַת עִם בְּעָלָה בְּקָרוּב בְּשָׂרָא, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית ב כג) עֵצִים מְעַצְמִי וּבֶשֶׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לִוְקַחָהּ זֹאת, עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבֶשֶׂר אֶחָד, דְּכַךְ דְּרַכָּא לְאֲתַיַּחַדָּא דְּכַר וְנוֹקְבָא בְּקָרוּב בְּשָׂר, וְדָא דְבוֹקָא (נ"א קורבא) דִּיחֻוּדָא דְלַעֲיָלָא, דְלָא יְהֵא דְבַר חוּצָא, וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהוּ מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין, דְּכַד בַּר נֶשׁ מְצַלִּי וּמְיַחַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּשְׁכִינְתִּיהָ דְלָא יְהֵא דְבַר חוּצָא בֵּינוּ לְבִין הַקִּיר, שְׁכִינְתִּיהָ (קרקוריה דקיר קירות הלב), דְלָא יַעֲבִיד פְּרוּד וְקָצוּץ בֵּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתִּיהָ, וְרָזָא דְמַלְכָּה וַיְהִיו שְׁנֵיהֶם עְרוּמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ (שם כה), עְרוּמִים בְּקָרוּב בְּשָׂרָא בְּלָא לְבוּשָׁא כְּלָל, וּבְהַהוּא זְמָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתִּיהָ כְּחַדָּא בְּלָא לְבוּשָׁא כְּלָל, אֲתַמֵּר בֵּיהּ (ישעיה ל כ) וְלֹא יִכְנֹף עוֹד מוֹרִיךְ, וְהִיוּ עֵינֵיךְ רוֹאוֹת

דף צב ע"ב

אמר ליה רבי אלעזר, אבא, מאי סיומא דקרא (בראשית ב כה) ולא (דף צב ע"ב) יתבוששו, אמר ליה ברי באתר דאית ערוה אית בשת, ודא איהו ירא בשת, ומאן דלית ליה בשת בודאי לא עמדו רגלי אבהתוי על טורא דסיני, ובשת איהו בתלת גוונין חוור וסומק וירוק באנפין, דאתמר בהון (ישעיה כט כב) לא עתה יבוש יעקב בגוון סומק וירוק, ולא עתה פניו יחורו (שם) בגוון חוור, ואלין תלת גוונין דאית בהון בשת אלין אינון תלת גוונין דתלת קליפין דאגוזא, דאינון עריין דבהון אתלבשת קשת ואתחזייא בהון.

ובגין דאינון עריות תלת קליפין, אתמר בהון אין דורשין בעריות בשלשה, ואסיר לאסתכלא בהון, ובגין דא אסיר לעמא קדישא לאסתכלא בגוונין דקשת, ודא רזא דערלה דאית לה תלת קליפין, דצריך לאעברא לון מאות ברית קדש, ומיד וראיתיה לזכור ברית עולם (בראשית ט ז), ועל אלין תלת קליפין אתמר (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך, ומיד וראיתיה, ובזמנא דמשה הוה מתלבש בהון, מה כתיב ביה (שם) אל תקרב הלום, מיד דאתפשט מנייהו אתקריב תמן.

ודא רזא דקרבנא, דהוה נחית אשא לאדלקא אלין תלת קליפין, הדא הוא דכתיב (ויקרא ו ב) זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה וגומר, הא תלת גוונין דאשא, דהוה נחתין בתלת צלותין לאדלקא ולאוקדא אלין קליפין, ובההוא זמנא הוה קודשא בריך הוא מתקרב בשכינתיה, והוה מתקרבין אתנון דיליה יי בה' וי בה', ובזמנא דהוה מתלבשין באלין קליפין, אתמר בהון (שם יג ו) לא תקרבו לגלות ערוה, ולא צריך לקרבא אתנון יי בה' וי בה'.

ובגין דא תקינו תלת צלותין בכל יומא, לאעברא תלת קליפין אלין דערלה מאות ברית דאיהי שכינתא, ובדא שריא בתלת גוונין נהירין, דאינון כהנים לויים וישראל, דעלייהו אתמר (שיר ז ב) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, ואינון נעילת חגין וזמנין ומועדין, דעלייהו אתמר (שמות כג יד) שלש רגלים תחג לי בשנה, תלת קליפין עלייהו אתמר (בראשית ג כא) ויעש יהו"ה אלהיים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם, בקדמיתא כתנות אור, ולבתר דחאבו כתנות עור, מעור דאיהו משכא דחווא, ולשבועין שנין אתפשט ההוא (חויא) (ני"א משכא) מניה.

דתלת גוונין דלבושין דשכינתא אינון תלת וויין דויסע ויבא ויט, בזמנא דמתעברין כתנות עור דחווא, נהרין תלת גוונין דנהורא דשכינתא, ומיד וראיתיה לזכור ברית עולם, ואינון תלת וויין אינון תלת גגין דאת ב, חד לשמנא וחד לארעא וחד לימא, ומהאי ב' תליין שבועין גוונין, ואינון שבועין

וּתְרִין, דְּעֲלִייהוּ אֲתַמֵּר (ישעיה יט א) הִנֵּה יְהוּיָה רוֹכֵב עַל עֵב קַל וּבָא מִצְרַיִם, עַל עֵיב בְּשִׁבְעֵין וּתְרִין גְּוֹנִין נְהִירִין, וּמִיָּד (שם) וְנָעוּ אֶלְיָי מִצְרַיִם מִפְּנֵיו.

וְאִינוּן תַּלְתַּת גְּוֹנִין רְמִיזִין בְּה', ה' תַּלְתַּת גְּגִין דִּילָה אִינוּן לְבוּשֵׁין נְהִירִין דְּבְרִתָּא דְּמִלְכָּא, דְּאִיהִי י' בֵּת עֵין, וְאִיהִי חֲמֵשׁ אֲלָפִין שְׁנִין דְּבְרִיאת עֲלָמָא, וְאִיהִי ה' זְעִירָא דְּאַבְרָהָם דְּדִרְגִיָּה חֲסִיד, דְּסָלִיק לְשִׁבְעֵין וּתְרִין, ה' י' מִן אֱלֹהִיִּים. הִי מִן יוּדֵי הִיא וְאִיוּ הִיא. (נִיֵּא יוּדֵי הִיֵּי וְאִיוּ הִיֵּי). ה' לְבוּשָׁא דְּכֹסִי עַל י'.

תקונא תשעה וחמשין

בְּרֵאשִׁית כִּי בָּאֵשׁ יְהוּיָה נִשְׁפָּט (שם כו טז), דְּאִינוּן כְּתָנוּת עוֹר דְּצָרִיד בְּהוּן הַבְּדֵלָה, כִּד אָמְרִין יִשְׂרָאֵל בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ, וְאָמְרִין הַמְּבַדִּיל בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ. (דף צג ע"א). חֲשֵׁךְ אוֹכֵם, כְּתָנוּת עוֹר דִּילָיָה אוֹכְמִין, דְּאֲתַמֵּר בְּהוּן (שיר ה יא) שְׁחֹרוֹת כְּעוֹרֵב, (בראשית ג א) וְהִנְחֵשׁ הָיָה עָרוֹם מִנִּיָּהוּ, דְּלָכֵל חָיָה בְּרָא לְבוּשֵׁין, וְלָכֵל בְּרִיָּין דְּאֲתַבְּרִיאָו בְּשִׁית יוֹמֵי בְּרֵאשִׁית, וְאֲשַׁתְּאָרוּ גּוֹפִין דְּמִזִּיקִין לְמַעַבְד וְלֹא עֲבִיד לוֹן, בְּגִין דְּהוּהוּ עָרֵב שֶׁבֶת, וְדָא אִיהוּ (בראשית ב ג) אֲשֶׁר בְּרָא אֱלֹהִיִּים לַעֲשׂוֹת, וּבְגִין דָּא וְהִנְחֵשׁ הָיָה עָרוֹם מִכָּל חַיֵּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוּיָה אֱלֹהִיִּים (בראשית ג א), דְּלָכֵלְהוּ עֲבַד לְבוּשֵׁין, וְלִיָּה לֹא עֲבַד, בְּגִין דְּהוּוּ מִזִּיקִין דְּעֲלָמָא.

וְאִמָּאי לֹא עֲבִיד לוֹן, בְּגִין דְּהוּהוּ לִיָּה לְמַבְרֵי לְאָדָם עָרֵב שֶׁבֶת, וּבְגִינִיָּה לֹא בְּרָא לוֹן, וּבְגִין דָּא עֲאֵל קִנְיָה בְּלָבִיָּה דְּחֹנָא עִם אָדָם, בְּגִין דְּאֲשַׁתְּאָר עָרוֹם בְּגִינִיָּה בְּלֹא לְבוּשֵׁין, וְאִיהוּ גָרִם לְבַתֵּר דְּאֲתַפְּשֵׁט אָדָם מְלָבוּשׁוֹי, וְרִית לוֹן נְמֵרוּד וְעֵשׂוֹ, דְּהוּהוּ עֵשׂוֹ דִּיֻּקְנִיָּה דְּחֹנָא, וּבְגִין דָּא וְהִנְחֵשׁ הָיָה עָרוֹם, עָרוֹם לְבִישׁ, דְּגָרִם בְּעָרְמָה דִּילָיָה נּוֹקְבָא בִּישָׂא סָם הַמּוֹת מִיָּתָה לְאָדָם וְלֹאֲתַתִּיָּה, וְעָרְמָה דִּילָיָה הוּהוּ דְּפַתִּי לְחֹנָה, בְּגִין דְּדַעְתּוֹן שֶׁל נְשִׁים קָלָה, וּמָה אָמַר לָהּ (שם) וַיֹּאמֶר הִנְחֵשׁ אֶל הָאִשָּׁה אֵף כִּי אָמַר אֱלֹהִיִּים לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הַגֶּן, וְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לֹא אָמַר, אֲלָא מִכָּל עֵץ הַגֶּן אֲכַל תֹּאכְלוּ, דְּאִיהוּ לֹא מִנֵּי לִיָּה דְּלֹא לְמִיכָל אֲלָא מֵעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, דְּאִיהוּ עָרֵב וּבְנִיָּא דְּטוֹב וְרָע, אִילְנָא דְּשִׁקְרָא, חַד בְּלָב וְחַד בְּפִה, לְבִיָּה מְלִי שִׁקְרָא, וּפַתִּי בְּפוּמִיָּה בְּמִלִּין דְּקִשׁוּט.

וְחֹנָא בִּישָׂא אֲעֵבֵר הָכָא עַל לֹא תַעֲנֶה בְּרַעְדָּה עַד שִׁקְרָא (שמות כ יג), וְעַל לֹא תִרְצַח, וְעַל לֹא תִנְאֵף, וְעַל לֹא תִגְנוֹב, וְלֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוּיָה אֱלֹהִיִּין לְשׂוֹא, עַל לֹא תַעֲנֶה בְּרַעְדָּה דְּסִהִיד שִׁקְרָא דְּאָמַר (אף כִּי אָמַר אֱלֹהִיִּים לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הַגֶּן וְעַל לֹא תִגְנוֹב דִּגְנוֹב דַּעַת חוּהוּ כְּגוּוֹנָא דָּא דְּאָמַר אֵף כִּי אָמַר אֱלֹהִיִּים וְגוֹמַר) כִּי יוֹדַע אֱלֹהִיִּים כִּי בָיוֹם אֲכַלְכֶם מִפְּנֵי וְנִפְקָחוּ עֵינֵיכֶם וְהִיִּיתֶם כְּאֱלֹהִיִּים יוֹדְעֵי

טוב ורע (בראשית ג ה), בגין דלא תהוון בדיוקניה, ועבר על לא תנאף, דהטיל
זוהמא בחנה, ועבר על לא תרצח, דקטל לאדם ולחנה, דהכי ארחא
דיצרא בישא מפתחי לבני נשא, ולבתר סליק ואלשין ליה, ונטיל רשו ונחית
ונטיל נשמה.

תקונא שתין

בראשית דא בריית, דאתמר ביה עץ החיים, והא אוקמוה, ובהפוכא
תבייר, דגרם תבירו לאדם הראשון, ודא עץ הדעת טוב ורע, טוב איהו
אילנא, ההוא דכתיב (בראשית ג ו) ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי
תאנה הוא לעינים, ואיבא דיליה רע, כפום חיזו דילה הכי הנה (נייא איהו)
אתחזיא לה מלבר, כגוונא דפומא מלין שפירין מלבר, ולבא מלייא טנופין
מלגאו, ודא לא הות ידעא דסם המות הנה מלגאו דאיבא, הדא הוא
דכתיב ויתקח מפריו ויתאכל, ותתן גם לאישה וגומר (שם), הרי איבא
דאילנא דתמן מוית (מלגאו גרם לה דאכלה).

דף צג ע"ב

ואית קליפין דאיבא דאינון תהו ובהו וחשד ותהום, דקליפין אלין אינון
רע, מוחא מלגאו טוב, אילנא דחיי קליפין דיליה שפירין ומוחא דיליה
שפיר, ודא איהו עפייה שפיר ואנביה שגיא (דניאל ד ט), ואית אילנא דכוליה
ביש, מוחא וקליפה כלהו מרירן, ומיין דלהון מרירן, הדא הוא דכתיב
(שמות טו כג) ויבאו מרתה ולא יכלו לשותות מים מפנה כי מרים הם וגומר,
ויורהו יהו"ה עץ וגומר, וביה וימתקו המים, עץ מתוק דמניה נפקין ענפין
ושרשין, דאתמר בהון (תהלים יט יא) ומתוקים מדבש ונפת (דף צג ע"ב) צופים,
ובגין דא אית עץ דענפין דיליה מתיקן, ועץ דענפין דיליה מרירן, ואית
מיין מתיקן ומיין מרירן, דדא לקבל דא עבד קודשא בריה דהוא, ואית
דאיהו פלגו דיליה מתיקא ופלגו דיליה מרירא, ודא עץ הדעת טוב ורע,
כגוונא דכספא מעורב בעופרת, ואית אילנא דקליפין דיליה בישין מלבר
ומוחא מתיקא מלגאו, הכי תשכח בר נש ביש במלי פומוי (נייא ובפומוי מפיס
ביש מלבר) וטב בלביה מלגאו, ואית מפימוי טב ולביה ביש, האי איהו עץ
הדעת טוב ורע, הקא מקון נחש רמאי.

הכי איהו בר נש דתשכח ליה גופיה שפיר, וסימנין דיליה כלהו שפירן,
ונשמתייה נפש חייבא מלגאו, ותשכח בר נש גופיה ביש בכל סימנין דיליה,
ונשמתייה מלגאו שפירא, דא איהו צדיק ורע לו, אבל מאן דאיהו טב

בְּרֵאשִׁית דָּא מְחַשְׁבָּה, אֱלֹהִיִּים דָּא אֵימָא עֲלָאָה עוֹבְדָא, דְּתַרְוַיְיָהוּ דְחִילוּ וּרְחִימוּ, אֵת הַשְּׁמַיִם דָּא קְלָא, וְאֵת הָאָרֶץ דָּא דְבוּרָא, וּבְכֹלֵא חָאבוּ אָדָם וְחֹהָ, אֶפְרִישׁוּ בֵּין אַבָּא וְאֵימָא דְאֵינוּן מְחַשְׁבָּה וְעוֹבְדָא, וּבִין קוּל וְדְבוּר דְאֵינוּן בְּרָא וּבְרֵתָא, וּבְגִין דָּא וַיִּשְׁמְעוּ אֵת קוּל יְהוָה אֱלֹהִיִּים מִתְּהִלָּךְ בְּגוֹן לְרוּחַ הַיּוֹם (שם), אֵית קוּל דָּא (דף צד ע"א) עֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא, וּשְׂכִינְתָא עֲמִיָּה, יְהוָה אֱלֹהִיִּים אַבָּא וְאֵימָא, וְאֵינוּן אַרְבַּע אֲתוּוֹן יְהוָה, יֵי אַבָּא הִי אֵימָא וִי בְרָא הִי בְרֵתָא, דְאֵינוּן מְחַשְׁבָּה וּמַעֲשֵׂה קְלָא וְדְבוּרָא, (ורזא דמלה מחשבה מצטרפא למעשה ודא רזא יו"ד דהיא י' וקלא ודבור דאיהו שמים וארץ וכל צבאם), קוּל דְהוּהוּ אֲזִיל בְּגוֹן דָּא עֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא, שְׁמַע קְלִיָּה דְהוּהוּ אֲזִיל בְּגוֹנְתָא בְּעַנְפֵי אֵילָנָא, מִהֵוּא אֵילָנָא דְחָאב בֵּיה אָדָם קְדַמָּאָה, דְהוּהוּ אָמַר אֵילָנָא לְסַמְאֵל חַיִּיבָא נְחָשׁ הַקְדָּמוֹנִי, רְשַׁע אַל תַּגַּע בִּי, וּבָאן אֲתַר הוּהוּ אֲזִיל קְלָא בְּגוֹנְתָא דְאֵיהִי אֲדַנִּי דִּינִי, לְסַטְרָא דְשְׂמַאֲלָא, דְאֲתַמַּר בֵּיה (אֵיבב א ו) וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּבְאֹו בְּנֵי הָאֱלֹהִיִּים לְהִתְיַצֵּב עַל יְהוָה, וְדָא אֵיהוּ לְרוּחַ הַיּוֹם, וּמַה הוּוּ אָמְרִין בְּנֵי הָאֱלֹהִיִּים, אֲלָא אָתוּ לְהִתְיַצֵּב עַל מֵימְרָא דִיהוָה, דְכַד אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ (בראשית א כו) נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, אָמְרוּ אֵינוּן מָה אָדָם וַתְּדַעְהוּ (תהלים קמד ג), (ס"א אמרו אינון מה אנוש כי תזכרנו וגומר) (שם ח ה).

וְעוֹד וַיִּשְׁמְעוּ אֵת קוּל יְהוָה אֱלֹהִיִּים, הַהוּוּ קְלָא הוּהוּ בְּגוֹנְתָא דְאֵיהִי שְׂכִינְתָא, דְתַמּוֹן עַץ הַחַיִּים נְטוּעַ, חוּהוּ גְרַמַת דְאֲתַעְקַר אֵילָנָא מְגוֹנְתָא, וְאָדָם גְּרִים בְּמְחַשְׁבָּתָא דִילִיָּה דְאֶסְתַּלִּיק נְבִיעוּ דְאֵילָנָא, דְהוּהוּ נְחִית לְגוֹנְתָא, וְאֶשְׁתַּאֲרַת יַבְשָׁה, יְהוָה דָּא אֵילָנָא, הִיָּה עֲנַפּוּי וְשֶׁרְשׁוּי, וִי גוּפָא דְאֵילָנָא, יֵי אֵיבָא דִילִיָּה, נְבִיעוּ דִילִיָּה, נְקוּדָה דִילִיָּה כְּגוּוֹנָא דָּא יְהוָה, דְאֵיהוּ אָחַד וּשְׁמוֹ אָחַד, וּמְנַלְן דְאֲתַקְרִי נְבִיעוּ אָחַד, כְּמָה דְאֲתַמַּר (בראשית א ט) קָוֹו הַמַּיִם מִתַּחַת הַשְּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אָחַד, וַתִּרְאֶה הַיַּבְשָׁה אֲדַנִּי.

וּבְגִין דָּא וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאֶשְׁתּוּ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִיִּים (שם ג ח), וְכִי יָכִיל בְּרַ נֶשׁ לְאֲתַכְפְּסָא מְנִיָּה, וְהָא כְּתִיב (ירמיה כג כד) אִם יִסְתַּר אִישׁ בְּמַסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם יְהוָה, אֲלָא כְּסוּ פְנֵיו חֲרָלִים (משלי כד לא), אֲתַכְפְּסִיאוּ אֲנַפּוּי מְבִשֶׁת, דְאֲתַפְקָחוּ עֵינֵיָּהוּ וְחִזּוּ מַה דְעַבְדוּ לְעִילָא, דְגְרִימוּ לְאֶעְקַרָא אֵילָנָא מֵאֲתַרִּיה, וּנְבִיעוּ לְסַלְקָא מִתַּמּוֹן, וְדָא אֵיהוּ וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְגוּמַר, תַּמּוֹן אֲתַכְפְּסִיאוּ אֲנַפּוּהִי, מִן בִּשְׁת, דְתַמּוֹן חָאבוּ, בְּמָה דְהוּהוּ בְּתוּדָ עַץ הַגֶּן, תַּמּוֹן אֲתַכְפְּסִיאוּ אֲנַפּוּהִי, אֵית מָאן דְאָמַר בְּתוּדָ עַץ דָּא צְדִיק, וּבְאֲתַר דָּא וַיִּסְתַּר מֹשֶׁה פָּנָיו (שמות ג ו), דְאֲדַכְּרָ מַה דְאֵירַע לִיָּה בְּקְדַמִּיתָא, אֲדַכְּרִי חוּבִיָּה וְאֲתַכְפְּסִי מְבִשֶׁת, וּבְגִין דָּא זָכָה וַתְּמוֹנַת יְהוָה יַבִּיט (במדבר יב ה), וְדָא יֵי דְאֵיהוּ חֲכָמָה תַּתְּאָה, וְאֵיהוּ אֵיבָא דְאֵילָנָא, דְהוּהוּ בְּרִישׁ צְדִיק, וִי גוּפָא דְבְּרִית, הִיָּה דָּא אֲתַר דְעַרְלָה וּפְרִיעָה, אַרְבַּע אֲתוּוֹן הוּוּ עַל צְדִיק דְאֵיהוּ עַץ פְּרִי, אֵיהוּ גְרִים דְאֶסְתַּלְקוּ מְנִיָּה, וְאֲתַעְקַר אֵיהוּ מְגוֹנְתָא, הַכִּי אֶעְקַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ לְאָדָם מְגוּפִיָּה, וַתִּרְיֹד לִיָּה מְגוֹנְתִיָּה, כְּמָה דְאֲתַ אָמַר (בראשית ג א) וַיִּגְרֶשׁ אֶת הָאָדָם.

דף צד ע"ב

בְּרֵאשִׁית תַּמְּן בִּיַּת, תַּמְּן אֵי"ש (נ"א תמן אשרי), בְּהֵוּא זְמַנָּא אֶסְתַּלַּק קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מְשַׁכֵּינְתֵיהּ, וְאֶשְׁתַּאֲרַת בֵּת יַחֲדָה, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (איכה א א)
 אִיכָה יִשְׁבֶּה בְּדָד, וְרָזָא דְמַלְהַ וַיִּקְרָא יְהוֹיָה אֱלֹהִיִּים אֶל הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ
 אִיכָה (בראשית ג ט), אֵיכָה כִּי, אָמַר לִיה, אַף עַל גַּב דְּגִרְמַת פּוּלֵי הָאֵי, וְעַבְדַּת
 פְּרוּדָא בְּאַתְנוּן דְּאֶסְתַּלַּק יי מן הי' וי' מן הי', וְאֶשְׁתַּאֲרַת שְׁכִינְתָא לְעִילָא
 יַחֲדָה, וְשְׁכִינְתָא לְתַתָּא יַחֲדָה, בְּגִין דָּא וַיֹּאמֶר לוֹ אִיכָה, אֵיכָה כִּי, וְעוֹד
 וַיֹּאמֶר אֶת קוּלְךָ שְׁמַעְתִּי בְּגוֹ, בְּגִין דָּא וַיֹּאמֶר כִּי עִירוּם אֲנָכִי וְאַחְבָּא, וְעוֹד
 וְאַחְבָּא, רָזָא דְמַלְהַ, עָרוּם רָאָה רְעָה וְנִסְתָּר (משלי כג ב), מַאי סְתִירָה דְבַר
 נֶשׁ, אֶלָּא תָּא חֲזִי בְּזְמַנָּא דְאִית רְשׁוֹ לְמַחְבְּלָא לְחַבְל, (דף צד ע"ב) אֶתְמַר בִּיה
 (שמות כב ה) כִּי תֵצֵא אֵשׁ וּמִצָּאָה קוֹצִים וְכוּ', וּבְהֵוּא זְמַנָּא וְהָיָה כַּצְדִּיק
 כְּרָשָׁע (בראשית יח כה), וּבְגִין דָּא אִית לִיה לְבַר נֶשׁ בְּהֵוּא זְמַנָּא לְאַתְטַמְרָא
 וְלְאַתְפְּסִיָּא, דְּלָא יִשְׁתַּכַּח בִּינְיָהוּ, דְּבְהֵוּא זְמַנָּא יֵשׁ נִסְפָּה בְּלָא מְשֻׁפָּט,
 וּבְגִין דָּא (שם) וַיֹּאמֶר כִּי עִירוּם אֲנָכִי וְאַחְבָּא, וּבְמַאי נִסְתָּר בַּר נֶשׁ מֵאֱלִין
 דִּינִים וְקִטְרוּגִין דְּלָא שְׁלֻטִין עֲלֵיהּ, בְּתִיּוּבְתָא, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (תהלים צא
 א) יוֹשֵׁב בְּסִתְרֵךְ עֲלִיוֹן, דָּא אֵימָא דְאִיהִי סִתְרֵךְ, עֲלִיוֹן מְנָה דָּא חֲכָמָה, דְּלָא
 אֶשְׁתַּמּוּדַע אֶלָּא בְּהִי, בְּצַל שְׁדִיִּי יִתְלוּן (שם) דָּא אֵימָא תַתָּא, (נ"א עלאה) צַל
 דְּשְׁדִיִּי דְאִיהוּ אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, דְּאַתְמַר בִּיה (שם לט ז) אַךְ בְּצַלְם יִתְהַלֵּךְ
 אִישׁ, וְדָא שְׁכִינְתָא תַתָּא, דְאִיהִי צִלְמוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעֲלִיהּ אֶתְמַר
 (בראשית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, בְּצִלְמוֹ מִמֶּשׁ דָּא שְׁכִינְתָא,
 צִלְמוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּמִדָּה דִּילִיהּ בְּשַׁעוֹר דִּילִיהּ דְּלָא אוֹסִיף וְלָא גִרַע,
 מַאי הָאָדָם דָּא שְׁכִינְתָא, (נ"א דא עמודא דאמצעיתא).

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְהָא בְּשְׁכִינְתָא לָא כְּתִיב בְּהַ בְּרִיאָה אֶלָּא אֲצִילוֹת, וְעוֹד
 דְּהוּא לִיה לְמִימַר וַיִּבְרָא יְהוֹיָה אֶת הָאָדָם, מַאי אֱלֹהִיִּים אֶלָּא שְׁכִינְתָא
 אֶתְקַרֵי אֱלֹהִיִּים, וְעַל הַהִיא נִשְׁמַתָּא דְאַתְהִיבַת בְּבַר נֶשׁ אֶתְמַר וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, בְּדִיוֹקְנָא דְשְׁכִינְתָא, וְעַל הַהִיא נִשְׁמַתָּא אֶתְמַר
 אַךְ בְּצַלְם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ, דְּהָא בְּזְמַנָּא דְאֶסְתַּלַּק מִבַּר נֶשׁ נִשְׁמַתָּא לָא יְכִיל
 לְאַתְנַעֲנַעָא. אָמַר לִיה, בְּרִיךְ בְּרִי לְעַתִּיק יוֹמִין, וּבְרִי כָּל מָאן דְּפָגִים הָאֵי
 דִּיוֹקְנָא, כְּאֵלוֹ מִמַּעַט אֶת הַדְּמוּת, וְשְׁכִינְתָא לָא שְׂרִיא תַמְּן, וּבְהֵוּא זְמַנָּא
 שְׁלֻטִין עֲלֵיהּ כָּל מְקַטְרָגִין מִסְטָרָא דְהֵוּא פְּגִימוֹ, וְרָזָא דְמַלְהַ (דברים לא יז)
 עַל כִּי אֵין אֱלֹהִי בְּקַרְבִּי מִצְאוּנִי הַרְעוֹת הָאֵלֶּה, הַרְעוֹת מִצְאוּנִי בְּגִין
 דְּאֶסְתַּלַּק שְׁכִינְתָא מִנִּי דְאִיהִי אֱלֹהִי.

תקונא שתין ותלת

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מֵאֵי אֱלֹהִים מִי אֵלֶּה, וְעַל הָאֵי מִי אֲתָמֵר (בראשית ג יא) מִי הִגִּיד לָךְ כִּי עִירֹם אָתָּה וְגוֹמֵר, אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ (שם), הֲהִיא דְאֲתָמֵר בְּהָ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתַי, וְהִיא דְאֲתָמֵר בְּהָ (תהלים א א) אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הִלֵּךְ בְּעֲצַת רְשָׁעִים, דְּהִיא רְשׁוּת הַרְבִּים אֲשֶׁת זְנוּנִים, מֵאֵי רְשָׁעִים דָּא סמא"ל וְנָחֵשׁ, הֲהִיא דְאָמַר עָלָה פְּרַעָה (שמות ה ב) מִי יְהוֹי"ה אֲשֶׁר אֲשָׁמַע בְּקוֹלוֹ, אֲשֶׁר דְאֲתָמֵר בֵּיהָ (שם ב ב) אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִי וְדָאִי, דְאִיהִי תִיּוֹבְתָא, אֲסוּוֹתָא לְכָל מְרַעִין וּמְכַתְּשִׁין, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב (איכה ב י) מִי יִרְפָּא לָךְ, וְעָלָה אֲתָמֵר (ישעיה ו י) וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, רְפָאוֹת תַּהִי לְשַׁרְךָ (משלי ג ח), זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְתַב לְגַבֵּי בְעָלָה דִינְהוּ אִיהוּ רְזָא דְתִיּוֹבְתָא, דִּיחֲזִיר וְיִתְנֹב הֲהוּא דְרָגָא דְרַחִיק לִיהָ מֵאֲתַרְיָה, דִּיחֲזִיר לָהּ לְאֲתַרְהָ וְיִקְרַב לָהּ תַמְן, בְּהֵוּא זְמָנָא דְשְׁכִינְתָא מְרַחֲקָא מִבְּעָלָה, אֲתָמֵר בְּבֵר נֶשׁ (דברים כח כ) וְהִיוּ חֲיִידֵי תִלּוּאִים לָךְ מִנְגֵד, חֲיִידֵי אֲתַקְרִיאַת, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב (בראשית ב ז) וַיִּפַח בְּאַפִּיו נְשֵׁמַת חַיִּים, זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְקָרִיב לָהּ לְגַבֵּי בְעָלָה, מֵאֵי (נ"א ומיד) קָרֹב יְהוֹי"ה לְכָל קוֹרְאָיו וְכוּ' (תהלים קמה יח), דְמָאן דְקָרָא לִיהָ בְּשִׁקְרָא רְחוּק מְנִיָּה.

דף צה ע"א

אָמַת א' בְּרִישָׁא דְאֶלְפָא בֵּיתָא, מ' בְּאֶמְצַעִיתָא, ת' בְּסוֹפִיָּה, (נ"א ד' אתוון) עֲשׂוּרָא דִּילִיָּה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א אָמַת, דְאִיהוּ עִישׂוּר דְאַרְבַּע מָאָה וְאַרְבַּעִין וְחָד, הָא רְזָא דְחֲמִשָּׁא וְאַרְבַּעִין מ"ה, בְּזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל מְשַׁקְרִין בְּתוֹרַת אָמַת, בְּאוּמָאָה דְשִׁקְרָא, אֲתָמֵר בֵּיהָ (דניאל ח יב) וְתִשְׁלַךְ אָמַת אֶרְצָה, מֵאֵי אֶרְצָה דָּא שְׁכִינְתָא, וּבְזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל מְקִיִּימִין תּוֹרַת אָמַת בְּאוּמָאָה דְקִשׁוּט, אֲתָמֵר בֵּיהָ (תהלים פה יב) אָמַת מֵאֶרֶץ תִּצְמַח, וּבְגִלּוּתָא אֲתָמֵר (ישעיה נט טו) (דף צה ע"א) . וְתַהִי אָמַת נְעֻדְרַת, וְשִׁקְרָא שְׁלֵטָא בְּעֵלְמָא, (ובזמנא דאתתקון אמת ואסתלק לאתריה אתמחי שקרא מעלמא, הדא הוא דכתיב (משלי יב יט) שפת אמת תכון לעד, כוננת לא כתיב אלא תכון לעד (אמת), ועד ארגיעה לשון שקר (שם), מאי אמת עמודא דאמצעייתא, שכינתא דיליה תורת אמת, היתה בפיהו (מלאכי ב ו)), וּמָאן שִׁקְרָא דָּא סמא"ל, בְּזִמְנָא דְאָמַת שְׁלֵטָא אֲתַעְבֵּר שִׁקְרָא מְעֵלְמָא.

אָמַת אִיהוּ בְּסוֹף תִּיבִין, וְאִינוּן בְּרָא אֱלֹהִים לְעֲשׂוֹת, בְּרָא אֱלֹהִים אֶת, בֵּיהָ בְּרָא עֵלְמָא, וְעָלִיָּה אֲתַקְרִי וְקִיִּמָּא כָּל עֵלְמָא, וְכָל מָאן דְאֹמֵי בְּשִׁקְרָא כְּאֵלוֹ וְתִשְׁלַךְ אָמַת אֶרְצָה, וְשִׁקְרָא שְׁלֵטָא כְּבִיכּוֹל בְּאֲתַר (נ"א אתרד מאתר) דִּילִיָּה דְאִיהוּ יְרוּשָׁלַם, וְדָא גְרִים דְאֲתַחְרַב בֵּיתָא, וְאֲתַחְזֵר עֵלְמָא לְתַהוּ וּבַהוּ, דְהַכִּי אִיִּקְמוּהוּ חֲרַב בֵּית רַאשׁוֹן וְהָאֶרֶץ הִיָּתַה תַּהוּ, חֲרַב בֵּית שְׁנֵי

וְחָשַׁף עַל פְּנֵי תְהוֹם, דְּאָמַת הוּא סְבִיל עֲלָאִין וְתַתְּאִין, וּבְזִמְנָא דְאִתְעֵבִיד
שְׁקָרָא יִתְהַרְס הַבְּנִין, בְּהֵוּא זִמְנָא אִתְמַר בְּשְׁכִינְתָּא (עמוס ה ב) נְפֻלָּה לֹא
תוֹסִיף קוּם, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה יד יב) אִידָּ נְפֻלְתָּ מְשֻׁמִּים הִילֵּל בְּן שָׁחַר,
נְפֻלָּה עֲטָרַת רֵאשֵׁנוּ (איכה ה טו), דְּאִינוּן ה' עֲלָאָה ה' תַּתְּאָה, ו' עֲמוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא סְבִיל תַּרְוֵייהוּ, יְסוּדָא דְכֻלָּא י', דָּא בְרִית, כָּל מָאן דְּמִשְׁקַר
וְעֵבֵר בֵּיהּ, כְּאֵלוּ אַעְקַר כְּלָא וְאִפִּיל לֵיהּ, וְהֵאֵי י' הִיא אֲבָן הַשְּׁתִיָּה דְמִינָהּ
הוֹשְׁתַּת עֲלָמָא, וְעֲלִיהּ אִתְמַר (תהלים קיח כב) אֲבָן מְאֶסוּ הַבּוֹנִים וְכוּ', וְאִיהִי
יְסוּדָא דְכֻלָּא, וְעֲלָהּ אִתְבְּנִי, וְוִי לֵיהּ לְמָאן דְּחָאב בְּאוֹת שַׁבַּת וּבְאוֹת תַּפְלִין
וּבְאוֹת יוֹמִין טְבִין וּבְאוֹת בְּרִית מִיָּלָה, כְּאֵלוּ אַעְקַר לֵיהּ מֵאֲתָרֵיהּ, וְאִתְדַר
עֲלָמָא לְתַהוּ וְבַהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אַבָּא וְהָא י' לְעִילָא אִיהִי, אֲמַאי אִיהִי לְתַתְּאָה הָכָא, אָמַר
לֵיהּ בְּרִי, דָּא רְזָא עֲלָאָה, מְאֲרַבַּע אֲתוּוֹן תַּלְגִּין אַרְבַּע שְׁמָהוּ, מִן י' יְהוּיָהּ,
מִן ה' הוּיָהּ (נ"א הו"י), מִן ו' וְהִיָּהּ, מִן ה' הוּהִי (נ"א וְהִיָּהּ הוּהִי), עֲלִיָּהּ
אִתְמַר וְדָאִי וְרָאִיתָ אֶת אַחֲוָרִי, (וּפְנִי לֹא יִרְאוּ) (שמות לג כג), וּמִסְטָרָא דְאַחֲוָרִים
אִיהִי י' לְתַתְּאָה, וּמִסְטָרָא דְפְּנִים לְעִילָא, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְאִתְהַפֵּף שְׁמָא
מְדִינָא לְרַחֲמֵי וּמְרַחֲמֵי לְדִינָא, כְּדִ אִתְהַפֵּף לְדִינָא אִיהוּ הוּהִי י' לְתַתְּאָה,
דְּאִתְמַר בֵּיהּ אֲבָן מְאֶסוּ הַבּוֹנִים, מְאֶסוּ יְסוּרִין דִּילָהּ, וְאֵלִין דְּחִבְיָבִין
יְסוּרִין אִתְהַפֵּף לֹון מְדִינָא לְרַחֲמֵי יְהוּיָהּ, וּבְהֵוּא זִמְנָא אֲבָן מְאֶסוּ וְכוּ',
מַה דְּהוֹת י' לְתַתְּאָה אִתְחַזְרַת לְעִילָא, וּמִסְטָרָא דְוְהִיָּהּ אִיהִי י' בְּאִמְצַע,
בְּהֵוּא זִמְנָא אִשְׁתַּטַּח לְגַבֵּיהּ, וְאָמַר זְכָאָה חוּלְקֵי דְזְכִינָא לְהֵאֵי, דְּדָא
עִיקָרָא וְיְסוּדָא

תקונא שתין וארבע

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּים, תַּמָּן אִישׁ תַּמָּן אִשָּׁה עִם ה' דְּאֱלֹהִיִּים, וְעֲלִיָּהּ
אִתְמַר (שיר ב ה) סְמְכוּנֵי בְּאִשְׁשִׁישׁוֹת, בְּאִישׁ וְאִשָּׁה, וּמָאן גְּרִים דָּא, בְּגִין
דְּאִתְפַּשְׁטוּ מְכַתְּנֹות אֹור אָדָם וְחֹנָה, וּבְגִין דָּא סְמְכוּנֵי בְּאִשְׁשִׁישׁוֹת, בְּכַתְּנֹות
עוֹר דְּאִינוּן לְקַבֵּל וְעוֹרוֹת אֵילִים מְאָדְמִים וְכוּ' (שמות כה ה).

וְכִי אָדָם גְּרִים, וְהָא כְּתִיב (בראשית ג ב) וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי
וְגוֹמֵר, וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאִתְתָּא מַה עֲבַדְתָּ, כְּמַה דְּאִתְ
אָמַר (שם יג) וַיֹּאמֶר יְהוּיָהּ אֱלֹהִיִּים אֶל הָאִשָּׁה מַה זֹאת עָשִׂית, כָּל חוּבָה
דְּעֲבַדְתָּ לְשְׁכִינְתָּא דְאִיהִי זֹאת עֲבַדְתָּ, וּבְגִין דָּא מַה זֹאת עָשִׂית, דְּאִיהִי מַה
שְׁמוֹ, מַה זֹאת וְדָאִי, מַה יְהוּיָהּ אֱלֹהִיִּים שׁוֹאֵל מְעַמְדָּ כִּי אִם לִירְאָה (דברים
יב), וְאֵל תִּקְרִי אִם אֶלָּא אִם (הדא הוּא דְכְּתִיב (ויקרא יט ג) אִישׁ אִמּוֹ וְאִבּוֹ תִירְאוּ דִאִיהוּ
י"ה אבא ואימא עלאה), וְאִנְתָּ לָא דְחִילְתָּ מְאִימָא עֲלָאָה, לְזֹאת עֲבַדְתָּ כָּל דָּא

וְדַאִי, דְּאִתְמַר בְּהַ (בראשית ט יב) זֹאת אוֹת הַבְּרִית.

דף צה ע"ב

דְּאִדָּם (דף צה ע"ב) וְאִתְתִּיה אֲתַבְּרִיאָו בְּדִיּוֹקְנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתִּיה, וּבְגִין דָּא חוּבָא דְּאִדָּם הָוֵה תְּלֵיא בְּעַמּוּדָא דְּאִמְצַעִיתָא, וְחוּבָה דְּחָוָה בְּשְׂכִינְתָא, וּבְגִין דָּא מָה זֹאת עֲשִׂית, לְזֹאת עֲשִׂית וְדַאִי, וְחוּבָא דָּא גְרַם דְּנַחְתָּת שְׂכִינְתָא בְּגִלוּתָא, דְּהוּוּ יִשְׂרָאֵל עֲבָדִין מְעֵשָׂה אֲבוּתִיהֶם, וּבְגִין דָּא אָמַר (ויקרא כו מד) וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתֶם בְּאֶרֶץ אֲיִבִּיהֶם לֹא מְאִסְתִּים וְלֹא גְעֻלְתִּים וְכוּ', וּבְהַ אָמַר דְּוֹד (תהלים כז ג) אִם תַּחְנֶה עָלַי מַחְנֶה לֹא יִירָא לְבִי וְגוֹמֵר, בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ וְגוֹמֵר, דָּא אִתְמַר בְּמִלְחָמַת גּוֹג וּמְגוּג, וּמֵאֵן גְּרִים לְמַהוּי אִיהוּ נְטִיר בְּהַ, בְּגִין דְּעֲלִיה אִתְמַר (שם קלב ד) אִם אֲתֹן שְׁנַת לְעֵינֵי לְעַפְעַפִּי תִּנּוּמָה עַד אֲמַצָּא מְקוֹם לִיהוּיָהּ וְגוֹמֵר.

וְהֵאֵי אִיהִי חֲכָמַת שְׁלֵמָה, וְעֲלָה אִתְמַר (קהלת ט טז) וְחֲכָמַת הַמְּסַכֵּן בְּזוּיָהּ, וְעֲלָה אִתְמַר (שמואל א ב ל) כִּי מִכְבְּדֵי אֲכַבֵּד וּבּוֹזֵי יִקְלוּ, כִּד נַחִית שְׁלֵמָה מִמְּלִכוּתִיהָ הָוֵה חֲכָמָה דִּלִּיה בְּזוּיָהּ בְּעֵינֵי שְׁטִיין, וְכִד אִסְתַּלַּק בְּמִלְכוּתִיהָ אִתְמַר בֵּיהַ (מלכים א ה ט) וַתִּרְבַּח חֲכָמַת שְׁלֵמָה, דְּאִתְרַבֵּיאַת עַד דְּמְטָאֵת לְהֵאֵי אֲתַר דְּאִתְנַטִּילַת מִתְמָן, לְאִתְרַ דְּחֲכָמָה עֲלָאָה, דְּאִיהִי חֲכָמָה בְּרִישָׁא, וְאִיהִי חֲכָמָה בְּסוּף, וְאִיהִי תוֹרָה בְּאִמְצַעִיתָא, בְּעַמּוּדָא דְּאִמְצַעִיתָא תוֹרַת אֲמַת, לְעִילָא תוֹרַת חֲכָם, לְתַתָּא חֲכָמַת שְׁלֵמָה, וּבְגִין דָּא מְסַטְרָא דְּשְׁלֵמָה אִתְמַר וְחֲכָמַת הַמְּסַכֵּן בְּזוּיָהּ, דְּנַחִיתַת בֵּיהַ, וְסִלִּיקַת בֵּיהַ, כְּמָה דְּאִתְמַר בֵּיהַ וַתִּרְבַּח חֲכָמַת שְׁלֵמָה מִחֲכָמַת כָּל בְּנֵי קִדָּם. אִסַּל בְּחִיבִיָּא מָה כְּתִיב בְּהוּ, (איכה א יד) נִתְנַנְּי יְהוּיָהּ בִּידֵי לֹא אוֹכַל קוֹם, (עמוס ה') נִפְלָה וְלֹא תוֹסִיף קוֹם (עמוס ה ב), וְאָף עַל פִּי דְּלִית לָהּ רֶשׁוּ לְמִיקָם מְגֵרְמָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יוֹקִים לָהּ, כְּמָה דְּאִתְ אָמַר (שם ט יא) בַּיּוֹם הַהוּא אֲקִים אֶת סִפְתַּי דְּוֹד הַנִּפְלָת, וּמֵאֵן גְּרִים דְּנַחְתָּת לָהּ מֵאִתְרָה דָּא נַחֵשׁ, כְּמָה דְּאִתְ אָמַר (בראשית ג יד) וַיֹּאמֶר יְהוּיָהּ אֱלֹהִיִּים אֵל הַנַּחֵשׁ כִּי עֲשִׂיתָ זֹאת, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא, דְּגֵרַמַּת דְּאִשְׁתַּכַּחַת יַבְשָׁה וְנִפְלַת מֵאִתְרָהּ, אֲרוּר אֲתָה מְכָל הַבְּהֵמָה וְגוֹמֵר (שם), לִיִּט לִיהַ דְּלֵא יְהֵא לִיהַ מְלַכִּין וְשְׁלִיטִין עַל מָה דְּסַמִּיךְ, דְּאִינוּן רְגִלוּי וִידוּי דְּקִצִּיץ לוּן, כְּמָה דְּאִיהוּ גְרִים קִצּוּץ וּפְרוּד לְעִילָא, וּבְגִין דָּא עַל גְּחוּנְךָ תִּלְךָ וְעַכְרָ תֹאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ (שם), וְדָא אִיהוּ דְּאָמַר יִצְחָק לְעֵשָׂו (שם כז לט) מְשִׁמְנֵי הָאָרֶץ יְהִיהַ מוֹשְׁבֶךָ.

עֶשֶׂר לוֹטִיא לִיִּט לְחוּיָא, בְּגִין דְּגְרִים דְּאִתְפְּרֵשׁ שְׂכִינְתָא דְּאִיהִי עֲשִׂירָאָה מִבְּעֲלָהּ, וְעֶשֶׂר לְאִדָּם, וְעֶשֶׂר לְחָוָה, וְתִשְׁעָה לְאַרְעָא, דְּחֲבַאת לְצַדִּיק דְּאִיהוּ תִשְׁעָאָה, כְּלָהוּ חֲאָבוּ לְעֲשִׂירָאָה, וְאַרְעָא לְצַדִּיק, וּמִמַּאי (נ"א ואמאי) חֲאָבַת לְצַדִּיק, דְּהֵא בְּעִבּוּרְךָ אָמַר לְאִדָּם, וְעוּד בְּגִין אִדָּם לִיִּט לְאַרְעָא דְּאִתְנַטִּיל מִינָהּ, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שם ב ז) וַיִּיצֶר יְהוּיָהּ אֱלֹהִיִּים אֶת הָאִדָּם עֶפְרַן מִן הָאִדָּמָה, אִם כֵּן מָה חֲבַאת לְצַדִּיק דְּאִיהוּ תִשְׁעָאָה.

אֵלָא בְּגִין דְּאַתְמַר בֵּיה (שם ט) וַיִּצְמַח יְהוּ"ה אֱלֹהִי"ם מִן הָאֲדָמָה כֹּל עֵץ נֶחְמַד לְמַרְאָה וְטוֹב לְמֵאכֹל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הֶגֶן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְהָוָה לִיָּה רְשׁוּ לְמַמְחָא בִּידָא דְאָדָם דְּלֹא יְכוּל מְאִילָנָא דְמוֹתָא, וְלֹא מְחֵאת, בְּגִין דָּא אָמַר בְּעֵבוֹרָךְ. אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי אֵית דַּעַת בְּאַרְעָא לְכוּלֵי הָאִי, אָמַר לִיָּה אֵין, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (משלי ג יט) יְהוּ"ה בְּחֻכְמָה יָסַד אָרֶץ, אָמַר לִיָּה וְהָא בְּחֻכְמָה עֲלָא וּבְאַרְעָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַמַּר הָאִי קָרָא, אָמַר לִיָּה בְּרִי דָּא לְקַבֵּל דָּא עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵית חֻכְמָה וְאֵית חֻכְמָה, אֵית אֲרַעָא אֲרַעָא וְאֵית אֲרַעָא.

דף צו ע"א

אָמַר לִיָּה אִם כֹּן מַה חֵבֵאת אֲרַעָא לְצַדִּיק דְּלִקְתָּה תִּשְׁעָה, אָמַר לִיָּה בְּגִין דַּעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע אֵיהוּ כְּגוּוֹנָא דְבְּרִית, אוֹת בְּרִית מְלָגָאוּ טוֹב עָרְלָה רַע, דָּא מְלָגָאוּ וְדָא מְלָבַר, וּבְגִין דְּחוּבָא דַּעַץ הַדַּעַת גְּרִים פְּרוּדָא בִּין צַדִּיק וְשְׂכִינְתָּא, בְּגִין דָּא לְקֵאת אֲרַעָא תִּשְׁעָה, וְאֵינוּן דְּחָאבוּ בְּשְׂכִינְתָּא דְאֵיהִי עֲשִׂירִית לְקוּ עֶשֶׂר עֶשֶׂר. וְתָא חֲזִי שְׁבַעָה אֲרַעִין אֵינוּן אָרֶץ אֲדָמָה אֲרַקָּא גִיָּא נְשִׂיָּה צִיָּה תַבֵּל, וְאָדָם חָאב (דף צו ע"א) בְּבַת שְׁבַע, וְאַתְמַר בֵּיה (משלי כד טז) כִּי שְׁבַע יְפוּל צַדִּיק, הִרְהֵר תִּיּוּבְתָא וְאַתְמַר בֵּיה (שם) וְקָם, וְהָוָה סְלִיק, וְכַד נְחִית תַּמָּן הָוָה עֲבִיד עוּבְדִין וְתוּלְדִין בְּכָל אֲרַעָא וְאַרְעָא, מְנַהוּן הוּוּ צְמַחִין וּמְנַהוּן לֹא הוּוּ צְמַחִין, וְאֵית תַּמָּן בְּרִיין מְנַהוּן בְּתַרִין רִישִׁין וְאֵית מְנַהוּן בְּתַלְתַּת עַד שְׁבַע, וְאֵית תַּמָּן אֲתַר דְּנַהֲרָא שְׁמִשָּׁא וְסִיְהָרָא וְכַכְבִּיא וּמְזִלֵי, וְאֵית אֲתַר דְּלִית בֵּיה נְהוּרָא כְּלָל אֵלָא חֲשׂוּכָא וְקַבְלָא.

הַכִּי אֵינוּן אֵלִין דְּנַחְתִּין לְשְׁבַעָה מִיַּנִּי עֲנִיּוּתָא, אֵית מְנַהוּן דְּלִית לוֹן נְהוּרָא כְּלָל, דְּכָל יוּמִיהוּן אֵינוּן בְּעֲנִיּוּתָא, וְאֵית מְנַהוּן דְּאֵית לְהוּן נְהוּרָא כֹּל יוּמִיהוּן וְאֵינוּן בְּעוּתְרָא, וְאֵית מְנַהוּן דְּלִזְמָנִין אֵית לוֹן נְהוּרָא וְלִזְמָנִין חֲשׂוּכָא, אֵלִין אֵינוּן דְּאַתְיִילִידוּ בְּאַמְצַעִיתָא דְּסִיְהָרָא בִּינוּנִיִּים, לִזְמָנִין אֵית לוֹן עוּתְרָא וְסְלִקִין, וְלִזְמָנִין עֲנִיּוּתָא וְנַחְתִּין, וְאֵית אַחְרָנִין דְּעֲבָדִין תוּלְדִין וּמְצַלִּיחִין, וְאֵית מְנַהוּן דְּלֹא מְצַלִּיחִין, וְאֵית מְנַהוּן דְּמְצַלִּיחִין (נ"א צמחין) עַד פְּלָגוּ יוּמִיהוּן וּמִיִּיתִין בְּקִצְרוֹת יוּמִין, אֵלִין דְּאַתְיִילִידוּ בְּמִלוּיָא דְּסִיְהָרָא אֵינוּן צְמַחִין וְחִיִּין וּמְשַׁלִּימִין כֹּל יוּמִיהוּן, וְאֵינוּן דְּאַתְיִילִידוּ בְּחִסְרוֹנָא דְּסִיְהָרָא לֹא צְמַחִין וּמִיִּיתִין מִיַּד, וְאֵינוּן דְּאַתְיִילִידוּ בְּאַמְצַעִיתָא דְּסִיְהָרָא מִתְקַצְרִין בְּפִלְגוֹת יוּמִיהוּן.

וְאֵית אֲרַעִין דְּאַתְמַר בְּהוּן (בראשית לו כד) וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם, מַיִם אֵין בּוֹ אֲבָל נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים אֵית בֵּיה, אוּף הַכִּי אֵית בְּרִיין דְּאֵינוּן עֲמֵי הָאָרֶץ, דְּבִתִּיהוּן מְלִיִין מְלֵאכֵי חַבְלָה, דְּאֵינוּן נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים וְנִשְׂכִין לוֹן בְּכַמָּה נְשׂוּכִין דִּיסוּרִין, דְּאֵינוּן גְּרָמוּ קָדָם דִּיִּיתוּן לְעֵלְמָא, (בגין דייתו) בְּגִלְגוּלָא בְּאֵלִין גּוֹפִים וּבְאֵלִין בְּתִים, וְכַד נִשְׂכִין לוֹן אֵינוּן נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים בְּכַמָּה יְסוּרִין אֵינוּן צְוּוּחִין וְוִי וְוִי, וְאֵית לוֹן קְטָטָה לְכַלְהוּ בְּבִיתָא, וְצוּוּחִין בְּאֵלִין מְאִרֵי דְּגִיְהָנָם דְּנְדוּנִין בּוֹ, וְאֵית אַחְרָנִין דְּכָל יוּמִיהוּן בְּחֻדָּה וּבְשִׁלוּה בְּלֹא

עציבו כָּל, מִכָּל מַה דְּאִתְרַבֵּי בְּשַׁבְעָה אַרְעִין, וְאִתְדַנּוּ בְּשַׁבְעָה מְדוּרֵי גֵיהֶנֶם, וְאִית בְּבִנֵי נֶשָׂא כְּגוּוֹנָא דָא, וְחַכְיִמֵי דְרִזִין אֵלִין לֹון אִתְמַסַּר לְמַנְדַּע.

תקונא שתין וחמש

בְּרֵאשִׁית בְּרִיא אֱלֹהִים (רִישִׁי תִיבִין וְסוּפִי תִיבִין אִיב וְאִיב וְאִיב תִּמְן דֵּאִינוּן יִיָהּ), תִּמְן אָם, וְרִזָּא דְמִלְהָ (שִׁם ג ב) וְיִקְרָא הָאָדָם שֵׁם אֲשֶׁתּוֹ חַוָּה כִּי הִיא הִיְתָה אִם כָּל חֵי כְּגוּוֹנָא דְהִיא דְאִתְמַר בָּהּ (מִשְׁלִי ב ג) כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא, הֵאִי אִם כָּל חֵי לֹאוּ אִיְהִי כְּאִתְתָּא קְדָמָאָה, דְאִתְמַר בָּהּ (בְּרֵאשִׁית ג יב) הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי, דְגָרְמַת מִיְתָה לְכָל עֲלָמָא, דְהָא אִם כָּל חֵי כְּתִיב בָּהּ, דְאִתְמַר בָּהּ (קַהֲלַת ט ט) רְאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּת.

אָמַר לִיָה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי תִרִין נְשִׁין הוּוּ לִיָה, אָמַר לִיָה אִין, חַד יִצָּר הַטוֹב וְחַד יִצָּר הָרַע, חַדָּא מְסֻטְרָא דְעַצֵּם תִּקְיָפָא דִינָא קְשִׁיָא, וְחַדָּא מְסֻטְרָא דְבְשָׂרָא, מִתְמָן אִינוּן רַכִּיכֵי לְבָא, וְאִינוּן דְגָרְמָא אִינוּן קְשִׁי קְדָל, וְעַל אִתְתָּא דְאִתְנָטִילַת מְגָרְמָא אָמַר בֶּן סִירָא, גְרָמָא דְנָפִיל בְּחוּלְקָד טַב אוּ בִישׁ גְרָרִיָה, וְעַל אִתְתָּא דְגָרְמָא אָמַר אָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי, לָא קְרָא לָהּ אִתְתִּיָה, כְּגוּוֹנָא דְחַוָּה דְאִתְמַר בָּהּ וְיִקְרָא הָאָדָם שֵׁם אֲשֶׁתּוֹ חַוָּה, דְאִתְרָא שְׁפָחָה הוּוּ דְמְסֻטְרָא דְעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, חַדָּא רַע וְחַדָּא טוֹב, וּמְסֻטְרָא דְעַץ הַחַיִּים תִּרְוִיָהוּ חַיִּים.

דף צו ע"ב

וּבְסִתְרֵי תוֹרָה חַוָּה חֵי וִיָה חֵי חֲכָמָה כִּיָּח מִיָּה, כְּלָלָא דְשָׂמָא קְדִישָׁא, חֵי אִיְהִי כְּגוּוֹנָא דְאִימָא עֲלָאָה דְאִיְהִי תְמִינָאָה לְעֶשֶׂר סְפִירָן מִתְתָּא לְעִילָא, וְחֲכָמָה בָּהּ אֲשֶׁתְּמוּדַע, וְעֲלָה אִתְמַר (מִשְׁלִי ג ג) עַץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וּמְסֻטְרָא דִילָהּ וְיִפַּח בְּאִפּוֹ נְשָׁמַת חַיִּים (בְּרֵאשִׁית ב ז), וְעֲלָה אִתְמַר (שִׁם כג) לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לִקְחָה זֹאת, וְלֹא אֲחֵרָא דְאִתְנָטִילַת מְגָרְמָא, דְגָרְיִמַת לִיָה מִיְתָה, דְהָא שְׁפָחָה גְרַמַת וְיִדְעוּ כִּי עִירְמָם הִם (שִׁם ג ז), וּבְגִין דָּא (שִׁם כא) וְיַעֲשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאֲשֶׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר וְיִלְבָּשֵׁם. (דף צו ע"ב)

אָמַר לִיָה רַבִּי אֶלְעָזָר אֲמַאי אָמַר, בְּגִינָה כִּי מֵאִישׁ לִקְחָה זֹאת (בְּרֵאשִׁית ב כג), כִּי מֵאָדָם הוּוּ לִיָה לְמִימַר, אֲמַאי מֵאִישׁ, אֲלָא מֵאִישׁ תִּמְן אִיָּם וְתִמְן יִישׁ, תִּמְן יִישׁ הַדָּא הוּוּ דְכְתִיב (מִשְׁלִי ח כא) לְהִנְחִיל אֶהְבִּי יֵשׁ, תִּמְן אִם כִּי אִם

לְבִינָה תִקְרָא (שם ב ג), וְאִינוּן אָבָא וְאִימָא חֲכָמָה וּבִינָה, דְּמִתְמָן אֲתִנְטִילַת, וּבְגִין דָּא כִּי מְאִישׁ לִקְחָה זֵאת.

וְאִית לִיה אַחְרָא דְאַתְקְרִיאַת בֵּת זִוְגִיָּה, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (בראשית ה ב) זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם. תָּא חֲזִי אָדָם הָרְאָשׁוֹן בְּדִיּוּקְנָא דִּיהוּיָה אֲתִבְרִי, וּבְדִיּוּקְנָא דְעֶשֶׂר סְפִירָאן דְאִינוּן יוּ"ד ה"א וְאִינוּן ה"א, מְסֻטְרָא דִּיהוּיָה, מְסֻטְרָא דִּי אֲתִבְרִי אִישׁ, וּמְסֻטְרָא דְהִי עֲלָאָה אֲתִתִּיה אֲתִקְרִיאַת אֲשֶׁה אִם כָּל חֵי, וּמְסֻטְרָא דְוִיָּה חֲנוּה אֲתִתִּיה, וּמְסֻטְרָא דְיוּ"ד ה"א וְאִינוּן ה"א חֲנוּה אֲתִבְרִי אָדָם, וּבְכָל מַה דְחֲנוּה בְּדִיּוּקְנִיה לִקְחָה.

תְּקוּנָא שְׁתִּין וְשֵׁתָא

בְּרֵאשִׁית בְּרָא שֵׁת, דָּא אָדָם דְכָלִּיל שֵׁת, וְאִינוּן תְּרִין שְׁפָחוֹת מְסֻטְרָא דְאִילְנָא דְטוֹב וְרַע עֵצִים וּבֶשֶׂר, אִישׁ וְאֲשֶׁה דְאַתְמַר בָּהּ (בראשית ב כג) כִּי מְאִישׁ לִקְחָה זֵאת, הָא אַרְבַּע, אָדָם זָכָר וּנְקֵבָה, הִדָּא הוּא דְכְתִיב זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וְגוֹמֵר, הָא שֵׁת, וּבְגִין דָּא (שם ג כב) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵיִם הֵן הָאָדָם הִיָּה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וְרַע וְגוֹמֵר, וְאִינוּן קְדָמָאין כְּאֶחָד מִמְּלָאכֵי הַשָּׁרַת.

אֲדִהֲכִי הָא אֵלִיָּהוּ אֲזַדְמֵן לְגִבְיָה וְאָמַר רַבִּי כְּאֶחָד מֵהֶם הָוָה לִיה לְמִימַר אִם עַל מְלָאכֵי הַשָּׁרַת הָוָה אָמַר, מְאִי כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ, וְעוֹד הֵן אָדָם הָוָה לִיה לְמִימַר, מְאִי הָאָדָם בְּתוֹסְפֵת הִי, אֶלָּא הִי דְהָאָדָם הִיָּה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ, יְהָא (נ"א הוּא) לָא כְּתִיב אֶלָּא הִיָּה, חַד מְאַרְבַּע אֲתִנוּן דְאִינוּן יְהוּיָה כְּחַד מִן אַרְבַּע אֲתִנוּן דְאִיָּהוּ ו'.

וְעֵתָה פֻּן יִשְׁלַח יָדוֹ (שם) דָּא י', אִם זָכָה וְלִקְחָ גַם מְעַץ הַחַיִּים (שם) דָּא ו' (נ"א ה'), וְאֶכְל וְחֵי לְעוֹלָם (שם) דָּא ו', חֵי וְדָא, כִּד הִי הֵוֹת יְחִידָא מְנִיָּה עֲאֻלַת בִּין טוֹב לְרַע, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (שם ב ז) וַיִּצְרַח יְהוָה אֱלֹהֵיִם אֶת הָאָדָם תְּרִין יְצִירוֹת טוֹב וְרַע, לְמַנְדַּע (וְאִתְמַר בְּהוּן (שם) וַיִּפַּח בְּאִפִּיו נְשִׁמַת חַיִּים וְדָא הִי לְדַעַת טוֹב וְרַע לְמַנְדַּע) מַה דְחֲנוּה גְרַמִּין לְמַעַבְד, וּבְגִין דָּא עֲאֻלַת בִּינְיָיָהוּ.

בְּתַר דְחָאב אָדָם דִּיצִירָה, אֲתִפְרֶשֶׁת הִי עֲלָאָה וְאִסְתְּלִקְת מְנִיָּה, וּבְגִין דְלָא אֲתִחְזֶרֶת לְגִבְיָה, אָמַר אִם זָכָה וְלִקְחָ גַם מְעַץ הַחַיִּים וְאֶכְל וְחֵי לְעוֹלָם, וְהֵאִי עַץ הַחַיִּים הָוָה נְטוּעַ בְּעֵץ הַגֶּן, וּבְגִין דְלָא זָכָה לְמִיכָל מְנִיָּה, מַה כְּתִיב בֵּיה וַיִּשְׁלַחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהֵיִם מִגֶּן עֵדֶן (שם ג כג) לְעִבּוֹד אֶת הָאָדָמָה אֲשֶׁר לִקְחָ מִשָּׁם, הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (שם ב ז) וַיִּצְרַח יְהוָה אֱלֹהֵיִם אֶת הָאָדָם עֶפְרָ מִן הָאָדָמָה דְלָא הָוָה כְּדָא לְמַהוּי בְּגִנְתָא דְאִוְרִיָּתָא, כִּיּוֹן דְלָא נְטִיר בָּהּ עַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע בְּאִסּוּר וְהִתֵּר, וְעִבְרָ עַל מִימְרָא דְמֵאֲרִיָּה, דָּאִם הָוָה

נטיר דלא עבר על מימרא דמאריה, ולקח גם מעץ החיים דאתמר בה (משלי יג יד) תורת חכם מקור חיים לסור ממוקשי מות, עץ חיים היא למחזיקים בה (שם ג יח), ודא איהו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, גם לרבות נוקבא, איבא דאילנא פרי צדיק.

ועוד הו האדם הזה כאחד ממנו, אמרו מלאכין קדישין בגין למהווי איהו כאחד מיננא כמא דאמר חוץ (בראשית ג ה) והייתם כאלהיים יודעי טוב ורע, ודא איהו לדעת טוב ורע, דא גרים ליה מותא, דאם זכה למיכל מאילנא דחיי דאיהו עץ חיים היא למחזיקים בה, מה כתיב בה ולקח גם מעץ החיים וגומר.

דף צז ע"א

אמר רבי שמעון ווי לון לאינון דמניחין לאשתדלא באורייתא דאתמר בה ולקח גם מעץ החיים, ובפקודין דילה דאינון איבא דאילנא דאתמר ביה ואכל וחי לעולם, ואזלין בתר אלין דמפתי לון מסטרא דנחש הקדמוני, דאמרי לון השתדלון במלאכיא דממנו על ככביא ושמשא וסיהרא, ועל אלין דממנו על רוחין ושידן, למהווי כאלהיים יודעי טוב ורע, ועלייהו (דף צז ע"א) אתמר, (עי, מ"ב כג, וירמיה מד), כה אמר יהו"ה למזבחים ולמקטרים לכבבים ולמזלות ולשמש ולירח ולכל צבא השמים אשר לא צויתי, ודא איהו דמני קודשא בריך הוא לאדם ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו וגומר, ובלעם חייבא בהאי הנה משתדל, ודור אנוש ודור המבול ודור הפלגה, וקודשא בריך הוא אעקר לון מעלמא דין ומעלמא דאתי, ודא איהו (בראשית ב יז) כי ביום אכלך ממנו מות תמות, מות בעלמא דין ותמות בעלמא דאתי, וחובא דא גרים חרבון בי מקדשא וגלות ישראל בין אומין דעלמא ואתקטילו מנייהו.

דכל חד הנה מזבח ומקטר, והו נחתין חילין דלעילא, וכד הנה נביא מיסר לון, מה כתיב בהון (עי, ירמיה מד ה) ולא שמעו לקול נביא וחזוה, ובמה הנה מיסר לון נביא, הנה אומר להון דיהון חזרין בתיובתא, ואי לאו ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה (דברים יא יז), ואינון הו מזלזלין ביה, והו אמרין אנו אומינן לאלין דממנו על מטרא, וכפינן להון לנחתא מטרא, וקודשא בריך הוא אחליף להון לממנו בשליחותיהו בגינייהו, וקטיל לון וחרב בי מקדשא בגינייהו, וגלו ישראל בין אומין דעלמא, ודא איהו חובא דאדם דגרם ליה חוץ מיתה ליה ולאיתיה, דפתי לון בהווא אילנא, הדא הוא דכתיב (בראשית ג ה) כי יודע אלהיים וכו', ובגין דא מני קודשא בריך הוא לבר נש במה שהורשת התבונן אין לד עסק בנסתרות.

אמר רבי אלעזר במה הו נחתין אלין חילין, אמר ליה ברי מה את חשיב דהו נחתין, ודאי הא רזא דאילנא דעץ הדעת טוב ורע, דלא עתיד קודשא

בְּרִידָה הוּא לְגַלְיָא לִיָּה מְפוּרְסָם לְעֵלְמָא אֶלְא בִּינֵי חֲבֵרָא, עַד דִּי יִתֵּי דְרָא דְמִלְכָא מְשִׁיחָא, אָמַר לִיָּה כִּינּוּן דְּאִיָּהוּ אֲתַגְלִיא בִּינֵי חֲבֵרָא מֵאֵי נִיָּהוּ, אָמַר לִיָּה בְּנִי, מִפְּרָאָה מְתַנִּי וְלִמְעַלָּה הָוָה טוֹב, מִפְּרָאָה מְתַנִּי וְלִמְטָה הָוָה רָע, נְבוּכַדְנֶצַּר הָוָה יָדַע בֵּינָה, וְהָכִי עֲבִיד צִלְמָא דִּילֵיהּ, וּבִיָּה אֲשֶׁתְּמוּדָע אֵילָנָא דְטוֹב וְרָע, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (דְּנִיָּא ל ב לב) רִישִׁיָּה דִּי דְהַב טָב, חֲדוּהִי וּדְרַעוּהִי דִּי כֶסֶף, עַד הִכָּא הָוָה מְסֻטְרָא דְטוֹב, וּבְגִין דָּא אָמַר דִּי דְהַב טָב, מִפְּרָאָה מְתַנִּי וְלִמְטָה רָע, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (שם) מַעוּהִי וַיִּרְכַּתִּיהָ דִּי נַחֲשׁ מְסֻטְרָא דְנַחֲשׁ הַקְדָּמוֹנִי.

וּמַהֲאֵי אֵילָנָא נַחֲתִין נִשְׁמַתִּין דְּעָרְב רַב דְּאִינוּן דְּעָרְבוּבִיָּא דְטוֹב וְרָע, וְכַמְּה נִימִין תַּלְיִין מַהֲאֵי אֵילָנָא דְאִינוּן צְבָא הַשְּׁמַיִם, דִּי מִמֶּנּוּ עַל כְּכַבְיָא וּמְזֻלִי, וְכַלְהוּ מְעוּרְבִין טוֹב וְרָע, וְהוּוּ עֲנַפִּין תַּלְיִין מַהֲאֵי סְטְרָא וּמַהֲאֵי סְטְרָא, אֵלִין מְמִיתִין וְאֵלִין מְחִיִּין, אֵלִין שְׂדִים מְסֻטְרָא דְשְׂמָאֵלָא, וְאֵלִין מְלֶאכִים מְסֻטְרָא דִּימִיָּנָא, וְהוּוּ יָדַעִין כָּל גְּוֹנִין דְּעֲנַפִּין דְּאֵילָנָא דְאִינוּן מְזֻלוֹת וְכַכְבִּים, וְהוּוּ לְקֻטִין עֲשָׁבִין כְּגוֹוֹנָא דְאֵלִין גְּוֹנִין, וְהוּוּ עֲבָדִין דִּיּוֹקְנִין כְּפּוּם הַהוּא מְזֻל דְהוּוּ בְּעָאן לְנַחֲתָא לִיָּה, כְּגוֹן טָלָה אוֹ שׁוֹר אוֹ בְּתוּלָה אוֹ תַּאוּמִים דְּאִיָּהוּ צוּרְתָא אָדָם דּוּ פְרָצוּפִין, דְּאִיָּהִי דִיּוֹקְנָא דְנוֹקְבָא, אוֹ סְרָטוֹן אוֹ אַרְיָה אוֹ מַאֲזַנִים אוֹ עֶקְרָב אוֹ קֶשֶׁת אוֹ גְּדִי אוֹ דְלִי אוֹ דָּגִים, וְהוּוּ מְקֻטְרִין לוֹן בְּאֵלִין עֲשָׁבִין בְּכָל גְּוֹן, לְכָל חַד כְּפּוּם גְּוֹן דִּילֵיהּ לְעֵילָא, וְהָכִי הוּוּ עֲבָדִין דִּיּוֹקְנִין דְּצוּרְתָא חֲמָה וּלְבַנָּה וְשַׁבְעָה כְּכַבִּי לְכַת, וְהוּוּ מְקֻטְרִין לְכָל צוּרָה דְהוּוּ בְּעָאן לְנַחֲתָא לְעֵלְמָא, וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר עֲלֵיָּהוּ כֹּה אָמַר יְהוּיָה לְמְקֻטְרִים וְלְמַזְבְּחִים לְכַכְבִּים וְלְמַזְלוֹת וְלְשִׁמְשׁ אוֹ לְיָרַח אוֹ לְכָל צְבָא הַשְּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא צוּרְתֵי.

דף צז ע"ב

אָמַר לִיָּה מֵאֵי לְמַזְבְּחִים, אָמַר לִיָּה לְכָל דִּיּוֹקְנָא הוּוּ עֲבָדִין, דְּנִטְלִין בְּעֵירָן אוֹ עוֹפִין כְּפּוּם הַהוּא מְזֻל, וְהוּוּ דְבַחִין עֲלֵיָּהוּ, וְדָא אִיָּהוּ לְמַזְבְּחִים, וְהוּוּ נַחֲתִין לוֹן וּמְמַלְלִין עֲמַהוּן וְהוּוּ עֲבָדִי רְעוּתְהוּן, וְהוּוּ סְגָדִין לוֹן וְהַמְנִין בְּהוּן, אָמַר לִיָּה בְּמֵאֵי הוּוּ נַחֲתִין לוֹן, אָמַר לִיָּה בְּרִי הוּוּ יָדַעִין כָּל שְׂמַהוּן דְּשְׂמָא מְפָרֶשׁ, וְהוּוּ מְשַׁבְּעִין לוֹן, וּלְבַתֵּר עֲאֵלִין שְׂמָא מְפָרֶשׁ (דף צז ע"ב) בְּפוּמִיָּהוּן דְּאֵלִין דִּיּוֹקְנִין וְהוּוּ מְמַלְלִין, וְדָא אִיָּהוּ רָזָא דְקָרָא (ירמיה נא מד) וְהוּוּ צִאֲתֵי אֶת בַּלְעוּ מִפִּיו, נִפְל שְׂמָא מְפָרֶשׁ וּמִיד נִפְלַת צִלְמָא עַל אֲנַפּוּהִי, אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר וְכִי אֵידָהּ הָוָה שְׂמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא מְלִיל בְּהוּן, אָמַר לִיָּה בְּרִי עַל הָאֵי אֲתַמַּר (שמות כ ז) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוּיָה אֱלֹהֵיִךְ לְשׁוֹא כִּי לֹא יִנְקָה וְכוּ', אָמַר לִיָּה וְכִי יָכִיל בְּרַשׁ לְאוּלִיף שְׂמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לְמַגְנָא, אָמַר לִיָּה אֵין.

וּכְגוֹוֹנָא דָּא מֵאֵן דְּנַפִּיק מְרֻשׁוֹת הַיְחִיד וְאֵעִיל בְּרֻשׁוֹת הַרְבִּים, אוֹ דְאֵפִיק זָרַע מְנִיָּה מֵאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ וְאֵעִיל בְּרֻשׁוֹת נּוֹכְרָאָה, כְּאֵלוֹ הָאֵי נִטַּע אֵילָנָא דְטוֹב וְרָע, וּבְגִין הָאֵי בְּרַשׁ דְּנִטַּע בְּזוֹנָה אוֹ שְׁפַחָה אוֹ גוֹיָה אוֹ נְדָה, אֲתַמַּר (שם)

ד) לא תעשה לך פסל, ועל בריתא דאתעבידת בגוונא דא אתקריאת מסכה, ועלייהו אתמר (דברים כז טו) ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה וגומר, ושם בסתר, מאי בסתר בסתרו דעלמא, ובגין דא אמר קודשא בריך הוא (שמות כ כג) לא תעשון (אתי) אלהי כסף ואלהי זהב, והכי אוקמוהו חבריאי לא תעשון אתי כדמות שמשו שמשמין אותי (נ"א לפני) במרום, לצירא בסתר דילי שום ציור או דמיון, דכל מאן דצייר לעיל לקודשא בריך הוא, בסתר (דאיהי שכינתיה, כלילא מעשר ספיראן), שום ציור וצלם ודמות פגוונא דמצירין בשמשין דיליה, נשמתייה אתלבשת בההוא צלמא, פד נפקת מהאי עלמא, קלא נפקת לגבה לצלמא תוקדון פנורא, ובגין דא אמר קודשא בריך הוא (ישעיה מ כה) ואל מי תדמיוני ואשׁוה יאמר קדוש, ואל מי תדמיון אייל ומה דמות תערכו לו (שם יח).

וברי ודאי כל מאן דנפיק מרשות הרבים ואעיל ברשות היחיד או מרשות היחיד ואעיל ברשות הרבים, פאלו ערב שמא דקודשא בריך הוא בעבודה זרה, ועביד אילנא דטוב ורע, ודא הוא רזא דהנה נפיק בלעו מפיו, דביה הנה אמר צלמא דנבוכדנצר אנכי יהויה אלהיך, ובגין דא לא תשא את שם יהויה אלהיך לשוא, ועתיד הקדוש ברוך הוא לאעקרא האי אילנא מעלמא ולאוקדא ליה בגיהנם, הדא הוא דכתיב (שם א לא) והיה החסן לנערת וגומר.

אמר ליה רבי אלעזר, אם כן אסיר לעמא לאשתמשא בשום מלאך ולא בשמא בעלמא בטר דאית ערבוביא, אמר ליה ברי לאו הכי, דהא אמר קודשא בריך הוא לאדם (בראשית ב טז) מפל עץ הגן אכול תאכל, מעץ הדעת טוב ורע לא תאכל, אמר רבי אלעזר האי הנה קדם דחאב, בטר דחב ונחית מאתריה ואתערב באילנא דטוב ורע, אמר ליה ודאי הכי הוא, ובזמנא דישראל אינון בגלותא, פאלו הוו מעורבין באילנא דטוב ורע, ובגין דא אוקמוהו קדמאין, ישראל בגלותא עובדין עבודה זרה בטרהרם.

אבל אליו דידעין אילנא דקודשא בריך הוא דאיהו עץ החיים, נטוע בגן דיליה דאיהי שכינתא דיליה, דאתמר בה (תהלים ה ה) לא יגורף רע, יכלין לנחתא חילא מתמן לגבי שכינתיה בלא ערבוביא כלל, בכל פקודא ופקודא, איהו עץ פרי עושה פרי למינו (בראשית יא א), נטוע בגן בלא ערבוביא כלל, ובגין דא אמר למינו, אבל עץ הדעת טוב ורע לא אתמר ביה למינו, אבל מעורב מין דלא במיניה, ובגיניה אתמר (ויקרא יט יט) שדף לא תזרע פלאים וכו', שעטנז לא יעלה עליך.

זכאה איהו מאן דסליק אמונה דקודשא בריך הוא דאיהי שכינתיה כלילא מעשר אמירו, במחשבתא חדא ברעותא חדא בלא ערבוביא כלל, דכל ספירה וספירה נטועה ביה, ואיהי גן דכלהו ספירו ביה אינון חד, וכל חד עביד בה פרי למינו, איהי מין דכל חד וחד לא נפיק מניה זרעין לבר, הכי צריך בר נש דלא אפיק זרעא לבר מבת זוגיה, דאיהי מין דיליה יחודא דיליה, ובההוא זמנא דצריך בר נש ליחדא לקודשא בריך הוא בשכינתיה, צריך להפשיט מניה כל מחשבין דאינון קליפין, דאתמר בהון (משלי יט כא)

רבות מחשבות בלב איש, ולסלקא שכונתיה לגביה במחשבתא חדא, הדא
הוא דכתיב (שם) ועצת יהויה היא תקום, פגוונא דבר נש דמתחד בבת
זוגיה, ואתפשט מלבושוי למהוי עמה חד, הדא הוא דכתיב (בראשית ב כא)
והיו לבשר אחד, הכי צריך לאפשטא מניה כל מחשבין אחרנין, בזמנא
דמתחד לקודשא בריך הוא בכל יומא תרין זמנין, שמע ישראל יהויה
אלהינו יהויה

תקונא שתין ושבע

דף צח ע"א

(דף צח ע"א) בראשית ברא אלהיים דא מטטרוין, דברא ליה קודשא בריך
הוא קדמון וראשית לכל צבא השמים דלתתא, ודא איהו אדם הקטן,
דקודשא בריך הוא עבד ליה בדיוקנא וציוקנא דלעילא בלא ערבוביא,
ועליה אתמר (בראשית א כד) תוצא הארץ נפש חיה למינה, ואיהו עץ פרי
עושה פרי למינו (שם יא ז), פגוונא דלעילא וי מאן דעביד ערבוביא לעילא
ולתתא, דהאי אילנא דערבוביא, ערבוביא מאילנא דמותא, בגין דא
אתקרי מטה, דאתהפד לנחש לאלקאה ביה לחיבא, ומאן איהו דאפיך
ליה קודשא בריך הוא דשליט עליה והא אוקמוה.

אמר ליה רבי אלעזר אבא, כיון דקודשא בריך הוא הוה ידע דאילנא דא
הוה עתיד לגרמא מיתה לאדם (ולכל בריין דעתידין למהוי אבתריה) אמאי ברא
ליה לאדם דעתיד למחטי קמיה, אמר ליה ברי דיוקנא דלעילא לא הוה
שלים עד דברא לאדם, דהכי הוה אדם דלעילא (כ"י לגבי אדם דלתתא), פגוונא
דנשמתא לגבי גופא, וכמה דלא אית עובדא לנשמתא בלא גופא, הכי הוה
צריך למעבד דיוקנא לתתא לאפקא ביה עובדא, וכלא פגוונא (כעובדא)
דלעילא, אד"ס איהו לחשבון זעיר דחננויך תשע נקודין, פעולה דיליה
שכינתא פלילא בכל (מכל) אתוון דאורייתא, וכלא פגוונא דלעילא.

אדם דלעילא לא הוה שלים בלא נוקבא, הדא הוא דכתיב (שם ה ב) זכר
ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם, אדם דכר, ואדם נוקבא, וכד אתברי
אדם דלתתא דאיהו נוקבא, הדא הוא דכתיב (שם א כז) ויברא אלהיים את
האדם בצלמו, אשתלים דיוקנא דלעילא, ודא איהו רזא כי לא המטיר
יהויה אלהיים וכי (שם ב ה), ואמאי בגין דאדם אין, ובגין דא מוכרח הוה
אדם למברי ליה, לאשתלים ביה דיוקנא דלעילא, ונוקבא בהאי אדם בה

הָוָה חַד, הָדָא הוּא דְכָתִיב (ישעיה נא ב) כִּי אֶחָד קָרָאתִיו וְגוֹמֵר, וְדָא רָזָא דְנִשְׁמָתָא.

לְבַתֵּר אָמַר (בראשית ב יח) לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ, דָּא גּוֹפָא דְאִיהוּ עֶבֶד שְׂפָחָה כְּלִיל מְטוֹב וְרַע, בְּגִין לְמַהוּי לִיה אֲגָרָא וְעוֹנֵשָׂא, וּבְגִינָה אָמַר (דברים לו ו) רְאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב אֶת הַמּוֹת וְאֶת הָרַע, וְאָמַר לִיה וּבַחֲרַתְּ בַחַיִּים, דָּאִס לֹא יִהְבֵּה בִידִיה, לֹא הָוָה לִיה אֲגָרָא וְעוֹנֵשָׂא, וְהָוָה כְּבַעֲרָא, וְעַם כָּל דָּא אַחְזִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לִיה, כָּל מַה דְאִירַע לִיה, אִם הָוָה מְטָה כְּלָפֵי חֶסֶד דְהוּא כְּלָפֵי זְכוּ, אוֹ אִם הָוָה מְטָה בַּה כְּלָפֵי חוּבָא, דָּאִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְעָא בְמִיתְתִּיה לֹא הָוָה אַחְזִי לִיה תְרִין אוֹרְחִין דִּילִיה, דְאִינוּן מוֹת וַחַיִּים בְּיַד לְשׁוֹן.

וְאַחְזִי לִיה דְלֹא הָוָה מְעַרְב טוֹב בְּרַע, דְאֶפְרִיש לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, כְּמַה דְאֶת אָמַר (בראשית א ד) וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וְרָזָא דְמַלְא וְהַבְדִּילָה הַפְּרָכְת לְכֶם (שמות כו לג), וְהָכִי עֶבֶד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּגוֹפָא דְבַר נִש טְרַפְשָׂא, דְאֶפְרִיש בֵּין דְרִגִין דְאִילְנָא דְטוֹב, וּבֵין דְרִגִין דְאִילְנָא דְרַע, וּמְנִי לֹון דְלֹא לְעַרְבָא טוֹב עִם רַע, כְּמַה דְאֶת אָמַר (בראשית ב יז) וַיִּמְעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְנִי לִיה לְאַסְתַּמְרָא מְנִיה, וּלְבַתֵּר אָמַר אִיהוּ (שם ג יב) הָאֵשָׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי וְגוֹמֵר.

דף צח ע"ב

אֲדַהְכִי הָא סָבָא חַד אֲזַדְמֵן לִיה, וְאָמַר רַבִּי רַבִּי, הָא חֲזִינָא קָרָא דְאָמַר בְּאוֹרֵייתָא (במדבר יט יד) אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהֱל, וְהָא אוֹרֵייתָא קָדָם דְאֶתְבְּרִי עֲלֵמָא הוּת, וְחֲזִינָא דְעֲלֵמָא אֶקְדִּים לְאָדָם, דְכָל עֲלֵמָא וְצָרְכוּי אֶתְבְּרִיאוּ קָדָם דְאֶתְבְּרִי אָדָם, אִי הָכִי מְאִי תִקְנֵתָא אִית הָכָא, אָמַר לִיה סָבָא וְהָא כְּתִיב דְנִשְׁמָתִין דְצְדִיקִינָא אֶתְבְּרִיאוּ קָדָם דְאֶתְבְּרִי עֲלֵמָא, כְּמַה דְאֶתְבְּרִי אָמַר (בראשית א א) בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים וְלִית רֵאשִׁית אֶלָּא נִשְׁמָה, דְאֶתְמַר בִּיה (משלי כ כז) גֵּר יְהוּיָה נִשְׁמַת אָדָם, אִיהִי נִשְׁמַתָּא דְאָדָם דְלַעֲלִילָא, אֶלָּא אִית אָדָם וְאִית אָדָם, אִית אָדָם דְאִיהוּ אָדָם דְנִשְׁמַתָּא, וְאִית אָדָם דְגוֹפָא, דְאֶתְמַר בִּיה (תהלים קמד ד) אָדָם לַהֲבֵל דְמָה, וְעֲלִיה אֶתְמַר (במדבר יט יד) אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהֱל, וְעֲלִיה אֶתְמַר (ירמיה יז ה) אָרוּר הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטַח (דף צח ע"ב) בְּאָדָם וְשֵׁם בְּשֶׁר זְרוּעוֹ, וְדָא סְמַא"ל אָדָם בְּלִיעַל אִיש אָוֹן, וְאִית לִיה תְרִין נוֹקְבִין בִּישׁוֹן, וְעֲלִייהוּ אֶתְמַר (ויקרא כא יא) עַל כָּל נַפְשׁוֹת מֵת לֹא יָבֵא, לְאָבִיו וּלְאָמוֹ לֹא יִטְמָא, וְלִית אָבִיו אֶלָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְלִית אָמוֹ אֶלָּא שְׂכִינְתָּא, וְכִי לֹא אֶתְמַר בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וּבְשְׂכִינְתִּיה (ירמיה כג כט) הֲלֹא כֹה דְבַרִי כָאֵש נָאִם יְהוּיָה, מַה אִש אִינוּן מְקַבֵּל טְמָאָה הָכִי אִיהוּ לֹא מְקַבֵּל טְמָאָה, אָמַר לִיה וְהָא כְּתִיב (במדבר יט כ) אֶת מְקַדְשׁ יְהוּיָה טְמָא וְדָא שְׂכִינְתִּיה, אָמַר לִיה וְדָאִי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתִּיה לֹא מְקַבֵּל טוֹמָאָה, אֲבָל כָּל מָאן דְסָאִיב אֶתְר דְאִיהִי שְׂרִיא בִיה, אֶתְחַשֵּׁיב לִיה כְּאֵלוֹ עֶבֶד לִיה, וּבְגִין דָּא לְאָבִיו וּלְאָמוֹ לֹא יִטְמָא, וְלִית אָבִיו אֶלָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ

הוא, וְלִית אָמוּ אֶלָּא שְׂכִינְתָא, וְדָא אִיהוּ רְזָא מָאן דְּאֵעִיל מְרֻשׁוֹת הָרַבִּים לְרֻשׁוֹת הַיְחִיד, וּבְגִין דָּא אָמַר (ויקרא כב לב) וְלֹא תַחֲלָלוּ אֶת שֵׁם קֹדֶשִׁי, וְדָא אֲדַנִּי, דְּאִיהוּ רֻשׁוֹת הַיְחִיד דְּאִיהוּ יְהוּ"ה יְחִידוֹ דְּעֵלְמָא, וְדָא אִיהוּ אָדָם. (ובגין דא לאביו ולאמו לא יטמא, ודא איהו רזא מאן דאעיל מרשות הרבים לרשות היחיד, ובגין דא אמר) (במדבר יט יד) אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהָל, דָּא אָדָם בְּלִיעֵל, וּמִסְטָרָא דָּא בְּרֵשׁ רְשָׁע קְרוּי מִתּוֹ מַעֲיָקָרָא מְקַמֵּי דְאַתְבָּרִי עֲלֵמָא, אֲבָל לָא אֲתֵמַר עַל אָדָם דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְקוּדְשָׁא, וְכַמָּה טַפְשִׁין אֵינּוּן בְּעֵלְמָא דְאַמְרִין הָא קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא גְזַר עַל בְּרֵשׁ דְיָמוּת, הָדָא הוּא דְכְתִיב אָדָם כִּי יָמוּת, וְאִידָּא אֲמַרִין דְּלָא יְהֵא מִיתָה מִינֵיהּ, וְיִ לֹון דְטַב לֹון דְלָא אֲתֵבְרִיאָו בְּעֵלְמָא, דְאַלִין אֵינּוּן דְשׁוֹנִין לֹון, שׁוֹנִין לְאָדָם דְאַתְקָרִי יִשְׂרָאֵל וּלְאָדָם בְּלִיעֵל, וְאַמְרִין כְּאָדָם טוֹב כְּחוּטָא כּוּלְהוֹן שׁוֹוִין, יְהִיו כְּמוֹץ לְפָנֵי רוּחַ אֱלִין חַיִּיבִיא דְאַמְרֵי הַכִּי, וּמִלְאַדָּא יְהוּ"ה דּוֹחָה מִנֵּיהּוּ.

דְּאִית אָדָם דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל, וְאִית אָדָם דְּאִיהוּ מְלָאָדָּא וְדָא מִטְטְרוּ"ן, וְאִית אָדָם בְּדִיוֹקְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא דְאִיהוּ אֲצִילוּתֵיהּ, וְדָא יוּ"ד הִ"א וְאִיו הִ"א, וְלִית לֵיהּ בְּרִיאָה וְיִצְרָה וְעֵשִׂיָה אֶלָּא אֲצִילוּתָא, וּבְאַתְרָא דָּא לִית חֻטָּא וְלָא מוֹת, הָדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים ה ה) לֹא יִגוֹרֵךְ רָע, וְעַל הָאִי אָדָם בְּלִיעֵל מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא דְלָא לְמִיכַל מְנִיָּה, וְדְלָא לְעַרְבָא לֵיהּ עִם טוֹב, דְּהֵאִי אִיהוּ כְּמָאן דְּעַרִיב כְּסָפָא עִם עוֹפְרָת, וְדָא גְרִים בְּלָבוּלָא בְּפַמְלִיא דְלְעִילָא, וְעַרְב חֲשׁוּכָא בְּנְהוּרָא מֵה דְאַפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, כְּמָה דְאַתְ אָמַר (בראשית א ד) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

וְלָא עוּד אֶלָּא מָאן דְּאֵעִיל זְרַעִיהּ בְּנֵדָה אוֹ שְׂפָחָה אוֹ גוּיָה אוֹ זוֹנָה, כְּאֵלוּ מְעַרְב מֵה דְאַפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, דְכְתִיב (שם ו) וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, דְּאֵינּוּן מִי נֵדָה לְמִי דְכִיא, דְּדָא אָסוּר וְדָא מוּתָר, וְדָא כְּשֵׁר וְדָא פְסוּל, דָּא טוּמְאָה וְדָא טְהוּרָה, אֲלִין אֵינּוּן שִׁית סְדָרִין דְאַתְיְהִיבַת (בהון משנה) (ס"א למשה), לְאַפְרָשָׁא בֵּין טוֹב לְרָע, דְּעַרְב לֹון אָדָם וְדָרִין דְאַתּוּ אֲבַתְרִיָּה.

תְּקוּנָא תְּמִנָּא וְשִׁתִּין

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מֵאֵי אֱלֹהִים, לְהַט הַחֲרָב הַמַּתְהַפֶּכֶת לְשִׁמּוֹר אֶת דְּרָךְ עַץ הַחַיִּים (בראשית ג כד), מִטָּה הָאֱלֹהִים וְדָאִי, וְדָא מִטְטְרוּ"ן, וְהָא אוּקִימָנָא לֵיהּ דְאַתְהַפֶּךְ מְדִינָא לְרַחֲמֵי, וּבִיָּה אֲשִׁתְּנִין (נ"א אשתכחו) כָּל דִּיוֹקְנִין דְּלָא דְמוּ דָּא לְדָא, כַּד אֲתַהַפֶּךְ מִימִינָא לְשִׁמְאֵלָא אַחְזִי פְרָצוּפָא דְשׁוֹר, וְכַד אֲתַהַפֶּךְ מִשְׁמְאֵלָא לְיְמִינָא אַחְזִי פְרָצוּפָא דְאַרְיָה, וְכַד אֲתַהַפֶּךְ מִתְרֻוּיָּהּ לְמַעְרָב אַחְזִיר אַנְפּוּי וְאַתְהַפֶּךְ לְנֶשֶׁר (נ"א לאד ; ס), וְכַד אֲתַהַפֶּךְ מִתְרֻוּיָּהּ לְמִזְרַח דְאִיהוּ בְּאַמְצַעִיתָא אֲתַהַפֶּךְ לְאָדָם (נ"א לנשר), מְלִמְטָה לְנֶשֶׁר, לִית דִּיוֹקְנָא בְּעֵלְמָא דְלָא אֲשִׁתְּמוּדַע בֵּיהּ.

תָּרִין עֶשֶׂר מְזֻלוֹת אֶתְחַזְּקֵן בֵּיהּ, וְכָל דְּיֻקְנֵן דְּמִלְאָכְיָא וְדִיֻקְנֵן דְּנִשְׁמָתֵן
וְדִיֻקְנֵן דְּכָל מַה דְּאֶתְבְּרֵי בְּשִׁמְיָא וּבְאַרְעָא, (לֹא אִיְהוּ דִּיֻקְנָא דְּאָדָם שְׁלִים בְּכָל
תְּקוּנֵן, אִלָּא אִם הוּא) (נִיֵּא כְּלֵא הוּא) כְּלִיל בְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא וְשִׁמְשָׁא וְסִיְהָרָא וְכִכְבֵּיָא
וּמְזֻלָּא וְכִרְסֵיָא וּמִלְאָכְיָא וְגוֹן עֵדוֹן וְגִיְהֵנְס, מְסֻטְרָא דְּתַרְוֵיהוּ אֶתְיְהִיב יִצְרָ
הַטּוֹב וְיִצְרָ הָרַע, גּוֹן עֵדוֹן מְצָא אֲשֶׁה מְצָא טוֹב (מִשְׁלֵי יח כב), גִּיְהֵנְס וּמוֹצָא אֲנִי
מִרְמָוֹת אֶת הָאֲשֶׁה (קִהְלֵת ז כו), וְתַרְוֵיהוּ בְּלִבָּא, לֵב חֲכָם לִימִינוֹ, וְלֵב פְּסִיל
לְשִׁמְאֵלוֹ (שם) י ב.

תקונא שתין ותשעה

דף צט ע"א

(דף צט ע"א) בְּרֵאשִׁית ב' תָּרִין חֲכָמָה וְתַבּוּנָה (וּבִינָה), תְּלִיתָאָה יִרְאֵת יְהוּ"ה
רֵאשִׁית דְּעֵת (מִשְׁלֵי א ז). וּבְהַאי דְּעֵת אֶתְמַר (בְּרֵאשִׁית ד א) וְהָאָדָם יִדַע אֶת חוּהָ
אֲשֶׁתּוֹ, דְּלִית זִוּג אֶלָּא בְּדַעַת דְּאִיְהוּ עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא. יְחֻדָּא דְּאָבָא
וְאִמָּא. הֲכִי אִיְהוּ לְתַתָּא צְדִיק יְחֻדָּא דְּעֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא וְשְׁכִינְתָּא
דְּלְתַתָּא, וְגוֹף וּבְרִית עֲלִיְהוּ אֶתְמַר (שְׁמוּאֵל א ב ג) כִּי אִ"ל דְּעוֹת יְהוּ"ה וְגוֹמֵר,
וְתַרְוֵיהוּ עֲדוֹת, דְּלִית עֲדוֹת פְּחוֹת מִתְּרִין.

וְהַאי בֵּן אִיְהוּ יְחֻד דְּאָבָא וְאִמָּא, אִיְהוּ עֲמוּד סְבִיל כְּלָא, כְּגוּוֹנָא דְּשִׁמְיָא
וְאַרְעָא דְּאֶתְמַר בְּהוֹן דְּעֲלָמָא עַל חַד סְמְכָא קִיְיָמָא, כְּמָה דְּאֶת אֶמֶר (מִשְׁלֵי י
כה) וְצְדִיק יִסוּד עוֹלָם, הֲכִי אָבָא וְאִמָּא סְמְכִין עַל עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא,
וְאִיְהוּ יְחֻד בֵּין אִם וּבֵת כְּגוּוֹנָא דְּאִיְהוּ, וּבִיָּה אֶתְעֲבִידוּ ה"ה אֶחָד אֶחָד
י"ג הָכָא וְי"ג הָכָא, וְאִיְהוּ ו' יְחֻד דְּתַרֵּי אֶחֱיוֹת, כְּגוּוֹנָא דְּאִיְהוּ וְיִצְרָ יְהוּ"ה,
דְּאִיְהוּ דְּאִי י' לְעִילָא י' לְתַתָּא ו' בְּאֶמְצָעִיתָא.

יְחֻדָּא דְּתַרְוֵיהוּ פְּלָה וְחֲמוּתָהּ, (ה' מן אלהיים ו') (נִיֵּא הִי"י מן אלהיים ו' מלא), כְּלָלָא
דְּתַרְוֵיהוּ הִי"ה אֶמָּא וּבְרֵתָא, ו' בֵּין תַּרְוֵיהוּ, לְעִילָא לִית עֲרוּהָ, וּבְאַתְרָ דְּאִי
אֶמֶר לֹא תִדְמָה לְיוֹצְרֵיהּ, לְתַתָּא בְּרֵת מִאֶתְרֵיהּ אֶמֶר (וּיְקָרָא יח ו) לֹא תִקְרְבוּ
לְגֻלוֹת, וְהָא אֻקְיָמָנָא לְעִיל. וְעוּד אֶשְׁכַּחְנָא רְזָא עֲלָהָ, עֲרוּיָה עִיר וִי"ה,
כְּד ו' בֵּין עַר דְּאִיְהוּ רַע אֶתְעֲבִיד עוֹר, הֲדָא הוּא דְּכִתִּיב (בְּרֵאשִׁית ג כא) וַיַּעַשׂ
יְהוּ"ה אֱלֹהִיִּים לְאָדָם וּלְאֲשֶׁתּוֹ פְּתָנוֹת עוֹר וַיִּלְבַּשׁוּם, וְעֲלִיְהוּ אֶתְמַר (וּיְקָרָא
יט יד) וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מְכָשׁוֹל, דְּהָא רַע מִן עוֹר, אִיְהוּ עֲרוּהָ דְּאֶפְרִישׁ בֵּין
וִי"ה דְּאִיְהוּ אֶח וְאֶחֻת, כְּד אֶתְלַבֵּשׁ אִילְנָא דְּחִיֵּי בְּאִילְנָא דְּטוֹב וְרַע, הֲדָא
הוּא דְּכִתִּיב (בְּרֵאשִׁית ב ט) וַעַץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן, וְעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, בְּזִמְנָא
דְּאִיְהוּ (סִיֵּא דְּהַאי) עַר בֵּין בְּרָא וּבְרֵתָא לֹא תִקְרְבוּ לְגֻלוֹת עֲרוּהָ, לֹא תִקְרְבוּ ו'

לְה' דָּלָא אַתְגַּלְיָא רַע בִּינְיִיחוּ דְאִיהוּ אַחַר, דְּעַלְיָה אַתְמַר (משלי כה ט) וְסוּד
אַחַר אֵל תְּגַל, עַרְיָיָה תַעוֹר קְשִׁתָּךְ (חבקוק ג ט), עַר יָה, רַע בְּזַמְנָא דְאִיהוּ בֵּין
י"ה, הַהוּא רַע לֹא תִקְרַב י' בְּה'.

וְהָאֵי אִיהוּ קְלִיפָה דְּעַרְלָה, עִיר מִן עַרְלָה רִי"ע, אָדָם בְּהָאֵי חָאב, כְּמָה
דְּאוּקְמוּהָ מְאָרִי מִתְנִיתִין אָדָם הָרֵאשׁוֹן מוֹשֵׁךְ בְּעַרְלָתוֹ הָוָה, וְדָא גְרִים
עַרְיִין בְּעַלְמָא, וּבְגִין דָּא עַרְיָה תַעוֹר קְשִׁתָּךְ, תַעוֹר אִיהוּ עֲרוֹת בְּהַפּוּד אַתְוּוֹן,
בְּאֵן אַתְר קְשִׁתָּךְ דְּאִיהוּ קִשְׁת הַבְּרִית, דְּעַלְיָה אַתְמַר (בראשית לה ט) וְתִלְד
רַחֵל וְתִקֵּשׁ בְּלִדְתָּהּ, תִּקְיִשׁ אִיהוּ קִשְׁיִת, (ורזא דמלה בעצב תלדי בניים), (שם ג ט)
וּמִתְמָן אַמְרָה חֲנָה (שמואל א א ט) אִשָּׁה קִשְׁיִת רוּחַ אֲנָכִי.

וְדָא רְזָא אֶת קְשִׁתִּי נִתְתִּי בְּעַנְוֹ, וְאוּקְמוּהוּ חַבְרִיָא מְלָה דְאִקִּישׁ לִי, מוֹקֵשׁ
כְּתִיב בֵּיה, דְּבִיָה הָוָה מוֹקֵשׁ לְאָדָם קְדַמְאָה, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ אָדָם
הָרֵאשׁוֹן מוֹשֵׁךְ בְּעַרְלָתוֹ הָוָה, וּמָה דְנָטִיר לִיָּה אִיהוּ בְּהַקֵּשׁ בְּשׁוֹתְפוֹ עִמִּי,
בְּדִיוֹקְנָא דִּילִי, עֲלָה אַתְמַר (שם א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּגִין
דְּמָאן דְנָטִיר בְּרִית זְכָה לְמַלְכוּת, הָרִי אִיהוּ בְּהַקֵּשׁ לִי בְשׁוֹתְפוֹ עִמִּי, וְאִם
לֹא נָטִיר לִיָּה אַתְחַזֵּר קִישׁ, קִשָּׁה לִיָּה קִשָּׁה לְאֵת ה', וְעַל הָאֵי קֵשׁ אַתְמַר
(עובדיה א יח) וּבֵית עֲשׂוֹ לְקֵשׁ, וְאִיהוּ לְקִישׁ בְּהַפּוּד אַתְוּוֹן שְׁקִי"ל, וְאִיהוּ שְׁקַל
לְצַדִּיקִים דְנָטִירוּן בְּרִית שְׁקַל הַקִּדְשׁ, וְוִי לְמָאן דְּלֹא נָטִיר לִיָּה, וְזַכָּאָה אִיהוּ
מָאן דְנָטִיר לִיָּה, וּמָאן דְנָטִיר בְּרִית הָאֵי אִיהוּ עַד עַלְיָה ע' מִן שְׁמַע ד' מִן
אַחַד, וְאִי לֹא נָטִיר בְּרִית פָּרַח מְנִיָּה קוֹצָא מִן ד' מִן אַחַד, וְאַשְׁתָּאֵר אַחַר
ע"ד. (ער.) כ"אן. (חסר)

דף צט ע"ב

וְהָאָדָם יָדַע וְכוּ' (בראשית ד ד), קָם סָבָא פְּתַח וְאָמַר רַבִּי רַבִּי וְעַד הֵכָא לֹא
הָוָה יָדַע אָדָם לְאַנְתְּתִיָּה, אֶלְא בְּזַמְנָא דְחָאב אֶסְתַּלַּק שְׁכִינְתָּא מֵאַתְרֵיהָ,
וְהָכִי אוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין, דְּבְּזַמְנָא דְלִית שְׁכִינְתָּא בְּאַתְרָה אָסוּר
בְּתַשְׁמִישׁ הַמְּטָה, בְּגִין דְּעַלְיָה אַתְמַר (שם מז לא) וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל (דף צט ע"ב)
רֵאשׁ הַמְּטָה, וּמָאן אַתְר אֶסְתַּלַּק מִימִינָא וּמִשְׁמַאלָא דְתַמָּן הָוָה, וְדָא
הוּא רְזָא דְעִיבוֹר (ס"א ויעבו"ר) ע"ב ר"יו, חֲסֵד גְבוּרָה, וְלֹא לְמַגְנָא אוּקְמוּהוּ
מְאָרִי מִתְנִיתִין, הַנּוֹתֵן מִטָּתוֹ בֵּין צַפּוֹן לְדָרוֹם הוֹיִין לִיָּה בְּנִים זְכָרִים,
וְאִיהוּ גְרִים דְאֶסְתַּלַּק הֵהִיא מְטָה מִתַּמָּן, הָכִי אֶסְתַּלַּק אִיהוּ מִתַּשְׁמִישׁ
הַמְּטָה, וּבִתְר דְקָבִיל עוֹנֵשִׂיָּה אַתְחַזֵּר מְטָה לְאַתְרָהָא, בְּהַהוּא זַמְנָא וְהָאָדָם
יָדַע אֶת חֲנָה אִשְׁתּוֹ.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע אֶת חֲנָה אִשְׁתּוֹ, אֵית יָדִיעָה לְטַב וְאֵית יָדִיעָה לְבִישׁ, כְּגוֹן
(שם ג ז) וַיִּדְעוּ כִּי עַרוּמִים הֵם, וּכְגוֹן וְאֵת עָרוֹם וְעַרְיָה (יחזקאל טו ז), עָרוֹם
מְאֻרִיתָא דְבִכְתָּב, וְעַרְיָה מְאֻרִיתָא דְבַעַל פָּה.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע, כְּגוֹן (אסתר ד א) וּמְרַדְּכִי יָדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה, הָכִי אָדָם
יָדַע דְגְרִים אַפְרָשׁוּתָא בֵּין קוּדְשָׁא בְרִיָּךְ הוּא וּבֵין שְׁכִינְתִּיָּה, דְאָדָם חָאב

בְּמַחְשָׁבָה, וְחִוָּה חָאבֵת בְּמַעֲשָׂה, בְּהֵוָה אֶתְר דְּאַתְמַר בִּיה יִשְׂרָאֵל עֲלָה
בְּמַחְשָׁבָה, בְּהֵוָה אֶתְר דְּאַתְנַטְל נְשַׁמְתִּיה בְּאַרְח אֲצִילוֹת תַּמְּוֹן חָאב, וְחִוָּה
בְּמַעֲשָׂה דִילִיה, דְּאִיהִי כַח דִּילִיה כִּיח אֲתָוּוֹן דְּמַעֲשָׂה בְּרָאשִׁית, וְכֻלָּא
חֲכַמִּיה כִּיח מִיָּה.

וְעוֹד וְהָאֲדָם יָדַע, יָדַע חוּבָא דִילִיה בְּמַאי בְּקִין, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (בראשית ד
א) וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת קִין, בְּגִין דְּעִלִּיה אֲתַמַּר (ישעיה יד כט) כִּי מִשְׂרָשׁ נָחַשׁ יֵצֵא
צָפַע, דְּאִיהוּ זִוְהֶמָא דְאַטִּיל נָחַשׁ בְּחִוָּה, וְהָוָה יָדַע זִוְהֶמָא דִילִיה דְאַתְּפִשְׁט
עַד קִנִּי חוּתְוֹן מִשָּׂה, וְכַד חֲמָא גְלָגוּלָא וַתִּיּוּבְתָא דִילִיה תַּמְּוֹן, אָמַר (בראשית ד
א) קִנִּיתִי אִישׁ אֶת יְהוּ״ה, כְּעַן יִדְעֶנָּא לִיה דְּקִנִּיתִי לִיה בְּקִנִּי חוּתְוֹן מִשָּׂה,
וְרוּחָנָא לִיה תַּמְּוֹן, וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר קִנִּיתִי אִישׁ אֶת יְהוּ״ה, וְדָא אִיהוּ רָזָא
(קהלת ט) וּבְכֹן רְאִיתִי רְשָׁעִים קְבוּרִים וְבָאוּ וְכוּ׳.

אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, סָבָא סָבָא, וְאַמַּאי טַרַח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהוֹן,
לְאַיִיתָאָה לֹוֹן בְּגְלָגוּלָא, אָמַר לִיה בְּגִין יִקְרָא דְצַדִּיקָא לְאַעֲבָרָא חוּבָא
מִבְּנִיָּהוּ, דְּעַד דְּקִין תָּב בְּתִיּוּבְתָא פְּגִימוֹ דְאַדָּם לָא אֲשַׁתְּלִים, וּבְגִין דָּא
לִיקְרָא דִילִיה טַרַח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקִין, וְהִכִּי בְּכַל רְשִׁיעִיָּא דְאַיִנוֹן בְּנִי
צַדִּיקָא.

אָמַר לִיה מַאי אִיהוּ זִוְהֶמָא דְאַטִּיל נָחַשׁ בְּחִוָּה, אָמַר לִיה דָּא לִילִיָּית טַפָּה
סְרוּחָה אִיהוּ זִוְהֶמָא, וְאִיהִי שְׂאוּר שְׁבַעִיסָה דְאַתְמַר עֲלָה מִי מַעֲכָב שְׂאוּר
שְׁבַעִיסָה, וְאִיהוּ אִיבָא דְסַמַּא״ל, דְאַתְמַר בִּיה (בראשית ג ו) וַתִּקַּח מִפְּרִיו
וַתֹּאכַל, דָּא מוֹיָּית דְאַתְמַר עֲלָה (משלי ה ה) רַגְלִיהָ יוֹרְדוֹת מוֹת, וְאִיהִי טַפָּה
בִּישָׂא זִוְהֶמָא דְאַל אַחַר, סַם מוֹת זִוְהֶמָא וְעַרְלָה דְאַיִלְנָא דְמוֹתָא, וּבְגִינָה
אוּקְמוּהָ מְאַרִי מִתְנִיתִין אָדָם מוֹשֵׁד בְּעַרְלָתוֹ הָוָה.

וַתוֹסֶף לְלָדֵת אֶת אָחִיו אֶת הָבֶל, פִּתַח וְאַמַּר (תהלים קד כט) וַתוֹסֶף רוּחַס יִגְוַעוּן
וְאֵל עֶפְרַם יִשׁוּבוּן, הֲכָא רַמִּיז גְלָגוּלָא דְצַדִּיקָא, וְאַחֲזִי לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא גְלָגוּלָא דִילִיה בְּכַל דְרָא וְדָרָא, אִיךְ הָוָה אֲזִיל מִצַּדִּיק לְצַדִּיק, עַד שְׁתִּין
רְבוּא, עַד דְּמַטִּי לְהֵוָה דְאַתְמַר בִּיה (בראשית ו ג) בְּשֹׁגֶם הוּא בְּשָׂר, בְּשֹׁגֶם זֶה
הָבֶל, וְאוּקְמוּהָ קְדַמַּי בְּשֹׁגֶם דָּא מִשָּׂה, וּמִיָּד דְחֲמָא דְעַתִּידָה אוּרִיָּיתָא
לְאַתִּיָּהָבָא עַל יְדִיה, אוּסִיפַת בְּגִינִיה כְּמָה קְרַבְּנִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וְכַמָּה צְלוּתִין וּבְעוּתִין, וְדָא אִיהוּ וַתוֹסֶף לְלָדֵת.

וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בִּיה (קהלת א ד) דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְלִית דוֹר פְּחוּת מְשֻׁשִׁים
רְבוּא, וְלַעִילָא דוֹר הוֹלֵךְ דָּא וי, דְּסַלִּיק לְשְׁתִּין רְבוּא בְּשִׁית סְפִירָן. (שם)
וְהָאֲרָץ לְעוֹלָם עוֹמֶדֶת דָּא שְׁכִינְתָא, דְּאִיהִי עוֹמֶדֶת לִיה, וְאִיהִי שְׁעַתָּא
דְּקִיָּימָא לִיה, וּבְגִינָה אֲתַמַּר לִית מְזָל יוֹמָא גְרִים אֶלָּא מְזָל שְׁעַתָּא גְרִים,
וְלִית לְכָל בַּר נֶשׁ קִיָּימָא שְׁעַתָּא, דְּהָא אִית בַּר נֶשׁ צַדִּיק דְלָא קִיָּימָא לִיה
שְׁעַתָּא, דְלָא קִיָּימָא שְׁעַתָּא אֶלָּא לְבַעֲלָה, וְהָאִי שְׁעַתָּא מִינָה בְּנִי חַיִּי וּמְזוּנִי
לְבַר נֶשׁ, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ מְאַרִי מִתְנִיתִין בְּנִי חַיִּי וּמְזוּנִי לָאוּ בְּזְכוּתָא
תְּלִיא מְלֶתָא אֶלָּא בְּמְזָלָא תְּלִיא מְלֶתָא, מַאי מְזָלָא דִילָה בַעֲלָה, וְלְבַעֲלָה
לִית מְזָל, כְּמָה דְאוּקְמִנָּא אִין מְזָל לְיִשְׂרָאֵל, וְאַף עַל גַּב דְּכֻלָּא תְּלִיא

במזלא אפילו ספר תורה שבהיכל, היכל שכינתא תתאה, ספר תורה צדיק.

דף ק ע"א

ותריסר מזלות אינון ואינון ו"ו (דאשתכח ו') (ניל דאשתכחו מאת א' ודא רזא דוא"ו, וא' תמן ו' עלאה דאיהו מזלא עלאה דסליק במחשבה) (דף ק ע"א) דאיהו א תמן, ו' דאמצעיתא דאת א, איהו מזלא דכלא, דסליק באת י' עלאה דאיהו ברישא דאת א, וכד סליק במחשבה אתמר ישראל עלה במחשבה, דאיהו י' דעל רישא דא', ובגין דא לית מזל לישראל (דהא במחשבה סליק, וכל מזלא איהו ממנא על שעתא מתרין עשר מזלות), דאיהו מזלא דכלא, וכל מזלות מניה תלגין דאינון ו' ו', די ממנו על תריסר שעתי, דאינון ה"א ה"א, זכאה איהו מאן דקיימא ליה שעתא.

דאיהו גלגול דכלהו דא י' דאיהו גלגל, ועם ו' אתעביד גלגול, דאיהו ברזא דס"ו מן יסוד. דאתמר ביה (בראשית מו כו) כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה ששים ושש, לאתערוותא דעמודא דאמצעיתא ששים, לאתערוותא דצדיק ושש, וכלא אתרמיז בצדיק דביה גלגול, ועוד יסוד תמן יו"ד, דאתגלגל ביה ונח ביה מכל גלגולין דאתגלגל, ובגין דא (שם ב ב) ויכל אלהיים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, ואות ו' דגלגול ביה סליק צדיק לשתין רבוא, בצדיק אינון שית, ובעמודא דאמצעיתא סליק לשתין, ובכתר עלאה דאיהו א סליק לשתין רבוא, ודא איהו דור הולך ודור בא.

אמר ליה רבי שמעון והא סבא אמר דאיהו גלגול ביסוד איהו, ותמן י' דמתגלגל ביה ושריא עליה ונח ביה מההוא טרחא דגלגולא דטרח בשית יומי, דסלקין לשית באת ו', ולשתין ביי שית זמנין עשר, ולשית אלפין בארץ, ולשתין רבוא בכתר עלאה, ודא איהו דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת.

ובכל זמנא דאתי ואזיל שעתא קיימא ליה, הדא הוא דכתיב והארץ לעולם עומדת, דלהאי בת זוגיה קיימא ליה בכל אתר ובכל גלגולא ובכל שעתא, אף על גב דאזיל ואתי בכמה גלגולין, האי איהו צדיק וטוב לו, ולמאן דשעתא דיליה לא קיימא ליה אלא שעתא אחרא דלאו בת זוגיה קיימא ליה, והאי איהו צדיק ורע לו, כמה דאוקמוה מארי מתניתין כל מי שדוחק את השעה השעה דוחקתו.

אמר ליה רבי אלעזר, והא ר' פדת צדיק גמור הוה, ואמאי לא נפל בשעתא דיליה דאיהו בת זוגיה בן גילו, אמר ליה ברי אית גלגולא דמחייב ליה דנפיל במזליה דאיהו בן גילו, דאתמר ביה (דברים ח ט) ארץ אשר לא במסכנות תאכל ביה לחם, דאיהו שעתא דמזוני ושעתא דחיי ובני, ואית גלגולא דמחייב ליה דלא נפיל בשעתא דמזוני דאיהו בת גילו, אף על גב דעביד כמה זכוון בעלמא, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין בני חיי ומזוני

לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא תליא מלתא, דגלגולא גרים ליה
פאלו במזלא תליא מלתא.

ומה דאמר אי בעית דאחריב לעלמא והדר אבריה ואפשר דנפלת בשעתא
דמזוני, הכי שמענא בודאי דכל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו, דא
גופא דבר נש דאתקרי עולם קטן, ובגין כך אתמר אי בעית דאחריב
לעלמא, ואייתי ליה בגלגולא אחרא, ואולי דנפלת בשעתא דמזוני.

אדהכי הא סבא דסבין עתיקא דעתיקין קא נחית לגביה, ואמר עולם דכל
צדיק דא שכנתא, כד אסתלק מינה עמודא דאמצעיתא ואשתארת
חריבה, ובגינה אתמר תבעי דאחריב עלמא, דכל ספירה וספירה
אתקריאת גלגל, ועם וי איהו גלגול, ושית ספירן באתנון סלקין לשתיין
רבוא, ודא איהו דור הולך ודור בא, ולית דור פחות משתיין רבוא, והארץ
לעולם עומדת דא שכנתא.

דף ק ע"ב

דאיהי אתקריאת אולי, ועלה אתמר כולי האי ואולי דזכי לשעתא דמזוני,
ועלה אתמר (דניאל ח ב) על אוכל אולי, דכבר אתחייב קדם דיייתי לעלמא
דאיהי שכנתא תתאה, והא אתחייב בספירה דאיהי לעילא מניה, עד
דאתתקן לההוא אתר דאתנטיל בר נש נשמתייה, לית ליה תקנה בשכנתא
תתאה, דאיהי שעתא דכלהו, ובגין דא שעתא לא קיימא ליה, ואם תליא
במזלא עלאה אפילו דיעביד כמה זכון לאו בזכותא תליא מלתא, דהא
מחוייב איהו מלעילא, אמר רבי שמעון מהכא משמע גלגולא דתליא (דף ק
ע"ב) בשכנתא דאיהו במיניה, אבל אם אחרת יקח לו (שמות כא ו), אם ההוא
רוחא ייתי בגופא אחרא, דהא לאו איהו מיניה, מה פתיב ביה קיימא ליה
שעתא תמן ואיהי בת זוגיה, אמר, ודאי קיימא ליה שעתא דאיהי בת
זוגיה דאתגלגל עמיה, אם לא קיימא ביה שארה כסותה ועונתה לא יגרע,
שארה דא גלגולא קדמאה, שאר בשורו, כסותה כי היא כסותה לבדה היא
שמלתו לעורו (שם כב כו) דא גלגולא תננינא, ועונתה אדם יחודא דיליה
דאיהו גלגולא תליתאה.

אמר רבי שמעון סבא סבא פתח מלון יתיר דהא סתימין מלון דילך, אמר
ליה ההוא סבא, שארה דא מזונא מסטרא דימינא דמתמן כל מזונא קא
אתיא, הדא הוא דכתיב (תהלים קמה טו) פותח את ידיו ומשביע לכל חי רצון.

כסותה מסטרא דשמאלא דאיהו כסות עינים, דמתמן ערין לשמאלא,
בגין דסטרא שמאלא תמן פגימו, הדא הוא דכתיב (ירמיה א יד) מצפון תפתח
הרעה, ובגין דא אתמר ביצחק (בראשית כז א) ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו
מראות, ותמן צריך כסויא, ומשה בההוא אתמר ביה (שמות ג ו) ויסתר
משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים, ובגין דא ציצית ותפילין אינון
כסויא דיליה, הדא הוא דכתיב כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו,

(ובעור דתפילין, כסותה לבדה היא שמתנו לעורו), בעור דתפילין, כסותה על ארבע
בנפות כסותה אשר תכסה בה (דברים כב יב).

ועונתה מסטרא דעמודא דאמצעייתא דאיהו ישראל שמע ישראל, לתמן
יחודא דילה, הדיא הוא דכתיב (שמות כא יא) ואם שלש אלה לא יעשה לה
ויצאה חנם אין כסף, דהו כן אלה יפעל אייל כו' ואם שלש עם גבר (איוב לג
כט).

אבא דאיהו חכמה באלין תלת נחית בגלגול, והא כתיב באדם וחוה
דסלקין במטה שנים וירדו שבע, אמר, ודאי הכי איהו דאינון אדם וחוה,
קין ותאומתו, הבל ותרין תאומותיו, וקין בגין דהו להבל תרין תאומות
וליה לא הוה אלא חד, קני להבל, ודא גרים ליה כי שבע יפול צדיק וקם
(משלי כד טו), דחב בשכינתא דאיהו בת שבע, ובגין דא נפל בשבע, דאתתא
גרים לה מיתה, ודא ירידה דיליה דנחיתת שכינתא תתאה מאתרהא.

ולבית דאשתרש בה (נ"א דאשתמש בהא) אילנא, ונחית תמן נביעו למעבד
איבא דאיהו פריה ורביה, דא גרים אדם דאתברי בדיוקניה, דאסתלק
נביעו משכינתא תתאה ומשבע דרגין דילה, לבית דנחיתו תמן, כלא סליק
לאתריה, ורזא איהו וקם.

דף קא ע"א

ומאי הוה נביעו דאסתלק מניה, ו' דאסתלק עד אין סוף דאיהו מזלא
עלאה, דנחית ליה ו' דאיהו אבא לאתריה, ולבית סליק אבא כל פריה
לאתריה. (נ"א דנחית לון דאיהו אבא לבריה, ולבית סליק אבא מבריה לאתריה) (כל זה מיותר)
(דאיהו שעתא דקיימא ליה זכאה איהו מאן דקיימא ליה ולא דחיקא ליה שעתא כמה דאוקמוה כל
הדוחק את השעה שעה דוחקתו והא רבי פדת דדחיקא ליה שעתא אמר ליה קודשא בריך הוא אי
בעית דאחריב עלמא ואפשר דנפלת בשעתא דמזוני אמר ליה בוצינא קדישא כולי האי אמאי אמר
ליה דא רזא רברבא שמענא דבר נש דאתי בגלגולא ואתחייב למאריה קדם דייתי לעלמא אף על גב
דיעביד כמה זכוון לאו בזכותיה תליא מלתא דהא מזליה גרים ליה ומה דאמר אי בעית דאחריב
לעלמא ואפשר דנפלת בשעתא דמזוני בודאי הכי שמענא דכל צדיקא וצדיקא אית ליה עולם בפני
עצמו ודא גופא דבר נש דאתקרי עולם קטן ובגין דא אמר אי בעית דאחריבא לעלמא ואייתי ליה
בגופא אחרא ואפשר דנפלת בשעתא דמזוני אמר ליה והא כתיב (שמות כא י) אם אחרת יקח לו
שאר כסותה ועונתה לא יגרע והן כל אלה יפעל אייל וכו' ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם
אין כסף (שם). אמר ליה ודאי אתגלי הכא רזא עלאה כמה דאוקמוהו מארי מתניתין אשתו כגופו
דמיא ואשתכח דאיהו חיים דיליה הדא הוא דכתיב (קהלת ט ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת עץ
חיים היא למחזיקים בה (משלי ג יח), (דף קא ע"א) ואיהי פרנסה דיליה הדא הוא דכתיב (דברים ח
ט) ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם וכו' ומינה בני חיי ומזוני ע"כ).

ולקבל אלין גלגולין שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה, שנוי מקום
בגוונא דקודשא בריך הוא, דאתמר ביה (ישעיה כו כא) הנה יהו"ה יוצא
ממקומו, וכד נפיק אשתני מדינא לרחמי ומרחמי לדינא, כמה דאוקמוהו
מארי מתניתין לא כשאני נכתב אני נקרא, בעולם הבא דאיהו אתריה
נכתב ביהו"ה ונקרא ביהו"ה, בעולם הזה נכתב ביהו"ה ונקרא באדנ"י,
דא שנוי מקום לבר מאתריה, דאיהו עלמא דאתי, עלמא דאתי לית ביה

שְׁנוּיָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (מלאכי ג ו) אֲנִי יְהוָה לֹא שִׁנִּיתִי, נִכְתָּב בְּשֵׁם יְהוָה וְנִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה, אֶתְקַרֵי יְהוָה רַחֲמֵי, לְבַר מֵאֲתָרִיה אֲשֶׁתֵּנִי וְאֶתְקַרֵי אֲדֹנָיִי וְאֶתְקַרֵי דִין, וְדָא רְזָא עוֹמֵד מִכְּפָא רַחֲמֵים וְיוֹשֵׁב עַל כְּפָא דִין.

שְׁנוּי הַשֵּׁם דָּא מִצַּפִּי, דְּאִיהוּ בְּאִיתָּ בִּישׁ יְהוָה, שְׁנוּי מַעֲשָׂה דָּא שְׁבֵת, דְּצָרִיךְ כָּל כְּלָאֲחַר זָד, כָּל דְּאִיהוּ צָדִיק, אַחַר זָד דְּאִיהוּ שְׂכִינְתָּא, דָּא שְׁנוּי מַעֲשָׂה, וּבְזִמְנָא דְּאִיהוּ כְּלָאֲחַר זָד לִית תַּמּוֹן סְגִידוֹ, דְּאֶתְמַר בֵּיה כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכּוֹרֵעַ, תַּעֲלָא בְּעִידְנִיה סְגִיד לִיה, דְּבְזִמְנָא דְּאִיהוּ כְּלָאֲחַר זָד אֶתְעַבִּיד זָנָב, וְעַם כָּל דָּא דְּאָמַר תַּעֲלָא בְּעִידְנִיה סְגִיד לִיה בְּאֲתָרִיה, אָבַל חוּץ מֵאֲתָרִיה הוּי זָנָב לְאֲרִיּוֹת וְאֵל תְּהִי רֹאשׁ לְשׁוּעֵלִים

דְּהָא צָדִיק גְּמוּר אָף עַל גַּב דְּנַחֲתִית מִדְּרָגִיה וְאֶתְעַבִּיד זָנָב לְאֲרִיּוֹת, עָלִיה אֶתְמַר (תהלים לו כה) לֹא רָאִיתִי צָדִיק נֶעְצָב, מֵאִי זָנָב דִּילִיה הָהִיא קוּצָא דְּאֵת ד' מִן אַחֲרֵי דְּאִיהוּ י' זְעִירָא שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה, עָלִיה אֶתְמַר (משלי כד טו) כִּי שָׁבַע יִפּוֹל צָדִיק וְקָם.

תָּא חֲזִי גִלְגּוּל דְּאֵת ו' אִיהוּ דְּנַפְיָךְ בְּשַׁעֲתִיה, דְּעָלִיה אֶתְמַר מְזַל שְׁעָה גוֹרֵם, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ אִין מְזַל יוֹם גוֹרֵם אֶלָּא מְזַל שְׁעָה גוֹרֵם, בְּאַבְרָהָם מָה כְּתִיב בֵּיה כֹּד אֶתִּיא בְּגִלְגּוּלָא, (בראשית יט כז) וַיִּשְׁכֹּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר אֶל הַמְּקוֹם, וּבְגִין לְאֶקְדָּמָא לָהּ יִצְחָק מָה כְּתִיב בֵּיה בְּגִלְגּוּלָא, (שם כד טג) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשֹׁדֵה לְפָנוֹת עָרָב, נִפְק לְגַבְהָ לְחַקְלָא, בְּגִין דְּאֶתְמַר בֵּיה (ירמיה ט ט) מִי יִתְנַנֵּי בַמִּדְבָּר מְלוֹן אוֹרְחִים, חַד אֶקְדִּים לְפִשְׁפִּשָׁא בָּהּ בְּצַפְרָא, וְתִנְיָנָא לְפִשְׁפִּשָׁא בָּהּ בְּרַמְשָׂא, יַעֲקֹב מָה כְּתִיב בֵּיה (בראשית כה יא) וַיִּפְגַּע בַּמְּקוֹם, פָּגַע בָּהּ, זְכָאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּפָגַע כְּגוֹן יַעֲקֹב, דְּעָלִיה אֶתְמַר (שם) וַיֵּלֶךְ שָׁם, וְהָהוּא לִינְה הוּא לְוִיָּה, מִיָּד דְּאֶעְרַע בָּהּ (שם לב ב) וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִיִּים, וְעַם כָּל דָּא דְּפָגַע בָּהּ הָוָה נָטִיר לָהּ, וְלֹא אֶתְאַחַד עִמָּה עַד דְּאֶתָּא בְּעֵלָה, וְדָא אִיהוּ (שם כח יא) וַיֵּלֶךְ שָׁם כִּי בָּא הַשֶּׁמֶשׁ, דְּבִגִּינִיה (שם לב לב) וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ, דְּאִיהוּ מִשָּׁה דְּאֶתָּא בֵּיה בְּגִלְגּוּלָא רוּחִיה דְּמִשָּׁה, וּבְגִין דָּא יַעֲקֹב וּמִשָּׁה הוּוּ קִיִּימֵי בְּדִרְגָּא חַדָּא בְּעַמּוּדָא דְּאֶמְצַעִיתָא, אָבַל דָּא בְּגוּפָא וְדָא בְּנִשְׁמָתָא, וּבְגִין דָּא לִית שַׁעֲתָא קִיִּימָא לְכָל בַּר נֶשׁ דְּאִיהוּ שְׂכִינְתָּא בְּלָא בְּעֵלָה

וּבְגִין דָּא כֹּד דְּחִיקָת לִיה שַׁעֲתָא לְרַבֵּי פְדָת, וְאָמַר אִי בְּעִית דְּאַחֲרָבִיה לְעֵלְמָא וְאַפְשָׁר דְּנַפְלָת בְּשַׁעֲתָא דְּמִזּוּנֵי, וְאוּלֵי דְּנַפְלָת מֵאִי וְאוּלֵי, אֶלָּא וְאוּלֵי אִי בְּעִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּנַפְלָת בְּשַׁעֲתָא דְּמִזּוּנֵי, דְּהָא אֶתְתִּיה עֲבִיד, וְאוּלֵי אִי בְּעִי בְּעֵלָה דְּהוּי קִיִּימָא מָה דְּאִיהוּ עֲבִידָת בְּלָא רְשׁוּתָא דְּבְעֵלָה.

וּכְגוּוֹנָא דָּא לִית שַׁעֲתָא קִיִּימָא דְּאִיהוּ שְׂכִינְתָּא לְהָהוּא בַר נֶשׁ, אֶלָּא אִם יִיתֵי בְּגִלְגּוּלָא בְּהָהוּא בַר נֶשׁ דְּהָהִיא שַׁעֲתָא, וְרְזָא דְּמִלָּה (ויקרא טז ג) בְּזֹאת יָבֵא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, וּבְלָא בְּעֵלָה אֶתְמַר (שם ב) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ (במדבר א נא), וְהִזְרַק הַקֹּרֶב יוֹמָת, וְלִית מִיָּתָה אֶלָּא עֲנִיּוּתָא, וְהָאִי זָר לָאוּ בְּזָר אַחֲרָא דְּמוּם זָר, אֶלָּא זָר מִבְּעֵלָה.

דף קא ע"ב

זכאה מאן דאיערע בשעתא דאתברי משית ימי בראשית, דכל נשמתא אית לה עת וזמן בגלגולא, כמה דאמר קהלת (קהלת ג א) לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים, ודא שכנתא תתאה דאיהי זמן ועדן לכל ספירה וספירה, ולכל גלגולא וגלגולא, ואיהי עדן ועדנין ופלג עדן, עידן דכל עדנין שפיר, מאי ופלג עדן, אלא פגון פלג המנחה, בשמאלא אתפלגת לדינא, ובימינא לרחמי, בעמודא דאמצעיתא אשתלימת, וכד אתפליגת בימינא ושמאלא אתמר בה לאסתר (אסתר ה ג) מה בקשתך עד חצי המלכות ותעש, ואיהו כ"ח יהו"ה, פלגו דילה יד ימין, ופלגו דילה יד שמאל, ולקבל תרונתיהו אדכר קהלת בה כ"ח זמנין עת. (דף קא ע"ב) הדיא הוא דכתיב (קהלת ג ב) עת ללדת ועת למות עת לטעת וכו', ואינון י"ד י"ד, יד ימינא רחמי, ללדת לטעת לרפוא לבנות לשחוק לרקוד פנוס אבנים לחבוק לבקש לשמור לתפור לדבר לאהוב שלום. יד שמאלא דינא למדן, למות לעקור להרוג לפרוץ לבפות ספוד להשליך אבנים לרחוק לאבד להשליך לקרוע לחשות לשנוא מלחמה, יד ימינא איהי פשוטה לקבל שבים, דכתיב (שמות יד ח) ובני ישראל יוצאים ביד רמה, (שם טו ו) ימינך יהו"ה נאדרי בכת, יד ימינא רחמי. יד שמאלא דינא, דכתיב (שם ט ג) הנה יד יהו"ה הויה, (דברים ב טו) יד יהו"ה היתה בם להמם.

ובגין דא אית עת רצון ואתמר בה (ויקרא טו ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש, ואית עת דדינא דאתמר בה (שם ב) ואל יבא בכל עת אל הקדש, ובגין דא אינון כ"ח יומי דסיהרא, י"ד יומין איהי שלימתא, וי"ד חסרה, ומאן דאתייליד ביומי שלימותא איהו שלים בבנין בחיי ובעותרא במזוני בחדוה בשלוה בבנינא, בכל י"ד עתות טב. ומאן דאתייליד בזמנא דאיהי חסרה, בכל י"ד יומין אלין איהו חסר בכלהו, איהו עניא מספנא בלא מזוני ובלא חיי. ומאן דאתייליד באמצעיתא יהא בינוני.

וכל דא מאן גרים דאתייליד ברישא או בסופא או באמצעיתא, דא גלגול דיליה דמחייב ליה, (ומאן גרם דא דאתייליד תמן בגין דמזליה גרים דאתחייב מלעילא) קדם דאתייליד לעלמא, ובגין דא אמר לרבי פדת דאי בעי דאחריב לעלמא וכו', (ומאן דאתייליד בחסרונא דסיהרא בכל י"ד יומין איהו חסר דמזליה גרים ולהאי בר נש קשין לו מזונותיו כקריעת ים סוף), (נ"א אפשר דנפלת בשעתא דמזונא, דלהאי בר נש דאתייליד בי"ד שמאלא קשין מזונותיו כקריעת ים סוף, דמזונא דנשמתא אורייתא, מזונא דגופא נהמא, בין בהאי ובין בהאי קשין מזונותיו), בגין דאינון מסטרא דדינא דאתברי בדינא דאיהו אדנ"י, ומאן דאתברי ברחמי דאיהו יהו"ה, לאו אינון קשין מזונותיו, ומזונא דנשמתא אורייתא, מזונא דגופא נהמא מחמשת המינין.

ומאן דאיהו מסטרא דאדם דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, אתמר ביה (בראשית א כו) וירדו בדגת הים וכו', בכללא שליט כמה דאתברי בשמיא ובארעא ובימא, ועליה אתמר (קהלת ג טו) מה שהיה כבר הוא, מה שהיה קדם דייתי להאי עלמא, כמה דאת אמר (שם א ט) אין כל חדש תחת השמש, כבר הוא מחוייב למהוי בהאי עלמא, כמה דאת אמר (ירמיה א ה) בטרם

אָצָרָד בַּבְּטוֹן יִדְעֵתִידָהּ, וְאֲשֶׁר לְהִיּוֹת כְּבָר הָיָה (קהלת ג טו), וְאֲשֶׁר אִיּהוּ לְמִיּהוּי
בְּהָאֵי עֲלָמָא, כְּבָר הוּא מְחוּיִיב לְמִיּהוּי קָדָם דִּיִּיתִי לְעֲלָמָא הָכָא בְּגִלְגּוּלָא.

וְהָאֱלֹהִיִּים יִבְקֹשׁ אֶת נִרְדָּף (שס), זֶה הֵבֵל דְּאִיּהוּ נִרְדָּף מִקִּין, וְקָם קִין וְקָטַל
לִיה, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (בראשית ד ח) וַיִּקָּם קִין אֶל הֵבֵל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ, וַיִּקָּם
וְדָאִי, דְּהוּהוּ הֵבֵל עָלֵיהּ, וְקָם קִין וַיַּהַרְגֵהוּ, קִין אֶתְקָרִי עַל שְׁם דְּקִנִּי עַל
אָחוּהּ, בְּגִין דְּחִזָּא יְקָרִיהּ וְתוֹקֶפֶיהּ לְעִילָא, דְּקָרְבָנִיהּ אֶסְתַּלַּק לְאַתֵּר
דְּעֵתִיק יוֹמִין, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (דניאל ז ט) וְעֵתִיק יוֹמִין יִתִּיב וְכוּ', וְקָרְבָנִיהּ הוּהוּ
מִבְּכוֹרוֹת צָאנוּ, וְאֶתְקַבַּל לִיה בְּרַעוּא.

דף קב ע"א

אָמַר לִיה, אִם כֹּן דְּקָרְבָנָא דִּלִּיהּ אֶתְקַבַּל, אֲמַאי אֶתְיִיהִיב חִילָא לְקִין
לְמִקְטָלִיהּ, (בגין דא יש הבל אשר נעשה על הארץ וגומר (קהלת ח יד) אמאי), אָמַר לִיה הָכָא
וְדָאִי רָזָא עֲלָאָהּ, דְּאִיּהוּ הוּהוּ דְרָגָא דְעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע דְחָאב בֵּיהּ, וּבִמָּה
דְּחָאב בֵּיהּ קָבִיל עֲנִשִּׂיהּ בְּהָאֵי עֲלָמָא, וּבְהָהוּא קָרְבָנָא דְאֶתְקַבַּל מִנִּיהּ
אֲשֵׁתִיב מְעַנְשָׂא דְהָהוּא עֲלָמָא, דְתַרִּי עֲנִשִּׂי הוּהוּ מְחוּיִיב חַד לְעִילָא וְחַד
לְתַתָּא, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (בראשית ב יז) כִּי בְיוֹם אֶכְלָד מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת. (דף
קב ע"א) אָמַר לִיה, וְהָא אָדָם הוּהוּ דְחָאב בְּהָאֵי אֵילָנָא, אָמַר לִיה עוֹבְדָא
דְּאָבוּהּ הוּהוּ לִיה וּמַת, אָמַר לִיה כִּי בְיוֹם אֶכְלָד מִמֶּנּוּ כְּתִיב, אָמַר לִיה
בְּהָהוּא יוֹם הַצִּיץ וּמַת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּגִין דָּא כְּתִיב (קהלת ח יד) יֵשׁ הֵבֵל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר יֵשׁ צְדִיקִים שְׁמֹגִיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים וְגוֹמֵר, וְהָכָא אֶתְרַמִּיז
צְדִיק וְרַע לֹו רָשָׁע וְטוֹב לֹו, צְדִיק וְרַע לֹו הָכָא אֶתְרַמִּיז, יֵשׁ צְדִיקִים שְׁמֹגִיעַ
אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים, וְדָא רָזָא דְצְדִיק דְאֶעְרַע לִיה כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים,
לֹאוּ דְאִיּהוּ רָשָׁע וְלֹאוּ בֹן רָשָׁע אֶלָּא כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים דְחָב בְּעוֹבְדָא
דְּחִיבִיָּא, דְאִינוּן סַמְאִ"ל וְנַחֲשׁ, אִירַע לִיה עוֹבְדָא דְלַהוֹן, וְהָאֵי אִיּהוּ רָזָא
פּוֹקֵד עוֹן אָבוֹת עַל בָּנִים (שמות כ ה), בְּגִין דְמַעֲשֵׂה אָבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם, דָּא
גְּרִים לְהֵבֵל מִיתָהּ, וּמַת בְּלֹא בֹן, וּבְגִין דָּא אָזִיל בְּגִלְגּוּלָא, שְׁיִין דְמַשָּׂה אִיּהוּ
שְׁיִית מְתַמָּן רוּחַ שְׁיִין (ס"א ש"ת), הִדָּא הוּא דְכְתִיב (בראשית ד כה) כִּי שֵׁת לִי
אֱלֹהִיִּים זָרַע אַחֵר תַּחַת הֵבֵל כִּי הָרְגוּ קִין, תַּחַת הֵבֵל וְדָאִי, דְּהֵבֵל רָכִיב
עָלֵיהּ, וְאֶתְעַבִּיד שֵׁת הַרְכָּבָה לִיה, וְאִיּהִי סִיוְמָא דְאֶלְפָּא בֵּיתָא, וּבְגִין דָּא
תַּחַת הֵבֵל.

הֵבֵל הֵלֵב, וְעָלִיהּ אֶתְמַר הֵלֵב רוּאָהּ, וְאִיּהוּ ה' מִמַּשָּׂה, וְהֵלֵב אִיּהוּ לְשִׁמְאָלָא
דְּאִיּהוּ אֱלֹהִיִּים, הֵלֵב מִבִּין, וְאִיּהוּ סְתִיר בְּנִינָא וְנִפְלַת בְּגִינִיהּ, וּבְגִין דָּא
וַיִּסְתֵּר מִשָּׂה פָּנָיו כִּי יָרָא מִהֵבֵיט אֶל הָאֱלֹהִיִּים (שמות ג ו), בְּגִין דְתַמָּן הוּהוּ
דְחָב בְּאֱלֹהִיִּים, דְּאִיּהוּ אֱלֹהִיִּים דְעוֹבְדָא דְבְרָאשִׁית, וְדָא אִיּהוּ דְחָב
בְּמַעֲשָׂה, לַבַּת אִשׁ בְּרַתָּא דְמִלְכָּא דְחָב בֵּיהּ, וְאֶתְבִּיִּישׁ כְּסִי לִיה בְּדִילִיהּ (ס"א
בחיליה) בְּשֵׁת, וּמַה דְהוּהוּ שֵׁת אֶתְחַפֵּר עִמִּיהּ ב' וְאֶתְעַבִּיד בְּשֵׁת, וְדָא אִיּהוּ

יְרֵאָה בְּשֵׁית, וְעוֹד שֵׁת בְּאֵית בִּישׁ אֵינוֹן אָב, שֵׁית לְבַתֵּר דְּזָכָה בְּאֵת יוֹיֵד,
בְּרָא שֵׁית, וְאֵיהִי יוֹיֵד דְּאֵתְמַר בֵּיה (משלי ח כה) יְהוּיָה קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ,
דְּאֵיהִי עֲשָׂרָה דוֹרוֹת, וְתָב לָהּ לְאֵתְרָה, אֵתְקָרִי בְּרֵאשִׁית, וּמִתְמָן זָכָה
לְאוֹרֵייתָא דְּאֵתִייהִבַּת עַל יָדֶיהָ.

וְהֵאֵי יִי אֵיהִי מִיַּעֲקֹב וְיִי מִיִּשְׂרָאֵל, יִי מְאֻדְנִי יִי מִיְהוּיָה, שֵׁיין מִמֶּשֶׁה אֵיהִי
מִשֵּׁת תְּמָן רוֹוח לָהּ, וְכַד אֲזַל לְשֵׁם רוֹוח תְּמָן תְּרִין אֲתָנוּן שֵׁים, וְכַד אֲזַל
עֲשָׂרָה דוֹרוֹת עַד אֲבָרָהִם תְּמָן רוֹוח ה' דִּילֵיהָ, וְאֵתְקָרִי מִשֵּׁה, וְרָזָא דְמַלְהָ
מוֹלִיד לִימִין מִשֵּׁה זְרוּעַ תְּפָאֲרָתוֹ בּוֹקַע מִים מִפְּנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם
(ישעיה סג יב), וְבָהּ אֲפִיק לְבָנוֹי מְגֻלוֹתָא, וְבָהּ מְחָא לְמִצְרָאֵי, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב
(שמות ט א) הִנֵּה יָד יְהוּיָה הוֹיָה, ה' חֲמֵשׁ אֲצַבְעִין, וְבָהּ בְּקַע יָמָא, וְדָא אֵיהִי
בּוֹקַע מִים מִפְּנֵיהֶם, וְבָהּ עֲתִיד לְמַהוּי בּוֹקַע יָמָא דְאוֹרֵייתָא מִימִינָא, הֵהוּא
זְמַנָּא מַה דְהוּא לְשִׁמְאָלָא בְּלָבָא הוּוּהָ הֵבֵל דְּאֵיהִי הֵלֵב, הֵבֵל אֲסִתְלַק
לִימִינָא, וּמִתְמָן סָלִיק לְמוֹחָא דְּאֵיהִי חֲכָמָה, דְּהָא לְבָא אֵיהִי אִימָא עֲלָאָה,
עָלָה אֵתְמַר הֵלֵב מִבִּין, וּלְבַתֵּר נְחִית עַל אֲרַעָא לְנַחְתָּא אוֹרֵייתָא עַל אֲרַעָא.

דף קב ע"ב

וּבְגִין דָּא יֵשׁ הֵבֵל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צְדִיקִים אֲשֶׁר מְגִיעַ אֵלֵיהֶם
כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים, דָּא אָדָם וְהֵבֵל, דְּדָא חָב בְּמַחְשְׁבָהּ וּבְעוֹבְדָא, וְדָא חָאב
בְּמַחְשְׁבָהּ וּבְעוֹבְדָא, בְּמַחְשְׁבָהּ אֵיהִי יִי, עֲלִיהָ אֵתְמַר (במדבר יד כב) וַיִּנְסוּ אוֹתֵי
זֶה עֲשֶׂר פְּעָמִים, וּבְגִין דָּא כַּד אֵתָא אָדָם בְּגִלְגוּל בְּאֲבָרָהִם, אֲתַנְסִי בֵּיה
בְּעֵשֶׂר נְסִיוֹנִין, וּבְגִין דְּחָאב בְּמַעֲשָׂה כַּד אֲתַגְלַגֵּל בִּיצְחָק נִתְנַסָּה בְּמַעֲשָׂה,
בְּאֲבָרָהִם נִתְנַסָּה בְּמַחְשְׁבָהּ, וּבִיצְחָק בְּמַעֲשָׂה, יַעֲקֹב כָּלִיל תְּרוּיָהוּ,
מִסְטָרָא דִּיצְחָק קָרָא לֵיה יַעֲקֹב, מִסְטָרָא דְּאֲבָרָהִם דְּתְמָן מַחְשְׁבָהּ קָרָא
לֵיה יִשְׂרָאֵל, דְּאָבָא אֲתַגְלַגֵּל בְּאֲבָרָהִם דְּאֵיהִי לִימִינָא, וְאִמָּא בִּיצְחָק דְּאֵיהִי
לְשִׁמְאָלָא, יַעֲקֹב בְּגִין דְּאֵיהִי כָלִיל תְּרוּיָהוּ אָבָא וְאִמָּא, אֵתְמַר בֵּיה יִשְׂרָאֵל
עָלָה בְּמַחְשְׁבָהּ בְּכַתֵּר עֲלִיוֹן דְּאֵיהִי מַחְשְׁבָהּ סְתִימָא, וְכַד אֵתָא אָדָם
אֲצִטְרֵף בְּאֲבָרָהִם, וְאֲתַפְּשֵׁטוּ שְׂרָשׁוּי בְּאֲרַעָא, וְרָזָא דְמַלְהָ (משלי יז) מִצְרָף
לְכֶסֶף וְכוּר לְזָהָב (משלי יז א), מִצְרָף לְכֶסֶף דָּא אֲבָרָהִם, וְכוּר לְזָהָב (דף קב ע"ב)
דָּא יַצְחָק, וּבוֹחוֹן לְבוֹת יְהוּיָה (שם) דָּא יַעֲקֹב, לִית סְפִירָה דְּלָא אֲתַגְלַגֵּל אָדָם
עֲלָאָה, דְּאֵיהִי יוֹיֵד ה"א וְאִיוּ ה"א, כ"ח מ"ה חֲכָמָה וְדָאֵי, בְּגִין לְצַרְפָּא
וּלְלַבְנָא לְאָדָם דְּבָרָא בְּדִיוֹקְנִיהָ לְתַתָּא, וְאֲצִיל בֵּיה אֲצִילוּתִיהָ, וְכָל טְרַחָא
דְּלַעֲלָא לָא הוּוּהָ בְּאָדָם אֲלָא בְּגִין אֲצִילוּתִיהָ דְּאָדָם דְּלַעֲלָא, דְּדָא בְּדָא תְּלִיא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אִם כֵּן מָאִי וַיֵּשׁוּב לִימֵי עֲלוֹמִיּוֹ (איוב לג כה) (ובגין דא ישראל עלה
במחשבה, אמר ליה מנלן דאברהם תמן במחשבה, אמר ליה לאו למגנא תקינו מארי מתניתין הרוצה
להחכים ידרים דאיהי חכמה ואיהי מחשבה, באברהם אתלבן אדם, וביצחק אצטריף, ורזא דמלה
מצרף לכסף וכוור לזהב, מצרף לכסף דא אברהם, וכוור לזהב דא יצחק, ובווחן לבות יהו"ה דא יעקב,
והן כל אלה יפעל אי"ל פעמים שלש עם גבר (שם כט), אמר ליה אם כן מאי וישוב לימי עלומיו).

אמר ליה לאילנא דהוה קשיש יומין ואתייבשו ענפין דיליה, קציצו ליה ואצמח בשרשוי, דקמו מניה ענפין חדתין פקדמיתא, פגוונא דהוה בעולמוי, ודא איהו וישוב לימי עלומיו, ודא הוה חלמא דחזא נבוכדנצר בחלמיה, אילנא רבא ותקיף (דניאל ד ט), ובסוף חלמיה הוה אמר (שם יא) גדו אילנא וקציצו ענפיה, ולבתר אמר (שם יב) ברם עקר שרשוהי בארעא שבוקו, ולית אילן הכא אלא אדם עלאה, דאתמר ביה (דברים כ"ט) כי האדם עץ השדה, והאי אילנא קודשא בריהו הוא אנטע ליה בכמה דרין ולא אצלח. עד דנטע ליה בארעא דישראל, וארפיב ליה בתלת אבהו ואצלח תמן, ובגין דא הו כל אלה יפעל אייל פעמים שלש עם גבר, מיד דאצלח תמן ואחיד תמן, אתפשטו שרשוי על ארעא דאיהי שכונתא, ואסתלקו ענפוי בכל רקיעין, ובכל מרכבין דנשמתין ומלאכיא וחיוון ושרפים ואופנים, עד דאתחזר פקדמיתא (ס"א עד אין סוף), והא אוקמוה עץ החיים מהלך ת"ק שנה, (דניאל ד ט) רבא אילנא ותקיף ורומיה ימטי לשמנא, וחזותיה לסוף כל ארעא, תחותיה תטלל כל חיות ברא, ובענפוי ידורון צפרי שמנא, דאינון נשמתין קדישין, ומניה יתזון כל בשרא.

וארפיב ליה עד אלף דור, פגוונא דשכינתא דאיהי סליקת לאלף דור בעשר ספירן, דבהו סליקא עשר זמנין מאה, עד דסליקת בהוון לאלף דור, ומיד דאצלח אילנא בארעא נחית אילנא מלעילא, שרשוי בארעא דאיהי שכונתא, ואתרביאו תמן ענפוי עד אין סוף, ואתפשטו בה שרשוי עד אין תכלית, בההוא זמנא אתרבי אילנא פמלקדמין, הדא הוא דכתיב רבא אילנא ותקיף ורומיה מטי לשמנא, וחזותיה לסוף כל ארעא, ומניה יתזון כל בשרא, כל בני אדם דלתתא, בההוא זמנא אתרבי אילנא פמלקדמין, הדא הוא דכתיב רבא אילנא ותקיף וכו', חיות ברא אליו חיות הקדש, צפרי שמנא אליו נשמתין, ומניה יתזון כל בשרא לתתא. דבזמנא דחב אדם והוה מקצץ בנטיעות, פביכול פאלו אעקר חיוון ומלאכים ושרפים ואופנים מאתריהוון, ולא הוה מאן דמקבל צלותין, דאתמר בהוון (קהלת י"ב) כי עוף השמים יוליד את הקול, ובעל הכנפים יגיד דבר, מאי יגיד דבר, בצלותין וזכוון דישראל.

דף קג ע"א

אמר ליה רבי אלעזר, בודאי עלאין ותתאין הוו תלנין באדם קדמאה, ולא למגנא אוקמוה מארי מתניתין, לעולם יראה האדם על עצמו פאלו כל העולם תלוי עליו, אבל בר נש דטרח עליה קודשא בריהו הוא בגלגולא ולא אצלח באתריה, אעקר ליה מאתריה ושוי ליה באתר אחרא, ושני ליה אתר, ורזא דמלה (דף קג ע"א) ועפר אחר יקח וטח את הבית (ויקרא יד מה), ודא שנוי מקום, (כאן חסר והוא בתיקוני ז"ח) אם אצלח מוטב, ואם לא אצלח אעקר ליה מתמן וארפיב ליה באתר אחרא, ושני שמיה ודא שנוי השם, אם אצלח מוטב ואי לא אצלח אעקר ליה מתמן, ודא ונתץ את הבית את

אֲבָנִיו וְאֵת עֲצָיו (שם מח ז), וְנָטַע לִיָּהּ בְּאֶתֶר אַחֲרָא, וְשָׁנִי עוֹבְדוֹי מִכָּל מַה דְּהוּהוּ בְּקִדְמִיתָא, וּמִכָּל צִיּוּרִין דִּילִיָּהּ, מְשַׁנָּה פָּנָיו וְתַשְׁלַחְהוּ (איוב יד כ).

הוּ כָּל אֵלֶּה יַפְעַל אִיל פְּעֻמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבֵר (שם לג כט), קִרְקַע דְּנָטַע לִיָּהּ תַּמּוֹן וְאַצְלַח וּמִתְפַּשֵּׁט עַנְפוּי וְשָׁרְשׁוּי עַד אֶלְף דּוֹר דָּא שְׂכִינְתָא, וְדָא שְׁנוּי מַעֲשָׂה, וְעַד כְּמָה זְמַנִּין עַד אֶלְף, כְּמָה דְאֵת אֶמֶר (תהלים קה ח) דְּבֵר צְוָה לְאֶלְף דּוֹר, וְעַלִּיהּ אֶתְמַר (שיר ח יב) הָאֶלְף לָךְ שְׁלֹמָה, וְאִינוּן אֶלְף עֲלָמִין, דְּנָטַע לִיָּהּ עַד דְּאַצְלַח וְאַרְכִּיב לִיָּהּ תַּמּוֹן, וְרָזָא דְמַלְּהָ וְעֵשָׂה חֶסֶד לְאֶלְפִים (שמות כ ו), לְמָאן לְאַהֲבָיו, וְלִשְׁמַרֵי מְצוֹתָיו לְאֶלְף דּוֹר (דברים ו ט).

אֶמֶר לִיָּהּ, וְלִרְשִׁיעֵיָא מְאִי, דְּהָא כְּתִיב (קהלת א י) וּבָכֹן רְאִיתִי רְשָׁעִים קְבוּרִים וּבָאוּ וְכוּ', מַה תִּימָא בְּהוּן, אֶמֶר לִיָּהּ שְׁמַעְנָא בְּהוּן רָזָא יְפוּל מִצְדָּד אֶלְף וְגוּמֵר (תהלים צא ז), הֲכִי אֶמְרוּ לִי בְרַמִּיָּא, אֶמֶר לִיָּהּ אִי הֲכִי מְאִי אֲשֶׁר קוּמְטוּ בְּלֹא עֵת וְגוּמֵר (איוב כב טז), אֶמֶר לִיָּהּ אֶלִּין תִּשַׁע מָאָה וְשִׁבְעִים וְאַרְבַּעָה דְרִין דְּאֶתְקַמְטוּ וְאֶסְתַּלְקוּ קְדָם זְמַנִּיָּהוּ, וְדָא אִיהוּ אֲשֶׁר קוּמְטוּ בְּלֹא עֵת, דְּאֶסְתַּלְקוּ קְדָם זְמַנִּיָּהוּ, וְזָרִיק לֹון קוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא עַל כָּל דְרָא וְדָרָא, דָּא אִיהוּ נְהַר יוֹצֵק יְסוּדָם (שם), וְדָא הוּא רָזָא, דְאִין בְּן דְּוֹד בָּא עַד שְׂיַכְלוּ כָּל הַנְּשָׁמוֹת שְׁבִיגוּף, וּכְדִין חֲדַתִּין עֲתִידִין לְמִיתִי, אֲדַהֲכִי אֶסְתַּלְק סָבָא, אֶמֶר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרֵיָא, חַבְרֵיָא, וְדָאִי הָאִי סָבָא דְסָבִין אָדָם עֲלָאָה, זְכָאָה דְרָא דְהָאִי רָזָא אֶתְגַּלְיָא בִּיהּ.

(נוסח אחר וזה לשונו והוא מכתב יד)

עוֹבְדָא הָוָה, דְחַד בְּרַ נֶשׁ חֲגַר בְּלֹא רְגִלִין, אֲשַׁכַּח לְתַרִּין חַפְיָמִין דְלָא הוּי בְּכָל דְרָא חַפְיָמִין פְּנוּתִיָּהוּ, אֲעַרְעַ בְּהוּ הַהוּא חֲגַר, אֶמֶר לֹון שְׁלָמָא עֲלֵיִכוּ רַבְּנֹן, (שמענא עלייכו דאתון חכימי דרא), אָנָּה אֶתוֹן אֲזִלִּין, אֶמְרוּ לִיָּהּ לְדוּדָה פְּלֹן, וְעָרַב שַׁבַּת הָוָה, אֶמֶר לֹון אָף עַל גַּב דְּאֶתוֹן רְכִיבִין בְּבַעֲרִין דְרַהֲטִי סָגִי וְאַנָּא חֲגַר בְּלֹא רְגִלִין, אִי אֶתוֹן בְּעִיתוֹ אָנָּא אֶקְדָם לְכוּ לְתַקְנָא לְכוּ שַׁבְתָּא, תְּוֹוְהוּ אֶמְרוּ לִיָּהּ וְהִלֵּא אֶתְ חֲגַר וְאִידָ אֶתְ יַכִּיל לְאֶקְדָמָא לְבַעֲרִין דְרַהֲטִי טוֹבָא, אֶמֶר לֹון שְׁמָא דְמִיָּב אֶתוּוֹן וְדִלִּיג לֹון תִּיק פְּרִסִי בְּרַגְעָא חֲדָא.

אֲשַׁכַּחוּ גְרַמִּיָּהוּ לְפוּם מְעַרְתָּא חֲדָא, וּפְתוּרָא לְשְׁמָאָלָא, בְּכָל מַעַדְנֵי עֲלָמָא עֲלָהָא, וּמְנַרְתָּא לְדָרוּם בְּשַׁבְעָה גְרִין עֲלָהָא, וּמְטָה דְכֶסֶפָא וְדַהֲבָא וְאַבְנֵין יְקִירִין לְמַעַרְב בֵּין צְפוֹן לְדָרוּם, וְכֶרְסֵיָא לְמִזְרַח, וְתַלְתַּת מָאָה תַלְמִידִין עַל הַהוּא פְתוּרָא, בְּתַר דְאֶכְלוּ כְלָהוּ וְאִינוּן חַפְיָמִי עֲמָהוּן, קָם הַהוּא חֲגַר וּפְשֵׁט גְרַמִּיָּה מִהַהוּא גוּפָא בְּלֹא רְגִלִין, וְאַתְלַבֵּשׁ בְּגוּפָא דְאַנְפוּי זְהִירִין כְּזוּהֲרָא דְאֶתְמַר בִּיהּ (דניאל יב ג) וְהַמְשַׁכִּילִים יִזְהִירוּ וְכוּ', וְאַנְפִי תַלְמִידוּי נְהִירִין כְּכַכְבִּים לְעוֹלָם וְעַד, וְהוּוּ פְתַחִין סַפְרָא דְקַהֲלַת, וְקַרְיִין בִּיהּ (קהלת א ב) הֵבֵל הַבָּלִים אֶמֶר קַהֲלַת כוּ', וְהוּוּ חֲזָרִין כְּמָה זְמַנִּין, אֶמְרוּ לִיָּהּ אִינוּן חַפְיָמִי דְרָא וְכִי שְׁלֹמָה לָא עֲבַד קֶרָא אַחֲרָא בְּקַהֲלַת, עַל לְהוּ הַהוּא דְאֶתְחַזִּי חֲגַר בְּאַרְחָא, לְשַׁבְעָה הִיכָלִין מִכֶּסֶפָא וְדַהֲבָא וְאַבְנֵין יְקִירִין, וּבְהִיכְלָא שַׁבְעָה פְרִסֵּין דְאַרְבַּע חִיוּוּן, וְיוֹנָה תַמּוֹן דְכֶסֶפָא וְעֵטְרָה דְדַהֲבָא עַל רִישָׁהּ, וְכַתוּב בְּהּ כָּל מָאן דְלָא יָדַע בְּאֶלִּין הַבָּלִים עֲלֵיהּ כְּתִיב (במדבר א נא) וְהִזָּר

הקרב יומת, אינון חפמי דרא מיד דחזו הכי דהוה כתיב בההיא עטרה חזרו לאחורא. אמר לון ההוא דאתחזי עליהו פחגר, וכי עליכו אתמר דאתון חפמי דרא, לית אתון אלא טפשי דרא, ולא חזיתון בכל למודיכו כי בי חשק (תהלים צא יד) עד אורד ימים אשביעהו לעלמא דכלא אריד, אלן הבלים דקהלת אינון ברזא דשבע שמחן, דבהו מ"ב אתוון, לקבל שבעה יומי בראשית דאית בהו עשר אמירן ול"ב אלהיים ואינון מ"ב, ועליהו לב דאתמר בהו אלהיים האלהיים, והיינו (קהלת ה ז) וגבוהים עליהם, אלן שבע תיבין אבגית"ץ, עליהו אתמר (ישעיה ו ב) שרפים וגומר. והאי שמא איהו סגולתא דיליה לכסאה דנשמתא פד סליקת לעילא בכל ליליא, לאסהדא על עובדין טבין דבר נש, ממלאכי חבלה ומפל מזיקין ורוחין ולילין ושידין, ובהון פרחת לעילא, בתרין אתוון מפל שם תכסה אנפאה מנהון, ובתרין אתוון תכסה רגלהא, ובתרין אתוון פרחת לעילא, ואוף הכי לרוחא, ואוף הכי לנפשא, ואית שם בן מ"ב בצורת חותמא דשענה נכתב, ואית שם מ"ב בציר דיוקנא דמלכא, חקיק על חותמא, ואית שם מ"ב דאיהו דיוקניה ממש, שם מ"ב דאיהו דיוקניה איהו יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יו"ד וא"ו דלית, ה"א אל"ף, וא"ו אל"ף וא"ו, ה"א אל"ף, שם מ"ב דאיהו חותמא, איהו אהי"ה אשר אהי"ה, ציור מ"ב בשענה דא אבגית"ץ.

ורשיעיא נשמתהון דשידין וממזיקין ולא פועלין בהון אלא כישוף ועובדי שדין פותיהו, בגין דרשיעיא כל שמחן וכל הוי"ן דקודשא בריד הוא וכל מלאכים שנאין לון, ובגין פד לא מועיל לא קמיע ולא שמחן קדישין ולא מלאכיא, דלא תפיס אלא מין במינו, ובגין דא (דברים כב ט) לא תזרע פרימך בלאים, דאתמר בהון (ישעיה ה ז) כי כרם יהו"ה צבאו"ת וגומר, צבאו"ת נקודה דיליה יהו"ה, עליה אתמר (דברים י טו) רק באבותיך חש"ק, חול"ם שב"א קמ"ץ, ואינון זרע אברהם יצחק ויעקב, דרגא דלהון חסד פהנא רבא, גבורה לוי, ישראל עמודא דאמצעיתא, בגין דחול"ם פתר על תפארת, קמץ חכמה על חסד, וביה הרוצה להחכים ידרים, ובחכמה אשרי המחפה לתחיית המתים, חכמה מחפ"ה קמו כלהו ואשתטחו קמיה וכו'.

דף קג ע"ב

פתח כמלקדמין ואמר, (קהלת ח יד) יש הבל אשר נעשה על הארץ וכו', תא חזי שמענא דעובדא הוה בחד בר נש מאינון בעלי קבין, דהוה אזיל בארחא, אערע בתרין חפמיין מארי דדרא מארי דחכמתא דאורייתא, אמר לון שלמא עליכו רבנו, שמענא עליכו דאתון חפמי דרא, לאן אתר אזילתון, אמרו ליה לדוד פלו וערב שבת הוה, אמר לון אנא אזילנא תמן (איזיל) ואתקין לכו אתר בי מותביכו, אי אתון בעיתון, אמרו ליה והא אנן בסוסוון ואנת בלא רגליו, איד יתכן למהוי האי, אמר לון אף על גב דאתון רכיבין בבעירי דרהיטי סגי, ואנא חגר בלא רגליו, אי אתון בעיתון אנא

אַקדָם לְתַקְנָא לְכוּ שְׁבַתָּא, תְּוֹהוּ, אֲדַהְכִי אַחְזְרוּ רִישֵׁייהוּ לְגַבִּיּהּ וְחֲמוּ לִיהּ (דף קג ע"ב) דְּהָהּ רַהִיט פְּשָׁרְבִיטָא דְכַכְבָּא, עֶבֶד לֹון קְפִיצָה וְאַשְׁפָּחוּ גְרַמֵּייהוּ לְפִּיּוּם מְעַרְתָּא פְּהָרְף עֵין (ס"א, אמר לון שמא דמ"ב אתוון, דליג לון חמש מאה פרסי ברגעא חדא, אשכחו כו').

אָמַר לֹון רַבֵּן עִילוּ, עָאֵלוּ אֲבַתְרִיָּה מְעַרְתָּא גוּ מְעַרְתָּא, עַד דְּעָאֵלוּ לְחַד פְּרִדְסָא וְהָהּ תַּמָּן הָהּוּא בְּעַל קַבִּין מְתַפְשֵׁט מֵהָהוּא גּוּפָא, וְהָהּ מְתַלְבֵּשׁ בְּגוּפָא אַחְרָא דְאַנְפוּי הוּוּ נְהָרִין פְּשִׁמְשָׁא, וְהָהּ יְתִיב עַל כְּרִסְיָא דְמַלְכוּתָא, וְתַלְתַּת מָאָה תַלְמִידוּי תַחֲתוּת פְּרִסְיָא לְרַגְלוּי, וְהוּוּ קָרָאן (קהלת א ב) הֵבֵל הַבְּלִים אָמַר קַהֲלַת, וְהוּוּ קָרָאן הָאִי קָרָא זְמַנִּין בְּלָא חוּשְׁבָּנָא, אָמְרוּ לֹון אֵינוֹן חֲפִימִין מְאָרִי דְדָרָא, מָאִי הָאִי, וְכִי לִית קָרָא אַחְרָא בְּסַפְרָא קַהֲלַת, מִיָּד קָם הָהּוּא מְאָרִי קַבִּין דְּהָהּ יְתִיב עַל כְּרִסְיָא, וְאַחִיד בִּידִיהוֹן, וְאַעִיל לֹון לְשַׁבְעָה הִיכְלִין, וּבְכָל הִיכְלָא וְהִיכְלָא הָהּ כְּתִיב הֵבֵל הַבְּלִים, וּבְהִיכְלָא שְׁבִיעָאָה הָהּ נְשָׂרָא וְעֶטְרָה בְּפוּמָהָא, וְדַמּוּת יוֹנָה בְּהָהּיָא עֶטְרָה, וְהָהּ כְּתִיב בְּעֶטְרָה כָּל מָאן דְּלָא יָדַע בְּאֵלִין הַבְּלִים וּבְרָזָא דְלָהוֹן, עָלִיָּהּ אֲתַמַּר (במדבר א נא) וְהָזָר הַקָּרֵב יוֹמֵת, מִיָּד אֲתַחְזְרוּ אֵינוֹן לְאַחֲוָרָא, אָמַר לֹון הָהּוּא בְּעַל קַבִּין אֲתוֹן חֲפִימִין מְאָרִי דְדָרָא, דְאַזְלִית אֲבַתְרִיכּוּ עַד כְּעוֹן לְמַנְדַּע יַת חֲכָמַתֵּיכּוּ, וּבְוֹדָאִי לָאוּ אֲתוֹן חֲפִימִין, דְּוֹדָאִי בְּהָאִי קָרָא עֲבִידְנָא כָּל בְּנֵינָא דָא, וּבִיָּהּ הוּינָא טָס עֲלָמָא בְּטִיסָה חֲדָא, וּבְזַמְנָא בְּתַרְוִין, וּבְזַמְנָא בְּתַלְתַּת, וּבְזַמְנָא בְּאַרְבַּע, וּבְזַמְנָא בְּחַמֶּשָׁא, וּבְזַמְנָא בְּשִׁית, וּבְזַמְנָא בְּשַׁבַּע, וְאַנְן בְּהָאִי אַרְעָא כְּלָהוּ אֲזַלִּינְן בְּעָלִי קַבִּין, וְהָאִי קָרָא יְרִיתְנָא מְאַבָּא, וְאַבָּא מְאַבּוּי, עַד דְרָא כְּלָהוּ, יְהֵב לֹון מְמוּנָא סְגִיא וְשׁוּי לֹון בְּאַתְרֵייהוּ כְּהָרְף.

דף קד ע"א

וּבְגִין דָּא יֵשׁ הֵבֵל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, אָמְרוּ לִיהּ חַבְרֵיָּא רַבִּי אֵימָא לֹון שׁוּם רְמִיזָא בְּהָאִי קָרָא, דְלָא אֲתַפְסִיא חֲכָמַתָּא דָא מִן חַבְרֵיָּא, אָמַר לֹון רַבֵּן בְּוֹדָאִי רָזָא עֲלָאָה אֵית תַּמָּן, אָבֵל אֵימָא לְכוּ בְרַמִּיזָא, שְׁבַע הַבְּלִים אֵינוֹן, וְזַכָּאָה מָאן דְּלָא נָטִיל לְאַגְרֵייהוּ בְּהָאִי עֲלָמָא, וְאֵינוֹן דְּכָלִילֹון בְּבַת שְׁבַע, וְאֵינוֹן בְּהָאִי קָרָא, הֵבֵל (דף קד ע"א) חַד, הַבְּלִים תְּרִין הָא תַלְתַּת, הֵבֵל הַבְּלִים תַלְתַּת הָרִי שִׁית, הַכֹּל הֵבֵל הָא שְׁבַע, וּלְקַבְלֵייהוּ שְׁבַע שְׁמָהֹן אַבְגִּיתִי"ץ וְכוּ, אֵלוּ שְׁבַע הַבְּלִים אֵינוֹן כְּפוּלִים, לְקַבֵּל שְׁבַע שְׁרָגִין דְּמִנְרֵתָא, כְּפוּלִים, דְאַתְמַר בְּהוֹן (זכריה ד ב) שְׁבַעָה וְשְׁבַעָה מוֹצְקוֹת, (וְאֵינוֹן) שְׁבַע הַנְּוִיּוֹת, דְאַתְמַר בְּהוֹן בְּאַמִּירָה יְהִי אֹור, וְהוּי מִיָּד, וּלְבוּשִׁין דְאֵינוֹן שְׁבַע הַנְּוִיּוֹת אֵינוֹן שְׁבַע שְׁמָהֹן אַבְגִּיתִי"ץ וְחַבְרוּי, הֵבֵל אֵיהוּ לְהַב, הַבְּלִים לְהַבִּים, וְעָלִייהוּ אֲתַמַּר (תהלים כט ז) קוֹל יְהוָה חוֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וּמָאן דְּיָדַע בְּאֵלִין הַבְּלִים, פֶּד אֲפִיק לֹון מְפוּמוּי וּמְלַבִּיָּהּ יָדַע לְכוּנָא בְּשַׁכִּינְתָּא עֲלָאָה, דְכָל הַבְּלִים מִינָהּ תַלְיִין, וּמְתַלְבָּשׁוּן בְּשַׁכִּינְתָּא תַתָּאָה, דְכָלִיל שְׁבַע שְׁמָהֹן אַבְגִּיתִי"ץ וְחַבְרוּי, דְאֵינוֹן אֲתוֹן דְּבַהוֹן אֲתַבְרִיאוּ שְׁמִיא וְאַרְעָא, דְאֵלִין תַלְיִין בְּאַמִּירָה וְאֵלִין בְּעֶשְׂיָה, בְּרָזָא דְאוּמִר וְעוֹשָׂה מִיָּד, וְאֵלִין שְׁבַע הַבְּלִים אֵינוֹן כְּפוּלִים, לְקַבֵּל

שָׁבַע שְׂרָגִין דְּמִנְרֵתָא, כְּפוּלִים, דְּאִתְמַר בְּהוּ (זכריה ד ב) שְׁבַעַה וְשַׁבְעָה מוּצְקוֹת לְנֵרוֹת וְגו', (אלין באמירה ואלין בעשיה, ואינון י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א אלן אינון שבעה ושבעה מוצקות).

זְכָאָה עֵמָא דִּיזְדַעִין לְסַלְקָא צְלוֹתִין בְּאַמִּירָה וְעוּבָדָא, וְעֵלִיָּה אִתְמַר (ישעיה נא טו) וְאֲשִׁים דְּבָרִי בְּפִיךָ וכו', וְהָא אוֹקְמוּהָ אֶל תְּקַרִי עִמִּי, אֶלָּא עִמִּי בְּשׁוֹתְפוּ, כְּמָה דְּאִתְמַר בֵּיהּ (תהלים לג ו) בְּדַבְרַי יְהוָה שְׁמִים נַעֲשׂוּ כו', הַכִּי אֲנִתְּ בְּשׁוֹתְפוּ עִמִּי, דְּבִמְלוּלָךְ אִתְעֵבִידוּ שְׁמִיָּא וְאַרְעָא.

וְעוֹד הֵבֵל ה' לֵב, ה' אִתְפְּלֵג לְדִיּוּ פְּרָצוּפִין, דִּיּוּ, ד' אַרְבַּע רַגְלִין דְּכְרִסְיָא, ו', (מלכים א י יט) שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶא, זְכָאָה אִיהוּ מָאן דִּירִית נְשִׁמְתָא מְכַרְסֵיָּא יְקִירָא, כְּלִילָא מַעֲשֵׁר תְּקוּנִין אֲלִין, וְעֵבִיד לָהּ כְּרִסְיָא לִיהוָה, דְּשִׁמָּא דִּיהוָה דְּאִיהוּ בְּאַרְחֵ אֲצִילוֹת, לְתַקְנָא לִיהּ כְּוִרְסֵיָּא בְּרַשׁ לְנִשְׁמַתִּיהּ, דְּהַכִּי אוֹקְמוּהוּ קְדָמָאִין, כָּל הַנְּשִׁמוֹת גְּזוּרוֹת מְכֶסֶא הַכְּבוֹד, וְתַמְּוּן שְׂרָיָא שְׁכִינְתָא עֲלָאָה, וְלִית ה' בְּלָא י', וּבְגִיד (שמות יז טו) כִּי יָד עַל כֶּסֶׁ י"ה.

ו' שְׂרָיָא בְּמַטְטְרוּיָן, וְדָא אִיהוּ רוּחַ הַשְּׁכָלִי דְּאִיהוּ אֲצִילוֹת, ה' שְׂרָיָא בְּאוּפּוֹן, וְדָא נֶפֶשׁ הַשְּׁכָלִית בְּאַרְחֵ אֲצִילוֹתָא, דְּאִית נְשִׁמָּה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ שְׁכָלִית וְלָא בְּאַרְחֵ אֲצִילוֹת, אֶלָּא אִתְמַר בְּהוּן גְּזוּרוֹת, וְאִינוּן כֶּסֶא וּמְלָאָךְ וְאוּפּוֹן, זְכָאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל דְּסַלְקִין הַבְּלִים דְּצְלוֹתִין בְּהוּן, לְגַבֵּי אֲתוּוּן דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא וְשְׁכִינְתָא עֲלָאָה וְתַתְּאָה, וּבְגִיד (קהלת ה יד) יֵשׁ הֵבֵל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ, וְיֵשׁ הֵבֵל דְּרִשְׁיַעֲיָא, דְּאִינוּן הַבְּלִים דְּשַׁקְרָא, וְנִטְלִין לוֹן מְלָאָכִי חַבְלָה, וְנִטְעִין בְּהוּן רְקִיעִין וְאַרְעִין דְּשַׁקְרָא, וְעֵלִיָּהוּ אִתְמַר (ירמיה י טו) הֵבֵל הַמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים, (כאן חסר), קָמוּ כְּלָהוּ וְאַשְׁתַּטְּחוּ קַמִּיהּ, וְאַמְרוּ אֵלוּ לָא אֲתִינָא לְעֵלְמָא, אֶלָּא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי.

דף קד ע"ב

(זכריה ד) לְנֵרוֹת אֲשֶׁר עַל רֵאשֵׁה, וְאִינוּן י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, וְאִינוּן שָׁבַע כְּפוּלוֹת בְּגִיד כְּפִרְיָת (דף קד ע"ב) לְבוּשִׁין לוֹן, וְכִלְהוּ סַלְקִין מְלַבָּא לְפוּמָא, שָׁבַע הַבְּלִים סַלְקִין, שָׁבַע נַחְתִּין לְאַשְׁקָאָה לוֹן, וּבְגִין דָּא (זכריה ד) שְׁבַעַה וְשַׁבְעָה מוּצְקוֹת, תְּלַת אִינוּן גְּנִיזִין לְעִילָא, דְּלְבוּשִׁין דְּלָהוּן אֶמְיִשׁ, דְּאִינוּן אֵשׁ מִים רוּחַ, הָא אִינוּן עֵשֶׁר דְּסַלְקִין מְלִיב נְתִיבוֹת, וְאִינוּן לְקַבְלֵיָּהוּ עֵשֶׁר אֶמִירָן, וְלִיב אֱלֹהִיִּים דְּבְרָאשִׁית, הָא מִיב, מְלַבָּא נְפִיק אֲשָׁא, מְכַנְפֵי רִיָּאָה רוּחָא, מְפוּחָא מִיָּא, וְרוּחָא אַחִיד בְּמִיָּא וְאַשָׁא וְאַתְעֵבִיד קוֹל, כְּדֵ אַחִיד בְּמִיָּא אִתְמַר בֵּיהּ (תהלים כט א) קוֹל יְהוָה עַל הַמַּיִם, כְּדֵ אַחִיד בְּאַשָׁא אִתְמַר בֵּיהּ (שם) קוֹל יְהוָה חָצַב לְהַבּוֹת אֵשׁ, כְּדֵ אַחִיד בְּרוּחָא אִיהוּ (מ"א יט יא) רוּחַ חֲזַק מִפָּרֶק הָרִים וּמִשִּׁבְרֵ סַלְעִים, וְעֵלִיָּהוּ אִתְמַר קוֹל יְהוָה שׁוֹבֵר אֲרָזִים.

ותלת נקודין אינון לקבל אַמ״ש, ואינון חש״ק, הדא הוא דכתיב (דברים י טו) רק באבתיד חשק יהו״ה, ואינון חל״ם שב״א קמ״ץ, קמ״ץ לימינא קול יהו״ה על המים, וכד רוחא אחיד ביה דאיהו חל״ם, אתמר ביה (בראשית א ב) ורוח אלהי״ם מרחפת על פני המים, שב״א איהו באש, וכד אחיד ביה רוח, איהו רוח חזק מפרק הרים ומשבר סלעים, מסטרא דגבורה דאיהו תקיף, כד אחיד ביה רוחא דאיהו חל״ם בין קמ״ץ שב״א דאינון מיא ואשא, דאינון תרין דרועין, דאית בהון יד ימין יד שמאל דאינון כ״ח פרקין, אתמר בהו קול יהו״ה בפח, כד האי רוחא אחיד בעמודא דאמצעיטא, אתמר ביה קול יהו״ה בהדר, כד אחיד בתרין שוקין דאינון צר״י, אתמר בהון קול יהו״ה יחולל אילות, דאינון תרי עוזלי דאיילתא, תרין אחים איש באחיהו ידובקו.

והכא רזא דיבוס, דאם יפול אחיו הא תננינא דיוקים ליה, ורזא דמלה (איכה א ג) נתנני שוממה כל היום דנו״ה, ודא הו״ד, דאתמר ביה (בראשית לב ג) כי נגע בכף ירד יעקב, בכף דיליה, שכנתא דוה איהי בגלותא, בגין דפרח מניה ירד דאיהו ו׳ מן ה׳, ואשתארת איהי ד׳ דילא (דלה), קול יהו״ה יחיל מדבר דא חיר״ק ודא צדיק, כד רוח אחיד ביה איהו יחיל מדבר, שבע קליו לקבל שבע שמהו אבגית״ץ כו׳.

רוח סליק באויר דאיהו כתר עלאה אויר קדמון, אש סליק לגבי ה׳ דאיהו אימא ואתעביד אשה, מים סליק לגבי י׳ ואתעביד ימים, ודא חכמה, והכי נחתין לגבי נצח והוד יסוד, מלכות מאנא דכלהו, ואיהי עפר פלילא מכלהו, ואיהי כללא דכל אתוון דאינון מאנא לנקודין, ועל אליו שבע קליו אתמר (שמות כ יח) וכל העם ראים את הקולת, ועל תלת גניזין אמר (דברים ד יב) קול דברים אתם שומעים, בת קול דכלהו שכנתא תתאה.

תא חזי תלת נקודין אינון, חירק חלם שרק, חלם, קוצא ד״י לעילא איהו חלם, קוצא דאת י׳ לתתא איהי חירק, גו אמצעיטא איהו שורק, כד אינון תלת כחדא, אינון סגולתא ואינון שלשלת ואינון שר״ק ואינון סגו״ל,

דף קה ע״א

כתר על חכמה ובינה איהו סגולת״א חל״ם על צר״י, סגו״ל איהו נקודה תחות צר״י, חסד גבורה, תפארת לתתא, נצח הוד, יסוד באמצעיטא איהו שרק, והכי כד תפארת באמצעיטא איהו שלשלת, שב״א איהו תרין נקודין, כד אתגבר מיא על אשא או אשא על מיא, או כד אינון יסוד על מלכות, כל ספירה דא על גבי דא בכל אתר איהו שב״א, ורזא דמלה, את המאור הגדול ואת המאור הקטן, כד אינון שוין הווי צר״י, את שני המאורות הגדולים, וכל נקודין אינון דבור ואתוון הבל הבלים, דתליין מן ה״ה, ואינון אתוון רברבו, ואתוון זעירן, (נקודין מ״י בת קול ודאי, קליו אינון מן ו׳, ואינון אתוון ונקודין), וטעמי כלילן בהו, (נ״א נקודין מתלבשין במיא בימינא, דאתמר

הרוצה להחכים ידריים), אַתְּוֹן מִן ה' ה', נְקוּדִין מִן י', טַעְמֵי מִן ו', נְקוּדִין (דף קה ע"א) מִתְּלַבְּשׁוֹן בְּמִיָּא בִּימִינָא, דְּאִתְּמַר בֵּיהּ הַרְוֶצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, אַתְּוֹן מִתְּלַבְּשׁוֹן בְּאַשָּׁא בְּשִׁמְאַלָּא, וְעַלְיָהּוּ אִתְּמַר קוֹל יְהוּ"ה חֲצַב לְהַבּוֹת אִשׁ דְּאִינוּן הַבְּלִים, טַעְמֵי מִתְּלַבְּשׁוֹן בְּאַוּרָא בְּאַמְצָעִיתָא, וְטַעְמֵי אִינוּן מִסְטָרָא דְּכֶתֶר, וְנְקוּדִין מִסְטָרָא דְּחֻכְמָה, וְאַתְּוֹן מִסְטָרָא דְּבִינָה, (דבגינה) וּמִתְּלַבְּשׁוֹן בְּמִיָּא אִשָּׁא וְרוּחָא, דְּאִינוּן חֲסֵד גְּבוּרָה תְּפָאֶרֶת, וְהִכִּי מִתְּלַבְּשׁוֹן בְּנֶצַח הוּד יְסוּד, מַלְכוּת מְאֵנָא דְּכֻלְהוּ, כְּלִילָא מְפֻלְהוּ.

אִיהִי פָּה דְּמִינָה הַבְּלִים נְפָקִין וְקָלִין וְדְבוּרִין, פְּלָהוּ אִתְּפֻלְלוּן בָּהּ, וְאִיהִי לֵב דְּכֻלְהוּ בָּהּ אִתְּפֻלְלוּן, וּמִינָה נְפָקִין דְּפִיקוּ דְּרוּחָא לְכָל עֶרְקִין דְּדְרוּעָא, פֶּד רוחא דְּפִיק בְּמִיָּא דְּאִיהִי לִימִינָא, אִתְּמַר בֵּיהּ (שיר ה ב) קוֹל דוּדִי דוּפֶק פְּתַחִי לִי אַחוּתִי, לְהֵהִיא דְּאִתְּמַר בָּהּ (משלי ז ד) אָמור לְחֻכְמָה אַחוּתִי אֶתְּ, וְכֹד דְּפִיק לְשִׁמְאַלָּא דְּאִיהִי אִשָּׁא, אִתְּמַר בָּהּ רַעִיתִי, דְּבִיָּה אִתּוּקֶד בְּכֻמָּה רְשָׁפִים דְּאִינוּן שְׂרָפִים, דְּאִתְּמַר בְּהוּן (שיר ח ו) רְשָׁפִיהָ רְשָׁפִי אִשׁ שְׁלֵהֲבַת י"ה.

מִסְטָרָא דְּעֵמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא יוֹנְתִי תְּמַתִּי, בְּגִין דְּאִיהִי דְּרָגָא דְּיַעֲקֹב דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (בראשית כה כו) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וְדְפִיקוּ דִּילִיהּ תַּמּוֹן בְּמִשְׁקָל, לֹא סָלִיק וְלֹא נַחִית, דִּי בְּמִיָּא נַחִית לְגַבִּי צְדִיק נִבְיָעוּ לְגַבִּיהּ בְּאַרִיכוּ, וְסָלִיק בֵּיהּ בְּאַרִיכוּ דְּתַקִּיעָה, בְּאַשָּׁא אִיהִי דְּפִיקוּ בְּשִׁבְרִים בְּתַבִּירוּ, וּבְעֵמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא נַחִית (נ"א אחיד) בְּתַרְוִיָּהּ שְׁלִשְׁלִית, בִּינוּנִי וְדָא תְּרוּעָה, קוֹל דְּמָמָה דְּקָה לְגַבִּי שְׁכִינְתָא תְּתַאָּה, תְּמַתִּי, תָּם הֵהוּא דְּפִיקוּ בְּגִין דְּהַבִּיאוּ לָהּ בְּחֻשָּׁאִי.

וְכֹד שְׁכִינְתָא אִיהִי בְּגְלוּתָא אִתְּמַר בָּהּ (שיר ה ב) אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עֵר, פֶּד אִיהִי יִשְׁנָה לִית בָּהּ דְּפִיקוּ, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהִי קוֹל דְּפִיקוּ דִּילָהּ אִתְּרַחֵק מִינָהּ, הֵדָא הוּא דְּכֻתִּיב (תהלים לט א) נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָהּ הַחֲשֵׁתִי מְטוֹב, לָמָּה נֶאֱלַמְתִּי, מִי"ה דְּאִיהִי דוּמְיָהּ דְּאִתְּרַמִּזוּ בְּאַלְהִי"ם, דְּאִיהִי לִ"ב אֲלֵהִי"ם דְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, דְּדְפִיק רוחא דְּקוּדְשָׁא דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (בראשית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים, בְּגִין דְּהַחֲשֵׁתִי מְטוֹב דְּאִיהִי קוֹל, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֲשֶׁתַּאֲרַת בַּת יַחֲיִדָה בְּלֹא קוֹל, וּבְגִין דָּא לִית בַּת קוֹל בְּגְלוּתָא, וּבְגִין דְּלִית בַּת קוֹל בְּגְלוּתָא הַבִּיאוּ לָהּ בְּחֻשָּׁאִי, וּבְגִין דָּא צְלוּתָא אִיהִי בְּחֻשָּׁאִי, אַף עַל גַּב דְּרָזִין סְגִיָּאִין אִית הָכָא, שְׁבַעִין אֲנָפִין אִית לְאוּרִיָּתָא.

וּבְהֵהוּא זְמַנָּא לִית לָהּ דְּפִיקוּ דְּאִיהִי כְּגוּוֹנָא דְּנְקוּדִי דְּמִנְקֻדִין בְּדְפִיקוּ דְּאַצְבָּעָאן דְּאִינוּן עֶשֶׂר, דְּבְהוּן מִנְקֻדִין בְּדְפִיקוּ דְּרוּחָא, וְאִינוּן מִנְקֻדִין בְּנִימִין דְּכְנוֹר דְּדוּד, דְּפִיקוּ אִיהִי כְּגוּוֹנָא דְּקָלָא דְּסָלִיק בְּנְגוּוֹנָא, לְקַבֵּל עֶשְׂרָה דְּפִיקוּ דְּאַסְתְּפֵל אִסְיָא בְּדְפִיקוּ, עֶבֶד דוּד עֶשְׂרָה מִינֵי נְגוּוֹנִים בְּתַלְמִים, אַרְבַּעָה אִינוּן (שיר ה ב) אַחוּתִי רַעִיתִי יוֹנְתִי תְּמַתִּי לְקַבֵּל יְהוּ"ה, עֶשְׂרָה דְּפִיקוּ לְקַבֵּל יוֹד הָא וְאוּ הָא, דְּפִיקוּ נְפִיק מְאֻדָּנָא שְׁמַלְלָא דְּלַבָּא, וְדָא הוּא רוּחַ צְפוּנֵי דְּהוּא מְנַשֵּׁב בְּכְנוֹר דְּדוּד דְּהוּא מְנַגֵּן מְאֻלִּיו, וְכָל עֶרְקִין וּוְרִידִי גוּפָא דְּאִינוּן דְּפִיקוּ, מְלַבָּא אִינוּן (נ"א הוה) דְּפִיקוּ, וְרָזָא דְּמַלְהָ (יחזקאל

דף קה ע"ב

כַּבֵּד הוּא סמא"ל הוּא עֲשׂו, דְלִית בֵּיה רוּחָא דְקוּדְשָׁא, לָא דְפִקּוּ עֲרֻקִין דִּילֵיה, וּבְגִין דָּא לָא שְׂרִיא שְׂכִינְתָא בְּאוּמִין דְעֵלְמָא, וּבְגִלוּתָא דְאַסְתֵּלְק רוּחַ דְקוּדְשָׁא, דְאַתְמַר בֵּיה (ישעיה יא ב) וְנָחָה עָלֵינוּ רוּחַ יְהוּ"ה וּגּוֹ, לִית דְפִקּוּ בְּלַבָּא דְאִיהִי שְׂכִינְתָא, וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בֵּיה (שיר ה ב) אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר, וְלִית בֵּת קוּל בְּפוּמָא (דהוה סלקא), (נ"א דבה סליק) קָלָא בְּרוּחָא בְּתַקִּיעָה בְּאַרְיִכוּ, וּבְשִׁבְרִים בְּתַבִּירוּ, וּבְתַרְוַעָה שְׁלִשְׁלִית קָלָא בִּינוּגִית לָא בְּאַרְיִכוּ וְלָא בְּקִצְרֵיו, בֵּת קוּל אִיהִי קוּל דְמָמָה דְקָה זְעִירָא, קָלָא נְמוּכָה בְּחִשָּׂאֵי, דְהָא קוּל בְּאַשָּׁה עֲרוּה. וְכַד יִיתֵי מְשִׁיחָא נְחִית רוּחָא דְקוּדְשָׁא עָלֵיה, וּמְיַד אִיהִי אֲמַרְת קוּל דוּדֵי דוּפֶק, דְפִקּוּ סְלִיק וְנְחִית, סְלִיק ה' עֲלָאָה (דף קה ע"ב) לְגַבֵּי י', וְנְחִית ה' תַּתְּאָה לְגַבֵּי ו', דְאִיהוּ קָרְבָּן לִיהוּ"ה, קָרְבָּן עוֹלָה וְיִוֵּרֵד.

וְרָזָא דְמַלְחָה (משלי ג יט) יְהוּ"ה בְּחֻכְמָה יִסַּד אֶרֶץ כּוֹנֵן שְׁמַיִם בְּתַבּוּנָה, בְּאַבָּא דְאִיהוּ י' יִסַּד בְּרִתָּא דְאִיהִי ה' זְעִירָא, דְעֵלְהָ אֲתַמַּר (בראשית לו יא) וְאַבּוּ שְׁמַר אֶת הַדָּבָר, בְּאִימָא דְאִיהִי ה' עֲלָאָה כּוֹנֵן שְׁמַיִם דְאִיהוּ ו', וְאִיהוּ בֶן י"ה, וְכַד יְהוֹן מִתְקַרְבִּין אֲתַנּוּן אָב עִם אָם בֶּן עִם בֵּת כָּל חַד בְּבֵת זּוּגִיָה, ה' עֲלָאָה (סליק) לְגַבֵּי י', ה' (תתאה) נְחִית לְגַבֵּי ו', הָאֵי אִיהוּ קָרְבָּן עוֹלָה וְיִוֵּרֵד, בְּהֵוּא זְמַנָּא (יחזקאל לו ז) וְתַקְרְבוּ עֲצֻמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹ, וְרָזָא דְמַלְחָה (בראשית ב כג) עֲצָם מִעֲצָמֵי וּבִשְׂרָר מִבְּשָׂרֵי, עֲצָם מִעֲצָמֵי דָּא י' עִם ה', וּבִשְׂרָר מִבְּשָׂרֵי דָּא ו' עִם ה', (שם כד) וְעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגוֹמֵר.

וּבְגִין דָּא פַּד סְלִיק ה' לְגַבֵּי י' אֲתַמַּר בֵּיה (ויקרא ו ב) זֹאת תִּזְרֹת הָעוֹלָה הִיא הָעוֹלָה, דְהִיא (דהוה) סְלִיקַת לְגַבֵּי אָבָא, וְכַד נְחִיתַת לְגַבֵּי בְּרָא אֲתַמַּר בֵּיה (שם ה) וְאִשׁ הַמִּזְבֵּחַ תִּוְקַד בּוֹ, אֲתוּקַד בֵּיה בְּשִׁלְהוּבִין דְרַחִימוֹ, וְהָכִי כַד נְחִית ו' לְגַבֵּי ה' דִּילֵיה, וְי' סְלִיק לְגַבֵּי ה' דִּילֵיה, בְּהֵוּא זְמַנָּא (בראשית כח יב) וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים וְיִוֵּרְדִים בּוֹ, כָּל אֱלִין דְפִיקּוּ דְשָׂאָר עֲרֻקִין, וְהָכִי אִוְקְמוּהוּ סְלִיקִין תַּרְיָן וְנְחִיתִין תַּרְיָן, סְלִיקִין תַּרְיָן י"ה דָּא לְגַבֵּי דָּא, וְנְחִיתִין תַּרְיָן ו"ה דָּא לְגַבֵּי דָּא.

וְעוּד סְלִיקִין תַּרְיָן רוּחָא וְאַשָּׁא, דְאִינוּן קִלּוּן וְסְלִיקִין בְּדְפִיקּוּ, וְנְחִיתִין תַּרְיָן מִיָּא וְעִפְרָא, דְאִינוּן כְּבִדִּין בְּדְפִיקּוּ, וְאִינוּן מִיכָא"ל גְּבִרִיא"ל נּוּרִיא"ל רְפָא"ל, מִיכָא"ל מִיָּא, גְּבִרִיא"ל אֲשָׁא, נּוּרִיא"ל רוּחָא, רְפָא"ל עִפְרָא, י' בְּרִישָׁא, ה"ה בִּידִין, ו' בְּגוּפָא, ה"ה הֵבֵל סְלִיק הֵבֵל נְחִית, הֵבֵל סְלִיק דָּא ה' עֲלָאָה דְסְלִיק לְגַבֵּי י' דְאִיהוּ עֲשָׂר אֲמִירוֹ, וּבְמֵאֵי סְלִיק בְּקָלָא דְאִיהוּ ו',

וְהֵבֵל נְחִית דָּא ה' תַּתְּאָה דְנְחִית לְגַבֵּיה וְאֲתַעֲבִידַת דְבּוּר, קָרִיבוּ דְכָל הֵבֵלִים וְקָלָא וְדְבוּרָא אִיהוּ פ"ה, דְאִיהוּ בְּחוּשְׁבָּן מִל"ה, כְּלִיל כְּלָא, אִיהוּ קָרִיבוּ דְאֲדַנְיִי בְּעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא קָרְבָּן לִיהוּ"ה, וְדָא שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה, וְאִיהִי (ואיהו) יְחוּדָא דְאֲתַנּוּן יְהוּ"ה בְּצִדִיק, דְאִיהוּ אוֹת בְּרִית, וְזִכְאָה אִיהוּ

וְעַל־יְהוָה אֲתָמֶר פִּתְחֵי לִי בָּאֵת ב', (תהלים קיח יט) פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק, (שם כד ז) שָׂאוּ שַׁעֲרֵיכֶם וְהַנְּשָׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֵא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וּבְגִין דָּא פִתְחֵי לִי בָּאֵת ב', (שם קיח כ) זֶה הַשַּׁעַר לַיהוָה, וְדָא אֵת ב' מִן בְּרֵאשִׁית, אַחוּתֵי בָּאֵת א' מִן בְּרֵאשִׁית, רַעֲיֵתִי בָּאֵת ר' מִן בְּרֵאשִׁית, יוֹנְתִי בָּאֵת י' מִבְּרֵאשִׁית, תַּמְתִּי בָּאֵת ת' מִן בְּרֵאשִׁית, שְׂרָאשִׁי בָּאֵת ש' מִן בְּרֵאשִׁית, (נמלא טל, רזא דמלה יהו"ה אח"ד דסליק לחשבן ט"ל), דְּבַר אַחַר נִמְלָא ט"ל בְּאַלְהֵיִים, וּבִיה אִיהִי מְלִיאָ"ה, בְּאֵן אַתְר בְּיוֹמָא שְׁבִיעָא דְּאִיהוּ שְׁתִּיתָא, וְעַל רִישִׁיה י' עֲטָרָה כְּלִילָא מְעֻשָּׂרָה, י' אִיהִי טָפָה דְּאֲתַמְשַׁכַּת מִן מוּחָא לְגַבֵּי ה' אֲפִיקֵי מִים, ו' רוּחָא דְנִפְיק מֵאֲזֵן שְׂמָאלָא, רוּחַ צְפוֹנִית דְּהוּה נְפִיק מֵאֲזֵן שְׂמָאלָא דְּלַפָּא, וְהוּה מְנַשֵּׁב בְּכַנּוֹר דְּדוֹד וְהוּה מְנַגֵּן מֵאֲלִיו, וְעַלִּיה אֲתָמֶר קוֹל דְּוִדִּי דוֹפֵק, דְּבִקְדָמִיתָא אֲמַרְתָּ ה' זְעִירָא אֲנִי יִשְׁנָה מִן י"ה, עַד דְּאֲתַעַר ו' לְגַבֵּי דְּאִיהוּ רוּחַ, וּמִיָּד קוֹל דְּוִדִּי דוֹפֵק בְּשִׁית אֲתָנוּן מִן בְּרֵאשִׁית, דְּאִינוּן לְקַבֵּל שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, וְאִינוּן לְקַבֵּל שִׁית יוֹמֵי בְּרֵאשִׁית.

וְעוֹד פִּתְחֵי לִי בְּיוֹמָא קְדָמָא דְּאִיהִי יְמִינָא, דְּעַלִּיה אֲתָמֶר (שם קמה טז) פּוֹתַח אֵת יְדִידָא וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן, יְדִידָא יוֹדִידָא, דָּא י' דְּאִיהוּ לִימִינָא, אַחוּתֵי בְּיוֹמָא תִּנְיִנָא דְתַמֵּן ה', יוֹנְתִי בְּיוֹמָא תְּלִיתָא דְתַמֵּן ו', שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טל בְּיוֹמָא רְבִיעָא (נ"א תליתאה), דְּאִיהוּ כְּלִילָא דְּיוֹ"ד ה"א וּא"ו דְּאִיהוּ חוּשְׁבֹן ט"ל, וְדָא אִיהוּ גּוֹפָא וּבְרִית דְּחֻשְׁבִּינָן חַד בְּחֻשְׁבֹן, דְּאִיהוּ וּא"ו דְּסֻלִּיק אַח"ד, ו' עֲלָא עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, ו' תַּתָּא צְדִיק, א' אַחֲזִי עַל תְּרוּוִיְהוּ דְּאִינוּן חַד.

דף קו ע"ב

קְוֻצוֹתֵינוּ אֵלֵינוּ שִׁית קְצוֹת דְּאִינוּן ה"א, שִׁית פְּרָקִין דְּכְלִילָן בְּתַרִין שׁוֹקִין, דְּאִינוּן יוֹם חֲמִישִׁי וְיוֹם שְׁשִׁי, דְּעַלִּיהוּ אֲתָמֶר (שיר ח טו) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ, רְסִיסֵי לִילָה דָּא שְׁכִינְתָּא תַּתָּא כְּלִילָא מִיוֹ"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְאֲמַאי אֲתַקְרִיאַת לִילָה, דְּאִיהִי לִיל שַׁבַּת לִיל שְׁמוֹרִים, דְּאִיהִי וְדָאי לַיהוָה, בְּהוּצִיאוּ אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְעוֹד אֲנִי יֹשֵׁנָה בְּמִשְׁנָה, וְלִבִּי עַר בְּאוֹרֵייתָא, דְּאֲתָמֶר בְּה (שם ב ג) הַתְּאַנְה חֲנֻטָה פְּגִיָּה, דְּאִינוּן תַּלְמִידֵי חֲכָמִים בְּלִיב נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת חֲכָמָה, בְּלִיב אֱלֹהִיִּים דְּעוּבָדָא (דף קו ע"ב) דְּבְרֵאשִׁית, בְּלִיב דְּאִיהוּ ב' מִן בְּרֵאשִׁית ל' מִן לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, (שיר ב ג) וְהַגְּפָנִים סִמְדָר נִתְנוּ רִיחַ אֵלֵינוּ בְּעֵלֵי מִצּוֹת, קוּמִי לָךְ רַעֲיֵתִי יָפְתִי וּלְכִי לָךְ קוּמִי לָךְ בְּאוֹרֵייתָא דְּבִכְתָּב, יָפְתִי וּלְכִי לָךְ בְּהַלְכָה אוֹרֵייתָא דְּבַעַל פָּה, וְעוֹד אֲנִי יֹשֵׁנָה בְּתַלְתָּ מֵאָה וְשִׁתִּין וְחֲמִשׁ פְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה, כְּחוּשְׁבֹן אֲתָנוּן יִשְׁנָ"ה, וְלִבִּי עַר בְּרַמ"ח פְּקוּדִין דְּעֵשָׂה כְּחוּשְׁבֹן וְלִבִּי וְר' מַעַר, רָמְזוּ דְּאֲתִיְהִיבוּ מִימִינָא וּמִשְׂמָאלָא, מֵאֵי ע' מִן עַר דְּאִיהוּ בְּתוֹסַפַּת, דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, דְּאֲתָמֶר בִּיה (דברים לג כח) עֵין יַעֲקֹב, דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא דְּכְלִיל פְּקוּדִין דְּעֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. דְּאֲתִיְהִיבוּ מִימִינָא וּמִשְׂמָאלָא בִּיה כְּלִילָן.

ועוד קול דודי דופק דא עמוּדא דאמְצעיִתא, דאיהו תור"ה כָּלִיל תרי"א,
דאִתְיָהִיב מִתְרִין דְרוּעִין דְתַמּוֹן אָבָא וְאִימָא דְאִינוּן י"ה, וּבְהוּן אֲשַׁתְּלִים
תור"ה דאיהו ו' כָּלִיל תרי"ג, ה' תַּתְּאָה אורִיִּיתא דְבַעַל פָּה כָּלִילָא מְכַלְהוּ
אֲתוּוֹן, וּבְהָ אֲשַׁתְּלִים יְהו"ה.

ועוד אָנִי יִשְׁנָה, שְׁנִיָּה וְדֵאִי לְחַכְמָה דְאִיְהִי י', כַּד אֲתַרְחַק מִיְנִי רְחִימָאִי
דְאִיְהוּ ו', וְרָזָא דְמָלְא (משלי ג יט) יְהו"ה בְּחַכְמָה יָסַד אֲרָץ כּוֹנֵן שְׁמַיִם
בְּתַבּוּנָה, בְּחַכְמָה דְאִיְהוּ אָבָא י', יָסַד בְּרֵתָא דְאִיְהִי אֲרָץ, ה' זְעִירָא הָאֲרָץ
וְדֵאִי, כּוֹנֵן שְׁמַיִם דָּא ו', בְּתַבּוּנָה דָּא אִימָא עֲלָאָה, דְּבִינָה אֲתַקְרִיאַת לְעִילָא
כַּד אִיְהִי עִם בְּעֵלָה, תַּבּוּנָה אֲתַקְרִיאַת לְתַתָּא כַּד אִיְהִי עִם ו', דְּאִיְהוּ בְּו, ו',
וְתִי דְאִיְהוּ תַּפְאָרְת, אֲשַׁתְּאָרְת אִיְהִי ה' עֲמִיָּה, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא דְאֵת י' אִיְהוּ
עִם אִימָא, וְאִיְהוּ מְרַחַק מִינָהּ, אֲתַמַּר בְּהָ אָנִי יִשְׁנָה (ואיְהִי שְׁנִיָּה לָהּ).

ועוד יִשְׁנָה בְּגִלוּתָא, דְּלָא דְפִיק בְּהָ, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא דְיִיְתִי בְּעֵלָה, קוֹל דּוּדִי
דּוּפִק דְאִיְהוּ ו' רְחִימוּ דִילָהּ, רוּחַ צְפוּנִית נְפִיק לְגַבְהָ דְנִשְׁיִב בְּכַנּוֹר דּוּד,
וְרוּחַ דְרוּמִית מְסַטְרָא דִימִינָא, וְרוּחַ אֱלֹהִיִּים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
דְּאִינוּן מִיָּם מְסַטְרָא דְחֶסֶד דְתַמּוֹן חַכְמָה.

דף קז ע"א

וּבְזְמַנָּא דְיִיְתִי פּוֹרְקָנָא, דְּפִיקוּ סְלִיק וְנַחֲתִית כְּגוּוּנָא דְקָרְבָּן עוֹלָה וְיִוֵּרְד,
סְלִיק ה' עֲלָאָה לְגַבֵּי י', וְנַחֲתִית ה' תַּתְּאָה לְגַבֵּי ו', וּמַה דְהוּהוּ יְהו"ו, אֲתַחֲזִיר
יְהו"ה, אָבָא עִם אִימָא, בְּרָא עִם בְּרֵתָא, וּבְגִין דָּא אָמַר נְבִיאָהּ (ירמיה ט כב)
כֹּה אָמַר יְהו"ה אֵל יִתְהַלֵּל חֶכֶם בְּחַכְמָתוֹ, דְּאִיְהוּ לִימִינָא בְּזְמַנָּא דְקוּדְשָׁא
בְּרִידָה הוּא מְרַחֶקָא מְשַׁכְּינְתִּיָּהּ, וְאֵל יִתְהַלֵּל הַגְּבוּר בְּגִבּוּרְתוֹ, דְתַמּוֹן גְּבוּרָה
בְּצַפּוֹן וְתַמּוֹן עוֹתֵרָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (איוב לו כב) מְצַפּוֹן זָהָב יִאֲתָהּ, וּבְגִין
דָּא וְאֵל יִתְהַלֵּל עֲשִׂיר בְּעֶשְׂרוֹ, (תמן לצפון שנאמר מצפון זהב יאתה), בְּזְמַנָּא דְאֵת ו'
מְרַחֶקָא מַה' דִּילִיָּהּ, כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁכֶל וַיְדוּעַ אוֹתִי כִי
אָנִי יְהו"ה וְגוֹמֵר, כַּד יְהֵא יְהו"ה כְּדָקָא יָאוֹת כָּל אוֹת בְּחַבְרֵתָהּ, הֵדָּא הוּא
דְכְּתִיב (בראשית ב כג) עֶצֶם מְעַצְמִי וּבֶשֶׂר מִבֶּשֶׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ
לִקְחָהּ זֹאת. עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, דָּא חַכְמָה אָבִיו, וּבִינָה
אִמָּא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (משלי ב ג) כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא, וְדַבַּק בְּאֲשֶׁרֶתוֹ דָּא ו'
בְּו, וּלְבַתֵּר דְאֲתַדְבַּק בְּאֲתַתִּיָּהּ דְאִיְהוּ ה' וְהִיוּ לְבֶשֶׂר אֶחָד, וְדָא אִיְהוּ קָרְבָּן
עוֹלָה וְיִוֵּרְד, קָרְבָּן קָרִיבּוֹ דְאֲתוּוֹן דְמִתְקָרְבִין י' עִם ה' ו' עִם ה', וּבְגִין דָּא
קָרְבָּן לִיְהו"ה, דְאֲתַקְרִיבֵת אֲתַתָּא לְבַעֲלָהּ, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ויקרא א ב) אָדָם
כִּי יִקְרִיב מִכֶּסֶם קָרְבָּן לִיְהו"ה, מֵאִי אָדָם דָּא יוּיֵד הִיא וְאִיוּ הִיא, דְאִיְהוּ
קָרִיבּוֹ דְאֲתוּוֹן, וּמֵאֵן קָרִיב (דף קז ע"א) לְגַבֵּי אֲתוּוֹן, דָּא עֲלַת עַל כָּל הָעֲלוֹת.
בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְפִיקוּ נַחֲתִית וְסְלִיק מְאַרְבַּע דְפִיקוּן לְעֶשֶׂר, דְפִיקוּ בְּאַרְבַּע
אֲתוּוֹן, סְלִיק בְּאֲשָׁא וְרוּחָא, וְנַחֲתִית בְּמִיָּא וְעַפְרָא, וְרָזָא דְמָלְאָה (בראשית כח יב)
וְהִנֵּה מִלְאֲכֵי אֱלֹהִיִּים עוֹלִים וְיִוֵּרְדִים בּוֹ, עוֹלִים תְּרִי וְיִוֵּרְדִים תְּרִי, וְאִינוּן
מִיָּם קַמִּיָּץ, שְׁבִי"א אֵשׁ, חֲלִיִּים רוּחַ, שׁוּרִיָּק עֶפֶר מְאֵנָא דְכַלְהוּ, בְּגִין דְקַמִּיָּץ

דְּאִיְהוּ מִיָּם יי, בֵּיה סְלִיק ה' דְּאִיְהִי לְשִׁמְאֵלָא דְּאִיְהִי שְׁבִי"א אֵשׁ, וְאִמְאִי סְלִיק ה' בְּקִמְצָ, בְּגִין דְּתַמְּן יי דְּאִיְהִי חֲכָמָה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ הָרוּצָה לְחַחְכְּמִים יְדָרִים, וְיִהוּן יי"ה בְּיַמִּינָא, ה' אִיְהִי עִם אַבָּא, וְאִיְהִי אַרְצָ, נְחִית לְשִׁמְאֵלָא דְּתַמְּן רוּחָא דְּאִיְהוּ חַלִּי"ם, דְּאִיְהוּ רוּחַ דְּנִשְׁיב בְּאִזְן שְׁמְאֵלָא דְּלִבָּא, וְיִהוּן וי"ה בְּשִׁמְאֵלָא לְקַבֵּל לִבָּא, בְּהֵוּא זְמַנָּא (יחזקאל א כ) אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁמָּה הָרוּחַ לְלַכֵּת יִלְכוּ.

כָּל נְבִיאֵיָא מִתְּנַהֲגִין אֲבַתְרִיה, כְּעֶרְקִין דְּלִבָּא דְּמִתְּנַהֲגִין כְּלָהוּ בְּתֵר רוּחָא דְּלִבָּא, וּמְאִי נִיְהוּ שְׁמִי"ה דָּא מְשִׁי"ה, דְּאֲתַמְר בֵּיה (קהלת א ו) הוֹלֵךְ אֶל דְּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל צָפוֹן וְגוֹמֵר, וּלְבַתֵּר דְּסִלְקִין תְּרִין וְנַחְתִּין תְּרִין, סְלִקִין (ארבע) דְּפִיקִין לְעֵשְׂרָה, כְּגוּוֹנָא דָּא יוֹד הָא וְאוּ הָא, בְּאֵת יי סְלִיק ה', וּבְאֵת וי' ה' תְּנַיִנָא, בְּאִי סְלִיק יי, דְּאִיְהוּ בְּעֵשֶׂר אֶצְבָּעָאן דִּידִין וּבְעֵשֶׂר אֶצְבָּעָאן דְּרַגְלִין, כָּל אֲתוּוֹן סְלִקִין בְּוֹאִיו דְּאִיְהוּ אַחִי"ד, כְּחִשְׁבֹן אַרְיָ, דְּאִיְהִי שְׁכִינְתָּא, סְלִיקַת לְנִקּוּדֵי לְחוּשְׁבֹן זְעִיר דְּחִנוּדָ, קִמְצָ יי"ד, פְּתַח כ', צְרִי יי"ב, שְׁבָא וי', סְגוּל חַיִּי, חֵלֶם ט"ו, חֶרֶק יי"א, חִירֶק בְּי יי"ב, שְׂרֶק וי', שוֹרֶק עִם וי' יי"ב, (ני"א מאי ניהו שורק איהו ארץ), לְחִשְׁבֹן זְעִיר דְּחִנוּדָ, וְהֵאִי אִיְהוּ חִשְׁבֹן לְכָל נְקוּדִין לְחִשְׁבֹן זְעִיר.

אָמַר לִיה וְהָא אֲתוּוֹן דִּיהוּ"ה דְּאִינוּן קֶרְבָן עוֹלָה וְיוֹרֵד, מָאן סְלִיק בְּקַדְמִיתָא וּמָאן נְחִית, וי' נְחִית בְּקַדְמִיתָא לְגַבִּי ה', וּלְבַתֵּר סְלִיק יי לְגַבִּי ה' עֲלָאָה, דְּהִכִּי אוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין, לֹא אַבָּא בִירוּשְׁלַיִם שֶׁל מַעֲלָה וְכוּ', לֹא יִיעוּל יי בְּה' עֲלָאָה דְּאִיְהִי יְרוּשָׁלַם דְּלַעֲיָלָא, עַד דִּיעוּל וי' בְּה' דְּאִיְהִי יְרוּשָׁלַם דְּלַתְתָּא

אֲדַהֲכִי הָא סְבָא דְּסַבִּין קָא נְחִית, וְאָמַר רַבִּי רַבִּי, הָא כְּלָה אִיְהִי בְּבִי מְרַעָא מְרַחֲמָהָא, צְרִיךְ לְאַתְעֵרָא בְּדְפִיקוּ דִּילָה יְתִיר, דְּהָא קוּל דוּדִי דוּפֶק, קוּל רְחִימָהָא, דְּפִיק לְגַבְהָ בְּתַקִּיפּוּ סְגִי לְאַרְבַּע סְטֵרִין, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב כֹּה (יחזקאל לו ט) אָמַר יְהוּ"ה מְאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאִי הָרוּחַ, מְסִטְרָא דְּאוּיר קְדַמְאָה דְּאִיְהוּ קְדַמוֹן עַל כְּלָא, דְּפִיקוּ דְּרוּחָא אִיְהוּ לַח, מְסִטְרָא דְּחֲכָמָה אִיְהוּ קַר, מְסִטְרָא דְּאִימָא אִיְהוּ בְּחַמִּימוּ סְגִי, בְּגִין דְּאוּיר קְדַמְאָה נְטִיל בְּעַמוּדָא דְּאִמְצַעִיתָא וְנְטִיל בְּצַדִּיק, וְחֲכָמָה דְּאִיְהוּ קַר נְטִיל בְּחֶסֶד וְנֶצַח, וְאִימָא דְּאִיְהִי חַמִּימָא נְטִילת בְּגִבוּרָה וְהוּד, וּמְסִטְרָא דְּשְׁכִינְתָּא תְּתָאָה אִיְהִי יְבֵשׁ, דְּאִיְהִי אַרְצָ, דְּאֲתַמְר בְּה (בראשית א ט) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיְבֹשֶׁת אַרְצָ, וְהָא אִינוּן אַרְבַּע וְסִלְקִין לְעֵשֶׂר, כְּגוּוֹנָא דְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן דְּאִינוּן יְהוּ"ה, דְּסִלְקִין לְעֵשֶׂר יוֹד הָא וְאוּ הָא.

וּלְתַתָּא מִיכָא"ל גְּבַרְיָא"ל נוּרְיָא"ל רְפָא"ל, אִינוּן לְבוּשֵׁין לְאַרְבַּע רוּחִין, דְּאֲתַמְר בְּהוּ (ישעיה יא ב) רוּחַ יְהוּ"ה, רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה, רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוּ"ה, רוּחַ יְהוּ"ה דָּא אוּיר קְדַמְאָה, רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה תְּרִין סְפִירָן אֲבַתְרִיה, רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה יְמִינָא וּשְׁמָאֵלָא, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוּ"ה דָּא עַמוּדָא דְּאִמְצַעִיתָא וּמְלָכוּת.

דף קז ע"ב

וְהָרִיחוּ בְּיָרְאֵת יְהוּ"ה דָּא רִיחַ נִיחַח, וּמֵאִי נִיחַחוּ דָּא צְדִיק דְּבִיחַ
נְיִיחָא, דְּנַח אִישׁ צְדִיק, אֲשֶׁה לִיהוָה דָּא נְצַח וְהוּד, עֲלִייהוּ אֲתִמַּר (במדבר כח
ב) אֵת קָרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאֲשִׁי, אֲשִׁי יְהוּ"ה אֲתִקְרִיאוּ, עֲלִייהוּ אֲתִמַּר (שיר ב ה)
סִמְכוּנֵי בְּאֲשִׁישׁוֹת, (ישעיה כד טו) עַל כֵּן בְּאוּרִים כְּבָדוּ יְהוּ"ה, (שיר ז ט) וְרִיחַ
אֲפִד בְּתַפּוּחִים, (משלי כה יא) תַּפּוּחֵי זֶהָב בְּמִשְׁכֵּיֹת כֶּסֶף, וְאִינוּן תְּרֵי אוֹפְנֵי
הַמְּרַקְבָּה, דְּתַלַּת דְּרָגִין אִינוּן, שְׂרָפִים וְחִיּוֹת וְאוֹפְנֵי קִדְשׁ, שְׂרָפִים תְּרִין
דְּרוּעֵין יְמִינָא וּשְׂמַאלָא, חִיּוֹת גּוּפָא וּבְרִית, אוֹפְנִים תְּרִין (דף קז ע"ב) שׁוֹקִין,
מְרַקְבָּה דְּכֻלְהוּ שְׂכִינָה, בְּגִין דְּאִינוּן שִׁית תִּיקוּנֵין מְסֻטָּרָא דָּאֵת ו', דָּאִיְהוּ
רוּחָא קְדִישָׁא (נ"א דקודשא ברוך הוא). דְּדַפִּיק וּמְנַשִּׁיב בְּכֻלְהוּ.

מְלָכוֹת מְרַקְבָּה דִּילָהּ כְּלִילָא מְאַרְבַּע רוּחִין, וְדָא אִיְהוּ רְזָא דוּ פְּרָצוּפִין,
דְּאִינוּן עֲשָׂרָה דְּפִיקִין, דְּאִינוּן ה' דְּנְפִיק מְלַבָּא, דָּאִיְהוּ הַבֵּל ה' לִיב, ד' אַרְבַּע
מַחְנוֹת, ד' חִיּוֹת לְכֶסֶא, ו' שִׁית דְּרָגִין, דְּאִינוּן שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶא,
דְּמַתְמֵן כָּל נְשֻׁמְתֵין בְּאַרְחַ אֲצִילוֹת, וְלֹאוּ אִיְהוּ הָאִי כְּרִסְיָא בְּאַרְחַ בְּרִיָּאָה,
אֲלָא בְּאַרְחַ אֲצִילוֹת, דְּשְׂכִינְתָּא עֲלָהּ אִיְהוּ כֶּסֶא כְּבוֹד מְרוֹם מְרֵאשׁוּן
(ירמיה יז יב) דָּאִיְהוּ מְלָכוֹת

וּבְהוֹן יְהוּ"ו הַהִי"ו (ס"א הַהִי"ו) אֲתַלְבֵּשׁ בְּשִׁית סְפִירוֹ, דְּאִינוּן שֵׁשׁ מַעְלוֹת
לְכֶסֶא, י' אֲתַלְבֵּשׁ בְּחֻמְתָּא וְסֻלְיָא לְעֲשָׂרָה, דְּאִינוּן עֲשָׂר גְּלַגְלִים דְּכְרִסְיָא,
א לְעִילָא דְּמוֹת כְּמֵרָאָה אָדָם עָלֵיו מְלַמְעֵלָה, וְדָא אֲוִיר קְדָמוֹ, ה' זְעִירָא
אִיְהוּ לִימִינָא, וְחֻמְתָּא לִימִינָא נְטִיר לָהּ, וּבְהָאִי אֲתֵר יְהוּ"ה בְּחֻמְתָּא יֶסֶד
אַרְץ, (משלי ג יט) ה' לְשִׁמְאֵלָא אֵשׁ עַל לְבָא, ו' רוּחָא דְּנִשְׁיב לְגַבָּהּ, וּבְעֵי רַחֲמֵי
מִינָהּ דָּלָא אוֹקִידַת עֲלֵמָא, בְּגִין דְּגֵרְמֵי לָהּ דְּאֲתֵרְחָקָא מִבְּעֵלָהּ, וּמְאַרְיָד
רוּגְזָהּ.

וּלְזַמְנֵין דְּיִתֵי פּוּרְקָנָא, אֲתִמַּר לְגַבֵּי ו' דָּאִיְהוּ דְּרָגָא דְּמִשָּׁה, מוֹלִידֵי לִימִין
מִשָּׁה (ישעיה סג יב), לְסֻמְכָא ה' דִּילִיָּהּ בִּימִינָא, וְדָא אִיְהוּ חֵי יְהוּ"ה שְׂכָבֵי עַד
הַבְּקָר, בְּקָר דְּאַבְרָהָם, י' אֲזִיל לְשִׁמְאֵלָא וְזִקִּיף לָהּ דִּילִיָּהּ, וְדָא אִיְהוּ קָרְבָן
עוֹלָה וְיֹרֵד, וְרְזָא דְּמֵלָה, יַעֲקֹב בְּהָאִי אֲתֵר שְׂכַל אֵת יָדֵיו, וּלְחַפְיָמָא
בְּרַמִּיָּא.

אֲתַחֲזֵר י"ה לְשִׁמְאֵלָא, דְּאִינוּן שְׁמוֹר, ו"ה לִימִינָא דְּאִינוּן זְכוֹר, וְדָא אִיְהוּ
זָה שְׁמִי וְזָה זְכָרִי (שמות ג טו) י"ה עִם שְׁמִי שְׁס"ה לְשִׁמְאֵלָא, ו"ה עִם זְכָרִי
רַמ"ח לִימִינָא, בְּפִסְחַ יְהוֹן ו"ה לִימִינָא, בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה י"ה לְשִׁמְאֵלָא,
שְׁבוּעוֹת אַחִיד בְּתַרְוֵייהוּ וְדָא עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית
כט כז) מֵלָא שְׁבוּעַ זָאת וְנִתְּנָה לָךְ גַּם אֵת זָאת, בֵּיהּ אֲשִׁתַּלִּים יְהוּ"ה, וְעַם כָּל
דָּא לָא יְהָא שְׁלָם אֲלָא בְּבֵת זוּגִיָּה דְּאִיְהוּ אֲדִנִי, וּבְאֵן אֲתֵר בְּסוּפָה, דָּאִיְהוּ
כ"ו ה"ס דְּאִיְהוּ יֵאֵהוּדוֹנָה"י, וְרְזָא דְּמֵלָה וְיָבֵא יַעֲקֹב שְׁלָם (שם לג יח) בֵּיהּ הַיְיָ,
מִיָּד וְיָבֵן לוֹ בֵּית דָּא סוּפָה, כְּמָה דָּאֵת אֲמַר (שם יז) וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּהּ וַיָּבֵן
לוֹ בֵּית.

בַּהֲהוּא זִמְנָא, מַה דְּהוּה אַנִּי יִשְׁנָה בְּגִלּוּתָא, דְּאַסְתִּילֵק דְּפִיקוּ דִּילָה שְׁלִימוּ דִּילָה, בַּהֲהוּא זִמְנָא אֲתִמַר בְּשְׁכִינְתָא וְלִבִּי עַר, לְאַתְעָרוּתָא דְּפוּרְקָנָא, וּבַהֲהוּא זִמְנָא נְשִׁיב רוּחָא דְּקוּדְשָׁא בָּהּ, דְּבְזִמְנָא דְּרוּחָא דְּקוּדְשָׁא לֹא נְשִׁיב רוּחַ סְעָרָה נְשִׁיב, בְּאוּדְנָא שְׁמַאלָא דְּלִבָּא, וְיִכִּיל לְמִטְעֵי עֲלִמָּא

וְהֵאֵי אִיהוּ דְּאַתְמַר בֵּיהּ (יחזקאל א ד) וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן הַצָּפוֹן, דְּסַעִיר גּוֹפִיָּה דְּבַר נֶשׁ, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (ירמיה א יד) מְצַפּוֹן תִּפְתַּח הָרְעָה, וּבַהֲהוּא זִמְנָא שְׁלִטִין בְּעֲלִמָּא כָּל רוּחִין וְשִׂדִין וּמְזִיקִין בִּישִׁין דְּמַחְבְּלִין עֲלִמָּא דְּאִינוּן מְלָאכֵי חַבְלָה, וְדָא דְּפִיקוּ דְּמַרְעָא דְּסִלִּיק בְּאַשָׁא דְּגִיּהָנִס דְּאִיהִי מְרָה, וּמַחְמִס לְגּוֹפִיָּה דְּבַר נֶשׁ, וּבִיָּה וְיִמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם, (שמות א יד) דְּאַבְרִין דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, בְּעִבּוּדָה קְשָׁה דָּא כְּבֹד, דְּאִיהוּ כְּבֹד עַל עֲרִקִין (דמרה) דְּדִמָּא, בְּחִמְרַ וּבְלִבְנִים דָּא לִיחָא חוּוּרָא, דְּאִיהִי כְּבֹדָה עַל בַּר נֶשׁ, וּמִינָה יִתּוֹן לִיהּ כְּמָה מַרְעִין בִּישִׁין, דְּאִינוּן מִים הַזְּדוּנִים דְּמַתְגַּבְּרִין עַל אַבְרִין דִּילִיָּה.

וּבְכָל עִבּוּדָה בְּשִׂדָה דָּא דְּפִיקוּ דְּדִמָּא, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (בראשית כה כז) אִישׁ יוֹדַע צִיד אִישׁ שִׂדָה, וּמֵאִי נִיְהוּ דְּפִיקוּ דְּדִמָּא רוּחַ סְעָרָה, דְּאַתְגַּבַּר בֵּיהּ דְּמָא דְּעֲרִקִין דְּכְבֹד, דְּאִיהוּ עֵשׂוּ הוּא אֲדוּם (שם לו א), דְּעֲרִקִין דִּילִיָּה כִּי רַגְלֵיהֶם לָרַע יְרוּצוּ וְיִמְהָרוּ לְשִׂפּוֹךְ דָּם (משלי א טז), אֲשֶׁר עֲבָדוּ בָּהֶם בְּפָרְךָ (שמות א יד), דְּפִיקוּ בְּמָרָה אוּכְמָא, דְּאִיהוּ יָבֵשׁ בְּרִיקָנָא, וּבְגִין דָּא אֲתִמַר בֵּיהּ בְּפָרְךָ.

דף קח ע"א

וְכַד אֲתַעְבַּר רוּחַ סְעָרָה, כְּמָה דְּאַתְ אָמַר (זכריה יג ב) וְאֶת רוּחַ הַטּוּמְאָה אֲעֲבִיר מִן הָאָרֶץ, אֲתַעַר דְּפִיקוּ בַּהֲהוּא רוּחָא, עֲלִיָּה אֲתִמַר (תהלים לג ו) בְּדַבַּר יְהוָה שְׁמִים נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צְבָאָם, בַּהֲהוּא זִמְנָא הַבְּלִים דְּצִלוּתִין סִלְקִין בֵּיהּ בְּרוּחָא דְּקוּדְשָׁא לְגַבֵּי עֵילָא, וְיִתְעָרוּ לְגַבֵּיָּהוּ הַבְּלִים עֲלֵאִין, דְּאַתְמַר בְּהוּ (דף קח ע"א) (דברים ח ג) כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לִבְדוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כּוֹ', דְּאִיהוּ הֵבֵל דְּלִבָּא דְּשְׁכִינְתָא קְדִישָׁא, לְהַב הַמְזִבְחַ, וּמִיָּד דְּסִלִּיקַת בְּהַבְּלִים דְּפוּמִיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל בְּצִלוּתִין, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂאִיל בְּגִינָה מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר (שיר ג ו) מִי בְּזֹאת עוֹלָה וְדָאִי

וּבְגִין דָּא אִית הֵבֵל וְאִית הֵבֵל, אִית הֵבֵל דְּאַתְמַר בֵּיהּ (בראשית ד ב) וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הֵבֵל, וְאִית הֵבֵל דְּצִלוּתִין וּפּוֹלְחָנִין טָבִין, וְאִית הֵבֵל דְּמִלִין בְּטִלִין מִלִין רִיקָנִין, דְּאַתְמַר בְּהוּן (ירמיה י טו) הֵבֵל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים בְּעַת פְּקוּדָתָם יֹאבְדוּ, מֵאִי בְּעַת פְּקוּדָתָם, אֲלָא בְּזִמְנָא דְּאַתִּי פּוּרְקָנָא וּפְקוּדָה לְיִשְׂרָאֵל, יֹאבְדוּ מַעֲלָמָא, הֵבֵל תַּעֲתוּעִים דְּתוּעִים לְבַנֵּי נֶשָׁא, וְרוּחָא דְּקוּדְשָׁא שְׁלִיט בְּעֲלִמָּא, דְּאִיהוּ דְּפִיקוּ דְּאַתְמַר בֵּיהּ (שיר ה ב) קוֹל דוֹדֵי דוֹפֵק, דְּפִיקוּ דְּסִלִּיק בְּגִלְגְּלֵי יִמָּא, דְּסַפִּינָה דְּאִיהִי לִבָּא, וְכָל גְּלִיָּא עֲלִיָּהוּ אֲתִמַר, (יחזקאל א ב) אֶל אֲשֶׁר יְהִיָּה שְׁמָה הָרוּחַ לָלֶכֶת יִלְכוּ, וּבְהוּן הַחַיּוֹת רְצוּא וְשׁוּב, רְצוּא תִרְיִן וְשׁוּב תִרְיִן, וְאִינוּן יְהוּ"ה, דְּאַתְמַר בְּהוּן (שם לו ט) כֹּה אָמַר יְהוָה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ.

שְׂכִינְתָא עֲלֵה אֲתִמַר (ירמיה ה כב) אֲשֶׁר שָׁמַתִּי חוֹל גְּבוּל לַיָּם, וְאִיהוּ תַחֲוּמָא דְכֻלְהוּ, כְּגוֹנָא דְתַחֲוּם שַׁבַּת, וְכַד רָצִין גְּלִין בְּאַרְבַּע רוּחִין, מִיַּד דְחֻזְיָן שְׂכִינְתָא דְאִיהוּ חוֹל לֵב (נ"א ל"ס), דְאִיהִי חוֹל דְאַסְחָר לִימָא, אֲתִמַר בְּהוּן וְשׁוּב, חֲזָרָאן לְאַתְרֵיהוּ, וְאַלִין אַרְבַּע רוּחִין כַּד נִפְקִי מִן לְבָא, תְּנוּעָה דְלָהוּן אִיהוּ לְאַרְבַּע סְטָרִין דְסַפִּינָה, תְּרִין בְּתָרִין כְּנִפִי רִיאַה, וְתָרִין בְּתָרִי בְּתִי לְבָא, וְתְנוּעָה דְדְפִיקוּ דְרוּחָא עֲבִיד תְּנוּעָתִיהָ, וְדְפִיק בְּנִקוּדָה אַחַת אוּ תְרִין אוּ תֵלַת, וְאַתְחֲזֵר לְאַתְרֵיהָ, וּבְנִקוּדִין דְדְפִיק אֲשֶׁתְמוּדַע דְפִיקוּ, לְזִמְנִין דְפִיק זְמָנָא חָדָא וְאַתְחֲזֵר לְאַתְרֵיהָ, וְדְפִיקוּ דָא אֲשֶׁתְמוּדַע בְּנִקוּדִין דְאוּרִייתָא, בְּהוּא זְמָנָא דְדְפִיק בְּנִקוּדָה חָדָא לְתַתָּא אִיהִי חִיר"ק, וְאִם הִיא לְעֵילָא אִיהִי חִל"ס, כַּד אִיהִי בְּאַמְצָעִיתָא אִיהוּ שׁוּר"ק, אִם הִיא לְעֵילָא אַחְזִי דְאַתְגַּבֵּר אֲשָׁא דְאִיהוּ חִס וְיִבֵּשׁ וְאִיהוּ קַל, דְעֲלִיהָ אֲתִמַר (ויקרא ו ב) זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, וְאִם הוּא דְפִיק נִקוּדָה לְתַתָּא אִיהוּ חִר"ק, וְנַחֲתַת בְּמִיָּא דְאִיהוּ קַר וְלַח וְאִיהוּ כְּבֵד, וְאִי דְפִיק נִקוּדָה בְּאַמְצָעִיתָא שׁוּר"ק דְנִשְׁיב (נ"א דנחית) בְּרוּחָא עַל מִיָּא, וְאַחִיד בְּתַרְוֵיהוּ וְאִיהוּ חִס וְלַח.

וְהִיא אִיהוּ דְנִקִיד זְמָנָא חָדָא לְעֵילָא וְאַסְתַּלַּק דְפִיקוּ, אוּ דְפִיק זְמָנָא חָדָא לְתַתָּא וְאַסְתַּלַּק דְפִיקוּ, אוּ דְפִיק זְמָנָא חָדָא בְּאַמְצָעִיתָא וְאַסְתַּלַּק דְפִיקוּ, וְאִם דְפִיק תְּרִי זְמָנֵי דָא בְּתַר דָּא וְאַסְתַּלַּק דְפִיקוּ, הָא אִינוּן צִר"י דְדְפִיקוּ דְלָהוּן שְׁוִין, אֲבָל דְפִיק נִקוּדָה חָדָא לְעֵילָא וְנִקוּדָה חָדָא לְתַתָּא דָּא בְּתַר דָּא אִינוּן שְׁב"א, וְתָרִין נִקוּדִין, אִינוּן אֵשׁ וּמִים, לְזִמְנִין דָּא סְלִיק וְדָא נַחֲתַת, כְּגוֹן אֶת הַמְּאֹר הַגָּדוֹל (לממשלת היום) וְאֶת הַמְּאֹר הַקָּטָן (לממשלת הלילה), (בראשית א טז) וְלְזִמְנִין אִינוּן שְׁוִין וְאִינוּן שְׁמִים אֵשׁ וּמִים, וְלְזִמְנִין דְפִיק תֵּלַת דְפִיקִין חָד לְעֵילָא וּבְתַרֵּיהָ תְּנַיִנָא בְּאַמְצָעִיתָא וּבְתַרֵּיהָ תְּלִיתָא לְתַתָּא, הָא תֵּלַת יְסוּדִין יִתְעָרוּן בֵּיהָ דְאִינוּן אֵשׁ וּמִים וְרוּחַ בְּאַמְצָעִיתָא וְדָא שׁוּר"ק, וְאִם דְפִיק תְּרִין דְפִיקִין שְׁוִין דָּא בְּתַר דָּא וְנִקוּדָה בְּתַר תְּרִין לְתַתָּא הָא אִינוּן סְגוּ"ל, דְאִינוּן מִים וְאֵשׁ רוּחַ לְתַתָּא, וְלְזִמְנִין דְפִיקוּ בְּפוּתֵיָא בְּאַרְיִכוּ דָּא פְתִיחַ, וְלְזִמְנִין דְפִיק בְּאַרְיִכוּ וְנִקִיד נִקוּדָה אֲבַתְרֵיהָ דָּא קַמ"ץ, בְּאַרְיִכוּ אַחְזִי רַחֲמֵי.

דף קח ע"ב

אִם זְכוּ דְפִיקוּ דְפִיק בְּאַלִין נִקוּדִין תְּשַׁע, שְׂכִינְתָא מְאָנָא לְכֻלְהוּ עֲשִׂירִית לֹו, בְּגִין דְבָהּ כְּלִילָן כָּל אֲתוּוּן, וְאַתְוּוּן אִינוּן לְגַבֵּי נִקוּדִין כְּגוּפָא לְגַבֵּי רוּחָא, וּבִין כָּל דְפִיקוּ וְדְפִיקוּ (י' שְׁעוּרִיהָ דְאִיהוּ שְׁעוּר קוּמָה), ו' שְׁעוּרִיהָ דְאִיהוּ שְׁעוּר קוּמָה. (דף קח ע"ב) וְכַד נִקוּדִין דְפִיקִין בֵּיהָ, אִינוּן דְפִיקִין כְּלָהוּ דְפִיקִין בְּנִיחָא בְּרַחֲמֵי, וְכַד לִית תְּמֹן ו' דְפִיקִין בְּמַהִירוּ, וְאִינוּן דִּינִין דְפִיקִין דְדוּחְקָא בְּתַר דוּחְקָא, וְאַנוּן (ירמיה לז) עַת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמָּנָה יוֹשַׁע.

וּמְאָנָא דְנִקוּדִין אִיהוּ נֶפֶשׁ, נִשְׁמַתָּא אִיהִי כְּתַר עַל כְּלָהוּ, וּמִינָהּ כְּתַרִין, דְאִינוּן טַעֲמֵי תְנוּעָה דְנִקוּדִין וְאַתְוּוּן, וְאִיהִי תֵלָא בְּמַחְשַׁבְתָּא, וְנִקוּדִין תֵּלִין בְּאַמִּירָה, אֲתוּוּן בְּעֲשִׂיָּה, וְדָא אִיהוּ אוּמֵר וְעוֹשָׂה, מִסְטָרָא דִימִינָא

אמירה, מסטרא דשמאלא עשיה, עמודא דאמצעיתא כליל תרווייהו אומר ועושה, ובמאי אומר ועושה, בהויה, דאתמר בה (בראשית א ג) יהי אור ויהי אור, יהי אור יהי יי באור ואתעביד אויר דאחיד בתרווייהו בעמודא דאמצעיתא.

ואית דפיקו דעץ הדעת טוב ורע, דמהאי אתר יצר טוב ויצר רע, ואיהו רזא דלהט החרב המתהפכת (שם ג כד), דאתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה, דפיקו דיצר הטוב אחזי בריאותא ואסוותא דכל אברין, ודפיקו דיצר הרע אחזי מרעא דכל אברין דגופא, וכל מאן דאלים גבר, אי מתגברין זכוון אתהפך מנחש למטה, ומיד מטה כלפי חסד וכל גופא אתסי, ואם מתגברין חובין אתהפך ממטה לנחש ונשיך כל אברין בכמה נשיכין דכאיבין ומרעין, בההוא זמנא אתמר בדפיקו, אין קול ענות גבורה ואין קול ענות חלושה קול ענות אנכי שמע (שמות לב יח), קול דענויא קול דדפיקו דבי מרעא דגלותא אנכי שמע.

ואית דפיקו מאילנא דאיהו ביש, לית ביה טב כלל, דמניה נפיק רוח סערה, דאסעיר ביה גופיה דבר נש, ואתמר ביה (מלכים א יט יא) רוח חזק מפרק הרים, דאינון גרמין דגופא, ומשבר סלעים, דאינון צלעות דגופא דאינון פגוונא דסלעים, והאי איהו נפיק בזדון ולית ליה משקל ושעור, וביה (יונה א ד) והאניה דאיהו גופא חשבה להשבר, והאי דפיקו סליק ונחית בגלי ימא, דאינון עשר כתרין תתאין, פגוונא דאיהי מלכות קדישא הכי איהו מלכות חייבא, פגוונא דמילה הכי איהי ערלה, דתמן סמאל ערל, ובת זוגיה ערלה, נחש ואשת זנונים.

לקבל תרי ירכי קשוט מסטרא דמסאבו תאומיא"ל תומיא"ל, ולקבלייהו אתמר (שמות טו ה) תהומות יכסימו ירדו במצולות כמו אבן, לקבל עמודא דאמצעיתא איהו עוגיא"ל דמתמן עוג מלך הבשן, מסטרא דתרין דרועין אינון (אגניא"ל) עזיאל, אגיאל מתמן אגג, וביה פי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים (שם א), עוזיא"ל, מתמן עזאזל, ומתמן עז"א ועזא"ל, ואיהו חזריא"ל, יכרסמנה חזיר מייער (תהלים פ יד), ועליה אתמר (בראשית כז מ) ועל חרבך תחיה, ואיהו שעריא"ל, דמתמן רוח סערה, ואיהו עשו איש שעיר, ומתמן שער באשה ערוה, ועליה אתקף ההוא דאתמר ביה (שמות טו ב) עזי וזמרת ייה ויהי לי לישועה, יהו"ה איש מלחמה יהו"ה שמו וגומר.

דף קט ע"א

לקבל בניה דאתמר בה אלף בניה, אליו אלופי עשו, לקבל חכמה אדם בליעל איש און, לעילא כתריא"ל (נייא כרתיא"ל) לקבל פתר עליון, ומתמן פרת לכל אליו דעברין על אורייתא, ואינון כתרין תתאין אינון קליפין לעשר ספירן, ועשר ספירן מוחא בגוייהו, ואליו קליפין אינון מחיצה בין ישראל לאביהם שבשמים, באליו קליפין מתלבש קודשא בריך הוא

וּשְׂכִינְתִּיהָ, לְקַיֵּמָא בְּשְׂכִינְתִּיהָ (תהלים קג יט) וּמְלָכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּלְקַיֵּמָא
 בֵּיהּ (שם מז ח) כִּי מְלֹךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, אָבֵל לְעִילָא בְּאַתְרֵיהּ אֲתַמַּר
 (שם נח ה) לֹא יִגְוֹרֵךְ רַע, אֲלָא קְלִיפִין דִּילִיהּ לְעִילָא אֵינוֹן לְבוּשִׁין מִכְּמָה גְּוֹנִין
 שְׁפִירִין דְּנַהוּרָא, דְּמִנְהוֹן אֲתַפְּשֵׁט קוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא בְּגָלוּתָא, וְאַתְלַבֵּשׁ
 בְּאַלְיֵן אַחְרָנִין, בְּגִין לְנִטְרָא לְיִשְׂרָאֵל, דְּאֵינוֹן מִתְלַבְּשִׁין בְּאַלְיֵן קְלִיפִין, וְדָא
 אִיהוּ (ישעיה סג ט) בְּכָל צָרְתָם לֹא צָר (דף קט ע"א) וְכוּ', בְּקַדְמִיתָא יְהֵב לֹון בִּידָא
 דְּשְׁלִיחַ דְּאִיהוּ גְּבַרְיָאֵל, וְלֹא הָוֵה מְזוֹנָא לְסַמָּאל וּלְמִשְׁרַיִין דִּילִיהּ אֲלָא עַל
 יְדֵי שְׁלִיחָא, בְּגִין חוּבִין דִּישְׂרָאֵל אֲתַלְבֵּשׁ הוּא בְּהוֹן, וְכַבְּיָכוֹל אֲתִי לִיהּ עַל
 יְדֵי דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא, לְהֵאֵי אִם יִשְׂרָאֵל אֲזֵלִין בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל וּמְקַיֵּימִין
 אֲוֹרֵייתָא וּפְקוּדֵין דִּילִיהּ, וְאִם חֵס וְשְׁלוֹם לֹא מְקַיֵּימִין אֲוֹרֵייתָא וּפְקוּדֵין
 דִּילִיהּ, יְהִיב עֶשֶׂר כְּתָרִין בִּידוּי דְּסַמָּאֵל, וְלֹא צָרִיד מְזוֹנָא לֹא מִידָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא, כָּל שְׁכֹן מְשְׁלִיחָא דִּילִיהּ, וְדָא לְפָרְעָה דְּאָמַר (יחזקאל כט
 ג) לִי יְאוּרִי וְאֲנִי עֲשִׂיתִנִּי, בְּגִין דְּחִזָּא כְּתָרִין נוֹכְרָאִין בִּידָא דְּסַמָּאֵל, לְ
 דְּבַקְדְּמִיתָא כַּד הוּוּ כְּתָרִין תַּתְּאִין בִּידָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא, מַה כְּתִיב
 בְּיִשְׂרָאֵל (דברים כח ז) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם יְהוֹיָה נִקְרָא עֲלֵיךְ, וּבְזִמְנָא
 דְּאֵינוֹן כְּתָרִין נוֹכְרָאִין בִּידָא דְּסַמָּאֵל, לֹא דְחָלִין אֲוִמִין דְּעֲלֵמָא מִיִּשְׂרָאֵל,
 וְעַבְדִּין בְּהוּ כְּרַעוּתֵיהוּ, עַד שְׁעֵתָא דְּפּוֹרְקָנָא דִּיתְקִיִּים בְּהוּ (זכריה יג ב) וְאַתְּ
 רוּחַ הַטּוֹמְאָה אֲעֵבִיר וְכוּ', דְּאַלְיֵן קְלִיפִין גְּרָמִין אֲפֻרְשׁוּתָא בִּין קוּדְשָׁא
 בְּרִידָהּ הוּא וּבִין יִשְׂרָאֵל, וְדָא אִיהוּ רְזָא כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הִיוּ מִבְּדִילִים
 בְּיַנִּיכֶם לְבִין אֱלֹהִים (ישעיה נט ב), וְעַתִּיד קוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא לְאַעְבְּרָא אֲלִין
 קְלִיפִין, וְלֹא תַחֲזָא לְיִשְׂרָאֵל בְּמוֹחָא מְלָגָאוּ, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (שם ל כ) וְלֹא
 יִכְנַף עוֹד מוֹרִידָהּ וְהִיוּ עֵינֵיךְ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִידָהּ, וְלֹא יְהִיָּה מְחִיצָה בִּין קוּדְשָׁא
 בְּרִידָהּ הוּא וּשְׂכִינְתִּיהּ וּבִין יִשְׂרָאֵל.

וּבְזִמְנָא דְּעֶשֶׂר סְפִירֵין מִתְלַבְּשִׁין בְּאַלְיֵן קְלִיפִין, אֲלִין דִּידְעִין בְּקְלִיפִין עַבְדִּין
 אֲוִמָּאָה בְּשִׁמְהוֹן וּבְהוּוֹת דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא לְאַלְיֵן קְלִיפִין וּבְטָלִין גְּזָרָה,
 וְעַל אֲלִין קְלִיפִין אָמְרוּ דְּצָרִיד הַבְּדֵלָה, דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא אֲתַלְבֵּשׁ בְּהוֹן
 בְּיוֹמִין דְּחוּל, וּבְשִׁבְתָּא אֲתַפְּשֵׁט מִנְהוֹן וְאַתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשִׁין דְּקַדְשׁ, וְעֲשֶׂרָה
 לְבוּשִׁין אֵינוֹן דְּקַדְשׁ, דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן (דברים לב יב) יְהוֹיָה בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאִין עֲמוּ
 אֵל יִכָּר, בְּדִיד עֶשֶׂר, כְּחוּשְׁבֵּן עֶשֶׂר קְלִיפֹת דְּחוּל, כַּד אֲתַלְבֵּשׁ בְּהוֹן אֲתַמַּר
 (ויקרא יג מו) בְּדָד יֵשֶׁב מִחוּץ לְמַחֲנֵה מוֹשָׁבוֹ, בְּהֵיא קְלִיפָה דְּגָרִים בְּרַשׁ
 לְאַתְלַבֵּשׁא שָׁם ה' בֵּיהּ נְטִיל נוֹקְמָא, וּבְגִין דָּא לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוֹיָה
 אֱלֹהִים לְשׂוֹא (שמות כ ז), וּבְגִין דָּא תִקְיִנוּ בְּהַבְּדֵלָה הַמְּבַדֵּל בִּין קַדְשׁ לְחוּל
 וּבִין אֲוִר לְחֻשָׁד, דְּלֹא יַחֲבַר קְלִיפִין דְּחוּל לְקְלִיפִין דְּקַדְשׁ, וְלֹא יַעֲבִיד לֹון
 תַּעְרוּבָת.

וְדָא אִיהוּ (ויקרא יט יט) שְׂדֵדָה לֹא תִזְרַע כְּלָאִים וּבְגָד כְּלָאִים שְׁעֻטָנֹו, וְכָל מָאן
 דְּעָרַב לֹון אֲתַמַּר בֵּיהּ (במדבר יט כ) אֶת מִקְדָּשׁ יְהוֹיָה טָמֵא וְגוֹמַר, דְּבִשְׁבָת
 דְּאֲתַפְּשֵׁט קוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא מְאַלְיֵן לְבוּשִׁין וְאַתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשִׁין דְּקוּדְשָׁא,
 לֹא צָרִיד לְקַרְבָּא קְדָמוּהִי (נ"א קדמיהו) לְבוּשִׁין דְּחוּל, דְּמוֹחָא לֹא מְקַבֵּל
 טוֹמְאָה, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ירמיה כג כט) הֲלֹא כֹה דְּבָרִי כָּאֵשׁ נָאִם יְהוֹיָה,
 דְּבֵיהּ לֹא יָכִיל לְאַתְעָרְבָא שׁוּם עִירוּב, אֲלָא בְּלְבוּשִׁין דְּאַתְלַבֵּשׁ בְּשִׁבְתָּא וְיוֹם
 טוֹב יָכִיל לְאַתְעָרְבָא, וּבְגִינֵיהוּ מְנִי לְמַעֲבַד הַבְּדֵלָה, דְּלִתְתָּא אִיתְּ אֵילָנָא

מְעוֹרָב טוֹב וְרַע כְּלָאִים, וְעֲלִיָּה אֲתָמֵר (בראשית ב יז) וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, בְּגִין דְּהָהוּא מוֹחָא דִּילִיָּה בְּבְרִיָּאָה, יְכִיל לְאַתְעֲרָבָא עִמִּיהָ קְלִיפָה, אָבַל מוֹחָא דְאִיהוּ נְהוֹרָא בְּאַרְח אֲצִילוֹת לֹא יְכִיל לְאַתְעֲרָבָא עִמִּיהָ (נ"א ביה) שׁוּם תְּעֲרוּבַת.

וְאִית אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע דְקְלִיפִין, דְאִינוּן גְּרַעֲיָנִין אִינוּן מְלָגָאוּ רַע, וּמוֹחָא דְקִיק מְלָבֵר טוֹב, וְאִית דְמוֹחָא דְקִיקָא מְלָבֵר טב וּמוֹחָא סְגִי בִיש מְלָגָאוּ, כְּגוֹן דְהִבָּא וְכִסְפָּא זְעִיר מְצוּפָה מְלָבֵר, וְעוֹפְרַת סִיגִים מְלָגָאוּ, דָּא מוֹנִיטָא דְשְׁקָרָא, פּוּמִיָּה טב וְלִבִּיהָ בִיש, וְאִית דְאִיהוּ קְלִיפָה מְלָבֵר וּמוֹחָא מְלָגָאוּ, וְעֲלִיָּהוּ אֲתָמֵר גּוֹלֵל אֹר מִפְּנֵי חֲשָׁד וְחֲשָׁד מִפְּנֵי אֹר.

דף קט ע"ב

וְאִית אֵילָנָא לְתַתָּא דְעִבּוּדָה זָרָה, דְלִית לִיה מוֹחָא אֶלָּא קְלִיפָה מְלָגָאוּ וּמְלָבֵר, וְעֲלִיָּה אֲתָמֵר (תהלים א ד) לֹא כֹן הִרְשָׁעִים כִּי אִם כְּמוֹץ אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ, וְאִיהִי אֲשֶׁרָה דְנִטְעִין אוּמִין דְעֵלְמָא קָדָם עִבּוּדָה זָרָה, דְאִיבָא דִילִיָּה מוֹץ אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ, בְּזִמְנָא דִיִּיתִי מְלָכָא מְשִׁיחָא (דף קט ע"ב) עֲתִיד קוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא לְאַעְבְּרָא כָּל אֱלִין קְלִיפִין לְעִילָא וְאַמְצָעִיתָא וְתַתָּא, וְלֹא יְהִי עֲרִבוּבִיא בְּפִמְלִיא דְלְעִילָא, בְּהִהוּא זְמָנָא (דברים לב יב) יְהוֹיָה בְּדָד יִנְחֶנּוּ לְיִשְׂרָאֵל וְאִין עֲמוּ אֵל נֶכֶר, בְּהִהוּא זְמָנָא (בראשית ד ב) וַתּוֹסֵף לָלֶדֶת, אִיתּוֹסֵף רוּחָא דְקוּדְשָׁא עַל יִשְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל לו כו) וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֲתֹן בְּקִרְבְּכֶם,

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בס"א)

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ אֶזְלִי בְּאַרְחָא, אֶזְדַּמְּן רַבִּי אֶלְעָאי עִמָּהוּן, אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר שְׂמַעְתָּ בְּהֵאִי קָרָא אֲמַאי אֲתָמֵר בִּיה אֶת אֶת תְּרִי זְמַנִּי, בְּתַר דְאָמַר וַתּוֹסֵף לָלֶדֶת אֶת אַחִיו, מַאי אֶת הַבֵּל, וְהָא תַלְת רַבּוּיִן הִכָּא, תְּרִין אֶתִּין רַבּוּיִן, וַתּוֹסֵף לָלֶדֶת רַבּוּיָא, הָא תַלְת רַבּוּיִין, אָמַר לִיה שְׂמַעְנָא דְתַלְת רַבּוּיִין אֱלִין אִינוּן תַלְת טַפִּין דְאֶזְדְּרִיקוּ מֵאָדָם קְדָמָא (נ"א קדמא דאתמר בהון אלה), אָמַר לִיה וְהָא אָנָּא שְׂמַעְנָא (בראשית ב ד) אֵלָּה תּוּ וְלָדוֹת הַ שְׂמִים וְהָאֶרֶץ תִּמְּן תִּהְיֶינָה, אָמַר לִיה וַדַּאי הִכִּי הוּא, דְמִתְּמֵן הִנֵּה קִין יִסוּדִיהָ וְעַקְרִיהָ קָדָם דְאֶתָּא לְעֵלְמָא, אָמַר וַדַּאי רַזָּא עֲלָאָה אֲתַגְלִיָּא דְלֹא שְׂמַעְנָא עַד הַשְּׁתָּא.

אָמַר לִיה אִם כֹּן אֱלִין טַפִּין דְאֶתּוֹסְפוּ הִכָּא מַאי נִינְהוּ, אָמַר וַדַּאי עַל אֱלִין תַלְת טַפִּין שְׂרִיין תַלְת חֲכָמוֹת, חַד אִיהוּ חֲכָמַת הַמְּחַשְׁבָּה, וְתַנְיָנָא חֲכָמַת הַדְּבֹר, וְתַלְיָתָא חֲכָמַת הַמַּעֲשָׂה, וְאִינוּן תַלְת עֲלָמִין סְתִימִין, תַלְת טַפִּין דְתַלְיִין מִן מוֹחָא עֲלָאָה סְגוּ"ל קְרִינֵן לִיה, וְאִית תַלְת עֲלָאִין עֲלִיָּהוּ דְתַלְיִין מִמוֹחָא סְתִימָא דְעֵתִיקָא דְעֵתִיקוּן, וְאִינוּן סְגוּלָתָא, תַלְת עֲלָאִין אֲתַרְמִיזוּ בִי עֲלָאָה דְאִית לָהּ קוּצָא לְעִילָא וְקוּצָא לְתַתָּא וְגוּ בְּאַמְצָעִיתָא, וְתַלְת טַפִּין תַנְיָנִין דְאִינוּן סְגוּ"ל מִן י' תַתָּאָה, וְרַזָּא דְמַלְאָה בְּרַאשִׁית, תַלְת מֵאָדָם

קדמאָה, וּתְלַת מְאָדָּם תִּתְּאָה, וּבְאַלְיִן תִּלְתַּת נְקוּדֵינּוּ אֲתִמֵּר (ישעיה מד ו) אָנִי
רֵאשׁוֹן וְאִנִּי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִיִּים, וְאַלְיִן אֵינוֹן תִּלְתַּת גְּלֹגוּלִין דְּאָדָּם
קדמאָה, דְּתִלְתַּת טַפִּין דְּאַזְדְּרִיקוּ בְּתִלְתַּת אַבְהוֹן, דְּבַהוֹן.

יְבָרְכֵךָ יְהוּ"ה יָאָר יְהוּ"ה יֵשָׁא יְהוּ"ה, וּתְלַת תְּנַיִינִין בְּבְרִית וּתְרֵי סְמִי
קְשׁוּט, דְּנַח שֵׁם וְיִפְתַּת מִתְּמָן הוּוּ, דְּאֲתִמֵּר בֵּיה נַח אִישׁ צְדִיק מְסֻטְרָא
דְּצְדִיק חֵי עֲלָמִין, שֵׁם וְיִפְתַּת, מְסֻטְרָא דְּתֵרִין סְמִי קְשׁוּט, וְרָזָא דְּמִלָּה
הַכָּא, (מְשַׁלִּי ל ד) מַה שְּׁמוֹ וּמַה שֵׁם בְּנוֹ כִּי תִדְע, מַה שְּׁמוֹ בְּאִימָא עֲלָאָה דְּתִמָּן
חֲכָמָה, וּמַה שֵׁם בְּנוֹ בְּאִימָא תִתְּאָה אֲשֶׁתְּמוּדְעָא, אַבְל תִּלְתַּת גְּלֹגוּלִין בְּתִלְתַּת
אַבְהוֹן, וּתְלַת בְּתִלְתַּת סְמִינִין דְּלִתְתָּא, וְאַלְיִן שִׁית הוּוּ עֲתִידִין לְמַהוּי תִלְתַּת
בְּשֵׁת וּתְלַת בְּהַבְל, אֲלָא דְפִרְח יי מִשֵּׁת דְּאִיהִי נְקֻדָּה כּו'. (ע"כ מְסֻטְרָא).

וְעוּד וּתּוֹסֵף לְלֻדָּת אֶת אַחִיו אֶת הַבֵּל, רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֶלְעָאי הוּוּ אֶזְלִי
בְּאַרְחָא, אֶזְדְּמֹן רַבִּי אֶלְעָזָר עֲמַהוֹן, אֲמֵרוּ וְדָאִי עֲלֵךְ אֲתִמֵּר (בראשית כח יא)
וְיִפְגַּע בְּמָקוֹם דְּאֶעְרַעְנָא בְּשַׁכְּיִנְתָּא, אֲמַר לֹון עֲלִיכּוֹ אֲתִמֵּר (שם לב ב) וְיִפְגַּעוּ
בוֹ מִלְּאַכֵּי אֱלֹהִיִּים, מַאי מִלְּאַכֵּי אֱלֹהִיִּים, אֶלְיִן דְּאֲתִמֵּר בְּהוֹן (תהלים קד ד)
עוֹשֶׂה מִלְּאַכֵּי רֹוחוֹת, דְּרוּחִין דִּילְכוֹן מְרוּחָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (נ"א
דְּקוּדְשָׁא) חֲדוּ כְּלָהוּ בְּאַרְחָא. אֲמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר מַאי וּתּוֹסֵף לְלֻדָּת
אֶת אַחִיו אֶת הַבֵּל, וְעוּד מַאי אֲתָא לְרַבּוֹת וּתּוֹסֵף, וּתְרִין אֲתִין אֶת אַחִיו
אֶת הַבֵּל.

אֲמַר לִיה וְדָאִי וּתּוֹסֵף דָּא תּוֹסֵפְתַּת רֹוחָא דְּקוּדְשָׁא דְּאִיהוּ עֲמוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא, מִתְּמָן אֲתּוֹסֵף לִיה רֹוחָא דְּקוּדְשָׁא, תְּרִין אֲתִין לְרַבּוֹת בֵּיה
נִשְׁמַתָּא וְנִפְשָׁא מְשַׁכְּיִנְתָּא עֲלָאָה וּתִתְּאָה, וּמַאי הוּוּ תּוֹסֵפְתַּת עַל רֹוחָא דָּא
חֲכָמָה מְאָדָּם עֲלָאָה.

אֲמַר רַבִּי יוֹסִי שְׁמַעְנָא דְּתִלְתַּת רַבּוּיִין אֶלְיִן, אֵינוֹן תִּלְתַּת טַפִּין דְּאַזְדְּרִיקוּ
מִמוּחָא סְתִימָא דְּכָל סְתִימִין, וְאַלְיִן אֵינוֹן תִּלְתַּת גְּלֹגוּלִין, וְאַלְיִן תִּלְתַּת טַפִּין,
שְׁמַעְנָא דְּאֵינוֹן לְקַבֵּל תִּלְתַּת נְשִׁים, דְּאֲתִמֵּר בְּהוֹן (מְשַׁלִּי יד א) חֲכָמוֹת נְשִׁים
בְּנִתָּה בֵּיתָה, דְּחַד אוֹפָה וְחַד עוֹרְכָת וְחַד מְקַטְפָת, לְהֵהִיא דְּאֲתִמֵּר בֵּיה
(במדבר טו כ) רֵאשִׁית עֲרִיסְתִּיכֶם חֲלָה, וְדָא חֲלָה דְּפִסַּח דְּאִיהִי סְגוּלְתִּי"א,
אִיהִי טַפָּה קדמאָה וּמִינָהּ אֶזְדְּרִיקוּ תִלְתַּת טַפִּין, וְאֵינוֹן תִּלְתַּת יוּדִין יי יי יי
דְּאֵינוֹן סְגוּלְתִּי"א וְדָאִי, וְאֵינוֹן יי יְבָרְכֵךָ יי יָאָר יי יֵשָׁא, וּבְאַן אֲתֵר אֶזְדְּרִיקוּ
בְּתִלְתַּת אַבְהוֹן, דְּתִמָּן נַחִית אָדָּם בְּתִלְתַּת גְּלֹגוּלִין, וּמַאָן אֲתֵר אֶזְדְּרִיקוּ מֵהֵהוּא
דְּנַחִית בְּהוֹן (דא ייה"ו) מְסֻטְרָא דְּחֲכָמָה עֲלָאָה.

דף קי ע"א

וְלִקְבֵל תִּלְתַּת טַפִּין אֶלְיִן תִּקְיִנוּ תִלְתַּת מִצּוֹת בְּפִסַּח, חַד (דף קי ע"א) מִצָּה דְּלַעֲיָלָא
לְבָרְכָא בֵּיה הַמוּצִיא, תְּנַיִנָא לְחַם מְשֻׁנָּה, תְּלִיתָאָה לְחַם עוֹנִי בְּלָא מְלַחָא,
דְּהָא אֲתִמֵּר (ויקרא ב יג) עַל כָּל קֶרֶבֶנְךָ תִקְרִיב מְלַח, בְּגִין דְּאִיהִי מִצָּה פְּרוּסָה,
כְּגוּוֹנָא (דניאל ה כח) דְּפְרִיס פְּרִיסַת מְלַכּוּתְךָ, עַד דְּתֵהִיא שְׁלִימָה לָא צְרִיךְ

לְקַרְבָּא עֲלֵה מְלַח, דְּאִיְהוּ חַלִּיִּים, וּמֵאֵי נִיְהוּ חַלִּים אֶמְצָעִי (דכּלּהוּ תּלּת), תּלּת טפּין עֲלֵאִין אֵינּוּן סְגוּלְתִּיא, דְּתַלְתִּין מִמוּחָא סְתִימָא עֲתִיקָא דְעֲתִיקוּן.

תּלּת טפּין אֲזְדְרִיקוּ בְּגוּלְגֻלְתָּא מִמוּחָא תַנְיִנָא וְאֵינּוּן סְגוּלָּל, בְּאֵן אֲזְדְרִיקוּ, בְּתַרִּי סְמְכִי קְשׁוּט וּבְרִית, דְּאֵינּוּן לְקַבְלִיְהוּ נַח שָׁם וְיִפְת, נַח אֲזְדְרִיק בְּצַדִּיק, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (בְּרֵאשִׁית ו ט) נַח אִישׁ צַדִּיק, שָׁם וְיִפְת בְּתַרִּי סְמְכִי קְשׁוּט, וְעֲלִיְהוּ אֶתְמַר בְּרָא שִׁית, תּלּת טפּין עֲלֵאִין דְּאֵינּוּן סְגוּלְתִּיא, דְּאֲזְדְרִיקוּ מִמוּחָא סְתִימָא, אֵינּוּן קוּצָא דְאֵת יי לְעִילָא וְקוּצָא דִילָה לְתַתָּא, וְגוּ בְּאֶמְצָעִיתָא דִילָה, מוּחָא דְאֲזְדְרִיקוּ תּלּת טפּין אֵלִין מִיְנָה, אִיְהִי יי, וְדָא יי דְּאִיְהִי לְעִילָא מְאֵת א, יי לְתַתָּא מִן א מוּחָא תַנְיִנָא, וְתַלּת טפּין דְּאֲזְדְרִיקוּ מִיְנָה אֵינּוּן סְגוּלָּל, תּלּת טפּין דְּאֲדָם קְדַמָּא דְּאֵינּוּן תּלּת גְּלוּלִים, וְתַלּת דְּאֲדָם תַנְיִנָא תּלּת גְּלוּלִין.

מֵאֵן אָדָם עֲלָאָה וְאָדָם תַנְיִנָא, אֶלָּא (מְשַׁלִּי ל ד) מַה שָׁמוּ וּמַה שָׁם בְּנוּ, מַה שָׁמוּ אָדָם עֲלָאָה, מַה שָׁם בְּנוּ אָדָם תַתָּאָה, וְתַרְוֵייהוּ אֶתְרַמִּיזוּ בְּהוּא קָרָא דְאֶמַר מוֹשֶׁה, (שְׁמוֹת ג ג) וְאֶמְרוּ לִי מַה שָׁמוּ מַה אֶמַר, תּלּת טפּין חַד אֹפָה בְּמוּחָא דְאִיְהוּ לְקַבֵּל יְמִינָא, דְּאִיְהוּ אֹפָה דְאִיְהוּ שֶׁר הָאֹפִים, וְחַד עוֹרְכַת דָּא מוּחָא דְאִיְהוּ מְסַטְרָא דְשְׂמָאֲלָא, דְּאֶתְמַר בְּה (מְשַׁלִּי ט ב) אֶף עֲרַכָּה שְׁלַחְנָה, וְהָא אוּקְמוּהוּ שְׁלַחוּ בְּצַפּוֹן לְקַבֵּל לְבָא, וְחַד מְקַטְפַת לְקַבֵּל מוּחָא דְאִיְהוּ לְאַחוּרָא כְּלַפִּי כְּתַף, וְלְקַבֵּל אֵילִין תּלּת טפּין אֵינּוּן תּלּת יוּדִין דְּאֵינּוּן בְּיוּדִי דְהוּא וְאוּ הוּי, דְּמַעֲיָדִין עַל עֲלַת כָּל הָעֲלוֹת, דְּעֲלִיה אֶתְמַר (ישעיה מד ו) אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדִי אֵין אֱלֹהִים, דְּאִיְהוּ רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדִי אֵין אֱלֹהִים.

וּמִשִׁית תַקוּנִין אֵלִין בְּעָא קוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא לְמַבְרִי לְשֵׁת, לְמַהוּי שְׁמִיה שִׁית, לְמַהוּי בִּיה תּלּת גְּלוּלִין דְּאָדָם וְתַלּת דְּהַבֵּל, אֶלָּא דְפָרַח יי מִשִׁת דְּאִיְהִי נְקוּדָה אֲבָן שְׁתִּיָּה דְּמַתְמָן הוּשְׁתַּת עֲלָמָא.

וּבְהָאֵי יי חֵב יוֹסֵף, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (בְּרֵאשִׁית מ ט כד) וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ וַיִּפְּזוּ זְרוּעֵי יָדָיו, מֵאֵי וַיִּפְּזוּ, דְּאֲזְדְרִיקַת טִיפָּה דְאִיְהִי יי בֵּין עֵשֶׂר אֶצְבָּעָאן, וְאַתְפְּלִיגַת לְעֵשֶׂר נִיצוּצִין דְּאֲזְדְרִיקוּ מְקִשְׁת דְּאִיְהוּ בְרִית, וּבְאֵן אֶתְר אֲזְדְרִיקוּ בְּעֵשֶׂרָה הֲרוּגֵי מְלָכוֹת, אֶמַר לִיה, וְהָא שְׁמַעְנָא דְעֵשֶׂרָה הֲרוּגֵי מְלָכוֹת בְּנֵי יַעֲקֹב הוּוּ, אֶמַר לִיה חַס וְשְׁלוֹם, אֶלָּא בְּדִיוֹקְנִיְהוּ הוּוּ.

דף קי ע"ב

אֶמַר לִיה וּמֵאֵן גְּרִים דְּאֲזְדְרִיקוּ תַמָּן, אֶמַר לִיה דִּיוֹקְנָא דְאַבוּה דְאֲזְדָּמִן לְגַבִּיָּה, דְּהוּא דִּיוֹקְנָא דְאָדָם קְדַמָּאָה, דָּא גְרִים דְּאֲזְדְרִיקוּ לוֹן, וְנַעַץ צְפָרְנֵיו בְּקַרְקַע וּבְרַח גְרַמִּיָּה, וְלָא אֲזְדְרִיקוּ (בַּהֲהִיא זוּנָה, דָּאִי לָאו דַּאֲתַחֲזִיאַת לִיה דִּיוֹקְנָא דַּאבוּה לָא הוּוּ אֲזְדְרִיקוּ הַכִּי, וּדִיוֹקְנָא דַּאבוּה גְרַם דַּהֲהִיא טַפָּה וִינֵס וִינֵס חוּצָא, וְלָאו בַּעֲבִירָה, וּבְשַׁכְר וִינֵס), (נִיָּא בַּהֲהִיא זוּנָה, דָּאִי הוּוּ זְרִיק לוֹן בַּהֲהִיא זוּנָה, הוּוּ יִשְׂרָאֵל טַבְעִין בִּימָא, וְלָאו לְמַגְנָא אוּקְמוּהוּ קְדַמָּאִין, בְּשַׁכְר וִינֵס). (דף קי ע"ב) הַיָּם רָאָה וַיִּנָּס (תַּהֲלִים קִיד ג), וְאִי לָא, לָא

הוּוּ נִפְקִין יִשְׂרָאֵל מִן יַמָּא, וְאִיהוּ קַבִּיל עוֹנְשֵׁיהּ בְּאֵלֶיךָ עֲשֶׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת,
דְּהוּוּ עֲתִידִין לְמִיפֵק מִיְנֵיהּ עֲשֶׂרָה שְׁבֻטִין, וּבְגִין דָּא הוּוּ עֲשֶׂרָה הַרוּגֵי
מַלְכוּת כְּגוֹנָא דְעֲשֶׂרָה שְׁבֻטִין דְּהוּוּ עֲתִידִין לְמִיפֵק מִיְנֵיהּ, וְהוּוּ חֲשְׁבִין
חֲבָרְיָא דְעֲשֶׂרָה בְּנֵי יַעֲקֹב הוּוּ.

אָמַר לִיה אִם כֹּן מָאן יְהִיב רְזָא דָא בְּשֵׁת, (אמר ליה נשמתהון דצדיקיא אתבריאו
קדם דאתברי עלמא כמה דאוקמוה קדמאין), (נ"א כמ"ש בראשית, אין ראשית אלא נשמה, וכו' עיי
לקמן קיב ע"א), אָמַר לִיה בְּגִין דָּא אָמַר קָרָא (ישעיה מו י) מְגִיד מְרָאשִׁית אַחְרִית,
וּבְגִין דָּא שֵׁת אִיהוּ סִימָא דְאַתְוּוֹן, וּמִיְנֵייהוּ אֲשֶׁתְמוּדְעָאן רִישָׁא דְאַתְוּוֹן
דְּאִיהוּ אִיב בְּאִית בִּישׁ, וְעוֹד שֵׁת, שִׁי דִילֵיהּ אִינוּן תְּלַת עֲנָפֵי אֵילָנָא לְעֵילָא,
וְאִיהִי שְׂרֵשׁ לְתַתָּא, וְאַחְזִי בְּהוּן תְּלַת גְּלֻגּוּלִין לְעֵילָא, וּתְלַת לְתַתָּא.

תִּי תִפְאָרְת גִּשׁוּׁ] שְׁלוֹם, כְּלִיל שֵׁת סְטָרִין, וְדָא דְרָגָא דְמִשָּׁה, כְּלִיל תְּלַת
אַבְהוֹן וּתְלַת דְרָגִין תְּחוּתֵיהוּ, וְאִינוּן גְּלֻגּוּלָא דְאַדָּם, שֵׁת אָנוּשׁ הֶבֶל, נַח שֵׁם
יָפֵת, וּמִשֵׁת וְאָנוּשׁ אֲתִיחְסוּ כָל דְרִין, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (בראשית ד כו) אִז הוּחַל
לְקָרָא בְּשֵׁם יְהוֹיָה, אִז הוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ (שמות ב י) (כי מן המים משיתהו), אִז
הוּחַל לְמִיתֵי בְּגְלֻגּוּלָא, הוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ (שם טו א) אִז יִשִּׁיר מִשָּׁה.

וּבְגִין דָּא שֵׁת מִתְמָן הוֹשְׁתַת עֲלָמָא, וּבְגִין דָּא כִי שֵׁת לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחַר
תַּחַת הֶבֶל, (בראשית ד כה) דְאַתְמַר בֵּיהּ בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל, וְאִיּוֹב עֲלִיהּ אָמַר (איוב
לח לו) מִי שֵׁת בְּטוּחוֹת חֲכָמָה, חֲכָמָה מִיִּים עֲלִיוֹנִים, מִתְמָן אֲתִמְשֵׁד, וּבְגִין
דָּא כִי מִן הַמַּיִם מְשִׁיתֵיהוּ, שֵׁת תְּלַת אַבְהוֹן, וְדָא מִיִּשׁ מִן מִשָּׁה, הִי שְׁכִינְתָא
תַּתָּא, הֶבֶל הִי לִיב.

וְכַפַּל שְׁמִיָּה תְרִין זְמָנִין מִשָּׁה מִשָּׁה (שמות ג ד), לְאַחְדָא בְּתִרִין הַהִיִּין הִי
עֲלָאָה הִי תַתָּאָה, וְלְאַחְדָא בְּתַלַת עֲנָפִין וּבְתַלַת שְׂרָשִׁין דְאִינוּן שֵׁת, תְרִי
זְמָנִין מִיָּה מִמִּשָּׁה אִיהוּ אַחְזִי רְזָא (משלי ל ד) מַה שָּׁמוּ וּמַה שֵׁם בְּנוּ, דְבְּתַלַת
אַבְהוֹן אֲתַלְבֵּשׁ מִיָּה דְלְעֵילָא, וּבְתַלַת דְרָגִין דְלְתַתָּא מִיָּה דְלְתַתָּא, וּמִשָּׁה
כְּלִיל תְּרוּוֹיָהוּ, אִיהוּ מְרַכְבְּתָא שְׁלִימְתָא עֲלָאָה וּתַתָּאָה, כְּגוֹנָא דָא שֵׁת מִן
מִשָּׁה תְּלַת אַבְהוֹן, דְאַתְמַר בֵּיהּ (יחזקאל א י) וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין וּפְנֵי שׁוֹר וּפְנֵי
נֶשֶׁר כּוֹ, מִיָּה דְמִשָּׁה וּדְמוֹת פְּנִיָּהם פְּנֵי אַדָּם, וּבְגִין דְאִיהוּ מְרַכְבְּהּ לְעֵילָא
וּתַתָּא, אָמַר (שמות ג יג) וְאָמְרוּ לִי מַה שָּׁמוּ מָה אָמַר אֱלֹהִים, אַדְהֲכִי הָא רַבִּי
יִצְחָק וְרַבִּי יוֹדָאִי וְרַבִּי יְהוּדָה וְשָׂאָר חֲבָרְיָא קָאָתוּ, אָמַר לְהוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן
בְּמֵאֵי עֲסָקִיתוּ, אָמְרוּ לִיה שְׁמַעְנָא בְּדָ וְאַתִּינָא לְגַבְדָּ, דְשָׂאֵילְנָא עֲלֵדָּ לְכָל
חֲבָרְיָא וְלָא אֲשַׁכְחָנָא מָאן דְאֹדְעָ לֹן מִינְדָּ, עַד דְאֶעְרַעְנָא בְּרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי
אַלְעָאִי וְרַבִּי אֲלַעְזָר דְהוּוּ מִתְעַסְקִין בְּרְזָא דְהֶבֶל בְּכָל גְּלֻגּוּלִין דִילֵיהּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדָאִי עוֹבְדָא דְצַדִּיקָא לְעֵילָא תְלִיא, וְתִמָן אֲשֶׁתְמוּדְעָ
כְּלָא, וְאַתְעָרוּתָא דְלְתַתָּא גְרִים אֲתַעָרוּתָא דְלְעֵילָא, בְּוֹדָאִי רְזָא דְגְלֻגּוּלָא
בְּאַתֵר חַד אִיהוּ, וְכָל גְלֻגּוּלִים אִינוּן כְּגוֹנָא דְגְלֻגּוּלִים דְסֻלְקִין וְנַחְתִין, וְגֻלְגֻל
חַד אִיהוּ קְבוּעַ בְּאַמְצָעִיתָא בִינֵייהוּ, וְאִיהוּ לָא מִתְנַעֲנַעָ הֲכָא וְהֲכָא.

וְרָזָא דְמַלְהָ הָא אוּקְמוּהָ, (קהלת א ד) דוֹר הַלֵּךְ וְדוֹר בָּא וְהָאֲרָץ לְעוֹלָם לְעוֹלָם עֹמֶדֶת, דְּאִיְהִי קְבִיעָא בִּינֵיהוּ (כגוונא דא, נפש איהו בקביעו דגופא, ורוחא סלקא ונחתא בגופא ומתפשטא בכל ורידי דלבא, כבר אמרנא דגלגולים אינון כגוונא דגלגלים דסלקין ונחתין בגלגול חד), כְּגוֹנָא דָא נֶפֶשׁ אִיְהִי בְקַבִּיעוּ דְגוּפָא, וְרוּחָא נֶחְתָּא וְסֻלְקָא בְּגוּפָא, וּמִתְפַּשְׁטָא בְּכָל וְרִידֵי דְלִבָּא דְמִתְנַעֲנְעִין, הִדָּא הוּא דְכִתְיִב (יחזקאל א כ) אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָהּ הַרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ, אֲבָל נֶפֶשׁ אִיְהִי קְבִיעָא בְּלִבָּא, כְּאִתְתָּא דְאִיְהִי קְבִיעָא בְּבֵיתָא, הִדָּא הוּא דְכִתְיִב (תהלים קיג ט) מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת, וּבַעֲלָה (בראשית ח ז) וַיֵּצֵא יְצוּא וְשׁוּב, הֵכִי דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, דָּא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, אִיְהוּ אֲזִיל וְאִתִּי בְּגִלְגוּלָא, אֲבָל שְׂכִינְתָּא לְעוֹלָם עֹמֶדֶת, אִיְהִי לָא אֲזֵלָא בְּגִלְגוּלָא, וְלָא אִתְרַכִּיבַת בְּאַתְרֵי אַחְרָא, וּבְגִין (דף קיא ע"א) דָּא אִתְמַר בֵּהּ, (תהלים קכח ג) אֲשֶׁתֵּד כְּגִפְנוֹ פְרִיָּה, מַה גִּפְנוֹ לָא קְבִילַת הַרְפָּבָה מִמִּין אַחְרָא מִכָּל אֵילָנָא דְעֵלְמָא, הֵכִי שְׂכִינְתָּא לָא קְבִילַת עֲלֵיהּ הַרְפָּבָה אַחְרָא בְּעֵלְמָא אֲלָא מִבַּעֲלָה

קְמוּ בְּלֵהוּ חֲבָרִיא וְאֲשֶׁתֵּטְחוּ קַמִּיהּ, וְאָמְרוּ אֵלּוּ לָא אֲתִינָא לְעֵלְמָא אֲלָא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי, פְּתַח וְאָמַר וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ (קהלת א ה), וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ דָּא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, דְּאִיְהוּ מוֹשֶׁה בְּדִיוֹקְנִיהּ, וְזָרַח הִדָּא הוּא דְכִתְיִב (דברים לג ב) יְהוֹ"ה מְסִינִי בָּא וְזָרַח מְשַׁעִיר לְמוֹ, וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ כַּד אֲתַכְנִישׁ מוֹשֶׁה, וְעַם כָּל דָּא דְאֲתַכְנִישׁ אֵל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זֹרַח הוּא שָׁם, וְדָא יְהוֹשֻׁעַ דְּהוּוּ כְּגוֹנָא דְּסִיְהָרָא דְּאִיְהִי שְׂכִינְתָּא.

וְעוֹד וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ דָּא מוֹשֶׁה, כַּד יֵיטִי בְּגִלְגוּלָא בְּצַדִּיק גְּמוּר, וְכַד לָא אִיְהוּ בְּצַדִּיק גְּמוּר וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ, אֲתַכְנִישׁ מְנִיָּה, וְאֲזַל וְאִתִּי בְּגִלְגוּלָא עַד דְּאֲשַׁכַּח אַתְרֵיהּ, וּבְגִין דָּא אֵל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זֹרַח הוּא שָׁם.

וְעוֹד וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאֵן אַתְרֵי, בְּבֵר נֶשׁ דְּשְׂכִינְתָּא עַמִּיָּה, כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר (שמות כא) בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי וְגוֹמַר, וְתִרְגַּם אֲנִקְלוֹס בְּאַתְרֵי דְּתִשְׁרִי שְׂכִינְתֵיהּ תַּמָּן, וְאִי לִית שְׂכִינְתָּא תַּמָּן וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ, אֲתַכְנִישׁ מְנִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֲשֶׁתֵּאֲרַר בְּחִשׁוּכָא וְשִׁלְטִין עֲלֵיהּ כְּמָה מְחַבְּלִין וְכְמָה יִסּוּרִין בִּישׁוּן, דְּלָאוּ אִינוּן יִסּוּרִין שֶׁל אַהֲבָה, הִדָּא הוּא דְכִתְיִב (דברים לא יז) עַל כִּי אֵין אֱלֹהִי בְּקִרְבִי מִצְאוּנִי הַרְעוֹת הָאֱלֹהִים, דְּאֵלִין רְעוֹת מִמֶּנּוּן עַל כָּל עֵתִין וְרִגְעִין, דְּעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (איוב ז יח) וַתִּפְקְדֵנוּ לְבִקְרִים לְרִגְעִים תִּבְחַנְנוּ, וְזֵהוּ שְׁאָמַר דּוֹד (תהלים לא טז) בְּיָדְךָ עֵתוֹתַי וְגוֹמַר, וּמָאן גְּרִים דְּלָא שְׂרִיא שְׂכִינְתָּא עֲלֵיהּ, וְלָא נְהִיר שְׁמֵשׁא עֲלֵיהּ, בְּגִין הֵבֵל דְּשִׁקְרָא וּמְלִין דְּשִׁקְרָא דְּנִפְקִין מִפּוּמוֹי, וּבְגִין דָּא (קהלת ח יד) יֵשׁ הֵבֵל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, אֵית הֵבֵל וְאֵית הֵבֵל, אֵית הֵבֵל מִמְּאָרֵי דְּשִׁקְרָא דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן (ירמיה י טו) הֵבֵל הַמָּה מַעֲשֶׂה תַעֲתוּעִים, דְּאִינוּן תוּעִים בְּעוֹבְדָא דְּשִׁקְרָא.

וְיֵשׁ הֵבֵל דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ, (דברים ח ג) כִּי עַל כָּל מוֹצָא פִי יְהוֹ"ה יַחֲיֶה הָאָדָם, וְדָא הֵבֵל דְּאוּרִיָּתָא, דְּאִיְהוּ חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, מִן בִּי דְּבִרְאשִׁית עַד לִי לְעִינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, וְדָא הוּא הַבִּי"ל, וְהָא שִׁית אִינוּן עִם זֶה סִפְרֵי, אֲלָא דָּא וִי דְּאִיְהוּ קוֹל דְּסֻלִּיק בְּהֵבֵל דְּאִיְהוּ ה', זְכָאָה אִיְהוּ מָאן דְּמַחְבֵּר לוֹן כְּתוּבָא,

וְאָפִיק לֹון מְפֹומוֹי בְּרַחֲמוֹי וּדְחִילוֹ דִּיִּיָּהּ, וּבִגִּין דָּא (קהלת ח יד) יֵשׁ הֶבֶל וְכוּ',
אֲשֶׁר יֵשׁ צְדִיקִים שְׁמַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים.

אָמְרוּ לִיהּ חֲבָרְיָא רַבִּי רַבִּי אִי הָכִי דְאִינוּן צְדִיקָיָא אַמַּאי מַגִּיעַ אֲלֵיהֶם
כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים, אָמַר לֹון גְּלֹוּלָא גְרִים לֹון דִּיִּיתִי לֹון כְּעוּבָדָא דְרַשִׁיעֵינָא,
כְּאֵלוּ הוּוּ רַשִׁיעֵינָא הָכִי יִיתִי לֹון יְסוּרִין וּדְחִקִין, וְהֵאִי אִינוּן דְנִשְׁמַתִּין
דְּלֵהוּן מְסֻטְרָא דְאָדָם וְהֶבֶל, דְּדָא חָאב בְּמַחְשְׁבָה וְעוּבָדָא, וּבִגִּין דָּא אָמַר
עֲלֵיִהוּ קָרָא (קהלת א טו) בְּשִׁגְם זֶה הֶבֶל, גַּם לְרַבּוֹת אָדָם.

אָמְרוּ לִיהּ יְדַענָא דְמַחְשְׁבָה אִיהִי אָדָם קְדַמָּא, מִיָּה דְלַעֲיֵלָא, מִיָּה שְׁמוֹ,
עוּבָדָא כִּיחַ דִּילֵיהּ, כִּיחַ אֲתוּוֹן דְעוּבָדָא דְבְרָאשִׁית בְּרָא וְכוּ', וְכֹלָא חֲכָמָה
כַּח מָה, אִם כֹּן בְּמַאי הוּוּ יְכֹלִי לְמַחְטִי הָכָא, אָמַר לֹון בְּוֹדָאִי כֹל מָאן דְחָב
בְּגוּפֵיהּ דְתַמְוֹן עוּבָדָא, וּבְנִשְׁמַתִּיהּ דְתַמְוֹן מַחְשְׁבָה, כְּאֵלוּ חָאב בְּהֵהוּא
דְאֲתַבְרִי אִיהוּ בְּדִיּוֹקְנִיָּה, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית א כו) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת
הָאָדָם בְּצַלְמוֹ

דף קיא ע"ב

וְיֵשׁ רַשָּׁעִים שְׁמַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים, דְאִית לֹון עוֹתָרָא וּשְׁלָם
וְאָרִיכוּ דִיּוֹמִין בְּהַאי עֲלָמָא, אָמְרוּ לִיהּ בְּתַר דְאִינוּן רַשָּׁעִים אַמַּאי אִית לֹון
כֹּל הַאי יָקָר, אָמַר לֹון הַאי טוֹבָה דְלֵהוּן אִיהוּ הֶבֶל וְרַעוּת רוח, דְגִלְגוּלָא
דְלֵהוּן גְרִים לֹון דְהוּוּ רַשָּׁעִים גְמוּרִים, וְעָבְדוּ (זכוון כמה מנייהו, ואתקצרו בקצרות
שנון ולא אשתלים לון), כְּמָה מִינֵי טְבִין, אִיִּיתִי לֵהוּן קוּדְשָׁא בְרִידָּהּ הוּא בְּגִלְגוּלָא
לְאֲשַׁלְמָא לֹון אֲגִרִיִּיהוּ בְּהַאי עֲלָמָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (דברים י ז) וּמִשְׁלָם
לְשִׁנְאֵיוֹ אֶל פְּנֵיו כו', וְעֲלֵיִהוּ אֲתַמַּר (קהלת ח י) וּבִכֹּן רְאִיתִי רַשָּׁעִים קְבוּרִים
וּבָאוּ כו'. (דף קיא ע"ב) אֲדַהֲכִי הָא רַבִּי פְּנַחֲס קָא נַחִית מִמַּתִּיבְתָּא עֲלָאָה,
וְאֲתַחֲזִי תַחּוֹת טוּלָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לִיהּ מַאי הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשֵׂה עַל
הָאָרֶץ, וְכִי עַל הָאָרֶץ אֲתַעְבִּיד הֶבֶל, אֶלָּא כְּמָה דְאֲתַּ אָמַר (בראשית ב ו) וְאֵד
נַעֲלָה מִן הָאָרֶץ, דְאִית הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשֵׂה עַל הָאָרֶץ, הֶבֶל דְצְלוּתִין וְהֶבֶל
דְאוּרִיִּיתָא אֲתַעְבִּיד עַל אֲרַעָא דְקוּדְשָׁא בְרִידָּהּ הוּא דְאִיהִי שְׁכִינְתֵיהּ,
דְאֲתַמַּר בָּהּ (ישעיה סו א) וְהָאָרֶץ הִדָּם רַגְלִי, וּמַאי נִיהוּ הֶבֶל דְאֲתַעְבִּיד עֲלֵיהּ,
אֶלָּא הַפּוֹדֵד הֶבֶל וְתַשְׁכַּחִיהּ הַלֵּב, וּמִנִּיָּה נְפִיק הֶבֶל וְדָא נְפִישׁ וּבִיָּה סְלִיק
דְבוּר, רוּחָא נְפִיק מְאוּדָנָא שְׁמַאֲלָא דְלֵבָא, וּמִנִּיָּה נְפִיק קָלָא, וְקָלָא אִיהוּ
אֵילָנָא, דְאֲתַפְלַג לְכַמָּה קָלִין דְאִינוּן עֲנַפִּין דְאֵילָנָא, וְאֵיבָא דִילֵיהּ דְבוּר,
וְתַרְוֵיִהוּ עַץ פְּרִי, וְאִינוּן גּוּף וּבְרִית, דָּא עַץ ו', וְדָא פְּרִי י' אוֹת הַבְּרִית.

ה' תַּתָּאָה שְׁרָשָׁא דְאֵילָנָא, דְאִית בֵּיהּ תַּלְת וְוִיין לְקַבֵּל תַּלְת עֲנַפִּין דֵּשׁ, ה'
עֲלָאָה תַּלְת עֲנַפִּין, וְאִינוּן תַּלְת וְוִיין מִן וְיִסַּע וְיָבֵא וְיִט, הַאי אִיהוּ עַץ
הַחַיִּים דְאֲעַקֵּר עֲנַפּוֹי דְקַצָּץ בְּנִטְיַעוֹת וְאֲסַתְלַק אֵיבָא, וְאֲתַמַּר בְּאֵילָנָא (דניאל
ד יא) גִּדּוֹ אֵילָנָא וְקַצְצוּ עֲנַפּוֹהִי כו', בְּרַם עַקֵּר שְׁרָשׁוּהִי בְּאֲרַעָא שְׁבִקוּ, דְאִיהוּ
ה' תַּתָּאָה, אֲסַתְלַק הוִיִּי וְאֲשַׁתָּאֵר ה', וּבִגִּין דָּא שְׁלֵשׁ מִשְׁמְרוֹת הוִיִּי

הַלִּילָה, וּבְכֹל מְשֻׁמֵּר וּמְשֻׁמֵּר יוֹשֵׁב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׂוֹאֵג כְּפָאֲרֵי כּוֹי, הִ' דְּהַלִּילָה עָלֶיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שׂוֹאֵג בְּשֻׁלְשׁ מְשֻׁמְרוֹת דְּתַמְנָן הוֹיִי, תַּמְנָן הוֹיִי אֵיהּ וְדַאי.

וּמְנָא לֹן דְּאֶעְקֵר אָדָם אֵילָנָא וְאֵיבָא וְעַנְפִּין דִּילֵיהּ, וְלֹא אֲשַׁתְּאֵר תַּמְנָן אֶלְא שְׂרָשָׁא דְאֵיהִי ה' תַּתְּאָה, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ג ט) וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָהּ, כְּגִוּוֹנָא דְאֵיכָה דְאֶתְמַר בֵּיהּ (איכה א א) אֵיכָה יֹשְׁבַה בְּדָד, אֵיךְ ה' יֹשְׁבַה בְּדָד, בְּגִין דָּא אֲתַגְלַגֵּל אָדָם בְּתַלְתָּ אַבְהוֹן, דְּאֵינוּן עַנְפִּין דְּאֵילָנָא וְגוֹפָא וְאֵיבָא דְאֵילָנָא, וְאֶתְתַּקֵּן מַה דְּאֶעְקֵר, נְחִית בְּאַבְרָם וְנִטַע בֵּיהּ ה' דְּאֵיהִי עַנְפִּין דְּאֵילָנָא, נְחִית בְּיִצְחָק וְעֵבִיד אֵיבָא דְאֵיהּ י' מִן יִצְחָק, נְחִית בְּיַעֲקֹב וְנִטַע בֵּיהּ ו' דְּאֵיהּ אֵילָנָא, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ וְאֵלֵהִי יַעֲקֹב.

לְבַתֵּר אֶתְא מֹשֶׁה דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית ג ו) בְּשֹׁגֵם הוּא בְּשָׂר, שֹׁגֵם זֶה הֶבֶל, וְנְחִית חֲמֹשֶׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, דְּאֵיהִי שְׂרָשָׁא דְאֵילָנָא, וְאֲשֻׁלִּים אֵילָנָא בְּשֻׁמָּא דִּיהוֹיִה, וּבְגִין דָּא אֲשַׁתְּפִלִּים בֵּיהּ שֵׁם יְהוֹיִה, כְּמָה דְאֶתְ אֶמֶר (שמות ג יג) וַאֲמָרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ מָה אֶמַר אֲלֵיהֶם, (שם ד א) כִּי יֹאמְרוּ לֹא נִרְאָה אֲלֵיךְ יְהוֹיִה, דְּלֹאֲבָהוֹן לֹא אֲתַגְלִי לֹון, בְּגִין דְּלֹא הָוָה שְׁלִים שְׁמָא בְּאַבְהוֹן, לֹא אֲתַגְלִי לֹון, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם ג ו) וְשָׁמִי יְהוֹיִה לֹא נִוְדַעְתִּי לָהֶם, בְּמָה דְחָב אָדָם אֶתְתַּקֵּן, וּבְמָה דְחָב הֶבֶל אֶתְתַּקֵּן, וְאֶתְחַזֵּר כְּלָא בְּתַקוּנִיהּ בְּעַנְפִּין בְּשָׂרָשׁוּי בְּגוֹפִיהּ בְּאֵיבִיהּ, וְכֹלָא אֲשַׁתְּפִלִּים בְּבִיר דְּאֵיהּ מֹשֶׁה, בִּיר מִן בְּרָאשִׁית, מַה דְּהָוָה שֵׁת נְחִית תַּמְנָן י' וְאֶתְעֵבִיד שִׁיִּית, וּמִתְחִיל בְּבִי דְאֵיהִי בְּרַכָּה לְאַפְקָא אֲרַעָא מְלוּוֹטִיָּא, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית ג יז) אַרוּרָה הָאֲדָמָה בְּעִבּוּרָךְ, וּלְבַתֵּר נְחִית ר' עָלֶיהָ דְאֵיהִי רֵאשִׁית חֲכָמָה, וְכַד קָרִיב לְטוּרָא דְסִינַי נְחִית א' מִן בְּרָאשִׁית דְאֵיהִי אֲנָכִי, וְנְחִית עָלֶיהָ כְּתֵר, דְּאֵינוּן אֶתְוֹן דְּעֶשֶׂר אַמִּירוֹן, וְאֲשַׁתְּפִלִּים אֵילָנָא בְּכֹל תַּקוּנִין דִּילֵיהּ.

אֶמְרוּ לִיהּ רַבִּי רַבִּי, הָא אֵילָנָא שְׁלִים בִּיהוֹיִה, אֲמַאי נְחִית א' מִן בְּרָאשִׁית, אֶלְא בְּגִין דְאֵיהּ נְבִיעוֹ לְאַשְׁקָא אֵילָנָא, דְּמִתַּמְנָן אֵלֵהִיִּים מְלִיָּאֵיהּ מְכַל תַּשְׁע סְפִירָאן, דְּאֵינוּן בְּבְרָאשִׁית, שִׁית אֵינוּן שִׁית סְפִירָאן, בְּרָא תַלְתָּ סְפִירָאן עֲלָיון, אֵלֵהִיִּים אֵיהּ עֲשִׂירָא מְלִיָּאֵהּ מְכַלְהוֹ תַשְׁע, שְׁלִימוֹ דְכְּלָהוֹ, וּבְגִין דָּא בְּרָאשִׁית בְּרָא אֵלֵהִיִּים, בְּרָאשִׁית בְּרָא עִם אֵלֵהִיִּים, אֵת הַשְּׁמִים וְאֵת הָאָרֶץ, אֶתּוֹ לְנִשְׁקָא לִיהּ פֶּרַח לְעִילָא.

דף קיב ע"א

אֶמֶר רַבִּי שְׁמַעוֹן חֲבֵרְיָא בְּוֹדַאי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲסַתְפַּכְּס עֲמָנָא, עֲלָיון וְתַתְּאִין לְמַהוּי בְּהַאי חֲבוּרָא, זְכָאָה דְרָא דְהַאי אֲתַגְלִיָּא בֵּיהּ, דְעֵתִיד כּוּלִי הַאי לְאַתְחַדְשָׁא עַל יְדָא דְמֹשֶׁה בְּסוּף יוּמֵיָא בְּדָרָא בְּתַרְאָה, לְקִיָּמָא קָרָא (קהלת א ט) מִיָּה שִׁיָּהִיהָ הוּא שִׁיָּהִיהָ, וּבֵיהּ (דף קיב ע"א) (תהלים לג יד) מִן מְכוּן שְׁ בְתוֹ הַ שְׁגִיחַ, (שם קמד טו) אֲשֻׁרֵי הָעַם שְׁכָכִיָּה לֹוּ בְּגִימְטָרֵיָא מְשִׁיָּה, אֲשֻׁרֵי הָעַם שִׁיָּהוּיָה אֵלֵהִיִּים, דְעֵלִיָּה אֶתְמַר (קהלת א ד) דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְלִית

דֹר פְּחוֹת מְשֻׁשִׁים רְבוּא, וְעָלִיָּה אֲתָמֵר (תהלים קה ה) דְּבַר צְנִיָּה לְאֶלֶף דֹּר,
וְאֲתַפְּשֻׁטוּתִיָּה הוּא בְּכָל דְּרָא וְדָרָא, בְּכָל צְדִיק וְחָכֵם דְּמִתְעַסֵּק בְּאוֹרֵי־תָא,
עַד שְׁתִּין רְבוּא, לְאַשְׁלָמָא לְכַלְהוּ מִפְּגִימוֹ דְּלֵהוּן, וְרָזָא דְּמַלְכָּה (ישעיה נג ה)
וְהוּא מְחוּלָּל מִפְּשָׁעֵנוּ, דְּאִיהוּ שְׁקִיל לְכַלְהוּ, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין
אֲשֶׁה אַחַת יְלָדָה שְׁשִׁים רְבוּא, וּמְנוּ מִשָּׁה דְּשְׁקִיל כְּשִׁשִׁים רְבוּא, וּבְגִין דָּא
אֲתָמֵר עָלֵיהּ דֹּר הוּלְדָּ (ודור בא) לְהֵהוּא עֲלָמָא, וְדֹר בָּא אִיהוּ יִיתִי
כְּמַלְקָדְמִין.

וְעוּד (בראשית ד כה) כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִיִּים זָרַע אַחֵר, שֵׁת אֲתַפְּשֻׁטוּתִיָּה הָוָה עַד
יַעֲקֹב, דְּפָרַח בֵּיהּ י' מִן שֵׁת וְאֲשֶׁתָּאֵר שֵׁת, וְאֲשֶׁתָּאֵר יַעֲקֹב עֵקֵב, דְּיַעֲקֹב
דְּיוֹקְנִיָּה דְּאָדָם קְדָמָאָה הָוָה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ שׁוּפְרִיָּה דְּיַעֲקֹב כְּעִין שׁוּפְרִיָּה
דְּאָדָם הָרְאשׁוֹן, וּבְגִין הָאִי י' אֲתָמֵר (תהלים קיח כא) אֲבָן מְאָסוּ הַבּוֹנִים,
דְּאִינוּן אֲבָרְהָם וְיִצְחָק, דְּאֲתָמֵר בָּהּ לְגַבֵּי אָדָם (בראשית ג טו) הוּא יְשׁוּפֵד רֹאשׁ
וְאֲתָה תְשׁוּפְנוּ עֵקֵב, דְּהוּוּ יְדַעִין דְּהוּוּ עֲתִידָה לְאַלְקָאָה מִחוּזָא, וּבְגִין דָּא
אֲתָמֵר בָּהּ אֲבָן מְאָסוּ הַבּוֹנִים.

אָמְרוּ לִיָּה חֲבָרְיָא, וְהָא אָמַר רַבִּי פְּנַחֵס דְּאֵת י' אִיָּהֵי בְּיִצְחָק, אָמַר וְדָאֵי י'
עֲלָאָה אִיָּהֵי מִן חֲכָמָה, וְהָאִי אִיָּהֵי י' זְעִירָא, וּבְגִין דָּא אֲתָמֵר בָּהּ עֵקֵב, הָדָא
הוּא דְּכַתִּיב וְאֲתָה תְשׁוּפְנוּ עֵקֵב, וְדָא כִּף יֵרֵד יַעֲקֹב, דְּאֲתָמֵר בָּהּ (בראשית לב
כו) וַיֵּגַע בְּכַף יָרְכוּ, וְאֲתָמֵר בֵּיהּ וְהוּא צִלַּע עַל יָרְכוּ, וְדָא י' מִן אַדְנִיִּי, וְאִיָּהוּ
י' מִן הוּהִי, דְּבָהּ (שמות ג ו) וַיִּסְתֵּר מִשָּׁה פָּנָיו כִּי יָרָא מֵהַבַּיִט לְאַתֵּר דְּחָב
בְּדִקְדָּמִיתָא, קָדָם דְּיִיתִי בְּגִלְגּוּלָא, כִּיּוֹן דְּאֲתָא יַעֲקֹב תַּמָּן, מִיָּד (בראשית לג יז)
וַיַּעֲקֹב נָסַע סֹפְתָהּ וַיִּבֶן לוֹ בַּיִת, בֵּית י', מִיָּד אֲשֶׁתְּלִים י' בְּעֵקֵב וְאֲתַעְבִּיד
יַעֲקֹב, וְדָא אִיָּהוּ דְּאָמַר קָרָא (שם טו) וַיִּבֵּא יַעֲקֹב שְׁלָם, וּלְבַתֵּר אֲתָא מִשָּׁה
וְהַפֵּד הוּהִי מְדִינָא לְרַחֲמֵי וְאֲתַחֲזַר יְהוּיָהּ, וְדָא אִיָּהוּ רָזָא אֲבָן מְאָסוּ
הַבּוֹנִים, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אָמְרוּ כְּלָהוּ מֵאֵת יְהוּיָהּ הִיתָה זֹאת כו',

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בספר אחר)

בְּרֵאשִׁית לִית רֵאשִׁית אֶלָּא נְשָׁמָה, אָמַר לִיָּה מֵהֲכָא אֲשֶׁתְּמוּדַע דְּבָהֲאִי אוֹת
דְּבָרִית מִלְכָּה חָאב אָדָם וְכָל דְּרִין דְּאֵתוּ אֲבַתְרִיָּה וְדָא אִיָּהוּ דְּאָמַר קָרָא
פְּקֹד עֲוֹן אֲבוֹת עַל בְּנִים בְּגִין דְּמַעֲשֵׂה אֲבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם, אָמַר לִיָּה אֲשֶׁתְּכַח
דְּשֵׁת אִיָּהוּ גִלְגּוּלָא דְּאָדָם וְהֶבֶל דְּאֲתָמֵר בֵּיהּ בְּשִׁגְס הוּא בְּשָׂר בְּשִׁגְס זֶה
הֶבֶל וְרָזָא דְּמַלְכָּה אַז הוּחַל לְקִרְוָא בְּשֵׁם יְהוּיָהּ, וְאֲדַעַד בְּשֵׁם, אַז, הֵהוּא
דְּאֲתָמֵר בֵּיהּ אַז יִשִּׁיר מִשָּׁה, בְּשֵׁם יְהוּיָהּ וְאֲדַעַד בְּשֵׁם, בְּתַרְיִן שְׁמָהּן מַה
שְׁמוּ וּמַה שְׁם בְּנוּ וְאֲתָמֵר בֵּיהּ הוּחַל דְּמִתַּמָּן הוּשְׁתַּת עֲלָמָא.

אֲדַהֲכִי הָא רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹדָאֵי וְרַבִּי יְהוּדָה וְשָׂאֵר חֲבָרְיָא,
פְּגַעוּ בְּרַבִּי אֶלְעָזָר וְחֲבָרְוֵי דְּהוּוּ עֲמִיָּה, אָמַר לוֹן בְּמֵאֵי עֲסָקִיתוּן אָמְרוּ לִיָּה
בְּרָזָא דְּגִלְגּוּלָא דְּאָדָם וְהֶבֶל, אָמַר וְדָאֵי בְּרָזָא עֲלָאָה דְּהוּינָא מִשְׁתַּדְּלִין,
הוּיָתוּן אֲתוּן מִשְׁתַּדְּלִין.

פְּתַח כְּמַלְקָדְמִין וְאָמַר יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשֵׂה עַל הָאָרֶץ וְכוּ', דָּא אָדָם וְהֶבֶל,
בְּמַחְשָׁבָה וּבְמַעֲשֵׂה חָאבוּ, כְּמָה דְּאוּקְמוּנָא לְעִילָא, וּמֵאֵי נִיָּהוּ מַחְשָׁבָה

ומעשה, אבא ואימא חכמה ובינה עליהו אתמר כלם בחכמה עשית הרי עשיה בגין דתמן כח מה, דא חכמה דאתפלג לתרין סטרין, מ"ה איהו אדם מחשבה חשב מ"ה, מ"ה אדם, תשפח דאיהו אדם מחשבה, בינה, תמן י"ה אבא ואמא וכן בגוייהו עמוד דסמין לון, ההוא דאתמר ביה בשגם הוא בשר, בשגם זה הבל, דאיהו משה, מתמן הוה, והכי אוקמוהו קדמאין בשגם זה משה, הבל אתקרי על שם ב' מן בראשית, ל' לעיני כל ישראל, ה' חמשה חומשי תורה דעתיד לאתיהבא על ידיה, ודא איהו הבל, דאתמר ביה כי על כל מוצא פי יהו"ה יחיה האדם.

ואית הבל דסטרא אחרא דאתמר ביה הבל המה מעשה תעתועים ודא הוא הבל דנבלות הפה ופתגמין בטליו דלית בהו תועלת כלל, ובגין דא יש הבל כו' שמגיע אליהם כמעשה הרשעים ויש הבל אשר מגיע אליהם כמעשה הצדיקים, מאי הרשעים דא סמא"ל ונחש ש דמשה איהו תלת ענפין דשרשא דאילנא ודא ש מן שת, מ"ה מן משה דא אדם, דאיהו בדיוקנא דאדם דלעילא, ודא איהו מה שמו ומה שם בנו והאי מ"ה, (ה) תורת יהו"ה תמימה, ה' חמשה חומשי תורה דאתיהיבו ליה בארבעין יומין וארבעין לילון דלחם לא אכל ומים לא שתה.

ובגין דעקר ש דאיהו שרשא דאילנא מאתרה ואתעבידת תלת ענפין דאינון תלת זיינין כגוונא דא ש, דזרע דאיהו יורה כחץ, אתעביד ז', דתלת טפין אתפשטו ואתעבידו שרביטין, ובגין דאעקר לון מאתרייהו ומה דהוה שרשא חדא עקרא חדא, אתפלגו לתלת, הכי איהו אזדריק בתלת גלגולין, חד בנח, ותרין בשם ויפת, ובגין דכד אתא נח לא בעא רחמי על אילין גוברין דטופנא אתבייש לבתר ואמר ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת, ושם לאו למגנא הוה קבע מדרשות, ויפת אתמר ביה יפת אלהיים ליפת וישכון באהלי שם, באילין תלת הוה בעי לאשתרשא בשרשוי חמא דלא אצלח, אעקר ליה מתמן ונטע ליה לבתר יחידאה.

אבל אדם אתנטע בתלת אבהו ואצטריף ואתלבן בהון ואשתרש בשרשוי ואצלח, מיד אתא משה דאיהו בריה דאדם ויהיב קודשא בריך הוא אורייתא על ידי לאשקאה אילנא לאתגדלא בשרשוי וענפוי בההוא זמנא אתתקו אילנא דעקר, חובא דחאב באילנא הכא תקין כלא, לבתר דאתכניש משה מעלמא אתמר ביה וזרח השמש ובא השמש ואתמר ביה הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב הולך הרוח תלת זמנין סובב לקבל תלת גלגולין דרוחיה אסחיר תמן, מיד דאשפח תמן לשריא, מה כתיב ועל סביבותיו שב הרוח.

אמר ליה רבי אלעזר אשתמודע הכא רזא עלאה, מרוחא דקודשא דלעילא דאיהו בן י"ה, דאסחר לימינא ושמאלא ועמודא דאמצעיתא ולבתר לתלת תתאין דאינון צדיק ותרי סמכי קשוט, והכי אדם עלאה אוף הכי בשית סטרין, ודא רזא דבראשית, ברך שית לעילא, ברך שית לתתא, י' דפרח.

מִן שֵׁת אִיהוּ יי דִּיעֶקֶב, דְּפָרַח יי מִיְנִיָּה וְאַשְׁתָּאָר עֶקֶב, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְהוּא
יְשׁוּפֶד רֵאשׁ וְאַתָּה תִּשׁוּפְנּוּ עֶקֶב, וּבִגִּין דָּא כַּד פָּרַח יי מִן שֵׁת מַה פְּתִיב בֵּיה
כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִיִּים זֶרַע אַחֵר, אַחֵר גְּרִים דְּאַתְּאַבֵּד יי דְּאִיהִי זֶרַע מִן שֵׁת,
וְרְזָא דְשֵׁת כָּל שְׁתָּה תַחַת רְגֵלִיו, כָּל וְדָאִי דְאִיהוּ זֶרַע אוֹת בְּרִית קִדְשׁ,
בְּהוּא זְמַנָּא אֲתָא מִשָּׁה בְּתָרִין לוּחִין דְּאִינוּן בִּי מִן בְּרֵאשִׁית וְכֹסִי עַל שֵׁת
וְאַתְּעֵבִיד בְּשֵׁת, וּבָאָן אֲתֵר כְּסִי בִי עַל שֵׁת בְּזַמְנָא דְאָמַר וַיִּסְתֵּר מִשָּׁה פָּנָיו
וְאֵת יי אִיהִי תַמּוּנַת יְהוּ"ה, בְּשֹׁכֵר וַיִּסְתֵּר מִשָּׁה פָּנָיו כִּי יֵרָא מֵהַבַּיִט,
וְתַמּוּנַת יְהוּ"ה יִבִּיט, וְאַשְׁתַּלִּים שֵׁת.

וְהִינּוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֲשֵׁתִלִּים בְּשֵׁת, שֵׁת סִיוְמָא דְאַלְפָּא בֵּיתָא, אַב רִישָׁא
דְאַלְפָּא בֵּיתָא, וְדָא הוּא רְזָא דְאִית בִּישׁ, הֵכָא אֲתַתְּקֹן אַב עִם בְּו תְּרוּנִיָּהוּ
דָּא עַל גַּב דָּא, בְּכָל אֲתֵר דְאַזְלוּ לָא אֲתַפְּרְשׁוּ דָּא מִן דָּא, בְּרֵאשִׁית תַּמְּוֹן אִית
בִּישׁ, אִיב שִׁית, אֲשֵׁתָאָר ר' יי מִן בְּרֵאשִׁית, עֲלִיה אֲתַמַּר וַיֵּרָא רֵאשִׁית לוֹ,
דְּאִיהוּ רֵאשִׁית חֲכָמָה יֵרָאֵת יְהוּ"ה, כְּגוֹנָא דָּא בְּו בְּגוּ אַבָּא, וַיֵּרָא רֵאשִׁית
לוֹ, מִתַּמְּוֹן יֵרִית לוֹ נִשְׁמַתָּא וְאַתְּקָרִי רֵאשִׁית לוֹ כְּשִׁמְיָה, וְאַתְּקָרִי אָדָם
כְּשִׁמְיָה בְּתַלְתַּת אַבְהֹן דְּאִינוּן ש, אֲתָא אָדָם בְּמִשָּׁה, וּבְמִשָּׁה כָּלִיל כְּלָא, וּבִגִּין
דָּא ש מִן מִשָּׁה שְׁקִיל שִׁי לְתַלְתַּת אַבְהֹן, מִ"ה דִּילִיה כְּגוֹנָא דְאָדָם קְדַמָּאָה,
מִרְכַּבְתָּא שְׁלִימַתָּא הוּת בְּמִשָּׁה בְּלַחֲוֹדוּי, כְּמָה דְהוּה בְּתַלְתַּת אַבְהֹן, וְאַדָם
עֲלָאָה הוּה בְּמִשָּׁה, תַּלְתַּת עֲנַפִּין דֵּש אַרְיָה שׁוֹר נֶשֶׁר, מִ"ה וּדְמוּת פְּנִיָּהֶם פְּנִי
אָדָם, וְאַתְּמַר בֵּיה מִשָּׁה מִשָּׁה תְּרִין זְמַנִּין לְקִימָא בֵּיה מַה שְׁהִיָּה הוּא
שְׁהִיָּה וְאַשֶּׁר לְהִיּוֹת כְּבָר הִיָּה דָּא אָדָם הִרְאִשׁוּן, אֲשֵׁתַּחֲוּ כְּלֵהוּ קַמִּיה
וְאַמְרוּ זְכָאָה חוּלְקָנָא דְאַעֲרַעֲנָא בְּדָ לְמַנְדַּע רְזִין עֲלָאִין טְמִירִין דְעַתִּיק
יוֹמִין. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֲשֵׁתַּמוּדַע מֵהֵכָא דְמִשָּׁה מֵאַתּוּוּי מִשְׁמַע דְּאִיהוּ
הֶבֶל וְאִיהוּ שֵׁת וְאִיהוּ מִשָּׁה, וְאַתְּפִשְׁטוּתִיָּה דְמִשָּׁה בְּכָל דְרָא וְדָרָא וּבְכָל
צְדִיק וְצְדִיק, וְאִיהוּ אֶזִּיל בְּתַלְתַּת תַּלְתַּת, וּבְכָל תַּלְתַּת דְּאִיהוּ רְכִיב אֲתַמַּר בְּהוּן
לָא יְמוּשׁוּ מִפִּיָּד וּמִפִּי זֶרַע וּמִפִּי זֶרַע, מֵהֵכָא אֲשֵׁתַּמוּדַע דְּאִיהוּ לָא
אֲשֵׁתַּפַּח אֶלָּא בְּאַתֵּר דְּאִית בֵּיה אוּרִיָּתָא, וּבִגִּין דָּא זְכָרוּ תּוֹרַת מִשָּׁה עֲבָדִי.

אָמַר לִיה רַבִּי יְהוּדָה אֲתַפְּשְׁטוּתָא דִּילִיה בְּבִנִי נֶשֶׁא אִית לִיה שְׁעוּרָא, אָמַר
לִיה אִין, עַד שְׁתִּין רַבּוּא, וְרְזָא דְמַלְכָּה דוֹר הוּלְדָּ וְדוֹר בָּא, וְאוּקְמוּהָ
קְדַמָּאִין דְּלִית דוֹר פְּחוּת מִשְׁשִׁים רַבּוּא, וּבִגִּין דָּא אֲתַמַּר בֵּיה אִשָּׁה אַחַת
יִלְדָּה בְּמַצְרִים שְׁשִׁים רַבּוּא בְּכָרִס אַחַד, וּמִנּוּ דָּא מִשָּׁה דְּאִיהוּ שְׁקוּל
כְּשְׁשִׁים רַבּוּא מִיִּשְׂרָאֵל, אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִידָּ בְּרִי לְעַתִּיק יוֹמִין:

וַיְהִי מִקְּצַי יָמִים וַיָּבֵא קִין מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה (בראשית ד ג), מֵאֵן
אֲתֵר אִייתִי לִיה, מִקְּצַי יָמִים, מִשְׁוִירִין דִּילִיה, כְּגוֹן בַּר נֶשׁ דְּאִיהוּ בְּסוּף
יוֹמוֹי חִזֵּר בְּתִיבְתָּא, כַּד לָא אִית לִיה חִילָא לְמַעַבְד טַב וּבִישׁ, וּבְעוּלָמוֹי
בְּתוּקְפִיָּה לָא תַב, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ (ויקרא יט לב) מִפְּנֵי שִׁיבָה תִּקּוּם, וּבִגִּין דָּא
וְאֵל קִין וְאֵל מִנְחָתוֹ לָא שְׁעָה, אֲבָל הֶבֶל מִבְּכוֹרוֹת צֵאֲנוּ אִייתִי לִיה קֶרְבָּנָא
מִשְׁפִּירוּ דִּילִיה, וּבִגִּין דָּא וַיִּשַׁע יְהוּ"ה אֶל הֶבֶל. וְעוֹד אֵל קִין וְאֵל מִנְחָתוֹ
לָא שְׁעָה, בְּגִין דְּקֶרְבָּנָא דִּילִיה הוּה מֵהוּא אֲתֵר דְּאִקְרִי עֲרוּה. וּמֵאִי הוּה
פְּשְׁתִּים, דְּאַתְּמַר בֵּיה (שמות כח מב) וַעֲשֵׂה לָהֶם מִכְּנָסִי בֶד לְכִסּוֹת בִּשְׂר עֲרוּה.

דף קיב ע"ב

אמר ליה רבי אלעזר, דאתפסי ביה בשר ערוה טב איהו, אמר ליה ברי לאו כל (דף קיב ע"ב) עריות שוין, האי לא קריב קרבנא דא אלא לקרבא ערוה דיליה לה, דאתמר ביה (ויקרא יח ו) איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהו"ה, ומאי ערוה דיליה זוהמא בישא ערלה, נוקבא דערלה, ההיא דאתמר בה אדם הראשון מושד בערלתו הנה, ומאי ניהי אימא דערבובנא בישא, איבא דאלנא דטוב ורע, דאתמר בה (בראשית ג ו) ותקח מפריו ותתן גם לאישה עמה, ומאי ניהי לילית, מתמן קא אתיין ערב רב דאנון מעורבין בישראל, דאתמר בהון (ישעיה א ד) הוי גוי חוטא, דאינון זרע מרעים בנים משחיתים וכו', ואמרו אלה אלהי"ך ישראל לעגלא, ובגין דא (בראשית ד ה) ואל קין ואל מנחתו לא שעה.

והא קודשא בריך הוא אתמר ביה (תהלים קמה ט) ורחמיו על כל מעשיו, ואתמר ביה (יחזקאל יח לב) כי לא אחפוץ במות המת, וקביל לון, כל שכן לקרבנא דקין, אלא דהנה רעותיה לביש כמה דאתמר, אבל הבל הנה רעותיה בקרבנא דיליה, לקרבא שכונתא לההוא דאתמר ביה (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב לבושיה פתלג חוור ושער רישיה כעמר נקי, במאי, בההוא דקריב מבכורות צאנו ומחלבהו, ובגין דא וישע יהו"ה אל הבל והא

דף קיג ע"א

ומיד דלא אתקבל קרבנא דקין, ויחר לקין מאד, ויאמר יהו"ה לקין למה חרה לך דלא מתקבל קרבנדך, אם תטיב עובדך בגלגולא, שאת לך בעלמא, ותתקבל בתיובתא, ואם לאו לפתח חטאת רובץ, אמר רבי אלעזר הכא לא צריך לאתפסיא רזא, מאי שא"ת, ולא אתינא לדרשא בהאי קרא, אלא דהא שאת משא איהו ובהפוד אתוון, שא"ת איהו אש"ת, הכא רמיז דעבר על (ויקרא יח כ) ואל אשת עמיתך לא תתן שכבתך כו', דאתא על תאומתו של הבל, ודא איהו (בראשית ד ח) ויקם קין אל הבל, קם על תאומתו, ולבתר קטיל לבעלה, כגוונא דמצרי, ורזא דמלה (שמות ב יב) ויפן כה וכה, ואמרו קדמאין מאי ויפן כה וכה, אלא ראה מה עשה בבית (דף קיג ע"א) ומה עשה בשדה, ולית שדה אלא אשה, כמה דאת אמר (דברים כב כז) כי בשדה מצאה, הדא הוא דכתיב (בראשית ד ח) ויהי בהיותם בשדה, ויפן כה וכה, אסתכל אם הנה ביה מסטרא דטוב, דלזמנין אתפרש טוב מן רע ומתמן אינון גרים, ובגין דא אסתכל מפל סטרא עד שתין רבוא, ולא חזא תמן גיורא דנפיק מניה, ויך את המצרי.

ולבתר מה פתיב ואם לא תיטיב, אל תקרי ואם אלא ואם, דאיהו (שם מט א) יתר שאת ויתר עז, לפתח חטאת רבץ, מאי רובץ, אלא (שמות כג ה) כי תראה חמור שנאד רובץ כו', דאיהו לא יכיל למסבל על כתפוי חמרא

דאורייתא, לא יכיל למסבב עליה עול מלכות בגלותא, וחדלת מעזוב לו, הכא אחזי לקין דעתידין למהוי ישראל בדוחקא בגלותא, עני ורוכב על חמור, דיהון פחמור משאוי על כתפוי, מעול המס בגלותא ומכובד המלאכה, ודא איהו רובץ תחת משאוי בגלותא, ובנוי דקין דהו עתירין ותקיפין פמלכים בתוקפא סגיא, ובגין דא אמר הלא אם תטיב שאת, הלא אם תטיב למהוי שאת לעניי ישראל דאינון כבדים במשא כבד (יכבדו ממני), אנא אסביל לבריד בעלמא, ומאריד עליהו, ואם לאו, לפתח חטאת רבץ, לתרעא דגיהנם אתפתחת, לנטלא נוקמא מנא ומברד.

אמר רבי שמעון, בריד ברי לעתיק יומין, דהא ריח קדשא אתער לגבד, לגלאה הכא חדושים דלא אשתמודעו עד השתא, אמר ודאי דא איהו (בראשית ד ט) קול דמי אחיד צועקים אלי, אינון דמים דישראל, דעתידין למגזל לון בנוי דקין ערב רב רשיעייא חייביא בגלותא, ודא איהו (שם ו יג) כי מלאה הארץ חמס מפניהם, ודא הוא קטולא דקין להבל דעני חשוב כמת.

דף קיג ע"ב

ויהי (דף קיג ע"ב) מקץ ימים וגומר, פתח רבי שמעון ואמר מאי מקץ ימים, אלא מההוא אתר דעתיד למימר ביה (שם ו יג) קץ כל בשר בא לפני, (איוב כח א) קץ שם לחשד, ותרגם יונתן בן עוזיאל קץ כל בשר, חבילו דכל בשרא, מלאכי חבלה, חמא דעתידין למיפק מניה מחבלים כרמים, דאינון ישראל דאתמר בהון (ישעיה ה ז) כי כרם יהויה צבאוית בית ישראל, בגין כד ואל קין ואל מנחתו לא שעה, וחמא דעתידין למיפק מהבל כמה צדיקיא, בגין דא וישע יהויה אל הבל ואל מנחתו.

והא בשעתא דאתיליד קין אתמר ביה קניתי איש את יהויה, ולא הוה הכי, משום דלא אתבסמת, וחויא תקיפא אטיל בה זוהמא דדינא קשיא, ובגין דא לא הוה אתבסמת, וכד קין מסטרא דנוקבא נפק תקיפא קשיא בדינוי, כיון דנפק דא אתחלשת איהי ואתבסמת, בתר דא ואפיקת אחרא בסימא יתיר, וסליק קדמאה דהוה תקיף קשיא על אחרא, דהא כל דינין אתערו עמיה.

תא חזי, מה כתיב (בראשית ד ח) ויהי בהיותם בשדה, בשדה דאשתמודע לעילא, בשדה דאקרי שדה של תפוחים, ונצח האי דינא לאחוי משום דהוה קשיא מניה, ואכפיה ואטמריה תחותוי, עד דאתער בהאי קודשא בריד הוא, ואעבריה מקמיה ושקעיה בנוקבא דתהומא רבא, וכליל לאחוי בשקועא דימא רבא דמבסם דמעין עלאין.

דף קיד ע"א

וּמְנַהוֹן נְחִתִּין נִשְׁמָתִין לְעֵלְמָא, אֵינִשׁ כְּפּוּם אֶרְחִיָּה, וְאָף עַל גַּב דְּטַמְיָרִין
אֵינוּן, מִתְּפִשְׁטָן דָּא בְּדָא וְאֵעֲבָדוּ חַד גּוּפָא, וּמַהֲאֵי גּוּפָא נְחִתִּין נִשְׁמָתִהוֹן
דְּרִשְׁעִיָּא תְּקִיפֵי רוּחָא, מִתְּרוּיְהוֹן סְלָקָא דְעֵתָא פְּחָדָא, לֹא אֶלָּא חַד
לְסִטְרוּי וְחַד לְסִטְרוּי, זְכָאִין אֵינוּן צְדִיקָא, דְּמִשְׁלָפֵי נִשְׁמָתִהוֹן מַהֲאֵי גּוּפָא
קְדִישָׁא דְאֶקְרִי אָדָם דְּכֻלִּיל כְּלָא, אֶתְר דְּכִתְרִין וְעֵטְרִין קְדִישִׁין (דף קיד ע"א)
מִתְחַבְּרִין תַּמּוֹן בְּצִרוּרָא דְאֶתְכְּלָא.

(נ"א) וְיְהִי מְקַץ יָמִים וּבָא קִין מֵאֵי מְקַץ יָמִים אֶלָּא מַהֲהוּא דְעֵתִיד לְאֶתְמַר בֵּיהּ קָץ כֹּל
בְּשָׂר בָּא לְפָנֵי, וּבְגִין דָּא וְאֶל קִין וְאֶל מְנַחְתּוֹ לֹא שְׁעָה, וְעוֹד מְקַץ יָמִים וְלֹא אֶמַר מִרְאֵשׁ
יָמִים, אֶלָּא מִשְׁיֹרִין דִּילִיָּה וְלֹא מִשְׁפִּירוֹ, כְּבַר נִשׁ דְּאֶתִּי מִסְכְּנָא לְתַרְעִיָּה וּבְזִמְנָא דְאִיהוּ
תְּאִיב לְמִיכַל, בְּגִין דְּלֹא לְמִיָּהֵב לִיָּה מִשְׁפִּירוֹ דְּמֶאֱכָל, לֹא בְּעֵי לְמִיָּהֵב לִיָּה מִדִּי בְּתַר דְּאֶכִּיל
שְׁפִירוֹ דְּכֻלָּא, כְּנִיף הֵהוּא דְאִיהוּ בְּסוּפָא וְיָהִיב לְמִסְכְּנָא דָּא דְאֶתִּיאֵשׁ מְנִיָּה, אֶמַר לִיָּה
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכֻלָּא תַרְמוֹן לִיָּה, וּבְגִין דָּא וְאֶל קִין וְאֶל מְנַחְתּוֹ לֹא שְׁעָה, אֶבֶל הֶבֶל
לֹא אֶקְרִיב אֶלָּא מִשְׁפִּירוֹ דְּכֻלָּא הָדָא הוּא דְכִתִּיב וְהֶבֶל הֵבִיא גַם הוּא

ו, וְיִשַׁע יְהוּיָה אֶל הֶבֶל וְאֶל מְנַחְתּוֹ וְאֶל קִין וְאֶל מְנַחְתּוֹ לֹא שְׁעָה, וְיִאֶמַר יְהוּיָה לְקִין לְמָה
חָרָה לָךְ וְלָמָּה נִפְלוּ פָנֶיךָ, הֲלֹא אִם תְּטִיב שְׂאֵת, אֶמַר לִיָּה אִם אֲנִתְּ תְטִיב עוּבְדָךְ, שְׂאֵת
יִסְתַּלַּק קֶרְבְּנֶךָ, וְאִם לֹא תְטִיב עוּבְדָךְ לְפִתַח חֲטָאת רַבָּךְ דִּיתַפְּרַע מִיָּנֶךָ, אֶתְמַר הֲכָא רֹבֵץ
וּבְאֶתְר אֶחָרָא כְּתִיב כִּי תִרְאֶה חֲמוֹר שְׂנֵאָדָּךְ רֹבֵץ תַּחַת מַשְׂאוֹ כֹּי לֹא תִרְאֶה אֶת חֲמוֹר אֶחֱיָדָּךְ
דָּא קִין דְאִיהוּ רְבִיץ מְכּוּבָד עוֹנוֹי, וְאִי לֹא בְּעֵי לְאֶהֱדָרָא בְּתִיּוּבְתָא, וְחִדְלַת מַעְזוּב לֹו דְלֹא
עָבִיד עוּבְדוּי דְאֶחֱוָדָּךְ, וְאִי הָדָר בְּתִיּוּבְתָא עֲזוּב תַּעְזוּב עֲמוֹ, מַה עָבַד הֶבֶל, קָם עָלִיָּה וְאֶפְלִיָּה
לְאֶרְעָא וּלְבַתֵּר קָם קִין וְקִטְלִיָּה דְכּוֹן כְּתִיב וְיִקָּם קִין אֶל הֶבֶל אֶחֱוִי וְיַהֲרֹגֵהוּ, וּבְגִין דָּא אֶמַר
כְּן סִירָא טַב לְבִישׁ לֹא תַעְבִּיד וּבִישָׁא לֹא מְטִי לָךְ.

וְיִאֶמַר יְהוּיָה לְקִין אִי הֶבֶל אֶחֱיָדָּךְ כֹּי (בראשית ד ט), אֶמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכִי לֹא
הָוָה יְדַע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵן הָוָה הֶבֶל דְּשְׂאִיל לִיָּה, וְהָא לֹא אֶתְכַפְּסֵי מְנִיָּה
מְלָה, כְּמָה דְאֶתְ אֶמַר (ירמיה כג כד) אִם יִסְתַּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים כֹּי, אֶלָּא ווִי
לוֹן לְבַנֵּי נִשְׂא טַפְּשִׁיָּא אֶטִּימִין לְבָא סְתִימִי עֵינָא, דְעֵלְיִיָּהוּ אֶתְמַר (תהלים קטו
ה) עֵינַיִם לְהֵם וְלֹא יִרְאוּ בְּנִהוּרָא דְאֹרִיָּתָא, אֶלִּין אֵינוּן בְּעִירוֹן דְלֹא
מִסְתַּכְּלִין וְלֹא יְדַעִין אֶלָּא בְּתַבְּנָא דְאֹרִיָּתָא, דְאִיהִי קְלִיפָה מְלַבֵּר וּמוֹץ
דִּילָהּ, דְאֶתְמַר בְּהוֹן מוֹץ וְתַבְּן פְּטוּרִין מִן הַמַּעֲשֵׂר, דְחִכְיָמִין דְאֹרִיָּתָא
מְאִרִי דְרִזִּין זְרָקִין תַּבְּנָא וּמוֹץ דְלַבֵּר, וְאֶכְלִין חֲטָה דְאֹרִיָּתָא דְאִיהִי
מְלַגָּא, כִּיב אֶתְנוֹן דְאֹרִיָּתָא דְסֻלְקִין לְחוּשְׁבוֹן חֲטָיָה.

תָּא חֲזִי אֶלִּין בְּעִירוֹן חֲשֻׁבִין דְשְׂאִיל לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיָּי הֶבֶל אֶחֱיָדָּךְ
כְּמָאן דְלֹא יְדַע אֵן הוּא, אֶלָּא אִיָּי אִיהוּ דְאֶסְתַּלַּק מִן אֲדַנִּיָּי, דְאִיהוּ אִי
אֶהֱיָיָה אִימָא עֲלָאָה אֲנֹכִי, יִי יְהוּיָה דְסֻלְקִיק עֲמָה לְמִדּוֹן לְקִין, בְּגִין דָּא פַּד
אֶסְתַּלַּק אִיָּי מִן אֲדַנִּיָּי אֶשְׁתַּאֲרָר דִּין, וּבְגִין דָּא אִיָּי הֶבֶל אֶחֱיָדָּךְ, (בראשית ד ט)
וְיִאֶמַר לֹא יְדַעְתִּי הַשׁוֹמֵר אֶחֱי אֲנֹכִי, לֹא יְדַעְנָא דְשְׁכִינְתָא דְאִיהִי אֲנֹכִי,
עֲמִיָּה תַמּוֹן, אִיָּי דְאֶסְתַּלַּק אִימָא וּבְרָא לְגַבִּי חֲכָמָה לְמִיטַל נּוֹקְמָא מִיָּנִיָּה,
וְאֶמַי לְגַבִּי חֲכָמָה, בְּגִין דְאִיהוּ אָדָם עֲלָאָה דְאֶתְבְּרִי אָדָם תַּתְּאָה
בְּדִיוֹקְנִיָּה.

וַיֹּאמֶר קוֹל דְּמֵי אַחִיף צוֹעֲקִים אֵלַי, מֵאֵי דְמֵי, דָּם מְבַעֵי לִיָּהּ, אֶלְא מֵאֵי דְמֵי דְיִן כְּחֶשֶׁבֶן דְּמֵי, וְדָא אִיהוּ (שם טו יד) דְּיִן אֲנָכִי וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ גְּדוֹל. וְעוֹד מֵאֵי קוֹל דְּמֵי, קוֹל דָּם מְבַעֵי לִיָּהּ, אֶלְא תַרְגָּם אֲנִקְלוּס, קַל זְרַעִין דְּעֵתִידִין לְמִיפְק מִן אַחוּף, אִינוּן שְׂתִין רַבּוּא דְּעֵתִידִין לְמִיפְק מִהֶבֶל, בְּהֵוּא דְּאֶתְמַר בֵּיהּ בְּשִׁגְם זֶה הֶבֶל, כְּלָהוּ צְוּוּחִין מִן אַרְעָא, הֵכָא רְמִיז עֲנוּי הַדִּין וְעוֹת (דף קיד ע"ב) הַדִּין וְחִמְס וְשׁוֹד וְשֶׁבֶר דְּעֵתִידִין בְּנוּי דְּקִין לְמַעְבַּד לְבְנוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְדָא אִיהוּ קוֹל דְּמֵי אַחִיף, אַחִיף אֶתְקַרֵי מִסְטָרָא דְּאִינוּן דְּאֶתְמַר בְּהוּן (שמות לב כז) הֲרָגוּ אִישׁ אֶת אָחִיו.

(נ"א) וַיֹּאמֶר יְהוּ"ה אֵל קִין אֵי הֶבֶל אַחִיף, אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכִי לֹא הָוּה יָדַע קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֵי הֶבֶל דְּהָוּה שְׂאִיל אֵי הֶבֶל אַחִיף, וְכִי אִיהוּ לֹא הָוּה יָדַע דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לִית מְלָה דִּיתְכַסֵּי מִנְיָה אֶפִּילוּ מִחֲשָׁבָה דְּלָבָא כָּל שְׁכֹן מְלָה דְּעֵלְמָא, דְּאֲמַר לֹא יָדַעְתִּי הַשׁוֹמֵר אַחִי אֲנָכִי, אֶלְא וּוִי לֹון לְטַפְשִׁין אֲטִימִין דְּלָבָא וְעֵינִין לֹון וְלֹא מִסְתַּכְּלִין אֶלְא בְּתָבוּ לְמִיכַל מִנְיָה כְּבָעִירוּ, דְּתַכְיִמִין דִּידְעִין בְּחִטָּה דְּאוּרִייתָא דְּאִיהִי שְׁנִים וְעֶשְׂרִים אֲתוּוֹן כְּחֶשֶׁבֶן חֲטָ"ה, אֵלִין זְרַקִין תְּבַנָּא מִדְּאוּרִייתָא וְאֶכְלִין חֲטָה דְּאוּרִייתָא מְלָגוּ, תּוּ אַחֲזִי לְכוּן רְזִין טְמִירִין בְּהֵאֵי קָרָא בְּזַמְנָא דְּקַטֵּל קִין לְהֶבֶל, סְלִיק אִי מִן אַדְנִי וְאַשְׁתָּאַר דְּיִן, אֵי אִיהוּ אֲנָכִי אִימָא עֲלָתָה, יִ יהוּה דִּיוּדִין אַבָּא, דְּסִלְקוּ לְמַתְבַּע דִּינָא עַל בְּנֵייהוּ דְּאִיהוּ הֶבֶל וּבְגִין דָּא אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֵי הֶבֶל אַחִיף.

בְּהֵוּא זְמַנָּא אֲמַר אִיהוּ לֹא יָדַעְתִּי הַשׁוֹמֵר אַחִי אֲנָכִי, חֲמָא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא דְּלֹא אֲדַפִּיר יִ, אֶלְא אֵי דְּאִיהוּ אֲנָכִי, אֲמַר לִיָּהּ קוֹל דְּמֵי אַחִיף צוֹעֲקִים אֵלַי, דָּם אַחִיף מְבַעֵי לִיָּהּ, מֵאֵי דְּמֵי, אֶלְא דָּא דָּם יִ, וְעוֹד דְּמֵי אִיהוּ דְּיִן כְּחוּשְׁבוֹן דְּאַשְׁתָּאַר מִן אַדְנִי, וְכֹלְא קֶשׁוּט, דְּתַלְתָּ שְׁמֵהוּן כְּלִילָן בְּהֵוּא שְׁמָא, אַבָּא וְאִימָא וּבְרַתָּא, דְּאִינוּן יְהוּ"ה אֵהִי"ה אַדְנִי, בְּגִין דְּהֶבֶל הָוּה דִּיוֹקְנָא דְּאָדָם דְּלַעֲלָא דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא וְאִיהוּ קוֹל דְּאֶתְמַר בֵּיהּ קוֹל דְּמֵי אַחִיף, וְאִית רְזָא אַחְרָא, קוֹל דְּמֵי, קוֹל דָּם מְבַעֵי לִיָּהּ, אֶלְא תַרְגָּם אֲנִקְלוּס קַל דָּם זְרַעִין דְּעֵתִידִין לְמִיפְק מִן אַחוּף, וְאִינוּן שְׂתִין רַבּוּא.

בְּהֵוּא זְמַנָּא דְּחֻמָּא דְּחוּבָא דָּא בְּאַתֵּר עֲלָתָה הָוּה תְּלָא, הֲרַהֵר בְּתִיּוּבְתָא וְאֲמַר גְּדוֹל עוֹנֵי מְנַשׂוּא, הוּן גְּרַשְׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה וּמִפְּנִיף אֶסְתֵּר וְהִיִּתִי נַע וְנָד בְּאַרְצְךָ כו', הֵכָא אֲתַרְמִיז גְּלוּלָא דְּרַשְׁיַעֲנָא דְּאֶתְמַר בְּהוּן וּבְכֹן רְאִיתִי רְשָׁעִים קְבוּרִים וּבָאוּ כו', וְדָא אִיהוּ הוּן גְּרַשְׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם דָּא גְּלוּלָא קְדַמְאָה, וְהִיִּתִי נַע דָּא גְּלוּלָא תְּנַיְנָא, וְנָד דָּא גְּלוּלָא תְּלִיתָא, דָּא אִיהוּ רְזָא עַל שְׁלֶשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל, אִם תֵּב בְּתִיּוּבְתָא בְּתַלְתָּ גְּלוּלִין שְׁפִיר, וְאִם לֹא, כְּתִיב בֵּיהּ וְעַל אַרְבַּעַה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ, לֹא אֶהְדֵּר לִיָּהּ בְּגוּפָא אַחְרָא, אֶלְא יָד לְיָד לֹא יִנְקָה רַע וְהָכִי אֲזִיל נַע וְנָד עַד שְׂתִין רַבּוּא, וְלְכָל חַד כְּפּוּם חִילִיָּהּ, דְּהֵוּא דְּקַטֵּיל הֵכִי גְטִיל קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא נּוֹקְמָא מִנְיָה. ע"כ בַּסְפֵּר אַחַר (בדף מ"א ת"ח תרין אַתוּוֹן עַד וְתַחֲלַתִּי לַפְּסִילִים שִׁיב כ"א).

אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אִם כֵּן אֲשַׁתְּמוּדַע דְּכָל עָאקוּ דָּא יְהֵא בְּגִלוּתָא בְּתַרְאָה, אֲמַאי אֶתְמַר (בראשית ד ב) קְנִיתִי אִישׁ אֶת יְהוּ"ה, אֵי תִימָא בְּגִין קְנִי דְּנַפִּיק מִנְיָה זְרַעָא מְעֵלָא, בְּתַר דִּיתְכַנֵּישׁ אִיהוּ יִתְעַרוּן בְּנוּי דְּקִין לְחַרְבָּא עֲלָמָא, וּמְנַיְיָהוּ קוֹל דְּמֵי אַחִיף צוֹעֲקִים, הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב (תהלים יג ו) מִשׁוֹד עֲנִיִּים מְאֻנְקַת אַבְיוֹנִים כו'.

אֲמַר לִיָּהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי, קִין מִסְטָרָא דְּאִלְנָא דְּטוֹב וְרַע הָוּה, וְאַתְפְּשְׁטוּתָא דְּטוֹב הָוּה בְּגִלוּלָא עַד קְנִי חוּתָן מִשָּׁה, מִתְּמָן וְאִילָף אֲתַפְּשְׁטוּתָא דְּרַע, וּבְגִין דְּאַחֲזִי לִיָּהּ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מַה דְּעֵתִידִין לְמַעְבַּד בְּנוּי לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל דְּרָא וְדָרָא, דְּכֹלְא אַחֲזִי לִיָּהּ, אֲמַר גְּדוֹל עוֹנֵי מְנַשׂוּא, וּמְנָא לָן דְּאַחֲזִי לִיָּהּ גְּלוּלָא דִּילִיָּהּ בְּכָל דְּרָא וְדָרָא, הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב

(בראשית ד יד) הוּן גִּרְשֶׁת אוֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנֵי אֶסְתֵּר וְהֵייתִי
 נֶעַ וְנָד בְּאַרְץ, נֶעַ וְנָד וְדָאִי, הֵכָא רְמִיז גְּלוּלָא דִּילִיהּ וּבְנֹוֹי, הֵדָא הוּא דְכַתִּיב
 (קהלת ח י) וּבְכֹן רְאִיתִי רְשָׁעִים קְבוּרִים וּבְאוּ, וְהָא אוּקִימָנָא לֹון (דברים ז י)
 וּמִשְׁלֵם לְשִׁנְאִיו וְכוּי, הוּן גִּרְשֶׁת אוֹתִי דָא גְּלוּלָא קְדָמָאָה, הַיּוֹם כְּהוּא
 דְּאַתְמֵר בֵּיהּ (תהלים צה ז) הַיּוֹם אִם בְּקוּלוּ תִשְׁמְעוּ, וְהֵייתִי נֶעַ וְנָד תִּרְיוֹן
 גְּלוּלִין אֶתְרַנִּין, אֶסְתֵּר הֵכָא רְמִיז (דברים לב כ) וַיֹּאמֶר אֶסְתִּירָה פְּנֵי מַהִם
 כּוּי, (איוב לג כט) וְהוּן כָּל אֵלֶּה יִפְעַל אִיִּל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבֵר, וְעַלִּיהוּ אֶתְמֵר
 (עמוס ב ו) עַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל אַרְבַּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ, דְּלָא אֶהְדֵּר לֹון
 בְּגוּפָא רַבִּיעָאָה, וְלֹאוּ בְּפוּרְקָנָא רַבִּיעָאָה, אֶלָּא אֶתְמֵר בִּישְׂרָאֵל (דברים לב יב)
 יְהוּיָהּ בְּדָד יִנְחֶנּוּ וְאִין עֲמוּ אַל יִכָּר, בְּגִין דָּא אוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין אִין
 מְקַבְּלִים גְּרִים לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ.

דף קטו ע"א

וְעוֹד (דף קטו ע"א) אִי הֵבֵל אַחִידָא, תָּא חֲזִי תִרְיוֹן אֶתְנוּן אֲלִין שְׁמַעְנָא דְלֹאֲתֵר
 עֲלָאָה הוּוּ סְלָקִין, אִיִּי, אִי אָמוּן מוּפְלָא וּמְכוּסָה, יִי מְחַשְׁבָּהּ, דְּבַהֲאִי אֶתֵר
 חֲאָבוּ אָדָם וְהֵבֵל, וְאַתְמֵר דְּאִינוּן אִי כְּתֵר עֲלִיוֹן, יִי מְחַשְׁבָּהּ, לְעִילָא לְעִילָא
 אֶסְתִּילֵק הָאִי חוּבָה, אָמֵר לִיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, וְהָא כְּמָה מְחַשְׁבוֹת אִינוּן,
 שְׂכִינְתָא אֶתְקֵרִי מְחַשְׁבָּהּ, וְאִיהִי יִי מִן אַדְנִיִּי, וְחֲכָמָה מְחַשְׁבָּהּ, וְכְתֵר
 דְּאִיהִי אִי מִן אַדְנִיִּי מְחַשְׁבָּהּ, וְכְמָה מְחַשְׁבִּין אִינוּן דָּא לְעִילָא מִן דָּא, וְדָא
 עַל גַּב דָּא, הֵדָא הוּא דְכַתִּיב (קהלת ה ז) כִּי גִבַּה מֵעַל גִּבַּה שְׁמִיר וּגְבַהִים עֲלִיהֶם,
 וְלְעִילָא מְכַלְהוּ מְחַשְׁבָּהּ סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, עֲלָאָה עַל כָּל עֲלָאִין, דְּלִית
 מְחַשְׁבָּהּ אַחְרָא לְעִילָא מְנִיָּה, וְכְמָה מְחַשְׁבִּין אִינוּן לְבוּשִׁין דָּא לְדָא, וְאִיהוּ
 אֶשְׁתַּמּוּדַע דְּלָא חָאָב אֶלָּא בְּמְחַשְׁבָּהּ דְּאִיהִי לְבוּשָׁא, הֵדָא הוּא דְכַתִּיב
 (בראשית ג י) וְאִירָא כִּי עִירוֹם אָנֹכִי וְאַחְבָּא, אֶתְמֵר בְּאָדָם וְאַחְבָּא וְאַתְמֵר
 בְּמִשָּׁה (שמות ג ו) וַיִּסְתֵּר מִשָּׁה פָּנָיו.

אָמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי, בְּוֹדָאִי בְּכָלָא חָאָב אָדָם, בְּמְחַשְׁבָּהּ דְּאִיהִי לְבוּשָׁא,
 וּבְמְחַשְׁבָּהּ דְּאִיהִי מְלָגָאוּ, וּבְגִין דָּא אָמֵר לְמִשָּׁה בְּזַמְנָא דְּאַמֵּר (שמות לג יח)
 הֲרָאֲנִי נָא אֶת כְּבֹדְךָ, אָמֵר, כִּי לֹא יִרְאֲנִי הָאָדָם וְחִי, דָּאִם זָכָה שְׁיִרְאֲנִי, וְחִי
 לְעוֹלָם, וּבְגִין דָּא אָמֵר לִיהּ לֹא (שמות לג כ) תּוֹכַל לִרְאוֹת אֶת פָּנָי, וְלֹאוּ אִינוּן
 פְּנִים הֵכָא אֶלָּא פְּנִים דְּלָא נִרְאִין, בְּאַתֵּר דְּאַשְׁתַּמּוּדַע עֲלֵת הָעֲלוֹת, וּבְאַתֵּר
 דְּאַתְגְּלִיָּא, וְחוּבָא דְּאָדָם גְּרִים דְּלָא יְכִיל מִשָּׁה לְאַסְתַּכְּלָא בֵּיהּ, כָּל שְׁכֹן
 אַחְרָא, דְּעֲלֵת הָעֲלוֹת אֶסְתִּילֵק מִמְּחַשְׁבָּהּ דְּחָאָב בְּהּ אָדָם, וּבְגִין דָּא עִין לֹא
 תִשׁוּרְהוּ, וּמְחַשְׁבָּהּ לֹא תְכִילְהוּ, לֹא יְכִיל לְאַשְׁגָּא לִיהּ, דְּאִיהוּ חִי הַחַיִּים,
 וּבְאַתֵּר דְּאִיהוּ שְׁרִיָּא לִית מִיתָה תִּמּוֹן, וּמְחַשְׁבָּהּ דְּאַסְתִּילֵק מְנִיָּה, בְּוֹדָאִי
 אִיהוּ חֲכָמָה לְבוּשָׁא לְחֲכָמָה סְתִימָאָה, בְּוֹדָאִי בְּהּ חָאָב אָדָם, וּבְגִין דָּא
 אֶתְמֵר בֵּיהּ (בראשית ג י) וְאִירָא כִּי עִירוֹם אָנֹכִי וְאַחְבָּא.

דף קטו ע"ב

אמר רבי אלעזר, והא מהכא משמע דלא חאב במחשבה עלאה אלא בההיא דאיהי לבושא מינה, ואשתאר איהו (דף קטו ע"ב) בההיא דאיהי מלגאו, במוחא בלא קרקפתא, ובגין דא ואירא, דאזדעזע מההיא דלגו מן מחשבה סתימא דאיהו עלת העלות, אמר ליה רבי שמעון, ברי, במחשבה דאיהו מוחא אוף הכי חב דזרעא מתמן נפיק, דאיהו נביעו דאילנא דחיי דאיהו אור קדמון ואור צח ואור מצוחצח, תלת טפין דאתרמיזו ביי עלאה, קוצא דלעילא וקוצא דלתתא וגיו באמצעיתא, וערב תמן חשד דאפסיק בין עלת העלות למוחא סתימא, ובגין דא (שמות לג כ) כי לא יראני האדם וחי עד דההוא חשד אתעבר מתמן, ודא איהו רזא (ישעיה נט כ) כי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם ובין אלהיכם, ובגין ההוא חשד, לית מחשבה זכילא לאשגא תמן, כל שכן עין, עד דאתעבר מתמן ההוא חשד, וכגוונא דיליה לתתא אית עננא חשוכא דאתמר בה (איכה ג מד) ספתה בענן לד כו'.

אזדעזע רבי אלעזר וכלהו חבריא ואזדעזעו סבין מארי דמתיבתא, אמר רבי אלעזר עד כען לא ידענא דחובא דאדם הכי הוה עלאה, דמטא לאתר עלאה דכל עלאין, אמר, אבא, הב לי רשו למשאל אף על גב דלא אתייהיב רשו לכל בר נש למשאל כל שכן למנדע, אמר ליה אימא ברי דהא רענא אשתכח ורשותא אתייהיב לגלאה כל מה דיכילנא למנדע, אמר ליה, אבא, אשתמודע בגין ההוא חשד דאפסיק בין עלת העלות למחשבה סתימא, דעלת על כל העלות לא אשתתף בשום מחשבה סתימא כל שכן גליא, ולא בשום אור גניז וטמיר וקדמון וצח ומצוחצח, אמר ודאי הכי הוא דאם אלין נהורין ומחשבין הוו מניה לא הוה זכיל חשד לאפרשא, אבל עלת על כל העלות איהו על כל נהורין וגניזין וסתמיין פנשמטא בגופא, ואור קדמון אף על גב דאיהו סתים וגניז ואיהו קדמון לכל ספירן ולכל אתנון ונקודי וטעמי, הכי איהו לגבי עלת על כל העלות, כגופא לגבי נשמטא, דבעלת העלות לית ביה גוון ולא צורה ולא דיוקנא ולא שותפו, ובאתר דעין לא שליט מאן זכיל למעבד דמיון.

בתר דהרהר תשובה אדם לתתא, הדרא לבושא לגבי מוחא דאיהו אבא קרקפתא דתפלי, ואתחבר מוחא דאיהי חכמה באימא, מיד (בראשית ג כא) ויעש יהו"ה אלהיים לאדם ולאשתו ולאשתו פתנות עור וילבישם, ואינון תפלין דאינון מעור, בההוא זמנא קמת תשובה דאיהי אימא קרקפתא דתפלי עם אדם לאגנא עליה ולכסיא עליה דהוה ערום, כגוונא דאיהו פסי על מוחא עלאה, וברי, כל מאן דאנח תפלין כאלו פסי על מוחא עלאה, ובגין דא שכונתא עלאה לא זזה מניה, ורזא דמלה (תהלים קל ז) אם עונות תשמר י"ה אדניי מי יעמוד, מיי יעמוד ודאי דאיהי אימא עלאה תשובה הא קמת באדם עלאה, ושכונתא דאיהי תפלה של יד באדם תתאה, שכונתא עלאה נחתת עם אדם, ושכונתא תתאה עם הבל, ועם כל (דא) מארי דדכיו דקא אתיין מנייהו, ובגין דא (רות א יט) ותלכנה שתיהן.

דף קטז ע"א

מיד דחאבו ישראל בעובדא דעגלא מה כתיב (ישעיה ג ב) ובפשעיכם שלחה אמכם דאתמר בה (משלי ב ג) כי אם לבינה תקרא, אשתלחת (ני"א ואסתלקת) מנייהו ותרום מעל הארץ, דלא נחתת עליהו אלא (דף קטז ע"א) בשבתות וימין טבין, ואשתארת שכינתא תתאה יחידאה לתתא, ושכינתא עלאה יחידאה לעילא, והא אוקמוה איכה ישבה בדד, דבדקדמייתא לא הות שכינתא עלאה זזה מנייהו כגוונא דשכינתא תתאה, זכאין אינון מארי דתיובתא דנחתי לה עליהו בכל יומא ושעתא ורגעא ולא זזת מנייהו בכל אתר, דעליהו אתמר (שם ו כב) בהתהלכך תנחה אותך כו' ולא אית לה עליהו יומא ידיע כגוונא דאחרנין דלא נחתת עליהו אלא בשבתות ויומין טבין, אבל מארי תיובתא לא זזת מנייהו לעלם.

ובגין דא ברי, איי הבל אחיד, אי יכלינן למימר א' י' מן אהי"ה אימא עלאה, ואשתארו ה' ה', ואתמר עליהו ותלכנה שתיהו, הכא חאב הבל אדם, חב ביי' מן יהו"ה ואסתלק י"ו ואתעביד ו' י', אמר רבי אלעזר והא י' ו', אינון, י' לעילא ו' לתתא, מאי ו' י', אמר ברי הכי איהו ודאי, דחובה דא איהו לעילא באת א דאסתלקת במחשבה דאיהי י' עלאה דתמן עלת העלות, ואשתאר ו' י' כגוונא דא א, ועל י' עלאה אתמר (תהלים צא יד) כי ידע שמי, שם י', יקראני ואענהו, זכאה איהו מאן דנחית ליה במחשבתיה לאתריה, דהאי מחשבה עלה אתמר (ויקרא ז לו) זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים.

ואמאי אתמר באת י' כי ידע שמי, אלא, כמה דלית באת י' שותפו דאת אחרא, הכי לית ביה שותפו דאיהו אחד ואין שני לו, אחד בלא חשבון, הוא ברא בלא ולית בורא עליה, וכי אית דכיל למברי אפילו יתוש זעיר אלא הוא, אלא, מיס אית לון חילא למברי אילנין ועשבין, ואינון אתבריאו, אבל בורא עלמין ברא ולית עליה מאן דברא ליה ולחפימא ברמיזא דבאתר דא לית לגלאה יתיר.

אמר רבי אלעזר מהכא משמע דאית בורא בשותפו דאתוון, כגון ב' מן בראשית דאיהי אימא, ר' מן ראשית דאיהי חכמה, ו' מן בורא דאיהו עמודא דאמצעייתא, א' מן בראשית דאיהו כתר, שי"ת, שית ספירן, הא כלהו עשר, אם חסר חד לא אשתלים בריאה, אבל עלת על כל העלות איהו ברא כלא בלא שותפו כלל.

אמר רבי אלעזר וכי הא שמענא, דבעשר ספירן לא אתמר תמן אלא אצילות ולא בריאה, אמר רבי שמעון ומאן אמר דאית בהון בריאה אלא כלהו עשר בשותפו דא עם דא עבדין בריאה בעלמא, ואנא אימא דאם הוה חסר חד מן מנינא לא אשתלים ההיא בריאה, אבל עלת על כל העלות איהו בורא בלא שותפו אחרא דאיהו חד בלא שותפא כלל לא לעילא ולא לתתא ולא באמצעייתא ולא מפל סטרא כלל, אמר ודאי כען אתגליא מה דלא אתמסר לגלאה אפילו מלבא לפומא, ורזא דא צריד לאתפסא מפל

בַּר נֶשׁ, דְּלָאוּ כָּל מוֹחָא יְכִיל לְמַסְבֵּל הָאִי, אֶלְא אֵלִין דִּידְעִין בְּרִזִּין, אֵלִין דְּחֻכְמָתָא דְלָהוּן סְלִיק עַל כָּל נְבִיאָא וְחֻכְמָא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אַבָּא, הָא אֲתַגְלִיא אִי בְרִזָּא עֲלָאָה כַּד אֲסַתְלַק עַלְת הַעֲלוֹת בָּאֵת יִי וְאֲשַׁתְּאַר וִי אֶלְא מָאִי אוּי, אָמַר לִיה (אִי עֲלָאָה) (נִיִּיא אִית אִי) לְעִילָא מִן אִי, דָּאִית אִי מֵאֲתוֹן רַבְרָבּוֹ, וְאִית אִי מֵאֲתוֹן זוּטְרוֹ, וְאִית אִי מֵאֲתוֹן בִּינוּנְיִים, (נִיִּיא זֶה שֵׁייד לְדָף פִּיג עִיִּיא וְעוֹד נַעֲשֵׂה אֲדָם) אֵינּוֹן אָדָם דְּבְרִיאָה אָדָם דִּיצִירָה אָדָם דְּעֵשִׂיָּה, וְעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (קַהֲלַת ה' ז) כִּי גְבוּהָ מַעַל גְבוּהָ שׁוּמַר, וְאִית תְּלַת עֲלָאִין עֲלִיָּהוּ בְּאַרְח אֲצִילוֹת, וְעֲלִיָּהֶם אֲתַמַּר וְגְבוּהֶם עֲלִיָּהֶם.

דָּף קטז ע"ב

וְאֵינּוֹן דְּבְרִיאָה אֵינּוֹן לְבוּשִׁין לְאֵינּוֹן דְּאֲצִילוֹת, וְהָאִי אִיהוּ אוּר לְבוּשׁ עֲלִיִּין, וְאֵינּוֹן עֵשֶׁר מִתְלַבְּשִׁין בְּעֵשֶׁר, וְאֵלִין דְּאֲצִילוֹת אָמְרוּ לְאֵינּוֹן דְּבְרִיאָה דְּמִתְלַבְּשִׁין בְּהוֹן, (בְּרֵאשִׁית א כו) נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵינוּ, כָּל סְפִירָה יְהִיב בֵּיה חוּלְקִיָּה מְלָגָאוּ וּמְלָבָר, וְאִם חֶסֶר חַד מֵעֵשֶׁר סְפִירָן דְּלָא הָוָה יְהִיב בֵּיה חוּלְקִיָּה לָא הָוָה אֲשַׁתְּלִים בְּנִינָא דְּאָדָם, וּבְזַמְנָא דְּחַב אָדָם כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה נְטִיל חוּלְקִיָּה מְנִיָּה וְאֲשַׁתְּאַר אֵין, וְרִזָּא דְּמִלָּה (קַהֲלַת ג יט) וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵין, וּבְגִין דָּא אָמְרוּ מְאִירִי מִתְנִיתִין (תַּהֲלִים מ ט יג) וְאָדָם בִּיקָר בַּל יִלִּין נְמֻשָּׁל כְּבְהֵמוֹת נְדָמוּ, אָדָם דְּהָוָה לֵן בִּיקָר דְּלְעִילָא וְלָא נְטִיר לִיה, נְמֻשָּׁל כְּבְהֵמוֹת דְּמוֹת דִּילִיָּה, דְּאֵינּוֹן חִיוֹת הַקֹּדֶשׁ, אַבְל עַלְת הַעֲלוֹת כַּד בְּרָא לִיה כְּמָה דְּאֵת אָמַר (נִיִּיא הָדָא הוּא דְּכַתִּיב) (בְּרֵאשִׁית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, אִיהוּ נְטִיל כְּלָא מִיְנִיָּה, וְיְהִיב בֵּיה בְּלָא שׁוֹתְפּוֹ דְּאַחְרָא, דְּאַבָּא וְאִימָא עֲבָדוּ לִיה בְּצִיּוּרֵיהוּ (דָּף קטז ע"ב) בְּתַרִּין צִיּוּרִין, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית ב ד) וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים וַיִּיצֶר בְּתַרִּין צִיּוּרִין, צִיּוּרָא דְּאַבָּא דְּאִיהוּ יְהוָה, וְצִיּוּרָא דְּאֱלֹהִים דְּאִיהוּ אִימָא, וְדָא אִיהוּ וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים, וּלְבַתֵּר עֲבָד לִיה מְאֵנָא הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (שם) עֶפְרָ מִן הָאָדָמָה, מִן הָאָדָמָה לָא כְּתִיב, אֶלְא עֶפְרָ מִן הָאָדָמָה, וְדָא שְׁכִינְתָא תַּתְּאָה דְּאֲתַמַּר בָּהּ (אִיּוֹב לז טו) וְאָדָם עַל עֶפְרָ יָשׁוּב דְּאִיהוּ גְלוּלָא דִּילִיָּה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, בְּתַר דְּרַעְוָא אֲשַׁתְּכַח צְרִיד לְמַפְתַּח מִלִּין בְּאֲתַגְלִיא, מָאִי אָדָם דְּבְרָא עַלְת הַעֲלוֹת בְּדִיוּקְנִיָּה, דְּהָא כְּתִיב דְּלִית בֵּיה דְּמוֹת, אָמַר לִיה, בְּרִי, הָכָא לָא אָמַר בְּצַלְמֵנוּ, דָּאִית בֵּיה דִּיוּקְנָא, אֶלְא בְּצַלְמוֹ רוּצָה לּוּמַר כְּגוֹוְנָא דְּאִיהוּ רוּצָה וְאֵינּוֹ נְרָאָה, דִּיהָא אִיהוּ הַכִּי, וּכְגוֹוְנָא דְּלִית בֵּיה דִּיוּקְנָא, דִּיהָא אִיהוּ הַכִּי, וּכְגוֹוְנָא דְּלִית קְדָמוֹן עֲלִיָּה דִּיהָא אִיהוּ הַכִּי, וּכְגוֹוְנָא דְּאִיהוּ עַלְת הַעֲלוֹת חַד בְּלָא שׁוֹתְפּוֹ וּבְלָא חֲשָׁבּוֹן, דִּיהָא אִיהוּ הַכִּי, כְּלָא כְּגוֹוְנָא דִּילִיָּה.

וְאִית אָדָם דְּבְרִיאָה וַיְצִירָה וַעֲשִׂיהָ בְּגוֹנוֹנָא אַחְרָא בְּלְבוּשֵׁין וְגוּפָא (דלבר) (נ"א בלבד), דְּבְאֲצִילוּת הָא אֲתָמַר דְּלִית בֵּיהּ בְּרִיאָה וַיְצִירָה וַעֲשִׂיהָ כָּלְל, אִית בְּרִיאָה דְּבָרָא הוּא לְתַתָּא בְּדִיוקְנִיהָ, אַבְּל לָאו דְּאֲתַבְּרִי אִיהוּ.

וְתָא חֲזִי אָף עַל גַּב דְּאֲתָמַר בְּסַפִּירָן בְּרִיאָה, בְּלְבוּשָׁא מְלָבָר אִיהוּ, וְלָאו אִיהוּ מְלָגָאוּ, וּבְגִין דָּא כְּתִיב (בראשית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ הִכָּא רָזָא אַחְרָא בְּגוּפָא, אִית סַפִּירָן דְּבְרִיאָה וְאִית סַפִּירָן דְּאֲצִילוּת, וּבְגִין דָּא וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם, דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא דְּאֲתָמַר בֵּיהּ (ישעיה מד ג) כְּתַפְּאֶרֶת אָדָם לְשֶׁבֶת בֵּית, בְּצַלְמוֹ שְׁכִינְתָּא תַתָּא, בְּצַלְמֵ אֱלֹהִיִּים שְׁכִינְתָּא עֲלָא, וַיִּצְרַ יְהוּ"ה אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם דָּא צְדִיק חֵי עֲלָמִין, יְצָרוּ בִיצִירָה עֲלָא וּבִיצִירָה תַתָּא, דְּאִינוּן י"י מִן א, ו' מִן וַיִּצְרַ אִיהוּ ו' דְּאֲמַצְעִיתָא, דְּאִיהוּ בְּתָרִין יוּדִין בָּאֵת א, וְתָרִין יוּדִי'ן עֲלִיָּהוּ אֲתָמַר (משלי יד א) חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה וְאִינוּן חֲכָמָה קְדוּמָה וְחֲכָמָה תַתָּא.

וְאָדָם מְסַטְרָא דְּאוֹת בְּרִית יי אֲתִילִיד מְהוּל, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שמות ב ב) וַתֵּרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, (ישעיה ג י) אֲמַרוּ צְדִיק כִּי טוֹב, דְּתַמְן לָאו קְלִיפָה דְּעֲרָלָה כָּלְל, וְהָא דְּאֲתָמַר אָדָם הָרָאוּן מוּשָׁד בְּעֲרָלְתוֹ הָוָה, דָּא אָדָם דְּעֲשִׂיהָ, וּמַאי נִיהוּ דָּא קְלִיפָה דְּאֲתַלְבְּשָׁא בֵּיהּ (נ"א דַּאֲתַלְבֶּשֶׁת בַּה) לְשֶׁלְטָאָה עַל כָּלָא, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (תהלים קג יט) וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּבְגִין דָּא אֲתָמַר בָּהּ (בראשית א כו) נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ לְאֲתַלְבְּשָׁא בְּכָל דִּיוקְנִין וּקְלִיפִין.

וְעוּד אֲתָמַר בָּהּ בְּשְׁכִינְתָּא תַתָּא, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, דְּתָהָא כְּלִילָא מְכָל סַפִּירָן, דְּכָל עֶשֶׂר סַפִּירָן יְהִיבוּ בָּהּ כָּל חַד חוּלְקִיָּה, וּמַאי חוּלְקִיָּה, אָלָא כָּל סַפִּירָה יְהִיב בָּהּ עֶשׂוֹר דִּילִיהָ, דְּכָל סַפִּירָה סְלִיק לְעֶשְׂרָה, וַיְהִי לִיהָ כָּל חַד וְחַד עֶשׂוֹר דִּילִיהָ אֲשֶׁתְּאָרוּ אִינוּן תַּשַּׁע תַּשַּׁע, וְכָל חַד וְחַד אֲשֶׁתְּלִים בָּהּ לְעֶשְׂרָה, וּבְגִין דָּא מְעֶשְׂרִין חַד מְעֶשְׂרָה, וּבְגִין דְּאִיהִי כְּלִילָא מְכָלָהוּ אֲתָמַר בָּהּ (ירמיה ב ב) אֶהְבֶּת כְּלוּלוֹתֶיךָ, כְּלִילָא מְכָלָא, וּלְבַתֵּר דְּאֲתַכְּלִילַת מְעֲלָאִין אֲתָמַר בָּהּ (בראשית א כו) וַרְדּוּ בְּדָגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְבִהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ, אֲתַכְּלִילַת בְּתַתָּאִין, וְאֲפִילוּ בְּכָל קְלִיפִין דְּסַטְרָא אַחְרָא אֲתַלְבְּשֶׁת, לְקִימָא בָּהּ וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּבְכָל מַה דְּאֲתַלְבְּשֶׁת אֲתַכְּלִילַת (נ"א אֲתַקְרִיאַת) בְּשָׁמִיָּה, הָא הִכָּא אָדָם דְּעֲשִׂיהָ וַיְצִירָה.

אָדָם דְּבְרִיאָה אוּקְמוּהוּ עַל תַּפְּאֶרֶת, מַאי בְּצַלְמוֹ, בְּצַלְמֵ, תָּרִין דִּיוקְנִין דִּילִיהָ לְעִילָא, אָלָא (ס"א אליו) אִינוּן וְא"ו תָּרִין וְוִי'ן, אִינוּן תָּרִין דִּיוקְנִין דָּא דְּאִיהוּ אָדָם דְּאֲמַצְעִיתָא, דְּשְׁכִינְתָּא עֲלָא אִיהִי דְּמוֹת אָדָם עֲלָא דְּאִיהוּ חֲכָמָה עֲלָא, וְשְׁכִינְתָּא תַתָּא דְּמוֹת אָדָם דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא.

דף קיז ע"א

וְעוּד, עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא בְּדִיוקְנָא דְּכֶתֶר וְדָא אָדָם דְּבְרִיאָה, וְאָדָם דִּיצִירָה צְדִיק בְּדִיוקְנָא דְּחֲכָמָה, וּבְגִין דָּא (מלכים א ה כו) וַיְהִיָּה נָתַן חֲכָמָה

לְשִׁלְמָה דְאִיהוּ צְדִיק בְּרִית שְׁלוֹם שְׁלָם ה', וְשְׁכִינְתָּא תַתְּאָה אָדָם דְעֵשְׂפָה דְמוֹת דְשְׁכִינְתָּא עֲלָא וְכָלָא קְשׁוּט, (ושכינתא ודאי אתכלילת בכלא), וּבְגִין דָּא זְמַנִּין אֲתַקְרִיאת נֶשֶׁר, זְמַנִּין חַיָּה. (דף קיז ע"א) זְמַנִּין יוֹנָה, זְמַנִּין צְפוּר, בְּכָל מָה דְשְׁלִיטָא אֲתַקְרִיאת בְּשָׁמְיָה, וּבְעֵשְׂבִין אֲתַקְרִיאת שׁוֹשָׁנָה, עַץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי, וְכַד שְׁלֹטָא עַל אֲרַעָא אֲתַקְרִיאת אֲרָץ, וְכַד שְׁלֹטָא עַל יַמָּא אֲתַקְרִיאת יָם עַל שְׁמִיָּה, וְכַד שְׁלֹטָא עַל טוּרִין אֲתַקְרִיאת סְלַע, לִית בְּרִיָּה בְּעֲלָמָא דְשְׁלֹטָא עֲלִיָּה דְלָא אֲתַקְרִיאת בְּשָׁמְיָה, אֲבָל עִם כָּל דָּא דְשְׁלֹטָא עַל כָּלָא, עֲבִידַת אֲפָרְשׁוּתָא בֵּין דְרָגִין דְאִינוּן מוּחָא וְאִיבָא, לְקַלִּיפִין דְסִטְרָא אֲחָרָא דְאִינוּן בְּקַלִּיפִין דְאִגּוּזָא דְמַכְסִּין עַל מוּחָא, וְרָזָא דְמַלְחָה (בראשית א ד) וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וּוִי לִיָּה לְמָאן דְמַעְרַב קַלִּיפִין דְסִטְרָא אֲחָרָא עִם דְרָגִין דְסִטְרָא דְדַכּוּ.

(כאן חסר) (אמר המגיה עוד מצאתי בס"א זה הלשון)

וְהָאָדָם יָדַע אֶת חֲוָה אִשְׁתּוֹ וְכוּ' (שם ד א), וְכִי לָא אֲשַׁתְּמוּדַע בְּהָ עַד הָהִיא זְמַנָּא, אֲלָא מִיּוֹמָא דְאֲתַחֲרַב בֵּי מַקְדָּשָׁא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אֲתַיַחַד בְּשְׁכִינְתֵיהָ בְּיוֹמִין דְחוּל, וְלָא הוּוּ יִשְׂרָאֵל אֲשַׁתְּמוּדַעַן תּוֹקֶפִיָּה בְּיוֹמִין דְחוּל, בְּגִין דְמַמְשְׁלָה דְעַבְד וְשַׁפְחָה בְּהוּן, בְּתַר דִּיתַעֲבְרוּן מֵעֲלָמָא מִיַּד וַיָּדַע אָדָם עוֹד אֶת אִשְׁתּוֹ וּבְהָהִיא זְמַנָּא (ישעיה יא ט) כִּי מְלָאָה הָאֲרָץ דַּעָה אֶת יְהוּ"ה, וּבְהָהִיא זְמַנָּא אֲתַקְרִיאת קָרָא (ירמיה לא ג) כִּי כָלָם יָדַעוּ אֹתִי לְמַקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָם, (זכריה יד ט) וּבַיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוּ"ה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

דְּבַר אַחַר וְהָאָדָם יָדַע אֶת חֲוָה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן, יָדַע וְדָאִי כְּגוֹן (אסתר ד א) וּמְרַדְכֵי יָדַע, אִית יָדִיעָה לְטַב וְאִית יָדִיעָה לְבִישׁ, בְּזְמַנָּא דְאוּלִּידַת לְקַיִן יָדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה הָהוּא זוהמָא, וְעַד הָהוּא אֲתַר דְמַטִּי וְאֲתַפְּשִׁט הָהוּא זוהמָא בְּכָל דְרִין, וַתֵּלֶת גְּלִגּוּלִי, עֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (איוב לג כט) הֵן כָּל אֵלֹהִי יַפְעֵל אִי"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר, בְּתַר דִּיתַגְבַּר בִּיצָרִיָּה דְלָא עֲבִיד חֲטָאָה, וְהָאִי יָדִיעָה דְקַיִן אִיהוּ דְאֲתַגְלִי לִיָּה עַד הָהוּא אֲתַר דְאֲתַפְּשִׁט, דְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (ישעיה יד כט) כִּי מִשְׁרָשׁ נָחַשׁ יֵצֵא צַפַּע, בְּגִין דְאִיהוּ מִשְׁרָשׁ נָחַשׁ דְאֲטִיל זוהמָא בְּחֲוָה, מְלַאךְ הַמּוֹת דְגָרִים מִיַּתָּה לְאָדָם וּלְכָל דְרִין דִּילִיָּה, הַכִּי, הָאִי דְרַכְּפִיָּה לְקַטְלָא, וּבְגִין דָּא קַטִּיל לְהַבֵּל.

וְהָאִי זוהמָא דְאֲתַנְטִיל מְנִיָּה אִיָּה לִילִיָּית אִימָא דְעַרְב רַב, עֲלָה אֲתַמַּר (משלי ה ה) רְגֵלֶיָּהּ יוֹרְדוֹת מְוֹת וְכוּ', דְאִיָּהִי סַם מְוֹת דְאֵל אַחַר דְאִיָּהוּ סַמָּא"ל, וְאִיָּהִי אִיבָא דִילִיָּה, גַּם לְרַבּוֹת אֵל אַחַר, נָחַשׁ בְּגִינָה אֲתַמַּר (בראשית ג ו) וַתִּקַּח מִפְּרִיָּו וַתֹּאכַל, הָכָא רָזָא דְחֲוָה וַתֵּתֵן גַּם לְאִישָׁה עִמָּהּ וַיֹּאכַל גַּם לְרַבּוֹת, וּלְבַתֵּר חָזָא לִיָּה דְאֲתַחֲרַט כְּמָה דְאֵת אָמַר (שם ד ג) גְּדוּל עוֹנֵי מִנְשׁוּא, וּבְגִין דָּא (שם ב) קִנִּיתִי אִישׁ אֶת יְהוּ"ה, הָכָא רְמִיז קִנֵּי חוּתֵן מְשָׁה, דְעֵתִיד לְאֲהַדְרָא בְּתַשׁוּבָה וּלְקַבְּלָא אֶת בְּרִית, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (שם ט) וַיִּשֶׁם יְהוּ"ה לְקַיִן אֹת, אֹת בְּרִית מִלְּחָה לְאֲגָנָא עֲלִיָּה.

וּבְגִין דָּא וַתּוֹסֶף לְלָדַת אֶת אַחִיו אֶת הָבֶל, מֵאִי וַתּוֹסֶף אֲלָא רָזָא דְמַלְחָה וְלָא יִסַּף עוֹד לְדַעֲתָהּ (שם לח כו), בְּגִין הָהוּא זוהמָא דְנַפִּיק מְנִיָּה, וְחַמָּא

אֲתַפְּשׁוּטוֹתֶיהָ בְּכָל דָּרָא, כִּיּוֹן דְחָמָא לְהַבֵּל דְאֲתַפְּשׁוּטוֹתֶיהָ בְּכָל דָּרָא לְטָב,
אָמַר וַתּוֹסֵף לְלָדֶת, אוֹסִיפֶת אֵיהִי כַּמָּה קָרְבָּנִין וְכַמָּה תַחֲנוּנִין וְכַמָּה בְּכִיּוֹן
בְּגִינֵיהָ, כִּיּוֹן דְאֵיהִו הָוָה עֲתִיד לְדַפְּאָה זִוְהַמָּא דִּילֵיהָ מְעַלְמָא, וְהָא קַהֲלַת
אָמַר (קהלת ח יד) יֵשׁ הַבֵּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ
אֵלֵיהֶם כַּמַּעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים, הֵכָא אֲתַגְּלִי צַדִּיק וְרַע לוֹ רְשָׁע וְטוֹב לוֹ, אֵית
הַבֵּל, וְאֵית הַבֵּל וְעַלֵּיהִו אֲתַמַּר (שם י ב) לֵב חֲכָם לִימִינוֹ וְלֵב כָּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ,
בְּשִׁגְם זֶה הַבֵּל, וְהָא אוֹקְמוּהוּ בְּשִׁגְם זֶה מֹשֶׁה, מֹשֶׁה זֶה שֵׁת, וְאֵיהִו שֵׁם,
וְאֵיהִו הַבֵּל, וְהוּן כָּל אֱלֹהִי יַפְעַל אִיל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עַם גְּבַר.

דף קיז ע"ב

וְרָזָא דְמַלְכָּה (ישעיה סג יא) אֵיזָה הַשָּׁם בְּקָרְבּוֹ, דְאֵיהִו (שמות ג יג) מַה שְּׁמוֹ, וְדָא
אָדָם דְאֵיהִו רְבִיעָאָה, וּבְגִינֵיהָ אֲתַמַּר (עמוס ב ו) וְעַל אַרְבַּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ, לֹא
אֲשִׁיבֶנּוּ בְּגִלְגוּלָא יַתִּיר, כִּיּוֹן דְנַח בֵּיה אָבוּי דְאֵיהִו אָדָם, בְּהַהוּא זְמַנָּא
אֲשִׁתְּמוּדַע (משלי לד) מַה שְּׁמוֹ וּמַה שְּׁם בְּנוֹ כִּי תִדַע, וְדָא אֵיהִו רָזָא מַה שְּׁמוֹ
מַה אוֹמַר אֵלֵיהֶם, וְדָא אֵיהִו מְרַכְּבָתָא שְׁלִימָא, שׁ תַּלְת חִינוּן, דְרַכִּיב
עַלֵּיהִו מִיָּה, וְעַלֵּיהִו אֲתַמַּר הוּן כָּל אֱלֹהִי יַפְעַל אִיל (דף קיז ע"ב) פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ
עַם גְּבַר.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (בראשית ד ב) וַתּוֹסֵף לְלָדֶת אֶת אָחִיו אֶת הַבֵּל, וְוִי
לְעַלְמָא דְאֵית לוֹן עֵינִין וְלֹא חֲזָאן, אוֹדְנִין וְלֹא שְׁמַעִין בְּרָזִין דְאוֹרֵייתָא,
וְאֲזִלִּין בְּתַר בְּצַעֲרִין דְהָאִי עַלְמָא, תָּא חֲזִי קִין אֵיהִו יֶצֶר הָרַע, הַבֵּל יֶצֶר
הַטוֹב, הַבֵּל אֵיהִו הַלֵּב, וְאֵינּוֹן תִּירִי בְּתֵי לְבָא, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (קהלת י ב) לֵב
חֲכָם לִימִינוֹ וְלֵב כָּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ, לֵב חֲכָם לִימִינוֹ דָּא הַבֵּל, דְאֲתַמַּר בֵּיה
וַתּוֹסֵף לְלָדֶת אֶת אָחִיו אֶת הַבֵּל, אֵיהִו תּוֹסֵפֶת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, קִין אֵיהִו רוּחַ
הַטוֹמָאָה דְאֵיהִו גְּרַע וְלֹא אוֹסִיף, קִין גּוֹפָא, קוֹן לְתַרְוֵייהוּ, וּבְגִינֵיהָ אֲתַמַּר
אֵל תִּסְתַּכֵּל בְּקִנְקוֹן אֱלֹא בְּמָה דְאֵית בֵּיה, וְדָאִי קִין אֵיהִו לְבָא, דְאֵיהִו
קְלִיפָּה דְאֶגּוּזָא, לֹא הוּא דְלַעֲיֵלָא דְאֵיהִו אֵיבָא דְאֵילָנָא דְחֵי, וּבְגִין
דְהָאִי קִין אֵית בֵּיה טַב וּבִישׁ, אֲתַמַּר בֵּיה (בראשית ב יז) וַיִּמְעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע
לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, עַד דְאֲתַעֲבַר הֵהִיא קְלִיפָּה מִנִּיהָ דְאֶגּוּזָא, אֵיבָא אֲתַקְרִי
מִיְתָה וְחֵי אֹר וְחֶשֶׁד, הַבֵּל טַב וְהַבֵּל בִּישׁ, הַבֵּל דְאוֹרֵייתָא דְאֵיהִו לְהַב,
עַלָּה אֲתַמַּר (תהלים כט ז) קוֹל יְהוָה חָצַב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וְדָא הִי דְמֹשֶׁה, מִי
מֹשֶׁה, שִׁי שֵׁת, דְאֲתַמַּר בֵּיה (שמות ב י) כִּי מִן הַפִּיִם מְשִׁיתִיהוּ, שִׁי שֵׁם, וְלֹא
לְמַגְנָא הָוָה שֵׁם קוֹבַע מְדַרְשׁוֹת בְּאוֹרֵייתָא, וְהָוָה שֵׁת סִיּוּמָא דְאֵלְפָא בֵּיתָא,
שֵׁת בְּגִין (תהלים ח ז) כָּל שֵׁתָה תַחַת רַגְלִיו.

וְהַבֵּל מְסַטְרָא דִימִינָא אֵיהִו כְּלִיל זִי הַבְּלִים, וְאֵינּוֹן אַבְגִּיתִיץ וְכוּ', שֵׁת
סְלָקִין, דְאֵינּוֹן לְהַבִּים בְּשֵׁת עֲזָקָאן דְקָנָה, וְהַבֵּל דְפָה שְׁבִיעָאָה, וְלַקְבְּלֵייהוּ
אָמַר דָּוִד שְׁבַע קָלִין דְהָבוּ לִיהוָה בְּנֵי אֱלֹהִים, (תהלים כט) וְעַל אֱלִין שְׁבַע
אֲתַמַּר (דברים ח ג) כִּי לֹא עַל הַלְחָם לְבַדּוֹ יַחֲיֶה הָאָדָם כִּי עַל כָּל מוֹצָא פִי
יְהוָה יַחֲיֶה הָאָדָם, וְאֵלִין זִי קָלִין סְלָקִין בְּזִי רְקִיעִין, וְאֵית זִי דְשִׁמְאֵלָא

דְּנַחְתִּין בְּשִׁבְעָה אַרְעִין, וְעַלֵּייהוּ אָמַר קֹהֵלֶת (קהלת ג כז) (כי) מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנִי הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעַלָּה וְכוּ'.

שִׁבְעָה הִבְלִים טְבִין אֱלִין אֵינוֹן שִׁבְעַ שְׁנֵי הַשְּׁבַע, וְלִקְבִלֵיהוּ אֲחֶרְנִין לְקַבֵּל שִׁבְעַ שְׁנֵי הָרָעַב, אֱלִין הִבְלִים דְחִיִּי, וְאֱלִין הִבְלִים דְמִיתָה, וּבְגִין דָּא יֵשׁ הִבְל וְיֵשׁ הִבְלִים, ה' לֵב, ד' אַרְבַּע חִינוּן דְכָרְסִיָּא, ו' שִׁית דְרָגִין דְכָרְסִיָּא, וְעַלֵּייהוּ שְׂרָיִן עֶשֶׂר אֲמִירָן דְאֵינוֹן י', ו' דְנַפִּיק מִהִבְל אִיהוּ קוֹל דְאִיהוּ פּוֹרַח בְּאוּר, דְאִיהוּ אור חֲמֵשׁ אור וְדאי אֵינוֹן ה' עֲלָאָה, י' דְבוּר וְאֲמִירָה, וְאֵינוֹן הִבְלִים הִבְל סְלִיק בְּה' עֲלָאָה, וְהִבְל נְחִית בְּה' תַּתְּאָה, נְחִית דְבוּר, וּבְאֱלִין הִבְלִים סְלִיק בְּחַד קָלָא סְלִיק, וּבְדָא נְחִית, בְּה' תַּתְּאָה סְלִיק קָלָא דְאִיהוּ ו', בְּה' עֲלָאָה נְחִית דְבוּר דְאִיהוּ י'.

וְהִבְלִים סְלִיקוּ וְנַחְתִּין בְּלָבָא, וְהִנֵּה מְלַאֲכֵי אֱלֹהִים סְלִיקוּ וְנַחְתִּין תַּמָּן וְאֵינוֹן י"ו, ה' תַּתְּאָה מוּצָב אַרְצָה, וְרֵאשׁוּ מְגִיעַ הַשְּׁמַיְמָה דָּא ה' עֲלָאָה דְאֲתַקְרִי הַשְּׁמַיְמָה, וְאִם לָא סְלִיקוּ בְּמַחְשְׁבָה דְאִיהִי יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, לָא מְסַתְּפְלִין בְּצִלוֹתֵין, אֱלִין הִבְלִים דְלָאוּ אֵינוֹן מְסַטְרָא דִיחֻדָּא, וְהִבְלִים אֲחֶרְנִין אֵינוֹן בְּפִירוּדָּא, וְסְלִיקוּ בְּמַחְשְׁבָה בִישָׂא, וּבְגִין דְאִיתַּת תַּמָּן פִּירוּדָּא אֲתַמַּר בְּמַחְשְׁבָה דְלֵהוֹן מְחַשְׁבָּה בִישָׂא מְצַטְרָפָא לְמַעֲשָׂה, (וְהִבְלִים דְלִית בְּהוֹן פִּירוּדָּא מְחַשְׁבָּה דְלֵהוֹן מְצַטְרָפָא לְמַעֲשָׂה).

וְעָקַר דְאַרְבַּע אֲתוּוֹן וְעֶשֶׂר אֲתוּוֹן אִיהִי מְלָכוּתָא, דְאִיהִי כְלִילָא מְכַל עֶשֶׂר סְפִירָן, וּבִיָּה צְרִיף כְּלָא לְאֲכֻלָּא, דְכָל מָאן דְנָטִיל מְלָכוּת בְּלָא תִשַׁע סְפִירָן אִיהוּ מְקַצֵּץ בְּנִטְיָעוֹ, וְכָל מָאן דְנָטִיל תִשַׁע סְפִירָן בְּלָא מְלָכוּת אִיהוּ כּוֹפֵר בְּעִיקָר.

הִבְלִים דְסַטְרָא אֲחֶרָא עַלֵּייהוּ אֲתַמַּר (ירמיה י טו) הִבְל הַפָּה מַעֲשָׂה תַעֲתוּעִים, דְאֵינוֹן הִבְלִים סְלִיקוּ בְּנִבְלוֹת הַפָּה וּבְשִׁקְרוּת, וְכִלְהוּ סְלִיקוּ לְגַבֵּי מוֹחָא אִיתַּת חֲמָה וּלְבָנָה וְכִכְבָּא וּמְזֻלָּא בְרִקִיעִין דְאֵינוֹן קְלִיפִין, דְעַלֵּייהוּ אֲתַמַּר (ישעיה ה יח) הוּי מוֹשְׁכֵי הָעוֹן בְּחַבְלֵי הַשָּׂוֵא, וְעַלֵּייהוּ אֲתַמַּר (שם נא ו) כִּי שָׁמַיִם כְּעֶשֶׂן נִמְלָחוּ, וְחִפְרָה הִלְבְּנָה וּבּוֹשָׁה הַחֲמָה וְכוּ' (שם כד כג), וְכִמָּה הִבְלִים אִיתַּת לוֹן דְכִלְהוּ מְלִיִן שְׁקֵר וְשָׂוֵא, וְכָל מָאן דְאַפִּיק מְלִין דְשִׁקְרָא כְּמָה מְלַאֲכֵי חַפְלָה פְּתַחִין גְּדַפְיֵיהוּ לְקַבְלוֹן, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (קהלת י כ) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל וְכוּ', וְאֱלִין מְלוּלִין אֵינוֹן בְּנִין כְּמָה בְּנִינִין.

דף קיח ע"א

(דף קיח ע"א) אמר המגיה, הנמשך אחר זה כבר נדפס בדף קי"ד ע"א, אמנם אחר כך מצאתי זאת הנסחא מדוייקת יותר מהאחרת, וכדי שלא לכפול הדברים ארמוז לך החלוף שיש ביניהם בלבד, בזאת הנסחא לא מצאתי או אשא על מיא בשורה ל', ובשורה ל"ד נקודין מן י' טעמים מן ו' איהי בת קול, ובדף ק"ה ע"א שורה ז' צ"ל ואיהי לב דכלהו בה אתכלילן ומינה נפיק דפיקו, ובשורה ט' וכד דפיק, ובשורה י' צ"ל רשפים ובשורה י"ב

נחית צ"ל אחיד, דף קי"ד ע"ב בשורה י"ו דא צ"ל דמלה, בשורה י"ח ד' דילה צ"ל ד' דלה, שורה ד' אויר קדמון צ"ל אוירא קדמאה.

אמר המגיה זה התקון מצאתיהו מפוזר ומפורד ומוטעה, והרבה עמלתי וטרחתי להגיהו ולסדר הדברים על אופניהם, ובמקומות ממנו כתבתי הדברים פעמים מפני חלופ הנסחאות.

עוד ראה זה מצאתי.

וּתּוֹסֵף לְלֹדֶת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל (בראשית ד ב), תָּא חֲזִי הֶבֶל אִיהוּ הֶבֶל, וְאִית ב' בְּתִים בְּלָבָא, (קהלת י ג) לֵב חָכָם לִימִינוּ הֶבֶל, לֵב כָּסִיל לְשִׁמְאֵלוּ דָא הֶבֶל, קִין אִיהוּ יָנִיק מִתְרוּיָהוּ, וְאִיהוּ עֵץ טוֹב וְרַע, וְקִין אִיהוּ זִוְהֶמָא דְנַחֵשׁ דְאֵטִיל בְּחֹה, וְעֲלִיה אֲתִמֵר (ישעיה יד כט) כִּי מִשְׁרֵשׁ נָחֵשׁ יֵצֵא צָפַע, מָה אֲרַחֲיָה דְחֹנִיא לְמִקְטֵל, כֶּד דָא קֵטֵל, וְלִבְתֵר אֲתַחֲרֵט, וּבְגִין דָא (בראשית ד טו) וַיֵּשֶׁם יְהוָה לְקִין אֹת, אֹת בְּרִית מִלָּה, וּבְגִין דָא אָמַר (שם) קָנִיתִי אִישׁ אֶת יְהוָה, וְאָף עַל גַּב דְקִי"ן אִיהוּ זִוְהֶמָא, יְכִיל לְמַעְבַּד נְקִי"י, כְּגוֹן יִתְרוּ דְאֲתִמֵר בִּיה (שופטים א טו) וּבְנֵי קִנִי חוֹתָן מִשָּׁה.

וְרָזָא דְמִלָּה הֶבֶל הֶבֶלִים אָמַר קְהֵלֵת, וְאָמְרוּ קְדָמָאִין אִית הֶבֶל וְאִית הֶבֶל, יֵשׁ צְדִיקִים שְׂמֻגִיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים וְכו', (קהלת ח יד) אָמַרְתִּי שְׂגָם זֶה הֶבֶל, הֶבֶל דִּימִנָא ה' כְּרִסְיָא, ו' שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶף, ד' אַרְבַּע חִינוּן, אֲלִין הֶבֶלִים אִינוּן לְבוּשָׁא לְתַפְאָרֵת וּמַלְכוּת דְאִינוּן ו"ה, י"ה כְּלִילֹן, י" בְּאוּר, ה' תַּתְּאָה דְבוּר דְסִלִיק בְּהֶבֶל, וְכִלָּא אֲתַפְלִיל בְּשִׁמְא דְבֵר נֵשׁ דְצִלִי צְלוּתָא אוּ דְעִסִיק בְּאוּרִיָתָא, אָבֵל הֶבֶלִים אֲחֵרִין דְאֲתַעֲבִידוּן בְּאַרְעָא, סְלִקִין בְּאוּר דְהָאִי עֲלָמָא בְּקוֹל וְדְבוּר דְחוּל, וְיִשְׂרָאֵל מְצִלִין בְּהוֹן הַמְבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוּל, וְאִית אֲחֵרִין דְאֲתִמֵר בְּהוֹן (ירמיה י טו) הֶבֶל הִמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים, וְאִינוּן הֶבֶלִים וְקוֹל וְדְבוּר דְנִבְלוּת הַפָּה, אִינוּן מְסֻטְרָא דְאֵלֵהִים אֲחֵרִים מִמֶּנּוּ דְשָׂאָר עֲמִין דְאִינוּן סַמְא"ל וְנַחֵשׁ, עֲלִיָּהוּ אֲתִמֵר בְּהַבְדֵּלָה וּבִין יִשְׂרָאֵל לְגוֹיִם, כֹּל חַד כְּפוּם עוֹבְדוּי כֶּד בְּנֵי בְנִינָא, (קהלת י יד) דְזֶה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה הָאֵלֵהִי"ם.

וְתָא חֲזִי מָאן דְבְנִינָא דִילִיה לְעִילָא בְּסֻטְרָא דְדַכְּיוּ, בְּכֹל אֲלִין הֶבֶלִים דְאוּרִיָתָא וְצְלוּתָא, עֲלִיה אָמַר קָרָא (ישעיה לו טו) וְאֲשִׁים דְבָרִי בְּפִיךָ וְכו' וְלֵאמֹר לְצִיוֹן עַמִּי אָתָּה, וְהָא אוּקְמוּהוּ אֵל תַּקְרִי עַמִּי, אָלָא עַמִּי, מָה אָנָּא בְּמַלּוּלָא דִילִי עֲבָדִית שְׂמִיָּא וְאַרְעָא כְּמָה דְאֲתָ אָמַר (תהלים לג ו) בְּדַבֵּר יְהוָה שְׂמִים נַעֲשׂוּ, כֶּד אָנְתָּ בְּשׁוֹתְפוּ עַמִּי תַעֲבִיד בְּמַלּוּלָא, אָבֵל אֲחֵרִין דְמַפְקִין מְפוּמִיָּהוּ הֶבֶלִים דְשְׁבוּעָה, עֲלִיָּהוּ אֲתִמֵר (משלי י כז) כִּי רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה, וְאֲלִין אֲתַקְרִיאוּ חֲלָלִים, דְמַחֲלִלִין שֵׁם יְהוָה, וְנִפְקִין הֶבֶלִים מְפוּמִיָּהוּ וְקָלָא וְדְבוּרָא לְשִׁקְרָא וְאוּמָאָה לְשִׁקְרָא, וְדַכְרִין שְׂמִיָּה לְמִגְנָא וְלְשִׁקְרָא, בְּהָהוּא שְׂמָא דְנִפְקִין לְבִטְלָא וְלְשִׁקְרָא בְּנִין לוֹן בְּנִינִין דְבִטְלִין לוֹן מַעֲלָמָא, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (ירמיה ב ו) לְשׁוֹא הִפְתִּי אֶת בְּנֵיכֶם, וְוִי לוֹן לְבְנֵי נִשָּׂא דְנִפְקִין מְפוּמִיָּהוּ מְלוּלִין וְאוּמָאִין דְשִׁקְרָא, טַב לוֹן דְלָא יִתּוּן לְעֲלָמָא, קְמוּ חֲבָרִיָּא כְּלָחוּ וְאָמְרוּ רַחֲמָנָא לְשִׁזְבוּ רַחֲמָנָא לְשִׁזְבוּ.

דף קיח ע"ב

אמר רבי שמעון, רבנו, כל אליו בנינו תליין במחשבה, כמה דאשכחנא בקין והבל, קין היה עובד אדמה ומייתי בקרבנא פשתים, מההוא סטרא דערוה, הוה מחשבה לקרבא קמי קודשא בריה הוא ערוה, ומנין דפשתים איהו מסטרא דערוה שנאמר (שמות כח מב) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה, הבל הוה רועה צאן, קריב קרבנא מבכורות צאנו, הדיא הוא דכתיב (בראשית ד ד) והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו, (דף קיח ע"ב) מחשבתיה הוה בההוא אתר דאתמר ביה, (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב לבושה כתלג חנור ושער ראשה פעמר נקא, וקודשא בריה הוא מחשבתיה טבא צרפה למעשה, ובגין דא קביל ליה, ומחשבה רעה לא מצרפה למעשה, ודיא הוא קרבנא דקין, ובגין דא חרה לו, מיז ויאמר יהו"ה לקין למה חרה לך וכו', הלא אם תטיב שאת (בראשית ד ו), אם תטיב עובדך שאת, אנא מאריד לך ואטול מטולך עלי, ומנלן דשאת מטולא דחובין הוא, דכתיב (ישעיה א יד) נלאתי נשוא, ואם לא תטיב עובדך לפתח חטאת רובך, ודיא פתח דגיהנם, דתמן חובין דילך שלטין עלך, ואם תטיב עובדך אתה תמשול בו.

רשיעיא לא שליט בהון מוסר אלא נטרין דבבו, כגוונא דעשו וישטם עשו את יעקב (בראשית כז מא), יעקב כגוונא דהבל ועשו כגוונא דקין, ויאמר מה עשית וכו' (שם ד י) חובא דא דקטלת לאחודך לא עבדת ליה אלא לשמא דאתקרי מ"ה, מ"ה אעידך ואסהיד עלך, ואיהי תבעה לך, ולא עוד אלא מ"ה דאיהו אדם דעביד לך, גרם דא דאפיק מלאך המות בך לעלמא, ודיא איהו פוקד עון אבות על בנים (שמות כ ה), והא אתמר אם אוחזין מעשה אבותיהם בידיהם, אלא כד הוה עובדי אבוה הוה בידיה, על סבה דאשה הוה, כמה דאתמר ויהי בהיותם בשדה, ואין שדה אלא אתתא, אתתא גרמת מיתה לאדם, וגרמת מיתה להבל, כמה דאתמר ביעקב עם ממנא דעשו ויאבק איש עמו (בראשית לב כה), כגוונא דא הוה קין והבל, ונצח הבל לקין, ואיהו מסטרא דרחמי דחייס עלוי ולא בעא למקטליה, וקם הוא וקטליה, ואתתא גרמא דא, עלה אתמר (משלי ה ה) רגליה יורדות מות, ובקנאה דיליה קטל ליה.

ויאמר קול דמי אחיד צועקים אלי מן האדמה (בראשית ד י), אנת הוא בריה דחויה דגרם מיתה לאדם, דאתמר ביה (שם ג יד) ארויר אתה מכל הבהמה, כד אית לך לירתא מניה, דעובדא דיליה בידך, בגין דא ארויר אתה מן האדמה אשר פצתה את פיה, דא הוה ארעא דלייט לה קודשא בריה הוא תשע לוטיו, לייט לקין חד לאשלא לאעשרה, ובגין דא אמר (שם יא) ארויר אתה מן האדמה וכו', כי תעבוד את האדמה וכו' דתהא תשש חילתה לגבך, ולא יפקון מינך מלכין ושלטיין.

נע ונד תהיה בארץ, דאנא אמרית לאדם וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובהמה (שם א כו), דאנון בני נשא דתליין במזלות, דדמין לחיוון ובעירן ועופות, פלהו אזלו לגבך לקטלא לך, ואנת תזיל נע ונד מקדמאי, נייע ונ"ד

עוֹיֵן דָּיוֹן, וְעוֹד נֶע וְנָד בְּגִין דְּאַנְתָּ עוֹיֵן דְּנַדְיָהּ, וּבַנְדָּה אֲתַעְבִּידַת דְּאִיהִי
זוּהִמָּא דְּהָטִיל נְחֹשׁ לַחֲוָהּ, בְּגִין דָּא נֶע וְנָד תְּהִיָּה, וְעוֹד נֶע בְּגִין דְּאַנְתָּ
מְסֻטְרָא דְּסַמְאִ"ל, נָד בְּגִין דְּאַנְתָּ מְסֻטְרָא דְּנַחֲשׁ, נֶע בְּעֵלְמָא דָּיוֹן, נָד בְּעֵלְמָא
דְּאַתִּי, דְּאִינוּן שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה וְשְׂכִינְתָּא תַתְּאָה, דְּנִטְלִין תַּרְוַיְיָהוּ נּוֹקְמָא
מִינְדָּ.

וּבְגִין דָּא פִּד שְׁמַע דְּבַאֲתַר עֲלָאָה דָּא הָוָה תִּלְיָא הֶבֶל, מִיַּד וַיֹּאמֶר קִין אֶל
יְהוָה גְּדוֹל עֲוֹנִי מִנְשׂוּאָה (בְּרַאשִׁית ד' יג), הֲכָא תֵב בְּתִיּוּבְתָא וְאַתְחַרְט, בְּגִין דָּא
וַיִּשָּׂם יְהוָה לְקִין אוֹת (שֵׁם טו), הֲכָא רְמַז אוֹת בְּרִית מִיֵּלָה דְּקַבִּיל יִתְרוֹ,
דְּאַתְמַר בֵּיהּ (שׁוֹפְטִים א' טז) וּבְנֵי קִנֵּי חוֹתֵן מֹשֶׁה שְׁנַפְרֵד מִקִּין, (צִ"ל שֵׁם ד' יא) וְחַבְר
הַקִּנֵּי נִפְרַד מִקִּין, וּבְיִתְרוֹ אֲתַתְּקֵן קִין מְחוּבִּיהּ, וְעוֹד בְּהִהוּא זְמַנָּא קַבִּיל לִיהּ,
בְּגִין דְּאַחְזִי לִיהּ בְּנוֹי דְּקִנֵּי חוֹתֵן מֹשֶׁה דְּהוּוּ עֲתִידִין לְמַהוּי בְּלִשְׁתַּת הַגְּזִית,
אָמַר וְכִי לְחִיבָא קַבִּיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּתִשׁוּבָה, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה
לְצַדִּיקֵינָא, מִיַּד וַיֵּצֵא קִין מִלְּפָנֵי יְהוָה (בְּרַאשִׁית ד' טז), בְּהָאֵי נִפְק מִן דִּינָא,
וְקַבִּיל עֲלֵיהּ כָּל מַה דְּאַתְגַּזֵּר בֵּיהּ, דְּכַתִּיב וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ נוֹד, מַה דְּאַמַּר לִיהּ
נָד, שְׂוִי עֲלֵיהּ וִי אֲתַעְבִּיד נוֹד, וְדָא אִיהוּ דְּאַתְמַר בֵּיהּ וַיִּשָּׂם יְהוָה לְקִין
אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת אוֹתוֹ, דְּאִם הָוָה נָד אֲתַמַּר בֵּיהּ (שֵׁם) וְהִיָּה כָּל מוֹצְאֵי
יְהַרְגֵנִי, וּבְגִין דְּתֵב בְּתִיּוּבְתָא וְקַבִּיל עֲלֵיהּ אוֹת בְּרִית, שְׂוִי עֲלֵיהּ אוֹת וִי
לְשַׁזְּבָא לִיהּ, וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּשְׂוִי לִיהּ קִדְמַת עָדוּ, דְּבִגִּינִיהּ זָכָה לְגוּ עָדוּ.

דף קיט ע"א

וַיִּדַע (דף קיט ע"א) קִין אֶת אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת חֲנוּךְ (בְּרַאשִׁית ד' יז), כָּל אֵלִין
תּוֹלְדִין מְנַעִין לִיהּ לְאַתְרַעָא בְּהוּן, וְאִינוּן חֲנוּךְ וְעִירָד וּמְחוּיָאֵל וּמְתוּשָׁאֵל
וְלִמְךָ, וְלִמְךָ נְטִיל תְּרִי נְשִׁין עֲדָה וְצֵלָה, עֲדָה חֲנוּךְ לְטָב, חֲנוּךְ לְנַעַר עַל פִּי
דְּרַכּוֹ, צֵלָה חֲנוּכָא דְּבִישׁ, וְדָא מְלֵאךְ הַמּוֹת דְּמַחְנֵךְ לְבַר נֶשׁ בְּחֲנוּכִין בִּישִׁין,
עִירָד לְבַתֵּר אֲעִיל רְעֵדָה בְּבַר נֶשׁ בְּאַבְרִין דִּילִיהּ, וּלְבַתֵּר דְּאַפִּיל לְבַר נֶשׁ
בְּחוּבִין, אֲלִשִׁין עֲלֵיהּ וְאַחְזִי לְאַ"ל כָּל מַה דְּעֵבִיד, וְדָא אִיהוּ מְחוּיָאֵל מְחוּי
אַ"ל, וּלְבַתֵּר נַחִית וַתִּשָּׂשׁ חִילִיהּ וְקִטִּיל לִיהּ, וְדָא אִיהוּ מְתוּשָׁאֵל דְּתַמָּן
מּוֹת שְׂאֵל, וְאִין מּוֹת אֶלָּא עֲנִיוֹת, וּלְבַתֵּר אֲמַלִּיךְ עֲלֵיהּ וְדָא אִיהוּ לְמִךָ
אַתְהַפֵּךְ עֲלֵיהּ לְמִלְךָ, וַתִּרִין נְשִׁין דִּילִיהּ חַד עֲדָה דְּמַעִיד עַל חוּבוֹי דְּבַר נֶשׁ,
וַתִּנְיָנָא צֵלָה דְּאַזִּיל עֲלֵיהּ כְּצֵל, כְּמָה דְּאַתְ אָמַר (אִיּוֹב ח' ט) כִּי צֵל יִמִּינוּ עֲלֵי
אַרְצָ, וּכְתִיב (תְּהִלִּים קַמֵּד ד') יִמְיוּ כְּצֵל עוֹבֵר.

וַתֵּלֶד עֲדָה אֶת יִבֶל (בְּרַאשִׁית ד' כ), בְּתַר דְּקִטִּיל לִיהּ בְּעֲנִיוֹתָא, וְשִׁלְטִין עֲלֵיהּ
עֲדָה וְצֵלָה, יִבֶל, כְּגוֹוָנָא דְּשְׂמִיָּא וְאַרְעָא דְּאַתְמַר בְּהוּן (ישעיה נא ו) כִּי שְׂמִים
כְּעֵשׂוֹן נִמְלָחוּ וְהָאֶרֶץ כְּפָגַד תִּבְלָה, וְיִבֶל אִיהוּ אָבִי יוֹשֵׁב אֶהֱל וּמְקַנָּה, דְּכִנְיִשׁ
מְמוֹנָא, וּלְבַתֵּר אֲתַמַּר בֵּיהּ (מְשֻׁלִּי יא ד) לֹא יוֹעִיל הוּן, וְהָא אֲתַמַּר דְּשִׁלְטִי
עֲלֵיהּ עֲנִיוֹתָא דְּאִיהוּ מּוֹת, וְלִית עֲנִיוֹתָא קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּעֲנִיוֹתָא
דְּאוּרִיִּיתָא, וְלִית מּוֹת כְּאִינוּן דְּעֵבְרִין עַל פְּתַגְמֵי אוּרִיִּיתָא דְּאַתְקִרִיאוּ
מֵתִים, וּבְגִין דָּא אָמַר קָרָא (יחזקאל יא לב) שׁוּבוּ וְחִיו, וְאַחִי יִבֶל הִיָּה אָבִי כָּל

תּוֹפֵשׁ כְּנֹר וְעֶגְב, הַמְנַגֵּן בְּכָל מִינֵי נְגוּנִין, וְיָבֵר נֶשׁ דְּחָדֵי בְּהוּ וְאַשְׁתַּדֵּל
בְּהַבְלֵי עֲלֵמָא, עֲלִיָּה אָמַר קְהֵלֶת (קהלת יא ט) שְׁמַח בְּחֹר בִּלְדוּתְךָ וְכוּ',
וּלְבַתֵּר מָה אָמַר לִיָּה (שם) וְדַע כִּי עַל כָּל אֵלֶּה יִבְיָאֲךָ הָאֱלֹהִיִּים בְּמִשְׁפָּט,
דְּעֲלִיָּהוּ אָמְרוּ מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין, זְמַרָא בְּבִיתָא חֲרַבָא בְּבִיתָא, אֵלָא
וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם (ויקרא כג מ), כְּגִוּוֹנָא (דדוד) דְּאִתְמַר (ביה) (מלכים
ב ג ט) וְהָיָה כְּנֶגֶן הַמְּנַגֵּן וְתַהֲי עֲלִיו יַד יְהוָה.

וְצֵלָה גַם הִיא יִלְדָה אֶת תּוֹבֵל קִין, לוֹטֵשׁ כָּל חֲרֵשׁ נְחֻשֶׁת וּבְרָזֵל (בראשית ד
כב), דָּא יֵצֵר הָרַע, דְּאִתְמַר בִּיָּה אִם יֵצֵרְךָ מִתְגַּבֵּר עֲלֶיךָ מְשֻׁכְּהוּ לְבִית הַמְּדַרְשׁ
וְכוּ', וְאַחֹת תּוֹבֵל קִין נַעֲמִיָּה דָא אִימָן שֶׁל שְׂדִים, וְלִמְךָ בְּשַׁעְתָּא דְּשִׁלִּיט
עַל בֵּר נֶשׁ וְאִיָּה בִיָּה תִקִּיף כְּאַבְנָא וְכַפְרָזְלָא, וְלֹא עֲסִיק בְּאוּרִיָּתָא, שְׁלִיט
עֲלִיָּה וְקִטִּיל לִיָּה, וְעֵבִיד בִּיָּה פְּצַע וְחַבּוּרָה, כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר (שם כג) כִּי אִישׁ
הֲרַגְתִּי לְפַצְעֵי וַיִּלְד לְחַבּוּרָתִי, בְּהֵוָה זְמַנָּא עֲתִיד לְנִטְלָא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא
נוֹקְמָא מִתְרַוּיָּהוּ, הֵדָא הוּא דְּכִתִּיב (שם) כִּי שְׁבַעֲתִים יוֹקֵם קִין וְלִמְךָ
שְׁבַעִים וְשִׁבְעָה, הֵדָא הוּא דְּכִתִּיב (ישעיה כה ח) בְּלַע הַפְּוֹת לְנֶצַח.

דף קיט ע"ב

וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת אֲשֶׁתוֹ וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁיִת, סִיּוּמָא דְּאַלְפָא
בִּיתָא, וְעֲלִיָּה אָמַר אִיּוֹב (איוב לח לו) מִי שֶׁת בְּטוֹחוֹת חֲכָמָה, מֵאִי חֲכָמָה דָּא
דְּחָסַר מְנִיָּה י', דְּבָה הָוָה שִׁית, דְּאִיָּהוּ בְּרָא שִׁית, וְאִיָּהוּ רֵאשִׁית, וְהָוָה
אִתְמַר בִּיָּה (ישעיה מו י) מְגִיד מֵרֵאשִׁית אַחֲרִית, הָוָה מְשַׁמֵּשׁ שֶׁת בְּאַתֵּר דְּהַבֵּל,
וּבְגִין דְּחָסַר מְנִיָּה י' אִתְקָרִי אַחַר, בְּגִין דְּכַד חַב אָדָם פָּרַח מְנִיָּה י', וְעֵבִד
שֶׁת בְּלָא י' דְּאִיָּהי חֲכָמָה, וּבְגִין דָּא שִׁירוּתָא הָוָה מִן ח', דְּאִינֹן ח' יוֹמִין
דְּבְרִית מִילָה, כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר (בראשית ד כו) אֲזִי הוֹחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהוָה,
וּמִתְמָן עֲבָרוּ בְרִית מִילָה, וְאַעֲבָרוּ מְנִיָּה עֲרָלָה וּפְרִיעָה לְמַעַלָּה בְּד' וְלֹא בְּח',
דְּשִׁירוּתָא דְּח' אִיָּהי בִּינָה, לְמַנְצַח עַל הַשְּׂמִינִית (תהלים יב א), וְעֲלָה אִתְמַר אֲזִי
הוֹחַל, וְעוֹד אֲזִי הוֹחַל לִישְׁנָא דְּצִלוּתָא, כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר (ישעיה נח ט) אֲזִי תִקְרָא
וְיְהוָה יַעֲנֶה, דָּא הוּא נְטוּרָא טְבָא, דְּאִף עַל גַּב דְּהַבֵּל קִטִּיל לִיָּה קִין, דְּמְנִיָּה
הָוָה נְפִיק מְאֹן דְּנוֹקִים לִיָּה, הֵדָא הוּא דְּכִתִּיב (שמות טו א) אֲזִי יִשִּׁיר מִשָּׁה,
רוּעָה נוֹקִים לְרוּעָה, וּלְבַתֵּר אֲזִי אֶהְפּוֹךְ אֶל עַמִּים שְׁפָה בְּרוּרָה לְקָרָא כְּלָם
בְּשֵׁם יְהוָה (צפניה ג ט), אֲבָל כַּד עֲמִלְק דְּאִינֹן (דף קיט ע"ב) בְּכוּרֵי מְצָרִים עָרַב
רַב מְעוּרְבִין בִּישְׂרָאֵל, עֲלִיָּהוּ אִתְמַר (דברים כה יט) תִּנְמָחָה אֶת זֶכֶר עֲמִלְק,
דְּלֹא אֲשַׁתָּאֵר מִנְהוֹן שְׁרִיד, דְּאֵלִין אִינֹן עָרְבוּבָא מִכָּל אוֹמִין וְאַפִּילוּ מִקִּין,
וּמִיָּד דְּיִתְמַחוּן מֵעֲלָמָא אֲזִי הוֹחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהוָה (בראשית ד כו).

תקונא שבעין

בראשית ברא שית, ודא מטטרווין, אות בצבא דיליה, ובגיניה אתמר (שם טו) וישם יהויה לקין אות לאגנא עליה, ומה דהוה אזיל נע ונד בגלגולא, אתעביד נוד, מיד וישב בארץ נוד קדמת עדן, ודא אות דברית מילה דקנייה עליה באחוה בגין דנולד מהול, ובאן אתר זכי ליה, בקני, בגין דחזר תמן בתיובתא, ונפקו בנוי מיניה דעאלו לגן עדן, ובגין דא וישב בארץ נוד קדמת עדן.

לבתר עביד תולדין מסטרא דרע, ואתפשטו בגלגולין בעלמא, ועלייהו אתמר (שם יז) וידע קין את אשתו ותהר ותלד את חנוה, חנוה מסטרא דקין, ודא יצר הרע חנוכא לביש, ואית חנוה מסטרא דאנוש, דאיהו יצר הטוב חנוכא לטב, ואתמר ביה (שם ה כה) ויתהלך חנוה את האלהיים ואיננו כי לקח אותנו אלהיים, ודא חנוה דאתהפך בשריה ללפיד אש.

ותלתא אינון אדם שת אנוש, אנוש דמתמן אתיחסו כל דרין, הדא הוא דכתיב (שם ד כו) אז הוחל לקרוא בשם יהויה, מתמן נתפשטו כל גלגולין דצדיקייא, חנוה דנפק מאנוש איהו מטטרווין דנהפך בשרו ללפיד אש, ואיהו נוריא"ל, ועל תרוייהו אתמר (יחזקאל א יד) והחיות רצוא ושוב, רצוא דא נוריא"ל, ושוב דא מטטרווין, הכי סלקין בחושבון, כמרא"ה הבזק, אלא איהו כמראה הקשת אשר יהיה בענן (שם כח), דאתמר ביה (בראשית ט יד) והיה בענני ענן על הארץ ונראתה הקשת בענן, ובגיניה אתמר (שם טו) ולא יהיה מבול לשחת כל בשר, בגין דאתהפך בשרו ללפיד אש, וכל מלאכין דממנו על נשמתין דגלגולין מתמן הו.

ועוד כמראה הקשת, עליה אתמר למשה (שמות כה מ) וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר, כמראה אשר הראה יהויה את משה כן עשה את המנורה (במדבר ח ד), ודא מטטרווין, מי דיליה מנורה, נוריא"ל נוייר דיליה, והוא ט"ט, והיו לטטפוי"ת בין עיניך, וכלא אתפשט מאנוש, ובגין דא אז הוחל לקרוא בשם יהויה.

בראשית ברא שית, ואינון שית היכלו, אימא עלאה שביעאה, ובאלין שית וידע אדם עוד את אשתו ותלד בן ותקרא את שמו שת וכו' (בראשית ד כה), שת סיומא דאתון, תחת הבל, הדא הוא דכתיב (תהלים ח ז) כל שתה תחת רגליו, אסתלק יי מן שית ונחיתת ביה הי מן הבל ואתעביד שתה, כל שתה תחת רגליו.

ועוד שת על שם (שמות ב ו) כי מן המים משיתיהו, ועוד שת עליה אמר איוב (איוב לח לו) מי שת בטוחות חכמה, ודא יי דבה הוה שית, או מי נתן לשכוי בינה (שם) דא הי מן הבל, ושת איהו גלגולא קדמאה דהבל, לההוא דאתמר ביה בשגם זה הבל, בשגם זה משה, והא אוקימנא ההוא דאתמר ביה (שמות טו א) אז ישיר משה, ובגין דא אז הוחל לקרוא בשם יהויה (בראשית ד

דף קכ ע"א

וְאֶתְפַּשְׁטוּתָא דְאֵת יִי לְעֵילָא מִשֵּׁת (נ"א משית), אֶתְפַּשְׁטַת עַד סְפִירָה שְׁתִּיתָא דְרָגִיָּה דִּיעֶקֶב, וְדָא אָבֹן הַשְּׁתִּיָּה דְמִתְפָּן הוֹשְׁתַּת עֲלֵמָא, דְאֶתְמַר בָּהּ (שם מט כד) מִשָּׁם רוּעָה אָבֹן יִשְׂרָאֵל, וְאַבְתְּרִיָּה אָז, וְדָא מִשָּׁה דְמִדְכָרִין לִיהָ בְּתַר יַעֲקֹב, וּבְגִין דָּא אָז הוּחַל לְקִרְוָא בְּשֵׁם יְהוּ"ה, מִתְפָּן וְאֵילֵךְ אָז תִּקְרָא וְיְהוּ"ה יַעֲנֶה (ישעיה נה ט), וּבְגִין דָּא שְׁתָּה, בְּתַר שְׁתֵּי ה', וְאֵינוֹן יִי, יִי מִן שְׁתֵּי ה' מִן הֶבֶל, וְאֵינוֹן אָבָא וְאֵימָא, שְׁתֵּי ו' בְּרָא בְּאֶמְצָעִיתָא, וְתִלְתָּא אֶתְנוֹן אֶתְכְּלִילוּ בְּיַעֲקֹב, כִּד אֶתָּא מִשָּׁה בְּתַר יַעֲקֹב אֶשְׁתַּלִּים בֵּיהָ ה' בְּתַרְתָּא, וְשָׂרְיָא (דף קכ ע"א) עֲלִיהָ יְהוּ"ו, וְאֶשְׁתַּלִּים בֵּיהָ יְהוּ"ה, וּבְגִין דָּא וְשָׂמִי יְהוּ"ה לֹא נוֹדְעֵתִי לְהֵם (שמות ו ג), אֲבָל לְמִשָּׁה וְאֶמְרוּ לִיִּי מִיָּה שְׂמִיִּו מִיָּה אֹמֵר אֲלֵיהֶם (שם ג ג), בְּגִין דְאֶשְׁתַּלִּים יְהוּ"ה בְּמִשָּׁה, אֶמֶר אָז הוּחַל לְקִרְוָא בְּשֵׁם יְהוּ"ה, דְּבִקְדָמִיתָא וְשָׂמִי יְהוּ"ה לֹא נוֹדְעֵתִי לְהֵם, וּבְתַר דְאֶשְׁתַּלִּים בְּמִשָּׁה יְהוּ"ה שָׂרְיָא עֲלִיהָ יוּ"ד ה"א וְאִיו ה"א, וְאֶתְקַרִי מִיָּה, בְּהֵהוּא זְמַנָּא מַה דְאֶסְתַּלֵּק בְּקְדָמִיתָא אֶהְדַּר לִיהָ לְאַתְרִיָּה, וְאֶתְתַּקֵּן כְּלָא.

וְלֹא עוֹד אֶלָּא תַרִּין זְמַנִּין אֶתְמַר בְּהַאי קְרָא מַה, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב וְאֶמְרוּ לִי מַה שְׂמוֹ מַה אֹמֵר אֲלֵיהֶם, דְכִלְכָּא חֲזַר לְאַתְרִיָּה, מַה דְלְעֵילָא מַה דְלְתַתָּא, דְאֵינוֹן מַה שְׂמוֹ וּמַה שְׂם בְּנוֹ (משלי ל ד), וְחֲזַר כְּלָא עַל תְּקוּנָיָה, וְעַל תְּהַעֲלוֹת נְחִית עַל כְּלָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְהִדְרָא אֶמוֹנָה (ס"א ממונה) לְאַתְרִיָּה, אֶמֶר מִשָּׁה (דברים ו ד) שְׂמַע יִשְׂרָאֵל יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה אֶחָד, דְהָא כְּלָא בִּיחּוּדָא חֲדָא לִית תְּפָן קְצוּץ וּפְרוּד, וְאִי חָאב אָבוּי וְאָנָא וְעֵבִידָנָא הַפְּרָשָׁה הָא קְבִילָנָא עוֹנָשָׁא, וְחֲזַרְנָא כְּלָא לְאַתְרִיָּה בִּיחּוּדָא שְׁלִים בְּלָא קְצוּץ וּפְרוּד.

וְעוֹד בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהֵיִם, בְּרָא שְׁתֵּי, שְׁתֵּי הֵיכְלִין, אֵימָא עֲלָאָה הֵיכְלָא שְׁבִיעָאָה, תָּא חֲזִי שְׁבַע הֵיכְלִין אֵינוֹן דְבְנִינָא דְלַהוֹן בְּשִׁבְעָ שְׂמָהֵן אֲבַגִּיִּיתָךְ וְכו'.

הֵיכְלָא קְדָמָא מְרַקְמָא בְּכָל מַה דְאֵית בִּיּוֹמָא קְדָמָא דְבְרָאשִׁית, א' מִן אֲבַגִּיתִיץ אֵיהוּ כְּתַר אֶמוֹן מוּפְלָא וּמְכוּסָה, אֵת ב אֵיהוּ שְׁנֵי אֲלָפִים (יום) דְהוּהוּ אֹרִיִּיתָא טְמִירָא בְּחִיקוֹ, שְׁעִשׂוּעִים יוֹם יוֹם, ג' גוּמְלַת וּמְגַדְלַת, וְאֵיהִי אֵימָא עֲלָאָה גוּמְלַת חֲסָד עִם סְפִירָה רְבִיעָאָה דְאֵיהִי ד', ית"ץ יִי חֲכָמָה, ת' תְּפִאָרַת, צ' צְדִיק, וּמָאן אֵיהוּ חֲכָמָה יִי הָכָא, דָּא חֲכָמַת שְׁלֵמָה.

א' אֶמוֹן מוּפְלָא, רְקִים וְצִייר צִיּוּרָא בְּהֵיכְלָא דְאָדָם קְדָמָא דְכָל קְדוּמִים, דְאֵית אָדָם וְאֵית אָדָם, אֵית אָדָם דְלִית סְפִירָה דְלָא אֶתְקַרִיָּאת אָדָם, אֲבָל אָדָם קְדָמָא עֲלָאָה דְכְּלָהוּ, כְּתַר עֲלִיוֹן, סְתִים וְטְמִיר, סְתִים דְכָל סְתִימִין, עַל תְּהַעֲלוֹת, קְדָמוֹן לְכָל קְדוּמִים, בְּגִין הָאִי אָדָם קְדָמוֹן אֶתְמַר בְּעַלְת הַעֲלוֹת, וְאֶהִיָּה אֶצְלוֹ אֶמוֹן, וְלַהֵהוּא קְדָמוֹן אֶמֶר (בראשית א כו) נַעֲשֶׂה אָדָם

בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵינוּ, אַנְתָּ יְהִיב כָּל צִיּוּרֵינוּ וְכָל דִּיּוּקְנֵינוּ וְכָל תְּקוּנֵינוּ סְתִימִין,
וְכָל אַבְרֵינוּ דְּכָל מִינֵינוּ, וְאַנְתָּ (נ"א וּאָנָא) יְהִיב חִילָא בֵּיה דְּאַשְׁתְּמוּדְעָנָא
(דִּישְׁתְּמוּדַע) בֵּיה, דְּאָם לֹא יְהִיב לֵיה שְׂכָל הָא לֹא יְכִיל לְמַנְדַּע אַמוּנָה דִּילֵי,
וּבְדָא יְהֵא שְׁלִיט עַל כָּל חִילֵי שְׂמֵיָא וְאַרְעָא וְיַמָּא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שם)
וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וְגוֹמֵר.

וּמֵאֵי נִיהוּ הָאֵי אָדָם דְּאָמַר עָלֵיה נַעֲשֶׂה אָדָם, דָּא חֲכָמָה עֲלָאָה דְּאִיהִי
בְּדִיּוּקְנָא דְּכְתָר, וְעוּד נַעֲשֶׂה אָדָם דָּא עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, בְּצַלְמֵנוּ דָּא
חֲכָמָה, כְּדַמוֹתֵנוּ דָּא אֵימָא עֲלָאָה, דְּכָמָה דְּאִיהוּ אָדָם דְּבְרִיאָה אָדָם
דִּיצִירָה אָדָם דַּעֲשִׂיָה, בְּדִיּוּקְנָא דְּכְתָר עֲלִיוֹן חֲכָמָה וּבִינָה, הֲכִי אִיהוּ
בְּדִיּוּקְנָא דְּעֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא וְצַדִּיק וְשְׂכִינְתָא תַּתְּאָה, דְּבִסְפִירָן כְּלָא
אִיהוּ אֶצִּילוֹת.

וְעוּד נַעֲשֶׂה אָדָם, עֲלַת הָעֲלוֹת לְמָאן אָמַר הָאֵי, אֶלָּא עֲלַת הָעֲלוֹת אָמַר
לְיוּ"ד הִיא וְאִיוּ הִיא דְּאִיהוּ לְגוּ מַעֲשֵׂר סְפִירָן, וּמֵאֵי נִיהוּ עֲשֵׂר סְפִירָן
אֲלִיף הִיא יוּ"ד הִיא, וְהָהוּא דְּאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם אִיהוּ יוּ"ד הִיא וְאִיוּ הִיא,
אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִי"ם (ישעיה מד ו), תְּלַת יוּדִי"ן
מְעִידִין עָלֵיה דְּלִית לְעִילָא מְנִיָּה וְלִית לְתַתָּא מְנִיָּה וְלֹא בְּאֶמְצָעִיתָא, לִית
אֶלוֹהַּ בְּכָל צַד בַּר מִינֵיהּ, בְּהָאֵי שְׂמָא אֲשֶׁתְּמוּדַע הוּא בְּלָא חוּשְׁבָן.

דף קכ ע"ב

וְצִיּוּרָא דְּהָאֵי הִיכְל, אֵינּוֹן עֲשֵׂר סְפִירָן דְּמִתְלַבְּשׁוֹן בַּעֲשָׂרָה דְּבָרִים
דְּאֶתְבְּרִיאָו בְּיוֹמָא קְדָמָאָה, וְאֵינּוֹן שְׂמִים וְאַרְצָא, אֹר וְחֻשְׁדָּא, תַּהוּ וְבַהוּ, רוּחַ
וּמִים, מְדַת יוֹם וּמְדַת לַיְלָה, שְׂמִים אֵית לְעִילָא מִן שְׂמִים דְּאִיהוּ שְׂמִי
הַשְׂמִים הָעֲלִיּוֹנִים, וְאֵית אֹר לְעִילָא לְעִילָא דְּאֶתְקָרִי אֹר הַגְּנוּז לְצַדִּיקֵיָא
לְעִלְמָא דְּאֶתִי, דְּעִינָא לֹא שְׁלִיט עָלֵיהּ, וְאֵית חֻשְׁדָּא סְתִים דְּאֶתְמַר בֵּיה (תהלים
יח יב) יִשֶׁת חֻשְׁדָּא סְתֵרוֹ, וְאֵית תַּהוּ וְבַהוּ לְעִילָא, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (ישעיה לד יא) קוּ
תַּהוּ וְאֶבְנֵי בַּהוּ. (דף קכ ע"ב) וְאֵית רוּחָא דְּקוּדְשָׁא, דְּאֶתְמַר בֵּיה רוּחוֹ הַקְּדוֹשׁ
הַמְּרַחֵף עַל אֲנָפֵי מֵיָא דְּאֹרֵיָתָא, מְדַת יוֹם וּמְדַת לַיְלָה, מְדַת יוֹם
שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, מֵאֵי יוֹם עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, דְּמְנִיָּה יוֹמִין אַרוּכִין, הָדָא
הוּא דְּכְתִיב (משלי ג ב) אַרְצָא יָמִים בִּימִינָהּ, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (תהלים מב ט) יוֹמִים
יִצְוָה יְהוָה חֲסֵדוֹ, יוֹמִין זְעִירִין מְסֻטְרָא דְּזַעִיר אֲנָפִין צַדִּיק, מְדַת לַיְלָה
אֵימָא תַּתְּאָה, עַד הֲכָא א' מִן אב"ג.

מֵאֵי ב' (בִּינָה), בָּה אֲשֶׁתְּמוּדַעִין דּוּ פְּרָצוּפִין דְּאָדָם עֲלָאָה, ג' תְּלַת דִּיּוּקְנֵינוּ,
כְּגוֹוָנָא דְּאָדָם דְּבְרִיאָה וְאָדָם דִּיצִירָה וְאָדָם דַּעֲשִׂיָה, ג' אֵית לָהּ רִישָׁא
וְגוּפָא וְזַנְבָא, רִישָׁא דָּא י', גוּפָא פְּרָצוּפָא, קוּצָא דְּלְתַתָּא זָנְב, וּבְגִין דָּא
אָמְרוּ מֵאֵרִי מִתְנִיתִין, אָדָם הָרֵאשׁוֹן עֲשֶׂה לוֹ פְּרָצוּף וּלְבִסוּף זָנְב, זָנְב עָלֵיה
אֶתְמַר (בראשית כא ח) וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל, עַד דִּיתַעְבִּיד פְּרָצוּף.

וְעוֹד אַבְגִּיתִיָּץ, אִי אִיהִי מוֹרָה עַל אִיל מִסְתַּתֵּר מְעִינִי כָּל חַי וְנֶעְלָם מְכַל הַיְצוּרִים כְּלָם, אֲדִירִירוּיִן עֲלִיהָ אֶתְמַר קוֹמָה אֲדִיר יְרוֹן, וְאִית מְמַנָּא תַחֲוֹת יְדִיהָ דְאֶתְקָרִי אֲדִירִיר אֲדִירִים, וְתַחֲוֹת מְמַשְׁלֵתִיהָ אֲתַנִּיִּה, וְאִיהוּ נְפִיק מִהֲאִי פְסוּק (בַּמְדַּבֵּר כַּד כֵּא) אִיתִיִן מוֹשְׁבָד וְשִׁים בְּסַלְע קִנְיָד, תַּמָּן אִיתִיִן וְאִיהוּ תַנְיִיָּא, ק' קִנְדָּ, קִנְהָ חֲכָמָה קִנְהָ בִינְהָ (מִשְׁלִי ד ה), יְהוּיָה קִנְיִ רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ (שֶׁם ח כב) לְעִילָא מְכַלָּא, קָדָם מְפַעְלִיו מְאֹז, מְעוּלָם נְסַכְתִּי מְרֵאשׁ מְקַדְמִי אֶרְץ (שֶׁם), מְאִי מְרֵאשׁ, אֶלָּא הֲכִי אֶמְרַת אֲוִרִיתָא דְאִיהִי רֵאשִׁית, אֲנָא אֶקְדִּימַת לְמַהוּי רֵישָׁא לְעָלָם.

ב' בִּיהֲרִירוּיִן (נִיָּא בִּיהֲדִירוּיִן) כִּי בְיָיָה יְהוּיָה צוּר עוֹלָמִים (ישעיה כו ד), וְאִיהוּ ב' בְּרוּדָ, וְסִימָן בְּרוּיָדָ רֵאשִׁי אֶתְנוּן, ר' רֵאשׁ, ו' וּמְקוֹר, ד' כָּל, ב' בְּרָכוֹת, דְּדָא הוּא רֵאשׁ וּמְקוֹר לְכָל הַבְּרָכוֹת, וּבְגִין דָּא ב' אִיהִי חֲכָמָה, וּמוֹרָה עַל הַכְּתֵר דְאִיהוּ רֵישָׁא וּמְבוּעָא דְכָל בְּרַכָּאן, וּבְגִין דָּא ב' תַּרְוִן לְחַשְׁבָּנָא.

ג' גִּיהֲדִירוּיִן, וְאִיהוּ תְלִיתָאָה, וְדָא שְׁכִינְתָא סְפִירָה תְלִיתָאָה, (וּבְגִין דָּא ב' אִיהִי חֲכָמָה, וּמוֹרָה עַל הַכְּתֵר דְאִיהוּ רֵישָׁא דְמְבוּעָא דְכָל בְּרַכָּאן), וְעֲלָה אֶתְמַר (ישעיה מ ד) כָּל גִּיא יְנִשָּׂא, וְאִיהוּ גַּמְטְרִיָּאוֹת פְּרַפְרָאוֹת לְחֲכָמָה.

וְעוֹד בְּרוּדָ ב' אַחְזִי תַרְוִן, שְׁכִינְתָא עֲלָאָה וְתַתָּאָה, ר' רֵאשִׁית חֲכָמָה, ו' אַחְזִי שִׁית סְפִירוֹ, ד' אַחְזִי עַל כְּתֵר עֲלָאָה, וְדָא אִיהוּ רְזָא כָּל הַכּוֹרַע כּוֹרַע בְּבְרוּדָ מְעִילָא לְתַתָּאָה, לְמַכְרַע בֵּיהָ לְהַהוּא (לְמַנְדַּע בֵּיהָ בַּהּוּא) דְּכָל מְבוּעִין וּמְקוֹרִין דְּבְרַכָּאן בִּידִיהָ, דְאִיהוּ עֲלֵת הַעֲלוֹת, וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֶׁם, צְרִיף לְזַקְפָּא לִיהָ בְּיוּד הִיָּא וְאִיוּ הִיָּא דְאִיהוּ מְלַגָּאוֹ דְעֶשֶׂר סְפִירוֹ, דְאִיהוּ עֲלָאָה וְזַקִּיף עַל כְּלָא, וְלִית אֱלוּיָהּ לְעִיל מְנִיָּה, וּבְגִין דָּא ב' אַחְזִי עַל הַכְּרִיעָה, דְּכָל הַכּוֹרַע כּוֹרַע בְּבְרוּדָ, דְאֶתְמַר בֵּיהָ (בְּרֵאשִׁית יד כ) וּבְרוּדָ אִיל עֲלִיוֹן, ג' אַחְזִי עַל הַזְּקִיפָה דְאִיהוּ גָּאָה גָּאָה עַל כְּלָא, וְלִית מָאן דִּיתְגָּאָה עֲלִיהָ, וּבְמֵאִי אֶתְגָּאָה עַל כְּלָא, בָּאֵת י' מִן אַבְגִּיתִיָּץ, וְדָא יַגְבִּיָּה, וְעוֹד אֲשַׁפְחָנָא בְּגוּוֹנָא אֶחְרָא יַגְבִּהִיָּה (נִיָּא יַגְבִּיהִיָּה), וְאֶתְנוּן דִּילִיָּה גַּבִּי הָיָה (נִיָּא גַּבוּהִיָּה), עֲלָאָה דְכָל עֲלָאִי.

ת' תַּלְמִיָּה, ת' תַּל שְׁהַכַּל פּוֹנִים בּוֹ, דְתַמָּן אִיהוּ הַהוּא דְכָל עֵינִין וּמְחַשְׁבֵּתִין סְלָקִין לְגַבִּיָּה, בְּגִין דָּא ת' תּוֹרָה קְדוּמָה דְכָל קְדוּמִין, תּוֹרַת חֲכָם מְקוֹר חֲנִים (מִשְׁלִי יג ד), תּוֹרַת יְהוּיָה תְּמִימָה (תַּהֲלִים יט ח), וְעוֹד תַּלְמִיָּה, תְּלָמִיָּה רְוָה נַחַת גְּדוּדִיָּה וְגוּמֵר (שֶׁם סה יא), בְּהֵאִי שְׁמָא אֶתְעַבִּיד יַמָּא תְּלָמִים תְּלָמִים, וְעוֹד תְּלָמִיָּה דָּא אֲוִרִיתָא, דְתַלְיִין מִינְהָ כְּמָה תַּלְיִ תַּלְיִן דְהַלְכוֹת פְּסוּקוֹת דְלִית לֹן חוֹשְׁבֹן.

דף קכא ע"א

צ' (צַתְנִיָּה) צַתְנִיָּה דָּא צְדִיק, עַמּוּד סְבִיל כְּלָא, וּבִיָּה אֲשַׁתְּמוּדַע מָאן דְאִיהוּ לְעִילָא מְכַלָּא, בְּגִין דְצְדִיק אִיהוּ כְּלִיל כָּל סְפִירוֹ, וּבִיָּה מְתִיחְדִין כְּלָהוּ, וְאֶתְעַבִּידוּ אֶגוּדָה אַחַת, אִיהוּ לוּלֵב אֶגְדָּ דְכְּלָהוּ סְפִירוֹ, וְאֵת צ' בֵּיהָ

מצויירין כל ציורין דהיכלין דסחרין לגנתא דעדן דלעילא, בכמה ציורין דכל עובדא דבראשית, דירתין לון צדיקיא וביה (דף קכא ע"א) נקודין כל נקודין דאורייתא, דאינון נקודין בהיכלא דאיהי שכנתא תתאה, ונהרין פלהו על ציורין, כאבני מרגלאן דנהרין על רישא דכתרא, וכגוונא דכבאי נהרין ברקיעא, ובגין דכל נקודין דכבאי ביה, איתמר (בראשית א יז) ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ, דא שכנתא תתאה (ס"א דא נשמתהון דצדיקיא דמשתדלין באורייתא להוציא לאור כל תעלומה, הדא הוא דכתיב (דניאל יב ג) והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע וגומר).

היכלא תנינא, מרקמא מכמה ציורין גלידין במיא, אבנין מרגלן פלהו מליין מיא, ואינון אבני שיש טהור, דהיכלא תנינא בגויה, מנייהו איהו בנוי, בשמא דא קר"ע שט"ן, ואיהו רקיע קרע, דביה קרע נמא, ואפריש מתמן השטן דאיהו מין מסאבין, ובגין דא יהי רקיע בתוך המים, ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א ו), דא הוא שמא דעקר שטן מן ימא דאורייתא, ואפריש ליה מתמן, בגין דאיהו עקר האמונה דישראל עלאה דכל עלאין, (ס"א מצאתי, סמוך דישראל וביומא תנינא לית תמן טוב בגין דביה אתברי גיהנם, כאן חסר).

זה ספר תולדות אדם (שם ה א), פתח רבי שמעון ואמר, סליקנא ידן למאן דברא עלמא, דיגלי לן רזין עלאין סתימין גניזין טמירין, למימר קמי שכנתא, ושתין רבוא דחילין דיליה דמלאכין קדישין דלעילא, ושתין רבוא דמלאכין קדישין דלתתא דלא איעול בכסופא קדמך.

פתח ואמר, זה ספר תולדות אדם, זה ודאי כליל תרין עשר מזלות דאדם דלעילא, דאתמר עלייהו (תהלים קכב ד) שבטי י"ה עדות לישראל, זה ודאי אינון ארבע אנפין דאריה, ארבע אנפין דשור, ארבע אנפין דנשר, דבהון אשתמודעין פרצופין דבני נשא, וכלהו אנפין אינון רשימין בארבע אתון דאינון יהו"ה, מאי אדם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ועליה אתמר (ישעיה מד ג) פתפאת אדם לשבת בית, מאן בית דיליה, דא שכנתא דאתקריאת דמות אדם, דכל דמיונין ופרצופין דבני נשא בה אשתמודעו, וכל ציורין דעלאין ותתאין, ובגינה אתמר (הושע יב יא) וביד הנביאים אדמה.

דף קכא ע"ב

(אמר המגיה, אתה בן אדם קודם שתכנס בעיון זה, להזהירך באתי שתעמד על רגליך על במותי האמונה האמתית, ותקעת יתד במקום נאמן, פן יפתוך רעיונים זדונים, ויעלו דברים על לבבך, ומלין לצד עלאה תמלל, בראותך בתיקון זה שידובר בו משערא ומצחא ואודנין ואנפין ושאר אברים גשמיים, השמר אל תפן אל און ליחס ולתאר לעלאה על כל עלאין סתימא על כל סתימין שמץ דבר מזה אפילו בהרהור, כי לעלת העלות לית מחשבה תפיסא ביה כלל, לית ביה לא דיוקן ולא דמיון ולא צורה ולא אברים גשמיים ולית ליה שם ידיע, אבל הוא ממלא כל שמהן, והוא שלימו דכלהו, ראה גם ראה מה שכתב התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי, כשרצה לגלות סתרי התורה באדרא, פתח ואמר ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה (דברים כז טו), וזה להסיר מלב כל המעיינים כל דבר עתק, פן ח"ו יכשלו ונפלו, ועברו ממשכיות לבב, ימיקו וידברו ברע, מאחר שהיה רוצה לדבר מראש ועין ואזן ושאר אברים גשמיים, היה ירא שמא יטעו ליחס ולתאר לבורא יתברך גוף ותמונה, ומשה אמר כי לא ראיתם כל תמונה (דברים טו), וישעיה אמר (ישעיה מ יח) ואל מי תדמיון אי"ל ומה דמות תערכו לו, ואל מי תדמיוני ואשוה יאמר קדוש (שם כה), ודומיהם, שכלם יעידון יגידון שאין דמיון בינו יתברך ובנינו מצד (דף קכא ע"ב) העצם והתבנית, אלא שהאברים שבנו הם עשויים כסימנים לדברים עליונים סתומים וחתומים שאין כח השכלי שבאדם יכול להשיגם, ואין שיח ואין שיעג לו להבינם, וקצר מצע דעתו לרדת לעמקם, ואיני רשאי להכניס ראשי בין ההרים הרמים הלא הם בעלי הקבלה אשר העמיקו הרחיבו דבריהם על הדרוש הזה, רק מעי

רתחו ולא דמו, מיראתי פן עובדי פשתים שריקות וארנים חורי קורי עכביש יארגו, בדעות כוזבות יארכו למעניתם, לך נא ראה מה שכתב על זה ר' יוסף בן גיקיטיליא בהקדמת שערי אורה, ובמה שכתב בעל החנוך בהקדמתו לפירוש התורה, והאלקי ר' מנחם מריקנאטי ז"ל בפרשת ויחי בפסוק בן פורת יוסף, ובמה שכתב ר' יהודה חייט בפירוש מערכת האלקות (ד, לז), וזה לשונו, סוף דבר כל מקום שתראה שידברו בענין הספירות, דברים שאין ראוי לאמרם בבורא יתברך, כגון שעור וקומה והדומים להם, הכל נאמר על הספירות, וכשתראה שידברו על דרך שבח והודאה הכל נאמר על הבורא שבתוכו, וכן בחוצה להו, כי אין דבר שיגבילהו, ועל כן אין לומר בבורא יתברך לא ימין ולא שמאל ולא פנים ואחור ומעלה ומטה כו' עיין שם. עוד כתב (בדף לה ע"ב) כי אף על פי ששעור הקומה מהפרסאות הוא במדות ולא בבורא, אפילו הכי אין לחשוב חלילה שהפרסאות הללו הם שעור כמותי, אלא הם מלשון (דניאל ה כח) פרס פריסת מלכותך, וכל הפרסאות הללו שבשעור קומה הם אותיות, שכל אחת נקראת פרסה, על כי נחתכו מהעיסה, כאבנים הנחתכים מההר, ואמר שרבי הפרסאות שהזכיר בכאן, רומז לניצוצות המתפוצצות מהכאת הפטיש בקורנס, והם השמות הנעשים מחבור האותיות והצרופים הנעשים מהאלפא ביתות דספר יצירה, שעמהם נבראו הדברים וכו', ואם תדקדק היטב בדברי רבי שמעון בענין זה, תשכיל ותדע כי דברי רבי יהודה חייט ז"ל ואשר במסלתו ילכון, הם נכוחים למבין וישרים למוצאי דעת, ולא יעבטון ארחותיהם.)

פֶתַח וְאָמַר, וְאֵתָה תַחֲזֶה מִכָּל הָעַם אֲנָשֵׁי חֵיל יִרְאִי אֱלֹהִים אֲנָשֵׁי אֲמַת שׁוֹנְאֵי בָצַע (שמות י"א כ"א), אֲנָשֵׁי חֵיל מִסְטָרָא דְחֶסֶד דְתַמְּנוּ י', וּבְגִינִיה אֲתַמְּר הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, יִרְאִי אֱלֹהִים מִסְטָרָא דְגְבוּרָה דְתַמְּנוּ ה', וּבִה אֲתַמְּר הַרוּצָה לְהַעֲשִׁיר יְצָפִין, אֲנָשֵׁי אֲמַת מִסְטָרָא דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא דְתַמְּנוּ ו' וְתַמְּנוּ אֲמַת, שׁוֹנְאֵי בָצַע מִסְטָרָא דְמַלְכוּת דְתַמְּנוּ ה', הָא הֲכָא אַרְבַּע תַּקּוּנֵין דְאִינוּן פְּרָצוּפִין דְבְנֵי נְשָׂא, אֲלֵין אִינוּן מְרָאָה (ס"א מראיון).

וְאִית אַרְבַּע דְמַתְּלַבְשִׁין בְּהוּן דְאִינוּן דְמִיוֹן וְאִינוּן אֲדַנִּי, וְעַלִּיהוּ אֲתַמְּר (שם) וְשַׁמַּת עֲלֵיהֶם שְׂרֵי אֲלָפִים מִסְטָרָא דָא, שְׂרֵי מְאוֹת מִסְטָרָא דָאֵת ד', דְאִיהוּ אַרְבַּע מְאוֹת דְאֲשַׁתְּעִבִידוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּגִין דְבִה חָאבוּ, הָא דְאֲתַמְּר בִּיה (בראשית כ"ג טו) אַרְבַּע מְאוֹת שְׁקָל כֶּסֶף, וְשְׂרֵי חֲמִשִּׁים מִסְטָרָא דָאֵת נ', וְשְׂרֵי עֲשָׂרוֹת מִסְטָרָא דָאֵת י'.

דף קכב ע"א

אֲשַׁתְּאָרוּ עֶשֶׂר תַּקּוּנֵין, עַלִּיהוּ אֲתַמְּר וְאֵתָה תַחֲזֶה מִכָּל הָעַם, בְּשַׁעְרָא בְּגוּוּנֵין דִּילִיה בְּאֲרִיכוּ דִּילִיה בְּקַמִּיטוּ דִּילִיה, בְּמִצְחָא בְּקַמִּיטוּ דְמִצְחָא בְּאֲרִיכוּ דְמִצְחָא בְּפּוֹתֵיָא דְמִצְחָא בְּשֶׁרְטוּטִין דְמִצְחָא, בְּאוּדְנֵין (בס"א באודנֵין שַׁעְרָא דְנַחֲת עַלִּיהוּ או תַחֲוֹתֵיהוּ), בְּאֲלֵין אֲדָרִין דְאוּדְנֵין בְּשַׁעְרָא דְתַחֲוֹת אוּדְנֵין, בְּאֲנָפִין בְּדִיוֹקְנֵין דְאֲנָפִין בְּפְרָצוּפָא דְאֲנָפִין, בְּעֵינֵין בְּגוּוּנֵין דְעֵינֵין בְּקִרְיָצִין דְעַל עֵינֵין, בְּחוּטְמָא בְּאֲרִיכוּ דִילָה בְּפּוֹתֵיָא דִילָה בְּקַמִּיטוּ דִילָה, בְּפִימָא בְּפִתִּיחוּ דִילָה בְּזַעֲרוּ דִילָה, בְּצוּאָר בְּאֲרִיכוּ דִילִיה (דף קכב ע"א) בְּקַמִּיטוּ דִילִיה, בִּידֵין בְּשֶׁרְטוּטִין דִּידֵין בְּפִתִּיחוּ דִלְהוּן בְּסִתִּימוּ דִלְהוּן, בְּגוּפָא בְּקוּמָה דִילִיה בְּאֲרִיכוּ דִילִיה בְּקַמִּיטוּ דִילִיה.

בְּשַׁעְרָא בְּגוּוּנֵין דְשַׁעְרָא, שַׁעְרָא חוּוּרָא אִיהוּ מְאֵלִין אֲנָשֵׁי חֵיל, דְאֲתַמְּר בִּיה (דניאל ז ט) וְעַתִּיק יוֹמִין יְתִיב לְבוּשִׁיה כְּתִלְג חוּוּר וְשַׁעְרָא רָאשֵׁה פְעַמְר נְקָא, שַׁעְרָא סוּמְקָא מְאֵלִין דְאֲתַקְרִיאוּ יִרְאִי אֱלֹהִים, שַׁעְרָא יְרוּקָא מְאֵלִין דְאֲתַקְרִיאוּ אֲנָשֵׁי אֲמַת, וְאִינוּן מִסְטָרָא דִיעֶקֶב דְאֲתַמְּר בִּיה (מיכָה ז כ) תַתְּנוּ אֲמַת לִיעֶקֶב, וְתַלְת גּוּוּנֵין, עַלִּיהוּ אֲתַמְּר תַתְּנוּ אֲמַת לִיעֶקֶב חֶסֶד לְאַבְרָהָם, תַלְיַתָּהּ פַּחַד יְצַחֵק, גְּנוּן אוּכְמָא מִסְטָרָא דְהָהוּא דְאֲתַמְּר בִּיה (שיר א ה) שְׁחוּרָה אֲנִי וְנָאוּה, מִסְטָרָא דְאֵלִין דְאֲתַקְרִיאוּ שׁוֹנְאֵי בָצַע, וְאִיהִי שַׁעְרָא דִילָה אוּכְמָא, וְאִיהִי שַׁעְרָא דְאֲתוּוּן דְאוּרִיתָא, כָּל נִימָא וְנִימָא דִילִיה,

דַּאֲתַמַּר עֲלֵייהוּ (שם ה יא) קְוֹצוֹתֵינוּ תַלְתְּלִים שְׁחוּרוֹת כְּעוֹרֵב, וְכֹל נִימָא אֵית לֵיהּ מְבוּעָא דְאִיהִי י', וְנִימָא שְׁעוּרָא דְאֵת ו'.

שְׁעָרָא קְמִיטָא בְרָזָא דְה' זְעִירָא דְנִטְלַת מְאָת י', שְׁעָרָא אָרִיכָא מְסֻטָרָא דְה' עֲלָאָה דְנִטְלָא מְאָת ו', עֵשֶׂר תְּקוּנֵין אֲלִין, כָּל תְּקוּנָא וְתְקוּנָא אֵית לֵיהּ (נ"א ביה) אַרְבַּע שְׁעוּרֵין דְסֻלְקִין לְעֵשֶׂר, כְּגוּוּנָא דְרְשׁוֹת הִיחִיד דְרַחְבּוֹ אַרְבַּעַה וְגַבְהוֹ עֵשֶׂרָה, אַרְבַּעַה יְהוּיָה עֵשֶׂרָה יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, לֵית נִימָא דְשְׁעָרָא דְלָא אַחְזִי עֲלָמָא עֲלָאָה סְתִימָא, דְעֲלֵייהוּ אֲתַמַּר (שם ו ח) וְעֲלָמוֹת אֵין מְסֻפֵּר, כָּל אֲלִין עֲלָמִין תְּלֵיין מִכְתָּרָא דְרִישָׁא, כְּגוּוּנָא דְאַבְנֵין וּמְרַגְלֵן דְנַהֲרִין בְּכַתְרָא דְסֻפֵּר תּוֹרָה אוּ בְעֵטְרָה דְמִלְכָא, וְהִכִּי אֵינוֹן נַהֲרִין כְּכַבְבִּיא בְרַקִּיעָא וּבִיהּ קְבוּעִין.

וְהִכִּי תְלֵיין צְבָא הַשְּׁמַיִם מִימִינָא וּמִשְׁמַלְאָא דְקוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא, כְּגוּוּנָא דְשְׁעָרָא דְתְלֵיין מְעַל אוּדְנֵין מִימִינָא וּמִשְׁמַלְאָא, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (מלכים א כב יט) וְכֹל צְבָא הַשְּׁמַיִם עוֹמְדִים עָלָיו מִימִינוֹ וּמִשְׁמָאלוֹ, וּבְגִין דָּא צְרִידָה לְבַעֲרָא שְׁעָרָא מְעַל (ס"א מגו) אוּדְנֵין, דְלָא יְהוֹן סְתִימִין תְּרַעִין דְשְׁמִיעָה דְצְלוֹתָא, דְבַהוֹן שְׁמַע צְלוֹתֵין הֵהוּא דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (תהלים סה ג) שׁוֹמֵעַ תִּפְלָה עֲדִידָה כָּל בְּשׂר יְבָאוּ.

דְאַרְבַּע תְּקוּנֵין אֵינוֹן, רְאִיָּה שְׁמִיעָה רִיחָא דְבוּר, רְאִיָּה אִיהִי לְמַזְרַח (נ"א לדרום), וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (שמות יח כא) וְאַתָּה תַחֲזֶה מִכָּל הָעָם אֲנֹשֵׁי חֵיל, וְכַמְּהָ נְטוּרֵי תְרַעִין תְּמֹן דְאֲתַקְרִיאוּ עֵינֵי יְהוּיָה, וְעֲלֵייהוּ אֲתַמַּר (דניאל ט יח) פְּקֹחַ עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמֵתֵינוּ, שְׁמִיעָה יְרֵאֵי אֱלֹהִיִּים, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (שם) הִטָּה יְהוּיָה אֲזַנָּהּ וּשְׁמַע, וְתִמְן דְחִילוֹ וּפְחַד יִצְחָק, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (חבקוק ג ב) יְהוּיָה שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְדָּה יְרֵאֵתִי, וּמָאן דִּי מִשְׁתַּמַּע תְּמֹן קְלִיָּה בֵּין בְּאוּרִיָּתָא בֵּין בְּצְלוֹתָא בֵּין בְּצַעֲקָה בְּלָא דְחִילוֹ, מִיָּד (במדבר יא א) וַיִּשְׁמַע יְהוּיָה וַיִּחַר אָפוֹ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוּיָה, וְכַמְּהָ נְטוּרֵי תְרַעִין תְּמֹן דְאֲתַקְרִיאוּ אֲזַנֵּי יְהוּיָה.

רִיחָא תְמֹן אֲנֹשֵׁי אָמַת, וְתִמְן סֻלְקִין כָּל רִיחִין וּקְטוּרִין וְעֵשֶׂנִין דְקָרְבָּנִין, וְצְלוֹתֵין דְאֲתַחֲשִׁיבוּ כְקָרְבָּנִין, וְאִם לָא סֻלִּיק לֹון בְּר נֶשׁ בְּדְחִילוֹ וּרְחִימוֹ, מַה כְּתִיב בֵּיהּ (דברים כט יט) כִּי אֲזַ יַעֲשֶׂן אֶף יְהוּיָה וְקִנְאָתוֹ בְּאִישׁ הַהוּא, דְבוּר לְקַבֵּל שׁוֹנְאֵי בְצַע, תְּמֹן סֻלְקִין קְלִין וְדְבוּרִין דְאוּרִיָּתָא וְצְלוֹתָא, אֲלִין דְאֲתַמַּר עֲלֵייהוּ (קהלת י כ) כִּי עוֹף הַשְּׁמַיִם יוֹלִידָה אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְבָר, לָא אֵית תְּקוּנָא מְאֲלִין, אַרְבַּע דְלִית תְּמֹן יְהוּיָה, וְאִיהוּ י אֲסַתְפַּל, ה וְשְׁמַע, ו וּמְרִיחַ, ה וּמְמַלֵּל, בְּאֲלִין אַרְבַּע תְּקוּנֵין.

דף קכב ע"ב

אַרְיָה דָּא רְאִיָּה, וְאֲתַמַּר בֵּיהּ (יחזקאל א ט) וּפְנֵי אַרְיָה אֵל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתֶּם, בְּכָל אֲתַר אַרְבַּעַתֶּם דָּא יְהוּיָה, אַרְבַּע אֲתוֹנוֹן דִּילִיָּה דְשְׁלִטִין עַל כָּלָא, וְהַפּוֹדָה אַרְיָה וְתִשְׁכַּח לֵיהּ רְאִיָּה, וְאִיהוּ לִימִינָא דְחֻסְדָּא, דְאִיהוּ יוֹמָא קְדָמָאָה,

דְּתַמּוֹן א' (מ"א י') אֹר, רְאוּבוֹן דְּאִיהוּ לִימִינָא עַל שְׁמִיָּה אֲתַקְרִי אֹר בּוֹ, שְׁמִיעָה לְשִׁמְאֵלָא, וְעֲלִיָּה אֲתַמְר (שס) וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׁמַאל, נְשָׁר רִיחָא בְּאֲמַצְעִיתָא, עֲלִיָּה אֲתַמְר (משלי ל ד) מִי אָסַף רוּחַ בְּחַפְנֵי, דְּאִינוּן תְּרִין נוֹקְבִין דְּחוּטְמָא, פִּימָא דְבוּרָא, דָּא אָדָם כָּלִיל אַרְבַּע אֲתוּוּן וְכָלִיל עֶשֶׂר אֲתוּוּן, וְדָא שְׁכִינְתָּא, בְּאֵלִין (דף קכב ע"ב) אַרְבַּע תְּקוּנֵין אָמַר לְמִשָּׁה וְאֵתָּה תַחֲזֶה מִכָּל הָעָם וְגוֹמַר וְצָרִיד לְאַחֲזָרָא עֲלֵיָּהוּ.

וְאֵתָּה תַחֲזֶה בְּשַׁעְרָא, עֲלִיָּה אֲתַמְר (שיר ה יא) רֵאשׁוּ כְּתָם פּוֹ דָּא כְּתַר עֲלָאָה, וּמְלָגָאוּ מוּחָא, דְּמִנִּיָּה נְפָקִין מְבוּעִין לְכָל סְטְרָא, לְאַשְׁקָאָה לְכָל נִימָא וְנִימָא דְאִיהִי עֲלִמָּא סְתִימָאָה, וְכָל מְבוּעָא אֲתַעְבִּיד נִיצוּץ, וְכָל נִימָא אֲתַעְבִּיד שְׂרַבִּיט, מוּחָא סְתִימָא אֲתַקְרִי אֵין סוּף, דְּאֲתַפְלַג לְתַלְתַּל מוּחִין דְּאִינוּן י' י' י', דְּאֲתַרְמִיזוּ בְּהַאי שְׁמָא (יו"ד ה"א וא"ו ה"א נ"א יו"ד ה"י וא"ו ה"י). (קס סבא דסבין עתיקא דעתיקין, ואמר בוצינא קדישא, ודאי שמא דאתרמיזו תלת יודיין דא) יו"ד ה"י וא"ו ה"י וְדָא אִיהוּ מְלָגָאוּ, אָבַל שְׁמָא דְאִיהוּ יו"ד ה"א וא"ו ה"א, אִיהוּ כָּלִיל תַּלְתַּל אֲלָפִין א' א' א', אִינוּן תַּלְתַּל אֲוִירִין, דְּמִתְלַבְּשִׁין בְּהוּן תַּלְתַּל מוּחִין י' י' י', שְׁמָא חַד אִיהוּ גּוּפָא, וְשְׁמָא תְּנַנְנָא מוּחָא, דָּא מְלָגָאוּ, וְדָא מְלַבֵּר.

תַּלְתַּל וְוִי"ן אִית בְּהַאי שְׁמָא, דְּאִנוּן שְׂרַבִּיטִין, שַׁעַר אֲתַקְרִי עַל שֵׁם שַׁעוֹר קוּמְתִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, וְכָל נִימָא וְנִימָא אֲתַקְרִי נְשִׁמְתָּא, וְאִית נִימִין דְּאֲתַקְרִיאוּ מְלָאכִין, וְכָל נִיצוּץ אֲתַקְרִי אוּפּוֹן וְאֲתַקְרִי גִלְגֵּל, וְאִית מְנַיִיָּהוּ דְּאִינוּן נִימִין מְאֻשָּׁא חוּוּרָא כְּלָהוּ רַחֲמִי, וְאִית מְנַיִיָּהוּ דְּאִינוּן נִימִין מְאֻשָּׁא סוּמְקָא וְכְלָהוּ דִין, וְאִית נִימִין כְּלָהוּ יְרוּקִין מְאֻשָּׁא יְרוּקָא, וְאִית נִימִין כְּלָהוּ מְאֻשָּׁא אוּכְמָא, אֵלִין אֲתַקְרִיאוּ שַׁעַר דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא.

כָּל נִיצוּץ שַׁעוֹר מְהַלְדָּ דִּילִיָּה עֶשֶׂר אֲלָפִין, וְכָל נִימָא אִיהִי שַׁעוּרָא דְּאַצְבָּעָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, וְכָל אַצְבָּע אִיהוּ פְּרָסָה זְעִירָא, וְכָל פְּרָסָה אִית בָּהּ תַּלְתַּל מִיל, לְקַבֵּל תַּלְתַּל פְּרָקִין דְּאַצְבָּעָא, וְכָל מִיל אִיהוּ עֶשְׂרֵת אֲלָפִים, אָבַל מִיל דְּפְרָסָה עֲלָאָה אִיהוּ עֶשְׂרֵת אֲלָפִים רְבוּא, וְהַכִּי דְרוּעָא תַּשְׁכַּח בָּהּ תַּלְתַּל פְּרָקִין, וְכָל פְּרָק אִיהוּ י', וְכָל אָמָה אִיהוּ ו', אָבַל אַצְבָּע וְאָמָה דָּא שַׁעוּרִיָּה זְעִיר מְסֻטְרָא דְּזְעִיר אֲנָפִין, וְדָא שַׁעוּרִיָּה רַב מְסֻטְרָא דְּאַרְיָדָּ אֲנָפִין.

וּבְכָל אָבַר וְאָבַר אִיהוּ יְהוּ"ה, וְאִיהוּ שַׁעוּרָא דְּכָל אָבַר וְאָבַר, בְּגִבְהָא בְּאַרְכָּא עֵילָא וְתַתָּא, וְלְאַרְבַּע סְטְרִין, וְאִיהוּ בֵּין כָּל אָבַר וְאָבַר, לִית אֲתַר פְּנוּי מְנִיָּה, כְּנִשְׁמַתָּא דְּאַשְׁתַּכַּחַת בְּכָל אָבַר וְאָבַר דְּגוּפָא, וְאִית אָבַר עֲלָאָה דְּאֲתַקְרִי יְהוּ"ה עַל שְׁמִיָּה, דְּשִׁלְטְנוּתִיָּה בְּאַתַּר יְדִיעָא, הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב (זכריה יד ט) וְהָיָה יְהוּ"ה לְמִלְדָּ עַל כָּל הָאָרֶץ.

וְאִית תְּרִין אָבְרִין עֲלָאִין מְנִיָּה, דְּאֲתַקְרִיאוּ יְהוּ"ה אֱלֹהִי"ם דְּשִׁלְטְנוּתִיָּהוּן בְּשְׁמִיָּא וּבְאַרְעָא, הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב (דברים ד לה) כִּי יְהוּ"ה הוּא הָאֱלֹהִי"ם בְּשְׁמִים מְמַעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד, וְאִית אָבַר דְּאֲתַקְרִי אֱלֹהִי"ם, וְשִׁלְטְנוּתִיָּה בְּכָל אַרְעָא, הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב (תהלים מ"ו) מְלֹךְ כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִי"ם, וְאִית אַחְרָא דְּשִׁלְטְנוּתִיָּה אִיהוּ בְּתִרִין אָבְרִין בְּמוּחָא וּבְלָבָא,

וְעָלִיָּה אֶתְמַר (דברים ד') כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְבָּדוֹ, וְאִף עַל גַּב דְּהַאי קָרָא עַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְמַר דְּאֵין עוֹד מִלְבָּדוֹ, עִם כָּל דָּא הֲכָא רָזָא דְדִּיּוֹקְנָא עֲלָאָה דִּילֵיהּ, לְאַחְזָאָה בְּכָל אַבְרָ וְאַבְרָ דְּגוּפִיָּה שׁוֹלְטָנוּתִיָּה, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא לְבַר נֶשׁ אִיךְ אֶתְנַהֵיג עֲלֵמָא, וְיִנְדַּע לְמַקְרֵי לֵיהּ בְּכָל אַבְרָ כְּדָקָא יָאוּת לֵיהּ, וְאִיךְ אֶשְׁתַּנֵּי שְׁמִיָּה לְפּוּם הַהוּא אַבְרָ.

דף קכג ע"א

וְאִית אַבְרָ דְּאֶתְקַרֵי בֵּיהּ יְהוָה רַחֲמֵי, וְאִית אַבְרָ דְּאֶתְקַרֵי בֵּיהּ אֱלֹהִים, וְאִית אַבְרָ דְּאֶתְקַרֵי בֵּיהּ אֱהִיָּה, וְאִית אַבְרָ דְּאֶתְקַרֵי בֵּיהּ צְבֹאוֹת, וְאִית אַבְרָ דְּאֶתְקַרֵי בֵּיהּ אִיִּל, וְאִית אַבְרָ דְּאֶתְקַרֵי בֵּיהּ שְׁדִיָּי, וְאִית אַבְרָ דְּאֶתְקַרֵי בֵּיהּ אֲדַנִּי, יְהוָה מְמַנָּא עַל קְלָא, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים כט ד) קוֹל יְהוָה בַּכַּח, אֱהִיָּה עַל הַוַּיָּה וְהַבֵּל דְּלַבָּא, הַהוּא דְרָכִיב עַל קְלָא דִּיהוָה אִיהוּ עֵלְתָּ עַל כָּל הָעֲלוֹת, סְתִים וְטָמִיר וְלֹא אֶתְגַּלֵּיָּא, וְאִיהוּ רָכִיב וְשְׁלִיט עַל כָּלָא, אֱהִיָּה אַחְזִי עַל עֵלְתָּ הָעֲלוֹת דְּאִיהוּ הִיָּה (דף קכג ע"א) הַוָּה וְיִהִיָּה, וְאִיהוּ הַבֵּל דְּסִלִּיק עַד אֵין סוּף, וְיִבִּיָּה רָכִיב עֵלְתָּ עַל כָּל הָעֲלוֹת. אִיִּל אַחְזִי עַל אֱלֹהִים דְּעֵלְתָּ עַל כָּל הָעֲלוֹת, וְעָלִיָּה אָמַר אִיּוֹב (אִיּוֹב ה ח) אֲנִי אֲדַרְוֶשׁ אֵל אִיִּל, אֵל אֱלֹהִים הָאֱלֹהִים, וְכַד רָכִיב עַל אִיִּל אֶשְׁתְּמוּדְעִין לֵיהּ כָּל אֱלֹהִים, וּמִזְדַּעְזְעִין מִנִּיָּה, וְכָל מְלָאכְיָא דְּאֶתְקַרֵיאוּ בְּהַאי אִיִּל כְּגוֹן מִיכָאִיִּל גְּבַרְיָאִיִּל, כְּלָהוּ מִזְדַּעְזְעִין מִהַאי אִיִּל דְּאִיהוּ אֱלֹהִים הָאֱלֹהִים, וּמָאן דְּקָרָא לוֹן בֵּיהּ, מִיָּד עוֹנִין לֵיהּ בְּכָל שַׁעְתָּא, וְהַכִּי כָּל מְלָאכְיָא דְּאֶתְקַרֵיאוּ קִלִּין בְּשַׁמָּא דִּיהוָה, כָּל מָאן דְּקָרָא לוֹן בֵּיהוָה בְּעֵלְתָּ עַל כָּל הָעֲלוֹת מִיָּד עוֹנִין לֵיהּ בְּקִלִּיָּה, דְּעֵלְתָּ עַל כָּל הָעֲלוֹת אִיהוּ חַד בְּכָל שְׁמָהּ וְלֹא אֶשְׁתַּנֵּי בְּכָלָהּ, דְּשְׁנוּיִין בְּשְׁמָהּ אֵינוּן וְלֹא בֵּיהּ, דְּאִיהוּ בְּכָלָהּ כְּנֶשְׁמָתָא בְּכָל אַבְרָ וְאַבְרָ, אִית אַבְרָ דְּשַׁמַּע בֵּיהּ כְּגוֹן אוּדְנִין, וְאִית אַבְרָ דְּמִסְתַּכְּל מִנִּיָּה (נִיָּא בִּיה) עַל עֲלֵמָא, וְאִית אַבְרָ דְּאַרַח בֵּיהּ כָּל רִיחִין וּבוֹסְמִין דְּצִלוֹתִין, וְרִיחִין טְבִין דְּהַבְּלִים דְּנַפְקִין מְאוּרִיָּתָא מְפּוּמָּא דְּבַנֵּי נֶשָׂא, וְדָא רִיחָא דְּחוּטְמָא, וְאִית אַבְרָ דְּמִלִּיל בֵּיהּ, וּבְאֵלִין אַבְרִין אִית שְׁנוּיָא, אַבְּל בֵּיהּ לִית שְׁנוּיָא, וְאִית אַבְרָ דְּמִמְנָא עַל דְּבוּרָא וְדָא אֲדַנִּי, וְאַבְרָ דְּמִמְנָא עַל מַחְשְׁבָה, וְאַבְרִין אֵלִין כְּלָהוּ בְּסַפֵּירָן.

רִישָׁא כְּתָר עֲלִיוֹן, מוֹחָא חֲכָמָה, בֵּינָה לְבָא וּבָה לֵב מְבִין, תְּרִין דְּרוּעִין חֲסֵד גְּבוּרָה, גּוּפָא עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, תְּרִין שׁוֹקִין נְצַח וְהוּד, יְסוּד אָמָה, שְׁכִינְתָּא אוֹת דִּילֵיהּ. כְּתָר אֶתְקַרֵי אִיִּל עֲלִיוֹן, קוֹנֵה הַכָּל, (חֲכָמָה וּבִינָה) אֱלֹהִים בֵּינָה, וְאֱלֹהִים אֲבוֹתֵינוּ חֲכָמָה, וְאִיהוּ אֱלֹהִים אֱבָרְהָם אֱלֹהִים יִצְחָק וְאֱלֹהִים יַעֲקֹב, הָאִיִּל הַגְּדוֹל מְסֻטְרָא דְּגְדוּלָה, וְהַגְּבוּר מְסֻטְרָא דְּגְבוּרָה, וְהַנּוֹרָא מְסֻטְרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא.

אֲדַהֲכִי הָא אֵלֵיהּ קָא נַחִית, וְאָמַר רַבִּי בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, שְׁמַעְנָא לְעִילָא תְּקוּנָא דִּילָךְ בְּשַׁמָּהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְצִלוֹתָא דִּילֵיהּ, חֲזוֹר בְּךָ, דְּאֶת צְרִיךְ לְתַקְנָא שְׁמָהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדָקָא יָאוּת, דְּהָא כְּלָהוּ אֲזֵלִין

מלכותא פלהו רשימין במלכות, ומארי יחודא פלהו רשימין בכתר עלאה דאיהו מחשבה, דתמן צריך לסלקא יחודא במחשבה סתימא, ובכלהו תקונין אליו צריך לשבחא לעלת על כל העלות, דאיהו מלגאו כנשממתא בגופא, ובגין דבני נשא רשימין באליו דיוקניו, אמר למשה ואתה תחזה וגומר.

ואתה תחזה בשערא, אי אריד, או קמוט, או עגול, שערא שעיע אריד, ארחא מתפלג ביה לכמה אורחין, עלה אתמר (ישעיה מג טז) הנותן בים דרד, וארחין אחרנין דמתפרשין מינה, אינון נתיבין, הדא הוא דכתיב (שם) ובמים עזים נתיבה, תלתין ותרין שבילין מתפרשין מהאי ארחא.

אדהכי הא אליהו אתי לגביה, ואמר ליה, והא דיוקנין אליו צריך לתקנא לון באתר דלהון, אמר רבי שמעון בודאי, אף על גב דבעלמא דפירודא, דיוקנין אית סגינאין דאכחשין עובדא דבראשית, דלאו אינון אורח מישור, ואינון חשוכין, מגו חשוכא אשתמודע נהורא, דיוקנין דגנתא דאנהרן בציורא דעובדא דבראשית, מרקמי בכמה גוונין נהירין, ואינון פלהו בקו ובמדה, ואליו דעלמא דפירודא אינון פקליפין דאגוזא לגבייהו, דאינון מוחא מלגאו, ועם כל דא מגו חשוכא אשתמודע נהורא, ומגו אליו קליפין דאינון דיוקנין חשוכין, אשתמודען ציורין דגנתא דעדן דלתתא, דאינון דיוקנא דמאני משפנא, אמר ודאי הכי הוא.

פתח ואמר, שערא שעיע אריד איהו רחמי מסטרא דאריד אנפין, דאיהו א, תרין אנפין דיליה ו' ו', פגוונא דא ואו א בינייהו, ואיהו סבא דסבין עתיק דעתיקין, ואיהו (ס"א ואתקרי) ארד אפס. שערא קמיטא ולא שעיע אלא קמיט וחריש (נ"א וחריש) איהו דינא, דא רחמי ודא דינא, דא אריד אנפין מסטרא דו', ודא זעיר אנפין מסטרא דו', שערא לא קמיט ולא אריד איהו בינוני.

ואיהו שערא דאריד אנפין פגוונא דתקיעה, וקמיט וחריש (נ"א ואריד) פגוונא דשברים ו' ו' ו', לא אריד ולא קמיט איהו פגוונא דתרועה, שלשלות דתרוייהו, שערא בעגולא כליל כלא, ואיהו כמין כיפה דרקיעא דאסחר כלא.

כגוונא דא יהו"ה דא מלכותא קדישא, אנשי חיל שערא שעיע אריד, יראי אלהיים שערא חריש (נ"א אריד) וקמיט, אנשי אמת שערא לא אריד ולא קמיט, שלשלת דכלהו, שונאי בצע שערא בעגולא.

דף קכד ע"א

דוד שבעה מיני דהבא הוה בשערוי, זהב ירקרק, זהב אופז, זהב אופיר, זהב פרויס, זהב סגור, זהב תרשיש, זהב כליל כל גוונים, ואיהו (דף קכד ע"א) זהב שבא, והאי איהו זהב מזוקק שבעתים, והכי אינון שבעה מיני

חֲוֹרוֹ, וְשָׁבַע מִיַּי סוּמְקוֹ, כָּל סִפְרֵן אֶתְקָרִיאוּ שְׁבִיעִיּוֹת מִסְטָרָא דְצַדִּיק,
עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא אִיהוּ כְּלִיל כָּל גְּוֹנִין, שְׁעָרָא חֲוָרָא אִיהוּ מִסְטָרָא
דִּימִינָא, סוּמְקָא מִסְטָרָא דְשְׁמַאלָא, יְרוּקָא מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא,
וְכֻלְהוּ שְׁבַעָה שְׁבַעָה, שְׁעָרָא אוּכְמָא מִסְטָרָא דְשְׁכִינְתָא, דְאֶתְמַר בָּהּ (שִׁיר א
ה) שְׁחוּרָה אֲנִי וְנֶאֱמָרָה, גְּוֹן יְחִידָה (נִיִּיא יְחִידָאית) דְלָא תִפְסִיס בָּהּ גְּוֹן כָּלִל,
מִלְגָּאוּ דִילָהּ גְּוֹן חֲוֹר, וְרָזָא דְמַלְהָ יֵשֶׁת חֲשֵׁךְ סִתְרוֹ (תְּהֵלִים יח יב).

שְׁעָרָא סוּמְקָא צְרִיךְ לְבַעֲרָא לִיה מְכַל וְכֻל, בְּגִין דְאִיהוּ בִי דִינָא, וְלוֹיִים
בְּגִין דְהוּ מִסְטָרָא דְדִינָא, אֶתְמַר בְּהוֹן (בְּמִדְבַר ח ז) וְהַעֲבִירוּ תַעַר עַל כָּל
בְּשָׂרָם, וְאֶתְתָּא בְּגִין דְאִיהוּ מִסְטָרָא דְשְׁמַאלָא, לָא צְרִיךְ לְאֶתְגַּלְיָא בָּהּ
שְׁעָרָא, דְלָא יִשְׁתַּמוּדְעִין בָּהּ מְאָרִי דְדִינָא, וְשְׁעָרִין אֶתְרַנִּין דְבַר נֶשׁ צְרִיךְ
לְבַעֲרָא לִיה תְּחוּת אוּדְנִין, בְּגִין דְלָא יִתְקָרִיבוּ בִיה מְאָרִי דְדִינִין לְגַבֵּי תַרְעִין
דְשְׁמַעִין בְּהוֹן צְלוּתִין, (סִיִּיא וְשַׁעֲרָא דְאִיהוּ תְּחוּת אוּדְנִין צְרִיךְ לְבַעֲרָא, דְאֶתְקָרִי מְאָרִי דְדִינָא
לְגַבִּיכוֹ) שְׁעָרָא שְׁעִיעַ עָלֶיהָ אֶתְמַר (בְּמִדְבַר ו ה) גִּדְל פְּרַע שְׁעַר רֹאשׁוֹ, וְצְרִיךְ
לְגִדְלָא לִיה, דְלָא צְרִיךְ לְאֶכְחָשָׁא סְדוּרָא דְעוּבָדָא דְבְּרָאשִׁית, אֲבָל שְׁעָרָא
דְעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא צְרִיךְ דְלָא יְהֵא לָא אֶרִיךְ וְלָא קָצַר, וְוִי לִיה לְמָאוּ
דְשְׁנֵי בִיה סְדָרִי בְּרָאשִׁית.

שְׁעָרָא אוּכְמָא, וְעִינִין אוּכְמִין, וְאֲנָפוּי אוּכְמִין, וְגוֹפִיָּה אוּכְמָא, אִם הוּא
זְכָאָה אִיהוּ מִסְטָרָא דְשְׁכִינְתָא, דְאֶתְמַר בָּהּ שְׁחוּרָה אֲנִי וְנֶאֱמָרָה, דְכָל גְּוֹנִין
דְסִטְרָא דְדְכִי הִכִי אִינּוֹן כְּגוּוֹנָא דָא, וְאִם הוּא חִיבָא הוּא מִסְטָרָא
דְשְׁבַתָּאִי, פְּתִיָא אוּכְמָא, מְצַד נּוּקְבָא דְקְלִיפָה, דְתַמּוֹן כָּל קְסָמִין דְעוּרְבִין
אוּכְמִין וְעוֹפִין אוּכְמִין מִסְטָרָא דְמְסָאָבוּ, דְאִית עָלֶיהוּ כְּמָה מְמַנּוֹ
דְאֶתְקָרִיאוּ לִילוֹת, דְעָלִיָּהוּ אֶמַר דְוֹד (תְּהֵלִים טו ז) אָף לִילוֹת יִסְרוּנִי כְּלִיוֹתִי,
מִפְּחַד בְּלִילוֹת (שִׁיר ג ח).

וְכֻלְהוּ נְחַתִּין תְּחוּת גְּדַפּוּי דְעוּרְבִין, וְאֶחְזִי לוֹן בְּתַנּוּעָה דְלְהוֹן כְּמָה דִינִין
דְנְחַתִּין עַל עֲלָמָא, וְאִית אֶתְרַנִּין דְמְמַנּוֹן עַל קְלִין דְלְהוֹן, וְצוּוּחִין קְלָא בְּתַר
קְלָא כְּלְהוּ בְּשַׁבְּרִים, לְאֶחְזָאָה תְּבִירוֹ עַל בְּנֵי נֶשָׁא, וְלְזַמְנִין צוּוּחִין בְּתַלַּת
סִימְנִין דְאִינּוֹן קַרִיִק, דְאִיהוּ תְּקִיעָה תְּרוּעָה תְּקִיעָה, לְאֶחְזָאָה דִינָא רְפִיָא
בְּרִישָׁא וּבְסִיפָא, וּבְאֲמַצְעִיתָא תְּבִירָא סְגִי, בְּתַרוּעָה דְחֻקָא בְּתַר דְחֻקָא
בְּמַהִירוֹ, וְרָזָא דְמַלְהָ וּבְחֻדְרֵי מְשַׁכְּבָד אֵל תְּקַלְלַ עֲשִׂיר, כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם
יִוְלִיךְ אֶת הַקּוֹל (קְהֵלֶת י ב), נְחָשׁ רְכִיב עַל קְלָא דְעוּרְבָא אֵל אַחַר, בְּתַר זוּגִיָּה
קָסָם סָם הַמּוֹת, דְבָהּ אֲשַׁתְּלִים סַמְאִיל אֵל אַחַר.

רְכִיבַת אִיהוּ עַל תְּנּוּעִין דְגוּפָא דְעוּרְבִין, וְאִיהוּ תְּנּוּעָה דְכְּלְהוֹן, דְנְפַקַת
לְאֶסְטָאָה לְבְנֵי נֶשָׁא בְּפִרְשֵׁת אוּרְחִין, תְּנּוּעָה דִילָהּ בְּרִישָׁא דְעוּרְבָא, וּבְזַנְבָא
וּבְגוּפָא וּבְגַדְפִין דְעוּרְבָא, נְחָשׁ שְׂרָיָא בְּקָרִיָּאָה וְאֶמִירָה וְקְלָא וְדְבוּר
דְעוּרְבָא, וּבְאֶלִין תְּנּוּעִין שְׂרִיין כָּל הוּלְךָ עַל גַּחוֹן וְכָל הוּלְךָ עַל אַרְבַּע
מִסְטָרָא דְמְסָאָבוּ.

וּמִנָּא יְדַעִין כּוּלֵי הַאִי, בְּגִין דְסַמְאִיל וְנְחָשׁ מְמַנּוֹן עַל חוּבִין דְבְנֵי נֶשָׁא,
דְאֶתְדְּנוּ מִסְטָרָא דְשְׁמַאלָא דְאִיהוּ גְבוּרָה, וְכַד בַּר נֶשׁ עֲבִיד חוּבִין, כְּפּוּם

ההוא בר נש הכי סליק חוביה לאתר דאתגזר נשמתיה, ולא זז מתמן
ההוא חובא עד דאתפרע מההוא בר נש, ואם בר נש איהו נשמתיה בארח
אצילות, אם חאב, חוביה מטי עד ספירן, ועונשא איהו סגי כפום דרגיה.

דף קכד ע"ב

אמר רבי אלעזר אבא וכי חובא איהו בבר נש דתליא נשמתיה מההוא
אתר, וכי אית ליה חובין, והא כתיב (משלי יב כא) לא יאנה לצדיק כל און,
אמר ליה אין, הךא הוא דכתיב (ישעיה נט ב) כי אם עוונותיכם היו מבדילים
ביניכם לבין אלהיכם, מאי מבדילים, אלא דסליק ההיא נשמתא
דאצילותא מניה ואתפרש מניה. (דף קכד ע"ב) ורזא דמלה, ויאמר אלהי
יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה וגומר (בראשית א
, אסתלק נשמתיה מניה ואשתאר גופא יבשא, מאן גופא הכא, דא
נשמתא דכרסא יקרא (נייא דקבי"ה יהו"ה) דאשתארת יבשה, בגין דאסתלקת
מניה נשמתא בארח אצילות, דהאי נשמתא איהי גופא לנשמתא עלאה,
ואי בעי דתחזור לגבי ההוא נשמתא, לית לה רשו לאחזרא לגביה, עד
דההוא חובא אתעברת מניה, ורזא דמלה שובו אלי ואשובה אליכם (מלאכי
ג ז).

אמר ליה רבי אלעזר לרבי שמעון אבוי, אבא אלין תנוועין דעורבא מאי
לאשתמודע בהו בר נש בגין דיחזור בתיובתא, אמר ליה ברי ודאי אסיר
לאסתכלא בהון לעמא קדישא, הךא הוא דכתיב (במדבר כג כג) כי לא נחש
ביעקב ולא קסם בישראל, אבל אם יזדמן לבר נש לפום שעתא וידע בהון,
יסתכל בהון בגין דיחזור מחובוי בתיובתא, והאי לבר נש דכל (נייא דלא)
עובדוי כיעקב וכישראל, דבר נש דיעביד עבדי דיעקב דאתמר ביה (בראשית
כה כג) ויעקב איש תם, מה כתיב ביה (ירמיה י טז) לא כאלה חלק יעקב.

דמסטררא דיעקב וישראל בעא בלעם חייבא לאסתכלא בנחשוי ובקסמוי,
ולא אשפח אתר לאעלא לגביה, ובגין דא אמר כי לא נחש ביעקב ולא
קסם בישראל. אמר ליה רבי אלעזר, והא בלבן כתיב (בראשית ל כז) נחשתי
ויברכני יהו"ה בגלגלך, אם פן אמאי אערב ביה, אמר ברי הכא רזא עלאה,
דלזמנין שושנה אשתפחת בין קוצים, והכא רזא דגלגולא, אמר ליה
ידענא, ועם כל דא ברי, אף על גב דאתמר כי לא נחש ביעקב ולא קסם
בישראל, בר נש צריך למנדע כלא ואפילו חרשין, כמה דאוקמוהו מארי
מתניתין, לא תלמד לעשות (דברים יח ט), אבל אתה למד להבין ולהורות.

ובגין דא תנוועין דעורבא, אית תנועה דסליק ברבייע, ואחזי דחובא דיליה
תליא לעילא בעלמא דאתי, ואית תנועה דנחית לה בתבייר בשברים,
ואחזי דחובא דיליה נחית לתתא בעלמא דין, למהוי ליה תבירו בגיניה,
וכל אליו סימנין איהי אחזי בארחא, כגוונא דעמלק דאמר בגיניה (שם כה

יח) אֲשֶׁר קָרָד בְּדָרְדָּד, דְּסִטְרִין אַחֲרָנִיו אֵינּוּן כְּלִסְטִים דְּנַפְקִין בְּאַרְחִין, וּבְגִין דָּא עוֹרְבִין חִילָא דְלֵהוּן בְּאוֹרְחִין.

וְאֵינּוּן דְּמַזְלֵהוּן תְּלִיא בְּשַׁבְּתִי, אֵינּוּן עֲצִיבִין, וְאֵינּוּן דּוֹחֲקִין רְגְלֵי שְׂכִינְתָא בְּגִלוּתָא, דְּבִזְמַנָּא דְאֵלִין אֲתַפְּשֻׁטוּ בְּעֵלְמָא, אֲתַמְר בְּרְגְלֵי שְׂכִינְתָא וַיֵּאֲסוּף רְגְלֵיו אֶל הַמָּטָה (בראשית מט לג), אֲתַכְנִישַׁת לְגַבֵּי זְרַעִיה דִּיעֲקֹב מָטָה שְׁלָמָה, וּבְגִין דָּא וַיִּשְׁכּוּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדָד עֵין יַעֲקֹב (דברים לג כח), דְּלֵא זֶזַת שְׂכִינְתָא מִינֵיהּ בְּגִלוּתָא, בְּגִין דְּלִית בְּהוּ פְסוּלָא, וְשַׁבְּתָאִי אֵית לִיה תְּרִין בְּתִין, חַד שְׁפַל רֵאשׁ, וְתַנְיִנָא בֵּית הַסֵּהר, דְּאֲסִירֵי מְלָכָא אֲסִירִין תַּמָּן בְּגִלוּתָא, וְאֵינּוּן דְּחֻקִין שְׂכִינְתָא וַיִּשְׂרָאֵל (נ"א שְׁעָתָא לִישְׂרָאֵל) בְּגִלוּתָא, וּבְשַׁפַּל רֵאשׁ יִשְׂרָאֵל אֵינּוּן שְׁפַלִּין לְתַתָּא, וּמַהֲאֵי כְּכָבֵא יִיתֵי כְּפָנָא וְעֵנִיּוּתָא לְיִשְׂרָאֵל, וּמָאן דְּבַעֵי לְאַסְתַּמְרָא מִנֵּיהּ, צְרִיךְ לְשַׁנוּיֵי שְׁמִיה וּלְשַׁנוּיֵי אֲתַרִּיה וּלְשַׁנוּיֵי עוֹבְדוּי, וְדָא אֵיהּ שְׁנוּי מְקוּם שְׁנוּי הַשֵּׁם וְשַׁנוּי מַעֲשֵׂה, וְהָא אִוְקְמוּהוּ הוּן כֹּל אֵלֹה יַפְעֵל אִ"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר (איוב לג כט).

דף קכה ע"א

שְׁעָרָא חוּרָא וְעֵינּוּי חוּרִין וְאַנְפוּי חוּרִין וְגוּפָא חוּרָא, אֵי אֵית בֵּיה עוֹבְדִין טְבִין דָּא אֵיהּ מְסֻטָּא דִּימִנָא, מְסֻטָּא דְרַחֲמֵי דָאֵיהּ אֶהְבַּת עוֹלָם אֶהְבַּתִּידְ עַל כֵּן מְשַׁכְּתִידְ חֲסֵד (ורמיה לא ב). שְׁעָרָא חוּרָא וְעֵינּוּי חוּרִין וְאַנְפוּי חוּרִין וְגוּפָא חוּרָא, דְּלִית בֵּיה גְּמִילוּת חֲסִדִים בְּרַחֲמֵי דְאֶהְבָּה, הָאֵי הוּא רַמְאֵי מְסֻטָּא דְלָבָן הָאֲרַמֵי, אֲסַתְמַר מִנֵּיהּ, בְּהַרְת לְבָנָה הִיא, וְלִילִיִּית הִיא בְּהַרְת לְבָנָה אוֹכְמָא סוּמְקָא יְרוּקָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ויקרא יג ד) וְאִם בְּהַרְת לְבָנָה הִיא בְּעוֹר בְּשׂוֹר וְעֲמוּק אֵין מְרָאֵהוּ מִן הָעוֹר, בְּהַרְת שְׁחוּרָה וְשַׁפְּלָה אֵינְנָה מִן הָעוֹר וְהִיא כְּהָה, תְּרִין (דף קכה ע"א) גְּוֹנִין תַּנְיִנִין אֵינּוּן יְרוּקִין אוֹ אֲדַמְדָּם, כְּלָהוּ מִתְהַפְּכִין עֵינּוּי בְּכַעֲסָא לְחוּוֹרוֹ וְאוֹכְמוֹ וְסוּמְקוֹ וְיְרוּקָא, וְכֹל דָּא בְּמַאי אֲשַׁתְּמוּדְע, דְּלִית בְּרֵשׁ דְּלֵא אֲתַכְּלִילֵן בֵּיה אֵלִין אַרְבַּע גְּוֹנִין, אֶלָּא הֵהוּא גְּוֹן דְּשַׁלִּיט עַל כְּלָהוּ אַחֲרָנִין, בֵּיה אֲתַקְרִי, וּבֵיה אֲשַׁתְּמוּדְע לְאֲתַקְרִי חוּרִין אוֹ אוֹכְם אוֹ סוּמְקָא אוֹ יְרוּק, וְאֵלִין אַרְבַּע גְּוֹנִין בִּישִׁין אֵינּוּן אַרְבַּע קְלִיפִין דְּאַגוּזָא, תְּהוּ וְבֵהוּ וְחֻשְׁדִּי וְתֵהוּם, וְאֵלִין אֵינּוּן (דברים ח טו) נְחֹשׁ שְׂרָף וְעֻקְרָב וְצִמְאוֹן, נְחֹשׁ גְּוֹן חוּרִין בְּהַרְת לְבָנָה, שְׂרָף וְעֻקְרָב, אֲדַמְדָּם שְׂרָף, אוֹ יְרוּקִין עֻקְרָב, וְצִמְאוֹן שְׁחוּרָה, אֵלִין אֵינּוּן אַרְבַּע גְּוֹנִין דְּאֲשָׁא דְגִיְהָנָם.

וְאֲתַתָּא בִישָׂא מִתַּמָּן קָא אֲתִיא, עֲלָה אֲתַמְר (ויקרא יד מה) וְנַתַּץ אֶת הַבַּיִת אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו בְּעֵנִיּוּתָא, דְּלֵא אֲשַׁתְּאַר בְּבֵיתָא, וּבְגִין דָּא חֲכָמוֹת נְשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה, וְאוֹלֵת בְּנִדְיָה תְּהַרְסֵנוּ (משלי יד א), אֵלִין אֵינּוּן אַרְבַּע גְּוֹנִין דְּאֲשָׁא דְגִיְהָנָם, דְּמִסְתַּלְקֵי בְּעֵינֵין בְּאַנְפוּי בְּשַׁעֲרָא, וּמָאן אֲתַר מְסַתְּלָקֵי, מְמַרָה אוֹכְמָא דְטַחוּל, וּמְמַרָה סוּמְקָא דְכְּבֵד, וּמְמַרָה יְרוּקָא דְמַרְה, וּמְמַרָה חוּרָא דְרִיאָה, אֵלִין אֵינּוּן אַרְבַּע גְּוֹנִין חֲשׂוּכִין דְּמִלְאָכֵי חַבְלָה,

וְכִלְהוּ כְּלִילָן בְּלִילֵי־יַיִת סַם הַמּוֹת, מֵאֲדִיִּים אִיהוּ בְּמֶרְה אֲדוּמָה לְמִשְׁפָּד דְּמָא, וְאִיהוּ מִפֶּת חֶרֶב וְהָרֵג וְאַבְדּוֹן.

וְהָכִי שְׂכִינְתָא אֲשֶׁתְּמוֹדְעַת בְּאַרְבַּע גְּוֹנִין שְׁפִירִין נְהִירִין, גְּוֹן חֲנוּר מִסְטָרָא דְחֶסֶד, סוּמְק מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, יְרוּק מִסְטָרָא דְעֻמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, אוּכְס מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה, דְאַתְמַר בְּהַ (מִשְׁלִי א ח) שְׁמַע בְּנִי מוּסַר אָבִיךָ וְאַל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ, וְאַתְמַר בְּהַ (שִׁיר א ח) שְׁחוּרָה אָנִי וְנֶאֱמָר, אִימָא תִּתְתָּאָה נְטִילַת גְּוֹן מֵאִימָא עֲלָאָה, שׁוּקָא יְמִינָא נְטִיל גְּוֹן מְדְרוּעָא יְמִינָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים טו יא) נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֹצַח, שׁוּקָא שְׁמַאלָא נְטִיל גְּוֹן מְדְרוּעָא שְׁמַאלָא, אוֹת בְּרִית נְטִיל גְּוֹן מְגוּפָא, עֻמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא נְטִיל חֲכָמָה, אָדָם דְּרָכִיב עַל כְּלָא, עֲלָה אֲתַמַּר (קִהְלַת ח א) חֲכָמַת אָדָם תְּאִיר פְּנֵיו, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (תְּהִלִּים קד כד) יְהוֹיָה כָּלָם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ, כְּתָר עֲלָאָה אִיהוּ סְתִים לָא אֲשֶׁתְּמוֹדְעַת בֵּיה גְּוֹן כְּלָל לְעִילָא, וּבְעֻמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא אַחְזִי כָּל גְּוֹנִין.

הָא הָכָא רְזָא דְשַׁעְרָא, דְבֵיה אֲשֶׁתְּמוֹדְעָאן אַנְשֵׁי חִיל בְּגִוּוֹן חֲנוּר, יְרָאִי אֱלֹהִיִּים בְּגִוּוֹן סוּמְק, אַנְשֵׁי אָמַת בְּגִוּוֹן יְרוּק, שׁוּנְאִי בְּצַע בְּגִוּוֹן אוּכְס, אַרְבַּע אֲתוּוֹן מִתְלַבְּשִׁין בְּאַרְבַּע גְּוֹנִין אֱלִין, י' בְּגִוּוֹן חֲנוּר, ה' בְּגִוּוֹן סוּמְק, ו' בְּגִוּוֹן יְרוּק, ה' בְּגִוּוֹן אוּכְס, הָאִי שְׁמָא אִיהוּ דְרַקִּים גְּוֹנִין בְּכָל אֲתַר, וְאִיהוּ דְצִיִּיר שְׁרֵטוּטִין בְּמַצְחָא, כְּגוּוֹנָא דָּא יְהוֹיָה, וְאִינוּן אַרְבַּע רְשִׁימִין דְשְׁרֵטוּטִין, דְאִינוּן עֵמְק רוּם וְעֵמְק תַּחַת וְעֵמְק מְזַרְח וְעֵמְק מְעַרְב, שְׁרֵטוּטִין זְעִירִין דְקָרִיצִין דְעִינָא מִסְטָרָא דְאֵת י', שְׁרֵטוּטִין בְּאוּרְכָא בְּפוּתִיָּא בְּגִבְהָא מִסְטָרָא דְתַלַּת אֲתוּוֹן דְאִינוּן הוֹיָה, כְּלָהוֹן אֲשֶׁתְּמוֹדְעִין בְּשַׁעוֹר קוּמָה דְבַר נֶשׁ, בְּאוּרְכָא מִסְטָרָא דְאַרְיָד קוּמָה, דְאִינוּן אַנְשֵׁי חִיל, בְּפוּתִיָּא קְצַר קוּמָה וּרְחָבָא דְקוּמָה, וְאִינוּן יְרָאִי אֱלֹהִיִּים, בְּגִבְהָא גְבַה קוּמָה וְאִינוּן אַנְשֵׁי אָמַת, זְעִירִין בְּעֻגוּלָא שׁוּנְאִי בְּצַע מִסְטָרָא דְאֵת י', וְדוּד מִסְטָרָא דְאֵת י' אֲתַמַּר בֵּיה (שְׁמוּאֵל א יז יד) וְדוּד הוּא הַקֶּטָן, וְאַלִין אִינוּן שׁוּנְאִי בְּצַע, שְׁרֵטוּטִין אֱלִין בְּאַרְח מִישַׁר, כְּשְׁרֵטוּטִין דְגַט פְּטוּרִין דְצָרִיף שְׁרֵטוּטִי, אוּ אֱלִין דְמַחֲיִיבָא אוּרִייתָא, וְעַל אֱלִין שְׁרֵטוּטִין אֲתַמַּר (תְּהִלִּים כה ט) כָּל אֲרָחוֹת יְהוֹיָה חֶסֶד וְאָמַת לְנַצְרִי בְרִיתוֹ וְעֻדוּתוֹ.

דף קכה ע"ב

שְׁרֵטוּטִין בְּאַרְיִכוֹ מִסְטָרָא דְרַבִּיִּיעַ כְּגוּוֹנָא דְתַקִּיעָה, וְאַלִין אִינוּן אַרְיִכִין דְקוּמָה מִסְטָרָא דִימִינָא, אָרְדָּא אֲפִים, אַרְיִכִין בְּקָלָא בְּצֻלוֹתֵין בְּאוּרִייתָא, אַרְיִכִין בְּרוּגְזָא, אַרְיִכִין בְּשַׁעְרָא בְּעֵינֵין בְּאַנְפִין בְּחוּטְמָא בְּשַׁפּוּן בְּדִיקָנָא בְּגוּפָא בְּדְרוּעִין בְּרַגְלִין בְּאַצְבָּעוֹן (דף קכה ע"ב) רְשִׁימוֹ דְלָהוֹן חֲנוּר, וְוִי לֹון לְאַלִין דְמַחֲיִישִׁין דִּיּוֹקְנִיהוֹן לְעִילָא, כְּאֵלוֹ מַחֲיִישִׁין סְדְרִי בְרָאשִׁית, וְכֵאלוֹ מְמַעֲטִין אֵת הַדְּמוּת, דְאִיהוּ שִׁיעוֹר קוּמָה דְלְעִילָא, דְאַלִין דְשְׁרֵטוּטִיהוֹן אַרְיִכִין, וְקוּמָה דְלָהוֹן וְאַבְרִים דְלָהוֹן, צָרִיכִין לְמַהוּי מְאִרִי דְחֶסֶד, אַרְיִכִין דְרוּגְזָא, מְאִרִי דְרַחֲמִימוֹ, הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (ישעיה מא ח) זָרַע אֲבָרְהָם אוֹהֲבֵי.

שְׂרֵטוּטִין בְּרַחֲבָא, כְּגוּוֹנָא דְשִׁבְרִים, תְּנוּעָה דְלֵהוּן תְּבִי"ר, וְאִינוּן רַחֲבִים וּקְצָרִים דְקוּמָה, וְאֲנָפִין רַחֲבִין וּקְצָרִין, וְעֵינוּי רַחֲבִים, וְחוּטְמוּי רַחֲבִים, וְשִׁפְוּוּן רַחֲבִים, אֲלִין אִינוּן יִרְאִי אֱלֹהִי"ם, מְאִרִי דִירָאָה מְסִטְרָא דִינְצַחֲקָה, וּוִי לְמָאן דְאֲכַחִישׁ קוּמְתִיהָ בְעוּבְדִין בִּישׁוּן, דִּירִית נְשִׁמְתָא בִישׂא דְרַכִּיב עַל דִּיוֹקְנִיהָ, דְאֲכַחִישׁ פְּמִלְיָא לְעִילָא. שְׂרֵטוּטִין גְּבוּהִין, וְאֲנָפִין גְּבוּהִין, וְעֵינוּי גְּבוּהִין, וְחוּטְמָא וְשִׁפְוּוּן גְּבוּהִין, וְגוּפָא גְבוּהָ, אֲלִין אִינוּן מְאִרִי דְקִשׁוּט זָרַע אֲמֵת, מֵהֵוּא דְאֲתַמְר בִּיהָ (מִיכָה ז' כ) תַּתְּנוּ אֲמֵת לְיַעֲקֹב.

וְאֲלִין אִינוּן אֲדנִי"י, א' אֲרִיךְ אֲנָפִין וְעִלְיָה שְׂרִיא י', ד' רַחֲבָא דְאֲנָפִין וְעִלְיָה שְׂרִיא ה', נ' גוּבָה דְאֲנָפִין וְעִלְיָה שְׂרִיא ו', י' רַחֲבָא דְאֲנָפִין וְעִלְיָה שְׂרִיא ה', שְׂרֵטוּטִין זְעִירִין מְסִטְרָא דְתְרוּעָה בְעֵגוּלָא בְדִיוֹקְנָא דְאֵת י', שׁוּנְאִי בְצַע, מְסִטְרָא דְדוּד דְאֲתַמְר בִּיהָ (שְׁמוּאֵל א' יז יד) וְדוּד הוּא הַקֶּטָן, וְאִינוּן עֵינִין זְעִירִין שְׁפִירִין בְעֵגוּלָא, אֲנָפִין זְעִירִין בְעֵגוּלָא שְׁפִירִין, חוּטְמָא זְעִירָא פִימָא זְעִירָא גוּפָא דִילְיָה זְעִירָא, שְׁפִיר בְּכֻלָּא, וְעִלְיָה שְׂרִיא ה'.

שְׂרֵטוּטִין גְּבוּהִין מְסִטְרָא דְתְרוּעָה, שְׁלִשְׁלָא"ה דְתַקִּיעָה וּשְׁבָרִים, דָּא סְלִיק קְלָא בְתְרוּעָה, וְדָא תְבַר לָהּ בְשִׁבְרִים, וְדָא בִינוּנִי בְקִלְיָה, שְׁלִשְׁלָאָה דְתַקִּיעָה וּשְׁבָרִים, לָא אֲרִיךְ וְלָא קְצָר, מָאן דְאִיהוּ בְדִיוֹקְנָא דְאֵת יו"ד אִיהוּ קוּל דְמָמָה דְקָה, וְדָא מְדָה לְכָל אֲבָרִין דְאֲנָפִין לְעִילָא, מִתַּתָּא לְעִילָא, אִיהִי מְדָה לְכָל סְפִירָה וְסְפִירָה מְעֵשֶׂר סְפִירָאן, וּבָה סְלִיקַת כָּל סְפִירָה לְעֵשְׂרֵת אֲלָפִים רְבִי רַבְבוֹת, ו' שְׁעוּרִיהָ בְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה שְׁשֵׁת אֲלָפִים רְבִי רַבְבוֹת, ה' ה' אִינוּן מְהֵלֵךְ בְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה ה' אֲלָפִים רְבִי רַבְבוֹת, מְעִילָא לְתַתָּא, וּמִתַּתָּא לְעִילָא.

שְׂרֵטוּטִין עֲקִימִין דְלָאוּ אִינוּן רְשִׁימִין בְּאַרְח מִישֶׁר, אֲנוּן רְשִׁימִין דְנַחֲשׁ עֲקֻלְתוֹן, דְשְׂרֵטוּטִין כְּשִׁלְשֻׁלָּאָה כְּגוּוֹנָא דָּא (אִינוּן מְהֵלֵךְ דְנוּנִין דִימָא), (נִי"א מְהֵלֵךְ דְלֵהוּן כְּנוּנִין בִּימָא), דְאִינוּן כְּגוּוֹנָא דְתַלְמִיּוֹדִי חֲכָמִים דְמִתְרַבִּין בְּיָמָא, וְאִינוּן רְזָא דְתְרוּעָה, [צִיּוֹר] וְשִׁלְשֻׁלָּת וְהַכִּי מְהֵלֵךְ דְנוּנְיָא כְּגוּוֹנָא דְתְרוּעָה, וְאִינוּן דְרַגְיָא לְתַתָּא, שְׁלִשְׁלָת לְעִילָא, כְּגוּוֹנָא דְקְדוּשָׁה הַכִּי אִינוּן רְשִׁימִין מְסִטְרָא דְמְסֻבּוֹ, דְהַכִּי אוּקְמוּהָ מְאִרִי מִתְנִיתִין (קְהֵלֵת ז' יד) זָה לְעַמֵּת זָה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִי"ם.

שְׂרֵטוּטִין אִינוּן כְּגוּוֹנָא דְלוּבָב, דְאֲתַמְר בִּיהָ נְפָרְצוּ עֲלֵיו פְּסוּל, הַכִּי שְׂרֵטוּטִין דְאִית בְּהוּ פְרִידוּ וּפְרִיצוּ, דָּא אַחְזִי בְגִלְגוּלָא דִילְיָה קְדָם דְאֲתַנְיָא לְעִלְמָא, דְהוּא מְקַצֵּץ בְּנִטְיַעוֹת וְעֵבִיד פְּרוּדָא בְּאִילָנָא דְחִי"י, בְּאַתְר דְאֲתַנְזַרְת נְשִׁמְתִיהָ, וּבְמָאִי אֲשַׁתְּמוּדְע, אֲלָא שְׂרֵטוּטִין דְאִינוּן אֲרִיכִין כְּגוּוֹנָא דָּא [צִיּוֹר] (נִי"א [צִיּוֹר]) לִית בְּהוּ פְּסִק שְׁלָמִין אִינוּן, הָאִי בַר נֶשׁ לָא אֲכַחִישׁ דִּיוֹקְנִיהָ, וְלָא עֵבֵד פְּרוּדָא בְּאִילָנָא דְחִי"י.

דף קכו ע"א

וְאִם אֵת בְּהוּ פֶסֶק כְּגוֹנוֹא דָא (נ"א) הָאֵי בַר נֶשׁ אַכְחִישׁ דִּיּוֹקְנִיה, וְעַבְד פְּגָם וּמוּם, וּבְהֵהוּא פְּגָם שְׂרָיָא מוּם, כְּפוּם מוּם דְּסִיְהָרָא, פְּרִיץ אִיהוּ, מִצַּח אֲשֶׁה זֹנָה (ירמיה ג ג), שְׂרָיָא בִּיה פְּרִיצוּ בְּמִצְחוּ, מֵהֵהוּא אַתְר אִיהוּ פְּגִים, וְצָרִיךְ לְכַסְאָה מִצְחוּ דְלָא יִתְגַּלִּי עַרְיָתִיה לְמֵאֲרִי דְדִינָא, וְאִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא, יְהֵא פְּגִימוּ דִּילִיה נְחִית לְתַתָּא, לְקַבֵּל בְּה עֲנָשָׂא, וְאִם לֹאוּ אִיהוּ חוּזַר בְּתִיּוּבְתָא, מְסַתְּלֶקֶת לְעֵילָא לְתַבְעָא לִיה דִּינָא בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, בְּהֵהוּא אַתְר דְּפְּגִים, עֲלִיה אַתְמַר (שמות כא טו) מַעַם מְזַבְּחֵי תִקְחֶנּוּ לְמוֹת, וְלֹא לְמַגְנָא אֲמַרוּ קְדָמָאִין, בְּמִקּוּם שְׂאֲמָרוּ לְהֲאָרִיךְ אִינוּ רִשָּׁאי לְקַצֵּר, לְקַצֵּר אִינוּ רִשָּׁאי לְהֲאָרִיךְ, דְלָא יִכְחִישׁ דִּיּוֹקְנִיה וְיַעֲבִיד (דף קכו ע"א) פְּרִיצוּ בְּדִיּוֹקְנָא דְלְעֵילָא.

בְּאוּרִייתָא דְלְעֵילָא מָאן דְרָשִׁים וְצִייר אֲלִין שְׂרֵטוּטִין, אִיהוּ אֲמוֹן מוּפְלָא וּמְכוּסָה, מָאן דְאַסְתַּכַּל בְּשִׁפּוּלֵי מִשְׁכָּנָא, אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּאֲלִין רְשִׁימִין וְצִיּוּרִין, דְאַתְמַר בְּהוּן (תהלים קלט טו) רְקַמְתִּי בְּתַחְתִּיּוֹת אֶרֶץ, צִיּוּרָא דְאַרְבַּע שְׂרֵטוּטִין אֲלִין, אִינוּן אַרְיָה שׁוֹר נֶשֶׁר אָדָם, בְּכֻלְהוּ אַרְבַּע רְשִׁימִין, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל א י) וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, וְדָא מִיכָא"ל שֶׁר הַחֲסָד לִימִינָא, וּפְנֵי שׁוֹר מֵהַשְּׂמָאל לְאַרְבַּעַתָּן, דָּא גְבַרִיא"ל שֶׁר הַגְּבוּרָה, וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן דָּא נוּרִיא"ל (נ"א אוריא"ל) שֶׁר שְׁלוֹם עַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, וּדְמוּת פְּגִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, רְפָא"ל שֶׁר שְׁכִינְתָא, דְתַמּוֹן פְּאָר, דְאַתְמַר בְּה (יחזקאל כד יז) פְּאָרֶךְ חֲבוּשׁ עֲלֶיךָ.

מָאן דְלָא אַתְחַזְיִין שְׂרֵטוּטִין בִּיה, לִית לִיה דִּיּוֹקְנָא כָּלֵל לְעֵילָא, זְכוּתִיה נְחִית לְתַתָּא, עֲלִיה אַתְמַר (תהלים סט כט) יִמְחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים, אֶלָּא אִם תָּב בְּתִיּוּבְתָא, דְדָא אֲשֶׁתְּפַח דְלִית לִיה בְּמָה דִּייתִי בְּגִלְגוּלָא, מָאן דְשְׂרֵטוּטִין דִּילִיה רְכִיבִין כְּגוֹנוֹא דָא [צִיּוּר] (נ"א [צִיּוּר]) דָּא אַחְזִי דְקָא אַתְיָא בְּגִלְגוּלָא חֲדָא, וְאִם תְּרִין שְׂרֵטוּטִין מוּרְכָבִין כְּגוֹנוֹא דָא [צִיּוּר] (נ"א [צִיּוּר]), אַחְזִי תְרִין גְּלְגוּלִין, וְאִם תְּלַת שְׂרֵטוּטִין בְּמִצְחִיה מוּרְכָבִין, הָא אֲשֶׁלִּים (איוב לג כט) הֵן כָּל אֵלֶּה יִפְעַל אִ"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גָּבַר, וְאִם לִית לִיה שְׂרֵטוּטִין בְּמִצְחִיה, וְאִת שְׂרֵטוּטִין עַל קְרִיצִין דְעֵינִין, דָּא אַחְזִי עַל אַרְבַּעָה לֹא אֲשִׁיבְנוּ (עמוס ב א).

שְׂרֵטוּטִין אִינוּן בְּאַתְנוּן דְאִינוּן יְהוּ"ה, צִיּוּרִין בְּנִקּוּדִין דְאִינוּן יו"ד ה"י וְאִיו ה"י, וְצִיּוּרִין אִינוּן בְּעֵינִין בְּאוּדְנִין בְּאַנְפִּין בְּנוֹקְבִין דְחוּטְמָא בְּפוּמָא, קְמִ"ץ שְׂרֵטוּט וְצִיּוּר, שְׂרֵטוּט לְעֵילָא וּנְקוּדָה לְתַתָּא, דָּא אַחְזִי עַל גְּלְגוּלָא קְדָמָה, דְקָא נְחִית לְתַתָּא.

נִיצוּץ אִיהוּ חִתָּה תַּחֲתֵי רְקִיעַ, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל א כב) וּדְמוּת עַל רִאשֵׁי הַחִתָּה רְקִיעַ, רְקִיעַ וְדָאֵי עַל רִישָׁא דְחִתָּה, אִיהוּ קְמִ"ץ, נִיצוּץ חִתָּה, רְקִיעַ לְעֵילָא מִינָה, נִיצוּץ אִיהוּ י" סְלִיק בְּאֵת ו' דְאִיהוּ רְקִיעַ, שִׁית זְמַנִּין עֶשֶׂר וְאַתְעַבְדַּת ס, וּבְה (תהלים קמה יד) סוּמְדִי יְהוּ"ה לְכָל הַנוֹפְלִים, וְחִתָּה אִיהוּ סְמֵד (נ"א אִיהוּ י' סְמוּד) לְרְקִיעַ.

רְקִיעַ עִם נִיצוֹץ אִיהוּ גִלְגוּל, רְקִיעַ בְּלֹא נִיצוֹץ אִיהוּ גִלְגַל, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ גִלְגַל הוּא שְׁחוּזָר בְּעוֹלָם, דְאַחְזִיר לְעֵלְמָא, וְדָא פִתְחָ, וְלֹא אִית לִיה הִרְכָּבָה בְּגִלְגוּל, דְלִית לִיה חִיָּה דְרָכִיב עֲלָה, וְדָא שְׂרָבִיט הַפְּכָב, דְאַתְמַר בֵּיה (בַּמְדַּבֵּר כּד יז) דְרָךְ כְּכָב מִיַּעֲקֹב, דְרָךְ בֵּין שְׁתֵּי חֵיוֹת דְאַיְנוּן צַרִּי, וְאַתְעֵבִיד וַיִּצָּר, וּבְהוּן קָא אַתְיָא בְתַרִּין גִּלְגוּלִין, וְדָא אָדָם דִּיצִירָה, דְקַמְיָץ אִיהוּ אָדָם דְבְרִיאָה, וְכֹד אַתָּא בְתַלְת גִּלְגוּלִין דְאַיְנוּן סְגוּיָל, אַתְעֵבִיד שְׁלֶשְׁלִית מְשׁוּלָשׁ בְּהוּן, וְדָא אָדָם דְעֵשְׂיָה.

וְהָכִי אִיהוּ שְׂרָבִיט דְכְּכָב, כְּד אִיהוּ עוֹבֵר בֵּין שְׁתֵּי אוֹפְנִים דְאַיְנוּן שְׁבִי"א, אַתְעֵבִיד שׁוּרִ"ק, דְרַגְיָא, וְאַיְנוּן שְׁלֶשְׁלִית לְעֵילָא, בְּסְגוּיָל, בְּסְגוּלְתִי"א, דְרַגְיָא לְתַתָּא בְשׁוּרִ"ק, שְׁבִי"א צַרִּי, חֲלִים כְּד אֶסְתְּלִיק בְּצַרִּי אַתְעֵבִיד סְגוּלְתִי"א, חַרִּ"ק דְנִחְתָּא בְצַרִּי אַתְעֵבִיד סְגוּיָל, וְכֹד עָאל בְּשְׁבִי"א אַתְעֵבִיד שְׂרִ"ק, וְכֹלָא נְקֻדָּה חֲדָא, חֲלִים אִיהוּ לְעֵילָא בְּסְגוּלְתִי"א, חַרִּ"ק אִיהוּ לְתַתָּא בְּסְגוּיָל, שׁוּרִק אִיהוּ בְּאַמְצַעִיתָא כְּגוּוֹנָא דָא ו, הוּן כָּל אֵלָה יַפְעַל אִי"ל פְּעֻמִּים שְׁלֶשׁ עִם גְּבַר (אִיּוֹב לֵב כֹּט).

אַחְזִי גִלְגוּלָא קְדַמָּא יְהוּ"ה, אַחְזִי גִלְגוּלָא תְנַיְנָא יְהוּ"ה (נִי"א וַיִּיָּה וַיִּיָּה), אַחְזִי גִלְגוּלָא תְלִיתָא יו הו וו הו, (נִי"א אַתְגְּלִיא וְאַחְזִי גִלְגוּלָא קְדַמָּא יְהוּ"ה גִלְגוּלָא תְנַיְנָא תַלְת י"י י"י), הִרְכָּבָה דְכֻלְהוּ תְלַת אַדְנִי, וְרָזָא דָא י"י י"י, חֲלִים חַרִּ"ק שׁוּרִ"ק, תְּלַת יוֹדִין, אָמוּן מוֹפְלָא אָמוּן נְסִתָּר אָמוּן מְכוּסָה, דְאַתְרַמִּזוּ בְּהָאֵי שְׂמָא יו"ד הִי"י וְאִי"ו הִי"י, אָמוּן מוֹפְלָא דְאַשְׁתְּמוּדַע בְּכֻלְהוּ, חַד שְׂרִיא בְּנַפְשׁ הַזְּכָרוֹן, וְתְנַיְנָא בְּנַפְשׁ הַמְּחֻשְׁבָּה, וְתְלִיתָא בְּנַפְשׁ הַמְּצוּיִיר, דְאַיְנוּן תְּלַת מוֹחִין י"י י"י, רִיָּהֲטָא (דִּף קְכוּ ע"ב) דְסַחִיר לוֹן כְּגוּוֹנָא דָא אִיהִי קְרַקְפְּתָא דְתַפְלִין, שְׂרַטוּטִין כְּגוּוֹנָא דָא יְהוּ"ה, יְהוּ"ה בְּהוּן מְלֻדָּה הָא הָכָא שְׂרַטוּטִין דְמַצְחָא. עֵינִין, בְּהוּן וְאַתָּה תַּחֲזָה מְכַל הַעֵם, אַנְשֵׁי חֵיל בְּגוּוֹן חוּר יְרָאֵי אֱלֹהִים בְּגוּוֹן סוּמְק, אַנְשֵׁי אָמַת בְּגוּוֹן יְרוּק, שׁוֹנְאֵי בְּצַע בְּבַת עֵין דְאַיְהִי אוּכְמָא, וְדָא רָזָא דְשַׁבַּת, שׁ תְּלַת עֲנְפֵי תְלַת גּוּוֹנִין דְעֵינָא, בִּית דְשַׁבַּת דָּא בַת עֵין, וְעֵלְיָהוּ אַתְמַר (שְׁמוֹת לֹא טו) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבַּת וְגוֹמַר, וְהָא אוּקְמוּהוּ דְאַיְנוּן תְּרִין שַׁבְּתוֹת, אִימָא עֲלָאָה בְתַלְת דְרַגִּין, וְאַימָא תְתָאָה בְתַלְת דְרַגִּין, עַמּוּדָא דְאַמְצַעִיתָא כְּלִיל שִׁית סְטְרִין דְאַיְנוּן שִׁית דְרַגִּין, עֵינִין דְמַסְתַּפְלִין בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל בְּחוּרֵוּ, אֵלִין אִינּוּן עֵינִין דְרַחִימוּ, וּבְהוּן שְׁכִינְתָּא אִיהִי יָפָה כְּלָבְנָה דְלִית בָּהּ פְּגִימוּ, דְאַתְמַר בָּהּ (שִׁיר אֶטו) הִנֵּד יָפָה רַעֲיָתִי הִנֵּד יָפָה עֵינֵיךָ יוֹנִים.

וְאִית עֵינִין דְהָהוּא חוּזָא אִיהוּ כְרוּדָּה בְּהוּן, נַחֲשׁ הַקְדָּמוֹנִי, וְלֹא מַסְתַּפְלִין בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל, בְּכָל מָה דְאַסְתַּפְּל אַתְלִטָּא. עֵינָא אִיהוּ כְּגִלְגַל, גּוּוֹן חוּר כְּגוּוֹנָא דִימָא דְאַסְחָר כָּל עֲלָמָא, וְתְנַיְנָא כְּגוּוֹנָא דְאַרְעָא, תְּלִיתָא כְּגוּוֹנָא דְאַרְעָא דִישְׂרָאֵל, נְקוּדָה זְעִירָא דְבַת עֵין אִיהִי כְּגוּוֹנָא דְצִיוֹן, דְאַיְהִי נְקוּדָה דְעֲלָמָא דְמַתְמָן הוֹשְׁתַּת עֲלָמָא.

וְאִית בַּר נֶשׁ דְגּוּוֹן דִּילִיָּה תְכַלַּת דְאַיְהוּ דוּמָה לְרַקִּיעַ, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ מְאַרִי מַתְנִיתִין תְכַלַּת דוּמָה לָיִם, וְיָם דוּמָה לְרַקִּיעַ, וְרַקִּיעַ דוּמָה לְפִסָּא הַכְּבוֹד. וְתַלְת גּוּוֹנִין אִינּוּן בְּעֵינָא חוּר אוּכְס תְכַלַּת, לְקַבֵּל אֵשׁ דְלֹא אִיהוּ שׁוּרִף,

וְאֵשׁ דְּאִיְהוּ שׁוֹרֵף וְלֹא אָכִיל, תְּלִיתָא דְּאִיְהוּ תְּכַלֵּת לְקַבֵּל אֵשׁ דְּאִיְהוּ שׁוֹרֵף וְאָכִיל, רְבִיעָא לְבַת אֵשׁ וְדָא שְׂכִינְתָא בַת עֵין, וְעֵלָה אֲתָמַר (שמות ג ב) וַיֵּרָא מִלְּאֶפֶד יְהוָה אֵלָיו בְּלִבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה דָּא בַת עֵין, וַיֵּרָא וְהִנֵּה הַסֵּנֶה בּוֹעֵר בָּאֵשׁ דָּא גְּוֹן דְּעַל בַּת עֵין דְּאִיְהוּ גְּוֹן תְּנַיִנָא, וְהַסֵּנֶה אֵינְנוּ אֲכַל גְּוֹן תְּלִיתָא, וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶסְרָה נָא וְאַרְאֶה וְגוֹמֵר (שם א) גְּוֹן חֲנוּר דְּשָׂרְגָא עֲלָא, וּבַתְּלַת גְּוֹנֵין אֵלֵין אֲתֶאֱחָדַת (נ"א אתחברת) בַּת עֵין דְּאִיְהוּ שְׂכִינְתָא,

וּבְהוּן סְלֵקָא בְּתַלְתָּ צְלוֹתֵין קְדָם יְהוָה, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב (ויקרא ו ב) זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה וְגוֹמֵר, זֹאת תּוֹרַת דָּא בַת עֵין שְׂכִינְתָא דְּסְלֵקָא בְּתַלְתָּ אֲבָהוּן דְּתַקִּינוּ תְּלַת צְלוֹתֵין, וּבְגִין דָּא זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה וְגוֹמֵר, זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה בִּימִינָא דְּאִיְהוּ אֵשׁ דְּלֹא שׁוֹרֵף, דְּתַמּוּ חֲכָמָה דְּאִיְהוּ מְבוּעָא דְּמִינָא, דְּאֲתָמַר בֵּיהּ הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, דְּתַשֵּׁשׁ חִילָא דְּאֲשָׁא, דְּאִיְהוּ גְּוֹן חֲנוּר דְּשָׂרְגָא דְּלֹא יְהֵא שׁוֹרֵף, וּנְקוּדָה דִּילָהּ קַמִּי, דְּאֲתָמַר בֵּיהּ וְקַמֵּץ הִכְהוּן (ויקרא ה יב), וְכִהְנָא אִיְהוּ לִימִינָא, קַמִּי נְקוּדָה דָּאת יי מְסֻטְרָא דִּימִינָא לֹא אֲתַחֲיִיב נְקוּדָה אַחְרָא.

הִיא הָעוֹלָה גְּוֹן תְּנַיִנָא דְּאֲתֶאֱחָד בְּצְלוֹתָא דְּמִנְחָה, בֵּיהּ סְלֵקָא בְּרִתָּא לְגַבֵּי שְׂמֵאלָא דְּתַמּוּן ה' עֲלָא, וּבֵיהּ הַרוּצָה לְהַעֲשִׁיר לְצַפִּין, וּבְגִין דְּאֲתֶאֱתָא מִתַּמּוּן, אֲמָרוּ מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין אֲוֹקִירוּ נְשִׁיכּוּ כִי הִיכִי דְּתַתְּעִתְרוּן, בְּגִין דְּמִצְפּוֹן אֵינּוּן, (איוב לו כב) וּמִצְפּוֹן זָהָב יֵאָתֶה, וּנְקוּדָה דְּאִיְהוּ מְחִיבָא לָאֵת ה' מְסֻטְרָא דְּשְׂמֵאלָא שְׂבִי"א, וְעֵלִיהּ אֲתָמַר (ישעיה סו טו) כִּי בְּאִ"שׁ יְהוָה נִשְׁפָּט, עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלֵּילָה עַד הַבֶּקֶר (ויקרא ו ב) דָּא גְּוֹן תְּכַלֵּת, דְּאִיְהוּ אֲחִיד בְּצְלוֹתָא דְּעַרְבִית, וּבֵיהּ סְלֵקָא שְׂכִינְתָא לְגַבֵּי עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, וּצְלוֹתָא דְּעַרְבִית לְקַבֵּל אֲמוּרִין וּפְדָרִין דְּמִתְּאֲכִלִין כָּל הַלֵּילָה, וּבְגִין דָּא תְּכַלֵּת דּוּמָה לְרַקִיעַ, דְּאֲתָמַר (בראשית א ו) יְהִי רַקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, דְּאֲפָרִישׁ מַחְלוֹקֶת בֵּין יְמִינָא וּשְׂמֵאלָא, וּנְקוּדָה דְּרַקִיעַ חַלִּים, וּמֵאן רַקִיעַ דָּא ו' דְּאִיְהוּ כְּגוּוֹנָא דָּא [צִיּוֹר] רַקִיעַ, וְהֵהוּא נִיצוֹץ חַלִּים עֲלֵיהּ, וְהֵאֵי נְקוּדָה אִיְהוּ מְחִיבַת לָאֵת ו', וְרָזָא דְּנְקוּדָה יְהוּהּ, וְרָזָא דְּמֵלָה רַק בְּאַבוֹתֵיךָ חֲשִׁיק יְהוָה, (דברים י טו) כִּי בִי חֲשִׁיק וְאֲפִלְטָהוּ (תהלים צד יד), כִּי בִי בִי רָזָא דְּשְׂמֵא דְּאַרְבַּעִין וּתְרִין, כִּי בִי יְרַבּוּ יְמֵיךָ וְגוֹמֵר (משלי ט יא).

דף קכז ע"א

וְאִית מָאן דְּאִיְהוּ מְפָרֵשׁ אֵלֵין (דף קכז ע"א) תְּלַת גְּוֹנֵין בְּרַקִיעָא, דְּאֵינּוּן חֲנוּר וְאוֹכְס וְתְּכַלֵּת, חַד חֲנוּר לְעִילָא מִן שְׂרָגָא, וְחַד תְּכַלֵּת לְתַתָּא, אוֹכְס בְּאֲמַצְעִיתָא אֲפָרִישׁ בְּתַרְוֵיהוּ, וְלֹא אֲשֶׁתְּמוּדְעוּ בְּקְדָרוּתָא דִּילֵיהּ, וְרָזָא דָּא מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין אוֹקְמוּהוּ כְּגוּוֹנָא דָּא, מֵאִמְתִּי קוֹרִין אֵת שְׁמַע בְּשַׁחֲרִית, כְּדִי שְׁיַכִּיר בֵּין תְּכַלֵּת לְלָבֹן, מִיַּד דְּאֲתַעֲבַר קְדָרוּתָא דְּשְׂמֵא, דְּאֲתָמַר בֵּיהּ (ישעיה נ א) אֲלַבִּישׁ שְׂמִים קְדָרוּת, מִיַּד נְהִיר שְׂמֵא וְאֲשֶׁתְּמוּדְעוּ אִיְהוּ בֵּין תְּכַלֵּת לְלָבֹן, וְאֲשֶׁתְּמוּדְעוּ הֵכָא תְּכַלֵּת מְסֻטְרָא דְּשְׂמֵאלָא, לְבֹן מְסֻטְרָא

דִּימִינָא, עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא אַחִיד בְּתַרְוֵיהוּ, וּבִיה קוֹרִין קְרִיאַת שְׁמַע
בְּשַׁחְרִית, דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא בַּת עֵין.

וְהָכִי קְרִיאַת שְׁמַע דְּעַרְבִית צְרִיכִין לְיַחְדָּא לָהּ בְּעֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, כְּמָה
דְּתַקִּינוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, לְקִרּוֹת קְרִיאַת שְׁמַע בְּכַבְּבִים דְּאִינוּן בִּינוּנִים
(כְּנוּיִים), דְּהָכִי אִוּקְמוּהוּ, לֹא מִן הַכַּבְּבִים הַנְּרָאִים בִּיּוֹם, וְלֹא מִן הַכַּבְּבִים
הַנְּרָאִים בְּלֵילָה, אֲלָא מִן הַבִּינוּנִים, דְּאִינוּן מְסֻטְרָא דְעֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא,
הָא הָכָא תְּלַת גְּוּוּנִין בְּשַׁרְגָּא, שְׁכִינְתָא נֵר דְּאִתְאַחַדַּת בְּהוּן, (מְשַׁלִּי ו' כג) כִּי נֵר
מְצוּהָ וְתוֹרָה אִוּר, אִוּר דָּא אִוּרֵייתָא דְּבַכְתָּב, דְּאִיהִי נְשֻׁמַּת אָדָם, דְּנִהִירַת
עַל נֵר, עַל תַּרְוֵיהוּ אִתְמַר, (בְּרֵאשִׁית א טז) אֶת הַמָּאוֹר הַגָּדוֹל לְמַמְשַׁלַּת הַיּוֹם,
וְאֶת הַמָּאוֹר הַקָּטָן לְמַמְשַׁלַּת הַלַּיְלָה.

גְּוּוּן חֲנוּר בִּיה אִ"ל מְלֻךְ יוֹשֵׁב עַל כְּסֵא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחִסְדוֹת, גְּוּוּן
תְּכַלַּת כְּרִסְיָא דְדִין, דְּאִינוּן אִימָא עֲלָאָה אִימָא תַּתְּאָה, אַהֲיִיה אֲדַנִּי, מְלֻךְ
דְּאַחִיד בְּתַרְוֵיהוּ יְהוּ"ה יְהוּ"ה, עֲלִיה אִתְמַר (מְשַׁלִּי ל ד) מַה שְׁמוֹ וּמַה שְׁם
בְּנוֹ כִּי תִדְעַ, וְאִינוּן חֲכָמָה וְעֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, מְסֻטְרָא דְדִין אִמְר קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אֲנִי אֲמִית (דְּבָרִים ל ב ט), וּמְסֻטְרָא דְכְרִסְיָא דְרַחֲמֵי אִמְר קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְאַחֲיָה, וּבְגִין דָּא תְּלַמְיַדִי חֲכָמִים כְּדָ הוּוּ מְסַתְּכָלִין בְּגוּוּן תְּכַלַּת
דְּעִינָא הוּוּ מְעַנִּישִׁין בִּיה, כְּמָה דְּאִוּקְמוּהוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, בְּכָל מְקוּם
שְׁנַתְנוּ חֲכָמִים עֵינֵיהֶם אִוּ מִיתָה אִוּ עוֹנֵי.

דְּבְגוּוּן חֲנוּר מִתְלַבֵּשׁ אִ"ל מִן מִיכָאִ"ל שֶׁר הַחֶסֶד, וְתַחֲוִיתִיה נְחֹשׁ, וּפּוֹרֶץ
גְּדֵר יִשְׁכְּנוּ נְחֹשׁ, בְּגוּוּן סוּמַק אֲתַלְבֵּשׁ גְּבִרְיָאִ"ל שֶׁר הַגְּבוּרָה, וְתַחֲוִיתִיה שְׁרָף,
בְּגוּוּן יְרוּק אֲתַלְבֵּשׁ אִוּרִיָאִ"ל נִוּרִיָאִ"ל שֶׁר שְׁלוֹם, וְתַחֲוִיתִיה עֲקָרְב, בְּגוּוּן
אוּכַם אֲתַלְבֵּשׁ רְפָאִ"ל שֶׁר דְּשְׁכִינְתָא, וְתַחֲוִיתִיה צְמָאוּן.

וּבְכָל אֲתַר דְּהוּוּ מְסַתְּכָלִין בְּגוּוּן חֲנוּר הוּוּ מְחִי, וּבְזִמְנָא דְאַסְתַּלַּק יְהוּ"ה
מִכְרִסְיָא דְדִין וּמִכְרִסְיָא דְרַחֲמֵי, לִית תַּמָּן עוֹנֵשָׁא וְלֹא אֲגָרָא, וּבְגִין דְּיְהוּ"ה
אַסְתַּלַּק בְּמִזְלָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דְאִיהוּ כְּתֵר עֲלָאָה, בְּהַהוּא זִמְנָא בְּנֵי חַיִּי
וּמְזוּנֵי לֹאוּ בְּזִכּוּתָא תְּלִיא מְלֵתָא, אֲלָא בְּמִזְלָא תְּלִיא מְלֵתָא, וּבְהַהוּא
זִמְנָא הַכֵּל תְּלוּי בְּמִזְלָא וְאַפִּילוּ סִפֵּר תוֹרָה בְּהִיכָל, מַה דְּהוּוּ קְרוּב יְהוּ"ה
לְכָל קוֹרְאִיו, בְּהַהוּא זִמְנָא אִתְמַר בִּיה (קְהֵלֶת ז כד) רְחוּק מַה שְׁהִיָּה, וְעַמֵּק
עַמֵּק מִי יִמְצְאוּ, לִית מָאן דְּאִשְׁיֵג לִיה אֲלָא בְּחֲכָמָה וּבְבִינָה, וּבְגִין דָּא כְּד
אַסְתַּלַּק לְהַהוּא אֲתַר לֹא מְשִׁיגִין לִיה בְּכָל סְפִירוֹ, אֲלָא בְּחֲכָמָה וּבְבִינָה,
דְּאִינוּן יִ"ם י' חֲכָמָה מ' בִּינָה, וּבְגִין דָּא רְחוּק מַה שְׁהִיָּה, וְעַמֵּק עַמֵּק מִ"י
יִמְצְאוּ, וְרָזָא דְמַלְאָה (מְלַכִּים א ה כט) קְרוּבִים אֶל יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ.

וְכֵד אֲסַתְּכַל דְּוֹד בְּרוּחָא דְקוּדְשָׁא, וְחִזָּא דְאַסְתַּלַּק לְאִי"ן בְּגִלוּתָא בְּתַרְאָה,
אִמְר עֲלִייהוּ (תְּהִלִּים קכד א) אֲשָׁא עֵינֵי אֶל הַהָרִים מִאֵין יָבֵא עֲזָרִי, אִי"ן א'
כְּתֵר עֲלָאָה י' חֲכָמָה ו' בִּינָה, חִזָּא דְלֹא הוּוּ מְשִׁיגִין לִיה, אֲלָא בְּתַלַּת צְלוֹתִין
דְּתַקִּינוּ אַבְהוֹן, דְּאִתְקִרְיָאוּ הָרִי יְהוּ"ה, אִמְר עֲלִייהוּ אֲשָׁא עֵינֵי אֶל הַהָרִים
מִאֵין יָבֵא עֲזָרִי, עֲזָרִי מֵעַם יְהוּ"ה, דָּא מְלֻךְ יוֹשֵׁב עַל כְּסֵא רַחֲמִים, וְכִסָּא
דִּין אֲסַתְּכַל מִתַּמָּן, וְדָא יְהוּ"ה דְּאִיהוּ מְלָגָאוּ דְכָל סְפִירָה וְסְפִירָה, עֲלִיה

אֶתְמַר (ד"ה א כט) לָךְ יְהוּיִה הַגְּדוּלָה וְהַגְּבוּרָה וְגוֹמֵר, בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹן שֶׁבַח לִיָּה
דָּוִד, בְּגִין דְּאִיְהוּ לְגוֹ מַכְלָהוּ, וְאִיְהוּ מְלַבֵּר דְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה, וְאִיְהוּ בִּין
כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה, לֹא אֲשַׁתְּנִי בְּכָל אֶתְרִי.

דף קכז ע"ב

אִית עֵינִין מַכְפָּה גְּוֹנִין, כְּגוֹן אֲרַגְמִין רַגְמִין, ר' רַפְאֵ"ל, ג' גְּבַרְיָא"ל, מ' מִיכָאֵ"ל, ו' נוֹרְיָא"ל, וְרָזָא דְמַלְאָה מְרַכְבּוֹ אֲרַגְמִין (שיר ה ו), א' אֹר דְנְהִיר
בְּאֵלִין אֲרַבַּע גְּוֹנִין, א' אֹרְפְנִיא"ל וְאִיְהוּ (דף קכז ע"ב) מַטְטְרוּן, אֹר
פְּנִיא"ל, וּבְגִין דָּא אֶתְקַרִי שֶׁר הַפְּנִים, וְאִיְהוּ רִזְיָא"ל וְאִיְהוּ אֹרְיָא"ל, דְּהַכִּי
סְלִיק לְחַשְׁבֹן רִזְיָא"ל, וְאִיְהוּ סְלִיק לְחַשְׁבֹן רַמִּיחַ פְּקוּדִין דְּאֹרְיָא"ל,
כְּחַשְׁבֹן אֲבָרָה"ם, וְדָא מְלַאֲדַּח הַחֲסָד, דְּמַתְּמָן, אֹרְיָא"ל אֶתְיָהִיבַת, הַדָּא
הוּא דְכְּתִיב (דברים לג ב) מִימִינוֹ אֵשׁ דַּת לָמוֹ, וְאִיְהוּ מְמוּנָה עַל רִזִּי אֹרְיָא"ל,
וְהוּא גְּלִי עֲמִיקְתָּא וּמְסַתְרָתָא, יַדַּע מָה בְּחַשׁוּכָא, בְּגִין דְּחַשְׁדָּא אִיְהוּ לְבוּשָׁא
דְּאֹר, וּבִיָּה אֵלִי דְּאֶתְמַר בֵּיה (שמות טו ב) זֶה אֵלֵי וְאֶנְהוּ, אֹר הוּא רִזִּי,
וְכָל מָאן דִּי יַדַּע בְּהוּ עֲלִיָּה אֶתְמַר (דניאל ד ו) וְכָל רִזִּי לֹא אֲנִיס לָךְ, וְאִיְהוּ נְהִיר
בְּגוֹן חוּר דְּעִינָא, וְאִיְהוּ נוֹרְיָא"ל נוֹר דְּלִיק מְסַטְרָא דְּשַׁמְאֵלָא, דְּתַמְן רִיזִי
גְּבוּרָה, וּמַתְּמָן פְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה, כְּרַסְיָא דְּרַחֲמֵי לִימִינָא כְּרַסְיָא דְּדִינָא
לְשַׁמְאֵלָא, עַמּוּדָא דְּאֶמְצַעִיתָא כְּלִיל תְּרוּוִיָּהוּ וּבִיָּה יְהוּיָה, דְּכַפַּל שְׁמִיָּה
תְּרִין זְמָנִין יְהוּיָה יְהוּיָה, וּמַשָּׁה דְּאֶתְאַחִיד בֵּיה כַּפַּל שְׁמִיָּה מַשָּׁה מַשָּׁה,
וּבְגִין דָּא וְאֶדְעָד בְּ שִׁים (שמות לג יז) בְּתַרְוִין שְׁמָהוּ.

עֵינִין מְרַקְמֵן נְקִידִין בְּנְקוּדִין חוּרִין, כְּגוֹן נְקוּדִין דְּעַל לוֹי"א, אֶסְתְּמַר
מְנִיָּה רַמְאֵי אִיְהוּ, וּמְאֵי דְּאִיְהוּ בְּנְקוּדִין סוּמְקִין אוֹשִׁיד דְּמָא אִיְהוּ,
בְּנְקוּדִין יְרוּקִין כְּעֶסֶן אִיְהוּ מְסַטְרָא דְּמָרָה, בְּנְקוּדִין אוּכְמִין גְּזֹלֵן אִיְהוּ גְּנָב,
כָּל בִּישׁוּן דְּעַלְמָא אִית בֵּיה, עֵינִין עֲמִיקִין אִית בְּהוּן עוּמְק טוֹב וְעוּמְק רַע,
הַאי לֹא יַדַּע בְּרַשׁ לְבִיָּה, לְבִיָּה עֲמוּק עֲמוּק מִי יִמְצְאָנוּ, אִם הוּא עוּמְק
טוֹב לֹא יִכִּיל בְּרַשׁ לְמַנְדַּע חֲכָמְתִּיָּה, וְאִם הוּא עִם הָאֲרָץ כְּמָה עֲמוּקִין
מַחְשְׁבֵתִין דִּילִיָּה בִּישׁוּן, הַאי אִיְהוּ קְבֵר פְּתוּחַ, הַדָּא הוּא דְּכְּתִיב (תהלים ה ט)
קְבֵר פְּתוּחַ גְּרוֹנִם וְכוּ', לְשׁוֹנִם עֲמַל וְאֹוֹן, אֶסְתְּמַר מְעִינָא דָּא, בְּכָל מָה
דְּאֶסְתְּכַל אֶתְלַטְטָא, אִיְהוּ מְסַתְּכַל לְתַתָּא לְמַחְשָׁב כָּל מַחְשְׁבִין בִּישׁוּן, לִית
סוּפָא לְרַשִׁיעוּתִיָּה.

עֵינִין גְּבַהֲנִין בְּהַפּוּכָא, עֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (יחזקאל א יח) וְגִבִּיהוּן וְגִבָּה לָהֶם וְיִרְאָה
לָהֶם, וְגִבּוּתָם מְלֵאוֹת עֵינִים וְגוֹמֵר, כְּמָה דְּעֵינִין עֲמִיקִין אִיְהוּ דִּינָא
וּמוֹתָא, הַכִּי עֵינִין גְּבַהֲנִין אִיְהוּ חִי וְרַחֲמֵי, וְאִית עֵינִין גְּבַהֲנִין מְסַטְרָא
דְּהוּא דְּאֶתְמַר בֵּיה (שמות טו א) כִּי גָאָה גָאָה, סוּס וְרַכְבּוֹ רָמָה בַּיָּם, וְאִית
מְנַהוּן דְּאֶתְחַזִּין גְּבִיָּה (נ"א דאִיחֻזִּין עַל גְּבִי) רִוְחָא, וְאֶתְחַרְנִין דְּאֶתְקַרִיאוּ גְּאוּנִים
בְּאֹרְיָא"ל, וְכַלְהוּ אִית לוֹן עֶקְרָא לְעִילָא, וּבְגִין דָּא וְגִבִּיהוּן וְגִבָּה לָהֶם
וְיִרְאָה לָהֶם, מְסַטְרָא דְּהוּא דְּאֶתְמַר בֵּיה (קהלת ה ז) כִּי גִבָּה מַעַל גִּבָּה שְׁמַר,
וְדָא מְרַכְבָּה לְעִילָא מוֹ מְרַכְבָּה, וְגִבָּהִים עֲלִיָּהֶם, הַדָּא הוּא דְּכְּתִיב (ישעיה כב

א) מִשָּׂא גֵיא חֲזִיוֹן מַה לָּדָּ אֵיפָה כִּי עָלִית כֶּלֶד לַגְּגוֹת, וְאֵלִין אֵינֹן דְּרַכְבִּין
עַל מְרַבּוֹת.

דף קכח ע"א

וְעוֹד וְגַבְיָהוֹן אֵלִין אֵינֹן אוֹפְנִים, דְּאֵינֹן כְּגוֹנָא דְאַתְוֹן, וְגַבְיָהוֹן לָהֶם אֵלִין
אֵינֹן שְׂרָפִים דְּאֵינֹן לְקַבֵּל טַעְמֵי דְלַעֲיָלָא, כְּתָרִין עַל אַתְוֹן, וְגַבְיָהוֹן
מְלֵאוֹת עֵינִים אֵלִין נְקוּדִין, דְּאַתְוֹן מְלֵאוֹת עֵינִים מְנִיָּהוּ, כְּמָה דְאַתְ אָמַר
(זכריה ד י) עֵינֵי יְהוּ"ה הֵמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ, מֵאֵי לְאַרְבַּעַתָּם, אֵלִין
תְּלַת חִינוּן, אֵינֹן דְאַתְקֹרִיאוּ בְשֵׁמָא דְיְהוּ"ה, תְּלַת זְמַנִּין כְּגוֹנָא דְאֵי יְהוּ"ה
יְהוּ"ה יְהוּ"ה, אֵלִין אֵינֹן אַרְבַּע אַנְפִּין לְכָל סֵטֶר לְכָל חִיָּה, וְגַבְיָהוֹן מְלֵאוֹת
עֵינִים כְּגוֹנָא דְאֵ [צִיּוֹר] הָא הֵכָא שְׂבַעִים וְתָרִין עֵינִין דְּאֵינֹן לְקַבֵּל שְׂבַעִים
סְנֵהֲדָרִין, וּמִשָּׂה וְאַהֲרֹן עַל גַּבְיָהוֹן, אֵלִין אֵינֹן וְגַבְיָהוֹן וְגַבְיָהוֹן לָהֶם. (דף קכח
ע"א) כְּגוֹנָא דְאֵ [צִיּוֹר] הָא הֵכָא חֲמֵשׁ וְאַרְבַּעִין עֵינִין כְּחֻשְׁבָּן אָדָם וְאֵינֹן
יְהוּ"ו הוּ"י וְהוּ"י. וְעוֹד וְגַבְיָהוֹן דְאֵ שְׂכִינְתָא דְאֵיָהִי עַל גַּבֵּי חִינוּן וּמִשְׂרָרִין
כְּלָהוּ, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים קג יט) וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וְגַבְיָהוֹן לָהֶם דְאֵ
עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, דְשְׂכִינְתָא אֵיָהִי עַל גַּבֵּי אוֹפְנִים, וְעֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא
דְאֵיָהוּ כְּלִיל שִׁית סְפִירָן עַל גַּבֵּי חִינוּן, דְאֵיָהוּ כְּלִיל לוֹן מִטְטֵרוּ"ן, וְדָא אֵיָהוּ
כִּי גַבְיָהוֹן מְעַל גַּבְיָהוֹן שְׁמֵר וְגַבְיָהוֹן עֲלֵיהֶם (קהלת ה ז), אֵלִין אֵינֹן אַבָּא וְאֵיָמָא,
כְּתָרָא עַל רְאֵשֵׁהוֹן, דְאֵינֹן עַל גַּבֵּי שְׂרָפִים דְתַלְיִין מְכַרְסִיא.

וְעוֹד וְגַבְיָהוֹן דְאֵ אֵיָמָא עֲלָאָה, דְאֵיָהִי עַל גַּבֵּי סְפִירָן דְאֵינֹן תְּחוּתָהּ, דְמִיָּנָה
כָּל אַתְוֹן, וְגַבְיָהוֹן לָהֶם דְאֵ חֲכָמָה, דְמִתְמָן נְקוּדִין, וְיִרְאָה לָהֶם דְאֵ כְּתָרָא
דְתַמָּן טַעְמֵי, וְגַבְיָהוֹן מְלֵאוֹת עֵינִים, אֵינֹן אֹר צַח אֹר מְצוּחָצַח אֹר
קְדָמוֹן, וְכְמָה נְהוּרִין דְתַלְיִין מְנִיָּהוּ דְנְהָרִין מְלָגָא, כְּנִשְׂמָתָא בְּגוּפָא.

וְעוֹד וְגַבְיָהוֹן אֵלִין אֵינֹן שְׂבַעִה גַלְדֵי עֵינָא, דְאֵינֹן דְאֵ עַל גַּב דְאֵ כְּגַלְדֵי
בְּצָלִים, וְגַבְיָהוֹן לָהֶם דְאֵ עֵינָא דְאֵיָהוּ כְּלִיל כָּל גְּוֹנִין, וְגַבְיָהוֹן מְלֵאוֹת עֵינִים
אֵלִין כְּנִפֵי עֵינָא וְעַפְעַפֵי וְכְרוּבֵי עֵינָא, דְאַרְבַּע גְּוֹנִין אֵיָת בְּעֵינָא לְקַבֵּל אַרְבַּע
אַנְפִּין דְכָל חִיָּה, וְתָרִין כְּנִפֵי עֵינָא דְאֵינֹן עַפְעַפִּים, וְתָרֵי כְרוּבֵי עֵינָא, אֵינֹן
לְקַבֵּל אַרְבַּע גְּדָפִין דְכָל חִיָּה, וּבְאֵלִין אַרְבַּע גְּוֹנִין דְעֵינָא נְהוּרִין אַרְבַּע אַתְוֹן
יְהוּ"ה, וּבְאַרְבַּע כְּנִפֵי עֵינָא נְהוּרִין אֲדַנִּי, דְאֵ אֵיָהוּ כִּי גַבְיָהוֹן מְעַל גַּבְיָהוֹן שְׁמֵר,
וְגַבְיָהוֹן עֲלֵיהֶם (שם) אֵלִין אֵינֹן יְהוּ"ה אֵהִיָּה אַבָּא וְאֵיָמָא.

וְעוֹד עֵינִין גַּבְיָהוֹן מְסֻטְרָא דִימֵינָא, וְעֵינִין עֲמִיקִין מְסֻטְרָא דְשְׂמָלָא, דְאֵ
עָנוּ וְדָא בִיּוּשׁוֹן, מְסֻטְרָא אַחֲרָא דְאֵ גַס רוּחַ וְדָא עֵז פְּנִים, כְּרוּבֵי עֵינָא
וְעַפְעַפֵי עֵינָא עֲלֵיָהוּ אַתְמֵר (שמות כה כ) וְהָיוּ הַכְּרוּבִים פּוֹרְשֵׁי כְנָפִים לְמַעַלָּה,
סוּכְכִים בְּכְנִפֵיהֶם עַל הַכַּפְרֹת, דְאֵ כְּפּוֹרֶתָא דְעֵינָא, תְּלַת גְּוֹנִין דְעֵינָא אֵינֹן
אֵהִיָּה יְהוּ"ה אֲדַנִּי, כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל, וְאֵינֹן יְחוּדָא בְּרַכָּה קְדוּשָׁה, וְסִימָן
? עֲנָנוּ בַּ יּוֹם קָ רְאֵנוּ (תהלים כ י), דְהֵכִי סְלִיק חֻשְׁבָּן תְּלַת שְׂמָהוֹן אֵלִין כְּחוּשְׁבָּן

יב"ק, אהי"ה פתח עלאה, יהו"ה עמוּדא דאמְצעיִתא, אדניי שְכינְתא
תתאָה, אדניי כָּלל (נייא יהו"ה), אהי"ה פֶּרֶט, יהו"ה (נייא אדניי) וכָּלל.

ועוד עינא פְּגוּנא דגופא, תְּרין פְּרוּבין דיליה פְּגוּנא דתְּרין שוֹקין, תְּרין
עִפְעִי עינא לְקַבֵּל תְּרין דְּרוּעִין, אֵלִין מְסַפְכִין וְאֵלִין פְּרָחִין, וְאֵית פְּרוּבֵי
עינא רְבֵרְבִין וְעינא זְעִירָא וְאֵית פְּרוּבֵי עינא זְעִירִין וְעינא רְבֵרְבָא, בְּגִין דָּא
אֲמַר לְאַהֲרֹן וְלְבִשׁ הַכֹּהֵן מִדּוּ בַד (ויקרא ו), וְאוּקְמוּהוּ מְאַרֵי מִתְנִיתִין, מְאֵי
מִדּוּ כְּמִדְתּוֹ, הֵכִי צְרִיכִין לְבוּשֵׁי עינא דְּאֵינוּן פְּרוּבֵי עינא, דְּאֵינוּן דּוּ
פְּרָצוּפִין כְּתַנּוֹת עוֹר, דִּיהוּן כְּמִדְה דְּעינא.

וּבְגִין דָּא (דברים כה יג) לֹא יִהְיֶה לָּךְ בְּבֵיתְךָ אָבֹן וְאָבֹן אֵיפָה וְאֵיפָה גְדוֹלָה
וְקִטְנָה, דְּגוֹדֵל אִיהוּ מִדְּה לְעֵינִין לְחוּטְמָא לְשִׁפּוּן לְאוּדְנִין לְפּוּמָא, הֵאֵי
אִיהוּ מִדְּה דְּכֹלָא, וּבְגִין דָּא אֲמַר קָרָא (שמות כו ב) מִדְּה אַחַת לְכָל הִירְעוֹת,
וְעַל כִּנְפֵי עינא אֲתַמַּר (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מְלֶאכִיו רֹחוֹת מְשֻׁרְתֵיו אֵשׁ לוֹהֵט,
אֵלִין אֵינוּן גְּוֹיֵי עינא, וְלְקַבֵּל תְּרִין כְּנָפֵי עינא אֵינוּן תְּרִין שִׁפּוּן דְּפִתְחִין
וְסִגְרִין, וְלְקַבְּלֵיהוּ תְּרִין כְּנָפֵי רִיָּאָה, וְעינא לְקַבֵּל לְבָא דְּאִיהוּ אֵשׁ לוֹהֵט,
וּבְכִנְפֵי רִיָּאָה רֹחַא דְּנָשִׁיב בְּהוּן, עֲלֵייהוּ אֲתַמַּר עוֹשֶׂה מְלֶאכִיו רֹחוֹת.

דף קכח ע"ב

וְכָל אָבֵר וְאָבֵר בְּרָא לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִדְּה בְּמִשְׁקַל, וְאִם תִּשְׁכַּח
עֵינִין חַד זְעִיר וְחַד רְבֵרְבָא, לֹאוּ אִיהוּ דָּא בְּמִשְׁקַל וּבְמִדְּה, שְׁקֶרן אִיהוּ,
אֲסַתְמַר מִינֵיהּ, אוּ אִם עֵינִין רְבֵרְבִין וּפּוּמָא זְעִירָא, וְחוּטְמָא אֲרִיכָא
וְאֲנָפִין זְעִירִין, (נייא עקימין) דְּלֹא אֲזֵלִין כְּלַהוּן בְּמִדְּה, עֵינִין וְחוּטְמָא וְאֲנָפִין
וּפּוּמָא, עוֹלָן אִיהוּ דָּא, וּבְגִין דָּא לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפָּט בְּמִדְּה וְגוֹמַר (ויקרא
יט לה), בְּמִדְּה דָּא מִדְּה דְּשִׁיעוֹר קוּמָה. (דף קכח ע"ב) דְּכָל מָאן דְּלֹא אִיהוּ בְּעַל
מְדוּת, אֲכַחִישׁ שְׁעוֹר קוּמָה דְּלַעֲלֵא, וְלֹא אֲתַנְטִיל מִתַּמָּן, דְּעֵשֶׂר סְפִירָן
דְּלַעֲלֵא כְּלַהוּ אֲזֵלִין בְּמִדְּה מְסֻטְרָא דְּאֵת י', וּבְמִשְׁקַל מְסֻטְרָא דְּאֵת ו', תְּרִי
מֵאֲזִי הִשְׁקַל אֵינוּן ה' ה', מִדְּה אַחַת.

דף קכח ע"ב

תָּא חֲזִי י' אִיהוּ רִישָׁא, וְאִיהוּ מִדְּה דְּעֵינִין דְּאוּדְנִין דְּאֲנָפִין דְּתְּרִין נוֹקְבִין
דְּחוּטְמָא, מִדְּה דְּפּוּמָא, שְׁקַל הַקֶּדֶשׁ דָּא ו', שְׁקַל דְּגוּפָא, כְּנָפֵי הַשְּׁקַל ה'י
אֲצַבְעֵן דִּימִנָא וְה'י דְּשִׁמְאָלָא, וּבְגִין דְּשִׁמְאָ דִּיהוּ"ה אִיהוּ מִדְּה וְשְׁעוֹר
וּמִשְׁקַל, אֲמַר קָרָא (ויקרא יט לה) לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפָּט בְּמִדְּה בְּמִשְׁקַל
וּבְמִשׁוֹרָה, וּכְגוּוּנָא דָּא לֹא יִהְיֶה לָּךְ בְּכִיסָף אָבֹן וְאָבֹן גְּדוֹלָה וְקִטְנָה (דברים
כה יג), מְאֵי כִּיס הַכָּא דָּא פּוּמָא. (דף קכח ע"ב)

אֲדַהְכִי הָא סָבָא עֲלָאָה אֲזַדְמֹן לְגַבְיָהּ, וְאָמַר וְהָא אִם עֵינִין שְׁקִילִין הָא
אִינוּן בְּמִדָּה, אֲבָל אִם אִינוּן עֵינִין רַבְרָבֹן וְשִׁפּוּן זְעִירִין לָא אֲכַחִישׁ מִדָּה,
אֲלָא אִם עֵינִין דָּא רַב וְדָא קָצָר, דָּא עַב וְדָא כְּחוּשׁ, אוּ אֲנָפִין דָּא אָרִיז
וְדָא קָצָר, דָּא עַב וְדָא כְּחוּשׁ, אֲלָא בְּתַר דְּזִיווּגִין שְׁקִילִין כָּל חַד לְמִינֵיהּ,
וְדָאִי לָא אֲכַחִישׁ עוּבָדָא דְּבְרָאשִׁית.

ב' בְּתוֹסְפֹת, תְּרִין כִּיסוֹת פִּימָא וְלָבָא, דְּהִכִּי אוּקְמוּהוּ מְאִרִי מִתְנִיתִין
עֲלֵיהוּ, מִי שְׁאִין תּוֹכוֹ כְּבִירוֹ אֶל יְכַנֵּס לְבֵית הַמְּדַרְשׁ, דְּוְדָאִי אִיהוּ מְאִילְנָא
דְּטוֹב וְרַע, דְּאִיהוּ יִימָא חַד בְּלֵב וְחַד בְּפִה, מָאן דְּאִיהוּ מְאִילְנָא דְּחֵי אִיהוּ
תּוֹכוֹ כְּבִירוֹ, פִּימָא וְלָבָא שְׁוִים, וְעֲלֵיהוּ אֲתַמַּר (בְּרָאשִׁית ג כב) וְלָקַח גַּם מֵעַץ
הַחַיִּים וְאָכַל וְחִי לְעוֹלָם, אֲבָל אַחְרָא דָּאִין תּוֹכוֹ כְּבִירוֹ דְּלָאוּ פִימִיָּה וְלָבִיָּהּ
שְׁוִין, עֲלִיָּה אֲתַמַּר (שם ב יז) וּמֵעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע לָא תֹאכֵל מִמֶּנּוּ, דְּוְדָאִי דָּא
אִיהוּ עֲרַבּוּבָא בִישָׂא, דְּמִשְׁקֶר מוֹנִיטָא דְּמִלְכָּא, דְּמַעְרַב כְּסָפָא בְּעוֹפְרָת.
וְדָא הֵוָה חֲטָא דְּחִנָּה דְּהִטִּיל בָּהּ נְחֹשׁ זוּהֲמָא, דְּאִיהוּ עוֹפְרָת דְּאֲתַעְרַב
בְּטַפָּה (נ"א בְּכַסְפָּא) חוֹרָא כְּסָפָא מְזוּקָק, וְלָא אֲתַדְכִּי זוּהֲמָא מְנִיָּה עַד דְּאֲתָא
אֲבִרְהֵם וְעָל בְּנוֹרָא וְאֲתַלְבֹּן כְּסָפָא, וְנִפְיָק עוֹפְרָת לְבָר דְּאִיהוּ יִשְׁמַעְאֵל,
וְאֲתַמַּר בְּאֲדָם מוֹשֵׁד בְּעֶרְלָתוֹ הֵוָה, אֲתַעְרַב עֲרַבּוּבָא בְּדַהֲבָא, אֲצִטְרִיף
בִּיֲצִחָק, וְאֲפִיק זוּהֲמָא לְבָר וְדָא עֲשׂוֹ, בִּיֲעַקֵּב נַח וְאֲשִׁתְּרֵשׁ וְאֲפִיק תּוֹלְדִין,
וְאֲתַרְבִּי עַץ הַחַיִּים בְּעֵנְפוּי וְשִׁרְשׁוּי.

עֵינִין בְּעִגּוּלָא מְסִטְרָא דָּאֵת י', בְּאַרְיִכוֹ מְסִטְרָא דָּאֵת ו', כְּנִפִי עֵינָא אִינוּן
ה"ה, בְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן אֵלִין אִיהוּ עֵינָא בְּמִדָּה בְּמִשְׁקַל וּבְמִשׁוּרָה, וְהִכִּי כָּל
אַבְרָם וְאַבְרָם בִּיָּה תִשְׁכַּח יְהו"ה, דְּאֲזִיל בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקַל, וְאִיהוּ בְּמִדָּה
וּבְמִשְׁקַל דְּדַבּוּרָא, קָלָא אִיהוּ שְׁקַל, מִדָּה דְּבוּר, כְּנִפִי תַקְלָא תְרִין הַבְּלִין
דְּאִינוּן אֲמִירָה וְקִרְיָאָה.

גְּוֹוִנִין דְּעֵינָא, חוֹר לְבַנְיָה סוּמְק מְאֲדִי"ם, יְרוּק חַמְיָה, אוּכְס שְׁבַתָּא"י,
תְּכַלֵּת צְדִיק, וְאִינוּן כְּגוּוֹנָא דְּחֲסָד גְּבוּרָה תְּפִאֲרַת יְסוּד וּמְלָכוּת, תְּרִי
כְּרוּבִי עֵינָא נְצַח וְהוּד לְקַבְּלֵיהוּ נְגִיָּה כְּכ"ב, כְּגוּוֹנָא דְּסִטְרָא דְּדַכְיוֹ, הִכִּי
אִינוּן מְסִטְרָא אַחְרָא.

שְׁבַעַה כְּכַבִּי לְכַת אִינוּן שְׁבַע כְּפּוֹלוֹת ב ג ד כ פ ר ת כְּגוּוֹנָא דָּא ב ג ג ד ד כ
כ פ פ ר ה ת ת, דִּינָא רְפִיָּא וְדִינָא קְשִׁיָּא, וּבְהוּן וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוּב (יחזקאל
א יד), רְצוּא בְּדַגִּישׁ וְשׁוּב בְּרַפִּיָּה, וְאִינוּן דִּינָא וְרַחֲמִי, וְהִכִּי אִינוּן מְסִטְרָא
אַחְרָא שְׁבַע כְּפּוֹלוֹת, לְקַבְּלֵיהוּ שְׁבַע רְקִיעִין שְׁבַע אֲרַעִין, וְאִינוּן שְׁבַעַה
וְשְׁבַעַה מוֹצְקוֹת (זכריה ד ב), וְהִכִּי אִינוּן שְׁבַע תְּרַעִין דְּגִיָּהֲנָם וְשְׁבַע הִיכְלִין,
מְלִין נְחֹשִׁים וְעַקְרָבִים וְחִשׁוּכָא, דְּמִתְמֹן הֵוָה מִתְנַבָּא בְּלַעַם חִיָּבָא,
וְעֲלֵיהוּ אֲתַמַּר (ישעיה נא ו) כִּי שְׁמַיִם כְּעֵשׂוֹן נִמְלְחוּ וְהָאֲרָץ כְּפִגְדָּ תִבְלָה,
וְכַבְּיָא דְּלַהוֹן עֲלֵיהוּ אֲתַמַּר (שם לד ד) וְנִמְקוּ כָּל צְבָא הַשְּׁמַיִם (תהלים קב כז),
הֵמָּה יֹאבְדוּ וְאַתָּה תַעֲמוּד, וּבְאַבּוּדָא דְּלַהוֹן (שם צו יד) ? שְׁמַחוּ הַ שְּׁמַיִם וְ
תְּגַל הַ אֲרָץ דְּאֲתַבְּרִיאוּ בְּשִׂמְא דִּיהו"ה.

דף קכט ע"א

אנפין אינון בארבע גוונין, אית בר נש (דף קכט ע"א) דאנפוי חוורין מסטרא דאנשי חיל, ואית בר נש דאנפוי סומקא מסטרא דיראי אלהיים, ואית בר נש דאנפוי ירוקין מסטרא דאנשי אמת, ואית בר נש דאנפוי אוכמין מסטרא דשונאי בצע, לקבליהו ארבע אחרין מסטרא דמסאבו כלהו חשוכין, אנפין מסטרא דימינא בישא עופרת, דמתרבין מליחה חוורא, אינון עבים וגסים, ועינוי גסים ועבים, וגופיה עב וגס, מסטרא דימינא מוחא, חוורא ככספא, זרע אברהם אוהבי (ישעיה מא ה), ומאן דאיהו אנפוי וגופיה וכל אברין דיליה גסין ועבים, איהו עצל כבד חשוף, ומסטרא דהאי ליה אמת באברהם (בראשית טו יב) ותדמה נפלה על אברם, והנה אימה חשכה גדולה נפלת עליו, והאי ליה איהי זוהמא דהטיל נחש בחוה, ומסטרא דיליה תכבד העבדה (שמות ה ט), ומסטרא דהאי ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבדה קשה (שמות ה ט), ומסטרא דהאי ויכבד לב פרעה (שם ט ז) ועבדיו, ואיהי כובד המס וכובד המלאכה.

אנפין ירוקין, אינון מסטרא דמרה, ירוקין חשוכין, והאי בר נש איהי קל, בהפוכא דליחה דאיהי כבדה, האי קל והאי כבד, האי פתי לביש והאי פקחא לביש, האי מזקין במהירו ואקדים בסיבו, והאי קשיש בסיבו, ואיהו מאוחר בסיבו, האי אתעבד פתי למפתי בני נשא ברמאות, בגין דאיהו מסטרא דנחש הקדמוני דמפתי לבני נשא, אסתמר מניה, והאי ירוקא פקיחא לביש, האי כל מה דאית בלביה שפיד לבר, והאי גניז לון לגאו, האי כל עובדוי בעפוכא, ודא כל עובדוי במהירו, ואיהו יבש גופא ואנפין וכל אברין דיליה, בהפוכא דאחרא, בגין דגיהנס דאיהי מרה ירוקא אוקיד ביה דאיהי פעס, פעסן איהו ודאי, דאוקיד ביה נורא לפום שעתא ומיד שכיח, הכי כל עובדוי בעי למעבד במהירו, ואחרא דאיהו כבד בנחת, דא בהפוכא דדא, דא נחש ודא שרף, דא מנא ודא אשא, מנא דמי טופנא דחביל כל בשרא, האי אחרא מניה גפרית ואש.

אנפין סומקין מסטרא אחרא, האי אתחזי בינוני לא גס ולא יבש, האי אתאדם מסטרא דמאדים, אושיד דמא איהו, אסתמר מניה, ותרין אינון בהפוכא סומק ואופס, דא בינוני במתקלא, ודא בהפוכא מסטרא אחרא, דא שמחן ודא עצוב, שמחן מסטרא דדס, שחוק הכסיל, ודא עצוב מסטרא דמרה אוכמא, דא גזיל ושפיד דמא, ואיהו וותרן, ודא פניש קובץ על יד.

מסטרא דדכיו בהפוכא, אנשי חיל אנפין חוורין מסטרא דמוחא, יראי אלהיים מסטרא דלבא, אנשי אמת מסטרא דפימא, שונאי בצע מסטרא דגופא, והא אוקמוה אנשי חיל יראי אלהיים אנשי אמת שונאי בצע מסטרא דאדניי, שעור ומדה דלהון יהויה מלגאו ומלבר, יי אתלבש באנשי חיל ודא מוחא דתמן חכמה, ה' ביראי אלהיים דאיהו לבא, ותמן דחילו ורחימו דאינון ייה בימינא ובשמאלא, ואינון נסתרות במוחא ובלבא, וי אתלבש בפימא מסטרא דאלין דאינון אנשי אמת, ה' אתלבש

בגופא מסטרא דאלין שונאי בצע, ואינון תורה ומצוה, ועליהו אתמר זה נגלות.

דף קכט ע"ב

אנפין עגולין מסטרא דנקודי, דאינון קמ"ץ פת"ח צר"י סגו"ל שב"א חל"ם חר"ק שר"ק שור"ק, מלכות עגולא דכלהו. תא חזי, תשע זמנין יהו"ה, בכל ספירה וספירה נקודה דיליה, ואיהו יהו"ה במלכות בלא נקודה, ואלין אינון נקודין דמחייבין כל ספירה וספירה, תשע נקודין אינון חד יהו"ה בקמ"ץ, תננינא יהו"ה בפתח, תליתאה יהו"ה בציר"י, רביעאה יהו"ה בסגו"ל חמשאה יהו"ה בשב"א, (דף קכט ע"ב) שתיתאה יהו"ה בחל"ם, שביעאה יהו"ה בחיר"ק, תמינאה יהו"ה בשלש נקודות, תשיעאה יהו"ה בשור"ק, מלכות יהו"ה כלילא מפלהו. קמ"ץ אתקרי בנקודה דא מסטרא דקתר עלאה דאיהו סתים פקמ"ץ, דאיהו סתים במחשבה, דלא ידע בר נש מה דאית בגויה, ומאן דאיהו לגו סתים במחשבה, עלת העלות קרינן ליה.

ואתקרי פת"ח בנקודה דא מסטרא דחכמה, דבה אתפתח ואתגליא מחשבה סתימא, כגוונא דא לעילא פדיוקנא דא, לתתא פדיוקנא דא ותרין נקודין אתגליאו באימא, בכתרא עלאה סתימין אינון, ואתעבידו צרי יהוה, עליהו אתמר (בראשית ב ז) ויצייר יהו"ה, כי בגי"ה יהו"ה צור עולמים (ישעיה כו ד), צייר תרין עלמין עלמא דין ועלמא דאתי.

סגו"ל דא חסד, ביה שכינתא איהו סגולת"א לעילא, סגו"ל לתתא, סגולתא ורחימא מסטרא דימינא, שב"א כגוונא דא מסטרא דשמאלא, כי בא"ש יהו"ה נשפט (שם סו טז), ותפול שבה ותקחם (איוב א טו), שבה עמדי (בראשית כט יט) דאיהי שכינתא דאתקרי שב"א מסטרא דשמאלא. ואתקרי חל"ם כגוונא דא מסטרא דעמודא דאמצעיתא, משם רועה אבן ישראל (שם מט כד), אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה (תהלים קיח כב), כל מרגליתא יקירא איהי בחל"ם, הךא הוא דכתיב (שמות כח יט) לשם שבו ואחלמה, וביה ונחלמה חלום (בראשית מא מא).

חר"ק אתקרי מסטרא דשוקא ימינא כגוונא דא ביה חקירה, החקר אלו"ה תמצא (איוב יא ז), ואיהו קרח הנורא, קרח מההוא נורא (יחזקאל א כב) דאיהו עמודא דאמצעיתא. שר"ק הוד אתקרי, כגוונא דא יהוה, מתפן אתקריאת שכינתא שר"ק, קשר המרכבה, ואיהו הוד דמשה, ביה אשתלימו חמשה בריחים לקרשי צלע המשכן השנית (שמות כו כז), כחושבן ה' דיליה, אשתאר ויד דו פרצופין, עליה אתמר (שם טז) עשר אמות ארד הקרש, קרש, קשר.

שורק יוהוהוהו, דא צדיק, דאיהו קושר המרכבה, דאיהי שכינתא עם קודשא בריך הוא, הךא הוא דכתיב (ד"ה א כט יא) כי כל בשמים ובארץ, ודא

דַּמְתַּרְגְּמִינֵן דְּאַחִיד בְּשִׁמְיָא וּבְאַרְעָא, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (ירמיה ב כא) וְאַנְכִי
נְטַעְתִּיךָ שׁוֹרֵק כְּלָה זָרַע אָמַת, זָרַע אָמַת הוּא וְדָאִי, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (מיכה ז כ)
תַּתְּנֵן אָמַת לְעַקְב, אִיהוּ זָרַע, וּשְׂכִינְתָא עֶזְר, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב (בראשית ב יח)
אָעֲשֶׂה לוֹ עֶזְר כְּנַגְדוֹ, כָּל אֱלִין נְקוּדִין אֲתַחֲיִיבוּ בְּשִׁמְיָא (נ״א אֲתַחֲיִיב שְׁמָא)
קְדִישָׁא מְסֻטְרָא דְתַשַׁע סְפִירָן, וּמְלָכוּת כְּלִילָא דְכְּלָהוּ, אֲהַבַת כְּלוּלְתִּיךָ
(ירמיה ב ב), הָא הֵכָא אֲנַפִּין עֲגוּלִין דְלַעֲיִלָא, נְקִידִין בְּנְקוּדִין.

וְאִית אֲנַפִּי רַבְרָבִי, וְאַנְפִי זּוּטְרִי, אֲנַפִּין דְרַחֲמִי, וְאַנְפִּין דְזַעַם, דְבַהוֹן וְאַ״ל
זּוּעַם בְּכָל יוֹם (תהלים ז יב), וּבְגִין דָּא אָמַר לְמִשְׁהָ הַמִּתְּנֵן לִי עַד שְׂיַעֲבְרוּ פְּנִים
שֶׁל זַעַם, וּמִיָּד וַיַּעֲבֹר יְהוּ״ה עַל פְּנֵיו וַיִּקְרָא, יְהוּ״ה יְהוּ״ה אִ״ל רַחוּם וְחַנוּן
(שמות לד ו), דְּאִינוּן בְּרָזָא דְאֵת וְאַ״ו, תַּלְתָּ עֶשֶׂר מְכִילֵן, אִי דְבְּאַמְצַעִיתָא
דְּנָא״ו אַרְבֵּי אַפִּים מְאִי אַפִּים דִּילִיָּה וְ״ו, דְבַהוֹן מְאַרְיָךְ אֲנַפִּין עַל חֲיִיבָא,
וּמְרַחַם עַל עֲלָמָא, וְעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (במדבר ו כה) יָאֵר יְהוּ״ה פְּנֵיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֹךְ,
יִשָּׂא יְהוּ״ה פְּנֵיו אֵלֶיךָ, הִי הִי אִינוּן גְּוֹנִין דְּאַנְפִּין חָנוּר וְסוּמְק, וְחוּטְמָא
אִיהוּ אַרְיָךְ אֲנַפִּין, יוּ״ד פִּימָא כְּלָלָא דְתַלְתָּ דְרַגִּין, יִי חוּט בְּעֲגוּלָא, וְ״ו לְשׁוֹן,
דִּי כְּלָלָא דְאַרְבַּע תַּקּוּנִין שְׁפֹון וְשִׁינִים וְחָדָּ וְגֵרוֹן.

דף קל ע״א

תָּא חֲזִי אֲתַמַּר בְּאָדָם (איוב יד כ) מְשַׁנָּה פְּנֵיו וְתַשְׁלַחְהוּ, וּמֵאֵן גְּרִים לִיָּה שְׁנוּיָא
דְּאַנְפִּין, לְשַׁנְאָה לִיָּה דְלָא יִשְׁתַּמּוּדְעֵן בֵּיהּ מְאַרִי דְדִינָא, הָאִי אִיהוּ שְׁנוּי
מְקוּם שְׁנוּי הַשֵּׁם שְׁנוּי מְעֻשָׂה. וְעוּד נְקוּדִין אִינוּן סְגוּלִין נְהַרִין (נ״א בַּהֲדִין)
נְקוּדָה דְאֹרִיָּתָא, וְאִינוּן נְעַנְוֵעִין דְאַתְנוּן, לְקַבֵּל פְּרָקִין וְעַרְקִין, דְּאִינוּן
נְעַנְוֵעִין דְאַבְרִין דְגוּפָא. וְאַתְקִרִיאוּ בְּאַלִּין שְׁמָהּ, ק״דוּמִיָּאֵל (נ״א ק״דמִיָּאֵל)
(ס״י קמוֹאֵל) מ״לכִיָּאֵל צ״וֹרִיָּאֵל הָא קִמְצָ בְּאַתְוֹזִי, פ״דָּאֵל ת״וּמִיָּאֵל
ח״סדִיָּאֵל הָא פְּתַח, צ״וֹרִיָּאֵל ר״זִיָּאֵל י״וּפִיָּאֵל הָא צְרִי, ס״מטוֹרִיָּה (דף קל
ע״א) ג״זִרִיָּאֵל (נ״א ג״בִרִיָּאֵל) ו״ענָאֵל ל״מוֹאֵל הָא סְגוּל, ש״מִעִיָּאֵל ב״רִכִּיָּאֵל
א״הנִיָּאֵל הָא שְׁבָא, ח״נִיָּאֵל ל״הרִיָּאֵל (נ״א ל״הדִיָּאֵל) מ״חנִיָּאֵל הָא חֲלָם,
ח״זקִיָּאֵל ר״הטִיָּאֵל ק״רשִׁיָּאֵל (נ״א ק״דוּשִׁיָּאֵל) הָא חֲרַק, ש״מוֹעִאֵל ר״יעִמִּיָּאֵל
ק״נִיָּאֵל הָא שְׂרַק, ש״מִשִּׁיָּאֵל ר״פִּאֵל ק״דשִׁיָּאֵל הָא שְׂרַק, הָא תַּמְנִיָּא
וְעֶשְׂרִין שְׁמָהּ, דְאַתְמַר בְּהוֹן (תהלים קיא ו) כֹּחַ מְעֻשָׂיו הִגִּיד לְעַמוֹ, זְכָאִין
אַנְפִּין דְנְהַרִין בְּהוֹן אֱלִין שְׁמָהּ, וְאִינוּן לְקַבֵּל י״ד פְּרָקִין דְיִד יְמִיָּא וְלְקַבֵּל
י״ד פְּרָקִין דְיִד שְׁמָאֵלָא, יְהוּ״ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ״ה, כּוּז״וּ בּמוֹכְס״וּ כּוּז״וּ,
עֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (שמות כ ג) לֹא יְהִיָּה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי, וְאַם לֹא
עֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (משלי יא כא) יָד לִיד לֹא יִנְקָה רַע.

חוּטְמָא אַרְיָכָא, דָּא הוּא בַר נֶשׁ דְאִית בֵּיהּ רַחֲמִי, חוּטְמָא קְמִיטָא מְאַרִי
דְרוּגְזָא אִיהוּ, חוּטְמָא עֲקִימָא מְסֻטְרָא דְחוּיָא אִיהוּ בְּכָל אַבְר דְחַב בַּר נֶשׁ
הָהוּא חוּיָא אִיהוּ כְרִיכָא תַמָּן וְעַקִּים לִיָּה, בִּין בְּאִוְדִנִּין בִּין בְּעֵינִין בִּין
בְּחוּטְמָא בִּין בְּפִימָא, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (קהלת א טו) מְעוֹת לֹא יוּכַל לְתַקּוּן וְגוּמַר,
וְכָל כְּאֲבִין דְבַנִּי נִשָּׂא דְאִינוּן תַּקִּיפִין, דְאַתְמַר בְּהוֹן (דברים כח נט) וְחֲלָים רַעִים

וְנֶאֱמָנִים, הוּא דְנִשְׁיָד לֹון הֵהוּא חוּיָא בְכֻמָּה נְשִׁיכִין בְּהֵהוּא אַבְר דְּחָב, עַד דְּאַתְפָּרַע מִהֵהוּא חוּבָא, וּבְגִינְיָה אַתְמַר אֶפִּילוּ נְחֹשׁ כְּרוּדָּה עַל עֶקְבוּ לֹא יִפְסִיק, לֹא יִפְסִיק בְּיַחְוָדָא בְּצִלּוֹתֶיהָ, וְהָא כְּתִיב בְּכָל פְּקוּדֵין (וּיִקְרָא יַח ה) וְחֵי בְּהֵם, וְלֹא שְׁיִמוֹת בְּהֵם, אֲמַר לְהֵם בְּגִין דָּא אֲמָרוּ אֲבַל עֶקְרָב פּוֹסֵק בְּגִין דְּקֻטִּיל. תָּא חֲזִי בְּחוּטְמָא אֵית תְּרִין נוֹקְבִין, מִחַד נְפִיק רוּחָא, וּמִחַד נְפִיק תְּנָנָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (דְּבָרִים כֹּט יט) כִּי אֲזָ יַעֲשֶׂן אֶף יְהוּיָה וְקִנְאָתוֹ בְּאִישׁ הֵהוּא, בְּרוּחָא קָרִיר אֲמַר (שְׁמוֹת טו ח) וּבְרוּחַ אֶפְיָד נְעַרְמוּ מִים, בְּתִנְנָא דְסָלִיק כְּעֵשֶׂן אֲמַר (שֵׁם) נִשְׁפָּת בְּרוּחָדָּה כְּסָמוּ יָם.

אוּדְנִין אֵית בְּהוּן אֲדָרִין וְאַכְסְדָרִין, וְעַלְיָהוּ אֲמַר דְּוֹד שִׁיר לְמַעְלוֹת, דְּאִינוּן כִּי גְבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ שְׁמַר, וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם (קֵהֶלֶת ה ז), אִי אִינוּן אֶטִּימִין אוּדְנִין לְתַתָּא, הֲכִי אִינוּן אֶטִּימִין תְּרַעִין דְּשְׁמִיעָה לְעִילָא לְגַבְיָהוּ, וְאִינוּן תְּרַעִין דְּאַתְמַר בְּהוּן (תְּהֵלִים סה ג) שׁוֹמְעֵ תִפְלָה, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל (דְּבָרִים ו ד), מִתְּמֹן צְרִידָּה לְכוּנָא בְּשְׁמִיעָה. אֲמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, וְהָא שְׁמִיעָה בְּאֵן אֶתְר תִּלְיָא לְעִילָא.

אֲמַר לִיה בְּרִי רְאִיָּה הוּא כְּסָא לְמַזְרַח, דְּמִתְּמֹן נְהוּרָא נְפִיק לְעוֹלָם, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מְאָרִי מִתְּנִיתִין, מְזַרְח מְשֵׁם הָאוּר יוֹצֵא לְעוֹלָם, יְהוּדָה אִיהוּ לְמַזְרַח, וְאַתְמַר בֵּיה (בְּרַאשִׁית מֹט ט) גּוֹר אֶרֶץ יְהוּדָה. מַעְרָב דָּא פִּימָא דְתִמְנֹן עָרוּב דְכֻלָּא, וְתִמְנֹן מִתְּעַרְבִין כָּל חֲיִילִין וְכָל דְרָגִין, וּמִחְנֵה אֶפְרַיִם לְמַעְרָב, וּמִטָּה לְמַעְרָב בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם. שְׁמִיעָה לְקַבֵּל שְׁלַחוּן בְּצָפוֹן, וְתִמְנֹן דְחִילוּ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (חִבְקוּק ג ב) יְהוּיָה שְׁמַעֲתִי שְׁמַעְדָּה יִרְאֲתִי, וּמִחְנֵה דָן לְצָפוֹן, וְאִזְן דְּמוֹת אֶלְיָף, דְּאַתְמַר בֵּיה אֶלְיָף בֵּינָה, דְּאִיְהִי נְמִי עוֹז לְצָפוֹן. רִיחָא לְדָרוֹם, רִיחַ נִיחַח לִיהוּיָה (וּיִקְרָא א ט), וְאֵית לְחוּטְמָא תְּרִין נוֹקְבִין, כְּלִילֹן מְדִינָא וְרַחֲמִי, וְאִינוּן י' י', חוּטְמָא ו' בְּאֶמְצַעִיתָא, תְּרִין צְנוּרוֹת אִינוּן דִּילִיָּה, וְאַתְמַר לְגַבִּי מִחְנֵה רְאוּבֵן לְדָרוֹם רְאוּבֵן, תְּרִין נוֹקְבִין דְּחוּטְמָא אִינוּן לְקַבֵּל לְאָה וְרַחֵל, חוּטְמָא בְּאַרְח מִישׁוּר בְּיַנְיָהוּ דָּא יַעֲקֹב.

דף קל ע"ב

אֲמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, מָנָא לָדָּה דְּאִימָא (נִי"א דְּבִינָה) אִיְהִי לְצָפוֹן, וּבָה תִלְיָא שְׁמִיעָה, אֲמַר לִיה בְּרִי חֲמֹשִׁין תְּרַעִין אֲנוּן דְּבִינָה, וּבָה מְיִיחְדִּין כִּי"ה כִּי"ה אֲתוּוֹן תְּרִין זְמַנִּין בְּכָל יוֹמָא, וְיִשְׂרָאֵל אִיְהוּ בֶן יִי"ה, בֵּינָה וְדָאִי כְּלָלָא דְתִלְת אֲתוּוֹן אַבָּא וְאִימָא וּבְרָא, וּבְגִין דָּא שְׁמִיעָה בָּה תִלְיָא, לִית תְּקוּנָא מְאֵלִין אֲרַבַּע אֲתוּוֹן דְּלָא אֲתִכְלִילֹן בָּה עֶשֶׂר סְפִירָן, דְּאִינוּן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְאַרְבַּע אֲתוּוֹן דְּאִינוּן יְהוּיָה אִיְהוּ לָא אֲשִׁתְּנִי בְּכָל אֶתְר, אִיְהוּ שְׁמַע דְּשְׁמָאֵלָא (דף קל ע"ב) לְיִשְׂרָאֵל, וְאַסְתַּכַּל בְּיַמִּינָא עֲלֵיהוּ, וּבְדָרוֹם אִיְהוּ מְרַחֵף עֲלֵיהוּ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (בְּרַאשִׁית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, וּבְמַעְרָב אִיְהוּ מְמַלֵּל עִמָּהוּן, שְׁנוּיִין אִינוּן בְּמַאֲנֵי דְגוּפָא, אֲבַל בֵּיה לִית שְׁנוּיָא כְּלָל, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (מְלָאכִי ג ו) אֲנִי יְהוּיָה לֹא שְׁנִיתִי.

וּבְכֹל אֲבָר וְאֲבָר (דאיהו נרא דכל פקודא) בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאִמְלָכָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוא, וּלְתַקְנָא לִיה אֲתֵר דְּכִיָּא וְנִקְיָא לְשָׂרְיָא לִיה תַּמּוֹן, וּבְגִין דָּא צְרִיךְ בַּר
נֶשׁ לְבַעְרָא מְנִיָּה מִכָּל אֲבָר וְאֲבָר, כָּל מַחְשְׁבִין וְכָל הִרְהוּרִין בִּישׁוּן דְּטִנוּפִין
דְּאִינוּן קְלִיפִין, וְצְרִיךְ לְאִוּקְדָא לֹון בְּכָל פְּקוּדִין כְּשֵׁרִין, דְּשָׂרְיִין עַל כָּל אֲבָר
וְאֲבָר דְּאִינוּן נְרוֹת, דְּכָל פְּקוּדָא נֵר אֲתַקְרִיאַת, הֵדָּא הוּא דְכִתִּיב (משלי ו כג)
כִּי נֵר מְצֹנָה, נֵר יְהוּיָה נִשְׁמַת אָדָם (שם כ כז), וּבִה צְרִיךְ לְמַהוּי (שם) חוּפֵשׁ כָּל
חֲדָרֵי בֵּטוֹן, וּלְבַעְרָא מְנִיָּהוּ שְׂאוּר וְחֻמְצָ מוּץ וְתַבּוֹ, שְׂאוּר וְחֻמְצָ מִן הָעֵסָה
(נ"א הטפה), מוּץ וְתַבּוֹן מִן הַחֲטָה, לְשָׂרְיָא תַּמּוֹן י"ה, י' בְּעֵסָה דְּאִיהִי טְפָה, ה'
בְּחֲטָה, דְּאִיהִי לְבַעְרָא חֲט מוֹ ה' דְּאִשְׁתַּאֲרַת סִלְת נִקְיָה.

דְּכָל פְּקוּדָא דְּשָׂרְיָא עַל כָּל אֲבָר וְאֲבָר אֵית לָהּ שֵׁם יְדִיעַ, וְכָל חֲיִילִין
וּמְשָׂרְיִין דְּמִלְאָכִין דְּתַלְיִין מְנִיָּה, כְּלָהוּ אֲתַפְנָשׁוּ לְהָהוּא אֲבָר, וְנִטְרִין לִיה
מִכָּל מְרַעִין בִּישׁוּן, וּמֵאֵן דְּחֲלִיף לֹון אוֹ קְרָא לֹון בְּאֲבָר דְּלֵאוּ דְּלֵאוּ, וְלֵאוּ
אִינוּן מִמְּנֹן עֲלֵיָּהוּ, אִיהוּ אֲכַחִישׁ סְדוּרָא דְּעוּבָדָא דְּבְרָאשִׁית, וְלֵאוּ
מִתְכַּנְּשִׁין לְגַבִּיָּה, לְמִלְכָּא דְּשׁוּי מִמְּנֹן עַל מְלֻכוּתִיהָ, וּפְלִיג לֹון עַל כָּל אֲתֵר
וְאֲתֵר, וְאָמַר לֹון אֲנִתְ תֵּהֵא מִמְּנָא עַל אֲתֵר כְּדָ וְכָד, וְאֲנִת כְּדָ וְכָד, וּלְכָל חַד
שׁוּי לִיה בְּאֲתֵר יְדִיעַ, וּבְמַלְכָּה יְדִיעַ, לִית לִיה חֲלוּף בְּאֲתֵר אַחְרָא.

אֲבָל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּשִׁלְטָנוּתִיהָ בְּכָל אֲתֵר כְּנִשְׁמַתָּא דְּשִׁלְטָנוּתִיהָ עַל כָּל
אֲבָר וְאֲבָר, מְלֵא כָּל הָאֲרֵץ כְּבוֹדוֹ, בְּכָל אֲתֵר דְּקָרִי לִיה בַּר נֶשׁ עֲנִי לִיה, אֶלְפָּא
אִם הָהוּא אֲתֵר דִּהָהוּא אֲבָר אִיהוּ פְּגוּם בְּחוּבָה דְּעַבִּיד בַּר נֶשׁ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לֹא שָׂרְיָא בְּהָהוּא אֲבָר, דְּעֲלִיָּה אֲתַמַּר (ויקרא כא יח) כָּל אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא
יִקְרָב.

וְאֲבָרִין דְּבַר נֶשׁ כְּלָהוּ אִינוּן מְסוּדְרִין עַל סְדְרֵי בְּרָאשִׁית, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִי
בַּר נֶשׁ עוֹלָם קָטוֹן, וּמֵאֵן דְּאִמְלִיךְ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כָּל אֲבָר וְאֲבָר,
כְּאֵלוּ אִמְלִיךְ לִיה עַל כָּל עֲלָמָא, וְאִגְרָא דְּבַר נֶשׁ דְּאִמְלִיךְ לִיה עַל כָּל אֲבָר
וְאֲבָר לֹא אֲתַיְיָהִיב רְשׁוֹ לְגַלְאָה, דְּאֵלִין אִינוּן טַעֲמֵי מְצוֹת דְּלֵא אֲתַיְיָהִיבו
לְגַלְאָה, בְּגִין דְּלֵא יְהֵא בַּר נֶשׁ עוּבָד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרִס,
אֲבָל בְּרִי מְלִין אֵלִין דְּלֵא צְרִיכִין לְאֲתַגְלָא, יְהוֹן טְמִירִין בְּלַבְדָּ, עֲלֵיָּהוּ
אֲתַמַּר (ישעיה כג יח) לְאֶכּוּל לְשִׁבְעָה וְלִמְכֹסָה עֲתִיקָ, מְלִין עֲתִיקִין דְּלֵא
אֲתַמַּסְרוּ לְגַלְאָה יְהוֹן טְמִירִין בְּלַבְדָּ.

תָּא חֲזִי כְּדָ בַּר נֶשׁ מִתְעַטֵּף בְּעֵטוּפָא דְּמְצוֹנָה, וּמְנַח תַּפְלִין, וְקָרִי לִיה
בְּקָרִיאַת שְׁמַע, הָא תַּקִּין לִיה פְּרִסְיָא בְּעֵטוּפָא דְּמְצוֹנָה, וְהָא אוּקְמוּהוּ
וְהוּכֹן בְּחֶסֶד כְּסָא (שם טז ה), וּבְתַפְלִין אִיהוּ מְעֵטֵר לִיה, הֵדָּא הוּא דְכִתִּיב
(יחזקאל כד יז) פְּאִרְךָ חֲבוּשׁ עֲלִיךָ, וְקָרָא לִיה בְּקָרָא לְשָׂרְיָא עַל פְּרִסְיָא דְּתַקִּין
לִיה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הִכִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְתַקֵּן לִיה בְּהָהוּא עֲלָמָא פְּרִסְיָא
וְעֵטְרָה, וּכְמָה דְּאִיהוּ נְחִית לִיה תַּמּוֹן, וּיְקוּם פְּרִסְיָא בְּגִינִיָּה, וְאִמְלִיךְ לִיה
עַל כָּל מְלָאָכִין (נ"א חִיילִין) וּמְשָׂרְיִין דְּתַמּוֹן, הֵדָּא הוּא דְכִתִּיב (בראשית א כו)
וַיְרֵדוּ בְּדִגְתַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְגוֹמֵר, וְרָזָא דְּמַלְכָּה (שמואל א ב ז) כִּי מְכַבְּדֵי
אֲכַבְּד וּבּוֹזֵי יִקְלוּ.

וּכְמָה דְנַחֲתָהּ (ס"א דמגנין) לִיָּה בְּכַמָּה נְגוּנִין דְשִׁירוֹת תּוֹשְׁבָחוֹת וְהוֹדָאוֹת, הַכִּי כַד סָלִיק לְעִילָא כְּלָהוּ חִינוּן דְמַרְכָּבוֹת, וּמִשְׁרָיִין דְמַלְאָכִין קַדִּישִׁין, דְחִיּוֹת וְאוֹפְנִים וּשְׁרָפִים, פְּתַחֲנָן לִיָּה (נ"א פרישן) גְּדַפְיָהּוּ בְּחֻדְוָא בְּנִגּוּנָא לְקַבְּלָא לִיָּה, הָא הָכָא אֲגָרָא דְצְלוֹתָא וְתַקּוּנִין דִּילָהּ דְאִיהִי פְּקוּדָא חֻדָּא.

דף קלא ע"א

פְּקוּדָא דְבְרִית מִילָהּ, בְּגִזְרֵיהּ דְעַרְלָה וּפְרִיעָה, כְּמָה דְאִיהוּ אֲעֵבֵר מֵהָהוּא אֲבָר כָּל אֱלִין קְלִיפִין דְאֵלֵהִים אַחֲרִים, וְתַקִּין בֵּיהּ אֶתְר לְשָׂרְיָא בֵּיהּ שְׂכִינְתָא תַּמּוֹן, דְאִיהוּ אוֹת בְּרִית מִילָהּ, הַכִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּד נִשְׁמַתִּיהּ (דף קלא ע"א) סְלִיקַת לְעִילָא, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב (דברים ל"ב) מִי יֵעָלֶה לְנוֹה שְׁמַיָּמָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲעֵבֵר מִנִּיהּ כָּל מַלְאָכִי חַבְלָה וּמִקְטָרְגִין דְלָא יִקְרְבוּ לְגַבִּיהּ בְּגִין דְשָׂמָא דִיהוּ"ה שְׂרָיָא עֲלִיהּ דְתַשְׁכַּח לִיָּה בְּאֱלִין תִּיבִין מִי יַעֲלֶה לְנוֹה שְׁמַיָּמָה, רָאשֵׁי תִיבוֹת מִיָּלִ"ה, וְסוֹפֵי תִיבוֹת יְהוּ"ה, בְּשָׂמִיָּה סְלִיק לְעִילָא נִשְׁמַתִּיהּ, וּבְהָהוּא זְמַנָּא יִתְקַיֵּים בֵּיהּ (שם כ"ח ז) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם יְהוּ"ה נִקְרָא עֲלֵיךְ וְיִרְאוּ מִפְּנֵיךְ, וּכְמָה דְאִיהוּ מְקַבֵּל עֲלֵיהּ כָּל פְּקוּדֵין דְעֵשָׂה, בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוֹ, הַכִּי אֲמַלִּיכִין לִיָּה לְעִילָא חִיילִין וּמִשְׁרָיִין, עַל אֱלִין עֲלָמִין דְתַקִּין לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעִילָא, וּמְקַבְּלִין לִיָּה עֲלֵיהּוֹן בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוֹ דְמֵאֲרִיהוֹן.

וּבְזְמַנָּא דְבַר נֶשׂ אֲשֶׁתִּדֵּל בְּאוּרִייתָא דְאִיהוּ אֹר, וּבְמִצְוֵה דְאִיהוּ נֹר, כְּאֵלוּ נְהִיר עֲמוּדָא דְעֵנְנָא בִּימָמָא קֶדֶם יְהוּ"ה, וְעֲמוּדָא דְאֲשֶׁתָּא בְּלֵילִיא, הַכִּי כְּגוּוּנָא דָּא כַּד אָזִיל לְהָהוּא עֲלָמָא, מֵה כְּתִיב בֵּיהּ (שמות י"ג כ"א) וַיְהוּ"ה הוֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לְנַחֲוֹתָם הַדְרֹךְ, וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם, לְמָאן לְנִשְׁמָה וְרוּחָא וּנְפִשָׁא דִילִיהּ, דְאִינוּן לְקַבֵּל כְּהוּן לְוִי וְיִשְׂרָאֵל, וְכֹלָא בְּזָכוּ דְאוּרִייתָא דְאִיהִי אֹר וְנֹר.

וְכָל מָאן דְנָטִיר שְׁבֵת וְאוֹקִיר לִיָּה וּמַעֲנַג לִיָּה בְּגִין יְקָרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הַכִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לִיָּה אֶתְר לְעִילָא בְּנִיחָא דְלָא טָרַח בֵּיהּ, וְנַח תַּמּוֹן מְכַל טָרַחָא דְהָאִי עֲלָמָא דְטָרַח בְּכַמָּה גְּלוּלִין וְעוּבָדִין, בְּרִי תָא חֲזִי, כָּל פְּקוּדֵין אֱלִין תַּלְיִין בְּדִיוֹקְנָא דְמַלְכָּא, וְאִית פְּקוּדֵין דְאִינוּן עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס, וְתַלְיִין מְדִיוֹקְנָא דְהָהוּא נַעַר דְלַעֲלָא, וְצָרִיךְ לְפָרְשָׁא כָּל פְּקוּדֵין דְאִינוּן בְּדִיוֹקְנָא דְמַלְכָּא.

אִית (אלין) דְתַלְיִין מְרִישָׁא, וְאִית (ואלין) דְתַלְיִין בְּעֵינִין, וְכַמָּה מַלְאָכִין וּמִשְׁרָיִין עֲלָאִין דְאִינוּן עֵינֵי יְהוּ"ה מְמַנּוּ עֲלֵיהּוֹן, וְאִית פְּקוּדֵין דְתַלְיִין מִן אוּדְנִין, וְכַמָּה מַלְאָכִין דְאֶתְקָרִיאוּ אֲזַנֵּי יְהוּ"ה מְמַנּוּ עֲלֵיהּוֹן, וְאִית פְּקוּדֵין דְתַלְיִין מְאֲנָפִין, וְכַמָּה מַלְאָכִין דְאֶתְקָרִיאוּ פְּנֵי יְהוּ"ה מְמַנּוּ עֲלֵיהּוֹן, דְאֶתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל א' ו) וְאַרְבַּעַה פְּנִים לְאַחַד, וְאִית פְּקוּדֵין דְתַלְיִין מְחוּטָמָא, וְכַמָּה מַלְאָכִין דְאֶתְמַר בְּהוֹן (תהלים קד' ד) עוֹשֶׂה מַלְאָכִיו רוּחוֹת מְמַנּוּ עֲלֵיהּוֹן, וְאִית פְּקוּדֵין דְתַלְיִין מְפִימָא, וְכַמָּה מַלְאָכִים דְמְמַנּוּ עַל קַלְיוֹן

דאורייתא ועל דבוריו, דאתמר בהון (קהלת י כ) כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר, ואית פקודין דתלגין מידוי דמלפא, וכמה מלאכין ממנו עליהו דאתקריאו ידון, הךא הוא דכתיב (יחזקאל א ח) וידי אדם מתחת כנפיהם, ואית פקודין דתלגין מגופא כענבין דאתפלא.

אמר ליה רבי אלעזר, אבא, והא לעילא הא אוקמוה דלית גוף ולית גויה, אמר ליה ברי, לעלמא דאתי אתמר דאיהי אימא עלאה, אבל לתתא אית גופא בעלמא דין דאיהי שכינתא תתאה, וגופא איהי אורייתא, דמינה תלגין כל פקודין, ואית פקודין דתלגין מאות ברית, וכמה מלאכין ממנו עליהו דאתקריאו מארי דאותות, דאתמר בהון (בראשית א יד) והיו לאותות, ועליהו אתמר למשה (שמות ג יב) וזה קד האות, והאי איהו אות דכל צבא השמים ממנו עליה, ואית פקודין דתלגין ברגליו, וכמה מלאכין ממנו עליהו, דאתמר בהון (יחזקאל א יד) והחיות רצוא ושוב, ואתמר בהון (שם ז) ורגליהם רגל ישרה, והכי תלגין פלהו מגופא, בשערא דתלגא מרישא, וכל נימא ונימא אחזי דאיהו מלאך דתלגא מרישא.

וכל מאן דפשע בפקודא, כאלו פשע בדיוקנא דמלפא, זכאה נשמתא דאיהי בדיוקנא דמאריה, דמקיים פקודין אליו, דמינה תלגין כל מלאכין אליו דאתקריאו עיני יהויה אַזני יהויה, וכל תקונין וחיילין ומשרגין דגופא דלעילא, וכד סלקת נשמתא כל אליו חיילין סלקין עמה, וכד נחתא כל אליו חיילין נחתין עמה, איהי סלם, והנה מלאכי אלהיים (בראשית כח יב) סלקין ונחתין בה, בה ממש, וכד סלקא, קלא נחית ברומי רקיעין לכל חיילין ומשרגין, הבו יקרא לדיוקנא דמלפא.

דף קלא ע"ב

מצוה (דף קלא ע"ב) דכל פקודא, ביה שריא יהויה, הוא אשתפח בכל אבר ואבר, הוא אשתפח בארבע גוונין דשערא ובארבע גוונין דעינא, ובארבע אדרין דאודנא, ובארבע גוונין דאנפין, ובקלא ובדבורא ובקריאה ואמירה, (ובעשיה דידין) ובכל אבר ואבר דגופא איהו יהויה, ממנא על כל מצוה ומצוה, דביה מצוה בא"ת ב"ש, מ"צ י"ה, פ"ץ ו"ה, הא מצוה יהויה, מצפץ, יהויה בא"ת ב"ש מצפ"ץ. וברי, כל אברין אתקריאו כנויין לשמא דיהויה, וכל מלאכין דתלגין מההוא אבר פלהו סלקין ונחתין בשליחותיה, וכל מאן דקרא למלאכין ולכנויין ולא בההוא אבר דממנא עליה, לית סליק פעולה בידוי.

רישא איהו כנויין דשם אהייה, וכל מלאכין, וממנו דהויות, מהכא תלגין, וביה שאליו מלאכין איה מקום כבודו להעריצו, אייה רשים באהייה, ותמן הייה דסליק בחושבון כו דאיהו כתר, איהו רשים בא"ב ג"ד הי"ו ז"ח ט"י, (אהייה) אל"ף הי"א יו"ד הי"א איהו רזא דעשר אתון מעילא לתתא, האי איהו כתר בריש פלהו שמהו, ולעילא מניה יו"ד הי"י

וּאִיוּ (נִיֵּא וִיֵּי) הִיֵּי, אֲלֵיִף דְלִית נִוּיִן יוּיִד, לְעֵילָא מְנִיה יוּיִד הִיֵּא וּאִיוּ הִיֵּא, וְכִלְהוּ סְלָקִין לְאַרְבְּעִין וּתְרִין אֲתָוּוּ, וְאַלִּין אֵינֹוּ אֲתָוּוּ דְאַתְבְּרִיאוּ בְהוֹן שְׁמִיָּא עֲלָאִין, וְאַרְצוֹת הַחַיִּים, דְאַלִּין אֲתַקְרִיאוּ שְׁמֵי הַשְּׁמַיִם, וּמֵאן דְבָרָא בְהוֹן כְּלָא, אוּמְנָא דְכְלָא, עֲלֵת הָעֲלוֹת מִתְעַלָּה עַל כְּלָא, הוּא בְרִיךְ לְכֻלָּא, וְלְעֵילָא מְכַל בְּרַכְּאָן, הֵדָא הוּא דְכַתִּיב (נחמיה ט ה) וּמְרוֹמִם עַל כָּל בְּרַכָּה וּתְהֵלָה, וְלֹא צְרִיךְ אִיהוּ בְרַכְּאָן מְאַחְרָא, דְלִית עֲלֵיהּ מָאן דְאַשְׁפַּע לֵיהּ.

בְּרִי אֵית פְּקוּדִין דְתַלְיִין בְּרַגְלִין, דְאַתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל א ז) וְרַגְלֵיהֶם רַגְלֵי יִשְׂרָאֵל, עַל אַרְבַּעַת רַבְעֵיהֶם, בְּלִכְתָּם יִלְכוּ, דָּא אֲדִנְיֵי, דְעֲלִיהּ אֲתַמַּר (תהלים פה יד) צֶדֶק לִפְנֵינוּ יְהִלֵּךְ וְיִשֵּׁם לְדָרְךְ פְּעַמָּיו, וְאֵינֹוּ מֵאֵת אֲדָנִים לְמֵאֵת הַכֶּפֶר, דְנִחְתִּין לְמֵאָה בְּרַכְּאָן, וְדָא ק' מִן צֶדֶקָה דְאִיהִי צְלוּתָא, צ' תִּשְׁעִים אֲמִנִים, ד' אַרְבַּע קְדוּשׁוֹת, ק' מֵאָה בְּרַכּוֹת, ה' חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, וְהֵאֵי צֶדֶקָה אִיהִי אֵימָא עֲלָאָה, צֶדֶק אֵימָא תַתְּאָה, דְאַתְמַר בְּהּ (שם) צֶדֶק לִפְנֵינוּ יְהִלֵּךְ, (ישעיה מא ב) צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ, דָּא דִּינָא וְדָא רַחֲמֵי, צֶדֶק אֵימָא תַתְּאָה, צֶדֶקָה אֵימָא עֲלָאָה.

כָּל פְּקוּדִין דְהִלִּיכָה תַלְיִין בְּרַגְלִין, כְּגוֹן הִלִּיכָה לְבֵי כְּנִישְׁתָּא, הִלִּיכָה לְבָרִית מִיָּלָה, הִלִּיכָה לְמֵת מְצוּהָ, אוּ לְכָל הִלִּיכָה דְמְצוּהָ, וְהֵאֵי פְּקוּדָא דְבָרִית מִיָּלָה תַלְיָא בְּצַדִּיק, וּצֶדֶקָה בִּידִין מִן נִתּוּ תַתּוּ, כָּל פְּקוּדִין אֵינֹוּ מְשׁוּלְבִין אֵלִין עִם אֵלִין הֵדָא הוּא דְכַתִּיב (שמות כו יז) מְשׁוּלְבוֹת וְכוּ', וְכֵן תַּפְלִין תַּלְיִין בְּרִישָׁא וּבִידָא שְׁמַאֲלָא, צִיצִית עַל כַּתְּפָא, מְצוֹת לְלִמּוּד וּלְלִמּוּד בְּפוּמָא, וְכֵן צְלוּתִין תַּלְיִין בְּפוּמָא, וְהֵכִי מְצוֹת שׁוֹפָר בְּרוּחָא דְנִשְׁיב בֵּיהּ בְּפוּמָא, וְהֵהוּא רׁוּחָא אֲתַעְבִּיד קְלָא, וְכֵן קְרַבְּנִין דְאֵינֹוּ רִיחַ נִיחַח לִיהוּיָהּ תַלְיִין בְּחוּטְמָא, וְאַעִי בּוּסְמִין דְאַבְדִּלְתָּא, וְכָל דִּינִין תַּלְיִין בְּדְבוּרָא, וְכֵן בְּעֵינִין, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ מְאַרִי מִתְנִיתִין אֵין לְדִיִן אֲלָא מַה שְּׁעֵינִין רוּאוֹת.

דף קלב ע"א

וְאֵית פְּקוּדִין דְתַלְיִין בְּשְׁמִיעָה כְּגוֹן קְרִיאַת שְׁמַע, אוּ פְּקוּדִין אַחְרָנִין, דְאַתְמַר בְּהוֹן אִם הַשְּׁמִיעַ לְאַזְנוֹ יֵצֵא, וְדָא תְּקִיעַת שׁוֹפָר, סוּף סוּף בְּאַלִּין אַבְרִין תַּלְיִין כָּל פְּקוּדִין, אֲלָא פְּקוּדָא דִּירָאָה וְאַהֲבָה אֵלוּ תַלְיִין בְּמוּחָא וְלְבָא, וְכָל פְּקוּדִין דְעֵשְׂיָה כְּגוֹן סוּפָה וְלוּלָב תַּלְיִין בִּידִין, וּבְאַלִּין תַּקּוּנִין (ס"א פקודין) צְרִיךְ בְּרַשׁ לְאַשְׁתַּמוּדְעָא כָּל מְלַאכְיָא דְאַתְקְרִיאוּ עֵינֵי יְהוּיָהּ אֲזַנֵי יְהוּיָהּ, וְאֵינֹוּ דְאַתְמַר בְּהוֹן (תהלים קד ז) עוֹשֶׂה מְלַאכְיוֹ רוּחוֹת (משרתיו אש לוהט), דְתַלְיִין בְּחוּטְמָא, וּמְלַאכְיִין דְאַתְמַר בְּהוֹן (קהלת י כ) כִּי עוֹף הַשְּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֵת הַקּוֹל דְתַלְיִין בְּקֵלָא, וּבְעַל כְּנַפְיָם יִגִּיד דְבָר (שם) דְתַלְיִין בְּדְבוּרָא, וּמְלַאכְיָם דְתַלְיִין בְּעֵשְׂיָה, כְּגוֹן וִיִּדֵי אָדָם (יחזקאל א ד), וּמְלַאכְיִין דְאַתְקְרִיאוּ אוֹתוֹת, דְתַלְיִין בְּצַדִּיק (דף קלב ע"א) דְאַתְמַר בְּהוֹן (ירמיה יב) וּמֵאוֹתוֹת הַשְּׁמַיִם אֵל תַּחְתּוֹ, וּמְלַאכְיִין דְתַלְיִין בְּרַגְלִין, דְאַתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל א יד) וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב, וְנַעֲנוּעָא דְכִלְהוּ יְהוּיָהּ, וְצְרִיךְ לְמַנְדַּע נְקוּדָה דִּילֵיהּ, בְּכָל אַבְרָא וְאַבְרָא נְקוּדָה דְאַתְחִיִּיב לְמְלַאכְא דְאִיהוּ (אור) מִים, וְלְמְלַאכְא דְאִיהוּ אֵשׁ,

וּלְמַלְאָכָא דְאִיהוּ רוּחַ, דְּכָל נְקוּדֵין אֵינוּן אֶשָׁא וְרוּחָא וּמִיָּא, מְלָכוֹת עֶפְרָא
מֵאַנָּא דְכֻלְהוּ עֲלָיִן דְתַלְיִין מִסְפִּירָן, וְלִתְתָא הָכִי אֵית מְלָאכִין דְתַלְיִין
מִפְסָא וּמְלָאָךְ וְאוּפֹן, דְמִתְמֹן נְשֻׁמָּה וְרוּחָא וְנִפְשָׁא, גּוּפָא מֵאַנָּא דְכֻלְהוּ,
מִיכָא"ל אִיהוּ מִיָּא, וְאִיהוּ מְמוּנָה עַל יָמָא, וּבְגִין דָּא פִּד אַעְבַּר מִשָּׂה
לְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָא, בֵּיה שִׁבַּח לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (שְׁמוֹת טו י"א)
מִ י כְּ מוֹד בָּא לִים יְהוִיָּה, גְּבִרְיָא"ל מְמוּנָה עַל אֶשָׁא, אוּרִיָּא"ל עַל רוּחָא,
רְפָא"ל עַל עֶפְרָא, מֵאֲלִין תַּלְיִין כְּמָה רַבִּי רַבּוּן דְמְלָאכִיָּא דְתַלְיִין מְנַיְיָהוּ.

בְּרִי, אַגְרָא דְאֲלִין פְּקוּדֵין דְתַלְיִין בְּאֲלִין אֲבָרִים, הוּא דְמָאן דְמִיַּחַד
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּשִׁכְנִיתִיה בְּהַאי עֲלָמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְזוּוג לִיה
בְּבֵת זוּגִיָּה לְהַהוּא עֲלָמָא, וּמָאן דְקָרִיב לִיה לְשִׁכְנִיתִיה קָרְבָּנָא, קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא מְקָרֵב לִיה בְּבֵת זוּגִיָּה, וּמָאן דְעֵבִיד לִיה בִּי מְקוּדְשָׁא, הִדָּא הוּא
דְכְתִיב (שִׁם כ"ח ח) וְעָשׂוּ לִי מְקוּדֵשׁ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵבִיד לִיה בְּהַהוּא עֲלָמָא
בֵּית לְדִיָּירָא (לִיָּה) תְּמֹן דְאִיהוּ קִדְשׁ קִדְשִׁין, וּמָאן דְעֵבִיד לִיה סְכָּה, קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא מְסַכֵּף עָלֵיה בְּהַהוּא עֲלָמָא, וְאֲגִין עָלֵיה מְכָל מְלָאכִי חַבְלָה פִּד
נְפִיק מֵהַאי עֲלָמָא וְאֲזִיל לְהַהוּא עֲלָמָא.

וְכָל מָאן דְמְבַרְךְ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמְקוּדֵשׁ לִיה בְּצִלוֹתִיה בְּהַאי עֲלָמָא,
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְבַרְךְ לִיה בְּהַהוּא עֲלָמָא, וּמְקוּדֵשׁ לִיה, וְלִית קְדוּשָׁה
פְּחוֹת מְעֵשְׂרָה, אוּף הָכִי עֵבִיד לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵשְׂרָה חוּפּוֹת בְּגוּן עֲדוּן,
דְקְדוּשִׁין דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם שִׁכְנִיתִיה, אֵינוּן קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ, וְשִׁבַּע
בְּרַכָּאן דִּילִיה אֵינוּן בְּקָרִיאת שְׁמַע, בְּשַׁחַר שְׁתֵּים לְפָנֵיהּ וְאַחַת לְאַחֲרֵיהּ,
וּבְעֵרֵב שְׁתֵּים לְפָנֵיהּ וְשְׁתֵּים לְאַחֲרֵיהּ, הָא שְׁבַע, וְיַחֲוֹד דִּילִיה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
וְהָכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְבַרְךְ לִיה וְלְכֻלָּה דִּילִיה, וּמְקוּדֵשׁ לִיה עִמָּה
בְּקְדוּשָׁה, וּמִיַּיַּחַד תְּרוּיְיָהוּ, וְכֻלָּא מְדָה כְּנַגְד מְדָה.

סוּף סוּף בְּכָל מָה דְאֶשְׁתַּדַּל בְּר נֶשׁ בְּפְקוּדוּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִינִיה
וּבְגִין שִׁכְנִיתִיה, הָכִי אֶשְׁתַּדַּל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין בְּר נֶשׁ וּבֵת זוּגִיָּה
בְּהַהוּא עֲלָמָא, זְפָאָה חוּלְקִיָּה מָאן דִּישְׁתַּדַּל לְמַעְבַּד רְעוּתִיה, דְלִית פּוּמָא
יְכִיל לְמִימַר אַגְרָא דִּילִיה בְּהַהוּא עֲלָמָא דְאִיהִי לְדָרִי דְרִין, בְּר נֶשׁ עֵבִיד
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְעוּתִיה דְאִיהוּ לְפָנִים שְׁעֵתָא בְּהַאי עֲלָמָא, וּבְגִי לִיה
בְּנִינָא בֵּיה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּנִי לִיה לְבַר נֶשׁ בְּעֲלָמָא דִּילִיה בְּנִינָא לְדָרִי
דְרִין, זְפָאָה מָאן דְשָׂרְיָא לִיה בְּכָל אֲבַר וְאֲבַר דִּילִיה לְמַעְבַּד לִיה אֲתַר
לְשָׂרְיָא תְּמֹן, וְלֵאמֹלְכָא לִיה בְּכָל אֲבַר וְאֲבַר, דְלָא יְהֵא בֵּיה אֲבַר פְּנוּי מְנִיָּה,
דְאִם חֲסַר אֲבַר חַד דְלָא שָׂרְיָא עָלֵיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין הַהוּא אֲבַר
אֲתַחְזֹר לְעֲלָמָא בְּגִלְגוּלָא, עַד דְאֶשְׁתַּלֵּים בְּאַבְרִין דִּילִיה, לְמַהוּי כְּלָהוּ
שְׁלָמִין בְּדִיוקְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְאִם חֲסַר חַד לָאו אִיהוּ בְּצִלְמוֹ
דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

פּוּמָא עֲקִימָא לָא שָׂרְיָא בֵּיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ מוּם, כָּל שְׁכּוֹן אִם
דְבוּרָא דִּילִיה עֲקִים, עָלֵיה אֲתַמַּר (קַהֲלַת א טו) מְעֵנַת לָא יוּכַל לְתַקּוֹן, פִּימָא
וְלָבָא אֵינוּן לְקַבֵּל אוּרִיָּיתָא דְבְּכַתְב וְאוּרִיָּיתָא דְבַעַל פְּהָ, קָלָא וְדְבוּר דְנְפִיק
מִתְרוּיְיָהוּ אִיהוּ וִיָּה, צְרִיךְ לְאַפְקָא לִיה בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ דִּיָּיָה, וְאִם לָאו,

דף קלב ע"ב

שְׁפוּן אַרְיָא מְסֻטָּא דְאַנְשֵׁי חֵיל, רְחִבִּין מְסֻטָּא דִּירְאֵי אֱלֹהִיִּים, שְׁפוּן בִּינוּנִיִּים מְסֻטָּא דְאַנְשֵׁי אֲמַת, זְעִירָן בְּעִגּוּלָא מְסֻטָּא דְשׁוֹנְאֵי בְּצַע, כְּמָה קִלְיָן וְדַבּוּרִין נְפִיקִין מִפִּימָא מִיַּד דְנִפְקִין מִפּוּמֵי כְּמָה מְלֶאכִים דְאַתְקִרְאוּ עוֹפִין נְטִלִין מְלוּלִין דְפִימָא. חֲמֵשׁ תְּקוּנִין אֵינּוּן בְּפִימָא, דְאַתְמַר בְּסִפְרָא יְצִירָה, אַחַהֲיַע בּוּמִיָּף גִיכִיִּיק דְטִלְנִית זְסֵרִיָּץ, וְגַהוּן (דְבָרִים כו ז) אֲבָנִים (דף קלב ע"ב) שְׁלֵמוֹת תְּבִנָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיָּךְ הוּא בְּכִמָּה צְלוּתִין וּפּוֹלְחָנִין, וְעַלְיָהּ אָמַר יַעֲקֹב וַיִּשְׁכֹּב בְּמִקּוֹם הַהוּא (בְּרֵאשִׁית כח יא), וַיִּשְׁכֹּב וַיִּישׁ כִּיִּיב אֲתָנוּן בְּמִקּוֹם הַהוּא, יִישׁ (מְשֻׁלֵּי ח כא) לְהִנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ, כִּיִּיב בְּדָּבָר יְבָרָךְ יִשְׂרָאֵל (בְּרֵאשִׁית מח כ), בְּדָבָר בְּטָחוּ אֲבוֹתֵינוּ (תְּהִלִּים כב ה), כִּי בְּדָבָר אַרְוִץ גְּדוּד (שִׁם יח ט), וּבְדָבָר יְהוּיָהּ (דְבָרִים ז ו), אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּדָבָר (שְׁמוֹת לב יג), נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בְּדָבָר (שִׁיר א ד), בְּהוֹן בְּרוּךְ כִּי בּוֹד יְהוּיָהּ מִמִּקּוּמוֹ (יחזקאל ג יב).

דִּיקְנָא, בְּסִפְרָא בְּן סִירָא, קִלְיָל דִּיקוֹן קוֹרְטָמֵן, עַב דִּיקוֹן אִיהוּ בְּרַבּוּיָא דִּיקְנָא בְּלַחוּתָא דִּילִיָּהּ, וּבְגִין דָּא אִיהוּ פְתִיָּא שְׁטִיָּא, (אִמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן) מָאן דִּלִּית לִיָּה דִּיקְנָא בְּאַנְפּוּי וּבְפִימּוּי אֶלָּא זְעִיר, הוּא פְקִחָא (פְקִיעָא), דְמָרָה יְרוּקָא אִיהוּ אֲתַגְבַּרְת עֲלִיָּהּ, וְלִית בֵּיהּ לַחוּתָא כָּלֵל, דִּיקְנָא בִּינוּנִית דָּא אִיהוּ אִישׁ תַּם, דְעַתִּיָּה שְׁלִים, מָאן דִּלִּית לִיָּה דִּיקְנָא בְּאַנְפּוּי כָּלֵל, מָרָה קִרְיָא וַיִּבְשָׁתָא אֲתַגְבַּרְת עָלוּי, לִית בֵּיהּ לַחוּת וְחֲמִימוֹת כָּלֵל, מְאַרִי דְעַצִּיבוּ אִיהוּ, עוֹבְדוּי כְּאַתְתָּא.

תָּא חֲזִי אִית בְּנֵי נְשָׂא דְמִמְלָלָן בְּנַעְנוּעָא דְעֵינִין, וְאַחֲרָנִין בְּנַעְנוּעָא דִּידִין, וְאַחֲרָנִין בְּנַעְנוּעָא דְרִישָׁא, וְאַחֲרָנִין בְּנַעְנוּעָא דְגוּפָא, וְאַחֲרָנִין בְּנַעְנוּעָא דְרַגְלִין, דָּא אִיהוּ דְבָכָל אֲתַר דְנִשְׁמַתִּיָּה בֵּיהּ, תַּמּוֹן עֶבֶד נַעְנוּעָא יִתִּיר בְּהוּא אֲתַר.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, וְכִי נִשְׁמַתָּא לָא אִיהוּ בְּאַתַר יְדִיעָא בְּלָבָא, וְאַתְפִּשְׁטוּתָהּ בְּכָל אַבְרִין דְלָבָא, אָמַר לִיָּה בְּרִי, וְהָא כְתִיב בְּהָ (רוֹת ג ז) וְתַגְל מְרַגְלוֹתֵינוּ וְתִשְׁכֹּב, כְּפּוּם עוֹבְדוּי דְבַר נֵשׁ הָכִי נִפִּיק לָהּ מְאַתְרָהּ, וְנַחֲתִית לָהּ לְבַר מְאַתְרָהּ, כְּגוּנָא דְשְׁכִינְתָּא דְאַתְמַר בְּהָ (ישעיה נא) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם, וְתִיּוּבְתָא שְׁלִימְתָא, מָאן דְאַתִּיב לָהּ לְאַתְרָהּ דְהוֹת בְּקִדְמִיתָא, דְבִזְמָנָא דְנִשְׁמַתָּא אִיהוּ בְּלָבָא אֲתַקְרִיאַת מְטְרוֹנִיתָא, כִּד נִפְקַת מְלָבָא לָא אֲתַקְרִיאַת מְטְרוֹנִיתָא, כְּפּוּם חוּבוּי דְבַר נֵשׁ הָכִי נַחֲתִית לָהּ מְדַרְגָּא לְדַרְגָּא וּמְאַבְרָ לְאַבְרָ, עַד דְנַחֲתִית לָהּ לְרַגְלוּי, וְכְפּוּם זְכוּוֹן דִּילִיָּהּ הָכִי סְלִיקַת, עַד דְסְלִיקַת לְאַתְרָהּ, וּבְגִין דָּא בְּכָל אֲתַר דְנַחֲתַת, תַּמּוֹן עֶבֶד תַּנּוּעָה יִתְרָה בְּהוּא אַבְרָ יִתִּיר מְאַחֲרָנִין.

שְׂרַטוּטִין דִּידִין אֲשַׁכְחָנָא דְאֵינּוּן כְּעִנְפִין דְאִילָנָא, מְנַהוּן אַרְיָא, מְנַהוּן קְצָרִין, מְנַהוּן מְשֻׁלְבִין, מְנַהוּן בְּעִגּוּלָא זְעִירִין.

אשפחנא ברזא דמתניתא, דטורין רמאין עמיקין, גו סוספיתא, קונטרסא, קטרא דקטורין, תמן הנה חד אוכמא בלא רגליו, מפכפך הפוכין, גוף טורין, כד הנה יתיב אזיל, כד הנה אזיל יתיב, כד הנה אזיל מהפך טורין, כד הנה יתיב מעקר טורין, מאן דאערע ביה טורין ליה וקטיל ליה, ולא אהני, זכאה איהו מאן דאסתמר מניה.

כל דיוקנין דבני עלמא ביה רשימין, כל ציורין ביה מצויירין, כל גונונין ביה מרקמו, דסטורין אחרנין כמה ענפין תליין מניה, דשרביטין דנורא מלהטא דזריק, כמה גלגליו סחרין ליה, כלהו מליין עיינין דגומרין דנורא מלהטין, מנהון מזדעזעאן חיליו ומשריין, לית בהון רחמנותא כלל, זכאה איהו מאן דאסתמר מניה.

דף קלג ע"א

ביה רשומין דיוקנין דחיוון בישין, דאינון מזל אריה, מזל שור מועד, מזל נשר, מזל אדם, כל נוני ימא מסאבין ביה מצויירין, ועופין וחיוון דסטרא דמסאבין ביה רשימין ומצויירין, דכלהו מועדין לקלקל, כמה שרביטין ונצוצין אזדריקו מניה על בני נשא, ואינון נשמתין דחייביא, דקא מרפיבין על בני נשא, מנהון דכורין מנהון נוקבין, לזמנין מרפיבין נוקבין על דכורין, לזמנין דכורין על נוקבין, כד אזדריקו לא אזדריקו לאתר ידיעא, אלא כל חד באתר דלא (דף קלג ע"א) מיניה. ווי לון לאינון טיפין, דאינון נצוצין ושרביטין אערעו בינייהו, אליון שטיין דלא מסתמרין גרמייהו בזויגא דלהון, מרפיבין לון בהון, ואתעביד אילנא דעץ הדעת טוב ורע.

נוקבא אית ליה דאתקריאת להט החרב המתהפכת, דכל גלגולין דנשמתין ביה מתהפכין, לזמנין מטה לנחש, לזמנין נחש למטה, והכי מתהפכא דכורא לנוקבא, נוקבא לדכורא, ואליון דהפכין לשלחנם גרמין הפוכין אליון. הפכפך דכלהו להט החרב המתהפכת מרע לטוב ומטב לביש, והכא רזא דצדיק ורע לו רשע וטוב לו, ודא איהו גולל אור מפני חשך וחשך מפני אור, מאן דאלים גבר, כד אלים נוקבא על דכורא בגלגולא דיליה לית ליה דיקנא, עקר הוא, עובדוי כבעירא, תועבה איהו.

והכי אינון מתהפכין דרגין מדינא לרחמי ומרחמי לדינא, כגוונא דסטרא דדכיו הכי מתהפכין מסטרא דמסאבו, אם אלים גבר, והוא יהיה פרא אדם ידו בכל (בראשית טז יב), ואם אלימא נוקבא יד כל בו, אית שלטנותא לביש ואית שלטנותא לטב, אית שלטנותא דשליט (סליק) דא על דא, ואית שלטנותא דניאופין, כד שליט זונה עליה, כלהו בעירן אתנין עליה, כמה דאשפחנא בנבוכדנאצר, דאתמר ביה (דניאל ד כב) ומבני אינשא טריד ועשבא כתורין ליה יטעמון עד דשבעה עדנין יחלפון עלוהי, דאינון שבעה ככבי דיליה, יתחלפון עלוהי מדכורין לנוקבין, ובגין דא כד גלגולא

דְּנוּקְבָא קָא רְכִיבַת עֲלֵיהּ, עוֹבְדוּי אִיהוּ כְּאַתְתָּא, כַּד מְלִיל מְלִיל בְּפִתְיחוּ
דִּידִין, וְקָלִיָּה וְדַבּוּרִיָּה וְכָל עוֹבְדוּי כְּאַתְתָּא, תוּעֵבָה אִיהוּ, וּבְגִין דָּא מְבָרְכִין
יִשְׂרָאֵל עִמָּא קְדִישָׁא, בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלִךְ הָעוֹלָם שְׁלֵא עֲשֵׂנִי
אִשָּׁה.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, אָבָא, שְׁמַעְנָא דְאִית נַפְשָׁא דְמַרְכִּיבִין לָהּ בְּכַלְבָּא,
וּבְגִין דָּא אָמַר דָּוִד (תהלים כב כא) הַצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּלָב יַחֲדָתִי, מֵאִי
יַחֲדָתִי דָּא נִשְׁמַתָּא, וְכִי נִשְׁמַתָּא אַתְרֵיכִיבַת בְּכַלְב, אָמַר לִיה בְּרִי אֵין,
בְּהֵוָה עָרַל נַחֲשׁ הַקְדָּמוֹנִי דְפִתִּי לַחֲנוּה וְלִבְנֵי נֶשָׂא, דָּא אִיהוּ כָּלָב, וְדָא יֵצֵר
הָרַע דְאַתָּא בְּהֵוָה עִלְמָא מוֹרְכָב עֲלֵיהּ לְקַבְּלָא עוֹנֵשִׂיָּה.

וְאִית נִשְׁמַתִּין אַחֲרָנִין דְקָא אַתְּנִין בְּגִלְגוּלָא בְּכַמָּה חִיּוֹן, דְאַתְקִרִיאוּ מְזֵל
אַרְיָה, מְזֵל שׁוּר, מְזֵל נֶשֶׁר, מְזֵל בְּתוּלָה, מְזֵל עֶקְרָב, מְזֵל טְלָה, מְזֵל מַאֲדִים,
מְזֵל נַחֲשׁ, מְזֵל דְגִים, כְּמָה דְאַשְׁפַּחְנָא בְּתֵרִין עֶשֶׂר שְׁבֻטִין דְאַתְמַתִּילוּ
לַחִיּוֹן, דָּא לְאַרְיָה גוּר אַרְיָה יְהוּדָה (בראשית מט ט), יוֹסֵף בְּכוֹר שׁוּרוֹ, יִשְׁשַׁכָּר
חֲמוֹר גָּרֶם, יְהִי דוֹ נַחֲשׁ עָלֵי דְרָךְ, בְּנִימִין זָאב יִטְרָף, וּבְרִי כָּל דָּא רָזָא
דְגִלְגוּלָא דִּיֵּצֵר הָרַע, אִית לְמָאן דְאִיהוּ דְמִנָּא לְאַרְיָה, וְאִית לְמָאן דְאִיהוּ
דְמִנָּא לַחֲוּיָא, וְאִית לְמָאן דְאִיהוּ דְמִנָּא כְּחֲמוֹר, לְכָל בְּרִיּוֹן אֲשַׁתְּנִי כְּפּוּם
עוֹבְדֵיהוֹן, וּכְפּוּם שְׁעֵתָא דְאַתְעֲבִידוּ בָּהּ.

וְעַם כָּל דָּא זְכָאָה נִשְׁמַתָּא דְשְׁלִיט עֲלֵיהּ וְרָכִיב עֲלֵיהּ, כְּבַר נֶשׁ דְרָכִיב עַל
סוּסִיָּא אוּ עַל חֲמֵרִיָּה, וְוִי לִיה לְמָאן דְחֲוִיָּא שְׁלִיט עֲלֵיהּ, הַאי אַתְקִרִי רִשְׁע
גְּמוּר, וּמָאן דְאִיהוּ שְׁלִיט עֲלֵיהּ אִיהוּ אַתְקִרִי צְדִיק גְּמוּר, וְעֲלֵיהּ אַתְמַר
(ישעיה מג ד) וְאַתָּן אָדָם תַּחֲתָדְךָ, אָדָם בְּלִיעַל אִישׁ אֶוֹן, וְלֵאמִים תַּחַת נַפְשָׁךָ
(שם), דְכַד בַּר נֶשׁ אִיהוּ שְׁלִיט עַל יֵצֵרִיָּה, הַכִּי אִיהוּ שְׁלִיט עַל כָּל שְׁנְאוּי, וְאִם
יֵצֵרִיָּה שְׁלִיט עֲלֵיהּ שְׁנְאוּי שְׁלִטִין עֲלֵיהּ.

דף קלג ע"ב

וּבְרִי אֲשַׁפַּחְנָא בְּמַתְנִיתִין, בְּרָזָא דְשֶׁרְטוּטִין וְצִיּוּרִין וְגוֹוֹנִין, בְּסַתְרָא דְרָזִין
טְמִירָא דְטְמִירִין, דְאָדָם דְבְרִיָּאָה דְאִיהוּ קְדָמוֹן לְכָל קְדוּמִים רְכִיב
בְּאַרְיָה, סָטָא לִימִינָא, וְעֵבִיד שֶׁרְטוּטִין, דְאִינוֹן אוּרְחִין וּשְׁבִילִין דִּינְמָא
דְאוּרִיָּתָא, דְעֲלִיָּהּ אַתְמַר (שם מג טו) הַנּוֹתֵן בַּיָּם דְרָךְ וּבַיָּם עֵזָה נְתִיבָה,
אָדָם דִּיֵּצֵרִיָּה רְכִיב בְּשׁוּר וְסָטָא לְשִׁמְאַלָא, וְנָטִיל אִשָּׁא בְּפִימִיָּה (דף קלג ע"ב)
וְצִיּוּר צִיּוּרִין, אָדָם דְעֵשִׂיָּה רְכִיב בְּנֶשֶׁר וְנָטִיל רוּחָא בְּפּוּמוֹי וְסָטָא לְמִזְרַח
בְּאַנְפוּי, וְעֵבִיד גְּוֹנִין בְּעֵינֵין בְּאַנְפוּי. אָמַר לִיה מָאן אָדָם דְבְרִיָּאָה וִיֵּצֵרִיָּה
וְעֵשִׂיָּה הַכָּא, אָמַר לִיה בְּרִי הַאי אִיהוּ דְאַתְמַר בֵּיהּ וְאָדָם אֵין, וּמּוֹתֵר
הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵין (קהלת ג ט), וְאִיהוּ אָדָם דְבְרִיָּאָה, דְבְּהַאי בְּרָא עֲלֵת
הָעֲלוֹת כָּל בְּרִיּוֹן, אָדָם דִּיֵּצֵרִיָּה חֲכָמָה, עֲלֵיהּ אַתְמַר (איוב כח כ) וְהַחֲכָמָה
מֵאֵין תִּמְצָא, דְאִיהוּ י' מָאן, דְבִיָּה צִיּוּר כָּל צִיּוּרִין דְעֲלָמָא, בֵּיהּ צִיּוּר עֵינֵין
וְחוּטְמָא נוּקְבִין דְחוּטְמָא נוּקְבִין דְאוּדְנִין וּפִימָא, כָּל נְקוּדִין וְצִיּוּרִין דְאִינוֹן

עֲזָקָא לָאֵת יי, וְאִיהִי בְהוֹן כְּאֲבָנָא בְרִישׁ עֲזָקָא, אָדָם דְּעֵשְׂיָה דָא וי' מֵאִין, בִּינָה, אִיהִי אִם כָּל חֵי, מַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית, בְּה אֲתַעְבִּידוּ כָּל עוֹבְדֵין דְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְגוֹנִין.

אֲרִיָּה דְבִיה עֶבֶד שְׂרֻטִין, דָּא חֶסֶד יְמִינָא, שׁוֹר דְּבִיה צִייר צִיורִין, דָּא גְבוּרָה, נֶשֶׁר בְּאֲמָצְעִיתָא, דְּבָה אֲשֶׁתְּמוֹדְעוּ כָּל גְּוֹנִין, וְדָא תַּפְאָרְת, שְׁפִירוּ דְכֻלָּא, דְּכָל גְּוֹנִין נְהָרִין בִּיה, וְנֶצַח הוּד יְסוּד אִינוּן לְקַבֵּל תְּלַת אַבְהוּ.

כָּל שְׂרֻטִין וְצִיורִין וְעוֹבְדֵין, אִינוּן אֲתַחְזִין בְּשִׁכְיִנְתָּא תַּתְּאָה, דְּאִיהִי דְמוּת אָדָם, וְעֵלָה אֲתַמַּר (הוֹשֵׁעַ יב יא) וּבִינָד הִנְבִּיאִים אָדָמָה, כְּלָא אֲתַחְזִי בְּה לְתַתְּאָה, וְלִית בַּר נֶשׁ יְכִיל לְמַנְדַּע וְלֹאֲסַתְּכֻלָּא בְּשְׂרֻטִין וְצִיורִין וְגוֹנִין דְּלַעֲיִלָּא אֶלָּא בְּה, וּבְגִינָה אֲתַמַּר (שְׁמוֹת לג כג) וְרִאִיתָ אֶת אַחֹרַי, אֶבֶל לַעֲיִלָּא מִינָה וּפְנֵי לֹא יֵרָאוּ (שֵׁם), דְּלִית בְּרִיָּה דְיְכִילָא לֹאֲסַתְּכֻלָּא תַּמּוֹן, בְּתַקִּיפּוּ דְצַחְצוּחִים, וְנַהוּרָא דְגְוֹנִין, דְּעֵלְיִיהוּ אֲתַמַּר (שֵׁם כ) כִּי לֹא יֵרָאֵי הָאָדָם וְחֵי, וְכִי בְּאֲנָפוּי דְמוֹשָׁה לֹא הוּוּ יְכִלִין לֹאֲסַתְּכֻלָּא, כָּל שְׁכֹן בְּעַמּוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, דְּאִיהוּ כְּלִיל כָּל שְׂרֻטִין וְצִיורִין וְגוֹנִין, וּבִיה נְהָרִין כְּלָהוּ, וְאִיהוּ כְּלִיל בְּכֻלָּהוּ (כֻלֵּל דְכֻלָּהוּ).

וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִי ש, כְּלִיל תְּלַת עֲנָפִין דְּאִינוּן תְּלַת אַבְהוּ, וְדָא אִיהוּ רְזָא וְשִׁכְבְּתֵי עִם אַבּוֹתֵי (בְּרָאשִׁית מו ז), וּבְגִין דָּא מְלָכוֹת אִיהִי בִּיַת יַחֲיִידָה, שְׁבִיַת, דְּבָה אֲתַגְלִין כָּל גְּוֹנִין וְשְׂרֻטִין וְצִיורִין לְבְנֵי נֶשׂא, וּבְה יְכִלִין לְמַנְדַּע כָּל מַה דְּלַעֲיִלָּא, וְלֹא בְּאֲתַר אַחְרָא, דְּאִיהִי כְּגוֹוֹנָא דְּאֲסַפְקֻלְרִיָּאָה, דְּאֲשֶׁתְּמוֹדְעוּ בְּה פְּרָצוּפִין דְּאֲנָפִין. שְׂרֻטִין דִּידִין אִינוּן אִילָנָא דְחֵי, כִּד אִינוּן פְּתִיחוֹן לְמַעְבַּד טִיבוּ, כְּשׁוֹשְׁנָה דְּאִיהִי פְּתִיחָא לְקַבְלָא, וְלֹאֲרַקָא רִיחָא טְבָא.

וְאִית עוֹבְדֵין טְבִין דְּאִינוּן אִיבָא לְאִילָנָא, כְּגוֹן צְדָקָה, וְכַמְּה פְּקוּדֵין דְּתַלְגִין בִּידִין לְמַעְבַּד בְּהוֹן טִיבוּ, יְדִין דְּלֹא אֲתַחְזִין בְּהוֹן שְׂרֻטִין, לֹאוּ אִיהוּ דִּיוֹקָנָא מֵאִילָנָא דְחֵי, וְאִית שְׂרֻטִין בְּאֲרַח מִישַׁר מְסַטְרָא דִּיצְרָא טְבָא, וְאַחְרָנִין מְסַטְרָא דִּיצְרָא בִישָׂא, דְּאֵלִין פְּתִיחוֹן לְטִיבוּ, וְאֵלִין פְּתִיחוֹן לְבִישׁ, וְאִית דְּמוּרְכָבִין אֵלִין בְּאֵלִין, אִילָנָא דְטוֹב עִם רַע, וְרַע עִם טוֹב, אֵלִין אִינוּן דִּידִיהוֹן זְמַנִין עֶבֶדִין טַב וְזְמַנִין עֶבֶדִין בִּישׁ, יְדִין דְּעֶבְדֵין טִיבוּ כָּל יוֹמוּי, אֵלִין אִינוּן מֵאִילָנָא דְחֵי, וְאֵלִין דְּעֶבְדֵין טוֹב וְרַע, אֵלִין אִינוּן מֵאִילָנָא דְטוֹב וְרַע, וִידִין דְּכָל יוֹמוּי עֶבְדֵין בְּהוֹן עוֹבְדֵין בִּישִׁין, דָּא אִיהוּ מֵאִילָנָא דְלֹא דְאֲתַמַּר בִּיה (ישעיה ה ב) וַיִּקּוּ לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בָּאוֹשִׁים, וְאִית אִילָנָא דְלֹא עֶבֶד פִּירִין, וְאִיהוּ עֶקֶר, אֵלִין אִינוּן דְּלִית בְּהוֹן עוֹבְדֵין טְבִין, וּבְגִין דָּא אֲמַרוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין לֹא הַמְדַרְשׁ עֶקֶר אֶלָּא הַמַּעֲשֵׂה הוּא הָעֶקֶר, וּבְגִין דָּא עֶקֶרָא דְשְׂרֻטִין וְצִיורִין וְגוֹנִין אִיהוּ עוֹבְדָא.

דף קלד ע"א

בַּת עֵין אִיהִי אֲסַפְקֻלְרִיָּאָה, אָף עַל גַּב דְּאִיהִי אוּכְמָא, בְּה אֲתַחְזִין כָּל פְּרָצוּפִין וְגוֹנִין דְּאֲנָפוּי דְּבַר נֶשׁ, כִּד סְתִים בַּר נֶשׁ עֵינָא אִיהוּ מְחַשְׁבָּה

סְתִימָא, א קמ״ץ איהו, קמ״ץ סתים, עינא איהו יי בעגולא דיליה, וי באורכא דיליה, כד אתפתח אתפתח בהי תתאה, כד נהיר נהיר בהי עלאה, בההוא זמנא דאתפתח בהי עלאה אתמר (דף קלד ע״א) בעינא (יחזקאל א א) נפתחו השמים ואראה מראות אלהיים, דאינון חמש אור דעובדא דבראשית, דכלילן בהי עלאה, חמש אור דנהרין בחמש גוונין, שבתא״י פתגא אוכמא, כל גוונין אתחשכאן ביה, איהו גוון גחון דחונא, דאתמר ביה (בראשית ג יד) על גחונך תלך ועפר תאכל כל ימי חיך, עפר איהו קר ויבש, הכי טחול קר ויבש, ובגין דא ועפר תאכל כל ימי חיך.

תא חזי לאו למגנא אמרו קדמאין, אין הרוכב טפלה לסוס אלא הסוס טפלה לרוכב, דסוס איהו נוקבא, לרוכב דאיהו אדם, אם זכה אתמר ביה (שם ב יח) אעשה לו עזר, ואם לאו פנגדו יצר הרע, עליה אתמר (קהלת ז כו) ומוצא אני מר ממות את האשה, ודא טחול שבתא״י, עזר דא שכנתא, עלה אתמר (משלי יח כב) מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מיהו״ה, ובגין דא הו אמרי מארי מתניתין, מצא או מוצא.

לזמנין תשכח סוסיא דאתגאה ואפיל לרוכבו תחותיה, דא אתתא בישא, לזמנין תשכח אדם רכיב על סוסיא, לזמנין איש, לזמנין עבד, כגוונא דא תשכח לזמנין דאית גוף דאיהו סוס שפיר בכל תקונוי, ועביד עובדין בישין, בגין דאית ליה ההוא נפש דרכיב עליה, דאיהו אדם רע עבד או ממזר, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין, לא המדרש עקר אלא המעשה הוא העקר, ולזמנין תשכח סוסיא בישא דאיהו גופא, דאית ליה דיוקנא בישא, ומאן דרכיב עליה איהו טב, וסטי ליה למעבד עובדין טבין, ודא איהו מטה כלפי חסד, ומאן דאית ליה דיוקנא שפירא ועובדין טבין, דא צדיק וטוב לו.

והכי איהו מאן דאיהו צדיק ובת זוגיה צדקת, מאן דאיהו דיוקניה בישא ואיהו שפיר בעובדוי, דא צדיק ורע לו, והכי איהו מאן דאיהו צדיק ובת זוגיה בישא, ומאן דאיהו דיוקנא בישא ועובדוי בישין, דא איהו רשע ורע לו, והכי איהו מאן דאיהו רע ואתתיה רעה, הכא אשתמודעין תלת גלגולין, רשע וטוב לו מאן דעובדוי בישין ודיוקניה שפירא, ואתתיה צדקת שפירתא בעובדהא.

דגלגולא גרים דא למהוי בר נש צדיק וטוב לו, צדיק ורע לו רשע וטוב לו רשע ורע לו, דגופא בישא ואתתא בישא לצדיק איהו עונשא דיליה, דגלגולא מחייב ליה, אמר רבי אלעזר, אבא, אם כן מאי תקנתיה למאן דאיהו צדיק ואית ליה אתתא בישא, אמר ליה ברי, יעביד ליה שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה, ואי לא אתתקנת יתרוך לה מניה בגט ויתסי, ואתנטע באתר אחרא (איוב לג כט), והו כל אלה יפעל אייל פעמים שלש עם גבר, עד הכא בשרטוטין דידין.

בקומה בצנאר, פתח רבי שמעון ואמר, אליהו אליהו, הא שכנתא הכא, וכלהו תברייא עמה נטרין לך הכא, טול רשו מקודשא בריך הוא לנחתא

הָכָא לִיקְרָא דְמִלְכָא קְדִישָׁא, אַנְתָּ וְכָל מְאָרֵי מְתִיבְתָּאן דְלַעֲלִילָא וְתַתָּא
עֲמֵד, לְתַקְנָא שְׁעוֹר קוּמָה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּדָקָא יְאוּת לִיה, אֲדַהְכִי הָא
אַלְיָהוּ קָא נַחַת וְכָל מְאָרֵי מְתִיבְתָּאן דְלַעֲלִילָא וְתַתָּא עֲמִיָה, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא עַל פְּלָחוּ.

דף קלד ע"ב

פְּתַח אַלְיָהוּ וְאָמַר, רַבּוֹן עֲלֵמָא יְהֵא רַעְוָא דִילָךְ דְאֵימָא מְלִין בְּאַרְח מִישׁוֹר
כְּדָקָא יְאוּת, כְּלָהוּ בְּמַדָּה בְּמִשְׁקָל בְּשְׁעוֹר קוּמָה דְשְׂכִינְתָּךְ. פְּתַח וְאָמַר, (שיר
ז ח) זֹאת קוֹמַתְךָ דְמַתָּה לְתַמָּר וְשִׁדְיָךְ לְאַשְׁכְּלוֹת, מֵאֵי לְתַמָּר, אֶלָּא לְהַהוּא
דְאַתְמָר בֵּיה (תהלים צב יד) צְדִיק כְּתַמָּר יִפְרֹחַ, כִּפְתַּת תַּמָּרִים, קוֹמַתְךָ וְדֵאֵי
דְמֵיָא לְלוּלָב דְלִית בֵּיה קְצוּץ וּפְרוּד, וְלֵאוּ לְמִגְנָא אוּקְמוּהוּ מְאָרֵי מְתִיבְתָּאן
נְפָרְצוּ עֲלֵיו פְּסוּל, לוּלָב אִיהוּ דוּמָה לְשִׁדְרָה דְגוּפָא, דְאִיהוּ ו', קוּמָה דְכָלָא,
וְאִיהוּ שִׁית בְּחוּשְׁבָן, וְחִמְשׁ עֲנַפִּין מְתַפְּשִׁטִין מִנִּיה, וְאִיהוּ גוּפָא (דף קלד ע"ב)
דְאֵילְנָא בְּאַמְצְעִיתָא, וְחִמְשׁ עֲנַפִּין אֵינּוּן תַּרְיִן מִהֵאֵי סְטְרָא, וְתַלְתַּת מִהֵאֵי
סְטְרָא, וְעֲלִיָּהוּ אַתְמָר (ויקרא כג מ) וְעֲנַף עֵץ עֲבוֹת וְעַרְבֵי נַחַל, עֲנַף לְשִׁמְאָלָא,
עֲבוֹת לִימִינָא, עֵץ בְּאַמְצְעִיתָא, עַרְבֵי נַחַל תַּרְיִן, עֲבוֹת תַּלְתַּת, וְכָלָהוּ חִמְשׁ,
וְאֵינּוּן לְקַבֵּל תַּרְיִן שׁוּקִין וּבְרִית, וְתַרְיִן דְרוּעִין, אֶתְרוּג לֵב בְּאַמְצְעִיתָא,
עֲקָרָא דְאֵילְנָא וְעֲנַפּוּי, וְאִיהוּ אֵיבָא דְאֵילְנָא, וּבֵיה אִיהוּ עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי
לְמִינוּ.

צוּרָא עַל כְּלָהוּ אֵימָא עֲלָאָה, מוּחָא אַבָּא, וּבֵיה נְבִיעוּ דְאֵילְנָא, דְמְקוּרָא
דִילִיָּה אַתְקָרִי אֵין סוּף, עֲלִין דְאֵילְנָא אֵינּוּן קוּוּצוּתִין, עֲלִיָּהוּ אַתְמָר (שיר ז
ו) רֵאשִׁיךְ עֲלִיךְ כְּפַרְמֶל, כְּלָהוּ יְרוּקִין, דְהִכִּי צְרִיכָא שְׁעָרָא דְאַתְתָּא דְאִיהִי
בְרַתָּא דְמִלְכָא לְמַהוּי יְרוּק כְּשִׁבְעָה מִינֵי דְהַבָּא, וְאַתְרוּג אִיהִי יְרוּקָא,
וְאַסְתֵּר מִתְמָן הוּת יְרַקְרוּקָת.

שְׁעוּרָא דְרְצוּעִין דְתַפְּלִין אֵינּוּן עַד לְבָא, וְהִכִּי שְׁעָרוּ לֹון מְאָרֵי מְתִיבְתָּאן,
וְהִכִּי שְׁעוּרָא דְשְׁעָרָא דְבְרַתָּא דְמִלְכָא עַד לְבָא, וְכָל עֲנַפָּא וְעֲנַפָּא דְאֵילְנָא
דִילָהּ, דְאֵינּוּן קִנֵּי מְנוּרָה, כְּלָהוּ צְרִיכִין בְּמַדָּה וּבְמִשְׁקָל וּבְמַדָּה חֲדָא, דְלָא
יְהֵא דְרוּעָא חֲדָא אַרְיָךְ מִחְבְּרִיָּה, וְלָא שׁוּקָא חֲדָא אַרְיָךְ מִחְבְּרִיָּה, אֶלָּא
כְּלָהוּ בְּמַדָּה בְּמִשְׁקָל דָּא בְּדָא, וְהִכִּי עֵינִין דִילִיָּה שְׁקִילִין דָּא לְדָא, וְהִכִּי
אוּדְנִין, וְהִכִּי נוּקְבָא דְחוּטְמָא דִילָהּ, וְהִכִּי אֲנַפִּין דִילָהּ, וְהִכִּי שְׁפִוּן דִילָהּ,
דְלָא יְהֵא חֲדָא אַרְיָךְ וְחֲדָא קְצִיר, אֶלָּא כְּלָהוּ בְּשִׁקוּלָא חֲדָא.

מְבוּעָא דְמֵיָא הִכִּי צְרִיךְ לְאַשְׁקָאָה וּלְדַכְּאָה לְכָל גוּפָא, וְכָלָא אַצְטְרִיךְ
בְּמַדָּה וּבְמִשְׁקָל כְּמְבוּעָא דְמֵיָא, וְלְכָל אַבְרָ וְאַבְרָ דְאִיהוּ עֲנַפָּא דְאֵילְנָא,
בְּמַדָּה וּבְמִשְׁקָל, וְסִימְנָא (ישעיה מ מ) מִי מִדָּד בְּשַׁעְלוּ מִים, וְשָׁמִים בְּזָרְתַת תִּכּוֹן
(איוב כח כה), וּמִים תִּכּוֹן בְּמַדָּה, מִי וְדֵאֵי, מַדָּה דְנְבִיעוּ כְּגוּוּנָא דָּא ס, מִם
בְּרִיבּוּעָא, נְקוּדָה בְּעִגּוּלָא, (מרובעת) בְּרִבּוּעָא.

וְרָזָא דְמִקְוֵה אַרְבָּעִים סָאָה כְּגוֹנוֹנָא דָּא תִּשַׁע נְקוּדִין לְכָל סֵטֶר, וּבִנְקוּדָה דְמִלְגָּאוּ בֵּה אֲשֶׁתְּלִימוּ לְעֶשֶׂר כָּל תִּשְׁעָה, עַד דְּאֲתַעְבִּידוּ אַרְבָּעִין, וְאֵלִין אֵינּוּן אַרְבָּעִים סָאָה, וְאֵינּוּן ס' עֲלָאָה, מ' תַּתָּאָה, דָּא בְּרַבּוּעָא וְדָא בְּעִגּוּלָא, י' נְבִיעוּ דְתַרְוִיָּהוּ, וְרָזָא דָּא מִים חִיִּים.

וְאִית עֲנַפִּין עֲלָאִין, וְעֲנַפִּין בֵּינוּנִיִּים, וְעֲנַפִּין תַּתָּאִין, וְכִלְהוּ בַּמֶּדָּה בַּמִּשְׁקָל, עֲלָאִין בַּמִּשְׁקָל דָּא בְּדָא, בֵּינוּנִיִּים בַּמִּשְׁקָל דָּא בְּדָא, תַּתָּאִין בַּמִּשְׁקָל דָּא בְּדָא, עֲלָאִין אֵינּוּן אַבְּהוּן, בֵּינוּנִיִּים מִמֶּנּוּ, וְתַתָּאִין שְׁלִיחוֹן דְלֵהוּן, וְכִלְהוּ אִית לֹון שְׁמֵהוּן יְדִיעָאוּ, לְאֲשֶׁתְּמוּדְעָאוּ שְׁלִיחָאוּ וְרָאשִׁין וּמִמֶּנּוּ דְתַחוּתִיָּהוּ, וְכָל חַד אִית לֵיה נְקוּדָה, וּבִיָּה אֲשֶׁתְּמוּדְעָא כָּל עֲנַפָּא וְעֲנַפָּא דָּאִיהוּ אֶבֶר דְּגוּפָא.

רָאשִׁין יְהוּיָה מְלָךְ יְהוּיָה מְלָךְ יְהוּיָה יְמִלְךָ, נְקוּדָה דְלֵהוּן יְהוּה מְלָךְ יְהוּה מְלָךְ יְהוּה יְמִלְךָ, וְהָכִי אֵינּוּן לְתַתָּא בְּתַרִּין שׁוּקִין וְאֶמָּה, וּבְגִין דָּא כָּפַל לֹון תַּרִּין זְמַנִּין יְהוּיָה מְלָךְ יְהוּיָה מְלָךְ יְהוּיָה יְמִלְךָ, לְעוֹלָם וְעַד שְׁכִינְתָּא, וּנְקוּדָה דִּלְהָה יְהוּיָה, וְדָא רָזָא (תַּהֲלִים צֵא יֵא) כִּיִּי בִיִּי חֲשִׁיק וְאֶפְלִטָּהוּ, דְרָאשִׁי רָאשִׁין (תִּיבִין) דְּאֵינּוּן כְּתַר עֲלָאָה חֲכָמָה בִּינָה, (זְכַרְיָה יֵד ט) וְהִיָּה יְהוּיָה לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהוּיָה אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד, וְהִיָּה יְהוּיָה אֶבָּא וְאֶמָּא, יְהִיָּה יְהוּיָה אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד כְּתַר עֲלָאָה.

דף קלה ע"א

יְדִין אֵינּוּן מִשְׁמֵשִׁין דְּגוּפָא, רְגִלִין שְׁלִיחוֹן דְּגוּפָא, וְעֲלִיָּהוּ אֲתַמֵּר (תַּהֲלִים קד) עוֹשָׂה מְלָאָכִיו רוחות, מְשַׁרְתִּיו אֵשׁ לוֹהֵט, וּמִשְׁמֵשִׁין דְּגוּפָא תַּרִּין דְּרוּעִין, אֵינּוּן עִיב עֲנַפִּין דְּוִיסַע וְיַבָּא וַיֵּט, אֵלִין אֵינּוּן עֲנַפִּי דְאִילָנָא, שְׁרָשָׁא דְאִילָנָא אֵינּוּן שְׁלִיחוֹן, וְאֵינּוּן שְׁבַעִין וְתַרִּין עִיב עֲלָאִין לְקַבֵּל שְׁבַעִין וְתַרִּין תִּיבִין, דְּאֵינּוּן מוֹ וְהִיָּה (דף קלה ע"א) אִם שָׁמַע עַד וְשָׁמַתָּם, וְשְׁבַעִים וְתַרִּין אֶחָרְנִין אֵינּוּן דְּפָרְשַׁת צִיצִית, רִישָׁא דְאִילָנָא, מִשְׁמֵשִׁין דִּילִיָּה דְּאֵינּוּן שׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְרִים, אֵינּוּן מִיב תִּיבִין מוֹ וְאֶהֱבַת עַד וְהִיָּה, גוּפָא (נ"א נופא) דְּאִילָנָא מִמֶּנּוּ וְשְׁלִיחָאוּ דִּילִיָּה, חֲמֵשִׁין תִּיבִין דְּאֵינּוּן מוֹ וְשָׁמַתָּם אֶת עַד וַיֹּאמֶר.

שְׁבַעִה שְׁמֵהוּ דְרִישָׁא דְסֻלְקִין לְמִיב, אֵינּוּן אֲבַגְיָתָךְ וְכוּ', רְקִיעָא קְדָמָאָה אֲבַגִּיתָיִךְ, וּנְקוּדָה דִּילִיָּה יְהוּה, דְּנַפְקִין מֵאֵלִין רָאשִׁי תִיבִין בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּים אֶת, וְאִית תַּמָּן תַּמְנִיָּא מְבוּעִין, דְּנַפְקִין מְצַנּוֹרָא חַדָּא, דָּאִיהוּ רְקִיעָא, וְאֵינּוּן תַּמְנִיָּא נְצוּצִין, וְרְקִיעָא תַּנְיִנָּא קָרַע שֶׁטוּן, וּנְקוּדָה דְלֵהוּן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים יְהִי רְקִיעָא וְדָא יְהוּיָה, תַּלִּיתָאָה נְגַדִּיכֵשׁ נְקוּדָה דִּילִיָּה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים יְקוּוּ הַמַּיִם, וְדָא יְהוּיָה, רְבִיעָאָה בְּט"ךְ צַת"ג, נְקוּדָה דִּילִיָּה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים יְהִי מְאֹרֶת, וְדָא יְהוּיָה, חֲמִשָּׁאָה חֲקִיב טַנִּיעָא, וּנְקוּדָה דִּילִיָּה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם, וְדָא יְהוּיָה, שְׁתִּיתָאָה נְגַל פְּזֻק, נְקוּדָה דִּילִיָּה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים תּוֹצֵא הָאָרֶץ, וְדָא נְקוּדָה יְהוּה, שְׁקִי"ן צִי"ת, דָּא נְקוּדָה שְׁבִיעָאָה כָּלִיל בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים הִנֵּה נִתְתִּי, וְדָא יְהוּיָה.

תא חזי אית שמהו דאורייתא דנפקין מרישי תיבין דכל פסוקא ופסוקא דאורייתא, ואית שמהו דנפקין מסוף תיבין, ואית דנפקין מאמצעיתא, ורזא דמלה (נייא דכלא) (ישעיה מד ו) אגני ראשון ואגני אחרון ומבלעדי אין אלהיים, ואית שמהו דנפקין מתרין אתוון כל חד וחד, ואית מתלת תלת, ואית מארבע, ואית מחמש, עד עשרה, אינון מעשר ספיראן תלגין, מתרין עשר אינון תלגין מפתר עלאה, כגון יואאחצ"צבירון, בהאי שמא תמן אח, תמן ציץ, תמן אביר, תמן זרון, דא שמא דתלגיא מפתרא עלאה, כל שמא דאיהו מתרין עשר אתוון, איהו ברזא דאל"ף, דאיהו פל"א, ועליה אתמר (תהלים קלט יד) אודף על פי נוראות נפלאתי מפלאים מעשיד, ותרין עשר שמהו אנון אחצביההירו"ן, (ס"א יואחצביהירו"ן), (ס"א אחצביהירו"ן), (נייא אהה נצב הירו"ן), כל חד מתרין עשר אתוון, ואינון ממנן על תרין עשר צנורין, דנפקין ממקור עלאה דלית ליה סוף, ואינון מסטרא דאריף אנפין דאיהו וא"ו, ואינון ה"א ה"א, יו"ד איהו כ' פתר ברישא דא' (נייא דא) דאיהו ארף אפנים, דאיהו וא"ו, א' איהו אורייתא, דאיהו אתייהבת בתרין לוחין דאינון ו' ו', ואית פתרא דזעיר אנפין דאתמר ביה (איוב לו ב) פתר לי זעיר ואחור, וכמה פתרין אינון, פתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות.

מאי אית בין פתר לעטרת, אלא כתר איהו מסטרא דא', דאיהו בדיוקנא דאת יו"ד, דסליק כ', ודא א' מן אהי"ה, דאיהו פתר דאריף אנפין, א' מן אדנ"י פתר דזעיר אנפין, י' מן יהו"ה איהו עטרה על ספר תורה דאיהו ו', ואית י' לתתא ואיהו י' מן אדנ"י, דאיהו עטרה ברישא דכל צדיק, לית ספירה דלא אית לה עטרה על רישא וכתר, ועטרה דאיהו י' איהו עטרה דברית מילה, דסליק למאה, עשר זמנין עשר מאה, ואיהו על כל פקודא ופקודא, וכמה עלות אינון על עלות דסלקין על כל ברקאן ופקודין.

דף קלה ע"ב

וכל ספירו סלקין כל חד וחד למאה באת י', ובאת א' סלקין לעשרת אלפים, ואית לעילא מנייהו ההוא דאתקרי עלת על כל העלות, דסליק על כל עלאין, ולית מאן דסליק עליה, וכמה אתוון אית באורייתא מעוטרים ומכותרים, ומאלין עלאין נחתין ברקאן ומבועין לכל ספירה וספירה (דף קלה ע"ב) דאינון י"א, על כל ספירה וספירה, ואינון י"א מן (דברים ו ד) ? הנה א להינו ? הנה א חד, בא' אתקרי א"ל עליון, בי יהו"ה, וכן בא' אתקרי אלהינו אהי"ה אלהיים אדנ"י והא אוקמוה. ועוד פתר עלאה אף על גב דאיהו אור קדמון אור צח ואור מצוחצח, איהו אוכס קדם עלת העלות, וכל חיילין דתלגין מניה אתמר בהון (שיר ה יא) קווצותיו תלתלים שחורות כעורב, לית נהורא קיימא קמי נהוריה, דכלהו נהורין אתחשכאן קמיה.

תא חזי כמה עלות סתימין, דאינון מתלבשין ואינון מורכבין בספירו, וספירו מרכבה לגבייהו, דאינון טמירין ממחשבות בני אדם, ועלייהו

אֶתְמַר (קהלת ח ח) כִּי גִבָּה מֵעַל גִּבָּה שְׁמַר וּגְבֵהִים עֲלֵיהֶם, נְהוּרִין מְצוּחָצְחִין אֵלָיון עַל אֵלָיון, וְאֵלָיון דְּמִקְבָּלִין אֵינוֹן פְּחִשׁוּכִין מְאַחְרָנִין דְּעֲלִיָּהוּ דְּמִקְבָּלִין מְנַיָּהוּ, וְעֵלֶת עַל כָּל הָעֵלוֹת, לִית נְהוּרָא קִימָא קַמִּיה, כָּל נְהוּרִין מְצוּחָצְחִין מִתְחַשְׁבָּן קַמִּיה.

וְכָל נְהוּרִין דְּאֵינוֹן לְעֵילָא מְנְהוּרִין אֵינוֹן פְּתָרִין עַל רִישֵׁיָּהוּ, וְרָזָא דְּמִלָּה אֵלִיף ה"א יו"ד ה"א, דָּא רָזָא דְּעֲשָׂרָה פְּתָרִין דְּאֵינוֹן מוּרְכָבִין עַל עֲשָׂר סְפִירוֹן, וְדָא אִיהוּ כִּי גִבָּה מֵעַל גִּבָּה שְׁמַר, וּגְבֵהִים עֲלֵיהֶם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יו"ד ה"י וא"ו ה"י, אֵלָיון עַל אֵלָיון, עֲשָׂר נְהוּרִין בְּעֲשָׂר, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (במדבר ז') עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הֲפֹף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, לְעֵילָא עַל כָּלָהוּ עֵלֶת הָעֵלוֹת דְּרָכִיב עַל כָּלָא וְשִׁלִּיט עַל כָּלָא, וְכָלָהוּ שְׁמָהוּ אֵינוֹן מְרַכְבָּה דִּילֵיה, וְלִית דְּרָכִיב עֲלֵיה, דְּלִית לְעֵילָא מְנִיָּה, וּבְגִין דָּא אֶתְקָרִי עֵלֶת עַל כָּל עֵלָיון.

וְשְׁמָהוּ אֵלָיון אֵינוֹן צְנוּרִין, וְשְׁמָהוּ דְּעֲלִיָּהוּ מְבוּעִין דְּנַחְתִּין לְצְנוּרִין, וְכָל צְנוּרִין אֵינוֹן פְּאָבְרִין דְּשַׁעוּר קוּמָה, דְּאֲזִלִּין בְּשַׁעוּר וּבִמְדָה וּבִתְקָלָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (איוב כח כה) וּמִים תִּכְּוֹן בְּמִדָּה, וְהָא אוּקְמוּהָ כָּל חַד אִיהוּ מְקַבֵּל כְּפִי שַׁעוּרִיָּה, וּכְפִי מִדָּה דִּילֵיה, וְאִית נְבִיעוּ לְעֵילָא דְּלִית לֵיה מִדָּה וְשַׁעוּר וּמְשַׁקֵּל, וְהָא אוּקְמוּהָ, (ויקרא יט לה) לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפָּט בְּמִדָּה בְּמִשְׁקָל וּבְמִשׁוּרָה, בְּמִדָּה בְּחִמּוּשׁ תִּקְוִינִין דְּהִי עֲלָאָה, בְּמִשְׁקָל דָּא ו', בְּמִשׁוּרָה דָּא ה', מְשַׁפֵּט דְּכָלָא דָּא י', הָדָא הוּא דְּכְתִיב (ישעיה ה טז) וַיִּגְבַּה יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, דְּאִיהוּ גִבָּה מֵעַל גִּבָּה שְׁמַר.

חִמּוּשׁ זְמַנִּין פְּגוּוּנָא דָּא אֲאָאָאָ וְסִימְנָד (שמות כח יח) פְּתוּחֵי חוּתָם. אָמַר לֵיה רַבִּי אֲלַעְזָר, וְהָא הֲכָא שׁוּר"ק בְּנִקּוּדָה חֲדָא בְּפִתּוּחֵי חוּתָם, וְהֲכָא בְּתֵלֶת נְקוּדֵין בְּאֲתְרֵיה, אָמַר לֵיה, בְּאֲתֵר דְּאִית ו' אִיהוּ שׁוּר"ק בְּנִקּוּדָה חֲדָא, בְּאֲתֵר דְּלִית ו' אִיהוּ שׁוּר"ק בְּתֵלֶת נְקוּדֵין בְּאֲתְרֵיה, עֲלָאָה וְאֲמַצְעֵיתָא וְתִתְאַה.

חִמּוּשׁ נְקוּדֵין אֵינוֹן אֱלֹהִיִּים, פְּגוּוּנָא דָּא אֲאָאָאָ, תְּמַנְיָא נְצוּצִין אֵינוֹן תְּמַנְיָא יוּדִיִּין דְּסִלְקִין תְּמַנִּין, רְקִיעַ דְּאִיהוּ דִּיוֹקְנָא דּו' דְּאִיהוּ רְמִיזָא בְּקַמִּיץ, הָא פִּי'וּ כְּחִשְׁבֵּן אֱלֹהִיִּים, וְאֵלָיון נְקוּדֵין עֲלִיָּהוּ אֶתְמַר פְּתוּחֵי חוּתָם, פְּתוּחֵי דְּאִימָא עֲלָאָה, דְּאִיהֵי חוּתָם, כְּלָהוֹן פְּתוּחִין בָּהּ וְכָלָהוּ מְצוּיָרִין בָּהּ וּמִתְגַּלְפָּאן בָּהּ, וְאִיהֵי חוּתָם דְּכָלָהוּ, תַּשַּׁע נְקוּדֵין אֵינוֹן גְּלִיפִין בָּהּ, תְּמַנְיָא נִיצוּצוֹת וְרְקִיעַ, וְאִיהוּ עֲשִׁירִית לוֹן, תַּשַּׁע נְקוּדֵין עַד צְדִיק, וְאִיהֵי חוּתָם דְּכָלָהוֹן, כְּמָה דְּאֵת אָמַר וְצִאָצְאִיו חֲתָם בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, וְהִנֵּי אֵינוֹן תַּשַּׁע מִתְתָּא לְעֵילָא, וְאִימָא עֲלָאָה חוּתָם דְּכָלָהוּ, כְּתָר עַל כָּלָהוּ, וְבָה נְהָרִין כְּמִרְגְּלָאן דְּנְהָרִין בְּכִתְרָא.

וּמִסְטָרָא דְּאֵלָיון נְקוּדֵין אֶתְקָרִיָּאת שְׁכִינְתָּא שִׁיחָה דְּכָלָא, שִׁיחָה דְּמִלְּאָכִי הַשְּׁרֵת, שִׁיחַת דְּקָלִים, שִׁיחַת הָרוּחוֹת, שִׁיחַת עוֹפִין, שִׁיחַת כָּל בְּרִיִּין דְּעֲלָמָא, אֱלֹהִיִּים בְּלֹא נְקוּדֵין אֶתְקָרִי אֵלִים, וְדָא רָזָא דְּמִלָּה (שם ד יא) אוּ מִי יְשׁוּם אֵלִים, אוּ מִי מִיִּי וְדָאִי, אִימָא עֲלָאָה, מָאן שׁוּי אֵלִים לְאִימָא עֲלָאָה,

דף קלו ע"א

דבר (דף קלו ע"א) אחר זה ספר תולדות אדם, זה ספר, דהא כמה ספרין אינון, ספרא דרב המנונא סבא, ספרא דחננך, ספרא דרבי פרוספדאי, תא חזי, יומא חד אערענא באתר דרבי פרוספדאי, אגא וחברייא, ותקינת לן אמיה דרבי פרוספדאי מנרתא בשבעה בוצינין, ואפקת ספרא דרבי פרוספדאי, כי הו קראו בספרא דא הכי הו נחתין חילא דמלאכיא לסחרא לון, כבני נשא דמתקבצין לחופה במזמוטי חתן וכלה, וקודשא בריך הוא הנה נחית בכל משריין דיליה, למשמע מלין מההוא ספרא, ואבוי דרבי פרוספדאי הנה נחית ליה קודשא בריך הוא עמיה, למשמע מלין דבריה רבי פרוספדאי, וליליא דא ליל דשבועות הנה, והכי הנה חדי קודשא בריך הוא באלין מלין כיומא דאתייהבת אורייתא בטורא דסיני.

ליליא חדא אזדמן לן למהוי אושפיזין בבית אמיה דרבי פרוספדאי, ותקינת לן פתורא ומנרתא, והנה רבי פרוספדאי אתכניש לההוא עלמא, אמרת אמיה רבנן, והא לא הויתון שריין לפתורא דא בלא אורייתא, מאי אשתני זמנא דא משאר זמנין, אמנא לחבריא נפתח במילי דאורייתא, דלא ייתי תקלה להאי עניא על ידנא, דאם ידעת דברה איהו מת, ייתי תקלה על ידנא ותמות קדם זמנה, אפתח באורייתא.

דף קלו ע"ב

פתח ואמר, בראשית ברא אלהיים דא נשמתא, כד נפיק ממעי אמיה אתמר בה (בראשית א ב) והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום, דנפיק עינוי סתימין, אפתח עינוי מיך (שם ג) ויאמר אלהיים יהי אור ויהי אור, בטר דאתכניש מהאי עלמא נשמתיה, מה פתיב ביה (שם א ט) ויאמר אלהיים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה, כיון דאסתלקת נשמתא מניה גופא אשתארת (דף קלו ע"ב) יבשה, אמרת לון, רבנן, מלין אליו לאו אינון אלא מההוא עלמא, אזלת לההוא שרגא דהנה לה סימנא ביה, דכד רבי פרוספדאי הנה חי הנה שרגא מתנענעא ונהרא בכמה נהורין מרקמן, חזתה לנהורא דאתחשכת, מיך אמרת, רבנן רבנן, אבדה קא אתאבידת לי, ואגא בעינא למיזל לפשפשא בגינה, אמרו ודאי הא אשתמודעאת לה, אזלו לארחייהו, ואיהי נפקת לפרשת אורחין, ואשפחת יונה נוקבא, אמרת לה יונה יונה אנת דהות שליחא מהימנא למארך, הדא הוא דכתיב (שם ח) וישלח את היונה מאתו, ואתמר בך (שם יא) ותשב אליו היונה לעת ערב, תבת ליה בשליחותה, באומאה עלך בההיא יונה קדישא, דתיזיל בשליחות דילי, ותדע אי ברי חי או מת, מיך לעידן רמשא חזרה בשליחותה, דהכי חזרת לנח לעת ערב, הדא הוא

דְּכַתִּיב וּתְבֵא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עָרֵב, וְהוֹת מְמַרְטֵת גְּדַפְהָא, וְחִפְרַת כּוּכָא, מִיַּד יְהִיב קָלָא וְאִתְפְּנֵשֶׁת לְהֵהוּא עֲלֵמָא.

לְבַתֵּר דְּהוּוּ אֲזֵלִין בְּאַרְחָא רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחִבְרוּי, שְׁאִילוּ לִיה, אֲמַאי כִּד נְפִיק יְנוּקָא מִמְעֵי אֲמִיהָ אִיהוּ עֵינּוּי סְתִימִין, אָמַר לוֹן וְדַאי דָּא אִיהוּ רְזָא (שם כז א) וְתַכְהֵן עֵינּוּי מְרָאוֹת, בְּאֵלִין מְרָאוֹת דְּאֲחֻזְיָאוּ לִיה בְּמַעֵי אֲמִיהָ כְּמָה נְהוּרִין, כְּמָה דְחֻמָּא יְחֻזְקָאֵל בְּמַרְכָּבָה, לְכָל יְנוּקָא אֲחֻזְיָין לִיה כְּפּוּם דְּרַגְיָה, אֲחֻזְיָין לִיה מְאַתֵּר דְּאִיהוּ נְשֻׁמְתִיָּה, דְּאִי יִשְׁתַּדַּל בְּאוּרִיָּתָא וּבְפִקוּדִין, דִּינְהִיר הֵהוּא אֲתֵר דְּאִתְנַטִּילַת נְשֻׁמְתִיָּה, בְּכְמָה נְשֻׁמְתִין.

דף קלז ע"א

וְאִיִּךְ נְחִתִּין בְּגִינִיָּה כְּמָה מְרַכְבּוֹת, וְאוֹלְפִין לִיה כָּל אוּרִיָּתָא, וְאִי אֲשְׁתַּדַּל בְּהָ אֲדַכִּיר לִיה כָּל מָה דְּהוּוּ אוֹלְפִין לִיה בְּמַעֵי אֲמִיהָ, לְבַתֵּר אֲחֻזְיָין לִיה גִּיהֵנְס, דְּאִם עֵבֵר עַל פְּקוּדֵי אוּרִיָּתָא מָהוּ עוֹנֵשָׂא דִילִיה, כְּמָה דְּאֲחֻזְיָאוּ לִיה אֲגֵרִיה, לְבַתֵּר דְּנַפִּיק מִמְעֵי אֲמִיהָ סְתִים (דף קלז ע"א) עֵינּוּי מְכָל אֵינוֹן נְהוּרִין, כְּמָה דְּאִתְמַר וְתַכְהֵן עֵינּוּי מְרָאוֹת, וְאֵלִין תְּהִיּוּ וְבִהִיּוּ, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב וְהָאֵרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבִהוּ וְחֻשָּׁךְ וְכוּ', וְהִכִּי אִיהוּ מָאן דְּלָא אֲשְׁתַּדַּל בְּאוּרִיָּתָא, עֵינּוּי סְתִים מְעַלְמָא דְּאִתִּי, בְּתֵר דְּאֲשְׁתַּדַּל בְּאוּרִיָּתָא, מִיַּד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, דִּינְהִרִין לִיה בְּנְהוּרָא דְּהֵהוּא עֲלֵמָא, מִיַּד דְּאֲזִיל לְהֵהוּא עֲלֵמָא, מִיַּד יִקּוּוּ הַמִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד, אִתְפְּנֵשֶׁת נְשֻׁמְתָא לְאַתֵּר חַד, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (קהלת יב ז) וְהָרוּחַ תֵּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה, וְגוֹפָא אֲשֶׁתֵּאֵר יִבְשָׁה, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה, לְבַתֵּר דְּאִתְפְּנֵשֶׁת נְשֻׁמְתִיָּה, קוּדְשָׁא בְּרִיִּךְ הוּא יִימָא לְשְׁכִינְתָא, תּוֹצֵא הָאֵרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, מָאן חַיָּה אֵלִין חִיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְנְהִרִין לִיה, דִּינְחִתִּין לִיה לְקַבְּלָא לִיה, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (תהלים צא יב) עַל כַּפַּיִם יִשְׁאוּנֶךָ וְכוּ'.

וְעוּד תּוֹצֵא הָאֵרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְקַבְּלָא לִיה, לְמִינָהּ דָּא בֵּת זוּגִיָּה דְּאִתְיִיְהִיבַת לִיה בְּהֵהוּא עֲלֵמָא, בְּהֵמָה וְרִמְשׁ וְחִיתוֹ אֶרֶץ לְמִינָהּ, כְּמָה חֲיִילִין וּמִשְׁרִיִין לִיקְרִיָּה, וּלְבַתֵּר אֲפִיק לִיה אֵילָנִין וְעֶשְׂבִין בְּגִנְתָּא דְּעֵדוֹן, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאֵרֶץ וְכוּ', כָּל מָה דְּאִתְבְּרִי בְּשִׁית יְמֵי בְּרָאשִׁית כְּלָהוּ מְזוּמָן לִיה בְּהֵהוּא עֲלֵמָא, בְּגוֹן עֵדוֹן עֲלָאָה וְתַתְּאָה.

דף קלז ע"ב

דְּבַר אַחַר זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם, דָּא סִפְרָא דְּחִנּוּךְ נְעַר, דְּעֲלִיָּה אִתְמַר (בראשית ה כב) וַיִּתְּנֶלֶךְ חִנּוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וַאֲיַנְנוּ כִּי לָקַח אוֹתוֹ אֱלֹהִים, וְאֲמַאי קָאֵרִי לִיה תּוֹלְדוֹת אָדָם, אָלָא הִכָּא רְזָא דְּגִלְגּוּלָא, תּוֹלְדוֹת אָדָם אִתְקַרִי, דְּמִנִּיָּה נִפְקָא, וְאִיהוּ הָוָה תּוֹלְדָה דִילִיה, וְאֲמַאי אִתְקַרִי נְעַר, אָלָא

הָכָא רָזָא (איוב לג כה) יָשׁוּב לִימִי עֲלוּמִיּוֹ, כְּמָה דְהוּהּ בְּקַדְמִיתָא לְעִילָא, וּלְבַתֵּר נַחִית בְּהֵהוּא דְאִתְּמַר בֵּיהּ (בראשית לו ב) וְהוּא נַעַר אֶת בְּנֵי בְלָחָה וְאֶת בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו, וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתְּסָם רָעָה, מֵאִי דְבַתְּסָם רָעָה אֶלְא דְהוּוּ מְגֻזָּעָא (דף קלו ע"ב) דְאֵלִין דְאִמְרוּ (תהלים ח ה) מָה אָנוּשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וַיְבֹן אָדָם כִּי תִפְקֹדֵנוּ וַתַּחֲסֹרְהוּ מַעַט מֵאֱלֹהִיִּים, דִּיִּהְבַת לִיהּ כָּל גְּזֵי שְׂמִיָּא, וְכָל מִפְתָּחוֹ דִּילִיהּ בִּידִיהּ, וְאִשְׁלֹטִיהּ בְּכָל דִּילִיהּ, כְּגֹוְנָא דְמַלְכָּא דְאִמְר לְיוֹסֵף (בראשית מא מ) רַק הַכֶּסֶף אֶגְדֵּל מִמֶּךָ.

אָמַר לִיהּ וְהָא עֲזִיָּא וְעִזָּאִיל הוּוּ אֵלִין, אָמַר לִיהּ וְהָא אַחְרָנִין הוּוּ מִתְכַּנְּשִׁין עֲמִיהּ, אָמַר לִיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְהָא קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא עַד דְאִתְיַעֵץ בְּחִיָּלִין דִּילִיהּ לֹא הָוּה עֲבִיד לְאָדָם, דְאִמְר נַעֲשֶׂה אָדָם, אָמַר לִיהּ לְאֹלְפָא דְרִידָּהּ אֶרְץ לְבָנֵי נְשָׂא, דְנָטִיל רַבְרָבָא עֲצָה מִדְזַעִיר מְנִיהּ, וְלֹא עוּד אֶלְא רָזָא אַחְרָא אִית הָכָא, לְמַלְכָּא דְהוּהּ לִיהּ שְׁלִיחָא מְהִימְנָא, וְהוּהּ בְּעֵי לְמִיָּהּ לִיהּ אֲגָרִיהּ, אָמַר לְחִיָּלוֹי אֲנָא בְּעִינָא לְשִׁלְטָאָה הָאִי שְׁלִיחָא דִּילִי עֲלִיכּוֹ, בְּגִין דְהוּא מְהִימְנָא, אִי אִית מָאן דִּינְדַע בֵּיהּ מְלָה אַחְרָא יִימָא, בְּזִמְנָא דְלֹא אִשְׁפַּח מְקַטְרָגָא עֲלִיהּ, אָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם.

וְתוּ נַעֲשֶׂה אָדָם, בְּעִינָא אָדָם דִּיִּעֲבִיד פְּקוּדֵי אֹרִייתָא, וַיִּשְׁתַּדֵּל בְּאֹרִייתָא, לְעַבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ, וַיְהִי לִיהּ אֲגָרָא טְבָא, וְשׁוּלְטָנוּ עֲלִיכּוֹ, וְדָא אִיהוּ (ישעיה ס כא) יִצְרָר מִטְעֵי מַעֲשֶׂה יְדֵי לְהַתְּפָאֵר, דְהָא מְלַאכִי עֲלָאִי אֶף עַל גַּב דְאִינוּן גְּבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ, לֹא עֲבָדִי גְבוּרָה בְּפוּלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, דְאִינוּן פְּלַחִין בְּהַכְרַחַת, וְלִית לֹוּן עֲרוּבָא דְבִשְׂרָא וַיִּצְרָא בִישָׂא, וּבְגִין דָּא נַעֲשֶׂה אָדָם, וַיִּשְׁלוּט בְּכוֹ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית א כו) וַיְרַדּוּ בְּדָגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּגּוֹמֵר.

וְתוּ נַעֲשֶׂה אָדָם אֲנָא יְהִיב בֵּיהּ נִשְׁמָתָא, דְכְּתִיב בְּצַלְמִינוּ, וּכְתִיב (תהלים לט ז) אֵדָּ בְּצַלְמִי יִתְהַלֵּךְ אִישׁ, וְאִתּוֹן יְהִיב בֵּיהּ רוּחָא וְנִפְשָׂא, וְאַרְעָא אֲרַבַּע יְסוּדֵין, וַיִּדְמָה לְכָלְא עֲלָאִין וְתַתְּאִין, וַיְמַה דְרַעֲינָא דְלַהוּי שְׁלִיט וּמְמַנָּא עֲלִיכּוֹ, אֲצַדִּיקוּ דִינָא דִּילִי, וַיְהִי בְרַעוּ דְלָכוֹן, דְאֲנָא אֲשָׁרִי שְׂמִי עֲלִיהּ, וְחוֹתְמָא דִּילִי בִידִיהּ, דְאִיהוּ חוֹתְסָא הַבְּרִית, מְלַאכִיָּא דְסִטְרָא יְמִינָא בְּרָכוּ לִיהּ, וְאִמְרוּ נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם קג ב) בְּרָכוּ יְהוָה מְלַאכִיָּו גְּבַרֵי כַח עֹשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְבָרוֹ, וְדָא מִטְטְרוּיִן, לְקַבְּלִיהּ יוֹסֵף לְתַתָּא, וְהוּוּ אַחְרָנִין דְהוּוּ שְׁנָאִין לִיהּ וְאִמְרוּ (שם ח ה) מָה אָנוּשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ, וּבְגִין דָּא וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתְּסָם רָעָה, וַיִּשְׁנָאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דְבָרוֹ לְשִׁלּוּס, וְלֹא דְאִינוּן אֵלִין עֲזִיָּא וְעִזָּאִיל, אֶלְא אִינוּן אַחְרָנִין דְאִתְכַּנְּשׁוּ (ס"א דאִתְכַּלְלוּ) עִמָּהוֹן.

דְּבַר אַחַר זֶה סִפְר תּוֹלְדוֹת אָדָם, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זֶה סִפְר דָּא צַדִּיק חֵי עֲלָמִין, דְאִיהוּ אֲפִיק תּוֹלְדֵין, זֶה סִפְר וְדָאִי וְלֹא אַחְרָא, וְאִינוּן תּוֹלְדוֹת אָדָם, הֵהוּא דְאִתְּמַר בֵּיהּ (ישעיה מד ג) כְּתַפְּאֶרֶת אָדָם לְשִׁבְתָּ בַיִת, מָאן בַּיִת דִּילִיהּ, דָּא שְׁכִינְתָּא, וְרַעֲיָא מְהִימְנָא אֲנַתְּ הוּא כְּדִיוֹקְנִיָּה, וְלָדָּ חִילָא לְאִסְתַּכְּלָא בְּדִיוֹקְנֵין דְבָנֵי נְשָׂא, בְּצִיּוּרֵין דְהֵהוּא דְאִתְּמַר בֵּיהּ (בראשית ה א) בְּדַמוֹת אֱלֹהִיִּים בָּרָא אוֹתוֹ, דְכָל צִיּוּרֵין דְבָנֵי נְשָׂא אִינוּן רְשִׁימִין בְּכַרְסֵיָּא,

ובגין דכל פרסיא ומרפבתא דאנת זקיקא, אנת אית לך חילא לאסתכלא, בגין כד ואתה תחזה מפל העם וגומר

(אמר המגיה זה מצאתי בס"א וטוב לשומו כאן) דבר אחר (בראשית ה א) זה ספר תולדות אדם וכו', זה תרין עשר אנפין, דאתמר בהון (יחזקאל א י) ופני אריה אל הזמין לארבעתם, ופני שור וגומר, ופני נשר וגומר, ביום ברא אלהיים אדם חיה רביעאה, וצריד לאסתכלא בהון, באנפין בארבע גוונין דנהרין בהון ארבע חיות, דאתמר בהון (דברים ה ד) פנים בפנים דבר יהו"ה עמכם, ובמשה נאמר (שמות לג יא) ודבר יהו"ה אל משה פנים אל פנים, בטר דאהדרו לאחורא, קודשא בריד הוא הדר לון אחרוי, ודא איהו (שם כג) וראית את אחרי ופני לא יראו, ואליו אינו פנים דנראין ופנים דאינו נראין. אנפין חנורין בענה, אינו אנשי חיל, אנפין סומקין בבשת, דאית לון כסופא מן שמאי, אינו יראי אלהיים, אנפין ירוקין באורייתא, אינו אנשי אמת, אנפין אוכמין במצנה, דאיהי תפלה דיד, ותפלין במשכא אוכמא, אינו שנאי בצע, אבל אנפין בלא ענה ובלא בשת ובלא תורה ומצוה, אינו תהו ובהו וחשד ורוח, דאתמר בהון (בראשית א ב) והארץ היתה תהו ובהו וכו', דאינו אחזרין עלמא לתהו ובהו, אנשי חיל מזרעא דאברהם, דביה שכינתא תתאה, יראי אלהיים מזרעא דיצחק, דביה שכינתא עלאה, דהיא אוצרא לחכמה, אנשי אמת מזרעא דיעקב דאתמר ביה (מלכה ז כ) תתן אמת ליעקב, וביה ו' דאיהו תפארת, שנאי בצע מסטרא דדוד דאיהו רגלא רביעאה וביה י', דאתמר ביה בגינה (שמואל א יז יד) ויד הוא הקטן, האי איהו שמא ההוי, ובגוונא אחרא אתפריש לזמנין הוה"י, שכינתא עלאה ותתאה, עמודא דאמצעיתא בינייהו, ובגוונא אחרא יהו"ה מסטרא (דמשה) דמטטרו"ן, גוונין מתהפכין לשית סרי בשכינתא כד איהי צריכא לתתאין, ודא איהו דאמרו מארי מתניתין, דבר נש דצריד לבריות אנפוי משתנין פכרום, דאתהפד לכמה גוונים, ואית הפוכא דגוונים לטב דנהרין בנהורא, ואינו מרקמן מכמה גוונין, וכל האי בגופא, בגוונא (דגינתא) דעדן דאתברי בשמא דיהו"ה. כל גוונין וצירין דאליו גופין, ואינו בגוונא דנובלת אורה דלעילא לגל חמה, ועלייהו אתמר פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה, וכד דיוקנא אית ליה ארבע גוונין, דאית גוונא חנורא סומקא ירוקא אוכמא, נימין אינו ככבאי ומלאכיא וממנו דתליין מאנפין פחושבו נימין, וכלהו משמשי לאנפין. פומא (במדבר יב יח) פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות, פה איהו ברזא דכרובים, דאתמר בהון (שמות כה כ) והיו הכרובים פרשי כנפים למעלה, אליו שפון כד אתפתחו אתפתחו באדני"י (יהו"ה), כמה דאת אמר (תהלים נא יז) אדניי שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך. ואמרו מארי מתניתין, כל הפורע כורע בברוד, וכל הזוקף זוקף בשם יהו"ה, כד איהו כורע כרובים סוככים בכנפיהם, ודא איהו סכוף דסופה, דאיהו כ"ו ה"ס, וסימנא יהו"ה אדניי, פרשי כנפים למעלה איהו רמ"ח, כל הזוקף זוקף בשם, בתרין שמהן דאינון אהי"ה יהו"ה, וסימנא י"א י"א, (דברים ו ד) יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד, חכמה ובינה עליהו אתמר והיו הכרובים פרשי כנפים למעלה, יהו"ה אחד עליהו אתמר סככים בכנפיהם על הכפרת ואינון ו"ה. דבר אחר והיו הכרובים, אינון צורת אדם, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, פורשי כנפים למעלה י"ה, סככים בכנפיהם ו"ה, דאינון ארבע גופין, ועלייהו אתמר (שמות יט ד) ואשא אתכם על כנפי נשרים וכרובים תרי שפון, על נס היו עומדים, דא לישא, וישמע את הקול, קלא דנפיק מגרון, וידבר אליו דבור דפומא, וקלא ודבור תפארת ומלכות, ועשר אמות ארד הקרש, ועליה אתמר (מלאכי ב ו) תורת אמת היתה בפיח, דא פומא היכל, ועליה אתמר אדניי שפתי תפתח. מלגאו מניה קדש הקדשים ודא לבא, כרובים כנפי ריאה, עליהו אתמר והיו הכרובים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת, דא כפרת הלב, דתמן (משלי כ טו) נר יהו"ה נשמת אדם, ופניהם איש אל אחיו תרין פליין. בלבא דאיהו קדש הקדשים אית תרי בתי, בחד סם חיים, ובחד סם מות דאיהי אש, כהנא רבא דעאל לקדש הקדשים, אם זכה סם חיים הוה נפקא מתמן ונהירא באנפוי, וקלא ודבור הוה נפיק מתמן מקודשא בריד הוא ושכינתיה, ואם לא זכה סם מות הוה נפיק מסטרא דשמאלא, והוה קטיל ליה, ומאי ניהו כהנא בגופא, אלא נשמה ורוח ונפש, אינו לקבל כהנים לויים וישראלים, תלת צלותין לקבל תלת קרבנין, ואינון מאכלין דקודשא בריד הוא ושכינתיה. אם הוה עאל בשכינתא דאיהי סם חיים, סם חיים הוה נפיק לקדמותיה, ואם לאו הא סם המות לקבליה, דאיהי מרה אוכמא, ומינה מות בר נש בעניות, ואיהי לסטרא שמאלא דלבא, ודא טחול. בני אהרן רוח ונפש, דאהרן איהו נשמה, תרין בנוי נצח והוד, אם יעלו קרבנא כדקא גאות, הא סם חיים, ואי לאו הא סם מות, דאיהי מרה, אש זרה אוקיד לון, דכתוב

(ויקרא יא) וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי יְהוָה אֵשׁ זָרָה וְגוֹמֵר, וַתֵּצֵא אֵשׁ וְגוֹמֵר, אֵינֶנּוּ סֹלִיקוּ לָהּ מֵאַתְרָהָּ, וְעָלוּ לָהּ קָמִי מִלְכָּא לְלִבָּא, וְלֹא הָיָה לָהּ רֶשֶׁת לְמִיעָאֵל לְתַמּוֹן, בְּהָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיל דִּינָא בְּהוּן. שְׁפָנוּ עֲקִימִין, לִית רֶשֶׁת לְכַהֲנָא לְקִרְבָּא בְּהוּן קִרְבָּנָא, דְּעָאֵל קִדְּם יְהוּיָהּ, דְּעֲלִיָּהּ אֲתַמֵּר (קהלת א טו) מַעֲנִית לֹא יוֹכֵל לְתַקּוֹן וְכוּ', וְכֹן עֵינֵינוּ עֲקִימִין פְּטוּרִין מִן הָרְאָיָה, דְּנָחַשׁ עֲקֻלְתוֹן תַּמּוֹן, דְּאִיְהוּ נְטִיל נְהוּרִיָּהּ, וּפִימָא אֲטִימָא אֲתַקְרִי טוּמְטוּס, וְאַנְדְּרוּגִינוּס אִיְהוּ דִּיֻּקְנָא דְזָכַר וּנְקִבָּה, כְּגוֹנָא דָּא אִיְהוּ בַר נֶשׁ דְּקִלְיָה וְדִבּוּרִיָּה כְּנוֹקְבָא, וּמָאן דְּאִיְהוּ חֲצִיזוּ עֲבָד וְחֲצִיזוּ בְּן חוּרִין, חֲצִיזוּ עֲבָד דִּיֻּצַּר הָרַע, וְחֲצִיזוּ בְּן חוּרִין דִּיֻּצַּר הַטּוֹב, כֹּל אֲלִין פְּטוּרִין מִן הָרְאָיָה, בְּזַמְנָא דְנִפְקִין מִן גּוּפָא, נִפְשָׁא דְאִיְהוּ כְּגוֹנָא דָּא, לִית לָהּ רֶשֶׁת לְאַסְתִּכְלָא וְלֹאֲתַחֲזִיָּא בְּשִׁכְנִיתָא, קְדַמָּהּ בְּשַׁעַת פְּטִירְתָּהּ מִן גּוּפָא. פִּימָא דְאֲטִימָא בְּדִבּוּר, אֲבָן דְּאִיְהוּ יֻצַּר הָרַע שְׁלִיט עֲלָהּ, וְאֲתַקְרִי טוּמְטוּס, בְּגִין דָּא פְּטוּר מִן הָרְאָיָה, דְּנִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא בְּגִין דָּא יִיתוּן בְּגִלְגוּלָא, עַד דְּאֲתַחֲזִין שְׁלִמִין לְאַתְרִיָּהּ כְּמָה דְאַתְרֵיהּ, כְּמָה דְאַתְרֵיהּ אֲמַר (קהלת יב ז) וְהָרוּחַ תֵּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נָתַתָּה, וּמִיָּנָה אֲוִלִּיפְנָא קַל וְחוֹמֵר בְּאַחֲרָנִין דְּאִינוּן נִשְׁמַתָּא וְנִפְשָׁא, וְלֹא עוֹד אֲלָא דְקָרָא אֲסַהִיד עֲלֵיָּהּ (אִיּוֹב ל ג כט) הֵן כֹּל אֲלָהּ יִפְעַל אִיִּל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר. וּמָאן דִּיִּיתִי בְּגִלְגוּלָא זְמַנָּא קְדַמָּהּ אִם יִיתִי חוּר, אֲתַקִּים בֵּיהּ קָרָא (ישעיה א יח) אִם יִהְיֶה חֲטָאֵיכֶם כְּשֶׁנִּים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ, וּבְמָה יִתְיַדַע בַּר נֶשׁ דְּאִיְהוּ בְּגִלְגוּלָא קְדַמָּהּ, אִם הוּא קְלִיָּה (דף קלח ע"א) כְּשֶׁבְרִים אוֹ כְּתֻרְעָה, וְגוּפִיָּה וְאַנְפּוּי חוּרִין, אִם הוּא קְלִיָּה כְּשֶׁבְרִים אִיְהוּ מְזַמְנָא קְדַמָּהּ, וְאִם קְלִיָּה כְּתֻרְעָה אִיְהוּ מְזַמְנָא תַּנְנָא, וְאִם גּוּפִיָּה יְרוּקָא וְאַנְפּוּי יְרוּקִין וְקְלִיָּה תַקִּיעָה אִיְהוּ מְזַמְנָא תְּלִיתָא, וְאִם הִדֵּר לְגוּוּנִיָּה, קְלִיָּה כְּתֻרְעָה וְגוּפִיָּה חוּר וְאַנְפּוּי חוּרִין, דָּא אִיְהוּ כְּגוּוּנִיָּה קְדַמָּהּ, כְּמוֹ דְּאוּקְמוּהוּ בִּין דְּהַחֲמִיץ דְּחִזַּר לְגוּוּנִיָּה קְדַמָּהּ, כְּגוֹנָא דָּא בְּהַפּוּכָא לְטַב, וְכֹן אֲנְפּוּי סוּמְקִין וְקְלִיָּה כְּשֶׁבְרִים, וְאַנְפּוּי יְרוּקִין וְקְלִיָּה תְּרוּעָה, הָא אֲתַתְּקוּ. וְעוֹד אֲשַׁכְחָנָא, בַּר נֶשׁ דְּכָל צִיּוּרִין דִּילִיָּה בְּאַרְחַ מִישַׁר, שְׁקִילִין בְּתַקְלָא, וְלִזְמַנִּין שְׁפָנוּ אִינוּן עֲבִים, וְנִפְקִין מִתַּקּוּנָא דְּצִיּוּרִין וְדִיּוּקְנִין אֲחֲרָנִין, אוֹ אִינוּן אֲרוּכִין אוֹ אִינוּן קְצָרִים, תָּא חֲזִי וְאַתְּהָ תַּחֲזֶה מְכַל הָעַם, הֵכָא אוּקִימָנָא לְמַנְדַּע תַּקּוּנִין אֲלִין, אֲנָשִׁי חִיל עֵינֵינוּ, יִרְאִי אֱלֹהִים אוּדְנִין, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (חֲבַקּוּק ג) יְהוָה שְׁמַעְתִּי שְׁמַעַד יְרֵאתִי, אֲנָשִׁי אֲמַת חוּטְמָא, שׁוֹנְאִי בְּצַע פּוּמָא, אִם חוּטְמָא לֹא אִיְהוּ בְּשׁוּהָ עִם תַּקּוּנִין אֲחֲרָנִין, דְּעֵינֵינוּ אֲרִיכּוּ, וְאַנְפּוּי אֲרִיכּוּ, וְאוּדְנִין אֲרִיכּוּ, וּפּוּמָא אֲרִיכָא, וְחוּטְמָא עֲבָה, תַּמּוֹן אֲתַגְלִיא גִלְגוּלָא דְנִפְשָׁא, וְאִם עֵינֵינוּ לֹא בְּשׁוּהָ מֵאַחֲרָנִין, תַּמּוֹן אֲתַגְלִיא גִלְגוּלָא דְנִשְׁמַתָּא, וְאִם אוּדְנִין לֹא בְּשׁוּהָ, תַּמּוֹן אֲתַגְלִיא גִלְגוּלָא דְרוּחָא, פּוּמָא בְּגִין דְּאִיְהוּ כְּלָלָא דְכָלָא, אִם לֹא אִיְהוּ בְּשׁוּהָ, הָא אֲתַמֵּר בֵּיהּ (שְׁמוֹת כ ה) פֶּקֶד עוֹן אֲבוֹת עַל בְּנֵים עַל שְׁלֹשִׁים וְעַל רַבְעִים, וְאִם עַל אַרְבַּע גִּלְגוּלִין לֹא אֲתַתְּקִנָּת, אֲתַמֵּר בְּהִיא שְׁעִתָּא (עֲמוּס ב א) וְעַל אַרְבַּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ. וְכָל נִשְׁמַתִּין דְּאַתְרֵיהּ תֵּלַת זְמַנִּין וְלֹא מִתְּתַקְנִין, אֲתַקְרִיאוּ פּוּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל עֲרַב רַב, אֲבָל צְדִיקָא דְּבָכַל זְמַנָּא דִּיִּיתוּן מִתְּתַקְנִין, יִיתוּן עַד אַרְבַּעָה, אֲפִילוּ עַד שְׁתֵּין דוֹר, וְדָא אִיְהוּ (קהלת א ד) דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְדָא נִשְׁמַתָּא דְּאִיְהוּ מִשָּׁה רַבִּינוּ, כְּלִילָא מִשְׁתֵּין רְבוּא, וּשְׁכִינְתָּא עֲלָהּ דְּאִיְהוּ נִשְׁמַת חַיִּים כַּד שְׁרִיא בְּמִשָּׁה, אֲתַחֲשַׁב לִיהּ כְּאִלוּ אֲתָא בְּשְׁתֵּין רְבוּא, וּבְגִינִיָּה אֲתַמֵּר אֲשֶׁה אַחַת יִלְדָה שְׁשִׁים רְבוּא בְּכָרִס אֶחָד. וְאִינוּן מְרַעִין דְּבִנֵּי נֶשָׂא, דְּאַתְמֵר בְּהוּן (דְּבָרִים כח ט) וְחֲלִים רַעִים, (מִשְׁלִי ג ח) רַפְּאוֹת תְּהִי לְשַׁרְף, כַּד אִינוּן בְּרִישָׁא דְּצְדִיקָא, אֲבָל כַּד אִינוּן בְּרִישָׁא דְּרִשְׁעִיָּא, כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל אֲמַרְתָּ לְגַבִּיָּהּ (שִׁיר א ו) אֵל תִּרְאוּנִי שְׁאֲנִי שְׁחַרְחַרְתָּ, דְּאֲלִין שְׁרִיין לֹון לְפַתָּהּ לְבִנֵי נֶשָׂא, כְּמָה דְּהוּ מִפְּתִי לְיִשְׂרָאֵל בְּעִגְלָא בְּשִׁית שְׁעִתִּין, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שְׁמוֹת לב א) וַיִּרָא הָעַם כִּי בִשְׁשׁ מִשָּׁה, הָא אוּקְמוּהָ בְּשִׁית שְׁעִתִּין עֲבָדוּ יַת עֲגֻלָּא, בִּין שֶׁשׁ לְשֶׁבַע, אֲפִרְשׁוּ בִין עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא לְשֶׁבַע, דְּגוּפָא וּשְׁכִינְתָּא, וּבְגִין דָּא מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַפְרָשָׁא לֹון מִשְׁבַּע, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שִׁיר א טו) אֲדָּהּ בְּיוֹם הָרְאִשׁוֹן, אֲדָּהּ חֶלֶק בִּין שִׁית לְשֶׁבַע, בְּגִין דָּא אֲמַרְהָ כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל (שִׁיר א) שֶׁשׁ זְפַתְנִי הַשְּׁמֶשׁ, שֶׁשׁ זְפַתְנִי הַשְּׁמֶשׁ, דְּאַסְתַּלַּק מִנִּי וַיִּדְּאִיְהוּ הַשְּׁמֶשׁ, דְּנִהַר בְּשִׁית תִּיבִין דְּאִינוּן (דְּבָרִים וד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד, וְהָא אֲתַמֵּר.

(עד) כאן ההג"ה מספרים (אחרים).

[דף קלח ע"ב](#)

וַיְחִי (דף קלח ע"ב) אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בְּדַמּוֹתָיו כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת (בראשית ה ג), ש תִּלְתַּת חִינוּן דְּמַרְכְּבָתָא, ת אִיהִי (משלי כ כח) נֵר יְהוּ"ה נְשִׁמַּת אָדָם, דְּאִתְמַר בָּהּ (יחזקאל א י) וּדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם, וְדָא אִיהוּ וַיּוֹלֶד בְּדַמּוֹתָיו כְּצִלְמוֹ. וַיְהִי כָּל יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר חֵי תִשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמוּת, מֵאֵי וַיָּמוּת, אֶלָּא כָּל יוֹמִין דְּהָהּ חֵי הָהּ תִּשַׁע מֵאוֹת וַתִּלְתִּין שְׁנִין, וּשְׁאָר שְׁנִין בְּתוֹסַפְתַּת הָהּ מֵיַת. וְשִׁבְעִין דְּחִסְרוּ מֵאֶלְפֵי, יֵהֵב לְדוֹד מְשָׁנוּי, בְּגִין דְּהָהּ עֲתִיד לְאֲשַׁלְמָא לֹון בֵּיהּ, וְהָכָא רָזָא דְּפוּרְקָנָא.

עֲשָׂר דְּרִין הוּוּ מֵאָדָם וְעַד נַח, (בראשית ה כח) וַיְחִי לְמֹד שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נֹחַ, לֵאמֹר זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂינוּ וּמִעֲצָבוֹן יְדִינוּ, וְאִמָּאֵי, דְּבִקְדָמִיתָא הוּוּ טְרַחִין בְּגִלְגּוּלִין, עַד דְּאִתָּא נַח דְּאִיהוּ שְׁבַת, וּבִיהּ נַחוּ כְּלָהוּ, וּבִיהּ אֲתֵיִשְׁבוּ, וְאִפִּיק לֹון לְעֵלָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אִמָּאֵי הוּוּ קְדָמָיִן חִיִּין יוֹמִין סְגִיָּאִין, כְּגוֹן אָדָם דְּאִתְמַר בֵּיהּ וַיְחִי אָדָם תִּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה, וְנַח תִּשַׁע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְכֹן כְּלָהוּ דְּרִין עַד נַח הוּוּ חִיִּין שְׁנִין סְגִיָּאִין, וּמֵאֲבָרְהָם (נ"א ומנח) וְאִלְדָּה הוּוּ מִתְמַעֲטִין בְּשְׁנִין, אָמַר לִיהּ בְּרִי, רַבּוּי שְׁנִין וְאַרְיִכוּ דְּיוֹמִין אֵינּוֹן מֵאַרְיִדָּה אֲנָפִין, וּמִעוּטָא דְּיוֹמִין וּשְׁנִין מְזַעִיר אֲנָפִין, וּבְגִין דָּא בְּאַבְרָהָם אִתְמַר אֶלָּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם בְּה' זְעִירָא.

דף קלט ע"א

בְּרוּךְ יְהוּ"ה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. (דף קלט ע"א)

(אמר המגיה אלו התקונים מצאתי בספר אחר כתובים מאחד ועשרים תקונים ולהלאה, ולמען לא ימצא זה החבור נעדר מאלו המרגליות יקרות וטובות, גמתי אומר לשים בעט ברזל ועופרת את שרשרות העבותות על המשבצות, ומצא מין את מינו (נעור).

= תקונא תניינא

(זהו תקון כ"ב וכ"ג)

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית, דָּא אֵילוּ דִּיצְחָק. בְּרֵאשִׁית תִּמְן אִישׁ לְעוֹלָה דִּיצְחָק, וְרָזָא דְּמִלְּהָ (ועל אלן תלת גלגולין אתמר (שיר ז ב) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, (רות ד ד) וזאת לפנים דא אימא עלאה עלמא דאתי, ד"א לגביה צריך חליצה, והדא הוא דכתיב (שמות ג ה) של נעליך וגומר, ואם לאו לית לון רשו לרווחא רמתאה (נ"א לרווחא דמיתא) לסלקא לעלמא דאתי, ובגין דאיהי יום הכפורים אסיר בנעילת הסנדל), (בראשית כב ז)

הנה האש והעצים ואיה השֶׁה לעלה, נפק קלא ואמר משית יומי בראשית
אתברי לעקדה דיצחק.

בגין דלא אית קרבן דבטיל מותנא פעקדה דיצחק, דאתמר ביה (שם)
ויעקוד את יצחק בנו, אתקשר מדת הדין (מלאך המות) ואתעקד לעילא, ולא
הוה ליה רשו לקרבא לבי דינא רברבא דאיהו גבורה, לתבעא דינא,
ועקדה דנא מועילה לגלותא, דהוה עתיד לאתקטלא משיח בן יוסף, וקלא
נפיק מההוא זמנא (שם) אל תעש לו מאומה (שם יב), בגין דאתגברו רחמי
על דינא, ורזא דמלה (תהלים צח א) הושיעה לו ימינו, ולבתר זרוע קדשו,
דגבר ימינא על שמאלא.

כד אתגבר טפה דדכורא על טפה דנוקבא איהו בן, רחמי איהו ודאי, אבל
כד אתגבר טפה דנוקבא על דכורא, בת איהי ודינא איהי, ורזא דמלה
דכורא שליט על נוקבא גרים דשליט ימינא על שמאלא, ויפקון ישראל
ברחמי ולא בדינא, ודא איהו (תהלים קיז ב) כי גבר עלינו חסדו, ורזא דמלה
(ישעיה סו ז) בטרם יבא חבל לה והמליטה זכר.

ובשמא דקודשא בריך הוא, יהויה רחמי, אדניי דינא, כד שליט יהויה
על אדניי יאהדונהיי רחמי איהו, וכד שליט אדניי על יהויה אידהנוייה
דינא איהו, ורזא דמלה (שם מ) אדניי אלהיים בחזק יבא, בתקיפו דדינא,
ובדא עקדה דיצחק דאתעקד קמי אבוי, ומסר גרמיה למיתה בגין דישזיב
משיח וישראל דלא ימותון, ולא עוד אלא דאפילו אי ישראל להווי עברין
בגלותא, על שפיכות דמים וגלוי עריות ועבודה זרה, זכות אבהו יגן
עליהון משרפה הרג וחק, בגין דאברהם נתנסה בנורא, ויצחק בספינא,
ויעקב בגלותא, זכות אבהו יחא מגין עליהון.

ועוד נסיונא דתלת אבהו מעידין, דלא עבר אדם דאיהו ישראל על תלת
פקודין אליו, דמני לון (ליה) קודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב (בראשית ב
טז) ויצו יהויה אלהיים על האדם, ויצו דא עבודה זרה, לאמר דא גלוי
עריות, על האדם דא שפיכות דמים, דנשמטא דאדם עאלת בגלגולא
דאברהם, ואם איהו עבד עבודה זרה, כד עאל בנורא הוה אתוקד, הדא
הוא דכתיב (דברים ז כה) פסילי אלהיהם תשרפון באש.

דף קלט ע"ב

דאש אית ליה תלת גוונין, חוור וירוק ואיכס, ורביעאה תכלת, ואינון
דבקין בגחלת דאיהו סומקא הא חמשה, כחשבו ה (חמש) דאיהי אמונה
דקודשא בריך הוא דאיהו ו', דאתלבש בחמש גוונין ונהיר בהון, וביה
סלקין גוונין דאינון כלילן בה, והיא סליקת בהון לגבי ו', הדא הוא דכתיב
(ויקרא ו ב) היא העולה, וכד סלקין תרין דאינון ו' ה' בקרבנא, נחתין תרין
מלעילא דאינון י"ה, (דף קלט ע"ב) ומתקרבין אתוון ומתייחדין ומתקשרין
דא בדא, ודא איהו רזא דקרנא.

וְרָזָא דְמִלְהָ (בראשית כח יב) וְהִנֵּה מַלְאָכִי אֱלֹהִיִּים עֲלִים וְיִרְדּוּ בֹ, סִלְקִין תִּרְיִן בְּאֶשָׁא, וְנִחְתִּין תִּרְיִן. וְאֲשֶׁתִּזְבַּ אֲבָרְהָם בְּשֵׁמָא דִּיהוֹוִיָּה, דְּאָף עַל גַּב דְּאִית אַרְבַּע מַלְאָכִים דְּאִינוּן מִמֶּנּוּן דְּשֵׁמָא קְדִישָׁא, לָא בְּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֲשֶׁתִּדְלָא בְּאֲבָרְהָם לְשִׁזְבָּא לִיהָ אֶלָּא אִיהוּ מִמֶּשׁ, בְּגִין דְּקִנֵּי עַל שְׂמִיָּה, וּבִיָּה אֲתִלְבֵּן אָדָם הָרָאשׁוֹן דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל, דְּלָא עֵבֶר עַל וַיְצַו דְּאִיהוּ עֲבוּדָה זָרָה, לְבָתֵּר אֲתִלְבֵּשׁ בְּיַצְחָק וְאֶצְטְרִיף וְאָמַר (בראשית כב יב) אֵל תַּעֲשׂ לֹ מְאוּמָה, דְּהָהוּא דְּאֶצְטְרִיף בִּיָּה לָא עֵבֶד מְדַעַם, דְּלָא עֵבֶר עַל שְׂפִיכוּת דְּמִים, וְכֹן יַעֲקֹב אֲתַגְלַגֵּל בִּיָּה, כַּד נָחַת לְגִלוּתָא דְּמַצְרַיִם (דְּחֻצָּה לֵאמָר) דְּדַחֵיל דְּלָא הָוֵה סְלִיק, בְּהָהוּא זְמַנָּא אָמַר לִיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שם מו ג) אֵל תִּירָא מִרְדָּה מְצַרִּימָה וְגוּמַר, אָנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ מְצַרִּימָה וְאָנֹכִי אֶעֱלֶךְ גַּם עִלָּה.

תקונא תליתאה

(זהו תקון כ"ד)

בְּרֵאשִׁית תַּמּוֹן אַרְיִי דְּקִרְבָּנָא, דְּהָוֵה נְחִית בְּקִרְבָּנָא בְּדִיוֹקְנָא דְּאַרְיִ אָכִיל קִרְבָּנִין, וְדָא אִיהוּ קְדַמְמָה לְחִינוּן דְּהוּוֹ אָכְלִי קִרְבָּנִין. אָמַר לִיהָ רַבִּי אֶלְעָזָר וְאֶמַאי הוּוֹ נְחִיתִין חִינוּן לְמִיכַל קִרְבָּנִין, אָמַר לִיהָ בְּרִי אַרְבַּע חִינוּן אִינוּן בְּכַרְסִיָּא, אַרְיָה שׁוֹר נֶשֶׁר אָדָם, וּבְגוּפָא דְּבַר נֶשׁ אַרְבַּע יְסוּדֵי, דְּמִמֶּנּוּן עֲלִיָּהוּ אַרְבַּע חִינוּן, דְּנֶפֶשׁ כְּלִילָא בְּהוּן, וּבְגִין דָּא פְּרַנְסָה דְּנֶפֶשָׁא מְאֵלִין אַרְבַּע, כַּד חָאב בַּר נֶשׁ בְּאַרְבַּע יְסוּדֵי דִּילִיָּה כְּאֵלוֹ חָאב בְּנֶפֶשָׁא, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב (במדבר ו יא) מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנֶּפֶשׁ, וּבְהָהוּא זְמַנָּא אֲתַפְּרֵשׁ מִיָּא מֵאֶשָׁא וְרוּחָא מֵעַפְרָא.

דְּמֵעַפְרָא נֶפְקִין זְרַעִין דְּאִינוּן פְּרַנְסָה דְּאָדָם, וּמִמֵּיָּא חִינוּן דְּאִינוּן פְּרַנְסָה דְּאַרְיִ, וּמֵאֶשָׁא בְּעִירִין דְּאִינוּן פְּרַנְסָה דְּשׁוֹר, וּמְרוּחָא עוֹפִין דְּאִינוּן פְּרַנְסָה דְּנֶשֶׁר, וְכַד חָב בְּהוּן אֲתַפְּרֵשׁ יְסוּדֵין וְאִית בְּהוּן מַחְלוּקַת דְּאִיהוּ פְּרוּדָא, וְסִלִּיק שֵׁם יְהוֹוִיָּה מִנִּיָּהוּ, וְעָאֵל יַצָּר הָרַע דְּאִיהוּ סַמְאִיל שְׁטוֹן, דִּיהוֹוִיָּה לָא שְׂרִיָּא בְּפְרוּדָא, וְרָזָא דְּמִלְהָ (הושע יב) חָלַק לְבָם עֵתָה יֶאֱשָׁמוּ, וּבְגִין דָּא צְרִיךְ קִרְבָּנָא מְאֵלִין מִינֵין דְּחָב בְּהוּן, לְקִרְבָּא בְּהוּן, אִינוּן אַרְבַּע יְסוּדֵין דְּאִית בְּהוּן פְּרוּדָא, וּבְהָהוּא זְמַנָּא דְּמִתְקַרְבִּין יְסוּדֵין דָּא לְגַבֵּי דָּא, מִיָּד נְחִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלִיָּהוּ וּבְרַח שְׁטוֹן, וְאִי לָא בְּרַח הָא אֶשָׁא דְּקִרְבָּנָא אוֹקִיד לִיהָ, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב (ויקרא ו ה) וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תִּוְקַד בּוֹ.

וְרָזָא דְּקִרְבָּנִין (איוב יא) עוֹר וּבֶשֶׁר תִּלְבַּיְשֵׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תִּסּוּכְכֵנִי, עוֹר אִיהוּ לְבוּשָׁא דְּאָדָם, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית ג כא) וַיַּעַשׂ יְהוֹוִיָּה אֱלֹהִיִּים לְאָדָם וּלְאֶשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר וַיִּלְבַּיְשֵׁם, אִם זָכָה כְּתַנּוֹת אוֹר מְרַקְמֵן מִפְּקוּדֵין

דַּעֲשָׂה, דְּאֶגְרָא דְּלֵהוּן לְעֶלְמָא דְּאֵתִי דְּאִיהוּ אֹר הַגְּנוּז לְצַדִּיקָא, וְאִם לֹא זָכָה מְשָׁכָא דְּחֻזָּא דְּכֻלִּיל אַרְבַּע יְסוּדִין, דְּתַמּוֹן רְשִׁימִין פְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה דְּעֵבֶר בְּרַ נֶשׁ עֲלֵייהוּ, וּבְגִין דָּא אֹקְמוּהוּ מְאִירִי מִתְנִיתִין עֲוֹנוֹתֵינוּ שֶׁל אָדָם חֲקוּקִים לֹו עַל עֲצֻמוֹתֵינוּ, וְקָרִיבוּ דְּמִשְׁכָּא דְּאָדָם פְּקוּדִין דַּעֲשָׂה, דְּאִינוּן קָרִיבוּ דְּאֶתְוּוֹן דְּשָׁמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא.

דף קמ ע"א

וְעֲלֵייהוּ אֶתְמַר (ויקרא א ב) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּסֶם קֶרְבָּן, מִכֶּסֶם וְדָאִי, לְאַפְקָא מְשָׁכָא דְּחֻזָּא דְּבִיהַּ מְרַקְמִין פְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה, וְאָדָם דְּעֵבֶר עֲלֵיהוּ אֶתְמַר בִּיהַּ (תהלים קמד ד) אָדָם לִהְבֵּל דְּמָה יָמִיו כְּצֶל עוֹבֵר, (במדבר יט יז) אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהֱל, כִּי יָמוּת וְדָאִי, וְדָא אִיהוּ קָרִיבוּ דְּקֶרְבָּנָא דַּעֲשׂוּ יֶצֶר הָרַע, דְּאֶתְמַר בִּיהַּ (בראשית כז לא) יָקָם אָבִי וַיֹּאכַל מִצֵּיד בְּנוֹ. בְּשֶׁר אִיהוּ שְׁבֵר מִן שְׁבָרִים, וְאִיהוּ סוּמְקָא, מְסֻטְרָא דְּחִיָּה דְּאִיהוּ שׁוֹר, בְּשֶׁר חֵי בְּשֶׁר טְהוֹר, וְאִית (דף קמ ע"א) אַחְרָא דְּבְשֶׁר בְּשָׂדָה טְרִיפָה דְּשָׂרְיָא בִּיהַּ רוּחַ הַטּוֹמְאָה, מְלֵאדָּה הַמּוֹת דְּרַכִּיב עַל קֶרְנוֹי שׁוֹר מוּעָד בְּשֶׁר טְמָא.

עֶצֶם, אִית עֶצֶם טְמָא וְאִית עֶצֶם טְהוֹר, וּבְשֶׁר דְּדַכְּיוּ וְעֶצֶם דְּדַכְּיוּ, עֲלֵיהוּ אֶתְמַר (בראשית ב כג) עֶצֶם מִעֲצָמֵי וּבְשֶׁר מִבְּשָׂרֵי, וְעֶצֶם אִיהוּ אַרְיָה, גִּידִים אִיהוּ נֶשֶׁר, נֶשֶׁר, נֶשֶׁר אֶתְמַר דְּדַכְּיוּ וְנֶשֶׁר אֶתְמַר דְּמִסְאָבוּ, עֶצֶם וּבְשֶׁר וְגִידִים עֲלֵיהוּ שְׂרִיָּא בְּרַכָּה וְקְדוּשָׁה וְיַחְוּד, דְּאִינוּן כְּהֵן לְוִי וְיִשְׂרָאֵל, בְּעֶצֶם כַּד שְׂרִיָּא בְּרַכָּה בִּיהַּ, מִיָּד (יחזקאל לו ז) וְתִקְרְבוּ עֲצֻמוֹת עֶצֶם אֶל עֲצָמוֹ, מִתְקַרְבִּין וּמִתְקַשְׂרִין דָּא בְּדָא בְּקֶרְבָּנָא, וּמִיָּד נַחִית עֲלֵיהוּ מְשָׁחָא וְשְׂרִיָּא עֲלֵיהוּ בְּרַכָּה, בְּשֶׁר שְׂרִיָּא עֲלֵיהַּ קְדוּשָׁה, דְּאִיהִי מְסֻטְרָא דְּלוּיִם, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב וְקְדֻשַׁת אֶת הַלוּיִם, מִיָּד מִתְקַרְבִּין עֲרֻקִין דְּדָמָא לְגַבִּי לְבָא, דְּבִרְכָּאָן מִכְּהֵנִי אִינוּן, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (במדבר ו כג) דִּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִבְרַכּוּ. גִּידִים מִיִּשְׂרָאֵל, וְאִינוּן יַחְוּדָא וְקְדוּשָׁה וְקְשׁוּרָה דְּגֶרְמִין וּבְשָׂרָא, וְכַד מִתְקַשְׂרִין בְּתַרְוֵיהוּ אֶתְקַרְיָאוּ יַחְוּד וְיַחְוּד אִיהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (דברים ו ד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה יְהוָה אֶחָד.

מְשָׁכָא אִיהוּ דְּמוֹת אָדָם מְלָכוֹת, כָּל דִּיוֹקְנִין אֶתְחַזְּיִין בָּהּ, וְאִיהִי כְּלִילָא מִבְּשָׂרָא וְגִידִין וְגֶרְמִין, וְאִיהִי תַמּוּנַת כָּל, וְאִיהִי בְּרַכָּה וְקְדוּשָׁה וְיַחְוּד, כְּהֵנִים וְלוּיִם וְיִשְׂרָאֵלִים, דְּאִינוּן קְשִׁירָן בְּתַלְתָּא אֲבָהוּן, דְּאֶתְמַר בְּהוּן הָאֲבוֹת הוּן הַמְּרַכְּבָה, בְּבְשֶׁר כַּד מִתְקַדְשָׁא, נַחִית עֲלֵיהַּ דָּם טְהוֹר, וְגִידִים כַּד מִתְיַחְדִּין נַחִית עֲלֵיהוּ רוּחָא קְדִישָׁא, גֶרְמִין נַחִית עֲלֵיהוּ מִיִּין דְּדַכְּיוּ, דָּא אִיהוּ רְזָא דְּקֶרְבָּנִין. הַדָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְחָדוּ חֲבָרָא וְאֶמְרוּ אֵילוּ לֹא אֶתְיַנָּא לְהֵאִי עֶלְמָא אֶלָּא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי.

אֶמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי, וְעוֹד בְּרָזָא דְּקֶרְבָּנִין, לְבָא אִיהוּ מְזַבְּחַ דְּבִיהַּ דָּם דְּקֶרְבָּנִין, וְעַל דָּא אֶתְמַר (שמות כ כד) וְזָבַחְתָּ עָלָיו, אִם זָכוּ אַרְיָה הוּוּה נַחִית לְמִיכַל קֶרְבָּנָא, וְאִי לֹא כְּלָבָא נַחִית, וּבְאָן אֶתְר בְּכַבֵּד, דְּתַמּוֹן מְרָה גִיְהֵנְס,

דַּאִיְהִי עֲלוּקָה דַּאִית לָהּ תַּרְי בְּנוֹת הַב הַב, כְּמָה דַּאֲתָ אָמַר (משלי ל טו) לְעֲלוּקָה וְכוּ', וְכַלְבָּא בְּהוֹן צְנוּחַ הַב הַב, וּמְרָה אִיְהִי גִיְהֵנְס, חֲרַבָּא דְּמִלְאָד הַמּוֹת דַּאִית לָהּ תַּרְי פִּיּוֹת כְּגוֹוְנָא דְּגִיְהֵנְס, דַּאֲתַמַּר בְּהָ (שס) לְעֲלוּקָה שְׁתִּי בְּנוֹת הַב הַב, כְּגוֹוְנָא דָּא אֲתַמַּר בְּחֲרַבָּא (שס ה ד) וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה כְּלַעְנָה חֲדָה כְּחָרַב פִּיּוֹת.

וְכַבְד אִיְהוּ סַמְא"ל, מְרָה סַס מוֹת דִּילִיָּה, כַּד שְׁלֵטָא מְרָה עַל עַרְקוֹן דִּילָהּ וּמִתְגַּבְּרָא בְּחוּבִין, אֲתַמַּר בְּפִרְקוֹן דְּכַבְד וּמְרָה, (שמות טו כג) וְיִבְאוּ מְרִתָּהּ וְלֹא יִכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִיָּם מְמָרָה כִּי מָרִים הֵם, בְּהַהוּא זְמַנָּא אֵינּוּן עַרְקוֹן דְּלַבָּא בְּדוּחְקָא וּמִתְטַמְּרִין בְּלַבָּא, כְּגוֹוְנָא דְנַח וְאַתְתִּיָּהּ וּבְנוֹי וְחִיוּוֹן וּבְעִירִין וְעוֹפִין דְּמִתְטַמְּרִין בְּתִיבָה, וְלַבָּא אִיְהוּ בְּדוּחְקָא בְּהוֹן, דָּאִס מְרָה מְטָא לְלַבָּא מִיַּד יְמוֹת בְּר נֶשׁ, וּמְרָה לֹא מִתְגַּבְּרָה עַל יִשְׂרָאֵל דְּאֵינּוּן לַבָּא אֶלְפָּא בְּחוּבִין, אִי חֲזָרִין בְּתִיבָתָא דַּאִיְהִי נֶשְׁמַת חַיִּים שְׁכִינְתָּא עֲלָהּ, הָא אֲסוּוֹתָא תְּהֵא לְלַבָּא וְלְעַרְקוֹן דִּילָהּ, וְאַתְמַר בְּהוֹן (שס) וְיִמְתְּקוּ הַמַּיִם, וְאַתְסִין עַרְקוֹן (גופא) וְאַבְרִים דִּילִיָּה.

טְחוּל דָּא לִילִי"ת אֵימָא דְעַרְב רַב, שְׁחוֹק הַפְּסִיל, מָאן כְּסִיל דָּא אֵל אַחַר סַמְא"ל, וְעַרְב רַב אֵינּוּן בְּנֵהָא, דְּאֵינּוּן מְעוּרְבִין בִּישְׂרָאֵל רְשָׁעִים גְּמוּרִים, וְעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר אִם רָאִיתָ רָשָׁע שֶׁהִשְׁעָה מִשְׁחָקָת לּוֹ אֵל תִּתְגַּרְהָ בּוֹ, עֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (חבקוק א יג) לְמָה תִּבְיֵט בּוֹגְדִים תִּחְרִישׁ בְּבַלְע רָשָׁע צְדִיק מִמֶּנּוּ, רָשָׁע דָּא כְּסִיל, עַרְב רַב בְּגִלוּתָא אֵינּוּן רָשָׁע, בְּבַלְע צְדִיק מִמֶּנּוּ, דָּא יִשְׂרָאֵל, וּמָאן גְּרִים דְּבַלְע לּוֹן, בְּגִין דְּלֹאוּ אֵינּוּן צְדִיקִים גְּמוּרִים, כְּמָה דַּאֲתַמַּר צְדִיק מִמֶּנּוּ בּוֹלַע אָבֵל צְדִיק גְּמוּר אֵינּוּ בּוֹלַע.

דף קמ ע"ב

וְטְחוּל אִיְהוּ לִילִי"ת, (משלי ג לג) מְאָרַת הִי בְּבֵית רָשָׁע, וְאִיְהִי אֲסַפְרָה לְרַבֵּי דְּאֵינּוּן חֲיִיבֵיָּא, חֲיִיכַת בְּהוֹן בְּעוֹתְרָא בְּהֵאִי עֲלֵמָא, (דף קמ ע"ב) וְלַבְתַּר קְטִילַת בְּהוֹן, וְאַמְאִי אֲתַקְרִיאוּ רַבֵּי, בְּגִין דְּלִית בְּהוֹן דְּעַת לְאַשְׁתַּזְבָּא מִיְנָה, אָבֵל לֵב מִבִּין אֲשְׁתַּזְב מִיְנָה, דְּתַמּוֹן צְדִיק, וְרָזָא דְּמִלְּהָ (קהלת ז כו) טוֹב לְפָנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֵט מִמְּנָה, וְחוּטָא יִלְכָד בְּהָ.

כְּלִיּוֹת אֵינּוּן יוֹעֲצוֹת אִם זְכוּ עָאֵל בְּהוֹן נְבוּאָה דַּאִיְהִי (משלי כ כז) גַּר יְהוּ"ה נֶשְׁמַת אָדָם, וְאַתְעַבִּידוּ נְבִיאִים, וְאֵינּוּן יוֹעֲצִים לְטָב, וְאִית בְּהוֹן עֲצָה וְתוֹשָׁיָה.

כְּנַפֵּי רִיָּאָה, אִם זְכוּ שְׂרָיָא בְּהוֹן רוּחַ קוּדְשָׁא, וְאַתְמַר בְּהוֹן (ישעיה יא ב) וְנָחָה עֲלֵיו רוּחַ יְהוּ"ה רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דְּעַת וְיִרְאֵת יְהוּ"ה, וְעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (שמות כה כ) וְהָיוּ הַכְּרָבִים פּוֹרְשֵׁי כְּנָפִים, הַכְּרוּבִים כְּגוֹן צוּרַת אָדָם, פּוֹרְשֵׁי כְּנָפִים לְקַבֵּל תְּלַת חִיוּוֹן דְּפִרְשֵׁיוּ גְדַפִּין לְקַבְּלִיָּה דְּאָדָם, וְאֵינּוּן שִׁית גְּדַפִּין, תַּרְיִן לְכָל חִיָּה, מְסַטְרָא דְּשְׁכִינְתָּא גְדַפִּין דְּחִיוּוֹן מְרוּבְּעִים, שִׁית גְּדַפִּין לְקַבֵּל שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכַסָּא, אַרְבַּע גְּדַפִּין לְקַבֵּל כְּרַסְיָא מְרוּבְּעָה, פִּרְשֵׁי

כַּנְפֵי־לַמַּעֲלָה סִכְכִּים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכְּפָרֶת, דָּא כְּפָרֶת דְּלַבָּא קִדְּשׁ קִדְּשִׁין,
וְדָא לַבָּא.

נֶפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה, כְּהוּ לִוֵּי וְיִשְׂרָאֵל, כְּהוּ אִיהוּ נְשָׁמָה, אִם זָכָה נֵר יְהוּיָה נֵר
הָהוּ נְהִיר בֵּיהּ מִלְבָּא כְּשֶׁמֶשׁ זֹרְחָת, וְרוּחָא דְקוּדְשָׁא הָהוּ נְפִיק מִבֵּין גְּדַפּוּי
דְּכְרוּבִין דְּאִינוּן כְּנָפֵי רִיאָה, וְהָהוּ מִמְלִיל עֲמִיה, וְאִם לֹאוּ נוּרָא, וְדָא נֶפֶשׁ
הָהוּ דְלִיק, וְנִפְיָא אֶשָׁא מִלְבָּא וְאוּקִיד לִיה. קִרְקַבְנָא וְקִיבָה כַּד נָאִים
אֲתַקְרִי קִיבָה יָשׁוּן.

וְאִית שִׁינָה לְטָב וְאִית שִׁינָה לְבִישׁ, לְטָב כְּגוֹן חֲלוּם דְּאִיהִי סֵלָם (נִיִּיא כְּגוֹן
חֲלוּם) דְּחִזָּא יַעֲקֹב, וּבֵיהּ דְּבִיק קִנְהָ, וְשִׁית עֲזֻקִין דְּקִנְהָ אִיהוּ שִׁית דְּרַגִּין
דְּנִבּוּאָה, וְסִלְקִין לְשִׁתִּין נְשָׁמִי, דְּהָהוּ נָאִים בְּהוּן דְּוֹד, דְּהִכִּי אִוּקְמוּהּ, דְּוֹד
הָהוּ מִתְנַמְנֵם כְּסוּס, וְסוּס לֹא נָאִים אֶלָּא שִׁתִּין נְשָׁמִי, וְאִית שִׁינָה לְבִישׁ
חֲלָמָא בִישָׂא, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ לְגַבֵּי אַבְרָהָם, (בְּרֵאשִׁית טו יב) וְתַרְדֵּמָה נִפְלָה עַל
אַבְרָם, וְהִנֵּה אִימָה חֲשֵׁכָה גְדֹלָה נִפְלֶת עֲלָיו, וְהָא אִוּקְמוּהָ בְּאַרְבַּע גְּלִיּוֹת,
וּבְגִין דְּחֲלוּם יִיתִי בְּתַרִּין דְּרַגִּין, אִוּקְמוּהוּ קְדַמָּאִין, כְּמָה דְּאִי אֶפְשָׁר לְבָר
בְּלֹא תַבּוּן כַּד אִי אֶפְשָׁר לְחֲלָמָא בְּלֹא דְבָרִים בְּטָלִים, בְּגִין דְּיִיתִי חֲלָמָא כְּאִן
עַל יְדֵי מִלְאָךְ, כְּאִן עַל יְדֵי שָׂד, בְּגִין דְּחֲלָמָא אִיהוּ מְסֻטְרָא דְּאִילְנָא דְּטוֹב
וְרַע, אֲבָל מְסֻטְרָא דְּאִילְנָא דְּחַיִּי לֹא אֲתִיָּא (עַלִּיה אֵלָא דְּקִיבָה) אֶלָּא עַל יְדֵי
קִיבָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא דִּילִיה, וְלִית תַּמָּן קִיבָה רַע
דְּאִיהוּ שָׂד.

קִרְקַבּוּ טוּחוּ, אִי בַר נֶשׁ זִכְאָה אִיהוּ טוּחְנַת מִן לְצַדִּיקִים, דְּאִינוּן אַבְרָם
קְדִישִׁין בְּפִקוּדִין דְּעֵשָׂה, וְאִי לֹא אֲזֻלִין בְּפִקוּדִין טְבִין, מִתְפָּרְנְסִין בְּלַחֵם
הַקְּלוּקֵל מְזוּנָא קִלָּא בְּקִלוּן. וּוְשֵׁט (בְּמַדְבַּר יא ח) שְׂטוּ הָעַם וְלִקְטוּ, שְׂטִין (שְׂטִין)
לְקַטִּין בְּשִׁטוּתָא, וְטַחְנוּ בְּרִיחִים בְּדוּחְקָא, אֲלִין אִינוּן טוּחְנוֹת בְּפוּמָא, אוּ
דְּכוּ בְּמִדּוּכָה דָּא חִידָה, וּבְשָׁלוּ בְּפִרוּר דָּא אֲצִטוּמְכָא.

בְּרִי, רְזָא עֲלָאָה הַכָּא, אִם זָכוּ יִשְׂרָאֵל הָהוּ נַחֲת לִוֵּן אוּרִייתָא מִן שְׂמִיָּא
בְּלֹא דוּחְקָא, וְלֹא הוּוּ צְרִיכִין לְאֶלְפָא חַד לְחַבְרִיה, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שְׁמוֹת
טז ד) הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, דְּלִית לָחֶם אֶלָּא אוּרִייתָא, לֹא זָכוּ
בְּגִין עֲרַב רַב דְּאִינוּן שְׂטִין, אֲתַמַּר בְּהוּ שְׂטוּ הָעַם וְלִקְטוּ, דְּיִטְרַחוּן לְאוּלְפָּא
דָּא לְדָא, לְפָרְנֶסָה כָּל חַד בְּדוּחְקָא, וְלַחְפִּימִיָּא בְּרַמִּיָּא. אֲבָל לְעֵתִיד לְבֹא
יִתְמַחוּן עֲרַב רַב מִעֲלָמָא, וְאֲתַמַּר בְּהוּן (יִרְמִיָּה ל א לג) וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ אֶת
אָחִיו וְגוֹמֵר, וּבְגִין דָּא וּוְשֵׁט אִיהוּ לְבִישׁ וְאִיהוּ לְטָב, חֲוֹר וְסוּמְק, דִּינָא
וְרַחֲמִי.

וּבְרִי, בּוּדָאִי אִינוּן שְׁלוּחִיָּא דְּצַבּוּרָא, צְרִיכִין כַּד קָרְאוּ סִפְר תּוֹרָה דְּיַחְתְּכוּן
מִלִּין, וְלֹא יִימְרוּן לְהוּן בְּהִלְעֵטָה, כְּגוֹנוּנָא דְּעֲרַב רַב דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (בְּמַדְבַּר יא
ג) הַבֶּשֶׂר עוֹדֵנּוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם, וְהוּוּ אֶכְלִין בְּהִלְעֵטָה, וּכְגוֹנוּנָא דְּעֵשׂוּ דְּאֲתַמַּר
בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית כה ל) הִלְעִיטְנִי נָא, וְלֹא הוּוּ טַחְנִין לִיה, אֲתַמַּר בְּהוּן (בְּמַדְבַּר יא לג)
וְאִי יְהוּיָה חֲרָה בְּעַם.

דף קמא ע"א

הדרא דכנתא דא איהו נחש בריח נחש עקלתון, דזמינין צדיקיא (דף קמא ע"א) למיכל ליה. ואית חלב טמא דאיהו נחש, דאיהו אסיר למיכל עמא קדישא, בגין דעליה איתמר (בראשית ג יד) ארור אתה מכל הבהמה.

= תקונא רביעאה

(זהו תיקון כ"ה)

בראשית תמן י"ש, (משלי ח כא) להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, ובגין דתמן אוצר דאיהי יראת יהו"ה, מניה אתמליא לצדיקיא, ואינון דחלין לקודשא בריה הוא ירתין האי יש, וערבוביא בישא לא הוה דחלין לקודשא בריה הוא אלא בגין עותרא, והוה מנסין ליה, כגוונא דא (שמות יז ז) היש יהו"ה בקרבנו אם אין, וכל אינון דמנסין לקודשא בריה הוא ודחלין ליה בעותרא ולא דחלין מניה בעניותא כמו בעותרא, לאו אינון אלא ערבוביא בישא, דאית יראת ואית יראת, אית אהבה ואית אהבה, אית מאן דדחיל לקודשא בריה הוא בגין דיחון בנוי או דלא נחית לעניותא, או דרחים ליה בגין דיהיב ליה עותרא, ומנסה ליה כגון נעביד האי פקודא הכי, ונחזי היש יהו"ה בקרבנו ויהיב לן אגרא בגיניה אם אין, דאי לא יהיב ליה אגרא בגינהא לא רחים ליה, ולא יהיב ליה צדקה ולא יעביד פקודא, ומנסי לקודשא בריה הוא בכל פקודא ועובדא, בודאי האי איהו מאלין ערבוביא בישא, דאתמר בהון היש יהו"ה בקרבנו אם אין.

אלא רחימו ודחילו דקודשא בריה הוא, שלים בכל פקודא ופקודא דעביד, בין דיהיב ליה אגרא בטיבו בין דלא יהיב ליה, ובגין דא מני באורייתא (דברים ו ד) ואהבת את יהו"ה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך, ואוקמוהו קדמאין, אם חביב עליך נפשך מממונך לכך נאמר בכל נפשך, ואם חביב עליך ממונך מנפשך לכך נאמר בכל מאדך, דאית בר נש דצלי ואזיל בכל פקודין דלא יהיב עליהו אגרא, ואם הוה יהיב אגרא עליהו לא הוה עביד לון, דודאי סגיין אינון מבני נשא דאינון עתירין בעותרא סגיין, ואינון חביבין עותרא דלהון יתיר מנשמתא דלהון, דעותרא דנפשא איהו פקודין טבין בעלמא דאתי, ועותרא דגופא ממונא ועדונא בעלמא דין.

ואינון דמתבבין ממונא מנפשא, אם הוה יהבין ליה כל אורייתא במאה זוזי לא הוה יהבין להו בגינה, בגין דממונא חביב עליהו מנפשא, ומה דדחיל ורחים ליה לאו איהו אלא בגין ממונא, האי דשוי ממונא עקרא

ואוריינתא דררחים קודשא בריך הוא טפל, האי רחימו ודחילו לא חשיב ליה קודשא בריך הוא, אלא עקרא דרחימו ודחילו דקודשא בריך הוא, דאף על גב דאיהו רחים ממוניה מנפשיה, דירחים ליה בממוניה, במה דאיהו חשיב עליה, ולא בטפל דיליה, לכך נאמר בכל מאדך, וכן מאן דחשיב נפשיה ממוניה, והוה יחיב כל ממונא דעלמא ולא הוה נזיק אפילו באברא זעירא דאית ביה, לכך נאמר בכל נפשא במאי דרחים ליה.

תקונא חמישאה

כ"ו

תקון

ז"ה

דף קמא ע"ב

בראשית (ישעיה סו טז) כי באש יהו"ה נשפט, אלהיים מארי דדינא, ועליה אתמר (שמות כב כז) אלהיים לא תקלל, בודאי כמה דלעילא אתמר (תהלים עה ח) כי אלהיים שפט זה ישפיל וזה ירים, כד איהו צריך למהוי דינא לתתא, לדא ישפיל בדינא ולדא ירים, כפום (דף קמא ע"ב) עובדוי, לדא מטה כלפי חסד, לדא כלפי גבורה, אמת באמצעיתא, ובגין דא אתקרי דין אמת, אלהיים הכס"א בחושבון, דתמן י"ה דאיהי חכמה ובינה, זה שמי עם י"ה שס"ה מסטרא דשמאלא, ודא י"ה מן אלהיים, הי על יי נוקבא.

וכד דין איהו דן, צריך למהוי איהו יתיב ובעלי דינא קיימין, כגוונא דלעילא, דאתמר בקודשא בריך הוא (איוב א ו) ויבאו בני האלהיים להתניב על יהו"ה, איהו יתיב, ואינון קיימין למתבע דינא, ובגין דשטן יעול בינייהו למתבע חוביהון דבני ישראל, אינון במטולא עליה, עד דהוה דן להון ודא איהו להתניב על יהו"ה, ועוד להתניב על יהו"ה, לשאלא ולמתבע דינא לגבי (נ"א קמי) קודשא בריך הוא יהו"ה, כד נהיג עלמא ברחמין, ומקטרגין ותבעין דינא, ודא איהו להתניב על יהו"ה. ותו להתניב על יהו"ה, יהו"ה עמודא דאמצעיתא, דשאלין ותבעין דינא מגבורה בי דינא רברבא, דקיימא על עמודא דאמצעיתא, ודא הוא על יהו"ה, על דמקרבין דינן קדם גבורה אתמר בהון להתניב על יהו"ה, דאף על גב דבנוי אינון ישראל לית ליה רשו לאעברא על דינא, דאורייתא בדינא אתייהבת, ואומי עלה דלא יעבר עליה, ולגבי דינא גבורה איהי באמצעיתא, וחסד מימינא, ועמודא דאמצעיתא משמאלא, וכל דינן מהאי אתר תליון, וכל ספירן פלהו אתקריאו דינן גבורה ואפילו יהו"ה.

דינא קדמאָה חָדָא אַתְקָרִי דִין לָדוּן בְּחֻנְקָא, וְאַתְמַר (דברִים כֹּא כג) לֹא תִלִּין נְבִלְתוּ עַל הָעֵץ. אָמַר לִיה אֶלְעָזָר בְּרִי, הֲכֹא צָרִיךְ לְחַדְשָׁא מְלִין, אִית עֵץ וְאִית עֵץ, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (שם כ יט) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה, וְאִית אָדָם דְּאִיהוּ עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, וְחוּבָא דְאָדָם אִיהִי נְבִלְתוּ דְאָדָם קְדַמְאָה דְּאִיהִי עֵץ הַחַיִּים, לֹא צָרִיךְ לְתַלְיָא בֵּיה חוּבָא דָא, הֲדָא הוּא דְכְתִיב לֹא תִלִּין נְבִלְתוּ עַל הָעֵץ, דְּמָאן דְּאָכַל מֵעֵץ דִּילִיה דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים, אַתְמַר בֵּיה (בראשית נכב) וְאָכַל וַחִי לְעוֹלָם.

וְעוּד לֹא תִלִּין נְבִלְתוּ עַל הָעֵץ, עֵץ דְּהֲכֹא דָא תִלְמִיד חָכְם דְּאֶשְׁתַּדַּל בְּאוּרִייתָא דְּאִיהִי עֵץ הַחַיִּים, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, לֹא תִלִּין בּוּ נְבִלְתוּ, דְּאִיהִי חוּבָה דְּחַב בְּיוֹמָא לֹא תִלִּין עֲמִיה בְּלִילָה, דְּמִיד יְתוּב בְּתִיּוּבָתָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מְאִרִי מִתְנִיתִין אִם רְאִיתָ תִלְמִיד חָכְם שְׁחָטָא בְּיוֹם אֵל תִּהְרַהֵר אַחֲרָיו בְּלִילָה, דְּוּדָאֵי עֲשֵׂה תִשׁוּבָה, (נ"א שמא עשה תשובה, שמא סלקא דעתך, אלא אימא ודאי עשה תשובה).

וְעוּד לֹא תִלִּין נְבִלְתוּ עַל הָעֵץ, דָּא תִלְמִיד חָכְם, נְבִלְתוּ דָא בַּת עַם הָאָרֶץ דְּאִיהִי רִיחְשָׁא, דְּאִם אֲנִתְ תִּלְיָא לָהּ בֵּיה, אוּ קוּבְרָה אוּ קוּבְרָתוּ, וְדָא אִיהוּ (דברִים כֹּא כג) כִּי קְבוּר תִּקְבְּרֶנּוּ, כִּי קְבוּר הוּא לָהּ אוּ תִקְבְּרֶנּוּ אִיהִי לִיה, וְאַתְתָּא דָא לֹאוּ אֶקְרִי זְוּוּגָא וְיַחוּדָא דִּילִיה, אֶלָּא אִיהִי כְּמִטּוּלָא תִלְיָא עֲלִיה, כְּחוּיָא קְשִׁיר עַל קַדְלִיה, וּבְגִין דָּא (שם) כִּי קָלַלְת אֱלֹהִים תִּלּוּי, דְּאִיהִי קָלְלָה, דְּקִטִּילְת לִיה אוּ אִיִּיתִי לִיה לִידֵי עֲנִיוּתָא.

דְּבַר אַחַר לֹא תִלִּין נְבִלְתוּ עַל הָעֵץ, דָּא שְׁבַת, דְּיִרִית בֵּיה בַּר נֶשׁ נֶשְׁמָה יְתִירָה, לֹא צָרִיךְ לְאַתְחִזָּא קְדַמְהָא נַפְשָׁא דְשִׁלְטָא בְּבַר נֶשׁ בְּיוֹמִין דְּחוּל, בְּמִלְאָכָה דְּאִיהִי אֶסוּרָה בְּשַׁבַּת, אֶלָּא קְבוּר תִּקְבְּרֶנּוּ בְּיוֹם הַהוּא, דְּלֹא אַתְחִזָּא קְדָם זְכוּר וְשְׁמוֹר דְּשַׁבַּת, וּבְגִינָה אַתְמַר (שמות ה ה) שֶׁל נֶעְלִיף מֵעַל רִגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, (דברִים כֹּא כג) וְלֹא תִטְמֵא אֶת אֲדַמְתָּךְ, דְּנִשְׁמַתָּא יְתִירָה אִיהִי אָרֶץ יִשְׂרָאֵל דְּלַעֲלָא, אֲדַמַּת קֹדֶשׁ, דְּאַתְמַר בָּהּ (ירמיה ב ג) קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהוּיָהּ.

דף קמב ע"א

וְעוּד לֹא תִלִּין נְבִלְתוּ עַל הָעֵץ דָּא בַּר נֶשׁ דְּאִיהוּ נְבִל, עֲלִיה אַתְמַר כָּל הַמַּעֲמִיד תִּלְמִיד דְּלֹאוּ אִיהוּ הַגּוֹן כְּאֵלוּ מַעֲמִיד אֲשֶׁרָה, וּבְגִין דָּא לֹא תִלִּין נְבִלְתוּ עַל הָעֵץ דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים. דְּבַר אַחַר לֹא תִלִּין וְגוֹמַר, הָעֵץ אֶלִּין יִשְׂרָאֵל דְּאַתְמַר בְּהוּ (דף קמב ע"א) (ישעיה סה כב) כִּימִי הָעֵץ יְמִי עָמִי, חוּבָא דְּעַבְדוּ עִם נְבִל, לֹא תִהֵא תִלְיָא לִיה בְּיִשְׂרָאֵל, דְּכִד עַבְדוּ יְת עֲגָלָא חֲשִׁיב מוֹשֶׁה דְּיִשְׂרָאֵל עַבְדוּ לִיה, וְאַמַּר (שמות לב יא) לָמָּה יְהוּיָה יַחֲרָה אַפָּךְ בְּעַמֶּךָ, אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שם) לָךְ רַד כִּי שַׁחַת עַמֶּךָ, מִיָּד נְחִית וְחִזָּא עֲגָל דְּיוֹקְנָא דְשׁוֹר וְחִמּוֹר, שְׂאִיל לִיה מָאן עַבְד לָךְ, אָמַר חִמּוֹר, עָרַב רַב (יחזקאל כג כ) אֲשֶׁר בֶּשֶׂר חִמּוֹרִים בְּשָׂרָם, שׁוֹר אָמַר נְמִי הֲכִי, טַבַּעַת דְּעֲלָה מְזַל שׁוֹר

בְּזִמְנָא דְאַתְמַר בְּעָרְב רַב (שמות לב ג) וַיִּתְפָּרְקוּ כָּל הָעָם אֶת זִמְי הַזֶּהָב, אֲזִדְמַנְת תַּפְּוֹ, וְאַרְמֵי כָּלָא אַהֲרֹן בְּנוֹרָא, וְנִפְקַת עֲגֵלָא דִּיּוֹקְנָא דְשׁוֹר וְחִמּוֹר, בְּהֵוּא זִמְנָא צְוֹוֹחַת רִיחַ הַקֹּדֶשׁ וְאַמְרַת, (ישעיה א ג) יָדַע שׁוֹר קוֹנְהוּ וְחִמּוֹר אָבוּס בְּעָלְיוּ, יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עֲמֵי לֹא הִתְבוֹנֵן.

וְרִשְׁיַעֲיָא מָה חֲזוּ לְמַעְבַּד עֲגֵל, אֶלָּא וְדַאי אֵינּוּן הוּוּ מְכַשְׁפִּין דְּפָרְעָה, יוֹנוּ"ס וַיִּמְבְּרוּ"ס בְּנֵי בַלְעָם, דְּאַתְמַר בְּהוּן (שמות ח ג) וַיַּעֲשׂוּ כֵן הַחֲרָטוּמִּים בְּלִטְיָהֶם, וְחֲזוּ דְלָא הָוָה מִמְשׁוּ בְּהוּן, אֶתְחַזְרוּ עֲמִיָּה דְמִשְׁה וְקִבְּלוּ בְּרִית מִיָּלָה, וְקוֹדֶשׁא בְּרִיָּד הוּא דִּיִּדַע גְּלוּיִים וְסִתְרִין, דְּהָוָה יָדַע בְּהוּן דְּאֵינּוּן מְגֻזְעָא בִּישָׂא, כִּד הָוָה נִחְתָּא שְׂכִינְתָּא אֶתְמַר בְּהָ (שם יד ט) וַיִּסַּע מִלְּאֲדָה אֱלֹהִי"ם הַהֲלֹךְ לִפְנֵי מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אָמַר לִפְנֵי הָעָם, וּבְגִין דָּא נָטְלוּ קִנְיָה בְּלַבִּיָּהוּ, וְאַמְרוּ (שם לב א) קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִי"ם אֲשֶׁר יִלְכוּ לִפְנֵינוּ, כְּגוֹנָא דְהָוָה אֲזִיל קְדַמֵּיכּוֹ, וּבְגִין דָּא עֲבָדוּ יָת עֲגֵלָא בְּחֲרָשׁוֹן דְּלָהוּן, וְדָא אִיהוּ יָדַע שׁוֹר קוֹנְהוּ וְכוּ', יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע חֲרָשׁוֹן, עֲמֵי אַהֲרֹן וּמִשְׁה בְּנֵי עַמְרָם לֹא הִתְבוֹנְנוּ, וְדָא אִיהוּ לֹא תְלִין נְבִלְתוֹ עַל הָעֵץ, חוּבָא דָּא דַּעַם נְבִל לֹא תְלִין נְבִלְתוֹ עַל הָעֵץ דְּאֵינּוּן יִשְׂרָאֵל. דְּבַר אַחַר לֹא תְלִין וְכוּ', דָּא גִיּוֹרָא דְלָא אֶתְגִּייר לְשָׂמָא דְקוֹדֶשׁא בְּרִיָּד הוּא, לָא תְלִיָּא בֵּיהּ בִּישְׂרָאֵל דְּאֵינּוּן עֵץ, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ (ישעיה סה כב) כִּימֵי הָעֵץ יִמֵּי עֲמֵי.

וְעוּד לֹא תְלִין נְבִלְתוֹ, דָּא נְבִלוֹת הִפָּה, עַל הָעֵץ דָּא לִישְׁנָא בִּישָׂא, דְּחוּבָה דָּא גָּרִים דִּימֹת קָדָם זְמַנִּיָּה, וְדָא אִיהוּ כִּי קְבוּר תְּקַבְּרֵנוּ, דְּבַר אַחַר לֹא תְלִין נְבִלְתוֹ, דָּא יֶצֶר הָרַע, עַל הָעֵץ דָּא נְשֵׁמַת חַיִּים, דְּמָאן דְּחִלְל בְּהָ אֶתְמַר בֵּיהּ כִּי קְבוּר תְּקַבְּרֵנוּ, וַיִּמֹת בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי, דָּא אִיהוּ דִּינִיָּה בְּחִנְק מָאן דְּעֵבֵר עַל דָּא. (דבר אחר לא תלִין נְבִלְתוֹ עַל הָעֵץ, דָּא נִפְשָׁא דְחוּל דְלֹא תִתְחַזֵּיא קָדָם נִפְשָׁא יִתִּירָא וּבִגִּינָה אִמַר לְמִשְׁה (שמות ג ה) שֶׁל נִעְלִיד מֵעַל רַגְלִיד).

תְּנַיִנָּא הָרַג, הָרַג לְגַנְב, וּלְגַזְלֹן עוֹנֶשׂא, וּבְגִין דָּא הַמְּמַשְׁכֵּן לְחַבְרִיָּה צְרִיָּד לְמַחְזֵר לִיָּה מִשְׁכּוֹנִיָּה בְּעִידֹן דְּצְרִיָּד לִיָּה, בִּינֹן דְּלִית לִיָּה אַחֲרָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (דברים כד יג) הָשֵׁב תְּשִׁיב לוֹ אֶת הָעֵבוֹט וְאַתְמַר בְּקִרָא אַחֲרָא (שמות כב כה) אִם חָבַל תַּחְבֵּל שְׁלֵמַת רַעַף עַד בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תְּשִׁיבֵנוּ לוֹ, הֵאֵי בְּנִשְׁמַתָּא דְּבַר נֶשׁ מְמַלְל, אִם חָבַל תַּחְבֵּל נִפְשָׁא וְרוּחָא, שְׁלֵמַת רַעַף דָּא נִשְׁמַתָּא.

דף קמב ע"ב

וְאִם חָבַל תַּחְבֹּל תִּפְלִין דִּיד וְתִפְלִין דְּרִישָׂא, שְׁלֵמַת רַעַף כְּסוּיָּא דְּמַצּוּהָ, עַד בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (תהלים פד יב) כִּי שָׁמֶשׁ וּמַגֵּן יְהוָה אֱלֹהִי"ם, תְּשִׁיבֵנוּ לוֹ קָדָם דִּיִּתְכַנֵּישׁ מַנִּיָּה, דְּעֵלִיָּה אֶתְמַר (מלאכי ג ג) וְזָרְחָה לָכֶם יִרְאֵי שְׁמֵי שָׁמֶשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהָ, מֵאֵי צְדָקָה צְלוּתָא, וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהָ כְּנִפֵּי מַצּוּהָ דְּאֵינּוּן תִּפְלִין כְּנִפֵּי יוֹנָה, וְכַנְפֵי מַצּוֹת צִיצִית, הֵיא שְׁמֵלְתוֹ לְעוֹרוֹ מִשְׁכָּא דְּתִפְלִין, וְאִם אֶת לָא תַחְזִיר אֲלִין כְּסוּיִין לִיָּה קָדָם דִּיִּתְכַנֵּישׁ מַנִּיָּה שְׁמֵשׁא דְּאִיהוּ קוֹדֶשׁא בְּרִיָּד הוּא, דְּאַתְמַר בֵּיהּ כִּי שָׁמֶשׁ וּמַגֵּן יְהוָה

אלהיים, הָכִי יִתְפַּנֵּיִשׁ מִיַּנְדָּן נִשְׁמָתָא, דְּאַתְמַר בְּהָ (תהלים פט לו) כְּסָאוֹ כְּשֶׁמֶשׁ נִגְדִי, מִדָּה לְקַבֵּל מִדָּה, וּבִגִּין דָּא עַד בָּא הַשֶּׁמֶשׁ תִּשְׁיָבְנוּ לוֹ, לוֹ לְעֵנִי דְּאִיהוּ צְדִיק, וְלִשְׁכִּינְתָּא דְּאִיהִי עֲנִיָּה בְּגִלּוּתָא, כְּדִ יִתִּי לִילְיָא דְּאִיהִי גְלוּתָא, בְּמָה יִשְׁכַּב (דף קמב ע"ב) שְׁכִינְתָּא, דְּוִדָּאִי שְׁמָשָׁא דְּאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא נְהִיר לָהּ בְּגִלּוּתָא דְּאִיהִי לִילְיָא, וְאַשְׁתְּאַרְתּ בְּחִשּׁוּכָא, וּבִגִּין דָּא צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְאַנְהָרָא לָהּ בְּגִלּוּתָא בְּאוּר וְנֵר, דְּאִיהוּ תוֹרָה וּמִצְוָה, אוּר נִשְׁמָתָא, נִיֵּר נִפְשׁ רִוּחָא דְּאִינוּן סִימּוֹן נִיֵּר, בְּתֵי דְתַפְּלִי לְמִשְׁכַּב בְּהוּ שְׁכִינְתָּא בְּגִלּוּתָא, וְכִסּוּיָא דְּצִיצִית לְאַתְעֻטְפָּא בִּיהָ בְּמִשְׁכַּבָּה.

וּבִגִּין דָּא אִי בַר נֵשׁ לֹא אֲנַח תַּפְּלִין וְצִיצִית, בְּמָה יִשְׁכַּב אִיהִי בְּגִלּוּתָא, עֲלֵהּ אֲתַמַּר (תהלים מא ב) אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלֻטְהוּ יְהוּ"ה, וּבְזָכוֹת פְּקוּדֵין אֲלִין יִרְתִּין בְּנֵי נֶשֶׁא תַלְת קִטְרִין, דְּאִינוּן נִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא, וּבְהוּ צְרִיךְ לְמִקְרִי לְיִשְׂרָאֵל עֲלָאָה, דְּיִנְחִית לְאַנְהָרָא בְּשְׁכִינְתָּא בְּנְהוּרָא דְּפוּרְקָנָא, דְּאִיהִי שְׁמֵשׁ צְדָקָה, וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהָ לְיִשְׂרָאֵל דְּאִינוּן בְּבִי מִרְעָא בְּגִלּוּתָא. דְּצְדָקָה אִיהִי שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה, עֲלֵהּ אֲתַמַּר (איכה ב יג) מִי יִרְפָּא לָךְ, וְאִיהִי כִי"ה אֲתָנוּן דְּקִרְיַאת שְׁמַע עֲרַבִית וְשַׁחֲרִית, וּבִיהָ נִחְתָּא לְיִשְׂרָאֵל לְמִפְרָק שְׁכִינְתָּא, אֲבָל בִּימִינָא אוּקִים לָהּ וְרַחֵם עֲלֵהּ, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב (ישעיה נד ח) וּבְחִסְדַּ עוֹלָם רַחֲמֵתִיךְ, וּבִגִּין דָּא נִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא אִינוּן מִשְׁכַּבָּא (משכונא) דְּשְׁכִינְתָּא בְּגִלּוּתָא, וְעֲלִיהָ אֲתַמַּר (דברים כד יג) וְשָׁכַב בְּשִׁלְמָתוֹ וּבִרְכָךְ, וּבִגִּין פְּקוּדֵין אֲלִין שְׂרָיָא שְׁכִינְתָּא עַל בַּר נֵשׁ.

וְעַל נִשְׁמָתָא אֲתַמַּר (מיכה ז ח) מִשְׁכַּבְתּ חִיקָךְ שְׁמֵר פְּתַחֵי פִיךְ, דְּלֹא תִדּוֹר אִם לֹא תִשְׁלַם, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב (משלי כב כז) אִם אִין לָךְ לְשִׁלְמֵ לְמָה יִקַּח מִשְׁכַּבְךְ מִתַּחַתֶּיךְ, וְאַשְׁתְּאַרוּ רוּחַ וְנִפְשׁ יְתוּמִים, וְאִם נִשְׁמָתָא עֵבֶרַת עַל פְּקוּדֵי אוּרִייתָא וְאַנְחַת חוּבִין בְּגוּפָא, דִּין אִיהוּ לְיַפְרַע מִנְכִסֵּי יְתוּמִים, בְּפְקוּדֵין דְּעֵשָׂה דְּאַשְׁתְּאַר לוֹן מִנְשְׁמָתָא, דְּבִגִין חוּבִין נְטֻלִין מַחֲזִיבֵיָא מִשְׁכּוֹנָא דְּאִיהִי נִשְׁמָתָא, וְדָא אִיהוּ (שמות כב כח) אִם חָבַל תַּחֲבֵל שְׁלֹמֹת רַעַךְ.

וְאִי אִית לִיהָ חוּבִין וְאִית לִיהָ זְכוּוֹן, אֲתַפְּרַעוּ חוּבִין בְּזְכוּוֹן, וְאַתְמַר יִצְא שְׁכָרוֹ בְּהַפְּסָדוֹ, מִיַּד חֲזָרִין לִיהָ לְגוּפָא קָדָם דְּיִיתִי שְׁמָשָׁא, וְדָא אִיהוּ (שם) עַד בָּא הַשֶּׁמֶשׁ תִּשְׁיָבְנוּ לוֹ, דְּכַד נָאִים בַּר נֵשׁ נִשְׁמָתָא סְלִקָא מִנִּיהָ, וְלֹא נִחְתַת בְּגוּפָא עַד דְּפְרַעַת כָּל חוּבִין דְּעֵבַד בַּר נֵשׁ בְּהִהוּא יוּמָא, וּבִגִּין דָּא מִמְשָׁכּוֹן לָהּ הִהוּא בִּי דִינָא דְלַעֲלֵלָא, בְּגִין דְּמִקְטַרְגָּא סְלִיק אֲבַתְרָהָא לְמַתְבַּע מִינָהּ דִינָא, בְּאַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין, תַּרְוֵן דְּאַתְמַר לְעִיל, וּתְרִין דְּאִינוּן שְׂרָיִין עַל אִינוּן דְּמַגְלִין עֲרִיִין דְּאוּרִייתָא, זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּנִטִיר לָהּ בְּכָל יוּמָא.

וּבְזִמְנָא דְּחוּבִין אִינוּן רַבְרַבִּין, וּמְלוּהָ בַר נֵשׁ חוּבִין עַל מִשְׁכּוֹנָא, אֲבַד מִשְׁכּוֹנָא דְּאִיהִי נִשְׁמָתָא, וְלֹא חֲזָרַת לְגַבִּיָּה, וְכִלְיָא אִיהוּ בְּדִין דְּדָן לָהּ גְבוּרָה דְּאִיהוּ בִּי דִינָא רַבְרַבָּא, בְּכָל לִילְיָא בְּתִרִין עֶשֶׂר שְׁעֵתִין וּבְשִׁבְעִין וּתְרִין רְגַעִין כְּחִשְׁבוֹן חֶסֶד, דְּאַתְמַר בִּיהָ (ישעיה מז ה) וְהִוְכֹן בְּחִסְדַּ כְּסָא, וְרָזָא דְּמִלְכָּה (איוב ז יח) וּתַפְּקִדְנוּ לְבַקְרִים, לְרַגְעִים תַּבְּחִנְנוּ.

וְאִית חוּבִין דְּאִינוּן בְּסֵתֵר, וְלֹא יְכִילוּן לְאַסְהָדָא בְּהוּן מְלֹאכִין דְּאִזְלִין עִם נִשְׁמָתָא, דְּאִתְמַר בְּהָ (תהלים צא יא) כִּי מְלֹאכִין יִצְוֶה לְךָ, הָא שְׂכִינְתָא סְהִידַת עֲלִיָּהוּ, הָדָא הוּא דְכֶתִיב (ירמיה כג כד) אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים, בְּגִין דְּשְׂכִינְתָא עַל רִישִׁיהָ, דְּאִתְמַר בְּהָ דַע מַה לְמַעְלָה מִמֶּךָ, עֵין רוּזָה וְאִזְוֹן שׁוּמְעַת וְכָל מַעֲשֵׂיךָ בְּסֵפֶר נִכְתָּבִין, (לזמנין נשמתא לא הות מודה בחובין דתבע עליה יצר הרע, וחשיד יצר הרע בהאי), (נ״א ולזמנין נשמתא לא חבת וחשיד יצר הרע בהאי), וְאִזְלִין לְגַבֵּי בֵּי דִינָא וְדוֹן עֲלִיָּהוּ דִּין הַנְּשֻׁבְעִים, אִומִיַּאת נִשְׁמָתָא עֲלִיָּהוּ וְאִתְפְּטֹרַת, וְאִם לֹא פְרַעַת.

דף קמג ע״א

וְאִית חוּבִין דְּאִתְמַר בְּהוּן (איוב לו ז) וּבִיד כָּל אָדָם יַחְתּוּם, וּמְרַאֲיוּן לְהָ חֲתִימַת יְדָהָא. וְאִית חוּבִין דְּאִינוּן עַל תְּנַאי דְּאִתְנִי עֲלִיהָ לְפִרְעָא לֹון בְּהַאי עֲלִמָּא, דְּחוּבִין דִּילִיהָ בְּאִתְרִיהָ, דְּלֹא יִגְבֶּה לֹון תּוּבַע אֶלָּא בְּאִתְרִיהָ, וְאִלִּין אִינוּן חוּבִין דְּעִשְׂרִין שָׁנִין, וְאִית חוּבִין לְתַתָּא, דְּאוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין דְּעַד עִשְׂרִין שָׁנִין (דף קמג ע״א) מְעַנִּישִׁין לְתַתָּא וְלֹא לְעִילָא, וְאִית חוּבִין דְּמַעֲנִישִׁין לְעִילָא וְתַבְעִין לֹון לְעִילָא בֵּי דִינָא רַבְרָבָא, וּבְגִינִיָּהוּ מִמְשַׁכְּנִין נִשְׁמָתָא לְעִילָא, וְלֹא מְנִיחִין לְהָ לְנַחְתָּא לְתַתָּא, אֶבֶל בְּחוּבִין דְּמַעֲנִישִׁין עֲלִיָּהוּ לְתַתָּא, לֹא מְעַנִּישִׁין לְהָ לְעִילָא, וְלֹא מְעַכְבִּי לִיהָ תַּמּוֹן, וְאִית חוּבִין דְּנִשְׁמָתָא דְּגַבֵּין מְנִיָּהוּ בְּכָל אֶתֶר, כְּגוֹן (שמות כא יז) וּמִקְלָל אֲבִיו וְאִמוֹ, דְּאִתְמַר בֵּיהָ מוֹת יוּמַת, מִבֵּי דִינָא דְלְעִילָא וּמִבֵּי דִינָא דְלְתַתָּא, דְּאִתְדַּנַּת בְּתַרִּין דִּינִין, וּבְגִין חוּבָא דָּא בְּכָל אֶתֶר דְּאִשְׁכַּחִין לְהָ לְעִילָא גְבִין מִינָהּ, וּבְכָל אֶתֶר דְּאִשְׁכַּחִין לְהָ לְתַתָּא גְבִין מִינָהּ, וְלִית פְּקוּדָא דְלִית לְהָ רְשׁוֹ לְאַגְנָא עֲלֶיהָ, דְּאִית חוּבִין דְּדִינִין לְהָ בְּדִינִים חֲמוּרִים לְנִשְׁמָתָא, וְיִתִּי מְצוּהָ דְּאִיָּהּ מְטֹרֹוּנִיתָא כְּגוֹן מְצוֹת תַּפְלִין, וְאַגְיַנַת עֲלִיהָ וּפְרִישַׁת גְּדַפְהָא עֲלֶיהָ, וְלִית רְשׁוֹ לְמַקְטֹרֵג לְקַרְבָּא תַּמּוֹן, וְאִית חוּבִין דְּמְטֹרֹוּנִיתָא לִית לְהָ רְשׁוֹ לְאַגְנָא עֲלִיָּהוּ, הָדָא הוּא דְכֶתִיב (שם יד) מַעַם מְזַבְּחֵי תִקְחֹנוּ לְמוֹת.

אֶבֶל פְּקוּדִין אִית דְּאִינוּן שְׁפָחוֹת, מְאֲלִין פְּקוּדִין דְּאִינוּן עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס, אַף עַל גַּב דְּיִיתוּן לְאַגְנָא עֲלֶיהָ, נְטִילִי לֹון מְקַטְרְגִין תַּחֲוֹת רְשׁוּתִיָּהוּ, (נ״א נפקין לַהּ מְקַטְרְגִין מְרְשׁוּתִיָּהוּ), וְאִית חוּבִין אֶחָרְנִין דְּאִתְקַרְיָאוּ חֲלוּקֵי דִינִין, עַל חוּבִין דְּחוּלְקִין בְּהוּן, מְנַהוּן מְטָה כְּלָפִי חֲסָד, וְדִינִין לְהָ לְנִשְׁמָתָא בְּמִמוּן דְּאִיָּהוּ דִינֵי מְמוֹנוֹת, וְאִית אֶחָרְנִין דְּחוּלְקִין עֲלִיָּהוּ וְאִינוּן נוֹטִין כְּלָפִי חוּבָה, לְמִידוֹן לְהָ בְּדִינֵי נְפֻשׁוֹת, אִם זְכוּוֹן מְתַגְבְּרִין עַל חוּבִין דְּנִין לְהָ בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת, וּגְבִין מְזַכוּוֹן דְּאִינוּן גְּמִילוֹת חֲסָדִים דִּילִיהָ, וְאִם חוּבִין מְתַגְבְּרִין דִּינִין לְהָ בְּדִינֵי נְפֻשׁוֹת מְסֻטְרָא דְּגַבּוּרָה, וּגְבִין בְּהָ נְפֻשׁ וְרוּחַ.

וְלְעִילָא לִית מְשׁוּא פְּנִים בֵּין זְכָאָה לְחִיבָא, וְכֹן צְרִיךְ לְהַשְׁוֹת לְתַתָּא גְבִי דִינָא זְכָאָה עִם חִיבָא, מְסֻטְרָא דְּאִמַת עֲמוּדָא דְּאִמְצַעִיתָא, וְלֹא יְהֵא דִינָא רְשָׁאי לְמַעְבַּד מְשׁוּא פְּנִים לְחַד מְנִיָּהוּ בְּדִינָא, דְּבְדִינָא דְלְעִילָא אִתְמַר בֵּיהָ (דברים י ז) לֹא יִשָּׂא פְּנִים וְלֹא יִקַּח שַׁחַד, וְוִי לִיהָ לְדִינָא לְתַתָּא.

דַּאֲשֵׁתַנִּי מִדֵּינָא דְלַעִילָא, דַּאֲכַחִישׁ עוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, וְלֹא יִימָא דָא מְהִימְנָא מִדָּא, דְּכַמָּה דְּאִיהוּ לְתַתָּא (שם טו יח) שׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְרִים תַּתְּנִן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ, לְדֵינָא גּוֹפִין, הֲכִי אֵית לַעִילָא שׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְרִים לְדֵינָא נִשְׁמַתָּא, וְלֹא יוֹקִיר לְדָא יַתִּיר מִדָּא, אֶלָּא תַרְוַיְהוּ בְּהַשׁוֹאָה בְּדֵינָא, וְאִינוּן צְרִיכִין לְמִשְׁמַע קְדָם דֵּינָא, וְלֹא יִמְלָלוּן עַד דְּשָׂאִיל לֹון דֵּינָא, וְיַהִיב לֹון רְשׁוּ לְמַלְלָא, וְיַהִוֹן קְדָמִיהָ בְּדַחִילוּ, בְּגִין דְּשְׂכִינְתָּא שְׂרָא עֲלֵיהוּ, וּמָאן דְּתַבַּע קְשׁוּט כְּאֵלוּ מְקַיִים עַל עֲלָמָא דֵּיין אֶמְת (ס״א דין אמת), וְכָל שְׂכֹן מָאן דְּדִין דֵּין אֶמְת, כְּאֵלוּ מְקַיִים (תהלים פ יב) אֶמְת מֵאַרְץ תַּצְמַח, וְוִי לִיה לְמָאן דְּאוּקִים שְׂקָרָא וְאַפִּיל אֶמְת, דְּגָרִים (דניאל ח יב) וְתַשְׁלֵךְ אֶמְת אַרְצָה, וּמָאן גָּרִים דָּא דֵּינָא דְלָא דִן דֵּין אֶמְת, וּבּוֹדָאֵי דֵּיין דְּדִין דֵּין אֶמְת כְּאֵלוּ הוּא אֶפִּיק לְשְׂכִינְתָּא וְלִישְׂרָאֵל מְגֻלוֹתָא, וְאוּקִים לֹון מֵאַרְעָא.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל רַגְלוֹי, וְסָלִיק יְדוּי לְגַבִּי עֵילָא, וְשִׁבַּח לְמֵאֲרִי עֲלָמָא, וְאַמְר, רַבּוֹן עֲלָמָא עֵבִיד בְּגִין שְׂכִינְתָּא דְּאִיהִי בְּגֻלוֹתָא, וְאַם אִיהִי בְּאוּמָאָה הָא אֲבָא וְאַמָּא דְּאִינוּן חֲכָמָה וּבִינָה יְכָלִין לְמַעְבַּד הַתְּרָה, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (ישעיה יד כז) יְהוֹיָה צְבָאוֹת יַעַץ וּמִי יִפֵּר, אִם הִתְלַמִּיד אוּמִי הֲרַב יְכִיל לְמַעְבַּד הַתְּרָה.

דף קמג ע"ב

וְאַם נָדָר אוּ נִשְׁבַּע בִּין דְּאִיהוּ וְיִדְלָא יִפְרוֹק לָהּ אֶלָּא דְּתַהִי בְּגֻלוֹתָא עַד זְמַנָּא יְדִיעָא, וְנָדָר אוּ שְׁבוּעָה אִיהוּ בִּי״ה דְּאִינוּן חֲכָמָה וּבִינָה, וְאִיהוּ אֲתַחֲרַט, הָא תַלְתַּת בְּנֵי נֶשָׂא יְכָלִין לְמַפְטֵר לִיה, וְאִינוּן תַּלְתַּת אֲבָהוֹן לְעֵילָא לְקַבְּלֵיהוּ, וְאַם לֹא תַתְּחַרְט, אֲנָא בְּעֵינָא מִינְךָ, וּמְכַל אִינוּן דְּמִתִּבְתָּא דְּלַעִילָא וְתַתָּא, דְּתַעְבִּיד בְּגִין רַעִיא מְהִימְנָא דְּלָא זֹו מְשְׂכִינְתָּא בְּכָל אַתְר, וְאִיהוּ עָאל שְׁלָם בֵּינְךָ וּבִינָה זְמַנִּין (דף קמג ע"ב) סְגִיאִין, וּמְסַר גְּרַמִּיָּה לְמִיתָה בְּגִינָה וּבְגִין בְּנָהָא, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שמות לב לב) וְאַם אִין מַחֲנִי נָא מִסְפָּרְךָ אֲשֶׁר כְּתַבְתָּ.

וְאַם הוּא נָדָר מְסַטְרָא דְּאַבָּא וְאַמָּא, וְלֹא בְּעֵי, אֲנָא סָלִיק לְגַבִּי הַהוּא דְּאַתְמַר בֵּיה (דברים יז ח) כִּי יִפְלֵא מִמֶּךָ דְּבָר, דְּאַתְמַר בֵּיה בְּמוֹפְלָא מִמֶּךָ אֵל תַּדְרוֹשׁ, דִּיפְטוֹר נָדָר, וְאַף עַל גַּב דְּשְׂכִינְתָּא אִיהִי בְּגֻלוֹתָא לְגַבִּי בַּעֲלָה כְּנַדָּה, דְּאִיהִי יִפְרִישׁ בֵּין דָּם לְדָם, וְאַתְפַּתַּח מְקוֹרָא דִּילָהּ, לְדַכְּאָה לָהּ בְּמִים דְּאוּרִייתָא, מִים חַיִּים דְּלֹא פְּסָקִין, וְאַפְרִישׁ מִינָה דָּם נָדָה דְּאִיהִי לִילִי״ת, דְּלֹא אֲתַקְרִיבַת בְּהַדָּה, דְּאִיהִי חוּבָא דְּנִשְׁמַתָּא דְּסְאִיבַת לָהּ, וְלִית לָהּ רְשׁוּ לְסָלְקָא נִשְׁמַתָּא לְגַבִּי בַּעֲלָה, לַהֲהוּא אַתְר דְּאַתִּייהִיבַת מִתְּמֹן, וְאַתְדַּנַּת בֵּין דִּין לְדִין, בֵּין דִּינֵי נְפֻשׁוֹת לְדִינֵי מְמוֹנוֹת, דְּאִית מָאן דְּפָרַע בְּמְמוֹנִיָּה, וְאִית מָאן דְּפָרַע בְּנַפְשִׁיָּה, וּבִין נָגַע לְנָגַע, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ (איכה א א) אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד, דְּאִיהִי חֲשִׁיבָא שְׂכִינְתָּא בְּגֻלוֹתָא כְּמַצוֹרַע, דְּאַתְמַר בֵּיה (ויקרא יג מו) בְּדָד יִשָּׁב מַחוּץ לַמַּחֲנֶה, מַחוּץ וְנֵדָאֵי, דָּא גְלוּתָא, דְּאִיהִי לְבָר מֵאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, דְּאִיהִי מוֹתְבָא דְּאֵת ה'.

וְאִי מְקוֹרָא לָא יְכִיל לְמַפְתַּח עַד דְּיַפְתַּח לִיהּ הֵהוּא דְסָגִיר לִיהּ, אָנָּא
מְפִיִסְנָא לִיהּ בְּגִין יוּיֵד ה"א וְאִי ה"א, דְּאִיהוּ יְחוּדָא (דִּיחֻדִּיה תַּמּוּ), וּבְגִין
לְבוּשֵׁין דְּאֶתְלַבֵּשׁ, מִיַּד אֶתְפַּתַּח מְקוֹרָה וְאֶתְדַפֵּיאת שְׂכִינְתָּא, וְרָזָא דְמַלְחָה
(יִרְמִיָּה י"ד ד) מְקוֹה יִשְׂרָאֵל יְהוּיָה מוֹשִׁיעוּ בְּעַת צָרָה, מוֹשִׁיעוּ וְדָאִי, הֵהוּא
דְּמְקוֹרָא דְּמְקוֹה בִּידָה.

תקונא שתיתאה

(זהו תקון כ"ו)

בְּרֵאשִׁית תַּמּוּן תְּרִי אֵשׁ, וְאֵלִין אֵינוּן תְּרִין אֵשׁוּן דְּאֵינוּן בּוֹרָא מְאוּרִי הָאֵשׁ,
וְעַלִּיָּהוּ אֶתְמַר (שִׁיר ב ה) סְמְכוּנִי בְּאֵשֵׁישׁוֹת, בְּתְרִי אֵשׁוֹת, וְאֶמְאִי אָמַר בְּהוּן
סְמְכוּנִי, אֶלָּא בְּלִילִי שְׁבַת נְשָׁמָה יְתִירָה קָא נְחַתָּא לְסְמְכָא שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה
בְּגְלוּתָא, דְּאֶתְמַר בְּה (עֲמוֹס ה ב) נְפֻלָּה וְלֹא תוֹסִיף קוֹם, וְכַד אֶתָּא מוֹצָאִי
שְׁבַת אֶסְתַּלְקַת נְשָׁמָתָא יְתִירָה דְּבָה וְיִנְפֵּשׁ, וְיִנְפֵּשׁ מִיַּד דְּאִיהִי אֶסְתַּלְקַת וְיִ
נְפֵּשׁ, דְּלִית מָאן דְּסָמִיד לָהּ, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אִיהִי אֶמְרַת לְיִשְׂרָאֵל סְמְכוּנִי
בְּאֵשֵׁישׁוֹת דְּאֵינוּן מְאוּרִי הָאֵשׁ, וּמְאִי נִיהוּ תְּרִי תוֹרוֹת, דְּאֵינוּן חֲצוּבוֹת
מְאֵשׁ דְּאִיהִי אֱלֹהִיִּים מִדַּת הַגְּבוּרָה, וּמְאִי נִיהוּ לְמוּדֵי יְהוּיָה תְּרִין שְׁפוּן
דְּאֶקְרוּן לְהַבּוֹת (דְּאוּקְדוּן בִּלְהַבּוֹת) אֵשׁ, וְאֵינוּן תְּרִין תַּפּוּחִין, דְּמִנְהוּן רוּחָא
דְּמִשִּׁיחָא נְפִיק, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (יִשְׁעִיָּה י"א ב) וְנָחָה עָלֵינוּ רוּחַ יְהוּיָה.

לְבַת מְלֶךְ דְּהוֹת בְּבִי מְרַעָא מְרַחִימוּ דְּבַעְלָהּ, דְּאֶזֶל בְּעַלְהָ אִיהִי נְפֻלַת
לְמִשְׁכָּבָה, צְוּוּחַת וְאֶמְרַת סְמְכוּנִי בְּאֵשֵׁישׁוֹת, הָא אִיהִי בְּבִי מְרַעָא, הִיא
אוּמְרַת רְפְדוּנִי, בְּמְאִי בְּתַפּוּחִים דְּמִתְרַבֵּים בְּעַצִּי הִיעַר, וְאֵלִין אֵינוּן עֲצִי
בְּשָׂמִים.

דף קמד ע"א

קָם סְבָא תְּלִיתָאָה וְאָמַר רַבִּי רַבִּי, הָא אָנּוּן בְּעַצִּי בְּשָׂמִים מְבַדִּילִין, וְהָכָא
אִיהִי לָא אֶמְרַת אֶלָּא בְּתַפּוּחִים, אֶלָּא אָנּוּן מְבַרְכִין עַל עֲצִי בְּשָׂמִים בְּגִין
דְּאֶתְמַר בְּהוּן (שִׁיר ז ט) וְרִיחַ אֶפְדָּ בְּתַפּוּחִים, וְלֹא עוֹד אֶלָּא כָּל מִינֵי בְּשָׂמִים
אֵינוּן טְבָאן לְבָרְכָא עַלִּיָּהוּ, וְאָנּוּן דְּעַבְדִּין בְּהַדְסָא בְּגִין דְּאִית בֵּיהּ תְּלַת עַלִּין,
דְּאֶתְקַרְיָאוּ תְּלַת הַדְסָים, דְּרַמְיִזִין לְתַלַּת אַבְהוֹן, אַבְל תְּרִין נוֹקְבִין
דְּחוּטְמָא אֵינוּן לְקַבֵּל תְּרִין תַּפּוּחִין דְּאֵינוּן תְּרִי נְבִיאִי קְשׁוּט, דִּי בְּהוּן עֶתִיד
לְאַפְקָא רוּחָא דְּקוּדְשָׁא דְּאִיהוּ רַעֲיָא מְהִימְנָא דְּלַעִילָא, דְּבִיהּ אֶתְלִשְׁבַת
נְפֵּשָׁא דִּילָהּ, וּבְגִין דָּא אִיהִי אֶמְרַת (שִׁם ב ה) רְפְדוּנִי בְּתַפּוּחִים כִּי חוֹלַת אֶהְבָּה

אָנִי (דף קמד ע"א) בְּלִילְיָא דְשַׁבַּת אֲתַמֵּר (שיר ה ה) קִמְתִּי אָנִי לְפִתּוּחַ לְדוּדֵי
בְּשַׁבַּת, וְכַד נָפִיק שַׁבַּת אֲתַמֵּר (שם) וְדוּדֵי חֲמֵק עֲבַר, וּבַהֲהוּא זְמַנָּא (שם)
בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְאֲתִיהוּ קִרְאֲתִיו וְלֹא עֲנִנִי, עַד דְּאֹמִינָא דְבְּזִמְנָא דִּייתִי
זְמַנָּא אַחְרָא דְאֹחִיד בִּידִיהּ וְלֹא אֲשַׁבְּקִינִיהּ לְמִיזַל, כְּמָה דְאֲתַמֵּר (שם ג ד)
אַחְזִתִּיו וְלֹא אֲרַפְּנוּ עַד שְׁהַבְּאֲתִיו אֶל בֵּית אַמִּי, דָּא בִּי מִקְדָּשָׁא דְלַעֲלֵא,
וְאֶל חֲדָר הוֹרְתִי דָא בִּי מִקְדָּשָׁא דְלַתְתָּא.

וּבְזִמְנָא דְאֹחִיד בִּידִיהּ בְּפוּרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא, לָא יְהֵא לִי כְּזִמְנִין אוּחְרָנִין,
דְּבַכְל פּוּרְקָנָא וּפוּרְקָנָא הוּהּ אֲתִי, וְלִבְתַּר הוּהּ פָּרַח מִנְּאִי, אַבְל בְּפוּרְקָנָא
בְּתַרְיִיתָא אָנָּא אֹחִיד בִּיהּ וְקִשִּׁיר לִיהּ בְּכִמָּה קִשִּׁירִין דְּרַחֲמִין, דְּלֹא יִזּוּ
מִנְּאִי לְעַלְמֵי וְלַעֲלָמִי עֲלָמִין, דְּבַכְל גְּלוּתָא וְגְלוּתָא הוּהּ אֲזִיל מִנְּאִי, וְהוּינָא
שְׂאִיל עֲלֵיהּ לְכָל עוֹבֵר וְשׁוֹב, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (שם) כְּמַעַט שְׁעֵבְרַתִּי מֵהֶם עַד
שְׁמִצְאֲתִי אֵת שְׁאֲהָבָה נִפְשִׁי, וְזִמְנִין לָא הוּינָא אֲשַׁכַּח מָאן דִּיִּמָּא לִי מִדִּי
מִנִּיהּ, וְהוּינָא אוּמִי בְּגִינִיהּ לְכָל בְּנֵי קַרְתָּא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (שם ה ח)
הַשְּׁבַעְתִּי אֲתֶכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם אִם תִּמְצְאוּ אֶת דוּדֵי מֵה תִּגִּידוּ לוֹ שְׁחוּלַת
אֲהָבָה אָנִי, וְכִמָּה זְמַנִּין (שם ג א) עַל מִשְׁכְּבֵי בְּלִילוֹת דְּאִינוּן גְּלוּתֵי, בְּקִשְׁתִּי
אֵת שְׁאֲהָבָה נִפְשִׁי וְלֹא הוּהּ מָאן דִּיִּמָּא לִי, עַד דְּאִיהוּ הוּהּ אֲתִי, וְכַעַן
בְּגְלוּתָא בְּתַרְיִיתָא בְּרַח דוּדֵי בְּכַעְסָא סְגִיָּא, וְשְׂאִילָנָא בְּגִינִיהּ וְלֹא אֲשַׁכַּחְנָא
מָאן דִּיִּמָּא לִי מִדִּי, וּבְגִין דָּא אָנָּא אוּמִינָא, דְּבְּזִמְנָא דִּייתִי וְאַחִידְנָא בִּידוּי
דְּלֹא יִזּוּ מִנְּאִי, וְאַנָּא אַחְזִתִּיו וְלֹא אֲרַפְּנוּ אַחְזִתִּיו בְּקִשׁוּרָא דְתַפְלִין דִּיד, וְלֹא
אֲרַפְּנוּ בְּתַפְלִין דְּרִישָׁא.

תָּא חֲזִי, דוּדְהָא כַּד יָתִי לְגַבְהָ, יִימָא לְגַבִּי תַרְיִין מְשִׁיחִין (שם ז יג) נְשַׁכְּימָה
לְכַרְמִים דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, דִּי בְּהוּן אֲתַמֵּר (ישעיה ה ז) כִּי כָרַם יְהוּיָה צְבָאוֹת
בֵּית יִשְׂרָאֵל, נִרְאָה הַפְּרָחָה הַגִּפְּו דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא בְּהוּן, הַנְּצוּ הַרְמוֹנִים אֵלֶיךָ
אִינוּן דְּמַלְיִין מִצּוֹת כְּרַמּוֹן.

קַם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר סָבָא סָבָא, נְשַׁכְּימָה לְכַרְמִים, הָא אֵית כַּרְמִים דְּלָאו
אִינוּן יִשְׂרָאֵל, כְּגוֹן (שיר א ו) דְּשִׁמוּנִי נוֹטְרָה אֶת הַכַּרְמִים כְּרַמִּי שְׁלִי לֹא
נְטַרְתִּי, וְאִינוּן עֲרַבּוּבִיא דְּעֲרַב רַב, דְּאִינוּן מְעוּרְבִין בְּהוּן בִּישְׂרָאֵל בְּגְלוּתָא,
וּבְגִין דָּא כַּד יִיתִי קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְגַבִּי שְׁכִינְתָּא, אִיהוּ יִימָא לְגַבְהָ,
נְשַׁכְּימָה לְכַרְמִים, נִרְאָה אִם פְּרָחָה הַגִּפְּו בְּהוּן, דְּאֲתַמֵּר בְּהּ כִּי כָרַם יְהוּיָה
צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, הַנְּצוּ הַרְמוֹנִים אֵלֶיךָ וְדָאִי אִינוּן דְּמַלְיִין מִצּוֹת
כְּרַמּוֹנִים, שְׁם אֲתֵּן אֶת דוּדֵי לְךָ, אֵלֶיךָ דְּאִינוּן רַחֲמִין דִּילְךָ, תִּמְן יְהִיבְנָא
לוֹן לְךָ, (שיר ב יא) כִּי הִנֵּה הִסְתָּנוּ עֲבַר שׁוּלְטָנוּ דְשָׂאָר מִמֶּנּוּ דְּאוּמִין, הַגִּשְׁם
חֲלָף הֲלָךְ לוֹ שְׁלֹטְנוּתָא דְּעֲרַב רַב.

בְּהוּא זְמַנָּא יִימָא לְגַבְהָ, (שיר ז א) שׁוּבִי שׁוּבִי הַשׁוּלְמִית, בְּתַרִּי בְּתִים דְּאִינוּן
בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי לְתַתָּא, שׁוּבִי שׁוּבִי בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְשְׁנֵי לְעִילָא, וְנַחְזָה
בְּדָּ. דְּבַר אַחַר, שׁוּבִי שׁוּבִי אַרְבַּע זְמַנִּין, בְּאַרְבַּע אֲתָנוּן דִּילָהּ דְּאִינוּן אַדְנִי, וְנַחְזָה
בְּדָּ בְּאַרְבַּע אֲתָנוּן דִּילָהּ דְּאִינוּן יְהוּיָה, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְגַבִּי
יִשְׂרָאֵל, אַרְבַּע זְמַנִּין שׁוּבִי בְּשְׁכִינְתָּא בְּתִיבְתָּא, וְנַחְזָה בְּדָּ בְּאַרְבַּע כּוֹסוֹת
דְּפוּרְקָנָא דְּאִינוּן בְּפִסְחָא, דְּחִיבִין בִּיהּ יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁתֵּי אַרְבַּע כּוֹסוֹת, כְּגוּוּנָא

דָּאַרְבַּע גְּאוּלוֹת, שׁוּבֵי שׁוּבֵי בְּאַרְבַּע יְחוּדֵינּוּ (ס"א יסודיו) דִּילָךְ, וְנַחֲזָה בְּךָ
בְּאַרְבַּע חִיּוּן, וְנַחֲזָה בְּךָ בְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא, וּמִיָּד (דה"י א טז לא) יִשְׁמְחוּ הַשְּׁמַיִם
וְתִגַּל הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוּ"ה מְלִיךָ.

דף קמד ע"ב

בְּהוּא זְמַנָּא הַנְּצָנִים נִרְאוּ בְּאַרְץ אֱלִין אַבְהוֹ, זְכוּוֹן דְּלֵהוֹן אֲתַגְלִיָּאן עַל
שְׁכִינְתָּא דְּאִיהִי אֶרֶץ הַחַיִּים, וְעַל בְּנֵהָא דְּאַתְמַר בְּהוֹן (בראשית כח יד) וְהָיָה
זְרַעְךָ כְּעֶפְרַת הָאָרֶץ, (שיר ב יב) עַת הַזְּמִיר הַגִּיעַ, (שמות טו א) אֲזַ יִשִּׁיר מִשָּׁה וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל, וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ, (ישעיה נב יח) קוֹל צוֹפִיךָ נִשְׁאֹו קוֹל יְחַדְּיו
יִרְנְנוּ, כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהוּ"ה צִיוֹן, בְּהוּא זְמַנָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
מְשַׁבַּח לָהּ, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שיר ז ו) רֹאשֶׁךָ עֲלִיךָ כְּכַרְמֶל, דָּא תְּפִלִּין (דף קמד
ע"ב) דְּרִישָׁא, וְרַצוּעֵין תְּפִלִּין מְכָאן וּמְכָאן כְּזִמּוּרוֹת, דְּאִינוּן כְּכַרְמֶל דְּתְּפִלִּין
מְגַפְּו, וְדַלַת רֹאשֶׁךָ כְּאַרְגָּמֹן דָּא תְּפִלָּה דִּיד, מַה דְּהוֹת דַּלַת בְּגָלוּתָא עֲנִיָּה,
הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (תהלים קב א) תְּפִלָּה לְעֵנִי כִי יַעֲטוּף, תְּהֵא לְבוּשָׁא כְּאַרְגָּמֹן,
דְּאִיהוּ סוּד אִיוּרִיָּאֵל רִ'פֶּאֵל גִּ'בְּרִיָּאֵל מִ'יכָאֵל נִ'וּרִיָּאֵל, (שיר ז ו) מְלִיךְ אָסוּר
בְּרִהֲטִים דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהוּ"ה, דְּיֵהָא אָסוּר בְּאַרְבַּע בְּתִים דִּילָהּ
דְּאִינוּן אֲדַנִּי, אַרְבַּע רְהִטֵי מוּחָא, דְּיֵהָא אָסוּר בְּרִהֲטִים כְּגוּוֹנָא דָּא
יֵאֵהוּדוֹנָה"י, כִּי שְׁמֵךְ בְּךָ וּבְךָ שְׁמֵךְ, וְדָא אִיהוּ סוּד אָמוֹן מוֹ אַרְגָּמֹן.

דְּבַר אַחַר (שם) רֹאשֶׁךָ עֲלִיךָ כְּכַרְמֶל, דָּא (תהלים קיט קס) רֹאשׁ דְּבָרְךָ אָמַת, דַּלַת
רֹאשֶׁךָ כְּאַרְגָּמֹן דָּא שְׁכִינְתָּא, מְלִיךְ דָּא אַבְרָהָם, אָסוּר דָּא יִצְחָק בְּעַקְדָּה,
בְּקִשְׂרָא דְּתְּפִלִּין דְּדְרוּעָא שְׁמָאֵלָא, בְּרִהֲטִים דָּא יַעֲקֹב בְּאַרְבַּע רְהִיטֵי מוּחָא
דְּתְּפִלִּין דְּרִישָׁא, דְּאַתְמַר (בראשית ל לח) בְּרִהֲטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, אֲתַכְּנָשׁוּ חֲזִילִין קְדִישִׁין עֲלָאִין וְתַתְּאִין, לְמַחְמֵי
בְּקִשׁוּטָהָא דְּכֻלָּהּ, דְּהָא חוּפָּה מְתַתְּקָנָא לְגַבְהָ, וְחַתָּן קָא נְטִיל לָהּ תַמְוֹן,
פְּתַח וְאָמַר אֵלָיָהוּ אֵלָיָהוּ נְחִית הַכָּא, אֲנַתְּ וְחֲזִילִין דְּנִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָא
דְּמְתִיבְתָּא עֲלָהּ וְתַתְּאָה, לְקִשְׁטָא לְכֻלָּהּ, מִיָּד הָא נְחִית אֵלָיָהוּ בְּכַמָּה
חֲזִילִין דְּמִלְאָכִין וְכַמָּה נִשְׁמַתִּין.

פְּתַח וְאָמַר רֹאשֶׁךָ עֲלִיךָ כְּכַרְמֶל, כְּלָה כְּמָה מְתַתְּקָנָא רֹאשֶׁךָ בְּתְּפִלִּין דְּאִיהוּ
(נ"א דאִינוּן) פֶּאֶר עַל רֹאשֶׁךָ, דְּעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (יחזקאל כד יז) פֶּאֶרְךָ חֲבוּשׁ עֲלִיךָ,
וְרַצוּעֵין תְּפִלִּין יֵהָאֵי סְטָרָא וּמֵהָאֵי סְטָרָא, מַה דְּהוּוּ תְּלַתְּפִלִים שְׁחוּרוֹת
כְּעוֹרֵב, הָא אִינוּן יְרוּקִין כְּכַרְמֶל, כְּעֵלִין יְרוּקִין דְּאִינוּן בְּגַפְּנִין כְּכַרְמֶל, וּמַה
דְּהוֹת בְּגָלוּתָא דַּלַת, תְּפִלָּה לְעֵנִי, וְדָא תְּפִלָּה דִּיד, דְּבָהּ הוּא מְתַעֲטָפָא עֲנִי
בְּגָלוּתָא (ס"א בצלותא), הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (תהלים קב א) תְּפִלָּה לְעֵנִי כִי יַעֲטוּף, כְּעוֹן
אֲתַמַּר בְּךָ (שיר ז ו) וְדַלַת רֹאשֶׁךָ כְּאַרְגָּמֹן, מְלִיךְ אָסוּר בְּרִהֲטִים, אֱלִין אַרְבַּע
רְהִטֵי מוּחָא, אַרְבַּע בְּתֵי דְּתְּפִלִּין דְּאִינוּן אֵהִי"ה, וְכֹן בְּיָד אֵהִי"ה, כְּחוּשְׁבוֹן
חַד וְעֶשְׂרִין אֲזַכְּרוֹת דְּתְּפִלִּין דְּרִישָׁא, וְחַד וְעֶשְׂרִין אֲזַכְּרוֹת דְּתְּפִלִּין דִּיד,

וסליקו לחושבן אהייה אהייה, הוא מלך אסור ברהטים, אשיר אהייה, ואיהו רא"ש יהו"ה קרינן ליה, אסור בכלהו אזפרות.

דבר אחר ראשד עליך כפרמל, רישא דילך פלה, על פלהו חילין סלקא, (ש) על ששים המה מלכות דאינון שתין סדרי משנה, וסלקין לשית מאה, ולששים רבוא, ושמים פלגשים דהו תמנין ספרי דאגדתא, ועלמות אין מספר אינון הלכות דלית לון מספר וחושבן, דאינון נימין דשערין דכלה דלית לון חושבנא, ואת פלה סליקת על פלהו, הדא הוא דכתיב (משלי לא כט) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה.

דבר אחר ראשד עליך כפרמל, שערך דילך כמה איהו מתתקנא בתלת עשר תקונין, דאינון תרי עשר מזלות וסיהרא תלת עשר, ונימין דילך אינון ככביא ומזלי דלית לון חושבן, ודלת ראשד, ואת (הוא) דהוית סיהרא עניה תחות פלהו ככביא, מהדקא בין רגליו, הדא הוא דכתיב (רות ג ז) ותגל מרגלותיו ותשכב, פען הא את רישא לכלהו, כארגמן דאיהו אמן יאהדונה"י, ואת אדני"י, מלך דאיהו יהו"ה, אסור ברהטים דילך, ארגמן"ן איוריאל ריפאל גיבריאל מייכאל ניוריאל, חילין קדישין שמעו,

דף קמה ע"א

כד חתן דאיהו שמשא ייתי לאנהרא לסיהרא, איהי אתקשטת בשערהא דילה, מתתקנא בתלת עשר (נ"א בתריסר) דקנין (דרגין, תקונין), דאינון תריסר מזלות, שמשא (צ"ל וסיהרא), (תהלים יט ו) והוא כחתן יוצא מחפתו, ואיהו ישיש כגבור לרוץ ארחין ברקיעא, יציץ לגבה ודאי, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ב ט) משגיח מן החלונות מציץ מן החרפים, לאסתכלא לגבה ברקיעא (דף קמה ע"א) דאיהו (ס"א דא איהו) ישיש, מאי כגבור, מה גבורה עביד בהאי, אלא תרין עשר משקופין אית ברקיע, וכלהו חילין מקטרין לגבייהו נטורי תרעין, שמשא מתעטרא באתוון דתפלין דאיהו שם יהו"ה, ואתלבש בגבורה, הדא הוא דכתיב (ישעיה מב יג) יהו"ה כגבור יצא, ודא איהו ישיש כגבור לרוץ ארח, ובקע חלונות פלהו דרקיע, ועביד תרין עשר ארחין, כמה דעבד משה על ימא, ודא איהו לרוץ ארח, ובגין דנטיל בקדמיתא מגבורה, שמשא נפיק סומקא.

לבתר אתלבש בחסד דאיהו חנור, וביה אשתפך רוגזיה דשמשא, ירוק הוה מסטרא דעמודא דאמצעיתא, וכד אתלבש (נ"א אתלבן) בחסד בנהורא חנורא, מניה יהא נהיר לסיהרא, מקצה השמים מוצאו, דא עמודא דאמצעיתא, קצה דילה צדיק, ותקופתו על קצותם תרי סמכי קשוט, ובהוון אין נסתר מחמתו, דא שכנתא עלאה דאיהי חמה, מן תמן יצטבע בגוון ירוק דאיהו רחמי, בההוא זמנא מסתפלין שמשא וסיהרא כחדא, ואין נסתר מחמתו, דאיהי חופה דילה.

ובההוא זמנא נטלת היא מתלת גוונין, לאתפארא קדמיה בתלת גוונין דעינא, דאינון חוור סומק זרוק, ובההוא זמנא איהו יימא לגבה, (שיר ו ה) הסבי עיניך מנגדי שהם הרחיבוני, מוקדין לי בשלהובין דרחימו דילך, ובוצינא קדישא תרין עיניו אנון תרין לוחין יקירין דאורייתא, דאתמר בהון (שמות לא יח) לחת אבן כתובים באצבע אלהיים (שם לב טו) כתובים משני עבריהם, ומרקמאן מתרין עשר גוונין מהאי סטרא, ומתרין עשר גוונין מהאי סטרא, דאינון ארבעה ועשרין סטרין, ועלייהו אתמר (שם) מזה ומזה הם כתבים, ז"ה וז"ה תרין זמניו ארבעה ועשרים ספרים.

ואינון תרין עשר אנפין ותרי עשר גדפין דחיוון, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א ו) ופני אריה אל הימין לארבעתם גוון חוור דעינא, ופני שור מהשמאל לארבעתם גוון סומק דעינא, ופני נשר לארבעתם אינון גוון זרוק דעינא, דאתמר (שם) וארבעה פנים לאחד וגומר, וארבע כנפים וגומר, הא ארבעה ועשרים, גדפין אינון כנפי עינא, ועלייהו אתמר מזה ומזה הם כתבים, וחיוון בהון כתיב (ישעיה ג) וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש יהו"ה צבאו"ת מלא כל הארץ כבודו, זה אל זה ודאי, כגוונא דלוחין דאורייתא דאתמר בהון כתובים משני עבריהם מזה ומזה הם כתובים, לחות אבן כתובים וגומר, לחת אבן, מאי אבן, דא אבן השתייה, שפמנה הושתת העולם, והיא בת עינא, עלה אתמר (זכריה ג ט) על אבן אחת שבעה עינים, ואינון שבעה גלדי עינא, ועלייהו אתמר (תהלים קיט קסד) שבע ביום הללתיך, ודא מלכותא קדישא, דאתמר בה (שם קיח כב) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה, מאי הבונים אליו אינון מארי מתניתין דאינון בנאן בניינין דעלמא, ופוסקי הלכות, דמאסו בה בגלותא, אתמר בה היתה לראש פנה, בגין דאיהי הלכה למשה מסיני קבלה למשה, ומה דהות בת עינא אוכמא, מינה ובה יהא קודשא בריך הוא נהיר עלמא, בגין דאיהו נהיר בה.

דף קמה ע"ב

ועייניו דנהרין באורייתא, עלייהו אתמר (שם קמה טו) עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו, וצריך בר נש לאתעסקא בהון תדיר ערב ובקר וצהרין תמיד, לאסתכלא בה קודשא בריך הוא בעינו, הדא הוא דכתיב (דברים יא יב) תמיד עיני יהו"ה אלהיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, ואוליפנא תמיד מתמיד, תמיד דערב ובקר, מתמיד דתמיד עיני יהו"ה אלהיך בה, והא תמיד דערב ובקר דקריאת שמע איהו, אלא מפאן אוליפנא דמאן דקרי קריאת שמע ערב ובקר בכל יום תמיד, פאלו קיים והגית בו יומם ולילה באורייתא, הדא הוא דכתיב (יהושע א ח) לא ימוש ספר התורה הזה מפיד והגית בו יומם ולילה, וספר תורה (דף קמה ע"ב) איהו עין, תרי כנפי עינא תרי לוחין, ועלייהו אתמר תמיד עיני יהו"ה אלהיך בה מראשית השנה, ומאי בה, בבית עין דאיהי שכנינתא, וכנפי עינא עלייהו אתמר (תהלים קיח יט) פתחו לי שערי צדק, תלת גוונין כלל ופרט, וכלל ואינון אהי"ה אשר אהי"ה, דאינון כלל בכל אורייתא, אהי"ה

כָּלֵל, אֲשֶׁר פָּרַט, אֱהִיִּיה כָּלֵל. קָרִיצִין דְּעַל עֵינֵינוּ, עַלֵיִהוּ אֲתָמַר (שיר ה יא)
תְּלַתְלִים שְׁחֹרֹת כְּעֹרֵב, וְאִינוּן תְּלֵי תְלִים. מִצְחָא דְּעַל עֵינֵינוּ בְּה צִיץ נָזַר
הַקֶּדֶשׁ, מְרוּקִם בְּגוּוֹנִין וְצִיּוּרִין דְּבִי מְקַדְשָׁא דְלַעִילָא, וְצִיּוּרִין דִּילָהּ
שְׁרֵטוּטִין בְּפוּתָא וּבְאוּרְכָא, מְנַהוּן דְּקִיקִין מְנַהוּן רַבְרָבִין, וְעַלֵיִהוּ אֲתָמַר
בְּמָקוֹם שְׁאֲמָרוּ לְהָאֲרִיז אִינוּ רְשָׁאי לְקַצֵּר, לְקַצֵּר אִינוּ רְשָׁאי לְהָאֲרִיז,
לְהָאֲרִיז מִסְטָרָא דְּוִי, לְקַצֵּר מִסְטָרָא דְּוִי.

אֲנָפוּי דְּמִטְרוֹנִיתָא, אִינוּן מִיט אֲנָפִין טְהוֹר, נְהָרִין כְּשׁוֹשְׁנָה חֲנוּר וְסוּמְק,
נְטָלִין מִימִינָא וּשְׁמַמְלָא, גְּוִוִן חֲנוּר בְּלִיבּוֹן דְּעַנְוָה, סוּמְק בְּשֵׁת דְּדַחִילוֹ, יָרָא
בְּשֵׁת, כַּד אֲתַחֲזָרוּ יְרוּקִין, הָא חָתָן דִּילָהּ אֲסִתְלַק לְגַבִּי חֲמָה דְּאִיהִי אִימָא
עַלְמָה, וּמְאֲלִין תְּלַת גְּוִוִן דְּאֲנָפִין תְּלִין שְׁבַעִין וּתְרִין אֲנָפִין כְּחוּשְׁבּוֹן
חֲסִיד, וּבְהוּן יִרְוּ אֲתָנוּן כְּחֻשְׁבּוֹן גְּבוּרָה, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְּוִיִּעְבֵּר יְהוּ"ה,
רְזָא דְּעִיבּוֹר, נְהִיר בְּהוּן לְגַבִּי כְּלָה בְּאַרְבַּע אֲנָפִין, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (יחזקאל
א ח) וְאַרְבַּעָה פָּנִים לְאַחַת, וְעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא אִיהוּ וְאִיו עִיבּוֹר הַשְּׁנָה,
דְּאִית בְּה תְּלַת עֶשֶׂר יָרְחִין, וְאִינוּן וְאִיהִי בְּרָאשֵׁי תִיבִין וְיָהוּ אֲ"י וְיָהוּ,
וְיָהוּ אִיהוּ אֲשֶׁה (מִיל אִישׁ) וְאִיהִי אֲשֶׁה עוֹבְרָה, סוּד הַעִבּוֹר יְסוּד, דְּאִיהוּ יְסוּד
טְפָה, דְּמִינָה אֲתַעְבִּידַת עִבּוֹר, דְּאִיהוּ וְאִיו, דְּהָא וְאִיו בְּלָא טְפָה לִית לָהּ
עִבּוֹר, וְדָא אִיהוּ מוּחָא דְּתַמּוֹן חֲכָמָה.

וְאִיו אִיהוּ חוּטְמָא מִתְתַּקְנָא בְּאֲנָפִין, עַלֵיִהוּ אֲתָמַר (בראשית ב ז) וַיִּצָּר
יְהוּ"ה אֱלֹהִים, וְנְהָרִין בְּחֲנוּר וְסוּמְק, וְחוּטְמָא דְּאֲזֵלָא בְּאַרְח מִיִּשְׁר אִיהִי
חוּתְמָא אֲמַת, וְאִם לָאו אִיהִי בְּאַרְח קְשׁוּט לָאו אִיהִי חוּתְמָא דְּגוּשְׁפִּנְקָא
דְּמִלְכָא, וּבְגִין דָּא צִיּוּרָא דְּמִטְרוֹנִיתָא דִּיוּקְנָא דִּילָהּ דְּחוּטְמָא, מִתְתַּקְנָא
בְּאֲנָפִין וּבְאַרְח מִיִּשְׁר עַל אֲנָפִין, וּתְרִין נוּקְבִין דְּחוּטְמָא תְּרִי נְבִיאִי קְשׁוּט,
פִּימָא בְּרִתָּא דְּמִלְכָא, וּבְה לְשׁוֹן לְמוּדִים דְּאִיהוּ צְדִיק, וְעַלְהּ (נ"א ועלֵיִהוּ)
אֲתָמַר (שיר ד א) כְּחוּט הַשְּׁנִי שֶׁפְתוּתֵיךְ וּמִדְּבַרְךְ נָאוֹה בְּאוּרֵיִתָּא, פִּימָא כְּלָלָא
דְּכָלָא, מִינָה קוֹל וְדְבוֹר דְּאִינוּן וְיָהוּ, מִינָה הַבֵּל דְּאִיהִי ה', פִּימָא דְּקִיקָא
סְתִימָא בְּאוֹת י', מִתְתַּקְנָא בְּשִׁמָּא דִּיהוּ"ה, וּבְגִין דָּא כְּחוּט הַשְּׁנִי שֶׁפְתוּתֵיךְ
וּמִדְּבַרְךְ נָאוֹה.

צוּאֲרָךְ כְּמַגְדֵּל הַשָּׁן (שם ז ה), דָּא יְרוּשְׁלַם, עַלְהּ אֲתָמַר (שם ד ד) כְּמַגְדֵּל דְּוֹד
צוּאֲרָךְ, תְּכַשִּׁיטִין דִּילָהּ כְּהַנִּים לְוִיִּים יִשְׂרָאֵלִים, בְּנוֹי לְתַלְפִּיּוֹת דָּא צְדִיק
דְּאִיהוּ תַל שְׁהַכֵּל פּוֹנִים בּוֹ, פְּנוֹת דִּילָהּ תְּרִין נְבִיאִי קְשׁוּט, דְּשְׁכִינְתָּא וְדָאִי
אִיהִי יְרוּשְׁלַם, תְּכַשִּׁיטִין דִּילָהּ תְּלַת אַבְהוֹן, חְרוּזִין דִּילָהּ תְּרִי סְמִכֵי קְשׁוּט.

דְּבַר אַחַר צוּאֲרָךְ דָּא אוּרֵיִתָּא, תְּכַשִּׁיטִין דִּילָהּ רְמִיח פְּקוּדִין דִּילָהּ, חְרוּזִין
וּקְמִיעִין דִּילָהּ אִינוּן מְמַנָּן עַל שְׁסִי"ה לָא תַעֲשֶׂה, דְּנְטָרִין לָהּ בְּהוּן, וְכַד
אֲסִתְלַק צוּאֲרָךְ בְּתַכְשִׁיטִין דִּילָהּ לְגַבִּי חָתָן, כְּמָה רִיחִין טְבִין סְלִקִין בְּה,
הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (שם ג ח) מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר, דָּא טוּרָא דְּסִינֵי דְּאִיהִי
צוּאֲרָךְ עַלְמָא, (שם) מְקַטְרַת מוֹר דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיזָה הוּא, דְּאֲתָמַר בֵּיה (שם ד)
אֵלֶיךָ לִי אֵל הַר הַמּוֹר, וּלְבוֹנָה דָּא סִיחָרָא קְדִישָׁא, עַלְהּ אֲתָמַר וְאֵל גְּבַעַת
הַלְבוּנָה, מִכָּל אֲבָקַת רוּכַל דָּא צְדִיק, דְּאִיהוּ כָּל כָּלִיל בְּכָלָא.

דף קמו ע"א

דָּבַר אַחַר צְוֹאֲרֵךְ דָּא אֹרִייתָא דְּבַעַל פָּה, הִלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינִי, מְקַטְרַת מֹר אָמַר מֵר, וּלְבוֹנָה לְבוֹן הִהְלָכָה, מְכַל אֲבָקַת רוֹכֵל דָּא צְדִיק דְּאִית בֵּיה מְכַל מִינִים, וְדָא נְהִיר לָהּ לְאֹרִייתָא דְּבַעַל פָּה, וּמְיָד (דף קמו ע"א) דְּאִיהִי מְתַקְשָׁטָא בְּכַל מִינֵי תַכְשֵׁיטִין, יְרוּשְׁלָם דְּאִיהוּ צְוֹאֵר עֲלֵמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲסַחֵר לָהּ, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (זכריה ה ט) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱסָם יְהוּ"ה חֹמַת אֵשׁ סָבִיב, וְאִיהוּ מְחַבֵּק לָהּ בְּתַרְיָן דְּרוּעִין, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שיר השירים ב ו) שְׂמָאלוּ תַחַת לְרֵאשִׁי וְיָמִינוּ תַחַבְּקֵנִי.

וַיִּדִין דְּמִטְרוּנִיתָא כְּלָה קְדִישָׁא, אֵינוֹן רְשִׁימִין כְּלָהוּ בְּשִׁמָּא דִּיהוּ"ה, כְּגִוּוֹנָא דָּא (אמר המגיה הלשון מוטעה וני"ל שהלשון כד) בְּכַף י', בְּחֻמֶּשׁ אֲצַבְעֵן ה', בְּדְרוּעָא דִילָהּ ו', בְּכַתְף דִילָהּ ה', בְּכַתְף דִילָהּ מְצוּיָרִין כְּמָה שְׂרִטוּטִין כְּעַנְפִין דְּאִילָנָא דְּחִי, לְרִשְׁמָא בֵּיה דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתַמְכֶיהָ מֵאֲשֶׁר, מִימִינָא דִילָהּ אֲתִייהִיבַת אֹרִייתָא דְּבַכְתָּב, מְשִׁמָּאֵלָא דִילָהּ אֹרִייתָא דְּבַעַל פָּה, וּבָאֵן אֲתִייהִיבוּ בְּתַרְיָן לוּחִין, דְּאֲתַמֵּר בְּהוֹן (שיר ד ה) שְׁנֵי שְׁדִיךְ כְּשֵׁנֵי עֲפָרִים תִּאָּמִי צְבִיָּה.

וְעוֹד ו' אִיהוּ אֹרִייתָא דְּבַכְתָּב, דְּאֲתִייהִיבַת בְּתַרְיָן דְּרוּעִין דְּאֵינוֹן שִׁית פְּרָקִין, וּבָאֵן אֲתִייהִיבַת בְּתַרְיָן לוּחִין, דְּאֵינוֹן שְׁנֵי שְׁדִיךְ, וְאֵינוֹן י' י' (ובהו צורת ז), וּבְהוֹן צָר, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב וַיִּצָּר, וְאֵינוֹן בְּתוּלִין דְּעֲלִימָתָא דְּאִיהִי אֹרִייתָא דְּבַעַל פָּה, דְּאֲתַמֵּר בְּהוֹן (שמות לב יט) וַיִּשְׁבֵּר אֶתְּם תַּחַת הַהָר חֲתוּן דִילָהּ, הַהוּא דְּאָמַר (דברים כב כ) לֹא נִמְצְאוּ בְּתוּלִים לְנַעֲרָה (שם יט), וְעַנְשׁוּ אוֹתוֹ מֵאֵה כֶּסֶף אֵלֶיךָ מֵאֵה בְּרַכָּאֵן (שם), וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא יוּכַל לְשַׁלְחָהּ בְּגִלוּתָא כָּל יָמֶיהָ.

שְׁבַחָא דְּגוּפָא, (שיר ז ח) זֹאת קוֹמַתְךָ דְּמַתָּה לְתַמֵּר, וּמָאֵן דְּיַדְעָ שְׁעוֹר קוֹמָה דִילָהּ אִיהוּ יָרִית עֲלֵמָא דְּאֲתִי דְּאִיהוּ ו', דְּאֲתַמֵּר בֵּיה (ירמיה יז ג) מְקוֹה יִשְׂרָאֵל יְהוּ"ה, מְקוֹה דְּאִיהוּ קוֹמָה דִילָהּ שְׁעוֹר דִילָהּ, שְׁעוֹר קוֹמָה דָּא צְדִיק, דְּאֲתַמֵּר בֵּיה (תהלים צב יג) צְדִיק כְּתַמֵּר יִפְרַח, וְעֲלָה אֲתַמֵּר דְּמַתָּה לְתַמֵּר.

דְּאֲתַמֵּר בָּהּ, (שמות טו כז) וַיִּבְאוּ אֱלִימָה וְשֵׁם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם וְשִׁבְעִים תַּמְרִים, תַּרְיָן עֶשְׂרֵה עֵינֹת אֵלֶיךָ אֵינוֹן תַּרְיָן עֶשְׂרֵה פְּרָקִין, דְּאֵינוֹן שִׁית בְּתַרְיָן דְּרוּעִין וְשִׁית בְּתַרְיָן שׁוֹקִין, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שיר השירים ה יד) יָדִיו גְּלִילֵי זָהָב מְמִלָּאִים בְּתַרְשִׁישׁ, מֵאֵי בְּתַרְשִׁישׁ בְּתַרְיָ שֵׁשׁ, בְּתַרְיָן דְּרוּעִין שִׁית פְּרָקִין, וְכֹן שִׁית אֲחֻרָנִין בְּתַרְיָן שׁוֹקִין, (שם טו) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, אֵלֶיךָ אֵינוֹן י"ב עֵינֹת מַיִם. שְׁבָעִים תַּמְרִים דִּי בְהוֹן צְדִיק כְּתַמֵּר יִפְרַח הָא אֵינוֹן חִמֶּשׁ אֲצַבְעָאֵן, וּבְהוֹן תְּלִיסַר פְּרָקִין, אֵינוֹן ח"י, וְכֹן ח"י בְּיַד יָמִין, תְּלַתִין וְשִׁית, וְכֹן ח"י בְּתַרְיָן רְגִלִין, הָא ע"ב, (אמר המגיה תימה כי הפרקין ארבער ואיך אמר תליסר), שְׁבָעִין דְּלָהוֹן שְׁבָעִין תַּמְרִים, תַּרְיָן צְדִיקֵי כְּתַמֵּר יִפְרַח בְּהוֹן.

וּבְהוֹן כְּתִיב (שם ז ב) מַה יָּפִי פְעַמֶּיךָ בְּנַעֲלִים בֵּת נְדִיב, נַעֲלִים דִּילָה נַעֲלִית
הֶחָג וְנַעֲלִית הַפֶּסַח, וְלֹא צָרִיךְ לְאַתְחַזֵּא קָדָם נַעֲלִים דְּחוּל, דְּאִינוּן שְׂאוּר
וְחֶמֶץ, וְעַלֵּיהוּ אָמַר לְמִשָּׁה (שמות ג ה) שֶׁל נַעֲלִיךָ מֵעַל רִגְלֶיךָ, דְּתְרוּמָה וְחוּלִין
כְּגוֹנָא דָּא לֹא צָרִיךְ לְאַתְעַרְבָּא תְרוּמָה בְּקִדְשׁ, וְכֵן מְלֹאכָה דְּחוּל לֹא צָרִיךְ
לְאַתְחַזֵּא קָדָם מְלֹאכָה דְּקִדְשׁ דְּאִיהוּ מְלֹאכַת הַכֹּהֲנִים, וְכֵן אִשׁ דְּחוּל לֹא
צָרִיךְ לְאַתְחַזֵּא בְּשֶׁבֶת קָדָם אִשׁ דְּקִדְשׁ, דְּכִלְהוּ חוּל וְאַחֲרָנִין קִדְשׁ, וּבְגִין
דָּא מְנִי הַמְּבַדִּיל בֵּין קִדְשׁ לְחוּל.

הָא צִיּוֹן דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא נִפְקָא בְּכָל קְשׁוּטִין דִּילָה, וְכָל עֲלָמָא מוֹרִין לָהּ
בְּאַצְבָּע, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (ישעיה לג כ) חִזָּה צִיּוֹן קְרִית מוֹעֲדֵנוּ, וְחַתָּן נְפִיק
מֵעוּטָר לְגַבָּהּ, וְכָל עֲלָמָא אָמְרִי (שיר ג יא) צְאֲנָה וּרְאֲנָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ
שְׁלֹמֹה בְּעֵטְרָה שְׁעֵטְרָה לֹו אָמוּ בְּיוֹם חַתוּנָתוֹ וּבְיוֹם שְׂמֻחַת לְבוֹ, חַתוּנָתוֹ
שְׂכִינְתָּא עֲלָהּ, שְׂמֻחַת לְבוֹ שְׂכִינְתָּא תִּתְאַה, יוֹם דְּתִרְוִייהוּ עֲמוּדָא
דְּאַמְצַעִיתָא, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא הָא כְּלָה מִתְקַשְׁטָא לְגַבֵּי בַעֲלָהּ דְּאִיהוּ יְהוּ"ה,
דְּמִלְכָּא.

שביעאה = תקונא

דף קמו ע"ב

(זהו תקון כז) (דף קמו ע"ב)

דָּא אִיהוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרֵאשִׁית אַבָּא וְאִמָּא, יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ,
בְּרָא יְהוּ"ה, בְּרָא דְאַבָּא וְאִמָּא, אֱלֹהֵים בְּרֵתָא, וְעַלֵּיהוּ אֲתַמַּר (ויקרא יט
ג) אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ, (שמות כ יב) כִּיבֹד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ, אָבִיךָ דָּא
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִמְךָ דָּא שְׂכִינְתָּא, דְּחִילוּ דִּילָה בְּפִקוּדֵין דְּלֹא תַעֲשֶׂה,
אוֹקִירוּ דִּילָה בְּפִקוּדֵין דְּעֵשָׂה, וְכָל אִינוּן דְּמִקְיָיְמִי פִקוּדֵי דְּעֵשָׂה עַלֵּיהוּ
אֲתַמַּר (שמואל א ב ל) כִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד, וְאִינוּן דְּעֵבְרִין עַל לֹא תַעֲשֶׂה עַלֵּיהוּ
אֲתַמַּר וּבְזֵי יִקְלוּ. אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא רַבִּי רַבִּי, וּמָה הוּא אוֹקִירוּ וּבְזִיּוֹן
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּפִקוּדֵין דְּעֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, אֶלָּא בּוֹדָאי כֹּד שְׂכִינְתָּא
אִיהִי בְּגִלוּתָא, כָּל מָאן דְּעֵבִיד מְצוּה לְאַקְמָא לָהּ מִן גְּלוּתָא, כְּאֵלוּ אוֹקִיר
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

לְמִלְכָּא דְּהוּה לִיה קְטָטָה עִם מְטְרוּנִיתָא, וְאַרְמָא לָהּ מִן הִיכְלִיָּה, וְאִיהִי
אֲזֻלַּת לְגַבֵּי שְׂכִינְתָּהּ, וְהִלָּא כָּל מָאן דְּמִקְבֵּל לָהּ בְּבִיתָהּ וְאוֹקִיר לָהּ (וּדְאִי
אוֹקִיר לְמִלְכָּא), וְעֲאִיל שְׁלָם בִּינְתָּהּ וּבִין בַּעֲלָהּ, הִלָּא כָּל יִקְרָא דְּעֵבִיד לָהּ

למלכא עביד, דאם מלכא פעס עלה זמנא חדא או תרין, יהא ליה שלם
עמה ויחזיר לה לביתה, ואיהו שאיל לה מאן אוקיר לך או מאן זלזל בך,
או אם תריך לה למלכותא אחרא.

בגוונא דא קודשא בריך הוא תריך לה לשכינתא, וארמי לה מביתה, הך
הוא דכתיב (ישעיה נא) ובפשעיקם שלחה אמכם, והלא כל מאן דאוקיר לה
בגלותא לקודשא בריך הוא אוקיר, או מאן דמזלזל בה לקודשא בריך
הוא מזלזל, ובגין דא כי מכבדי אכבד ובזי יקלו, דאף על גב דקודשא
בריך הוא זבין לה בחובין דבנהא בגלותא רביעאה, איהו נטיר לה ואיהו
יפוק לה, ורזא דמלה (שמות כא ז) וכי ימכור איש את בתו לאמה לא תצא
כצאת העבדים, אלא תפוק בת חורין, בגין דבגלותא קדמאה דלא הות
לה בעלה דאיהי אורייתא חירו דילה, לא נפקת לה בת חורין, ונפקת
בחפזון פעבדא דברח מרבוניה ולא אית לה שטר חירו, אבל בפירקנא
בתרייתא דאית לה בעלה דאיהו בן חורין, לא תצא בחפזון ולא תצא
כעבדן, דאתמר בהון עבדים היינו לפרעה במצרים, אלא תפוק בת חורין,
ובגין דא כי ימכור איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים.

ומנלן דאורייתא איהו חירות, הך הוא דכתיב (שמות לב טז) והמכתב מכתב
אלהים הוא חרות על הלחת, ואיהו יהא לה בפירקנא בתרייתא חרות
ממלאך המות, דלא ימות משיח בן אפרים, חרות משעבוד מלכיות דלא
ישתעבדון בה ובבנהא לעלם, ויהא לה חירו ולבנהא מכל מרעין בישין
דעלמא דאינון ערב רב, וישראל דאינון מסטרא דההוא נער או מכרסיא
קדישא, אף על גב דהוון מחוייבין בכמה חובין, כמה דאמרין אין בן דוד
בא עד שיהיה דור שפלו זכאי או פלו חייב, אתמר בהון (שם כא ח) אם רעה
בעיני אדוניה אשר לא יעדה, עם כל דא והפדה בגלותא, ולא ימשול
למוכרה בגלותא, בבגדו בה, בגין דבגדו בעבודה זרה.

ועוד כי ימכור איש את בתו לאמה, דא נשמתא קדישא, דמכר לה בגופא
דאיהו אמה דילה, ואתמר (משלי ל כג) ושפחה כי תירש גבירתה, כד תפוק
מגופא לא תצא כצאת העבדים, דאינון נפשות דאינון משותפין עם גופא
תתאה, דהנאה דלהון לאו איהי לעלמא דאתי, לאשתדלא באורייתא
דאיהו חירו ממלאך המות, אלא לירתא לעלמא דין, ובגין דא נשמתא
דאיהי אשתדלא באורייתא, לא תצא כצאת העבדים מגופא בדוחקא,
כנשמתא דעם הארץ דאיהי עבד, אלא תיפוק בר חורין ממלאך המות.

תקונא תמינאה =

דף קמז ע"א

בְּרֵאשִׁית, (דף קמז ע"א) דָּא בְּאֵר (נ"א באר שית), וְאִינוּן תְּרִין, חַד (במדבר כא א) בְּאֵר
 חֲפְרוּהָ שְׂרִים כְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעַם, חַד אִיהוּ בְּאֵר דְּאֶתְמַר בָּהּ (בראשית כו כא)
 וְיָרִיבוּ גַם עָלֶיהָ, וְתִנְיָנָא בְּאֵר אַחֲרֵת וְלֹא רְבוּ עָלֶיהָ, בְּאֵר דְּרְבוּ עָלֶיהָ דָּא
 אֲוֵרִייתָא דְּבַעַל פָּה, דְּאֶתְמַר בָּהּ (שם כ) וְיָרִיבוּ רוּעֵי גְרָר עִם רוּעֵי יִצְחָק לֵאמֹר
 לָנוּ הַמַּיִם, אֵלֶיךָ מִקְשִׁין עַל אֵלֶיךָ, וְאֵלֶיךָ חוֹלְקִין עַל אֵלֶיךָ, אֵלֶיךָ מְטַהֲרִין
 וְאֵלֶיךָ מְטַמְּאִין, אֵלֶיךָ פּוֹסְלִין וְאֵלֶיךָ מְכַשְׂרִין, אֵלֶיךָ אוֹסְרִין וְאֵלֶיךָ מְתִירִין,
 בְּשִׁית סְטָרִין, וְאִינוּן בְּרֵאשִׁית בְּרֵא שִׁית וְכוּ'.

= תקונא תשיעאה

(ז'הו תקון כ"ט)

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא שִׁית סְטָרִין דְּאֶסּוּר וְהִתֵּר כְּדִקְאֶמְרוּן, וְעָלֶיהָ אֶתְמַר (במדבר יד
 יז) וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כַּח אַדְנִי, וְאִיהִי כ"ח אֶתְוֹן דְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית, בְּהֵאִי
 (נ"א דאיהו) כ"ח תִּלְמִידי חֲכָמִים (בראשית כו כב) וְיַחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֲרֵת וְלֹא רְבוּ
 עָלֶיהָ, דְּאִיהִי הֶלְכָה לְמוֹשֶׁה מְסִינֵי קַבְלָה לְמוֹשֶׁה מְסִינֵי, וּמִשָּׁה בְּגִינָה בְּזִמְנָא
 דְּאֶמַר לִיהָ קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵין שְׁלוֹם בְּעִירְךָ, אֶמַר וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כַּח
 אַדְנִי, וְאִיהִי תִלְמוּד דְּאֶתְמַר לְמוֹשֶׁה, מִשָּׁה קַבַּל תּוֹרָה מְסִינֵי, מִשָּׁנָה
 שְׂפָחָה דִּילָהּ, דָּא אֶתְעַבִּיד לְהֶלְכָה דְּאִיהִי בְּרֵתָא דְּמִלְכָא לְבוּשָׁא, וּבְרֵתָא
 דְּמִלְכָא אִיהִי בֵּת קוֹל מְלָגָא, וּבְרֵתָא אִיהִי שְׂפָחָה לָהּ מְלָבָר, וְאֵלֶיךָ תְּרִין
 סְמִכִין לָהּ לְבְרֵתָא דְּמִלְכָא בְּגִלוּתָא מִשָּׁנָה וּבְרֵתָא.

וְאִית שְׂפָחָה בִּישָׂא דְּאֶתְקֵרִיאַת שְׂטָנָה, הָדָא הוּא דְּכֵתִיב (בראשית כו כא)
 וַיִּקְרָא אֶת שְׂמֵהּ שְׂטָנָה, אֶתְתָּא דְּנַחֲשׁ דְּאִיהוּ שְׂטָן, וְדָא אִיהוּ מַחְלֵקַת
 וְקוּשְׂיָא, וְעָלֶיהָ אֶתְמַר (שמות א יד) וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיִּיהֶם בְּעַבְדוֹתָהּ קָשָׁה, דְּוַדָּאִי
 דָּא אִיהוּ קוּשְׂיָא, בְּחוּמְרָא דָּא קַל וְחֹמְרָא, דָּא נַחֲשׁ עַקְלָתוֹן מַחְלֵקַת, זְמַנָּא
 אִיהוּ קַל בְּשַׁעְבּוּדָא דְּיִשְׂרָאֵל כַּד חוּבִין קַלִּין עָלֶיהוּ, וְזְמַנָּא דְּאִיהוּ חֲמוּר
 כַּבֵּד, וּמִסְטָרָא דִּילִיהָ (שם ה ט) תִּכְבֵּד הָעֶבֶדָה.

וְנַחֲשׁ אִיהוּ אָזִיל בְּקוּשְׂיָא וּמַחְלֵקַת, כְּגוּוֹנָא דְּגִלִּי יַמָּא, כְּגוּוֹנָא דָּא כַּד
 חָשִׁיב בְּרֵשׁ דְּאִיהוּ בְּקוּשְׂיָא וּמַחְלֵקַת לְתַתָּא בְּסִיפָא דְּמִתְנִיתִין, אֲשַׁפַּח לָהּ
 בְּרִישָׁא, וְכַד חָשִׁיב דְּאִיהוּ בְּרִישָׁא, אֲשַׁפַּח לָהּ בְּסִיפָא, וּלְבַתָּר פְּלִיג
 בְּאֶמְצַעִיתָא דְּמִתְנִיתִין, וְיַחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֲרֵת דָּא פְּסִיקְתָּא, דְּתַמּוֹן פְּסִיקִי

הִלְכָה וְאִיהוּ תְרוּץ, וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחוּבוֹת, וְאֵלֶּיךָ פִּסְקִין וְתְרוּצִין אֵינּוֹן לְבָנִים, דְּאֵינּוֹן לְבוֹן הַהִלְכָה, וְדָא אִיהוּ וּבְלָבָנִים, וּבְכָל עֲבוּדָה בְּשָׂדָה וְדָא בְרִייתָא, דְּעָלָה אֶתְמַר (דְּבָרִים כֵּב כו) כִּי בְשָׂדָה מְצָאָהּ וְגוֹמֵר, אֵת כָּל עֲבֻדָתָם זֹו מְשָׁנָה, שְׁפָחָה תִּנְיִינָא לְבְרִייתָא, אֲשֶׁר עֲבָדוּ בְּהֵם בְּפָרְדֵּי, הַכֹּל תְּלוּי עַד שְׂיבָא אֵלֶיהוּ, דָּא שְׁפָחָה תְּלִיתָא דָּאִיהוּ אֶקְרִי עֲבוּדָה (עֵיבוּד ה'). קָם יְנוּקָא חֲדָא, פְּתַח וְאָמַר (אִיּוֹב לֵב ו) צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים.

תקונא עשיראה

(ל)

תיקון

זחז

דף קמז ע"ב

בִּירְאִשִׁית בִּירְא אֲיִלְהִים דָּא בְּבִיא, וְאֵינּוֹן תְּלַת בְּבִי דְּאֶתְרִמִּיזוּ בְּתַלְתָּ אֲנָפִין בְּרִיאִשִׁית בְּרִיא אֲיִלְהִים, וְעָלָה אֶתְמַר (שְׁמוֹת כֵּב ח) עַל כָּל דְּבַר פֶּשַׁע עַל שׁוֹר עַל חֲמוֹר דָּא בְּבִיא קָמָא, עַל שָׁה עַל שְׁלָמָה דָּא בְּבִיא מְצִיעָא, עַל כָּל אֲבָדָה אֲשֶׁר יֵאמֵר כִּי הוּא זֶה דָּא בְּבִיא בְּתֵרָא, עַל שׁוֹר בֵּיהּ מִתּוֹכְחִים מְאָרִי מִתְּנִיתִין דָּא עִם (דף קמז ע"ב) דָּא, וְאִית שׁוֹר וְאִית שׁוֹר, שׁוֹר תָּם וְשׁוֹר מוּעָד, וְאִית חֲמוֹר וְאִית חֲמוֹר, וְעַל אֵלֶּיךָ דְּסִטְרָא דְּמִסְאָבוּ אֶתְמַר בְּהוֹן (דְּבָרִים כֵּב ט) לֹא תִחְרוֹשׁ בְּשׁוֹר וּבְחֲמוֹר יַחְדָּו, וַיַּעֲקֹב בְּגִינְיָהּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית לֵב ו) וַיְהִי לִי שׁוֹר וְחֲמוֹר, צֹאן דָּא שָׁה דְּאֶתְמַר בֵּיהּ עַל שָׁה, וְעֲבָד וְשְׁפָחָה דָּא אִיהוּ עַל כָּל אֲבָדָה.

וְשׁוֹר מוּעָד, אֲרַבְעָה וְעֶשְׂרִים תּוֹלְדוֹת דְּנִזְיָקִין תְּלִין מֵנִיה, וְכֹלְהוּ תְּלִין מְאֲרַבְעָא בְּאֵבוֹת דְּאֵינּוֹן קָרוּ וְשׁוֹן וְגוֹיף וְרָגַל, נְגִיחָה בְּקָרוּ, שׁוֹן דְּהוּא אֶכִּיל בְּגָזַל, רְבֻצָה בְּגוּפָא עַל מְאֵנִי וְתֵבֶר לֹו, וְלִית מְאֵנִי אֶלָּא תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים, וְכֹן הִזִּיק בְּרָגְלֵיו, וְכֹלְהוּ בְּמִתְנִיתִין אֶתְמַר, חֲמוֹר אִיהוּ חֲמוֹר בְּחוּמְרָא דְּמִתְנִיתִין, וְתִלְמִיד חֲכָם דְּשְׁלִיט עָלֶיהָ אֶתְמַר בֵּיהּ עֵנִי וְרוּכַב עַל חֲמוֹר, וּמְאִי נִיהוּ דְּשְׁלִיט עָלֶיהָ, חֲכָם מְוַפְלָא וְרַב רַבָּן דָּא שְׁלִיט עָלֶיהָ, אֲבָל אֶתְרָא אִיהוּ מְחִמְרָא בְּתֵרִיָּה בְּחוּמְרָא דְּמִתְנִיתִין, וְכֹן שׁוֹר נִגַּח לֹו בְּקוּשְׁיָא, וְנִשְׂיָד לֹו, וְרַבִּיץ עָלֶיהָ וְתֵבֶר לֹו, וְדָא אִיהוּ מְחִלְקַת, וְכֹן בְּרָגַל תֵּבֶר מְאֵנִין, וּבְגִין דָּא בְּשׁוֹר וּבְחֲמוֹר דְּאֵינּוֹן מְמַנְן דְּעֵשׂוּ וַיִּשְׁמַעֲאֵל, יִתּוֹן רְכִיבִין עָלֶיהָ תְּרִין מְשִׁיחִין וְשְׁלִטִין עָלֶיהָ, וּמְאָרִי מִתְנִיתִין שְׁלִטִין עָלֶיהָ, וְעָלֶיהָ אָמַר יַעֲקֹב וַיְהִי לִי שׁוֹר וְחֲמוֹר דְּשְׁלִיט עָלֶיהָ, בְּתִלְמוּדָא וּבְמִדְרָשִׁים, וּבְקִשְׁרֵי דְּתַפְלִין וְצִיצִית שְׁלִיט עָלֶיהָ, דְּאֵינּוֹן מוּעָדִים

לְקַלְקֵל, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (שְׁמוֹת א יד) וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבְלִבָּנִים.

מִיַּד נֶפֶק קָלָא וְאָמַר, אֲנַחוּ לִי לִינוּקָא וַיִּסְלִיק לְאַתְרֵיהּ, דְּהָא שְׁתִּין הֶלְכוֹת דְּאִינוּן שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת תְּלִין בְּאִירָא, וְאִיהוּ אֶתִּי לְסַלְקָא לֹון לְאַתְרֵיהּ, מִיַּד פָּרַח וְלֹא חֲזוּ מַדִּי, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדַאי דָּא אִיהוּ תִּינוּק יוֹנֵק מִשְׁדֵּי אָמוּ, וְדָא נַעַר, דְּאִיהוּ אֲנַהִיג אַרְבִּין בְּיַמָּא, דְּאִינוּן תְּלַמִּידי חֲכָמִים דְּאִזְלוּן בְּיַמָּא דְּאוּרֵייתָא, בְּאַרְבַּע רוּחִין, דִּי בְּהוֹן אִתְמַר (יחזקאל לו ט) כֹּה אָמַר יְהוָה יְהוּיָה מְאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הַרוּחַ, וְאִית אַרְבַּע רוּחִין אֲחֶרְנִין מִסְטָרָא דְשֶׁטן דְּאִתְיִין בְּקוּשְׁיָא וּמַחְלוּקַת, וְטַבְעִין סְפִינּוֹת דְּאִינוּן תְּלַמִּידי חֲכָמִים בְּיַמָּא דְּאוּרֵייתָא, וְלֹא יְכָלוּ לְנַפְקָא מִתַּמּוֹן, וְגִלְגְּלוּ סַלְקִין וְנַחְתִּין בְּהוֹן.

אֲדַהְכִּי הָא יְנוּקָא קָא נְחִית, פְּתַח וְאָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא פְּתַח פִּיךָ בְּאוּרֵייתָא, דְּהָא פִּימָךְ אִיהִי סִינִי, קָלוּן וְהִבְלִין דְּנַפְקִין מִפּוּמָךְ עַלִּייהוּ אִתְמַר (שְׁמוֹת כ יח) וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֶת וְאֶת הַלְפִידִים וְגוֹמֵר, וְכִלְהוּ צִיִּיתִין לְמַלּוּךְךָ עַלְאִין וְתַתְאִין, דְּאִינוּן שְׁתִּין רַבּוּא דְּמַתִּיבְתָא עַלְאָה, וְשְׁתִּין רַבּוּא דְּמַתִּיבְתָא תַתְאָה, וְאַנְתְּ אִיהוּ בְּדִיוֹקְנָא דְּמֶאֱרָךְ, דְּבִזְמַנָּא דְּפְתַח בְּאַנְכִי שׁוֹר לֹא נִגַח אַרְיָה לֹא שָׁאֵג עוֹף דְּאִיהוּ נִשְׂרָא לֹא פָּרַח, וְכָל חַיִּילִין דְּתִלְיִין מְנַיְיָהוּ בְּכָרְסֵיִיא יִקְרָא, וְאַדָּם לְשֶׁבֶת עַל כְּרִסֵּיִיא דְּאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִיהוּ צִיִּית לְמַלְיָן דִּילְךָ, בְּגִין דְּמִטְרוּנִיתָא דִּילָהּ דְּאִיהִי אורֵייתָא קְדִישָׁא סַלְיִק קְדִישָׁא בְּפּוּמָךְ.

תקונא אחת עשרה =

ל"א

תיקון

ז"ה

דף קמח ע"א

מִיַּד פְּתַח וְאָמַר, בְּרָא שְׁתִּית, בְּרָא שְׁתִּית, וְאִינוּן שְׁתִּית יָמִים בְּרָא אֱלֹהִיִּים מֵאֵי אֱלֹהִיִּים יַמָּא שְׁבִיעָאָה, וְרָזָא דְּמַלְחָה (קהלת א ז) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם, וְהַיָּם אֵינְנוּ מָלֵא. עַלְאִין שְׁמַעוּ, נוֹנִין דְּרַחֲשִׁין בְּיַמָּא דְּאוּרֵייתָא, עַלְהּ אִתְמַר (תהלים קד כה) שֶׁם רָמַשׁ וְאִין מִסְפָּר חֵיוֹת קִטְנוֹת עִם גְּדוֹלוֹת, וְכִלְהוּ שְׁאֲגִין עַל טְרַפִּין, וְשִׁכְנִיתָא אִתְמַר בְּהּ (משלי לא ו) וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ, כָּל הַנְּחָלִים דְּאִזְלוּן לְיַמָּא הָא שְׁבַע אִינוּן, וְאִינוּן שְׁבַע נַעֲרוֹת (דף קמח ע"א) הָרְאוּיוֹת לְתַת לָהּ לְאִימָא קְדִישָׁא דְּאִיהִי בֵּת שְׁבַע, יָם אוֹקְיָנוֹס כְּלִילָא

מִשְׁבַּע יָמִים, וְאִמָּאֵי אֶתְקַרִיאת אֹקְיִינוּס, בְּגִין דְּכָל מִינֵי מַיָּא וְנוֹנִין
וְרַחֲשֵׁין דְּלֹאוּ אֵינּוּן דִּילָהּ, וְיִתּוּן לְאַעְלָא בְּהָ, אִיהִי מְקִיא לֹון, וּמִתְמָן הֵם
שְׂבִים לְלֶכֶת, כְּגֹוּנָא דְתִיבַת נַח דְּלֹא הָוָה מְקַבְּלָא מִמִּינָא אַחְרָא, אֶלְא
מֵאֲלִין דְּמִנֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְגִין דָּא כָּל הַנְּחָלִים דְּאֵינּוּן תִּלְמִידי
חֲכָמִים כְּלָהּוּ מִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרִייתָא הוֹלְכִים אֶל הַיָּם, וּבְעָאן לְאַעְלָא
לְשְׁכִינְתָּא, וְאִיהִי לֹא מְקַבְּלָא לֹון בְּגֹוָה, אֶלְא לְאֲלִין דְּמִנֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְאַעְלָא לְגַבְהָ (נִיָּא בְּגֹוָה), דְּאֵינּוּן שְׁבַע רוּעִים, וּלְשִׁבְטִין דְּנַפְקִין מִנֵּיהּוּ,
וּלְכָל דְּאֶתְיִין מִסְטֵרִייהּוּ וְיִתְעַרְבוּן בְּהוֹן, יָמָא קַבִּילַת לֹון וְיִתְעַרְבוּן בְּגֹוָה,
אֲבַל לְאַחְרָנִין לֹא קַבִּילַת לֹון, וּמִתְמָן אֵינּוּן שְׂבִין לְלֶכֶת.

דְּנֻדָּאֵי אִיהּוּ ה' יָמָא, נַחַל דִּילָהּ ו', כָּל אֵינּוּן דְּיִרְתִּין נִשְׁמַתִּין מִן יָמָא וְנַחַל
דִּילָהּ, בְּדַחִילוּ וְרַחֲמֵי דִיִּיהּ, אִיהִי קַבִּילַת לֹון, וְאַחְרָנִין דְּלֹאוּ אֵינּוּן חֲלֵק
יְהוּיָהּ אִיהִי לֹא קַבִּילַת לֹון, וְדַחֲיָא לֹון מִתְמָן, וּמִתְמָן הֵם שְׂבִים לְלֶכֶת.
קָמוּ כְּלָהּוּ וּבְרִיכוּ לִיהּ, וְאָמְרוּ פִּימָא דְשְׁכִינְתָּא, סִינֵי סִינֵי, זְכָאִין אוּדְנִין
דְּשְׁמַעִין מִלִּין אֲלִין מִפּוֹמָךְ.

אמר המגיה ע"כ מצאתי, ואולי אלו הי"א תקונים הם בכלל השבעים אלא שלא הושמו
איש על ידו לדגליהם, וכבר מצאתי לקוטים אחרים, ולפי שלבי אמר לי שאינם מכלל
התקונים רק מאמרים מפוזרים מספר הזהר, הבדלתי אותם לי למשמרת עד אשר אראה
מה יהיו, ואם יהיה אלקים עמדי והנחני בדרך אמת עוד אוסיף להדפיס דברים יקרים
ונוראים שלא נראו בגלוי עד היום הזה, וברוך יי"י אשר לא הסיר תפלתי וחסדו מאתי
שגלגל זכות זה על ידי.